

Gweno: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Acts, Amos, Colossians, Daniel, Ecclesiastes, Ephesians, Esther, Ezra, Galatians, Habakkuk, Haggai, Hebrews, Hosea, James, Joel, John, Jonah, Jude, Lamentations, Leviticus, Malachi, Mark, Matthew, Micah, Nahum, Nehemiah, Obadiah, Philemon, Philippians, Revelation, Romans, Ruth, Song of Solomon, Titus, Zechariah, Zephaniah

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

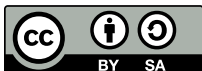
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Leviticus

Chapter 1

¹Ruva akamnilagha Musa na akarera nawe ifuma hena ihema yathangania, akarera," ²Reva na varana va Israeli na uvavie," Mmi wowoshe hena imwe akaende itathi kwa Mndumi aende tha fifumie hena vanyama vaphfo, ike hena fyeembea hang'u hena ifio." ³Kaolea matathi ghakwe ni gheokea ifuma hena ifio, afunya anjaghu ighire fore. Akamfunya hena kyotdhi kyeingia hena ihema yethangania, kimetha iirikiwe mothya ya Mndumi. ⁴Avika mavoko ghakwe mrwenyi wa itathi yeokea, na niho kyava iku kindeirikiwa handu hakwe hechemba upatanisho fundu fwakwe weka. ⁵Niho kyambara ivegha ndhingo ng'umbe mothya ya Mndumi. Varana va Aroni, vaghetatha vaende ntdhakame na iinyiria hena madhabahu ike hena mwango weingilia hena ihema yethangania. ⁶Niho akashinja itathi yeokea na iitema firumbue. ⁷Niho varana na Haruni mghetatha vavika moro hena mathabahu na ivika ngai kimetha ivwighira moro. ⁸Vana va Haruni, vaghetatha vavika firumbue, mrwe na mafura, vathipanga kaghu ngwi tdhike kaghu ya moro uke mathabahuni. ⁹Mera mavala ghakwe na mafafio kyalara aghathambi mringeni. Niho mghetatha aokea kila kindo kike kaghu ya madhabahu, tha itathi yeokea. Yaende mbungo njicha mnu kwakwa; yava itathi lifunyirwe kwa moro fundu fwakwa. ¹⁰Tha itathi kwa fundu fwa itathi yeokea ifuma hena ifio, mondo hang'u mburi, kyatara afunye njaghu iraghire fore. ¹¹Kyatara amrumbue ndingo kaghu madhabahu ike hena ungongo la Kaskzini mothya ya Mndumi. Vara va Aruni vaghetatha, vanyinyiria ndhakame kila ughongo iwa madhabahu. ¹²Niho airumbua hena fibare hamwi na mrwe na mafura ghakwe mghetatha afivika kaghu ya ngwi ndhike hena moro uke madhabahuni, ¹³Mera kyatara mavula ghakwe na mafafio ghakwe ghathambwe na mringa. Niho mghetatha afunya fyoshe na ifiokea kaghu ya mghetatha. Ni mtatho weokea moro, waende mbango njicha fundu fwa mndumi; Kyava itathi ya mndumi lifunyirwe kwa moro. ¹⁴Kakolea itathi yakwe kwa Mndumi yava ni itathi yeokeva ni ndeghe, niho aghenda tha itathi yakwe kakolea ndiva hang'u kichio kya ndhiva. ¹⁵Mghetatha aiende mathanahunyi, aghemdomo mrwe wakwe na iiokea kwa moro kaghu ya madhabahu. Niho ndhakame yakwe yanyunyiriwa kaghu ughongo lwa madhabahu. ¹⁶Niho aghevutha mpfumaghio wakwe hamwi na uchafu wakwe na iuvika ughongo lwa kibuka madhabahu, hena ughomgo lwa maifu. ¹⁷Niho abara makungo ghakwe, mera akaghavanye we hena fibare fivi. Niho mghetatha amnokea moronyi hena madhabahu, kaghu ya nguvi n'ngetdha tdhike kaghu ya moro. yava itathi yeokewa, na yaende mbungo njicha mno kwa Mndumi; kyava itathi ya Mndumi likufunyirwe kwa moro.

Chapter 2

¹Wowoshe akafunya itathi ya mbeu kwa mndumi itathi yakwe kyatara live mchu mcha, na akuta mafura klaghu yakwe na ivika ubani kaghu yakwe. ²Aondoa itathi kwa varana va Hruni vaghetatha na haya mghetatha aondoa konzimwi ya mchu mcha hamwi na mafura gha. Niho mghetatha aokea itathi kaghuya madhabahu ive shukrani kwa vucha Mndumi. Yaende mbungo njicha mnu kwa Mndumi, yava itathi ya mndumi lifunyirwe kwa moro. ³Mchu thothoshe ureghiwe wava ni wa Haruni na vana vakwe. Ni mweele mnu kwa Mndumi- lifunyirwe itathi kwa Mndumi kwa moro. ⁴Niho aghefunya itathi ya mchu arabekie, likorerwe hea kikorero, yava mkate unyolerie mchu mcha uthengenywe na mafura, hang'u mkate ukongome uraghire mkaraghato, n'ngewo uthathajirwe na mafura. ⁵Kakolea matathi matathi ghapfo gha mbeu ghaokerwe na kikaango kya chuma kyatara kive mchu uraghire ikaraghata uthengenywe na mafura. ⁶Kwaghava hena fibare na ikuta mafura kaghu yakwe. Ili ni itathi ya mbeu. ⁷Kakolea itathi yapfo ya ikorerwe hena kikaango, kyatara live lichembiwe kwa mchu mcha na mafura. ⁸Kwaende matathi gha mbeu ghachembiwe kwa findo fi fya Mndumi, ghanikiwe kwa mghetatha n'ngewe agheande mothya ya madhabahu. ⁹Niho mghetatha aondoa matathi gha mbeu mata gha shukurani ya mndumi, aiokea hena madhabahu yava. yava itathi yeokea kwa moro, yaende mbungo njicha kwa Mndumi. ¹⁰Itathi yo mbeu yareshwa yava ya Haruni na vana vakwe. Yava mweele ukolokie wa Mndumi ifuma matathi kwa Mndumi ghachifunyuwa kwa moro. ¹¹Itathi ya mbeu lichifunyuwa kwa Mndumi linava ya ikaraghato, ukairime-tho ikaraghata nanga vaki tha matathi ghacheokewa kwa moro fundu Mndumi. ¹²Kwashafunya kwa Mndumi tha firo fyevoke mera ghakutumike -gho tha matathi gha mbungo njicha ya mno kaghu ya madhabahu. ¹³Kwavika munyu wa kilaghano kya mndumi hena matathi shapfo gha mchu. Matathi ghapfo ghoshe ghakachuikiwe- gho na munyu. ¹⁴Kakolea ukafunya matathi gha mbeu gha firo fyevoke kwa Mndumi, mbeu mbishi iokerwe kwa moro na ghauliwe. ¹⁵Kyafara ughevika mafura na ubani kaghu yakwe. Igha ni matathi gha mbeu. ¹⁶Mghetatha afunya mbeu mata tdhiuliwe na mafura na ubani, tha itathi ya shukrani ifunyirwe kwa vucha vwa mndumi. Ili ni itathi ya Mndumi lichifunyuwa kwa moro.

Chapter 3

¹Kakolea Mndu afunya dhabihu n'negho matathi gha mnyama ifuma hena ifio, njaghu hangu ya kika kyatara afunye mnyama araghire kasoro mothya ya Mndumi. ²Avika mavoko ghakwe kaghu ya itathi yakwe na amveghe ndhingo mothya ya kyotdhi kya ihema yethangania. Niho varana va Aruni vaghetatha vanyiria ndhakane yakwe hena ughongo lwa madhabahu, lwashe. ³Mndu akifunya dhabihu mbarere ichifunya kwa moro fundu fwa Mndumi. Mafura ghachipfwinika hang'u ghavwerene na maughongo za voshi. ⁴Mbighe ivi na mafura ghaphwinikiekinama na ghajungulukie irima, hamwi na mbighe aghafunya hamwi. ⁵Varana na Haruni vagheokea gho hena madhabahu hamwi na itathi yeokea; kaghu ngavi tdhike hena moro. Tdhaende mbungo njicha mothya ya Mndumi; yava itathhi ya Mnduni ichifunywa kwakwe kwa moro. ⁶Kakolea dhabihu ya mborere ya mndu ichiemwe kwa mndumi ni ifuma vanyama ni mburi hang'u imondo ni njaghamba hang'u ya kika, afunya thabibu iraghire fore. ⁷Kakolea afunya mrana wa imondo ave dhabihu yakwe, amfunya mothya ya mndumi. ⁸Aghevikia kuvoko kwakwe kaghu ya mrwe wa dhabihu yakwe na amrumbua ndhingo mothya ya ihema yethangania. Niho varana va Aruni vanyinyira ndhakame manghongo gha mdhabahu. ⁹Mndu akifunya itathi ya mborere tha itathi yetikwa haghwihi kwa moro kwa Mndumi mafura, mafura gha mghwashi gharumbuwa iho haghwihi na ighua ya kitdhi, na mafura ghachiphwinika mavula na mafura ghake hena mavula, ¹⁰na mbighe tdhoshe ivi na mafura ghachiphwinika ghake haghwihi na kidthi kitambi kike haghwihi na irima na mbighe tdhivutdha tdhoshe. ¹¹Na mghetatha agheokea fyoshe kwa moro hena madhabahu tha itathi ya kyeya kyanewe haghwihi kwa moro kwa Mndumi. ¹²¹³Kakolea itathi ya mndu ni mburi, niho agheifunya mothya ya Mndumi. Avika mavoko ghakwe kaghu ya mrwe wa mburi na amrumbua ndhingo mothya ya ihema yethangania. Niho varana va Haruni vanyinyiria ndhakame maughongo gheshe gha madhabahu. ¹⁴Mndu akifunya dhabihu kwa Mndumi kwa njia ya moro. Avutdha mafura ghachijunguluka mavula, na mafura ghoshe ghachijunguluka mavula. ¹⁵Avutdha he na mbighe ivi na mafura ghachijunguka, n'negho ghajunguluka kitdhi na kitambi kwa marina hamwi na mbighe. ¹⁶Mghetatha aokea fyoshe kaghu ya madhabahu tha matathi gha kyeya ghachifunywa kwa moro, ni itathiye ende mbungo njicha mnu mafura ghoshe ni gha Mndumi. ¹⁷Yagheva ni amri yedumu kwa kitathi kya vandu handu herua, iku mwacheya mwe mafura hang'u ndhakame."

Chapter 4

¹Mndumi alererie na Musa na imvia, ²Vavie varana va Israeli va 'mndu wowoshe akihira vunyamari araichi, ihira kyokyoshe n'nekyo Mndumi aleghire kinahirwa, na Kakolea akihira kyokyoshe kilegheriwe, kyatara fiivarilie fihirike. ³Kakolea mghetatha mrwe niwe ahirire vunyamari na iende hatia kwa vandu, afunya njaghu araghire fore kwa mndumi fundu fwa vunyamari ahirire tha itathi ya vunyamari. ⁴Agheende njaghu mothy ya kyotdhi kya ihema yethangania mothy ya Mndumi avikia mavoko kaghu ya njaghu, na avegha ndhingo njaghu yo mothy ya Mndumi. ⁵Mghetatha avikiriwe mafura ondoa ndthakame ya njaghu na iivika mothy ya ihema yethangania. ⁶Mghetatha mnyai wakwe hena ndthakame na iinyinyiria kando mfungate mothy ya Mndumi, mothy ya ipathia ya handu mweele. ⁷Na mghetatha avika ndthakame mata ya njaghu yo kaghu mbaimbai wa madhabahu ghefukijia uvumba mothy ya Mndumi, hena ihema yethangania na yoshe ireghiwe thinyi ya madhabahu gha itathi yekea, ike handu heingilia hena ihema yethangania. ⁸Avegha mafura ghoshe gha njaghu ya itathi ya Vunyamari, mafura ghaphwinikie mavula na mafura ghoshe ghake hena mavula, ⁹mbigho ivi na mafura ghake natdho, ghake haghwihi na kitdhi na kitambi kya marima na mbigho tdho. ¹⁰Atdhivutdha vwiya vwiya tha fundu ghachivutdha hena njaghu ya itathi ya dhabihu na mborere. Mghetatha aokea ughongo tha hena madhabahu gha itathi yeokea. ¹¹"Mkota wa njaghu na findo fireghiwe fyoshefyoshe fya nyama, hamwi na mrwe wakwe, mafafio ghakwe, mavula ghakwe na marufi ghakwe, ¹²findo fireghiwe fyoshe fya njaghu afifunya bwang'a ya mri handu haelie nicha, handu vachikuta maifu; vaokea mughongo ghoshe kaghu ya ngwi maunghongo ghoshe handu vachikuta maifu. ¹³Kakolea ibumba yoshe ya varana va Israeli vakahira vunyamari varaichi, na ibumba varakumbuke iku vahirire vunyamari na ivika kwiyo Mndumi akaruma varahire na vakakuichwa hatia. ¹⁴Na vunyamari vahirire vukamanyika, ibumba vafunya ng'umbe kanjaghu live itathi ya vaunyamari vaiende mothy ya ihema yethangania. ¹⁵Vaghothi va ibumba vavikia mavoko ghavo laghu ya mrwe wa ng'umbe mothy ya Mndumi, na ng'umbe yaveghwa ndhingo mothy ya Mndumi. ¹⁶Mghetatha avikiriwe mafura aende ndhakame ya ng'umbe hena ihema yethangania. ¹⁷Mghetatha achovea mnyuvi wakwe hena ndhakame na iinyinyiria kando mfungate mothy ya mndumi, mothy ya ipathia. ¹⁸Avika ndthame mata hena maughongo gha madhabahu mothy ya mndumi ike hena ihema yethangania na aikuta ndhakame yoshe mbai ya madhabahu gha yeokea, ike hena kyotdhi kyeingilia hena ihema yethangania. ¹⁹Avegha mafura ghoshe na ighaokea hena madhabahu. ²⁰Kwiyo nifo fundu aghevika ng'umbe yo, fundu aivikie ng'umbe ya itathi ya vunyamari aivikia kwiiyo kwiyo ng'umbe yo, Mghetatha avachembea upatanisho vandu navo vareghewa. ²¹Aifunya bwang'a ya mri na ii okea tha fundu aokere ng'umbe yevoka. Ili ni itathi ya vunyamari fundu fwa ibumba. ²²Mtawala akihira vunyamari araichi hira kimwi hena fiya Mndumi Ruva arumie finahirwa na akakuichwa aghire hatia, ²³na kakole vunyamari vwakwe ahirire avuichi, aende dhabihu yakwe mburi oro araghire kivaa. ²⁴Avika kuvoko kwakwe kaghu ya mrwe wa mburi na imvegha ndhingo handu n'ngeho hachiveghewa ndhingo itathi yeokea mothy ya mndumi. Ili ni itathi ya vunyamari. ²⁵Mghetatha aondoa ndakame ya itathi ya vunyamari na mnywi wakwe na iirika kaghu ya maughongo gha madhabahu kwa dhabihu yeokewa, na akuta ndhakame thinyi ya madhabahu gha dhabihu yeokewa. ²⁶Aokea mafura ghoshe hena madhabahu, tha mafura ghaya dhabihu ya itathi ya mborere, mghetatha achemba upatanisho fundu fwa mtawala ianana na vunyamari vwakwe na mtawala avaku anderegheva. ²⁷Kokolea mndu wowoshe wa kawaida akawaida akahira vunyamari araichi, ihira findo n'ngefyo mndumi alegherie finalirwa na iku aghire hatia. ²⁸Niho mnyamari vwakwe ahirire vukamanyika kwakwe, niho aende mburi ya kika iraghire kivaa ive dhabihu fundu vunyamari vwakwe ahirire. ²⁹Avika mavoko ghakwe kaghu ya itathi ya vunyamari na ivegha ndhingo itathi ya vunyamari handu ha itathi yeokoa. ³⁰Mghetatha aondoa ndthakame mata kwa ulwaa lwakwe na ivika hena maughongo gha madhabahu gha dhabihu yeokea. Ndhakame yoshe ireghiwe aikuta thinyi ya madhabahu. ³¹Agharutdha mafura ghoshe fundu aghavutdhire mafura hena dhabihu ya mborere. mghetatha aiokea hena madhabahu kimetha haghire mbungo njicha kwa Mndumi mghetatha achemba mpatanisho kwa mndu, na areghewa. ³²Kakolea mndu akaende mrana wa imondo tha dhabihu yakwe kwa itathi ya vunyamari, aende imondo ya kika liraghire kivaa. ³³Avika mavoko ghakwe mrwenyi hena itathi ya vunyamari na alivegha ndhingo live itathi ya vunyamari handu hachiveghewa ndhingo matathi gheokea. ³⁴Mghetatha aondoa ndhakame ya itathi mata kwa ulwaa lwakwe na iivika hena maghongo gha madhabahu fundu fwa itathi yeokea, na aikuta ndhakame yoshe thinyi ya madhabahu. ³⁵Avutdha mafura ghoshe fundu achitema mafura gha mrana wa mondo dhabihu ya itathi ya mborere na mghotatha aiokea kaghu ya madhabahu aichembiwe, nawe areghewa.

Chapter 5

¹Kaholea mndu andehira mareko kwa mburi ya irarera vukeni maghe avekyashighwa ifunya vumwa/ushindi mlive kwa kiya avekyashighwa, avonire hang'u aichi mburi avekyashighwa avonire hang'u aichi mburi tdhakwe we kyamtara adhabu/ ichikwa. ²Hang'u mndu akabalia kindo kyokyoshe n'ngekyo Ruva akishendie iku ni najisi hatakole ni kivudo kya mnyama weembea hangu vachibulutika hata kakolea mndu -tho alegghire-we kusudi yembalia, we ni najisi na mwani ichilwa. ³Hang'u andebalia kindo kyokyoshe kichafu, kwa fyofyoshe kole araveichi, niho aghira ichilwa akichemanya kwiyo. ⁴Hang'u kakolea mndu wowoshe akirava aranathara kwa myumu yakwe ivatdha fivichwa hang'u ivutdha ficha kwa fyofyoshe fuja mndu aravie fiafia iho handu achemanya acheghira achilwa kwa findo fyo. ⁵Mndu wowoshe akaghira ichilwa kwa findofi, kyamtara airikie mareko arutdhire. ⁶Niho akyacheenda itathi yakwe ya ichilwa mothya ya mndumi kwa vunyamari amalirie ihira. agheende imondo ya kila hang'u mburi ifuma hena ifio yakwe kwa matathi gha vumari mghetatha ahira upatanisho fundu fwa vunyemari vakwe. ⁷Kakolea arakairime ighua mrana wa imondoaende tha itathi ya ichilwa, ndhiva ivi hang'u fichio fivi fya ndhiva kwa mndumi, umwi kwa itathi ya vunyamari, na ingi ni itathi yeokea. ⁸Atdiende kwa mghetha wevoka aghefunya fundu fwa itathi ya vunyamari. Amtenya ndhingo yakwe mera ashera mrwe wakwe kichenene nanga akimtdhe-we nanga ndingo yakwe hena mwiri. ⁹Niho anyiria ndhakame yakwe hena ughongo lwa madhabahu, na ndhakame ireghiwe aikuta mbai thinyi ya madhabahu Ii ni dhabibu ya vunyamari. ¹⁰Niho aghefunya ndeeghe ya kavi tha itathi yeokea tha fundu kivavashiriwe, na mghetatha ahira upatanisho fundu fwa vunyamari amalirie ihira na mndu tho ava iku andereghewa. ¹¹Mera kakolea arakairime ighua ndhiva ivi hangu fichio fya ndhiva niho agheende tha dhabihu ya lwa mchu unyolerie tha itathi ya vunyamari. Amthivikia mafura nanga ubani kaghu yakwe, kwa iku ni itathi ya vunyamari. ¹²Auende kwa mghetatha, na mghetatha amdoa konzi imwi ya mchu tha ukumbusha wa vucha vwa Mndumi na auvika kaghu ya itathi yeokea kwa moro fundu fwa Mndumi fwa Mndumi. Ili ni itathi ya vunyamari. ¹³Mghetatha achemba upatanisho kwa vumari vyovyoshe ahirire mndu wowoshe, mndu tho areghewa. Na itathi lireghiwe, yava ya mghetatha, tha fundu ningefwo kwa itathi ya mbeu. ¹⁴¹⁵Mndumi akamvia Musa, akarera, ¹⁶Kokolea mndu akakonda menda na ihira vunyamari kinyume kya findo mweele fya mndumi, mera akihira aralongerie aende itathi yechilwa kwa Mndumi. Itathi ili yava ni mondo mborere araghire fore ifuma hena ifio; vughuri vwakwe keni kipetha ianana na shekeli ya handu mweele, tha itathi yechilwa. Kyatara alihe kwa mndumi kwa kiya akikotherie ianana na mweele na aongerea kimwi kwa fitano na imnika mghetatha. Niho mghetatha achemba upatanisho fundu fwakwe hamwi na iondo ya itathi ya ichilwa, na mndu ava iku andereghewa. ¹⁷Kakolea mndu ahira vunyamari kwa ihira kiya n'ngekyo mndumi aloterie iku kinahirwa, nanga kole araveichii ava na aivava hatia yakwe. ¹⁸Kyatara agheende mondo ndorome araghire foreifuma hena ifia, afwenene na vughuri vwa petha, tha itathi ya hatia kwa mghetatha. Niho mghetatha achemba upatanisho ianana na vunyamari n'ngovwo ahirire, n'ngevwo araveichi ava iku andereghewa. ¹⁹Ni itathi ya hatia na andeghira hatia mothya ya Mndumi."

Chapter 6

¹Mndumi alererie na Musa imvia, ²"Kole mndu akahira thambi na itenya maamoro therefo na Mndumi, tha ikuingira hena mongo kwa jirani wakwe he mburi ya kindo fulani kya iraria mma, kana iiva kana idhulumu jirani. ³Kana akadodoa kindo fulani nghekyo jirani wakwe aretdhere na irera hena kindokyo, irava kwa mongo kana kwa findo tha ifi nghefyo vandu vairima ihira thambi. ⁴Na kyacheva kwii, kole andehira thambi ya hatia nimithari akivwighire hena fyoshe afiivie kana ilemba, ithulumu kana kindo kirekie akakidodola. ⁵Kana kole alembie kwa kindo kyokyoshe mimithari akivwighire fundu kikei na iangera ifingu ya katanu amlike mghemlavia hena mfiri avonirwe iku ana hatia. ⁶Acheende kwa Mndumi thadaka ya hatia: Njaghamba njicha ifuma hena ifio na vughuri vwakwe kive tha sadaka ya hatia hena kuhani. ⁷Kuhani achemba upatanisho fundu fwakwe weka mothia ya Mndumi, ava iku andereghewa hena fyofyoshe fimfanyire ighira hatia. ⁸Niho Mndumi akarera na Musa akamvia, ⁹"Mrwe Haruni na vana, iku "Ii ni sheria ya itathi yeokea nimithari kaghu ya mkaa gha madhabahu kio kithima mpaka kakero, na moro wa madhabahu waaka bagha. ¹⁰Kuhani araa nguvo tdhakwe tdha kitani na thori kitani voshi. Afunya maifu kareghiwe baada ya moro iokea sadaka kaghu ya madhabahu, na ivika maifu mbarainyi ya madhabahu. ¹¹Afunya nguvo arae tdhingi niho aondue maifu aghufike bwang'a ya kambi handu haelie. ¹²Moro hena madhabahu uchipfwatho. uma pfwa, na kuhani aongera gwi kila kakero. Apanga sadaka yeokea kaghu yakwe thafundu kiyashighwa na iokea kaghu yakwe mafura gha sadaka ya mborere. ¹³Nimi thari moro unaphfwa hena madhebahu, naindu unapfwa. ¹⁴Ii ni sheria ya itathi ya mbeu. Vana va Heruni vaifunya mothya ya Mndumi hena madhabahu. ¹⁵Kuhani aondoa mchu mndu laini wa itathi ya mbeu na mafura na mbani uke kaghu ya itathi ya mbeu, aokea kaghu ya madhabahu iende mbungo njicha ya haika immulirie Mndumi. ¹⁶Haruni na vana vakwe vaya itathi lihireghue, yaliwa kiravikiliwe kindo kyabeka handu haelie. Valighia hena lutharigho lwa ihema yethangania. ¹⁷Inabanikwa na kindo kyabeka. Nindevunika tha ifungu ya itathi yakwa lichifunywa kwa moro, ielie mnu, tha itathi ya thambi na itathi ya hatia. ¹⁸Hena magheri ghoshe ghachecha iiria vandu va mbare yapfo, mndu wa kyumi wowoshe ngewe wa kuvoka ighirwa kwa Haruni airima iya, ni ifungu yakwe, ichiondowa hena itathi ya Mndumi kwa moro. Wowoshe aivwara ava aelie. ¹⁹Mndumi alegaiyehe na Musa akamvia, ²⁰"Ili ni itathi ya Haruni na vana vakwe ngheyo vaifunya kwa Mndumi mfiri ngetho kila mwana avikwa wakafu ifundu ya ikumi ya efa mchu laini fundu kivaie itathi ya mbeu nuthu kakero na nuthu yakwe kyavukwau. ²¹Yaharehwa na mafura hena kikaango, kwa iende iharehiwe, ibanikiwe hena fibare fyakwe kwafunya itathi ya mbeu netha iende mbungo njicha kwa mthuri. ²²Mwana wa kuhani mrwe nghewe kahani mrwe mhya ifuma maghari ya van vakwe niwe aifunya. Thaimoro ya telele, yoshe yaokewa kwa Mndumi. ²³Kila itathi ya kuhani yaokewa yoshe. Ighire iliwayo na telele. ²⁴Mndumi akarera hena Musa imvia, ²⁵"Rera na Haruni na vana vakwe iku, "u ni sheria ya itathi ya thambi; Itathi ya thambi nimi thari iveghwe ndhingo handu handu ha itathiyeokerwa, yeveghwa ndhingo mothya ya Mndumi ielie mnu. ²⁶Kuhani acheifunya fundufwa thambi niwe acheiya yachelighiwa handu haelie hena lutharigho lwa ihema yethangania. ²⁷Wowoshe acheibalia nyama yakwe avelie na kole ndhakane yakutikia nguvo, yafuliwa kua handu hathaniwe, handu haelie. ²⁸Mira nyungu ikakorera yabarwa, kole ikoreriwe hena kyombo kya shaba, mimi thari kishaghashwe na ithambwa kwa mringa. ²⁹Mmi wowoshe maghari ya makuhani airima iya nyama yo ang'u ielie mnu. ³⁰Na haghireho itathi ya thambi ya liwa ngheyo ndhakame yakwe iendiwe hena ihema yethania handu hachihirwa upatanisho, handu haelie. Nimi thari iokiwe.

Chapter 7

¹Ii niyo sheria ya itathi ya hatia. Ang'u iyo ni itathi lielie mnu. ²Nimi thari vachinje itathi ya hatia hena handu hakyatara ichinjiwa, na nimi thari tdhakame inyinyirwe hena manghongo ghoshe gha madhabahu. ³Mafura ghoshe ghake voshi yakwe ghavutdhwa; mafura hena mshushe, mafura ghake ughongo wa nyumba. ⁴Mbigho tdhia ivi hamwi na mafura ghake kaghu yakwe, ghake haghwihi na kitdhi na ghaya ghachipfwinika irima - nyamai yoshe nimi thari ivutdhwe hamwi na mbigho tdho. ⁵Kuhani aokea maito iagha kaghu ya madhabahu ghawe jena moro. Ili ni itathi ya hatia. ⁶Kila mmi maghari ya familia ya kuhani airima iya ughongo lwa itathi li. Mira nimi thari ilighiwe voshi ya handu haelie kwa iku ielie mnu. ⁷Na itathi ya thambi/liefwenene tha itathi ya hatia. Ni sheria iya iya ichitumika hena tdhoshe ivi. Tdhoshe ni mari ya kuhani achitumia ihira upatanisho. ⁸Kuhani nghewe achifunga itathi yeokea kwaajili ya mndu wowoshe airima iondoa kitanga kya itathi yo fundufwakwe weka. ⁹Kila itathi ya mbeu ichiokewa moronyi, na kila itathi tha iyo lichikorwa kikaangonyi kana hena sufuria yafunyuwa ni kuhani. ¹⁰Kila itathi ya mbeu kole live mchu uumie kana uthengenywe na mafura gha zeituni yava ya mbare ya Aruni kwa ianana. ¹¹Ii niyo sheria ya thabihu ya itathi ya mborere nghetho vandu vachetdhifunya kwa Yahweh. ¹²Kole mndu wowoshe akyaifunya netha ive ndogolo kwa Yahweh, bathi aifunye hamwi na thabihu ya mikate ivaharehiwe na hamira kwa mafura, mira mafura gha zeituni gha thengenywe na mchu uraghire hamira, na maandathi ghavikiriwe hamira mira ghafiriwe mafura kaghu yakwe na mikate mithinyi iharehiwe kwa mchu mthinini nithengenywe na mafura. ¹³Kole akyashigha ifunya ndogolo, kyashigha afunye hamwi na itathi yo mboerere, fitumbue fya mikate ivikiriwe hamira. ¹⁴Nimi thari afunye imwi hena kila mbare ya matathi gha tha itathi liendiwe kwa Yahweh. Nayo yeva ya makuhani vachinyinyira ndhakame ya itathi ya ndogolo hena mathabahu. ¹⁵Mndu nende itathi ya mborere netha iku/afunye itathi ya ndogolo nimi thare aye nyame ya itathi yakwe mfiri wefunya thabihu. alegherime irara kyokyoshe kya itathi yo mpaka kakero ya kavi. ¹⁶Mira kole thabihu ya matokea ghakwe ni fundu fwa nadhiri, kana fundu fwa itathi ya hiari, nyama yakwe yaliwa mfiri itho itho wefunyira thabihu yakwe mira kyokyoshe kyagherewa kya itathi yo kyaitima iliwa mfiri nivaririe. ¹⁷Hata kwiyo nyama yoyoshe ya thabihu yache neghwa mfiri wa kareru nimi thari iokiwe moro. ¹⁸Kole kirumbue kyokyoshe kya nyamayo ya thabihu kyachereghwa kyaliwa hena mfiri wa kararu kyairi kiwa kyo, neri kyachefunyuwea kyo kwa akifunyuwe. Kyava ni kindo kivichwa na mnduaghekiya akuvuka hatia ya thambi yakwe weka. ¹⁹Nyama yoyoshe yaghebalia kindo majisi yagheliwayo. Nimi thari iokiwe moro. mira hena nyama ireghiwe, wowoshe alelie airima iya. ²⁰Hata kwiyo, mndu najisi agheya nyama ifumie hena thabihu ya matoleo gha mborere ngheyo ya Yahweh, kyamfare mndutho atemiwe kua ifuma hena vandu vakwe. ²¹Kole mndu wowoshe akabalia kyokyoshe kike najisi- kive ni unajisi wa mndu, kana wa mnayama nghe najisi, kana wa kindo fulani nghe najisi na kiya kichipfukitha ma kwiyo akaya nyama there nyingi tdha thabihu ya itathi ya mborere ifunyuwe kwa Yahweh, mndutho nimi thari atemiwe kua ifuma hena vandu vakwe. ²²Niyo Yaweh akagaya na Musa, ireva, ²³Rera na vandu va Israeli uvavie, "mndeleghewa iya mafura gha njaghu kana igonji kana mburi mafura gha manyama wowoshe aphfwie weka there wa thabihu kana ²⁴mafura gha manyama wowoshe aranduliwe ni vanyama va thhakenyi, ghairima ithimika kwa makusudi ghengi, mira keni mwaghayamwe. ²⁵Wowoshe acheya mafura gha manyama nghewe vandu vairima ighafunya ghawe tha bihu ya moro kwa Yahweh, mndutho mimi thari atemiwe kua ifuma hena vandu vakwe. ²⁶Mwacheyamwe ndhakane yoyoshe hena imwi ya nyumba tdhenyu, ive iku ifumie hena ndeghe kana mnyama. ²⁷Wowoshe ngheya ndhakame yoyoshe, mndutho nimithari atemiwe mbai ifuma hena vandu vakwe. ²⁸Henaikyo Yahweh akagaya na Musa na irera. ²⁹"Gaya na vandu va Israeli na uvavie, "Uya ufunya thabihu ya itthi ya mborere kwa Yahweh nimithari aende ughongo la thabihu yakwe kwa Yahweh. ³⁰Nimi thari mavoko ghakwe weka ghevende itathi yo lichirwa kwa Yahweh kwa moro. Nawe acheghende mafuragho hamwi na kidari, netha iku kidari kikuchwe kive itathi yekucha mothya ya Yahweh. ³¹Kuhani aokea mafura gho kaghu ya mathabahu, mira kidari kiya kyava mari ya aroni na mbare yakwe. ³²Nimi thari ufunye kinama kya kumundumi kwa kuhani tha ifumene na thabihu ya itathi yapfo ya mborere. ³³Kuhani uya, umwi wa vaghirwe ni Aroni, ngewe achifunya ndhakame na mafura gha itathi ya mborere- nimithari aghire kinama kya kumundumi tha nghavo wakwe na itathi. ³⁴Kwa iku nindeondoa kidari na kinama kya itathi yeknchwa ifuma vandu va Israeli nve mchango wavo, na andenikwa Aroni na vana vakwe uve mghavo wa kawaida. ³⁵Iu nitho mghevo wa Aroni na vagheghirwa niwe ufumene na matoleo ghafunyuwe kwa Yahweh kwa moro, mfiri uya Musa alevavikie welefu netha vamtumikie Yahweh hena ndima ya kuhani. ³⁶Iu nitho mghavo ngetho Yahweh alefunyire iamoro iku vanikwe ifuma vandu va Israeli hena mfiritho alevavikie mafura ghefiwa vave makuhani. Natho wacheva mghavo wavo wa kila mfiri hena fighirwa foshe. ³⁷Ii niyo sheria ya itathi yeokea ya itathi ya mbeu ya itathi ya thambi ya itathi ya hatia ya yevika wakfu, na thambi ya itathi ya

mborere, ³⁸ni sheria ngetho Yahwe atdhifunyire kwa Musa hena fumbu ya Sinai mfriri alevaa murie vandu va Israeli ifunya thabihu tdhavo kwa Yahweh hena jangwa ya Sinai.

Chapter 8

¹Yahweh akagaya na Musa, akirera, ²"Vaende Aroni hamwi na vana vakwe, thari na mafura gha upako, njaghu ya itathi ya thambinjaghambi ivi kikapu kya mkate uraghire hamira. ³Itagha ibumba yoshe hena mbenge ihema yethangania." ⁴Hena ikyo Musa akahira thhafundu Yahweh amwamorie, na ibumba likavungana mothia ya mbenge ya hema yathangania. Niho Musa akalivia ibumba, ⁵Kuvii nifo fundu Yahweh afuamurie fuhire." ⁶Musa akamwende Aroni na vana vakwe akavathamba na mringa. ⁷Akamraa Aroni ngandhu ya voshi ighire vwacha vwefikia ndhinyi na impfunga mkanada hena kitdhi kyakwe akamaa ijoho ya bwang'a lighire mavoko macha na imraa kichera kiya kighire fibare fivi ndenyi na mghongonyi na ikipfunga ijunguluka kitdhi kwake kwa mshipi uthukiwe nicha na idindishwa hena mwiri wakwe. ⁸Kangi Musa akavika ibene hena mbafu ya Aroni, na voshi ibenelyo akavika urimu na Thimimu. ⁹Na kangi akamphfwunga kilemba kya mrwe, na kaghu kilemba kwa mothia akavuvikia bamba ya dhahabu; live inyi mwele, thafundu Yahweh amwamurie we. ¹⁰Musa akakondoa mafura gha upako, akalifia ilihema liyayevungania na kila kindo kileke voshi yakwe na ifivika mbari fundu fwa Yahweh. ¹¹Akanyinyira mafuragho kando mfungate kaghu ya mathabahu, niho akaifia mathabahu mafura na fyombo fyakwe fyoshe, na ithinia yethambia na thehemu yakwe thinyi, netha fifnywe fundu fwa Yahweh. ¹²Akakutia kadu mafura gha upako kaghu ya mrwe wa Aroni na kwiyo akamfia mafura netha amvike pembeni. ¹³Musa akavaende vana va aroni na ivaraa kila umwi ngandhu ya voshi ighire vwacha vwafika ndinyi. Akamphunga kila umwi wavo mkanda kitthinyi na waphunga fitambaa fya kitani hena mirwe yavo, thafundu Yahweh alemwamorie Musa. ¹⁴Musa aende njaghunyo ya itathi ya thambi, na Aroni na vana vakwe vakavika mavoko ghavo kaghu ya mrwe wa uaghu ngheyo vaiendie hena mburi ya itathi ya thambi. ¹⁵Musa akamthinja na kangi akaondoa ndhakame kadu hena mnywi wakwe akaivika kaghu ya maghongo gha mathabahu, akaielisha mathabahu na iifunya kwa Mrungu, na ekinahire kwiyo akaighosha mathabahu iva handu hava ifanyira upatanisho. ¹⁶Akaondoa mafura ghoshe ghauke kwa nyumba, kanyama kachishikia irima, mbigho tdhia ivi hamwi na mafura ghakwe, Musa akaiokea nyamayo yoshe kaghu ya mathabahu. ¹⁷Mira nyaghu iya, ngori yakwe nyama yakwe na marafi ghakwe akafiokeka bwang'a ya kambi thafundu Yahweh alemwamorie we. ¹⁸Musa akaende njaghamba iya kwa ajili ya itathi yeokea, Aroni na vana vakwe mavoko ghavo kaghu ya mrwe wa njaghambayo. ¹⁹Musa akamthinja njaghamba na inyinyira thakam yakwe kila ughongo wa mathabahu. ²⁰Nawe akamtematema njaghamba firumbue rumbue na akaiokea mrwe wakwe na firumbue vya mafura. ²¹Akathamba sehemu tdha voshi hamwi na mathafio kwa mringa na akaokea njaghamba ndhima kaghu hena mathabahu. Nile thabihu yeokea na ikafunya mbungo njicha, itethi lifunyirwe kwa Yahweh kwa moro thafundu Yahweh alemwamorie Musa. ²²²⁴Niho Musa akaende njaghamba ingi, igonji yevikwa wakfu, na Aroni na vana vakwe vakavika mavoko ghavo kaghu ya mrwe wa igonji. ²³Aroni akamthinja na Musa akaondoa ndhakame kadu akaivika hena kirende kya kurwi kwa kumndumi, mnywi mthibu wa kuvoko kwa kumndumi na hena mnywi mrwe wa kurende kwa kumndumi. Niho Musa akanyinyira ndhakame yakwe hena kila ughongo mathabahu. ²⁵Nawe akondoa mafura ghaya, mafura gha kiveshinyi, mafura gha voshi, na mafura ghachishikia irima mbigho tdhia ivi hamwi na mafura ghakwe na kinama kya kumndumi. ²⁶Akaondoa mkate umwi ifuma hena kikapu kya mkate iraghire hamira ngheyo ileke mothya ya Yahweh, akaondoa mkate umwi uraghire hamira, na mkate umwi uharehiwe kwa mafura na mkate mthuthe wa kaki na akaivika kaghu ya mafura na kaghu ya kinama kya kumndumi kya igonji. ²⁷Akaivi yoshe hena mavoko gha vana vakwa na iinucha mothya ya Yahweh live itathi yekucha. ²⁸Niho Musa akaiondoa mikate yo ifuma hena mavoko ghavo akaiondoa mikate yo ifuma hena mavoko akaiokea kaghu ya mathabahu fundu fwa itathi yeokea. Nile itathi yevikwa wakfu na ikafunya mbungo njicha. Nile itathi lihiriwe kwa Yahweh kwa moro. ²⁹Musa akakiondoa kidari na ikikucha kive itathi yekuchwa kwa Yahweh. Nile mghavo wa Musa wa igonji wevikiwa mavoko kwa makuhani, thafundu Yahweh alemwamorie we. ³⁰Musa akaondoa mafura madugha upako na ndhakame ileke kaghu ya mathabahu; nawe akanyinyira kaghu ya thori tdha Aroni, kaghu ya nguvo tdhakwe weka na kaghu ya nguvo tdha vana va Aroni valelehie hamwi nawe. Kwa njia i, akamvika aroni ughongo na vana vakwe na nguvo tdhavo kwa ajili ya Yahweh. ³¹Henaikyo Musa akamvia Aroni na vana vakwe, "Korenyi nyamayo mothya ya mbenge ya ihema yethangania na mwalighiaho hamwi na mkate uke hena kikapu kya ivika wakfu, thafundu kiamoriwe, iku "Aroni na vana vakwe vacheiya." ³²Fyoshe fireghire fye nyame na mkate fyaokewa moro. ³³Na mwachefumamwe hena mbenge ya ihema ya thangania kwa muda wa mifiri mfungate mpaka mifiri mwachevikiwa mavoko ifike, ang'u mifiri mfungate ikiiva, Yahweh avavika wakfu. ³⁴Kiya kichirikie mfiri- Yahweh niwe akiamorie kihirie netha kinire mpatanisho fundu fwenyu. ³⁵Mwaikaa hena mbenge ya ihema yethangania mifiri ufungate mthaghari na kio, imwe vwanenye maamoro gha Yahweh netha munachepfwa ang'u kwii nifo fundu iamoriwe. ³⁶Hena ikyo Aroni na vana vakwe vakahiva findo fyoshe nghefyo Yahweh alevaamorie kwa mumu wa Musa.

Chapter 9

¹Hena mfiri wa mnane, Musa akavailagha Aroni na vana vakwe hamwi na vaghothi va Israeli. ²Akamvia Aroni, "Ondoa ngache kyumi ifuma hena ifio kwa ajili itathi ya thambi tdhapfo na njaghamba kwa ajili ya itathi yeokea, voshe vavi vanaghira kiva, na uvafunye kwa Yahweh. ³Gaya na vana va Israeli na uvavie, "Ondoenyi oro kwa ajili ya itathi ya thambi na ngache na kamondo, iva vavi vave va mwaka umwi umwi na bila kivaa, ni ajili ya itathi yeokea. ⁴Kangi ondoenyi njaghu igonji ya kyumi kwa itathi ya mborere muvafunye mothiya ya Yahweh, na matathi gha mbeu ghathengenywe na mafura ang'u ithanya Yahweh akumanyisha kwenyu. ⁵Hena ikyo vakaende fyoshe Musa avaamorie hena ithanga yethangania, na ibumba yoshe ya Israeli likamwivaria na imka mothya ya Yahweh. ⁶Niho Musa akarera, "Kwii nifo fundu Yahweh mwaamorie ihira, netha iku ngatho yakwe iirime ivoneka kwenyu. ⁷"Musa akamvia Aroni, "Njo haghwihi na mathabahu na ufunye itathi yapfo ya thambi, na itathi ya ioke na ifanya upatanisho kwa ajili ya vandu netha nfanye upatanisho kwa ajili yavo thafundu Yahweh aamorie. ⁸Hena ikyo Aroni akaiivaria mathabahu na akavegha ndhingo ya ngache iya kwa ajili ya itathi ya thambi nyo nghe kwa ajili yakwe weka. ⁹Na vana va Aron vakamwendie ndhakameyo, nawe akyaghatdha mnywi wakwe hena ndhakame na iivika hena pembe tdha mathabahu, niho akaikuta ndhakame thinyi ya kipfumbi kya mathabahu. ¹⁰Hata kwiyo, akaokea mafuragho, mbhigho na mafura ghachishikia irima kaghu mathabahu live itathi ya thambi thafundu Yahweh alemwamorie Musa. ¹¹Na akaikela nyamayo hamwi ikunya bwang'a ya kambi. ¹²Aroni akathinja itathi yeokea, na vana vakwe vakamnika ndhakame yo ngheyo ainyinyirie ughongho woshe wa mathabahu. ¹³Niho akamnika itathi liya yeokea, kirumbuerumbue, hamwi na mrwe nawe akafiokea kaghu ya mathabahu. ¹⁴Akathamba findo fya voshi hamwi na marende naifiokea kaghu thabihu yeokea ya mathabahu. ¹⁵Aroni akaende thabihu tdha vandu- mburi kangi akamfunya ave thabihu fundu fwa thambi yavo, nawe akamthinja akaifunya thabihu fundufwa thambi, thafundu alehirire hena mburi uya kwa kuvoka. ¹⁶Akaliende itathi yeokea na iifunya thafundu Yahweh alevaamorie. ¹⁷Akaliende itathi ya mbeu; akaichura kitanga kyakwe mbeu na iiokea kaghu ya madhabahu, hamwi na itathi ya kakero yeokea. ¹⁸Kangi akanithinja njaghu na njaghamba, thabihu fundu fwa itathi ya mborere ngheyo ileke vundu vwa vandu. Navo vana Aroni vakamnika ndhakame akainyinyiria kila ughongo wa mathabahu. ¹⁹Hata kwiyo valerumbulie mafura gha njaghu na gha njaghamba, mafura gha hena kireshi, mafura ghachikia findo fya ndenyi, mbigho na mafura ghachishikia mbari. ²⁰Vakaondoa firumbue fifemiwe vakafivika kaghu ya idari na kangi Aroni akaokea mafura kaghu ya mathabahu. ²¹Na Aroni akafikucha fidari fyoshe na kinama kya kumndumi kive itathi yekuchwa mothya ya Yahweh, thafundu Musa aliemorie. ²²Niho Aroni akavutdhira mavoko ghakwe mothya na vandu ivabaiki, niho akaghara itathi ifuma handu aghekyafunyira itathi ya thambi, itathi yeokea, na itathi ya mborere. ²³Musa na Aroni vakaingia voshi ya ihema yethanganyika, niho vakafumahe bwang'a na ivabariki vandu na ngatho kya Yahweh ikavonekena kwa vandu voshe. ²⁴Moro ukaghana ifuma kwa Yahweh na ukalikomba itathi yeokea na mafura ghaleke kaghu ya mathabahu. Vandu vekinavone kindoki vakakava kelele na ilaa mbai.

Chapter 10

¹Nadabu na Abihu, vana va Aroni, vakaondoa kila, mndu kifukijo kyakwe, akvika moro voshi yakwe, na kangi uvumba. Kangi vakafunye moro urakyashighwa mothia ya Yahweh, moro aravavirie vo iufunye. ²Heikyo moro ukaghara mbai mothia ya Yahweh na ivaya, navo vakafwa mothia ya Yahweh. ³Aka Musa akamvia Aroni, Kwii nifo fundu Yahweh alekya gaya akighamba, naufwunua vucha vwakwa kwa Vaya vacha mothia yakwa. Nainyi natumbushwa mothia ya vandu voshe. Nawe aree kirero kyokyoshe. ⁴Musa akamwiilagh misheli na Elzafari, vana va Uzieli mjomba wa Aroni, nawe akamvia, "nnjo kunu na uvafunye venyu bwang'a ya kambi vafume mothia ya ihema." ⁵Heikyo vakathongea naivaondoa vakiva varee kanzu thivo tha vaghetatha, navo vakavatika bwang'a ya kambi, thafundu Musa alevavirie. Heikyo Musa Akamvia Aroni na vana vakwe vengi vavi, Eliazari na ithamari. ⁶Munara mwaji njwii tha mirwe venyu kangi muarandua thori thenyu netha munagecha mukafwa, naku Yahweh anavaichua iding'a lya ibumba lyoshe. Mira valekenyi venyu voshe, nyumba yoshe ya Isareli Vairime ihira mtatho weomboletha vundu vwa Yahweh andevaangamitha kwa moro. ⁷Muaghenda Bwang'a ifuma handu heingilia hena iboma lyethangania heikyo mwafwa, kwalia mafura gha Yahweh gha upako ghake kaghu venyu. "Heikyo vakahira fundu Musa avavirie. ⁸Ruva akarera na Aroni akagaya. ⁹"Munanywa mvinyo wala kyenya kyokyoshe, kikai iwe, kana vana vafwo vakyareghwa hamwi naiwe netha mkigheingia hena iboma lyethangania munaghefwa. ii yagheva amri yedumu hena mbari yoshe ya vandu venyu. ¹⁰Kimacha tambarua hena findo fichaa findo fya kawaida na kati ya njithi na kicha, ¹¹netha muirime ivalosha vandu va Israeli amri thoshe ngetho Yahweh andethivia kwa mumu wa Musa. ¹²Musa akarera na Aroni na vana vakwe vavi vareghue; Eliazari na ithamari, onduenyi itathi ya nafaka ichireghwa ifumana na itathi lichi funywa kwa Yahweh kwa moro, naimwe ikenyi pembenyi ya handu hetathia bila hamiara, kwalia lielesherwe thana. ¹³Nimiku mwailya handu haelesherwe ang'u ikyo ni Vughavi vwafwo iwe na vughavi vwa vana vafwo na matathi ghafunywirwe kwa Yahweh kwa moro, kwaku kwii nifo fundu nivirue nimuvie. ¹⁴Kidari kia kichikuchwa na kinama ngekyo kichifunywirwe kwa Yahweh, Mwashighwa munye hena handu hecha hairikiliwe kwa Ruva. Iwe kweka, vana vafwo na vefwu vafwo vake handu hamwi naighwe mwaya Sehemuyo; Kwalia thifunywirwe ighaviwa lyafwo vana vafwo ifumana na dhabihu itathi ya handu hamwi ha vandu va Israeli. ¹⁵Kinama kia kifunywirwe na kidari kikuchiwe, nimithari thyiendwe itathi ya mafura lichembue kwa moro, kimacha ikuchwa mothia tha Yahweh. Natho thava thafwo iwe na bvana vafwo iva ighaviwa lyenyu telele, thafundu Yahweh alererie. ¹⁶Kangi akavetha vundu vwa mburi ya itathi lya thambi nawe akamanywa ku alekombiwe kwa moro. Heikyo akavaichua idingia Eliazari, ithamari vana va Aroni vareghue; Akavavi, ¹⁷"Haniiki murailighie itathi lya thambi hena ihema kwalia lielesherwe mnu, nakwaku Yahweh andemiifunya kwenyu kimetha iondoa vuvichwa vwa hena ibummba netha haghire ithanganywa vundu vwavo mothia yakwe. ¹⁸Lolea, ndakami iendueyo voshi ya ihema, Heikyo ivekyashighwa kwa ukeni ive ithirie mira hena ighema, fundu nivenerie? ¹⁹Heikyo Aroni akammbia Musa, "Lolea ithanya vavefunyire itathi lyavo thambi na itathi lyeokewa mothia ya Yahweh, na kindo kihirikie kwakwa inyi ithanya. Kole nilighilie itathi lya thambi ithanya, akakole kiravenulirie mothia ya Yahweh?" ²⁰Nawe Musa akinaichwe kwiyo, akaichwa kicha.

Chapter 11

¹Yahweh akagaya na Musa na Aroni,akarera, ²"Gayenyi na vandu va Israeli muvavie, "kuinifo fundu fumble vikei ngefyo mwairima iya hena vanyama vake kaghu ithangenyi.³Mwairima iya mnyama wowoshe aghire mbaghachu tdhiga vanyikie kangie achiberuka. ⁴Hena kwiyo, haghire vanyama vengi ngevo vakyaberukavo kana varaghire mbaghachu tdhighavanyikie, na imwe mnayaya ivo, vanyama thangamia, hena liya we achiberuka mira aghirewe mbaghachu tdhighavanyikie. Hena ikyo ngamia ni mbichwa kwenyu.⁵Hata mbelele hena liya we achiberuka mira aghirewe mbaghachu tdhighavanyikie kando kavi, na itho ni mvwichwa kwenyu. ⁶Hata kitojo: kwa liya we achiberuka mira aghirewe mbaghachu tdhahawanyikie kando kavi, iu nawe ni mvichwa kwenyu. ⁷Nawe nguve kangie: na ngemi ikwiyo we aghire mbaghachu tdhighanyikie mira achiberu kawe, hena ikyo ni mvwichwa kwenyu. ⁸Munaya kyokyoshe kya mbare ya nyama tdho, kangie munabalia fibudu fya tdho. Ivo ni vavichwa kwenyu. ⁹Navo vanyama vachiika mringenyi mwairima ivaya ni vava voshe vaghire matamvua na makonde, ive vake hena eve kana mifonyi. ¹⁰Mira fumble fyoshe fikei viraghire matamvua na makonde vake kana mifonyi, hamwi na vava vachighenda mringenyi na fumble fike mringenyi- vana there vecha kwenyu.¹¹Hena liya vava therevecha, munaya nyama tdhavo, kangie fibudu fyavo lathima five there ficha. ¹²Kyokyoshe kiraghire matamvua kana makonde kike mringenyi ni lathima kive thereficha kwenyu.¹³Na ndeghe tdhia ngeto mwatidaha na mrakyashighwa ivaya ni iva vakyaivaria ifumba ndaghina, mdidi, kipungu, ¹⁴Kihama kya mrotoma, na mbare toto tdhotdhoshe tdhofilu vighi, ¹⁵kila mbarettha makoho, ¹⁶kiruka-njia, kipasuasanda, shakwe na mbare yoyoshe ya fihama. ¹⁷Ni lathima kangie muvone mafumbughuru madu na mafumbughuru marwe muvavone tha firavie ficha, mnandi, ¹⁸mafumbughuru gha njewa na mwari, ¹⁹korongo na mbare tdhoshe tdha koikoi, hudihudi na maruruva. ²⁰Vadudu voshe vaghire makungo vakiyavara kwa marende ana ni fivichwa kwenyu. ²¹Mira iya vadudu vaghire makungo na vakyatembea kwa marende anaghetolea ifuma mbai ghaghire mapfwundo. ²²Kangie vairima iya mbare thoshe tdha ndhighe, senene, parare, kana pandhi. ²³Mira vadudu voshe wachitola vaghire marende ana thifichafyo kwenyu.²⁴Na imwe mwava therevecha mpaka kyavukwau ifuma na vanyama iva kole mwabalia fibudu fyavo. ²⁵Wowoshe akaghedola kimwi hena fibudu fyavo nimthari afue thori tdhakwe ave aravie mpaka kyavukwau. ²⁶Mnyama wowoshe ngeve aghire mbaghachu tdhitane ngetdho tdhiravanyikie kabitha kana arachiberuka itho ava aravie kwenyu. Wowoshe avabalia ava aravie. ²⁷Mnyama wowoshe akyaivara mahi ghakwe hena vanyama wachighenda hena vanyama wachighenda kwa marende gho she ana vavatherevecha kwenyu. Wowoshe abalia fibudu tha ifyo avatheremcha (kindo kikondekie) mpaka kyavukwau. ²⁸Wowoshe adodoa kibudu tha ikyo nimthari afue thori tdhakwe na ave theremcha mpaka kyavukwau. Vanyama ivavava therevecha kwenyu. ²⁹Ifumana na vanyama vachi ghenda mbai, iva nivo vavie therevecha kwenyu: kisheghe, mbeva mbare tdhotdhoshe tdha mithighabo mirwe, guruguru, ³⁰kivambangoma, firinganda, goromoe na lufwi. ³¹Vanyama iva voshe ngevo vachighenda mbai, iva nivo vava therevecha kwenyu. wowoshe avabalia ava theremcha mpaka kyavukwau. ³²Kole umwi wavo apfwa na ighwa kaghu ya fyombo, ifyo fyava viravie kana kive kichembiwe kw mbao, nguvo kitanga, kana igunia. kive chombo kya mbare yoyoshe iya kangie kive kyatumika kuya, nimthari kiovekwe hena mringa nakyo kyava there kicha mpaka kyavukwau. Niho kyava kielie. ³³Hena ikyo nyungu yoyoshe ngevo mnyama theremcha aghwia kaghu yakwe kana voshi yakwe,kyoshe kike hena nyungu kindo kyava therekicha, na nime thari mubare nyungu yo. ³⁴Fijo fyoshe ngefyo ni ficha na fiiri kiliwe ilighwa, mira fikaingiwa ni mringa ifumie hena nyungu therenjicha ighwie hakyo kayva kiravie. ³⁵Na kindo kyokyoshe kyairima inyughwa ifuma hena nyungu tha iyo yara iravie. Kila kindo kyaghwi wa kaghu yakwe na kirumbue kya kibudu kya mnyama theremcha nakyo kyava therekicha, kana live ni iriko kana nyungu tdhe korera. Tava tdhiravie nimthari kive therekicha kwenyu. ³⁶Chemchemi kana kithima kya mringa wenywa ghakivunganyika hareghwa iva haelie kole fumble thereficha tha ikyo kyaghia voshi. Mira kole wowoshe abalia kibudu kya mnyama ngeve avavie uke voshi ya mringa, we ava theremcha. ³⁷Kole ifungu yoyoshe ya kibudu kya mnyama aravie ikyaghia kaghu hena mbeu tdhothoshe tdhikeho tdhe viaa, mbeu tdhava tdhielie. ³⁸Mira kole mringa wavikwa kaghu ya mbeu, kole ughongo wa kibudu, kole ughongo wa kibudu waghia kaghu yakwe natdho tava tdhiravie kwenyu. ³⁹Kole mnyama wowoshe airima ilighwa akapfwa, na wowoshe ambalia avatheremcha mpaka kyavukwau. ⁴⁰Wowoshe aya kyokyoshe kya kibudu kyo nilathima ifua nguvo tdhakwe nawe ava theremcha mpaka kyavukwau. Wowoshe adodoa kibudu tha ikyo afua nguvo tdhakwe na iva theremcha mpaka kyavukwau. ⁴¹Mnyama uya aghenda mbai ava theremcha ; avawe welighwa. ⁴²Kyokyoshe kyagenda mbai kwa ikubulula kaghu hena ndenyi yakwe na kyokyoshe kichighenda kwa marende ghakwe ghoshe ana kana kyokyoshe kighire marende mengi mengi - Vanyama voshe ngevo vachighenda kaghu mbai, iva munavaya, hena liya vava therecha. ⁴³Munakuchafua mweka hena fumble fyofyoshe firaelie fikyaghenda mbai, munachafua mweka henafyo, netha iku munaghecha mukachafuwa ifyo. ⁴⁴Kwa liya Inyi ninyi Yahweh Ruva

wenyu. Imwe nimthari muve vaelesherwe, hena ikyo muve vaelesherwe, hena liya. Inyi nieliechwe. Muashighwa mwe ikuchafua hena kyokyoshe kichighenda kaghu ya ithanga. ⁴⁵Hena ikyo Inyi ninyi Yahweh, alevaendie imwe ifuma ithanga ya Misri, netha nive Ruva wenyu. Hena ikyo nimthari muve vaelesherwe, kwaku Inyi nielesherwe. ⁴⁶Li niyo sheria yehuthu vanyama, ndeghe, fiya fumble fikei fichighenda mringenyi, na fiya fumble fichighenda kaghu ya teri, ⁴⁷hena liya kiya kikyashighwa ilekanisha hena kiravie kicha na kive kicha, hena findo, fipfwie na fikeingefyo fyarima ilighwa na findo fikei firairimwa ilighwa.

Chapter 12

¹Yahweh akamvia Musa, ²"Gaya na vandu va Israel, uvavieku, 'mka akava mnyonge na akachunguka mwana wa kiumi nawe ava theremcha hena mifiri mfungate, ni tha fundu achiva theremcha akiva hena mifiri yakwe ya mwiri. ³Hena mifiri wa mnane mwana wa kiumi airinwa. ⁴Nihpo ieleshwa ya mamawefumwa ni ndhakami yakwe waendelea hena mifiri iraru. Aashighwa we ibalia kindo kyokyoshe kieliechwe kana ithongelea ughongo lwa hema mpaka thikamithia mifiri yakwe yeeleshwa. ⁵Mira kole akachunguka mwana wa kika, nawe ava there mcha hena kigheri kya majuma avi, thafundu kilekei igheri ya maghe ghakwe. Niho ieleshwa ya mama yaendelea hena mifiri mikumi mtandatu na mtandatu. ⁶Mfiri wakwe weeleshwa ukamithia, mburi ya mwana kana mpfwu, alathimika iende kwa mtathi mwana wa imondo ya mwaka umwi iva thadaka yeokewa, nakichio kya ibeta iva thadaka ya thambi, mothia ya heingilia hena ihema yethangania, ⁷Niho avafunya mothia ya Yahweh na ivika itathi yepatanishwa hena we, nawe aeleshwa ifumana na ikutika mboamboa hena ndhakami yakwe. Ii niyo sheria ikyamshigha mndu mka achungukie kole ni mwana wa kiumi kana wa kika. ⁸Kana kole arakairime ifunya mwana wa imondo, nawe aende fichio fivi fya ibeta, umwi hena itathi yeokewa na ungi hena itathi ya thambi, nawe mtathi avapatanisha fundu fwakwe nawe ava aelie.

Chapter 13

¹Yahweh akagaya na Musa na Aroni, akarera, ²Mndu wowoshe avonekana aghire kindo kifimbie kana mathungu kana ya kilanga kaghu ya ngori ya mwiri wakwe, na likava lindeambutira vuaji vwa ngori mwirinyi mwakwe, nimthari aendwe kwa Aroni mthathi mrwe kana kwa umwi wa vana vakwe vaghetatha. ³Nawe mtathi alolea nicha vuajivo hena ngori ya mwiri wakwe. Kole malaika vakeho hena thehemu ighire vuaji tdhaghaluka iva tdha njewa na kole vuaji ufumilivie kaghu ya ngori, itho ni vuaji vweambutira. Mtathi akamimalia ilambua nicha, imrera iku iu thimchawe. ⁴Kole idoa limekie hena ngori yakwe ni yanjewa, na ivonekana yakwe liyaghendayo mbai mnu ya ngori, kole malaika wa thehemu ighire vuaji irana ghaluka iva yanjewa, nawe mtathi amvika kua muwaji hena mifiri mfungate. ⁵Hena mfiri wa mfungate, mtathi tho aashighwa ilolewa he netha uvone kole hena iamua yakwe vuwajivo thi vuvichwavo, na kole vuraenerie hena ngori. Kole vuraenerie, niho mtathi amvika kua ikela hena mifiri mfungate. ⁶Nawe mtathi amloleahe hena mifiri mfungate netha avone kole vuwaji vunurie kangu vunaeneavo mnu hena ngori. Kole vuranaenea, niho, mtathi arera iku we aelie. Nighe mathungudu. Nawe afua nguvo tdhakwe, na kangi we ava aelie. ⁷Mira kole mathungu ghaya ghaenerie hena ngori hekinave kuandekurora hena mtathi netha we aeleshwe, aathighwa iku rorahe mtathi. ⁸Nawe mtathi amlolea nicha netha avone iku mathungu/gho ghaenerie mnu voshi ya ngori. Na kole wava uenerie, niho mtathi amrera iku aviewe mcha. Vuaji vo ni vweambutira. ⁹Kole vuwaji vwa ngori vweambutira vuke hena mndu nganya, nawe mndu tho aashighwa aendwe kwa mtathi. ¹⁰Mtathi amlolea nicha netha avone iku haghire kondo kifimbie kyanjewa hena ngori yakwe, kole malaika tava tdhinde ghalutwa ivatdha njewa, kana handeghira nyama mbishi hena kindo kifimbie. ¹¹Kole iikeho, itho ni vuaji vuvichwa vwa ngori, nawe mtathi amrera iku aviewe. Amvikawe kua hena liya we amemiva theremcha. ¹²Kole vuwajivo uafumia na iongereka mnu hena ngori, na iishikia ngori ya mndu kwa vuwaji idungia mrwe wakwe mpaka marendenye, kwa iku andekufunyanya kwa mtathi, ¹³nawe mtathi amlambua nicha netha avone iku vuaji vo undemienea mwiri wakwe woshe woshe. Ikiva indefumia kwiyo, mtathi amrera mndutho aghire vuaji iku aelie kole aghalukie na iva wanjewa, itho aelie. ¹⁴Mira ikava nyama mbishi indevonekana kaghu yakwe ava theremcha. ¹⁵Mtathi ailolea nyamayo mbishi na imrera iku avethere mcha hena liya nyama yo mbishi thinjicho. Vuaji vo vweambutira. ¹⁶Mira kole nyamayo mbishi iagha na iva yanjewa he nawe mndutho aashighwa ighenda kwa mtathi. ¹⁷Mtathi amloleanicha netha avone iku nyamayo indeghaluka ivayanjewa. Kole indeva kwiyo nawe mtathi arerea iku mndutho aelie. ¹⁸Mndu akamighira iure kaghu ya ngori yakwe na lindeminua ¹⁹na handu ha iure handeghira kindo kifimbie kana ibashi likyameka, mrotoma uthanganyikie na vunjewa, yashigha irorwa hena mtathi. ²⁰Nawe mtathi alilambua nicha ivona iku liyavonekana lighendie mbai ya ngori, kole/malaika itho tdhighaluka iva tdhanjewa, kole ni kwiyo, mtathi arera iku ni kindo kivichwa. Vuaji vo ni uweambutia hena kuyo kwaya kundeghirisha handu haleghire iureyo. ²¹Mira kole mtathi ava andelolea na avoniwe malaika njewa voshi yake, ni iku kike thinyi ya ngori mira kiyavone kanako nicha, niho mtathi (mtanitha) amvika kua hena mifiri mfungate. ²²Kole lindeenea na iongereka hena ngori, niho mtathio amrera iku aviewe. Vuwajivo ni vweambutira. ²³Mira kole ibashi yo limekie lireghiwe handu hakwe na lithambarieyo, ngori ya iure, nawe mtathi amrera iku aelie. ²⁴Ngori ishie na nyama mbishi yava mrotoma uthanganyikie na vunjewa kana ibashi yanjewa. ²⁵Mira mtathi ailambua nicha na ivona iku malaika tdhike hena ibashi iyo tdhindeghaluka na iva tdhanjewa, na kole lindevonekana ighenda mbai mnu ya ngori, kole lindeva kwiyo niho vuajivo wava weambutira. undeonekana hena ing'ongo ya moro, nawe mtathi amrera iku thimchawe. Vuajivo ni vwambutira. ²⁶Mira kole mtathi aalilambua na ivona iku haghireho malaika tdhanjewa hena ibashi, na iku lighendie yo mbai ya ngori mira liavonekana kadu niho, mtathi amvika kua mndu tho hena mfiri mfungate. ²⁷Niho mtathi ashighwa ilambue he nicha hena mifiri mfungate. Kole yava lithembee kwa vwurwe hena ngori, nawe mtathi amrera iku aviemvichwa mndutho. Vuajivo niweambutira. ²⁸Kole ibashiyo lireghiwe handu hakwe na yava yolithembee hena ngori mira liavonekana kadu, ni kado kafimbie du ifumana na isha moro, nawe mtathi amrera iku aelie, hena liya lithidieyo ing'ongo yesha. ²⁹Kole vomi na vaka vaghire vuaji vweambutira mrenyi kana kerunyi kwakwe, ³⁰niho mtathi alambua nicha mndutho hena liya vuajivo vweambutia avone iku kole uaghenda voshi ya ngori, na kole haghire njwii tdha njano, thuthe voshi yakwe, Kole tdhiavonekana, niho mtathi amrera iku aviewe, ivwavwayo, vuaji vweambutirwa mrwenyi kana kerunyi. ³¹Kole mtathi alolea vuajivo na ivwavwa na akamanya iku ukehotho thinyi ya ngori, na kole haraghire njwii tdha njiu voshi yakwe, niho mtathi amvikakua mndutho aghire vuwajivwe vwavwa hena mifiri mfungate. ³²Hena mifiri mfungate mtathi alolea mnu vuajivo kole vutherembee, kole haraghire malaika tdha njano, na kole vuwaji vuke ianana hena ngori du, ³³niho, ashighwa ihawa mndutho, mira ughongo lughire vuwaji lwahawatho, nawe mtathi amvikakua mndutho aghire vuaji vwe vwavwa hena mifiri mfungate. ³⁴Hena mifiri mfungate mtathi alolea he nicha vuaji netha avone iku vundeleka ithambaa voshi ya ngori. Kole undeonekana iku ughendie mnu hena

ngori, niho mtathi amrera iku aelie, Mndu tho ashighwa ifua thori takwe na niho ava aelie.³⁵ Mira kole vuaji vwe vwavwa uenerie hena ughongo lurwe hena ngori mtathi ekinamalie irera iku aelie,³⁶ Nawe mtathi ashighwa amlolie he. Kole vuwaji vwava vuthembee hena ngori, mtathi aashighwa we ikasha njwii tdha njano. Mndutho ava theremcha.³⁷ Mira kole hena ilolea ya mtathi iyavone kana vuajivo vwe vwavwa undemka (undethia) ithambaa, niho vuajivo vwavwa vunurie. We aelie, nawe mtathi amrera iku aelie.³⁸ Kole mmi kana aghire mabashi kaghu ya ngori,³⁹ niho mtathi amlolea mnu mndutho netha avone kole mabashini ghanjewa gharakya vonekana nicha, ngeyo ngori du ifumilirie hena ngori we ava aelie.⁴⁰ Kole njui tdha mndu tddhipu thukie mrwenyi we aghire uvaa mira aelie.⁴¹ Na kole njwii tdhakwe tddhiputhukie ughongo lwa mothia lwa mrwe wakwe, na kole kyamu kyakwe kighire uvaa, we aelie.⁴² Mira kole aghire ing'ongo lirotome lithanganyikie na vunjewa, kaghu ya uvaa lwakwe kana hena kyamu kyakwe, itho ni vuaji vweambutira ufumilirie.⁴³ Nawe mtathi amlolea netha avone iku kole haghire kindo kifimbie hena uvaa lulwee ughongo lwa kyamu kyakwe kighire irotoma uthanganyikie na vunjewa, na ivonekana hena vuaji vweambutira hena ngori.⁴⁴ Hena ikyo ikavonekana, niho itho aghire vuaji vweambutira nawe ava theremcha. Keni mtathi amrera iva aravie hena liya vuaji vuke mrwenyi kwake.⁴⁵ Mndu aghire vuaji vweambutira araa nguvo tddhibarikie kyatara njwii tddhilekwe mwaji, na aashighwa ashikiwe kyamu kyakwe mhaka hena mbua na ikava kilondho, "Therevecha therevecha.⁴⁶ Nawe ava theremcha mifiri yoshe ya vuaji vwakwe vweambutira. Hena liya aghire vuajaji vuchithambaa, ashighwa aikae weka bwang'a ya ngambi.⁴⁷ Haghire igheri ngeyo thori ya mndu yakwera ifunda kaghu yakwe. Lwairima iva mwaji, kana sufu kana kitani kana,⁴⁸ kana kindo kyokyoshe kithukiwe kana ipfwumwa ifuma na sufu kana kitani, kana kindo kyokyoshe kichembiwe kwa kitanga.⁴⁹ Kole ughongo luchafuriwe lugjire rangi ya mara kana irotome hena thori, kitanga, kindo kithukiwe kana ipfwumwa, niho ifundayo yathambaa, kyatara uvonyeshe kwa mtathi.⁵⁰ Mthathi aashighwa akilolie kindokyo hena ifunda yakwe; kyamtara akivike kua kindo kyokyoshe kifundie mifiri mfungate.⁵¹ Nawe alolea he nicha ifunda yo hena mifiri mfungate. Kole wava uthembee hena kindo kyo, kyava ku ifunda lighire ikonda na kindo kyo kyava therekicha.⁵² Na mweni kyamtara akiokie na ikireta kabitha kindokyo kivonikene na ifunda voshi yakwe, haraghire ithara iku ni kya mbare njiki angu ifundayo yairima iende ndwarwe.⁵³ Kole mmtathi akilolea kindokyo na ivona iku ifunda lithanayo hena thori kana kyombo kithukiwe kana iivitwa ifumana na sufu, kitani kana kitannga,⁵⁴ niho avavia vakithambe kindo ikyo kighire ifunda, nawe aashighwa ukivika kua mnu mifiri mfungate.⁵⁵ Niho mtathi akiloleahe kindo ikyo kighire ifunda kikinave kimaliriwe ithambwa. Kole ifunda lighalutdhireyo rangi yakwe, hata kole luratherembee, kindo ikyo kyava there kicha. Kyashighwa kiokewe, haghire, ithara iku ni kwi ifundayo yava likichafurie.⁵⁶ Kole mtathi akyakilolea kindo kyo, na kole ifundayo liavonekana kadu likinavelimariwe ithambwa, niho akibara kirumbue kichafulirwe ifuma hena thori kana ifuma hena ngothi, kana ifuma hena kyombo kithukiwe kana iivitwa.⁵⁷ Kole ifunda lithidie na ivone kana hena thori, kana hena kyombo kithukiwe kana ifumwa kana hena kindo kyokyoshe kichembiwe kwa kitanga, niho ifunda yova liyathambaa kindo kyokyoshe kighire ifunda kyatara kiokiwe.⁵⁸ Thori kana kindo kyokyoshe kithukiwe kana ipfwuma ifumana na sufu, kana kitani kana ngothi kana kindo kyokyoshe kichembiwe kwa kitanga-kole kuakithamba vuka, nakyo kindo nimthari kithambwe kando kavi, niho kyava kielie.⁵⁹ Ii niyo sheria ifumene na ifunda hena thori tdha sufu, kana kitani, kana hena kindo kyokyoshe kithukiwe kana ipfwumwa ifumana na sufu, kana kitani, kana kindo kyokyoshe kilechembiwe kwa kitanga, netha kumuirime ifirera iku fielle kana fiviefyo.

Chapter 14

¹Yahwe alererie na Musa, akighamba, ²li yava sharia fundu fwa mndu aphfwie mfiri we eleshwa. Kyatara aendwe mghetatha³Mghetatha aghenda bwang'a ya ngambi imthighana mndu imanya iku ngetha akirirwe ya ndware ya ngori. ⁴Niho mghetatha aamora iku kyamtara mndu aelesherwe aondue ndeghe ivi njicha, tdhikei, mri wa mwerenzi, kitani ya mro na hisopo, na fyoshe fi, hamwi na ndeghe akei afitovea hena ndhakame ya ndeghe iveghiwe ndhingo hena mringa uelie. ⁵Mghetatha amuamora ivwagha imwi hena ndeghe tdho kaghu ya mringa uelie uke hena nyungu ya teri. ⁶Niho mghetatha amuondoa ndeghe akei na mri wa mwerenzi na kitani ya mro na hisopo, na fyoshe fi, hamwi na ndeghe akei afitovea hena ndhakame ya ndeghe iveghiwe ndhingo hena mringa uelie. ⁷Niho mghetatha anyinyira mringa haya kando mfungate kaghu ya mndu akyaeshwa hena ndware, na niho mghetatha amrera kwa vandu iku andeva mcha. Niho mghetatha amlekela ndeghe akei aghende. ⁸Mndu aelesherwe aghafua nguvo thakwe, ahas njwii tdhakwe tdhoshe, akuthamba na mringa, na niho acheva aelie. Niho ng'u kyamtara ache hena ngambi, mera arua bwang'a ya ihema yakwe kwa mifiri mfungate. ⁹Hena mfiri wa mfungate kyamtara ahae njwii tdha mrwe wakwe, na kyamtara he ahae, kole tdhakwe na mighoi. Kyamtara ahae njwii tdhakwe tdhoshe, na kyamtara afue nguvo tdhakwe na akuthambe hena mringa, niho ava aelie. ¹⁰Hena mfiri wa mnane kyamtara aondoe njaghamba ivi tdha varana va mondo tdhiraghire fivaa, mrana wa mondo kikka wa mwaka umwi araghire kivaa na theluthi umwi ya efa mchu mcha uthengenywe mafura tha itathi na mbeu na kipimo kimwi kya mafura. ¹¹Mghetatha n'ngewe amueleshire mndu tho amumtha n'ngewe amueleshere, hamwi na findo fiya, mothya ya Yahwe handu he injilia hema ya ibumba. ¹²Mghetatha amuondoa mra wa mondo njaghamba na imfunya tha itathi ya hatia, hamwi na kipimo kya mafura; afikuchakucha kwa itathi ye kuchwa mothya ye Yahwe. ¹³Kyatara avwaghe mrana wa mondo njaghamba handu n'ngwe ho vachiveghea ndhingo itathi ya vunyari na itathi yeakea, ughongo wa ihema, kwa itathi ya vunyamari ni ya mghetatha, fundu achivika itathi ya hatia, kwa iku ni itathi mweele ikelesha. ¹⁴Mghetatha aondoa ndhakame mata ya itathi ya hatia na iivika hena kirembe kya kurwi kwa kumndumi kwa mndu uya weeleshwa, hena mnywi mthibu wa kumndumi, hena mnywi wa kurende kwa kumndumi. ¹⁵Niho mghetatha aondoa mafura ifuma hena chumbo na ighamimina hena kitanga kya kuvoko kwa kumtho na ikinditha mnywi wakwe hena mafura gho ghake hena kuvoko kwa kumtho, ¹⁶na inyintira mafura mata kwa mnyai kando mfungate mothya ya Yahwe. ¹⁷Mghetatha avika mafura ghareghiwe hena kuvoko kwakwe hena kirembe kya kurwi kwa kumndumi kwa mndu weeleshwa, kaghu ya mnywi mthibu wa kuvoko kwa kumndumi, na hena mnywi mthibu wa kurende kwa kumndumi. Kyamtara avike mafura gho kaghu ya ndhakame hena itathi ya hatia. ¹⁸Tha kwa mafura ghareghiwe iku hena mavoko gha mghetatha, aghavika kaghu ya mrwe wa mndu n'ngewe weeleshwa, na mghetatha ahira uelesho fundu fwakwe mothya ya Yahwe. ¹⁹Niho mghetatha afunya itathi ya vunyamari na ichemba upatanisho fundu fwakwe mgheeshwa kwa ilemwa yakwe iela, na kikamiira kyo avwagha itathi yeokea. ²⁰Niho mghetatha afunya itathi yeokea na itathi ya mbeu kaghu ya madhabahu. Mghetatha achemba upatanisho fundu fwa mndu tho, na niho ava aelie. ²¹Fundu kwiyo, kakolea mndu ni mkiva na akairime we matathi gho niho airima iondoa mondo imwi njaghamba tha itathi ya hatia ye kuchwa, ichemba upatanisho fundu fwakwe weka, na limwi ya ikumi ya efa na mchu mcha uthengenywe na mafura tha itathi ya mbeu, na kyombo kya mafura, ²²hamwi na ndhiva ivi hangu fichio fya ndhiva n'ngedho airima ipata; ndeghe imwi yava itathi ya vunyamari na ingi itathi yeokewa. ²³Hena mfiri wa mnane kyamtara atdhiende kwa vaghetatha fundu fweeshwa, handu laingilia hena ihema yethangania, mothya ya Yahwe. ²⁴Mghetatha aondoa mrana wa mondo fundu fwa itathi na aondoa hamwi na mafura gha mzeituni mata, na afivutdhira kaghu tha akyafinikia kwa Yahwe. ²⁵Amwagha mrana wa mondo fundu fwa itathi ya hatia na aondoa ndhakame mata ya itathi ya hatia na iivika kaghu ya kirembe kya kurwi kwa kumndumi kwa uya mgheeshwa, kaghu ya mnywi mthibu wa kuvoko kwakwe kwa kumndumi na hena mnywi mthibu wa kurende, kwa kumndumi. ²⁶Niho mghetatha akutia mafura mata hena kitanga kya kuvoko kwa kumtho, ²⁷na anyinyira kwa mnywi wakwe wa kumndumi mafura mata n'ngedho ghake hena kuvoko kwa kando mfungate mothya ya Yahwe. ²⁸Niho mghetatha avika mafura mata n'ngedho ghake hena kuvoko kwakwe hena kirembe kya kurwi kwa mndu uya weeleshwa, hena mnywi mthibu wa kuvoko kwa kumndumi, na mnywi mthibu wa kurende kwa kumndumi maughongo ghaya n'ngedho avikie ndhakame ya itathi ya hatia. ²⁹Avika mafura ghareghiwe ghakwe kuvokonyi kwakwe kaghu ya uya weeleshwa ichemba upatanisho fundu fwakwe mothya ya Yahwe. ³⁰Kyatara afunye itathi ya ndhiva, hang'u fichio fya ndhiva, kij n'ngedho mndu airima ipata- ³¹imwi tha itathi ya vunyamari na ingi tha itathi yeokewa, hamwi na itathi ya mbeu. Niho mghetatha achemba upatanisho fundu fwa uya n'ngewe agheeshwa mothya ya Yahwe. ³²Li ni sharia fundu fwa mndu kwakwe haghire vwathi vwa ndware ya ngothi, n'ngewe arairima ifunya kipimo kya itathi fundu fwa ieleshwa yakwe. ³³Yahwe aleghire na Musa na Aruni akighamba, ³⁴Maghe mwachecha muivwarilie na kakolea navika ifunda waenea hoshe voshi ya nyumba hena

ithanga ya miliki yenyu. ³⁵Niho we n'ngewe mweni nyumba kiyamtara ache imvia mghetatha. Kiyamtara arere, "Kikyavoni kana kwakwa haghire kindo kilive tha ifunda voshi ya nyumba yakwa"³⁶Niho mghetatha aamoro vafunye findo fyoshe voshi aranaghenda voshi ivona uthibitisho wa ifunda, tha iku voshi ya nyumba haghire ho kyairima ivika najisi. Ifumia ho mghetatha kiyamtara aghende voshi ivoma ipfo voshi. ³⁷We kiyamtara athingane ifunda ivona iku ngetha uke hena uvagha wa nyumba, na ivona iku havonikana ukijani hangu umro hena boto tdha mvone kano wa uvagha. ³⁸Kakolea nyumba ina fundu, niho mghetatha afuma bwang'a ya nyumba na iphfunga kyotdhi kwa nyumba yo kwa mifiri mfungate. ³⁹Niho mghetatha avwia he hena mfiri wa mfungate na iithighana ivona iku ngetha ifinda lindevwara uvagha lwa nyumba yoshe. ⁴⁰Kakolea nifwo niho mghetatha aamora iku vagharutdha maghwen'negho havonikene ifunda na ghakumbwe hena ughongo najisi bwang'a ya mri ⁴¹We aamoro iku mauvagha ghoshe gha voshi ya nyumbo ghakwarwe, na kyatara aondoe findo ficha furiwe na ifyo, fi kwarirwe bwang'a ya mri na ifikumba hena ughongo ucha, luelie. ⁴²Kyatara vaghaondue maghwe gheni na ighavika hena ughongo kwa maghwe ghamthirwe na kyavatara vatumie teri mbiya ikava ripu nyumba. ⁴³Kakolea ifunda likavwia he na iingia hena nyumba n'ngoyo maghwe ghatdhirwe na uvagha ukwarirwe na ikavwa ripu vuhya, ⁴⁴niho mghetatha kiyamtara ache aingie voshi na ilolea nyumba ivona kakolea ifunda lindeenea voshi ya nyumba. Kakolea nifwo, iyo ni ifunda ivichwa, na nyumba ni najisi. ⁴⁵Kyatara ighuthwe mbai kyatara gho mbao, na ripu yoshe ya voshi ya nyumba fivwavwe fitikwe bwang'a ya mri hena ughongo lwa najisi. ⁴⁶Hena iongera wowoshe aghenda voshi ya nyumba maghe iphfunjiwe ava najisi mwaka kyavukwau. ⁴⁷Na wowoshe alee voshi ya nyumba kyanfara afue tdhakwe na wowoshe alighie voshi ya nyumba kiyamtara afue nguvo tdhakwe. ⁴⁸Kakolea mghetatha akaingia ho iithighana akaivona ighire ifunda lisasae nyumba n'ngoho yeni kavwa ripu, niho ifunda likareka aitangatha nyumba yo iku indeva ielie. ⁴⁹Niho kiyamtara mghetatha aondoe ndeghe ivi iielesha nyumba na mri wa mwerenzi, na sufu mro, na hisopo. ⁵⁰Amvwagha umwi hena voshi ya mringa mcha hena idumu idu. ⁵¹Aondoa mri wa mwerenzi, hisopo, sufu ya mro na ndeghe ikei na iidonyitha hena ndhakame ya ndeghe iphwie, hena mringa mcha, na inyunyira nyumba kando mfungate. ⁵²Aielesha nyumba kwa ndhakame ya ndeghe na mringa mcha hamwi na ndeghe ikei, mri wa mwerenzi hisopo, na sufu ya mro. Mira amlekela ndeghe ikei ighende bwang'a ya mri mighundeni. ⁵³Kwa njia ii kiyamtara achembe upatanisho fundu fwa nyumba, na yava ielie. ⁵⁴Ii niyo sharia kwa findo fyoshe fya fumana na ndware ya ngothi na findo fyoshe fichiende ndware tha iyo, fundu fwa ithuvwa, ⁵⁵na kwa ifunda hena thori tdha nyumba. ⁵⁶Fundu fwa firumbe fundu fwa mathungu, mabashi, ⁵⁷imanya maghe ghoghoshe vwathi vu ni najisi hang'u ni indii yaeleshwa. Ii ni sharia fundu fwa uvichwa vwa ndware ye ifunda.

Chapter 15

¹Yahweh alegaiye na Musa na Haruni, akirera, ²Vavie vandu va Israel, na urere kwavo, "Igheri mndu wowoshe kisonono kindemkonda mwiri wakwe wafunya mathungu, avanajisi. ³Unajisi wakwe uafumana na ikondwa ni kisonono. Ive mwiri wakwe uafunya mathungu kana ithia, kwiyo ni najisi" ⁴Yuli vovoshe aikalia vwava najisi, na kindo ngekyo aikaa kaghu yakwe kyava najisi. ⁵Wowoshe abalia vuli vwakwe kyamtara afue nguvo tdhakwe kangu akuthambe hena mringa, kangu ave andenajisika mhaka kyavukwau. ⁶Wowoshe achiikaa hena kindo kyokyoshe ngecho mndu ngewe akondiwe ni lkisonono agheikee, mndutho kyamtara afuenguvo tdhake kangu akuthambe hena mringa, kangu ava najisi mhaka kio. ⁷Na wowoshe ambalia mwiri wa ngewe akondiwe ni kisonono nimthari afue nguvo tdhakwe kangu akuthambe hena mringi, na ave najisi mhaka kyavukwau. ⁸Mndu wowoshe ngewe avona mringa tha itho hena mndu nganya ngewe aelesherwe, niho mndutho kyamtara afue nguvo tdhakwe kangu akuthambe hena mringo mringa, kangu avanajisi mhaka kyavukwau. ⁹Irati yoyoshe ngeyo lighire mringa mringa wa kisonono akanajisi. ¹⁰Wowoshe abalia kindo kyokyoshe kike thinyi ya mndu tho ava najisi mhaka kyavukwau, na wowoshe avava findo fyo kyamtara afue nguvo tdhakwe kangu akuthambe hena mringa; anajisika mhaka kyavukwau. ¹¹Ngewe aghire mringa tha itho akimbalia kuvoka arana thamba hena mringa mavoko ghakwe, mndu alembalilie kyamtara afue thori tdhakwe kangu akuthambe hena mringa, kangu ava najisi mhaka kyavukwau. ¹²Nyungu yoyoshe ya teri ngeyo ighire mringa mringa tha ifyo akibalia nimthari kitenywe, kangu kyombo kya mri kyamtara kithambwe na mringa uelie. ¹³Igheri mndu aghire kisonono akaeleshwa hena kisonono kyakwe, niho kyamtara atare hena we mifiri mfungate hena mburi yeeleshwa kwakwe; niho afue nguvo na athambe mwiri wakwe hena mringa wachochoka. Niho ava aelie. ¹⁴Hena mfiri wa mnane kyamtara aondoe mabeta ava kana fichio fivi fya mabeta kangu ache mothia ya Yahweh heingilia hena ihema ya ibumba haya kyamtara afunye ndeghe tdho kwa mtathi. ¹⁵Kyamtara mtathi avafunye umwi tha itathi ya thambi na ingi tha yeokewa kangu mtathi kyamtara ahire ivwaranisha hena kisonono kyakwe. ¹⁶¹⁷Kole mndu wowoshe afumwa ni mbeu tdha kiumi, kyamtara akuthambe mwiri wakwe woshe hena mringa; anajisika mhaka kyavukwau. ¹⁸Kangu kole mndu mka na mndu mmi valaa hamwi na ifuma mbeu tdhakiume ighenda kwa mka, kyavatara voshe vavi va kuthambe hena mringa; vava najisi mhaka kyavukwau. ¹⁹Mka ake hena mifiri yakwe, aghenda anajisika hena mifiri mfungate, na wowoshe akyaghe mbalia ava najisi mhaka kyavukwau. ²⁰Kyokyoshe akyaghelalia kaghu yakwe igheri ya mifiri yakwe kyava najisi; kindo kyokyoshe ngekyo akyalalia kyava najisi. ²¹Wowoshe aghebalia vuli vwakwe kyamtara afue nguvo tdhakwe kangu akuthambue hena mringa; mndutho ava najisi mhaka kyavukwau. ²²Wowoshe aghebalia kyokyoshe ngekyo aikalirie kyamtara afue nguvo tdhakwe kangu akuthambe hena mringa; mndutho ava najisi mhaka kyavukwau. ²³Ive kaghu ya vuli kana kindo kyokyoshe kaghu ya hohoshe agheikaa, kole akakibalia, mndutho ava najisi mhaka kyavukwau. ²⁴Kole mndu wa kiumi akilaa nawe, na unajisi wa mndu mka ukambalia anajisika mifiri mfungate. Vuli ngetho akyalalia mndu kiumitho kyanajisika. ²⁵Kole mndu mka akafumwa ni ndhakakami hena mifi mingi ngeyo thikyo igheri yakwe yeingia mwirinyi kana ikafuma mnu igheri yeingia mwirinyi igheri yoshe ya mifiri yenajisikia, ava tha aleke hena mifiri tdhakwe tdha mwiri. We ni najisi. ²⁶Vuli aghelalia igheri yoshe yefumwa ni ndhakami yava kwakwe kindo kicha dukole vuli aghelalia igheri ya mifiri yakwe, kangu kindo kyokyoshe aikalia kyava najisi, kole du unaji, kole du unajisi wa mifiri yakwe. ²⁷Na wowoshe aghembalia kindo hena findo ifyo ava najisi, Kyamtara we afue nguvo tdhakwe kangu akuthambe weka hena mringa, kangu anajisika mhaka kyavukwau. ²⁸Mira kole mka aelesherwe hena ifumwa ni ndhakami, niho atarwa hena we mifiri mfungate, mifiri yo ikamithia ava aelie. ²⁹Hena mifiri wa mnane aondoa kwakwe mabeta avi kangu afiende kwa mtathi heingilia hena ihema ya ibumbenyi. ³⁰Mtathi tho afunua ndeghe imwi tha itathi ya thambi na ungi tha itathi yeokewa, kangu avavwananisha hena itho mothia ya Yahwe mburi ya unajisi wa mka afumwa ni ndhakami. ³¹Kui nifo kyamtara uvavike kua vandu va Israel hena unajisi wavo, hena ikyo vapfwavo ifumana na unajisi wavo, hena ichafua ihema yakwa ngeyo niaikaa maghari yavo. ³²Ikyo nikyo kyamtara mndu wowoshe aghire kisonono fundu fwa kila mmi ngewe mbeu tdhakwe tdha kiumi na imvi kianajis. ³³Fundu fwa mka ngewe ake hena igheri ya mifiri yakwe, fundu fwa wowoshe aghire kisonono, ave mmi kana mka na fundu fwa wowoshe aghelaa na mka najisi.

Chapter 16

¹Yahwe alererie na Mose- iki ni vakinafwe vana vavi vya Aroni, vakinaikae haghwihi na Yahweh niho vakafwa.

²Yahwe alevirie Mose, "Gaya na Aroni mwaninyu na ummbie haghire ho vyoshi ipathia, mothia ya hatherire ha vatherie vyoshi ya ipathia mothia ya kifwiniko cha ivavwaranisha kike kaghu ya thanduku. Akahira kwiyo afwa, ang'u ninavonekana hena mailwi kaghu ya kifwiniko chekwaranisha vandu.³Kwii nifo Aroni kitarire ache hena handu haelie ha fwa haelie. Kimtarire we aingie na ngacha tha itathi ya nzune, na njaghamba ive itathi ya nzune.

⁴Kivaie arae kanzu ya kitani, na kimtarine arae voshi yakwe nguvo ya kitani, na kimtarire arae mshipi wa kitani na kilemba cha kitanio. Ithi ni nguvo thielie kivaie akuthembe mwiri wakwe hena mringa na arae nguvoto.

⁵Kimvaie aondoe hena borwe ya vandu va Israeli oro ivi tha ya nzune na njaghamba imwi ikiva ni itathi yelughula.⁶Niho aroni kimvaie aende ng'umbe tha itathi ya nzune, nigheyo yav yakwe wemwini, macha avwara nithe vandu fundu fwakwe wemini na familia yakwe.⁷Niho chamteva aondoe mburi ivi na ithivika mothia ya Yahwe hena chothi na aingie hena ihema ya mthomano.⁸Niho Aroni chamtara akave kura fundu fwa mburi itho ivi, imwi kura imwi yava ya Yahwe na kura ingi kwa fundu fwa mndu avwariliwe.⁹Niho Aroni chamtara aende mburi nigheyo kura ighwilirie mburiyo kwa Yahwe, na ifunya mburiyo tha itathi ya nzune.¹⁰Mira mburi nigheyo kura ighwirilie na ivwariwa khatara iendwe kwa Yaweh ike na mo. macha ivavanisha vandu na iilaka ighende na ifwo thakenyo tha mburi ya vwariwa.¹¹Aroni nawe chamtara aende ng'umbe fundu fwa itathi ya nzune, nigheyo yava yakwe wemwini, na vundu vakwe, ni kwiyo chamtara we avweghe ng'umbeyo tha itathi ya nzune yake we mwini.¹²Aroni chamtara aondoe chetezo iichue makaa gha moro ifuma handu hetathia mothia ya Yahwe, na mavoko chaichue ubani mcha na iende vindo fyo voshi pazia.¹³Iho kimvaie avike ubani liirime ifwinika kifwiniko cha kilaghano cha mporere yevwanitha vandu we avike kwio macha anafwa.¹⁴Niho chamtara aondoe thakame kadu ya ng'umbe na iidonyira kwa minywi wakwe kando mfungate mothia ya kifwiniko che vvaranitha vandu.¹⁵Niho chamtara avwaghe mburi fundu fwa itathi ya nzune nigheyo ya fundu fwa vandu na iende thakama yakwe voshi ya ipathia. Iho niho chamtara chatara thakameyo aihirire tha fundu alehirire hena thakama a njaghu. Nimi thari adonyire kaghu ya kifwiniko chevvaranitha vandu na mithia ya kifwiniko chavvaranitha vandu.¹⁶Nimi thari avaranishe vandu fundu fwa handu haelie fundu fwa nihiro nivichwa ya vandu va Israel, na kwa fundu fwa legha na nzune thavo thoshe. We ni mithari ahirefi fundu fwa ihema ya mthorono, nigheyo, Yahwe achiika maghari yavo, hena mihiro yavo mivichwa.¹⁷Haghireho mndu achaghighwa ikae hena ihema yethangania maghe Aroni achaingia ivvaranitha vandu hena handu hatherire ha vaghethethara, na mpaka afuma bwang'a na ave andemalia ivvaranitha vandu fundu fwakwe we mwini na fundu fwa vandu vwakwe, na kwa fundu fwa ifiyo ya Israeli.¹⁸Nimi thari afume bwang'a handu hetathia iho mothia ya Yahwe na ivvaranitha vandu fwa icho, na nimi thari aondoe thakame kadu ya mburi na iivika kaghu ya mmbai wa handu hatathia ighaluka hhoshe.¹⁹Achashighwa adonyire thakame kadu kaghu yakwe kwa mnywi wakwe kando mfungate iitherija na ive ni ya Yahwe weweka, kuwa na ifuma hena mihiro mivichwa ya vandu va Israeli.²⁰Akammalia ivvaranitha vandu fundu fwa handu hatharire mnu ihema ya mthomano, na handu hetathia, ni mithari aende mburi irafwie.²¹Ni mithari Aroni avikie mavoko ghakwe ghoshe kaghu ya mrwe wa mburiyo ike na mo, arave kaghu yayo vivichwa fyoshe vya vandu va Israeli, na imlegha Ruva yavo yoshe, na thune tho kaghu ya mburiyo na aileke kwa mndu airima itika mburiyo ifo thakenyi.²²Mburiyo ni midhari ivave kaghu yakwe vivichwa fyoshe fighode handu yakiva. Ifyo dhakenyi, mndutho ailekele mburiyo ighende chakwe.

²³Niho Aroni chamtara aghende kang'i hena ihema ya mthomano na iraa nguvo tha kitani inghetho achiraa avanaghenda handu hatherire mnu, na achashighwa are nguvoto iho.²⁴Chamtara adhambe mwiri wakwe kwa mringa handu hatherire na arae nguvo thakwe tha mifiri yoshe, na chamtara afume bwang'a ifunya itathi yelughula na itathi ye lughula ya fundu fwa vandu vava, na fundu achafunya itathi ye vvaranitha vandu fundu fwakwe we mwini fundu fwakwe we mwini na fundu fwa vandu.²⁵Ni mithari aokie mafura gha itathi ya thune kagha ya handu hetathia.²⁶Mndu tho achava mburi yefungirwa ighende chakwe ni mithari afue nguvo ha itathi mwiri wakwe hena mringa, akammalia aiirima ivwiahe hena ngambi.²⁷Njaghu iya itathi ya thune na mburi iya ya itathi ya thune, nigheyo thakeme yakwe ileendiwe ye vwanitha vandu handu hatherire, nimi thari itikwe bwang'a ya kambi, ifyo niimi thari vaokie njoni thayo, nyama thayo dhari thayo.²⁸Itho nighema achakea mbaritho, ni mithari afue nguvo thakwe kang'i akuthambe mwiri wakwe hena mringa, akammalia, airima hena kambi.²⁹Icho nimi thari fundu fwenyu ku kila mwiri wa mfungate, mfiri wa ikumi wa mwiri, mwakuisha mweka na uha hira udima, kive ni mndu afweriweho hang'u mghenyi achiikaa maghari yenyu.³⁰Ni ku lee hena mifiriyo yevvaranisha vandu cha lirwa fundu fwenyu, imuthenja imwe na nzune thenyu thoshe macha muele mothia ya Yahwe.³¹Iki kitariwe kwa Sabato yaahema fundu fwenyu, na nimithari mkuduishe mweni na mahira ndima. Iki chamtara maghari yenyu.³²Mghetatha mrwe, nigheewe afiwa mafura na ikwera kiringo ave mghatatha mrwe

handu ha ndie, ni mithari avwaranithe vandu kwa iraa nguvo tha kitani, itho ni nguvo thithorire.³³Ni mithari avwarathire vandu fwa handu hatherire mnnu, ni mithari avwaranitha vandu fundu fwa ihema ya mthomano na handu hetathia, na nimthari avwaranisha vandu fwa vaghetatha na kwa fundu fwa ifiyo ya vandu.³⁴Icho chava cha mifiri yoshe fundu fwafyo, ivwaranisha vandu fundu fwa vandu va Israeli fundu fwa nzune thavo thoshe, kando kamwi kwa kia mwaka. Na killechihirika tha fundu Yahwe alemvavie Mose.

Chapter 17

¹Yahwe akamvia Mose, ²Gaya na Aroni na varana vakwe, na vandu voshe va Israeli vavie vindo nighefyo avelimothie Yahweh. ³Mndu wowoshe wa Israeli achivwagha njaghu hang'u komondo hang'u mburi kambinyi hang'u ambwaghia bwang'a towang'a ya kambi macha amfunye itathi- ⁴kakolea acha mwendewe handu heingilia ha yethangania macha imfunya itathi kwa Yahwe mothia ya ihema yakwe ye thangania, mndu tho achalaviwa thakame ikutiwe. Akutie thakame, na m,ndu tho nimithari arumbuliwe mbai ifuma maghari ya vandu vakwe. ⁵Iamoro ni iku vandu vya Israeli vaende matathi ghavo kwa Yahwe handu heingilia ha ihema yethangania vathiende kwa mghetatha macha thifunywe thivike matathi gha nahevache kwa Yahwe, handu hefunya balata hena mremi. ⁶Mghemtatha adonyiva thakame kaghu ya handu hetathia na Yahwe handu heingilia hena ihema yethangania; aokea mafura ghakwe macha ghafunye mbungo yanulia mothia ya Yahwe. ⁷Ni mithari vandu vanafunyahie matathi ghavo kwa thanamu tha mburoi, nighetho thahira kwa vagheshinda. Ili yava iamoro ya kala kwa fundu fwavo hena mbare tha vandu vavo voshe. ⁸Ni mithari avavie, 'mndu wowoshe wa Israeli, hang'u mgheri wowoshe arue maghari yavo, achifunya matathi, ⁹na anaiende hena handu heingilia ha ihema yethangania macha ifunye kwa Yahwe, mndu tho ni mithari arumbuliwe mbai ifuma hena vandu vakwe."¹⁰Na mndu wowoshe wa Israeli, hang'u wowoshe wa vaghenyi arue magheri yavo, achinywa athakame, namrumbulia mbai afume magheri ya vandu vakwe. ¹¹Kwa ku mo wa mnyama wowoshe uke hena thakame yakwe. Nifunye thakame yakwe kwenyu yevwaranishwa kaghu ya handu hetathia fundu fwa wenyu, kwa ku thakame niyo ichivwaranya vandu, kwa ku ni thakame yavwaranisha vandu kwafundu fwa mo. ¹²Kwa ku nilevavirie vandu va Israeli ku haghire maghari yenyu kintarime iya thakame, hang'u wowoshe wa vaghenyi arue magheri yenyu aya thakame. ¹³Na wowoshe maghari ya vandu va Israeli, hang'u mghenyi wowoshe arue maghari yenyu ni mithari akutethakane ya mnyama na iishikia thakameyo kwa kiluli. ¹⁴Kwa ku mo wa kila kindo kika na mo kika hana mo wakwe. Ni kwaku nilevavirie vandu va Israeli, ni mithari munaya thakame ya kindo chochoshe kighire mo, kwa ku maisha gha kila kindo kighire mo ni thakame yakwe. Wowoshe aiya ni mithari arumbuliwe mbai. ¹⁵Mndu wowoshe aya kivudo hang'u avwaghiwe ni nyama ya thakenyi hang'u mndu uya aghiriliweho hang'u ni mghenyi afeleriweho kwenyu, ni mithari afue nguvo thakwe na ikuthamba hena mringa, na itho ava najisi mpaka chavukwau. Niho akuelesha. ¹⁶Kakole akafuwele nguvu thakwe hang'u ikuthamba mwiri wakw, ni mithari akuondolie kivichwa chakwe."

Chapter 18

¹Yahweh akagaya na Mose, ku, ²"Gaya na vandu va Israeli na uvavie," Inyi ninyi Yahwe Ruva wenyu. ³Munahira findo nighefyo vandu va Misri vachihira handu mlerue kala. Ni mithari munahira vindo fia vachafihira vandu va kanani, ithanga nigheyo ninamutika imwe. Munaivaria miikalie yavo. ⁴Sheria thakwa nitho mwathiraria, na niamoro ghakwa nigho mwavwara, kwa ku inyi ninyi Yahwe Ruva wenyu. ⁵Hena icho ni mithari muvware milaho yakwa sheria thakwa. Kole mndu andethivwara aishi kwa itho. Inyi ninyi Yahweh. ⁶⁷Kuna m-bwagha ngo ndio wafyo kwa ika na mao. Ni mao wafyo! kiakutaracho imvwagha ngoo yakwe. ⁸Kuna laa na wowoshe wa vaka va ndio wafyo; Kunambwagha ngoo fundu fyo ndio wafyo. ⁹Kuna laa na wowoshe wowoshe wa valubwio, na vempu va ndio wafyo hang'u vefyu va mao, hang'u alesherwe kwenyu hangu kua na iwe, kunache laa na valumbwio. ¹⁰Kunache laa na vepfhu va mrana wafyo, hang'u vya mrana wa fefyu. Iko ni iraghwa yafyo kweka. ¹¹Kunache laa na vefyu va mka wa ndio wafyo, ateleriwe kwa ndio wafyo, we ni iumbwio, na kunacha laa nawe. ¹²Kunache laa na lumbwie wa ndio wafyo. we ni wenyu wa haghwihi kwa ndio wafyo. ¹³Kunache na wavo mao wafyo. We ni wavo mao. ¹⁴Kunamraghwisha wavo ndio wafyo kwa ika wakwe kunamchia haghwihi kwa kindo cho, we ni shangathio. ¹⁵Kunache laa na vefyu va mkwe wafyo, We nio mka wa mrana wafyo kunache laa nawe. ¹⁶Kunache laa na mkaa mamao, kunachemvwagha ngoo we hena njia yo. ¹⁷Kunache laa na mka hang'u mfyu wakwe, hang'u mfyu wa mrana wakwe hang'u mfyu wa mfyu wakwe. Ivo ni vavo vahaghwihi, na ilaa navo kiveva ni kivichwa mnu. ¹⁸Kunachivutha wavo mka wafyo ikamghosha wafyo wa kavi na ilaa nawe maghe mka wevoka aekei. ¹⁹Kuna laa na mka maghe ake hena mwiri. We ni najisi maghegho. ²⁰Kuna laa na mka mndu wa mvathweni na ikutia matondo kweka hena njia ii. ²¹Kunavafunya vana venyu na ivaithiva hena moro, mcha muvafunye mtathi kwa Moleki, munacheli- najisi rina ya Ruva wenyu. Inyi ninyi Yahweh. ²²Kuna laana na mndu wa kyumi ungi tha fundu kuchikana, ²³na mka. Kindo ki kiveva kithavonwa. Kuna che laa na mnyama wowoshe na ikuvikia unajisi kwakwe. Chamtara cha mndu wa kika idunganya ilaana- mnyama wowoshe. Icho kiveva kithavonwa. ²⁴Munakifia matondo mwaka hena njia thi, kwa ku hena njia thi vamataifa vakifirie matondo, mataifa nighegho nighatangira ghafuma fundu fwenyu. ²⁵Kwa kuu ithanga linajisiwe, kwa nilekavie nzune yavo, na ithanga likavaereka vandu vo. ²⁶Hena icho chamutara ivwara maomoro ghakwe na vindo niamorie, na munahira chochoshe cha vindo fyo na mafyuko, Ha mwiisraeli afuriwe hang'u mghenyi arue maghari yenyu. ²⁷Kwa ku ni kivichwa kindo cho vahirire, vaya nighevo valerue ha muracha, na luvaha ithanga lindenajisiwe. ²⁸Hena icho, mukulambue macha ithanga linavareka imwe mukinalinajisi, tha fundu livevarekie vaya valekeho mwaranacha. ²⁹Wowoshe ahira findo fyo fukitha, vandu vahira vindo fyo fyukisa ni mithari varumbuliwa mbai maghari ya vandu vavo. ³⁰Hena icho kiavatara maamoro ghakwa na thikahire miikaeli yefyukitha nigheyo ilehirirwe muranacha, macha munajinajisi mwemweka kwa itho. Inyi ninyi Yahwe Ruva wenyu.

Chapter 19

¹Yahweh na Mose, akaghamba ku. ²Gaya na luvungano loshe lwa vandu va Israeli na uvavie, Ni thari muve vandu vatherire, kwa ku inyi ni Yahwe wenyuatherire. ³Kia mndu amshimie mae na ndie. Ni mithari muthivware sabato thakwa. Inyi ninyi Yahwe Ruva wenyu. ⁴Munathighalukia thanamu thiroghire vughuri hang'u ikuchembea mweka mivungu ya chuma. Inyi ninyi Yahwe Ruva wenyu. ⁵Ukifunya matadhi vumwi kwa Yahwe, kwafunya macha uirikiwe. ⁶Ni mithari ilighwe mifiriyo iyo kuifunire, hang'u mfiri mwaivaria. Kakole kikalighwa kindo chochoshe hata mifiri wa kararu ni mithari kiokiwe kilengule kwa moro. ⁷Kakole kikalighwa mfiri wa kararu chava najisi. kikaivikiwe cho. ⁸Mira wowoshe akiya nimithari aondo vuvichwa vwakwe weka andekifakja kindo kithererire cha Yahwe. Mndu tho ni mithari arumbuliwe mbai ni vandu vakwe. ⁹Ukikova tiro hena mremi wafyo, kuna kova ifyo mbai mwa mremi wafyo, kangu kukavunganye mbughuru ya firo fya fyofyoshe. ¹⁰Kunavunganye kila dhabibu ifuma hena midhabibu yafyo kangu kuna dodoa dhabibu thighwia mbai hena mremi wa midhabibu. Ni dhaari uthire kwa vakiva na vaghenyi. Inyi ninyi Yahwe Ruva wafyo. ¹¹Kunaiva, kunarera mongo, kunalemba. ¹²Kuna apa kwa rina yakwa kwa mongo na ilinajisi rina ya Ruva wafyo. Inyi ninyi Yaweh. ¹³Kunamwivaria mbai jirani wafyo hata imwiivia. Kunavwarilia maliha gha kibarua kio bagha mpaka ikero. ¹⁴Kundareghea mumu mndu arachiichwa hang'u ivika mwaka mothia ya kipofu. Handu hakwe chakutara umuovohe Ruva wafyo. Inyi ninyi Yahwe. ¹⁵Kunagheruma hukumu ikava mongo. Kunavora ughongo lumwi kwa mndu mlive ang'u kwa ku we du ni mkiva na kunamka ughongo lumwi kwa ku we du ni mndu wa shima. Baadala yakwe rumbua mburi ya jivani wafyo kwa keni yoshe. ¹⁶Kunaghenda ifyo na ifyo ukirera findo fyelinganya maghari ya vandu vafyo mira shigha iria maisha gha jirani wafyo. Inyi ninyi Yahwe. ¹⁷Kuna mdaha wenyu ngoonyi yafyo. Bohia jirani wafyo kwa shima macha kunavwarana hena nzune kwa fundu fwakwe. ¹⁸Kuna lihira thire hang'u imfimbria wowoshe hena mndu wa vandu wafyo, mira handu hakwe mfure jirani wafyo tha fundu kukafurie we kweka. Inyi ninyi Yahwe. ¹⁹Vwara maamoro ghakwa. Kuna kavitha vanyama wafyo kwa ithanganya vanyama vengi varafwenene. Kunadhanganya mbeu ivi tha mbeu ukivia mremi wafyo. Kunaraa nguvo ifyumiwe na itamwa kwa nyuzi tha rangi ivi thinafwene hamwi. ²⁰Mndu wowoshe alaana na mfyu mtumwa aravetherwe ni mnduomi ungi, mira anakombolewa we hang'u ana lekelwawe, ni mithari anikwe adhabu. Vakavwaghwevo kwa ku mfyu uya aleko alekelwa we. ²¹Thari mndu tho aende itathi yakwe yekonda handu heingilia na ihema yethangania - njaghamba ive itathi ye konda. ²²Niho mghetatha arunganya vandu kwa fundu fwa njaghamba mothia tha Yahwe ihanana na nzune ahire. Na thaneyo ahirine yareghewa. ²³Mukigheri hena ithanga na iviaa mbare thoshe tha miri ya kijo, niho mwaghata matunda ghahirwe ku ghelegheriwe ilighwa. Matunda gho ghaleghwa kwafyo kwa miaka iraru. Ghakalighwe gho. ²⁴Mira hena mwaka wa nne matunda ghoshe ghava ghatherire, matathi gha nguma kwa Yahwe. ²⁵Hena mwaka katanokwa irima iya itunda, ghava ghatherive, matathi gha nguma kwa Yahwe. ²⁶Kunaya nyama yoyoshe ighwe thakame vwoshi yayo. Kunavetha kwa ngoo maghehachie. ²⁷Kunashigha ivaivaria mbai vandu kwa nguju tha vithavi kunaivaria niikalie ya vaithanga ihaa kikwalela hang'u ihaa imbai wa wa kole thenyu. ²⁸Kunarumbua mwiri wafyo kwa njia tha vandu vafwie hang'u ishogh shogha hena mwiri wafyo. Inyi ni ninyi Yahwe. ²⁹Kunamraghwisha mwana wafyo wa kika imghosha mghakulaliwa, ang'u ithanga yaghwa hena mkakaba, na ithanga yarerwa hena vuvichwa. ³⁰Kwathivwara Sabato thakwa na ihashimia vandu hathirire ha ihema yakwa yethangania. Inyi ninyi Yahwe. ³¹Munavaghalukia vava vachigaya na vandu vafwie, hang'u ngo tha vafwie, munavashigha, thirato vamunajisi, inyi ninyi Yahwe Ruva wenyu. ³²Chakutara umke mothia ya mndu aghire mwvi na ushimie ukimvona mghosi chakutara umwovoshe Ruva wafyo. Inyi ninyi Yahwe. ³³Mghenyi akaikaa haamwi na imwe hena ithanga yenyu kuona mhiria kivichwa chochoshe kichwa. ³⁴Mghenyi achiika na imwe ni thari ave tha mwenyeji mwiisraeli kwa ifwe achiika kwenyu, nithari ufure thafundu kukufurie kweka, kwa ku kule mghenyi hena ithanga ya Misri. ³⁵Ukipima vwacha, ilemea, hang'u fingi kunatumia vipimo fye lembea. ³⁶Tumia kilo kiraghire fore, maghwe ghepimia ghawe nicha, efa halali hi ni halali. Inyi ni Yahwe Ruva wafyo. Nikufunire hena ithanga ya utumwa ya Misri. ³⁷Kwa vwara ghakwa na sheria thakwa thoshe na ithihira. Inyi ninyio Yahwe.

Chapter 20

¹Yahwe akagaya na Musa, akarera, ²Bhabhie bhandu bha bha Israeli, mru wowoshe maghari gha bhandu bha Israeli, Kana mghenyi wowoshe achiikaa kaghari bha Israeli ngewe amfunya mrana wakwe wowoshe kwa Moleki, (kididi) keni abhwagha. Nilathima bhandu bha ithanga inyunyurua bhamponde kwamaghe³Kangi na dindisha kyamu kyakwa kaghu ya mrutho na mtemea kwa ifuma kighari kya bhandu bhakwe kwathababu amfunyire mrana wakwe kwa Moleki, kimetha ipata (ina chafwa) inajisi handu kwakwa haelesherwe mna ilinajithi rina yakwa lielesherwe. ⁴Na kole bhandu bha ithanga bapfwendera mithoghabho kwa mrutho akimfunya umwi wa bharana bhakwe kwa Moleki, kole bhara mbhwaghe mrutho niho inyi njeka na kididisha kyamu kyamu kyakwa kighari mrutho na mbare yakwe. ⁵Nanyi namrumbulia kuwa homwi na wowoshe akya kuhekekesha ku ni kahaba kimetha bhahire bhumalaya na Moleki. ⁶Mru uya akiya bhaghakia bhagherera na bapfwie, kana bhaya na ngoo kimetha ihiva ukahaba na bho nadindisha kyamu kyakwa kighari kya mrutho nanyi na mtemea kuwa afume kighari kya bhandu bhakwe. ⁷Hena ikyo kueleshenyi mweka na muele, kwa thababu inyi ninyi Yahwe Rubha wenyu. ⁸Mwathibhwara amritha kwa naititura. Inyi ninyi Yahwe andemubhika ughongo imwe Rubha imwe Rubhawenyu. ⁹Wowoshe andemreghea mumu ndie wakwe kana mae wakwa keni mrutho abhwagha. Amreghelie ndie kana mae wakwe hena ikyo aghire hatia kangi kiamtikia kipfwa. ¹⁰Mru wa kyumi wowoshe aleena mka wa mrumi urwee, yaa wowoshe akyalaa na mka wa jiranii wakwe uya wa kyumi mgheshinda na wakika mgheshinda na wakika mgheshinda ni lathima bhoshe bhabhi bhabwaghe. ¹¹Mru wa kyumi wowoshe alee mka wandie kimetha bhathangane kimwiri andemvawisha ndie wakwe weka. Bhoshe bhabhi, Mranatho na mkatho wa ndie kididi bhabhwagha bhaghire haria na kipfwa kibhafikie. ¹²Kole mru kyumi alaa na mka wa mrana wakwe, bhoshe bhabhi, Mru nakyumi tho na mru mkatho wa mrana kididi bha bhavagha. Bhahirire konda. bhaghire hatia na bhaa stahili kipfwa. ¹³Kole mru wa kyumi akialaa na mru wa kyumi urwee thafundu achilaa na mru wa kika, bhoshe bhabhi bhahirire mbuvi yo ya konda. Kididi bha bhwagha bhaghire hatia na bhaashughwa kipfwa. ¹⁴Ikabha mru wa kyumi amuondoa mka kangi akamwondoa na mae wa mkatho, ibhu ni bhuhichwa. Ni lathi na bhaokiwe na moro, bhoshe bhabhi, mru wa kyumi tho na mkatho, iku hakaghire kondeka ho kighari kyenye. ¹⁵Ikibha mru wa kyumi akyalaa na bhanyama, kididi abhwagha ni lathima mrumi tho na mnyama tho. ¹⁶Ikibha mru wa kika andethongelea mnyama kimetha alae natho ni lathima mumbhwagha mkatho na hamwi na mnyamatho. Kwa kididi ni lathima bha bhwaghe bhaghire hatia na bhashighwie kipfwa. ¹⁷Ikibha Mru wakyumi alaa Lumbwie, Kana ni mpfu wa ndie wakwe kana mpfu mae wakwe. Ikibha bhalee hamwi ikyo ni kindo kya ivagha. Nilathima bhatemi we kua bhafume kighari kya mitho gha bhandu bhakwe- ikibha bhalee hamwi, ikyo kindo kya ivawa kwalia alee na dadie ni lathima abhabhe thambi yakwe. ¹⁸Kole mru wa kyumi alee na mru wa kika hena igheri ya hethi yakwe, na athengene kimwiri abha aushukurie (mtiririko) idonya ya ndhakami yakwe, ni lathima bhoshe bhabhi bharumbuliwe kuwa fuma maghari ya bhandu bhabhi. ¹⁹Kuna laa na daiemoa wapfyo kand dada wa ndio kwalia kwaivima mvawisha mru wapfwo wa hamwi, Ni mithari kwatika bhabhichwa bhwapfo kweka. ²⁰Kole mtu wa kyumi akyalaa na shangathiwe, abha amrawishire mjonae. Bhakamipfwa na bha nyanyiria bhoshe bhabhi, na bhakampfwa naubhutira kuwa urithi wa bhana bhabho ngebho bhalenikiwe ifuma kwa bhathima bhabho. ²¹Kole mru wa wabho akei ikyo ni kindo kya ivawa. Amvawishire kakie, na nabhabhutira kuwa mari yoyoshe ngeyo bhana bhakwe ifuma kwa bhathima bhabho. ²²Heikyo bhabhighwa bhabhware Amri na sheria takwa toshe. nimithari mutatanie iku ithanga lia ngeyo nibha nibhaendie ikaa lina muereka imwe. ²³Munaghenda hena mila ta mathanga ingegho naghavitisha mothia yenye ang'u nikyo bha hirire findo fibhichwwa ifi fyoshe, nanyi nidebhadahe bhoshe. ²⁴Nanyi ni kambhia imwe, Mwaiikalia ithanga yabho, naifunya kwenyu muimiliki, ithanga lichidonya maribha na bhuki. Inyi ninyi Yahweh Rubha wenyu amubhikie ughongo ifuma kwa bhandu bhengi. ²⁵Nimithari mutofautoshe kighavi kya kya bhanyama najithi na bhaya bhache na kighavi kya ndeghe najithi na bhecha. Munakuchafua mwe mweka kwa bhanyama kana ndeghe kana kiumbe ki du bululika kaghu ya ithanga ingekyo najihi, ingekye nikitengie ibha najithi. ²⁶Mwabhabhaghe elesha kwalia inyi, Yahwe, ni mgheeshwa, nanyi nimutengie ifuma kwa bhandu bhengi kwalia imwe ni bhakwa. ²⁷Mru wakyumi kana Mru wa kika achirera na ngoma kangi chirera na ngoo tipfwie kididi abhwang'wa. Bhandu bhamuponda kwa maghwe. Bhaghire makotha na bhakyashighwa kipfwa.

Chapter 21

¹²Yahweh akambia Musa, "Mgaye na vaghetatha, vana va aroni, uvavi, "haghire hata umwi maghari yenyu akukonda kwa vava mvapfwa maghari ya vandu vakwe. Mira thiwia we niye wavo wa haghwihi - mae wakwe, ndie wakwe mpfu wakwe, wavo. ³Kana lumbwie bikira amtegemerie, kwaku aghire mmi we kwa itho airima ikondanya. ⁴Mira akukondanyawe na ikuchafua fundu fwa mbareingi. ⁵Vaghetatha vahaavo njwi ta mirwe yavo kangi vahaavo pembeni ya keru tavo, kangi vashosha vo thare hena miri yavo. ⁶Vava wandu waelesherwe kwa Ruva wavo nanga valiraghwishavo irina wavo Ruva vavo, kwaku vaghetatha vachifunya itathi ya Yahweh ya kicho mkate wa Ruva wavo. Hena ikyo vaghetath nimthari vawe vaelie. ⁷Vakamfunyevo mka achishinda na akukondie, vakavunyevo mka ainutiwe ifuma kwa mmi wakwe kwaku valekene fundu fwa Ruva wavo. ⁸Kwamte we niwe akyafunya mkate kwa Ruva wavo. Nimithari ave ni mndu aelie kwaku- Inyi, Yahweh niinyi mghemuelesha niinyi-kangi. Inyi njeka nielie. ⁹Mpfu wowoshe wa mghetatha akukondie kwa ishinda akyakuraghwisha weka. Ni mthari ashe pere kwa moro. ¹⁰Mndu ngewe mghhetatha mrwe maghari hena vavo, ngewe mafura ghaelie ghemikutiwa mrwenyi kwake na ngewe andemiviwa wakfu kimetha arae thori maalum ya mghetatha mrwe, too atilekawe mwaji njwi takwe wala akatiba rewe thori takwe. ¹¹Too akaingiewe handu hohoshe haghire kimba na ihukondanya, hata kole ni kimba kya ndie wakwe hang'u kya mae wakwe. ¹²Mghetatha mrwe avuka handu haelie hena ihema ye thangania kana ihukonganya handu ha-elie kwa Ruva wakwe avikiriwe wakfu iva mghetatha mrwe kwa ivikiwa mafura gha upaho gha Ruva wakwe. Inyi niwe Yahweh. ¹³Mghetatha mrwe nimithari aondue mpfu bikira ave mka wakwe. ¹⁴Akaonduwe mka apfwiriwe ni mmi mka alekiwe hang'u mka achi shinda. Airima iondoa mka bikira ifuma kwa vandu vakwe. ¹⁵Henaikyo anakondaaya vana vakwe maghari ya vandu vakwe kwaku inyi Yahweh, ni inyi nnambiha ave mndu aelie." ¹⁶Yahwe akambia Musa, akarera; ¹⁷Gaya na Aroni kangi nmmbie mndu wowoshe wa mbare yapfwo hena mthanya wapfo aghire kathoro hena mwiri wakwe anatogelea ifunya kijo kwa Ruva wakwe. ¹⁸Mndu wowoshe aghire kathoro hena mwiri wakwe anaghenda haghwihi kwa Yahweh, ¹⁹mtu arachivona kana mndu achiirima iivara, mndu akondiwe kyamu hang'u araghire marungo gha mwiri, mdu aghire marende hang'u mavoko ghakodekie. ²⁰Mndu aghire kibiongo mghongonyi kwakwe kana mdu mghwihi mnu hang'u mtuthe mnu hang'u aghire ngenge hang'u aghire ndware tha ing'ongo, mathangu hang'u mdu mbolo takwe titaniwe. ²¹Hakaghireho mndu maghari ya mbare ya Aroni mbetatha mrwe aghire kathoro mwiri wakwe aikaa haghwihi hena ifunya matathi gheokewa kwa moro fundu fwa Yahweh. Mndu tha itho aghire kathoro mwinyi akairiwe ikaa haghwihi kimetha afunye wa Ruva wakwe. ²²Airima iya kijo kya Ruva wakwe, kana five vindomuta hena vindo fia fielle mnu hang'u fia fielle. ²³Hata kwio, akaingiewe hena ipathia kangi ithogelea madhabahu, kwaku aghire kathoro hena mwiri wakwe, kimetha anakondanya handu handu hakwa haelie kwalia. Inyinnye inyi Yahweh amuvika muve vaelesherwe. ²⁴Hena kwio Musa akavavia firero ifi Aroni, vana vakwe, na vandu voshe va Israeli.

Chapter 22

¹Yahwe akagaya na Musa, akarera, ²Gaya na Aroni na mwana wakwe, uvavie valekane na findo fielle fya wandu wa Israeli vafitengie kwakwa. Vanakondanya vafitengie kwakwa. Inyi niinyi Yahweh. ³Vavie, "kole umwi wa vaghe ghirwa venyu hena mthanga wenyu akyakaa haghwi na vindo va Israeli vafitengie kwa Yahweh, Ighehi akondanyire lathima mndutho avwaghwe afume mothia yakwa. Inyi niinyi Yahweh. ⁴Hakaghireho mndu wowoshe wa mthanga wa Aroni aghire ndware ya ngothi ichia mbukitha, kana iambukitha ghadonya ifuma hena mwiri wakwe, itho aya ughongo wowoshe wa dhabihu ifunywirwe kwa Yahweh mpaka aeleshwe. Wowoshe abalia kindo kyokyoche kikondayikie kwa njia yebalia kimba, kana kwa ibalia mndu wowoshe akyafunya mbeu ya kyumi, ⁵kana wowoshe akabalia mnyama amkondanya kana mndu wowoshe amkondanya, hena kwio ikondanya yoyoshe yairima iva- ⁶mghetatha wowoshe abalia kindo kyokyoche kiraelie andekondanya mpaka kyavukwau. Akayewe kyokyoche kya findo fielle, thari akindethambwa mwiri wakwe hena mringa. ⁷Iruva likamighwa, niho kwa kwaela. Kukamikya kwairima iya ifuma hena findo fielle, kwaku findo fyo ni kijo fyakwe. ⁸Anaya kiudu kyokyoche kidodoriwe kana mnyama avwaghiwe ni wanyama vwa thakeny, hena iyo yamkondanya. Inyi niinyi Yahweh. ⁹Nimthari vaghetatha vaivarie ikyo ninerie, kole therekwio vaingia hena ikonda ya dhambi na vaivima ipfwa kwa ikonda nya Inyi niinyi Yahweh nnavachemba vaele. ¹⁰Haghireho mndu ifuma bwang'a mbare ya mhetatha hamwi na vaghenyi va mhetatha hena vaghenira ndima vakwe wachihwa, airima iya kindo kyokyoche kielie. ¹¹Mira kole mghetatho aghurie mghehira ndimatho kwa pethha yakwe weka; mhiri ndima tho airima iya ifuma hena vindo vitengiwe kwa Yahweh. Na vandu wa mthanga wa mghetatha na vahiri ndima vaghiriwe kenye kwakwe, vairima iya hamwi nawe ifuma hena findo fwo. ¹²Kole mpfu wa kuhani andaondowa ni mndu there mghetatha, airimawe iya kyokyoche kifunywirwe tha mthango wa matathi ghaelie. ¹³Mira kole mpfu wa mghetatha apfwirwe ni mmi kana ainutire kwa mmi na kole araghire mwana, na kana akyavwia igheikaa kenye kwa ndie thafundu aleehukaa ningempfu, airima iya ifuma hena kijo kya ndie wakwe. Mira haghire wowoshe there wa mtanga wa mhetatha airima iya ifuma hena kijo kya mhetatha. ¹⁴Kole mndu akya ya kijo kielie arukiichi, mndutho amliha kuhani fundu fwa kijoko; kyamtara aongere kimwi hena fitanu kaghu yakwe na avwighire kwa kuhani. ¹⁵Nkyavatara kyo vandu wa Israeli kuvaheshimu vindo vielie ifyo fighuriwe kaghu na iendwe lwa Yahweh. ¹⁶Kangi vakithababisha voka iondoa thambi ngeyo iveirima iva thambi yeya kijo kielie kwaku inyi niinyi Yahweh nichivaelesha. ¹⁷Yahweh akagaya na Musa akarera, ¹⁸Rera na Aroni na vanavakwe, na vandu wa Israeli voshe. Uwavie, Misraeli wowoshe, kana Mghenyi arue Israeli, wakiende dhabihu- ive ni itathi ya hiari, kana vaende kwa Yahweh itathi yeokea kwa moro. ¹⁹Kole mvashigha liirikiwe, ni mithari vafunye mnyama wa kyumi araghive kivaa, ifuma hena ifio ya ngumbe, magonji, kana mburi. ²⁰Mira mukafunywemwe kyokyoche kighire kivaa. Thikaondunyi kwa niaba yenyu. ²¹Mndu wowoshe afunywire dhabihu ya itathi ya ushirika ifuma hena ifio ya ng'umbe hana ya magonji kwa Yahweh kimetha atimithe kiapo hang'u ni itathi ya hiari kimetha hirikiwe ni mithari linava ni kiuma. Nilathima hanaghira kivaa hena mnyama. ²²Huta handu munafunya vanyama vapfwie mitho, vajeruhiniwe, hang'u vaghire kilema vaghire mathungu, mang'ongo nghafunya ufa, kana vaghiri figaga. Munafunya munafunya vambare ii wa dhabihu yeokewa na moro ifunywirwe kwa Yahweh kaghu ya madhabahu. ²³Kwairima iende maksai kana mwana wa ikonji aghire kivaa kana aghire longa tha itathi ya hiari, mira itathi tha iyo ni kwa ajili yetimitha kiapo, yairikiwayo. ²⁴Kunafunya kwa Yahweh mnyama wowoshe aghire ing'ongo, atenyirwe, kana ataniwe mbolo takwe. ²⁵Kunahira kwio hena ithanga yapfwo. Kunaende mkate wa Ruva wapfwo hena hena mavoko gha mghenyi. Vanyavo vaghire fivaa na kithoro hena miri yavo, vainkiwavo nanga fundu fwapfwo. ²⁶Yahweh akammbia Musa na akarera, ²⁷Kigheri ngache, mwana wa ignji kana wa mburi akighirwa, sharti areghwe na mae wakwe ikenda ya mifiri mfungate. Niho idungia mfiri wa mnane na ighenda mothia, airima iirikiwa ira dhabihu ichembiwe kwa moro kwa Yahweh. ²⁸Kunachinja ng'umbe ya kila hamwi na ngache yakwe na mburi ya kika hamwi na kimwana kyakwe kwa mfiri mmwi. ²⁹Ukifunya itathi ya shukrani kwa Yahweh kwafunya njia iirikiwe. ³⁰Nimithari ilighwe mfiritho ifo ifunywirwe. Kwairikiwa pfwo ira kyokyoche mpaka ikero. Inyi niinyi Yahweh. ³¹Henaikyo nkyamtara muvware maamoro ghakwa na ighaivaria. Inyi niinyi Yahweh. ³²Munaliraghisha irina yakwa lielie. Nimthari limanyike ku lielie ni vandu wa Israeli. Inyi niinyi Yahweh nimuchembie imwe vaghula, ³³ngewe amuwndie ifuma hena ithanga ya Misri kimetha nive Ruva wenyu. Inyi niinyi Yahweh.

Chapter 23

¹Yahweh akammbia Musa: ²"Gaya na vandu va Israeli, na uvavie, li niyo mifiri mirwe igimbikiwe fundu fwa Yahweh, mifiri nimithari mugimbike iva ifungana lieli, ni mifiri yakwa mirwe ya makenda kwa makenda. ³Mwairima ihira ndima mifiri mtanda tu mira mfiri wa mfungate ni Sabato yehema tiki. Kunahiva ndima kwaku ni sabato kwa ajili ya Yahweh handu hoshe mwaikaa. ⁴Iti nito ngathu ta Yahweh tivikiwe hena makenda ghavikiwe. ⁵Hena mwiri we voka mifiri hena kilanga kirumirie iruva n'nyaghwa, ni Pasaka ya Yahweh. Mifiri wa ikumi na katanu wa mwiri hena kilanga kirumirie iruva n'nyaghwa, ni Pasaka ya Yahweh. ⁶Mifiri wa ikumi na katanu wa mwiri wiawia ni ngathu ndue ya mikate iraumuviwe ni ya mikate mwaya mikate irauriwe. ⁷Mfiri wevika nimthari muikai handu hamwi, mnuhira ndima tenyu mutichivirie. ⁸Hena mfiri mgungate mwamuendie Yahweh, mateth gha kijo. mfiri wa mfungate niwekuvunganya haya haelie havikiwe fundu fwa Yahweh, naimwe hena mfiritho munahira yenyu totoshe tia mutichivirie. ⁹Yahweh akammbia Musa, akarera, ¹⁰"Rera na vandu va Israeli uvavie, mukamira hena ithanga nimunikie imwe, na mukamikora viro fyakwe, nikyamutara mum-endie mghetatha ifungu ya mabuva ya nafuka ya ndunda yakwe yavoka. ¹¹Nawe alivutira ifunguyo ya mabuva gha nafuka mothia ya Yahweh na ilitika kwakwe, kwaka kyairikiwa handu hang'u . Nayo yaendwe mfiri umwi Sabato ikamithia kimetha ngethata alivutire na iliende kwakwa. ¹²Mfiri welifutira ifungu yo ya mabuva gha nafaka na iliende kwakwa, kyamutara mafunye mwana- wa igonji ya kyumi ya mwaka umwi live itathi yeokewa kwa Yahweh. ¹³Matathi gha nafaka ghava ifungu ya ikumi ya efa ya mchu mtuthe uthengenywe na mafura , uve matathi ghachembiwe kwa moro kwa Yahweh, kimetha ghafunye mbungo njicha inulirie, hamwi na kio haghire na matathi gha kyenya gha divai, ni kimwi kya kana hena iki. ¹⁴Mukayemwe mkate kana nafuka ikeengwe kana nafuka mbia mpaka mfiri wia mleendie matathi gha kwa Ruva wenyu. Ili yava iamoro telele hena mbare yoshe ya vandu venyu, hohoshe haya mwaikaa. ¹⁵Idungia mfiri uivaririe Sabato ikamitha- itho wava mfiri ngetho mulenjiendie ifungu lia ya nafuka na matathi ghe kuchwa- tarenyi majuma mafungate ghaichue. ¹⁶Mwatara mifiri makumi atanu iyo iveva mifiri ya Sabato ya mfungate ihamura kangi mwaenda matathi gha nafuka mbai kwa Yahweh. ¹⁷Mwaende ifuma kenya kwenyu mikate ivi ichembiwe ifuma hena kavi ta ikumi ta efa. Nimthari ichembwe kwa mchu mthuthe uthengenywe na hamiva, ghawa matathi ghe- kuchwa gha viro fyefoka kwa Yahweh. ¹⁸Mwaiende mikate yo hamwi vana- mfungate va magonji gha mwaka umwi gharaghive kivaa, ngache imwi ya njaghu na njaghamba ivi. Ghava matathi gheokewa kwa moro kwa Yahweh, hamwi na matathi ghavo gha nafaka na matathi gha divai, matathi gha chembiwe kwa moro na ifunya mbungo njicha inulirie kwa Yahweh. ¹⁹Ni mthari mufungate mburi ya kyumi imwi hena matathi gha nzune, na vana- vamagonji gha kumi avi gha mwaka umi fundu fwa dhabihu, ghawe ni matathi gha handu hammwi. ²⁰Ni mthari aghakuche hamwi na mkate firo fye voka mothia ya Yahweh na ifiende kwakwe tve matathi hamwi na magonji avi gha kyumi. Ghava matathi ghaelie kwa Yahweh fundu fwa mhetatha. ²¹Mwavavia vandu mfiri itho itho. Ghaghia ithangana icha mnu, na mukahivemwe ndia tenyu mutichivirie. Ili yava iamoro ya telele hena mbare ya vandu venyu handu hoshe mwaira. ²²Mukanikova firo fya ithanga yenyu munakova pere mbai wa mighunda yenyu kangi munakova mbhughuhi ta fijo fyenya. Nkyamutara mure fundu fwa vakiva na vaghenyi. Inyi niinyi Yahweh Ruva wentyu. ²³Yahweh akagaya na Musa, akarera , ²⁴"Gaya na vandu va Israeli na uvavie, " Mfiri wevoka wa mwiri we voka wava mfiri wehema ukolokie fundufwenyu, ngumbu hamwi na ikava makunda na ivanyama lielie. ²⁵Munahira ndima mutichivirie, na nimthari mfunye dhabihu ichichembwa kwa moro kwa Yahweh. ²⁶Niho Yahweh akam-mbia Musa, akarera, ²⁷"Luvaha, mfiri wa ikumi mwiri uu wa mfungate, ni mfiri wevwiliana. Haghira ibumba lielie, na nimthari mukughate na muende kwa Yahweh matathi gha moro. ²⁸Munahira ndima hena mfiritho kwaku nimfiri wevwiliana, kimetha haghire ivwiliana fundu fwenyu mothia ya Yahweh Ruva wenyu. ²⁹Wowoshe arakyakughata mfiritho nimthari avwaaghwe ni vandu vakwe. ³⁰Mndu wowoshe ahira ndima hena mfiritho, Inyi Yahweh namreta ashepere afume maghavi ya vandu vakwe. ³¹Murahira ndima yoyoshe hena mfiritho. Ili yava iamoro ya telele hena mbare yoshe vandu venyu hoshe mwaira. ³²Mfiri uu wava Sabato ye yehema kenda wa mwiri mukughate hena maghari gha kyakwau. Idungia kyavukwau mpaka kwavukwau mwaivwara Sabato yenyu. ³³Yahweh akagaya na Musa, akarera, ³⁴"Gaya na vundu va Israeli avuvie "Hena mfiri wa ikumi na katanu wa mwiri wa mfungate kwa Yahwe, na tho waikaa mifiri mfungate. ³⁵Mfiri wevoka haghira ivungna lielie. Mnahira ndima tenyu mutichivirie. ³⁶Kwa igheri ya mifiri mfungate mwafunya dhabihu ichembiwe kwa moro haghira ivungana lielie namwafunya dhabihu ichembiwe kwa moro kwa Yahweh. Ivungana li lighire mborere, na imwe murahira ndima yoyoshe muichivirie. ³⁷Lii niyo mifiri mirwe ivikiwe fundu fwa Yahweh mifiri ikyamutara muivwarilie ku niye thangana lielie yefunya dhabihu kwa moro kwa Yahweh, matathi gheokea na matathi gha nafuka dhabihu na matathi gha divai, kila limwi kwa mfiri wakwe. ³⁸Mfiri mirwe yava niyeongera hena Sabato ta Yahweh na thawadi tenyu, fiapo yenyu fyoshe na matathi ghenyu ghoshe gha

hiari mutichifunya kwa Yahweh.³⁹ Hena mifire mirwe ya vibanda, mifiri wa ikumi na katanu mwiri wa mfungate na mukamiva mundevu nyanya nyumba ndunda ya ithanga nimthari muutunthe mfiri mrwe iu wa Yahweh igheri ya mifiri mfungate. Mfiri wevoka mwakahema mborere, mfiri wa mnane natho mwaehema kwa mborere.⁴⁰ Mfiri wevoka mwaondoa nduka njicha ifuma hena mri mwatema marava gha mtende na fyara fya miri mengi, mara mierebi ifuma hena chemchem ta mringa naiho mwakawa ngululu mothia ya Yahweh Ruva wenyu kwa mifiri mfungate.⁴¹ Hena mifiri mfungate kila mwaka mwayangathu ni mfiri mrwe kwa Yahweh. Ili yava iamoro ya telenatele hena mbare yoshe ya vundu venyu handu hohoshe mwaira. Mwaya yathui hena mwiri mfungate.⁴² Mwaikaa hena fibando viduvidu kwa mifiri mfungate. Vaisraeli veni ithanga kwa ighirwa voshe kyavatara vaikae hena fibanda vidufidu kwa mifiri mfungate.⁴³ Kimetha ighirwa yenyu, mbare kwa mbare vairime iloshwa fundu nivachembie vaisraeli iikaa hena fibanda thafundu nivatikie ifuma hena ithanga ya Misri. Inyi niinyi Yahweh Ruva wenyu.⁴⁴ Hena njia ya Musa alevwarilie kwa vandu va Israeli ngathu tivikiwe fundu fwa Yahweh.

Chapter 24

¹Yahweh akamwambia Musa, akasema ²"Vavie wandu Vaisraeli vakuendie mafura ghakeni ghakamiwe ifuma henamiri ya mafura kimetha ghavikiwe hena taa kimetha taa tiirime iaka telele tiende kilanga. ³Bwang'a hena ipathia lilekya vonikana mothia ya ithanduku ya maamzi voshi ya ihema ye thangania, Aroni aisha telele taa mothia ya Yahweh, idungia ikero mpaka kyavukwau. Iliyava iamoro ya telele hena mbare yoshe vandu venyu. ⁴Mghetatha mrwe atiche taa tiake telele mothia ya Yahweh, taa to tike hena kinara kya dhahabu ielie. ⁵Kyamatara muondue mchu mthuthe na muohie kwa itho, mikate ikumi na ivi. Nimthari haghire ivi ta ikumi ta efa ta mchu hena kila mkate. ⁶Niho muipange kaghu ya mtha ya dhahabu ilelie mothia ya Yahweh hera mivaba ivi, mkate mtandatu kila mraba. ⁷Mwavikia uvumba uelie, mbai hena kila mrana wa mikata iva thadaka yekilisha. Uvumba tho wavkewa kwa moro fundu fwa Yahweh. ⁸Kila mfiri wa Sabato mghetatha mrwe nimithari aivike kino kicha mikate yo mothia ya Yahweh kwa kilaghano telele. ⁹Hatathi ili yava fundu fwa Aroni na vana vakwe, na nimithari vaiye handu haelie, kuku ni ughongo wa matathi kwa Yahweh ghachemiwe kwa moro. ¹⁰Luvaha kikafumia ku mrana wa mka mwisraeli, ndie wake nile Mmisri, aleighendie handu hamwi na vandu va Israeli. ¹¹Mwau wa mkau Mwisraeli akulumbilia rina na yahweh na imkonda Ruva, hena kwio vandu wam-mwende kwa Musa. Irina ya mae wakwe alechighwa shelumithi, mpfu wa Dibri, ifuma hena hena ukoo wa Dani. ¹²Vakamfinga voshi mpaka Yahweh weka achetanga ifura yakwe kwavo. ¹³Niho Yahwe akam-mbia Musa, "Mfunye bwang'a ya kambi mdutho amwimbilirie Ruva. ¹⁴Vandu vava voshe mchue vakavika mavoko ghavo kaghu ya mrwe wakwe, na kangi ifio yoshe vamkave kwa maghwe. ¹⁵Nimthari uvavie wandu va Israeli ku "Mdu wowoshe amwimbilia Ruva wakwe kiamtara atike thambi yakwe weka. ¹⁶Itho ahiimbilia irina ya Yahweh kya keni nimthari avwaghwe kyakeni, ifio yoshe likamkava maghwe, kole ni mghenyi hang'u ni Mwisraeli mweniu ithanga kana wowoshe akyahimbilia irina ya Yahweh, nimithari avwaghwe. ¹⁷Namndu akavwagha urwee nimithari kyakeni nawe avwaghwa. ¹⁸Mndu avwagha mnyama wa urwee nimthari mlihe ungi ikia kwa ikia. ¹⁹Kole mdu akamvika uvichwa mdu wa mrathwenyi nimthavi nawe vikwe kwio tha fundu amhiririe mndu wakwe wa mrathwenyi. ²⁰Henyika kwa itenyika, ritho kwa ritho, igheo kwa ighegho. Kole kuvumie mndu ungi akajeruhiwa naiwe kwaehirwa kwio. ²¹Mndu wowoshe akavwagha mnyama nimthari lighirwe, na wowoshe avwagha mndu nimthari nawe avwaghwe. ²²Nimithari mughire sheria imwi kwa vandu voshe, mghenyi na Mwisraeli mweni ithanga ighwiririwe ho, kwaku, Inyi ninyi Yahweh Ruva wenyu. ²³Henaikyo Musa akagaya na vandu va Israeli, na vandu vakamuendde mndutho wa kyumi bwana ya hambi mndu wia alemwi mbilirie Yahweh. Vakamkava kwa maghwe. Vandu vaisraeli vakaivaria iamoro ya Yahweh alifunyire iiria Musa.

Chapter 25

¹Yahweh akarera na Musa hena Fumbu ya Sinai akighanba, ²"Rera na vandu va Israeli na uvavie, "Mkugheingia hena ithanga n'ngoy ninemunika, kyaivaria hena ithanga yo kyatara live ye vvara Sabato fundu fwa Yahweh. ³Kyamutara muviae firo fyenyu kwa miaka mtandatu, na kwa miaka mtandatu mwarumbulia fyara fya mithabibu yenyu na ivunganya firo fyakwe. ⁴Mera hena mwaka wa mfungate, Sabato ye hema ya ihoa kwa ithanga yavwarwa nni sabato kwa Yahweh. Mukaviae- mwe mighunda yenyu nanga iimmbulia fyara fya yenyu. ⁵Mkamkie mwe mafindiko ghoghoshe gha firo fya midhabibu ikuviee yoka hena mighunda yenyu ya mithabibu irachinumbuliwa fyara. Iu mwava mwaka we hema ughiire ihoa ya mbai. ⁶Kyokyoshe kyafuma hena irahiririwe ndima maghe gha Sabato nikyo kyava kyeya kyapfo. iwe kweka, Nathoro vaphfo va kyumi na va kika, vahiri vaphfo vaajiriwe na vaghenyi varwe hamwi na iwe mwairima ikuvunganyira kyeya. ⁷Na vanyama vaphfo vebhwa na vanyama va thakenyi vairima iya kyokyoshe mbai yafunya. ⁸Kyamutara kwenyu itara Sabato mfungate tdha miaka yaani mfungate kondo mfungate, ikifitdha jumla ya miaka makumi ana na kenda. ⁹Kangi mwakava irwi ya tarumbeta handu hoshe hena mfiri wa ikumi wa mwiri wa mfungate. Hena mfiri wa upatanisho kyatara ikava itarumbeta hena ithanga yenyu yoshe. ¹⁰Namwe mwangimbika mwaka wa hamsini fundu fwa Yahweh na mwatangatha uhuru hena ithanga yoshe kwa vagheikaa voshe. Haghira na Yubile fundu fwenyu n'ngoy kwayo mari na vathoro kyatara vavwighirwe hena familia tdhavo. ¹²Mwaka wa mfungate haghira na Yubile yenyu. Mukavie mwe nanga imkia mafindiko gha kikufunyire fyoka na idodoa kyachipuka hena mthabibu irachirumbuliwa fyara. ¹¹Kwa iku iyo ni Yubile mweele kwenyu. Namwe mwaya firo fikyaleha fyoka ifuma mighundenyi. ¹³Kyatara muvavwigire kila umwi mweni kwakwe hena mwaka wa Yubile. ¹⁴Kakolea kwakumba mbai yoyoshe ya mndu wa mwakenyi, hang'u ighua mbai yakwe, kyatera munapunjana hang'u ihira njama. ¹⁵Kakolea kukwaghua mbai ya mndu wa mwakenyi kwaphfo, lambua miaka na firo n'ngefyo fyairima ikovwa mwaka wa Yubile ingi. Mndu wa mwakenyi kwapfo akyakumba mbai kyatara aitare miaka yo nayo. ¹⁶Miaka ikingereka mwaka Yubile ingi aongera vughuri vwa mbai na miaka ikiva myave ifikia Yubile ingi aghatdha vughuri, kwa iku kiasi kya mafundiko kyainana na kiasi kya miaka kabla ya Yubile ingi. ¹⁷Munapunjana hang'u ihiririna njama badala yakwe, kyamutara ishimia Yahweh Ruva weru. ¹⁸Hena kwiyo ng'u kyatara muivanie maamoro, itunza sharia tdhakwa na itdhimalia. Namwe mwana hena ithanga ya mborere. ¹⁹Nayo ithanga yamnika mafindiko ghakwe, nawe mwaya ndunda na mwarua ho mborere. ²⁰Hangi mwarera, Fwaya iki hena mwaka wa mfungate? Lolea fukairime fwe iviaa nanga ikeva firo fyeru." ²¹Nava moro ura ucha wakwa iche kaghu yenyu hena mwaka wa mtandat, nayo yafunya mafindiko ghafikie kwa miaka iraru. ²²Mwaviaa hena mwaka wa kana na mwana wanya firo fya miaka iirie na ifuma mwaya firo fya miaka iirie na ifuma hena kenge kya kyeya. Mwaka mafindiko gha mwaka wa kenda ghakichefika, mwairima iya ifuma hena riziki ivikiwe hena miaka iirie. ²³Mbai ikakumbwe yo kwa mweni mhya wa telele, ang'u mbai nimari yakwa. Imwe voshe mu vaghenyi na vagherua ha kwa muda kaghu ya mbai yakwa. ²⁴Kyatara muivware na mulolie nicha haki yekombolwa fundu fwa mbai yoshe mwagheivwara; yamunika iruhusu mbai ighuwe he kenye n'ngoy iwe kuleighurie mbai yo ifuma kwavo. ²⁵Kakolea muisraeli uroo ava mkiva mwaka afikie handu hekumba mbai yakwe, na niho mbare yakwe ya haghwihi vairima icha ikombola mbai yo n'ngoy mndu wavo aikumbie kwaphfo. ²⁶Kakolea mndu aghire we mbare wakwe weikombola mari akwe, mera ikava andefanikiwa airima iikombola, ²⁷niho atara miaka too yo ikinakumbwe na ivwighiriwa pesa ireghiwe kwa mndu amkumbirie. Nawe airima ivwia hena mbai yakwe weka. ²⁸Mera kakolea akairima we ivwighira kwakwe mbai aikumbie nayo mbai yo yareghwa mavokonyi gha uya aighurie mwaka wa Yubile. Hena mwaka wa Yubile, mbai yavwighirwa kwa mweni mgheikumba, nawe mweni wevoka wa mbai yo avwia hena mari yakwe. ²⁹Kakolea mndu akyakumba nyumba yakwe ike hena mri uthungushirwe uvagha, nawe airima iighua he voshi ya mwaka n'ngewo akumbiriwe kwa iku mwaka mthima aghira haki yeikombola. ³⁰Kakolea nyumba yo ika kombolwe yo mwaka mthima niho nyumbayo ike hena mri uthungulirwe uvagha yava mari telele ya uya aighurie, hena mbare ya mbare yakwe. Nyumba yo ikairime he ivwighirwa maghe gha Yubile. ³¹Mera nyumba tdha fijijini thiraghire uvagha itdhijunguluka, tdhatarwa iku ni mighunda ya ithanga thairima ikombolwa na kyatara tdhivwighirwe hena mwaka wa Yubile. ³²Hata kwiyo nyumba tdhiurwe ni vaghetatha hena miri yavo thairima ikombolwa maghe ghoghoshe. ³³Kakolea umwi wa vaghetatha akalemwa ikombola nyumba akumbie, niho nyumba yo ikumbiwe hena mri handu iku, kyatara ivwighirwe hena mwaka wa Yubile, kwa iku nyumba tdha miri ya vaghetatha ni mari yavo maghari gha vandu va Israeli. ³⁴Mera mighunda iya ijungulikie miri yavo ikakumbwe yo ang'u yo mari yavo ya telele ya vaghetatha. ³⁵Kakolea mndu uroo wa ithanga yapfo ava mkiva, mwaka imtasha tha liya kwa tasha mghenyi hang'u ungi wowoshe ifuma bwang'a arue maghari. ³⁶Kunamtasha niba hana mghera ipata kikelele ifuma kwake kwa njia yoyoshe, mira ummbie shima Ruva wapfwo himetha wenyu aichwe kicha

ikaa naiwe. ³⁷Kwamnikafwo mkopo wa petha na inlavia riba kangi kwamkumbiwa fwo kijpo kyapfwo kimetha upate faida. ³⁸Inyi ninyi Yahweh Ruva wapfwo akundie iwe ifuma ithanga ya Misri kimetha nikunike ithanga ya kanaani, na kwaku nive Ruva wapfwo. ³⁹Kole orro akava mkiva na ikuku weka kwapfo kunamhirira ndima tha mtumwa. ⁴⁰Mhirire tha mndu wa ndima aghire ajira. Nimthari ave tha wia achihiira na iwe igheri yoshe mpaka mwaka wa Yubile. ⁴¹Kangi avaka kwapfwo we weka na vakwe hamwi na weka na hena milki ya ndie wakwe. ⁴²Kwaku vo nihiri ndima wakwa nivaendie ifuma hena ithanga ya Misri. Vakairime vo ikumbwa tha vatumwa. ⁴³Kunatawala kaghu yavo kwa vuvichwa, mira kyakutara umvikie shima Ruva wapfwo. ⁴⁴Kwa ughongo wavahisi ndima vapfwo va kika, kughire nguju ivapata ifuma hena ithanga likujungulikie kwairima ighua vahirindima ifuma kwavo. ⁴⁵Kwairima ighua vahirindima ifuma kwa vaghenyi waruae hena mbare taro vake hamwi na iwe vana vava vaghiriwe hena ithanga yapfwo vairima iva mavi yavo ⁴⁶Kwairima ichema vahirindima vo tha urithi wa vana wapfwo baada yapfwo kime uvahirire tha mari yapfwo. ifuma kwavo kwairima ighua vahiri ndima telele, mira mwairima mwe itawala kwa vakai kaghu ya wenyu wake maghari ya vahirindima va wandu va Israeli. ⁴⁷Kole mghenyi aaikaa kwapfwo kwa maghe akava mthuri, na kikava umwi wa Israeli andeva mkiva na imanya weka kwa familia ku mghenyi ni mthari, kana mndu mghenyi iva mbare. ⁴⁸Kole mwiisraeli oroo andewika airima ivwighiriwa petha kimetha anatarwa hena vukiva. Mndu mghenyi hena mbare yakwe airima ikombolewa. ⁴⁹Airima iva umwi wakwe kana mjombey wa mwana wa wakwe, akyakombolewa kana wowoshe wa mbare yavo ifumana na mbare yakwe. kana kole ni mdu mthvi airima ikukombola weka. ⁵⁰Nimthari avekindo kimwi na mthari, kyamutara itara miaka indungia wia wevoka ahuku mbie kwa mghuri wakwe mpaka mwaka wa Jubile. Vughuri vwia vwekombolewa vuturwe kiringanyo kya mgheghua kiringanyo kya mariho aalikwa mthoro mhiri ndima. Kivinganyo kya miaka airimie iendelea ihira ndima kwa wia amghurie. ⁵¹Kakolea kughive miaka mingi ireghue mpaka mwaka wa Yubile kyamtara alilie ifungu irwe ya petha kimacha amkombole rikiringanyo kya miakayo. ⁵²Kole miaka ireghura ni midu mpaka mwaka wa Yubile alaghana na mthuri wakwe kimetha alikie miaka ireghue ya Yubile, nawe kyamtara ilihwa ikombolwa yakwe kiringanyo kya miaka yo. ⁵³Nawe ahirirwa tha mndu mghehira ndima mwaka kwa mwaka kwalambua kuakyahiririwe kwa iivaviwa mbai. ⁵⁴Kole arakomboriwe hena njiati basi areghwa mpaka amalie mwaka wa Yubile we hamwi na vana vakwe. ⁵⁵Kwakwa inyi vandu va Israeli ni vahirindima vakwa n-leva funyire ithanga ya Misri. Inyi nimi Yahweh Ruva wenyu.

Chapter 26

¹Munakuchembea thanamu, nanga munamta kinyago kyechenga kona ngutho ya iwe yeterevea na munamta thura ya iwe lichongiwe hena ithanga yenyu mwalimkia, ang'u inyi ninyi Yahwe Ruva weru. ²Ni lathima muitunze sabato yakwa naiheshimu na ipasheshimu patakatifu kwakwa inyi ninyi Yahweh. ³Kole mukaivara shevia takwa na itivwara amri takwa na itivwara. ⁴Nainyi namunika imwe mwera hena maghe ghakwe, na ithanga yafunga fijo fyayo, na miri ya mashambenyi yafunya ndunda takwe. ⁵Ikova yenyu yaendelea mpaka igheri ya mavuno gha zabibu, na mavuno gha mizabibu gha endelea mpaka magheghevia mbeu. Naimwe mwaya mkate na iighata na iikaa mboa handu mwachemba mrii wenyu hena ithanga. ⁶Namunika mborere mwaka bila kindo kyokyoshe imvikia kiovosha namuvutira kuwa vanyama vakai hena ithanga ipuya likaireyo hena ithanga yenyu. ⁷Mwavaritisha vavichwa venyu navo vaghwa mothia yenyu kwa ipuya. ⁸Vandu venyu vatamu varitisha vavichwa venyu ighana limwi, na vanda venyu ighana limwi, varitisha vavichwa elfu ikumi, vavichwa venyu wacheghwa mothiayenyu kwa ipuya. ⁹Namulolea kwa imupendelea na imughosha umwe mufee na ivaongera imwe. ¹⁰Mwaya kijo kivikiwe hena kihenge kwa muda mwacha, mwavuta vijo fivikiwe hena kihenge ang'u mwashigha fia vandu vwa mikovie mishaa. ¹¹Nalivika ifuru yakwa maghari yenyu, nainyi sikamu chukiwenyi. ¹²Naghenda na imwe mata nainyi nava Ruva wenyu, naimwe mwara vandu vakwa. ¹³Inyi ninyi Yahweh Ruva wenyu, amuendie imwe ifuma ithanga ya misri netha ku mughendelea mwe iva vatumwa vavo. nindetanya machelo gha nira yenyu na nikavaghoshe vaghende vamki. ¹⁴Mira kole murakanjiranie inyi, ¹⁵naighavwara maamoro gha, na kole mukalegha maamoro ghakwa, na ichukiwa mnu sheria takwa, kivinganyo murairima ivwara maamuro ghakwa ghoshe, mira mukatenya mma wakwa. ¹⁶-kole mwahira findo fi, nainyi nahira likwenyu, nathababisha kiovosha maghari yenyu, mavuaji na homa ngai yakonda nutho na ivuta moo wenyu. Mwaviaa mbeu tenyu kwa hasara, ang'u vuvichwa venyu vava fijo fyenyu. ¹⁷Nadindisha kyamu kyakwa vandu vavenyu, namwakelwa ni Vavichwa venyu. Vandu vamuchukiriwe vamuikalia kaghu yenyu na mwaricha hata kole haraghire wowoshe akyamuritisha. ¹⁸Kole murakairamie maamoro ghakwa, nainyi namuadhibu uvichwa kando mfungate kwa nzune tenyu. ¹⁹Nainyi nakitenya kiburi kyenyu hena imanya yenyu, naihira kaghu kwa Ruva kaghu yenyu. Ivetha chuma na ithanga yenyu tha shaba. ²⁰Ngugu tenyu tatumka bure ang'u ithanga yenyu likafunyeyo fyo fyakwe, na miri yenyu hena ithanga ikaghineyo ndunda takwe. ²¹Kole mukaghenda kibanga kyakwa muranjiranie inyi, naende mabigho kando mfungate kaghu yenyu, kiringanyo kya nzune tenyu. ²²Naruma vanyama va thakenyi vundu vwenyu, vavaivia vana venyu, ikonda mifungo yenyu na imughoshe muve vandu hena ithanga yenyu. Henaikyo barabara tenyu tava tanjewa. ²³Mirakyo hamwi na findofi fyevapata mira munairikia mavekebisha ghakwa, kang'i imukakela ighenda hena upinzani vundu vwakwa. ²⁴Niho nainyi naghenda kibanga kyenyu, nainyi njeka namuadhibu kando mfungate kwa muri ya ndune tenyu. ²⁵Naende ipuya kaghu yenyu yamuadhibu kwa kiringanyo vundu vwetenya ndaghano. Naimwe mwathanganya hena miri yenyu, nainyi narumapho vippha maghari yenyu kang'i mwaondolewa mavokonyi kwa vavichwa venyu. ²⁶Nikamkomesha mighavie ya fyo, vaka ikumi vairima iokee mkate wapho hena kyombo kimwi kyeokera, kang'i vakughavia mkate wapho kwa kilo, naimwe mwaya mira mukatoshe sherwemwe. ²⁷Kole miranjiranie hamwi na findo fi impata, mira mukaendelea iva kibanga na inyi. ²⁸Hena ikyo nainyi naghenda kibanga naimwe hena idinga, nainyi namuadhibu hata kadu mfungate ianana na nzune tenyu nyingi. ²⁹Niho mwaya nyama ya vana venyu, mwaya nyama ya vepu venyu. ³⁰Nahekonda handu henyu ha kaghu itighutha mbai madhabahu tenyu na ifililia uvumba na ikumbafimba fyenyu kaghu ya fimba fya thanamu tenyu nainyi njeka namuadhibu imwe. ³¹Naghaluta miri yenyu ivemahame naihakonda handu haelie kwenyu, nainyi thikamuliwenyi na harufu njicha ya matathi ghenyu. ³²Nainyi nakonda ithanga. Vavichwa venyu vachukaaho vaovoshwa ni ikondayo. ³³Nainyi namuthara hena mathanga na natura ipuya yakwa na imuovaria ithanga yenyu yakondwa na miri yenyu yava mahame. ³⁴Ithanga nayo yainuliwa Sabato takwe kwa liya yava likondwa naimwe muke hena ithanga ya vavichwa venyu. Hena maghegho ithanga yahema na ifurahia Sabato takwe. ³⁵Kwaliya yava undemkondwa, yava nihemie eyo nihemie livurie Sabato tenya magheri mwaikaa voshi yakwe. ³⁶Nakwavaya waghareghwa ipho hena ithanga ya Vavifwa venyu, naruma ivosha voshi ya ngoo tenyu kiringanyo kuhata kole ni maelfu gha mara du ghakanielwa hena mkuta ghamuovosha, naimwe mwaghwa hata kole haraghire akyamuritisha. ³⁷Mwathanganya mwakutuna kila umwi na urwe, tha mulekyaricha ipuya, hata kole heraghire mwe ngugu yemka mothia ya mavichwa venyu. ³⁸Naimwe mwathililia na mathanga mata, na ithanga ya vavichwa venyu mweka yamurekea. ³⁹Vaya vachereghwa maghari yenyu varekelea hena nzune tavo ipho hena ithanga ya vuvichwa venyu, nakwa mburi ya nzune tavo, nakwa mburi ya nzune ta vandie vavo varekelee kuwa. ⁴⁰Mira kole vakairikia nzune tavo na ta vandie vavo, na usaliti wavo uya uvaghoshere vana va vaaminifu kwakwa, na mighendie yavo vundu vwakwa. ⁴¹Uya unjahirie iva kibanga navo na ivaende hena ithanga ya vavichwa vavo kole ngoo tavo tirariniwe

takuduisha. ⁴²Kole vairikiya adhu vandu vwa nzune tavo, nainyi nakumbuka ndaghano yakwa na Yakobo ndaghano yakwa na Isaka, ndaghano yakwa na Abrahamu, kang'i nakumbuka ithanga. ⁴³Ithanga ya maliwa nivo, kuyo yanulithwa na Sabato yakwe, ikireghwa ikondiwe nivo kyavatara iha milaho ya nzune tavo kwa nivo voka, nivo valeghie maagizo ghakwa na iti chukiwa sheria takwa. ⁴⁴Mira hamwi na ifi fyoshe vakamcheva ithanga ya vavichwa vavo, inyi thika valeghenyi, wale Sikevachukiwenyi hedha nivakonde kibitha na iivaria kuwa ndeghano yavo, ang'uinyi ninyi Yahwe Ruva wavo. ⁴⁵Mira kwa mburi yavo, nekumbuka ndaghano yakwa na vandie vavo, nivaendie ifuma hena ithanga ya misri mithonyi kwa mathanga metha nive Ruva wavo, inyi ninyi Yahwe. ⁴⁶Iti nito maamoro, inyanyira, na sheria eto Yahweh ahirire maghari yakwe na Vandu va Israeli hena mlima Sinai kwa iiria Musa.

Chapter 27

¹Yahweh akarera na Musa akaghamba, ²Ruva na vandu va Isareli uvavie, kole mndu wowoshe afunya kiapo kyeve mnadhiri wa Yahwe, tumienyi tathi miniti.³Fiwango fyenyu fa thamani kwa mndu wa kyumi aghire umri ma ghari miaka makumi mtandatu tihava shekeli makumi atanu ta matundu, lanana na fipimo fya shekali ya handu haeli. ⁴Kwa mndu wa kika wa irika liya liya fiwango fyenyu fya thamani yafaa five shekeli makumi araru gha matundu. ⁵Idungia vaghire rika ya miaka itanu mpaka wa miaka makumi avi fiwango fyenyu kwa vomu fyava shekeli makumi avi gha matundu, na kwa vaka ni shekeli ikumi ta matundu. ⁶Kwa vava vaghire rika idungia mwiri umwi mpaka miaka itanu fiwango fyenyu fya thamani kwa vomu yava shekeli ithwanu ta matundu na kwa mndu mka shekeli itharu ta matundu. ⁷Idungia vaghire vika ya miaka makumi mtandatu na ikala kwa vomu fiwango fyenyu fya thamani fyava shekeli ikumi na ithwanu na kwa mka ni shekeli ikumi. ⁸Mira kole mndu achifunya kiapo kya mndhiri akairimewe iliha kuwango kya thamani, kangu mndu tho akyafunyuwa atikwa kwa mghetatha, mghetatha amkadiria kivinganyo airima ikifunya uya akyafunga kiapo kyamnadhiri. ⁹Kole mndu akyashhigha ifunya itathi ya mnyama kwa Yahweh, kangu kole Yahweh airikia, niphu mnyama tho wavikwa mbarinyi yakwe. ¹⁰Mndutho akairikiwe imfunya madhabahunyi, kana imbadilisha mnyama tho, mcha kwa Vuvichwa kana mmbichwa kwa vucha. Kole akafunya mnayama badala ya ungi, niho Vanyamavo vavi, Uya afunyuirwe na Uya abadilishirwe vava vaelesherwe. ¹¹Hata kuyo kole kila mndu andemiapa imfunyira Yahwe kya keni there kicha, hena ikyo Yahwe akakiirikewe, na mndutho alathimika imuende mnyamatho kwa maghetatha. ¹²Kuhani amthamanisha kwa thamnai ya ufava wa mnyamatho, thamani yoyoshe kuhani aivika kaghu ya mnyamatho, iyo niyo yava thamani yakw. ¹³Kole mweni akefura imkomboa thamani yakwe yaongerwa kando katanu, ifuma hena tha thamani yakwe. ¹⁴Mndu aifunyuire nyumba yakwe ive ielesherwe kwa Yahweh, niho kuhani aivikia thamani yakwe ive njicha kana mbichwa. Thamani yoyoshe yavikwa ni kuhani kaghu yakwe, niyo yava thamani yakwe. ¹⁵Mira mweni wakwe ajengie nyumba yakwe afurie iikomboa ashigha aongere sehemu ya katanu ya thamani ya gharama yakwe yekombolewa. nayo nyumba yo yava yakwe. ¹⁶Kole mndu akyafunya kipandde kya mbai yakwe weka, kangu thamani yakwe hena kivinganyo kya kiasi kya mbeu iyashigha iviwa hena mbai yo - homeri imwi ya mbeu ta shairi eto tathanishwa kwa shekeli makumi atanu gha matundundu. ¹⁷Na kole akyalitenga ushamba yakwe hena mwaka wa Yubile, thamani yakwe yevoka yareghwa iva iya. ¹⁸Mira kole alitenga ishambayo baada ya mwaka Yubile. Niho kuhani alathimika ighava thamani yakwe kwa idadi ya miaka ireghue mpaka mwaka wa Yubile, na thamani yakwe lathima ighatwe. ¹⁹Kole mndu alitengie ishamba yakwe andeshigha ilikombola, akyashhighwa aongere sehemu ya kitanu hena thamani yakwe, niho yavahe yakwe. ²⁰Kole arakyalikombola ishamba, kana andemlikumba kwa mndu ungi, likaveyo ikombolewahe. ²¹Baadala yakwe ishambayo likamlekwa mahoo hena mwaka wa Yubile yava thawadi ielie kwa Yawe, thawundu livie ishamba lifunyuirwe ndelele kwa Yahwe. Nayo yava mari ya mghetatha. ²²Kole mndu akyatenga ushamba alighurie, mira ishambayo likeyo hena mbai ya mbare yakwe, ²³Mghetatha afunya thamani yakwe mpaka mwaka wa Yubile, na mndutho aliha thamani yakwe hena mfiri itho itho iva thawadi ielie ya Yahwe. ²⁴Hena mwaka wa Yubile, ishamba yavwighirwa kwa mndu uya lileghuriwe, kwa mmiliki wa mbai. ²⁵Tathimini yoshe lathima ihire kwa kipo shakeli ya handu haelie. Gera makumi kwa shekeli imwi. ²⁶Hanaghira mndu maghari ya Vanyama atenga kimoghwa kyevoka, ang'u fighiriwe fyoshe fyevoka fya Vanyama ni fya Yahwe, kive njaghu kana igonji ni fya Yahwe. ²⁷Kole ni mnyama acha fukie mweni akairima imghua nicha swa na thamani yakwe, sehemu yaketanu yeongerwa hena thamani yo. Na kole mnyama akyakombolewa we akumbwa kwa thamani ivikiwe. ²⁸Hakaghiveho kindo mndu akifunya kwa Yahwe, ifuma hena fyoshe afighire, kive ni mndu kana mnyama kana mbai ya mbare yakwe, kyairima ikumbwa kana ikombolewa kila kindo kifunyuirwe kielie kwa Yahwe. ²⁹Haghireho faida yairima ilighwa kwa mndu afunyuirwe matha amaliwe, mndutho tha thima avwaghwe. ³⁰Zaka yosha ya mbai, ive mbeu ibuki kaghu ya mbai kana ndunda ifuma hena mri, ni mari ya Yahwe. ielie kwa Yahwe. ³¹Kole mndu akakomboa kyokyoshe kya zaka takwe, alathimika iongera sehemu ya katanu hena thamani yakwe. ³²Kila mnyama wa ikumi wa ibumba ya ng'umbe kana magonji, wowoshe akyaira mbai ya thata ya mrisha, atengwa kwa vundu vwa Yahwe. ³³Mrisha akashighewe mnyama mcha kana mvichwa pere, kangu airikiriwe we ibadilisha mnyama umwi kwa mnyama umwi kwa mnayama ungi. Kole akyambalilishe kwa namna yoyoshe iya niho voshe vavi uya wevona na itho abadilishirwe vava vaelesherwe mnyamatho afunyuirwe akairime we ikombolewa. ³⁴Igha nigho maamoro Yahwe amnikie Musa hena mlima Sinai kwa mburi vwa vandu vaisraeli.

Ruth

Chapter 1

¹Ilefumirie hena mifiri ya utawala na vagheamua iku haleghire njaa hena ithanga, na mndu umwi wa Bethlehemu ya Yuda aleghendie hena ithanga ya Moabu hamwi n mka wakwe na vana vakwe vavi va kiumi. ²Irina ya mndutho nile Elimeleki, na irina ya mka wakwe nile Naomi. Marina gha vana vavo vavi va kiumi valechiilaghwa Mahiloni na kileoni, ngevo nile Vaeфраimu ya Bethlehemu ya Yuda. Valefikie hena ithanga ya Moabu na iikaa iho. ³Niho Elimeleki, mmi wa Naomi, alepifwie, na Naomi alereghiwe na vana vakwe vavi va kiumi. ⁴Vana iva valeondorie vaka va Moabu, irina ya umwi nile Oripa, na irina ungi nile Ruth, valeikee ipfwo hena miaka irapungurie ikumi. ⁵Niho voshe Mahiloni na kileoni vakapfwa, na imra Naomi araghire mmi na vana vakwe vavi. ⁶Niho Naomi aleamurie ivuka Moabu hamwi na vaka va vana vakwe na ivwia Yuda hena luya alechue ku mkoa wa Moabu iku Yahweh avatashire vandu vakwe hena ishigha na ivanika kijo. ⁷Hena ikyo alevukie ughongo alekei hamwi na vaka va vana vakwe vavi, valegharie hena njia ivwia ithanga ya Yuda. ⁸Naomi alevavirie vaka va vana vakwe, "Ghendenyi muvwie, kilamwi wenyu, hena nyumba ya mae wakwe yenyu, hena nyumba ya mae wakwe wa Ruva arore vucha vwakwe. na Ruva arore vucha vwakwe kaghu yenyu, thafundu mulerorere vucha hena ivo valepfwie na kwakwa. ⁹Ruva avaghenjeimwe muirime ihena, kila umwi wenyu hena nyumba ya mmi ungi." ¹⁰Niho akavabuthu, vakavutira mairwi ghavo na ifugha. Vakamvia, Hai! fwavia hamwina iwe hena vandu vapfwo. ¹¹"Mira Naomi alererie, Vwiwenyi, vanakwa! Haniki muaghenda na inyi? Kwani nighire vana hena ndenyi yakwa fundu fwenyu, netha ku vache vagheva vomi venyu?" ¹²Vwiwenyi, vanakwa, ghendenyi hena njia tenyu mweka, kwa liya inyi nikurie (mgthothi) mnu thairimanyi ighira mmi. Kole nikirera, "Nighire ikuji nighire mmi mfiri uu, na ighira vana va kiumi, hena ikyo mwairima ivera mhaka vave vomi venyu?" ¹³Mwavera kangi munaondowa luvaha? Hai, vanakwa! Iyanjilitha ngoo vwathi mnu, hena liya kuvoko kwa Yahweh kughendie kibanga na inyi." ¹⁴Niho vaka va vana vakwe vakavutira mairwi ighavo na ifugha he. Oripa alemleghenye kwa imbuthu, mira Ruth alereghiwe aikae nawe. ¹⁵Naomi akarera, "irania, uroo avwirie hena vandu vakwe na ngomenyi takwe. Vwia hamwi nawe. ¹⁶Mira Ruth alererie, "Kunanjileka nivuke kua na iwe, hena liya kukahaghenda, naghenda, Kukiahakaa, naikaa; vandu vapfwo vava vandu vakwa, na Ruva wapfwo ava Ruva wakwa. ¹⁷Handu kwapfwia, na pfwia ho, na iho narikwa. Yahweh anjitashe kangi na ikela, ikiva haghire kyokyoshe there kipfwa kyaima kyo injitanitha. ¹⁸Naomi akinavone Ruth andeamua ighenda wawe, akaleka ibishana nawe. ¹⁹Hena ikyo voshe vavi vakaghenda ndambo mhaka wafika mrinyi Bethlehemu. Hena kuyo vekinafike Bethlehemu, mri woshe ulevanuliriwe, vaka valererie, "Iu ni Naomi?" ²⁰Mira alevavirie, "munanjilagha Naomi. Njiilaghenyi Mghevava, hena liya Ruva weka anjahiririe findo fivavie mnu. ²¹Nileghendie nikiva niichue, mira Yahweh andenjivwighira kenya nikiva thiraghire kyokyoshe. Hena ikyo haniki mwanjilagha Naomi, igheri muavona Yahweh andenjinyanyira, na Ruva weka andenjilithavwathi?" ²²Hena ikyo Naomi na Ruth Mmoabu, mka na mwana wakwe, valevwirie ifuma ithanga ya Moabu. valevwirie Bethlehemu igheri yevoka yekova shairi.

Chapter 2

¹Bathi Elimeleki mmi wa Naomi, aleghire wavo achiilaghwa Boazi, nile mthuri, na mndu amanyikie. ²Ruth Mmoabu, alemvirie Naomi, "Leka nighende nighende nighevunganya fijo vireghiwe hena shamba. Namuivaria wowoshe ngewe anjiirikia (anjipokea) hena mitho ahakwe. "Hena ikyo Naomi akamvia, "Ghenda mwanakwa." ³Ruth akaghenda ighekova hena shamba akivaivaria vaghekova nyuma. Ate ughongo liya lwa shamba nile mari ya Boazi, newe alemenylene na Elimeleki. ⁴Lambua, Boazi alechie ifuma Bethlehemu na ivavia vaghekova, "Yahweh aikana imwe." Vakamghalua, Yahweh akughenje. ⁵Noho Boazi akamvia mhiri wake alechivamkia vaghekova "Ni kwiya mndumi mphu iu ni wa ii?" ⁶Mhiri mghemkia vaghekova akaghalua na irera, Ni mphu Mmoabu alevwirie na Naomi ifuma ithanga ya Moabu. ⁷Alenjivirie, "Nialomba unjinike ruhutha ikova na ivunganya fia fireghiwe ni aghekova." Hena ikyo alechie na akyaendelea ikova ifumia ikero mpaka luvaha,. mirakyo amehamia kadu hena nyumba." ⁸Niho Bozi akamvia Ruth, "Kuanjirania mwanakwa? Kunaghenda ighekova hena Shamba ingi; kunavuka shambenyi kwa kwa. Hena ikyo, reghwaiha na mphu wakwa wa ndima. ⁹Mitho hapfo ghaloliedu hena shamba ngeyo vomi vaakova na uivarie nyuma ya vaka vengi. Kana thivavirienyi vomi vana kumbalia? Kangi ukaichwa laka, kuairima ighenda ighenywa mringa hena nyungu ngeyo vomi vaiichurire. ¹⁰Niho akadunguta mothia ya Boazi, na ighata mrwe wakwe mpaka mbai (terinyi) Akamvia, "Haniiki kundenjiirikia hena mitho ghapfo, kangi unjithare inyi mghenyi?" ¹¹Boazi akaghalua na imvia, "Nindeemiviwa fyoshe kuhirire idunghie vapapa vapho, mama, na ithanga kughirihwe ukamuivaria mammi wapfo na icha hena vandu kuravaichi. Yahwe akulihe hena mihiro yapfo. ¹²Yahweh akulihe hena fingi, Ruva wa Israel ngewe thinyi ya makungo ghakwe kundevona herichilia." ¹³Ruth akarera, "Ninove iirikiwa mithonyi ghapfo mndumi wakwa, hena liya kunde kwakwa, mirakyo inyi thi umwi wa vahiri vapho va kika." ¹⁴Igheri ya kijo Boazi akamvia Ruth, "Uche iha, uye mikate mitare, kangi utovie kirumbue hena divai ." Alekee haghwihi na vaghekova, kangi Boazi akamnika kufumgu ka fijo fikaangiwe. Ruth akaya mhaka akaighuta naira. ¹⁵Ekinavukie eighenda ighekova, Boazi akavareria (rera kwa njuju) vathoro vakwe, akavavia, "Mlekenyi akove hata hena vitina fyafijo kangi munamvia kyokyoshe kivichwa. ¹⁶Na kangi mumlekia vitinafyi fijo fitare hena aghakove. Munambohija." ¹⁷Hena ikyo alekovie mhaka kyavukwau. Niho akyaghava fijo na mara ngefyo akovie, fija nafyo fileke tha efa imwi ya shairi. ¹⁸Akakuruka na ighenda hena mri. Niho mammi wakwe akavona kiya akikovie. Kangi Ruth alemuenderie mammi wakwe fijo ngefyo fikeengwe slereghie hena kijo kyakwe. ¹⁹Mammi wakwe akamvia, "Kukoverie kwi ifi kukovie ithanya? Kugheghendie kwi ighehira ndima? aghenjwe mndutho akuthaidirie." Niho Ruth akamvia mammi wakwe ihuthu mndu achimkia shamba alekylahirira ndima. Alemvirie, "Irina ya mndu ngewe achimkia shamba ngeyo nilekylahirira ndima ni Boazi." ²⁰Naomi akamvia Ruth, "Aghenjwe ni Yahweh, ngewe aravutire ivwara mma yakwe hena vakei na vapfwie." Naomi akamvia, "Mndutho niveru va aghwihi na ifwe, ni weru wefukira." ²¹Ruth Mmoabu akamvia, "Ni keni, alenjivirie, 'Uikae haghwihi na vathoro vakwa va kiumi mhaka ikova yakwa yoshe lithie. ²²Naomi akamvia Ruth mka wa mwana wakwe wa kiumi, "Ni kicha mwanakwa, iku ughende hamwi na vepfu vakwe va ndima, netha iku kunavona kindo kyokyoshe kyakuthuru hena shamba yoyoshe." ²³Hena ikyo aleikee hagihi na vaghehira ndima va kika netha akove mhaka imalia ikova shayiri na ikova ngavo. Kangi alechiikaa hamwi na mammi wakwe.

Chapter 3

¹Naomi, mammi wakwe alemvirie, "Mwanakwa, thiashighanyi ikasha handu ha iwe ihema netha ku findo fyapho vighende nicha? ²Boazi nawe, ni mndu kuikkee hamwi na vepfu vakwe va ndima we thi weru we? Lolea, kyavukwau ii ava akiela shairi hena mbai yekaviakavia. ³Hena ikyo, kuthambe, kufie mafura, urae thori tapfo njicha, ughare ighenda hena mbai ye kaviakavia. Mira kunamanyika hena mndu iu mhaka amalie iya na inywa. ⁴Na umanye iku, akamilaa mbai, kunaivaa handu alee netha ku igheri ighwihi ughende kwakwe, ushukue marende ghakwe kangi ulaeho. Niho akuvia kyehira." ⁵Ruth akamvia Naomi, Nahira kila kindo kurerie." Ruth akamvia Naomi, "Nahira kila kindo kurerie." ⁶Alegharie ighenda hena mbai ye kaviaka via, akaivaria fyoshe aeleketherwe ni mami wakwe. ⁷Boazi akinamaliye iya na inywa ngoo yakwe ilenuliriwe, akaghenda ighelaa thinyi ughongo lwe thililia handuhetu ndhira fijo. Niho Ruth akaghenda mboa akashukua marende gha Boazi, na ilaa iho mbai. ⁸Ipfo kio mnu Boazi akakangika. Akaghaluta, na iho hagheghira mka alee hena marende ghakwe! ⁹Akamvia, "Twe ni itho? "akaghalua, Inyi ni Ruth, mhiri wapfo wa kika. Njishikia ikwembe yapfo inyi mhiri wapfo wa kika, hena liya iwe ni weru haghwihi." ¹⁰Boazi akamvia, "Mwanakw, Yahweh akughenje. Kunderora vucha hethililia ikela kuvoka, hena ikyo kaghendie pfo hena vomu vathoro, kana vathiri kana vakiva. ¹¹Luvaha mwanakwa, kunaovoha! Nakuhirira fyoshe kurererie, hena ikyo mri wa vandu vakwa voshe vamanya iku iwe ni mka avie (ake nicha)" ¹²Ni kwari ku inyi ni wenyu wa haghwihi, hata kwiyo, haghire wenyu wa hagihi ikela inyi. ¹³Reghwa iha kio ki na ikero kole ahira ijukumu yakwe wenyu wa haghwihi ni kicha, mleke ahire ijukumu yakwe kindughu. Mira kole akaleghaihira ijukumu ya kindughu kwapfo, niho inyi nahira, thafundu Yahweh akei. Laa mhaka ikero." ¹⁴Hena ikyo Ruth aghelee hena marende gha Boazi mhaka ikero. Mira alevukirie kakero churu haraghire wowoshe airime immanya mndu ungi. Hena liya alemvirie, "Inamanyika iku mka alechie hena mbai ye kavikavia. " ¹⁵Niho Boazi akamvia, ende thori yapfo Yekushikia na vwarilie." Akinahire kwiyo, akamghavia maghuri mamrwe mtandatu gha shairi hena thori yakwe yekushikia na imruka Ruth. Niho Boazi akaghenda mrinyi. ¹⁶Ruth akinaviwe kwa mammi wakwe, akarera, "Kughevikie kwiya mwana kwa?" Niho Ruth amvia mambo ghoshe ahiririwe ni mndu itho. ¹⁷Alemvirie, "maghuri gha mtandatu gha shairi ni fia anjinikie we, hena liya aghererie, kunaghenda mavoko vwia kwa mammi wapfo. ¹⁸Niho Naomi akarera, "Reghwa iha, mwanakwa, mhaka ughemanya fundu kyava, kwa liya Boazi ahemawe mhaka akenjemalia mburi ii ithanya.

Chapter 4

¹Niho Boazi akaghenda hena ifingo ya Bethlehemu na iikaa mbai. Ighehi ighihi du akacha mndughu wa haghwihi ngewe Boazi aghemgaiye. Boazi akamvia, "Mbwie wakwa, nnjo iha na uikae. Niho mndu itho akacha na ikaa. ²Niho Boazi akavunganya vaghethongoa ikumi wa mri na irera, "Ikaenyi iha." Hena ikyo vakaikaa. ³Boazi akamvia uya vavo wa haghwihi, "Naomi avwirie ifuma mri wa Moabu, aakumba ughongo lwa mbai ngeyo ichimkiwa ni kaka weru Elimeleki. ⁴Niledungenye ikumanyisha na ikuvia, "Ighue mothia ya iva vaikee iha, na mothia ya vaghethongolea va vandu vakwa." Kole kwafura ikira, ikire. Mira kole kuraashigha iikira, unjivie, netha nimanye hena liya haghireho ungi we iikira there iwe, na inyi mdu wapfo." Niho mndu itho ungi akarera, Naikira. ⁵Niho Boazi akarera, "mfiri uya kwa ghua shamba mavokonyi gha Naomi, kuashighwa kangu imuomba Ruth Mmoabu, apfwiriwe ni mmi mwana wa Elimeleki, netha ilivutira ya marehemu tha urithi wakwe. ⁶Niho uya wavo wa haghwihi akarera; "inyi thiarimanyi ii kira mabi tha yakwa yairima iendee njeka. Nakunika iwe kitea kye iikira mbai tha yapfo kweka, kwa liya inyi thiarimanyi. ⁷Ii nile madikiro gha lkala Israeli hena ikira na ibadilishanya mecha. Imanyisha mambo ighaghoshe, mndu iu alefunyire kiaru kyakwe na imnika uya akeaghihi nawe, ii ilevie ni fundu fwehira iiraniana kisheria hena Israel. ⁸Hena ikyo iu weru wa haghwihi akamvia Boazi, "Ighue kweka." Niho akafunya kiaru kyakwe. ⁹Niho Boazi akavavia vaghethongoa na vandu voshe, "Imwe ni mashahidi iku ni ghurie kila kindo kya Elimeleki na kiya kilevie kya kileoni na mahilon ifuma hena mavoko gha Naomi. ¹⁰Kiongerekie hena ikyo ni Ruth Mmoabu mka wakwa, netha niongere irina na urithi wa mghepfwa, netha maghari ya vandughu vakwe na ifingo ya vandu vakwe. Imwe ni vagherera vuonwa ithanya." ¹¹Vandu voshe na vaghethongoa valeke hena ifingo valererie, "Fuvagherera vuonwa. Yahweh amvike mka iu ngewe achie kenya kwavo tha Raheli na Lea, ngevo vavi iva vaaghie nyumba ya Israel. Na aghenjwe hena Efrata na iva amanyikie hena Bethlehemu. ¹²Kangu nyumba yapfo tha nyumba ya Peres, ngewe Tamari alemghirilie Yuda, iiria kighirwa ngecho Yahweh akunika hamwi na mpfu iu. ¹³Henaikyo Boazi alemuondorie Ruth na akava nka wakwe. Boazi akalaa na we, na Yahweh akamuirikia ighia ighira mda, akaghira mwana wa kiumi. ¹⁴Mka iu akamvia Naomi, "Yahweh akughenje, ngewe arakureghie bila vandughu wa haghwihi, na mwana iu Irina yakwe na live limanyikie hena Israel. ¹⁵Kangu ave kwapfo mghechemba wa miikalie na aghire ruzuku hena ikua yapfo, hena liya mwana wapfo aleondoriwe ni mwana wapfo akufurie, ngewe ni mcha kwapfo ikela vana va kiumi mfungate, aghire. ¹⁶Niho Naomi akamuondoa mwana, akamrana hena mbafu yakwe, na imthaidia (Imtasha). ¹⁷Kangu vagheikaa haghwihi va uya mka vakamnika irina, vakirera, "Vakamwilagha Obedi. Ngewe alechie akava Papa wakwe na Jese, ngewe alechie akava papa wake na Daudi. ¹⁸Iki kilevie ni kighirwa kya Peresi: Peres akamghira Hezroni, ¹⁹Hezroni akaghira Ram, Ram akamghira Aminadabu, ²⁰Aminadabu akamghira Nashon, Nashon akamghira Salmon, ²¹Salmon akamghira Boazi, Boazi akamghira Obed, ²²Obed akamghira Jese, na Jese akmghira Daudi.

Ezra

Chapter 1

¹Hena mwaka wevoka wa Koreshi mangi wa Uajemi, Yahwe akamalilia kirero kyakwe ngekyo Yeremia alererie, na iivutira ngoo ya Koreshi. Irwi ya Koreshi likairaniwa hoshe he na vumangi vwakwe. Iki nikyo kiandikiwe na irerwa. ²Koreshi, mangi wa Uajemi, akarera Yahwe, Ruva wa kaghu, anjinikie inyi Vumangi voshe vwa ithanga, kangu anjithaghurie inyi nimuaghie we nyumba hena Yerusalem ya Yuda. ³Wowoshe hena vandu vakwe (Ruva aikae hamwi nawe) airima ighenda Yerusalem ighemuaghia Yahwe nyumba, Ruva wa Israel, Ruva nggewe ake Yerusalem. ⁴Vandu va hena ighongho wa vumangi valereghiwe hena ithanga na ikaa vaashighwa ivanika ivo petha na dhahabu, vuthuri na vanyama hamwi na ifunya hena ifura yavo nyumbenyi Ruva Yerusalem. ⁵Niho varwe va mbare ya Yuda na Benjamini, Vaghetatha na valawi umwiumwi ngewe mbeho mcha wa Ruva alemvutirie na ivuka ighegha nyumba yakwe alemkie. ⁶Vaya vaghevajungulukie haghwihi valevatashire hena ivanika petha na findo fya dhahabu, mari vanyama, findo fya vughuri vurwe na ifunya hena ifura yavo. ⁷Mangi Koreshi akairikia iku findo ngefyo fileke hena nyumba ya Yahwe, ngefyo Nebukadreza alefifunyire ifuma Yerusalem na ifivika hena nyumba ta ngoma takwe. ⁸Koreshi akafinikia hena mavoko gha Mithredathi mghevika, petha ngewe aghefunyire na itara hena hena mndu achiila ghwa Sheshbaza, mghevathongolea vandu va Yuda. ⁹Ii ilebie itaro yakwe; beseni makumi araru dhahabu, beseni kiku kimwi ta petha beseni tingi makumi avi na kenda,

¹⁰mabakuli makumi araru gha dhahabu, mabakuli madu gha petha 410, na findo kiku kimwi fye ongerera.

¹¹Halegire findo 5,400 fya petha na dhahabu. Sheshbaza akafiende fyoshe igheri yevuka ifuma Babeli ighenda Yerusalem.

Chapter 2

¹Iva nivo vandu hena ijimbo valeondokeriwe bila ifura ighenda na mangi Nebudreza, we alevaondorie hena vutumwa Babeli, vandu vakavwia hena miri yavo ya Yerusalem na Yuda. ²Valechie hamwi na Zerubabeli, Yoshua, Nehemia, Seraya, Reelaya, Mordekai, Bilshani, Mispari, Bigwai Rehumu, na Baana. Ii niyo itayo ya vomi va vandu va Israel. ³Waporoshi: 2,172 ⁴Vana va Shefatia: 372 ⁵Vana va Ara: 775. ⁶Vana va Path- Moabu, iiria Yeshua na Yoabu: 2,812. ⁷Vana va Eliamu: 1,254. ⁸Vana va Zatu: 945. ⁹Vana va Zakai: 760. ¹⁰Vana va Binui: 642. ¹¹Vana va Bebai: 623. ¹²Vana va Azgadi: 1,222. ¹³Vana va Adonikamu: 666. ¹⁴Vana va Bigwai: 2,056. ¹⁵Vna va Adini: 454. ¹⁶Vana Ateri iiria Hezekiah: makumi kenda na mnane. ¹⁷Vana va Besai: 323. ¹⁸Vana va Harifu: 112. ¹⁹²⁰Vomi va Hashimu: 223. Vomi va Gebeoni: Makumi kenda na atanu. ²¹Vomi va Bethlehemu: 123. ²²Vomi va Netofa: Makumi atanu na mtandatu. ²³Vomi va Anathothi:128. ²⁴Vomi va Beth-Azmawethi: Makumi ana na ivi. ²⁵Vomi va Kiriath-Yearimu, na kifira, na Beerothi: Maghana mfungate makumi ana na araru. ²⁶Vomi va Rama na Geba; 621 ²⁷Vomi va Mikmashi: 122. ²⁸Vomi va Betheli, na Ai: 223. ²⁹Vomi va Nebo: Makumi atanu na ivi. ³⁰Vomi va Magbishi: 156. ³¹Vomi vengi va Elamu: 1,254. ³²Vomi va Harimu: 320. ³³Vomi va Lodi, na Hadidi, na Ono: 725. ³⁴Vomi va Yeriko: 345. ³⁵Vomi va Senaa: 3,630. ³⁶Vomi va Yedaya mtathi wa nyumba ya Yoshua: 973. ³⁷Vana va Imeri: 1,052. ³⁸Vana va Pashuri: 1,247. ³⁹Vana va Harimu: 1,017. ⁴⁰Walawi: Vana va Yeshua, na Kadmieli, Vana va Hodavia: Makumi mfungate na inya. ⁴¹Vagheimba hekalunyi vana va Asafu:128. ⁴²Vagheria; vana va Shalumu, Ateri, na Talmoni, Akubu, Hatita na Shobai: 139. ⁴³Vaya valethaghuriwe ifunya huduma voshi ya Hekalu: vana va Siha, Hasufa, Tabaothi: ⁴⁴Keros, Siaha, Padoni. ⁴⁵Lebana, Hagaba, Akubu, ⁴⁶Hagabu, Salmi, Hanani. ⁴⁷Vana va Gideli, Gahari, Reaya, ⁴⁸Resini, Nekoda Gazamu, ⁴⁹Uza, Pasea, Besai, ⁵⁰Asna, Meunimu, Nefusimu: ⁵¹Vana va Bakbuki, Hakufa, Harhuri: ⁵²Basluthi, Mehida, Barsha: ⁵³Barkosi, Sisera, Tema: ⁵⁴Nesia, Tefa. ⁵⁵Vana va vahiri va Selemani: Vana va Sotai, Soferethi, Peruda, ⁵⁶Yaala, Darkoni, Gideli, ⁵⁷Shefatia, Hatili, Pokereth-Sebaimu, Amoni, ⁵⁸Voshe valevie vahiri maghana araru makumi kenda na ivi walethaghuriwe ihira nyumba yetathia hamwi na vana va varumwi va Selemani. ⁵⁹Vaya ngevo valefumie Tel-mela, Tel-harsha, kerubu, Adani, na imeri, Mira valeirimievo irera iku ighirwa yavo lilefumie Israeli. ⁶⁰Hamwi na maghana mtandatu makumi atanu na ivi va Delaya, Tobia na Nekonda. ⁶¹Kwiyo kwiyo, ifuma hena vana va mtathhi: Vana va Habaya, Hakosi, Barzilai (ngewe aleondorie mka ifuma hena mpfu wa Barzilai, Mgileadi na akailaaghwa kwa irina yavo). ⁶²Valekashire imanyishwa Kighirwa kyavo mira vairievo/imanya, hena ikyo vakavutwa hena vutathi tha varaelie. ⁶³Hena ikyo mghevatholea akavaleghea vanaya kindo kyokyode kielie chwe thari mtathi aghire Urimu na Thumimu akoloshe. ⁶⁴Haro yoshe lighevie 42,360, ⁶⁵ukivuta vahiri na vaghevatasha (vo walevie 7,337) vagheimba Hena nyumba yetathia vomi na vaka (maghana avi). ⁶⁶Farasi tavo: 736, Nyumbu tavo: 245. ⁶⁷Ngamia tavo: 435. Punda tavo: 720. ⁶⁸Vakinaghende hena ya nyumba ya Yahwe Yerusalem, Varwe va vapapa walekufunyire vo voka iagha nyumba. ⁶⁹Walefunyire thafundu vo valeghire hena ii hira ndima Dhahabu ta darkoni fiku mtandatu na kimwi, maneta petha fiku fitanu na thori ighana limwi ta vahetatha. ⁷⁰Hena ikyo vatathi na Valawi, vandu, Vagheimba hena nyumba yetathia na vagheria va getinyi na vaya valethaghuriwe ihira hena nyumba yetathia valeikee hena miri yavo. Vandu voshe hena Israel valeikee hena miri yavo.

Chapter 3

¹Miri mfungate ikinathie vandu va Israel walevwirrie hena miri yavo, niho valekuvunganyire handu hamwi tha mndu umwi hena Yerusalem. ²Yeshua mwana wa Yosadaki na mrwe wakwe wa kiumi mtathi, na Zerubabeli mwana wa Sheatieli na mrwe wakwe wa kiumi vakavukia na iagha kitalo kya Ruva wa Israeli na Ifunya itathi yeokewa thafundu ilereriwe hena Sheria ya Musa, Mndu wa Ruva. ³Niho vakadungisha kitalo kaghu ya mthingi, Valeovohie hena vandu va ithanga, vakafunya itathi yeolewa hena Yahwe ikero na kyavukwau. ⁴Hata kwiyo vakalambua mfiri mrwe wa fiibanda thafundu kileandikie kangi vakafunya itathi yeokewa mfiri na mfiri thafundu kilereriwe mfiri kwa mfiri wakwe. ⁵Haleghire itathi ya kila mfiri yeokewa na ya mwiri kando kamwi na matathi gha mfiri gha Yahwe gha (telele)mifiri yoshe, hamwi na matathi ghoshe ghefura. ⁶Valedungie ifunya itathi yeokewa ya Yahwe mfiri wevoka mwiri wa mfungate, mira hetathia halekoho hamaliwa iaghwa. ⁷Hena kwiyo vakafunya petha kwa vatana na vaghechemba kwa mavoko, vakavanika kijo, fyenywa na mafura hena vandu va Sidoni na Tiro, netha iku vaende miri ya mierenzi iirina eve ifuma Lebanoni ifika Yafa, na thafundu valeirikiliwe ni mangi Koreshi wa Uajemi. ⁸Niho mwiri wa kavi hena mwaka waka wa kavi igheriyo vakacha hena nyumba ya Ruva Yerusalem, Zerubabeli, Yoshua mwana wa Yosadaki na vaghetatha vatare na valawi na vaya walechie ifuma kwa handu valevutirwe ivwia Yerusalem vakadunga ndima. Vakavathaghua valawi valeghire miaka makumi avi na ikela imukia ndima ya nyumba ya Yahwe, ⁹Yoshua amumta mthoro wakwe na mrwe wakwe wa kiumi, Kadmiel na vana vakwe na vaghegirwa va nyumba ya Ruva Hamwi na vo halegire vana va Henadadi, a ighirwa yavo, kangi na mbare yavo valawi. ¹⁰Vaghegha vakamta mthingi wa hetathi aha Yahwe, Na ii ikavatasha vatathimuka na thori tavo vakiva na tarumbeta, na valawi vana va Asafu, imtumbisha Yahwe na matoazi, thafundu kuvoko kwa mangi Daudi wa Israeli alererie. ¹¹Valeimbie kwa imtumbisha na imvia haika Yahwe. "We ni mcha! Ndaghano yakwe ni keni hena Israel iaikaa telele na telele. "vandu voshe vakakava kilondho hena irwi irwe ye mtumbisha Yahwe kwa liya mithingi ya Hetathia ithirie. ¹²Mira vengi va vaghetatha, valawi varwe kala na vaghothi va kala valeivonire nyumba yevoko, igheri mithingi ikinavikwe vakaivona kwa mitho ghavo, valefughe na irwi. Mira vengi valekavie kilondho kwa ishangilia na inuliwa kwa irwi yemakisha. ¹³Na hena ivonekana yakwe, vandu vakaherwa itofautisha irwi yenuliwa na irwi Vaghekyafugha, kwa liya vandu va ghekyafugha na irwi irwe ye shangilia na irwi likaichwika ifuma kua.

Chapter 4

¹Niho vavichwa iva Yuda na Benjamini vakinaichwe iku vandu vaya valechie ifuma kuya handu valevutirwe vakyaagha handu Hetathia kwa Yahwe, Ruva wa Israeli. ²Hena ikyo vakamchwa Zerubabeli na varwe va mbare yavo. Vakavia: Mufunike ruhutha fuaghe hamwi na imwe, tha imwe, fuamshigha ruva wenyu, kangi fundekufunya hena we idungia mfiri ngetho, Esar- hadoni, mangi wa Ashuru alefuendi handu ha. ³"Mira Zerubabeli, Yoshua na varwe va kala va mbare vakarera, "Siwepfo, mira ifwe nifwe kyafutara iagha nyumba ya Ruva weru, Ifwe fwamuaghia Yahwe, Ruva wa Israeli, thafundu mangi koreshi mangi wa Ashuru alererie." ⁴Hena ikyo vandu va ithanga vakavavikavo ngiwa ni Vukiva mavokonyi vayahudi, vakavavika vayahudi vaovohe iagha nyumba. ⁵Kangi vaghevashauri vakanikwa findo therepho netha vavaghalute hena mipango yavo. Valehirire ifi igheri yoshe ya Koreshi na igherio ya utawala wa Dario mangi wa Uajemi. ⁶Kangi hena idunga itawala yakwe Ahasuero vakaandika mashitaka kaghu ya vanyeji va Yuda na Yerusalemu. ⁷Ilevie mifiri ya Ahasuero ngeto Artashasta, Mithredathi, na Tabeeli na varwee vakamwandika Ahasuro. Barua ile andikiwe Kiaramu na itafithiriwa. ⁸Rehumu jemedari na Shimshai mgheandika vakaandika kui kwa Artashasta mburi ya Yerusalemu. ⁹Kangi Rehumu, Shimshai na varwee ngevo ni vagheamua na maofisa vengi va serikali, ifuma waarkewi, Wababeli na vashushami hena Vaelami, ¹⁰nava vakaandika barua vakavakindo kimwi na vandu varwe na mhesimiwa Asur-bani pali alevathimishire ikaa Samalia hamwi na vaya walereghiwe hena mri itolang'a mfo. ¹¹Ii niyo kopi valerumie kwa Artashasta "Vahiri vapfo, vandu va mri itolang'a mfo, vaandikiwe kui: ¹²Mangi amanye iku Vayahudi valefumie kwapfo vahirire therefo hena ifwe iha Yerusalemu vaaghie mri wa vaghekondika. Vandemalia kuta naichemba mithingi. ¹³Luvaha mangi amanye iku kole mri waaghwa na kuta takwe ithia vafunyavo ushuru na kodi, mirakyo vavahirira uvichwa vamangi. ¹⁴Keni yoka kwa liya fulighie munyu wa kitala, kyanuliakyo ifwe ivona matumbi gha mangi matumbi gha mangi ghaatenywa, hena ikyo fuammanyisha mangi ¹⁵ihira na ilambua findo fyekumbutira fya papa wake, na ikumanyisha iku mri iu ulevie wa konda ngetho ulevavikie uvichwa vamangi na miri. Ulevikie vwathi vungi hena vamangi va miri. Ilevie ni maghari ya konda idungia mifiri mingi. Ni kwa liya mri itho ileokerwe woshe. ¹⁶Fuamvia mangi iku kole mri na ukuta ukaaghwa, Haghireho kyareghwa fundu fwapfo hena mri itolang'a mfo" ¹⁷Niho mangi alevwighirie majibu Rehemu na Shimshai na varwee hena Samalia vaya valetoghiwe hena mri itolang'a mfo "Mborere ive hamwi na imwe. ¹⁸Barua mulenjirumie itafithiriwe na ithomwa kwakwa. ¹⁹Hena ikyo nilererie muhire mambo ghelambua na imanya iku kala kuleghendie therepfo na ivavika vamangi vaikaliane uvichwa. ²⁰Vamangi valemkirie Yerusalemu yoshe na ithongolea kila ughongo wa mri itolang'a mfo. Ada na kodi valelihiwe. ²¹Luvaha, vikenyi kirero ikyo muviriwe hena vandu iva vanaendelea iagha mri mpaka mfiri nafunya amri. ²²Muve vaghelambua nicha munaberesha ili. Haniki mulekelie itishwa liongereke na ivika kindo kiravie hena ifura ya vumangi? ²³Niho amri ya mangi Artashasta ikathomwa mothia ya Rehumu, shimshai na varwee, vakavuka fia ighenda Yerusalemu, vakavavia kwa nguju vayahudi valeke iagha. ²⁴Hena ikyo ndima ya nyumba ya Ruva Yerusalemu ikamtwa mpaka kando kakavi hena mangi Dario wa Uajemi.

Chapter 5

¹Niho Hagai mroti na Zakaria mwana wa Ido mroti vakatabiri hena irina ya Ruva wa Israel hena Vayahudi va Yuda na Yerusalem. ²Zerubabeli mwana wa Sheaaiteeli na YOSHUA mwana wa Yosadaki va kavukia na idunga iagha nyumba ya Ruva Yerusalem hamwi na varoti ngevo valevavutire vo. ³Niho Tatenai Mrwe wa mri itolang'a mfo, Shethar-Bozenai, na vaya vachiikaa hamwi navo, vakacha na irera kwavo, "Niitho amunikie agitho yeagha nyumba ina iimalilia ukuta?" ⁴Hata kwiyo valererie, "Ni marina gha vandu vaki vakiahira na iaghali?" ⁵Mirakyo rirho ya Ruva lilekea hamwi na vaghevathongoleara Vayahudi na vavichwa vavo vairimievo ivaringilia. Vavichwa vavo vairimievo ivaringilia. Valevie vakivera barua irumwe kwa mangi nakirero kye vavia ivwia yavo mburi ya kirero ki. ⁶Ii ni kopi ya barua ya Tatenai, mrwe wa mri itolang'a mfo, na Shethar Bozenai varwee hena mri itolang'a mfo, ngetho valevarumie kwa mangi Dario. ⁷Vakaruma vakiandika kwa mangi Dario, "Mborere fwa ive kwapfwo." ⁸Mangi amanye iku fuleghendie Yuda hena nyumba ya Ruva Mrwe na mbao tilevikiwee hena ukuta. Ndimia ii ihirika kwa vucha na iaendelea kindo kicha mavokonyi ghavo. ⁹Fuvavedhe vaghothi, ni itho alevanikie kirero kyeagha nyumba na ukuta? ¹⁰Kangi umanye marina gha mndu umwi ngewe alevathongolerie. ¹¹Navo vakafumanyisha na irera, Ifwe du vahiri va Ruva wa kaghu na mbai na ifwe fuaigha nyumba i ngeyo igheaghiwe igheri lingi liirie igheri mangi mrwe wa Israel aleghie na iimalia. ¹²Kwaliya, vaghefuthongolea veru vekina mhirire uvichwa Ruva wa kaghu, akavavika hena mavoko gha mangi wa Babeli Nebukadineza, ngewe aletentire nyumba na iondoa vandu va waleondondoriwe mateka Babeli. ¹³Kangi, hena mwaka wevoka we tawala koreshi mangi wa Babeli, Koreshi alefu nyire kirero iku nyumba ya Ruva aighwe. ¹⁴Kangi Mangi koreshi alevwighirie findo fya dhahabu na petha fya nyumba Ruva ngefyo Nebukadineza alefiondorie hena nyumba yetathia Babeli. ¹⁵Nawe akafiria nicha kwa Sheshbaza, Ngewe alemthaghurie iva mghethongoa. Nawe akamvia, "Ondoa findo ifi. Uvuke na ifivika hena Nyumba yetathia Yerusalem. Na nyumba ya Ruva iaghwe ipfo." ¹⁶Niho iu Sheshbaza akacha na ivika mthingi hena nyumba ya Ruva ike Yerusalem: na ikaendelea iaghwa, mira ileko yathiayo. ¹⁷Luvaha ikiva indemnulitha mangi, haghire vaghelambua hena nyumba yekumbuka Babeli hakighira inyanyiriwa ya mangi wa Koreshi yeagha nyumba ya Ruva Yerusalem. Kangi mangi airima iruma funduwe aamurie kweru.

Chapter 6

¹Niho mangi Dario akarera kwa nguju vaghelolea vagfhelambua hena nyumba yekumbuka Babeli. ²Hena mri wa Akmetha ipfo media chuo kilevoniwe: mambo ghakwe/ghékumbukwa ghalererie: ³Hena mwaka wevoka mangi Koreshi alefunyire kirero mburi ya nyumba ya Ruva Yerusalem: na nyumba iaghwe ive ughongo lwefunyira matathi, mitingi, mithingi yakwe ivikwe, vwacha vwakwe vuve makumi mtandatu, ⁴na vupana vwakwe vuve makumi mtanatu, thehemu itha ruta maghwe marwe na thehemu imwi ya mbao jishaa, na vughuri vo vwalihwa ifuma nyumba ya mangi. ⁵Luvaha filewighirwe he findo fya dhahabu na petha fileke hena nyumba ya Ruva ngefyo Nebukaneza alefiondorie na ifitika Babeli ifuma hena Nyumba yetathia Yerusalemu Nyumbeniyi yetathia. Na kwafivikahe hena nyumba ya Ruva. ⁶Luvaha Tetanai mrwe wa jimbo itolanga mfo, Bozenai na varwee valeke hena mri itolang'a mfo, vakaikaa kua ⁷Vakaleka ndima ya nyumba ya Ruva weka. Vaghethongoa na vaghothi va Kiyahudi vaagha nyumba ya Ruva handu haya. ⁸Niafunya kirero iku nilathima lihirike hena vaghothi va kiyahudi vakyaagha nyumba ya Ruva: Mthango ifuma kwa mangi na ushuru itolang'a mfo, Lwatumika hena ivaliha vandu iva netha iku ndima yavo inairima imka. ⁹Kyokyoshe kikyashigha, ng'umbe njidu magonji kana magonji gha itathi yeokolewa fundu fwa Ruva wa kaghu ngano munyu, Divai na mafura thafundu kileriwe ni vatathi va Yerusalem- vanikwe findo fi mifiri yoshe haraghire ilekwa. ¹⁰Vika kwiyo netha iku vaende itathi kwa Ruva wa kaghu na vaterewa fundu fwakwa mangi na vana vakwa. ¹¹Inyi niarera he wowoshe atenya kirereki, chuma kifunye hena nyumba yakwe. Na avikwe kaghu yakwe. Na nyumba yakwe yabadilishwa iva kindo kichafukie(kiravie) hena mburi ii. ¹²Ruva u athababishire irina yakwe liikaeha amvuta mangi kana mndu aghaluta kirero ki kana ivuta nyumba ya Ruva hena Yerusalem. Inyi Dario nirerie netha lihirike kindo kicha. ¹³Na hena mburi ya kirero kirumiwe ni mangi Dario, Tatenai mghethongolea, mri itolang'a mfo na Sheshthar-Bozenai na varwee. vakahira kila kindo Mangi Dario alererie. ¹⁴Hena kwiyo vaghothi kiyahudi vakaaagha thafundu Hagai na Zakaria valevarorere hena utabiri. Vakaagha thafundu kirero kifunyerwe ni Ruva wa Israeli na Koreshi, Dario na artashasta mangi wa Uajemi. ¹⁵Nyumba ikathia mfiri wa kararu wa mwiri wa adari, hena mwaka wa mtandatu watawala mangi Dario. ¹⁶Vandu va Israel, vatathi, valawi na vandu walerehekea ivikwa wakfu nyumba ya Ruva hena inuliwa. ¹⁷Vakafunya ng,umbe ighana limwi, magonji ighana limwi na magonji ghegi maghana ana ghevika wakfu nyumba ya Ruva. Mburi ta kiumi na ivi valefunyerwe tha itathi ya thanbi fundu fwa Vaisraeli voshe kwa kila mbare hena Israel. ¹⁸Kangi vakavanika shuhuli vatathi na valawi mghavanyiko wa ndima ya Ruva hena Yerusalem. Thafundu kile andikwe hena kitabu kya Musa. ¹⁹Hena ikyo kaya valeke vutumwenyi vakasherekea pasaka mfiri wa ikumi na kana wa mwri wevoka. ²⁰Vatathi na valawi vakaelesha voka kangi vakachinja pasaka ya itathi mburi ya kaya valeondoriwe bila ifura vakiva navo voka. ²¹Vandu va Israeli ngevo walelighie nyama ya Pasaka ni kaya valewirie ifuma kuyavalefumie na vandu, there vecha va ithanga liya na imthaghua Yahwe, Ruva wa Israel. ²²Valenuliriwe na ishangilia mfiri mrwe wa mikate iraghahe hena mifiri mfungate, kwa liya Yahwe andevwighira inuliwa ighaluta ngoo mangi wa Ashuru, naivanika nguju hena ndima ya nyumba, nyumba ya Ruva wa Israel.

Chapter 7

¹Luvaha ili likinaire igheri yetawala Artashasta mangi wa Uajemi, Ezra b akacha ifuma Babeli. Vaghemthongolea va Ezra nile: Seraya, Azaria, Hilikia, ²Shalumu, Ahitubu, ³Amaria, Azaria, Merayothi, ⁴Zerahia, Uzi, Buki, ⁵Abishaua, Fineasi, Eliazari ngewe mwana wa Haruni, mtathi mrwe.⁶Ezra akacha ifuma Babeli nile mtaalaam mgheandika wa sheria ya Musa, ngeyo Yahwe, Ruva wa Israel alevanikie. Mangi akamnika kila kindo alombie kwa liya kuvoko kwa Yahwe kuleke hamwi. ⁷Vagheghirwa vatare va Israel, na vatathi, valawi vagheimba, vagheria na vava valethaghuriwe ihira hena nyumba yetathia kangu wakaghenda Yerusaleem hena mwaka wa mfunigate wa mangi Artashasta.⁸Nawe akacha Yerusaleem mwiri wa katanu hena mwaka itho. ⁹Nawe akavuka Babeli mfiri wevoka wa mwiri wevoka. Nile mfiri wevoka wa mwiri wa katanu ngeho alechie Yerusaleem, hena liya kuvoko kucha kwa Ruva kugheke hamwi nawe. ¹⁰Ezra alefunyire ngoo yakwe ithoma, ihira na ifundisha fundu fweivaria sheria ta Yahwe.¹¹Iki nikyo kirero ngekyo mangi Artashasta alemnikie Ezra mteithi na mgheandika wa sheria ta Yahwe na fundu Israel vatiivaria. ¹²Mangi wa Vamangi Arshasta, hena mtathi Ezra Mgheandika wa Sheria ta Ruva wa kaghu. ¹³Niafunya kirero iku mndu wowoshe wa Israel hena vumangi vwakwa hamwi na vatathi na valawi ngevo vaghire kulu ighenda Yerusaleem, vairima ighenda hamwi naiwe. ¹⁴Inyi mangi na vaghenjitasha vakwa mfunigate, fuamuruma voshe ighenda ighemanya fundu Yuda na Yerusaleem ihuthiana na sheria ta Ruva, ngeyo ike mavokonyi ghapfo. ¹⁵Kuashighwa uende Dhahabu na Petha ngeto valefunyire hena Ruva wa Isrel, ngewe handu achiikaa ni Yerusaleem. ¹⁶Petha ilefunyirwe hena ifura na Dhahabu yoshe ilefunyirwe Babeli hamwi na vilefunyirwe hena ifura valefunyire vandu na vatathi hena nyumba ya Ruva ike Yerusaleem. ¹⁷Hena ikyo ughue fyoshe thadaka ya magonji oro, maghonji mchu na kyenya, uvifunye hena kitalo ngeyo ni nyumba ya Ruva wapfo hena Yerusaleem. ¹⁸Vika kwiyo hamwi na ifungu ya petha na dhahabu, fyofyoshe kwafivona fyakunulia iwe na venyu immulitha Ruva. ¹⁹Findo fifunyerwe hena ifura fivikwe mothia yapfo fundu fwehira hena nyumba ya Ruva Yerusaleem. ²⁰Kindo kyokyoshe kingi ngecho kiashigha hena nyumba ya Ruva wapfo ngecho kuashigha, Vughuri vwakwe vwafuma hena hazina yakwa.²¹Inyi mangi Artashasta, nindefunya kirero hena vaghevika hazina voshe mrinyi itolang'a mfo Ezra akilomba kwenyuaashighwa inikwa kyoshe, ²²na ikela talanta ighana limwi na petha fipimo ighana fya ngano, bathi ighana ta divai na bathi ighana ta mafura, kangu na munyu iraghire ithia. ²³Kyokyoshe ngecho kireriwe ifuma kwa Ruva wa kaghu, kihirike ikyo hena utukufu wa nyumba yakwe. Haniki iding'a yakwe liche hena vumangi vwakwa vana vakwa?²⁴Fwavanika taarifa vo hena imwe iku vanamutotha ushuru wowoshe kana kodi kwa mtathi, mlawi, mgheimba, mgheria kana hena mndu athaghuliriwe hena ihira Nyumbenye yetathia na mhiri hena nyumba ya Ruva. ²⁵Ezra, hena hekima akunikie Ruva, kuashighwa ithaghua vagheamua na mndu aeleliwe ivahirira vandu hena mri itolang'a mfo na itasha wowoshe aichi sheria ta Ruva wa pfo. Kangu kuashighwa uloshe vava ngevo varaichi sheria. ²⁶Funya athabu hena wowoshe arakya ivaria sheria ya Ruva kana sheria ya mangi, ikiirimika kipfwa, thaminywa iondolewa mari takwe kana ipfungwa. ²⁷Atumbishwe, Yahwe Ruva wa vaghefuthongolea veru, ngewe alevikie voshi ya ngoo ya mangi netha itunzwee Nyumba ya Yahwe Yerusaleem, ²⁸ngewe aendeletha ndaghano kwa hena uaminifu mothia ya mangi, na vaghemshauri vakwe na varwe vakwe vaghire mamlaka nilinikiwe nguju mavoko gha Yahwe, Ruva wakwa, na inyi ni kavavunganya vaghethongoa ifuma Israeli ighenda hamwi na inyi.

Chapter 8

¹Iva ni vaghethongolea vake mothia ya familia ngeto tilefumie babeli hamwi na inyi kigheri kya utawala wa mangi Artashasta. ²Mwana wa Finehasi, Gershoni. Mwana wa Ithamari, Daniel. Mwana wa Daudi Hatushi ngewe ni mwana shekania, ³ngewe kangi ni mwana wa Paroshi na Zekaria hamwi na we haleghire vomi ighana limwi na makumi atanu valereriwe hena itaro ya mbare yakwe. ⁴Vana va Pahath-Moabu, Eliehoenai mwana wa Zerahia hamwi nawe vomi maghana avi. ⁵Vana va shekaniah, Yahazieli hamwi nawe vomi maghana araru. Vana va ⁶adili, ebedi mwana wa Yonathan hamwi nawe valeandikiwe vomi makumi atanu. ⁷Vana Elamu, Yeshaya mwana wa Athalia hamwi nawe Valeandikiwe vomi makumi mfungate. ⁸Vana va shefatia, Zebadia, mwana wa Mikael hamwi nawe valeandikiwe vomi makumi mnane. ⁹Vana va Yoabu, Obadia mwana wa Yehieli hamwi na we valeandikiwe vomi maghana avi na ikumi na mnane. Vana va Binui, ¹⁰Sheromithi, mwana wa Yosifia hamwi na we valeandikiwe vomi ighana limwi na makumi mtandatu. ¹¹Vana va Bebai, Zekaria mwana wa Bebai hamwi nawe valeandikiwe vomi makumi avi na mnane. ¹²Vana va Azgadi, Yohana mwana wa Hakatani hamwi na we valeandikiwe vomi ighana limwi na ikumi. ¹³Vaya vana va Adonikamu vakacha igheri lingi. nigho maria ghavo: Elifereti, Yeneli na Shemaya hamwi na vo vakacha vomi makumi mtandatu. ¹⁴Vana va Bigwai, Uthai, mwana wa, Zazbudi hamwi nawe valeandikiwe vomi makumi mfungate. ¹⁵Nikavavunganya vandambo bandarinyi ighenda Ahava. Fukavika kambi kwa mifiri iraru, nikavallambua vandu na vatathi, mira thivavonirenyi vana va Levi henavo. ¹⁶Hena ikyo nikaruma kwa Eliezeri, arieli, Shemanya, Elnathani, Yaribu na Elnathani ngevo valevie ni vaghelosha. ¹⁷Kangi nikavaruma kwa Ido,mgghethongolea wa kasifia. Nikavavia kiya vagemvia Ido. na mbare takwe, vahiri va Nyumba yetathia valechiikaa Kasifia, hena ikyo iruma kweru vahiri hena nyumba ya Ruva. ¹⁸Hena ikyo vakafuruma ifwe kwa Ruva na kuvoko kucha kwa mndu alechiilaghwa Ishekeli. Nile mwana wa mali Mwana wa Levi mwana wa Israel. Akacha na vana ikumi na mnane na vavo. ¹⁹Hamwi nawe Hashabia, hamwi na Yesaya wa vana va Merari na vavo na vana vakwe itaro ya vandu makumi. avi voshe. ²⁰Maghari yavo valethaghuliriwe ihira hena Nyumba yetathia, ngeho Daudi na varwe valevanikie ivahirira valawi: maghana avi na makumi avi kila umwi wavo aleviriwe kwa marina. ²¹Kangi nikavavia ifunga mfo Ahava netha nikuduishe mothia tu Ruva, ikasha njia igholekie ifuma kwakwe fundu fweru. vana veru na mari teru, ²²Nilevonire iraghwa imtereva mangi fundu fwa jeshi kana vaghekwea farathi fundu fwe furia fukiva njiyeniyi, idungia fukinamvie mangi "Kuvoko kwa Ruva kuke hamwi na voshe vakyamuviria kwa vucha. mira iirima yakwe na ipfukwa yakwe ni kaghu ya vava voshe vakyaghenda therepfo hena we. ²³Hena ikyo fulefungie na imtereva Ruva kwa kindo kyo. ²⁴Kaangi nikathoghua vandu ikumi na vavi ifuma kwa mtathi: sherebia na Hashabia na vavo vengi ikumi. ²⁵Nikavapima fundu fwavo petha, dhahabu na fyombo na itathi fundu fwa nyumba ya Ruva kwa mangi, vaghemtasha na varwe va Isrel voshe valefunyire ifura yavo. ²⁶Hena ikyo nikavapimia hena mavoko ghavo talanta ta petha maghana mtandatu na makumi atanu, talanta ighana limwi na fyombo fya petha, talanta ighana limwi ta dhahabu. ²⁷Findo makumi avi fya dhahabu handu Hamwi nile fya vughuri vwa kiku kimwi darkoni na fivi fya thanamu fichembiwe tha dhahabu yenulia. ²⁸Niho Nikavavia, munde vikwa wakfu kwa Mndumi, nafombofi kangi na petha na dhahabu, fifunyerwe hena ifura kwa Yahwe, Ruva wa vaghefuthongolea veru. ²⁹mfilambue na ifiria mhaka mghefipima mothia ya vatathi, valawi, na vaghethongoa va vaghedunga va mbare ya Israeli, hena Yerusalem hena nyumba ya Ruva. ³⁰Vatathi na valawi vakairikia fipimo fya petha na dhahabu na fyombo fundu fwefiondoa na ifitika Yerusam, hena nyumba ya Ruva weru. ³¹Fiukafuma ighenda mfo Ahava mfiri wa ikumi na kavi hena mwiri we voka ighenda Yerusalem, kuvoko kwa Ruva kuleke hamwi na ifwe, ughechifuria na mavoko gha vavichwa vava valeshighe ifuhirira fujo njiyeniyi. ³²Hena ikyo fukaingia Yerusalem na ikaa ipfo hena mifiri iraru. ³³Kangi mfiri wa kana petha na dhahabu na fyombo filepimiwe voshi ya nyumba ya Ruva weru hena mavoko/gha Mere mothi mwana wa Uria mtathi, hamwi navo alekeho Eleazari mwana wa Finehasi, Yozabadi mwana wa Yeshua na Noadia mwana wa Binui, Valawi. ³⁴Itaro na ilemea ya kila kindo uleirimie imanyika. Ilemea yoshe uleivimie iandikwa hena igheri iyo. ³⁵Na vava valechie ifuma matekani, vandu valevutirwe Vakafunya itathi yeokewa kwa Ruva wa Israel, magonji makumi kenda na mtandatu, magonji madu makumi mafungate na mfungate na oro ikumi na ivi tha itathi ya thanbi. Toshe tikiva matathi gheokwewa fundu fwa Yahwe. ³⁶Kangi vakavanika kirero kya mangi kwa varwe va vamangi na varwe hena mri itolanga mfo vakavatasha vandu na nyumba ya Ruva.

Chapter 9

¹Igheri mabo iho ghakyahirika, varwe vakacha kwakwa na na injivia "Vandu va Israel vatathi na valawi vairimievo iku ghana voka ifuma hena vandu va mathanga ghengi na fivichwa fyavo: Wakaanani, Wahiti Waperuzi, wayebusi, Waamioni, Wamoabu, Wamisiri na Waamori. ²Kwa ku vande vaondoa vepfu vatare na vana va kiumi, vandekuthanganya vandu vaelesherwe na vandu va ithanga lingi na varwe na vaghevathongolea vande va vevoka hena miirikilie ikondekie (iravie) ³Nikinaichwe ifi, nikarandua thori ta kwa na kandhu na ihaa njwii mrwe na kole nikaikaa mbai na iririkana. ⁴Na vava voshe valededemie kwa kirero kya Ruva wa Israel hena miirikilie ikondekie (iravie) valevunganikie kwakwa igheri niikee mbai nikiva na iraghwa hata ifikia igheri ya itathi ya kyavukwau. ⁵Mira hena itathi ya kyavukwau nikamka hena handu kwakwa nikava nikadushire na thori ilerandukie na kandhu, nika kava ndi na ighola mavoko ghakwa Yahwe Ruva wakwa. Nikaghamba. ⁶"Ruva wakwa, nighire iraghwa thikairimenyi ivutira kyamu kwakwa kwapfo, makotha gheru ghandeleha hata itola mirwe na vuvichwa vweru vundeongereka naifika kaghu kwa Ruva. ⁷Idungia mfiri wa vaghefundungia veru mpaka luvaha fundeva hena vuvichwa vurwe. Vuvichwa vweru, vaghefuthongolea, vatathi valeke hena mavoko gha mangi wa ithanga li, hena upanga matekani inyanyathwa fughire iraghwa hena kyamu hata ithanya. ⁸Luvaha hena igherili ighwihi, mbora ifuma kwa Yahwe Ruva weru indecha ifura vaghereghwa vandu na ifunuka iwara ughongo lueliechwe. Ililevie fundu fwa Ruva weru ifunikia kilanga mitho gheru na ifunika vucha ifwe fulevie vatumwa. ⁹Hena liya ifwe fu vatumwa, mira Ruva hata kwiyo anafuivaafwe mira andeongera ndaghano ye vwara mma kweru, andehira ifi mothia ya mitho gha mangi wa Uajemi netha ku airime ifunika nguju njishaa. Nethaku fuirime iagha nyumba ya "Ruva fuirime ivutu iluviwa hena ngoo. Alehirere ifyo netha ku airime ifunika mthingi wa vumboa (iriwa) hena Yuda na Yerusalem. ¹⁰Mira luvaha Ruva weru, fughambe iki hena ifi? Fundeivaa maamoro ghapfo. ¹¹maamoro ngeghe kulevanikiwe varoti vahiri vapfo, haya ukinaghambe, "Ithanga li muaingia ighelivwara (igheikaa) ni ithanga lighire ikwe. Lithanganyikie na vandu varaghire ighenda thafundu kitarire. Vaongerekie ifuma ughongo lumwi ighenda lungi hena ikwe yavo. ¹²Hena ikyo, luvaha munavanika vepfu venyu hena vavo. munaondoa vepfu hena vana venyu, munashigha mborere kwavona itashwa, netha ku muirime iva mudindie na iya nicha vudhuri vwa ithanga hena ikyo mwavavika vana wenyu ighevwaru hena igheri yoshe. ¹³Fyoshe fikinafumie kweru fundu fwa vuvichwa vweru na makotha gheru marwe, idungia ho, Ruva weru, alamburiwe makotha gheru na ifudhibu fundu kifutarire na ifuleka tha vaghelekwa. ¹⁴Fuairima itenya maamoro ghakwe na ikuthanya hena iondoana navandu va varachihira fundu kitarire? Niaulitha kwadahafo ma ifureta voshe haghireho wereghwa, haghireho wetoroka? ¹⁵Yahwe, Ruva wa Israel, wedu niwe aghire kitea, kwa liya fureghiwe vandu vaghereghwa mpaka mfiri wa ithanya. Lolea, fuke mothia yapfo na makotha gheru, hena liya haghireho hata umwi airima imka mothia hena ili.

Chapter 10

¹Igheri Ezra akilomba na itenya mri, akafungha na ikukumba mbai mothia ya Ruva, ejungulikwa ni vomu fwa va Israel, vaka na vanake vakavunganyika kwake hena vandu waleafugha mnu. ²Shekania mwana wa Yehieli, mwana wa Elamu akambbia Ezra, " Fundeeva thi vaghevvara mma hena Ruva kangu fundeondoa vaka va kighenyi ifuma ithanga lingi. Mira hamwi na ikyo, haghire ikuji hena Israeli. ³Luvaha fuvikenye ndaghano hamwi na Ruva weru ivavuta vaka voshe na vana vavo kirivuta vaka voshe vana vavo kiringanyo na iivaria kirero kya Mndumi, iivaria vava vakyadema ifumana na maamoro gha Ruva weru. na iki kihirike ifumana na sheria. ⁴Mka, kindoki kikufae iwe, na ifwe fuke hamwi na iwe, Uve kidindie na ihira iki. ⁵Hena ikyo Ezra akamka na ihira Vutathi na valawi va vaisrael voshe vakiva kya the hena njia iyo. Hena kwiyo voshe vakafunya kiravo. ⁶Niho Ezra akavukia ifuma mothia ya nyumba ya Ruva na ighenda hena kyumba kya Yehohanani mwana wa Eliashibu, We alighiewe mkate kana inywa mringa. Idungia ho ekinafughe mnu ihuthiana vava vaghire miirikilie midu vava valeke hena ithama. ⁷Hena kwiyo vakarunama kirero hena Yuda na Yerusalem hena vandu voshe vandu valewirie ifuma hena vutumwa na iikaa hamwi Yerusalem. ⁸Wowoshe ngewe arachie hena mifiri iraru ifuma na iivaria kiya kireriwe ifuma kwa varwe na vaghevathathongolea aondolewa mari yoshe mjunguluko mrwe wa vandu ngevo valechie ifuma handu valevukie. ⁹Hena ikyo vandu voshe va Yuda na Benjamini vakavunganika Yerusalem kwa mifiri iraru. Ilevie ni mwiri wa kenda na mfiri wa makumiavi gha mwiri. vandu voshe vakamka mothia ya nyumba ya Ruva vakadedema ifumana na kirero na mwera. ¹⁰Ezra mtathi akamka na irera, "Imwe mweka mundereka, imwe mundeikaa na vaka va kighenyi na iongera makotha gha Israel. ¹¹Mira Luvaha mnikenye matumbi Yahwe, Ruva wa vava vamthongolerie, kangu muvike thafundu we afurie, muikae kua na vandu va ithanga na vaka va kighenyi. ¹²Ibumba yoshe likaghalua kwa irwi. "Fwahira fundu kurerie, hata kole, ¹³haghire vandu vengi na ni igheri ya mwera. Fughirefe nguju ye mka bwang'a na ii thi mfiri umwi kana ivi tehira ndima, Kwa liya fukotherie hena kindoki. ¹⁴Hena ikyo varwe veru vamke baada ya ibumba yoshe, ive ku voshe vairikie vaka va kighenyi iikaa hena miri yeru vache hena igheri lipangiwe ni vaghefuthongolea va mri na vagheamua va mri ifi kaho iding'a ya Ruva yavuka ifuma kweru. ¹⁵Yonathan mwana wa Asahel na Yazeya mwana wa Tikwa vakalegha ili, Methulamu na Shabetai mlawi vakavanika kuvoko vo. ¹⁶Hena ikyo vantu vafumie kuya handu vafumie kuya handu valevukie vakavika kui, Ezra mtathi akathanghua vomu, vaghethongoa vandungie hena mbare nyumba, voshe vo kwa marina vakailolea mburi ii, mfiri wevoka wa mwiri wa ikumi. ¹⁷Mfiri wevoka wa mwiri wevoka vakava vandemalia ilolea nicha vava vomu valechiikaa na vaka vakighenyi. ¹⁸Maghari ya vo vana va vaghetatha haleghire vava valeikie na vaka va kighenyi. Maghari yavo vana va Yoshua mwana wa Yosadaki na varwe vakwe va kiumi ngevo valevie Maasela, Eliazari, na Yaribu na Gedalia. ¹⁹Hena ikyo vakarumbua (akapanga) ivavuta vaka vavo. Kwa liya valeghire makotha, vakafunya itathi ya magonji hena vanyama vavo mburi ya makotha ghavo. ²⁰Maghari yavo vana va Imeri, Hanani na Zebadia. ²¹Maghari yavo vana va Harimu, Maseya, na Eliya na Shemaya, na Yehieli na Uziah. ²²Maghari yavo vana va Pashuri, Elasa. ²³Maghari yavo valawi: Yozabadi na Shimei na kelaya (niwe kelita) na Pethaia, na Yuda na Eliezari. Maghari yavo vagheimba Eliashibu na Maghari yavo vagheria Shalum, Telemu na Uri. ²⁴Maghari yavo Israel valereghiwe- ²⁵Maghari yavo vana va Paroshi, Ramia na Izia na Malkiya na Miyamini na Eliazari na Malkiya na Benaya. ²⁶Maghari yavo vana Elamu Mataniana Zekaria, na Yehieli, na Abdi na Yeremothi na Eliya. ²⁷Maghari yavo vana Zatu: Elionai, na Eliashibu, na Matani Yeremothia na Zabadi na Aziza. ²⁸Maghari yavo vana va Bebai Yehohanani, na Hanania na Zakai na Athlai. ²⁹Maghari yavo vana va bani: Meshulami Maluki, na Adaya na Yashubu na Sheali na Yeremothi. ³⁰Maghari yavo vana va Pahath- Moabu, Adna, na kelali, na Benaya na Maaseya, na Matania, na Besaleli na Binti na Manase. ³¹Na Maghari yavo vana va Harimu: Eliezari na Ishiya, na Malkiya na Shemanya na Shimeoni, na ³²Benyamini na Maluki na Shemaria. ³³Maghari yavo vana Hashumu: Matenei, na Matatana Zabadi, na Elifereti na Yeremai, na Manase, na Shimei. ³⁴Maghari yavo vana va Bani: Maadai, na Amra na Aueli, na ³⁵Benaya, na Bedeya na keluhi, na ³⁶wania na Meremothi, Eliashibu, ³⁷Matania na matenai. na ³⁸Yaasi. Maghari yavo vana va Binui Shimei, ³⁹Sheremia, na Nathani, na Adaya, na ⁴⁰Maknadebai, na Shashai, na sharai. ⁴¹Azazeri, na sheremia, na ⁴²Shalumu, na Amaria na Yusufu. ⁴³Maghari yavo vana va Nebo: Yeieli, na Mathiana zabadi, na Zebina, na Ido, na Yoeli na Benaya. ⁴⁴Iva voshe valeondorie vaka va kighenyi na waleghirie vana thi voshe vo.

Nehemiah

Chapter 1

¹Firero fya Nehemia mwana wa Hakalia ikawa hena mwiri wa Kisleu, hena mwaka wa makumi avi, riveke mri mrwe wa Sushani, ²umwi wa veru vakwa, Hanani, alechie hamwi na vandu vengi ifuma Yuda, nainyi nikavavetha ihusu Vaya Vayahudi vakivie , Vayahudi vareghiwe vaveke pfo na ihusu Yerusalemu.³Vakanjivia "Valeke hena mkoa uya valekirie hena kipfungo vake hena vwathi vurwe na iraghwa ang'u uvagha lwa Yerusalemu uleghuthwa na fyothi vyakwe vilekombwa telele ni moro."⁴Na kamtungo du nikinaeichwe firero ifyo, nikatighicha na ifugha, na kwa mifiri nikava na luluma na ifunga na ilomba mothiya ya Ruva wa ipfo kaghu. ⁵Niho nikaghamba "Iwe niwe Mndumi, Ruva wa kaghu, Ruva ku mrwe na kirumo, Kuchikolosha ndaghano na lukundo lurachithia kwa vaya vakufurie na ivwara mamoro ghapfo.⁶Irania maombi ghakwa na tambarua mitho ghapfo, kimetha uichwe maombo gha mhirinndima wapfo ku luvaha ninalomba mothia yapfo mthaghari na kio fundu vwa vandu va Israeli vahiri ndima vapfo. Inyi ninairikia thambi ta vandu va Israeli, ngeto fuhirire kwapfo. ⁷Fuhirire Vuvichwa mnu kwapfo, na fuvywere fwe maamoro sheria na hukumu ngeto kulemnikie mhirindima wapfo Musa.⁸Hai hai kumbuka kirero kumnikie mhiri wapfo Musa, mukahira there kwa iiria mma, namuthathara maghari ya vamathanga, ⁹mira mukanjivwilia na iivaria maamoro ghakwa na ighahira hata kole vandu vapfo vathatharikie mathanga gha kua, Nainyi navavunganya ifuma pfo na ivaende handu haya nihathaghiurie kimetha rina. yakwa litumbishwe.¹⁰Luvaha vo ni vahiri vapfo na vandu vapfo ngevo kwevakirire kwa nguju tapfo ndue na kwa kuvoko kughire nguju. ¹¹Mndumi ninakulomba iraniam luvaha malombi gha vahiri vapfo na mtatho wa vahiri vapfo vachikuichwa kicha itumbisha rina yapfo. Luvaha unjiirimishe inyi mhiri wapfo ithanya, na unjijalie (rehema) ----mothiya ya mndu u." Nile mghenika mringa ifio ya Mangi.

Chapter 2

¹Hena mwiri wa Nisani hena mwaka wa makumi avi wa Mangi Artashasta, alethaghurie divai, na nikaondoa divai nikamnika Mangi. Luvaha Themirimenyi ifimbimbata mothia yakwe. ²Mira mangi akanjivia, "Haniiki kyamu kyapfo kirakyarora ishangalala? Kukwarora ilwaa pfp! Nimithari ili ni irashangalala ya ngoo."Nikaovoha mnu.³Nikamvia mangi, "Mangi na arue ho! Haniiki kyamu kyakwa kirero ishangalala? Kole mri, handu ha mbira tha papa wakwa, uke hena matengo na mbenge takwe tikondiwe ni moro."⁴Niho mangi akanjivetha, "Kukwashigha nihire iki? Hena kwiyo nikamtereva Ruva wa kaghu. ⁵Nikamvia mangi, Mangi ukavona ku ni kicha na kole mhiri wapfo ndehira kicha mothiya ya mitho ghapfo, kwairima injiruma Yuda mri wa mbira tha papa vakwa, Kimetha niirime he iuagha." ⁶Mangi akanjighaluta (na malkia aveeka ho haghwihi nawe)" Kwagheika mifiri ilinga unavwie? "Mangi akavona ni kicha injirumie na nikamnika ikenda.⁷Niho nikamvia mangi Kole kyakunulia mangi njinika barua kwa varwe kimunu kya mfo, kimetha vanjiirike niire hena teri yavo nikighenda Yuda. ⁸Kangi haghire barua kwa Asafu, mringi wa mtiru wa mangi kimetha. anjinikie mri yechembea fithingiti fya mbenge ya iboma haghwihi na hekalu, na uvaghwa mri, na iaghia nyumba ngeyo naikaa." Hena ikyo kwaku kuvoko kucha kwa Ruva kuveke kaghu yakwa mangi akanjinika kyo nivenashigha.⁹Ngafika kwa mrwe kimunu kya Mfo, na nikavamika barua tifumie kwa Mangi. Mangi avenjinikie maofisa va ijeshi na vaghekwea farasi nighende hamwi navo. ¹⁰Sambalati mhoroni na Tobbia mhiri wa Amoni vakinachwe kindo kyo vakaichwa kicha mnu kwa ku hachie mndu ngewe avekyatasha vandu va Israel.¹¹Basi, nikavwia Yerusalemu, na nikaikaa pfo mifiri iraru. ¹²Nikavukia kio, inyi hamwi na vandu hamwi nainyi. Thivirienyi neri mndu umwi ikyo Ruva wakwa akivikie voshi ya ngoo yakwa kyeihirira Yerusalemu. Haleghire ho mnyama nike nawe there mi du uya alenjivavire.¹³Nivukie kio ifuma mbenge ya batonyi, izenge lelea kisima kya joka na mbenge ya jaa, na ithighana mauvagha gha Yerusalemu, ngeghe ghaghuthirwe na vyothi fya mbao/fikondiwe ni moro. ¹⁴Niho nikaghenda hena mbenge na chechemi ya Mangi. Mbenge ive pfupfure mnu hata iira hena yo mnyama avenjivavire. ¹⁵Henaikyo nighendie kio kyo mbarinyi na boto na ithighama uvagha, nikavwia nyuma na iingia kwa mbenge ya botonyi na kwio nikavwia. ¹⁶Vaghererea ithanga varamanye handu nighendie kana ngekyo nihirire, na virienyi. Vayahudi, neri makuhani nanga vaghererea ithanga neri vengi vahirire ndima yo.¹⁷Ngavavia, "Muvoni vwathi, Fuke navo, fundu Yerusalemu ika hena matengo na fyoti fyakwe fikondiwe ni moro. Njonyi fuaghe vusha uvagha lwa Yerusalemu, kimetha funaraghwa he. ¹⁸Ngavavia ku kuvoko kucha kwa Ruva wakwa kuveke kaghu yakwa na fundu fwa firero fya Mangi ngefyo alenjivirie. Vakaghamba, "Chaa vukienyi fuaghe" Henaiko vakadindisha mavoko ghavo fundu vwa ndima njicha.¹⁹Mira sanbalati Mhoroni, na Tobia mhiri wa mwamoni, na Geshehu, Mwarabu, vakinaichwe mburi yo, Vakafusheka na ifuimbilia vakaghamba," kukwahira iki? Kana kukwalwa na Mangi? ²⁰Niho nikavaghalua, "Ruva wa kaghu afunuika ikolosha. Ifwefu vahiri vakwe na Fwavukia na iagha. Mira kughire handu, kughire (haki) haghire ho. ilaviwa ya kihistoria ipfo Yerusalemu.

Chapter 3

¹Niho Eliashibu kuhani Mrwe akamka hamwi vavo nge makuhani, Vakaagha ifingo ya magonji. Walitakasa na ivikia fyoti fyakwe. Vakagimbika mpaka mnara wa Hamea na mpaka mnana wa hananeli. ²Baada yavo vandu va Yeriko vakaagha, na baada yavo Zakuri mwana wa Imri akaagha. ³Vana va Senaa vakaagha mbenge ya samaki. Vakavika fithinguti fyakwe na ivikia fyothi fyakwe na minya takwe na machalo ghakwe. ⁴Meremoth akachemba ikyo kiifarilie. we ni mwana wa Uria mwana wa Hakosi. Na baada yavo Meshulamu akaagha. We ni mwana wa Berekia mwana wa Meshezabeli Haghuvihhi navi sadoki akachemba. We ni mwana wa Baana. ⁵Baada yavo Vatekoi vakachemba mira vathongori vavo vakalegha ihira ndima ngeyo valeamrirwe ni varwe vavo. ⁶Yoyada mwana wa Psea, na Meshulamu mwana wa Besodeya vakachemba mbenge ya kale. Vakavika fithingiti, na ivikia fyothi fyakwe na minya takwe na machalo ghakwe. ⁷Nako, Melatia Mgibeoni na Yadoni Meronothi vandu va Gibeoni na Mispa, Vakachembererea kaghu ya Handu mrwe wa mkoa wa kimunu kya mfo alerue. ⁸Na baada yakwe Uzieli mwana wa Harkaya umwi wa Vagherufura dhahabu akachemba; na baada yakwe Hanania, mghechemba marashi. Vakaaghe he Yerusalemu mpaka uvagha lupanukie. ⁹Na baada yavo Refanya mwana wa huri akaagha. Nile mrwe wa nusu ya Wilaya ya Yerusalemu. ¹⁰Na baada yavo Yedaya mwana wa Harumafu ahaagha haghwihi na nyumba yakwe. Na baada yakwe Hatushi mwana wa Hashabneya akaagha. ¹¹Malkiya mwana wa Harimu na Hashubu mwana wa Pahat Moabu, vakaagha handu hengi hamvi na mnara wa tanuu. ¹²Baada yavo Shalumu mwana wa Haloheshi mrwe wa nusu ta Yerusalemu, akaagha hamwi na vepfu vakwe. ¹³Hanuni na vagheruma Zanoa Vakaa gha ifingo ya botonyi. Vakaagha he na ivikia fyoti fyakwe, na minya takwe na machalo ghakwe. Vakaagha dhira kiku kimwi mpaka ifikia ifingo ya jaa. ¹⁴Malkiya, mwana wa Rekabu, mrwe wa wilaya ya Beth-Hekeremu, akaagha ifingo ya jaa. ¹⁵aleaghie a ivikia fyothi fyakwe, na minya takwe na machalo ghakwe. ¹⁶Shalumu mwana wa Kolhoze, mkuu wa wilaya ya Mispa akaagha ifingo ya Chemchemi Akaagha, na akavikia kipfwiniko kaghu yakwe na akavikia fyothi fyakwe na minya takwe na machalo ghakwe. Akaagha kivusha uvagha lwa Pwani wa Silowamu hena bustani ya mfalme, hadi kitengo kya ngathi kyethongolea mri Daudi. ¹⁷Nehemia mwana wa Azbuki, mghetawala nusu ya wilaya ya Beth-suri, akaagha handu ho, ifuma maburinyi ya Daudi, mpaka ibirika lileaghiwe ni vandu, na nyumba ya Vandu verire nguju. ¹⁸Baada ya iho, Valawi vakaghaana hamwi na Rehumi mwana wa Bani na baada yakwe, Hashabia mtawala wa nusu ya wilaya ya kiela, akaagha hena wilaya yakwe. ¹⁹Baada yavo vandu va ithanga vakaagha, ikava ni hamwi na Binui mwana wa Henadadi, mrwe wa nusu ya wilaya ya keila. ²⁰Baada yake akaagha Ezzeri mwana wa Yeshua mangi wa Mispa, akaagha handu hengi haivariehe na kihenge kya fifaa fya fira hena kona ya uvagha. ²¹Baada ya Baruki mwana wa Zakai akaagha handu hengi kwa ifura yakwe, idungia kona ya uvagha mpaka ifingo ya nyumba ya Ehashibu, kuhani mrwe. ²²Baada ya Maremothi, mwana wa Uria, mwana wa hakosi akaagha handu hengi ifuma ifingo ya nyumba ya Eliashibu mpaka handu nyumba ya Elihashibu ithilihirie. ²³Niho baada yakwe, makuhani, vandu va ithanga yo haghwihi na Yerusalemu, vakaagha. Baada yavo Benyamini na Hashubu vakaagha iivaria nyumba yavo. ²⁴Baada yavo Azira mwana wa Maaseya, mwana wa Anania, akaagha haghwihi na nyumbva yakwe. ²⁵Baada yakwe Binui mwana wa Henadadi akaagha handu hengi ifuma kona ya Azaria hadi kona ya ukuta. ²⁶Palali, mwana wa Uzai akaagha kwaughu ya kona ya uvagha na mnara ukwerie na Kaghu ifuma nyumba ya kaghu ya mfulme hena irioko/mvere wa varinji. Baada ya iho padaya mwana wa Paroshi akaagha. ²⁷Luvaha vahiri va hekalu vaka Ofeli vakaagha mpaka ughongo kwa Hifadhi ya Mringa ughongo ruva lichibukia handu mnara uchitolokera. ²⁸Baada yakwe, watekoi vakaagha handu hengi, iivaria mnara mrwe uke bwang'a mpaka uvagha lwa Ofeli. ²⁹Makuhani vakaagha kaghu ya mbenge ya Farasi, kila umwi iivaria nyumba yakwe. ³⁰Baada yavo Sadoki, Mwana wa Imeri, akaagha handu ho iivaria nyumba yakwe. Na baada yakwe shemanya mwana wa Shekania, mrinji wa mbenge ya kibukia ruva, akaagha. ³¹Baada yakwe Hanania, mwana wa Shelemia na Hanuni, mwana wa mtandatu wa Salafu, vakaagha handu hengi Meshulamu mwana wa Berekia akaagha iivaria hena nyumba yakwe. ³²Baada yakwe Malkiya umwi wa Vagherufura dhahabu, akaagha mpaka nyumba ya vahiri va hekalu hamwi na vachuuthi vavekyaiivaria mbenge ya gereza na mpaka chumba kya kaghu mbarinyi. ³³Vachuuthi va dhahabu na vachuuthi vengi vakaagha ifuma chumba kya kaghu kya kona na mbenge ya Magonji.

Chapter 4

¹Sanbalati ekinaichwe fufwaagha uvagha, akasha moro pfo voshi na akakwewa ni iding'a mnu, akavasheka Vayahudi. ²Mothia ya vavo na ijeshi ya samaria, akaghaamba Vayahudi va vachokie kwii vahira iki va? Kana vafunya dhabibu? Kana vakuendie maghwe ifuma hena kifusi ghakami okewa ni moro. ³Tobia Mwamoni aleke hamwi nawe, nawe akarera, "kole kibarwe kirekweriwe hena uvagha lu vakyaagha kivenghutha uvagha lu lwa mawe."⁴Furiranie Ruva weru kwaku ifwe fufwaimbiliwa. Vwighira iluluma yavo kaghu ya mirwe yavo voka na ivaleke vave mitahe hena ithanga ngeyo vo nge vaghepfungwa. ⁵Kanashikia vuvichwa vwavo, neri kuna vuta thambi tavo mothya yapfo; kwa ku vandevachukitha vagheagha. ⁶Henaikyo fuleghie uvagha na uvagha loshe lukathhanywa kwa nuthu ya vwacha vwakwe, kwaku vandu valeghire macha ghehira ndima.⁷Mira Sanbalati, Tobia, Vaarabu, Vaamoni na Vaashdodi vakinaichwe ku ndima ye vwilia iagha uvagha lwa Yerusalemu lulwaendelea, na ku sehemu tiya tiletetenyikie tindepfo ngwa idinga irwe likaaka voshi yavo. ⁸Voshe vakaya njama handu hamwi, na vakacha ikavana na Yerusalemu na ithababisha hasara voshi yakwe. ⁹Mira fukomba kwa Ruva weru na ivika Vaghevaria mthaghari na kio fundu vwa miovoshere yavo. ¹⁰Halafu vandu va Yuda vakaghamba, "Nguju ya vaghetitika mijigho iyavotwa. Haghire kusikirwe na fukairime fwe iagha uvagha. ¹¹"Na vavichwa vakaghamba. Neri varakamanye kana ivona mpaka fuche maghari yavo na ivavwagha na imtha ndima."¹²Na igheri yo Vayahudi verue Haghwihi navo vakafumia kila ughongo na irera naifwe kando/ikumi vakufulaghanya fundu va fuchemberie njama. ¹³Henaikyo nikavika vandu ughongo lwa mbai luelie uvava. Nikavika kila nyumba ighire ipua, na vura. ¹⁴Nikalambua, nikamka nikavavia varwe, na vaghererea itenga, na vandu vengi, "Munaovoha. mkumbukenyi Mndumi ngewe mrwe na wa kirumo. Vakavanie vandughu venyu, vana venyu, vaboraa venyu vaka venyu na nyumba tenyu."¹⁵Ikinave ku igheri vantho veru vakinaichwe njama yavo indemanyi ka kweru, ma Ruva andekonda njama yavo, voshe fukavwia uvaghenyui kila umwi na ndima yakwe. ¹⁶Hena kwio idungia kenda yo nusu ya vahiri vakwa vakavwara iagha uvagha, na nusu yavo vakavwara mapfumu, ngavo, mavura na iraa silaha ta fira, igheriyo vaghethongolea vakamka nyuma ya vandu voshe va Yuda.¹⁷Na ni mi kwio vahiri ndima ivo/ivo ngevo vavekyaagha uvagha na ikuruka mijigho nilemivo vagheria handu havo. ¹⁸Kila mndu akahira ndima na kuvoko kumwi na hena kuvoko kwingi aveure kyekavania fira. Kila mgheaghe avevanikie ipua hena mbafu yakwe na nifo avekyaagha. Uyaachiva ikaikaa haghwihi na inyi. ¹⁹Nikavavia varwe na vaghethongolea na vandu vengi, "Ndimani ni njicha raitilimie, na fundetethia uvaghenyi kua na mndu ungi. ²⁰Ni mi thari fumchilie handu ngeho fwaichwa irwi ya igunda kimetha mvungane ho Ruva weru afukavamta."²¹Henaikyo fukahira ndima yo. Nuthu yavo vakavwara fichakari idungia kukitambaruka ikero mpaka kio kya ndondo. ²²Ngavavia vandu igheriyo, "Kila mndu na mhiri wakwe ngende kio maghari ya Yerusalemu kimetha vave vagheria ikenda ya kio na mhiri ndima igheri ijuiyo. ²³Basi siku ni inyi, neri veru, neri vahiri vakwa, neri vandu va vagheria vanekyanjiavaria haghuire neri umwi akorenye thori takwe, na kila umwi weru aleure kyekavamia fira hata kole aveghendie fundu fureja mringa.

Chapter 5

¹Niho vomi vaya vaka vavo vakavafughia kwa nguju vayahudi vavo. ²Kwa ku haleghire vandu vengi valekyaghamba, "Ifwe na vana veru na vepfu fu vengi. Henaikyo fughire kijo fuirime iya na fuirime iishi. ³Kangi haleghire vandu vengi valeghambie "Fuvikie rehani miremi yeru. Mizabibu yeru, na nyumba teru kimetha fuvone kijo igheri ya njaa." ⁴Vengi navo valeghambie "fukopie petha kimetha falihe Mangi hena miremi ya zabibu fukodishire kwakwe. ⁵Hata kwiyo miri yeru na nthakami ifwene na ya veru, na vana veru na vana vavo. Fufwashikumwa ikumba vana veru, na vepfu veru vave vathoro. Vepfu vengi vemiva vathoro. Mira fughire nthinya yevatasha fwe ang'u vandu vengi vaure miremi na mizabibu yeru." ⁶Nikakwewa ni iding'a mnu nikinaichwe iweka yavo na virero fi. ⁷Niho nikadunganya kindo ki ivarughulia mwandu varwe na varongori Nikavavia, "Imwe mumwashigha kileko kila umwi nifuma kwa wavo weka." Nikavunganya luvungano urwe kaghu yavo ⁸na ivavia ifwe fuirime imghombola ifuma vuthoroni vandu veru va kiyahudi ngewe mwekumbiwe kwa vamathanga, luvaha mumwakumba venyu na valumbwio venyu kimetha vaghekumbwa he kweru! "Vaka tia chwi varavone kyerera. ⁹Nikarera he kangi, "Ikyo mumwahira thikicha kyo. Kana kiruvaie kyo muivarie mighendie yemuovaha Ruva weru kimetha uongilia inung'unika ya mathanga vantho veru. ¹⁰Inyi na Vandughu vakwa na vahiri vakwa fufwamunika petha na firo. Mira ni mithari fuleke itotha kileko hena nikopo ii. ¹¹Vavwighirienyi ithanya ili ili miremi yavo, mizabibu yavo, miremi yavo ya mizeituni, na nyumba thavo na ifungu ya ighana ya petha, firo mvinyo msha na mafura muvatothire." ¹²Vakaghamba, "Fwavwighira kyo fwondorie ifuma kwavo, neri fukalavie kindo kyokyoshe fwe ifuma kwavo. Fwahira fundu kunderera." Niho nikaolagha makuhani na ivalitha mma kimetha vairime iria ndaghano valeghene. ¹³Nikakung'unda thori yakwa, nikaghamba, "Basi Ruva avute nyumba na mari ya kila mndu arakyairia ndaghano yakwe. Henaikyo akung'undwe ave na aghire kindo we. Luvungano loshe lukaghamba "Amina," na vakamtumbisha Mndumi. Vandu vakahira fundu vaveleghene. ¹⁴Henaikyo idungia igheri nevikiwe ivarwe wavo hena ithanga ya Yuda, idungia mwaka wa makumi avi mpaka mwaka wa makumi araru na ivi ya mangi. Artashasta, miaka ikumi na ivi inyi na veru vakwa fulighie firo fifumie kwa gavana. ¹⁵Mira varwe va kala valenjithongolerie valemamkie vandu mijigho ilemerie, na vakatotha shekeli makumi ana petha fundu vwa kijo divai yavo ya kila mfiri. Na vahiri ndima vavo Vahiririe vandu makombero. Inyi thirahire kwio kwa imuovoha Ruva. ¹⁶Ngaenda ihira ndima hena uvagha neri furaghue mbai. Na vahiri vakwa voshe vakavungana ipfo fungu vwa ndima yo. ¹⁷Hena metha yakwa valekeho Vayahudi na maafisa, vandu 150, ukileka vo vachie kweru ifuma mathanga ghafungulukie. ¹⁸Kila ichembiwe kya mfiri tho ni ngumbe imwi, magonji mtandatu ghathalilwe, na ndeghe, kila mifiri ikumi divai nyingi ta mbare nyingi. Hamwi na ikyo fyoshe, sishighienyi kijo ifuma kwa gavana, Kwa ku vandu valeshighe findo finganyi. ¹⁹Ee Ruva wakwa njikumbuka, kwa vucha, kwa ifyo nihire kwa vandu va.

Chapter 6

¹Igheri sanbalati, Tobia, Geshemu Mwarabu na varitho veru vengi vekinaichwe ku ndeagha vusha uvagha ichwe ku ndeagha vusha uvagha na kuhaghire handu hohoshe niregherie mwanya ho hamwi na ku chinavikia fyoti hena mbenge, ²Sambalati na Geshemu vakaruma mmondo akaghamba. "Nnjonyi futhangane hamwi kandu halive hena boto na ono." Mira kyo valevashigha ni injiduthua. ³Nikaruma mmondo kwavo nikaghamba, Ninahira ndima ndue henenaikyo thaima ighara nyi ighenda . Haniiki ndima imke nikivuka ighenda kwavo?" ⁴Vakaruma mmondo tho kando kana na inyi ngavaghalua kwio kwio kila igheri. ⁵Sanbalati akamruma mhiri wakwe kwakwa kwa njia iya kando katanu, avwerebarua irapfungiwe mavokonyi ghakwe. ⁶Iandikiwe "Kikyarerwa ipho hena mathanga hata Geshamu nawe akyarera ku iwe na Vayahudimuna kilove kyeshigha ikutenga nikyo kikyaruma muaghe uvagha. ifumana na mburi ii kuke hagiwi iva kingi wavo. ⁷Naiwe kundethaghua varoti irera mburi thapfo Yerusalemu, Vakighamba, Haghire kingi ipfo Yuda" Kueichi keni, Kingi aichwa mburi ti. Basi henaikyo nnjo fughaye. ⁸Nainyi nikamruma kirero nikaghamba, Haghire kindo tha kihirikie fundu kukwarera there iku ili ni ikombera kukwachemba ipfo ngoonyi kwapfo. ⁹Niliku voshe valekyashigha ifuovosha, vakyathani ku "Valekela mavoko ghavo ghanahira na ndima/ yo ikahirike yo." Mira luvaha Ruva dindisha mavoko ghakwa. ¹⁰Nikaghenda kenika Shemaya mwana wa Delaya, mwana mehetabeli, epfungiwe kenya kwakwe. Akaghamba "Futhangane ghe hena nyumba ya Ruva voshi ya hekalu, fufinge fyothi fya hekalu ang'u vakyacha igheku vwagha. Kio ki vakyacha ighekuvwagha." ¹¹Nikaghalua "Luvaha! Mndu tha inyi nairima iricha? Na mndu tha inyi nairima iingia hekalunyi kimetha thinavwagha? Thikaingienyi." ¹²Nikamanya ku thi Ruva amnuewe, there ku anjirotie. alihiwe ni Tobia na Sanbalati anjirotie kwio. ¹³Vamnikie ndima kimetha anjiovoshe, netha nehire kiya akirera nighwe hena thambi. Vareirima injitemia rina vichwa kimetha vanjiaghwishe. ¹⁴Ruva wakwa vakumbuke Tobia na Sanbalati, na fyoshe vahoire. Kangi kumbuka mroti. Noadia na varoti vengi veshighie injiovosha. ¹⁵¹⁶Hena ikyo uvagha lukathia iaghwa mfiri wa makumi avi itanu wa mwiri wa Eluli, mifiri makumi atamu na ivi tangu lundungiwe. Vantho veru vashe vekinaichwe kwio, mathaoha na ipfwa ngoonyi maghari yavo. Kwa ku valemanya ku ndima yo ihirikie kwa lughenjo lwa Ruva weru. ¹⁷Igheri li varwe va Yuda valarumie barua nyingi kwa Tobia, na vakavona majibu gha Tobia. ¹⁸Kwa ku valekeho vengi ipfo Yuda valepfungiwe kwa iamoro yakwe kwa ku nimle mkwe wa Shekama mwana wa Ara. Mwanawe Yehohanani aleva ku ni mka wa Meshulamu mwana wa Berekia. ¹⁹Kangi vakagaya nainyi mburi tha mihiro yakwe nicha na ivavia firero fyakwa. Barua tikaendwe kwakwa ifuma kwa Tobia inyiovosha.

Chapter 7

¹Igheri uvagha lukinathie iaghwa na ndemivikia fyothi, na varinji va mbenge na Vagheimbua Valawi vandemithaghuwa ²nikamnika weru Hanani airime iamoria Yerusalemu, hamwi na Hanania ngelewe achimkia kijiji kwaku ne mwaminifu na aovohie Ruva ikela vengi. ³Nanyi nikavavia, munafinga mbenge ta Yerusalemu mpaka mbari uvave. Igheri varinji va mbenge vakyaria kwairima ifinga fyothi. Thaghua varinji ifumana na vava varue Yerusalemu, Vengi handu vakyaria vengi motha ya nyumba tavo voka. ⁴Luvaha mri ulevie mrwe na uthethea, mira uleghire vandu therevengi voshi yakwe na haghire he ho nyumba tingi tiaaghiwe ⁵Ruva wakwa avevkie ngooyi yakwa, ivunganya hamwi varwe, maafisa, na vandu ivaandikisha hena kenya tavo. Nikavona kitabu kya vava vevwirie ivoka na ngakolea vaandikishirwe ho. ⁶Iva nivo vandu va ijimbo ndevo valeghendie ifuma hena ithamirwa ya vayavethamiriwe ngevo Nebukadreza kingi wa Babeli evaondorie mitahe. vakavwia Yerusalemu na Yuda, kila umwi ivwia hena mri wakwe. ⁷Valechie na Zerubabeli, Yoshua, Nehemia Seraya, Reelaya, Nahamani, Mordekai, Bilshani, Mispari, Bigwai, Rehumu na Baana. Itaro ya vana va Isireli nile. ⁸Vana va Paroshi, 2,172. ⁹Vana va Shefatia, 372. ¹⁰Vana va Ara, 652. ¹¹Vana va Pahath Moabu, ¹²hena vana va Yeshua na Yeabu, 2,818. ¹³Vana va Elamu, 1,254. ¹⁴Vana va Zatu, 845. vana va Zakai, 760. ¹⁵Vana va Binui, 648. ¹⁶Vana va Bebai, 628. ¹⁷Vana va Azgadi, 760. ¹⁸Vana va Adonikamu, 667. ¹⁹Vana va Bigwai, 2,067. ²⁰Vana va Adini, 655. ²¹Vana va Ateri, wa Hezekia, 98. ²²Vana va Hashwumu, 328. ²³Vana va Besai, 328. ²⁴Vana va Harifu, 112. ²⁵Vana va Gibeoni, 95. ²⁶Vandu ifuma Bethlehemu na Netofa, 188. ²⁷Vandu va Anathothi, 128. ²⁸Vandu Azmaweth, 42. ²⁹Vandu va Kiriath Yearimu, kifira na Beerothi, 743. ³⁰Vandu va Rama na Geba, 621. ³¹Vandu va Mikmasi, 122. ³²Vandu va Betheli na Ai, 123. ³³Vandu va Nebo, 52. ³⁴Vandu Elamu wa kavi, 1,254. ³⁵Vandu va Harimu, 320. ³⁶Vandu va Yeriko, 345. ³⁷Vandu va Lodi, Hadidi na Ono, 721. ³⁸Vandu va Senaa, 3,930. ³⁹Makuhani vana va Yedaya (va nyumba ya Yeshua), 973. ⁴⁰Vana va Imeri, 1,052. ⁴¹Vana va Pashuri, 1,247. ⁴²Vana va Harimu, 1,017. ⁴³Valawi, vana va Yeshua, wa Kadmeli, wa Binui, wa Hodavia, 74. ⁴⁴Vagheimba vana va Asafu, 148. ⁴⁵Vagherughua Vyothi vana va Shalumu, Vana va Ateri, vana va Tolmoni, na va Akubu, vana va Hatita, vana va Shobai, 138. ⁴⁶Vandima va Hekalu vana va Siha, vana va Hasufu, vana va Taboathi, ⁴⁷vana va Kerosi, vana va Siaha vana va Padoni, ⁴⁸vana va Lebana, vana va Hegaba, vana va Salmi, ⁴⁹vana va Hanani, vana va Gideli, vana va Gahari. ⁵⁰Vana va Reaya, vana va Resini vana va Nekoda. ⁵¹Vana va Gazamu vana va Uza, vana va Pasea, ⁵²Vana va Besai, vana Meunimu, vana va Nefusimu. ⁵³Vana va Bukbuki, vana va Hakufa, vana va Harhuri. ⁵⁴Vana va Baslith, vana va Mehida, Vana va Harsha, ⁵⁵Vana va Barkosi, vana va Sisera, vana va Tema, ⁵⁶vana va Nesia, vana va Hatifa. ⁵⁷Vana va Suleimani, vana va Sotai, vana va Sofeereth, vana va Peruda, ⁵⁸vana va Yaala, vana va Darkoni, na va Gideli. ⁵⁹vana va Shefatia, vana va Hatili, vana va Pakereth Sebaimu, vana va Amoni. ⁶⁰Vahiri voshe va Hekalu na vana va Vahiri va Suleiman ni le 392. ⁶¹Iva nivo vandu vaghendie ifuma Tel Mela, Tel harsha Kerub, Addon na Imeri. Mira vanairime ivora keni ku vo kana vardu va vandie ni le vana va Israeli, ⁶²Vana va Delaya, vana Tobia na vana va Nekoda, 642. ⁶³Na ifuma vana va Makuhani vana va Habaya, Hakosi, na Barzilai (akamuondoa mka ifuma hena vepfu va Barzilai wa Gileadi na akailaghwa rina yavo). ⁶⁴Iva vashighie lukolo lwavo ifuma ivo vandoene na mbare yavo, mira kikalema imanyika, henaikyo vakavutwa hena ukuhani sa vandu vachafu. ⁶⁵Nawe mrwe wa magavana akavavia vanairikiwa iya kya makuhani ifuma hena dhabibu mpaka afumie kuhani aghire Urimu na Thumimu. ⁶⁶Luvungano loshe ni le 42,337. ⁶⁷there vahiri vavo va kyumi na a kika, ngevob valeke 7,337. Haleghire vomi ba vaka veimba 245. ⁶⁸Farasi thavo ni le 736, na mbunda thavo 245, ⁶⁹ngamia 435, na mbunda tavo 6,720. ⁷⁰Vengi va nyumba tha vandie vavo vakafunya zawadi fundu vwa ndima. Gavana akafunya itathi ya darkoni kiku tha thahabu malwanje 50 na ngvo 530 tha makuhani. ⁷¹Vengi va varwe va nyumba tha va vandio vavo vakya vakvanikie ifuma hena fihenge fyavo kwa fundu vwa ndima dakron fiku makumi avi, na dhahabu fiku firi fya petha, ⁷²na nguvo makumi matandatu na mfungate tha makuhani. ⁷³Henaikyo, makuhani, Valawi na vagheria mbege, vagheimba, vandu vengi vahiri va hekalu, na Israel voshe valeikae hena miri yavo. Hata mwiri wa mfungate vandu va Israeli valerue hena miri yavo.

Chapter 8

¹Vandu voshe vakavungana tha mndu umwi handu ha batenyi mothya ya mbenge ya mrunga. Vakamlomba Ezra mgheandika aende kitabu kya sheria ya Musa, ngekyo Mndumi evaamorie Israeleli. ²Mifiri wa kkuvoko wa mwiri wa mfunigate Ezra, kuhani, akaende sheria mothya luvungano, Vomi na vaka, na voshe voshe vairima iichwa na imanya. ³Akalambua handu ha batenyi mothya ya mbenge ya Mringa, na akasoma idungia kakero mpaka kya vukwau, mothya ya vomi na vaka no wowoshe aveirima imanya. Na voshe vakairania kitabu kya Sheria. ⁴Na Ezra, mgheandika, akamka kaghu ya kiringa kya mbao yechembiwe ni vandu kwa ndima yo mbarinyi yakwe valemkie Matithia, Shema, Anaya, Uria, Hilkia na Maaseya, ughongo lwa kuvoko kwa kyumi; na Pedaya, Misbaeli, Malkiya, Hashumu, Hashbadani, Zakaria na Meshulamu vavemki ughongo lwakwe lwa kumotho. ⁵Ezra akarughua kitabu mothya ya vandu voshe, kwaku alemki kaghu ya vandu, na akinarughue vandu voshe vakamka. ⁶Ezra akamterava Mndumi, Ruva Mrwe, Na vandu voshe vakavutira mavoko ghavo vakaghalua, "Amina! Amina! Vakainatha mirwe yavo na mbai, Vakamndungutia Mndumi fyamu fyavo ifike mbai. ⁷Yeshua, Bani, Sherebia, Yamini, Akubu, Shebethai, Hodai, Maaseya, kelita, Azaria, Yozabidi, Hanania, Palaya navo ni Valawi, Vakatasha vandu imanya sheria, Vandu vakaikaa handu havo. ⁸Vo valethomie hena kitabu, sheria ya Ruva. Vakrera boo kwa tafsiri na ifunaya maana kimetha kila mndu amanye kyo kindesomwa. ⁹Nehemia Gavana, Na Ezra kuhani, na mgheandika na Valawi valekyatafsiri kwa vandu, Vakavia vandu voshe mfiri u ni mfiri uelie kwa Mndumi, Ruva weru. Munaluluma neri ifugha. kwa ku vandu voshe valefughie igheri vakiichwa firero fya sheria. ¹⁰Nehemia akavavia "Ghendenyi muyekinorie, mkate, na mringa wenywa, na mtikenyi mndu araghire kindo, kwa ku mfiri u uelie kwa Mndumi weru. Munalemewa ni mbafu, kwa ku ikuichwa kicha ya Mndumi ni nguju yeru. ¹¹Basi Valawi vakavika vandu vakatia vakagamba, Thienyi! kwa ku mfiri u uelie. Munalemewa ni mbafu." ¹²Vandu voshe vakaghenda igheya na inywa na ighavana kijo na isherehekea kwa ikufura mnu na kwa ku valeeleriwe kyo kibirikirwe. ¹³Mfiri wa kavi vaghethongolea nyumba nyumba tha vakaka ifuma kwa vandu voshe, makuhani na Valawi vakavungana kwa Ezra, mwandishi kimetha vavone umanya ifuma hena firero fya sheria. ¹⁴Vakavona kiandikiwe hena sheria fundu Mndumi amorie Musa ku vana va Israeli vaikae hena ihema igheri ya mfiri mrwe wa mwiri wa mfunigate. ¹⁵Vashighwa irera kindo hena miri yavo voshe, na ipfo Yerusalemu vakighamba "Ghendenyi bwang'a hena uthanga ya nduvi, muende fyara fya mizeituni ya thakenyi na fyara fya mihandsi, na fyara fya mitende na fyara fya miri inganie kimetha iagha mafuru fundu kiandikiwe." ¹⁶Basi vandu vakafuma na iende fyara vakakuaghia mahema, kila umwi hena mthodi wakwe na hena kirannga kyavo, hena kitala kya nyumba ya Ruva, handu ha batenyi ha mbenge ya mringa na hena mbenge ya Efraimu. ¹⁷Niho luvungano loshe lwa vava vavwirie ifuma kipfungonyi vakaagha mahema na iikaa voshe yagho. Kwa ku idungia mfiri wa Yoshua, mwana wa Nuni, mpaka mfiri tho, Vana va Israeli vachigimbika vo mfiri u. Na ikuichwa kicha ni le irwe mnu. ¹⁸Kangi kila kwa mfiri idungia mfiri ivoka mpaka we thilia, Ezra akathoma ifuma kitabu kya Sheria tha Ruva. Vakaghira mfiri mrwe kwa mifiri mfunigate na mfiri wa mnane hakaghira luvungano icha kwa iirika iamoro.

Chapter 9

¹Mifiri wa makumi avi na fina wa mwiri itho itho vandu va Israeli valevunganyikie, navo valefungie , navo valeree, magunia, navo vakakufia mauruka hena mirwe yavo. ²Vagheghirwa va Isreli vakatethia ifuma hena vaghenyi voshe. Vakamka vakaungama thambi tavo voka na mihirire mivichwa ya vandie vavo.³Vakamka handu havo, na robo ya mfiri vakathoma kitabu kya sheria kya Mndumi Ruva wavo. No robo ingi ya mfiri vakakiri na iinama na iimana mothiya ya Mndumi Ruva wavo. ⁴Valawi Yeua, Bani, Kadmieli, Shebania, Buni, Sherebia, Bani na kenani vakamka kaghu ya nghathi, Vakamwilagha Mndumi, Ruva wavo kwa irwi irwe.⁵Niho Valawi na Yoshua na Kadmieli na Bani, na Hashabneya, na Sherebia na Hodia na Shebamia na Pathalia, vakaghamba" Mkenyi mumtumbishe Mndumi Ruva weru Telele na telele." Linikwe ura ucha rina yapfo irwe, ngewe ikela mborere toshe na nguma toshe. Iwe ku Mndumi. ⁶Iwe kuchembiwe ipfo kaghu, ya kaghu na malaika voshe va fira, na ithanga na kila kindo kike kaghu yakwe, na bahari na fyoshe fike pfo voshi. Kwa vanika voshe mo na majeshi gha malaika vakyakudungutia.⁷Iwe niwe Mndumi Ruva amthaghurie Abrahamu, akamfunya ifuma Uri ya Wakaldayo, akamwilagha Ibrahimu. ⁸Kulevonie ngoo yakwe iledindie mothiya yapfo, naiwe ukaye mukavikiana ilaghano yevanika vaghirwa vakwe ithanga ya Vakanani, na Mhiti na Mwamori, na Perisi, na Nyebusi na Vagirgashi. Kuvikie kiravo kyapfo kwaku iwe ku mweni kitea.⁹Kuvonire vwathi vwa vandio veru Misri na ukaichwa iwela yavo mbarinyi na bahari ya shamu. ¹⁰Iwe kuhirire luvengo na kaghu ya farao na vahiri vakwe voshe, na vandu voshe va ithanga yakwe angi kuleichi ku vamithiri nyakyahira kwa ikuaha. Mira kuhiririe rina ngeyo limki mpaka ithanya.¹¹Ukaghava bahari mothia yavo, vakambuka bahari kaghu ya ithanga, na ukavakumba vava va kindirie mringenyi tha ighwe voshi ya Mringa ukindirie.¹²Iwe ukavothongolia kwa ngwijo ya ilwi igheri ya mthaghari na gwijo ya moro igheri ya kio, kimetha ivamulikie njienyi vairime ighendea hena kilanga kyakwe. ¹³Ukaghara hena ifumbu ya Sinai ukarera navo ifuma pfo kaghu, ukavanika maamoro gha kitia na sheria tha kweri, maamoro mecha na ndaghano.¹⁴Ukavamanyitha Sabato yapfo ielie ukavanika iamoro, ndaghano, na sheria iiria Musa mhiri wapfo. ¹⁵Ukavanika kijo ifuma kaghu kwa Ruva fundu vwa njaa yavo, na mringa ifuma hena mshararambwe fundu vya laka yavo ukavavie vaghende ighekalia ithanga kulevamkie kwa kiravo ku kwavanika.¹⁶Mira vo na Vandio veru mukakonda mma, namwe mukava vatiri, neri varavware maamo ghapfo. ¹⁷Vakalegha iaramia na Vararirikane fundu fwa firumo kihirire maghari yavo, mira vakava vatiri, na hena ikonda mma wavo vakavika mrongori kimetha vavwile vuthoro vwavo. Mira iwe ku Ruva aichue ireghea, aghire mborere, na ireghea there wa mading'a na mwingi wa lukundo lwa keni. Iwe kuvaleghie pfo.¹⁸Wala kuvalekie pfo hata vakinarufure ngache ya minya na ighamba, "Iu niwe ruva wenyu amuendie ifuma Misri "vekinakondeke mnu. ¹⁹Iwe kwa mborere yapfo, kuravare hena makongwe. Ngwijo ya ilwi ikavathongolea njieniji iravare igheri ya mthaghari, neri ngwijo ya moro kio ikavaakia njia ngeyo yemutarire iira.²⁰Kuvanie mpeho wapfo mcha ivalosha, na mana ghapfo kuvaimie mumunyi yavo, na ukava na ukavanika mringa wa laka yavo. ²¹Kwa miaka makumi ana, Kuvaghenjire makongwenyi na muvurine kyokyoshe. Thori tenyu tiralale, na marende ghenyu gharafimbe.²²Kufanikie Vumangi na Vandu, na ithanga kila handu ha kua. Basi vakaitawala ithanga ya sihani, mangi wa Heshboni na ithanga ya ogu mangi wa Bashani.²³Ukavanika mbare tha nnondo tha kaghu, na ukavaingira hena ithanga. Nilevirie vandie vavo vaingie na ilivwara. ²⁴Basi vandu vakaingia, vakavwara ithanga, ukavavota veni ithangayo, Wakaanani. Ukavavike mavokonyi ghavo hamwi na vamangi vavo na vandu va ithanga, kimetyha Israeli vavahirishe kyo vashigha.²⁵Vo wakavwara miri igheri nguju na ithanga lighire mari, navo vakaondoa nyumba tighire findo fyoshe ficha, birika tishimiwe, mizabibu, na miri ya mizituni na miri ya ndunda nyingi. Henaikyo valelighie na vakaighuta na itinika na vakanuliwa kwa vucha vwapfo.²⁶Basi varakuichwe na vakakonda mma. Vakakumba shera yapfo nyuma ya mighongo yavo. Vakavavwagha varoti vapfo valechivarunga vakuvwile iwe, navo vakahira vutiri vurwe. ²⁷Henaikyo ukavika mavokonyi gha vatho vavo akavalitha vwathi. Na igheri yelithwa vwathi vwavo vakakufughia iwe ukavaichwa ifuma kaghu na kando kengi ukavakira mothia ya vantho vavo, vya mbonea yapfo nyingi.²⁸Mira baada ya hema, vakahira vuvichwa he mothia yapfo , na iwe ukavara mavokonyi va vavichwa vavo vakavaikaliala he kaghu. Na vakinakuvwile na ikufughia ukaichwa ifuma kaghu kando kenyu ukavagombola kwa mborere yapfo. ²⁹Kuvakanyire kemetha vavwie hena sharia yapfo. Hata kwio Vakaghira tiri na varairanie maamoro ghapfo. Vakahira thanbi ikonda maamoro ghapfo netho tichinika ngalamo mndu wowoshe atuivwara. Varatiichwe varatihire na vakalegha itiarania.³⁰Kwa miaka mingi ukavaimilia na ivakanya kwa ngoo yapfo kwa njia varoti vapfo. Hata kwio Varakuichwe. Henaikyo ukavanikia mavokonyi gha majirani. ³¹Mira kwa mbonea yapfo ndue thirakumalie kabisa kwaku iwe ni Ruva aghire mborere na mbonea.³²Basi Ruva weru, Ruva weru mrwe mwenyi nguju mweni nguju na avosha achivika ndaghano yapfo na ufura yapfo, vwathi voshe fuvulighie ifwe, Vamangi veru, varwe veru na makuhani veru, na varoti veru na vandio veru, na vandu vapfo voshe idungia mifiri ya

Vamangi va Ashuru mpaka ithanga li kunatara ku ni kidu. ³³Iwe kughire kitia hena fyoshe fifukie kwaku kuhire kwa iria mma, na fuhinre vuvichwa. ³⁴Vamangi veru varwe veru, makuhani veru, na Papa veru, vawere vo sharia tapfo neri varamke na maamoro ghapfo kana shuhuda tapfo kuvashuhudie. ³⁵Hata hena Vumangi vyavo voka igheri vamuliriwe vucha vwapfo kwavo hena ithanga irwe lighine mvono kuvikie mothiya yavo, Varakuhire neri ileka njia tavo mbichwa. ³⁶Luvaha ifwe fiwathoro hana ithanga kwenikie ndio veru vanuliwe ni ndunda taho na thawadi lakwe njicha; na lambua, ifwe futhoro! ³⁷Mafindo mecha ifuma ithanga yeru ghachighenda kwa vamangi fuvavikie kaghu fundu vwa dhambi teru Vavererea yeru vwa na mifugo yeru fundu vafughire vwathi vurwe. ³⁸Fundu vwa ifyo fyofyoshe, fwaya ilaghano lidindie iandika. Hena kiaghano kighire marina gha varwe veru, Valawi na makuhani.

Chapter 10

¹Vaya ng'evo valevikie marina ghavo hena maandiko gha phwinikiwe nile varana va Nehemia nile ko Sedekia, ²Seraya Azaria, Yeremia, ³Pashuri, Amari, Malkiya, ⁴Hamshi, Shekania, Maluki, ⁵Harimu, Meremothi, Obadia, ⁶Danieli Ginethoni, Baraki, ⁷Meshulamu, Abiya, Miyamini, ⁸Maazia, Bilgai na Shemaya. Iva nile Vaghettha. ⁹Valawi nile Yeshua mrana na Azania, Bimi wa mbare ya Henadadi kadmieli, ¹⁰na Valawi varwe shebania Hodia, Kelita, Pelaya Hanani, ¹¹Mika Rehobu, Hashabia, ¹²Zakuri, Sherebia, Shebania, ¹³Hodiya, Bani na Beninu. ¹⁴Varwe va vandu nile Paroshi, Pahath-Moabu, Elamu, Zatu, Bani. ¹⁵Buni, Azgadi, Bebai, ¹⁶Adoniya, Bigwai, Adini, ¹⁷Ateri, Hezekia, Azuri, ¹⁸Hodia, Hashumu, Besai, ¹⁹Harifu, Anathothiu, Nobai, ²⁰Magpiashi, Meshulamu, Heziri, ²¹Meshezabeli, Sadoki, Yadua, ²²Pelatia, Hanani, Anaya, ²³Hoshea, Hanania, Hashubu, ²⁴Haloshehi, Pilha, Shobeki, ²⁵Rehumu, Hashabna, Maaseya, ²⁶Ahia, Hanani, Anani, ²⁷Maluki, Harimu, na Baana. ²⁸Na vandu vengi vale vaghetatha, na Valawi, na vagheria va mbare, na vaghempora, na vahiri va hekalu, na voshe valekuvikie ughongo voka na vandu va ithanga ya mwakenyi hena sharia ya Ruva, na raka vavo na varana vavo, na vephfu vavo, voshe vaghire vumanyi, ²⁹vakakuvwaranya navanavo, vaku vavo, na ikuophunga hena twi na kiravo kyeivara hena sheria ya Ruva ifunzirwe ni Musa, mhiri wa Ruva, na ivwara na iria mma woshe Mangi Ruva weru na inyanyiriwa na Sharia tdhakwe. ³⁰Fuleravie iku fukairime fwe ivanika vephfu veru vandu va mathanga, hang'u imdoa vephfu vavo kwa varana veru. ³¹Kangi fulerarie iku kakolea vandu va mathanga vaendefindo na fyeya fyekumba mfiri na Sabato fukairime fwe ighua kyokyoshe kyavo mfiri na Sabato, hang'u mfiri wowoshe mweele. Kila mwaka wa mfunigate fwalaka mighunda yeri iheme, na ishigha madeni ghoshe ghafumene na Vayahudi vengi. ³²Furikie madikiro shefunya shilingi ya shekeli kila mwaka ighetethea ndima hena nyumba ya Ruva weru, ³³ifunya mkate wa uwepo na itathi mbeu ya kawaida, itathi yeokea mfiri wa Sabato, sikukua, ndue ya mwiri na sikukuu yaokea, na itathi niwele na matathi gha mareko/ vunyamari ichemba mapatano na Israel, hamwi na ndima yoshe ya nyumba ya Ruva weru. ³⁴Na vaghetatha, Valawi na vandu vakakava kyra fundu fwa itathi ya ngwi. Kura ikathaghua umwi hena familia yeru agheende ngwi hena nyumba ya Ruva weru ka maghe gharikiwe kila mwaka. Ngwi tdho tdhileokeriwe kaghu ya mathabahu gha mndumi Ruva weru, fundu kiandikiwe hena sharia. ³⁵Fuleravie iende nyumbeniyi kwa mndumi ndunda tdhe-voka tdhifunene na teri yeru, na ndunda tdhe-voka tdha mri kila mwaka. ³⁶Na fundu kiandikiwe hena sharia, fuleravie iende nyumbeniyi kwa Ruva na kwa vaghetatha vahiri ho vaferiwe vavoka va varana veru na vanyama veru. ³⁷Fuvaende mchu wevoka na matathi ghemgha mbeu, na ndunda tdha kila mri na divai mbiya na fwatika mafura kwa vaghetatha, hena fyumba fyevika findo fya nyumba ya Ruva weru. Fwavaendea valawi ughongo lwa ikumi ifuma hena teri yeru ang'u Valawi vachi vunganya zaka hena miri yoshe fuchihiria ndima. ³⁸Mghetatha wa mbare ya Haruni, ni mithari ave ake na Valawi maghe vakinikiwa zaka. Kyavatara alawi iende sehemu ya ikuni ya zaka hena nyumba ya Ruva weru, hena nyumba ya vika hazina. ³⁹Ang'u niku varana va Isreli na varana va Valawi, Vaende mathathi gha mbeu, divai mbiya na mafura hena nyumba yevika findo vingeho findo handu mweele fyamtdhwa, na handu ningeho vagheatha vahiri, na vagheria va Kyotdhi na vagheongora. Fukairime fwe ileka nyumba ya Ruva weru.

Chapter 11

¹Vaghetongolea vandu valerue Yerusalemu, na vandu vengi valekarie kura kimetha vaembe vumwi maghari ya vandu ikumi inua Yerusalemu, nri mweele, na vengi kenda vakareghwa hena miri ingi. ²Na vandu vakavanika ura ucha voshi vakufunyire Yerusalemu. ³Iva nivo vaghetongolea va mkwa ungevo valerue Yerusalemu. Hata kwiyo hena mri wa Yuda kila mndu alerue hena ithanga yakwe weka, hamwi na vaisraeli, vaghetatha, Valawi, vahiri va hekulu, na vaferiwe mbare ya valawi, vahiri va Sulemani. ⁴Hena Yerusalemu valerue varana va Yuda mata na varana va Benjamini mata. Vandu va Yuda valeke hamwi na Athaya mrana wa Uzia, mwana wa Zekaria mrana wa Amaria mrana wa Shefatia, mrana wa Mahalaleli, mrana wa Peresi. ⁵Na maaseya, mrana va Baruki, mrana wa Kolhoze, mrana wa Hazaya, mrana wa Adaya, mrana wa Yoyaribu, mrana wa Zakaria, mrana wa mshelani nile mrana wa Baruki. ⁶Varana voshe va Peresi valerue Yerusalemu nile 468. Nile mashujaa. ⁷Ivo nivo varana va Benyamini, salu mrana wa Meshulamu, mrana wa Yoedi, mrana wa Pedaya, mrana wa Kolaya, mrana wa Maaseva, mrana wa Ithieli, mwana wa Yehaya. ⁸Niho ng'u Gabai, na Salai vandu 928. ⁹Yoeli mrana wa Zikri nile mloli wavo; na Yuda mrana wa Hasema nile mku kavi kaghu mri. ¹⁰Ifuma kwa vaghetatha Yedaya, mrana wa Yoyaribu, Yakini, ¹¹Seraya mrana wa Hilikia, mrana wa Meshulamu, mrana wa Sadoki mrana wa Merayoti, mrana wa Ahutibu, mku wa nyumba ya Ruva, ¹²na varwee vavutdhire ndima ya mbare, vandu 822, na Adaya mrana wa Yerohamu, mrana wa Pelalia, mrana wa Amzi, mrana wa Zekaria mrana wa Pashuri, mrana wa Malkiya. ¹³Navo nile vamwi vakwe valeke vaku va mbare, vomu 242, na maasai mrana wa Azareli, mrana wa azai mrana wa meshilemothi, mrana wa Imeri; ¹⁴na vanavo, 128 vaghekavana vecha, vaghire ikulinga; Waziri wavo alevathonjorie nile Zabdieli, mrana wa Hageoli. ¹⁵Na Valawi Shemayo, mrana wa Hashubu, mrana wa Azrikamu, mrana wa Hashabia, mrana wa Buni, ¹⁶na Shabethai na Yozabadi, n'ngevo nile vaghetangolea Valawi valemkirie ndima tdha bwang'a ya nyumba ya Ruva. ¹⁷Alekeho matania, mrana wa Mika, mrana wa Zakari, mrana wa Asafu, aleke mkurugenzi avokie mterevo kwa sala, na Bakbukia, wa kavi hena vanavo, na Abda mrana wa Shemanya, mrana wa Galali, mrana wa Yeduthuni. ¹⁸Hena mri woshe mweele haleghire Valawi 284. ¹⁹Vagheria va mwango wa Akubu, Talmoni, na vamwi vavo, n'ngevo valekevaria fyotdhi, vomu 172. ²⁰Na vaya valereghiwe va Israeli, na vaghetatha, na Valawi valeke hena miri yoshe ya Yuda. Kila mndu alerue handu kwakwe weka. ²¹Vahiri ndima va Hekalu valerue ofeli, na Siha na Gishpa valechichira thongolea. ²²Mloli mrwe kaghu ya Valawi valeke vahiriria Yerusalemu nile Uzi, mrana wa Bani, mrana wa Hashabia mrana Mtania, mrana Mika, wa Varana Asafu, n'ngevo nile vaveongora va ndima hena nyumba ya kwa Ruva. ²³Valeke thinyi ya maamoro ifuma kwa mangi na maamoro marwe ghafunyirwe kwa vagheongora kila mfiri, fundu kyashighwa. ²⁴Pethania mrana wa Meshezabeli, mrana wa Zera, Wa Yuda, aleke ughongo iwa mangi hena mburi thoshe tdha vandu. ²⁵Kija kyatara miri na mighunda yavo, mata va vandu va Yuda vakaikaa Kiriath-arba, na miri yakwe, na Diboni, na miri yakwe, na Yekabzeeli na miri yakwe. ²⁶Vakarua hena Yeshua Molada, Beth-Peleti, ²⁷Haza-Shuli, Beersheba na miri yakwe. ²⁸²⁹³⁰³¹³²³³³⁴³⁵³⁶Enrimoni, Sora, Yarmuthi, Zanoa, Adulamu, na miri yakwe, na Lakishi, na mighunda yakwe, na Azeka na miri yakwe, Niho ng'u vakaikaa Beer-sheba mwaka bolo ya Hinomu. Vandu va Benyamini navo valerue ifuma Geba ighenda mikmashi na Aiya, Beth-eli na miri yakwe. Valerume Anathothi, Nobu, anania, Hazori Ruma Gitaimu, Hadidi, Seboimu, Nebalati, Lodi na ono, boto ya mafundi. Valawi vengi valerue Yuda na Vengi Benyamini.

Chapter 12

¹Iva nivo makuhani na Valawi vachie handu hamwi na Zerubabeli mwana wa Shealueli, hami na Yushua Saraya, Yeremia, Ezra, ²Amaria, Meluki, Hatushi. ³Shekania, Harimu, na Meremothi. ⁴Haleghire Iddo, Gimethoni, Abiya, ⁵Miyamini Maazia, Bilgai, ⁶Shemaya, Yoyaribu, Yedaya, ⁷Salu, Amoki, Hilkia, Hamwi na Yedaya. Iva nile varwe va vaghetatha na vashika vavo hena mifiri ya Yoshua. ⁸Valwi highe Yoshua, Binui, Kadmieli, Sherebia, Yuda, na Matania, alechiimbisha nyimbo teshukuru, hamwi na vashirika vakwe. ⁹Bakbukia na Uno, vashirika vavo, valemkie mbarinyi yavo magheri gha ndima. ¹⁰Yoshua nile ndue wa Yehoyakimu na Yehoyakimu nilendie Eliashibu na Elishibu nile ndie wa Yoyada. ¹¹Yoyada akamfee Yonathani Yonathani akamfee Yadaa. ¹²Hena mifiri ya Yoyakimu iva nilevagetatha varwe va mbare, Meraya nile mrwe wa Seraya, Hanania nile Kiongothi wa Yeremia, ¹³Meshulam nile mrongori wa Ezra, Yehohanani nile mrongori wa Amaria. ¹⁴Yonathani nile mrongovi wa Maluki, na Yusufu nile mrongori wa Shekania. ¹⁵Nedha iendelea, Adua nile mrongoriwa Hanimu, Helkia mrongori wa Meremothi. ¹⁶Zakaria nile mrongori wa Ido, Meshulamu, nile mrongori Ginethoni, na ¹⁷Zikri nile mrongori wa Abia wa Miyaamini. Piltai nile mrongori wa Mrongovi wa Maazia. ¹⁸Shamuya nile mrongo wa Bilgai, Yehonathani, nile mrongovi wa Shemaya. ¹⁹Matenai nile mrongovi wa Yoyaribu, Uzia nile mrongovi wa Yedaya. ²⁰Kalai nile mrongovi wa Salu, Eberi nile mrongovi wa Amok, ²¹Hashabia nile mrongovi wa Hilkia, na Nathaelnile mrongovi wa Yedaya. ²²Hena mifiri ya Eliashibu, Valawi Eliashibu, Yoyada, Yohana, na Yadaa valeandikiwe tha mirwe ya Familia, na maghetatha valeandikiwe maghe ghetawala Dario wa Persia. ²³Vana va Lawi na Varongori Vavo vafamilia valeandikiwe hena kitabu kya tarehe. mpaka mfiri ya Yohana wa Eliashibu. ²⁴Varwe vavaghetathe nile Hashabia, Sherebia, na Yoshua mwana wa Kadmieli, hamwi na vasharika vavo, hena iitiii iamoro ya Daudi mndu wa Ruva. ²⁵Mtania, Bakbukia, Obadiya, Meshulamu, Talmoni, na Akubu nile vagheria mwango valechimka hena fyumba fya matundu mwangonyi. ²⁶Valehirire hena mifiri ya yakimu mwana wa Yosadeki, na hena mifiri ya Nehemia, Gavana mghetatha na mgheandika. ²⁷Hena ijitolee kwa uvagha wa Yerusalemu, vandu valeshighie Valawi hohoshe na vandu valechiikaa, vakavaende Yerusalemu netha vasherehekea ijitolea kwa inuliwa, hamwi na ishukuru naiongora kwa ngoma, finanda na finubi. ²⁸Usharika wa Vagheongora vakathangana handu hamwi ifuma wilaya ijungulukie Yerusalemu na ifuma hena jijiji fya Vanatofathi. ²⁹Walechie Beth-gilgali na ifuma hena mashamba gha na Azmawethi, ang'u Vagheongora valekuaghirie jijiji awihi na Yerusalemu. ³⁰Vaghetatha na Valawi vakakuelesha, niho vakavaelesha vandu, fyoti na Uvagha. ³¹Mira nileke na varongori va Yuda ikwea kaghu Uvagha na inyi ihira fiombo fivi firwe fya ivo vagheshukuru. Umwi akaghenda ughongo wa kumndumi kaghu ya uvagha ielekea mwango wa teketeke. ³²Hoshaya na Varongori meta va Yuda vakamwivaria. ³³Amwivarie ni Azaria, Ezra na Meshulamu, ³⁴Yuda, Benjamini, Shemaya, Veremia. ³⁵Na vana va vaghetatha waleghire magunda, na Zakaria mwana wa Yonathani, mwana wa Shemaya, mwana wa Mataniya mwana wa Mikaya, mwana wa Zakuri mwana wa Asafu. ³⁶Hamwi na mbare ya Zekaria, Shemaya, Azareli, Milalai, Gilalai, Maai, Nethaneli, Yuda, Hunani, hamwi na fyombo fya muziki fya Daudi mndu wa Ruva. Ezra mgheandika aleke mothia yavo. ³⁷Hena mwango wa Chechemu wakaghenda moja kwa moja na madaraja gha mri Daudi vundu vyweendelea kwa ukuta kaghu ya nyumba ya Daudi; hena mwango wa mringa ughongo wa mashariki. ³⁸Vagheongora vengi valeshukurie vakaghenda mwango ungi. Nikivaivaria kaghu ya uvagha na nuth ya vandu ya mnara wa thanamu, mpaka uvagha mrwe. ³⁹Kaghu ya mwango wa Efraimu, na mwango wa kole, na kwa mwango wa mapere na mnara wa Hananeli na mnara wa Hamea kwa mwango wa magonji vakamka hena mwango wa vagheria. ⁴⁰Hena ikyo viombo fivi fya vya vagemvia nahavache, valevonire nefasi yavo nyumba ya Ruva, na inyi nikaondoa nefasi yakwa na nuthu ya varongori. ⁴¹Vaghetatha vakaondoa nafasi favoko Eliakimu Maaseya, Miyamini, Mikaya, Elionnai, Zekavia na Hanania wenye tarumbeta. ⁴²Maaseya, na Shemaya, Eleazari, Uzi Yehohanani, Malkiya, Elamu, Ezeri. Wagheongora vakaongora na Yezrahia tha Vaghemkia. ⁴³Walefunyire Dhabihu ndue mfritho, vakanuliwa, ang'u Ruva alevanulithire mnu. Hamwi nakuyo Vake na vana vakenuliwa. Henaikyo inuliwa ya Yerusalemu likaichwika ifuma kuwa. ⁴⁴Mfritho vandu vateuliriwe ifuma nyumba hazina kwa mburi ya mithanga, ndunda tevoka, na Zaka, netha vativunganye voshi yavo sehemu tishighikie hene sheria ta Vaghetasa na Valawi, kila umwi aleteurie ihira ndima mashambenyi awihi na mri. Ang'u Yuda alenuliriwe kaghu ya vaghetasa na Valawi walemki mothia yavo. ⁴⁵Valehirire vundima vwa Ruva wavo, na ndima yeelesha, kwa kamoro ya Daudi na ya mrana wakwe Sulemani. ⁴⁶Ipho kala, hena mifiri ya Daudi na Asafu, haleghire na Vaghemkia vengi na vagheongora Kangi haleghire nyimbo na sifa na shukrani kwa Ruva. ⁴⁷Hena mifiri ya Zerubabeli na hena mifiri ya Nehemia, Israeli voshe valefunyire kadu kila mfiri kwa vagheongora na vagheria mwango vakavika mbarinyi sehemu ya Lawi, na Valawi vakevika Sehemu vana va Haruni.

Chapter 13

¹Mfiritho vathomie kitabu kya Musa mothia yavo. Kilevonirwe ku kiadikiwe voshi yakwe ku haghireho Mmoabu nkyamtara imanya kuhena ifio ya Ruva, telele. ²Kivikie kwio kwaku vachievo kwa vandu wa Israeli na mkate na mringa, mira valemnikie ndima Babaamu ithetha Israeli. Hata kwio, Ruva weru aleghalutire ithetha likava mbora. ³Vakinaichwe sheria, Vakavatanitha Israeli ifuma kwa kila mghenyi. ⁴Luvaha haranafika ho Eliashibu mghetatha akavika kaghu vyumbeniyi fya Ruva weru. Aleghire vumbie na Tobia. ⁵Eliashibu alemchemberie Tobia kyumba kirwe, landu ngeho iho kuvoka valerikie matathi gha nafaka, uvumba makala, na ifungu ya ikumi ya nafaka, divai na mafura, findo filevikiwe vundu vwa Walawi, vagheimba vaghevia kyothi na mithango ya vaghetatha. ⁶Mira mifiriyo yoshe thilekenyi Yerusalemu. Kwa mwaka wa makumi araru na kavi Artashasta mangi wa Babeli, nileghendie kwa mangi Maghe ghakinaive nikamtereva mangi nivuke. ⁷Nikavwia Yerusalemu. Nikamanya fivichwa afhirire Eliashibu kwaimnika Tobia kyumba kyethughania hena kitala kya nyumba ya Ruva. ⁸Nilevwerwe ni iding'a mnu nikukumba fitabu vya nyumba ya tobias bwanga ya kyumba kyethughania. ⁹Nilevarie ku vaeleshe hangu hefivika, nainyi nikavwighira voshi yavo makala ya nyumba ya Ruva, itathi ya nafaka, na uvumba. ¹⁰Nikamanya ku findo mata fifunirwe kwa mburi yevanika Valawi natinikiwevi, Kimetha vairime ivaka hekaluni fia, Kila umwi aghende mhundenyi kwakwe, thafundu vagheimba vakawaka. ¹¹Henaikyo nikavonana na maafisa na nikarera, "Haniiki nyumba ya Ruva indelekwa?" Nikavavung'anya handu hamwi na ivavika hena nafathi yavo. ¹²Niho Yuda Voshe Vakaende matathi gha nafaka, Livainjisha na mafuru hena vitho fyethughania. ¹³Nikavavika tha waghetuntha hazina, Shelemia kuhani, na Sadooki, na Walawi, Pedaya. Hanani, mwana wa Zakuri, mwana wa Matania, aleghire vagemwivaria kwaku valetarirwe tha vaghehira ficha. Ndima yavo nileighawa vindo fya wanjama wavo. ¹⁴Kunanjivaa, Ee Ruva wakwa, kaghu ya iki, kunachwevuta ndima takwa njicha Kihirire vundu vwa nyumba ya Ruva wakwa na huduma takwe. ¹⁵Mifiriyo nikavona vandu va Yuda vaivere mvinyo mfirir wa Sabato, na iende mafio gha nafaka naitipakia punda, na divai na Zabibu, na tini na mijigho yoshe ilemerie, valiendie Yerusalemu mfiri wa Sabato. Nikavona vonivoni Nakikumba ficho mfiritho. ¹⁶Vandu ifuma tivo valrue Yerusalemu valeendie mapere na vindo fya mbare nyingi na vakafikumba mfiri wa Sabato kwa vandu va Yuda na maghari ya mri. ¹⁷Niho nikavavia varwe va va Yuda, Hii! nikivichwa kiki ngekyo mmwakihira, ikundanya mfiri wa Sabato? Hii! Vandio venyu vahirirevo kwio? ¹⁸Hii, Ruva wenyu aendiwe fivichwa fi kaghu yeru na kaghu ya mri uu? Luvaha mkwaende iding'a likelele kaghu ya Israeli kwa iduha Sabato. ¹⁹Halunaghire mmahena fyoti fya Yerusalemu Sabato iranadunga, nikaghamba fyoti fifingwe na ku kyava ivuchuliweyo mpuka Sabato ithie. Nikavavika vahindi ndima vakwa mata hena mwango kimetha mjiho wowoshe unairima iendwe nfiri wa Sabato. ²⁰Vaghekhulutha na vaghuri vafindo vya kila mbare walechivichilia bwang'a ya Yerusalemu kando kamwi kana kavi. ²¹Mira nikavavunga haniiki mwaikaa bwang'a ya uvaggha kole mmwahira kwio namuvika mavokonyi idungia mfiritho vachievevo mfiri wa sabato. ²²Nikavavaa Valawi vakueleshe naisha igheria mwango, kimetha vaeleshe mfi wa sabato. Nikumbuke kwa iki, ruva wakwa nainjipfwia mbathi kwa iriamna kwa kilaghano idighire kwakwa. ²³Hena mifiriyo nilevonire va Yahudi vaondorie vaka va Ashindi, Amoni na Moabu. ²⁴Vana vavo mete valechigaya kiashidodi, miva Valechiivimaro igaya Kiyuda, mira mirerie ya umwi wa vandu vengi. ²⁵Nainyi nikavonana navo nikavalitha vwathi, mata vavo nikavakava na ighomra njwii tavo. Nikuvaravia kwa Ruva nikaghamba, munavanika vepfwu venyu naya munaondoa vepfwu vavo ifundu fwa venyu, kama imwe mweka. ²⁶Ngetha Sulemani mangi wa Israeli ahiririwe mthune fundu fwa vakava? Maghari hena mathangha mengi haleghireho mangi tha iu, na alefuriwe ni Ruva wakwe. Ruva akamghosha ave Mangi kaghu ya Israeli yoshe. Henaikyo, vaka vakwe vakighenyi vakamghatu ahire nzune. ²⁷Aka lee, kifutarire ikurania na ihira fivichwafu na imuimbilia Ruva weru na ivakira va kighenyi? ²⁸Umwi wa vana va Yoyada, mwana wa Eliashibu, mghetathamrwe, nile mkwe wa Sanibalati mhoroni, henaikyo nilemfunyire ifuma mothia yenyu. ²⁹Vakumbute Ruva wakwa kwal;ia vandekonda mitatjie ya kilaghano na mitathie na Valawi. ³⁰Hena ikyo nindemuelesha ifuma hena kindo kighenyi na imta ndima tavaghettha na Valawi, kila umwi kwa ndima yakwe weka. ³¹Nilefunyire matathi gha ngwi maghe ghavikiwe na ndunda tevoka. Njiku mbuta, Ruva wakwa ficha.

Esther

Chapter 1

¹Hena mifiri ya vumangi vywa Ahasuero (iu ni Ahaasuero le mangi idungia india mpaka Ethiopia, hena majimbo127) ²Hena mifiri yo Mangi Ahasuero aleikali lie kiphumbi kyakwe kya vumangi hena udharigho wa shushani. ³Mwaka wa kararu wa vumangi vwa kwe alevachemberie ngadhu vaghedho ngolea na vadhoro vakwe voshe. Walechie hena ngadhu yo ni le vashikari varwe va jeshi ya Uajemi na Umedi, vandu vwarwe na vaghedhongole majimbo. ⁴Mangi akavika vudhuri na vurwe vwa vumangi vwakwe na shima ya vurwe avupatie mifiri mingi kwa mifiri 180. ⁵Mifiri kinafike, Mangi akaandaa ngadhu ya mifiri mfungate. Ngathu ii ileghire vandu voshe valechikaa kitala kya shushani, ivokea mrwe mpaka mndu. Ibehewa ya buthitani ya kitala kya mangi niho ngadhu ihiririwe. ⁶Ibehewa ya buthutani lilepambiwe na makwembe ghanyewa gha pamba na urujuani njicha ngiwe na mighogho ya kitani njicha na Zambarau, gha kiva ghavanikiwe kwa pete ta pedha na fishumbari fya marimari. Haleghire makochi gha dhahabu na pedha kaghu ya sakafu ya marimari, mawe gharatome na ghanjewa na ghamanjano na ghanjiu⁷Fyenywa fileandaliwe hena fikombe fya dhahabu. Na lala kikombe ni le kya pekee kwaku ngoo yefunya ya mangi haleghire mvinyo mwingi. ⁸Mangi alevavirie vahiri vakwe vandu vaghaviwe fyenywa kila mndu fundu akyashigha. Ang'u Mangi alefunyire maagidho kwa vaghehira kitala ivahirira vaghenyi fundu vakyashigha kwa kila mghenyi. ⁹Vaka navo valealikiwe hena ngadhu na malkia vashiti hena kitala kya mangi Ahusuero. ¹⁰Hena mfiri wamfungate ngoo ya mangi akinanuliwe mnu kwa mvinya akavaagidha Mehumani, Biztha, Harbona, Bigtha, Zethari na Karkas(iva mfungate ivo vaghehire mothia ya mangi) ¹¹im-ende malkia vashiti akiva na dhoiri takwe ta malkia. Akiva ivarora vandu na vamondo vucha vwakwe, ang'u nilempu mcha. ¹²Handu hamwi na magidho gha mangi malkia vashiti aleghie ighenda fundu alevavirie vaghedho ngolea vakwe. Heikyo Mangi akachukiwa mnu na iding'a irwe. ¹³Mangi akavaivaria vaghire hekima, vaichi magheri (kwa ku iu nidho ukeni vwa mangi kwa vagemanya shoria na inyanyiria. ¹⁴Carshena, Shethar, Admatha, Tarshish, Meres, Marsema na Memucan, Majimbo mfungate gha uajemi na umedi valeke havwihi na mangi na valemre fyeo firwe hena umangi. ¹⁵Hena iririkana ni iki kihirike kisharia kwalia malkia Vashiti andelega agidho ya Mangi Ahusiero kwa malkia Vashiti. ¹⁶Umwi wavo amanyikie kwa rina ya Memukani aleghambie mothia ya Mangi na mothia ya vaghedhongolea, malkia vashiti anamkodhea du mangi na mrwe na vandu voshe vake hewa majimbo gha mangi Ahusiero. ¹⁷Kwaku kindo andekikira malkia kyamanyika kwa vaka voshe vavahirira vomi vavo fivichwa. Vaghamba Mangi Ahusiero malkia vashiti agheghire shima kwa mmi wakwe we, Mangi Ahusiero akinashighe ache mothia yakwe. ¹⁸Haranafika mfiri dho vaka va varwe va Uajemi na umedi vakamanya hirira vomi vavo vaghedhongolea va mangi haghira mikende na mading'a. ¹⁹Kole ni kindo kicha kwa mangi ifunywe sharia ya Majemi na Wamedi, Ningeyo irakave ighalu ku vashiti akache he we mothia ya Mangi dha malkia. Na fathi ya vashiti anikiwe ungi ni ngwe macha ikela vashiti. ²⁰Itangadho ya mangi likamighefunywa hena vumangi voshe, vaka vavaheshimu vomi vavo ivokea ake hakya kaghu mpaka ake dhinyi." ²¹Heikyo ushauri uu elevie mcha kwa mangi na varwe vengi, mangi akahira fundu Memkani avevonire. ²²Akaruma barua hena mangi, kila kindo na iandiko yakwe, na vandu kwa mbare tavo. Akaghamba ku kila mmi ave akyamkia nyumba yakwe weka itangadho lilifunyrwe hena kila kirerie kya mndu hena umangi.

Chapter 2

¹HEikyo iding'a ya Mangi Ahusiero likinaghare, aleririkene fundu Malkia vashiti nighekyo aghekihirire na itangadho lifunywwe ya vashiti ireta shima yeva malkia. ²Kangi vadhoro valekya mhirira Mangi vakaghamba mangi ashighiwe Vephu vecha mabikira. ³Mangi adhaghue vaghemkia hena majimbo ghoshe gha vumangi vwakwe nedha vavunganye mabikira vecha voshe haren i hena kitala kya Susa. Mabikira va vave vakyanikiwa ni Hegai, mghemkia ni ghewe mrwe wa vaka navanikwe mafura ghavo mecha ghakyanyukia kicha. ⁴Na mpwu wia amnulidha mangi niwe agheva malkia baadala ya vashiti" Mangi akafura fundu aviriwe maakahira kwio. ⁵Hena mvi wa shushani haleghire Myahudi alechiilaghwa Modekai mwana wa Jaira mwana wa Shimei mwana wa Kishi, ni le mbare ya mbare ya Benjamini. ⁶Ile ni umwi wa Vayahudi valeondoriwe handu hamwi na Yekonia Mangi wa Yuda ifuma Yerusalemu naitikw idhamirwa na mangi Nebukadreza. ⁷Modekai nilemri, Hadasa yani Este mpwu wa mjomba wa mjomba wakwe kwakwe kwaku aleghire vathima vakwe voshe vavi we. Modekai alemuondorie dha mpwu wakwe. Esta nilemcha na kyamu kilenulilie. ⁸Vepwu vengi valeendiwe kitala shushani heikyo tangazo na amri ya mangi ifunywwe. Veleke dhinyi yemkiwa ni Hegai. Esta nawe ni le mpwu valemuendie agheriwa ni Hegai handu hamwi na varwee mghelolea vaka. ⁹Esta aalemnuilithire akairikiwa ni Hegai. Akamnika fipodozi na kijo. Akamnika vahiri vakika mfunigate ifuma kitala kya Mangi, na akatika na vahiri va kika hena handu echa hena nyumba ya vaka ¹⁰Esta alemvirie mru wowoshe vambare yakwe ang'u Modekai alemringilirie. ¹¹Kila mfiri Modekai achighenda na ivwia Mothia bwang'a ya nyumba ya vaka nedha aichwe findo fya Esta nighekyo ahirirwa. ¹²Dhamu ikinafike kila mpwu ighenda kwa mangi Ahusero kwa iivaria miikalie ya vaka kila mpwu alekyashiwa imalia miri ikumi na ivi ya vucha, mihiri mtandatu ya mafura gha manemane na miri mtandatu ya vipodozi. ¹³Igheri mpwu akinaghende kwa mangi, alemnikie kyokyoshe avekyashigha ifuma hena nyumbaya vaka nedha aghende nakyo hena nyumba ya mangi. ¹⁴Mpwu avekyashiwa aghende igheri ya kio na ivwia hena nyumba ya vaka navaghemkia shaashigazi, mghemukia wa mangi, ningewe avekyasia masulia. Mphwu agheirikiwe ighenda hena kwa mangi ni midhari amnulidhe mangi na mangi aghambe avwie he. ¹⁵Dhamu ya Esta ikinafike (mwana wa Abihali njombae wa Modekai alemuondorie dha mphwu wakwe) Ighenda modhia ya mangi, aveshighie kindo kyokyoshe we mira fiya Hegai, mghavamkia vaka aleshighie afiondue. ¹⁶Esta akairikiwa kwowoshe ya mvonire. Esta akatiwa kwa mangi Ahusero hena kenya ya kimangi mwiri wa ikumi, nigedho mwiri wa Tabeti, hena mwaka wamfungate wa utawala wakwe. ¹⁷Mangi alemfurie Esta mnu ikela vaka vengi na akavoniwa modhia ikela mabikira vengi heikyo mangi akamvaa ngara ya kimalkia badala ya vashiti. ¹⁸Mangi akavachembea ngadhu ndue vaghemkia navahiri vakwe voshe ngadhu ya Esta ikavanika unafuu vwa kodi hena majimbo kangi akavanika bashishi na karimu. ¹⁹Modekai aveikee hena kyoti kya mangi igheri mabikira vaveke handu hamwi kando kakava. ²⁰Esta aleivarilie marunge gha modekai yairamvia mru wowoshe hena mbare yakwe. Akatia akandelea iichwa marunge gha Modekai fundu alehirire akiva mwana md. ²¹Hena mifiri modekai aveke aike ifingo kwa mangi. Bighani na Tereshi vaghemkia va mangi agheria vakachukiwa vakashigha ivwagha mangi Ahusiero. ²²Kindokikinafikwe kikamanyika Modekai, akamvia malkia Esta na Esta nawe akamvia kia nawe akiviriwe ni Modekai. ²³Mburi ii akapelewa ikavonirwa ku ki keni naa vom vavo vakakwa mighogho vakavanikwa mrny. Na mburi ii ikaandikwa hena kitabu mburiyo madhia ya Mangi.

Chapter 3

¹Hena ikyo, Mangi Ahusiero akamnika vurwe Hamani mwana wa Hammedatha mwagagi na akavika kifwumbi kyakwe kaghu ya varwe voshe valeke handu hamwi nawe. ²Na vahirindima voshe va mangi vaveke kwa mangi voshe vakamkaviaa magoti na imsjudia Hamaani fundu mangi aleghambie. Mira Modekai alekavie Magoti we handu isujudu mothia ya Hamani. ³Kangi vahiri mangi valeke na mangi vakamvia Modekai, haniki arandeichwa amri ya mangi? ⁴Valererie nawe mifiri na mifiri, mira akalegha iivaria maririkano ghavo. Niho vakagaya na Hamani vavone ku mambo gha Modekai ghareghwe kwio ang'u alevavirie ku Modekai nile Muyahudi. ⁵Hamani akinavone ku Modekai amkavirie magoti we hang'u imsjudia we, akaichwa iding'a. ⁶Akaichwa nimaririkano ghamvwagha Modekai vahiri va mangi valemvirie ku Modekai na vandu vakwe nile Vayahudi Hamani akaririkana ivavwagha Vayahudi voshe, vandu va Modekai, vaveke hena vumangi vwa Ahusiero. ⁷Hena mwiri wa kuvoka, (mhemwiri wa Nisani) hena mwaka wa ikumi na kavi wa Mangi Ahusiero, valekavie kura Modhia ya Hamani kura kila mfiri ya mwiri, idhaghua mfiri na mwiri mpaka vakaghua mwiri wa ikumi na kavi (mwiri wa Adari). ⁸Niho Hamani akamvia mangi Ahusiero, "haghire vandu hena majimbo ghoshe gha vumangi vwapo varakyaivasharia tafwo. Hena ikyo iraivaria sharia yapho vakashigwa vafwe. ⁹Kole ikamnulidha mangi, funya amri vandu va voshe vavwawe, nanyi napima talanta fiku ikumi ta pedha hena mavoko ghavaya vaghemkia findo fya mangi, ku vavike hena akiba ya mangi. ¹⁰Niho mangi akafunya pete yakwe na mhuri akamnika Hamani, mtho wa vayahudi. ¹¹Mangi akamvia Hamani, "Ninahakikisha ku pedha yavwia kwafwo na vandu vafwo. Nedha muitumie fundu mufurie." ¹²Niho vagheandika va mangi valevungenye hena mifiri ikumi na iraru ya mwiri wa kuvoko hena ikyo mburi ya Hamani ileandikiwe ikatikwa kwa vaghemkia va majimbo na vava voshe valeke kaghu ya vaghemkia va majimbo ghoshe, na vaghemkia vandu, na kwa jimbo na iandiko yavo na kwa vandu kirerie kyavo. Mburi ii iandikiwe kwa rina ya Mangi Ahusiero na likava mhuri wa pete yakwe. ¹³Barua ti teshigha ivavwagha vayahudi voshe tikati kwa hena majimbo ghoshe gha mangi Ahusiero, ivamalia na ivwagha naivakonda Vayahudi voshe, ivokea mdum mpaka mrwe, vana na vaka kwa mfiri umwi hena mfiri wa ikumi na kararu ya musiri ikumi na kavi (Nighedho mwiri wa Adari) naiende mari tavo. ¹⁴Nakala ya barua ikava nisharia na itikwa hena kila jimbo. Mburi ii yeva vwagha vayahudi ikamanyika hena kila jimbo ku vandu voshe vakuandae hena mfiri dho. ¹⁵Vaghedhadhaja vakadhadhaja mburi ya mangi. Itangadho li, lifunyrwe na idhadhajwa hena mri wa shushani. Mangi aleke na Hamani valeike na inywa, mira mri wa shushani, uleke hena iangamidhwa.

Chapter 4

¹Modekai akinaichwe ikyo kipangiwe akarandua dhoru takwe akaraa magunia na maifu. ²Akaghenda maghari ya mri na ifugha na irwi ya vbadhi vungi. Akaghenda mpaka kwa mangi kwa ku haghire airikiwe iingia aree magunia. ³Mburi ii ikinafike hena kila jimbo haleghire ifugha irwe kwa vayahudi na ifungha, ifugha na iomboleza. vengi vavo valelee hena m,agunia na maifu. ⁴Malkia Esta akinamanye mburi ifuma kwa vahiri vwakwe, akagharwa ni midhori. Akaruma vandu vamtikie dhoru Modekai nedha afunye magunia naavae dhoru njicha Modekai akalegha. ⁵Niho Esta akamwilagha Hathaki umwi wa vaghemia kwa mangi, ningewe anikiwe imhirira. Akamruma ighenda kwa Modekai nedha amanye haniki Modekai andeamua ihira kwio. ⁶Niho Hathaki akaghenda kwa Modekai hena mri modhia ya mlango wa mangi. ⁷Modekai akamvia Hathaki mburi yoshe ye wawa vayahudi na ifunya pedha ningeyo Hamani avavirie vaghetunza pedha kwa mangi, nedha vavwawe vayahudi. ⁸Na kangi amnika maandiko ghafunvirwe shushani kwa iwawa ya vayahudi. Alehirire kwio nedha Hathaki amvie Esta aghende ighemlomba mangi na imterereva badala ya Vayahudi. ⁹¹⁰Niho Hathaki akaghenda akamvia Esta kia aviriwe ni Modekai. ¹¹Esta akaghaya na hathaki naimvia avwie kwa Modekai Esta akamvia Hathaki, "Vahiri voshe va mangi na vandu voshe hena majimbo ghoshe vaichi ku mndu wowoshe akiangia kwa mangi aranikiwe rudha aashiwa apwe mira wia we mangi amgholela ndata yakwe ya dhahabu. Ni mifiri makini araru dhirana ghenda mothia ya Mangi. ¹²Hathaki akamvia Modekai firero aviriwe ni Esta. ¹³Modekai akavwighiria mburi "Kunaririkana ku iwe kwakia hena vayahudi voshe. ¹⁴Kole ukatia chwi kwa igheri lii, Ruva aendenjia ingi yefukira, mira iwe na nyumba ya papa wapwo mwapwa. Niidho amanyire achie hena nafadhi igheri dha ili. ¹⁵Niho Esta akaruma mburi kwa Modekai, ¹⁶"Ghenda uvavunganyire vayahudi voshe vake hena mri wa Shushani vanaya handu inywa kwa mifiri iraru. Inyi na Vahiri vakwa va kika fwapwunga kwa mifiri yo Na kangi naghenda Modhia ya mangi kinyume kya sharia. Na kole nikapwa nampwe. ¹⁷Modekai akaghenda akahira fyofyoshe ninge fyio Esta aghemvirie ahire.

Chapter 5

¹Mifiri iraru ikinaire Esta akaraa dhori yakwe kimalkia na akamka kwa voshi hena kitala kya mangi, Modhia ya nyumba ya mangi, mangi aveikalilie kipwumbi kyakwe kya vurwe naakiloea kyoti kyengilia. ²Mangi ekinamvone malkia Esta akapata rudha kwa mangi. Akamnika ndata ya dhahabu mavokonyi gha Esta. Heikyo esta akamwivaria mangi na akaivwara ndata ya vurwe. ³Kangi Mangi akamvi malkia Esta "Kukwashigha unikwe ikii? ilomba yapwo ni linga? Hata nusu ya umangi wa kwa kwanikwa. ⁴"Malkia Esta akamvia Mangi, Kole kudenjiirikia midhonyi kwapwo, ninalomba iwe na Hamani muche idhanya hena ngadhu kwa vundu vwakwe. ⁵Mangi akaghamba, Muendenyi fia Hamani fundu Malkia Esta akyashigha. Mangi na Hamani vakaghenda ngadhunyi iandaliliwe ni malkia Esta. ⁶Mvinyo ukinaghavvwe ngadhunyi, mangi akamvia malkia Esta kukwashigha iki? na ilomba iki? kwanikwa nusu ya vumangi. ⁷Esta akamvia mangi, "ninashigha kangi naninalomba. ⁸Kole kikakunulidha mangi ukanjinika na ilomba yakwa iwe na Hanani muche he ngadhunyi nagheivika ngama iho niho naghekuvia nighekyo ninashigha. ⁹Hamani akavwia na kenya kwakwe anuliliwe hena ngoo yakwe. ¹⁰Mira akinamvone Modekai hena Kyoti kya Mangi, Modekai hena amki we kangi adedemie we Modekai yakwe, akaichwa iding'a vundu vwa Modekai. Mira akarimilia na akaghenda kenya kwakwe. Akavavia varwee vakwe vafurene vakadhangana hamwi na zereshi, mka wakwe. ¹¹Hamani akavavia vurwe vwakwe na mari yakwe na vana vakwe aghire, naifyo aghire ikela vagemkia na vahiri voshe va mangi. ¹²Hamani akavavia, Hata ighuo malkia Esta aleendee ngadhu ya mangi na inyi du Mangi fuleghendie nawe ngadhunyi iendewe ni malkia Esta. Na hata ngama fufwawwia na Mangi ngadhunyi. ¹³Mira ifyo fyoshe dhi kindo kyo Modekai aghenda igheikaa nyumba ya mangi. ¹⁴Kangi Zereshi, mka wa Hamaniaka mvia mmi na varwee vakwe voshe Andaenyi Mri ughire vwacha vwafuti makumi atanu. Naigheri ya ikero rera na mangi nedha Modekai avanikwe hena mri dho. Kangi ghenda kwa nuliwa na mangi hena ngadhu aendee Malkia.

Chapter 6

¹Kio kia mangi alee mario we. Akaagidha fitabu fya findo fifumirie fya umangi wakwe fiendwe fidhomwe modhia yakwe. Fitabu fidhomwe kwa irwi irwe modhia ya mangi. ²Ikarumwa ku modekai aleghambie ku Bighana na Tereshi vagheria kitala, valepangie imvwagha mangi Ahusiero. ³Kangi mangi akavedha Modekai alehirire iki kya shima mpaka afunye mburi yo? Niho vahir va mangi vakamvia, "Ahiririwe kindo kyokyoshe we. "Kangi mangi akave"⁴Kangi mangi akavedha, "Ni idho ake voshi ya ua." Na Hamani aingirie kwa nedha amlombe mangi afunye rudha nedha modekai avanikwe hena mri uveandaliliwe. ⁵Vahiri vamghaluta, "Hamani akamkabwang'a kwa mangi" Mangi akaghamba, Muienyi aingie." ⁶Iho du Hamani anaingie Mangi akamvedha, ahirirwe iki mndu wia ningewe mangi amfurie na namheshimu? "Hamani akaririkana ngoonyi kwakwe, "Ni idho ni ngewe Mangi amfurie naiheshimu injikela inyi?" ⁷Hamani akamvia mangi kwa mr wia ni ngewe mangi amfurie na imheshimu, ⁸arawe dhori ta kimangi dhori nigheto mangi andemitiraa na farsi airumiriwe ni mangi na ngara ya kimangi hena mrwe wakwe. ⁹Dhori to na farasi anikwe mghemkia mcha ikela voshe. Na arawe wia ningewee mangi amfurie na imheshimu, na vamkwere kaghu ya farasi na immwita mitaa yoshe ya mri. Na vatanga dhe modhia yakwe, "Iki nikyo ahiririwee mndu we ningewe mangi amfurie na imheshim." ¹⁰Kangi mangi amvia Hamano "hira fia mrae modekai dhori na umkwere hena farasi, nahana duika hata kindo kimwi hena kufirerie. ¹¹Kangi hamani aondue dhori na farasi. Aghemraa Modekai na amkwere hena farasi na immwita hena mitaa yoshe ya mri. Akatangadha modhia yakwe, Iki kihirikie kwa mru ningewe Mangi amfurie naimheshimu!" ¹²Niho modekai akavwia kwa mangi ku Hamani akavwia fia kenya kwakwe, kunu akyaomboledha na akiva ainamidhire mrwe wakwe. ¹³Akavavia vapwie vakwe hamwi na Zereshi mka wakwe. Niho vapwie vakwe vaghire hekima hamwi na Zereshi mka wakwe. Kole Modekai, ningewe andedunga iwa modhia yakwe ni wa mbare ya vayahudi walema dho mira waendelea iwa modhia yakwe. ¹⁴Vakiva hena mingayo, vaghemkia va mangi vakamchia Hamani nedha aghende hena ngadhu aichembie Esta.

Chapter 7

¹Heikyo mangi na Hamani vakaghenda igheya ngadhu na malkia Esta. ²Hena mfiri kavi, akinaendwe Mvino mangi akamvia Esta, "Niiki kukwashigha hena ngoo yapwo? Na niiki kukwaloomba? Hata nudhu ya umangi wakwa kwanikwa."³Kangi Malkia amvia mangi kole kundenjinika kibali midhonyi ghapwo na kole kindekunulidha ninikwe ikaa mboa na ili niyo ninashigha hena ngoo yakwa, kangi he ninalombea kwa vandu vakwa navo. ⁴Kwaku inyi na vandu vakwa fukumbiwe, nedha fukondwe, fuwawe furetw. Kole fughekumbiwe vutumwenyi, dha vomi na vaka nivetia chwi, nadhigheirima imdhumbua mangi nyi." ⁵Niho mangi Ahusiero akamvia malkia Esta, "Niidho? Niidho aririkene ngoonyi yakwe ihira kindo ki?" ⁶Esta akarera, "Niu mvichwa Hamani, mtho! Hamani akaovoha modhia ya mangi na malkia. ⁷Na kwaiding'a mangi akafuma ngadhunyi handu mvinyo uvekei na akaghenda hena bustani ya kitale, Mira Hamani akarewa akimlembalemba Malkia Esta nedha akire ngoo yakwe. Ang'u mangi amririkene uvichwa. ⁸Mangi akavwia ifuma hena bustani ya kitale, na aingia hena kyumba kiveghire mvinyo. Hamani avewie mbai ya ikochi aveikalilie Esta. Mangi akachukiwa na ighamba, "amrawisha malkia modhia yakwa na hena nyumba yakwa? "iho du firero fikinafume hena mumu wa mangi vahiri vakashikia kyamu kya Hamani. ⁹Niho Habona, umwi wa vahiri amhiriri mangi akamvia "Mri ughire vwacha vwafuti makumi atanu ukenyeni kwa hamani uvemvikiriwe Modekai, fundu vagheirima iwawa yapwo. Mangi akghamba, Mvanikenyi Hamani kaghu yakwe. ¹⁰Heikyo vakamwanika Hamani hena mri avevikiriwe Modekai. Na iding'a ya mangi likadhia.

Chapter 8

¹Mifiri dho mangi Ahusiero akamnika malkia Esta mari yoshe ya Hamani, mtho wa Vayahudi. Naakangia kamnika vurwe Modekai nedha ahire modhia yakwe kwakwu malkia Esta alemviriwee mangi uhusiano wakwe na modekai. ²Kangi mangi akamnika pete yakwe alemnikie Hamani. Malkia Esta akamkwera Modekai nedha ave mrwe hena mremi wa Hamani. ³Niko Esta akarera he na Mangi Akawa mbai naifugha modhia ya mangi akimtereva Mangi avute njama yevawagha Vayahudi voshe iveghambiwe ni Hamani Muagagi ⁴niho Mangi akamgholela Esta ndata yakwe ya dhahamu, akavukia akamka modhia ya Mangi. ⁵Esta akaghamba, "Kole kikakumlidha na kole ukanjirikia modhia yapwo ghamba ikunda likavwe nedha uvute barua tileandikiwe ni Hamani mwana wa Hammedatha muagagi, atiandikiwe ku, Vawawe vayahudi woshe vaveke hena majimbo ghoshe gha Mangi. ⁶Navona kwia vivichwa ukimka vandu vakwa? Nairima kwia irera konda ya vandu vakwa?" ⁷Mangi Ahusiero amvia Esta na Modekai, Myahudi lolea nimnikie Esta nyumba yoshe ya Hamani navandemvanika Hamani mri ang'u aleririkene ivavwagha vayahudi voshe. ⁸Haikyo andika iandiko lingi kwa vundu vwa Vayahudi kwa rina ya mangi kwaku iandiko lindemiandikwa kwa rina ya Mangi. wa ikavwa muhuri kwa pete ya mangi yairimwa ibadilishwa yo" ⁹Niho vagheandika vagheandika va mangi vakavunganyika kwa igheriyo iyo hena mwiri wa kararu, nighudho mwiri wa Sivani, mfiri wa kararu. iandiko iandikwe yoshe fundu Modekai aleghambie kwa vayahudi vahirirwe ni venyeji vwa kila jimbo landi likaandikwa kwa vamondo magavana na varwe va majimbo ghoshe aleke ifuma india mpaka Ethiopia majimbo 127 kila jimbo liandikwe kwa maandiko gha kwe kila vandu na kiverie kyava kwa Vayahudi kwa maandiko gha kirerie kyavo. ¹⁰Modekai akaandika kwa rina ya Ahusiero na akatikava muhuri kwa pete ya Mangi. Akatika andiko kwa Matarishi akava kwera hena farasi tichighenda kwa fia tichihira kwa ndima ta mangi ti ghiriliwe kwa mangi. ¹¹Mangi alevavikie vayahudi voshe valenikwe vurwe vwakwe rudha yevunganyika na ikuria na rudha ye malilia, ivwagha na ikonda mndu wowoshe aleririkene ivwagha Vayahudi voshe na iiva mari tavo. ¹²Findo fyoshe fivekyashighwa vihirwe hena majimbo ghoshe gha Mangi Ahusiero, mfiri wa ikumi na kararu ya mwiri wa kumi na kavi, nighedho mwiri wa Adari. ¹³Nakala ya maandiko ivekyashighwa ifunywe dha sharia na ighambwqe kwa vandu voshe. Vayahudi vaerikilie mifiri yo iliha vuvichwa kwa vavichwa vavo. ¹⁴Heikyo matarishi vakaendesha farasi tilechihira ndima ta kiimangi. Valeghendie kwa fia mnu. Iandiko li kangi ivefunyirwe hena mri wa shushani naho. ¹⁵Niho Modekai akavuka modhia ya mangi akiva aree dhoru ta kimangi dhoru ta buluu na tanjewa na ngara ndue ya dhahabu yoho ya zambarau. Mri wa shushani ukanuliwa. ¹⁶Vayahudi valeghire kilanga na inuliwa na shima Mri wowoshe ikunda lilekaviwe. Vayahudi valemliliwe valechembie ngadhu na ihema. ¹⁷Vandu vengi vakashigha iva vayahudi ang'u iovoha ya vayahudi iveke kaghu yavo.

Chapter 9

¹Luvaha hena mwiri wa ikumi na kavi, mfiri wa ikumi kararu nighedho mfiri nighedho vavichwa va Vayahudi valeririkene ihira sharia ya mangi na ighira nguju kwa Vayahudi. Heikyo Vayahudi vakaghira nguju kwa vavichwa vavo. ²Vayahudi voshe vakavunganyika hena miri yavo hena majimbo ghoshe gha Majimbo Ahusiero, ivika mavoko kaghu yavaya vavaririkene uvichwa. Haleghire aleke tayari imka navo kwaku iovoha livevavwirie vando voshe. ³Varwe voshe vama jimbo va mondo na magavana, varwe va mangi va kavatadhea Vayahudi kwaiovoha Modekai mnu. ⁴Kwaku Modekai nilemrwe hena nyumba ya mangi, na umaarufu wakwe uke hena majimbo ghoshe, kwaku Modekai ni lewe Mrwe. ⁵Vayahudi vakavakava vavichwa vavokwa ivatema na mapanga vakavahirira vuvichwa fundu valeririkene vuvichwa vwavo vakavahirira fundu valevoni ni kicha midhonyi ghavo. ⁶Hena udharigho wa mri wa shushani vavichwa voshe vavwaghiwe na ikondwa ni Vayahudi ni vomi maghana atanu. ⁷Hena ivo vavwaghiwe ni hamwi na Parishandatha, Dalphoni, Aspatha, ⁸Poratha, Adalia, Aridatha, ⁹Parimashita, Arisai, Aridai, Vaizatha, ¹⁰na vana ikumi va Hamani, mwana wa Hammedatha, mvichwa wa Vayahudi. Mira vaondoriae mateka vo. ¹¹Ivo vavwaghiwe mifiri yo mri wa shushani ilefitirwe kwa Mangi Ahusiero. ¹²Mangi akamvia Malkia Esta. Vayahudi vande vwa gha vomi maghana atanu hena mri wa shushani, vakiva na vana ikumi va Hamani mvichwa wa Vayahudi. Luvaha vahirire iki hena majimbo ghengi? Na luvaha kukwashigha iki? Kwa nikwa. kukwalomba iki? ¹³Esta akaghaluta, "Mangi kole ikakunulidha, funya rudha Vayahudi vake hena mri wa Shushani vakave ikunda na ngama, miri ya vana va Hamoni ivanikwe kaghu mirinyi. ¹⁴Mangi akaghamba akilombie Esta kihike. Ikunda likakavwa hena mri wa Shushani, na vana ikumi va Hamani vakavanika kaghu ya miri. ¹⁵Vayahudi hena mri wa shushani vakavunganyika handu hamwi Mfiri wa ikumi na kana wa mwiri wa Adari, naivavwagha vavichwa vavo maghana araru ha mri wa shushani mira vabalilie nyara tavovo. ¹⁶Na Vayahudi hena majimbo ghengi vakavunganyika nedha ikuria nava kanuliwa kwa ivavwagha vavichwa vavo fiku makumi mfungata na vatanu mira vabalilie mavoko ghavo manga findo wala findo fya mana vava vavavwaghiwe. ¹⁷Hena mfiri wa ikumi na kararu ya mwiri wa Adari, Vayahudi vakahena hena mfiri wa ikumi na kana vakahema mfiri dho wa ngadhu na inuliwa. ¹⁸Mira vayahudi valechiikaa hana miri wa Shushani vakacha hamwi mfiri dho wa ikumi na kararu na wa ikumi na kana. Na mfiri wa ikumi na katanu vakahema na vakachemba nghadhu na inuliwa. ¹⁹Iki nikyo Vayahudi va fijijini, vachiikaa fijijini, ikumbukia mfiri wa ikumi na kana mwiri wa Adari ni mfiri nuliwa na ngadhu ya mfiri ningedho werumiana bashishi kwa kila umwi. ²⁰Modekai akavika mambo gha na akaruma barua kwa vayahudi voshe valeke hena vurwe vwa Mangi Ahusiero, ²¹akivashigha ikumbuka mfiri wa ikumi na kana na ikumi na katanuya mwiri wa Adari kila mwaka. ²²Ii niyo mfiri ningeyo Vayahudi valenuliliwe ifuma kwa vavichwa vavo igheri yo ni igheri yo vwadhi vwa Vayahudi vukaghaluka vukava inuliwa na ifuma hena mavwadhi mpaka hena ihema. Kivekyashigha mifiri ya ngadhu na inuliwa, nairumiana bashishi na kijo na bashishi kwa vakiva. ²³Vayahudi vakaendelea na ikumbuka ihira kia nighekyo Modekai mwana andikirie. ²⁴Na igheri yo Modekai mwana wa Hammedatha mwagagi, mvichwa wa Vayahudi ningewe alepangie nyama yevavwagha Vayahudi (yani akava kura) nedha avavwaghe pere. ²⁵Mira mangi Ahusiero anapata mburi mpango mvichwa u upangiwe ni Modekai ihirira Vayahudi akaagidha kwa barua ahirirwe Modekai weka, na kole we na vakwe vavikenye mighogho kaghu ya miri. ²⁶Niho Vayahudi makailagha mifiri ii Purimu, ifuma na rina Puri. Kwaku mambo ghoshe ghalea ndikiwe hena barua, na mambo ghoshe ninge gho vaghavonire kwa midho ghavo, na ghaya ghaghevapatie. ²⁷Vayahudi vakavwara majukumu na desturi njicha. Desturi ii iwe vundu vwavo, vana vavo na kila wowoshe avwerene navo. Na kyava ku maadhimisho gha vaghahira kwa kila mwaka. Vaadhimisha kwa maheri ighoigho kila mwaka. ²⁸Mifiri ii kikyashighwa iadhisha kila irika kila kenya kila jimbo na kila mri, Vayahudi va na vana vavo valekie iadhimisha mifiri ii ta Purimu vo, nedha vanaivaa. ²⁹Malkia Estav na Modekai vakaandika kwa mamlaka ghoshe na ithibitisha barua ii ya kavi ihudhu Purimu. ³⁰Barua tiletikiwe hena majimbo 127 ya Mangi Ahusiero, tikivashighia Vayahudi voshe vakae, mboa kwari. ³¹Na idhibitisha mifiri ya Primu fundu vaviriwe ni Modekai na esta ghavashighie Vayahudi vaadhimishe Vayahudi vakatii maagizo kwa vundu vywa mbare tavo; fundu valeghire shima mifiri ye pwunga iomboledha. ³²Lagizo ya Esta ikava ku sharia ti ihudhu Purimu iandikwe Hena kitabu.

Chapter 10

¹Niho Mangi ahusiero akavika kodi hena idhanga na ughongo lwa Ewe. ²Mafanikio ghoshe na nguju na vurwe vvakwe, hamwi na vwa Modekai ningewe Mangi alemkwerere vurwe, ghaandikwe kitabunyi kya kumbukumbu ya mangi wa Waamedia na Waajemi. ³Modekai ni myahudi wa kavi ifuma kwa mangi Ahusiero. Nilemrwe umwi wa vavo Vayahudi, Kwaku alechivatedhea vandu kwa vucha voshe na mborere ya vandu voshe.

Ecclesiastes

Chapter 1

¹Ifi ni firero fya Mwalimu, mwana wa Daudi na mangi hena Yerusalemu. ²Mwalimu akyaghamba kwii "Thafudu mruke wa najiriri, thafundu mchelelea uhorie hena mkuta, kila kindo kyathilia na ira mathwali mengi. ³Ni faida njiki vauadamu vachivona hena ndima tdhoshe vachinira thinyi ya ruva?" ⁴Mbare imwi yaghenda na mbare ingi yacha, mira ithanga yareghwa kala na kala. ⁵Ruva yadokea na ruva yakindia na ighenda fiafia, na ivwia handu lindokirilie he. ⁶Mkuta warurumia kusini na ijunguluka kasikazi, na kando koshe wajunguluka hena njia yakwe na ivwia he. ⁷Mifo yoshe ichichororokia hena bahari, mira bahari ichiichua yo. mifo ichighenda, niho ichighendea he. ⁸Kila kindo kichiva ichokavu, na haghire we airima ikirera. Ritho lichighuta yo kiya likyakivona, nghekyo kihirikie nikyo kyache hirwa. Haghireho kichya thinyi ya ruva. ⁹Kyokyoshe kikeho nikyo kyacheva, kiya kihirikie nikyo kyachcherika. Haghire kinya thinyi ya ruva. ¹⁰Aka lee haghire kindo kyokyoshe ghekyo vandu vairima kikeho kilekehong'u igheri lingi kiluva kilekeho nyuma yeru. ¹¹Haghireho akyarora ikiumba kifumirie. filuva fya kala. Na fiya fifumirie ifuma mifiriierie na fiya fyachefumia igheri lyachecha nafyo fyache kumbukwafyo." ¹²Inyi ni mwalimu, mangi wa Israeli hena Yerusalemu. ¹³Nikavikia imanya yakwa hena isoma na ikasha kwa ikaghaa kila kindo kichihirika thinyi ya kaghu. Iki nakyo ni kindo kirwe (jukumu zito) nghekyo mrungu anikie vana vandu idivirikia. ¹⁴Nindevona mihiro yoshe ichihirika thinyi ya ruva, iku yoshe ni mruke, ni ighera iembea mkuta. ¹⁵Hakodekie hairimaho igholwa! Kirakeho kyairimakyo itarwa! ¹⁶Nindevia ngoo nyakwa iku, "Lolea, nindevona ikaghaa ndue ikela valerue Yerusalemu nyuma yakwa. yakwa indevona kighoa ndue na imanya." ¹⁷Nindevikia ngoo yakwa imanya kighoa na vuuthutu na vufire. Nikaghemanya iku iki nakyo nile tha ighera iria mkuta. ¹⁸Ang'u hena ikaghaa nyingi haghire na vyathumbua mengi, na vya aongera vumanyi ni iongera mtheneneko.

Chapter 2

¹Nikara ngoonyi, "Nnjo na nakughera kwa inuliwa hena ikyo inuliwa." Mira ulolie ikyo nakyo ni mkuta mghwihi. ²Nikarera hena mburiya kisheko, ni thwi na hena mburi ya inuliwa "kina vucha vuki." ³Nikakulolea nicha ngoonyi fundu nairima imalia macha ghaakwa kwa mvinyo. Nikairikia iku kariongo yakwa ititikwe ni ikaghaa mirakyo bado. nileke navwarilia vufire. Nilenashigha ikasha kindo nghekyo kicha hena vandu ihira thinyi ya kaghu igheri ya mfiri ye iikaa yavo. ⁴Nilemalirie findo firwe. Nilejengie nyumba yakwa iviyaa miri ya mithabibu. ⁵Nikahareha bustani na fivanja; nikaviyaa mbare tdhoshe. tdha matunda ipfo voshi. ⁶Nikahereha mafingo gha mringa netha niarilie mtdhira handu miri ileviwee. ⁷Nileghurie vathoro vakyumi na vakika. Nileghire na vathoro vaghiliriwe hena ikulu yakwa. Kangi nikaghira mafio marwe gha nyama tdha nyumba, ikela mangi wowoshe mghererea hena Yerusalemu nyuma yakwa. ⁸Kangi nilekuunganyire fedha na dhahabu, hazina ya vamangi na majimbo. Nikaghira vagheongora vakyumi na vakika vundu vwakwa, na inuliwa. ifuma hena vana va vandu, masulia na vaka. ⁹Hena kwio nikava mrwe na mthuri ikela voshe valeke Yerusalemu nyuma yakwa na kingho kyakwa kileke voshi yakwa. ¹⁰Thileghherienyi mitho ghakwa ifura kyokyoshe Thileghire ngoo yakwa hena kyokyoshe inuliriwe ang'u ngoo yakwa uchinuliwa hena ndima tdhakwa tdhoshe na inuliwa nilekyo kirwe hena ndima tdhakwa tdhoshe. ¹¹Kangi nikalolea mhiro yoshe ngeyo mavoko ghakwa ghahirirena kaghu ndima nihirire, mira he kila kindo kileva tha mruke na ighera iembea mkuta. Handecheghiraho faida thinyi ya ruva. ¹²Kangi nikaghaluka ipambanna kingho na iililita na vufire. Ang'u lee ni kindo kiki kiranahirika nghekyo mangitho anjiivarilie ahira? ¹³Kangi nikavoka imanya iku kingho kina keba ikela ieta thafundu kilanga nghe kicha ikela mma. ¹⁴Aghire kingho achitumia mitho ghakwe hena mrwe wakwe ivona handu akyaghenda, mira ifire lichiiria mmenyi, yeeng'ne niichi iku kyemalilia kifwenene kyanikwa kila umwi. ¹⁵Kangi nikavia ngoo yakwa "kiya kyafumia kwa kiutuutu, nikyo kyashe fumia na kwakwa. Hena ikyo hagire tofauti njiki kole inyi nighire kigho mnu? Nikamalilia ngoonyi iku, "Iu natho ni miruke du. ¹⁶Kwa iku aghire kiugho, tha ifire, achikumbukwawe kwa muda mwacha. Hena mifiri yachecha, kila kindo kyacheivawa. Aghire kingho achipfwa thafundu ifire achipfwa ¹⁷Hena ikyo nikadha iva kwaku ndima tdhoshe tdhahirirwe thiuyi ya ruva tdhindecheva mbichwa kwakwa. Kwii ni ighamba iku kila kindo ni mruke na ighera iritisha mkuta. ¹⁸Nikadaha fyoshe nifimalie, nghefyo nihirire thinyi ya ruva kwa iku nimithari nifireghie itho achecha nyuma yakwa. ¹⁹Ni itho aichi ache kigho kana kiuntuntu? mira acheva mghemkia kaghu ya kila kindo thinyi ya ruva nghekyo ndima yakwa na fingo fyakwa fiaghiwe. Iu natho nimruke. ²⁰Hena ikyo ngoo yakwa ikavoka ilethea hena ndima tdhoshe nihirire thinti ya ruva. ²¹Kwa iku hairima ighira mndu akyahira ndima kwa kigho, imanya na vucha mira are kila kindo akighire mndu aranahira kyokyoshe. iu ni mruke na hatari ndue. ²²Ang'u ni faida njiki mnu achivona uya achihiro ndima kwa bidii naighera hena ngoo yakwe imalia ndima tdhakwe thinyi ya ruva? ²³Kila mfiri ndima yakwe ni ivavia na itheneneka, na kwio kigheri kya ngoo yakwe ichihemayo Iu natho ni mruke. ²⁴Haghireho kindo kicha kwa mndu wowoshe ikela iya na inywa na irirdhika na kiya kicha hena ndima yakwe. Nikavona iku ukweri lu luwafuma hena mavoko gha Mrungu. ²⁵Kwa iku, niitho airima iya kana airima ivona inyuliwa yoyoshe tofauti na Mrungu? ²⁶Kwaiku hena kila achimnulitha we, Mrungu mnika fingo, imanya na inuliwa. Therekwiyo hena uya mghekonda amnika ndima yevunganya na itundha netha iku amnike mndu amfurie Mrungu. Iu he mmi tha mrike na ighera iritisha mkuta.

Chapter 3

¹Kwaiku kila kindo na igheri yakwe, na filuva hena kila ikuthudi thinyi ya ruva . ²Haghire yeghirwa na igheri yepfwa, igheri yeviyaa na igheri yeduka fiviwee. ³Igheri yevwagha na igheri yekira, igheri yeghutha na igheri yeagha. ⁴Hena igheri yefugha na igheri yesheka, igheri yethononoya na igheri yethimuka. ⁵Igheri yekumba mawe na igheri yevunganya mawe, igheri yeshushutia vandu vengi na igheri there yeshushutia. ⁶Haghire igheri yekasha findo na igheri there yekasha, igheri yevwara na findo na igheri yefikumba. ⁷Igheri yebara nguvo na igheri yeghapfuma, igheri yetdhia na igheri yegaya. ⁸Hena igheri yefura na igheri yedaha, igheri ya fira na igheri lihorie. ⁹Ni keba njiki mghehira ndima achivona hena ndima yakwe? ¹⁰Nindevona ndima ngheyo Mrungu anikie vanadamu vaimaliye. ¹¹Mrungu ahirire kila kindo iva hena igheri yakwe. Kangi avikie ikalama voshi ya ngoo tdhavo. Mira mwanadamu airimawe imanya mihiro ngheyo Mrungu akihire, ivokea kivoko kyavo mpaka imalilia. ¹²Niichi iku haghireho kike hena mndu wowoshe ikela inuliwa na ihira ficha igheri ake na moo ¹³na iku kila umwi kujumtara iya inywa na kiyamtara amaye funduu anuliwa hena ficha fyafuma hena ndima thakwe tdhoshe. Iu ni thawadi ifumie kwa Mrungu. ¹⁴Niichi iku kyokyoshe Mrungu achihiro kichikalama. Haghire kyairima iongerwaho kana ivutdhwa kwaku Mrungu niwe akihirire, netha vandu vamchie haghwihi kwa shima. ¹⁵Kyokyoshe kike kilekechong'u; kyokyoshe kya cheva kilekeng'uho. Mrungu achivaghosha vanadamu vakashe fiya fikuovvie. ¹⁶Na nindevona iku vuvichwa thinyi ya ruva vukeho handu kighekyatara haghire kitea, na kibare kwa kitea igheri lingi vuvichwa. ¹⁷Nikaghamba njeka ngoonyi, "Mrungu achelaha aghire kitea na mvichwa kwa ligheri kimvaie hena kila kiindo na kila kishirirwe. ¹⁸Nikakuvia ngoo yakwa, "Mrungu achighera vanadamu ivarora iko mimi tha nyama." ¹⁹Ang'u hemalilia vana va vanadamu ni mi tha hemalilia kwa nyama. kiphfwa kya umwi kiefenene na kiphfwa kya ungi. Voshe vaghire mbeho imwi. Haghireho keba vanadamu ikelile nyama kwa iku haghireho kila kindo there mbeho? ²⁰Kindo kyokyoshe kichighenda handu hamwi, kindo kyoshe kifumie kilulinyi na kila kindo kyachevwia kilulinyi. ²¹Ni itho aichi iku ngoo ya mwanadamu achighenda kaghu na ngoo ya nyama ichighenda mbai ya ithanga. ²²Hena ikyshe nikamanya iku haghireho kicha kwa wowoshe ikela inuliwa ni ndima yakwe, kwaku nikyo kintarire. Ni itho airima imwende he avone kiya kiyafumia ipfo mothia?

Chapter 4

¹Kangihe nikaririkana hena mburi ya mavwathi ghoshe ghake thinyi ya ruva. Mitho ya vandu valithirwe vwathi. Haghireho akyavaririkania. Nguju ike mavoko gha vaghevalitha vwathi mira vagheya vwathi vaghirevo mghevaririkania.²Henaikyo nikavahongēja vandu vapfwie, vaya nghevo vandempfwā, thi vake na moo vo vaya vake. ³Miralee, vaghire bahati ikela voshe vavi ni uya arakeho, uya ngewe arānavona mihiro yoyoshe mivichwa ngheyo iyahirika thinyi ya ruva. ⁴Kangi nikavona ikukila mihiro ya ndima na kila ndima ifuriwe ikava funu ya jirani wa mndu. Na iu nimi mrwe na ighera iritisha mkuta. ⁵Kiutuutu akonda mavoko ghakwe anahira, ndima henaikyo kijo kyakwe ni mwiri wakwe. ⁶Mira keba kibaba kya faida hamwi na ndima ya fiafia ikela fibaba fivi hamwi na ndima ngheyo yaghera iritisha mkuta. ⁷Kangi nikadunganyahe ikela hena mburi ya mbatili, mruke wareka fia thinyi ya ruva. ⁸Haghire fwani ya mndu ake weka. Aghirewe mndu, neri mwana kana wavo. Haghireho mwisho wa ndima tdhakwe hena ivona vuthuri. Akyamaka, "Ninakulitha vwathi na ikonda inuliwa yakwe vundu vwai?" Iuhe ni mruke na kindo kivichwa. ⁹Vandu vavi vachihira icha ikela umwi, vake hamwi vairima ilihwa kicha mnu vundu vwa ndima yavo. ¹⁰Kwa iku kole umwi wavo akaghwa, ungi airima imvudthira mbwiaye. Miralee, ngoo iya vwathi ichimuvaria uya ake weka akighwa kole haraghire mndu wemvutdhira. ¹¹Na kole vavi vakalaa hamwi vairima ivona ndughuri, mira mndu umwi airima kwiya ivona ndughuri ake weka? ¹²Mndu ake weka airima iherwa nguju, mira vavi vairima imka hena akavana, na kamba ya nyuthi itharu yerumbukayo fia. ¹³Ni keba ia mthoro imkiva ikela iva mangi mghothi na kiutuntu araichi iirania mafundo. ¹⁴Iu ni kweri, na kole mndu mdu nghe manyi ifuma jela, kana kolea aleghirie mkiva hena vumangi vwakwe. ¹⁵Nithelia, nivonire kila umwi akeho, na ijunguluka thinyi ya ruva vakikuvika thinyi ya mthoro mdu avukirie tha mangi. ¹⁶Haghireho ithilia ya voshe vakyashigha imwirania mangi mhya, mira vengi henavo vakamtogole vo. Kididi hali ii ni mruke na ighera iritisha mkuta.

Chapter 5

¹Ria mighendie yapfo ukighenda hena nyumba ya mrungu. Ghenda kwiya uiranie. Iirania ni icha ikela fiutuntu vachifunya dhabihu varaichi iku ikyo vakyalira hena maaisha ni kivichwa.²Kunarera fafia kwa mumuwapfo, na kunalembea ngoo yapfo iende kindo kyokyoshe fafia mothiya Mrungu. Mrungu ake ipfo kaghu, mira kukethianyi, hena ikyo firero fyapfo vive findu. ³Kole kughire findo fingi fyehira na ihangaika, hangi kwavona ndoro mbichwa. Na hangi kwagaya firero fingi fya ki- untuntu. ⁴Ukavika kiravo kwa Mrungu, kunaghechelewa iihira, ang'u Mrungu achinuliwaawe ni kintuntu. Hira kiya kuraive iku kwakihira. ⁵Ni keba kunarava ikela irava kunakolosha. ⁶Kunairikia mumu wapfo ukaendie mwiri wapfo ikonda. Kunarera kwa mtumwa wa kuhani "kirero kiya nile kwa makotha." Haniki kukwamfanya Mrungu apfhukwe fundu fwerera kwa mongo, imthotheja Mrungu akonde ndima ya mavoko ghapfo? ⁷Ang'u hena ndoro nyingi, thafundu hena firero fingi haghire mruke ubatili. Hena kwio, mwovohe Mrungu. ⁸Ukimwona mkiva akilithwa vwathi na ithokwa kitea na ihirirwa vuvichwa hena chila yapfo, kunapathwa lolu thaiku haghire aichiho, kwa iku haghire vandu hena ntdhinya tdhavo valolea, haghire na vake kaghu yavo. ⁹Hena iongera vundu mbai ichifunya kijo ni kwa kila umwi, na mangi weka achiondoa fijo ifuma shambenyi. ¹⁰Wowoshe afurie fedha, atdhikojawe, na wowoshe afurie vuthuri ashigha tdhikelile igheri yoshe. In natho ni mruke. ¹¹Thafundu ifanikiwa yaongereka, nifo fundu vaghetumia vaongereka. Haghire faida ujiki hena vuthuri kwa mwenye mari there ilulolea kwa mitho ghakwe? ¹²Urio iwa mhiri wa ndima duchinona, kole achiya kadu kana mnu, mira vuthuri vwa mndu mthuri luchimnika we ilaa nicha. ¹³Haghire kindo kivichwa mnu nndekivona thingi ya ruva mari ivikiwe akiba ni mweni, iyamnendie vwathi weka. ¹⁴Kigheri mthuri aretdha vuthuri vwakwe kwa kisho kivichwa, mwana wakwe aghirie weka areghewawe kyokyoshe mavokonyi. ¹⁵Thafundu mndu achighirwa chongolo ifuma ndenyi ya mae, nimkwiyo kwiyo fundu achevuka ruhu hena miikalie ii. Aondoawe kyokyoshe ifuma hena ndima yakwe. ¹⁶Kindo kingi kivichwa mnu, thafundu mndu achie nimi thari aghende kwiyo kwiyo. Luvaha ni faida njiki mndu wowoshe achivona hena ihirira mkuta? ¹⁷Igheri ya mifiri yakwe alighia mmengi na ilithwa vwathi mnu ni mavuwaji na iding'a. ¹⁸Lolea, kiya nilekivonire iku ni kicha ni iya na inywana inuliwa hena faida ya udima tdheru tdhoshe fuchitdhira thinyi ya ruva igheri ya mifiri ya maishagha Mrungu afunikie. Ang'u ilu nilwo wajibu wamndu. ¹⁹Wowoshe nghewe Mrungu amnikie mari na vuthuri na ndhinya yeghuhia thehemu yakwe na inuliwa hena ndima yakwe, ii ni thawadi ifumie kwa Mrungu. ²⁰Kwa iku kando there kamwi achikumbukawe mifiri ya maisha ghakwe, ang'u Mrungu mdemleka ahirijike na findo nghefyo akyanuliwa ifihira.

Chapter 6

¹Haghire vuvichwa nghevo nndevuvona thinyi ya ruva na ni vuvichwa hena vandu. ²Mrungu airima imnika mndu nari na vuthuri na shima hena kwio akavurewe kyokyoshe akifurie weka, mira amnikawe nguju yekinuliwa. Therekwio mndu ungi atumia findo fyakwe. Iu ni mruke, ni vwathi vurwe. ³Kole mndu akaghira vana ighana, na iikaa miaka mingi netha iku mifiri yakwe ni mingi, mira kole ngoo yakwe irachighuta findo ficha na ararikwe kwa shima, niho ninarera iku, mwana ghairiwe apfwie ni keba ikela fundu akei. ⁴Na mwanatho aghiriwe hara ghire keba na akyaira hena mma, na rina lyakwe yarewa likuovie. ⁵Therelia mwana u avoni ruva we na iramanya kyokyoshe, aghire ihema mira mndutho anachehemawe. ⁶Na kole mndu akaikaa miaka fiku fivi mira akuchejirewe inuliwa ni findo ficha, aghenda handu hamwi tha mndu wowoshe uya. ⁷There ndima tdhoshe tdha mndu ni iichura mumu wakwe, mira aighuta we kiya akyeshigha. ⁸Ni kweri ni faida njiki aghire uya aghire kigho ikela iutuntu? Ni faida njiki aghire mkiva nakolea aichi fundu ahira mothia ya vundu? ⁹Ni keba isheka na kiya nghekyo mitho ghakya kivona ikela itamani kiya mimi mruke na ighera iritisha mkuta. ¹⁰Kyokyoshe nghekyo kindemushenikwa irina yakwe na fundu mndu afwene ni tha iku alemanyikieng'u ipfo kala. Hena ikyo kichi vakyo ilahana na uya mghewe mghelaha mrwe wa voshe. ¹¹Firero fingi fiya fichirerwa, nifo fundu findo firaghire maana fyaongereka hena ikyo ni faida njiki ike kwa mndu? ¹²Ang'u ni itho aichi kiya ngekyo kicha kwa mndu hena miikalie yake igheri ya ubatili wakwe, mifiri itarirweng'u na hena iyo akyaira tha kinje? Ni itho airima invia mndu kiya kyachecha kikamiira thinyi ya ruva?

Chapter 7

¹Irina icha ni kicha ikela marashi gha bei ya kaghu, na mfiri wepfwa ni mcha ikela mfiri weghirwa. ²Ni kicha ighenda hena nyumba ighire mthiba ikela unyumba ya ugathu, kwa iku mthiba uchicha vandu voshe igheri yemelilia moo wavo, hena ikyo vandu vakwe na moo nimi thari vavike findofi. ³Ithononoya ni icha ikela kisheko, angu kyamu kithononoye kicheende inuliwa ya ngoo. ⁴Ngoo ya uya aghire kingho ike hena nyumba ya mthiba, mira ngoo ya fintuntu ike hena nyumba ya ngathu. ⁵Ni kicha iirania marunge gha mndu aghire kingho ikela iirania lwimbo wa fintuntu. ⁶Thafundu mifwa thinyi ya unyungu ichifugha nimfo fundu fisheko fya fintuntu fikei. Na iuhe ni mruke Kweri beresha ichimghosha mndu aghire kiugho ave kintuntu, na rushwa ichikonda ngoo. ⁸Ni keba mthililio wa kindo ikela kivokio kyakwe, na vandu vachirimilia ni vecha ikela vachikubacha ngoonyi. ⁹Kunaakwera iding'a fia ngoonyi kwapfo ang'u iding'a lichiikaa hena ngoo tdha fintuntu. Kunaghamba, "Haniiki mifiri ya kala nile micha ikela ya luvaha?" ¹⁰"Ang'u thiku ni kingho ivetha ithwali ili." ¹¹Kingho ni kicha tha findo fya thamani fuchirithi ifuma kwa vaghefughira. kichifunya faida hena vava vaghelivona ruva. ¹²"Ang'u kingho kichivia thafundu petha ichiria mira faida ya imanya ni iku kingho kichimnika mndu iva hena wowoshe aghire. ¹³Ririkana mihiro ya Mrungu: Ni itho airima ighola kyokyoshe akikunjire?" ¹⁴Igheri fimva fike nicha, ikaa kwa inuliwa hena iyo, mira igheri likicheva ivichwa uririkane iku. Mrungu airikirie ifyo fyoshe five. Hena ikyo haghire mndu wowoshe achemanya kyokyoshe kyachecha ipfo kala. ¹⁵Nivonire findo fingi hena mifiri yakwa ya ubatili. haghire vandu vakyareka hamwi na iku vana kitea, na haghire vandu vavichwa vakyaikaa kyacha hamwi ni vavichwa. ¹⁶Kunava mkitea mitho ghapfo kweka. Haniiki ikukonda kweka?" ¹⁷Kunava mvichwa mnu kana kimtuntu. Haniiki upfwe igheri yapfo livanate. ¹⁸Ni kicha iku uvware kinghoki, na iku kunaleka kitea kivuke. Ang'u mndu amwohie Mrungu ahira fyoshe firaviwe. ¹⁹Kingho kina ndhinya voshi ya akighire ikela vaghererea mndu ikumi hena mri. ²⁰Haghireho mndu wa kitea ithangenyi achihiira ficha kana arachihira thambi. ²¹Kunairamia kila kirero kichigaywa ang'u kwairima imwiichiwa mthoro wapfo akikureghea mumu. ²²Nimkwiyo kuichi kweka ngoonyi iku kundemreghea vengi mumu kando there kadu. ²³Ifi fyoshe nifikoneshere kwa kigho. Nikaghamba iku, "Nana mndu wa kingho," mira ikela vundu nigheva. ²⁴Kingho kike kua na handu hakindirie. Ni itho airima iivona?" ²⁵Ni kaghalutdha ngoo yakwa imanya na itafija na ishigha kingho na muererejo wa kweri na imanya iku vuvichwa ni vufire na iku iva kuintuntu ni thwi. ²⁶Nikaghevona imanya iku ithonoya ikela kipfwa, nifo fundu mka wowoshe aghire ghoo yedeeghea na nyavu na mavoko ghakwe ghaelie. Wowoshe amfurie Mrungu ariwa anavwarwa niwe, mira nya aghire thambi aondoa niwe. ²⁷"Ririkana kiya nikimanyire," mwalimu andrera, Nindeva nikiongera imanyika idungia limwi na lingi netha imanya ni None imanya ya kweri. ²⁸Iki nikyo ninakasha mira thana kionanyi. Thinavona mndu wa kyumi umwi aghire kitea maghari ya kiku, mira thinavonanyi mndu wa kika maghari ya voshe vava. ²⁹Nindechemanya iku: Mrungu alemrumbie mndu agholekie, mira vandefuma hena vucha vakishigha fikurie fingi.

Chapter 8

¹Ni mndu mki aghire kingho? Nghewe amanya fiya fichifumia iku fighire maana njiki hena mikalie? Kingho voshi ya mndu kichiende kyamu ishangalala na vukakala na vukakala vwa kyamu yakwe ighaluka.

²Ninakuthemberekia mranie iamoro ya mangi ang'u nikyo Mrungu aravie imria we. ³Kunarichilia ivuka mothiya yakwe, na kunamkia kindo kirivie kwa iku mangi akyahira kyokyoshe akifurie. ⁴Kirero kya mangi kyarerea hena ikyo ni itho airima immbia, " kukwahira iki?"⁵Wowoshe avwara mumu wa mangi apisha vwathi. ngoo ya aghire hekima ichimanya fundu findo fyaghenda na maghe gheghendea. ⁶Kwa iku kila kindo kighire ighalutdha yakwe na maghe gheghalutdha ang'u nkyo vwathivwa mndu ni vurwe. ⁷Haghireho aichi kiya kichie. Niitho airima immbia ikyo kyaghecha.⁸Haghireho aghire ndhinya yeringilia ngoo; neri kirero kyamalilia hena mbari ya mfiri wapfwa; neri haghire iirikiwaho hena fira fiya; neri vuvichwa avumanjirire. ⁹Findo ifyo fyoshe nindemifivona, nikavikia ngoo yakwa hena kila ndima iyahirika thinyi ya ruva. Haghire mndu umwi aikalia urwee kwa iding'a yakwe.¹⁰Nimkwio nivavonire vavichwa vakirikwa boo. Vavutdhirwe handu haelie vakarikwa handu hashima ya vandu hena mri varirieho mihiro mivichwa. Iki nakyo kichivakyo. ¹¹Kigheri ya milaho ya mihiro mivichwa irakyalahwa fia kichitdhababisha ngoo tdha vandu ihira fivichwa.¹²Nakolea nghehira thambi ahira vuvichwa kando ighana na bado aikae muda mwacha, hata iho niichi iku kyava kicha hena vaya vachimshimia Mrungu, vachishimia iva yakwe navo. ¹³Mira kyachwa kicha kyo kwa mndu mvichwa; mka wakwe acheleweshwawe. Mifiri yakwe tha kindo kicha kiyathika fia, kwa iku andemshimia Mrungu we.¹⁴Haghire mvuke ungi urakyava, kindo kingi kikyahirika kaghu ya ithanga. Findo fichifumia hena vandu vakitea thafundu fichifumia hena vavichwa. Ninarera iki nakyo iku ni mruke mvichwa. ¹⁵Hena ikyo nikarichilia imliwa. Inuliwa niyo yachemwivaria hena ndima tdhakwe hena mifiri yakwe yoshe nghayo Mrungu amnikie thinyi ya ruva.¹⁶Nikavika ngoo yakwa imanya kingho na imanya ndima ichihirika kaghu ya ithanga, ndima nghayo iyahirika kando kengi kio na mthaghari iralaa. ¹⁷Kangi nikalolea kavi mihiro yoshe ya mrungu, na iku mndu airimawe imanya ndima iyahirika thinyi ya ruva. Thereku mndu akyahira metha apate majibu, aghapafawe. therelia aghire kingho airima iirikilia iku aichi, kweri aichi kindo we.

Chapter 9

¹Kwa iku nilekyadunganya fyoshe hena kariongo yakwa imanya mburi tdha wandu vaghire kitea na vaghire kiugho na mihiro yavo. Voshe vake hena mavoko gha Mrungu. Haghireho aichi iku ifura kana idaha fyacha kwa mndu.²Kila umwi athililia kifwenene. Ithililia ifwanana nikyo kiverie vandu vaghire kitea na vavichwa, vecha, vaelie na vaharukie, uyachifunya ndogolo na arachifunya. Thaiku vandu vecha vapfwa na vaghire thambi navo vaepfwa kwiyo kwiyo. Thafundu achepfwa uya achirava, nimkwio na uya achiovoha irava achepfwa.³Haghire ithililia avichwa hena kila kindo kiyahirika thinyi ya ruva na ithililia kwa kila mndu. Ngoo ya mndu iichue vuvichwa na thwi ike hena ngoo tdhavo igheri vake na moo. Hena ikyo baada ya ikyo, vaghenda kwa ngoma.⁴Ang'u aikyo iku wowoshe achivwarana na vake na moo, haghire ikuji thafundu kikeku kite kike na moo ni keba thimba apfwie.⁵Kwaiku vandu voshe vake na moo, mira vapfwie vaichi kyokyoshevo. Vaghirehevo tuzo yoyoshe ang'u vandemiivaika.⁶Ifura yavo, idaha na funu findemithia kala. Vaghira vo kibare hena findo fyofyoshe fiyahirika thinyi ya ruva.⁷Kughendine kyapfo, uye mkate wapfo kunuliriwe na inywa mvinyo wapfo na ngoo inuliriwe, kwaiku Mrungu agoie inyamaria ndima njicha.⁸Nguvo tdhapfo tdhive tdha njewa kila mfiri na mrwe wapfo ufie mafura.⁹Ikaa kunuliriwe na mka wapfo kumfurie mifiri yapfo yoshe ya miikalie ya ubatibi mfiri ngheyo Mrungu akunikie thinyi ya ruva maghe gha mifiri yapfo ya ubatili. Ikyo nikyo kunikiwe fundu fwa ndima yapfo thinyi ya ruva.¹⁰Kyokyoshe kuvoko kwapfo kukwakihirira, kinire kwa nguju tdhapfo ang'u nikyo haghire ndima, imanya vumanyi kana kingho ipfo sheol handu kukwaghenda.¹¹Ndevona maghari ya findo fichielisha ngoo thinyi ya ruva: Mashindano ghachifumanagho na vandu vairima iricha. Fira fichifumana fyo na vandu vaghire nguju. Mkate uchifumanatho na vandu vaghire vumanyi. kibali kichifumanacho na vandu vaghire vumangi. Badala yakwe maghe na bahati tdhivaathiri voshe.¹²Ang'u haghireho aichi igheri yakwe yepfwa, thafundu ipere lichivwarwa hena nyavu ya kipfwa kana thafundu ndeghe ichivwarwa hena mdeghe. Vandu tha nyama vapfungiwe hena filuva fivichwa vichivghwia fia.¹³Kangi nindevona kingho thinyi ya ruva fundu findafi findeva firwe kwakwa.¹⁴Haleghire mri mndu ughire vandu vadu voshi yakwe, na mangi mrwe akanchia vuvichwa na akanjunguluka akashima malomi netha iku aukave.¹⁵Na hena mritho haleghire mkiva, mndu aghire kingho kyakwe akankira mri . Mira ipfo nyuma akamkumbuka mkiva uya.¹⁶Hena ikyo, nikarera, "Kungho ni kicha ikela nguju, mira kingho kya mndu ukiva kichibereshwa, na firero fyakwe fichiiraniwafyo."¹⁷Firero fya vandu vaghire kingho fikigaywa mboa fichiiraniwa nicha ikela filondho fya mghererea wowoshe hena fintuntu.¹⁸Kingho ni kicha ikela silaha tdha fira, mira aghire thambi umwi airima ikondoa fingi.

Chapter 10

¹Thafundu indhi lipwie vurundu na iboa, nimkwio kwio iku iku ikuntuntu kadu kakela kingho na shima. ²Ngoo ya mndu aghire kingho ichighendea ku mundumi, mira ngoo ya kintuntu ichighenda kumtho. ³Kigheri kintuntu akyavara barebarenyi, madu nganyo ghakwe ghakwe ghaduikie, ikorora hena mndu wowoshe iku kintuntu. ⁴Kole pizba tdha mghererea tdhande kughendewa uvichwa, mnaleka undima yapfo. Ihoa yarima ihoresha nkatili mrwe. ⁵Haghire vuvichwa vuvichwa nivuvonire thinyi ya ruva, mbare ya ikosha hichicha ifuma hena mghererea. ⁶Fintuntu vachinikwa nafasi tdhethongolea mira vandu vapathe nafathi tdha thinyi. ⁷Mundevavona vathoro vakikwea farasi na vandu vapathe vakiivara tha vathoro kaghu ya mbai. ⁸Wowoshe ashima ishimo airima ikindia hena yo, na wowoshe aghutha utharigho njika yairima imluma. ⁹Wowoshe akyashema mawe, airima inmithwa nigho. Na mndu akyashema mbao airima ikuhafarisha henayo. ¹⁰Thafuundu minya bapa iraghire makai na mndu airima iivashawe, nimi thari atumie nguju nyingi, mira kingho kichifunya faida hena ipathi. ¹¹Kole njoka achiluma arananuliwa hena ikyo haghireho faida hena uya achimulitha. ¹²Firero fya mumu na mndu aghire kingho fghire huruma. Mira mumu wa kintuntu wammira weka. ¹³Thafundu firero vichidororota hena mumu wa kintuntu, na vafire vuchiefuma na mumu wakwe uchichethilia thwi mbichwa. ¹⁴Kintuntu aongera firero, mira haghire ho amanya ikyo kyachecha. Ni itho aichi ngama yakwe? ¹⁵Ndughuri ya fintuntu yachevaraa, na iku njia yeghendea mrinyi vaiiduivo. ¹⁶Ombe we iwe mbai hole mangi wapfo ni mthoro mdu, na kole vaghekuthongolea vachivoka ngathu kakero. ¹⁷Mira kughire keba iwe mbai kole mangiwapfo ni mwana wavangwana na kole vaghemungolea vachiya maghe ghakifika, kwa nguju, na thi kwa irwa kwo. ¹⁸Mbela ichighuthwa ni vulethi. Na nyumba idubarika fundu fwa irahira ndima. ¹⁹Vandu vachihareha kijo kwa isheka, divai ichiende inuliwa hena miikalie, na fedha tdhichitimitha fiya fichishighwa hena kila kindo. ²⁰Kunamreghea mumu mangi, hata hena kariongo. na kunavaveghea mumu vaghire mari ipfo handu hachilaa. Ang'u nkyo iku ndeghe tdhike kaghu tdhairima iondoa firero fyapfo. Kyokyoshe kighire makungo kyairima itika mburi.

Chapter 11

¹Tika mkate wapfo kaghu ya mringa kwa iku kwachenvonahe mifiri ichie. ²Shiriki mkate na vandu mfunigate, hata mnane ang'u kuichiku nikivikiki kyachechia ithanga. ³Thafundu mailwi ghaichuenwera, ghachikukuta ghoka kaghu ya ithanga. Na thafundu mri uchighwia kusini hang'u kaskazini, hohoshe handu mri waghwia, uchireghwa iho iho. ⁴Wowoshe nulolea mkuta kyairima iva iku anacheviyaa, na wowoshe alolea mailwi kyairima iva makova. ⁵Thafundu kuraichi njia ya mkuta neri fundu mwana cahilehia ndenyi, nimkio fundu kurairima imanya ndima ya Mrungu, abarire kila kindo. ⁶Viaa mbeu yapfo kakero; mpaka kyavukwau hira yapfo kwa mavoko ghapfo thafundu kikashighwa kwa iku kuichipfo iku ni ngaa yachefanikiwa, kyavukwau kana kakero, kana iki kana kiya kyacheva kicha. ⁷Kweri kilanga kichinona na ni kindo kyenulitha mitho ivona ruva. ⁸Mndu akaikaa miaka fwaa, anuliwe niyo yoshe mira aririkane kya nifiri ichie ya mma, ang'u ya sheva uyingi. Kila kindo kichie ni mruke uchithililia. ⁹Nuliwa mthoro, hena vuthoro vwapfo, na ngoo yapfo inuliwe mifiri ya vuthoro vwapfo. Ivaria findo ficha fya ngoo yapfo, kyokyoshe kike mothia ya mitho ghapfo. Mira umanye iku Mrungu achekunde kifalenyi hena mburi ya findofi fyoshe. ¹⁰Vutdha iding'a hena ngoo yapfo na kuna vikia mrwe fiya fichikuvavia mwiri wapfo ang'u nkyo vuthoro na ndhinya tdhakwe ni mruke.

Chapter 12

¹Kangi ukumbuke akubarire hena mifiri ya vuthoro vwapfo, iranachecha mifiri iravie na miaka iranachecha ukaluluma iku, "Inyi thina inuliwanyi henayo." ²Hira kwii haremacha mma ukaphwinika ruva na mwiri na ndondo na mailwi ivwia mwera ukamiira. ³Ikyo kyacheva kigheri nghekyo mgheria ikulu dedema na vandu va kyumi varwe vakodeka na vaka vakyashagha vathilia, kwa iku ni vadu na vava vakyalolelea madishenyi vavonivo nicha. ⁴Maghegho, milango hena mitaa yachefingwa na ifugha ya vagheshagha yachethia vandu va kyumi vacheritishwa ifugha ya ndeghe na luathi lwa vepfu lwathia. ⁵Magherigho vandu vaovoha findo finiki na hatari ike njia na igheri wacherangaja maova ni igheri ya ndhighe ititikana voka na igheri ugheyo ishigha ya kiku yachethia. Niho mndu aghendo hena nyumba yakwe ya kala na kala na vagheomboletha ifuma bareberenyi. ⁶Mkumbuke akubarire iranavegha mghegho wa fedha kana bakuli ya dhahabu ibarika, kana nyungu ibarikia hena chechemu kana torali ya mringa ikutikia kithimenyi. ⁷Kiluli kiranavwilia handu kifumie na ngoo imvwilia mifunire. ⁸Tha kiho kya mvuke, "mwaliu anderera, kila kindo ni mruku nwareka." ⁹Mwalimu aleshighe figho na alevafundishive vandu maarifa. Alethonie na iamua na itunga fighano fingi fiivariene. ¹⁰Mwalimu aleshighe iandika akitumia fithibitisho fielerie, firero fimki. ¹¹Firero va vandu vaghire kigho ni tha mboghi. Tha mithumari ikaviliriwe nicha, nifo fundu firero fya varwe hena maluvungano gha fighano fyavo, nghevo vafundishirwe ni mrisha umwi. ¹²Mwanakwa ulambue kindo kicha mnu, ihareha fitabu fingi firaghire mwiisho na ithoma lingi lichende ileghela ya mwiri. ¹³Mthililio wa kindo undemiiraniwa, ni iku ni lathima umvware Mrungu na madikiro ghakwe kwa iku iki nikyo kiyamthara mndu. ¹⁴Kwa iku Mrungu acheende kila kikirirwe milahonyi hamwi na kiya kikuovie, kicha kana kivichwa.

Song of Solomon

Chapter 1

¹Wimba mcha, lwa Sulemani. mndu mpfho akyagaya na mkunde wakwe ²wo, na kole kuvenjibuthie kwa mumu wapho, kwaku lukunda lwapfwo ni mcha ikela mfinyo. ³Mafupa kukufirie ghaghire mbungo njicha. rina yapfo ni tha marashi ghakanyukia, hena ikyo vepfwa vakufurie. ⁴Njitika kwapfho, na furiche, mangi, na anjitike kenye kwakwe nikufurie na ikuililirwa, leka mizihirwe ni lukundo lwapfho, mcha ikela mfinyo. Vepfhwu vakufurie. ⁵Inyi ni wa njiu, mira ni mcha imwe vepfu va Yerusalemu- Wanjiu tha mahema gha Kedari, mcha tha mapathia gha Sulemani. ⁶Kunandenjimaka kwaku ni wa njiu mmbari unjikere. Varana va mao wakwa valeniichurie iding'a valenjighoshere mgherema mighunda ya mithabibu, mira mghunda wakwa wa mithabibu thinatunzani. ⁷Njivia iwe nikufurie, ku ni kwi kuagherishia mifungo yapfho? Ni kwi Kughehemesha mifungo yapfho mathangari Haniiki nive tha mndu akya vathi hena mafio gha vambie vapfho? ⁸Kole kuraichi iwe kughe mcha hena vandu va kika, ivaria mavato gha ifio yakwa na mahema gha vagheembea. ⁹Niakuananitha mkunde wakwa na farathi mcha wa kika hena farathi ta magare gha farao. ¹⁰Ndumbu tapfho ni njicha na mapambo, nzingo yapfho na uvitha lwa madini. ¹¹Nakuchembea mapambo gha dhahabu ithanganyirwe na fedha. mpfwo akyagaya. ¹²Igheri mangi alee kiraronyi kwakwe marashi ghakwa ghetaja mbungo. ¹³Mkunde wakwa ni tha mkebe wa marashi uchilaa kio hena mavele ghakwe. ¹⁴Mkunde wakwa kwakwa ni tha kifurushi kya maova gha hena mashamba gha mithabibu gha Eni Gedi. mkunde wakwe akyagaya nawe. ¹⁵Lolea iwe kumcha, mkunde wakwa Lolea uwe ku mcha, mitho ghapfho ni tha gha hua. Mpfhu akagaya na mkunde wakwe. ¹⁶Lolea iwe kuke nicha, lolea kuchangamkie. ¹⁷Ngutho ta nyumba yeru ni ta mierenzi na kali yeru ni fya miberoshi.

Chapter 2

¹Inyi ni iova hena tambarare, nyinyoro hena boto. mndumi akyagaya nawe. ²Thafundu nyinyororo iki hena mifwa ingi, ni fundu kukei hena vepfhu vengi voshe. Mpfhu akagaya weka. ³Tha fundu mri wa ibera uke hena miri ya mtirunyi, ni fundu mkunde wakwa akei hena vomu. Niakaa thinyi ya mshe wakwe kwa iizihirwa mnu na itunda yakwe lichinjinonea. ⁴Andenjiende hena kyumba kelighia na bendera yakwe kaghu yakwa nile lukundo. Mpfhu akyagaya na mkunde wakwe. ⁵Nilitha keki ta mithibibu na unjilithe mabera, kwaku nishokere kwa lukundo. Mpfhu akagaya. ⁶Kuvoko kwakwe kwa kumtho kuke thinyi ya mrwe ku mndumi kuanjishashata. Mpfhu akyagaya vepfhu vengi. ⁷Niashigha muahidi vepfhu va Yerusalemu kwa mori na kwa mbala ku mukafukondie ifurana Yerumwe mpaka ghakamchethia ghoka mpfhu akyagaya weka. ⁸Irwi ya mkunde wakwa Layoyo, o, havetho achie akyatola kaghu ya filima. ⁹Mkunde wakwa ni mbala kana Kamwana ka mori, Lolea amki nyuma ya ukuta lweru, akyamaka iiria idirishenyi akyalolea wafunyi. ¹⁰Mkunde wakwa alegaiye na inyi enjivia, "Vukia mkunde wakwa, mcha wakwa mcha fughende na inyi. ¹¹Lolea mbeho indemiira; mwera undethia" ¹²Maova ghandemifuma kaghu ya ithanga, igheri yekatia fyara na ndeghe iimba lundeche, na thauti ta hua tiaichwika ithangeni kweru. ¹³Mri wa tini undemiviritha tini takwe ta kijani na mithabibu indesitavi, iafunya marashi ghakwe, vukia mkunde wakwa mcha wakwa na fughende. ¹⁴Hua wakwa hena mbanga ta maghwe. Hena mbanga ta thiri ta milima ibarikie, leka nivone kyamu kyapfho. Leka niichwe thauti yapfho kwaku thauti yapfho ichinona, na kyamu kyapfho ni kicha mpfhu akyagaya ¹⁵Tivare mbweha fundu fweru, mbweha vandu vakyakonda mghunda wa mithabibu. kwaku ishamba ya mithabibu listawie. ¹⁶Mkunde wakwa ni wakwa na inyi ni wakwe; akyaya hena nyinyoro kwa raha. Mpfhu akyagaya na mkunde wakwe. ¹⁷Ghenda kyapfho mkunde wakwa, Kabla mkuta wa kyavukwau uranaira na kinje ireka. Genda kyapfho, uve tha mbala kana, Kamwana ka mori hena milima ya maghwe mengi.

Chapter 3

¹Kio hena kiraro kyakwa nilechue macha na uya nimfurie, nemkasha mira thiramvone. ²Nekuvia njeka, "Navukia niire mrinyi, iiria mitaa ya ufuva nimkashe" Nemkasha mira thiramvone. ³Varinji valekyaria venjivona hena mri nevavetha, "Mumvoire mkunde wakwa? ⁴Kanatungo nikinavaire nemvona uya nimfurie. N | emvwara na thiramleke mpaka ni kinamuende kenya kwa mao wakwa, hena chumba kya uya alenjivonikie hena ndenyi yakwe. Mpfhu akyagaya na vepfu vengi. ⁵Niashigha murave vepfhu va Yerusalemu kwa mbala na kwa mori uya thaka ku mukakonde ifurana Yerumwe mpaka likamchethia yoka. Mpfhu mdu akyagaya weka. ⁶Ni iki ikyo kiasumwa nyika tha ngutho ya ya mti, ufukijirwe manemane na ubani, hamwi na mchu thoshe wa marashi luakumbwa ni vachuluthi? ⁷Lolea, ni kirarokya Sulemani, Mashujaa mtandatu vakijungulukie, vanajeshi fiku makumi mtandatu va Israeli. ⁸Vo ni vathoefu va upanga na vaiichi fira. Kila mndu wa kyumi aure upanga mbarinyi. Yakwe akyakuvika tayari kwa mfiri wa maathi. ⁹Mangi Selemani akakuaghia kiphumbi kya kimangi kyeavawa na mbao ta Lebanoni ¹⁰Ngutho takwe tiaghiwe kwa fedha, nyuma havikiriwe thahabu na kiphumbi kitambaa kya Zambarau. voshi yakwe hapambiwe kwa Lukundo lwa vepfwu va Yerusalemu. Mpfhu mndu akyagaya na vepfhu va Yerusalemu. ¹¹Fumenyi bwang'a vepfu va vomu va Sayuni, na mumlolie mangi Sulemani akyarana ngoki mae alemree mfiri wa arusi yakwe, hena mfiri wa iziirwa hena maisha ghakwe.

Chapter 4

¹O, iwe ku mcha mkunde wakwa, iwe ku ya mcha mitho ghapfho ni gha hua nyuma ya kitambaa kyapfho kya kamu. Njwii tapfho ni tha ifio ya mburi liaghara ifuma mlima wa Gileadi.²Maghegho ghapfho ni tha magonji gfhaghiwe mafwea, gha kyafuma handu hethambiwa. Kila umwi aghire mapacha na haghireho hata limwi lipfwiriwe.³Mumu wapfho ni tha uthi lwa mrotoma mumu wapfho unulirie. Ndumbu tapfho ni tha maringo gha ikomamanga nyuma ya kitambaa kyapfho kya kanu.⁴Nzingo yapfho ni tha mnara wa Daudi uaghiwe kwa mistari ya maghwe, na ngao kiku kimwi tiadengeda kaghu yakwe. Ngao toshe ta vanajeshi.⁵Mavele ghapfho avi ni tha mbala ivi mapacha gha mori tiaya hena nyinyoro.⁶Mkaka kyavukwau kifike na finje fivuke naghenda hena milima ya manemane na filima fya ubani.⁷Uwe ku mcha, vucha vwapfho vukolokie, haghireho kipungurie hena iwe.⁸Nnjo na inyi ifuma lebanoni bibi arithi wakwa, nnjo na inyi ijuma. Lebanoni, nnjo ifuma kaghu ya amana, ifuma kaghu ya seneri na Herimoni, ifuma ya mireshe ya milima ya mlula.⁹Kundeiiva ngoo yakwa lumbia, bibi arusi wakwa. Kundeiiva ngoo yakwa kwa injikava ritho; kamwi du, kwa uvitha lumwi lwa nzingo yapfho.¹⁰Wo lukundo lwapfho ni lwa mbare njiki lumbio wakwe, bibi arusi wakwa! Ni kiath kiki lukundo lwapfho nighi lucha ikela mvinyo na mbungo ya marashi ghapfho ikela ghengi ghoshe.¹¹Myumu yapfho bibi arusi wakwa iadonya vuki, vuki na mariva fike thinyi ya thori tapfho ni tha marashi gha lebanoni.¹²Lumbio wakwa, bibi arusi wakwa ni bustani ipfhungiwe, ni bustani iphungiwe, Chemchem ipfhungiwa na mhuri.¹³Fyara fyapfho ni kithaka kya miri ya makomamanga ighire ndunda tafauti ya mimi ya hina na nardo.¹⁴Nardo na zafarani, mchai na mdalasini pamoja na aina toshe ta miri ya fiungo, manemane, na udi na mbare toshe ta mamukato.¹⁵Iwe ku bustani yechochoka, kithima kya mringa uelie, myachi yaghara ifuma lebanoni. Mphu mdu akagaya weka.¹⁶Vukia mkuta ava kaskazini, nnjo mkuta wa kusini hena bustani yakwa kimetha manukato ghakwa ghafunye marashi. Mkunde wakwa na ache hena bustani yakwe aye ndunda tia atifurie.

Chapter 5

¹Ndecha hena bustani yakwa, lumbwio wakwa, bibi arusi wakwa; Nivungenye udi lwakwa na mamukato ghakwa. Nilighie mwaru wakwa wa Vuki na vuki vwakwa, Ninyughie mfinyo wakwa na mariva ghakwa. vambwie vakyagaya na vakunde Yeniyi, vambwie nywenyi na muirwe lukundo.²Nilelee mira ngoo yakwa ilevukirie hena ndoro. Thauti ya mkunde wakwa iyakava hodi na ighamba, Njirughulia Lumbwio wakwa, mkunde wakwa, hua wakwa Kuraghire ibashi. Kwaku mrwe wakwa ubwetie na madonyi, njwii takwa tibwetie maimi gha kio".³Ndefunya ikoti yakwa, ni lathima niliraehe? Nithambie marende, ni lathima nighachafue?⁴Mkunde wakwa andevika kuvoko hena kitatha, ngoo yakwa fundu fwakwe.⁵Ndevukia nimrughulie mkunde wakwamavoko ghakwa gemiminika udi na minyu yakwa na mringa ringa wa udi hena kilacho kya kyoti⁶Ndemrughulia kyoti mkunde wakwa mira mkunde wakwa eghaluka eghenda. Ngoo yakwa yekindia; nereta ikuji Nemkasha mira thiramvone. Nemuilagha mira arairike.⁷Varinji valekyajunguluka mrinyi venjivona venjikava venjikia ngeu vathikari hena ukuta veondoa thori yakwa ya kaghu. Mpfhu mndu akyagaya na vepfhu va mrinyi.⁸Niashigha muahidi vepfhu va Yerusalemu ku mukamvona mkunde wakwa mumvie ku nialwaa fundu fwa imfura.⁹Mkunde wapfho avakelele vomi vengi na iki iwe kughe mcha hena vepfhu? Haniki akelele vengi mpaka ufuvia furave kiravo kya mbare ii?¹⁰Mkunde wakwa anorire kang'i akyaangaa hena vomi fifu ikumi.¹¹Mrwe wakwe ni thahabu ielie, njwii takwe ni laini na ta njiu tha ikoho.¹²Mitho ghakwe ni tha gha hua mabrinyi ya mifo ya mringa. ghathambiwe na mariva na ghachembiwe kwwa mikufu.¹³Ndumba takwe ni tha viraro vya mamukato, fichifunya mbango ya marashi nyumu yakwe ni nyinyoro ichimimika udi.¹⁴Mavoko ghakwe ni ghha mrangi ya thahabu ijungulishirwe mikufu. Ndenyi yakwa ni mbembe ipfwinikiwe nyakuti sanavi¹⁵Marende ghakwe ni ngutho ta maru maru ivikiwe kaghu ya thahabu ilelie. ivonekana yakwe ni tha Lebanoni, micha tha mierenzi.¹⁶Mumu wakwe uchinona, ni mcha mnu, iu niwe mkunde wakwa iu ni mmbwie wakwa, vepfhu va Yerusalemu.

Chapter 6

¹Mkunde wapfho aghendie kwi iwe kughe mcha hena vepfhu? Ni kya njia ingaa mkunde wapfho aghendie, kimetha fumkashe na iwe? Mpfhu akyagaya.²Mkunde wakwa aghendie hena bustani yakwe, hena firaro fya manukato ighenda ighaya hena bustani na ivunganya nyinyoro kwa raha. ³Mkunde wa Mpfhu akyagaya nawe. ⁴Iwe ku mcha tha Tiziza, mkunde wakwakunulirie tha Yerusalemu. Kuchithithimua tha ijeshi lighire bendera mothia.⁵Ghaluta mitho ghapho kua na inyi kwaku yakyanjikela vukai Njwii tapfho ni tha ifio ya mburi lighara ifuma hena mlima wa Gileadi.⁶Maghegho ghapho ni tha ifio ya magonji liaghara ifuma handu ghachithambiwa. Kila limwi lighire mapacha na haghireho hata umwi apfwiriwe. ⁷Ndumbu tapfho ni tha maringo gha ikomamanga nyuma ya kitamba kyapfho kya kyamu. Mkunde wa mpfhu akyagaya.⁸Haghire malikia makumi matandatu na fimada makumi manane na vepghu varairima itarwa. ⁹Hua wakwa, araghire ibashi wakwa, we ni we wekadu; ni mbora muhimu wa mae wakwe; niwe mkunde wa mka amghirie. Vabora va varoo vamvonire vemuilagha abarikiriwe, vamaalikina na fimada navo vamvonire na ventumbisha. Kirewe ni vamaalikia na fimada.¹⁰Aka nii u andefumilia tha ikero, mcha tha mwiri, akyangaa tha ruva, akyathithimua tha bendera ya jeshi?" Mkunde wa mpfhu akyagaya.¹¹Ndegghenda hena kithaka kya miri ya milozi nivone mimea mindu ikiyaleha botonyi nivone, ku kole mithabibu indesharuta, na kole makomamanga ghandethitawi. ¹²Nilechue iizihirwa, nekuichwa tha nikwerie igare ya farathi ya marana wa mangi. Mkunde wa mpfhu akyagaya.¹³Ghaluka nyuma, ghaluka nyuma, iwe mka kukolokie ghaluka nyuma, ghaluka nyuma, kimetha mirime ikumaka. Mpfhu akyagaya na mkunde wakwe. Haniki kuanjimeka mka ni nikolokie tha mndu akyachetha maghari ya mistari ivi ya vaghechetha?

Chapter 7

¹Marende ghapfho yakahavonikana mcha hena fyaru, mbora wa mfumwa! finama fyapfho ni tha mikufu tha ndima ya gheagha. ²Kitumbi kyapfho ni tha mfiringo wa bakuli nanga kinachuvura mthanganyiko wa mfinyo. Ndenyi yapfho ni tha ngano iumukie na ithungushirwa nyinyoro. ³Mavele ghapfho ni tha vana vavi va mbala, mapacha gha mbala. ⁴Nzingo yapfho ni tha mnara wa mbembe mithop ghapfho ni tha mave gha Heshiboni hena ilango ya Bathi Rabimu. mbua yapfho ni thamnara wa lebanoni ulolerie Dameski. ⁵Mrwe wapfho ni tha karmeli, Njwii tapfho mrwe ni ta thanbarau ya njiu mangi andeshathwa ni mapfhwundo yakwe gha njwii. ⁶Kuhamcha na kuhanulirie mkunde na mcha ghapfho. ⁷Vwacha vwapfho ni thamri wa mtende, na mavele ghapfho tha fifungu vya ndunda. ⁸Nileririkene "Niashigha iukwea mriu wa mtende; navwara fraya fyakwe." Mavele ghapfho naghawe tha fifungu fya mithabibu, na mbuko ya mbua ive tha mabera. ⁹Mumu wapfho na uve tha mfinyo mcha ukiwaghara mboa kwa mkunde wakwa, ukiwashereta hena yeru na mghegho. Mpfhu akyagaya. ¹⁰Inyi ni wamkunde wakwa na akyanjitamani. ¹¹Nnjo mkunde wakwa fughende bwang'a ya mri ; fwalaa kio hena fijji. ¹²Fuvukukie kakero churu fughende hena mighunda ya mithabibu fuvone kole mithabibu indevuka, kole isharutire na kole makomamamnga ghaalurie maova. Iho nakunika lukundwa lwakwa. ¹³Mitunguja iyafunya mbungo yakwe. Hena kyoti kya handu furue haghire ndunda ta kila mbare, masha na gha kala nikuvikirie, mkunde wakwa.

Chapter 8

¹Keba kuvee lumbwio wakwa kuongie ivele ya mao wakwa. Kimetha ku kila nikikuvona ipfho bwana nivekubuthu na mndu mandeji beresha.²Na kuthongolea nikuende hena nyumba ya mao wakwa, unjifundishe. Nakunika mfinyo ubekie unywe na mringa wa makomamanga mpfhu akyagaya. ³Kuvoko kwakwe kwa kumitho kuke thinyi ya mrwe wakwa na kuvoko kwakwe kwa kumndumi kunjisheshete. Mpfhu akyagaya na vepfhu vengi.⁴Niashigha murave vepfhu va Yerusalemu ku mukakondemwe lukundano lweru mpaka luthie loka. Vepfhu va Yerusalemu vakyagaya;⁵Niithou akyacha ifuma nyika amueghemerie mkunde wakwe wakwe? Mpfhu mdu akyagaya na mkunde wakwe. Nikuvutire thinyi ya mri wa ibera, haya handu mao alekughiririe.⁶Niavika muhuri hena ngoo yapfho, tha muhuri hena ngoo yapfho, Kwaku lukundo kuna nguju ikela. Kipfhwala lukundo lulemerie lughire ivwia nyumalo tha kuzimu; miale yakwe ialipuka; ni miale ya moro iyaaka miale ighire ndughuri ikila moro thothoshe.⁷Mringa ukacha wairimatho ivwagha lukondo, namga mafuriko ghairimagho iluvuta. Mndu wa kyumi akafunya mari takwe toshe fundu fwa lukuko, vukarimu vwakwe vwaberereshwa. Valumbie mpfhu vakyagaya.⁸Fughire lumbio mdu, na mavele ghakwe ghanalehagho. Ni iki fwamhirira lumbio weru mri aahidiwa iondolewa?⁹Kole ni ukuta, fwamuaghia kaghu yakwe mnara lwa fedha. Kole ni kyoti fwampamba kwa mbao ta mierenzi. Mpfhu mdu akyagaya weka.¹⁰Nile ukuta mira luvaha mavele ghakwa ni tha ngutho imara; hena ikyo ndemikoloka mothia yakwe. Mphu mdu akyagaya.¹¹Sulemani aleshire mghunda wa mizabibu ipfho Baali. Hamoni Alelikodishire vandu valitunze. Kila umwi aletarirwe aende shekeli. Kiku kimwi kya petha ta ndunda takwe.¹²Mghunda wakwa wa mithabbibu ni wakwa, Shekeli kiku kimwi ni tapfho, Sulemani mkunde, shekeli maghavi ni ta vya vachitunza ndunda takwe. Mkunde wa mpfhu akyagaya nawe.¹³Iwe kurue hena bustani, vambwie vakwa vakyairania thauti yapfho. Leka na inyi nichwe. mpfhu akyagaya na mkunde wakwe.¹⁴Fia fia mkunde wakwa, na uve tha mbala kana mwana wa mbala hena milima ya manukato.

Lamentations

Chapter 1

¹Mri kubhoka ugheghire bhandu bhengi lubhaha uke thoka. Undebha tha mjane, Japo nighe ithanga irwe. Nighe mrana wa mangi maghari ya ithanga mira lubhaha mira lubhaha andelathimishwa utumwa. ²Aafugha na irangara kio, Na mithori iyaghara hena uchumbu takwe. Haghire hala mghemfura ambembeletha. Bha bwie bhakwe bhoshe bhandemlegha. Bhandebha bhanzo bhakwe.³Akinanabhe mkibha na bhwathi Nakwa thababu ya ibhwariwa mbai Achiikaa maghari ya bhabhwie na achihuma hata mfirmuiwee. Bhoshe mbhamwibharia bhambhona hena bhwathi bhwakwe.⁴Barabara ta Sayuni tendeeleluka ang'u haghire acha hena sherehe ie ndewe ho. Fyoti fyakwe fyoshe ni bhukibha. Bharisha bhakwe bhoshe mbhaeleluka. Bhephu bhakwe bhandeghariana naweweka ake hena ugumu. ⁵Bhabhichwa bhakwe bhandebha bhaarwe bhakwe bhabhichwa bhekwe mbhathuri Mangi andemtenyiria kwa thababbu ya bhunzo bhwapho bhungi Bhana bhapho bhadu mbhaghena mateka kwa bhanzo bhapho.⁶Bhucha bhundemleka mphu Sayuni. Bhana bhamndumi(mengi) bhandeba tha mbala irabhoni heembe. nambhaghena bhaetherie mothia ya bhaya mbhabharitisha.⁷Hena mfiri ya bhathibhwakwe na iraghira nyumba Yeruthalemu ya kumbuka findo bhakwe ficha aghafiuke mwanzo mifiri bhandu bhakwe bhaghirie mabhokonyi ghabhanzo haghire amghenjere hoo Bhanzo bhabhabhonire bhakasheka bhakia bhwethi bhwabhwo.⁸Yerusalemu ihirire bhunzo mnu, heicho, abhonireragwa thakindo kichafu Bhoshe bheghechimheshimu lubhaha mbhamthumu kwalia bhaborire ruhu yakwe. Andeghariana naighera ighaluka mbarinyi. ⁹Andebha mchafu thinyi ya thiketi yakwe. Akumbukie mwisho wakwe Heicho aghire kwa njabu we aghire mndu wenu embalemba hoo. Lolea mangi, Angu mnzotho akunigaka (matumbi)¹⁰Muzo agholele kubhoko hena findo fyeru fya thababu Abhonire bhathangu Bhakiingia handu hakwe hakamilifu (Takatifu) Kwali kughebbhabhirie bhanaingia hana bhungano lavakwe.¹¹Bhandu bhoshe mbhaghariana nbhakasha mkate Bhafunyire hazina Tabho ta thamani ang'u kijo chebhighira moo wabho. Lolea mangi njikumbuka nanyi kwali ndebha thighirenyi faida. ¹²Thikindocho kwapho bhoshe mwaira? Lolea na ubhone kole haghire mndu aghire Bhucha tha bhudia nnalisua bhati nabho. Tangu mangi anjilithire bhati hena mfiri wa iding'a yakwe ikai¹³Niifuma kaghu niho armie moro hena maghua ghakwa na undeni hena Andeala nyavu hena marende ghakwa nainjihataluta Andenjira mkibha mkibhibhi. ¹⁴Shaghi ya nzune takwa itambiwe ni mabhoko ghakwe. tilumbikiriwe na ibhikwa nzingo kwakwa Abhiki ihira yakwa likalemwa.¹⁵Rubha andenjibhika mabhokonyi

ghabho ambabho thirairima ibharegha chochoshe Rubha andebhahirira mashujaa bhakwa bhoshe ibha thikindo cho findeilagha mkutano mre Mangi andemvi Bhara hena shinikizo itho bikira mphu wa Yuda.¹⁶Inyi imfughia mambogho ritho yakwa ritho yakwa iyakuta mringa, kwalia mghenjilemba lemba akehacha nainyi aghebha injibhighira moo wakwa, Bhana bhakwa bhalekiwa bhoka ang'u mnzo andekela.¹⁷Sayuni agholele mabhoko ghakwe; Haghire hata umwi wemlemba lemba Mangi ande funya amri kaghu ya Yakobo kumbha msunguka bhabhe mateka wake Yerusalemu andebha maghari yabho thakundo kirabhie.¹⁸Rubha niwe aghire haki ang'u nndelega maamoro ghakwe; Ichwenyi nnamlomba imwe bhandu Mghelolea mithori yakwe. Bhaana bhakwa bhakika na bhana bhakwa bhachumi bhandeondoghwa mateka.¹⁹Nigheileghe ibhobhanjifurie mira bhakanji lemba bharisha bhakwa na bhaghothi bhakwa bhakaphwa mrinyi iho bhaakasha kijo ili iti hamesha ngoo tabho.²⁰Lolea iwe Mangi ang'u inyi nike hena bhathi ngoo yakwa indeya bhathi ngoo yakwa indegheluka bhoshi kwakwa; Ang'u nnde lema mnu ipho bwaringa ipua iyamalia bhandu kenya hake tha kipha.²¹Bhandeichwa bhawathi bhakwa. Mira haghire wenji ghenja ho Bhabhichwa bhakwa bhoshe bhadue bhawathi bhwakwa na bhadue kicha kundenjahirira kwii. Kundeende mfiri kuahidie; lubhaha leka bhabhe thainyi.²²Leka nzune toshe ticha modhia yapho Angana nabho fundu kuengene nainyi kwathababu ya nzune takwa toshe ighana yakwa na ni lingi ngoo indephwa ramba.

Chapter 2

¹Mangi amphinikie mphu wa sayuni mbai ya ilwi ya iding'a yakwe. Akumbie itumbishwa Israeli mbai ifuma iphokaghu mpaka ithangenyi wala akumbukiwe kiphumbi cha marende gha kwa hena idin'ga yakwe. ²Mangi amirire na aghirewe kwa mri yoshe ya Yakobo. Mfiri ya idin'ga yakwe andeghutha miri ya mphu wa Yuda; Kwairaghwa aghatire mbai bhumangi bhatawala bhakwe. ³Kwa idin'ga ikai abheghie kila pembe ya Israeli. Abhighirie kubhoko kwake ifuma kwa bhanzo. Aokere Yakobo tha moro mkai ua malia kila kindi haghii yakwe. ⁴Kole mnzo aghalutire bhura ilolea kweru na wakumndumi wakwe uketayari kwa fira. Abhachinjie bhoshe bhagheke. hamwi nabho hena ihema ya mphu Sayuni Akutie idin'ga yakwe tha moro. ⁵Rubha andebha tha adui Amirire Israeli. Amirire manyumba ghoshe ghasho. Akondie maboma ghakwe. Aongerera ifugha na ihubhiwa maghari ya bhephu bha Yuda. ⁶Andekabhanja ihena yakwa yethangama thaka nyumba ka bustani. Andekonda handu ha thangamia. Mangi andethababisha ibhunganyika na Sabato indeibhawa Sayuni, Kwalia andemberesha Mangi na mrisha hena bhukai bha idin'a yakwe. ⁷Mangi aleghe kitalo chakwe na ilegha handu hakwe hatakatifu. Afunyire fibambathu fya nyumba mabho konyi gha mnzune. Bha kabhi thauti kenya kwa Mangi thamfiri wa sherehe. ⁸Mangi aamurie ikonda kiba mbatha cha mri wa mphu wa Sayuni Agholeke kamba ya kipimo naanaringili kubhoko kwakwe ikondakibambatha abhikie minara na kibambatha ifughia hoo; hamwi na fighereke. ⁹Milango yakwe indegha mbai akondie na itenya chuma cha kibambatha. Mangi, wakwe na bhana na Mangi bhake mgheri ya mathanga, sheria ikehoyo na bharoti wala mbhapatabho ndoro ifuma kwa Rubha. ¹⁰Bhaghoti bha mphu wa Sayuni bhaikie mbai chwii. Bhakumbie materi mrewa kwabho na iraa magunia Mabikira bha Yerusalemu bhaghatire mirwe yabho mbai. ¹¹Midho ghakwa ghaumirie mithori yakwe ndenyi yakwa iyahoroma; Sehem Takwa ta bhoshi tendekutika kwa thabhabhu ya konda ya mphu wa bhandu bhakwa, Bhana na fibhana bhatereta faham mitaenyi. ¹²Mbharera kwa bhamal, "mbeu tikekwi ta mvinyo?" Thandu mbhathini mifiri thamndu agosherwe mitaenyi ipho mrinyi mifiri yabho ikutiwe hena mbafu yabhamae bhabho. ¹³Inyi nairima irera kwapho, mphu wa Yerusalemu? Nairim ifananisha naiki ili niku lembelembe, mphu bikira wa Sayuni? In'go yapho niire tha ebhe. Nii airima ikunura? ¹⁴Bharoti bhapho bhandebhona mongo na idoro tamongo takwapho. Bhana bhika mwaji apho bhafunyire firero fya mongo nafyereta. ¹⁵Bhoshe mbaira mbarinyi ya barabara mbha kabha makofi kwapho. Mbha diha na ikucha mrwe yabho kwathababu ya mphu wa Yerusalemu na irera, Iu nitho mri bhaniheghe mkamilifu wa bhucha; inuliwa ya ithanga yoshe? ¹⁶Bhabhichwa bhapho bhoshe bharugulie mumu yabho naikunangia. Bhakalalie na ishagha maghegho nairera, "Funde mmira we! Fundeikaa iirima ibhona!" ¹⁷Rubha ahirire aghecha shigha ihira Ahirira kirero chakwe Akughalutire bila mruma. kwalia amwiiriwe m nzune ikusherehekea; abhutirie pembe ta bhanzune bhapho. ¹⁸Ngoo tabho tikamfughia Mangi, fibambadha fha mphu wa Sayuni! Bhika midhoni yapho ighara mbai dha mfo kio na mdhaghari. Kunakumka kachui, Midho ghapo bila kaehui, ¹⁹Bhukia fugha kio modhi kio cha manane! Kuta ngoo yapho tha mringa modhia dam cha Mangi. Ghola kaghu mabhoko ghapho kwa ajili ya bhana bhapho mbha thimia kwa njaa hena irira ya kila mtaa. ²⁰Lolea, Mangi na ukumbuke bhaya kubhabhi kie kwii Bhaka bhaya mbora ye ghira yabho bhana bhabha kumbukie (bhalolea)? Bharisha na bharoti bhachinjwe handu he cha kwa Mangi? ²¹Bhoshe bhadu na bhare mbhaika hena teri ya mitaa. Bheka bhakwa bhadu na bhomi bhakwa bhandu bhaghwie kwa ipua; kundebhadu bila huruma; ²²Kundeobhosha kole kughebhaikeghe bhabu hena mfiri waiya kijo. iobpha yakwa kila handu mfiri wa idin'ga ya Mangi haghire atorokie hoo; Ibho nibha lolelie naibhalosha, Mnzo wakwa andibhakonda.

Chapter 3

¹Inyi wachumi ibhonire mhinjiko mbai ya ngongo ye idin'ga ya Mangi. ²Bhandenjiritisha na injithababisha ighenda hena mma kuliko hena kilanga. ³Keni andejighalutira kubhoko kwakwe mara kwa mara mdhaghari woshe. ⁴Andelalidha nyama takwa na njoni yakwa ifia andetenya maghua ghakwa. ⁵Andegha iboma kaghu yakwa na injithusha ibhabhiwa na ilethea. ⁶Andenjiikalitha hena kio dhahabu bhaphie kala. ⁷Anjithungukie kila handu hata ifuma dhairimanyi ande dhababisha nyororo wakwa ilemea. ⁸Nikifugha na ilomba ighenjwa achilegha ilomba yakwa. ⁹Adhuirie irira yakwa kwa maghwe ghadho ujiwe akondie iira yakwa. ¹⁰Fundu ake kwakwa nidha dubu aadeghea (oanyatia)Nitha ndimba ake hena iku fughana. ¹¹Aghalutire iirira yakwa na inji barabara andenjibhika mkibha. ¹²Ande konda bhura bhwakwe Nainjibhika nibhe shabaha hena mpyi. ¹³Andenjiokea kiti kwa mpyi wa ishika yakwa ¹⁴Ndebha menaingia kwa bhandu bhakwa shoshe; Wimbo wabho madhaghari di. ¹⁵Andenjiichwa idin'ga akunjichokesha kwa pakanga. ¹⁶Andenji tenya maghegho kwa thangathanga andenji phinika maifu. ¹⁷Kundenji bhika ngo yakwa hacha na amani Nikibhaa ifanikiwa. ¹⁸Nikaghamba nguju takwa tindereka na mmamini yakwa kwa mangi. ¹⁹Kumbuka mrabhadhi ghakwa na iphiwa yakwa ibhabha na nyoko. ²⁰Ngoo yakwa ichiekumbuka gho Nayo iinemebhoshi yakwa. ²¹Nakukumbuta kirero ki heicho nina matumaini. ²²Ningoo njicha ya Mangi irathia na huruma takwe ta mifiri mingi. ²³Ninjisha kila ikero ukeni wapho ni mrwe Mangi ni urithi wakwa, Nirerie heicho namwi rahia. ²⁴Mangi ni urithi wakina, "Nirerie kwio namghwia. ²⁵Mangi ni mcha kwabhaya bhamshigha. ²⁶Nikicha ibhera mboa wokovu wa Mangi. ²⁷Nikicha mndu itika ngoi yaghe ghabhujana. ²⁸Leka aikae weka hena bhumboa ikambha ike kaghu yakwe. ²⁹Leka abhike mumuwake hena teri-kwai rima haghire matumaini. ³⁰Leka afunye ndumbu kwa amkabha, aichure mpaka kaghu kwa iraghwa. ³¹Kwa lia Rubha arakulegha telele. ³²Mira hatakole aabhikia iraghwa, aghira huruma kwalia aghire ifura yakeno. ³³Kwalia mabbichira ifuma ngoonyi kwekwe au ilidha bhana bhabhandu. ³⁴Ibhra mbai ya marende bhafungwa bhoshe bhai thanga. ³⁵Immima keno mndu modhia ya mndu wa kaghu. ³⁶Imuima mndu keni Mangi airikime findo dhaisho. ³⁷Niiarerie na ikabha kolethira mangi irera? ³⁸Thiifuma mumu wa ake kaghu mabbichwa na umecha ghacha? ³⁹Mndu ake namo airima iran'gara? Mndu airima kwia iran'ga kwa inyinyiriwa ya bhunzo bhwakwe? ⁴⁰Nafulolie njia teru na ilighera, nafu mbhilie Mangi. ⁴¹Na fubhutire ngoo teru na mabhoko ghaeru kwa Mangi Kaghu. ⁴²Fukokotherie na ilegha na kunaregheapho. ⁴³Kukuphinikie na idin'ga naifuritisha, kubhwa ghie na kunaregheghewapho. ⁴⁴Kuku phinikie na ilwi ili hana ghira ilombwa lijaira. ⁴⁵Kundefuhira tha Mabore na taka maghari ya madhanga. ⁴⁶Bhabhichwa bheru bhoshe mbhaculaani. ⁴⁷Mhayohayo na iregho findefuibharia ubhichwa na konda. ⁴⁸Midho ghaka nga miminika na mifongo ya ni thori kwathababu ya bandu bhakwa. ⁴⁹Midho ghakwa ghafunya mithori bila mwisho; bila ahueni. ⁵⁰Mpaka aghelolea mbai ya mangi alolea ifuma kaghu. ⁵¹Midho ghakwa nga thababi ighariane (huzuni) kwa thababu ya mri wakwa. ⁵²Ndedhakwa tha ndeghe ighebhoe adui bhakwa bhandenji winda bila thababu. ⁵³Namringa ukakutika kaghu ya mrwe wakwa nighererie ndetemewa hacha. ⁵⁴Nikailagha rina yapho, mangi, ifuma ipho mbai ya ishimo. ⁵⁵Ukaichwa irwi yakwa. Ukaichwa irwi ya kwa nikina rere, "Kuna thiba ku rwi kwapho kwa ifugha yakwa yelomba unjighenje. ⁵⁶Kuchie haghiehi mfiri nikuileghe, ukarera, kunaobhoha." ⁵⁷Rubha kughenjere kethi yakwa, kughenjere maisha ghakwa. ⁵⁸Mangi, kubhonire mabbichwa bhanjihirire nyi nyiria kethi yakwa. ⁵⁹Kubhonire ikonda yabho. Mipango yabho yoshe ihusu inyi. ⁶⁰Kuchue inangia yabho, Mangi na mipango yabho injihusu. ⁶¹Mumu yaibho mbhabhukia kinyume chakwa. mathitaka ghabho nghacha ihuthuinyi mfiri mthima. ⁶²Lolea handu mbhaika na ibhukia. mbhanjinangia na inji ibha kwa nyimbo tabho. ⁶³Bhabhighirie, Mangi, fundu bhahirere. ⁶⁴Kwa leka ngoo tabho bile iroghotika! inyinyiria libhe kaghu yabho. ⁶⁵Ubharitishe kwa idinga na ibhakonda ithanga ye kaghu kwa Mangi.

Chapter 4

¹Thababu indelelala, nikikwia dhahabu ujicha indeghehika. Maghwe mecha maghwe mecha ghakumbiwe mothia hena kila njia. ²Bhana bha Sayuni bhaghire thamani bhanene na thahabu safi fundu mbha thaniwa ibha fyombo. fya udongo ndima ya mabhoko gha mghevumba. ³Hata ikite ya thaka lichifunya mavele lichiongetha bhana bhabho mphu we bhandu bhakwa andebha mkai, mfano wa mbuni jangwani. ⁴Ulimi wa kibhocha kikya onga wa bhwarana na kerui yakwe kwa laka bhana bhandu bhalomba kijo mira haghirehoo hata umwi akohaghabhia. ⁵Bhobhagha thoerie iya kijo cha gharama lubhaha bhaghire bhwathi njaa mitaenyi na bhaya bhalunzirwe kwiirathori ta Thambarau lubhaha bhalee handu habhichwa. ⁶Inyinyiriwa ya mphu wa bhandu bha kwa ni irwe ikela ya Sodoma, naighaluliwe kwa dakika na haghireho abhutirie kubhoko ighenja. ⁷Bharongori bhabho bhaelie ikela theluji nii bhanjewe ikela maribha miri yabho nighe imara ikela ighwe, miriyabho igheke tha ya kuti samawi. ⁸Kolea yakwe lindebhaa ya njiu tha kio iyamanyikayo ughongo. Njoni tebho likorobhe hena maghua ghabho; indebha iuma thangwi. ⁹Ibho bha bhwaweghiwe kwa ipua bhagheghire kisheko ikela ibho bhaphwie kwa nja bharekie, bhakatochwa kwa ibhura maende shambenyi. ¹⁰Mabhoko gha bhandu bhakika gha ghire huruma ghandebha chemsha bhana bhabho; bhandebha kijo cha bho wakali bhephu bhabhandu bhakwa bhakibha konda. ¹¹Rubha arorere iding'a yakwe akutia inding'a yakwe ikai. Aashire moro Sayuni ateketethe mithingi yakwe. ¹²Bhamangi bhaithanga bhaaminiebho wala bhakathi bha ishanga iku maadui (bhandu bhabhichwa) bhagheringilia bhai ngirie hena kyofi kya Yeruthalem. ¹³Ghabhunirie kwathababu ya nzune ta manabii a ta bharisha bhakutie nzakame ya haki mothia yakwe. ¹⁴Mughua tangetanga kwa upofu mitaenyi mughekuchafurie kwa unajisi wa nzakame iraghire ruhutha ya mndu iibhwara hena thori takwe. ¹⁵Ikaa hacha iwe kunajithi bhandu bharerie kwa nguju" Ikaa hacha! kunabalia!" iho bhakatanga! Bhandu bhakavera maghari yaithanga," mwairima iikaaha hemwe." ¹⁶Rubha weka amitawanya akamulambue hewe imwe mmwaheshim vagheembea na mmwaroramwe ipendelea bhaghothi. ¹⁷Mitho gheru ghaghaleghia ghaki lolea bhwaitashwa ifuma mina yeru ya magheria phulolelie ithanga liraya irima iokoa. ¹⁸Bhaibharirie madambo gheru, bhairiebho ibhara nitaenyi kweru mwisho weru ugheke haphwihi na mifiri yeru ighatarirwe, mwisho weru ughafikie. ¹⁹Bhaghefutishire bhaghararukie ikela Tai wa kaghu bhagha furitishire mlimenyi na ifudeghanyika. ²⁰Mruke mbuenyi- Mfiwa mafura Mangi- niwe abhwerwe hena ishimo: ang'u niwe arereriwe thinyi ya mshe wakwe haika bhaithanga. ²¹Shekerera usheke, mphu wa Edom, iwe kuchiikaa ithanga ya Uzi. Mira kwapho kikombe kyaira kwairu na ifunya thori. ²²Mphu wa Sayuni, inyinyiriwa yapho ya fika mwisho aongerawe mateka ghapho mira mphu wa Edom, amlitha bhwathi, arunjua nzune takwe.

Chapter 5

¹Kumbuka, Rubha, Ghafufunirie na ubhone iraghwa yeru. ²Urithi weru undeghatirwa kwa bhaghenyi, nyumba teru kwa bhaghenyi. ³Fundebha yatima bila papa, na mama bheru nitha bhajane. ⁴Mfwa shighwa fulihe hela kwa mringa weru mfwanywa kangu fulihe hela ipata mbao teru. ⁵Fukunyire kwa mithari na Assiria fupale kijo cheighuta. ⁶Papa bheru bharire nzune na bhakehobho na ifwe fundeondoa nzune tabho. ⁷Bhandima bhafuikalilie na haghireho wefufunya hena mabhoko ghabho. ⁸Ibho mbhacha kweru bhake habhwihhi nyuma yeru fuchokie na haghire ipaho ihema. ⁹Mwapata mkate weru kwaihatarisha maisha gheru kwathababu. ya ipua nyika. ¹⁰Njoni tindebha ta moro tha riko kwathababu ya moro wa nja. ¹¹Bhaka mbhabhwarwa nguju Sayuni, na mabikira hena mri wa Yuda. ¹²Bhana bha mangi bhande nyongwa kwa mabhoko ghabho na haghire heshima irorererwe kwa bhaghothi. ¹³Bhandu bhakiumi bhandu mbhalathi mishwa ishagha mbeu kwa ighwe ye shaghia na lohathoro mbhakuna mbai ya mashiki. ¹⁴Bhaghothi bhandeleka mlango wa mri nabhathoro bhandeleka denthi. ¹⁵Ficha fya ngoo finde koma naichetha yeru linde ghaluka ibha ifugha. ¹⁶Ngara indeghwa mrwenyi kweru ikyo ni kyeru ang'u fundeghwa nzunenyi. ¹⁷Kwalia ngoo teru tindebha ntsbhabha na mithori yeru iyathia kwafindo fi mithori yeru iyathia. ¹⁸An'gu mlima Sayuni undelea vukiva kile cha mtaani kikya chetha kaghu yakwe. ¹⁹Mira Rubha, nkwa tawala telele, na kwaikaa hena kiphumbi chapho cha kaghu telele na telele. haniiki nkwaufubhaa telele. ²⁰Haniiki nkwafulika kwa mifirimingi. ²¹Fubhwichire kwapho, Rubha, na ifwee fwabhwia bhika bhusha mifiri yeru fundu tighekepho kala. ²²There kwio ufuleghe na idinga kweru liire kiasi.

Daniel

Chapter 1

¹Hena mwaka wa kararu wa vufumwa vwa Yehoyakimu mrwe wa Yuda, Nebukadneza Mrwe wa Babeli alechie Yerusalemu naithunguka hena Mri netha aleghie mahitaji ghakwe ghoshe. ²Mndumi alemkie Nebukadneza netha amkale Mrwe wa Yuda, na alemnikie findo fyo mpaka hena ithanga Iya Babeli, hena nyumba ya Ruva wakwe, na alifivikie vifindo ficha vielesherwe hena nyumba ya Ruva wakwe. ³Mangi akambia Ashipenanzi, wakwe mrwe avaende vengi vandu va Israel, va mbari ya kimangi na vakagharie. ⁴Vanake varaghire idoa vake kindokicha vanulirie, vaghire vufundi hena ikaghaa lyoshe, vaghire maririkano na vucha, kangu vaghire matumbi mecha vairima ihira hena Ikulu ya Mangi. Alekyashighwa avaloshe kirero na lugha ya Babeli. ⁵Mangi alevateghire vundu vwavo ifungu ifuma hena kijo kyakwe kicha kwa kila mfiri na hena divai anyughie Vanake va. Valekyashighwa iloshwa kwa myaka iraru. na baada ya iho, vagheirima imhira Mangi. ⁶Kighari kyavo nile Danieli, Hanania, Mishaeli, na Azaria, baadhi ya vandu va Yuda. ⁷Mhiri mrwe alevanikie marina: Danieli akamwilaghe Belteshaza, Hanania akamwilagha Shadraka, Mishaeli akamwilagha Meshaki, na Azaria akamwilagha Abedinego. ⁸Mira Danieli hena mrwe wakeve akavona ku akakunikie vuvichwa wewekawe hena kijo kicha kya mangi wala hena divai ningeyo ainyughie. Heikyo akalomba rutha ifuma kwa mhiri mrwe kimacha anaghekuvikia vualani weweke. ⁹Heikyo, Ruva alemnikie Danieli kibali na vumboa iirina hena Vucha ningeva mhiri mrwe aleghire kwakwe. ¹⁰Mhiri mrwe akamvia Danieli, Nnamuovoha Mndumi wakwa Mangi. Ashighe kijo na fyenywa mmwashighwa mufitumie. Hamiki amuvone imwe mmwa vonikana uvichwa ikela vathoro vengi vaenere na imwe? Mangi airima iondoa mrwe wakwa vundu vwenyu. ¹¹Na kangu Danieli akamvia mghemkia nighewe mhiri mrwe alemvikie vundu vwa Danieli, Hanania, Mishaeli, na Azaria. ¹²Aleghambie heikyo fugherenyi ifwe, vahiri ndima vafwo kwa mifiri ikumi. Fumkenyidu mboghambogha thelyaa na mringa wenywa. ¹³Nakangu uananiithe na vucha vweru na vathoro vachilya vijo vya mangi, na mufuhirire ifwe vandu vafwo ianana kia nkwakivona. ¹⁴Heikyo mghemkia akairaniana nawe ihira kwio na akavaghera kwa mihiri ikumi. ¹⁵Hena mwisho wa mfiri wa ikumi thora yavo ikaghira afya ikela vathoro vya valeghie fijo fya kwa Mangi. ¹⁶Heikyo mghemkia akavutha kibaba kya kijo na fyenywa fyavo na vakanikwa mbogha du. ¹⁷Na ihuthu vathoro va bhana Ruva akavanika imanya na ikaghaa hena kirero na ikaghaa, Danieli alehirimie imanya aina thoshetha ilora na ndoro. ¹⁸Hena magheri gha ulevikiwe ni mangi iavaende voshi, Mhiri mrwe akavaende mothia ya Nebukadneza. ¹⁹Mangi alererie navo, na kighari kyavo ithio (ikundi) Lyoshe haveghire ho veananitha na ko Danieli, Hanania, Mishaeli, na Azaria. Valemkie mothia ya Mangi, vakiva tayari imhirira. ²⁰Hena kila iswali lye kaghaa na lyemanya Mangi avaulithire, alevakolerie uwezo kando ikumi ikela vaghanga voshe na vya

vachikuvua na ikubaha irera na vandu vafwie valeke hena vungi vwakwe voshe. ²¹Danieli aleikee ho mpaka igheri iya kuvoka Iya Mangi wa Koreshi.

Chapter 2

¹Hena mwaka wa kavi wa Nebukadneza, aleghire ndoro. Kariongo yakwe alelighie vwathi sana arairime ilaa mario. ²Niho mangi akavailagha vaghanga na vava vachirera na vafwie. kangi alevaileghe na vasavindoro thakwe. valechie na vakamka mothia ya mangi. ³Mangi akavavia, Nileghire ndoro na kariongo yakwa igheri mashaka nnashigha imanya ndoro yo ina maana njiki. ⁴"Kagi vandu vakagharie vakamvia mangi hena kiaramaiki, "Mangi aishi telele na telele! Fuvie ifwe ndoro vahirindima vafwo naifwe fwakwia mana yakwe." ⁵Mangi akavavia vandu vakaghire, "kindoki kindemithia kole muramiirime iivika ndoroikindo kicha kwakwa na iitafsiri miri yenyu yatemwa firumbue rumbue na nyumba thyenyeu thyava fichuguu uchafu. ⁶Mira kole mukanjivia ndoro na mana yakwe, mwanikwa thawadi ifuma kwakwa na heshima irwe. Heikyo njivia ndoro na mana yakwe." ⁷Vakamvia naighamba, "Mangi naafuvie, vahiri ndima vakwe, ndoro naifwe fukuvie mana yakwe." ⁸Mangi akavavia, Niichi kiukweri imwashigha ighari zaidi kwalia muvonire maamuthi ghakwa ni magumu ihuthu kindoki. ⁹Mira kole murakairime injivia ndoro, haghire kirero kimwidu vundu vwenyu. mundeamua ichemba mongo na firero fyelembana ngefyo mupetene handu hamwi injivia mpaka iho naghebadilisha karioongo thyakwa. Heikyo, njivienyi ndoro, na kangi namanya ku mmwairima iitafia vundu vwakwa. ¹⁰Vandu vakagharie vakammbia Mangi, "Haghire mdu hena ithanga airima itimitha kiamangi akyashigha. Haghire mangi wowoshe mrwe na aghire nguju ngewe emishigha kindo the ikyo ifuma kwa vathavi, nanga vaghere na vafwie, wala vaghekaghaa. ¹¹Kia akyakishigha mangi ni kigumu, kangi haghire wowoshe airima imvia mangi thari mirungu kangi irachiikaa kighari kya vandu." ¹²Kindoki kimfunyire mangi aichwe iding'a akafunya mri ivawagha vava voshe vamanyaikie ku vakagharie va Babeli. ¹³Heikyo amri ikafuma ku vava voshe vamanyaikie ku vakagharie nimithari vawaghwe. Heikyo vundu vwa amrii nimshigha Danieli na vambwie vakwe kimacha vawaghwe. ¹⁴Niho Danieli akamvia kwa buthara, Arioki, Mrwe wa vagheria va mangi ngewe avechie ighevaghwa voshe vava valemanyiikie ku vakagharie hena Babeli. ¹⁵Danieli akamvetha mkarungu wa mangi, "Haniiki amri ya mangi niya fiafia kwio, heikyo, Arioki akamvia Danieli kia kifumirie. ¹⁶Niho Danieli akaingia nyumba akatereva kilaghano kyaigheri lyevonana na Mangi kimacha airima imtafilia mangi. ¹⁷Kangi Danieli akaingia nyumba voshi akavavia Hanania, Mishaeli, na Aziria, kia kifumirie. ¹⁸Akavalembalemba vashighe mborere ifuma kwa Ruva wa kaghu (mbinguni) ihusiano na siri ku we navo vanaghe waghwa hamwi na vandu vengi vareghue vamanyaikie ku vakagharie hena Babeli. ¹⁹Kio kia thiri ikafunyuiriwa kwa Danieli ihuthu ndoro. Henaikyo Danieli akamtukuza Ruva wa kaghu(mbinguni). ²⁰Akaghamba, "Litukuzwe irina lya Ruva telele na telele. Kwalia ikaghaa na nguju ni fyakwe. ²¹Achibadilisha igheri na magheri; Achivutha vamangi naivika vamangi hena vifwumbi fyavo fya imiku (enzi) Achivanika ikaghaa, vaghekaghaa na imanya icha. ²²Achifwunna findo fya mbai na fikuthughene kwalia aichi fia kile mmenyi, nawe achiikaa hamwi na kilanga. ²³Ruva wa vapapa veru, nnakuvia haika na ikufura iwe vundu vwa ikaghaa nanguju kunjinikie. Luvaha kundeirima ifivika mwaji kweru fia fukutorevie: kundefumanyisha findo nfya mhuthu mangi. ²⁴Niho Danieli akaghenda ighemvona Arioki wia ningewe mangi alemthaghurie ivwagha kila mndu aleghire ikaghaa hena Babeli. Njitika kwa mangi kangi namrore mangi itafija ndoro yakwe. ²⁵Kangi Arioki kwafiafia akamtika Danieli mothia ya Mangi na ighamba, Nindemvona umwi wa mateka wa Yuda mndu ningewe atafija ndoro mangi." ²⁶Mangi akammbia Danieli(Avechiilaghwa Beliteshaza) Luvaha kwairirima injivia ndoro niivonire na maana yakwe? ²⁷Danieli akammbia Mangi na irera thiri ningeyo mangi ailombie yavayo ifunyuiriwa ni vandu vakagharie na vava vachirera na vafwie, na vava vathari, nanga na vaghemanya nyota. ²⁸Mira hagire Ruva achikaa fwo kagu kwa Ruva, niwe achifwunna kikuthughene andemi kumanyisha iwe, Mangi Nebukadneza, kia kyaghefumia mifiri ichie ithi nitho ndoro na maono gha kariongo thafwo kuvonire igheri kulee kitandenyi kyafwo. ²⁹Nakwafwo iwe mangi maririkano ghafwo ghake kitandenyi kyafwo nile findo fichie, na wia achifunya kikuthughene andevona kimanyike kwafwo ihuthu kia kike haghwihi ifumia. ³⁰Heikyo inyi thirii ifunyuirue kwakwayo kwaikaghaa lyakwa lyolyoshe inyiniure ikela mndu wowoshe ashiishi. Thiri ifunyuirue kwakwa kimacha iwe Mangi iurime imanya mana, nakangi umanye maririkano ghake voshi yafwo. ³¹Mangi kuvelorie kaghu ukavona thanamu ndue. Thanamui ileghire nguju, na ichiaka, ilemkie mothia yafwo. Laka lyakwe nlyakangisha. ³²Mrwe wa thanamu uvechembiwe na dhahabu njicha maveleghakwe na mavoko nilegha petha ipande lwa maghari na finama fivechembue kwa shamba. ³³Namarende ghakwe ghalechembiwe kwachuma. marende ghakwe ghachembiwe kwa chuma na teri. ³⁴Kuvelorie kaghu na ighwe livebachiwe, mira thi kwa mavoko gha vanadamugho, na likakava thanamu maghari ya marende ghakwe gha chuma na teri. ³⁵Kangi chuma, teri, petha, na dhahabu thilebarirwebarirwe firumbuerumbue kwa igheri limwi na ghakava tha maborwe ghake hena mbai handu hekava mmbari mkuta uchighatikatika hacha na haghire kichirewaho. Mira ighwe likavie thanamu likava mghongo mrwe naichua ithanga lyoshe. ³⁶ii niyo ndoro yafwo. Nalwaha fwammbia mangi mana yakwe. ³⁷Iwe

mangi, ku mangi wa vamangi kwa vaya ngevo Ruva wa kaghu akunikie vumangi na nguju vurwe na ishima.

³⁸Andefivika mavokonyi ghafwo handu mndu achikaa. Akinikie vanyama vamthirunyi naghende tha kaghu hena kuvoko kwafwo; kangi akuvikie iwe iwe mrwe wa voshe. Iwe kurwe wadhahabu kya thanamu.³⁹Baada ya iho umangi lungi wa vukia ningevundu kwafwo, na kangi. Vumangi lwa kararu lwa shaba lwatawala ithanga lyoshe.⁴⁰Haghira vumangi lwa kararu, Ughire nguju tha chuma, kwalia chuma ichibarabara fibarebare, naibolabola kila kindo. Yakonda findofi fyoshe na ifishagha.⁴¹Thafungu kuvonire, marende na minyu kadu fichembiwe kwa teri na kadu fichembiwe na chuma, heikyo wava ni vumangi ugharikie, bathi ya nguju tha chuma thava voshi yakwe, thafundu fuvonire chuma thanganyikie na teri nduthe.⁴²Thafundu minyu marende kadu ivechembiwe wa chuma na kadu fichembiwe kwa teri, ni fundu vumangi waghe upande lumwi waghira ninguju na upande lungi wava ughire nzinyatho.⁴³Thafundu kuvonire chuma kithenywe na teri laini, heikyo na vandu vava vathanganyikie: vakaikae handu hamwi vo, thafundu chuma irairima ivawarana na teri.⁴⁴Hena magheri gha vamangiva Ruva wa kaghu adungisha vumangi vurakarime ighuthwa, kangi vurakairime ikelwa ni vandu vengi. Kwathitenyatenya vamangi vengi vibarebare. na ithimalia thoshe, natho waikaa telele na telele.⁴⁵Thafundu fuvonire ighwe libachiwe ifuma hena mghongo mira thi tha movoko mwanadamu gho. Liletenyire tenyire, chuma, shaba, teri petha, na dhahabu hena firumbue rumbue. Ruva mrwe andekwia kyo iwe, mangi kia kyaghefuma baada ya iho, Ndoro niyakeni naitafija ni lya keni na ya ukweri.⁴⁶Mangi Nebukadneza akaghwa mbai mothia ya Danieli na akamheshimu, akaghamba ku matathi ghafunywe na marashi gha funywa kwakwe.⁴⁷Mangi akammbia Danieli, keni Ruva wafwo ni Ruva wa Mirungu mndumi wa vamangi kangi achirughua fikuthughene (mafumbo) kwalia kundeirima itafijia fikuthughene.⁴⁸Niho mangi akamvika Danieli aveweheshimiwa thana na akamnika thawadi nyingi njicha. Akamvika ave mrwe hena jimbo lyoshe lya Babeli. Danieli akava liwali mrwe hena vandu vakagharie va Babeli.⁴⁹Danieli akamareva mangi, akamthaghua Shadraka, Meshaki na Abedinego wa vamangi hena ifimbo lya Babeli. Mira Danieli akarewa hena kitala kya mangi.

Chapter 3

¹Mangi Nebkadneza alechembie thanamu ya dhahabu igherio vuacha vwa dhiraa makumi mtandatu, na vuthibu dhiraa matandatu. Akaivika hena uwanda wa Dura hena ijimbo lya Babeli. ²Kangi Nebkaneza akaneza akaruma ndume ighevailagha magavana voshe vajimbo, magavana va mikoa, na magavana va fiji, hamwi na vagheshauri, wahazini, waamuzi, mahakimu na varwe vengi vajimbo netha vundu vwa thanamu aleivikie. ³Niho magavana va majimbo, magavana va mikoa, na magavana va Fiji hamwi na vagheshauri, vahathibu, vaamuzi, mahakimu, na varwe vakaghu va majimbo. vakathangana handu hamwi hena ighethindua thanamu ningeyo Nebkadneza aleivikie vakamka mothia yakwe. ⁴Kangi mghetangatha akakava kelele, imwe vandu mathanga na lugha muviriwe. ⁵Kumukamigheichwa thauti tha mbembe, filimbi, ala thamuthiki, zeze, finubi, Zumari na ainathoshe tha muthiki, nimithari mughwe muithudie imwe weka thanamu ya dhahabu mingeyo mangi Nebkadneza aleivikie. ⁶Nawowoshe arekyaghwa naibudu kwa igheri lyo akumbwa hena ishimo lya moro. ⁷Heikyo vandu vakinaichwe thauti tha filimbi, ala thamuthiki, zeze, vinubi na zumari na aina thoshe tha muthiki vandu voshe, mathanga na lugha vakaghu na iithujudia vo voka thanamu ya dhahabu mingeyo Nebukadneza mangi aleivikie. ⁸Igheri lyo baadhi ya walkadayo valechie vakaenda mashitaka kivungi kya Vayahudi. ⁹Valemmbirie mangi Nebukadneza, mangi aikae telele na telele. ¹⁰Iwe mangi kuvikie ku kila mndu aichwa thauti ya mbembe, filimbi, zeze, finubi, na zumari na aina thoshe tha muthiki, ni mithari ighwa naii thujudia thanamu ya thahabu. ¹¹Mndu wowoshe araghuwa na iabudu akumbwe hena ishimo lyaka moro. ¹²Luvaha haghire baathi ya vayahudi ningeyo kuvavikie kaghu ya ijimbo lya Babeli marina ghavo ni shadraka meshaki na Abednego. Mangi vanduva mvakwiche vo vakaiabuduvo, walaitumikia walal iithujudia voka thanamu ya dhahabu ningeyo kuivikie. ¹³Niho Nebukadneza akaichwa iding'a, akaghamba shadraka, Meshaki, na Abednego vaendwe kwakwwe. Heikyo vakavaende mothia ya Mangi. ¹⁴Nebukadneza akavavia mukupangie hena kariongo thenyu imwe Shadraka, Meshaki, na Abednego, kumuka ibudu mirungu yakwa mwe wala iithujudia thanamu ya dhahabu ningeyo mivikie? ¹⁵Heikyo kole muke tayari mukighechwa thauti ya mbembe, filimbi alatha muthiki, zeze, finubi, Zumari na aina thoshe tha muthiki. lwa mbai naiithujudia imwe mweka thnamu iya niichembie mambo ghoghava mecha. Mera kole mukalegha iabudu, mwakumbwa hena ishimo lya moro ni Ruva mki agheirima imukira hena mavoko ghakwa? ¹⁶Shadraka, Meshaki, Abednego, vakambia Mangi, "Nebukadneza, mfwashighafwe ikuvwighiria hena jambo iyi. ¹⁷Kole haghire ijibu niku Ruva ningewe fuchimwiarania airima ifuvika mboa ifwe hena ishimo lya moro, Kangi afukira hena kuvoko kwa Mangi. ¹⁸Kole there kwio, kimanyike kwafwo iwe mangi kufukai abudu mirungu yafwo fwee, kangi fukaithujudie thanamu yafwowe ya thahabu kuivikie. ¹⁹Niho Nebukadneza akaichwa idin'a kyamu kyakwe kikabadilika kivungi na shadraka, Meshaki na Abednego Akaghamba ku ishimo lya moro lichochiwe vukai kando mfungate ikela fundu uveke mifiri yoshe. ²⁰Heikyo akavavia vandu vaghire nzinya hena vakarungu vakwe ivafwunga shadraka, meshaki na Abednego na ivakumba hena mlomi uwaaka moro. ²¹Vakabohwa vakiva vareethori thavo, kanzu, Kilemba, na thori thyingi navakavakumba hena mlomi nwaaka moro. ²²Heikyo kwaku ni Agitho mangi likaivariwa na mlomi uleghire ndughu thana na ngengo tha moro likavawagha vandu vavakumdie shadraka, Meshaki na Abednego. ²³Vanduva vakyumi vararu, Shadraka, Meshaki na Abednego, vakaghuwa hena mlomi uwaaka moro vakiva vabohiwe. ²⁴Heikyo Nebukadneza mangi akawarwa ni bumbuathi akamka fia. Akavavetha vahirindima vakwe, kula lee fuvakumbilie vandu vararu vabohiwe hena moro? "Navo vakambia, mangi, "Keni mangi." ²⁵Akaghamba mera nivoni vandu bana varabohiwe mvairaira hena moro, Kangi vavmithirwevo. Kilanga kya mndu wa kana ni tha mwana mirungu. ²⁶Niho Nebukadneza akathogea hawihini na kyoti kya mlomi nlyaaka moro na akailagha, Shadraka, Meshaki na Abednego, vakafuma bwang'a ya moro. ²⁷Magavana va majimbo, magavana vengi, na vahiri ndima va mangi vavekuvungenye handu hamwi vavavonire vanduva. Moru uvaokeretho miri yavo njwii hena mirwe yavo ihieyoo. Thori thavo thikonde kietho kangi vaghirevo mbungo ya moro. ²⁸Nebukadneza akaghamba, kangi fumtumbishe Ruva wa Shadraka, Meshaki, na Abednego, ningewe amrumie ndume wakwe na avanikie kirero vagherumwa vakwe. vaghembiramrie weka igheri vakinalaghe amri yakwa, vakafunya miri yavo badala yeabudu kana imthujudia Ruva ungi ileka Ruva ungi. ²⁹Heikyo nnaghamba ku vandu voshe, ithanga kana lugha yarerwa kindo kyokyoshe kivungi kya Ruva wa Shadraka, Meshaki, na Abednego ni mithari atemwe firumbue rumbue, kangi nyumba thavo thivikwe thive fichunguu vya uchafu ang'u haghireho Ruva ungi airima ikira kwii. ³⁰Niho Ruva akavakwera cheo Shadraka, Meshaki na Abednego hena wa Babeli.

Chapter 4

¹Mangi Nebukadneza alerumie amrii kwa vandu voshe mathanga na lugha vachiishi hena ithanga. "Na mborere yenyu iongereke. ²Indevoniwa kindo kicha kwakwa imuvia vundu vwa ishara na maajabbu Ruva mrwe akekaghu anjihiririe. ³Ni kwanamna njiki ishara thakwe ni ndue, na ni kwa njia njiki maajabu ghakwe ghagire nguju! Vumangi lwakwe ni vumangi uchiikaa telele, na vurwe vwake luchiikaa mbare hadi mbare."⁴Inyi, Nebkadneza, nivechiika kwaichwa kicha hena nyumba yakwa, nanivechishekelea mafanikio hena kitalakya kwa (kitala). ⁵Mira ndoro nilorie nikaovoha. Igherinilee haya taswira niivonire na ndoro hena maririkano ghakwa ghanjangaishire. ⁶Heikyo nikafunya maagitho ivaende mothia yakwa vandu voshe va Babeli valeghire ikaa kimacha vairime njitafijia ndoro. ⁷Heikyo vakacha vathavi, vaya vachijidai ku vachirera na vafwie vandu vakagharie na vaghelafia. nilevavirie vundu vwa ndoro. Mira varairime injitafijia ndoro. ⁸Heikyo Danieli akaingia nyumba ningewe achiilaghwa Belteshaza irina lya Ruva wakwa, na voshi yakwe haghire mbeho ya mirungu micha na nilemvirie vundu vwa ndoro. ⁹"Belteshaza, mrwe wa vathavi, niichi ku ngoo ya mirungu ielesherwe ike voshi yafwo na kangi haghire kindo kigumu kwafwo. Njia kia nikivonire hena ndoro yakwa na niiki mana yakwe. ¹⁰Iki nikyo nikivonire hena kariongo yakwa igheri nilee hena kitanda kyakwa; Nilelolerie na haleghire mri maghari ya ithanga na vwacha vwakwe ni lemrwe mnu. ¹¹Mri ulelehie ujava ughire nguju. Na upande lumwi ulefikie fwo kaghu, uleirimie ivonikana ifuma hena kiro kya ithanga. ¹²Maringo ghakwe nilemecha, ndunda thakwe nyingi mnu, na kaghu yakwe haleghire kijo vundu vwa voshe. Nyama tha thakenyi valepatie mnje mbai yakwe, na ndeghe wa kaghu valechiikaa hena matawi ghakwe fyoshe vikei filelishirwe hena mritho. ¹³Igheri nilele kitandenyi kwakwa nilevonire hena maritikano ghakwa mgherumwa aghire mbeho mcha alegharie ifuma kaghu. ¹⁴Alekavie kelele akaghamba utemenyi mri na muambure maringo ghakwe, ghaamburinyi maringo ghakwe, naigha thathanya mandunda ghakwe. Nyama nathiriche ifuma mbai yakwe na ndeghe varuke ifuma hena matawi ghakwe. ¹⁵Mukileke kishishi kya miri yakwe hena ithanga, mukibhohe na ifungu lya chuma na shaba, magharin ya mche mlaini wa mghundenyi. Nakiovekwe na imi ifuma kaghu kwa Ruva kilekenyi kikae na nyama, mimea ifwo mbai. ¹⁶Kariongo yakwe ighaluthwe ifuma kariongo ya mndu, kangi anikiwe kariongo ya mnyama mpaka iire myaka thaba. ¹⁷Uamuthi li ni ifumana na amri ifunyrwe ni mgherumwa. Ni uamuthi uhirirwe ni itho ighire mbeho mcha netha ivovakehai vamanye ku Ruva ake kaghu thana akya umwi afurie imvika kaghu yavo, kwa vandu vaya vaha thana. ¹⁸Inyi, mangi Nebukadneza nivonire ndoro hii. Luvaha iwe Belteshaza, njivia lyakwe ang'u haghire akagharie hena Ruva wakwa airima itafya. Mira iwe kwa irima ihira kwio, kwalia mbeho ya mirungu vecha ike voshi yafwo. ¹⁹Niho Danieli achiilaghwa Belteshaza, akachukiwa kwa muda, na maririkano ghakwe ghakamkangisha. Mangi akarera, "Belteshanza, kunalithwa vwathi ni ndoro kana ndoro ii naive vundu vwa vandu vakuchikirie, na itafija lyakwe na lyive vundu vwa vavichwa vafwo. ²⁰Mri wia auvonire- ulelie ukaghira nguju ang'u upande lwakwe lwa kaghu ilekwerie mpaka ifwo kaghu kwa Ruva kangi wairima ivoniwa ifuma kiro kya ithanga lyoshe. ²¹Ningekyo maringo ghakwe ni mecha, na ndunda thakwe ni nilenyingi netha voshi yakwe haleghire kijo kya voshe na mbai yakwe vanyama vathakenyi valepatiwe mnje na voshi yakwe ndeghe tya kaghu thive chiiikaa. ²²Miriu niwe mangi niwe kulechie naighira nguju. Vurwe vwavo vungenekie naifika kaghu nguju kwa Ruva, na vurwe vwafwo vufikie hena kiro ithanga. ²³Iwe Mangi kule mvonire mgherumwa akighara ifuma fwo kaghu akighamba, utemenyi mri muuretherethe mera kilekenyi kishiki kya miri yakwe hena ithanga, kifwungenyi nangana ya chuma na shaba, Maghari yo mche unyolerie hena mghunda. Kangi kinyoletherwe na imi ifuma fwo kaghu kwa Ruva. Kileke kikae hena nyama tha mthirunyi hena mghunda mpaka iire myaka thaba. ²⁴Mangi ii itafija lyakwe. Iya wia ake kaghu ngelyo lyindekufikia, Mndumi wakwa Mangi. ²⁵Kwaritishwa uvuke kighari kya vandu, na kwalia na vanyama va mthirunyi ifwo hena mighunda. Kwavikwa uleye mara tha ng'umbe, kangi kwa beteshwa na imi ifuma fwo kaghu, myaka thaba yaira mpaka handu kwacheirikia ku ake kaghu akyamwiikalia kaghu ya vamangi voshe va vandu kangi we achimnika vumangi mndu wowoshe akyamshigha. ²⁶Fundu vaamurishirwe kuvaleke ishiki lya miri ya mri kwa njiaai vumangi vwavo waghevighiriwa hena igheri ningelyo kwakulosha ku kaghu iyatawala. ²⁷Heikyo mangi uirikie iki nnakuvia ukiirikie. leka ihira thambi na uhire keni. Ghaluka uleke vuvichwa lwafwo lwerora huruma kwa vagheonewa, kangi kyava ifanikiwa lyafwo lyaongererwa."²⁸Ifyofyoshe fikampata Mangi Nebkadneza. ²⁹Findofi fyoshefikafumia kwa mangi Nebkadneza hena myka ikumi na ivi akyaira kaghu ya kali ya kitala kya mangi wa Babeli. ³⁰Aleghendie iithi Babeli ndue ningeyo niaighie vundu vwa makao ghakwa gha kimangi, vundu vwa vurwe wwa kimangi kyakwa."³¹Igheri firerofieke hena mumu wa mangi irwi lyikikachwi ifuma kaghu (mbinguni) Mangi Nebkadneza kindererwa kwafwo ku vumangi lu lundevuthwa kwafwo. ³²Kwaritishirwa hacha ifuma maghari ya vandu, na handu havwo heikaa hava hamwi na vanyama va mthirunyi hena mighunda. kwavikwa uleye maratha ng'umbe. myaka thaba yaira mpaka haya handu vumangi vwa vandu

naachinika vamangi mndu wowoshe akyamshigha.³³ Agitholyi kivungi na Nebkadneza liletekeletherwe kwa fia. Alevuthirwe kaghari kya vandu. Alelighie mara tha ng'umbe, na manjala ghakwe ghakava tha manjala gha ndeghe.³⁴ Na hena mwisho wa mfiri, inyi Nebkadneza nilevuthire mitho ghakwa ilolea kaghu, utimamu wa kariongo nilevubi ghiriliwe. Nikamtumbisha Ruva ake kaghu mnu. Nanikamwiichwa naimtumbisha wia achikaa telele na telele. Kwalia vurwe vwwake ni vwa telele thoshe mpaka mbare mbare thoshe.³⁵ Vagheikaa voshe va ithanga vachitarwa niwe kuhaghireho kindo, achihiro kyokyopshe akyakishigha maghari ya vakarungu vaifwo kaghu na vagheikaa hena ithanga. Haghire hataumwi airima immbia, "Haniikikuhirire kwii?"³⁶ Kwaigheri lyialyia kwa kariongo yakwa ikinanjivwilie, Vurwe vwakwa na matumbi ghakwa ilenjivwilirie vundu vwa vurwe vwa umangi lwakwa. vahiri vakwa na vandu vaghire heshima valeshighie mthaada wakwa. Nilevwithiriwe hena kifwumbi kyakwa kya vumangi lwa telele, namikakwa vurwe mnu.³⁷ Luvahang'u inyi Nebkadneza, nnamrerea kicha, nnamtumbisha naimwiichwa Ruva wa kaghu, Kwalia mihiro yakwe niya keni, na njia thakwe ninjicha. Airima imughatha vya vakyaghenda hena kiburi kyavo voka.

Chapter 5

¹Mangi Belshaza alehirire shere ndue vwa varwe vaghefurwa vaghefurwa vafikie kiku kimwi , kangi alenyyughie divai mothia yavo voshe vandu kiku kimwi. ²Igheri Belshaza akithagha divai, aleghambie vaende fyombo vichemiwe kwa dhahabu kana kwa petha ngeyon Nebkadneza ndie wakwe alefiondorie ifuma hena hekalu ifwo Yerusalemu, ningefwo we na varwe vale irimie ifunyughie. ³Vahiri ndima valefie fwombo fya dhahabu fileondoriwe hena hekalu, nyumba ya Ruva ifwo Yerusalemu. Mangi na Varwe vakwe, na vaka vakwe na Masuria vale finyughire. ⁴Valenyughie divai naithimbua thanamu thavo thichemiwe na dhahabu na petha, shaba chuma, mbao na mawe. ⁵Kwa igherilyo ilyo minyu ya kuvoko kwa mndu filevonirwe mothia ya kinara kya taa fiandikie hena ukuta ukaviwe ripu hena kitala kya Mangi. Mangi aleirimie ivona kibare kya kuvoko kulekyaa ndika. ⁶Niho kyamu kya mangi kikabadilika na maririkano ghakwe ghakamwuvosha; marende ghakaherwa imka, na ndii thakwe ghakava nghakavana handu hamwi. ⁷Mangi akafunya agitho kwaikava kelele, vaendwe voshi vya ngevo vachighamba vairima irera na vafwie, na vaghekaghaa, na vaghethoma nyota. Mangi akavavia vmanyikie kwa ikaghaa hena Babeli, "Wowoshe airima kiandikiwe na mana yakwe arawa thori tha thambarau yakwe. Nawe avamrwe wa kararu kwavurwe hena vumangi." ⁸"Niho vandu voshe va mangi valemanyikie kuvakagharie vakaingia voshi, mera varairime ithoma kiandikiwe nanga irera mana yakwe ka mangi. ⁹Heikyo mangi Belshazaa akakangishwa mnu na kyamu kyakwe kikabadilika . Varwe navo vakashangathwa mnu. ¹⁰Niho malikia akacha hena nyumba ya sherehe kwa thababu ya Mangi na Varwe vakwe valekirerie. malikia akaghamba mangi na aikae telele! Kunaleka maririkano ghafwo ghakulithe vwathi. kunairikia kyamu kyafwo kibadilike. ¹¹Haghire mndu hena vumangi vwafwo aghire mbeho ya kimirungu vecha voshi yakwe. Hena mifiri ya vapapa vafwo, kilanga na vucha na ikaghaalya kimirungu lilevonirwe voshi yakwe. Mangi Nebkadneza, papa wafwo mangi, alemvikie ave mrwe wa vaghanga, hamwi na mrwe wa vachigaya na vafwie, na vya vaghekaghaa, na vagemanya nyota. ¹²Mbeho mcha itafija ndoro. itafija fikuthughene na itatua matatitho. ithi ni thifa thilefumirie kwa mnduu Danieli ningewe mangi alemwileghe Belteshaza. Luvaha mwiilaghenyi Danieli nawe amuvia mana yakwe kiyakandikiwe. ¹³Niho Danieli akaendwe mothia ya Mangi. Mangi akamvia, "iwe niwe Danieli umwi hena vaghetethwa va Yuda ningewe papa wakwa alevaendie ifuma Yuda. ¹⁴Nichue mburi thafwo ku mbeho ya kirungu ike voshi yafwo, naku kilanga na imanya ikaghaa icha voshi yafwo. ¹⁵Kangi vandu vmanyikie kwa ikaghaa na vagherera na vafwie, vandemiendwe mothia yakwa, kimacha vathome kiandikiwe na injivia maana yakwe, mera varairime injivia mana yakwe. ¹⁶Nichueku kwairima ifunya maana yakwe naitatua matatitho. Luvaha kole kwairima ithoma kiandikiwe na njivia mana yakwe, kwarawa thori tha thambarau, nairawa mshe wa dhahabu hena dhingo yafwo na kwava mrwe wa kararu aghire mamlaka hena Vumangi. ¹⁷"Kangi Danieli akamvia mangi, thawadi yafwo na ive vundu vwafwo kweka, na thawabu yafwo umnike mndu ungi. Hata kwio, mangi nakuthomea kiandikiwe nakuvia mana yakwe. ¹⁸Nakaghu yafwo iwe Mangi, Ruva ake kaghu mnu alemnikie Nebkadneza papa wafwo, vurwe na heshima. ¹⁹Henaikyo kwa vurwevo, Ruva alemnikie vandu voshe, mathanga, lugha valemndende mekerie na imuo vosha. Alevawaghie vya alekyashigha vafwe na akavaleka vya akashigha vakie. Alevavuthirie vya alekyashigha, naakavaghattha vya akyavashigha. ²⁰Mera igheri ngoo ighire vujeuri na ngoo yakwe ikavikwa ngumu, henaikyo alehirire kwa vujeuri aleghaghirwe ifuma hena kifwumbi kyakwe kya Vumangi navakavutha vurwe vwakwe. ²¹Alevuthirwe hena ubinadamu, aleghire karioango tha Vanyama, na akaikaa na punda ya mthirunyi. Alelighie mara tha ng'umbe mwiri wakwe ulelete sherwe na imi ifuma kaghu haya akinakuloshe ku Ruva ake kaghu akyamkia Vumangi vwa vandu na kangi akachimvika mndu wowoshe vundu vwakwe. ²²Iwe mwana wakwe, Belshaza, kunavika ngoo yafwofwo, ngawa aleichi ifwo fyoshe. ²³Kukuvuthirie kweka kivungi na Ruva wa kaghu. Hena nyumba yakwe valekuenderie fyombo ningefyo iwe varwe vafwo, vaka vafwo namasuri ghafwo valefinyughirie, kangi ukaitumbisha mnu thanamu thichemiwe kwa petha na dhahabu, shaba chuma, mbao na mawe. sanamu thirakyairima ivona, wala iichwa wala imanya kindo kyokyoche. muna mmanyi Ruvamwe ningewe awere mruke wafwo hena kuvoko kwakwe, ningewe aichi marira ghafwo ghoshe. ²⁴Niho Ruva akauruma kuvoko ifuma hena makao ghakwe na firero fiandikiwe. ²⁵Igha nigho maandiko ghaandikiwe: Mene Tekeli na Peresin. ²⁶Mana yakwe ni 'Mene; Ruva andeutara vumangi lwafwo, kangi ande ukomesha. ²⁷'Tekeli' kundepimwa hena mizani na undevonirwa upungurie. ²⁸'Peresi' umangi lwafwo lughavikie na lunikiwe Wamedi na Vaajemi. ²⁹Niho Belshaza akaghamba, vamrae Danieli thori tha thambarau. Mshe wa Dhahabu vakamraa thyingo , na mangi akaghamba ihuthu Danieli ku ava mrwe aghire nguju mndu wa kararu ifuma mangi. ³⁰Kio kia Belshaza, mangi wa Babeli akaagha, ³¹na Dario mwajeni akaundoa umangi igheri aghire myaka irie makumi mtandatu na fwi.

Chapter 6

¹Andegheichwa kicha Dario ithaghura umangi, magavana va majimbo. 120 vaghetawala hena Vumangi voshe. ²Kaghu ya vo haleghire vaghetawala varwe, na Danieli akiva umwi wavo. Vatawala va vlevikiwe netha vairime ivamkia magavana va majimbo, kimacha Mangi anapata hathara. ³Danieli alepambanuliwe hena vaghetawala varwe na hena magavana va majimbo kwathababu aleghire ngoo there ya kawaida. Mangi alekyapanga imvika kaghu ya vumangi voshe. ⁴Heikyo vaghetawala varwe vengi na magavana va majimbo Valeshighie makotha hena ndima ningetho Danieli alethihire kwa mangi, mera varairime ivona vuvichwa, kana iherwa hena ndima thyakwe kwalia nile mndu mcha. Haghire vuvichwa kana uthembe uvoniwe voshi yakwe. ⁵Heikyo vanduva vakaghamba, "Fuirimie ivona vuvichwa lywemshitaka Danieli thari fukashigha kindo fulani ihuthu sheria tha Ruva wakwe." ⁶Niho vaghetawalava na magavana valeendie mpango mothia ya mangi valemvirie mangi Dario, uikae telele. ⁷Vaghetawala voshe varwe na va mangi magavana va mikoa, na magavana va majimbo, vagheshuri, na maghavana vakaviana handu hamwi na iamua ku iwe mangi kwashighwa iitha sheria naiitkelatha, kimacha mndu wowoshe akyahira dua kwa Ruva wowoshe kana kwa mndu kwa mfiri makumi araru, ileka iwemangi mndutho nimithari akumbwe hena ishimo lya Simba. ⁸Luvaha mangi, funya kangi uwikie thaimnyaraka kimacha kinaghebadilishwa, thafundu ieleketherwe hena sheria tha Wamedi na waajemi, kimacha inabadilishwa. ⁹Bathi, mangi Dario alevikirie thaini nyaraka kwaichwa amri kuive sharia. ¹⁰Dnieli akinamaye ku nyaraka indemithainiwa iva sheria, aleghendie voshe ya nyumba yakwe madirisha ghakwe hena chumba kya kaghu ielekea Yerusalemu akakava magoti ghakwe, fundu alechihira kwio kando kararu kwa mfiri, na aleombie naishukuru mothia ya Ruva wakwe, thafundu alehirire kwio kabla. ¹¹Kangi vandu va valeundie njama handu hamwi valemvonire Danieli akyaomba naishigha lughenjo ifuma kwa Ruva. ¹²Niho vakamghendea mangi nairera nawe ihusiana na amri yakwe: "Le kuvikie kuvikie amri ku wowoshe afanya maombi kwa Ruva ungi kana kwa binadamu voshe ya miri makumi araru thichie, ileka kwafwo iwe mangi nimithari mtutho akumbwe hena ishimo lya Simba? Mangi akaghamba kindoki nikyakeni, kivikiwe hena sheria tha Wamedi na Waajemi ningetho thirairima ibadilishwa. ¹³Kangi vakamvia Mangi mndu wia Danieli ningewe umwi wa vandu vamateka ifuma Yuda akyakwichwawe iwe mangi nanga maagitho ghafwo kuthainie. weachimtereva Ruva wakwe kando kararu kwa mfiri. ¹⁴Mangi akinaichwe akaichwa iding'a thana aletumirie karioango fundu amkira ifuma henavurwe vu. Aleghie vwathi mnu mpaka igheri lya Ruva ithama akyakathana imkira Danieli. ¹⁵Kangi vanduva vavepangie kiavia vakavunganyika handu hamwi na Mangi, vakammbia, umanye ku mangi ku ni sheria ya Wamedi na Wajemi ku haghire amri kana thanamu ngeyo mangi achiitha yairima ibadilishwa, kana ighaluthwa. ¹⁶Niho mangi akafunya agitho, na vakamuende voshi Danieli, na kanmgi vakamkumba hena ishimo lya Simba. Mangi akammbia Danieli Ruva wafwo kuchimhirira mifiri yoshe na akukire. ¹⁷Ighwe likaendwe hena mlango wa ishimo, na mangi akavikia mhuri wa pete yakwe weka hamwi na muhuri wa varwe vakwe kimacha kyokyoshe kinabadilishwa ihuthiana na Danieli. ¹⁸Heikyo mangi akaghenda hena kitala kyakwe na kio kia aleke hena ifunga haghire sterehe yoyoshe iendiwe mothia yakwe, na mario ghakamreke. ¹⁹Kangi hawihi naikya mangi akavukia fia akaghenda hena ishimo lya Simba. ²⁰Akinareifika hena ishimo lya Simaba, akamwiila gha Danieli kwa irwi lya huthuni akimmbia Danieli, Danieli mhiri ndima wa Ruva akei Ruva wafwo ngewe kuichi mhirira mifiri yoshe andeirima ikukira ifuma hena Simba? ²¹Niho Danieli akamvia Mangi, "Mangi uakaetele! ²²Ruva wakwa andemruma Mrumwi andefwunga finyufya Simba, kangi anairima we injiumitha kwalia thiraveghire ikotha lyolyoshe mothia yakwe na kangi yafwo iwe mangi, kangi thina kuhiriranyi kyokyoshe kivichwa." ²³Heikyo mangi alechue kicha mnu. Akavavia ku vakyashighwa vamfunye Danieli, bwang'a ya ishimo. Heikyo Danieli akavuthwa ifuma hena ishimo. Haghire Kyokyoshe kivichwa kindeghe voniwa kwakwe kwalia andeghe mwiichwa ruva wakwe. ²⁴Mangi akaagitha vaendendwe vya valemshiteke Danieli na kangi akavakumbila hena ishimo lya Simba vo na vanavo, na vaka vavo. Varanaghefika mbai Simba vakavaranduarandua na ivatenyatenya maghua ghavo firumbuerumbue. ²⁵Heikyo mangi Dario akaandika ujumbe kwa vandu voshe, mathanga ghoshe. "Mborere na iongereke kwenyu. ²⁶Nnaghamba ku hena vurwe vwoshe vwa umangi vandu vadedeme na imfura Ruva wa Danieli, vwakwe vwairima akaiachiikaa telele, na vumangi, vwakwe vwairima ikondwalo; vumangi lwakwe lwaikaa mpaka mwisho. ²⁷We akyafuvika mboa naifukira, achihira ishara na firumo ifwo kaghu na ithangenyi; akamria Danieli mboa vundu vwa Simba. ²⁸Heikyo Danieli akafanikiwa hena vurwe vwa Dario na hena vufumwa vwa koreshi Mwajemi.

Chapter 7

¹Hena mwaka wevoka wa Belshaza mangi wa Babeli, Danieli aleure ndoro na maono hena kariongo thakwe igheri alee kitandenyei kwakwe. Niho akaandika fia afivonire hena ndoro aleandikie fifumirie fia muhimu mnu.

²Danieli akaghamba, "Kiohena ndoro thakwa nilevonire mikuta ina ya ifwo kaghu kwa Ruva iyathinda eve irwe.

³Vanyama varwe bana, kilaumwi aleke kivungi na urwee, valefunie hena eve.⁴Mnyama wevoka aleke tha simba, mera aleghire makungo tha tai. Igheri nnalolea, makungo ghakwe ghabarikie kangi avevuthirue ifuma hena teri na alemkie na marende avi tha mndu. Na aleni kiwe kariongo tha kibinadamu.⁵Kangi haleghire na mnyama wa kavi, aleke thadubu, kangi aleineme, aleghire mbari itharu maghari ya maghegho ghakwe hena mumu wakwe Aleviriwe, vukia na umire vandu vengi.⁶Baada ya iili nilelorie he. Haleghire mnyama ungi alevonikene tha mlula. mghongo wakwe aleghire makungo ana tha makungo gha ndeghe, na aleghire mirwe ina. Alenikiwe nzinya ya vurwe yetawala.⁷Baada ya iha nilevoni kio hena ndoro yakwa mnyama wa kana aghire iovosha na wetisha na aghire nguju. Aleghire maghegho marwe tha gha chuma. Aleteketethere, naitenyatenya hena fibare na ishagha shagha hena marende ghakwe kia kilereghiwe. Aleke kivungi na vanyama vengi, na aleghire mbeme ikumi.⁸Naigheri nnagherera vundu vwa mbembe, nilelorie nanikavona mbembeingi njidu ile bukie maghari ya mbembe thingi. Miri ya mbembe itharu hena mbembe the voka iledukiwe. Nilevonire hena mbembe i mitho tha mitho gha mndu na mumu ngetho ulekyaningia mabo marwe.⁹Nanikinalolie, vifwumbi vya vurwe file vikiwe, ni mndu mifiri ya kala aikee thehemu yakwe.Thori thakwe nile tha njewa theluji, na njwii thakwe hena mrwe wakwe nile njicha tha sufu kifwumbi kyakwe kya Vurwe kileghire ngengo tha moro, na matairi ghakwe ghalekyaaka moro.¹⁰Mfo wa moro ulekyaghara ifuma mothia yakwe na mamilioni gha vandu valekya mhirira na vengi mia moja milioni valemkie mothia yakwe. Na mahakama ileileghwe, na fitabu fikarughuliwa.

¹¹Nileendelerie ilolea kwathababu ya firero fya ujeri fireriwe ni mbembe. Nilelolerie igheri mnyama akyavwaghwa, na mwiri wakwe ikondiwe na ule funyirwe kimacha uokiwe moro.¹²Na hena vanyama vya bana vareghue, na vurwe vwavo vulefunyirwe nacha, mera maisha ghavo ghaleendelerie kwa muda du.¹³Hena ndoro thakwa kio kiya nilemvonire mndu umwi akyacha hena mailwi ghaifwo kaghu aleketha mwana wa mndu, alechie kwa mghothi wa mfiri kangi aleendiwe mothia yakwe.¹⁴Nawe alenikiwe vurwe vwetawala na nguju ya kimangi netha vandu voshe na mathanga na lugha thiirime imhira we. Vurwevwakwe vwetawala ni nguju ya ningeyo iragheira, na vumangi vwakwe nivwia vurakachethie.¹⁵Nakwakwa inyi, Danieli ngoo yakwa ilechukirue voshi yakwa, na ndoro nighethivonire hena kariongo thakwa thinjilithire vwathi.¹⁶Nilemothogelerie umwi wa iva valemkie ho nanikamlomba anjirore man ya mambogha.¹⁷Vanyama va bana varwe ni vamangi bana ngevo vafunya hena ithanga.¹⁸Mira vandu vaelesherwe va Ruva akekaghu vaondoa umangi na vauwara telele na telele:¹⁹Niho nikashigha imanya mnayama wa kana, ang'u we aleke kivung mnu na vengi kangi alekyatisha hamwi na firero fyakwe fya chuma na manjalagha shaba; alemirire na akatenya vibarebare, na alesha ghieshaghie kwa marende ghakwe kia kilereghiwe.²⁰Nileshighie imanya kaghu ya mbembe ikumi hena mrwe wakwe, na ihuthu mbembe ing'ifumirie, ningeyo mothia yakwe mbembe thingi itharu thilewie mbai. Nileshighie imanyaihuthu mbembe ighire mitho na mumu ulekya kutumbisha hena mambo marwe nailevonikene ku ni ndue thyingi.

²¹Nikinalolie, mbembeii ilevuthirie dhidi ya vandu vaelesherwe nailekyavakela mpaka haya.²²Mghothi wa mfiri akinache, na vandu vya vaelesherwe va Ruva ake kaghu thana. Niho igheri likinafikie ngekyo vandu vaelesherwe vakaondoa Vumangi.²⁴Iki nikyo mndu wia akirerie, vundu vwa manyama wa kana, wava ni bumangi vwa kana hena ithanga kivungi na vumangi vungi loshe. wamira ithanga lyoshe, nawaivara yoshe mbai na iitenyatenya firumbue rumbue.²³Naihuthu mbembe ikumi, ifuma hena umangi lu, vamangi ikumi vavukia, na ungi avukia. Ava wa kivungi na vya vamathongolerie, kangi avakela vya vamangi vararu.²⁵Arera firero kivungi na wia ake kaghu mnu avalitha vwathi vandu vaelesherwe va Ruva ake kaghu. Aghera ibadilisha, siku nasheria. findofi afinikwa mavokonyi ghakwe kwa mwaka umwi, myaka ivi na nusu mwaka.²⁶Mira kirombo kya kitala kyailagha na vaondoa nguju thavo thya kimangi kimacha mwisho arime ikondekewa nairethwa kabitha.

²⁷Umangi na vurwe, vwa vumangi mbai ya mbingu yoshe Vanikwa vandu ninge vandu valesherwe vawia ake kaghu mnu. Vumangi vwakwe ni vumangi vwa telele na vumangi vungi vwamhirira na imwiichwa we.²⁸Naiki nikyo kiro kya mambo. Na ihuthu inyi, Danieli maririkano ghakwa nghanjihu thunishisha mnu inyi ivoniwa. Iya kyamu kyakwa ulebadilikie. Mira findofi nilefikivie inyi njeka.

Chapter 8

¹Hena mwaka wa kararu wa vwa mangi Belshaza inyi Danieli nilevonire maono baada ya maono ghevoka ghanjipatie. ²Igheri hena ndoro, nilevonire ku nileke hena mri wa shushani ughire ngome hena ijimbo lya Elamu. Nilevonire hena ndoro kunike hamwihi na mfongo wa Ulai. ³Nilelolerie kaghu nikavona mothia yakwa imondo lyakumi ligheri mbembe ivi, limkie pembenyi ya mfongo. mbembe imwi nile njacha ikela ingi, mera mbembe njacha ilekyalegha mboamboa ikela lya nghwihi na mbembe ngwihi ilelehie ikela ingi. ⁴Nilevonire imondo lya kyumi nlyakava magharibi, kangi kaskazini, na baadaye kusini; haghire mnyama ungi aleirimie imka mothia yakwe. Haghire wowoshe airimie imkia wowoshe hena kuvoko kwakwe. Alehirire kyokyoshe kila alekyakishighs ksngi nile mndu mrwe thana. ⁵Igheri nnafikiria vundu vwaifi, nilevonire njaghamba akyafuma magharibi, naitolagha hena kyamu kya ithanga lyolyoshe, akyaricha kwa fia kwafikiri kualirie we terinyi mburiyo ileghire mbembe ndue magharibio ya mitho ghakwe. ⁶Aleghendie mpaka kwa imondo lighire mbembe ivi, Nilemvonire imondo lya kyumi amkie hena kiro kya mfongo na mburi alerichie imwivaria imondo lya kyumi kwa iding'a ikai. ⁷Nilevonire mburi yacha hawihi na imondo mburi ilechue iding'a na imondo, alemkavia imondo kangi alemtenyire mbembe thyakwe ivi. Imondo lileghirelyo nguju themka mothia yakwe. Mburi ilemthunie imondo akaghwa mbai naakamwiivara. Haleghireho wowoshe wemkira ifuma hena nguju thyakwe. ⁸Niho mburi ikaleha ikava ndue, mera akinaghire nguju mbembe ndue ikatenywa, na hena ughongo lwakwe thile bukiele naiva mbembeinya ndue thibukie ighenda pepo inya tha mbingu. ⁹Ifuma hena mbembe imwi ile bukiele mbembe ingi, nile njidu iho ivoka, mera baadaye ikava mbembendue upande lwa kusini na mashariki, na hena ithanga lya vucha. ¹⁰Mbembe ilevie ndue na matokeo ghakwe ile vuthirie fira ya vakarungu vaifwo kwa Ruva. Baadhi ya vakarungu na ndondo fulani thilekumbiwe, mbai hena ithanga, nathikaivarwa. ¹¹Akathika iva mrwe tha kamanda wa jeshi lya kiruva. matathi gheteketethwa gha kila mfiri ghavuthirwe hacha nawe, na sehemu yakwe takatifu ilevikirue uchafu. ¹²Vundu vwa mbembe uathi mbembe ya mburi ilenikiwe vakarungu na matathi gheteketethwa ghalekwa. mbembe yaukumba ukeni mbai terinyi, kangi ya fanikiwa hena kila kindo iyakihira. ¹³Kangi nilemchue araghire uvichwa umwi akyarera na araghire vuvichwa ungi akamvia, mambogha ghaikaa kwa magheri maki, maono gha gha ilathi lye teketethwa, thanbi iya ichiende ikondekewa inikwa handu haelesherwe, na vakarungu va ifwo kaghu iivarwa. ¹⁴Alenjivirie, "yaikaa kio na mthaghari thifikie 2,300. Baada ya iho, handu hecha haelesherwe havikwa thawa." ¹⁵Kangi inyi Danieli, nikinavone maono, nivejaribie ilewa. naiho mothia yakwa alemkie wia alevoniwe tha mndu. ¹⁶Nilechue irwi lya mndu iyailagha maghari ya kiro kya mfongo wa ulai. Aleghambie, Gabrieli, mtethie mndu uu imanya maono. ¹⁷"Kangi akacha hawihi na handu nimkie. Naakinache nileovohie nanileneme mpaka mbai. Alenjivirie, "manya, mwana wa mndu, ku maono ni kwa vundu vwa igheri lya mwisho." ¹⁸"Akirera nainyi, nilevonire mario mengi wakati nilee kifudifudi. Kangi akanjiware na injimtha. ¹⁹Akanjivia, "Lolea, nakurora, kia kyaghe fumia hena igheri lya iding'a kwalia maono gha nghahuthu igheri lya mwisho lyipangiwe. ²⁰Naihuthu imondo lya kyumi kulivonire, wia ighire mbembe ivi-ni vamangi vavi va umedi na uajemi. ²¹Mburi ya kyumi ni Mangi wa Ugiriki. mbembe ndue maghari ya mitho ghakwe ni mangi we voka. ²²Naihuthu mbembe itenyikie, ningeyo hena naftathi yakwe mbembe thiyangi inya thibukie ithi ni mangi inya thaghefumilia ifuma hena ithanga lakwe, mera thikaghire nguju ndue tho. ²³Hena mifiri ichie ya Vumangilo, igheri vakea vava vandefikia mwisho wavo, mangi aghire kyamu kikatili, nawia aghire kariongo mnu avukia. ²⁴Nguju thyava ndue, mera mera thikwa nguju thyakwe wekawe. Ava weshangatha kwa kia akyaghe akyakikonda; ahira na ifanikiwa. Avamalia vandu vaghire nguju, vandu hena vagheleeshwa. ²⁵Auvika vuvichwa vustawi mbai ya kuvoko kwakwe vundu vwa ujanja lwakwe. Avaanganitha vandu vengi bila itegemea. Ahira kivichwa hata kivungi kya Mangi wa vamangi na atenywa, mira thi kwa kuvoko kokoshe kwa mwanadamu. ²⁶Maono ihuthu kyavukwau na kakero kughavirue nigha kani. mira ufwunge maono gha kwaku ngha huthu mifiri mingi ichue. ²⁷Niho inyi, Danieli nilechokie thana nanikalaa nikiva mdhaifu kwa mifi kadhaa. Hena ikyo ni kavukia nikaghenda ighehira ndima tha kimangi mera nileovosherwe mnu ni maono, kangi haghire mndu wowoshe airimie ighamanya.

Chapter 9

¹Dario mwana wa Ahasuero wa mbare ya wamedi. Aleke na Ahasuero wia alevikiwe Mangi kaghu ya umangi lwa vandu va Babeli. ²Luvaha hena mwaka wevoka wa vurwe vwa Dario, inyi Danieli, nilechie kuthomea fitabu fighire kirero kya Yahweh, kirero kilemchirie Yereimia mgherumwa. Nivemanyire ku hagheghira myala makumi thaba mapaka mwisho welekwa kwa Yerusalemu. ³Niveghaluthire kyamu kyakwa, Kighendeane na Mndumi Ruva, Kimacha imshigha we kwa sala na itereva, kwaifunga, nairaa thori tha maguinia naikaa hana maifu. ⁴Nilemtereve Yahweh Ruva wakwa nanive ungeme thambi theru, Nileghambie, "Thafadhali mndumi, iwe kuchitunza malaghano nakunge Mwaminifu hena ivafura vya vakufurie iwe na ivwara amri thafwo. ⁵Fuhirire thambi nafuhirire fivichwa. Fughendie kwa uvichwa kangi fuaythie, fughalukie kivungi na amri na maagitho ghafwo. ⁶Funavaarania fwe vahirindima vafwo vagherumwa valererie na vamanggi veru, Vagheongotha veru papa veru, na kwa vandu veru voshe vaithanga kwa irina lyafwo. ⁷Kwafwo Mndumi, hagire vucha. Hata kwio kwerui haghire iraghwa hena fyamu fyeru, kwa vandu va Yuda. na vya vachiikaa Yerusalemu na kwa Israeki yoshe. ii ni handu hamwi namwi na vya vake hawihi na vayavake hacha hena mathanga voshe ngevo kulevatewenye. ii ni kwa vundu vwa mongo mrwe fuuhirire kuvingi kyafwo. ⁸Kweru ifwe, Yawehh, hagire iraghwa hena fyamu, na hena vamangi veru, nakwa vagheongotha veru na kwa vapapa veru, kwalia fukuhirie thambi iwe. ⁹Kwa Mndumi weru Ruva haghire mborere na ireghewa, kwalia fumlekie we. ¹⁰Funaiichwa irwii lya Ruva Yaweh weru kwaiira hena sharia thakwe afunikie iiria kwa vahirindima vakwena Varumwi. ¹¹Vaisraeli voshe vaileghie sharia yafwo naighaluka ughongo kwailegha iichwa irwii lyafwo. Ireghewa mumu na iapa fiandikiwe hena sharia ya musa mhirindimaa wa Ruva, fikutiwe kaghu yeru kwalia fuhirire thambi. ¹²Yahweh athibitishire firero ningefwo alefirerie kivungi naifwe na kivungi na vagheongotha veru kaghu yeru, kwaiende kaghu yeru ijanga irwe. Kwalia mbai ya mbingunyi yoshe hanawahiho iherika kindo kyokyoshe ngekyo kyairima iananithwa na kia kihirikie ifwo Yerusalemu. ¹³Thafundu kiandikiwe hena sheria ya Musa, mina ifi fyoshe fifuparie, mira bado funaterevafwe ireghewa ifumwa kwa Yahweh Ruva weru kwaighaluka naileka fivichwa naiivaria ukeni loka. ¹⁴Heikyo, Yahweh afivikie fivichwa akafiende kaghu yeru kwalia Yahweh Ruva weru naiwakeni hena mihiro yoshe achihiira, bado funaiichwa fwe irwii lyakwe. ¹⁵Luvaha Mndumi Ruva weru, kulevafunyire vandu vafwo hena ithanga kwa kuvoko kughire nguju, kangi kukuvikirie irina ire vundu vwafwo kweka, hena mfiri wa ithanga iwe kweka. mira bado fukuhiririre thambi; fuhirire findo fya hila. Kwa vundu vwa mihiro yafwo ya keni. ¹⁶Ruva, leka iding'a lyafwo live hacha na mri wa Yerusalemu hena mghomgo wafwo mtakatifu ii ni vundu vwa thambi theru, na kwa vundu vwa vuvichwa vwa papa veru. ¹⁷Luvaha Ruva weru, arania thala tha mhiri wafwo na maombi ghakwe vundu vwe hurumiwa; Vundu vwa fwo, Ruva vika kyamu kyafwo klighire kilanga hena handu hefwo hatakatifu ireghiwe vukiva. ¹⁸Ruva wakwa frughua marwi ghafwo nanichwe tughua na mitho ghafwo uvone. Fukondiwe ulolie mri uchiila ghwa kwa irina lyafwo. Nfwakulombafwe lughenjo lwafwo vundu vwa keni yeru, mira ni vundu vwa huruma yafwo. ¹⁹Ruva, Mndumi arania! fureghie, fulolie na uhire kindo! kwa vundu mri wafwo kweka, kunachelewa Ruva wakwa, kwalia mri wafwo na vandu vafwo vakyailaghwa kwa irina lyafwo. ²⁰Igheri nikirera kwa itereva na ilomba ireghewa thambi yakwa na thambi tha vandu vakwa Israeli, naighatika maombi ghakwa mothia yakwa vundu vwa Yahweh Ruva wakwa kwa vundu mghongo mtakatifu wa Ruva. ²¹Igheri nnatereva, mndu Gabrieli, ningewe nilemvonire hena ndoo iho ivokka alekwerie kwa fia ighara handu niki, niveigheri vwa itathi ya kyavukwau. ²²Alenjinikie imanya, Danieli, nichie luvaha kimacha nikunike iririkana na imanya. ²³Ukinadunge ilomba ireghewa amri ikafunywa nichie ighekunika majibu, kwalia kufuriwe mnu. Heikyo tafakari kirero ki na umanye ifunuliwali. ²⁴Myaka thabini na thaba ighambiwe vundu vwa vandu vafwo na mri wafwo mtakatifu ikomesha makotha na thambi, naiende keni ya telele, na itimitha maono na vuroti nainavika wakfu handu hecha haelesherwe mnu. ²⁵Umanye nairirikana idungia amri iithwe yewia na iiagha kwa vusha Yerusalemu mpaka iwia lya mghefia mafura (akyagheva magheongotha) Hagheghira majuma thaba na majuma makumi mandatu na avi. Yerusalemu yaghwa hamwi na mitaa yakwe na mreshe, kivungi naighira magheri gha vwathi. ²⁶Baada ya myaka ya majuma makumi matandatu na avi, mghefiwa mafura akondwa na avaagire kindo kyokyoshe we. Jeshi lya mgheongotha achie lya ukava mri na handu hatakatifu. Mwisho wakwe wafumilia hena gharika, na haghira fira mpaka mwisho vuvichwa vundenirerwa. ²⁷Athibitishwa kilaghano hamwi na vandu vengi kwa myaka thaba. maghari ya myaka thaba aghemalia matathighoshe. baada ya fivichwa afumia mndu aende Vukiva. Mwisho vuvichwa vwaghefumia kwa wia aendie vukiva."

Chapter 10

¹Hena mwaka wa kararu koreshi mangi wa Uajemi,Ujumbe lulefunyiriliwe kwa Danieli, alechilaghwa pia Belteshaza ujumbe lu nile lwa keni. Ulekyahuthu firandue Danieli aleumanyire ujumbe alempatithire ifuma hena.²Hena mifiriyon inyi Danieli nileke hena maomboletho kwa wiki itharu. ³Thilighie kijo kichanyi, thilighienyi nyama, Sinyughienyi divai, kangi thikufrienyi mafura mpaka wiki itharu.⁴Hena mfiri wa ishirini na kana ya mwiri we voka, nikiva nike hawihi na mfo mrwe ningewo uchiilaghwa (Tigrisi), ⁵Nilelolerie kaghu nikamvona mndu arethori ya kitani aure mkanda hena kithi kyakwe uchembiwe kwa dhahabu njicha ifuma Ufazi. ⁶Mwiri wakwe uleketha kito, na sura yakwe ileketha radi. mitho ghakwe ghaleke tha ngengo tha tochi na mavoko ghakwe na marende ghakwe ghagheke tha shaba ithambiwe. Nairwi lya firero fyakwe fileke tha irwi lya ifio irwe lya vandu.⁷Inyi, Danieli njeka nilevonire maono, na vandu nileke navo handu hamwi vaghaponire vo maono. Mera, kindo kirwe kyeovosha kilevachirie kaghu yavo, na valerichie vakaova vovaka. ⁸Heikyo nilereghue njeka nanikavona maono gha gha ajabu. Haghireho nguju ireghue voshi yakwe ivonirwa lyakwa lyeaka lilebadilikie na iva ivoniwa lyekondekewa kangi hareghue nguju voshi yakwa. ⁹Kangi nikaichwa firero fyakwe, nanikina fichwe nileghwie kifudifudi nikaichwa mario mengi. ¹⁰Kuvoko kulenjibalarie, kangi ikanjifanya nikadedema hena maghoti ghakwa na mahi ghakwa. ¹¹Malaika aalenji, "Danieli, mndu atunzirwe mnu fimanye firero nifyo nikuvirie iwe. Mka nicha kwalia nemikuruma. "Akinamalie injivia ujumbu luu nilemkie nnadendema.¹²Heikyo akanjivia kunaovoha, Danieli. Idungia mfiri wevoka ukinavike kariongo yafwo ishigha imanya naikughatha kweka mothia ya Ruva, firero fyafwo fikaichwika, na nichie vundu vwa firero fyafwo. ¹³Mwana wa Mangi wa Vumangi lwa uajenmi alenjilegherie nanilevikiwe fwo na mangi wa Uajemi kwa mifiri ishirini na moja. Mera mikaeli, umwi wa Varwe alechie ighenjighenja.¹⁴Luvaha nichie ighekughenja kimacha umanye ikyo kyaghe fumia hena vandu vafwo hena mifiri ya mwisho. kwalia maono nikwamifiri iya irana fumia bado. ¹⁵Naigheri akiva akyanjivia firero fi nileghaluthire kyamu kyakwa nailolea mbai nathi lekyairima igayanyi.¹⁶We aleke tha mwana wa mndu alenjibalarie mumu wakwa na akanjirughua mumu wakwa kangi ni kwamvia itho alemkie mothia yakwa. Mndumi wakwa, nke hena ilya vwathi ivichwa vundu vwa maono; sighire ngju voshi yakwanyireghue. ¹⁷Inyi ni mri ndima wafwo. Luvaha nairima kwia irera na Mndumi wakwa? Kwalia thiiraure nguju kangi haghireho mruke ureghue voshi yakwa."¹⁸"kangi wia aghire thura ya mundu alenjibalarie na injivikia nguju. ¹⁹Aleghambie, "kunaovoha mndu akuthaminie mnu mborere na ive kwafwo!vUve kugire nzinya ughire nzinya! "na igheri arera nainyi nilepatie nzinya . Nilemvirie Mndumi wakwa na arere, kwalia kunjivikirie nzinya. ²⁰Alenjivirie, "Lee kuichi ku haniki nichie kwafwo? Nawia mifiri ya hawihi ighekavana na mrwe wa ugiriki aghenda. ²¹Mera nakuvia kia kiandikiwe hena kitabu kya ukeni. Haghire hata umwi akyakurora ighira nguju hamwi na inyi vundu vwavo, ileka Mikaeli mrwe."

Chapter 11

¹Hena mwaka wevoka wa Dairo Mmedi, inyi njeka nilechie ighemwiirimisha na imria Mikaeli. ²Naluvaha nakufunyira ukeni. Vamangi vararu vakuvuthira hena uajemi, na mangi wa kana ava mthuri mnu ikela voshe. Naigheri akigheghira nguju iiria Vuthi vwakwe aghemvuthira kila mndu kivungi na vumangi vwa Ugiriki. ³Mangi aghire nguju avukia ngewe atawala umangi Mrwe, kangi aghenda iivariana na vundu vwakwe weka. ⁴Heikyo akigheva avukirie, vumangi vwakwe vwa tenyika na ighavanyika hena pepo inya tha mbinguni Mera vakave mbare yakwe wekawe wala thi kwa nguju thakwe igheri akyatawala. Ang'u vumangi vwakwe vwaghedukwa vundu vwa vengi kivungi na vagheghirwa vakwe. ⁵Mangi wa Kusini aghira nguju, Mira umwi wa varwe vakwe avamndu araghire iovoha avaghire nguju anwarwa vurwe vwakwe vwa kimangi kwa nguju ndue. ⁶Mira igheri lya muda uchie vaghire muungano. Mfwu wa Mangi wa Kusini aghecha kwa mangi wa Kaskazini ighethibitisha makubaliano ghavo. Mire vakairimevo ithunza thya kuvoko kwakwe, nanga mangi akamkwe nanga kuvoko kwakwe. Aghelekwa ni vaya vamuendie na ndie wakwe, na wia amungie kuvoko hena igheri lyo. ⁷Mera itawi ifuma hena miri yakwe lyabuka hena naftathi yakwe. Akikava ijeshi naiingia hena ngome ya mangi wa Kaskazini. Akavana navo na avakela. ⁸Aitika mirungu yavo mpaka misri hamwi na thanamu thavo tha chuma na fyombo fyavo fya petha na fya dhahabu fya gharama kwa myaka mingi aikaa hacha na mangi wa Kaskazini. ⁹Kangi mangi wa Kaskazini avamia umangi lwa mangi wa Kusini, kangi akufunya naighenda hena ithanga lyakwe wekafwe. ¹⁰Vana vakwe vakuvika tayari iunganishaa ijeshi irwe. Iyaendelea ikathania kila kindo, lyaira maghari mpaka hena ngome yakwe. ¹¹NohomMangi wa kusini aichwa Iding'a, kangi aghenda akavane nawe, mangi wa kaskazini. Mangi wa Kaskazini alivuthira ijeshi irwe, mira ijeshi lyavikwa hena kuvoko kwakwe. ¹²Ijeshi lyaondolewa na ngoo ya mangi wa Kusini yavukirwa kaghu, kangi avavika makumi maelfu ighwa, mera akairime ikelawe? ¹³Kangi mangi wa Kaskaxini avuthira ijeshi lyingi, irwe ikela lyevoka. Hena myaka michache ichie, Mangi wa kaskazini acha na ijeshi irwe iure fifaa fingi. ¹⁴Hena mifiriyo vengi vaghenda kivungi na mangi wa Kusini. Vana vagheililisha maghari ya vandu vakwe vamka vokadu iliikamilisha maono, Mera vakuthuma. ¹⁵Mangi wa Kaskazini aghenda, ighethingira ithanga kwaivika mighongo naiteka mri ughire ngome. Majeshi gha Kusinui ghakairime imkagho hata vanajeshi vakwe vecha. Vakaghire nguju themkavo. ¹⁶Kivungi kyakwe, wia acha aghenda iivaria tamaa thakwe kivungi kyakwe. haghire hata umwi akyaghenda hena irira yakwe. Amka hena ithanga lya vucha na fikondekie fyaikaa mavokonyi ghakwe. ¹⁷Mangi wa Kaskazini aeleketha kyamu kyakwe netha icha na nguju tha Vumangi lwakwe loshe, kangi haghira na iananiana lyahirwa ni mangi wa Kusini. Amnika mfwu ifuma hena vaka kimacha iukonda vumangi vwa kusini. mera mpangotho ukafanikiwe tho wala imthaidia. ¹⁸Henaikyo mangi aivaria mathanga gha pwani aghateka mathanga mengi. Mera amiri jeshi akikomesha kiburi kyakwe kangi akithababisha kiburi kyakwe kithie. ¹⁹Kangi aivaria miri ighire ngome hena ithanga lyakwe weka, mera akukuthuma naighwa; kangi akavonighwewe. ²⁰Kangi Mndu avukia hena nafathi ningewe anuvika mtotha ushuru aire vundu vwa matumbi gha vumangi. mira hena mifiri ichie agheleghwa, mira thikwaiding'alyo kangi thihena firayo. ²¹Hena nafathi avukia mndu wedharauliwa ngewe vandu varakamnike heshima ya nguju ya kimangi acha bila ikuthudiwa naavoondoa vumangi kwa vulaghai. ²²Mothia yakwe, kila ijeshi lyafutwa thagharika jeshi hamwi na mgheongotha wa kilaghano vaangamithwa voshe handu hamwi. ²³Idungia igheri lia ngelyo makubaliano ghalevikiwe hamwi nawe, aghenda kwa hila. Ava aghire nguju akiva na vandu vachachedu. ²⁴Kwafia aingia hena sehemu tajiri thana tha ijimbo, nakangi. kangi ahira kia ngekyo thre papa wapapa wakwe alekihirire. Aghava mateka nyara, na mali thakwe kighari kya vafuathi vakwe. Apanga apango weghugha ngome, mera ni kwa muda du. ²⁵Avuthira nguju thakwe na ngoo yakwe kivungi na mangi wa Kusini kwa jeshi irwe. Mangi wa kusini akavana fira ake na ijeshi irwe lyigire nguju, mera airimewe imka kwalia vengi vavika njama vundu vwakwe. ²⁶Hata vaya vachiya kijo kyakwe kicha vajaribu immwanga nitha. Jeshi lyakwe lyaleghwa hacha tha gharika, na vengi vavo vawaghwa. ²⁷Vamangi voshe vavi, vakighira ngoo thighire vuvichwa. Kivungi na urwee, vaikaa hena metha imwi na ilembana, mera ikaghireyo mana yoyoshe. kwalia mwisho wafumia hena kipindi ngekyo kipangiwe. ²⁸Kangi mangi wa Kaskazini aivia hena ithanga lyakwe akiva mthuri mrwe, na ngoo yakwe iyapinga vikali kilaghano kisha. Aghenda na kangi awia hena ithanga lyakwe weka. ²⁹Hena igheri livevikie awia na ikava vumangi vwa Kusini. Kang kigheriki kikavekyo tha ivoka. ³⁰Kwalia meli ifuma kitimu thamkava, nawe aovoha naiwia nyuma. Ava aghire iding'a vundu va kilaghano kielesherwe, kangi avarora kicha vaya vakyagheleka kilaghano kielesherwe. ³¹MAjeshi ghakwe ghavukia na ikufuru handu halesherwe(hena ngome. Vavutathi ghakewa, na vamtha fivichwa fyaghetababisha vukiva. ³²Na vaya vaghendie kwa vuvichwa kivungi na kilaghano, avalemba na ivavikia vuvichwa. Mera vandu vaya vamwiichi Ruva wavo kivungi na kilaghano. Avalemba na ivavikia vuvichwa. Mira vandu vaya vamwiichi Ruva wavo vagheva jasiri na vaondoa hatua. ³³Vavdu vakagharie maghari ya vandu vaeliwe. Mera vakuthuma kwa ipanga na kwa ngongo tha

moro; Vatikwa mateka naithokwa kwa mfiri. ³⁴Hena mfiri yekuthuna kwavo, vaghenjwa kwa mthaada kadu, vandu vengi vajiunga navo voka hena unafiki. ³⁵Hena vandu vakagharie vakuthuna kimacha ikuthamba ifuma kwavo na ikuthamba, na ikutakatha mpaka igheri lya mwisho kwalia igheri lilevikiwe linafikalyo bado. ³⁶Mangi ahira ifuma na matakwa ghakwe akuvuthira weka na ikuvika mrwe ikela kila Ruva. Kivungi kya Ruva wa mirungu arera findo fivichwa, kwalia afanikiwa mpaka haya iding'a ikigheva ikamilikie. Hena kiya kileamuliriwe kikamighehirika. ³⁷Akajali mirungu ya vapapa vakwe wala Ruva afuriwe ni vaka. Kangi akamthare Ruva ungi wowoshe. Kwalia hena mndu wowoshe akuvika weka iva mrwe. ³⁸Amheshimu Ruva wa ngome kivungi kya igha. Nirwa ngewe papa vakwe vamwiirikirievo ngewe amfura kwa dhahabu na fedha, kwa mawe gha thamani na zawadi thichiheshimika. ³⁹Athikava ngome imara mnu kwa mthaada wa Ruva mghenyi. Amnika ishima irwe wowoshe akyamshigha Avavika iva vaghetawala kaghu ya vandu vengi, Kangi aghava ithanga tha thawabu. ⁴⁰Kwa igheri lya mwisho mangi wa kusini amkava mangi wa kaskazini amvamia kwa vukai, magare na wapanda farasi na meli nyingi. ⁴¹Nawe aghenda na kya ithanga naivania, maiira maghari. Nawe iangia hena ithanga lya vucha makumi alifu ya waisraeli vaghwa. Mira vandu va vatoroka ifuma hena kuvoko kwakwe. Waedomu, wamoabu, na mabaki gha vanddu va Amoni. ⁴²Nawe aghola hena ithanga; ithanga lya misri ikakirweyo. ⁴³Aghira vurwe hena hazina tha dhahabu na tha petha na hena vuthuri voshe va misiri, vundu va Libya na Ethiopia vaikaa mbai hena tuva thha marende ghakwe. ⁴⁴Mera mburi ifuma mashariki ma kaskazinithamuovosha, nawe afuma aghire idng'a lyingi kimacha ivakonda kabitha na ivatunza vundu vwe uharibifu. ⁴⁵Nawe ilyimtha ihema lya makao ghakwe gha kimangi hena bahari na mighongo ya vucha vwa utakatifu afikia mwisho wakwe, kagi hakaghire maghenja wemthaidiaho.

Chapter 12

¹Hena igheri lyo, mikaaeli Jemedari mrwe ningewe achivaria, vandu vafwo, avukia. Haghira na magheri ghelya vwathi vuranawahi ifumia idungia ivoka lya ithanga mpaka, igheri ilyo. Hena igheri lyo vandu vakirwa, wowoshe ningewe rina lyakwe lyavoniwa hena kitabu. ²Na vengi vaya valee hena kiluli ithanga vavukia vadu hena ikia lya na vadu vundu vwa iraghwa na ilithwa vwathi ya telele. ³Vaya vakaghari vagheaka tha kilanga kya anga lya kaghu na vaya vaghevarora vengi hena keni, vagheva tha ndondo telele na telele. ⁴Mira iwe, Danieli, fifwunge firerofi; kitunze kitabu kikiva kivikiriwe chapa mpaka igheri lya mwisho. Vandu vengi voricha kunu na kwia, na ikaghaa lya ongereka. ⁵Kangi inyi, Danieli nilelolerie, kangi haleghire malaika vengi vamkie. umwi alemkie hena upande lu lwa kiro kya mfo, na ungi alemkie hena kiro kya upande lungi lwa mfo. ⁶Umwi wavo alemwirie mndu aleree thori tha kitani we aleke hena mkondo wa mfwo, " ihii, yaondoa igheri iki mpaka mwisho wa findofi nfyaghefumia. ⁷Nilechue, mndu wia aleree thori tha kitani, aleke kaghu hena mkondo wafwo, alevuthirie kuvoko kwakwe kwa kumndumi na kuvoko kwakwe kwa kumtho ileleka ifwo kaghu kwa Ruva, na iapa kwakwe kwalia achiishi telele ku yagheva igheri na nusu igheri. Na kigheri kya nguju tha vandu vaelesherwe thikanmigheva thindekondeka, findo fi fyoshe fya gheva findemithia. ⁸Nilechue, mera thiramenye. Heikyo nikamvetha Mndumi wakwa mambo ghaghoshe ghaghira matokeo maki?" ⁹Akaghamba, "Ghenda fyafyo Danieli, kwalia firero fifingiwe na ikavwa chapa igheri lya mwisho. ¹⁰Vandu vengi vava vaelesherwe, vathambiwe mera vavichwa vaghenda hena vuvichwa. ¹¹Hena igheri lyo ningelyo itathi lya kawaida yeokewa likamigheva livuthirwe na mauthi ghechukitha likababishire vukiva linden=mthwa, haghira mifiri yapata 1,290. ¹²Aghire kicha mndu wia akyavera mpaka mwisho wa mfiiri 1,335. ¹³Yakubidi uvuke ughende hena irira lyafwo mpaka mwisho, na kangi kwa hena. Kwavukia hena handu kunikiwe, mwisho wa mfiiri."

Hosea

Chapter 1

¹Iki ni kirero kya Mndumi kifikie kwa Hosea mwana wa Beeri mifiri ya Uzia, Yothamu, Ahazi na Hezekia, Vamangi va Yuda, na hena mifiri ya Yeroboamu mwana wa Yoashi, mangi Israeli. ²Igheri Mndumi agaiye ivoka iiria kwa Hosea, akambia, "Henda uondue mka achishinda. Aghira vana vafumie hena ishinda yakwe. Kwa ku ithanga n-yashinda mnu na lindemleka Mndumi." ³Bathi, Hosea akaghenda akamuondoa Gomeri mpfu wa Diblaimu, nawe akatika mda akaghira mwana wa Kyumi. ⁴Mndumi akambia Hosea, Amwilaghe irina yakwe Yezreeli. kwa ku igheri ighwihi naikava kenya ya Yehu akutie damu ipfo Yezreeli, nanyi namalia vumangi vwa nyumba ya Israeli. ⁵Wafumia mfiiri wia nachetenya vura vwa Israeli hena boto ya Yezreeli. ⁶Gomeri akatika mda he akamghira mpfu. Niho Mndumi akamvia Hosea, "Umiilaghe irina yakwe niwe Lo Ruhama, Kwa ku thikavavonire henyi vwa thi kenya ya Israeli, nikachevareghea kwa njia yoyoshe. ⁷Hena kwio namuvonira vwathi kenya ka Yuda, nanyi namukira inyi njeka, Mndumi, Ruva wavo. Thamukivanyi kwa vura, ipua fira, kana vaghekwea farasi. ⁸Henaikyo Gomeri akinamlekeshe Lo Ruhama, akatika mda na akamghiva mwana ungi wa kyumi. ⁹Niho Mndumi akarera, " Mwilaghe irina ya Lo Ami, kwaku imwe muvandu vakwa mwe, kangi inyi thi Ruva wenyuu nyi." ¹⁰Hata kwio vwingi vwa vandu va Isreli vwava tha mthangalala wa eve, kuraka irime iupima kana intara. kyava tha haya valevirie, Imwe mu vandu vakwa" vaviwa, "Imwe mu vandu va Ruva ake na mo." ¹¹Vandu va Yuda na vandu va Israeli vathanganyika handu hamwi. Vo vavika mangi wavo umwi vo voka, na vafuma hena ithanga, kwaku wava mfiiri wa Yezreeli mrwe.

Chapter 2

¹Uvuvie veryu vakyumi, "Vandu wakwa! na kwa valumbwio, "kunderorwa huruma.""²Endenyi mwandutho wa mao wenyu, andenui mwandu, kwaku we thi mka wakwa we, kangu inyi thi mmi wakwenyi. Na avute ishanda yo yakwe mothia yakwe, na mihiroyo yakwe ye shinda maghari ya mavele ghakwe. ³Kole therekwio , namfunys thori na nirore ruhu yakwe thafundu tha aghiriwe. Nanyi nambika tha ikwatha, tha ithanga likondekie, nainyi nakuchenba upfwe vundu vwa laka. ⁴Thikaghire mborerenyi hena vana vakwe, kwaku vo nivana ve shinda. ⁵Kwaku mae wavo andeva mgsheshinda, na itho alemiwe aandehiva findo fya iraghwa. Alererie, "Navaivaria vambwie wakwa kwaku vachinjinika ngande yakwa na mringa, thori yakwa na ikwambe, mafura ghakwa na kyenya. ⁶Hena ikyo naagha ichafu ya mifwa yerinyilia njia yakwe. Naagha uvagha vundu vwakwe kimetha anavona handu heivia. ⁷We avavaria vambwe vakwe mira akavafikie we. We avashigha, mira akavavonewe. Kangi arera, "Navwia kwa mmi wakwa we voka, kwaku nikindo kicha kwakwa kala ikela luvaha. ⁸Kwaku aleichiwe ku inyi nilemnikie mehu, divai njicha na mafura, kangu niinyi nilemuonyerie petha na dhahabu, ngetho valetitumirie kwa Baali. ⁹Henaikyo naondoa mchu wakwe igheri ye kova, na divai yakwa njisha hena kilimu kyakwe. Naondoa sufu yakwa na kitambaa kitumikie hena ishikia ruhu yakwe. ¹⁰Niho namfunya thori mithori gha vambwie vakwe, kangu haghhireho mndu amkira mavokonyi ghakwa. ¹¹Nambutira mborere yakwe yoshe-thikua thakwe, iandama ya mwiri, sabato thakwe na thikuku takwe toshe achigimbika. ¹²Nakonda mithabibu yakwe na mriwa wakwe wa mafura, iyo alereie, "Li ni mishahara ngeyo ni nikiwe nivambwie wakwa.' Navachemba vwe mtivu, na nyama ta shabenyi taya. ¹³Nainyi namnika marigho kwaku andevika Ngathu ya Ngoma, akinafukije mafumba, akakuchemba na pete takwe na thori takwe, nawe akaivaria mapenzi ghakwe, akanjiivaa." Kwii ni fundu Mndumi arerie. ¹⁴Heikyo naghenda nilembelembe. Nimuende ikwathenyi na irera nawe mboa. ¹⁵Nanyi namvwigihira mithabibu yakwe, na boto ya Akori tha mlango wa ikuji. We anjighatu ipfwo thafundu alehirire hena mifiri ya vuthoro vwakwe tha hena mifiriyo alefumie hena ithanga ya Misri. ¹⁶Kyacheva henamifiriyo- Iki nikyo kirero kya Mndumi-" Ku kwanjiilagha, 'Mmi wakwa na ku kwanjiilagha he pfwo inyi, Ngoma yakwa. ¹⁷Kwaku navuta marina gha Ngoma hena mumu wakwe; marina ghavo ghache kumbwache gho. ¹⁸Mfiritho navika ndaghano hamwi na vanyama hena miremi vundu vwavo, na ndeghe tha kaghu, na vindo vichi bulutika, mbai. Navuta vura, ipua na fira hena ithanga nanyi nakuvika ulae kwa vumboa. ¹⁹Nava mmi wapfwo tele na tele. Nava mmi wapfwo hena keni, inyaniriwa, iria mmana ndaghano na ivona vwathi. ²⁰Na mmi wpfwo kwa iria mma. Na iwe kwanjimanya inyi, Mndumi. ²¹Na ifiri wia naghata -iki nikyo kirero kya Mndumi." Natighaluta kaghu, navo vaghaluta ithanga. ²²Ithanga yavwaghania mchu, divai njisha na mafura, na vaghaluta Yezreeli. ²³Namvia njeka hena ithanga vundu vwa kwa, na mmbonira vwathi Lo Ruhama. Nainyi nambia Lo Ami, "Iwe ni Ami Ata, navo wanjivia, 'Iwe ku Ruva wakwa."

Chapter 3

¹Mndumi akanjivia, "Ghenda he, ufure mka, afuriwe ni mmi, mira ni mwasherati. Umfure tha inyi, Mndumi ni vafurie vandu va Israeli, handu hamwi naku mvaighalukia mirungu ingi na ifura mikatee ya thabibu. ²Hena kwio ndemghulia njeka kwa virumbue ikumi napitanu fya petha na homeri letheki ya shayiri. ³Nilembirie, "Nimthari uikae handu hamwi na inyi mifiri mingi. Kwairima iva mwasherati kana iva mndu ungi wowoshe kwa njia iyoiyo, nava handu hamwi na imwe. ⁴Kwa ku vana va Isreli vaikaa kwa mifiri mingi mndu mrwe dhabibu, fishumbari vya maghwe, efodi kana thanamu ta kenyi. ⁵Kunu nyuma vandu va Israeli vachevwia na ishigha wavo. Na hena ifiri ya mwisho, vachecha mvadedema mothia kwa Mndumi navucha vwakwe.

Chapter 4

¹Iranienyi kirero kya Mndumi, imwe vandu va Israeli. Mndumi aghire mwandu na vandu va ithanga, Kwaku haghire ukeni ho kana iriamma hena ndaghano, haghireho immanya Ruva hena ighanga. ²Haghire ireghewa mumu, mongo, ivwagha, vurango na ishinda. Vandu vandekele mwiaka yote, na nthakami ikyacha baada ya nthakami. ³Heiyo ithanga n-yauma, na kila mndu avue hena yo akyareka; nyama hena mighuda na ndeghe tha kaghu, hata mapere hena eve, ghavutwa. ⁴Mira kunairikia mndu wowoshe iende mwandu, munairikia mndu wowoshe anyanyirie mndu ungi kwaku imwe nimwee vaghetatha nikinamuthitaka. ⁵Naimwe vaghetatha mwakutana igheri ya mthaghari; varoti navo vakutuna handu hamwi na imwe kio, nainyi naruma mao wapfwo apatwe ni ndenga na ipfwa. ⁶Wandun wakwa muakondwa ka thababu ye vura kiavia ku kwa vaghetatha vaghenddelegha kiavia, na inyi navalegha ranava vaghetatha kwa ku. Kundeivaa sheria yakwa ingwa inyi ni Ruva wapfwo, nainyi naeivaa vana vapfwo. ⁷Vaghetatha vengi valeongerekie mnu valehirire thhambi hena inyi. Valelachire iichwa yavo likava iraghwa. ⁸Mvakulitha thambi ya vandu vakwa vo ni vandu vaghire ioka mwiri ikela vavichwa vwavo. ⁹Kyava sawa kwa vandu tha kwa vaghetatha; navalithavwathi voshe kwa mihiro yavo ; Navaliha kwa fundu vahirire. ¹⁰Vaya mira vaghutavo, vashinda mira vangerekavo, kwaku vandeghenda kua na Mndumi. ¹¹Wandeeffura ishinda njafi, na njafi njisha, ngeyo iondorie imanya yavo. ¹²Vandu vakwa vachishigha kiavia kwa sanamu tavo ta mbao, na ndata tavo tekufiahikia tichivanika varoti. kwa ku irirkana ys uasherati livalembie na vandeheva tha vagheshinda vakaleka iva vagheria mma kwa Ruva wavo. ¹³Vafunya matathi kaghu ya mlima na ivkea ubani hena mlima thinyi haghire mshe mcha. Basi vepfwuvenyu vachishinda, na vepfwu venyu vachishinda. ¹⁴Inyi thikavalithe vwathi nyi vepfwu wapfwo kigheri mmbathaghua ihira nasherati, kangi vepfwu vapfwo kigheri mvashinda. Kwaku vandumi navo mvakufunya kwa vagheshinda, na vajifunya dhabibu kimedha vairime ihira vindo vya vasherati na makahaba. Hena kwio vandu varaichi vapaswa ni ndenya na ipfwa. ¹⁵Hamwi na iku iwe, Israeli, kushindie mira Yuda anatarirwa kivichwa. Imwe nuraghenda Giligali, munaghenda mpaka Beth even. kangi muaapa, Mndumi wa keni. ¹⁶Kwa maana Israeli aleghire irugwa, tha ngachenjijeuri Ngetha1 Mndumi airima avaeende hena ndisha tha magonji handu haghire nafathi? ¹⁷Efraimu akuingine hena thanamu, mleke aikae weka. ¹⁸Hata kigheri njafi yavo ivukie vakaendeka ishinda vamangio vakwe vafurie mnu iraghwa yavo. ¹⁹Mkuta wampfwanga kwa makungo hakwe; navo vavona iraghwa kwa vandu vwa ito ya Ruva.

Chapter 5

¹Iranienyi ifi, vaghetatha! mughire kiavia, kenyi ka Israeli! Iranienyi, kenyi ka Mangi! Kwa ku inyanyiriwa yacha kaghu yenyu voshe. Mundeve mshohodi ipfwo Mizpa na nyavu ialikwe kaghu ya Tabori. ²Vaghefunya thiri ta vandu vachimka mnu hena ivwagha, mira navalitha vwathi voshe. ³Niichi Efraimu, na Isreli anakuthughana kwakwa. Efraimu luvha kundeve tha mgheshinda; Israeli ni unajisi. ⁴Mihiro yavo gavairikiayo imghalukia Ruva, kwaku maririkano gha shinda ghake voshio kwavo, na vuka mmanyevo Mndumi. ⁵Tiri ya Israeli iyavashuhundia; henaikyo Israeli na Efraimu vakutuna ikonda yavo; na Yuda nawe apatwa ni ndenga na ipwa hamwi navo. ⁶Vaghenda hamwi na magonji ghavo na ngumbe tavo imuvaria Mndumi mira vakamvonevo, kwa wandekufunya ifuma kwavo. ⁷Nilevakela mma kwa Mndumi, kwa ku vaghire vana haramu. Luvara ngathi njisha ta mwiri taruma vapatwe ni ndenga ipfwa na mighunda yavo. ⁸Kava tarumbeta ipfwo Gibe, na tarumbeta plama. Irwi ye fugha ya fira ipfwo Beth Aveni. Fwakuivaria, Benyamini! ⁹Efraimu yava kio mifiri ya mariho ghaikonda. Maghari ya mbare Israeli nitengethe mburi yachefumia. ¹⁰Varwe va Yuda ni tha waya wachivuta ni mwaka. Nanyi nakuta udinga yakwa Kaghu yavo tha mringa. ¹¹Efraimu andepatwa ni ndenya naipfwa, andepatwa ni ndenya na ipfwa kwa inyanyiriwa, kwa ku andeivara kwa ifura iivaria sanamu. ¹²Hena kwio nava tha nondo kwa Efraimu, na tha kindo kiborie hena kenyi ya Yuda. ¹³Efraimu akinavone ndware yakwe, Yuda akavona ingongo yakwe, Efraimu akaghenda Ashuru; Yuda akaruma mnjama kwa mangi mrwe. Mira airimiewe ivakira vandu kana inura ing'ongo yapfwo. ¹⁴Hena ikyo nara tha thimba kwa Efraimu na tha thimba hena kenyi ya Yuda. Inyi yee inyi, nareka na ghenda kua; Navaondoa, na hakaghire ho mndu we mukira. ¹⁵Naghenda na ivwia handu kwakwa, mpaka vamanye thambi yavo na ishigha kyamu kyakwa mpaka vanjishighe kwa nguju hena vwathi vwavo.

Chapter 6

¹Nnjo, fuvwie kwa Mndumi. kwaku andefutenya firumbue rumbue, mira afukira, andefutema, mira afupfwunga mang'ongo gheru. ²Ikamitha mifiri ivi afufua, mfiri wa kararu afuvutira, na fwaikaa mothia yakwe. ³Naipfwe fumanye Mndumi fuendele imanya Mndumi. Icha yakwe ni keni tha ikero; acha kweru tha mwera, tha mwera wa fuli vundu uchikava ithangenyi. ⁴Efuraimu, nikuhirire iki? Yuda nikuhirire iki? Iria mma yapfwo ni tha ilwi ya ikero, tha imi nitavuka mapema. ⁵Hena ikyo nndevatenya firumbue rumbue kwa nyumu ya mroti, ndevavwagha kwa firero fya mumu wakwa. Maagitho ghapfwo ni tha kilanga kyaaka. ⁶Kwaku nnatamani iriamma wala thi ito ya Ruva yo, na imanya Ruva ikela itathi yeokea. ⁷Tha Adamu vandekonda kilaghano; vahererwe iria mma kwakwa. ⁸Gileadi ni mri wa vaghekonda ughire marende gha nthakami. ⁹Tha mafio ghavagheiva vaverie mnd, kwio vaghetatha vachivungana handu hamwi kimetha vavwaghe wandu kwa njia ya Shekemu: vahirire uhalifu wa iraghwa. ¹⁰Hena kenya ya Israeli nndevona kindo kivichwa; Ishinda ya Efraimu like haya na Israeli andevikiwa unajisi. ¹¹Kwaku iwe, Yuda viro fithaghuriwe, nikami vwigihira urithi wa vundu wakwa.

Chapter 7

¹Ikenda yoyoshe nashigha ikira Israeli, thambi ya Efraimu ikamrughuliwa, hhamwi na mihiro fivichwa fya Samaria, kwaku mbalemba; mrango aingia na ikundi ya varango ishambulia mtaenyi. ²Vaichivo ngoonyi kwavo ku nikumbukie mihiro yavo mivichwa. Luvaha mihiro yavo iyavajunguluka : ike mothia ya kyamu kyakwa. ³Vundu vwa ikunda yavo vande ruma mangi aichwe kicha, na maofia vavo kwa mongo wavo. ⁴Voshe vachishinda, tha itanuru ya moro likorerwe ni mgheoka; achileka ivwighiria ni moro idungia ikanda mchu mpaka uchachuke. ⁵Mfiri wa mangi weru, varwe vakaku umbetera ku ni vawaji na vaka vwa divai. Akaghola kuko kwake hena vava vavekya beresha. ⁶Kwa ngoo tha itanuru, vo wachipanya mipango yavo ya moro. Inding'a yavo lichilaa kio bagha; Ikeru lichia ka kaghu tha moro. ⁷Voshe mvaaka moro tha itanuru na ivaokea vava vavatewele vamangi wavo voshe vandeghwa; haghire ho hata umwi wavo akyanjiilagha. ⁸Efraimu akyakulemba weka maghari ya vundu Efraimu ni mkate weremi ghalutuwe too. ⁹Vaghenyi nguju takwe mira aichiwe, Njwii ta mvwii ntamuthuka kaghu yakwe, mira aichiwe. ¹⁰Tiri ya Israeli iyavaholelea; hata kwiyo, vanavwia vo kwa Mangi, Ruva wavo, wala varamshighe hamwi na ifyo fyoshe. ¹¹Efraimu nitha ibeta andevara icha na aghirewe kiavia ailaghwa ighenda Misri, kangi atole ighenda Ashuru. ¹²Vakighenda, naala nyavu yakwa kaghu yavo, nanyi navaghutha tha ndeghe ya kaghu. Navaghutha vwathi hena ishushufiana yavo hamwi. ¹³Vwathi vwavo! kwaku vandereka ifuma kwakwa. Ikondekiwa n-yawachia! Vo vandepinga mburi yakwa! Nifure ivakira mira valerera mongo vundu vwakwa. ¹⁴Kangi nanya vanjifughirievo kwa ngoo yoyoshe, mira m.mbahuluma nyanyika vundu vwa nafaka na divai njisha, mira mvanjikonda. ¹⁵Hamwi na nimloshire na idindisha mavoko ghavo mira luvaha mmbaya njama injihiviva vindo fivichwa. ¹⁶Mmbavwia mira mmbavwia kwakwa vo, Inyi nike Kaghu. Vo nitha fura uraghire ikuji. Varwe vavo vaghwa kwa upanga vundu vwa thuluma ya mijumu yavo. Ili yava ivaghwa yavo hena ithanga ya Misri.

Chapter 8

¹Vika tarumbeta hena miumu yapfwo! Tai ikyacha kagu ya nyumba ya Mndumi kwaku vandu vandetenya ndaghano yakwa na ikonda sheria yakwa. ²Mmbanjifughia, Ruva wakwa, Ifwe hena Israeli fuichi. ³Mira Israeli andelega ficha, na mtho amuivaria. ⁴Vavikie mangi, mira thifundu nifurienyi vavikie varwe, mira thiichini. Kwa petha tavo na dhahabu wachembie sanamu vovoka, kimetha vatemiwe kua." ⁵Ngache yapfwo indelegwa, Samaria, Indig'a yakwa n-yaaka kaghu ya vandu va mpaka indu wanyanyiriwa?⁶Kwa ku sanamu ii ifumirie Israeli, fundi aleichembie, thi Ruva we! Ngache ya Samaria yatenywa firumbue rumbue. ⁷Kwaku vandu vachiviaa mkuta na vakove Kiriarithoni. Mbeu timki tighireto mirwe, ichifunyayo mchu. Kole ikakua, waghanyi vaiya. ⁸Israeli imirirwe; luvaha mvalaa maghari ya vaithanga tha kindo kiraghire maana. ⁹Kwaku valeghendie Ashuru tha punda ya thakenyi ike yoka Efraimu aajirie vambwie vakwe weka. ¹⁰Hamwi naku vaajiriwe vambwie maghari ya vaithanga, Luvaha navathanganya handu hamwi. Vo vadunga ireka vundu vwe nyanyathwa mangi na vaku. ¹¹Kwa ku Efraimu iongerere kitalo kwa matashi gha thambi, mira tindeva kitalo kwa ihira thambi. ¹²Niirimie iandika sheria yakwa kwavo kando fiku ikumi, mira vaveivona tha kindo kyekugha kwavo. ¹³Vundu vwa ito ya Ruva, muchifunya nyama na muiye, mira inyi, Mndumu, n-yhamuivi kiany. Luvaha naririkana ihuthu vavichwa vwavo na ivalitho vwathi vundu vwa thambi tavo. Wavwia Msri. ¹⁴Israeli andenjiia inyi, mgherumba wakwe, na andegha manyumba. Yuda andeimarische, miri mingi, mira navuma moro Kaghu ya miri yakwe, ngome yakwe yakondeka.

Chapter 9

¹Kunanuliwa, Israeli, kwa inuliwa tha vandu vengi. Kwaku kunderia mmapfwo, kundemleka Ruva wapfwo, kundefura ilicha mshahara kwa mwasherati hena thakafu toshe ta nafuka. ²Mira thakafu na divai, tavalithato, divai njisha yavaduikia. ³Vairimavo ighenda mothia iika hena ithanga ya Mndumi hena kwio Efraimu avwia Misri, mfiri umwi vaya kijo kivichwa ipfwo Ashuru. ⁴Hakamfunyire vo Mndumi itathi ya divai, wala vakamtumbishevo. ita ya Ruva yavo yava kwavo tha kijo kya matanga voshe wakiga vava vandeya najisi. Kwaku kijo kyavo kyava kyavo voka; kikaingiekyo kenya kara Mndumi. ⁵kwaghira iki mfiri wa ngathu ivikiwe rasmi, ifiri wa ngathu ya Yahweh? ⁶Kwaku, lolea wandericha vavichwa, Misri yavavunganya, na Nofu gha yavarika. Kwaku mabene ghavo gha petha ghava navo, na mifwa yaichura nyumba tavo. ⁷Mifiri yelithwa vwathi ichire, mifiri ye lihirwa fivichwa ichie. Vaisraeli voshe vamanje kwio. Mroti ni ifire, na mndu afililiwe achivukwa, vundu wa vuvichwa vwapfwo vurwe na vuntho vurwe. ⁸Mroti niwe wa Ruva vakwa kaghu ya Efraimu. Mira mdeghe wa ndeghe uke kaghu ya njia takwe toshe, na vuntho vuke hena nyumba ya Ruva wakwe. ⁹Vakukondie voka tha mifiri ya Gibe. Ruva avakumbuta ikonda yavo, nawe avalithavwathi thambi tavo. ¹⁰Mndumi akarera, "Nikinaikolie Israeli; ike tha ikasha thabibu ikwathenyi. Tha ndunda tevoka ta kilimu hena mri wa mafura, n-ndevavona vapapa venyu. Mira vakaghenda Baal Peori, navo vakakufunya hena ngoma ya iraghwa. Nilevavichwa tha ngoma valeifurie. ¹¹Vundu vwa Efraimu vurwe vwavo vwafuma tha ndeghe. Hakaghireho ighira, haghireho ilemwa, walaa mghetika mda. ¹²Handu hamwi na iende vana, navaondoa kimetha inareghwa hata imwi. Vwathi vwavo nikavara. ¹³Ninduivona Efraimu, thakwamba ni tiro, aviewe hena vumbu, mira Efraimu afunya vana vakwe hena mndu achevavwagha. ¹⁴Vanikie, Mndumi- kwavanika iki? Vanike ndenyi yakonda mda na mavele gharachi funya mariva. ¹⁵Vundu vwa vuvichwa vwavo voshe ipfwo Gilgali, nifovundu nilevadahie. Vundu vwa mihiro yavo ya thambi navatangira na ipfwo bwang'a hena nyumba yakwa. Thikamufurehenyi, varwe vavo ni vaghekonda. ¹⁶Efraimu ni muaji, na miri yavo indeuma, mvaghiorahevo ndunda. Hata kole vaghire vana, navavwagha vana vavo vavafurie. ¹⁷Ruva vakwa avalegha kwaku valeghie ikudua. Vava vandu vagheivaira maghari ya mathanga.

Chapter 10

¹Israeli ni mthabibu mcha ngetho uchighira ndunda takwe. Thafundu ndunda takwe tichiongereka nikwio kwio achiagha vitalo vingi. Kwaku ithanga yakwe ighirwe ikela, takwe iteveche mbiwe kindokicha. ²Ngoo yavo niyelemba, Luva nkyavatara vakuruke milaho yavo. Mndumi afikonda vitalo fyavo, akonda mighamba yavo. ³Kwaku varera, "Fughirefwe mangi, kwaku fumlekia Mndumi. Na mangi avairima ihira iki? ⁴Mwarera firero fyoka na ivika ndagano kwa iapa mongo. Hena kwio keni iacha mara ghahire thumu hena mifo ya miremi. ⁵Vandu va Samaria waovoha vundu vwa ngache ta Beth Aveni. Vandu wakwe famfughire, thafundu vahirire vaghetatha vava na ngoma vava ngevo vachue kicha kaghuyavo na varwe vwavo, mina vakehohevo. ⁶Vo vaondoa vatikiwe Adhuru tha itathi kwa mangi mrwe. Efraimu avona iraghwa, na Isreli avona iraghwa vandu vwa ngoma takwe. ⁷Mangi wa Samaria apatwa ni ndega na ipfwa, tha kibathi kya ukwi kaghu ya mringa. ⁸Ughongo wa kaghu uvichwa wakondwali niyo thambi ya Israeli! Miri na thaka fyava kaghu ya fitalo fyavo. Vandu vaghavia mafumbu, "Fushikienyi ifwe na mafumbu, "Funywiwenyi!" ⁹Ee Israeli, Kundehira thambi idungia mifiri ya Gibe, kundereghwa ipfwo. Yeto ngetha vira fyavapata vana vavichwa ipfwo Gibe? ¹⁰Nighemshigha navalitha vwathi. Vaithanga vavwarana handu hamwi navo na ivavika hena kipfungo vandu vwa vavichwa vwavo kando kavi. ¹¹Efraimu ni ngache iloshirwe ifurie ibughutua firo, henaikyo navika jothi kaghu ya nthingo yakwe njicha. Efraimu nauvikia jothi; Yuda arema Yakobo aghomoa ipigo we weka. ¹²Kuvikienyi hena keni, funyenyi ndunda ya irimma ya ngano. Chimbuenyi teri yenyu iranaviawa, kwaku ni mifiri yemshigha Mndumi, mpaka akichecha na ivutira keni kaghu yenyu. ¹³Munderema vuvichwa, munde kova thuluma. Munde ya ndunda ya mongo kwaku kulevikie ikuji hena mipango kwaku kulavikie iuji hena mipango yapfwo na hena vathikari wapfwo vengi. ¹⁴Hena kwio mlipuko wa fira wavuka maghari ya vandu vapfwo, na miri yapfwo yoshe ighire ngome yakondwa. Kyava tha shalmani alekondie Beth Arbeli mifiri ya fira igheri mae aletenyikie firumbue rumbue na vana vakwe. ¹⁵Hena ikyo kyava kwapfwo Betheli, vundu vwa vuvichwa vwapfwo varwe. Igheri mthaghari mangi wa Israeli atemwa pere.

Chapter 11

¹Igheri Israeli nighe mthoro nilemfurie, na nikamwilagha mwana wakwa ifuma Misri. ²Tha fundu vaileghwe, ni fundu vavukie kwakwa. Vakafunya itathi ya ngoma kwa Baali, vakashigha ubani kwa ngoma. ³Mira niinyi nimloshire Efraimu iivara. Ni inyi nivavutire kwa thilaha tavo, mira varamanye ku nilevafurie. ⁴Nilevathongolie kwa mighogho ya vandu, ikuima ligheri ifura. Inyi nileke tha mndu apunguthere jothi kaghu ya mata ghavo, na nikakondeka na nikavalitha. ⁵Ngetha, Vavwiavo ithanga ya Misri? Ngetha, Ashuru yavatawalayo kwaku vandelegha ivwia kwakwa? ⁶Ipua yaikaa kaghu ya miri yavo na ikonda madanga gha floti fyavo, washa pere vundu vwa mipango yavo voka. ⁷Vandu vakwa vandefura injileka. Handu hamwi na iku mmvailagha kwa wia Ake kaghu, haghireho mndu avatasha. ⁸Nairima kwia ikuleka, Efraimu? Nairima kwia ikutika, Isreeli? Nairima kwia ikuhirira tha Adma? Nairima kwia ikuhirira tha Seboimu? Ngoo yakwa indeghaluka voshio yakwa; vuonwa vwakwa vwoshe vundeongeveka. ⁹Thihaichwe iding'a ikai nyi; Inyi thikarume mushe pere nyi Efraimu. Kwakuinyi ni Ruva kangi inyi thimndu nyi; Inyi thighire thambinyi maghari yenyu, nanyi thikachenyi nighire iding'a. ¹⁰Vanjiivavia Mndumi. Navindima tha thimba. Nainyi nafugha kwa vwathi, na vandu vacha vakyadedema ifuma handu vuva lichighwia. ¹¹Vacha mvadedema tha ndeghe ifumie Misri, tha ibeta lifumie ithanga ya Ashuru. Navatasha vairime iikaa hena kenya kavo." Ni fundu Mndumi arerie. ¹²Efraimu akyanjighaka kwa firero fya mongo, na kenya ya Israeli kwa ilemba. Mira Yuda bado akenainyi, Ruva, na nimgheria mma kwakwa, mndu nichu Ruva.

Chapter 12

¹Efraimu achikulitha mkuta na iiviria mkuta wa kibuha ruva. We kila igheri ni irera mongo na ikonda vandu. vachihira ndaghano na Ashuru na iondoa mafura gha Misri. ²Mndumi nawe aghire mashitaka na Yuda na amlitha vwathi Yakobo kwa findo fia ahirire; amlitha kwa fia ahirire. ³Hena ndeniyi Yakobo akamvwara wavo tatu, na hena vathima vwakwe akudindishire kwa Ruva. ⁴Avweghene na malaika akakela. Afughie na ilomba kwa ficha vya Ruva. Alethengene na Ruva ipfwo Betheli; Ruva akagaya nawe ipfwo. ⁵Iu niwe Mndumi, Ruva va majeshi; Yahweh" niyo irina yakwe. ⁶Hena kwio nivare kwa Ruva wapfwo. Ria mma na uhuru wa ndaghano, na ummbere Ruva wapfwo mifiri yoshe. ⁷Vaghekumba findo baghire mithani ya mongo mavokonyi ghavo; vafurie ilemba. ⁸Efraimu akaghamba, Kya heni inyi ni mthuri mnu; Ndeva mthuri kwa nafsi yakwa. Hena ngathi yakwa yoshe vakavonevo vavichwa vwovwoshe vo voshi kwakwa, kyokyoshe kyairima iva thambi. ⁹Inyi niinyi Mndumi, Ruva wapfwo idungia ifuma ithanmga ya Misri. Nikakuvika uikae he hena ihema, tha mifiri ya ngathu ivikiwe. ¹⁰Nilevavirie varati, na nivanikie maono fwaa vandu vwenyu kwa kuvoko kwa mroti nifunyire fwanyanyi. ¹¹Kole haghire vuvichwa ipfwo Gileadi, keni vandu vavieo. Gilgali mmbavwagha ng'umbe; fitalo fyavo fyava tha fwanyanyi ya ighwe hena misharambwe ya mighunda. ¹²Yakobo akaricha mpaka ithanga ya Aramu Israeli akahira ndima kimetha anikwe mka; nawe akaembea magonji kimetha anikwe mka. ¹³Mndumi akavaende Israeli ifuma Misri kwa iiria mroti, nawe akavaghula kwa mroti. ¹⁴Efraimu amchukihire mnu Mndumi. Henakwio Mndumi wakwe alekelea nthakami yakwe, nawe amvwiria iraghwa yakwe.

Chapter 13

¹Efraimu akinarere, haleghire kididimo. Alekukwerere hena Israeli, mira akahira fivichwa vundu vwa matatho wa ngoma, mawe akapfwa. ²Luvaha mmbahira thambi mnu ikela mmba chemba ngoma ta minya ifuma hena petha thavo, ngoma kwa kiringanyo kya isstawi yavo, toshe ni ndima ta m,afundi Vandu ware vundu vwavo, "Vandu va mvafunya ito ya ruva na ibuthu ngoma. ³Hena kwio vava tha mailwi gha ikero, tha imi lichithia fia tha makapi gharumie hena mkuta ifuma terinyi, na kangi tha mti ufumie hena bomba. ⁴Mira inyi ninyi Mndumi, Ruva wapfwo, idungia ithanga ya Misri. kukammanyie Ruva ungipfwo theremi inyi; kangi ikela inyi haghireho mghekira ungi. ⁵Nilekumanyire ikwathenyi, hena ithanga liumie. ⁶Igheri kuleghire kijo, kuleighute kigheri kuleighuitire , ngoo yapfwo ikavutirwa. Hena kwio kundenjivaa. ⁷Nava tha thimba; tha mlula nalolea mmbai wa njia. ⁸Mwacha pere tha dubu ithokiwe vana vakwe. Nainyi nabara mabfu tavo, na ipfwo mwasha pere tha thimba tha nyama ya thakenyi yarandua fibarebare. ⁹Israeli, vapatwa nindenga na pfwa, niitho akutasha? ¹⁰Mangi wapfwo aekwi, kimetha akukire hena miri yapfwo yoshe? Vakekwi varwe, ngevo kwavo kunjivirie kwii, "Njinika mangi na varwe? ¹¹Nikunikie mangi kwa iding'a yakwa, nikamwndoa kwa iding'a yakwa. ¹²Vuvichwa vwa Efraimu vuthughenwe, ikonda yakwe lithughenwe. ¹³Avwara ni ivoo yeghira, mira ni mwana ifire, kwa ku mfiri weghirwa, akafumewe ndenyi. ¹⁴Ngetha namukira kwa kuvoko kwa tiri? Ngetha namukira na kipfwa? Iwe kipfwa ghaekwi mavwathi ghapfwo? Iwe mbira kiekwi ikyo kukondie? Mborere yathughanwa ni mitho ghakwa. ¹⁵Hamwi naku Efraimu akyakela maghari hena vavo, mkuta wa kibuka ruva uchie, mkuta wa Mndumi wagava ifuma ikwathenyi. Mfo wa mringa wa Efraimu wauma, na kithima kyakwe kyaghirakyo mringa. Mbichwa wakwe atenya kienge kyakwe kya kila kindo kya thamani. ¹⁶Samaria yaghira thambi, kwaku andemleka Ruva wakwe. Vapfwa kwa ipua, vana vavo vandu vatenywa, na vaka vavo vanyonge vamanyika voshe pere.

Chapter 14

¹Israeli, vwia kwa Mndumi, Ruva wapfwo, kwaku kundeghwa vundu vwa vuvichwa vwapfwo. ²Onduenyi firero hamwi naimwe muvwie kwa Yahweh. Mumbie, "Vuta vuvichwa vweru vwoshe, uirikie ficha kimetha fuirime ikunika ndunda ta mwumu yeru. ³Ashuru yafukiruyo; Fwakwea fwe farathi ighenda firenyi. Fwairimahe fwe iivia ndima ya mavoko gheru, imwe mumivungu yeru kwaku kwapfwo mndu araghire ndie achivona mborere. ⁴Namukiva kwa ighaluka yenyu; Nainyi namufura kwa ngoo, kwaku iding'a yakwwa yavuka kwakwe. ⁵Nava tha imi kwa Israeli; athambua tha maova na ifunya miri tha murenti hena ithanga ya Lebanoni. ⁶Fyara fyakwe fyarita; Vucha vwakwe wava tha miri ya mafura, na mbungo yakwe tha micrenti ya Lebanoni. ⁷Vandu vachiikaa hena mshe wakwa vavwia vavutwa tha nafaka na maova tha mithabibu. Vurwe vwakwe wava tha divai ya Lebanoni. ⁸Efraimu, nihire he ngoma? Inyi namghatu na imtuntha. Inyi niketha mberoshi mara ghakwe, nighakijani mifiri yoshe; ifuma kwakwa facha ndunda tapfwo. ⁹Niitho aghire kiavia kyemanya mburi ii? Niitho aichi mburi ii kimetha avamanye? Kwaku njia ya Mndumi niyakeni, vava kivatire vaghenda hamwi, mira vaghekonda vaghwa hena we.

Joel

Chapter 1

¹Iki ni kirero kya Ruva kimchirie Yoeli mwana wa Petueli. Iranienyi ifi, imwe vaimiku, Kangi iranienyi imwe vaikari va isanga. ²Hang'u lee, iki kithongorie iva nyuma ya mifi yenyu hang'u hena mifiri ya vaku ndio wenyu. ³Vavie vana vafyo kindo-cha, kangi lee vavalekie vana vavo, vana va mbare ya mothia. ⁴Fia filereghiwe ni ngweghu indelighwa ni nzighe nduwe, fia filereghiwe ni nzighe na makaraghanjo findelighwa, na filereghiwe ni makaraghanjo findelighwa ni madumbiri. ⁵Vakenyi imwe vagheirwa, fughenyi! Lulumenyi imwe voshe mchingwa njafi, ang'u njafi njicha inderumbuka ifuma kwenyu. ⁶Ang'u lee vaithanga kaghu vandelia kaghu ya ithanga yakwa; vadindie vavavaitara. Maghegho ghakwe ni maghegho ghathimba. ⁷Aghoshire mremi wakwa wa miithabibu iva handu heovosha, Aondorie mtini wakwa. Aondorie ikonde yakwe akalikumba kua, fyara fyakwe vindevafya njewa. ⁸Lulumengi tha mfyu liriyo aree magunia kwa kifwa cha mmi wakwe mdu. ⁹Itathi ya mchu na ya itathi ya njati ghandekumbiliwa kua na nyumba ya Ruva. Vaghetatha, vanjama va Ruva vachiluluma. ¹⁰Mire iindekondwa, na ithanga lindeshokera, Ang'u firo findekondwa, njafi irumbukie indeuma, mafura ghakondiwe. ¹¹Vonenyi iraghwa, imwe vagherema, fughenyi vagherema mithabibu, kwa ngano na vughimbi. Kwa firo fya miremi na fyo vikondekie. ¹²Mithabibu ikondekie na miri ya mitini iumie, miri ya mikongomanya, hata mitende, na miri yoshe ya miremi ikondekie. Kwa inuliwa indekondeka ifuma hena vana va vandu. ¹³Raa magunia ululume, imwe vaghetatha! Imwe vanyama mmwafugha imwe vanyama va handu hetathia, N-njoo ulae kio baaha maghenia, imwe vanjama va Ruva wakwa. Ang'u itathi ya mchu na itathi ya njafi fileghiwe kenya kwa Ruva weru. ¹⁴Ilaghenyi kwa iraya icha na ilaghenyi mthomano mcha. Vunganyenyi vaimiku na vandu voshe va ithanga vache hena kenya ka Ruva mangi wenyu, na imfughia Ruva. ¹⁵Vwasi vwa mfiri! Ang'u mfiri wa Ruva ufikie ifika. Natho wacha inyamara ifuma kwa kilunge. ¹⁶Hang'u lee keya kileghiwecho kuwa na mitho gheru, inuliwa na isheka ifuma kenya ka Ruva wenyu? ¹⁷Mbeu thia boa ifyo mbai ya teri yakwe, fiengenyi haghireho kindo, na mabanda ghandetenika ang'u tiro tindekondeka. ¹⁸Fundu nyame thiafugha! Ng'uube na mafyo viaya vwasi ang'u haghireho mgheembea. Hata ifyo fya mamondo ghachaya vwasi. ¹⁹Ruva nakufughia iwe. Ang'u moro undeya handu heembea ikwaghenyi, na moro undelugula miri yoshe ya miremi. ²⁰Hata nyama tha mireminy thiakwea fundu fwafyo, ang'u mifo ya miringa indeuma, na moro undeya handu heembea makwathenyi.

Chapter 2

¹Kava ikunda Sayuni, na kava kilonzo kaghu ya fundu yakwa icha. Vahindi ndima voshe va ithanga vadedeme kwa iaviha , ang'u mfritho wa Ruva uwacha , keni ikaenyi haghwihi. ²Ni mfiri wa mma na vunju, mfiri wa mailwi na mma fiki. Thafundu ikero iyavonekana hena mafumbu, fira nduwe na ya nguju ike haghwihi. Hanadokea sa iyo ho, na ikachevonekane yo kangi, hena vaithanga vengi. ³Moro uwaya kila kindo mothia yakwe na nyuma yakwe uwaaka. Ithanga ni tha Mrabu wa Edeni mothia yakwe. Mira nyuma yakwe ni tha ikwatha linyamarikie. Keni hakaghire chochoshe cho charicha. ⁴Mvonekano wa fira ni tha nyumbu, na vacharicha tha vandu vapikirie nyumbu. ⁵Vachatola kilonzo tha magare kidengu cha mafumbu, tha kilonzo cha ngengo ya moro walughula mara, tha fira ighive nguju iverie fira. ⁶Mothia ya vandu vafyo hena ulumu na fyavo fyoshe fitamiwe. ⁷Vacharicha thavekavana vaghire ufuri, vachakwea uvagha tha vashikari, vachateshuka kila umwi kwa idambo, na vachetenayo ukingo wavo. ⁸Kangi haghireho hata umwi achamshukuma mbarinyi urwee, vachateshuka kila umwi hena mkondo wakwe, vatenyiura kwa mkondo wa weria na thi ighwa bwang'a ya mthitari tho. ⁹Vacharicha uvagha, vakachakwea voshi ya nyumba, iiria madirisha tha varango. ¹⁰¹¹Ithanga liyadedema thothia yavo, ifyo kaghuhakuchika, ruva na mwiri ni mma, na ndondo thia-akatho. Ruva achavuthira irwi yakwe mothia ya fira yakwe, ang'u vaghekavana vakwe ni vengi mnu, ang'u vaghire ufuri, vya nighevo vachaivaria ilemothia yakwe. Ang'u mfiri wa Ruva ni mrwe na weovosha mnu, Ni itho airima irima irimilia? ¹²"Mira hata luvaha" Achaghamba Ruva, Njivwilienyi inyi kwa ngoo thenyu thoshe, Vwangu, fughu na iluluma. ¹³Ravuengi ngoo thenyu, thi nguvo thenyu, tho, na ivwia kwa Ruva Mangi wenyu. Ang'u haghire luthenekero na mbathi, Aghirewe vwangu vya iding'a we na vwingi vwa ngoo njicha ya mma, na avefura aghaluke kiringanyo cha mhako wakwe. ¹⁴Ni itho aichi? Hangi aveghaluka na ighira mbathi, na ira ura ucha nyuma yakwe, itathi ya mchu na itathi ya njati kwa Ruva Mangi weru? ¹⁵Kava ikunda, ifyo Sayuni, ilagha vandu, fundu fwa iraya lieliechwe, na ilaghenyi muvunganye vandu vanaya na inywa. ¹⁶Vunganyenyi vandu ilaghenyi muvavunganye vandu vaeliechwe, Vunganyenyi vaimiku, vunganyenyi vana, na ruvana vudu. Mgheendoa airima ifuma bwang'a ya nyumba thavowe, na mfyu aalikwe ifuma hena ghari yavo. ¹⁷Luvaha vaghetatha, vanjama va Ruva, vacha fughia handu hetathia haelie chwe na kitalonyi. Vavienyi, ilaghenyi, vandu vafyo, Ee Ruva, kunafunya urithi wafyo kwa ivaghwa, macha vaithanga vavaikalie kaghu yavo. Haniiki kivatarie irera maghari ya vaithanga, "Akekwi Ruva wavo?" ¹⁸Niho Ruva aleghire vywangu kwa ithanga yakwe na ivavoneia vandu vakwe. ¹⁹Ruva akavaghlutha vandu vakwe, lambua, navaendie firo, njafi irumbukie na mafura. Ngoo yavaelia, na thikavaghoshenyi iva iraghwa maghari ya vaithanga. ²⁰Navavutha vaghevwaagha va imbai wa ughu na kua na imwe, na navaita hena ithanga liumie na lireghiwe, mmbai wa mothia ya fira yavo yaingia hena eve ya kighwa iruva. Ifunda yakwe yavukia kaghu, na mbungo yakwe mbichwa yavukia kaghu. Keni, ahirire findo firwe. ²¹Munaovoha, ithanga, ng'arenyi nainuliwa ang'u Ruva ahira findo firwe. ²²Kunaovoha, nyama tha thakenyi, ang'u handu heembea na ikwathinyi ghaleha, miri yaghira ndunda thakwe, na miri ya mithabibu na yaghira firo fyavo fyoshe. ²³Nuliwenyi imwe vandu va Sayuni, na nuliwenyi hena Ruva, mangi wenyu. Ang'u amunika mwera wa fuli na wa ishika tha itho wevokea. ²⁴Mbai yeeleya yaichwa ngano na vindo fyaichwa kwa njafi irumbukie na mafura. ²⁵Navairimisha miaka ya firo nigheyo thighe thilelighie, makaraghanjo, nzighe na nzighe theungulia, fira yakwa ighire nguju, nigheyo nilirumie maghari yenyu. ²⁶Mwaya keya teve na iighuta, na itumbisha rina ya Ruva, Mangi wenyu, ahirire vihirimo maghari yenyu, hata thikavaendie kangi vandu va kua. ²⁷Kwamanya ku niikee maghari ya Israeli, na ku inyi ni Ruva, Mangi wafyo, hagire nanga ungi ho, na thikava endienyi iraghwa vandu vakwa. ²⁸Na kyava kamtungo namukutia ngoo yakwa kagu ya vandu vake na mo voshe, na vathoro venyu na vefyu venyu varotishwa. Vaimiku venyu valora ndoro, vana venyu varotishwa. ²⁹Na kaghu ya vanjama , na vanjama vakika, mifiri yo na vakutia ngoo yakwa. ³⁰Narora fihirimo fyo kaghu na ithangenyi, thakame, moro na mfighi wa mthi. ³¹Ruva yava ya njiu, na mwiri wava w athakama, haranacha, mfritho mrwe na wevosha wa Ruva waghecha. ³²Kyava ku kila mndu agheilagha irina ya Mangi akirwa. Ang'u kaghu ya ifumbu ya Sayuni na Yerusalemu haghira na vava vakirie, tha funndu Ruva aleverie, na maghari ya vava valereghiwe, vava nighevo Ruva achavailagha.

Chapter 3

¹Lolea hena mifiriyo, na maghegho, naghevwia vatahiwe va Yuda na Yerusalemu. ²Nanyi navunganya vaithanga vaithanga voshe, ivaende mpaka iboto ya Yehoshafati. Navanyariafyo kwa fundu fwa vandu, Vakwa na vapalivakwa, Israeli, nighevo vavevatharire maghari ya vaithanga voshe, na kwa ku valeghavie ithanga yakwa. ³Vakavie kura kwa fundu vwa vandu vakwa, valeghurie mthoro fundu fwa mgheshinda, ikumba mfyu kwa njafi macha vairime inywa. ⁴Luvaha, haniki ukwanjifyukiwa, Tivo na Sidoni na ithanga yoshe ya vafilisti? Hang'u lee mwanjivighiria mariho ghenyu? Hata kole mmwanjiliha, kando kamwi namuvwighiria mariho ghenyu kaghu ya mirwe yenyu vemwini. ⁵Ang'u muondorie petha thakwe na dhahabu thakwe na imwe mukaondoa ndungu ya vughuri vurwe na ifiende handu henyu hetathia. ⁶Mundekumbuka vandu va Yuda na Yerusalemu kwa vayunani, macha ivakumba kua na handu kwavo. ⁷Lambua, navavutha, vafumie handu ho muvevukumbie na navavwighiria mhako kaghu ya mirwe yenyu veni. ⁸Nakumba vathoro vafyo vwevyu vavo, kwa kuvoko kwa vandu va Yuda. Vo vakumba Sheba, kwa vaithanga vakwa. Kwa ku Ruva averie. ⁹Limothia iki ya Maghari ya vaithanga, kurenyi mweka fundu fwa firs, vavuthenyi vandu va fira, lekenyi vache haghwihi voshe va fira vakwee kaghu. ¹⁰Thambenyi maghembe ghawe ushu na fwandi fyenyu fye bachia vive mafyumu. Luvaha vashokere vaghambe, Nighire ufuri! ¹¹Vwangu nnjonyi vana thanga voshe va haghwihi kuvunganyenyi hamwi ifyo. Ee Ruva, vathaghe vandu vafyo vya fira. ¹²Iyee vamathanga vakurae voka icha ifyo hena iboho ya Yehoshafati. Kwa ku naikaa fyo ilaha vamathanga voshe va mbarinyi. ¹³Vickenyi hena mwindo, ang'u firo vindevira, N-njonyi muthane dhabibu, ang'u nyungu njafi iichue minyathiichue, ang'u uvichwa vwavo ni vurwe mnu. ¹⁴Haghire ikangika, ikangika hena iboto ya mlaho, Mfiri wa Ruva ike haghwi mnu. ¹⁵Iruva na mwiri fyava, ndondo thindeleka ifunya kilanga. ¹⁶Ruva aruruma idokea Sayuni, na ivuthira irwi yakwe ifuma Yerusalemu. Kaghu na ithanga fyakuchika, mira Ruva ava kitalo fundu fwa vandu vakwe na ichafu kwa varana va Israeli. ¹⁷Hena icho mwamanyu ku inyi ninyi Ruva Mangi wenyu, arue Sayuni, fumbu yakwa litherire, Na Yerusalemu yava itherire chwe, na haghire fira yaghejungulukaho kangi. ¹⁸Hena mifiriyo, mafumbu ghageranya njicha, mafumbu ghadonya maviva, mito yoshe Yuda yairia maghari ya mringa, na vidaru fyacha ifuma nyumba ya Ruva na miringa ya boto ya Shitimu. ¹⁹Misiri yaingiwa ni vukiva, na Edomu yava ikwatha du hena fundu fwa miadu ihirikie kwa vandu va Yuda kwa ku valekutie thakane ivaghire kivichwa hena ithanga yavo. ²⁰Mira Yuda mwenyi cha do, na Yerusalemu yava mbare hata mbare. ²¹Navalihia thakame yavo, nigheyo thinailihia thire ku Ruva achiika Sayuni.

Amos

Chapter 1

¹Iti ni mburi ngeghe ghaihuthu Israeli ingeghe Amothi, Umwi wa bhagheembea hena Tekoa, aandolerie hena irerwa. Aghaghuhirie mburi ti hena mifiri ya Uthia mghemkia wa Yuda, na kangi hena mifiri ta Yeroboamu mrana wa Yoashi Angemkia wa Israeli miaka Ibhi kabla ya kididimo kya mbai. ²Alererie, "Yahwe arindima iifuma Sayuni, abhutira irwi yakwe ifuma Yerusalemu. Handu bharisha bhachiembea hatia chwi kiya kya kameli kya nyala." ³Kwii niho Yawe arerie: "Kwa thambi itharu ta Damaskas hata kwa inya, thika lachenyi athabu kwalia bhaikobhie Gileadi kwa fyombo fya (chuma) minya. ⁴Natika moro hena nyumba ya Hazaeli, na aiteketetha ya Beu Hadadi. ⁵Natikenya machalo gha Dameski na imtemea kua mru ngewe aaikaa Bigati Aveni," na kangi mru uya abhweve ithibo ya mgemkia. hena Beth Eden. Na bhandu bha Shamu bhaghenda bhutumwenyi hata Kiri, "andeghamba Yahwe. ⁶Kwii nifofundu Yahwe arerie "Kwa thambi itharu ta Gaza hata innya thikalache inyanjiria, kwalia bhalebhaondorie mateka bhandu bhoshe, ibhabhika kaghu ya mabhoko gha Edomu. ⁷Naruma moro hena fiamba tha fya Gatha, naiteketha ngome (thoshe) takwe. ⁸Narumbuliwa kuwa mru uya aikee hena Ashkeloni. Nakughalua kuboko kwakwa hena Ekroni; na mabaki gha Bhafilisti bhaangamia, "arerie Rubha Yahwe. ⁹Kwii nifundu yahwe anderera kwa thambi itharu ta Tiro hata kwa inya, thikalachenyi athabu kwalia bhalebhatikie bhandu bhoshe bha Edomu, na bhatenyire ilaghana yabho ya mru na bhabho. ¹⁰Natika moro hena fiamba fya Tiro natho wauteketetha ngome takwe." ¹¹Kwii niho Yahwe arerie, "Kwa thambi itharu ta Edomu, Hata kwa inya, thikalachenyi athabu, kwalia aghemuibharilie wabho kwa Ipuia naikumba kuwa huruma thoshe, Iding'a yakwe likathika ibha ikai, na momori wakwe ukareghwa telele. ¹²Natika moro kaghu ya Temani na (watiokea) watiteketetha nyumba ta bhaghemkia bha Bozra." ¹³Kwii nifundu Yahwe anderera "Kwa thambi itharu ta bhandu

bha Amoni, hata kwa inya, thikachenyi athabu yabho.¹⁴Na kira moro hena fiamba tha fya Raba na tho wateketetha nyumba ta bhaghemkia hamwi naikabha filondho hena mifiri ya fira hamwi na mlughwa hena mifiri wa kimbunga.¹⁵Mghemkia wabho aghenda bhutumwenyi, we na bharumwe hamwi," anderera Yahwe.

Chapter 2

¹Kwii niho Yahwe anderera: Kwa thambi tharu ta moabu hata inya, thikalachenyi athabu, kwa lia aokere moro maghua gha mghemkia wa Edomu mpaka ghakabha (ndhia) chokaa. ²Navuma moro kaghu ya (Edomu) Moabu na wa malilia ta kerithi, Moabu apfwa hena ghathi, hamwi na kilondho na sauti ta tarumbeta. ³Namkonda mghekania maghari ghakwe, na nabhwagha bhana bha mghemkia hamwi nawe arerie Yahwe. ⁴Kwii niho Yahwe arerie; "kwa thambi itharu ta Yuda, hata inya, thikalachenyi athabu kwathababu bhandeilegha sheria ya Yahwe naibwara na bhatibhware amri takwe. Mongo wabho ukathababisha ireka ingetho bhandie nabho bhagheuibhabisha. ⁵Naruma moro kaghu ya Yuda, na waimira ngome ya Yerusalemu." ⁶Kwii nifundu Yahwe andereva "Kwa thambi itharu ta Israeli, hata kwa inya, thikalachenyi athabu kwalia bhabhabhwaghe bharabharaghire hatia kwa matundu gha bhakibha kwa jothi irwi ya makobhathi. ⁷Nabho bhaaibhara kagu ya mirwe ya bhakibha thaiibhara kaghu ya bhumbi kaghu ya teri, bhaashukuma ifuetera. Mru umwi na ndie bhaghelee na mpfu umwi na henaikyo bhakakufuru rina yakwa takatifu(lielie). ⁸Nabho bhalaa mbai hawihi na handu nyumba hetathia hena thori tibhikiwe thamana na hena nyumba ya Mrungu wabho bhachinywa njafi ya bhaya bhatothere faini. ⁹Bado nide mnalilia mwamovi mothia ingewe bhwacha bhwakwe uhughekei thabhachbhu Mieredhi; agheghire nguju tha mialoni kangi mkakonda matunda ghakwe kaghu na miri yakwe mbai. ¹⁰Kangi nikabhakwerare ifuma ithanga ya bha misri naibhaongotha miaka arobaini nyika kimetha munuliki ithamga ya bha Waamori. ¹¹Nibhabhutirie bharote ifuma ghari ya bharana bhenyu bhabhe bhana dhiri hena bharana bhenyu. Kana thikwio yo? bhandu bha ithanga ya Israeli? Kwii nifundu Yahwe arerie. ¹²Mirakyo muundebhalembalemba bhanadhiri inywa njafi (mvinyo) na ibhaamuru bharoti bhana rora bhuroti bhwabho. ¹³Lolenyi namuibhaibhara tha mkokotenye uchue miganda yairima iibhara mru. ¹⁴Mru mghericha akapatewe herichiaa agire nguju akaongerewe nguju takwe weka; Wala shujaa ikufunya weka. ¹⁵Mghekonda bhura akamkewe mghericha ikela akarichewe, mghetika farathi akakukirewe weka. ¹⁶Hata bhaghekabhana shujaa bharicha ruhu hena mfiritho, kwii nifo Yahwe anderera."

Chapter 3

¹Aranienyi kya Yahwe arerie kaghu yenyu. Bhandu bha Israeli, kaghu ya familia ndhima ingeyo niifunyre hena ithanga ya bha Misri. ²Nimuthaghurie imwe du ifuma hena familia(toshe) ndhima ta ithangaa henaikyo namnathibu kwa thambi tenyu toshe." ³Kula lee bhabhi bhairimakwia iibhara there lia bhapetena (bhaaaraniana) ⁴akale thimba iya oroma thakenyi haraghire kyeka? aka lee mwana wa thimba ahoroma ifumba mbangenyi yakwe arabhonire kindo? ⁵Akale ndeghe yaghw mshoghodinyi mbai wakati haraghire kindo kyebhwara? ⁶Akalee- tarumbeta yakabhwa mrinyi na bhandu bhanadedema? kangi lee ihumba yairima ingia mrinyi linaendiewe ni Yahwe? ⁷Kyakenyi Mrumi Yahwe akahire kindowe, kibhungi amurorere mpango bhahiri bhakwe bharoti. ⁸Thima yemi horoma niitho arakyaobhoha? Mrumi Yahwe amirera niitho araka bhone. ⁹Tangatha ii hena ngome ipfwo Ashdod na hena ngome hena mghongo ya mathanga gha Misri ; rera kubhunganyenyi, hena mghongo ya Samaria na bhoneyi bhwia mchafuko mghe mrwe kwakwe, na ifweterea ukeni henawe. ¹⁰Kwalia bharaichi mburi yehira haki-kwii ni fundu yahwe anderera ibhobhaghetandha nguju na ikonda hena ngome tabho. ¹¹Hena ikyo kwii Yahwe areriye, "Adui athunguka ithanga atighomoa mbai nguju tapfwo, na ngometenyu talekwanyara." ¹²Kwii ni fundu Yahwe anderera" tha mgheembea akira marende abhi du hena mumu wa thimba, kana kirumbue kya kurwi, mifo bhana bha Israeli bhakirwa bhakirwa bhaya bhachiikaa hena Samaria na ughongo kwelalia kana ughuglwabhuli. ¹³Aranienyi naibhabhia kaghu ya nyumba yakabo- Kwii ni fundu Yahwe anderera Mrungu wa majeshi, ¹⁴Kwalia hena mfiri ni athibie thambi ta Israeli kangi natiathibu na handu hetathia ha Betheli; Pembe ta (madhabahu) Handu hetathia tarumbuliwa na ighwa mbai. ¹⁵Naikonda nyumba ya mbeho hamwi na nyumba ya ndughuri. Nyumba ta peni be taghwa na nyumba njiwe tareka kwii nifundu Yahwe anderera."

Chapter 4

¹Kiichwenyi kirero ki; Imwe ng'umbe ta Bashani imwe mukenyi hena mghongo wa Samaria imwe mukiya bhafweterea bhakibha imwe mukiyabhabushwa bhagheshigha imwe mukimwabhabhia bhomi bhenyu, Fuendienyi fyenya," ²Mrumi Yahwe aapie kwa bhurwe bhwakwe, "Lolea, mfiri ichie kwenyu igheri yebhabhuta kwa ndoana wa mwisho wenyu na ndoana na (tefunyira) telopolea mapeve.³Mwafuma iiria handu habhuruliwe hena nganda ta mri, kila umwi wenyu ighenda moja kwa moja iiria ho, na mwalikumba mothia ya Hamoni- kwii ni fundu anderera Yahwe."⁴Ghendenyi Betheli na ndune tenyu, hata Gugali mugheongera thambi Endenyi itathi tenyu kila ikero, thadaka tenyu kila handu ha mifiri iraru. ⁵Funyenye thadaka ta haika hamwi na mkate, tangathenye thadaka takiari, bhatangathienye, kwalia ili niyo inuliwa yabho. Imwe bhandu bha Israeli- kwii nifo fiundu andu arerie Mrumi Yahwe.⁶Namunika iela ya maghegho hena miri yenyu na ipungukiwa ni thehemu tenyu toshe nanga murabhwe kwakwa- kikwii ni fundu Mrumi Yahwe anderera. ⁷Kangi ninde ringilia mwera ifuma kwenyu wakati bado hagheghire igheri ya miri iraru kwaikobha ikabhe kaghu ya mri, naifanya unakabha hena mri ungi kitumbue kimwi kya ithanga ulekabbhie mirakyo kirumbue ithanga ingekyo urakabbhie haleumie heko.⁸Bhalejungulikie miri ibhi kana iraru ighenda miri ingi ighenywa mringa, mirakyo laka irathie(bharatosheke). bado bhavanjighalukie inye- anderera Yahwe. ⁹Nindebhakabha kwa Mandware ghaathababisha .Bhuungi bhwa bustani, miremi yenyu ya thabibu, mitini yenyu, na mithabibu iteketethwa yoshe, Bado muvanjibhwilie kikwii niho yahwe anderera,¹⁰Ninderuma tauni kwenyu thaiya ya misri, Nindebhakabha bhana kwa ipanga, ilika farathi tenyu, naihira inyuka kwa kambi tenyu naiingira hena mbua tenyu, Bado muranjibhwilie inye- Kuinifo anderera Yahwe. ¹¹Nindeireta miri there Yoshe kwenyu thaigheri Rubha akina lirete ithanga ya Sodoma na Gomora. mughekei tha kichiunga ya kinyakuriwe ifuma hena moro. bado muranjibhwilienyi aarera Yahwe.¹²Henaikyo nahira kindo kibhichwa Israeli kwapfwo, Israeli, Bado muranjilibhie kwalia nikinahira kindo kibhwichwa kindo kwapfo, jande ithangana Mtungu Israeli. ¹³Kwalia, Lolea, we mghechemba milima, pia niwe mghechemba mkuta achimrora, achimrotisha miririkano ghakwe mwanadamu achihira kakero ighira mma na ihaibhara handu hakaghu ha ithanga, yahwe mrungu wafira, niyorima yakwe.

Chapter 5

¹Iraniyenye kiro kyo ingekyo nirerie kole kuluma kaghu yenyu, nyumba ya Israeli. ²Bikira wa Israeli andeghwa akabhukiehe nanga atorokie ithangenyi yakwe haghireho mru wembhutira. ³Kwalia kwii ni fundu Yahwe anderera" Mri ngetho ufumie bwang'a kwa kiku bhareghwa ighana, nabhaghendie bwang'a ighana bhare ghava ikeni bha mari ya nyumba ya Israeli. ⁴"Kwalia kwii nifo Yahwe anderera kwa nyumba ya Israeli." njikashena na mwaishi. ⁵Munamkasha Betheli, wala iingia Gilgali Munaghenda ndambo ighenda Bersheba. Kwalia Gilgali bhaghenda bhutumwenyi kididi, na bhetheli ikabhe kindo yo. ⁶Mkashenyi yahwe mwakia, kana mwaka tha moro hena nyumba ya Yusufu wateketethwa, na haghira mru hata umwi iubhwagha hena Betheli. ⁷Bhandu bhaya bhachigha wa keni ibha kyabhabha naiighutha haki mbari!" ⁸Mrungu alebhumbie Pleidezi na Orioni; andelacha mma ibha ikero, achibhika mfiri ibha mma na kio ilagha mringa wa ebhe, We aukuta kaghu ya kyamu kya ithanga yahwe niyo yakwe! ⁹We aende ikondeka ya fia kaghu ya bhaichi kimetha ikondeka licha kaghu ya ngome. ¹⁰Bhampfukiwe kila mghebhaghola hena kyoti kya mri, mabho bhachi mchukiwa mnu wowoshe mgherera keni. ¹¹Kwalia muamuibhara mbai mkibha naiondoa ughongo kwa ngano ifuma kwa kwe mirakyo muaghie nyumba ta maghwe ghabachiwe mukaishimwe too nyumbenyi to. Munulithirwe na miremi ya mithabibu, mirakyo mukanywe mivinyo wakwe. ¹²Kwalia niichi nifundu mawi mughire makotha na fundu thambi tenyu fundu tikei-imwe bhagheonea bhaghire keni, ondoni rushwa, naibhaghalua bhaghenjwa hena kyoti kya mri. ¹³Henaikyo kilamru aghire buthara atia hena igheri yo kwalia niigheri ya konda. ¹⁴Shigheni ficha thifibhichwafyo, kimetha airime iishi. Henaikyo Yahwe, Mrungu mghefukabhanja abha naimwe tayari, tha fundu muarera we niwe. ¹⁵Dahenyi thambi, ongere Dindishenyi ihira ficha hena kyoti kya mri- ngetha yahwe, Mrungu wa(fira) bhaghekabhana amughenja bhareghiwe hena Yusufu. ¹⁶Henaikyo, kwii nifo Yahwe anderera, Mrungu wa bhaghebhanja, Mrumi, "haghira iluluma hena miraba yoshe, na bharera henannja toshe," Bhwathi! Bhwathi! Bhamuilagha bhagherema kuluma bhaichi ifugha na iluluma. ¹⁷Hena miremi yoshe ya mithabibu haghira ifugha, kwalia naira maghari yabho," anderera yahwe. ¹⁸Ole wenyu imwe muatamani mfiri wa Yahwe! haniiki muaitamani? yabha mma nathikilanga kyo. ¹⁹Thafundu mru airioha thimba na ithangana na dubu, kana aingirie hena nyumba naibhika kubhoko hena nganda nailumwa ni njoka. ²⁰Kula lee mfiri wa Yahwe yabha mma na thikilangakyo? Ibhabhua ni ngoo na thichwa kichwa kicha yo? ²¹"Nidahie, nakidaha thikukuu tenyu, nidahie mkutano yenyu ya dini. ²²Hata kole muanjifunjira thadaka teketetha na thadaka la mchu thikatighuhienye wala lolea hena thadaka ta bhandu bhoshe na bhanyama bhanorire. ²³Njibhutirebi kilondho kya nyimbo tenyu, thikairaniyenye thauti ta finubi fyenye. ²⁴Kibhungi kyakwe lekenye haki ighareta mringa na haki tha mfongo uchighara mfiri yoshe. ²⁵Kula mundenjiendia thadaka na itathi ye teketetha fumbunyi kwaigheriya miaka makumi ana? ²⁶Mwambutira Simuthi tha mangi kwenye, na kiuni, nondo yenyu yangoma! ingeyo Muihirire kwa bhundu bhwenye mweka. ²⁷Henaikyo na muthamira ughongo va kabhi Damaskasi,"anderera Yahwe, ingewe rina yakwe Mrungu wa fira.

Chapter 6

¹Ole wenyu imwe mukehecha hena Sayuni, nakwabhaya inghongo wa Samaria, bhandu bha shuhuli njicha bha bhaithanga, ingebho nyumba ya Israeli ikyacha bhundu bhwe ghenja! ²Bhagemuthogholea bhenyu bhaarera, "Iraighenda Kalne na makalolea; Ifuma pfo ghendenyi mpaka Hamath, mri mrwe , halafu mughenda hata mbai Gathi ya bha Palestina. Kula nikicha ikela bhumangi bhenyu bhubhi? Kula haghire mwaka mrwe ikela mwaka wenyu? "³Bhwathi bhwabho bhayabhabhikie mfiri wa mghesho naihira bhumangi ibha kibhungi ithongea hawihi . ⁴Bhalee kaghu ya bhli bhwa pembe naihema bhana bha magonji ifuma hena ifio na ngache ifuma hena iboma. ⁵Bhakyaimba mbothia takifir hena mthiki wa kinubi, bhakia tunga hena fyombo fya Daudi. ⁶Bhakianywa mvinyo ifuma hena bakuli na mafuva weka kwa mafuva gha marahamu, mirakyo ngoo ikyabhabhabhiayo kaghu ya mabhathi gha Yusufu. ⁷Kwio Lubhaha bhaghenda bhutumwenyi hamwi na bhatuma bhebhoka na kelele ta ibho bhakugholele taira. ⁸"Inyi mrumi Yahwe, niape ngoonyi kwakwa- kwii nifundu mrumi Yahwe anerera, Mrungu wa bhaghekabhana na iniva bhuchabhwa Yakobo, nidahie boma takwe- Henaikyo na ufunya mritho hamwi na fyoshe fikebhoshi yakwe. "⁹Yacha ihuthu iku- kole haghire bhomi ikumi bhaveghiwe hena nyumba imwi, bhapfwa. ¹⁰Igheri wabho wa mrutho akamicha igheondoa mivi yabho - uya mgewa abhaokea baada yaende maiti hena nyumba - kole arera kwa mru nyumba, "haghire mru akehamwi nawe?" nikwia kole uya arera, "Hai." Mirakyo arera, "tia chwii, kwalia furaatiilagha rina ya Yahwe." ¹¹Lolea, Yahwe afunya amri, na nyumba njirwe yakbhwa ibha firumbuerumbue, na nyumba njidu ighira ulanda. ¹²Aka farathi taricha hena handu haghara mifwenyi/ Kula mru aremapfo na ng'ombe? bado mundeghalua haki ibha thumu na itunda ya haki ibhabha. ¹³Imwe muafurahiwa kaghu ya lo Debari, muarera, " Aka muondoriefwe Karnaimu kwa nguju teru fweka. ¹⁴Mirakyo lolea, nabhutira kaghu yenyu ithanga, nyuma Israeli- Kwii nifo anderera Mrumi Yahwe, Mrunagu wa bhaghekabhana bhamulitha bhwathi imwe ifuma Lebo- Hamathi mpaka hena mfo wa Araba"

Chapter 7

¹(Hivi ndivyo) Kwii niithafundu Mrumi Yahwe anjirore. Lolea alechembie kikundi kirwe kya ndhighe igheri yebhuka kwa mbeu, na, lolea kughekei ni mbeu ya mwisho baada ya yekobha ya mangi. ²Igheri bhakinamalie iya mbogha ta mara ta mbai, mira nikarera Mtumi Yahwe" hainakai njireghea, kula Yakobo aishi kwia. Kwalia we ni mndu." ³Yahwe akapungutha iding'a ihuthu le "Haadokieyo," Akarera. ⁴Kwii nifo ngefyo Mrumi yakwe anjirore: Lolea, Mrumi Yahwe aleileghe Kaghu ya moro inyanyiria. Nabho Ukaumitha mnu, thinyi ya ebhe naishigha iiteketetha ithanga he. ⁵Mirakyo nikarera," Mrumi Yahwe, Leka ni yakuterebha; Yakobo aishi kwiya? Kwalia we ni mdu mnu." ⁶Yahwe akaghairi ahuthiana na iki, "Iki kikafumie kyo," anderera Mrumi Yahwe. ⁷Kwii nifo ingeho Yahwe anjirore Lolea, Mrumi amki hawiwi na nangana, hamwi na uthi wa timiza hena kobhoko kwakwe. ⁸Yahwe akanjibhia "Amosi, Kunde bhona iki?" nikarera "Uthi wa temazi" Kangi Mrumi akarera, "Lolea nabhika urith wa timazi hamwi na bhandu bhakwa Israeli thabha kondanyi he. ⁹Handu ha kaghu kwa Isaka, hakondwa handu haelie, kwa Israeli hakondeka, kangi nabhukia kaghu ya nyumba ya Yeroboamu kwaipanga." ¹⁰Mira Amazia Mghemkia uya wa Betheli, akaruma mmondo Kwa Yeroboha, mghemkia wa Israeli: Amosi ahirire njama(irenge) Kaghu yapfo maghari ya Israeli. Ithanga likairimeyo ibhabha firero fyoshe fyo. ¹¹Kwalia ni kwii nifo anderera Amosi, Yeroboamu apfwa kwa ipanga kwni Israeli Yaghenda bhutumweni ifuma ithangenyi yabho." ¹²Amazia akabhia Amosi, "Mghebhona, ghenda richalibhie ithanga ya Yuda na iho uye Mkate na itobiri. ¹³Mirakyo kuna kabha kirami he iha hena Betheli kwalia ni handu haelie ha mangi na nyumba ya kimangi." ¹⁴Mirakyo Amosi akambhia Amazia, inyi thimghebhona nyi, wala mrana wa mghebhona. Inyi ni Mgheembe mifugo, na mghelolea mkuyu. ¹⁵Mirakyo Yahwe akanjiondoa ifuma igheembe mifugo na injibhia, 'Ighebhabiririe kwa bhandu bhakwa. ¹⁶Lubhaha ichwa kirero kya Yahwe. Iwe mgherera" kunatabiri kaghu ya Israeli, na kunarera kaghu ya nyumba ya Isaka. ¹⁷Henaikyo Kwii Yahwe anderera, Makawapfwo abha kahaba hena mri, bharana bhafwa bhakyumi na bhakika bhaghwa kwa upanga; Ithanga yapfwo yapimwa na ighabhwa; bhaghwa; Mwapfwa hena ithanga najithi na Israeli kididi ya ghenda bhu tumweni ifuma ithanga yakwe."

Chapter 8

¹Iki nikyo Mrumi Yahwe anjirore. Lolea, kikapu kya matunda gha kwari. ²Akarera, "kundebhona iki Amosi?" nikarera, "Kikapu kya matunda gha kwavi." Kangi Yahwe akanjibhia, "Mwisho undefika kwa bhandu bhakwa Israeli, thikamuumitha henyi. ³Nyimbe ta hena handu he tathia tabha ifugha hena mfiritho- Kwii niho anderera Mrumi Yahwe. ithanga yabha mingi hena handu hoshe bhaikumba handu hatirie!" ⁴Liramenyi li, imwe bhagheibhara bhakibha na ibhuta mthobhu wa ithangenyi. ⁵Bhakirera, "Igheri ya mwiri mhya ukanithia, kwio fwairima ikumba findo fukabie he ngano? fwa hira kipimo kidu na iongera bhughuri fukilemba kwa mithani ya lembea. ⁶Kwii nifo fwairima ikumba ngano mbichwa, ighua mthabhu kwa ithindu, na mki bha kwa jothe imwi ya kobathi." ⁷Yahwe aapie kwa matumbi gha Yakobo, "Kididi thikairimenyi iibhaa ndima tabho hata imwi. ⁸Kula ithanga likadedemeyo kwa ili, na kila umwi (achiika) athilie kuluma? Ghoshe gho ghabhukia tha mfo Naili, Nayo yayabhwathi kaghu naithama he tha mfowa Misri. ⁹"Mwacha mfiri ngetho iu niyo mirerie ya Mrumi yahwe- iku yahira rubha likindle igheri ya mathaghari, kangi naiibhika ithanga rununyi igheri ya mathaghari. ¹⁰Natighalua thikuu tenyu ibha iobholetha, na nyimbo tenyu toshe ibha mathikitiko namubhika bhoshe iraa thori ta magunia na kipara kaghu ya kila mwe, na mfiri uchungu mwisho wakwe. ¹¹Lolea, mifiri ikyaka anderera Mrumi Yahwe - igheri naende nja hena ithanga, thi nja ya mikate yo, wala laka ya iuringa, mirakyo niyeichwa kirero kya Yahwe. ¹²Bhairaira ifuma ebhe mpaka ebhe, bharicha ifuma kaskazini ighenda magharibi ishigha kirero kya Yahwe, mirakyo nanga bhakakibhonebho. ¹³Hena mifiyo bhaka bhepfu bhecha na bhathoro bhathokea kwathababu ya njaa. ¹⁴Bhaya bhaghe apa kwa thambi ya Samaria bhaghwa na bhakabhukiehe bho."

Chapter 9

¹Nighembhonire Mrumi amki hawihi na handu hetathia na akarera, "fikabhe mirwe ya ngutho kimetha mithingi ikuchike fitenyi firumbue rumbue kaghu ya mirwe yabho yoshe, nanyi na mbhwagha kwa upanga wamwisho wabho. haghireho hata umwi wabho anjiricha, haghireho na nga umwi wabhoaricha hata umwi wabho aricha hatakole bhashima hena Sheori, haghire kubhoko kwa Mrungu wabhaondoa. ²Hata kole bhakwea kaghu ighenda ilwinyi, ipfwo naghaghata mpaka mbai.³Hata kole bhakuthughana kagu ya Karmel, nabhakasha ipfwo naibhaindoa. Hata kole bhakuthugha thinyi ya ebhe thnabhabhona, ni Mrume njoka naya bhaluma. Hata kole bhaghenda bhutumwenyi, bhabanwa ni ⁴bhafira bhabhagha na nabhaelekethera ritho ghakwa kaghu yabho kwabhubhichwa thi kwa bhuchobho!⁵Mrumi Rubha wa bhaghe kabhana niwe achibalia ithanga na likaenjuka, Bhoshe bhachiikaa ho bhawelawela; ghoshe ghabhukia tha mfo, na ya kindia ipfo mbai tha mfo wa Misri. ⁶Niwe ingewe afiaghe fyumba fyakwe ipfwo kaghu kwa rubha. naibhoka kuba yakwe kaghu ya ithanga. Weachi ilagha Mringa wa ebhe, na iukuta kaghu ya kyamu kya ithanga, Yahwe niwe rina yakwe."⁷Akalee imwe muke the bhandumwe bha kushi kwakwa, Bhana bha Israeli? Kwii nifo Yahwe anderera. Akathinukwererenyi ifuma itha ya misri, Wafilisti ifuma krete na bhashami ifuma Kiri? ⁸Lolea Mitho gha Mrumi Yahwe ghakwe kaghu ya bhumangi ughire thambi na naikonda ifuma hena kyamu kya ithanga, mirakyo iku thikaikondenye kabitha nyumba ya Yakobo kwii niho Yahwe arerie.⁹Lolea, naruma, nsiela nyumba ya Israeli ughongo wa mathanga ghoshe tha mru akyaela ngano hena lungu henaikyo ng'u, haghireho hata kachenga kaighwe kaghwa mbai. ¹⁰Bhaghehira thambi bhshe hena bhandu bhakwa bhapfwa kwa upanga bhaya bhagherera "Mabhwathi gho ghakafuirefwe kana ithangana naifwe."¹¹Hena mifiri nabhutira hena ya Daudi igheghwie naighapfunga mafyara ghakwe naghabhutinia mamithamu ghabho naiighahe tha hena mifiri ya kala; ¹²Iku bhagemiliki bha mabhaki gha Edomu, na mathanga ghoshe ingegho ghaileghwe kwa rina yakwa kwii nifo Yahwe anderera-gho. ¹³Lolea Mifiri ikiyacha kwii nifo Yahwe anderera-Igheri mgherema amuira (mgherema) mghekobha, na mgheibhara thabibu anuira we abhiee mbeu, milima ya donyetha divai ya nona, na milima yoshe yachochoka kwayo. ¹⁴Nabhubhwhighira ifuma bhutumwenyi bhandu bhakwa Isreli. Bhaagha magofu gha mivi naoka ipfwo bhoshi, Bhabhiyaa bustani ta mithabibu nainywa divai, na bhahira bhustani na iya fiya mimnikie. ¹⁵Naibhiaa mpaka hena ithanga yabho nabhaka idukebho ifuma hena ithanga ni mnike," anderera Yahwe Mrungu wakwa.

Obadiah

Chapter 1

¹Ndoro ya Obadia. Ruva Mangi anderera kwii, fundu fwa Edomu, ²Fundeichwa ulogho ifuma kwa Ruva, na mmondo arumiwe maghari ya vaithanga vache, akighamba vukenyi! Fuvukie fimithembeke kwa fira. ³Shera yafyo indekulemba, iwe kurue hena mbira tha thanja, hena nyumba yafyo ya kaghu, achaghamba hena ngoo yafyo ni tho anji akavanua mbai? ⁴Aka kole ukwamka kaghu tha mtonyi hata kithungi chafyo kivikiwe maghari ya ndondo, nakughatha mbai ifuma ifyo achaghamba Ruva. ⁵Kakole varango valechie kwafyo, kole varango vavekuchia kio (fundu vaverumbuliwa mbai!), vaveikimavo iiva fifikiefyo, kole vavunganya dhahabu vavekuchia, vaghereghavo firo. ⁶Fundu Esau avekaviwe ng'u na fundu mbitho thakwe thisughenwe thi vikiwe bwang'a. ⁷Vandu voshe vamwi vakufikia hena mkondo mpaka mwakenyi, vandu vaghire mborere hamwi na iwe vakulembie, na vakuvotire. Vaya valighie mkate wafyo vakuvikirie mshoghodi kwa mbai. Haghireho chemanya vyoshi yacho. ⁸Lee thi irimienyi mfiri tho andeghamba Ruva vanyama rwe vandu vakagharie ifuma fyo Edomu na imanya ifuma ifumbu ya Esau? ⁹Vandu vafyo vya fira vafwiwa ni ngoo, Temani, macha kila mndu arumbuliwe mbai ifuma fumbu ya Esau kwa ivwaghwa. ¹⁰Fundu fwa vukai ahirimiwe wavo Yakobo, vwashwa kwa iraghwa, naiwe kwa nyamara cha do. ¹¹Mifiri iya kulemkie, mifiri iya vaghenyi valeondorie mari thakwe vya nde vaghenyi hena kenye yakwe, na ikavia Yeruthalemu kura, kuveke tha imwi wavo. ¹²Mira kunanuliwa mfiri wa venyu, mfiri wa kifwa chakwe, neri kunanuluwa fundufwa vandu vya Yuda mfiri wekondika kwakwe; munang'ara, munakutumbisha mfiri wa vwasi vywavo. ¹³Munaingia hena chothi cha vandu vakwa mfiri wa kifwa chavo. kunanuliwa hena vwasi vwavo mfiri wa kifwa chavo, Kangi munaretha vuthuri vwavo mfiri we kondekiwa kwavo. ¹⁴Kunamka hena njia ya Matano macha uvarumbulie mbai vaghericha vakwe na kunavafunya vanyamarikie vakwe hena mfiri wa vwasi. ¹⁵Ang'u mfiri wa Ruva uke haghwihi na vaithanga voshe; tha fundu kuhirire, cha lurika kwafyo, mihiro yafyo yakuvwilia hena mrwe wafyo kwaka. ¹⁶Vundu munyughie hena fumbu

yakwe icha nifo vundu vaithanga voshe thanywa mifiri yoshe. Vanywa na imira chava tha varekeho too na too.

¹⁷Mira hena fumbu ya Sayuni haghire kaya vakirie na kaya vaelie chwe, na nyumba ya Yakobo vaivwara cha do.

¹⁸Kenya ya Yakobo kaya moro, na kenya ya Yosefu ni ngengo ya moro, na kenya ya Esau ni maborwe ghaumie, navo vavaokea tikitiki. Hakaghireho vanyamarikie ho hena kenya ya Esau, ang'u Ruva averie.¹⁹Voshe ifuma Negebu vavwara ifumbu ya Esau na kaya va Shepela vavwara ithanga ya Vafilisti. Vo vavwara ithanga ya Efurahimu na ithanga ya Samaria na Benyamini avwara Gileadi.²⁰Na vaghetthamia va fira vandu va Israeli vaikalia mbai ya kanani mpaka fyo Sarepta. Vaghetthamia va Yerusalemu vake Sefaradi, vaikalia miri ya Negebu.²¹Vaghekira vaghenda mpaka kaghu ya ifumbu ya Sayuni na ivwara ithanga ya vifumbu fya Esau, na Vumangi vwava vwa Ruva.

Jonah

Chapter 1

¹Niho kirero kya Mrumi kighemchirie Yona mwana wa Amittai, kikyaghamba ku, ²"Mka ughende Ninawi mri mrwe, ugherera na irwi irwe ku, kwalia uvichwa wavo undenjivukilia modhia yakwa." ³Mira Yoha akavuka akaricha mohia ya Mrumi naighenda Tarshishi. Akaghara mpaka Yafa na akavona melikebu iaghenda Tarshishi. Heikyo akaliha nauri na akakwea melikebu ighenda nayo Tarshishi, kua na Ruva.⁴Mira Mrumi akamruma mkuta mrwe hena eve, hakacha kinguvonguvo eve. Niho ikavoneka ku meli ivekyashigha itenyika. ⁵Vaya baharia vakaovoha ka Ruva wakwe weka. Vakakumba mjigho eve iveke merikebunyi netha irughuliwe. Yona aleke ughongo lwa voshi vwa melikebu, nawe aveke ipwo mario.⁶Niho na hoza akamwiivaria akamvia "haniki kukwalaa? Vukia! ughemlomba ruva wapwo! Ngedha ruva wapwo afumanya funareka." ⁷Voshe vakamviana, "Njonyi fukave kura nedha fumanye ni idho akaende mavuvichwa gha ghoshe ghafupate. Niho vakakava kura, na kura ikamwia Yona."⁸Niho vakamvia Yona, "Fufwalomba ufuvie mitho akyaende mavichwa ghakyafupata. Kuchihira ndima njiki, na kufumie kwi? Idhanga yapfwo ni linga, nakufumie hena vandu vwa mbere njiki?"⁹Yona akavavia Inyi ni Mhebrania nanyi nina muovoha Mrumi, Ruva waipwo kaghu, avumbie eve na idhanga.¹⁰Niho vandu vo vakaovoha mnu, vakamvia Yona, nikindo kiki kukihirire? Kwalia vandu vo vakachi ku alerichie modhia ya Mrumi kwaku alevavirie.¹¹Niho vakamvia Yona, Fukuhirire iki nedha eve litie? Kwaku eve lilechafukie mnu mnu. ¹²Yona akavavia, Njivwarenyi mungi kumbelenyi eve. Niho eve lyatia kwa vundu wwenyu, niichi ku vundu wwenyu vu kinguvo nguvo ki kirwe kimupate." ¹³Hata kwi, vandu vo vagheghomoa makasia ivwia ya idhanga, mira vandeima vo ang'u eve livecha fukie mnu kwavo.¹⁴Niho vakamlomba Mrumi, vakighamba Fufwakulomba, Mrumi, fufwakulomba kunafuleka fukarekea ha vundu vwa niikalie ya mru uu, nanga kuna fuvikia vuvichwa ipwa yakwe, kwa ku iwe Mrumi, kuhirire fundu kufurie. ¹⁵Niho vakamwondoa Yona vakamkumba eve, na eve likatia. ¹⁶Niho vandu kaya vakamwovoha mrumi mnu. Vakamfunyira ito naivika ndaghano.¹⁷Mrumi alevikie mkunga mrwe ukammira Yona, na Yona akaikaa voshi ya ndenyi ya mkunga mifiri iraru.

Chapter 2

¹Niho Yona akamlomba Mrumi Ruva wakwe ifuma hena ndeenyi ya mkunga . ²Akaghamba, Nindemwila gha Mrumi hena vwadhi vwakwa nawe akanyighaluta ifuma ndenyi ya Ngoma nivefughie kwa injitedhea! Ukaichwa irwi yakwa.³Kulenjikumbie voshi mnu kingoo kya eve, na mringa unjijungulukie, mawimbi ghapwo ghoshe na gharika ghalenjipatie inyi. ⁴Nikaghamba, Niritishirwe modhia gha midho ghapwo; mira na Lolea he kaghu ya nyumba yapwo ya mtadho ielie.⁵Mringa ulenyishikirie na injijungulika havwihi na thingo yakwa, kina kyachakilenjijungulukie kio mwani ukanjipwunga mrwe wakwa, ⁶Nileghendie dhinyi ya mafumbu; na idhanga lipwungiwe kaghu yakwa telele. Mira iwe kuvutire mo wakwa iborongonyi, Mrumi, Ruva wakwa!⁷Kigheri ngoo yakwa ivedhokene voshi yakwa, nikamwiilagha Mrumi, niho ilombo yakwa livechie, hena nyumba yapwo ielie. ⁸Voshe ningevo vavwere fingona firavie valeghie ukeni wapwo vo voka.⁹Mira inyi, nakufunyira irwi ya nahavache; Na hira ghaya nikuapire. Ikia liafuma kwa Mrumi! ¹⁰Kangi Mrumi akarera na mkunga akamwerekea Yona kaghu ya idhanga.

Chapter 3

¹Kirero kya Mrumi kikamchia Yona kando ka kavi, akighamba, ²"Vuka, ughende Ninawi, mri wia mrwe na ubirikire mburi iya mingeyo nakuvia." ³Niho Yona akavuka akaghenda Ninawi kwa iichoa kirero kya Mrumi Luvaha Ninawi ni le mri mrwe mnu, nilendambo ya mifiri iraru. ⁴Yona akadunga iingia voshi ya mri na akinafike ndambo ya mifiri, akarera kwa irwi irwe, "Hena mifiri akarera kwa irwi irwe; Hena mifiri makumi ana Ninawi yakwa na naimaliliwa." ⁵Vandu vwa Ninawi vade mwamie Ruva na vakatangadha ipwunga voshe vakaraa dhorita magunia ivokea mrwe mpaka mndu. ⁶Heikyo kimodhia mburi ti tikamfikia mangi wa Ninanawi . Akamka ifuma kipwumbi kyakwe kya akafunya dhorita yakwe, akakuraa magunia, akaikaa hena maifu. ⁷Akafunya itangadho liaghamba, "hena mri wa Ninawi, Kwa vurwe vwa mangi na varwe vakwe,mwaruhusu mndu wala mnyama ng'umbe wala ikundi, vanadhagha kindo kyokoshe. Navo vanaya nanga inywa mringa. ⁸Mira vandu na vanyama vave vashikiriwe na magunia na vafughe na irwi irwe kwa Ruva. Kila mru aghaluke na ileka irira yakwe ivichwa na uchafu uke mavokonyi ghakwe. ⁹Niidho aichi? Ruva airima ivwia naibadilisha maririkano ghakwe na ivichwa nedha funamaliliwa." ¹⁰Ruva akavona ghaya vagheluhirire, vakaleka irira yavo ivichwa. Heikyo Ruva akaghaluta maririka wo ghakwe ghevaadhibu, mira andevahirira we.

Chapter 4

¹Mira ili lilemchukidhire Yona nawe akachukiwa. ²Niho Yona akamlomba Mrumi akaghamba, Ee, Mrumi, ighadhigho ghaya nileghambie igheri ni kina vwi hena idhanga yakwa? Niho mana nivehirire fia na ighera iricha Tarshishi kwaku nileichi ku iwe ku Ruva wa mbonea kughire. vuhoo, kuchighira iding'a pwo kuwa keni, na kuchivuta ivwagha. ³Heikyo luvaha, Mrumi, ninakulomba, uvute moo wakwa, kwaku ni kicha kwa kwa ipwa handu naishi. ⁴"Mrumi akaghamba, heikyo niku kundeichwa indinga? ⁵Niho Yona akavuka mrinyi akaikaaa mashariki wa mri. Ipwo ikava andeika yakwe hena mshe nedha airime ivona mri wava kwwia. ⁶Mrumi Ruva aleendeee mmea akaulesha kwa Yona nedha uve mshe kaghu ya Mrwe wakwe nedha apungudhe vwadhi vwakwe Yona akamunuliwa mnu kwaku andevikiwa mmea wa mshe. ⁷Mira Ruva akachemba ifinyu kukinakye ikero liivaririe. Akashambulia mmea na mmea uka dunia. ⁸Ikava kigheri ruva liafuma ikero, Ruva akaende mkuta mkai wa mashariki. Kangi ruva likakava mrweeee wa Yona na akawa. ⁹Niho Yona akalaghwa ipwa. Akakuvia, "Ni keba kwakwa ipwa handu naishi. Niho Ruva akamvia Yona, ku, nikicha we ighira iding'a ya mmea? Yona akaghamba, Ni kicha nive nindeichwa idig'a hata nipwe. ¹⁰Ruva akaghamba, kundeuhurumia mmea kurauhirire ndima na ngaulehie dho. uvukie kio na ipwa kio. ¹¹Heikyo iinyi ivenjivanye nikuvonenye Ninawi, mri mrwe, nighedho ughire vandu varapungurie vandu ighana na makumi avi elfu ang'u vaichi tofauti ya kuvoko kwavo kwa kumrumi na kuvoko kwavo kwa kumdho, na kangi ng'umbe nyingi?

Micah

Chapter 1

¹Iki ni kirero cha Rubha kichie kwa Mika Mmorashti hena mifri ya Yotahamu, Ahazi, na Hezekeia, mangi wa Yuda kirero kia akibhonire iananitha na Samaria na Yerusalemu. ²Iranienyi imwe bhandu bhoshe. Iranienyi ithanga na fyoshe fike bhoshi ya ithanga na fyoshe fike bhoshi ya ithanga Lekenyi Rubha arerwe mothia yenyu mfumwa ifuma hena irira yakwa lielie. ³Lolea Rubha aacha ifuma handu hakwe aghara mbai na iibhara handu hakaghu hena ithanga. ⁴Fumbu taghariana mpaka mbai boto yarumbuka fibare bare tha mshuwe mothi ya moro tha mringa ukuti we handu heghara hamki mnu. ⁵Ifiphoshe ni kwathababu yeikela mmma kwa Yakobo. Na kwathababu ya thune tanyumba ya Isiraeli. Akazwonitaii hena nzune ta Yakobo? Aka nighe Samaria? aka agheiki hena handu ha kaghu ha Yuda? Aka nighe ha Yerusalemu? ⁶Naibhika Samaria iibhunganya na nyumba Yekonda thahandu hebhaa mithabu (fipongwe) Naghomoa maghweghakwe ghanyumba yakwe ghaghende hena boto. Nashukua mithinyi yakwe. ⁷Thanamu takwe techonga tatunwa tunwa fibare; na haika takwe tookewa moro. Kwa lia haika takwe tabhumalanda atibhungenyi na kole maliho ghakwe gha nakole maliho ghakwe ghabhumwalanda ghabhia. ⁸Kwa mbunii nafugha na ilemka; Na ghenda lwabata na ruhu; Naelehika tha mbeha na ielehika tha. ⁹Kwalia isswungu yakwe liraamua kwalia lindefika kwa Yuda ifikirie hena mlango wa bhandu bhakwa mpaka Yerusalemu. ¹⁰Munaleka ibhabhika ihuthu hena Gathi; mnu fugha he Hena Ghathi leafra na ghalukia njeka teri. ¹¹Irenyi haghilina heikaaha shafini hena ruhu na iraghwa. Heikaa ha Zaanani hefumaho bwang'a. eleluka ya Beth Ezeli kwa thububu yeria findeondogha. ¹²Ang'u bhagheika bha marothi bhaabhera ulogho mcha. Ang'u iobhoha ang'u kipha kifumie kwa Rubha mpika hena mlango wa Yerusalemu. ¹³Mphungenyi igare ya fira Farasi mraru achiikaa Lakishi agheke mothia ya thambi kwa mphu Sayuni. Ang'u zwune ta Israaeli tibhoniwe kwapho. ¹⁴Ang'u kwammka Maresheth- Gathi habhache yelaghanyira; Nyumba ya Akzibu taghebha mchochoka welemba.

Chapter 2

¹Bhakimanya ibho mbharirikana ihira findo fibhichwa, na ihira fibhichwa fitandenyi phabho! Kwaghe chaa ikero ifihira ang'u ghake hena mabhoko ghabho. ²Nabho bhachilaghana mashamba na ighabhware; Nanyumba nato bhatichi ondoa; nabho chimbbwaria mndu mbu na nyumba yakwe, hai mndu na urithi wakwe. ³Mira mfumwa aarera kwii. Lolea, nagherera kindo kibhichwa kaghu ya mbarei mnu agheirima ifunya hena nzingo tenyu wala mwagheghenda mwe hena tiri; Angu ni thaa mbichwa. ⁴Mifirio bhanangia kindema kaghu yenyu na ieleluka kwa ieleluka ya ighariana mnu na irera iphe fundemaliliwa kabitha we aalighalua ifungu ya bhandu bhakwa. Fundu anjibhutia iyo Abhaghabhie bhabhichwa mashamba gheru. ⁵Henaicho imuebhandu bhathuri mwagheba mbare ighabha handu kwa ikabhakura hena ibhuganyika ya Rubha. ⁶Kunatafija nifo bhachi taafija bha na tafija findo fii, kichighunya kirathia. ⁷Aka yarerwa marero ghea imwe nyumba ya Yakobo Ngoo ya Rubha ipunguthirwe? akle mihiro; niyakwe? Akale firero pha mphaghenja itho aaghenda kwa ifura. ⁸Mira mifiri mubhubirie tha bhanzo bha bhandu bhakwa. mmwabha thoka kanzu ikekaghu ya ngubho tabho bhaira kindo kicha bhandu bharaashigha mwiyanu (nzoo) ⁹Bhake bhabhandu bhakwa mmwabhakumba bwang'a ya nyumba tabho njicha. Bhana bhabho bhandu mmwabhathoka utukufu wakwa telele. ¹⁰Bhukenyi mughendenyi fwenyu ; ang'uiha thihandu haraha yeyuho; kwa bhuhai bhwenyu mwamahira haa mwathia kabitha. ¹¹Mndu akaghenda kwa ngoo ya mongo akarera firero phamongo, akarera, na kutafijira mburi ya bhwari na iirwa mndu tho abha mroti wabho bhandubho. ¹²Kyakeni nakubhunganya iwe Yakobo bhoshe keni namubhu ugaaya bhareghue Israeli; Namubhika handu hamwi tha magonji gha Bozra; Tha ifio ya magonji hena iembewa yabho; Bhabhika mrindimo wa bhaandu bhengi. ¹³Atenyire akwerie kaghu mothia yabho. Bhetenyire handu; bhakaira mpaka mlangonyi bhaka fuma bwang'a ipho. Mangi wabho nawe airie akibathongolea, Na mangi athongorie mothia yabho.

Chapter 3

¹Nnderera lubhaha iramenyi imwe fiongthi bha Yakobo na imwe mubhere nyumba Israeli kula thilathinayo imwe imanya haki? ²Imwe murafurie ficha mufurie fibhicheva, imwe mmwabhuta njoni yabho miri yabho ifuma hena maghua ghabho - ³imwe mivaya miri ya bhandu bhakwa na ibhuta njoni tabho, itenya maghua ghabho na ibhatema hena firumbuerumbue, tha nyama hena nyungu, tha nyama hena sufuna ndue.⁴Alafu imwe mubhere ithanga mwafugha kwa Rubha, mira ammjibu we Afughana chamu chakwe ifuma kwenyu maghegho ang'u ahirire findo fibhichwa,"⁵Rubha arera kani iuthu bharoti mbhabha hira bhandu bhakwa iherwa, kwa bhaya mbhabhalitha mpha tangatha. Haghira ileha; Mira kwa bhayaa bhara bhikie kindo hena mumu yabho; mbhanzisha fira kwathababu yabho. ⁶Heicho habhakio kwenyu harahire ndoro kaghu yenyu. habha mma ili mnairima itafija rubha yaghenda mbai ya bharoto, na mfiri wabha kio kaghu yabho. ⁷Bhaghe bhona bhabhikwa hena iraghwa bhaghanga bhabha kapungu. Bhoshe bhafinga mumu yabho kwalia haraghire majibu ifuma kwakwa."⁸Mira kwakwa, niichurire nguju ifuma kwa Rubha Naniichue keni nguju. Ibhia Yakobo ibanu yakwe na Israeli ibanu yakwe.⁹Lubhaha ichwenyi imwe bhaghemkia bha nyumba ya Yakobo, na bhatawala bha Israeli imwe murafurie keni (haki) naireta kila haki (keni) ¹⁰Mmwajagha Sayuni kwa nzakame na Yerusalemukwa mabanu. ¹¹Bhare bhenyu bhachi mwinyinyiria kwa rushwa (kijo) bhaghelosha bhinyu bhachifundisha ili bhabhongwe Na bharoti bhenyu bhachi hira bhuroti kwanjiliya Pesa. Hata kwio mwamtengea Rubha na irera, "Aka ake Rubha hamwi naifwe? haghire nzune ya cha kaghu yeru."¹²Aaicho kwalia kwali Sayuni ya remwa tha mremi Yerusalemu yabho fumbu ya na fumbi waa irira yabha tha fundu ya thaka.

Chapter 4

¹Mira mifiri ya msio yacha ihusu ku fumbu ya numba ya Rubha yabhikwa idinde kaghu ya fumbu tingi wabhutirwa kaghu ya fumbu tingi na bhandu bhaghende bhengi.²Bhandu bhamathanga mengi bhaghenda na irera nnjonyi fughende Kaghu hena fumbu ya Rubha hena nyumba ya Rubha wa Yakobo. Afulosha irira yakwe na fuire hena irira yakwe, Ang'u ifuma Sayuni inyinyiriwa ya fuma, na kirero cha Rubha ifuma Yerusalemu.³Nawe anyinyiria bhandu bhamathanga mengi nawe agharerea mathanga ghayaghaghire nguju ghake hacha nabho bhafunya mapuaghabho ghabhe maghembe na mikuki yabho ibhe mashami. Ithanga yabhutira ipua kaghu ya ithanga lingi hoo wala bhagherabho fira hee.⁴Badala yakwe bhaika kila umwi thinyi ya mthabibu wakwe na thinyi ya mri wakwe. Haghe mndu abhabhika bhaobhohu, kwa lia mumu wa mangi wa majeshi underera.⁵Kwalia bhandu bhoshe bhagenda kila umwi hena Rubha wakwe. Mira iphe fwaghenda kwa rina ya mangi Rubha weru telele na telele.⁶Hena mfiri tho," aarera Mangi, nambhuganya akodike na imbhunganya atanjiriwe bhaya nibhelithire bhathi.⁷Narubhwhighira aakodika hena mabaki nawia akumbiwe hena ithanga lidindie. ma inyi, mangi namka kaghu yabho hena fumbu ya Sayuni lubhaha na telele.⁸Thakwapho mnara wa tha kwajili ya ikundi. Fumbu ya mphu wa Sayuni wacha kweru, imkia yenyu ya kala ya wighirwa Umangi ubhwerwe ni mphu wa Yerusalemu.⁹Lubhaha haniki kukwa kashe kilonzo kwa thauti ndue(kwa nguju) aka ha ghere Mangi aghari yenyu ho? akamghekurunga aphie? Haniki ngoo abhabhe thamndu mka aaghira? ¹⁰Ikaa hena ibhoo yeghira ili ughire mphu Sayuni, thamndu wa kika abhere ni ibhoo, kwalubhaha. kwafuma bwang'a ya mri, ikaa hena shamba na ighenda. Babeli.Ipho kwaokolewa. Ipjo mangi akuokoa ifua hena mabhoko gha ngondo (adui)¹¹Lubhaha mathanga phwa ghabhunganyikie kaghu yepho, Bhakirera abhikiwe ubhichwa, mitho ghenyu ghalolie Sayuni." ¹²Mroti arere, " Bhaichibho maririkanya gha mangi phaichibo hata findo phehira kwalia bhabhabhungenye tha makanda ghenya mbai (sakafuni)¹³Mangi arera," bhukia uye mphu Sayuni, kwalia naibhika mbembe yapho ibhe chuma, naibhika kwato tapho tibhe saba. Kwa tuna bhandu bhengi. Nabhik bhandu ngoki.

Chapter 5

¹Lubhaha unjoni handu hamwi hena mstari wekabha na mphu wa maaskari; maaskari bhande ringilia mri, kwa ndata bhamkabha mchili wa Israeli hena ndumbu.²Mira iwe Bethlehemu Efrata, hata tole kumdu maghari ya ukoo ta Yuda, ifuma kwapho umwi ache kwakwa itawala Israeli ang'u miothia yakwe ni ifuma mifiri ta kala ifuma telele. ³Heicho Rubha abhanika hata maghe gha wia ake henaibhoo ighira mwana na mabaki ighabhabho ghashabhilia bhana bha Israeli.⁴Amka na iembea ifio yakwa kwa nguju ya Mangi, kwa shurewe bhwa rina ya Mangi Rubha wakwe. Bharegha, kwalia bhagira ighoka mpaka misho wa ithanga . ⁵Abha niwe mghekira weeu wakati wa bha Ashuru bhakighenda hena ithanga yeru. Wakati bhakiira hena utharigho yabho bharisha mtandatu na bharwe bana kaghu ya bhandu.⁶Bhaembea ithanga ya Ashuru kwa ipua. Naithanga ya Nirurodi hena kyoti kyakwe. Afufunya ifuma kwa bha Ashuru; Bhakanighecha hena ithanga yeru, Bhakaghe ingia hena ithanga yeru. bhaka gheingia hena mwaka yeru. ⁷Mabaki gha Yakobo ghareghwa hena mathanga ghabhandu bhengi thaimi lifumie kwa mangi. thamapucha hena mara ang'u ghadubhera mndu gho nghachibhera bhana bhabhandu ho.⁸Mabaki gha Yakobo ghasha jhamwi nabhaithanga hamwi na bhandu bhengi thathimba maghari ya magonji. thaaaira maghari yabho, abhaibhara kaghu yabho naibharabara fibarebare na hali mndu mghebha funya hoo. ⁹Kubhoko kwapho kwa bhutira kaghu ya bhalicha bhapho na wabhakonda.¹⁰"Yafumia mfiri tho," arera mangi "ku na bhakonda farasi bhapho bhake maghari yenyu na naghakonda magare ghenyu ghafarasi. ¹¹Nakonda miri hena ithanga yapho na ighutha ithanzu yapho yoshe. ¹²Nakonda bhuthabhi hena mabhoko na haghira bhaghanga hoo. ¹³Nakonda thanamu tapho ta mbanga na milembo ya maghe ifuma kaphoo kwa tatha hena mabhoko hapho. ¹⁴Naduka milembo yapho ya Ashera ifuma iho phoshi kwenyu na naikona miri yenyu. ¹⁵Nalilihira iding'a ya kihoro kaghu ya mathanga ghaya gharachue .

Chapter 6

¹Lubhaha aramienyi kia mangi arera," Mka na urere mchilo wapho mothia ya fumbu leka fumbu iichwe thauti yapho. ²Iranienyi mabhio gha mangi aarimilia hamwi na bhandu bhakwe. Na abulana hena kitala cha kaghu ya Israeli. ³Bhandu bhakwa nindehira ikikwenyi? ndie mulemea kando kalinga? rerenyi ihuthu inyi. ⁴Kwalia nimuendie ifuma ithanga ya Misri na imughenja ifuma hena nyumba ya utumwa. Nabharumwa Musa, Aruni na Mariamu kwapho. ⁵Bhandu bhakwa kumbukenyi Balaki mfalme wa Moabu atafijire na handu. Balumu mwana wa Beori fundu akughalutire fundu kugheaghenda ifuma Gilgali, icho mwairima mihiro ya keni ya Mangi. ⁶Aka niende iki kwa Mangi, Nnaghenda ighenda ighemwinamia Rubha aku kaghu? Nairima icha kwakwe na matathi ghe okea , hamwi na ngache ya mwaka umwi? ⁷Aka mangi aichwa kicha na fiku fya magonji ghachumi kana fiku ikumi fya mifo ya mafura? Kana nifunye mwana wakwa wa kubhoka kathababu ya nzune yakwa. Itunda ya mwiri wakwa kwanjili ya nzune takwa njeke? ⁸Akubhirie mndu kia kicha na kia ambacho mangi aashigha ifuma kwapho. Ihira keni ifura ukairini na iira kwa ubembolembo hamwa na Rubha wapho. ⁹Irwi ya Mangi kiya borothoka hena mri hata lubhaha hekima ichirera rina yapho ikaa kindo kicha kwajili ya ndata nakwa wia aibhikie. ¹⁰Haghire bhudhuri hena nyumba tabhabhichwa na kipimo cha mongo ni iding'a mnu. ¹¹Nigheirima nimfikirie mndu kuaghire ubhichwa we kole aatumia kipimo chelumba. ¹²Bhathuri bhaichue ilemba, heikaa kuabho haarera mongo, na ulimi wabho maghari ya mumuyuyabho uarera mongo? ¹³Heicho nikukabhie kunakubula kiya bhabha ndekubhika mtham kwathababu ya nzune tapho. ¹⁴Kwaya mira kwa doamo pho, ruhu yapho yareghakwapho kwa bhika mjigho hacha mira kwafughana pho nakia kwakibhika bakifunya kwaipua. ¹⁵Kwabhiaa mira kwamna pho. Kwachemba Zabibu mira kwanywa bhari pho. ¹⁶Kanuni tichembiwe ni Omari tifughenwe, na mihiro yoshe ya nyumba ya Ahabu. Mmwaibhara kwa bhughimbi wabho. Hicho nakubhika iwe mri, mtham. Na heika kwapho handu he shekwa na bhabhabha iberesha tha bhandu bhakwa.

Chapter 7

¹Oinyigwa! Kwakwa nitha maghegha kobha uthirie, Natha makombo ghekibhareho kishamra shamba ya mizabibu. Haghireho kishamra cha matunda kicha bhoni wa ngoo yakwa indenekaneka tini ibhirire mothia. ²Mndu achimwiibharia Rubha andereka, nanabhoniwa hena ithanga, wala haghireho mndu aghire kicha hoo-hena bhandu. Bhoshe bhachi gherera ilibhekute uzakame: kila mndu achimdegha wabho mdegho. ³Mabhoko ghabho ghachiora mabhichwa bhaghahire kwa pidii mndu mrwe aalomba rushwa kadhi ake tayari iondoa mndu mrwe aarera mabhichwa ghake ngoo nyi kwakwe ifo nifo fundu bhachihira handu hamwi. ⁴Mndu mcha kwabho nitha mbigiri mcha kwabho nitha mifwa Indefika mifiri ireriwe nyuma ya bhagheria bhakwe mfiri we nyinyiriwa Lubhaha nimifiri ya fira. ⁵Munaniamini kila mndu wahaghihi muabhika ithongoa mothia yenyu wowoshe wa hagihi. Mubhe mitho kwa mmwarera hata kwa mndu wa kika aalemba hena mabhoko ghenyu. ⁶Kwalia mwana achimnika umwa na ndie. Mphu abhukia ilemana na mae wakwe. Na mka wa mwana wa kyumi alemana na mammi. Mghende nzo ni mndu wa kenya kwakwe weka. ⁷Mira kwakwa inyi Namlolea mengi. Nambhera Rubha wa bhucha bhwakwa Rubha wakwa anjiichwa. ⁸Kunachwa nicha, iwe mnezowakwa, Nikaghwa, nabhukia thaa naika hena kio Mangi abha aaka kwakwa. ⁹Kwalia n'ndeghwa nzunenyi mothia ya Mangi. Naondoa idin'ga yakwe mpaka anji tashe nzune yakwa. Naihira inyinyiria kwa ajili yakwa. Anjiende hena kilanga na mbhona akinji ghenja hena ukeni lwakwe. ¹⁰Muzune wakwa akabhona kwio, nairaghwa yamphinika wia anjibhirie Mangi Rubha wapho akekwi? Mitho ghakwa ghamlolea; aibharwa mbai thaitondo hena mitaa. ¹¹Mifiri yeagha kibambatha chapho yafika: Mfiritho yathogethwa hacha mnu. ¹²Mfiritho bhandu bhacha kwapho, Ifuma Ashuru na miri maghari ya Misri Ifuma Misri hata mfo mrwe ifuma abhe ighenda ebhe na ifuma fumbu ighende fumbu. ¹³Mathanga gho ghakutenga kwathababu ye bhandu bhachiikaho lubhaha, kwa thabhabu ya itunda ya mihiro yabho. ¹⁴Embea bhandu bhapho kwa ndata yapho ifo ya urithi wapho. Bhaika bhoko hena mtiru. Maghari ya mtinui, bhobie hena Bashani na Giledi thamifiti ya kala. ¹⁵Nitha mifiri iya yefuma kwapho hena ithanga ya Misri namrora findo fya ajabu. ¹⁶Mathanga ghabhona iragha ya nguju tabho toshe bhabhika mabhoko ghabo hena mumuyabho marwi ghabho ghabha ngaichwagho. ¹⁷Bhakomba teri tha njoka tha fumble nshaafua kaghu ya ithanga. bhafuma bwang'a kwaiobhoha: Bhacha kwapho kwa iobhoha, Mangi Rubha weru, na bhaobhoha kwathababu yapho. ¹⁸Nii ni Rubha thaiwe iwe kuondorie nzune, iwe kuirie kaghu ya nzune tireghuu hena mritho wapho? Kuchibhikapho iding'a yapho telele pho. Ang'u kufurie ifurora (amini) mma wapho wa keni. ¹⁹Mira kwaghira huruma kaghu ya Kwaibhara nzune mbai ya marende ghapho kwakumba nzune teri toshe hena maghari ya ebhe. ²⁰Kwamnika keni Yakobo mma wake Na Ibrahim huruma tapho kuti apirie (mma) bhapapa bheru to kala.

Nahum

Chapter 1

¹Maono ihuthu Ninawi. Kitabu kya mawatho gha Nahumu, Mwelkoshi. ²Yehova ni Mrungu aghire wivu, na achiliha kithathi, Yehova achiliha kithathi na aichue idug'a Yehova achiliha kithathi kwa maadui bhakwe na achiendeletha idug'a Yahwe kwa bhafira bhakwe. ³Yehova aghire ndhinya nyingi kangi ahorie hena idug'a. akabhewe na we. Yehova achihira njia yakwe hena mkuta wa kithulithuli na thoruba, na mailwi ni bhumbi gha marende ghakwe. ⁴Achikwemea abhe naiibhika Iume: achiumitha mifo yoshe. Bashani ighire ngujuyo na Karmeli he; maabha gha Lebanoni ghaghire nguju gho (thaifu). ⁵Milima ichidedema he na ibhaho yakwe na handu hamki hachienjuka ithanga lichighwa mothia yakwe, kabitha ithanga na bhandu bhoshe bhachikaa bhoshi yakwe. ⁶Niitho aima imka mothia ya iding'a yakwe? Niitho airima iringili bhukai bha iding'a yakwe? Ghathabu yakwe ikuthwe tha moro, na misharambwe andeibhurua kuakua. ⁷Yehova ni mcha boma yakwe hena mfiri wa bhwathi; Nawe ni mwemi nifu kwa bhaya bhaghe mvichilia. ⁸Mirakyo ahira mwisho wa bhandho bhakwe kwa mafuriko ghetisha; abha dega hena mma. ⁹Bhandu bhaaririkana iki kaghu Yehova? We akomesha; bhwathi bhuka mkebh kando kakabhi. ¹⁰Angu bhabha bhathee tha michongoma, bha bwetethwa henakinywaji kyabho; Bhakondwa kabitha kwa morotha matina gha mabubha. ¹¹Mru umwi aliebhukirie ughongo lwenyu, Ninawi, apangie bhuhichwa kaghu ya Yehova, Mru adindishire bhuhichwa. ¹²Kwii nifo anderera Yehova, "Hata kole bhaghire nguju tabho timilifu na idadi timilifu, hata kwio bhahawa bhandu bho bhakairimebho ibhaho. Mirakyo iwe, Yuda: Kwaliya nikutihire Bhwathi, thakulitha henya bhawathi. ¹³Lubhaha naitenya nira iya ya bhandu ifuma

kwapfwo, naiumbu minyororo yapfwo.¹⁴Yehova afunyire aiuri kaghu yapfwo, Ninawi: Haghiraheho mbhagheghirwa he kyebhabha rima yapfwo. Natiiringilia thanamu tibachiwe naitibhuta thanamu ta chuma ifuma hena nyumba ta Mirungu yenyu. Nashimaa mbira tenyu kwaithara uliwa yenyu."¹⁵Lolea Kaghu ya milima haghire marende gha mru mgheende mburi njicha akiyatanga mborere! sherekeenyi thikukuu tenyu, Yuda, niarienyi nadhiri tenyu, kwalia mghekonda amuvamia he andebhutwa kabitha.

Chapter 2

¹Uya ingewe akukonda, firumbue, aacha bhundu bhwapfwo, Ria fiambatha fya mri, ria barabara kubhkienyi nguju Imwe mweka, kubhuuganyenyi majeshi ghenyu. ²Kwalia Yehova akyabwighra bhucha bhwa Yakobo tha fahari (bhucha) bhwa Israeli, mirakyo bhagheteka nyara bhale bhakondie na ikonda matunda gha mithabibu yabho. ³Ngao ta mashujaa ghabho nita mrotoma na bhandu hodari bharee thori ta mrotoma. Maghare gha fira ghaanda Uriwe gaang'aa hena fyuma fyakwe igheri ya mthaghari na mapfumu gha mivinje ikya kumbwa kaghu. ⁴Magare gha fira gha aricha hena mita; ghake tha kurundhi, na ghaaricha tha kikwakwara. ⁵Uya ingewe akutenya firumbue rumbue aabhailagha maafitha bhakwe, bhakutuma kila umwi kwa ungi hena iibhara yabho, bhaa harakisha Ishambulia Ukuta wa mri Ngao njirwe landaliriwe Ikuringilia na bhagheghambulia. ⁶Malango hena nifo ghalathinishire (ifungwa) irughuka na inyumba ya bhumangi liaghwa henaikondeka. ⁷Husabu andefunywa thori takwe toshe, naaondoghwa: nabhahidu bhakwe bhakika bhaduma tha njiwa, bhaakabha mbafu tabho. ⁸Ninawi nitha ndiba ya mringa iyafunya, bhandu bhakwe handu hamwi bhakyaricha tha mringa ukiwakutikaki thereremyi. Bhengi bhaarera. mka, mka' mirakyo haghireho akyaghaluka nyuma. ⁹Ondoa nyara tapetha ondoa nyarata dhahabu maahaghire mwisho ho wakwekwa bhuchwa findo fyoshe ficha fya Ninawi. ¹⁰Ninawi ike bhwia na (ikondekie) Ikondekie. Ngoo ya kila umi there tabho toshe tiharakie. ¹¹Lubha ha likekwi imbanga ya thimba, thehemu Ingeyo thimba njidu tichia kijo thehemu ngeyo thimba la thyumi na thimba kika tile ghende hamwi bhana bha thimba, ingebho bharandeobhoha kyokyoshe? ¹²Thimba ilebarire ikasha yakwe fibarebare fundu bhwa bhwana bhakwe alebhadomie ima yakwe fundu bhwa bhaka bhakwe, nailichura mbanga yakwe mbogha, handu hakwe mithoga ibarirwe. ¹³"Lolea inyinike kibhingi naiwe- Iki ni kirero kya Yehova wa bhaghe kabhana. Naghaokea magare ghenyu gha fira mti Upanga wateketetha thimba tenyu bhathoro. Ringilia nyara tenyu ifuma hena ithanga yawa na irwi ya bha mondo bhenyu likaichwike heyo."

Chapter 3

¹Bhwathi (ole) kwa (Ithanga) mri uichue ndhakami! bhoshe uichue teri na mari ta bhuka; bhahanga bhakwe kwakwe mifiri yoshe. ²Mirakyo Lubhaha haghire irwi ya mijeledi na irwi yetumitha matairi, farathi tenyu tikichetha na magare gha fira ghaatola tola. ³Haghire bhaghekwea farathi bhaa shambulia, upanga ukibha waaka, mapfumu ghakigha mekameka, ibhwiliwa ya bhapfwie mafungu marwe gha miri, haghireho ihema yamiri yo bhaghe shambulia bhakutuna kaghu yakwe. ⁴Iki kiyafumia kwalia ni mihirire ya tamaa ta mghe shinda mcha, achibhirie mogha, mghekumba tthanga kwa bhumalaya bhwakwe, nabhandu kwa njia ya mihirire yakwe ya bhuthabhi. ⁵Lolea nikeho kibhungi naiwe- Ikini kirero kya Yehova wa fira (majeshi) sketi yapfyo naibhutira kaghu yakyamu kyapfwo naitirora thehemu lapfwo ta thiri kwa bhaithanga. Irava yapfwo kwa bhamangi. ⁶Nakumba uchafu wechukitha naikubhika ubhe mbhi chura mnu na kubhika ubhe mru welolewa ni kila umwi. ⁷Yabha iku kila umwi aakulolea akuricha na irera." Ninawi andekondeka, niitho afugha bhundu bhwakwe? Ni kwi na nika mru airima ikulemabalemba?" ⁸Ninawi, akaiwe kumcha ikela Naomoni, Uaghiwe kaghu ya mfongo (Mfereji) wa Naili, ughekei ujungulukiwe ni mringa, ngetho iriwa yakwe ligheke ebhe? ingetho ukuta wakwe nighe bahari yoka? ⁹Ethiopia na Misri nighe nguju takwe, na mwisho wakwe ughekehotha Putu na Libya nile bhambwie bhakwe. ¹⁰Mirakyo Naomi aleondoriwe akaghenda hena mtakaa, bhama bhakwe bhandu bhakatenywa firumbue hena kila handu bhachiikaa harwe, bhafira bhabho bhakakabha kura kwa bhandu bhoshe bhapfungiwe minyororo. ¹¹Iwe nawe he kwairwa, Kwaghera kuthughana na kwakasha herichia ifuma kwa mndho wapfwo. ¹²Ngome tapfwo toshe tabha tha mitini ighire tini tibhirire: Kole tikakuchwa taghwa hena mumu wa mgheya. ¹³Lolea bhandu ughongo lwenyu ni bhakika malango gha ithanga yapfwo gharughuliwe mnu bhundu bhwa bhafira bhapfwo moro undekokonda macherenei ghakwe. ¹⁴Ghenda ugherahia mringa hena boma ithingiriwe, timarishe ngome tapfwo: ghena hena teri na fweterea matondo; bhumbulutha fundu wa matofali. ¹⁵Moro wakuteketetha haya na upanga wa kuangamitha (haya) kwa teketethwa tha ndhighe tiranakuwa na bhengi tha ndhighe ni ndemibalehe. ¹⁶Kuundethidisha bhaghechuma bhapfwo bhengi tha nondo ta kaghu: mirakyo bhakei tha tunuku bhaaibha ithanga na kangi itola ighenda kuwa. ¹⁷Bhamangi bhenyu bhake bhengi tha ndhighe na mrwe wenyu wa fira nitha ikundi ya matete ghabhikie kambi hena nganda kighericha kya mbeho mirakyo mbari ukamibhaa bhachilola ighenda kuwa haghire mru ahaichi. ¹⁸Mangi wa Ashuru, bhagheembea bhapfwo bhalee; bhaghemkia bhapfwo bhakethaa thaa (tawanyika) kaghu ya mlima nanaghireho nanga umwi webhahika hamwi. ¹⁹Haghireho mghekira wairima hena maghongo ghapfwo. Mang'ongo ghapfwo nimarwe. ighebho bhaaichwa mburi tapfwo bhakabha makofi kwaichwa kicha kaghu yapfo. Niitho akubhikie ughongo kwa thambi tapfwo mifiri yoshe?

Habakkuk

Chapter 1

¹Kirero apokerie nabii Habakuki, ²Mangi ni maghe ghanga nafughia msaada (ighenjwa) ni kuphughe iwe nikaobhoha mwandu mira kwa njitasha pho. ³Haniki kukwa njirora ubhichwa na injirora ilema? ang'u ikonda nabhubhichwa bhuke mothia yakwa, haghire ilwa na ikelana yaphumia. ⁴Kwathababuyo sheria indelemea wala inyinyira iyabhoniwayo ang'u bhandu bhabhichwa bhachighaluka bhandu vecha, henaicho inyinyiriwa likapatikana yeghalutwa. ⁵Lolea imwe muke maghari ya mathanga ghelolienyi mushangaa mnu ang'u inyini nahira kindo mphiri yenyu ambacho murairima hata mukabhiwa. ⁶Hena kwiyo, lolea namubhutiria bhakalidayo ithanga lia lighiriphia, iira kiringanyo bhaira hena ithanga, ili bhabhware findo there shabho. ⁷Ibho ni bhandu mbhatisha mnu bheoboha haraghoire yabho ni ndue bho bhachifunya hena ngoo tabho bhoka. ⁸Farasi tabho lirarukie ikela chui, ringai ikela makite gha thaka gha chabhukwau na bhaghekwea. Farasi bhachikukwera mnu na ifuma hachamnu. bhachilola tha Tai abhika fia aye. ⁹Bhacha bhoshe kimetha bhahire ubhichwa na ibhunganya mateka tha mthangalala. ¹⁰Alabhu ahira fia, thangungu aira akibha aure nzune, we ambaye nguju takweni Rubha weka. ¹¹Achibhanangia bha Mangi, na bharwe ni kindo kirabhie, Achi beresha utharingho; naiondoa. ¹²Iwe Mangi, Rubha wa kwa kuelie kwakwaiwe kuwa telele bho? phwa phwa phwa iwe mangi kundeandika inyinyiria iwe ighwe, kumbhikie imara ili abhoniwe. ¹³Iwe kughire mitho mecha hata kurairima ilolea ubhichwa, iwe kwairima ilolea ubhichwa mbona nkwa bhalolea bhahira ngani na iliachwi iho mru mbhichwa aamira mru aghira haki ikela we. ¹⁴Na ihira bhandu bhaikae tha ipere lihorie thafindo mfiya afua

firaghire mgheria.¹⁵We achifunya bhoshe kwa ndoana ya kwa achibha bhwava hena mdeghe wakwa na ibha bhunganya hena nyavu tabho. nicho kindo mbhaichwa kicha na ikava kelele kwa bhucha mnu. ¹⁶Mira bhachi funya sadaka hena nyavu tabho idegha na ifunya ubani hena chamu cha bho, thababu vanyama va nene ni handu habho na nyama ighokie ni kijo chabho. ¹⁷Hena kwiyo bhamalia nyavu tabhote vulia na ighenda hena mathanga bila iichwa mborere.

Chapter 2

¹Inyi na mka hena thanamu ya kwa na kubhika kaghu ya mnara na lolea ili ni bhone icho anjibhia nafundu nabhwigira ielehika yakwa. ²Mangi akanjibha akarera iandike ndoro ibhike ibhe mwaji mnu hena phibau ili aaithoma aithome tha mringa. ³Sababu ndoro takwe nita miphiri ichie iyahiraphia ili ifika mwisho wakwe wala yarera mongoyo ikachelewa ibhere kwalia ni lathima icha yachele wayo. ⁴Lolea ngoo yakwe iya kukwea igherire kichayo bhoshi yakwe mira aghire keni aika kwa imani. ⁵Hamwe na ifyo Divai ni ndima ichi leruba, mndu waiding'a arachiikaa aichiongera kinyeghe tha hena ngoma kenya kwakwe nawe achiika tha aphie, achiirima iighutawe achiibhunganya mathanga ghoshe nyungu nyungu. ⁶Ibha bhoshe bhakava kaghu yakwe, na mithali yethumanga kaghu yakwe bhakirera, shauri yenyu mmwaongera thira mevi tenyu hata indi? na shauri yenyu imwe mmwa kuruka mijigho yalabhiwa. ⁷Aka bhabhukiabho ibho bhakuluma bhabhukia ibho bha kuthumbua na iwe kwabha mateka kwa bho. ⁸Kwalia kundeghe bhwara mathanga fwa, mabaki ghoshe gha mbare gha kuende iwe kwa thababu ya thakame ya bhamdu na kwa thababu ya ubhichwa bhuhirirwe ni ithangali, na mriu na bhandu bhoshe bhachiikaa bhoshi ya kwa. ⁹Ole wakwe itho achikupatia nyumba yakwe mapato mabhichwa, ili apate ikibhika kithungwi chakwe kaghu, airime ikuphuta hena mabhoko gha mbhichwa. ¹⁰Iwe kuhiririe nyumba yabho kuthudi, kwa itemea mbai bhandu bhangi, na iwe kuhirire bhandu bhengi, na iwe kuhirire nzune kaghu ya ngoo yabho. ¹¹Kwalia ighwe ya kabha kelele hena kibambatha, na ingongo hena mri yambhwhighira. ¹²Ole wabho ghkwa agha mri kwa nzakame abhikie mri mrwe hena nzune! ¹³Lolea; aka, kindoki kifumie kwa mangi kana kwa Majeshi, kubhandu bhakuhi rire moro na mathanga ghakuthumbue kwathababu ya ubhichwa? ¹⁴Kwalia ithanga yaichue maarifa gha utukufu wa Mangi tha mringa wa ibhariichwa hena eve. ¹⁵Kwa kimanya ive kwa miika jirani wabho njafi iwe rika bhika thumu yakwe, na imuirusha, ili ulolie ruhu yakwe. ¹⁶Kuichue iraghwa ya utukufu unywe nawe, ubhe tha mru arariniwe; kikombe cha kubhoka cha chumi cha Mangi cha ghalutwa ukiondue na iraghwa irwe yabha kaghu ya utukufu wa kwe. ¹⁷Kwalia bhuhichwa bhuhirirwe kaghuya Lebanoni wa kuphwinikira na iku bhwagha kwa bhanyema yabha hofu kwa thababu ya nzakame ya bhandu. ¹⁸Na kwathababu ya ubhichwa uhuhirirwe ithangenyi li na mri u na bhandu bhoshe bhachiikaa bhoshi yakwe thanamu ye chonga ni ya iki, hata wia achembie thanamu ye yeyusha na we ni mgelosha wa Lungo, yabhakwia, hata wia aichongie abhike tumaini yakwe na ibhika thanamu tirairima irera? ¹⁹Shauri yabho iwe nkwa bhia mri, mka, aabhia ighwe liraairima irera, bhukia! aka! kindochi cha loshwa? Lolea, kiphuni kiwe kwa thababu na petha wala haghire mruke bhoshi yakwe kabisa. ²⁰Mira Mangi akebhoshi ya hekalu yakwe takatifu; ithanga yoshe na litie chwi mothia yakwe.

Chapter 3

¹Maombo gha Habakuki mroti: ²Mangi ndeichwa habari tapho, nanyi nnaoobhoha. Mangi bhutira ndima yapho maghhari ya miaka maghari ya maghegha bhika kwio imanyika imanyike; ukumbuke ighira huruma hena iding'a yapho. ³Ruva alechie ifuma Femani, na wia mcha ifuma Parani. Sela. Bhucha bhwakwa bhuphinikie kaphu na ithanga ligheichue vucha wakwe. ⁴Filanga fivi fya mabhoko figheyaaka tha ruva ang'u uwetho wakwe ughefughenwe. ⁵Bhuwaji bhwebhwagha ughethongerie mothia yakwe na bhwathi bhugheka marendenyi ghakwe. ⁶We aghemki na ikabha ithanga ighelolie na ikucha mathanga. hata fumbu ya telele ighakondiwa kabitha na fumbu ya telele ighaghwie mbai irira yakwe ni ya telele. ⁷Nighe bhonire mahema gha vakushi hena bhwathi na fitamba fya mahema hena midiani nifya dedema. ⁸Mangi aghoghiorie iding'a haya mfyonyi? indinga yapho nighe kwa thababu ya nifo kana idi ni kwathababu ya eve, nkwa kue kaghu ya farathi ighire mikokoda yekela. ⁹Kundende Vura vwaph bila mphwiniko; kunderika mifwi heno vura vwapho! Sela. kughegharie ithanga na mifo. ¹⁰Fumbu ili ivona ighaluka kwa huzuni. mringa ukutiwe mbai ukaira kaghu yavo mbai ya eve haka rera kwathauti mailwi ghakwe ghakavukia kaghu. ¹¹Ruva na mwiri fika mka imara kaghu handu hakwe hena kilanga mifwi yakwe na ika kwea haya hena uangavu na kilanga na mikuki yakwe. ¹²Kunde ivara kaghu ya ithanga kwa uchungu hena iding'a kunde bhughutua mathanga. ¹³Kundie bwang'a kwathababu ya wokovu wa vandu vapho kwa ajili ya wokovu wa mru kumthaghere, iwe tuma tuna mrwe wa mjumba ya mnu mvichwa kuathababu ya uvika wazi kithingiti cha nzingo. Sela. ¹⁴Ugheokea mrwe ira mashujaa wa mashujaa bhakwe kwa itho yabho bhoka; bhaka chatha kimbunga injitawanya; kole bhakaichwa kicha iramira vakiwa kwa kilove. ¹⁵Uibhara eve kwa farasi tapho nyungu ya mringa ughire nguju. ¹⁶Nikaichwa, na ndenyi yakwa ika dedema mumu yakwa ika kuichika kimetha; uvichwa uingie maghuenyi kwakwa ni ka dedema hena handu hakwa ili nipate ivera mfiri wa vwasi ikundi yavo ye shambulia vakwerie kaghu ya vandu. ¹⁷Ang'u mtini wafunyatho maova wala mithabibu waghiratho matunda vwathi vwa mzeituni wabha bhwia, na mashamba gha funyagho kijo ibomenyi haghiraho mafio wala fibandeniyi haghireho mafio ghang'umbe. ¹⁸Mira namuichwa kicha Ruva namshangilia Ruva wa vucha vywakwa. ¹⁹Ruva ni we Mangi ni nguju takwa we achihihira marende ghakwa iva tha kulungu na we anjitika handu hakwa haniki.

Zephaniah

Chapter 1

¹Iki ni kirero kya kilechie kwa Sefania mrana wa kushi mrana wa Gedalia mrana Aramari mrana wa Hezekia, hena mifiri ya Yosia mrana wa Amoni, mangi wa Yuda. ²Nakondakonda pere kila kindo hena kyamu kya ithanga - Iki ni kirero kya mfumwa weka. ³Namkonda mndu namyama; Natikonda ndeghe ta milwinyi na mapere gha baharinyi ikondeka hamwi na vavichwa. kivio namfuta pere mndu hena kyamu kya ithanga - Iki ni kirero kya nfunwa weka. ⁴Nafika kwa kuvoko kwakwa hena Yuda na voshe varue Yerusalemu. Nafuta pere mabaki ghoshe gha Baali ifuma handu ha marina gha vandu vachitatha thanamu hena makuhani. ⁵Vandu abavo kaghu ya nyumba vachitatha miri ya ipfho mailwini, na vandu ambavo vachitatha na irava kwa Yave mira Kangi vachirava kwa mangi wavo. ⁶Navafuta pere vava ambavo vandeghaluka nyuma ifuma imvaria Yave, vava ambavo vachimuivaria Yave mira bila ishighe vurenji vwakwe. ⁷Utie chwi mothia ya mfumwa Yave! Kwaku mfiri wa Yave havwihi, Yave aendee thabihu na avatengie vaghenyi vakwe. ⁸Kyachecha ku hena mfiri wa thabihu ya mangi, niho nachevakava varwe na vana va mangi na kila mndu arewe thori ta kighenyi. ⁹Hena mfiritho navakava voshe vava vachitola kaghu ya kithingiti vava ambavo vachiichura nyumba ya mfumwa kwa furugu na ilemba. ¹⁰Kyacheva ku hena mfiri uya - ili ni itangatho ya Yave - ku ifugha yevaviwa ni ngoo yacha ifuma hena kyoti kya mapere liakava ukunga ifuma kya wilaya ya kavi, na thauti ya Kishindo kirwe ifuma hena filima. ¹¹Kuvenyi ukunga vandu va ufuva lwa wilaya, kwa voshe vachuluthi vava ku vandekodwa, vava voshe ambavo vachipima petha vafutwa pere. ¹²Hena mfiritho naikasha Yerusalemu kwa taa na ivakava vandu vakyumi ambavo vavakuu vaikee hena mfinyo wavo na ighamba ngoonyi kwavo kuu Yave akahire. Kyokyoshewe, kicha kana kivichwa. ¹³Mari tavo tachethokwa na nyumba tavo taregha mithamu kwa ikondwa. vaagha nyumba mira vakatiruevo, vavia mithabibu mira vakanywevo mifinyo wakwe. ¹⁴Mfiri mrwe wa Yave uke havwihi havwihi na ukyakwiima fia! thauti ya mfiri wa Yave yava ni yefugha ya vandu shujaa. ¹⁵Mfiritho wava ku ni mfiri wa iding'a, mfiri wa vwathi na ivaviwa, mfiri wa bahari ichafuka findo ikondeka, mfiri na mma chidi. ¹⁶Wava mfiri wa

ikunda na kengele na takaviwa miri na minara myacha.¹⁷Hena ikyo naende vwathi kwa vanadamu hena ikyo vaghenda vyakyathithimana tha vandu vaphfwie mitho idungia vakinamhire nzune Yave. Nzakame yavo yakutwa tha kiluli na findo fyavo fya voshi tha marufi.¹⁸Wala petha tavo wala thahabu tavo tikairimeto ivakira na iding'a ya Yave. Hena moro wa fumu yakwe ithanga yoshe yakondwa, na henda kwio aende ikoloka, mwisho weovosha kwa voshe vake ithangenyi.

Chapter 2

¹Vunganikenyi handu hamwi fumbunyi imwe ithanga lilaghire iraghwa. ²Kabla amri aranaende mathara na mfiritho iira tha mashanyara. Kabla iding'a ikai ya Yave liranamuchia. ³Mkasheni Yave imwe vandu voshe vanyenyekefu ithangenyi muchititii amri takwe! Kashenyi idi yakwe. Kashenyi unyenyekefu, na ngetha mwakirwa hena mfiri wa iding'a yab Yave. ⁴Hena kwio Gazawareghwa mthamu na Ashkeloni wakondwa. Ashdodi wakumbwa pfho mthaghari chwe na vanduka Ekroni. ⁵Ole lwa varue mbarinyi ya bahari, vakarethi! Yave amuvirie kaanami ithanga ya vafiristi. Namukondo, haghire mndu areghwaho. ⁶Ithangayo ya mbarinyi ya bahari yava ndisha kwa varisha na kwa masanzu gha magonji. ⁷Ithanga ya mbarinyi ya bahari yava mari ya mabaki gha vandu vandu va nyumba ya Yuda, vacherishia mafio ghavo ipfho. Vandu vavo valaa kyavukwau hena nyumba ya Ashikeloni kwaku Yave Mrungu wavo avatunza na ivavwighiria vandu vavo valepfhungiwe. ⁸Nilelichue inaingia ya vandu va Moabii vakyavaimbilia vandu va Amoni igheri vakivanangia vandu vakwa na ikukwera hena myaka yavo. ⁹Hena kwio, fundu niki iki ni kirero kya Yave wa majeshi, Mrungu wa Israeli. Moabu yacheva tha Sodoma na vandu va Amoni tha Gomora; Handu ha ngweghu na ishimo ya munyu, ijangwa ya telele na telele. Mira vandu vakwa vaghiwe vava ondoa mateka, na vandu va ithanga yakwa vareghue vaondoa umiliki iwavo. ¹⁰Iki kyafumia kwa Moabu na Amoni vandu vwa kiburi kyavo, idungia vakinavanangie na ivaimbilia vandu va Yave wa majeshi. ¹¹Niho vamuovohoa Yave kwaku ainangia mirungu yoshe ithangenyi. Kila umwi mutatha we, kila umwi ifumia handu hakwe, ifumia kila ughongho lwa pwani. ¹²Imwe vakushi pia mwapfwa kwa upanga lwakwa, ¹³Na kuvoko kwa Mrungui kwaishambulia Kaskazini na ikondakonda Ashuru, hena ikyo, Nnawi wareghwa mthamu na ikondwa na ireghwa haumie tha ijangwa. ¹⁴Niho mafio gha vanyama ghachelaa ho, kila mnyama wa mathanga voshe, kitola njia na nzeghe vahemaho kaghu yakwe. thauti yaichwika ifuma madirishenyi teri taichua kyotinyi. mapambo gha mierenzi yavo ghava ku ghandevutwa. ¹⁵Iu ni mri weshangiliwa ambatho uikee bila iovoha, eve achighamba ngoonyi kwakwe ku, na haghireho ungi wefanana na inyi" kwa fundu ulechiovosha, handu halaa vanyama voshi yakwe. Kila umwi achiuiria achiuichwa na ikucha ngumi yakwe.

Chapter 3

¹Ole wa mri uathie! mri ughire nguju undenafithiwa. ²Uaranilietho irwi ya Mrungu, nanga ughuhirietho ithahihishwa ifuma kwa Yave. Amvikiriewe Yave ikuji na amfikia avwihi Mrungu wakwe we. ³Vamangi vakwe ni thimba tiahoroma hena vo. Vaamuthi vavo ni fite fya thaka vya kyavukwau firachira kindo kilighiwe ikero yakwe. ⁴Varoti vakwevaghire kiburi na vomi vathaliti. Makuhani vakwe vahanajithire handu hatakatifu na vaikondie kondie sheria. ⁵Yave ni mweni haki hena vo. Airmanyehi hira makotha. Kila ikero achimkia haki yakwe. Yaovethekayo hena kilanga hata kwio vandu varaghire haki vaichivo ivona iraghwa. ⁶Ndeghakonda matha; Ngome tavo tindekondwa. Ndeighosha mitaa yavo manyumba ghakondekie. Hena ikuo haghireho akyairia kwakwe. miri yavo ikondiwe hena ikyohaghireho mndu akyaiikaa. ⁷Neghamba, "Kididi mwanjiovoha inyi. ghuhienyi mathahihisho munandetemwatemwa ifuma hena miri yenyu fundu fya fia fyoshe nilepangie ifihira kwenyu. Mira valeghire kulu kwedunga kila mfiri kwa ikonda mihiro yavo yoshe. ⁸Hena ikyo njiverenyi -iki ni kirero kya Yave -mpaka mfiri ambatho na vukua fundu fwavaathirikie. uamuthi lwakwa ni ivavunganya vandu va mathanga ivavunganya vumangi na ikuta kaghu yavo iding'a yakwa, ivaviwa yakwa ikai, hena ikyo ithanga yoshe yamirwa ni moro wa iding'a yakwe. ⁹Niho navanika vandu mnyumu ielie, ivailagha voshe kwa irina ya mfumwa injihirira vamki ikotho kwa ikotho. ¹⁰Ifuma kimumu kya mfo wa Ethiopia vachinjitatha -vandu vakwe vatharikie tharikie - vaende thabihu vundu vwakwe. ¹¹Hena mfiritho mukavikwe hemwe hena iovoha fundu fwa mihgiro yenyu yoshe. munjihirie, idungia igheriyo na vavuta ifma kwenyu vava valesherekei fahari yenyu. na kwaku mukaghiremwe igheri yacha yeukubahia mlima wakwa mtakatifu. ¹²Mira namuleka tha vathinyi dhaidi na vandu vakiva, na mwapata herichilia hena irina ya Yave. ¹³Mgheikaa Israeli thi igheri yacha achedirawe fivichwa kana irera mongo na haghireho ulimi lwelemba lachevonikana myumunyi vwavo. Kwio vava na ilaa mbai na haghireho hata umwi airima ivaovosha. ¹⁴Imba mpfhu wab Sayuni, Kava kilonzo Israeli. uidhihirwe na ishangilia kwa ngoo yapfho yoshe mpfhu wa Yerusalemu. Yave andeivuta nyanyiro yapfho. ¹⁵Yave ni mangi wa Isaraeli hamwi na imwe. Neti mukamuovohe mwehe mvichwa. ¹⁶Hena mifiriyo vacheivia Yerusalemu, "Kunandevoha Sayuni; kunandeleka mavoko ghapfho ghaleghele. ¹⁷Yave Mrungu wapho ghapho ake kighari kyenyu; meni nguju na wemukira. Asherekea hena imwe na kwaizihirwa atia chwi kaghu yenyu kwa lukundo lwakwe. Amuizihirwa na ishangilia kwa iizihirwa. ¹⁸Hena mfiri maalumu wa ngathu navuta maarifa ifuma kwenyu thi igheri yabha mwaondohemwe iraghwa vundu vakwe. ¹⁹Lambua, nike tayari ivashughulikia vanzo venyu voshe voshe. Hena igheriyo navakira filema na ivavunganya vakumbiwe pfho kua Navaghosha iva thifa na naghaluta iraghwa yavo live thifa hena ithanga. ²⁰Hena igheriyo navaongotha, Hena igheriyo navavunganya handu hamwi. Naghavika mathanga ghoshe ithangenyi ivaheshimu na ivathitu, igheri mukamivona kwio nava ku nemivavwighira aghamba Yave.

Haggai

Chapter 1

¹Hena mwaka wa kavi wa mangi Dario, hena mwiri wa matandatu, mfiri wevoka wa mwiri, kirero kya Mndumi kilechie hena kuvoko kwa mroti Hagai ighenda kwa gavana wa Yuda, Zerubabeli mwana wa Sheatieli na mtathi mrwe joshua mwana wa Yehozadaki, irera, ²Mndumi wa Fira arera: 'Vandu va vachirera, "Thi igheri yeru icha na iagha nyumba ya Jehova." ³Kangi kirero kya Mndumi kilechie hena kuvoko kwa mroti Hagai irera, ⁴"Aka niigheri yenyu mweka irua hena nyumba tikekindokicha (tithirie), na igheri nyumba ii iyakondeka? ⁵Hena ikyo luvaha Mndumi wa firanderera kui: uririkane njia tenyu! ⁶Muviee mbeu nyingi, mira mkaende fikoviwe vindu; muaya mira muaighutamwe, muanywa mira muaichurwamwe ni fyenywa. Muaraa thori mira muaichumwe ndughuri, kangi mndu wa mshahara na achipata petha na ivika hena ibene lighire malomi du!" ⁷Mndumi wa Fira arerie fi," ⁸Muririkane njia tenyu! Kweenyi milimenyi, mugheende; mbao, kangi muaghe nyumba yakwa; kangi naoichwa kicha na natumbishwa! Aarera mndumi. ⁹Mlolerie ighira fingi, mira kyo! kuleendie kenya fidu, nafireta kua! haniki? kui nifo akyarera Mndumi wa fira hena ikondeka, Mira kila yakwa iyaikaa hena nyumba yakwe. ¹⁰Hena ikyo kaghu kwa ruva handevwariliwa hanafunya imi ifuma kwapfo na mbai ivwarilie ikyaghirayo. ¹¹Nindekuilagha ifuma kaghu na fijo na kaghu Mzabibu mshaa, kaghu ya mafura na kaghu ya fikoviwe fya mbai, kaghu ya vandu na kaghu ya vanyama, na kaghu ya ndima toshe ta mavoko ghapho. ¹²Niho Zerubeli mwana wa Sheatieli, na mtathi mrwe Joshua mwana wa Yehozadaki, hamwi na vandu valereghiwe, igheri irwi ya Mndumi

Ruva wavo, kangi firero fya Mriti Hagai, hena liya Mndumi Ruva wavo alemrumie. Kangi vandu vakavoha kyamu kya Mndumi. ¹³Niho Hagai, mmondo wa Mndumi, akagaya vumondo vwa kwa vandu na irera, Nike hamwi na iwe! Iki ni kirero kya Mndumi. ¹⁴Mndumi alevutire ngoo ya mrwe wa mkoa wa Yudah, Zerubabeli mwana wa Sheatieli, na ngoo ya mtathi mrwe Joshua mwana wa Yehozadaki, na ngoo ya vandu valereghiwe, hena ikyo vakaghenda ighehira ndima hena nyumba ya Mndumi Ruva wa Fira. ¹⁵hena mfiri wa makuhani na mwiri wa mtandatu, hena mwaka wa kavi wa mghereria wa Mangi Dario.

Chapter 2

¹Hena mwiri wa mfungate mfiri wa makumi avi na umwi wa mwiri; kirero kya Mndumi kilechie kwa kuvoko kwa Mroti Hagai, kikarera ku, ²"Rera na mrwe wa mkoa wa Yudah, Zerubebel mwana wa Shetaeli, na kwa mheghetatha mrwe Yehozadala; na kwa vandu vareghiwe. Wavie, ³Niitho areghiwe maghari yenyu uavonire vurwe vwa nyumba ye voka? Na mmwavona kwia iu wa luvaha? Ngetha thi thaku thikyo kyoshe kyo mithonyi ghenyu kyo? ⁴Luvaha muke mundine, Zerubabeli- ni fundu mrwe Joshua mwana wa Yehozaduki; mumke mndinde, imwe vandu va ithanga-ni fundu Mndumi arerwe- na ndima, kwaku nike hamwi na iwe! ni fundu Mndumi wa mjeshi arerie. ⁵Thafundu kya the kike hena ndaghano niihire handu hamwi na ngoo yakwa ilemkie maghari yenyu imunaovoha. ⁶Kwaku Mndumi wa majeshi akyarera kwii: Ikenda kadu kwa thaa ingi nakucha kaghu na ithanga eve na ithanga! ⁷Kangi nakucha vandu va mathanga ghoshe vaende vindo fya gharama kwakwa, na iichwa nyumba ii na vurwe! ni fundu Mndumi wa Majeshi arerie. ⁸Thafundu na petha ni fyakwa - ni fundu Mndumi wa Majeshi arerie. ⁹Vurwe vwa nyumba ii vwava vurwe ikela vurwe vwa nyumba ye voka; na kangi namunika mborere hena ughongo uini fundu Mndumi wa majeshi arerie. ¹⁰Hena mfiri wa makumi avi na fina mwiri wa kenda, mwaka wa kavi wa therikali ya Dario, kirero kya Mndumi kilemchirie mroti Hagai ku, ¹¹"Mndumi wa majeshi akyarera ku: mvethe mghetatha ihuthu sheria na urere: ¹²Kole mdu akurukie nyama ifunyunyirwe kwa Mndumi hena ipindo ya thori yakwe, kole ipindo likabalia mkate kana mshombe, mvinyo hang'u mafura, hang'u kijo kingi, ngetha kijo kyava ku kighirekio thambi? Mghetatha akaghaluta akarera, "hai," ¹³Niho Hagai akarera "Kole mndu araelie najisi vundu vwebalia kimba na ibalia vindo fyo, voshe vairima ichafuka? "Mghetatha akaghaluta akarera, "lyee, vava vachafu." ¹⁴Hena kwio Hagai akaghaluta akarera, "Ni handu hamwi na vandu va kangi hamwi na akyarera Mndumi- na kangi kila kindo kinduthia kwa kuvoko kwakwe ikyo vafunyire kivelie kyo nive kichafu. ¹⁵Hena ikyo, ririkana idungia mfiri iu wa ithanga na mifiri ya nyuma, kabla hata ighwe livavikwa hena ighwe linngi hena hekalu ya Mndumi. ¹⁶Kwa nilekwia? Kila mndu achie hena fipimo makuhani avi fya nafaka, ate haveghire fipimo makumi ikumi du, na achie igherashia divai ya fipimo makumi atanu, ate havighire fipimo makumi avi du. ¹⁷Nimulithivwathi imwe na ndima ta mavoko ghenyu kwa kathoro na ikubaha, mirakyo munjighahirimwe- ni Mndumi. ¹⁸Ririkana mfiri wa ithanga na mifiri ichie, indungia mfiri wa makumi avina fina hena mwiri mwiri wa kenda, idungia mfiritho mtithingi kwa nyumba ya Ruva ukavikwa. Ririkana ikyo! ¹⁹Ngetha haeghire mbeu hena kienge? Mthabibu, mri mafura, ikomamanga, na mri wa mafura vighiriefyo ndunda! mira idungia mfiri iu wa ithanga nambariki!" ²⁰Kangi kirero kya Mndumi kikacha kakavi kwa Hagai mfiri wa makumi ana hena mwiri kikarera. ²¹Reva na mrwe wa mkwa wa Yuda Zerubabeli umbie, Nakucha kaghu na mbai. ²²hena ikyo naghutha kipfumbi kya mangi na ikonda nguju ya mangi hena vamathanga! naghutha magare na vaghekwea farathi na vaghekwea farathi vaghwa, Kila umwi vundu vwa upanga wa vavo. ²³Mfiritho'- ni fundu Mndumi wa Majeshi arerie- Nakuondo iwe Zerubabali mrana wa Shelteli, tha mhiri ndima wakwa- ni fundu Mndumi arerie "Nakuruma tha pete ya mhuri wakwa, kwaku inyi nyinyi nikuthaghurie! nifundu arerie Mndumi wa majeshi"

Zechariah

Chapter 1

¹Hena mwiri wa mnare mwaka wa kavi wa kimangi kya Dario kirero kya Yahwe kikamcha mroti Zakaria mwana wa Berekia mwana wa ido, ighamba. ²Yahwe aleg hire iding'a mnu vundu vwa papa wenyu; ³Vavie Yahwe wairivati aghamba ku: Njivwilienyi -nainyi namuvwilia imwe aghambie Yahwe wa ivivati. ⁴Munava tha vandio venyu vayaevu kale valeviriwe ni varoti vakaviwa, "Yahwe wa ivati akyaghamba kwihi; Ghalukenyi mufume hena mighendie yenyu na fivichwa fya mihiro yenyu mivichwa," mira varairime iichwa kana injithara - aghamba Yahwe. ⁵Vakekwivandio venyu? na varoti; ngetha vakeha mifiri yote? ⁶Mira firero fyakwa na maagitho nighaamorie kwa vandima vakwa varoti nikughavapatiegho vandio venyu? nikyo vakalomba ireghewa kangi vakaghamba, "Vundu Yahwe waivivati adungenye ihira kwa kiringanyo kya njia na mihiro yeru, nikwiyo afuhilirie." ⁷Hena mfiri makumi avi na fira mwiri wa ikumi wa kamwi, nitho mwiri wa shebati, mwaka wa kavi wa vumangi vwa Davio kirero kya Yahwe kilemchirie mroti Zakaria mwana wa Berekia mwana wa ido, akaghamba. ⁸Nilevonire magheri gha kio, nikalolea mndu alepakirie pundaramrotoma, nawe aleke maghari ya miri ya mihadasi ileke botonyi; nyume yakwe halaghire punda irotome, punda yaifu na punda yanjewa.

⁹Nikavetha, "Mangi ifi nifindofiki? malaika arerie na inyi akanjivia , "Nakuvia findofi nifiki.¹⁰Niho mndu amki maghari ya mri wa mihadasi akaghaluta akaghamba, "iva nivo Yahwe avarumie ijungulika hena ithanga yoshe."
¹¹Vakamghalutha malaika wa Yahwe alemki maghari ya miri mihadasi na ivavia, "fulekya junguluka ithangenyi yoshe loleya ithanga yoshe likeho na litirie."¹²Niho Malaika wa Yahwe akaghaluta akaghamba, "Yahwe wa irivati, nanga kurahurumia Yerusalemu na mri wa Yuda uletherwe na idhulumiwa miakai makumi mafungate? "
¹³Yahwe akaghaluta malaika alererie nainyi kwa firero ficha, firero fyehoresha.¹⁴Henaikyo alekyarera nainyi akanjivia, ilagha kwa nzinya ughambe" Yahwe wa irivati aghambie: nighire wivu kwa mburi ya Yerusalemu yaani Sayuni kwa uchungu mrwe. ¹⁵Nanyi nighire iding'a kaghu ya mathanga ghaghire mborere. Kwa liya nileophukiwe kadu du, mira vo vakathababisha ikondekiwa ivichwa. ¹⁶Hena ikyo yahwe wa ivivati aghamba kwihi: ndeuvwilia Yerusalemu kwa mbonea, hena ikyo nyumba yakwa yaaghwa voshi yakwe- nivundu aghambie Yahwe wa irivati kipomo kyagholwa kaghu ya Yerusalemu. ¹⁷ilaghe he kangi urere Yahwe wa ivivati aghambie kwihi; miri yakwa kando kengi yarerwa kwa vicha, na Yahwe aihoresha he Sayuni, na ithaghuahe Yerusalemu kandu kengihe.¹⁸Kangi nikavutira mitho nikavona pembe inya. ¹⁹Nikarera na malaika uya alererie na inyi, "ifi ni findo fiki? Akanjighaluta, iti ni mbebe tisababishire ighavanyika ua Yuda, Israeli na Yerusalemu.²⁰Niho Yahwe akanjirora mafundi finguvi bana. ²¹Nikaghamba, vandu vakyacha ighehira iki? Akaghaluta akaghamba iti ni mbembe tileighevenye Yuda na highireho mnu agheirima ivutiva mrwe wakwe. Mira vandu va vachie ighetivuta, ikumba mbai pembe ta mathanga ghavutivie nguju tavo kibanga kya ithanga ya Yuda na iighavanya.

Chapter 2

¹Niho mkavutira mitho ghakwa nikavona mndu aure kobiro mavokonyi ghakwe. ²Nikamvetha kwaghende kwi? akanjivia "Niaghenda ighendeupima Yerusalemu netha nimanye upana na urefu wakwe."³Niho malaika aghekyarera na inyi akavuka na malaika ungi akaghenda ighethangana nawe. ⁴Malaika wa kavi akammbia, ghenda ugame na mthoro uya ummbie Yerusalemu wava bila kijengo kwa mburi ya vandu vengina vanyama voshi yakwe. ⁵Kwa luja Yahwe aghambie, nava maghevia wakwe, kangi nava maghazi yakwe. ⁶Richennyi richenyi ifuma ithanga ya Kaskazini -aghambie Yahwe kwa liya nimughavenye tha pande inya tha kaghu kwa Ruva-aghambie Yahwe. ⁷Richenyi Sayuni fia! imwe muchikaa na mphu Babeli aghembie Yahwe. ⁸Hena ikyo baada ya Yahwe wa irivati injiheshimu alenjivika kibanga na mathanga ghaya ghalevatekie ang'u amuvwa akyavwara iritho ya Ruva - hena ikyo yahwe akinahire kuyo akaghamba. ⁹Inyi njeke natingisha kuvoko kwakwa kaghu yavo, navo vava mateka kwa vatumwa vavo. niho mwamanya ku Yahwe wa irivati anjirumie. ¹⁰Imbai kwa ifurahiwa, mphu wa Sayuni, aang'u inyi njeka naikaa naiwe - aghambie Yahwe. ¹¹Mathanga marwe ghacheva kimwi na Yahwe mfiritho, naimwe mwava vandu vakwa, ang'u naikaa maghazi yenyu na imwe mwamanya Yahwe wa Irivati anjirumie kwenyu. ¹²Kwaliya Yahweaimiliki Yuda tha milki yakwe halali hena ithanga lie lie kangi kando kengi authaghua Yerusalemu vundu vwakwe weka. ¹³Tienyi, mothia ya Yahwe voshe mughire mwiri; angu andevukia ifuma handu haelie hakwe.

Chapter 3

¹Niho Yahwe akanjirora Yoshua Kuhani mrwe amki mothia ta malaki va Yahwe na Shetani amki kuvoko kwakwe kwakwe kwa kumtho amshitaki kwa mburi ya nzune. ²Malaika wa Yahwe akammbia Shetani, Yahwe na akutoghotie Yahwe authaghurie Yerusalemu akutoghotie ghetha iki; Thi kichingacho kifunyrwe moronyi. ³Yoshua aleree nguvo tichafukie handu alemki mothia ya Malaika. ⁴Malaika akavavia vava valemki mothia yakwe mfunyeneni itho nguvo to tichafuku. halafu akammbia Yoshua, "Lolea nndeuvata uvichwa wapho, hena ikyo nakuraa nguvo shaa. ⁵Haya mrae kitunga kicha mrwe wakwe, niho vakamraa kitunga kicha mrwe ni Yoshua kangi vakamraa nguvo shaa maghari Malaika wa Yahwe amki ughongo. ⁶Niho Malaika wa Yahwe akamwamora Yoshua akaghamba. ⁷Yahwe wa irivati aghamba kwihi; Kole ukaivaria njia takwa, na itunza maamoro ghakwa, niho kwamkia nyumba yakwa na iria mavurigho ghakwa ang'u nakuruhusu ughende na ifuma maghari ya vamki mothia yakwa. ⁸Iwe Yoshua kuhani mrwe na varoo muchiikaa navo! ichwenyi: Vandu va ni kitende kwa liya inyi njeka nammbutira mndima wakwa ailaghwa Tawi. ⁹Lolienyi ighwe nilivikie mothia ya Yoshua. Haghire mitho mfunigate kaghu ya ighwe li limwi, nainyi naandika firero kaghu yakwe - aghambie Yahwe wa irivati nainyi navuta mabam hena ithanga lii kwa mfiri umwi. ¹⁰Hena mfiritho kila mndu amwalika mndu wakwa wa awihi vaikae thinyi ya mzabibu na mtini wakwe aghamba Yahwe wa Irivati.

Chapter 4

¹Niho Malaika uya alekyarera nainyi aakaghaluka akanjivuta, tha mndu achivutirwa marionyi. ²Akanjiilitha kwavona iki? Nikammibia "Niavona kinara kya taa kichembiwe kwa dhahabu du. Na bakuli kaghu yakwe. Kighire taa mfungate kaghu yakwe na mrija umwi kila taa. ³Mbarinyi yakwe haghire mizeituni ivi, umwi upande wa kumndumi na ungi upande wa kumtho. ⁴Niho nikamuulitha kangali malaika uya alekyarera nainyi. Findo fi figire maana njiki, mndumi wakwa?" ⁵Nawe akenja ghaluta akanjivia kuichipho ku findo fi fiamanyisha iki? Nikaghamba, Ye Siichinyi mndumi wakwa." ⁶Hena ikyo akanjivia, iki ni kirero kya Yahwe kwa Zurubabeli: lighambie thikwa nzinya kana kwa nguju, mira ni kwa moo wakwa, arerie Yahwe wa irivati. ⁷Iwe kui mlima mwacha? mothia ya Zerubabeli kwava tambarare, nawe avutha ighwe ya kaghu kwa kilonzo kya neema! Neema kwakwe. ⁸Kirero kya Yahwe kikanjichia ighamba, ⁹"Mavoko gha Zerubabeli ivikie misingi ya nyumbai nagho ghaimalia. Niho mwachemanya ku Yahwe wa irivati anjirumie kwenyu. ¹⁰Ni lenga atharauliye mfirir wa findo fidu? vanduva vavona ighwe yepima mavokonyi kwa Zerubabeli, navo vaichwa nicha (Taa mfungate ni mithogha Yahwe ghachighaluka ithangenyi hoshe.)" ¹¹Niho nikamurulitha malaika, mizeituni ii ivi imki upande wa kumtho na kumndumi wa kinara kya taa niki? ¹²Nikaulitha he kando kengi, fyara fi fivi fya mizeituni mbarinyi ya mirija ivi ya dhahabu iure mafura gha dhahabu ghakyakutika ifuma voshi yakwe. ¹³Nawe akanjivia kufiichipho findo fi ni fika? nainyi nikaghamba, Hai, "mndumi wakwa." ¹⁴Akaghamba, "iva ni vana va mafura mavishigha mizetuni vanki mothia ya mndumi wa ithanga yoshe."

Chapter 5

¹Kangi ikaghaluka nikavutira mitho ghakwa. nainyi nikavona lolea gombo liyaitola! ²Malaika akanjiulitha "kuavona iki? Nikamghaluta niyavona gombo likyatola urefu wakwe mavoko makumi avi na upana wakwe mavoko ikumi."³Niho akanjivia ii ni laana iaghenda kaghu ya kyamu kyathanga yoshe, kwaliya idungia luvaha kila mkea avutira ifumana na lirerie upande umwi, mira kila araria kiraro kija mongo avutwa ifumana na lighambie upande ungi, kwa kiringanyo kya firero fyakwe. ⁴"Naliruma aghambie Yahwe wa irivati hena ikyo yaingia kenyi kwa mkea na kenyi kwa mgheraria kwa mongo irina yakwa yareghwa kenyi kwakwe naireta mbao na mawe ghakwe. ⁵Niho malaika uya alekyavera nainyi akaghenda bwang'a akanjivia "Vutira mitho ghapho uvone kindo kichie! ⁶Nikaghamba, Ni kindoki iki? Akanjivia "iki ni kikapu kuire efa iichue. ivu ni vuvichwa vwavo hena ithanga yoshe. ⁷Kangi kiphwiniko kyarisasi kikavutirwa ifuma kaghu ya kikapu na haleghire mndu wa kika mbai yakwe, voshi yakwe. ⁸Malaika akaghamba, iki ni vubichwa na akamkumbilaha kikapunyi akakumbila kiphuvini kya risasi mlangonyi kwakwe. ⁹Nikinavutire mitho nikavona vandu vakika vavi vakyacha kwakwa, na mkuta uleke voshi ya makungo ghavo- valeghire makungo thagha yamdidid. vakavutira kikapu maghazi ya kaghu Ruva na ithanga. ¹⁰Hena ikyo nikamuulitha malaika arerie nainyi, vakyatika kwi kikapu? ¹¹Akanjivia, vakyanghenda igheaghia nyumba ya Ruva hena ithanga ya shinari kwa ajili yakwe, nyumba ya Ruva ikamva tayari kikapu kyavikwa ho msinginyi uchemiwe vandu vwakyo."

Chapter 6

¹Kangi nikaghaluka nikavutira mitho nikavona fibanda fikemwarara vina fya farasi fikicha ifuma maghari ya milima ivi, na milimayo ilechembiwe kwa shaba. ²Kibanda kyevoka kike mwarara kileghire farasi tamrotoma, kibanda kike mwarara kya kavi kileghire farasi tanjiu, ³Kibanda kike mwarara kya kararu kileghire farasi tanjewa na kibanda kike mwarara kya kana kileghire farasi ta maifu. ⁴Niho nikamulitha malaika arerie nainyi, ni findofikifi mndumi wakwa? ⁵Malaika akaghaluta akanjivia, iti ni pande inya ta kaghu kwa Ruva. tichimka mothia ya Ruva wa ithanga yoshe. ⁶Lighire farasi ta njiu liaghenda ithanga ya Kaskazini; farasi ta ujewa liaghenda ithanga ya magharibi, na farasi ta maifu tighenda ithanga ya kusini. ⁷Farasi ti tigire nguju Gifumie na tijashigha ighenda na ijuguluka kaghu ya ithanga nikyo malika akaghamba, ghendenyi rujunguluka kaghu ya ithanga nato tekaghenda kaghu ya ithanga yoshe. ⁸Halafu akanjuilagha akanjivia loleya voya vakghenda ithanga ya Kaskazini, vaho vesha moo wakwa kaghu ya ithanga yo. ⁹Hena ikyo kirero kya Yahwe kikanjichia kikaghamba. ¹⁰Ondoa matathi ifuma kwa waritichia kwa Helindai, Tobiya na Yedaya, ithanya ili ughende na uitike hena nyumba ya Yosia mwana wa Zefania afumie Babeli. ¹¹Halafu uondue matundu na thahabu, Uchembe ngara na ulira hena mrwe wa Yoshua mwana wa Yehosadiki kuhani mrwe. ¹²Reva nawe ughambe, Yahwe wa irivati akyaghamba kwihi; mndu irina yakwe ni Tawi! Nawe ava handu akei kangi aagha hekalu ya Yahwe. ¹³Niwe aagha hekalu ya Yahwe kangi avutira ngatho yakwe aikaa na itawala hena kiphumbi kyakwe kya enzi. ¹⁴Ngara yavikwa hekalunyi kwa Yahwe kwa heshima ya Heldai, Tobiya na Yedaya na thavundu vwa kumbukumbu ya iora ya mwana wa Zefania. ¹⁵Niho vakekuwa wachecha na iliagha hekalu ya Yahwe, niho mwamanyu ku Yahwe wa irivati anjirumie kwenyu, kana kikava keni mwanarania sauti ya Yahwe Ruva wenyu iki kyahirika.

Chapter 7

¹Mwaka wa kana wa mangi Dario, Mfiri wa kane wa mwiri wa Kisleu (ang'u ni mwiri wa kenda) kirero kya Yahwe kikamchia Zakaria kikaghamba. ²Vandu va Babeli vamrumie Shareza, Regemu Meleki na vandu vavo, vateveve mbethia ya kaymu kya Yahwe. ³Vakagaya na makuhani valeke hena nyumba ya Yahwe wa irivati na kwa manabii, Vakaghamba ngetha niomboletha hena mwiri wakatani kwa njia yefunga, vundu nilehirire miaka ii mingi?"⁴Niho kirero kya Yahwe wa irivati kikanjichia kikaghamba. ⁵Gaya na vandu voshe va ithanga na makuhani uvavie makinafunga na iomboletha hena mwiri wa katani na wakafungate hena miaka ii makumi mfungate, keni mulefungia kwa mburi yakwa. ⁶Kangi muginaye na inywa, mulighiewe na inywa kwa vundu vwenyu mweka? ⁷Ngetha ifyo firero averie Yahwe ifumana na firero fya manabii. Va kala, magheri mwaikaa Yerusalemu na mirii ya mbaimbai ighire mbora iya Negebu alechiikaa, na sehemu ya magharibi thinyi ya vilima. ⁸Kirero kya Yahwe kikanichia Zakaria kikaghamba, ⁹Yahwe irivati aghambie kwihi, funyenyi hukumu kwa haki, Uaminifu wa mma, na rehema. Kila mndu amhirire kwihoi urwee wakwe. ¹⁰Mburi ya mjane yatima mghenyi na mkiva kunavanyorinyorisha, hena imwe henaghira ahira findo fivichwa kwa urwee maghari yenyu. ¹¹Mira vakakwa makwera makungo ghavo nanga varaichwe. Vakaphwinika marwi ghavo vanaichwa. ¹²Vakaghosha ngoo tava iva nguji; tha mshararambwe kimecha vanaichwa maamoro kana kirero kya Yahwe wa irivati. aletikie vamondo kwa wakw, kwa firero fya manabii; mira vandu varaichwe, hena ikyo Yahwe wa irivati akavachukiwa mnu. ¹³Kangi kikava akiilagha vakyaichwavvo. kuyokuyo akyaghamba Yahwe wa irivati, vanjiilagha mira thikavairanienyi. ¹⁴Ang'u na vailisha kwa mkuta wa kirianzoni hena mathanga ghoshe ghaya varawahi ighavona. Na baada yavo ithanga yava mwaji; kwaliya haraghire hata umwi aira kana iika hena ithangayo ang'u vandeghaluta ithanga yavo linulirie likava liravie.

Chapter 8

¹Kirero kya Yahwe wa irivati kikanjichia kikaghamba. ²Yahwe wa irivati aghambie kwihi: Nighire iranuliwa mburi ya Sayuni kwa wiva mrwe na ivaviwa kwa iding'a lingi. ³Yahwe wa irivati aghambie kwihi, naiphwilia Sayuni nainyi ya naikaa maghari ya Yerusalemu ang'u Yerusalemu wa Yahwe wa irivati wailaghwa malima uelie. ⁴Yahwe wa irivati aghambie kwihi; Kwa mara ingi haghira vandu vakurie hena mitaa ya Yerusalemu, na kila mndu ashigha kuvokonyi kwakwe kwavandu ni mgothi. ⁵Kangi mitaa ya mrii yaichurwa ni vathoro va kiumi na vakika vakyachetha. ⁶Yahwe wa irivati aghambie kwihi: kole kindo kyarora kikavekyo hena mitho gha mabaki gha vandu hena mifiri yo ngetha mithonyi kwakwa? aghambie Yahwe kikavekyo. ⁷Yahwe wa irivati aghambie kwihi, Loleya niketayari ivakira vandu vakwa ifuma hena ithanga henda iruva liyafumia na handu liyamalilia. ⁸Ang'u navaphwighira he, navo vaikaa voshi ya Yerusalemu, hena ikyo vava vandu vakwa he nainyi nava Ruva wavo hena keni na utakatifu. ⁹Yahwe wa irivati aghambie kwihi: imwe mwaendelea iichwa firero fiyafya fifumie mumu wa manabii. Msingi wa nyumba yakwa handu uvikiwe, nyumba ii yakwa, Yahwe wa irivati ghavikienyi nguju mavoko ghenyu netha hekalu liaghwe. ¹⁰Kwa liya kabla ya mifiri yo haghire ho fijo ifuma shembenyi fikuthanywe na umwi wavo, haleghireho faida kwa mndu kana kwa mnyoma, kangi haleghireho mborere ifuma kwa mnzo kwa uya aghendie na uya achie. Nilemghirire kila umwi iva kibanga na urwee. ¹¹Mira luvaha kikavekyo tha kuya kuvoko navahandu hamwi na vandu va vareghue aghambie Yahwe wa irivati. ¹²Ang'u mbeu ta mborere taviawa mzabibu aaleha wafunya ndunda takwe na ithanga yafunya fijo fyakwe, kaghu kwa Ruva hafunya imi, ang'u navanika Vandu va vareghue imkia fyoshe. ¹³Ulevie mfano wa laana kwa mathanga ghengi imwe nyumba ya Yuda na nyumba ya Israeli, nena ikyo namukira naimwe mwaka baraka. Munaovoha, haya mavoko ghenyu ghaichurwe nguju. ¹⁴Kwa liya yahwe wa irivati aghembie kwihi Vundu nidungenye ivahirira fivichwa vakaka venyu vekinachokotho iding'a yakwa aghambie Yahwe wa irivati- kangi thikajutenyi. ¹⁵Nikuyo nidunganye uhirira ficha Yerusalemu na nyumba ya Yuda hena mifiri ii munaovoha. ¹⁶Ifi nifyo findo mwashighwa mufihire, mughambe keni, kila mndu na jirani wakwe, funyenyi hukumu kwa haki, ifwananisha na mborere hena malengo ghenyu. ¹⁷Kangi heaghira umwi wenyu akyadunganya fivichwa ngoonyi kwakwe mburi ya jirani wakwe iilaghwa hena fiapo fya mongo, ang'u ifi fyoshe nifyo findo nifichukiviwe aghambie Yahwe. ¹⁸Niho kirero kya Yahwe kikanjichia kikaghamba. ¹⁹Yahwe wa irivati aghambie kwihi vanyama va mwiri wa kana mwiri wa katanu, na wakafungate na mwii wa ikumi yava magheri ghenuliwa ghe kila aina kwa nyumba ya Yuda! hena ikyo furenge keni na mborere. ²⁰Yahwe wa irivati aghambie kwihi; Vandu vachahe, hata vachiikaa miri ingi. ²¹Vandu va mri umwi vaghenda mri ungi na ighamba haya fughendenyi fiya mothia ya Yahwe fughetereva na imwivaria Yahwe wa irivati, ifwe fweka fwaghenda. ²²Vandu vengi uya mathanga ghaghive nguju vacha ighemkesha Yahwe wa irivati ipho Yerusalemu na itaveva vapendeliwe kwa Yahwe! ²³Yahwe wa irivate aghambie kwihi: hena mifiriyo mifiriyo vandu ikumi ifuma hena kila lugha na mbare vavwara upindo wa kanzu tenyu na ighamba, haya ifwe fwaghenda hamwi na imwe ang'a fundeichwa ku Ruva akehandu hamwi na imwe.

Chapter 9

¹Ili ni iazero ya kirero kya Yahwe ihuthu ithanga ya Haradaki na Dameski. Ang'u ritho ya Yahwe like kaghu ya vandu voshe, na kaghu ya mbare toshe ta Israeli. ²Iazero li liaihuthu Hamatha ipekana Dameski; na lijahuthu Tiro na Sidoni, haminakusi wajanyavyavukie mnu. ³Tiro ikuaghire kitala na ilundika matundu tha kiluli na thahabu ujicha tha matondo mitaenyi. ⁴Lolea Mangi amthaka na ikonda nguju takwe kaghu ya eve, hena ikyo aokewa mpaka areke kwa moro. ⁵Ashikeloni avona naiovoha, Gaza nayo yadedema mnu; Ekron, itumaini yakwe yakuchwa; mfalme akodwa idungia Gaza, na Ashikaloni ikeghireyo vandu kangi. ⁶Vaghenyi vachemba haikaa hena Ashidodi, nainyi na kivate kiburi kya vafilisti. ⁷Ang'u avuta thakumi tavo niumui yavo, na fivichwa fyavo ifuma magheri ya maghegho ghavo. Ni handu vacheva mathalia kwa Ruva wetu tha hena Yuda. Na Ekroni acheva tha vayekusi. ⁸Navika kambi ijunguluka ithanga yakwa kibanga kya irivati ya vavichwa vakwahandu arairima mndu iira he voshi yakwe. ang'u haghirahe maghetetha airahe kangi kwa luja luvaha nalolea ithanga yakwa kwa mitho ghakwa. ⁹Kava kilonzo kwa inuliwa iwe mphu wa Sayuni! kava kilonzo kwa nguju iwe mphu Yerusalemu, lolea mfalme wapho achie kwapho hamwi na iaminika na akukira. Ni mghekuduisha, afurie punda, mwana wa punda. ¹⁰Niho nakivuta kibanda kike mwaji ifuma Efraimu na farasi ifuma Yerusalemu, na vura wavutwa hena vita, ang'u arera mporere kwa mathanga, na utawala wakwe wava ifuma eve mpaka eve, na ifuma hena, mfo mpaka mwisho wa ithanga. ¹¹Mira kwenyu kwa mburi ya thskme ya mma wakwa naimwe, navika vafunyuwa venyu huru ifuma iborongonyi haraghire mringa. ¹²Vwie kilalenyi, vafungwa va matuma iwi, hata ithanga narera ku navavwighiria kando kavi, ang'u nimkondie Yuda tha vura vwakwa. ¹³Mpaka nikaichura ishaka hamwi na Efraimu. Nivavutire vana vana venyu ugiriki, na akuchembie iwe Sayuni, tha ipanga ya Shujaa! ¹⁴Yahwe avafumia, mifwi yakwe yakava tha kimeleka ang'u Yahwe mndumi wakwa akava ikunda nawe aendea hamwi na dhamba ifuma Temani. ¹⁵Yahwe wa irivati amutetea, navo vamubara na ighakala mawe gha kitaleko. Niho vachenywa na ikava kilonzo tha mndu airie mvinyo, navo vaichurwa na mvinyo tha mabakuli, tha mbembe ta madhabahu. ¹⁶Hena ikyo Yahwe Mrungu wavo avakira mfiritho, vava tha ikundi ya magonji lighire vandu vakwe, angu vacheva mapambo gha taji, ghavutiriwe kaghu ya ithanga yakwe. ¹⁷Ni kwa njia njiki vacheva vecha na vamlirie vathoro valehea kaghu ya mbeu, na bikira kaghu ya divai inonie.

Chapter 10

¹Mlombenye yakwe mwera maghegha kithie- Yahwe airima ichemba mwera wa fimeleko- nawe achichemba ukave kwa kile umwi na mara thakenyi. ²Ang'u fiyago fya veni vyumba fichirera mongo vaghanga vachirera mongo, vachirera ndoro telemba naifunya faraja bure, hena ikyo vachireka tha magonji kang'i vachimia ang'u vaghirevo mrisha. ³Iding'a yakwa yaaka kwa mburi ya varisha ni manzenge- fiongothi navatoghetea. Yahwe wa irivati alihirira kang'i ibumba ya magonji ghakwe, nyumba ya Yuda, na ivaghasha tha farathi takwe ta fira. ⁴Ifuma kwavo yafumia ighwe irwe ya mbarinyi ifuma kwavo kyafuma kibathi kya ihema ifuma kwavo halafumia vara vywa mwera ifuma kwavo kwavo facha fiongothi woshe handu hamwi. ⁵Vava tha vaghekela vitenyi vachivaivaara maadui ghavo hena matondo gha miteenyi firenyi fahira fira, ang'u Yahwe ake hamwi navo, navo vavaraghwira vaghekwea farasi. ⁶Naivikia nguju nyumba ya Yuda na iikombola nyumba ya Yusufu, ang'u navavwighira na ivahurumia. Vava tha ni ralevavatire, ang'u inyi ni Yahwe Ruva wavo, na inyi navairikiya. ⁷Niho Efraimu acheva tha shujaa, na ngoo thavo tanuliwa tha mvinyo, Vana vavona na inuliwa, ngoo thavo tanyinuliwa. ⁸Navashomea na ivavika handu hamwi ang'u navakira, navo vava varwe thevandu nile varwe kuvoka. ⁹Niilevaviee magheri ya vandu, mira vaajikumbuka hena ithanga ya kuwa, hena ikyo vo na vavo vaishi na ivwilea. ¹⁰Ang'u navavwighia ifuma hena ithanga ya Misri ni ivavunganga ifuma Ashuru. Navaenda hena ithanga ya Gileadi na Lebanoni mpaka hecheva haghire ho nafathi kang'i vundu vwavo. ¹¹Naira hena eve ya matetho ghavo, naghakava mailwigha eve kuyo naimitha vindiva fyoshe fya Nile. Utukufu wa Ashuru wakewa mbai, na thata ya misri ya ghenda kuwa ifuma kwa vamisri. ¹²Navavikia nguju inyi njeka, navo vaivavia hena irina yakwa aghambie Yahwe.

Chapter 11

¹Rughua fyoti fyapho ee Lebanoni, ili moro uokie mierenzi yapho. ²Ombolethenyi miri ya misonobari, ang'u mierenzi indeghwa! kua akyo nile kyakilangakindeokewa kikethia, Ombolethenyi, imwe mifonyi ya eve, ang'u mtiru iaghire nguju undeghatwa. ³Varisha vakyakava ngunga ang'u utukufuwavo undekondwa, idhi ya ioroma ya vana vya simba, ang'u kiburi kya mfo Yordani kindokondue. ⁴Kwihi nivundu arerie Yahwe Mrungu wakwa. embienyi ibumba ya magonji liketayari ichinjiwa. ⁵Vakyavaghua vakyavachinja bila iadhibiwa navo vaghekumba vaghamba, atukuzwe Yahwe, nndeva mthuvi, ang'u varisha vahirindima kwa venu magonji vachiva hu vamuiavo. ⁶Hena ikyo sikavahurumienyi he venyeji vya ithanga, kwihi ni vundu averie Yahwe lolea inyi njeka nike tayari imvora kia mndu hena kuvoko kwa jirani wakwa na hena mangi wakwe, havo vakonda ithanga na haghireho hati umwi wavo namkira ifuma hena kuvoko kwavo. ⁷Hena ikyo nikava mrisha wa magonji ghagho sherwe ichinjwa, kwa ivo vachishughilikia magonji, nileondorie thata ivi thata imwi nikiilagha "Neema" na ingi nikailagha "Umoja" Kwa njia nikaghaembea magonji. ⁸Voshi ya mwiri umwi nikavaretaveta varisha vararu, ang'u thivarimilileenye, nangi navo vanjichukiriwe. ⁹Niho nikavavia vagenulika, sekahire nelemanyitha varisha magonji vephwa naghephwe, magonji ghakymaliwa naghalmaliwe na magonji ghereghwa kila umwi aye vyama ya jirani wakwe. ¹⁰Henaikyo naondoa tha yakwa "Neema" nautenyatenya mma nileuhirire na mbare yakwa yoshe. ¹¹Hena mfiritho mma ukatenywa, na vava vagheshughulika na magonji na vava vaghekyanjiloleya valemanyire ku Yahwe aghambie. ¹²Nikavavia kika kikanunuliwa, njinikenye vaghuri vwakwa, kole there kuyo munahira kuyo hena ikyo vakapima vughuri vwakwa-firumbue makumi ararugha matundu. ¹³Niho Yahwe akanjivia, vika matundu hena kibubbu thamani njicha mnu eyo valekumikie. Hena ikyo nikaondoa fibare makumi araru gha matundu nikafivika hena kibubu voshi ya nyumba ya Yahwe. ¹⁴Kangi nikitenya nzata yakwa ya kavi, "Umoja" itenya mbare ya Yuda na Israeli. ¹⁵Yahwe akanjivia, kangi ondoa chombo kya mrisha ifire vundu vwapo kweka. ¹⁶Hena ikyo loleya, nile tayari immbika handu mrisha hena ithanga. Akaloliewe magonji ghaya ghakya maliliwa, akashighewe mangonji ghavetie, wala ighakira magonji gheky kochika. Akeembiewe magonji ghanganie mira aya nyama ya magonji ghanganie nawe abare mavato ghavo. ¹⁷Ole kwa varisha varafaie valilekia ibumba ya magonji naliche mburi mavoko ghakwe na iritho yakwe ya kumndumi, kuvoko kwakwe nakuvumbuwe na iritho yakwe yakumndumi lidukwe.

Chapter 12

¹Iki ni kirerie kya kirero kya Yahwe kwa Israeli- Mndumi aghembie, achembie kaghu kwa Ruva na ichemba mthingi wa ithanga aichembie ngoo ya mndu voshi yakwe. ²Lolea naighosha Yerusalemu ivetha kikombe kyavaovosha vandu voshe vaijungulukie, yava kuyokuyo kwa Yuda magheri gheruhuthiwa Yerusalemu. ³Hena mfiritho, naihira Yerusalemu ive tha ighwe lilemerie kwa vandu va mbare toshe tha ithanga tathanga njika kibanga kya mritho. ⁴Hena mfiritho Yahwe aghambie naikava kila farasi wa iovosha na kila mghekwea farasi kwa vaghevukwa. Naingilia nyumba ya Yuda kwa ipendelea, nainyi navakava kwa iphwa mitho farasi tha marivati. ⁵Niho wagheta wala va Yuda vaghamba ngoonyi tavo, vachiikaa Yerusalemu nivo nguju teru kwa Mburi ya Yahwe wa irivati, Ruva wavo. ⁶Hena mfiritho navaghosha vaghetawala va Yuda ivatha nyungu ta moro hena miri natha thethe ta moro maghari ya vandu voshe vake awihi ughongo wavo wakumndumi na kumtho. Yerusalemu aikaa handu hakwe weka. ⁷Yahwe akira mahema gha Yuda kuvoka netha utukufu wa nyumba ya Daudi na utukufu wa vava vachiikaa Yerusalemu ukakeletho sehemu ireghue ya Yuda. ⁸Hena mfiritho Yahwe ava mghetetea vava vachiikaa Yerusalemu, na mfiritho vashokeri meta vavatha Daudi, mira nyumba ya Daudi vavatha Ruva tha malaika wa Yahwe mothia yavo. ⁹Icheva ku hena mifiri yo nadunga ighenda mathanga ghoshe yachie kibanga na Yerusalemu. ¹⁰Lakini nakuta ngoo ya huruma na iterevea nyumba ya Daudi na vaeliika na Yerusalemu, henaikyo vanjiombolethea, tha akyamwombolethea mwana wakwe du, vamwombolethea kwa uchungu tha aomboletha kiphwa kya mgheghirwa wevoka. ¹¹Hena mfiritho maomboletha ipho Yerusalemu ghava tha maomboletha gha Hadadi Rimoni hena njika ta Megido. ¹²Ithanga yaomboletha, kila mbare ughongho wakwe mbare ya nyumba ya Daudi wava thoka, na vaka vavo vava voka kuwa na vomu. ¹³Mbare ya nyumba ya Lawi wavathokana vaka vavo vava voka kuwa na vomu. Mbare ya vashimail vava voka na vavo vava kuwa vomu. ¹⁴Kila mbare ireghue kila umwi ava weka na vaka vava na vomu.

Chapter 13

¹Hena mfiritho ndiva ya rughuliwa kwa mburi ya nyumba ya Daudi na venyeji Yerusalemu kwa mburi ya nzune na uchafu wavo. ²Hena mfiritho - aghambie Yahwe wa irivati ku navuta marina gha finajago hena ithanga netha ghanakumbukwa he. Navavute hena ithanga manabii va mwongo na ngoo thavo chafu. ³Ikava mndu wowoshe uya aendelea ifunya unabii; ndie wakwe na mae wakwe vamferie vambbia, kukaishipho ang'u kundevera mongo kwa irina ya Yahwe: Niho papa na mama vaghire vamwokea magheri akyatabiri. ⁴Hena mfiritho kila mbu avonira iraghwa madungayo ghakwe aghendea ifunya unabii, manabiiva vakaraevo kangu nguvo ta singa, ili ivalemba vandu. ⁵Ang'u kila umwi arera, inyi thinabii inyi ni mgherema, ang'u mbai niyo niyo ndima yakwa idungia vuthoro vwakwa. ⁶Mira mndu ungi ammbia ngoriti hena mavoko ghapho mlaiki? nawe aghaluta nilejeruhiwe ni valeka hena nyumba ya vambwie vakwa. ⁷Ipuya vukia kweka vundu vwa mrisha wakwa, mndu amki na inyi; kwihi ni vundu aghambie Yahwe wa irivati; Mkave mrisha na magonji ghathavika! ang'u naghaluta kuvok kwakwa vandu vwa vadu. ⁸Niho kyava ku hena ithanga yoshe kwihi nipho aghambie yahwe ku theluthi mbili yakwe ya vutwa, vandu vo varekelea, theluthi imwi du niyo yareghwa. ⁹Naiitira iyo ya kararu moronyi na ivathamba tha matundu vundu ghachithambwa navaghera tha dhahabu vandu ichigherwa vacheliilagha irina yakwa nainyi navaghaluta na ivavia iva ni vandu vakwa navo vaghamba, Yahwe niwe Ruva wakwa.

Chapter 14

¹Lolea mfiri wa Yahwe uchie magheri mateka venyu wacheghavwa maghari yenyu. ²Ang'u naghavunganya mathanga ghoshe kibanga Yerusalemu kwa fira na mri wakodwakodwa. Nyumba takondwa na vaka valawa na tiri. kirumbue kya mri kyatikwa mateka, mira kumbukumbu ya vandu ikavutweeyo mrinyi. ³Mira Yahwe avuka nahira fira vundu vwa mathanga tha akyakeva fira mfiri wa fira. ⁴Mfiritho mrende ghakwe ghamki kaghu ya Mlima wa mizeituni, uke mbariini ya Yerusalemu mmbai ya masheriki malima wa Yerusalemu waghevanyika maghari kati ya mashari na magharibi hena boto ndue na kirumbue kya mlima kyavwia nyume ielekee Kaskazini na kirumbue ilekea Kusni. ⁵Niho mwaricha botonyi maghari ya milima ya Yahwe ang'u boto magheri ya nindimayo yafika ha Azali: mwaricha tha mfiri murichie kidididmo kya mfiri murichie kididimo kya ithanga mfiri wa Uzia, mfalme wa Yuda. Niho Yahwe Ruva wakwa achecha na vatakatifu vakwe voshe. ⁶Hakaghireho kilanga mfiritho, mira haghireho mbeho kana barafu. ⁷Mfiritho mfiri Yahwe weka hakaghireho mthaghari kani kio ang'u kio kyava maghegha kilanga. ⁸Mfiritho mringauele wachochoka ifuma Yerusalemu, Nusu yakwe yachochoka ighenda eve ya mashariki na nusu eve ya magheribi. Magheri gha kithiene fuli. ⁹Yahwe ava mfalme kaghu ya ithanga yoshe hena mfiritho haghira, Ruva umwi, na irina yakwe weka. ¹⁰Ithanga yoshe yava tha Araba, idungia Geba mpaka Rimoni Kusini kwa Yerusalemu yaendelea iva kaghu. Aishi handu hakwe weka, ifuma hena mwango wa Benjamini mpaka handu hagheva mwango wevoka wa mbarnyi na ifuma mnera wa Hananeli hata ishinikizo ya mfalme. ¹¹Vandu vaikae Yerusalemu na hakaghireho ikondwa yeni ifuma kwa Ruva vndu vwavo Yerusalemu yava mboa. ¹²Ii vaya tauni iya ngeyo Yahwe avakavia toshe ta vandu vachikava mbare fira kaghu ya Yerusalemu. Miri yavo yaboa hata vamki. Kwa Marende ghavo. mitho gha ghaboa hena niilomi yakwe na ulimi wavo waboa hena vinyu fyavo. ¹³Mfiritho iovosha liya irwe ifuma kwa Yahwe yava maghari yavo, kila umwi avwara kuvoko kwa urwee, na kuvoko kwa ungi kwavutirwa kibanga kya kuvoko kwa urwee. ¹⁴Yuda nawe akavana na Yerusalemu. vavunganya vuthuri vwa methanga ghoshe ghavajungulukie matathi, matundu na ikelesha ya nguvo tielie. ¹⁵Tauni yava kaghu ya farsi na nyumbu, ngamia na punda na kila mnyama hena kambi to akavwa kwa ibigho yo. ¹⁶Ang'u kiva voshe vandereghwa hena mathanga ghakebanga na Yerusalemu vaghenda mwaka kwa mwaka ighamtatha mfalme. Yahwe wa irivati, na itunza sikukuu ta fibanda. ¹⁷Kangi kyavaku mndu wowoshe ifuma mathanga ghoshe gha dunia araghenda Yerusalemu ighemtatha mfalme, Yahwe wa irivati, niho Yahwe aende mwera kaghu yavo. ¹⁸Na Kole ithanga ya Misri varakaghende niho varakavone mwera. Tauni ifuma kwa Yahwe ya vashembulia mathanga ghoshe gherakwerie ighatunza Sikukuu ta fibanda. ¹⁹Ii yava ni adhabu kwa misri na adhabu Misri na adhabu kwa kila mbare irakwerie ighetunza sikukuu ya fibanda. ²⁰Mira hena mfiritho mimanga ya farasi yaghamba "Jitengenya kwa mburi ya Yahwe" na makarai hena nyumba ya Yahwe ghava tha mbakuli mothia ya mathabahu. ²¹Kwa liya kila nyungu hena Yerusalemu na Yuda kyavikwa mmbai kwa mburi ya Yahwe wa irivati na kila umwi aende matathi aya voshi yakwe na ighachemshira. Hakaghireho vaghehira biashara kangi hena nyumba ya Yahwe wa irivati mfiri tho.

Malachi

Chapter 1

¹Kirero kya mfumwa kwa Isreli, kichie kwa kuvoko kwa malaki. ²Mfumwa aghamba, "Nilekufurie kikwia?" Esau thio wavo Yakobowe? (mfumwa aghambie) Na bado nimfurie yakobo, ³mira nikamdaha Esau. Milima yakwe ndeeighosha vukiva na urithi lwakwe iva kenya ka bweha ta ijangwenyi. ⁴Kole Edomu achighamba "Fundekavwa, mira fwavwia na ihaagha handu hakondiwe." mfunwa wa majeshi aghamba kwii, "Vaagha mira inyi maighutha mbai na vomu vailagha "ithanga ya vuvichwa, na vandu ambavo mrungu avaichwirie iding'a telele. ⁵Kwa mitho ghenyu mavona na mwaghamba, "mfumwa ni mrwe motrhia ya myaka ya Israeli. ⁶Mwana achimtii ndie, na mtumwa achimtii mthuri wakwe. Kole inyi ni ndio, heshima yakwa ikekwi? na kole inyi ni mthuri, heshima yakwa ikekwi? Mfumwa wa majeshi akyamuvia imwe makuhani mualiberesha rina yakwa. mira muaghamba, "Fulibereshe rina yapfho kwia? ⁷Kwa ifunya mikate ighire najisi mathababunyi kwakwa. Na muaghamba ku fukubereshere kwia? kwa ighanba ku methayo ya mfumwa ibereshere. ⁸Mukafunya itathi ya vanyama vapfhwie mitho iyo thi nzuneyo? Na kole mukafunya filema na vaivaji, iyo thi nzuneyo? itikinyi kwa liwali mvone ku amuirikia na imuvutira fyamu fyenyu? aghamba mfumwa wa majeshi. ⁹Na luvaha muaghera iikasha mbonea ya mrungu kimetha ave mcha kwenyu. Na mbare njiki ya matathi kwa ughongo lwenyu afivutira fyamu fyenyu?

aghamba mfumwa wa majeshi¹⁰Keba kole haveghire mndu afinge kyoti hekaku kimetha hanandeghira moro mathabahunyi bure, mira thindemuizihirwany, "aghamba mfumwa wa majeshi" na thairikia itathi yoyoshenyi ifuma mavokonyi ghenyu. ¹¹Idungia ifuma ya ruva mpaka ikindia ya ruva irina yakwa ni irwe kighari kya mathanga. Hena kila handu ufumba luchifunywa kwa rina yakwa kangi itathio lieli. kwaku rina yakwa ni irwe kighari kya mathanga. aghamba mfumwa wa majeshi . ¹²Mira imwe muachafua mukighamba ku metha ya mfumwa iberesherwe na matunda ghakwe na kijo kyakwe.¹³Na kangi imwe muchighamba ku kindoki kindefuchosha namwe muakiberesha, aghamba mfumwa wa majeshi. "Mundevwighira kumithirwe ni vanyama va thaka na filema na vawaji, nikyo muaende kive matathi ghenyu! Nairima ikirikia kindoki mavokonyi ghenyu?" aghamba mfumwa. ¹⁴Na areghive mumu mghelemba aghire mnyama wa kyumi aahidie injinika inyi mira akyafunya kwa ilemba lemba kwaku inyi ni mangi mrwe, aghamba mfumwa wa majeshi, na irina yakwa yaovohwa hena mathanga.

Chapter 2

¹Luvahaimwe makuhani, amri ii ni fundu fwenyu. ²Kole muraaranie na ilivika ngoonyi kwenyu na ilinika vutukufu rina yakwa, aghamba mfumwa wa majeshi, Na rumwa ireghewa mumu kwenyu nareghea mumu baraka tenyu. Kangi nemimureghea mumu tayari, kwaku kunavika sheria takwa ngoonyi kwapfho pfho.³Lolea, naibohea mbare yapfho na nafia marufi kyamu kyapfho, marufi gha thabihu tenyu namwe mwaondolewa hamwi nato. ⁴Na mwamanya ku mrumie sheria kwenyu ya ku, kighano kyakwa kava ni ghati yakwa na lawi; aghamba mfumwa majeshi. ⁵ighano yakwa nawe nile ighano ya moo na mborere nilemnikie findofi tha njia yenjiheshimu. Alenjiheheshimie na eva iliovoha rina yakwa. ⁶Mafundisho gha Keni ghaleke hena mumu wakwe na vuvichwa vuvonekane tho hena mumu wakwe. Aletemberie na inyi kwa mborere na igholeka na alevavwighire vengi ifuma hena nzune. ⁷Kwaku mnyumu ya makuhani ichifathi maarifa na vandu vakasha maarifa ifuma hena mumu wakwe, kwaku ni mjumbe wa mfumwa wa majeshi. ⁸Mira kundeira kua na njia ya keni. kundethababisha vengi ighira mashaka iitii sheria. kundelitenya ighano ya Lwaii aghamba mfumwa wa majeshi. ⁹Hena ikyom inyi ndemughosha ku mibereshwe mothia ya vandu, kwaku mutunzire mwe njia takwa, mira muichi pendea hena maagitho ghenyu. ¹⁰Ifwe voshe na fughire ndio umwifwe? Thi Mrungu umwi afuvumbie voshewe? Akaling'u fuahirirana hila mndu na wavo? muakonda iaghano ya vandio venyu? ¹¹Yuda ahirire hila na chue shera kwa findo fivikiwe Israeli na Yerusalemu Yuda andenajithi handu hatakatifu ha mfumwa ahafurie, na aondorie mpfhu wa mirungu mighenyi. ¹²Mrungu akutemelie kua hena ihema ya Yakobo na mbare ya mndu ahirire kindoki, hata uya achiende matathi kwa mfumwa wa majeshi. ¹³Iwe nawe hira kwio kuapfwinika mathabahu ya mfumwa kwa mithori, kwa ifugha na ivavimwa kwaku akairikiwe ighihia ifuma mavokonyi ghapfho matathi. ¹⁴Mira niaghamba ni haniki? Ni kwa thababu mfumwa andeva kuu ni shaidi hena iwe na mka wa vuthoro vwapfho, Kinyume kyakwe kundeva ku kumuaminifupho, ingawe we ni uroo wapfho na mka wa iaghano yapfho. ¹⁵Aka we amughosherewe iva vamwi hata kwa thehemu ya ngoo yakwe? Luvaha ni hamiki alemughodhere iva umwi? ni kimetha apate vana vachimuoovoha mrungu. Hena ikyo kulolie uwe voshi ya ngoo yapfho, hanandeghira mndu thre muaminifu kwa mka wakwe. ¹⁶Nidahie ilekana, aghamba mfumwa mrungu wa israeli, "apfwinika thori yakwe kwa uthulimu aghamba mfumwa wa majeshi. Hena ikyo kurie kweka voshi ya ngoo yapfho kunandeva mndu there muaminifu. ¹⁷Mundemchokesha mfumwa kwa firero. mira muaghaba "Fundekuchokesha kwia?" kwa ighamba ku kila umwi ahirire vuvichwa ni mcha kwa ughongo lwa mfumwa na achivafurahia, kana "Akekwi Mrungu wa Haki?"

Chapter 3

¹Lolea, namrumba mjumbe wakwa, achemba nji mothia yakwa. Na mfumwa ewe niamkasha acha ghafula hena ihekalu yakwe, na mjumbe wa iaghano ewe henawe niamuzihhirwa, lolea akyacha aghamba mfumwa wa majeshi. ²Na ni unga arimilia mfiri wa icha yakwe? na ni itho amka akanifumia? we ni tha mndu akyaeshesha kwa moro na thabuni yefulia. ³Aikaa na itawala tha mgheeshesha fedha; na avaelesha vana va lawi; na avaghosha vaele tha dhahabu kana fedha, na vaende matathi ya haki kwa mfumwa. ⁴Na itathi ya Yuda na Yerusalemu yamuizihira mfumwa tha mifiri ya kala na miaka ya kala. ⁵Alafu naira havwihi na imwe imunyanyira nava shaidi wa vatavi, vashindi, mashahidi va mongo na kinyume kya vachionea vandima hena mijigho yavo, vachionea vapfwie ni vomi na wathima vavo na achimtangira ngenyeni hena haki yakwe na vava varachinjiti inyi. "aghamba mfumwa wa majeshi. ⁶Inyi mfumwa thichighakalukanyi na imwe mbare ya Yakobo mukakondwemwe. ⁷Idungia mifiri ya vandio venyu, mughalukirie. Kua na amri takwa na mutitunziremwe. Njighalukienyi na inyi namuvwilia "aghamba mfumwa wa majeshi. Mira muaghamba fwakuvwilia kwia. ⁸Mwanadamu airima imuivia Mrungu? Muanjiivia, mira mwaghamba, fuakivia kwia? kwa zaka na matathi. ⁹Mundeereghewa mumu kwa injivia inyi ithangali yoshe. ¹⁰Endenyi zaka ikamikie hena ghala kimetha haghire kijo hena nyumba yakwa na munjighere kwa ikyo" aghamba mfumwa wa majeshi, kole thira murughulia madirisha gha ipho kaghu na imukutia baraka kaghu yenyu mpaka muvure handu hetivika. ¹¹Nambohija mghekonda kwapfwo kimetha anandekonda fijo fya ithanga yenyu. mithabibu hena ishamba ikaghuthe mboto yo," aghamba mfumwa wa majeshi. ¹²Mathanga ghoshe ghakuilagha mndu apuchiriwe ura ucha, Fundu fwapfho yava ku ni ithanga yeizihirwa" aghamba mfumwa wa majeshi. ¹³Firero fyenye findeva figumu kwakwa" aghamba mfumwa, mira muaghamba furerie iku kinyume kyapfho? ¹⁴Mundeghamba ku haghireho maana imhitira Mrungu. Haghire faida njiki ivwara maagitho ghakwe kana ighenda kunu muafugha mothia ya mfumwa wa majeshi? ¹⁵Mira luvaha fumwilagha mghubaha ku ni mbarikiwa. Vandu vavichwa, thi ifanikiwa duyoy, mira na ighera mrungu na imkwepa. ¹⁶Alafu vava vachimvikia shima mfumwa valeviene; mfumwa akyaafuarania na kitabu kya kumbukumbu kileandikiwe mothia yakwe fundu fwa vachimeovoha mfumwa na ilivikia shima rima yakwe. ¹⁷"Vava wakwa" Aghamba mfumwa wa majeshi" Mari takwa, hena mfiri nachehira. Navafura fundu mndu achifura mrana wakwe achimhudumia. ¹⁸Kangi ikela mnu navika tofauti" kati ya mndu wa haki na mndu mvichwa. kati ya achimtatha Mrungu na arachimtatha.

Chapter 4

¹"Lolea mfiri uacha, uaaka tha itanuru; ambatho vaghire kiburi na vavichwa voshe vava mabuva". mfiri uacha wavaokea, aghamba mfumwa wa majeshi mfiritho wavuta miri kana itina. ²Mira kwenyu muliovohie irina yakwa. iruva ya haki yamumwilikia na ikirwa hena makungo ghakwe. mwatola tola thangache hena ithanzu. ³Na vavichwa voshe mwavaivara mbai, vava maifu mfiritho na hira, aghamba mfumwa majeshi. ⁴Kumbukenyi ititii sheria ta mhiri wakwa, musa maamoro na sheria nilemuagithire kwia horebu, kwa Israeli voshe. ⁵Lolea, namruma Eliya mroti mothia ya mifiri tho mrwe weovosha wecha mfumwa. ⁶Avwighira ngoo ta vapapa kwa vana ngoo ta vana kwa vandie, kimetha ku thinandechelikonda ithanga kwa konda yoshe.

Matthew

Chapter 1

¹Kitabu kya mbare ya Yesu Kristo mrana wa Daudi, Marana wa Ibrahimu. Ibrahimu. ²Ibrahimu ndiye wa Isaka , wa Isaka ndiye wa Yakobo, wa Yokobo ndiye wa Yuda na vavo. ³Yuda nile ndiye wa Peresina Sero kwa Tamari Peresi ndiye wa Hezeroni, na Hezeroni ndiye wa Ramu. ⁴Ramu nile ndiye wa Aminadabu. Aminadabu ndiye wa Nashoni, na Nashoni ndiye wa Salimoni. ⁵Salimoni nile wa Boazi kwa Rahabu. Boazi ndiye wa Obedi kwa Ruthi, Obedi ndiye wa Yese. ⁶Yese nle ndiye wa Mangi Daudi. Daudi nle ndiye wa Sulemani kwa mka wa Uria. ⁷Sulemani nle ndiye wa Rehobuamu, Rehobuamu ndiye wa Abiya, Abiya ndiye wa Asa. ⁸Asa nle ndiye wa Yehoshafati, Yehoshafati ndiye wa Yoram, na Yoram ndiye wa Uzia. ⁹Uzia nle ndiye wa Yothamu, Yothamu ndiye wa Ahazi, Ahazi ndiye wa Hezekia. ¹⁰Hezekia nle ndiye wa Manase, Manase ndiye wa Amoni na Amoni ndiye wa Yosia. ¹¹Yosia nle ndiye wa Yehonia na vavo vakyumi igheri yetikwa Babeli. ¹²Na vakinamalie itihwa Babeli Yekowa nle ndiye wa shatieli, slatie nle kahaye Zerubabeli. ¹³Zerubabeli nle ndiye wa Abiudi, Abiudi ndiye wa Eliahimu, na Eliahimu ndiye wa Azori. ¹⁴Azori nle ndiye wa Zadoki, Zadoki ndiye wa Akimu, Akimu ndiye wa Eliudi. ¹⁵Eliudi nle ndiye wa Elieza, Eliaza ndiye wa Matani na matani ndiye wa Yakobo. ¹⁶Yakobo nle ndiye wa Yusufu mmi wa Mariamu, nlewe Yesu aghiriwe ailaghwa Kristo. ¹⁷Mbare thoshe idungia Ibrahimu ifihia Daudi mpaka imalia itihwa Babelini mbare ikumi na inya, na ifuma iondolewa itihwa Babeli mpaka Kristo ni mbare ihumi vainya. ¹⁸Ighirwa ya Yesu Kristo nle kikwii Mae mgthemghira, Mariamu, alevetherwe ni Yusufu, mira varanathangana akaniwa ana mndu kwa thiya ya Roho Mtakatifu. ¹⁹Mmi wakwe we Yusufu nle mndu wa haki aralefurie imrawisha mothia ya vandu. Aleamuirie imleha kwa thiri. ²⁰Akee ayaririkana fundu kikei malaika wa Ruva alemfumirie leve ndoro akighamba Yusufu mwana Daudi kunaovoha imuondoa Mariamu tha mka wapfo, ang'u mnda aure ni wa thinya ya Ruva. ²¹Aghira mwana wa kyumi na avahira wa kyumi na kwamuilagha rina yakwe Yesu, ang'u avahira vandu vakwe na thambi thavo. ²²Fyoshe ifyo fifumie itimithwa kiya kilereriwa ni Mndumi Yesu kwa iiria njia ya nabii akirera. ²³Lambua mpfu atiha ndenyi na ighira mwana wa kyumi na imuilagha irina yakwe Imanuel- mwana yakwe Ruva ahe na ifwe. ²⁴Yusufu akavukia ifuma marionyi vakaviha fundu Malaika wa Mndume ambirie na akamuondoa tha mka. ²⁵Hata kwiyo aleewe nawe mpaka akaghira mwana wa kyumi na imuilagha rina yakwe Yesu.

Chapter 2

¹Yesu akinaghirwe ipfo bethlehem ya Uyahudi hena mifiri ya mangi Herode, vandu vathomie ifuma ipfo kua valechie Yerusalemu vakighamba, ²"Aekwi itho aghiriwe mangi wa vayahudi? Fuleivonire ndondo yakwe mashariki nafwe fuchie ighemtatha." ³Kahenda mangi herode akinaichwe kwiyo akaghira wathiwathi na Yerusalemu yoshe. ⁴Herode akavunganye varwe va vaghetatha na vagheandika vandu, nawe akavavetha Kristo aaghirwa kwii?" ⁵Vakambia, "Hena Bethlehemu ya Uyahudi, ang'u ni fundu itebiriwe ni nabii. ⁶Iwe Bethlehemu, hena ithanga ya Yuda, thimnduwe maghari ya varwe va Yuda, ang'u ifuma kwapfo acheche mrwe achevaria vandu vakwa Israeli." ⁷Akaikyo Herode alevaileghe vava vathomie kwa thiri kwa ithughana na ivavetha ni igheri linga ndondo ivoniwe. ⁸Akavaruma Bethlehemu akivavia, "Ghendenyi kwa ilolea mughekasha mwana aghirewe. Mukamimvona munyivie na inyi nighende niirime icha vaimthathia." ⁹Vakinamalie imuirania mangi, vakaendelea na ndambo yavo, na ndondo iya mmiyo valeivonire mashariki ilevathongoele mpaka ikamba kaghu handu mwana aleghiriwe akei. ¹⁰Vakinavone ndondo vahanuliwa mnu. ¹¹Valeghirie henyi na imvona mwana aleghiriwe na Mariamu mae. Valemfwilirie ndi na imtathia. Valerughulie hazina thavo vakafunya dhawadi tha dhahabu, uvumba na manemane. ¹²Ruva akavalaghanya hena ndondo vanavwia kwa Herode, akaikyo vakavuka ivwia hena ithanga yavo kwa njia ingi. ¹³Vakinavuke malaika wa Mndumi ahamfumia Yusufu hena ndondo na imbia, "Vukia umuondue mwana wa mae murichilie mithiri. Muikae ipfo mpaka nimuivie, ang'u Herode akamkasha mwana ambwaghe." ¹⁴Kio kiya Yusufu akavukia akaondoa mwana wa mae vakarichilia misri. ¹⁵Aleikee ipfo mpaka Herode akapfwa. Himithire kiya mndumi alererie iiria mghetatha, "Ifuma Misri nemuilagha mwana wakwa." ¹⁶Kimacha Herode ahinavone andebereshwa ni vandu vathomie, akachukiwa mnu. Akaagitha vavwaghe vana voshe va kyumi vahe Bethlem va voshe vake hena ithanga liya vaghiremia miaka ivi va ivwia thinyi ianavanitha va fundu aleviriwe ni vandu vava vathomie. ¹⁷Niho lihatimia kirero kilereriwe iiria mumu wa nabii Yeremia, ¹⁸Vadue thauti ifuma Rama, ngunga na maomboletho marwe, Raheli akifughia vana vakwe na aleleghie ilembwalembwa ang'u vana vakehohevo. ¹⁹Herode akinafwe lumbua maika va Mndumi alemfumie Yusufu hena ndoro. ²⁰Vukia umwondue mwana wa mae mughonde isanga ya Israeli ang'u ivo vaghekasha ngoo ya mwana vandemipfwa." ²¹Yusufu akamka amuonndoa mwana wa mae va vakacha hena ithanga ya Israeli. ²²Mira akinachwe Arikelau ni lemve mtawala wa Yuda handu ha ndiye Herode, akaovoha ighenda ipfo. Ruva akivamlaghanye hena ndoro, alevukie akaghenda Galilaya. ²³Aleghendie iikaa hena mri uchilaghwa Nazareti iki kikamilishire kiya kihhereriwe iiria manabii, ku acheilaghwa Mnazareti.

Chapter 3

¹Mifiri iya Yohana Mghebatitha alechie akiya hubiri Skenyi ya Yuda akighamba, ²"Lekenyi vuviduwa ang'u vucha vyakwa Ruva vuke hawihi." ³Ang'u niwe alereriwe ni mghebona Isaya akighamba, "Sauti ya mndu ailagha, ifuma jangwani, vikenyi tayari irira ya Mndumi Yesu, gholenyi njia yakwe." ⁴Luvaha Yohana aleree mafwea gha ngamia na mkanda wa ngothi kithi. kijo kyakwe nile nzige na vukivwa thakenyi. ⁵Na Yerusalemu, Yuda yoshe va eneo yoshe lijungulukie mfo Yorodani vakaghenda kwakwe. ⁶Valekyabatithwa viwe hena mfo Yordani kunei vakyalomba ireghewa mthune thavo. ⁷Mira akinavone vengi va mafarisayo va masadukayo vakighenda kwakwe kupatithwa, akavavia, Imwe mbare ya njoka mughire thumu niitho amuvirie inuridie ghadhabu ichie? ⁸Ghirenyi ndunda thighire ithighure ithamchewa. ⁹Muvafikia na irereana ngoonyi thenyu, "Fughire Ibrahimu tha ndiye weru. Kwaku vamuvia Ruva airima imnika Ibrahimu vana hata ifuma hena mawe igha. ¹⁰Tayari ithoka lindemivikwa hena mri wa mri. Aka ikyo kila mri mri uraghira ndunda njicha watemwa na ikumbwa moronyi. ¹¹Nawapatitha kwa mringa vundu vywa ireghewa. Mira itho akyacha baada ya inyi ni mrwe injikela, We avapatitha kwa Roho Mtakatifuna kwa moro. ¹²Na lungu lwakwe luhe mavohonyi ghakwe ithamba kabitha uwanda wake na ivunganya ngano yakwe hena kihange . Mira aokea makapi kwa moro urapfwa. ¹³Halafu Yesu ahada ifuma Galilaya mpaka mfo Yoridani apatithwe ni Yohana. ¹⁴Mira Yohana aleyashigha imleghea akirera, "Inyi nashigha ipatithwa niwe, na iwe kwacha kwakwa?" ¹⁵Yesu akaghamitha akaghamba, "Ruhuthu du kive kwii luvaha, ang'u ni kwiyo kiyashighwa itimitha haki yoshe." Niho Yohana kamruhusu. ¹⁶Akinamalie ipatithwa, Yesu akafuma mringanyi, lambua mbingu thikarughuka. Na alembonire mbeho wa Ruva ikighara tha njiwa na immka kaghu yakwe. ¹⁷Lumbua, thauti ilefumie kwa Ruva ikighemba, "Iu ni mwana wakwa nimfurie. Nifurene nawe mnu."

Chapter 4

¹Yesu akaongothwa ni Ngoo mpakanyika kimada ajarumbiwe ni uya mvichwa. ²Akinaheme iya mifiri makumi ana mthaghari na kio akaichwa nja. ³Uya mvichwa akache va imvia, "kole iwe kumrana wa Ruva, via mawe igha ghave mkate." ⁴Mira Yesu akamghaluta akambia, "Iandikkiwe mndu akaishiwe kwa mkate thoka, ila kwa kirero kifumie hena mumu wa Ruva." ⁵Kangi uyamvichwa akamtika hena mri uelie akamviha handu ha kaghu mnu hena nyumba ya mtatho, ⁶na imvia, "Kole iwe ku mwana wa Ruva, kukumbe mbai, ang'u kiandikiwe, Aruma malaika vakwe vachevakudahe na kunakutuna kurende kwapfo hena iwe." ⁷Yesu amvia, "Kiandikiwehe, "Kunamjaribu Ruva wapfo." ⁸Uya mvichwa amuondoa ahamtika handu ha kaghu ihela ahamrora ithanga yoshe na findo ficha fya ithanga. ⁹Akamvia, "Nakunika findofyoshe ifi ukanjithujudia na injiabudu." ¹⁰Yesu akamvia "Ghenda vuke ha iwe mvichwa! Ang'u iandikwe "ikupatithie imuabudu Ruva wapfo na umhirire we weka. ¹¹Uya mvichwa akamleka, na lambua, malaika vakacha vakamhirira. ¹²Yesu ekinaichue Yohana andevwarwa, akaghenda mpaka Galilaya. ¹³Alevukie Nazareti akaghenda igheikaa Kaperanaumu ike kambarinyi na Bahari ya Galilaya, mwakenyi majimbo gha Zabuloni na Naftali. ¹⁴Ii iledokerie itimitha kiya kilereriwe ni mroti Isaya," ¹⁵Hena mri wa Zabuloni na Naftali, ighenda baharinyi, Kimunu kya Yordani, Galilaya ya varaichi Ruva! ¹⁶Vandu valehe mmenyi vandevona Kilanga kirwe, na vava valeke kirombo hena maeneo ghareka vandevona kilanga." ¹⁷Ivoka iho Yesu akavoka ihubirina irera, "Lembenyi vuvichwa ang'u vufumwa vwa Ruva vuke hawihi." ¹⁸Ake aivara mbaimbai ya Baharinyi ya Galilaya, akavona mndu wavo, Simoni ailaghwa Petro, na Andrea wavo, vakidegha nyavu baharinyi, ang'u valechidegha mikunga. ¹⁹Yesu akavavia, "njiivarienyi, inamuviha vaghedegha vandu." ²⁰Vakara nyavu vakamuivaria. ²¹Yesu akinave akyavuka haya akavona mndu ne wavo Yakabo mwana wa Zebedayo, na Yohana kaha yahe. hena ngalawa vake na Zebedayo ndiye wavo akpufuma nyavu tavvo akavailagha, ²²Vakaleha ngalawa na ndiye wavo navo vakamuivaria. ²³Yesu aleghendie hawihi Galilaya yoshe, akifundisha hena nyumba tha mtatho, akivilia injili ya ufalme, na akikira mavuaji ghoshe hena vandu. ²⁴Mburi thakwe tikaenea Siria yoshe, na vandu vakaende vaghelwaa voshe, valeghire mavungi na ivaviwa, valeghire mashetani, kifafa na vapoothere Yesu akavamura. ²⁵Vandu vengi vahamuivaria ifuma Galilaya na Dekapoli, na Yerusalemu na Uyahudi ifuma kimunu ya Yorodani.

Chapter 5

¹Yesu akinavone luvungano, akavuka na ielekea mlimenyi. Igheri aikee mbai, valoshwa vakwe vakacha kwakwe. ²Akavuthira mumu na ivalosha, akaghamba, ³keba nnge vakiva va ngoo ang'u vumangi vwa ipfo kaghu ni vwavo. ⁴Keba vazononekie, ang'u vatujwa. ⁵Keba vaghire vuhoo, ang'u vatarirwa ithanga. ⁶Keba vaghire njaa na laka ya kitea, ang'u ivo vaighutishwa. ⁷Keba vaghire mborere, ang'u ivo vanikwa Mborere. ⁸Keba vaghire ngoo tielie, ang'u ivo ivo vamvona Ruva. ⁹Keba valechembea varwe, ang'u ivo vailaghwa vana va Ruva. ¹⁰Keba vaya vayaliswa vwasi hena vundu vwa Kilea, ang'u vumangi vya ipfo kaghu ni vwavo. ¹¹Keba imwe vandu vamuimbilia na ivalitha vwatha vwasi kana imurera kwa mongo kila kirero kivichwa vundu vwakwa. ¹²Idwenyi kicha na ikava ngululu, ang'u mariho ghenyu ni marwe ipfo kaghu kwa Ruva. ¹³Imwe mu munyu wa ithanga. Mira kole munyu underetha sonjo yakwe, kyairima kwiya ivehe munyu mcha? Neri ihairimeyo iva njicha hena kindo kyokyoshe, there ku ni ye kubwa ipfo bwang'a iivarwe varwe ni marende ghavandu. ¹⁴Imwe ni kilanga kya ithanga. Mri naghiwe kaghu ya fumbu mchihuthughanatho. ¹⁵Na vandu vachiasha taavo vavihe kihapunyivo, mira hena kivamiho, nayo yamvika voshe vahe voshi ya nyumba. ¹⁶Leka kilanga kyenu kimviha mothya tha vandu kimachaku vavone mihirire yenyu mida, na imtumbisha Papa wenyu ale kaghu. ¹⁷Mimaghamba ku nichie ihonda torati kama varoti. Sichie ihondanyi mira ikolosha. ¹⁸Kwakweri niamuvia ku mpaka kaghu mailwinyi na ila mbai haire haghireho ndembe imwi neri doti imiri ya sheria yavuthiwa hena sheria mpaka iho kila kindo kive kindemikoloshwa. ¹⁹Henaikyo wowoshe akonda sheria njindu imwi hena maamoro gha na ivafundisha vengi ihira kwiyo ailaghwa mndu hena vumangi vwa ipfo kaghu. ²⁰Kwaku namuvienyi kitea kyenyu kiramire kirwe ihela lya vaandishi na Mafarisayo, kwa njia yoyoshe iya muhairirimemwe iingia hena vumangi vwa ipfo kaghu. ²¹Mlechue kyereriwe hala hu, "kunavwagha" na "wowoshe avwagha ahe hena mdeghe wa hukumu. ²²Mira namuvienyi wowoshe amphfukwie wavo ava hena mdeghe wa hukumu. Na wowoshe ambia wavoku, "Iwe kii mndu aravie?" Avaku ahe hena mdeghe wa moro wa jehanamu. ²³Hena ikyo kole kwafunya itathi yapfo hena mathabahu na ukakumbusha ku wenyu kindo ngoonyi kwakwe vundu vwapfo, ²⁴raitathi yapfo mothia ya mathabahu vwara njia yapfo. Kachembe na wenyu niho ughende ufunye itathi yapfo. ²⁵Chemba fiafia na mndu akutikie kitala, kukennjia nawe mumwaghenda kitala (mnjava) there kwiyo mndu aghire milaho na iwe airimaikura mavokonyi gha mkamunyu, na iwe kwakumbwa jela. ²⁶Amini namwienyi, neri kukairiwe ilehelwapfo mpaka uilie itundu ya mwisho ya Petha ngetho kukwalaviwa. ²⁷Mundue kireriwe ku, "kunashinda." ²⁸Mira vamuwienyi wowoshe amlambu mndu wa kiha kwa imlangwa andemishinda nawe hena ngoo yahwe. ²⁹Na kole ritho yapfo ya kuvoko kwa kumndumi niyo liyakusheretsha uwe, liduke ukumbe kuwa na iwe. kwaku ni keba iretha kirungo kimvi kya mwiri wapfo kihondehe handu mwiri mthima vaghehumlwa jehanamu. ³⁰Na kole kuvoho kwapfo kwa kumndumi kwakwahuendie ihuthuma kumbue na uuhumbe kwa na iwe. Ang'u ni keba kirungo kimwi kyo mwiri wapfo kihondehe handu mwiri mthima wakukumbwa jehanamu. ³¹Kireriwe he ku wowoshe amtangira mka wakwe na amnihe hati ya talaka. ³²Mira inyi vamuvia , wowoshe ava akyamleka? mka wakwe there vundu vwa shinde akyamvika malaya . Na wowoshe amuondoa akaminikwa talaka nawe akya shinda. ³³Kangi muchue filereriwe kwa vandu va kala, "Munarava vuonwa vwa mongo, mira tihenyi firavo fyenyu kwa mndumi. ³⁴Mira hamuvia munarava nanga kadu neri munaravia kwa rina ya kwaku ipfo kaghu niho kipfumbi kya Rava, ³⁵neri munavavia mthanga ang'u nihandu hevika kipfumbi kyeivaria mavato ghakwe, kana Yerusalemu, ang'u ni mri wa mangi mrwe. ³⁶Neri kunarava kwa mrwe wapfo ang'u kwairimapfo ichemba unjwee nanga hamwi, luve lanjewa langu lwanjiu. ³⁷Mira firero fyenyu five, "Yee, yee, Hai, hai," kwaku kikelelefyo fyafuma kwa uya mvichwa. ³⁸Mundeichwa kireriwe ku, "Jicho kwa jicho, na ighegho kwa igheho." ³⁹Mira inyi namwivaria munakelava na mndu mvichwa; mira mndu akahukava rumbu ya kumndumi mghaluthira na liya lingi. ⁴⁰Na wowoshe akulathimisha ighenda nawe mailimwi ghenda maili ivi. ⁴¹Kwa wowoshe ahulomba mnihe, na kunamvicha wowoshe akyashigha ikuhopa. ⁴²Na wowoshe aghire ngwina ya hutiha iwe kitala na akuthohe kanzu yapfo mlehelie na ijoho yapfo. ⁴³Mundue kireriwe, "Umfure jirani wapfo na umdahe na mudho wapfo. ⁴⁴Mira namuvia vafurenanyi vantho venyu, vaterievenye vachimuhirira vuvichwa, ⁴⁵Kimacha muve vana va papa wenyu ake kaghu. Kwaku avikie ruva lichivavia vavichwa na vecha, na aduvaendie mwera vavachwa na vecha. ⁴⁶Kole muhavafura vamfurie imwe mwapata mariho maki? Ang'u vaghevvara ushuru vachihira kwiyo? ⁴⁷Na kole mukarereana na venyu du mwapata iki ihela vengi? Hang'u, vandu va mathanga vachihira kwiyo vo? ⁴⁸Hena ikyo kyamutara muve muholokie, thafundu Papa wenyu ipfo kaghu akolokie.

Chapter 6

¹Lambua kunachehira mihoro ya kitea mothia ya vandu kimacha ukurore, therere, kwiyo kukapa mariho ifuma Ruva Papa ake kaghu. ²Hena ikyo ukifunya kuahava igunda na ihuhwera kweka kunava thafundu vandu va mongo vachihira hana mathi ingogi na mitaa kimacha vandu vavatumbisha. Kweri namuvia vademivichwa mariho ghavo. ³Mira iwe uhifunya, kuvoko kwa pfo kwa kumtho kuna namanya, Kikyahirwa ni kuvoko kwapfo kwa kyumi, ⁴kimacha thawadi yapfo ifunywe kwa mbitho. Niho Papa wapfo achivona nena mbitho akuniha mariho ghapfo. ⁵Na igheri kukwatereva kunava tha vandu va mongo, kwaku vafurie imka na itereva hena mathinagogi na kona tha mitaenyi kimacha vandu vavalambue. kweri namuvienyi vademighuhia mariho ghavo. ⁶Mira iwe, kukwatereva, ingia chumbenyi. Finga kyothi, na utereve kwa Papa wapfo ake mbithonyi. Niho Papa wapfo achivona mbithonyi akunika mariho ghapfo. ⁷Na igheri kwakutereva kunavwilia vwilia firero firaghire maana thafundu vamathanga vachihira, kwaku vaghierera findo fya mongo ku vandu vavaichwa fundu pfwa firero fyavo fingi vakyafirera. ⁸Hena ikyo kunavathovo kwaku Papa wapfo aichi ngekyo kuwashigha kwakwe hata kabla kuranatereva kwakwe. ⁹Hena ikyo tereva kwii; Papa weru kuhe kaghu rina yapfo litumbishwe. ¹⁰Vumangi vwapfo vuchue, kikundire kyapfo kihirire iha mathangenyi thafundu ipfo kaghu. ¹¹Ufunike ithanga mkate weru wa kila mfiri. ¹²Ufureghire rando yeru, thafundu raifwe fundu vareghea varando veru. ¹³Na kunafunde hena majaribu, mira ufuepushe kwa uya mmbichwa. ¹⁴Kole mwanareghea vandu mateshanyoghavo Papa wapfo akehaghu nawe amureghea imwe. ¹⁵Mira kihava mkavareghiremwe mahotha ghavo, neri Papa wenye akamureghiewe mahotha ghenyu. ¹⁶Ikela fyofyoshe akavaku kufungie, kunarora kyamu kyeshinirwa thafundu vandu va mongo vachihira, kwaku vachikunja fyamu fyavo kimetgha vandu vamanye vafungie. Kweri ninakuvia vademighuhia thawabu yavo. ¹⁷Mira iwe kikiva kufungiwe, fia mafura mrwe wapfo na uthamle kyamu kyapfo. ¹⁸Kwiyo akaroreyo mothya ya vangu ku kufungie, mira kyavandu kwa Ndiyo wapfo aradivonwa. Na ndiyo wapfo adivonwa furadivonwa, akuniha kiya kikutarire. ¹⁹Kuvakuvikia hazina yapfo kweka ila ithangeni, handu nondo na kututakonda, handu varango vatenya na iiva. ²⁰Baada yakwe, kwuvikie hazina yapfo kweka kwa Ruva, handu nondo wala kututakairitho, ikonda, na varango vakairime itenya vaiiva. ²¹Ang'u handu hazina yapfo ikei, niho na ngoo yapfo yaikaa. ²²Ritho ni taa ya mwiri. Hata ikyo kole ritho yapfo liyavona, mwiri mthima waichurwa Kilanga. ²³Mira kole ritho yapfo liyaravona, mwiri wapfo woshe ni mma tiki. Akaikyo kole kilanga kihe kwapfo ni mma kiathi kiki! ²⁴Haghireho nanga umwi airima mabwava wawili, kwaku airima ichukiwa mmwi va ifuraungi, kama akufunya kwa umwi na imtharau ungi. Muhairimemwe imhirira Ruva na findo fya ithanga. ²⁵Akaikyo nakuvavia kunaghira mashaka na maisha ghapfo ku kwaya iki kana kwanywa iki kana mwiri wapfo kwaraa iki. Je! maisha ghahaleleghe kijo na mwiri akela thori? ²⁶Lambua ndeghe tihe kaghu. Tchiviaatho na tichihovatho na tichivunganyatho va tichivikatho ghalenyi, mira Ruva wa kaghu adivaniha kijo. Imwe muhelelemwe vo? ²⁷Niitho hena imwe kwa ihavaniha airima ikungera dhira imwi hena uhai lwa maisha ghakwe? ²⁸Haniiki muaghwa wathiwathi ihuthu nguvi? Fikiria ihuthu maova hena shamba, fundu ghakyaleha. Ghachihira ndimagho va ghairima ikuraa nguvogho. ²⁹Namuvia, hata Sulemani hena vurwe arewewe tha iva. ³⁰Kole Ruva araamara hena mashamba ambagho haihaa mfiri mmwi va ngama yakwa ghahumbwa moronyi, ni kwa kiathi kiki amuraa imwe mughire imani njidu? ³¹Hata ikyo mumughira wathiwathi na ighamba "Fwaya iki? "Kana fwanyawa iki?" kana, "Fwaraa nguvo njiki?" ³²Kwaku mataifa vakasha findofi, na Ruva wa Kaghu aichiku muashigha findofi. ³³Mira kuvoka kashenyi vumangi vwakwe na haki yakwe na ifyo fyoshe kwafirikwa. ³⁴Akaikyo kunaghira wathiwathi kwa ajili ya ngama, ang'u ngama yajishughulikia yoka. Kila mfiri ufikilie ivana kiravie yakwe.

Chapter 7

¹Kunanyanyira, nawe kunachenyanirwa. ²Inyanyira kwa nyanyira, kwachenyanirwa. Kiringayo kwapima nawe kwapimiwa ikyoikyo. ³Haniki kulambua kirumbue kya mri kiche hena ritho ya wenyu, mira kuatambuapfo kirumbue kwa igogo kihe hena ritho yapfo? ⁴Kwairima irerakwiya kwa wenyu leka nihufunyekirumbue kihe hena ritho yapfo, wakati kirumbue kya igogo kena hena ritho yapfo? ⁵Mwongo iwe, kuvoka uhindefunya igogo lihe hena ritho yapfo, niho kwairima ivona kindokicha na ifunya kirumbue kya mri kihe hena ritho ya wenyu. ⁶Kunavuka kite kindo kielie na kunakuambila nguve lulu mothia yavo. Ang'u vafihonda naifivaravara kwa marende na kangi vakaghalukia iwe na ikubarabara. ⁷Lomba, na iwe kwa nikwa. kasha iwe kwa vona. Kana hodi, nawe kwarughuliwa. ⁸Wowoshe alomba apokea. Na wowoshe akyasha apata. Na kwa mndu uya akyahava hodi arughuliwa. ⁹Kana haghire mndu maghari yenyu, mwa akalomba kirumbue kya mkate amnika iwe? ¹⁰Kana akamlomba mkunga nawe amvihua njoka? ¹¹Akaikyo, imwe vavichwa muichi ivika vana venyu thawadi njicha; Je! Ni kiathi kiki mnu Ndiye wa kaghu amnika kindo kicha vava vakyamlomba we? ¹²Kwathababu, kuhwashigha ihirirwa kindo kyokyoshe ni vandu vengi, nawe kyashighwa uvahirire kwiyo kwiyo navo. Ang'u iyo ni sheria na vaghetabiri. ¹³Ingienyi kwa iiria mlango mthuthe. Ang'u mlango ni mpana na njia ni pana yaghenda hena thambi na haghire vandu vengi vairia njiayo. ¹⁴Mlango ni mthuthe. Mlango mthuthe ni njia yetiha hena ikia na thivengivo vairima iivona. ¹⁵Ikaa kwa va varoti va mongo, vakyacha varee njoni ya mondo, ni Kibarwe kikai. ¹⁶Kwa ndunda tavo mwavanya. Vandu vairima ikova ndunda henamifwa, kana mtini hena mbeu ya mbaruti? ¹⁷Hena ikyo mri mcha uchighira ndunda njicha, na mri mvichwa uchighira ndunda mbichwa. ¹⁸Mri mcha uchiirimatho igira ndunda mbichwa wala mri mbichwa uchiirimatho ighira ndunda njicha. ¹⁹Kila mri urachighura ndunda njicha, watemwa na ikumbwa moronyi. ²⁰Aka ikyo, kwavamanya ifumana na ndunda tavo. ²¹Thikila mndu aniambie mini "Bwana, Bwana, aingia hena vun=mangi vwa Ruva, mira ni uya du ahira fundu afurie ndiye wakwa wakaghu. ²²Vandu vengi vanjivia mfiritho, "Bwana, Bwana, fufunyirefwe unabii kwa rina yapfo, na ifunya mapepo kwa rina yapfo, na kwarina yapfo fuhirire findo fingi firwe? ²³Niho vamuvia paa, "Thivamanyirenyi imwe! Vukenyi kwakwa imwe vaghehira vuvichwa!" ²⁴Akaikyo, kila mndu aichwa kirero kyakwa na ikivaria vamuananitha tha mndu aghire hekina aghie nyumba kaghu ya mwamba. ²⁵Mwera akakava, beria ikacha, namkuta ukache na ukakava nyumba iya mira iraima iwa mbai, ang'u ileaghiwe kaghu ya mwambwa. ²⁶Mira kila mndu aichwa kirero kyakwa arakiivari afananishwa na mndu mpumbavu aaghie nyumba yakwe kaghu ya mthangalala. ²⁷Mwera ukakava beria ikacha, na mkuva uhacha na ikava nyumba iyo. Na ikawa, na ikondeha yakwe likathia. ²⁸Ilefikie igheri Yesu akinamalie irera maneno haya, makutano ghalesheghethwe ni mafundisho ghakwe. ²⁹Ang'u alefundishire tha mndu aghiremalaha na thitha vaandishi vavo.

Chapter 8

¹Igheri Yesu akinaghere mbai ifuma mlimenyi, vandu vengi valemuiivarilie. ²Lambua, mkoma aledue akathujudu mothia yakwe, akarere, "Mndumi, kole kwairima, njelesha." ³Yesu akaghola kuvoko kwakwe akambalia, akarera, "Niho tayari uele." Iho iho akanurwa ukoma lwakwe. ⁴Yusufu akambia, "Lolea kunarera kwa mndu wowoshe. Vwara njicha yapfo, ughekurora kweha kwa kuhani na ufunye thawadi Musa aleagithire vundu vya ushuhuda kwavo." ⁵Yesu akinafiha Kapernaumu, Mrwe akacha akambetha, ⁶akarera, "Mndumi, mndima wakwa alee kenya apoothere na aavaviwa mnu." ⁷Yesu akambia, "Nacha nimnure." ⁸Mrwe akaghaluta na imbia, "Mndumi, kuhairimeingia kwa kwanyi, rera du kirero na mndima wakwa ama. ⁹Kwaku na inyi mndu righire mamlaka, na nighire athihari vahe thinyi yakwa. Nihirera kwa iu, "Ghenda na aghenda na vengi Njo' nawe acha, na kwa mndima wakwa, "Hira kwii, nawe ahira kwio." ¹⁰Yesu akinaichwe kwiyo aleshengee na ivavia vya valekyamuivaria, "Keni namuivia thinavonanyi mndu agive imani tha kunu Israeli. ¹¹Namuivia vengi vacha ifuma Mashariki na Magharibi, vaikae kirombo methenyi na Abrahamu, Isaki na Yakobo, hena Vumangi vwa kaghu. ¹²Mira vana vumangi vahumbwa hena mma wa bwang'a haghire ifugha na ishagha maghegho." ¹³Yesu akavavia mrwe, Ghenda! Thafundu kuaminie nakive kwiyo kwapfo. "Na mndima akamia igheri iyo. ¹⁴Yesu akinafike hena nyumba ya Petro, alemvonire mae wakwea wa Petro alee ghire homa. ¹⁵Yesu akambalia kuvoko kwakwe, homa na yakwe ikathia, akavukia akadunga imhudumia. ¹⁶Ikinafike kyavukwau, vandu vakamuendie Yesu vengi vaghire mapepo. Akatangira mapepo na vayalekylwaa vakamua. ¹⁷Kwa njiayo ghaletimirie ghaya ghalereriwe ni mghevona Yesaya, "Weweka alealeondorie mavunaji gheru na ikuruha mavuaji gheru." ¹⁸Yesu akinavone vengi vamjunguluka, alefunyire maelethetho gheghenda ughongo lungi lwa bahari ya Galilaya. ¹⁹Mgheandika akacha kwakwe naimbia, "Mghefundisha, nakuivaria hohoshe kwaghenda?". ²⁰Yesu akamvia "Kibarwe aghire maloni na ndeghe tha kaghu thighire fiaota, mira mwana wa Adamu aghirewe herara mrwe wakwe. ²¹ungi aivaria akambia, "Mndumi kindeleka nigherika ndio wakwa." ²²Mira Yesu akambia, "Njiivaria, leka vafwie vakurike voka. ²³Yesu akinaingie hena ngalawa, vafuathi vakwe vakamuivaria hena ngalawa. ²⁴Lambua, ikadokea mkuta mrwe hena bahari, ngalawa ikashikiwa ni mawinubi. Mira Yesu avelee. ²⁵Vanafunthi vakachwa kwakwe naimvutha vakirera, "Mndumi, fuhire na ifwe fwafwa!" ²⁶Yesu akavamvia, "Hanikli mwaovoka imnwe mughire imani njidu? "Niho akavukia akabohea mhuta na bahari. Kangi hakahoa doo, ²⁷vandu vakyumi vakashangaa vakarera, "iu ni mndu wa mbare njiku hata mkuta na bahari fiamuichwa?" ²⁸Igheri Yesu alechirie ughongo lungi lwa ithanga ya magadala, vandu va kyumi vavi valeghire mapepo vakathangana nawe. Valefumirire makaburinyi valeghire vurungui mnu, haleghwieho mndambo aveeima iiria yia iya. ²⁹Lambu akarera kwa nguju akirera, "Fughire iki na iwe kyehira kwapfo mwana wa Ruva? Kudie ifulitha vwathi ighethi igheri liranafiha?" ³⁰Luvaha mguve nyingi thivekya embewa, nivekuwamnuho handu vavekei. ³¹Pepo valeendele iloloma kwa Yesu vakighamba, "Kole kwafuvia fuvuke futihe kwa nguve." ³²Yesu akavavia, "Ghendenyi." Pepo Vakafuma vakaghenda kwa nguve. Lambua thoshe tihaghara ifuma mlimenyi iiria baharinyi na thoshe tikapfwia mringenyi. ³³Vandu va kyumi vakinaghende mrinyi vakaelethera kila kindo kifumirire kwa vandu va kyumi valeghire mapepo. ³⁴Lambua, mri thoshe akacha ithangana na Yesu. Vakinamvone vakamtereva avuke hena ithanga yavo.

Chapter 9

¹Yesu akaingia hena ngalawa, akaambuka akafika hena mri alechiishi. ²Lambua, vakamuendie mndu apoothere arerwe hena igodoro. Akinavone miirikilie yavo, Yesu akavavia mndu uya apoothere, "Mwanakwa, unuliwe thambi thapfo tindereghewa." ³Lambua, vengi vaalimu va sheria vakarereana vovoka, "Mndu uu akyahira therekyo." ⁴Yesu akamanya fundu vaafikiria, akarera, "Haniki muafikia uvichwa ngoonyi tenyu?" ⁵Kinga kike rahithi irera, "Thambi tindereghewa." Kena irera, "Mka va uivare?" ⁶Mira umanyeku mwana wa Adam aghire uwetho we reghea thambi." Alererie ifyo kwa uys apoothere, "mka vutiria itandiko yapfo ughende kenye kwapfo." ⁷Niho mndu uya akamka va ivuka ighenda kenye kwakwe. ⁸Makutano vakinavone kwiyo vakashaghaa va imtumbisha Ruva ngewe anikie uwetho lo vandu. ⁹Yesu akinave akyoira ifuma iho, alevonire mndu aleileghwe kwa rina Mathayo, aleikee hena thehemu ya vatotha ushuru. Nawe akamvia, "Njivaria inyi." Nawe akamka akamuivaria. hena nyumba ¹⁰Yesu akinaikae kirombo kimacha aye kijo, vakacha vetotha kodi vengi na vaghire thambi vakaya kijo hamwi na Yesu vanafundhi vakwe. ¹¹Mafarithayo vakinavone kwiyo, vakavavia vanafundhi, "Haniki mlosha wenyu akyaya kijo na vaghelotha kodi na vaghire thambi?" ¹²Yesu akinaichwe kwiyo, nawe akarera, vandu varakyalwaa vadishigha mgherigitavo, thari vava vakyalwaa." ¹³Kyamutarava mughende mughejifundha maana yakwe, "Mufurie rehema ni thi thadakayo." Ang'u niledhie, thikwa vandu vaghire thambi vo itubu, mira kwa vaghire thambi. ¹⁴Niho vagheloshwa va Yohana vakacha kwakwe va irera, "Haniki ifwe va mafarisayo fwafunga mira vagheloshwa vapfo vakyafunga vo?" ¹⁵Yesu akavavia, vaghethindihia arusi vairima iichwauvichwa vahena Bwana arusi? mira mifiri ikyacha Bwana arusi aondolewa ifuma kwavo niho handu vachefunga. ¹⁶Haghireho mndu airima ivikia kibare kyathori njisha hena thori ya kala, kibare kyavutwa hena thori nayo yaongereka ibarika. ¹⁷Haghireho vavachiviha mfiryo msha hena kyombo kya mfiryo wakala, kole vakavika kitanga kyabarika, mfinyo wathia na kitanga kyahondeka. Handu hakwe, vavika mfinyo msha hena kitanga kisha na fyoshe fyava findekia. ¹⁸¹⁹Igheri Yesu avekyavia kindo ifyo, lambua, afisa akacha akathujudu mathiya yahwe. Nawe akarera, "Mpfu wahwa andepfya luvahali, mira mche na uvihe kuvoho kwapfo kaghu yahwe nawe akiahe. Niho Yesu akamka na imuivaria na vagheloshwa vahave navo. ²⁰Lambua, mka alechifuma damu miaka ikumi na ivi, akacha hawihi na Yesu na akabalia ipindo ya thori yahwe. ²¹Ang'u aleverie, "Kole nikabalia thori yahwe, nainyi namia." ²²Yesu ahaghaluka na imlambua akambia, "Mpfu kunihe ikuji, imani yapfo indehunura." Nigheri iyoiyo mka uya akamua igheri yo. ²³²⁴Yesu akinafihe hena nyumba ya afisa, nawe akavavona vaghekave tarumbeta na vandu vengi vavekyakava kelele. Nawe akaghamba, "Vukenyiha, ang'u mpfu anapfwawe mira alee." Mira vovakamsheha na imberesha. ²⁵Vandu vava vakinafunywe bwang'a akaingia chumbenyi na imvwara kuvoho na mpfu ahavukia. ²⁶Mburithi tikamanjiha mri thoshe ²⁷Niho Yesu akinave akyaira ifume haya vandu vavi varachivora vahamuivaria. Vakaendelea ifunya thauti ya haghuvakirera, ²⁸"Yesu akinafihe hena nyumba, vava varalye vona vakacha kwakwe. Yesu akavavia, "Muaminieku nairima imunura?" Navo vakambia, "Yee Mndumi." ²⁹Niho Yesu akavavabalia mitho ghavo na irera, ³⁰"Na kive kwiyo kwenyu thafundu muaminiye." Na mitho ghavo ghakatambua. Niho Yesu akathithititha nairera, "Lambuenyi nanga mndu anamanya indofi. ³¹"Mira vandu vava vavi vahafuma na itangatha findo ifi hena mrithoshe. ³²Niho vandu vava vavi va kiumi vahighenda kyavo, lambua, mndu umwi araichi irera avwere ni mapepo akaendwe kwa Yesu. ³³Mapepo ghakimfume mndu vya araichi irera, akadunga irera. Vandu vengi vakashangaa na irera, "Iki kyemdokiekyo hena Israel. ³⁴Mira mafarisayo valekyarera "Kwa varwe va pepo, akyatangira mapepo." ³⁵Yesu akaghenda hena miri yoshe na midu. Nawe akaendelea iloshe hena mathinagogi akihubiri kirero kya umangi na inura mavnaji ghambare thoshe na fiafyoshe filemie. ³⁶Igheri vakinalambue vandu vengi, nawe akaichwa vwathi kwathababu valehe tha magonji gharaghire mgheembea. ³⁷Nawe akavavia vagheloshwa vakwe, "Mavuno ni mengi, mira vaghehira kathi vadu. ³⁸Akakyo fia mlombenyi mndumi wa mavuno kimacha arume vaghehira kathi hena mavuno ghahwe."

Chapter 10

¹Yesu akawailagha vaaloshi vakwe ihumiva vavi na ivaimka nguju kaghu ya majeni mavichwa, ighabohija na igharitisha na ikira mbare those tha mavuaji na vawaji.²Marina gha varumwi ikumi na vavi ni igha. Yevoka Simioni (ngewe ailaghwa Petro) na Andrea wavo, Yakobo mrana wa Zebedayo, na Yohana Kakiye. ³Philipo, na Bartelemayo, Thomaso, na Mathayo mghetotha ushuru, Yakobo mrana wa Alfayo, na Tadeo, ⁴Simoni mkanaanayo, na Yuda iskariote, ngewe amghendie kinghongo.⁵Iva ikumi na vavi Yesu aghevarumie. Nawe aghevaelekethere akirera munaghenda handu vachiikaa vamathanga na munaingia hena miri ya vathamaria. ⁶Kivungi kyakwe mughende kwa magonji gharekie ga nyumba ya Israeli. ⁷Na mukanighenda hubirinyi na irera, vumangi vwa kaghu vukehawihhi.⁸Kirenyi vawaji, vuthirenyi vapfwie eleshenyi vaghire ukooma kang, tangirenyi majeni. Munikiwe vwia, funyenyei vwia. ⁹Munaondoa dhahabu, alamasasi na shaba hena mabene ghenyu. ¹⁰Kunaondoa mkoba hena ndambo yenyu, kana thori teongereka, fyaru kana ndata, kwaliya mhiri akyashighwa kijo kyakwe. ¹¹Mri wowoshe kana kijiji kyokyoshe ngekyo mwaighia, shighenyi ngewe amanyikie haya muikae mpaka mfiri mwavuka. ¹²Mukamiingia hena nyumba irihirenyi, ¹³Kole nyumba iyastahili, mborere yenyu irewe haya, mirakyo kole nyumba irayastahili, mborere yenyu vukenye hamwi nayo. ¹⁴Nakwavaya vakyamughuhia imwe kanna imuarania firero fyenyu, igheri muavuka hena nyumba kana mritho, kuturenyi kiluli kya marende ghemyu handuho. ¹⁵Keni niamuvia, yava irimilia likelele miri ya Sodoma na Gomorah mfiri we nyanyiriwa ikela mritho. ¹⁶Lolea niamuruma tha magonji maghari ya vite fyathahenyi, hena ikyo ghirenyi imanya tha njoka na muhoe tha njiwa. ¹⁷Muve vaghehaghaa na vandu vamutika hena mabaratha, na vamuhava hena mithighiti. ¹⁸Namwaendwe mothya ya varwe na vamangi kwa thababu yakwa, tha ushuhuda kwavo na kwa mathanga. ¹⁹Igheri vamvia, mumaghira iovoha ni mburi mawi na niki kyarera, kwaliya kindo kyerera mwanikwa kwa igeriyo. ²⁰Kwaliya thereimwe mwarera, mirakyo mbeho wa Papa wenyu arera voshi yenyu. ²¹Mndu amvukia wavo imvwagha, na papa kwa mrana wakwe. Vana vavukia kaghu ya vavaghirie, na ivaendie kipfwa. ²²Na imwe mwachukiwa na kila mndu kwathababu ya rina yakwa. Mirakyo wowoshe arimilia mpaka mwisho mndutho akirwa. ²³Igheri vakyamulitha vwathi hena mritho, richilienyi mri wa ivaria, kwakweri niyamuvia, mkairimemwe ighenda miri yoshe ya Israeli. kabla mrana wa Adamu aranavwia. ²⁴Mloshi thimrwewe ikela mghelelosha, wala mrumwi akewe kaghu ya Mrumi wakwe. ²⁵Ifikie kwa mloshwa iva tha mloshi wake, na mhiri tha Mrumi wakwe. Ikiva vamuilleghe Mrumi wa nyumba Belzabuli, ni va kiathi mvawi ikela ikelele vamurera fivichwa fya nyumba yakwe. ²⁶Kwiyo luvaha kunavaovohavo, kwaliya haraghire mburi yoyoshe irashukuliwa, haghireho kithughenwe kirahamanyihe. ²⁷Kiya ngekyo namuvia mmenyi, mkirere Kilangenyi, na ngekyo mwakiichao kilaini marwinyi kwenyu, mkitangathe mkiva kaghu ya nyumba. ²⁸Munavaovoha vava vanya vwagha mwiri mirakyo vaghirevo uwetho lwe vwagha ngoo. Kivungi kyakwe mumuovohe uya airima imalilia mwiri na ngoo kwiya ngomenyi. ²⁹Mirakyo le kasuhu vavi vachikumbwavo kwa thndi njidu? Hata kwiyo haghireho airima ighwa mbai bila Papa wenyu imanya. ³⁰Mirakyo hata idadi ya njwii thenyu titarirwe. ³¹Munaghura iovoha, kwaliya mughire thamani njirwe ikela kasuhu vengi. ³²Hena ikyo kila umwi achue nirere mothya tavandu nanjihenamkiri mothya ta Papa wakwa akekaghu. ³³Mirakyo ngewe anjilegha mothya vandu, nanyi namkavo mothya ya Papa wakwa ahe kaghu. ³⁴Munaririkava ku nichie igheenda mborere ithangenyi. igheende mborere mirakyo ipua. ³⁵Kwaliya vilechie igheende mndu ahavone va ndiye wakwe, na mpfu kaghu ya mae, na mkwe kaghu ya mama mkwe wakwe. ³⁶Mvichwa wa mndu ni vava va kenye kwakwe. ³⁷We ngewe amfurie ndiye kana mae ikela inyi ritho aanjistahiliwa. Na ithomfurie mthoro hana mpfu injikela inyi itho aanjistahiliwe. ³⁸We ngewe arakyatika msalaba na injiivarua inyi aanjistahiliwe. ³⁹We akyahasha maisha agharetha. Mirakyo we ngewe aretha maisha kwa ajili yakwa aghapata. ⁴⁰We avakaribisha anjikariibishire inyi, nawe anjikaribisha inyi amkaribishire we ngewe amrumie. ⁴¹Nawe akaribisha mroti kwa thababu ni mroti apokea thawabu ya mndu wa haki. ⁴²Wowoshe ampatia umwi wa vadu va, hata kikombe kya mringa wenywa uhorie, kaliya we ni mgheleloshw, kena namuviawe akairimewe ivura kwa njia yoyoshe thawabu yakwe."

Chapter 11

¹Ikava ku Yesu akinamalie uvarorera valoshwa vakwe ikumi na vavi akavuka haya ighenda igheloshwa na ibirikira hena miri yavo, ²na Yohana ake korokoronyi akinaichwe ake kaghu ya mihiro ya Kristo, ndume iiria kwa vagheloshwa vakwe, ³na vakamvetha, "Iwe ni uya akyacha, kana haghire ungi kyafutara imverelea?" Yesu akaghalua na ighamba kwavo "Ghendenyi mughemvia Yohane ghaya ngegheo mumwavona na ghaya mumwaichwa. ⁵Vandu varachivona vakyapata ivona, varakyairima iivara vandeivara vakoma vakyaeshwa, vapfwie marwi vakyaichwa he, vandu valepfwie vakyafufuka ighira he moo, na vandu vakyashigha vakyaviliwa kirero kicha. ⁶Na aghire kicha arakyavona shaka hena inyi. ⁷Kamtengo vandu vo vakinaevuke, Yesu akadunga irera na luvungano mburi ya Yohana. "Niiki muleghendie ighevona ipfo jangwani ithara likikuchwa ni mkuta? ⁸Mira niiki muleghendie ighevona_mtu aleree thoni ta mgololo? Kweri, vaya varaa thori ta mgololo vachiikaa hena nyumba ta vamangi. ⁹Mira mulevukie ivona iki_Nabii? Yee, namuvia, na ikela Nabii. ¹⁰Iu niwe aveandikiwe, 'Lambua namruma mmondo wakwa mothya ya kyamu kyapfo, ngewe, achemberera njia mothya yapfo. ¹¹Inyi namvia keni, hena ni vandu va kakahaghire ho ake kaghu ikela Yohana mghebatitha. Mira ngewe mdu hena vumangi vwa ipfo kaghu kwa Ruva we ni mrwe imkela. ¹²Idunga magheri gho gha Yohana Mghebatitha mpaka luvaha, vumangi vya ipfo kaghu kwa Ruva ni vwa nguju, na vandu vaghire nguju. ¹³Kwa ku varoti na torati vaikalirie irota impaka kwa Yohana. ¹⁴Kole mughuri mrikia, iu ni Elia, uya ngewe akyacha. ¹⁵Aghire marwi gheichwa na aichwe. ¹⁶Nikiirani na iki kimoghwaki? Ni thamfano wa vana vakyachetha ufuva vakyaikaa na ilaghana ¹⁷na ighamba "Fulemukavirie firimbi mira murafine fukafugha murafugha. ¹⁸Kwa ku Yohana alechie bila iya mkate au inywa mfinyo, na vakava varera, "Ana mbepo." ¹⁹Mwana wa Adamu achie akyaya na inywa vakaghamba. Angalia, ni mndu we kulighia na iirwa, mbwie wa vaghire thambi! Mira kiugho kikyrorwa ni mihiro yakwe. ²⁰Yesu akadunga iibohija miri hena baadhi ya mihiro ya kirumo ilehirikie kwaku valeko varumbua vo mri. ²¹Ikyo rieni kyapfo, Kolazini, Bethsaida! Kole mihiro mirwe ivehirikie Tiro na Sidoni, ghaya ghahirikie iha vaveva ku vanderumbua mri idunga kwa iraa magunia na ikufia maifu. ²²Mira kyava hahorie kwa Tiro na Sidoni mfiri wa mthirikijo ikela kwapfo. ²³Iwe, Kapernaum, kukwa unganya ku kwavutirwa mpaka ipfo kaghu kwa Ruva. Hai kwaghatwa mpaka ipfo mbai kwa ngoma Kole kwa Sodoma havehirika mihiro mirwe thafundu. ghahirikie kwapfo, iveikaa mpaka ithanya. ²⁴Mira naghamba kwapfo ku kyava kindo rahisi kwa Sodoma iirima irimilia hukumu ikela iwe. ²⁵Hena igheri yo Yesu akaghanba, "Nakutumbisha iwe, Papa Mndumi wa kaghu na ithanga, kwaku kuvathughene vaghire kiugho na imanya, na ivarughulia vya varathonie, tha vana vadu. ²⁶Papa kwaku kilekunulirie kwiyo hena mitho ghapfo. ²⁷Findo vyoshe finikiriwe kwakwa ifuma kwa Papa. Na haghire amuichi mwana there kwa njia ya Papa, na haghire amuichi Papa there kwa njia ya mwana, na wowoshe uya mwana aghire macha ghe mrughulia. ²⁸Njonyi kwakwa, imwe voshe mumwaya vwasi na mumwalemewa ni mijigho ilemerie, na inyi mmuhemesha. ²⁹Kuraenyi nira yakwa na mukuloshe ifuma kwakwa kwaku inyi nichikusha na mhoo wa ngoo na mwana ihena ya ngoo tenyu. ³⁰Kwa ku nira yakwa ilainikiw yo na mijigho wakwa urarukie.

Chapter 12

¹Igheri yo Yesu akeghenda mireminyi mfiri wa sabato. Vagheloshwa vakwe valechue nja na vakadunga itenyatenya mabuva na ighaya. ²Mira Mafarisayo vakinavone kwio vakamvia Yesu" Lambua vagheloshwa vapfo vande konda torati vakyahira vindo firavie ihirwa mfiri wa Sabato"³Mira Yesu akavavia "Munathoma mve fundu Daudi ahirire, igheri alechue nja, hamwi na vandu alekenavo? ⁴Fundu aingirie voshi ya nyumba ya Ruva na iya mikate iraghire chachu ngeyo iravemvie iya hamwi na vava aveke navo thavo there ku ivevie ilighwe ilighwe ni Makuhani?⁵Mwenithore mwe hena torati ku mfiri wa Sabato Makuhani vachinajisi Sabato, mira vachitamirwa ikotha vo? ⁶Mira narera kwenyu ku ngewe mrwe ikela hekalu ake ha .⁷Kole muveichi maana ya iki niiki, ninashigha ikela itathi , muvetarira mwe hukumu vandu varaghire ikotha. ⁸Kwa ku mwana wa Adamu niwe Mndu wa Sabato."⁹Niho Yesu akavuka haya akeghenda hena sinagogi yavo. ¹⁰Lambua haleghire mndu alemeriwe ni kuvoko Mafarisayo vakamdeghe Yesu vakighamba. Kivie inurith mndu mfiri wa Sabato? kinacha vairime ighambia ku akyahira thambi.¹¹Yesu akavavia, "Ni u ngaa maghari yenyu kole aghire igonji limwi, na igonji iyo likaghwa voshi ya ishimo mfiri wa Sabato, akalivware we na iliduka kwa nguju ifuma hena ishimo? ¹²Kana ni kinga kya vughuri vurwe, thi mndu we ikela igonji. Hena ikyo ni kindo kivaie ihira findo ficha mifiri ya Sabato."¹³Niho Yesu akamvia mndu uya, " Gholu kuvoko kwapfo." Akaughola na ukanua tha uya ungi. ¹⁴Mira Mafarisayo vakafuma bwang'a na vakachemba njama fundu vammalia vaghendie bwang'a ighepanga njama araveitegemerie. Vavekyashigha fundu a mvwagha. ¹⁵Yesu akina manye iki akavuka ho. Vandu vengi vakamwivaria, na akavanura voshe. ¹⁶Akavaamora vanachemghambia akamanyika kwa vandu vengi, ¹⁷Ku ikoloke kwari iya ilereriwe ni mroti Isaya akighamba, ¹⁸Lambua mhiri wakwa nimthaghurie mbwie wakwa hena we ngoo yakwa indekuichwa kicha. Naivika Ngoo yakwa kaghu yakwe, na we afunya hukumu kwa Mathanga. ¹⁹Akanekeneke we kana fugha kwa nguju; neri wowoshe akaichwe irwi yakwe ipfo batenyi. ²⁰Akatenye we ithara livenyirwe, akavwaghe we utambi loloshe luchifunya m-tha, mpaka agheende hukumu yavota. ²¹Na vamathanga vaghira nguju hena rina yakwe.²²Mndu nganya arachivona na arachirera, avwerwe ni mpepo akaendwe mothiya ya Yesu. Akamnuritha, hamwi na kifumirie ku mndu arachirera anderera na ivona. ²³Luvungano loshu lukamaka na irera, "Kyairima iva mndu u ni mwana Daudi?"²⁴Mira kamtungo Mafarisayo vakinaichwe kimako ki vakaghamba, "Mndu u akyafunya we mbepo kwa nguju takwe weweka mira kwa nguju tu Belzebul, mrwe wa mbepo. ²⁵"Mira Yesu akamanyika miiririkane yavo na ivavia, "Kila vumangi vukughavie vovoka vuchikondeka, na kila mri kana nyumba iichighavika yoka ikamke yo.²⁶Kole shetani, amvuta shetani, bathi akyakwa na nafasi yakwe weka. ²⁷Ni kwa njia ingaa Vumangi vnakwe vwamka? Na kole ninafunya mbepo kwa nguju ta Belzebuli, vaghefunya kwa njia yai? kuva fundu fiva iki vava vachili venyu.²⁸Na kole ninafunya mpepo kwa nguju ta mbepo wa Ruva, basi vumangi vwa Ruva vuchie kwenyu. ²⁹Na mndu airima kwia iingia hena nyumba na iiva there ni thari akende mpfunga aghire nguju? Niho airima iiva mari ifuma voshi ya nyumba yakwe. ³⁰Wowoshe areke hamwi na inuyi, na uya arakya akyavunganya na inyi, itho akyathanganya.³¹Hena ikyo hamwi narera kwenyu, kila thambi na iimbilia, vandu vareghewa, mira imwiibilia Mbeho mcha, vakareghire vo. ³²Na wowoshe arera kirero kivichwa Mwana wa Adamu, ikyo areghewa. Mira wowoshe arera kivichwa mpheho mcha itho akareghiwe we hena ithanga li na hata hena iyo lichie.³³Kana uvike mri uve mcha ndunda takwe tive njicha, kana uukonda mri na ndunda takwe, kwa ku mri uchimanyikwa kwa fundu vwa ndunda takwe. ³⁴Imwe kighirwa kya imwe mu vavichwa, mwairima kwia ighamba findo ficha? Kwaku myumu yenyu ichirera ifuma hena ifungu ya fike ngoonyi. ³⁵Mndu mcha hena ifungu icha ngoonyi yakwe achifunya ficha, na mvichwa ngoonyi kwakwe achifunya kivie kivie kivichwa.³⁶Namuvia ku hena mfiri wa hukumu vandu vafunya itaro ya kila kirero vakirerie. ³⁷Kwa ku kwa firero fyapfo , kwa tarirwa kitea na kwafirero fyapfo kwa hukumiwa."³⁸Niho vatare va vaandishi na Mafarisayo vakamghaluta vakighamba "Mwalimu, fuvefwashigha ivona luvengo ifuma kwapfo" ³⁹Mira Yesu akavaghaluta na ivavia, "Kighirwa kivichwa na kya shinde kikyashigha luvengo. Mira haghire luvengo lwarorwa kwavo ho there luvengo lwa Yona mroti. ⁴⁰Tha vundu Yona aleke voshi ya ndenyi ya mkunga mrwe kwa mifiri iraru mthari na kio, niyo kwio kwio Mwana wa Adamu agheva voshi ya ngoo ya ithanga kwa mifiri iraru mthaghari na kio.⁴¹Vandu va Ninawi vamka mothya ya hukumu hamwi na kighirwa kya vandu va, navakihukumu. kwa ku valetenyire mri ifumana na mabirikiro gha Yona, na lambua, mndu nganya mrwe ikela Yona akeha⁴²Malkia wa kusini avukia hena hukumu hamwi na vandu va kimonghwa ki na ikihukumu, Alechie ifumia mithililie ya ithanga iicha ighearania hekima ta Selemani, na lambua, na mndu nganya mrwe ikela Selemani ake ha.⁴³Igheri mpeho mvichwa kimfuma mndu, chiira handu haraghire mringa ikyashigha ihema, mira ikavone yo. ⁴⁴Niho yarera, namviua hena nyumba yakwa nifumie ikivwia yakolea nyumba iya indemitha mbwa na ike tayari. ⁴⁵Niho yaghenda na ivaende ngoo chafu tingi mfungate ngevavichwa imkela we icha ikaa na yo haya. Na mwiikalie wakwe we thilia uchiva mvichwa ikela uya wa kuvoka. Hena ikyo nifo fundu kyaghe va

kwa kighirie ki kivichwa.⁴⁶ Ighehi Yesu akyarera na luvungano lambua, mae wakwe na vavo vakamka bwang'a vakyashigha irera nawe. ⁴⁷Mndu umwi akanvia, "Lambua mao na venyu vapfo vamki bwang'a vakyashigha irera na iwe. ⁴⁸Mira Yesu akaghalua na imvia akurorere mwana wakwa ni ii? Na veru ni ko ii. ⁴⁹Na we akyaghola kuvoko kwakwe kwa valoshwa na ighamba, "Lambua, iva ni mama na veru vakwa! ⁵⁰Kwaku - wowoshe ahira mifurie ya Papa wakwa ake kaghu kwa Ruva, mndu tho niwe mndughu na lumbwia wakwa na mama wakwa."

Chapter 13

¹Hena mfiri tho Yesu akavuka kenya na akaikaa batenyi ya bahari. ²Luvungano mrwe wa vandu lukakuvunganya ika na imjunguluka, akaingia voshi ya ngalawa na iikaa voshi yakwe. Luvungano loshe lukamka batenyi ya bahari. ³Niho Yesu akarera firero fingi kwa fithoma Akaghamba "Lambua mgheviaa aleghezi akyaviaa. ⁴Igheri akyaviaa mbeu tare tikaghwa batenyi ya njia na ndeghe tikacha tikadonoa. ⁵Mbeu tingi tikaghwa kaghu ya mshaharabwe, hena ho tiravone. Rutu, tikabusha mira teri ivegharieyo. ⁶Mira mmbari ukinavone tikaokewa na kwa ku tikaleko ta ghata miri to, tikauma. ⁷Mbeu tingi tikaghwa maghari ya miri ighire mifwa. Miri ighire nuifwa ikaleha kaghu ikatithithima. ⁸Mbeu tingi tikaghwa hena terii njicha na ighira tingi ndunda ikela kando ighana limwi, tingi makuhani mtandatu na tingi makumi araru. ⁹Aghire marwi na aichwe. ¹⁰Valoshwa vakwe vakacha vakamvia Yesu, Haniiki kukwarera na Luvungano kwa vithoma?" ¹¹Yesu akaghaluka ivavia "Munikiwe ifurwa likelele imanya mbitho ya Vumangi ipfo kaghu kwa Papa, mira vandu vengi varanikwe. ¹²Kwakwe uya aghire kwakwe we aongererwa ikela na apata faida ndue. Mira araghive na hata kiya aghire athokwa. ¹³Henaikyo narera navo kwa fithoma ang'u hata ku vachivona, vanavona keni. Na hamwi na ku vakyaichwa, vamaichwa nanga imanya keni. ¹⁴Vuroti vwa Yesaya lundekoloka kwavo, uya ughambie, "Mukuchwa muichwe, mira kwa fundu fofoshe mukamanye mwe igheri mwavona muirime ivona, mira kwa vundu vovoshe munamanya. ¹⁵Na ngoo ta vandu va tindeva mma, ni vikuji iichwa, na vafungie mitho ghavo kimacha vanairima ivona kwa mitho ghavo, kana iichwa kwa marwi ghavo, ghavo kana imanya kwa ngoo tavo, henaikyo vavenjighalukia kangi, na nivevanura. ¹⁶Mira mitho ghenyu ghavikiriwe mavoko, kwa ku ghakyaavona, marwi ghenyu kwa ku ghakyaichwa. ¹⁷Keni namuvia varoti vengi na vandu vaghire kitea valeghire macha ghevona findo fi mumwafivona, na mira varairime ifivona. Valechue macha iichwa findo mumwaichwa, varafichwe. ¹⁸Luvaha iranienyi kithoma kya mgheviaa. ¹⁹Igheri wowoshe aichwa kirero kya vumangi na analimanya, niho uya mvichwa acha na ikibekula kiya kivevieve ng'u voshi ya ngoo yakwe. Ii ni mbeu iya ivevieve batenyi ya njia. ²⁰We aviewe hena msharambwe ni uya aichwa kirero na ikighuhia fifia kwa inuliwa. ²¹Bado aghire we miri voshi yakwe, mira airimilia kwa kamtungo kaghwih. Igheri vwathi kana hena ilithwa vwathi ghakifumia kwa vundu vywa kirero aghwa fia. ²²Aviewe maghari ya miri ya mifwa, iu ni uya achue kirero mira mahangaiko gha ithanga na ngwina ya vuthuri, vywathithima kirero kinaghira ndunda. ²³Aviewe hena teri njicha, iu ni uya aichwa kirero na ikimanya. iu ni aghira ndunda na uya aendelea ighira imwi ikela kando ighana, tingi makumi mtandatu na tingi makumi araru. ²⁴Yesu akavavia kithoma kingi, Akaghamba, "Vumangi vya ipfo kaghu kwa Ruva, vwafwananishwa na mndu aviee mbeu njicha hena mremi wakwe. ²⁵Mira vandu vakina pfwendere, mvichwa vakwe akacha, nawe akaviaa maghughu maghari ya ngano na akaghenda fyakwe. ²⁶Ipfo mothya ngano ikinavuke na ileha ikavika ndunda, niho na maghughu nagho ghakava ku ghathangenyi kene na ngano. ²⁷Na vahiri ndima va mweni mremi vakacha vakamvia, 'Mndumi, kuviee pfo mbeu njicha mreminyi kwapfo? kive kwia luvaha livukie maghughu? ²⁸Akavavia. Mvichwa wakwa ahirire kindo ki Vahiri ndima vakamvi, "Hena ikyo kukwashigha fughende fughughaduke?" ²⁹Mweni shamba akaghamba, "Hai, igheri mumwaghandu ka maghughui mwaduka na ngano. ³⁰Ghalekenyi ghalehe hamwi mpaka igheri ye kova. Igheri ye kova narera na vaghekova, "Dungenyi na iduka maghughu mijigho mijigho na mughaokie, mira vunganyenyi ngano hena kihenge kiyakwa. ³¹Niho Yesu akavafunyira kithoma kingi. Akaghamba Vumangi vya ipfo kaghu kwa Ruva vufwenene na mbeu ya haradali mndu aleiondorie na iivia hena mremi wakwe. ³²Mbeu i keni njidu ikela mbeu tingi toshe. Mira ikivuka ichiva ndue kela mbogha toshe, ichiva mri, kindo kyava ndeghe tichirunduka kaga tichiagha fisungi hena fyara fyakwe. ³³Akavavia kithoma kingi he. "Vumangi vya ipfo kaghu kwa Ruva ni tha amira iya iondoriwe ni vaka iithanganya hena mchu kwa maghuri araru kimacha ufimbe. ³⁴Ifyo fyoshe Yesu afirerie fithoma. Na arerie we kyokyoshe kwavo there kwa vithoma. Ii ³⁵ni veku kiya kive ku kindenurerwa ni varoti kiirime ikoloka, haya akirera, "Narughua mumu wakwa hena fithoma. Narera findo fiya filethughenwe tangu ivoka ya mathanga. ³⁶Niho Yesu akara luvungano na akaghenda kenya. Valoshwa vakwe vakamwii vavua na ighamba, "Futambarulie kithomi kya maghughu gha mreminyi. ³⁷Yesu akaghalua akavavia, Achiviaa mbeu njicha ni Mwana wa Adamu. ³⁸Mremi ni mathanga; na mbeu njicha, iva ni vana va vumangi. Maghughu ni vana va uya mvichwa, na mndu mvichwa ativee ni ibilisi. ³⁹Na mafundiko ni mithio wa mathanga na vaghekova ni malaika. ⁴⁰Sa fundu maghughu ghachivunganywa na iokewa moro, niyo kwio kyagheva mthilia wa mathanga. ⁴¹Mwana wa Adamu aruma malaika vakwe na ivunganya ifuma hena vumangi vyakwe findo fyoshe fiendie thambi na vahaahirire vuvichwa. ⁴²Vavakumba voshe henaiviva ya moro, he ho hagheghira ngunga na ishagha maghegho. ⁴³Niho vandu vaghire kitea vagheaka tha ruva hena vumangi vwa Papa. Uya aghire marwi na aichwe. ⁴⁴Vumangi vya ipfo kaghu kwa Ruva ni tha lulu ithughene shambenyi. Mndu akaivona na akathungana. Hena ikufura yakwe akaghenda akakumba vyose aghire na ilighua shamba liya. ⁴⁵Kangi vumangi vywa ipfo kaghu kwa Ruva ni tha mndu

achihira biashara yeshigha lulu ighire thora ndue. ⁴⁶Igheri akinavone iya ighire thora ndue, akaghenda akakumba kila kindo aleghire akaighua. ⁴⁷Vumangi vwa kaghu kwa Ruva ni tha nyavu ike voshi ya bahari na ku ichivunganya vindo fike mo fya kila mbare. ⁴⁸Fikinaichue hena nyavu vakabulula batenyi. Niho vakaikaa mbai vakathomboa findo vicha hena ngilawa, mira fia there fya thora ndue vikakumbwa kua. ⁴⁹Kyagheva kwio mfiri ithia ya ithanga. Malaika vaghecha na itathara vandu vavichwa ifuma hena vaghire kitea. ⁵⁰Na ivakumba voshi ya itanuru ya moro, hagheghira mnekoneko na ishagha maghegho. ⁵¹Mundemanya findo fi fyoshe? Valoshwe' vakamwiirikia Yee" ⁵²Niho Yesu akavavia, "Kila mgheandika vumangi vwa Ruva afwenene na mwema nyumba afunya ifuma hena kihenge kyakwe findo fisha na fya kala. ⁵³Ikava Yesu akinafunye fithoma fyo, akavuka ifuma handu ho. ⁵⁴Niho Yesu akafika hena ithanga yakwe akavafundisha vandu hena sinagogi kiivarilie ha kikava ku vandevwana mumu na irera "Ni ifuma kwi mndu u afunyire ikaghaa firumo fi? ⁵⁵Mndu u thi mwana wa Seremala we? Mariamu thi mama wakwe we? na vavo thi Yakobo, Yusuph, Simon na Yuda? ⁵⁶Na valumbwie fuke navo iha kweru. Bahi mndu u andeghafunya kwi ghoshe gha?". ⁵⁷Avakwerere iding'a mira Yesu akavavia "Mroti achivurawe shima thari kwavo na hena ithanga yavo. ⁵⁸Na arairimie ihira firumo fingi we angu vavurire mwiirikio kwakwe.

Chapter 14

¹Hena igheri iyo, Herode akaichwa mburi ta Yesu. ²Aktivavia vahiri ndima vakwe "Tu ni Yohana mghebatitha andevuka ifuma hena vapfwie. Hena ikyo nguju li tike kaghuyakwe." ³Kwaku Herode alemvwere Yohana akamfunga na imkumbila korokoronyi fundu fwa Herodia, mka wa Pilipo mamae. ⁴Ni lia Yohana alemvia, si kicha kyo imuondoa we ave mka wakwe." ⁵Herode ave mvwagha, mira aleovohie vandu kwaku valemvonire Yohana ku ni mroti. ⁶Mira mfiri we kumbuka ighirwa ya Herode ukinafike, mpfu wa Herodia akafina maghari ya vandu na Herode akanuliwa. ⁷Hena inuliwa yo akarava kwa ighamba ku amnika kyokyoshe amlomba .

⁸Vakinavikiane mrwe na mae, akaghamba, "Njinika inyi iha hena kitangu kironko kya Yohana mghebatitha." ⁹Mangi Herode akava andefura we kyo andelombwa ni mpfu, mira kwaku averavie , na hena fundu fwa vandu vaveke kijonyi hamwi nawe akaagiza ku kivaie kihirike. ¹⁰Akaruma Yohana aendwe ifuma korokoroni ¹¹kimacha aveghwe mrwe wakwe na kironko kyakwe na kikaendwe hena ithinia na akanikwa mpfu akakitika kwa mae wakwe. ¹²Halafu valoshwa vakwe vakacha igheuondoa mwiri uya iurika, na Baada ya iho vakaghenda imvia Yesu . ¹³Na we Yesu akinaichwekwio, akatethia ifuma haya akakwea voshi ya mashua akaghenda handu hatetyheriwe. Igheri Luvungano lukinamanye handu akei, kwa marende ifuma mrinyi. ¹⁴Niho Yesu akacha, mothya yavo akaluvona luvungano hirwe lwa vandu. Akavavonira mbonea na inura mavuji ghavo. ¹⁵Kyavukwau ikinafike vagheloshwa vakacha kwakwe na ighamba, li ni kibare kya jagwa na mthaghari undemiira. Valekele luvungano vaghende fijijinyi vagheghua kijo kyavo." ¹⁶Mira Yesu akavavia, "Vaghire vo sababu Yeghenda vamikenyi imwe kijo" ¹⁷Vakambia, "Iha fure mikate itanu na mikunga ivi du." ¹⁸Yesu akaghamba, Iendeni kwakwa." ¹⁹Niho Yesu akaagiza luvungano luikae mbai hena mara. Akaondoa mikate iya itanu na mikunga ivi. Akalambua kaghu kwa ruva akavikia vuvoko na ibendua mikate na ivanika vagheloshwa. Vagheloshwa vakavanika vanduva luvungano.

²⁰Vakaya voshe na iighuta. Niho vakavunganya firumbue rumbue fya kijo fireghiwe mbai na fikaichura fi kapu ikumi na fivi. ²¹Vaya valighie valetairwe iva vandu va kyumi fiku fitanu na bila itara vandu va kika na vana. ²²Fia tia akaagitha valoishwi vaingie voshi ya mashua, igheniyo voshi akavalaghanya vandu va luvungano ku vaghende kwavo. ²³Ekinalaghanye luvungano vaghende kwavo, akakwea kaghu Fumbuny ighelomba we weka. Akava ku ake pfo weka igheri ya kyavukwau. ²⁴Mira luvaha mashua iveke maghari ya bahari ikyayungayunga vundu vwa mawimbi, kwaku mkuta ni le wa mbisho. ²⁵Hena kio ya ikamba ya kana, Yesu akavachia akyaivara kaghu ya mringa. ²⁶Igheri vagheloshwa vakwe vakimvona akiivara kaghu ya bahari, vakaovoha na ighamba, Ni mthuka." na ikava kelele vweovoha. ²⁷Yesu akavavia kanda kamwi, akighamba" Kundindishenyi ngoo! ni inyi munavoha." ²⁸Petro akamghalua kwa ighamba, Mndumi, kole niwe, njivia niche kwapfo nikyavara kaghu ya mringa." ²⁹Yesu akaghamba, "Njoo" Henaikyo Petro akafuma voshi ya mashua akaghenda kaghu ya mringa imwiria Yesu. ³⁰Mira Petro akinavone mawimbi akaovoha na akadunga ikindia, thinyi, akailagha kwa irwi ya kaghu akaghamba, "Mndumi njikira!" ³¹Fia Yesu akaghola kuvoko kwakwe na imvutira Petro na imvia, "Iwe kughire mwiirikirie mndu haniiki kuveghire mwiitikijo mndu?" ³²Niho Yesu na Petro vekinaingie hena mashua, mkuta ukatia. ³³Vakaloshwa vaveke mashuanyi vakamwiirikia Yesu na ighamba "Kweri iwe ku Mwana wa Ruva." ³⁴Na vakinaambuke, vafikie ithanga ya Genesareti. ³⁵Na vandu hena handu vakinamanye Yesu, vakaruma mmondo kila handu ha batenyi, na iende kila mndu nge muwaji. ³⁶Vakamlomba nanga vaveirima ibalia ipindo ya thori yakwe, na vengi va balirie vanurie.

Chapter 15

¹Niho Mafarisayo na Vaandishi vakacha kwa Yesu ifuma Yerusalemu. na vakaghamba, ²"Haniiki valoshwa vakya konda niikalie ya vaghothi? kwaku vakyathamba vo mavoko vakiya kijo." ³Yesu akavaghalua na ivavia, Naimwe _haniiki mumwaikonda torati ya Mndumi fundu vwa miikalie yenyu?" Kwaku Ruva aleghambie, 'mvikie shima papa na mama wapfo; na Amumbilia ndie wakwe na mae wakwe keni apfwa. ⁵Mira imwe muchighamba, kwamvia papa wapfo na mama wapfo, Kila lugherijo ngelo avevona ifuma kwaka luvaha ni ifuma kwakwa ni zawadi ifuma lwa Ruva. ⁶Mndu tho aghire we ngwi na ye mvikia shima papa wakwe kwa njia ii, munde kikonda kirera kya Ruva vundu vwa miikalie yenyu. ⁷Imwe vaghelinga nisha. Ni keni fundu Yesaya arotie findo fyenye akighamba, ⁸"Vandu va vachinjivikia inyi shima kwa mnyumu yavo, ngoo tavo tike kua na inyi. ⁹Vachinjiinamia bure kwa ku vakyalosha mitikijo nge maamoro gha vanadamu." ¹⁰Niho akavailagha vandu va luvungano na ivavia "Iranienyi na manyenyi _ ¹¹Haghire ho kindo kichiingia mumu va mndu na imvika ave najisi. Mira kiya kyafuma mumu, iki nikyo kichivika mndu ave ajisi. ¹²Niho valoshwa vakamwivaria na irera na Yesu. "Kula kueichi ku Mafarisayo vakinaichwe kirero kiya vandeukichwa uvichwa?" ¹³Yesu akavaghaluta na ighamba "Kila mri ngetho Papa wakwa wa ipfo kaghu arauviee wadukwa. ¹⁴Valekenyi voka, vo ni vaghethongolea vapfwie mitho kole mndu apfwie mitho arora njia urwee apfwie mitho, voshe vavi vaghwa iloninyi. ¹⁵Petro akaghalua na imvia Yesu. Fuvilie kithoma ki kweru. ¹⁶Yesu akaghalua, Na imwe he muveko mwamanywa mwe? ¹⁷Imwe muvoni ku kila kichighenda mumu kichiiria ndenyi na ighenda choonyi?" ¹⁸Mira findo fyooshe fya ifuma mumu fifumie voshi ya ngoo. ¹⁹Nifyo findo fiamvikia mndu najisi. Kwa ku ifuma hena ngoo hachifuma miririkanie mivichwa, ivwagha, irera mongo na iimbilia. ²⁰Ifi nifyo findo fichivikia mndu vunajisi. Mira iya bila ithamba mavoko kwairima kwo ivika mndu aghire najisi. ²¹Niho Yesu akafuma handu haya na akatethia mbarinyi ilambua mri wa Tiro na ²²Sidoni. Lambua akacha mka umwi mkanani ifumia ughongo luya. Akakwera irwi yakwe na kaghu akaghamba njivonia mbonea Mndumi, mwana wa Daudi; mpfu wakwa akyalithwa mnu vwathi mbepo." ²³Mira Yesu aramghalue kindo. Valoshwi vakwe vakacha vakamlembalemba , "Mvute aghende fyakwe, angu akyafulotha. ²⁴Yesu akavaghalua na ighamba, Thirumiwe kwa mndu wowoshe nyi gharekie gha magonji gharekie gha nyumba ya Israeli." ²⁵Mira akacha na iinama mothiya yakwe, akarera, "Mndumi njitasha" ²⁶Akamghalua na ighamba "Si kicha kijo iondoa kijo kya vana ikumbilia fite," ²⁷Akarera, "Yee, Mndumi, hata kwio vana va kite vachiya kijo kichighwa thinyi ya metha ya Mndumi wavo." ²⁸Niho Yesu akaghalua akighamba "Mka, mwirikirie wapfo ikyo kukwashigha." Na igheri iyoiyo mpfu wakwe akava andenurwa. ²⁹Yesu akavuka handu haya akaghenda haghwihi na bahari ya Galilaya. Ifuma ho akakwea hena fumbu akaikaa pfo. ³⁰Luvungano irwe ya vandu likacha kwakwe. Na vakamwendie vandu valeghele virungo fya mwiri, varachivona varairima irera, varairima na vengi valekyalwaa. vakavanika hena marende gha Yesu nawe akavanura. ³¹Na lo luvungano lukareghwa lupfiwe ni mrwe vakinavone varachi rera vakyarera , na valeghele firungo vakiva vasha valeghele marende vakiivara na vapfwie mitho vakivona. Vakamtumbisha Ruva wa Israeli. ³²Yesu akailagha valoshwi vakwe akaghamba." Ndevavo nira mbonea luvungano ang'u vandeikaa na inyi mifiri iraru bila iya kyokoshe. Thikavala ghanye nyi vaghande kwavo bila iya kijo njia". ³³Valoshi vakwe vakambia, "Ni kwi iha nyika fwavona mikate ifikie iighutisha luvungano lurwe kwiii lwa vandu Vandu? ³⁴Yesu akavavetha "Muure mikate ilinga? Vakaghamba "mfungate na mikunga midu" ³⁵Yesu akavalotira luvungano vaikae mbai. ³⁶Akavutira mikate iya mfungate na mikunga, na akinatereve, akaibendua na ivanika valoshwi vakwe. Valoshwi vakavanika vandu va luvungano luya. ³⁷Vandu voshe vakaya na iighuta . Na vakavunganya virumbue rumbue fya fijo fighuvie mbai fikaichura fikapu mfungate. ³⁸Voshe valighie ni le vandu va kyumi fiku fina bila itara vandu va kika na vana. ³⁹Niho Yesu akavalaghanya vandu va luvungano vaghende kwavo na akaingia voshe hena mashua na akaghenda ipfo Magadani.

Chapter 16

¹Mafarisayo na Masadukakayo vakamchia imghesha Yesu avarore luvengo Lwafuma na ipfo kaghu. ²Mira Yesu akavaghalua na ivavia ku" Kole igheri kwau mwaghamba igheri icha kwaku kaghu irotome.³Na ikero mwaghamba "Igheri isanya tyhi icha yo kwaku kaghu irotome na mailwi ghashikirie kaghu yoshe muichi itaifija fundu kaghu ifwenene, mira mwairima mwe itaifija maluvengo lwa magheri. ⁴Kighiriwe kivichwa na kya shinde kikyashigha livengo loloshe lo kyaghenikwa, there hangi iya ya Yona. Na iho Yesu akavara na akaghenda kyakwe. ⁵Vagheloshwa vakacha ughongo lwa kavi, mira valeivee icha na mikate. ⁶Yesu akavavia "Tethienyi na mulambue mnu chachu ya Mafarisayo na Masadukakayo." ⁷Vagheloshwa vakaghalutana voka kwa voka na vakaghamba. "Ni liya furandeende mikate." ⁸Yesu akamanya ngekyo vavekyarera na akarera. "Imwe mughire mwiirikirie mdu, haniiki mude dunganya na ighaluana mwe mweka na ighamba ni fundu fwa ku muendie mikate mwe?" ⁹Ni ku munamanya kana mukumbukie mwe mikate iya itanu hena vandu fiku fitanu, na fikapu filinga mulevungenye? ¹⁰Kana mikate mfungate hena vandu fiku fina na fikapu filinga muleondorie?" ¹¹Kindeva kwia ku mumwamany mwe ku thileko narera na imwe nyi mburi ya mikate? Kulambuenyi na tethienyi na chachu ya Mafarisayo na Masadukayo. ¹²Niho vakarughukiwa ku avekyavavia we itethia mikate ighire chachu mira itethia miirikilia Mafarisayo na Masadukayo. ¹³Igheri Yesu ekinafike ughongo lwa kaisaria ya Filipi, akavavevetha valoshwi vakwe, akaghamba, "Vandu vakyaghamba ku Mwana wa mndu ni we i ?" ¹⁴Vakaghamba "Vengi vakyaghamba ki ni Yohana Mghebalitha; Vengi, Eliya, na vengi Yeremia, kana umwi wa varoti. ¹⁵Akavavetha imwe mwaghamba ku inyi ni-i? ¹⁶Hena ighaluta Simon Petro akarera, "Iwe Kristo Mwana wa Ruva ake na moo?" ¹⁷Yesu akamghalua na imbia, "kuvikiriwe mavoko iwe, Simoni Bar Yohana, kwa ku damu na nyama fikufunyire fyo ki, mira Papa wakwa ake kaghu. ¹⁸Na inyi mirakuvia ku iwe ku Petro, na kaghu ya msharambwe u naliagha kanisa yakwa vyoti fya ipfo kwa ngoma fikalivote fyo. ¹⁹Nakunika iwe funguo ta vumangi vwa ipfo kaghu kwa Ruva. Kyokyoshe kwakifinga iha mathangenyi kyava ku kindefingiwa na ipfo kaghu kwa Ruva, Kyokyoshe kwakirughua iha mathangenyi kyarughuliwa na ipfo kwaghu kwa Ruva. ²⁰Ndipo Yesu akaamora valoshwi vakwe vanavia mndu wowoshe ku we niwe Kristo. ²¹Idungia igheri yo Yesu akava akyavia valoshwa vakwe ku ni mithari aghende Yerusalemu, alithwe vwathi vundu vwa findo fingi hena mavoko gha vaghothi na varwe va makuhandi na vaandishi, ivwaghwa na mfiri wa kararu ivuka ifuma hena vapfwie. ²²Niho Petro akamghomoa mbarinyi imbohija kwa ighamba, "Kindo ki na kiirie pfo kua na iwe, Mangi, iki kinafumia kwapfo. ²³Mira Yesu akaghaluka na imbia Petro, "vwia nyuma yakwa Shetani. Iwe ku kithingiti kwakwa kwaku kuchithara pfo vindo fya Ruva mira fya vanadamu." ²⁴Niho Yesu akavavia valoshwa vakwe "Kole mndu wowoshe akyashigha injivaria inyi, nimi thari akudahe we weka, aondue msalaba wakwe na anjivarie. ²⁵Kwa ku akyashigha ikira moo wakwe aureta na kwa wowoshe areta moo wakwe vundu vwakwa aukira. ²⁶Kana ni faida njiki avona mndu auinikwa ithanga yoshe mia arete ngoo yakwe? kana ni kindo kiki afunya mndu hena ikoronya na ngoo yakwe. ²⁷Kwaku Mwana wa Adamu achecha hena nguma ya Papa wakwe na Malaika vakwe. Nawe amliha kila mndu ianana na mihirire yakwe. ²⁸Kweri namvienyi haghire hena fimive mumki ha ngevo varakapfwie mpaka vakami mvona Mwana wa Adamu akicha hena vumangi vwakwe.

Chapter 17

¹Mifiri mtandatu ikinairi Yesu akaondoa hamwi na we Petro, na Yakobo, na wavo Yohana na akavaonda mpaka kaghu ya fumbu njacha vo voka. ²Akaghalutwa mothya yavo kyamu kyakwe kikaaka tha ruva, na thori takwe tikavonwa titaaka tha kilanga. ³lambua, haya vakafumia Musa na Eliya vakyarera nawe. ⁴Petro akaghalua na imvia Yesu, "mndumi, ni kicha kweru ifwe iika handu ha kole ukashigha naagha iha fibanda firaru kimwi kyapfo, na kimwi fundu vwa Musa na kimwi fundu vwa Eliya. ⁵Igheri akyarera kwio, lambua ilwi ya njewa likavavikia mshe na lambua likafuma irwi ifuma hena ilwi likarera, "Tu ni Mwana wakwa mkundwa anjinulirie. Mwiirikienyi we." ⁶Valoshwi vakinaichwe kwio vakaghwa kipfwulwi pfulwi na vakaovoha mnu. ⁷Niho Yesu akacha akavabalia na ighamba. "Vukienyi neri munavoha." ⁸Navo vakavutira kaghu fyamu fyavo mira varavone mndu mira Yesu we weka. ⁹Na vakyaghara fumbunyi, Yesu akawaagiza akaghamba, "Munafunya mburi i ya vuroti vu mpaka Mwana wa Adamu avuke ifuma hena vapfwie." ¹⁰Valoshi vakwe vakamvetha vakaghamba." Ni haniiki vaandishi vakyaghamba ku Eliya athongaa icha? ¹¹Yesu akavaghalua na irera, "Eliya acha kwari na avwighira findo vyoshe. Mira na muvienyi imwe, Eliya andemicha. ¹²Mira varamanye. Handu hakwe vakamhirira findo vo vafishighie. Na kwio nifo mwana wa Adamu aghelithwa vathi hena mavoko ghavo." ¹³Niho valoshwi vakwe vakarughuliwa ku avekyarera mburi ta Yohana batizaji. ¹⁴Vakinafike mothya ya vandu vengi mndu umwin akamwiivaria akainamia yakwe na imbia, ¹⁵"Mndumi, mvonie mbonea mwana wakwa, ang'u aghire kitha na andeya vwathi mnu. kwaku kando kengi achighwa moronyi kana hena mringa. ¹⁶Nilemwendie kwa Valoshwa vapfo, mira varairime immura. ¹⁷Yesu akaghalua akaghamba, Imwe kighirikie kirairikilie na kikondekie, naikaa na imwe mpaka indii? Nirimiliane na imwe mpaka indii? Mwendie iha kwakwa" ¹⁸Yesu akaibohia na mbepo ikamfuma. Mthoro akanurwa iheri liya liya. ¹⁹Niho valooshwa vakamchia Yesu kwa mbitho na imvetha, "Haniiki furairime iitangira? ²⁰Yesu akavavia "Ni kwa fundu vwa mwiirikiro wenyu mdu. Kwari namuvienyi kole mwaghira mwiirikio hata mndu tha ndunda ya mbeu ya haradali mwairima ilivia fumbu li thana ifuma ha ughende kwia, natho wathana na hakaghire kindo kyokyoshe kyalema kwenyu ho. ²¹(Zingatia: Maneno ya mstari wa 21 "Lakini aina hii ya pepo haiwezekani kutoka ila kwa maombi na kufunga," hayoonekani katika na kala bora za kale). ²²Igherivaeke Galilaya Yesu akavavia Vaoshwi vakwe. "Mwana wa Adamu aingirwa hena mavoko gha vandu. ²³Na vamvwagha, na mfiri wa kararu avuka ifuma hena vapfwie." Valoshwa vakwe vakashinirwa mnu. ²⁴Navo fekinafike Kapenaumu, vandu vachivwara kodi ya nusu shekeli vakamwi ivaria Petro na imbia "Kana Mlosha wenyu achiliha we kodi ya nusu shekeli? ²⁵Akaghalua, "Yee". Mira Petrop akinaingie nyumba, Yesu akarera na Petro kuvoka na ighamba "kukwadunganya iki Simon? Vamangi kodi kana ushuru ifuma kwai? kwa vava vavaikalirie kana vaghenyi? ²⁶Na igheri Petro akighamba, Ifuma kwa vaghenyi Yesu akambvia kwio vagheikaliwa vandevutwa hena iliha kodi. ²⁷Mira funache ruma vaghevvara kodi vakahira thambi, ghenda baharinyi kumba ndoana, na u-uondue mkunga wa kuvoka ivwarwa. Ukami tambarua mumu watho kwakolea shekeli imwi. Iondue na uvanike vaghewara kodi fundu vwakwa na iwe.

Chapter 18

¹Igheri iyoiyo valoshwa vakacha kwa Yesu na imbia. Ni-i ngewe mrwe hena vumangi vwa ipfo kaghu kwa Ruva?"

²Yesu akamwilagha mwana mndu akamvika maghari yavo. ³Na ighamba, Kweri namuvienyi, mura mierumbue mri na mukava tha vana vandu mukairime mwe iingia hena vumangi vwa Ruva. ⁴Henaikyo wowoshe akaghaluta tha mwana mndu , mndu tha itho ni mrwe hena vumangi vwa ipfo kaghu kwa Ruva. ⁵Na wowoshe aghuhia mwana mndu hena rina yakwa anjihuhirie inyi. ⁶Mira wowoshe aruma umwi hena vana vavandu vakondeke, kiveva kicha kwa mndu tho ighwe irwe Yeshaghia likapfungirwa hena ndhingo yakwe na ikindithwa baharinyi. ⁷Vwathi kwa ithanga fundu vwa igheri ye gheswa! Kwaku ni mithari magheri gho ghache, mira vwathi kwa mndu uya magheri gho ghaghecha fundu fwakwe! ⁸Kole kuvoko kwapfo kana kurende kwapfo kwakuingira hena mighesho, urumbue na ukumbe kua na iwe. Ni kicha mnu kwapfo iwe iingia hena ngalamo kuraghire kuvoko kana kilema, handu kwa kumbwa hena moro wa telele kughire mavoko ghoshe kana marende ghoshe. ⁹Kole ritho yapfo likakunika mighesho, likafunye na ulikumbe kua na iwe. Ni kicha mnu kwapfo iwe uingie hena ngalamo na ritho limwi handu kwa kumbwa hena moro wa telele kuke na mitho ghoshe. ¹⁰Lambuenyi ku mwanachemdaha umwi wa vandu va. Kwa ku namuvienyi ku ipfo kaghu kwa Ruva haghire malaika wavo mifiri yoshe vakya kilambua kyamu Papa wakwa ake kaghu. ¹¹(Zingatia: Maneno yanayooneka kama ya mstari wa 11, Kwaku Mwana wa Adamu alechie ikira kiya ngekyo kilerekie " hayakuonekana katika nakala bora za kale).

¹²Mndedunganya iki? Kole mndu aghire magonji ighana limwi, na limwi likareka, hii akaghare we ghaya makumi kenda na kenda fumbunyi na iivaria limwi lirekwe? ¹³Na akamilivona, kweri namuvienyi, alinuliwa ikela ghaya makumi kenda na kenda gharalerekie. ¹⁴Kwio kwio thiyo mifurie ya Papa wenyu wa Kaghu ku umwi wa vadu va areke. ¹⁵Kole mndughu wapfo akakuhira therefo, ghenda, ughemrora ikyo ngekyo kirake nicha maghari yenyu we ake weka. Kole akakuirania kwava ku kundem vwigihira mndughu wapfo. ¹⁶Mira kole arakuiranie, ondoa mndughu ungi imwi au vavi hamwi na iwe, kwa ku myumu ya vaonwa vavi au vararu kila kirerop kyadimshwa. ¹⁷Na kole akadaha imuirania, via kanisa kindo ki, kole kadaha he iirania kanisa, bathi na ave tha mmataifa na mgheondoa ushuru. ¹⁸Kweri namuvienyi; Kyokyoshe kiya mwakifinga mathangenyi na ipfo kaghu kyafingwa. na kyokyoshe mwakirughua mathangenyi na ipfo kaghu kyarughuliwa. ¹⁹Kangi na namuvienyi ku yenyu vandu vavi maghari yenyu vakqirikiliana hena kindo kyokyoshe mathangenyi vyakyakilomba ikyo Papa wakwa waipfo kaghu akihira. ²⁰Kwa ku vavi kana vararu vakavungana handu fwa rina yakwa, Inyi nike maghari yavo. ²¹Kangi Petro akacha akamvia Yesu, "Mndumi ni kando kalinga mdughu akanjivika uvichwa ni mreghe? Hata kando mfungate?" ²²Yesu akavavia, "Sikaku vie kando mfungate, mira hata makuhani mfungate kando makumi mfungate. ²³Fundu vya ikyo Vumangi vya ipfo kagu vufwenene na Mangi ng'anya aleshighie irekebisha mataro ifuma kwa mthoroo wakwe. ²⁴Ekinadunge irekibisha mataro umwi akaendwe kwakwe ngewe akyamlavia talanda fiku ikumi. ²⁵Kwaku aleshighie we njia alichu , mthuri wakwe aka amora akumbwe we mka wakwe hamwi na vana wakwe na kila kindo ake nakyo na thile ilikwe. ²⁶Hena ikyo mthoro akaghwa, akainamia ndi mothya yakwe akaghamba. "Mndumi, mbele njirimilia, na kuliha kila kindo." ²⁷Kwiyo mthuri wa mthoro uya, fundu vwe mghuria mbonea uya, akamlekela na imreghea thile iya. ²⁸Mira mthoro uya we akafuma na akamvona mthoro urwee, alekyamlavia denari ighana. Akamghomoa, akamkwida nthingo na imvia "Njiliha ngekyo ninakulavia" ²⁹Mira mthoro uya akamghwia urwee na imlomba mnu akighamba. Umbekevera kadu nainyi nakuliha. ³⁰Mira mthoro uya wa kuvoka akalegha. Handu ave m-aranja urwee, akaghenda akamkumba korokoronyi mpaka ho achemliha ikyo akyamlavia. ³¹Na vathoro vya vengi vekinavone ikyo kindefumia, vakapfwiwa ni ngoo mnu. Vakacha vakamvia mthuri wavo kila kindo. ³²Niho mthuri uya wa mthoro uya akamwilagha na imvia, "Imwe ku mthoro mvichwa, nilekuregherie iwe thile nilenakulavia kwaku kulenjolombie mnu. ³³Hii kivekutarire kyo na iwe umghirire mthoro uroo mbonea thafundu nainyi mkuvonerie iwe mbonea? ³⁴Mthuri wakwe akakwewa ni idinga na akamnikia kwa vatesi mpaka alihe thile yoshe avekyalaviwa. ³⁵"Nifo kwio Papa wakwa wa kaghu aghemuhira, kole kila umwiwenyu arakamreghie ndughu wakwe ifuma hena ngoo tenyu."

Chapter 19

¹Ikafumia Yesu akinamalie firero fyo, akavuka Galilaya, na akaghenda mwakenyi na Yudea mothia ya mfo Jordani. ²Luvungano lurwe lukamwivaria, na akavanura pfo. ³Mafarisayo vakamchia, vakamghera, vakambia, "Hii kiirikiriwe kwa mndu imleka ka wakwe kwa vundu vovoshe?" ⁴Yesu akaghalua na ighamba, "Muthoniie mwe ku we amuvumbie ivokaalemuvumbie mmi na mka?" ⁵Na kangi akaghamba, Kwa vundu vo mndu wakyumi avara ndie wakwe na mae wakwe, na ivwarana na mka wakwe, navo vavi vava mwiri umwi." ⁶Hena ikyo thi vavi he vo mira nimwiri umwi. Hanaikyo kiya akivwerenithe Ruva, mndu wowoshe anakithathara. ⁷Vakamvia, "Luvaha haniiki Musa alefuamorire ifunga hati ya talaka na ivaleka?" ⁸Akavavia, "Kwa vundu vwa ikongoma ya ngoo tenyu Musa alemuirikilirie ilekana na vaka venyu, mira tangu ivoka thilekwio yo." ⁹Na muviyenyi, ku yeyoshe aleka mka akwe there kwa mburi ye shida, na akaondoa ungi, andeshinda. Na mnduni aondoa mka alekiwe andeshinda. ¹⁰Valoshwa vakamvia Yesu "kole nifo kikei kwa mim na mka, thi kicha kyo iondoa." ¹¹Mira Yesu akavavia, Thi kila mndu airima iirikia marungo gha, there ku ni kwa vava du vairikiriwe ighuhia. ¹²Kwa ku haghire matowashi kwa kimoghwa kyavo ifuma ndenyi ya mae, Na kangi haghire matowashi vaghahiriwe ni vandu, Na haghire matowashi vakukuvikie matowashi vundu vwa vumangi vwa ipfo kaghu. ¹³Niho akaendiwe----- ya vana vadu kimacha avavikie mavoko kaghu yavo na ilomba, mira valoshwa vakwe vakabohija. ¹⁴Mira Yesu akaghamba "Valekenyi vana vadu vache kwakwa, kwaku vumangi vwa ipfo kaghu ni vwa vandu tha ivo. ¹⁵Na we akavikia mavoko ghakwe kaghu yavo na niho akavuka haya. ¹⁶Lambua mndu umwi akacha kwa Yesu na ighamba, "Mwalimu ni kindo kinga kicha kikyashighwa nikihire kimacha niirime inikwa ngalamo?" ¹⁷Yesu akamvia, "Haniiki kukwanjivetha ni kindo kinga kicha? Hana umwi du ngewe mcha, mira kole kukwashigha ivona ngalamo vwara torati ta Ruva." ¹⁸Mndu uya akamvetha, "Ni torati tinga? Yesu akarera. "Kunavwagha, kunashinda, kunaiva, kunafunya vuonwa vwa mongo, ¹⁹vavikie shima Papa wapfo na mama wapfo, na mfure mndu wa hawihi na iwe fundu kukufurie iwe kweka." ²⁰Mndu uya akavavia, "findo vyoshe fyo ndemifihira, ni nashighwa he kinga? ²¹Yesu akamvia "Kole kukwashigha iva mndu akolokie, ghenda, ughekumba findo fyoshe kughire na uvanika na iwe kwaghira, lulu ipfo kaghu kwa Ruva. Niho uche unjiivarie." ²²Mira mbwange uya akinaaranie fia Yesu andemvia, akavuka ashiniriwe kwa ku aleghire mari nyingi. ²³Yesu akavavia valoshi valoshwi vakwe, kweri namuviyenyi, kithinya kwa mndu mthuri iingia hena vumangi vwa ipfo kaghu. ²⁴Kangi namuviyenyi, ni rahisi ngamia iira hena ilomi ya thingano, ikela mndu thuri iingia vumangivwa Ruva. ²⁵Valoshwi vekinaichwe kwio vakathamamatamnu na ighamba, "Ni ungaa luvaha aghevona ngalamo?" ²⁶Yesu akavalambua akaghamba "Kwa vanadamu ikyo kikairime kyo, mira kwa Ruva fyoshe fyairima iva. ²⁷Niho Petro akamghalua na imvia, "Lambua fureghie fyoshe na fukakuivaria iwe. Ni kindo kiki fwaghenikwa?" ²⁸Yesu akavavia, "Kweri namuviyenyi, uya anjiivarilie inyi, henakighirikie kisha, igheri Mwana wa Adamu akighe ikaa hena Kipfumbi kya ngalamo yakwe, naimwe namwe mwagheikalia kaghu ya fipfumbi ikumi nafivi fya vumangi ivahukumu mbare ikumi na ivi ta Israeli. ²⁹Kila umwi wenyu areghire nyumba mamae, lumbwie, papa, vana, kana shamba kwa fundu vwa rina yakwa, aghuhia kando ighana na irithi ngalamo ya telele. ³⁰Mira vengi nge va Kuvoka ithanya vagheva va mwisho, na ngevo va mwisho, vagheva va kuvoka.

Chapter 20

¹Kwa ku vumangi vwa ipfo kaghu vufwenene na mweni mremi, avukirie akarero kimacha avone vahiri ndima hena mremi wakwe wa mizabibu. ²Akinairikiriane na vahiri ndima dinari imwi kwa mfiri, akavaruma hena mremi wakwe wa mizabibu. ³Akaghenda he kamtungo ka mathaa araru na akavona vahiri ndima vengi vamki ufua varaghire ndima yehira. ⁴Akavavia, "Naimwe ghendeni hena mremi wa mizabibu, na kyokyoshe kimuvaie namuliha". Henaikyo vakaghenda ighehira ndima. ⁵Akaghenda he magheri gha mathaa mtandatu na he magheri gha saa ya kwenda, na akahira kwio kwio. ⁶Kando kengi he igheri ya thaa ikumi na imwi, akaghenda na ivakolea vandu vengi vamki varaghire ndima yehira. Akavavia, Haniiki mumki ha muraghire ndima yehira mfiri mthima. ⁷Vakamvia, kwa ku haghire mndu wowoshe andefumka ndima. Akavavia "Na imwe he ghendeni hena mremi wa mizabibu. ⁸Igheri ya kyavukwau likinafike, mweni mremi wa mixzabibu akamvia myapara wakwe, Vailaghe vahiri ndima na uvalihe mariho ghavo idunga na va msirikijo mpaka wa kuvoka." ⁹Vakinache vava valenikiwe ndima chaa ikumi na imwi, kila umwi wavo akalinwa dinari. ¹⁰Vakinagheche vava vahiri ndima va kuvoka, vakadunga ku hangi vo valihwa ikela, mira vakalihwa kila umwi dinari imwi. ¹¹Vakinaghuhe mariho ghavo, vaka mnungumikia mweni mremi. ¹²Vakaghamba, 'vahiri ndima iva vethililia vo vandema kwa igheri ya thaa imwi du, mira kundevaananitha na ifwe, ifwe fududie mjigho mfiri mthima na iokewa ni mbari. ¹³Mira mweni mremi akaghalua na irera na umwi wavo, Mbwie, thihiri muveirikiliene mwe na inyi kwa dinari imwi? ¹⁴Ondoa kiya ngekyo kikuvaie na ughende kyapfo. Ni inuliwa yakwa ivanika vahirindima nivaondondorie thililionyi kiringanyo ikyo nikulihie iwe. ¹⁵Kana kinjivaie kyo ihira kiya ninakishigha na mari yakwa? Kana ritho yapfo lindevona funu kwaku inyi ni mndu mcha? ¹⁶Henaikyo wa mthililio ava wa kuvoka na wa kuvaka wa mthililio." ¹⁷Yesu akikwea ighenda Yerusalemu, Alevavondori valoshwa vakwe ikumi na vavi mbarinyi yakwe, na njiyenye akavavia, ¹⁸"Lambua fufwazengelela Yerusalemu, na Mwana wa Adamu aghevwarwa movokonyi gha varwe va makuhani na vandishi. Vamrumbulia kipfwa ¹⁹na vamnikia kwa vandu va mathanga kimacha vamnangie, vamchape na invamba. Mira mfiri wa kararu afufuka. ²⁰Niho mama wa vana va Zebedayo akacha kwa Yesu na vana vakwe. Akainanua ndi ifuma kwakwe. ²¹Yesu akamvia, "Kukwashigha iki? Akamghalua "Amurisha ku vana vavi vakwa vaikae, umwi kuvoko kwapfo kwa kumndumi na umwi kuvoko kwapfo kwa kumtho hena vumangi vwapfo." ²²Mira Yesu akaghalua na ighamba, "Kuichi kipfo ikyo kukwalomba. Kana kwairima ikinyughia kikombe ngekyo ninaghe kinyughia? vakambia. "Fwairima." ²³Akavavia, Kikombe kyakwa keni mwakinyugia. Mira iikaa kuvoko kwakwa kwa kumndumi na wa kumtho thi iamoro yakwa imunikanyi mira ni kwa vava vandemiandaliwa ni Papa wakwa." ²⁴Valoshwa vava vengi ikumi vekinaichwe kwio, vakashirwa mnu vundu vwa vandughu vava vavi. ²⁵Mira Yesu akavailagha vo voka na ivavia, muichi ku vaghererea mataifa vamutisha, na varwe vavo vatimitha nguju tavo kaghu yavo. ²⁶Mira inava kwio kwenyu. Kibanga kyakwe, wowoshe ashigha iva mrwe maghari yenyu ni ni thari ave mndima wenyu. ²⁷Na agheva wa kuvoka maghari yenyu ni thari ave mndima wenyu. ²⁸Tha fundu Mwana wa Adamu arachie ihiririrwa, mira ihirira, na ifunya moo wakwe uve ikia ya vengi. ²⁹Igheri vakyafuma Yeriko, luvungano lirwe lukamwivaria. ³⁰Na vakavona vandu vavi vapfwie mitho vaikee mbarinyi ya barabara. Vakakwera kaghu mairwi ghavo na irera, "Mndumi mwana wa Daudi, ufuvonie mbonea." ³¹Mira luvungano lukavabohija, na ivavia titenyi. Hatakwio vo vakaongera ikwera irwi yavo na kaghu na ighamba "Mndumi, mwana wa Daudi, ufuvonie mbonea." ³²Niho Yesu aka mka na akavailagha na ivavetha, "Mumwashigha ni muhirire iki." ³³Vakambia, "Mndumi ku mitho gheru gharughuke." ³⁴Niho Yesu akiva ku andevajichwa mbonea, akabalia mitho ghavo, vakaghughia ivona na vaka mwiiivaria.

Chapter 21

¹Yesu navaloshwa vakwe vakaghenda havwihi na Yerusalemu na vakaghenda mpaka Bethfage, hena fumbu ya mizeituni kangi Yesu akavaruma valoshi vavi, ²akavavia, Ghendenyi ho mothia mwakolea mbunda na mwawa wakwe itambiwe, handu nayo. Mutirunjue mutiende kwakwa. ³Ka kolea mndu wowoshe akamuvia kyokyoshe kya mbunda to mwavie ku mrumi akyatishigha, awativwighere. ⁴Kindo ki klefumirie kikirerwa nivaghevona ni midhari kivoniwe. Akovava, ⁵Vaviyenyi vepu vya Sayuni, lolea Mangi wafwo akyacha kwenyu, ni mhoo akweria mbunda, na mwana wa mbunda wa kyumi, mwana wa mbunda ngache. ⁶Kangi valoshi vakamka waihire dhafundu Yesu alevavirie. ⁷Vakaghenda mbunda, na ivikadhori tavo kaghu ya mbunda, nawe Yesu akalia ho. ⁸Na vengi vakaala thori tavo irirenyi, navengi vakatema fyara fyamiri vakaala barebarenyi. ⁹Vandu vengi mnu vamdho ngolelie Yesu mothia na vya vawwiivaririe mkarera kwa irwi, vakighamba. Hosana kwa mwana wa Davidi! Ni mghebarikiwa achie kwairina ya Mndumi. Hosana ipfo kaghu kwa ruva!" ¹⁰Yesu akinafike Yerusalemu, mri mdhima ukakangika navakaghamba, Iu nii? ¹¹Voshe vakaghamba, iu ni Yesu mghevona, ifuma Nazareti ya Galilaya. ¹²Kangi Yesu akaingia nyumba ya Ruva; akavatangira voshe na ipho bwang'a alevakolehie vwakyaghamba na ighua hena nyumba ya ruva. kangi akaphuluta medha na fiphumbi vavevakumbia na mabeta. ¹³Akavavia, iandikiwe nyumba yakwa ni nyumba yeombea mira imwe muendeighosha mbanga yava ghedhokana, ¹⁴Kangi vaphie midho filema vakacha hena nyumba ya ruva, nawe akavakira. ¹⁵Mira igheri varwe va nyumba ya Ruva wa vagheandika vakinavone firumo afihirime navakina ichwe vanake vakyalotha hena nyumba ya Ruva na ighamba Hosana kwa mwana wa Daudi, "vakakwewa ni iding'a. ¹⁶Vakamvia, "Kundeichwa kyo kikyarerwa ni vandu vaa? Yesu akavavia Yee! Mira muwaghera ighona mwee, Heikyo muyumu ya vanake fivocha vakyaonga haghire itumbishwa mnu? ¹⁷Heikyo Yesu akavara akafuma bwang'a ya mri wa Bethania na akalaa pho. ¹⁸Iho kakero akivwia mrinyi, aghechue nja. ¹⁹Avona munabaimbai wa irira. Akamivaria, mira havonire, kindo kyo kyoshe hera mri dho we ni maringa du. Akawia, hanaghira ndunda he. Igheri iyoiyo mri wia ukauma. ²¹Valoshwa vakinavone, vakamaka vakarera, "kindeva kwia mri undeuma fia? ²⁰Yesu akavavia, kweri ninamvia kole muraghire miirikilie ya keni, mwairima ihira kihirirwe kwa mri iu mwe, mira mwauvia hata fumbu liondoliwe likumbwe baharinyi na kyahirika. ²²Kyokyoshe mwakilomba, kunu mkirikilia mwavwara. ²³Yesu anafike hena nyumba ya Ruva, varwe vaghedhongo wa na vagothi va vandu vakamchia igheri akilopsha naivedha, Ni kwa malaika unga akyahira findo fii? Na niunga akumkie vurwe vuu? ²⁴Yesu akavavia. Nanyi hee wa wamuvia kindo kimwi kole mukanjivia, nanyi he kwio kwio na muvia ni vurwe vukii nivuhirire findo fii? ²⁵Upatidho wa Yohana ulefumie kwii, ipho kaghu kwa Ruva kaghu kwa vaidhanga? vakaviana voka, vakighamba, fughambe, kufumie ipho kaghu afuvia, hamki muramwiirikili. ²⁶Mira fukaghamba kuvefumia kwa vakiidhanga, fukyaavaova vandu vengi, kwaku voshe vavoni Yohane mghevona fvoshe. ²⁷Kangi vakamvia Yesu vakaghamba, "Fumwiichi fwe. Akavavia he, nyi ku vurwe vunga ni wahira findo fii. ²⁸Mira mumwaririkana ikii? mru aghire vanake vavi. Akaghenda kwa umwi akamwia, Mwanakwaa ghenda ughehira ndima shambenyi ya midhabibu. ²⁹Dhanya, Mwanake akaghamba, thikyaghenda nyi, Mira kunu nyuma akariri kana akaghenda. ³⁰Na mndu akaghenda kwa mwanake wa kavi akamvia kindo kiakia. Mwanake iu akaghamba, naghenda, mrumi, mira araghende. ³¹Ni unga hena ivo vaviahirire kicha kwa Papa wakwe? vakaghamba, we voka. Yesu akavavia kweri ninamuvia; vaghevunganya kodi na vaghehira fivichwa vaingia hena vurwe vwa Ruva imwe mranaingia. ³²Kwa ku Yohana alechie kwenyu kwa irira icha, mira mulemwiirikilie mwe, igheri vaghevunganya kodi na vaghehira fivichwa valemwiirikilie. Na imwe, mkinavone ikyo kihirikie, muleirimie irumbua mri kinedha muirikilie. ³³Iramienyi kidhoma kingi haleghire mndu, mndu aleghire ishamba irwe mnu. Aleviee midhabibu akavika udharigha wakachemba kyombo kyekamia divai, akaagha na mwara wa vagheria, akavakodisha vaghetunza midhabibu. Akavuka akaghenda hena ithanga lingi. ³⁴Kigheri kyekova midhabibu ukinafike hamwi, akavaruma vahiri ndima hena vagherema midhabibu iondoa midhabibu yakwe. ³⁵Mira vagherema dhabibu vakaondoa vahiri ndima wakwe, vakavakava umwi vakamvwagha ungi, vakamkava na mawe. ³⁶Mweni shamba akaruma he vahiri ndima he vengi, vengi ikela vya vevoka, mira vagherema midhabibu vakavahirira vwiavwia. ³⁷Luvaaiho mrumi wia akamruma mwanake wakwe akaghamba vawwiichwa mwana wakwa. ³⁸Mira vagherema midhabibu vakinavone mdhoro wia, vakiviana niwe mwenicha. Njonyi, fumvwaghe fuondue vurwe vu. ³⁹Vakamondoa vakamkumba bwang'a ya shamba ya midhabibu na vakamvwagha. ⁴⁰He mdhuri wa shamba ya midhabibu akighecha, avahirira iki vagherema midhabibu? ⁴¹Vakamvia, Avakonda vandu voshe vaghehira fivichwa hena irira ivichwa kangi alikodisha vagherema vengi vya midhabibu, vandu mingavo midhabibu ikivira. ⁴²Yesu akavavia, "Mudhomie hena maandiko mwe. Ku iwe valileghie vagheagha, lindeva iwe ya mthingi. Ili lifumie kwa mrumi, namiyemaka midhonyi kweru? ⁴³Heikyo ninamuwia, Vurwe vwa kwa Ruva vwaondowa ifuma kwenyu naimnikwa idhanga ndunda ta kwe. ⁴⁴Na wowoshe aghewa kaghu ya iwe yo atenywa firumbue

rumbue. Mira kwa wowoshe amvia, yamshagha."⁴⁵Varwe vaghedhongolea na mafarisayo vakinakichwe fidhoma fyakwe, vakavona ku akyavarera vo. ⁴⁶Mira vakashigha ighola mavoko ghavo kwakwe, vakavaovoa vandu kwakia vandu valemvoni ku mghevyona fwoshe.

Chapter 22

¹Yesu alerevie navo he kwa fidhoma, akighamba, ²"Vumangi vywa ipfwo kaghu vufwenene na mangi aleendungadhu ya mlondolo ya mwanake wakwe. ³Akavaruma vadhoro vakwe ivakaribisha hena mualiko icha hena ngadhu ya mlondolo, mira varache. ⁴Mangi akaruma he vadhoro vengi, akaghamba, Vaviyenye voshe vaalikkiwe, Loliyenye niendee kijo. Njaghu na ngache takwa tivirire mafura tichinjiwe, na findo fyoshe fikeho, Njonyi mlondolonyi. ⁵Mira vandu varakikwere mrwe hena ngadhu yoo. Vengi vakaghenda mireminyi yavo, na vengi vakavwia hena biashara tavo. ⁶Na vengi vakavaivaria vadhoro va mangi vaka varawisha na ivavwagha. ⁷Mira mangi akatekerwa. Akaruma vashikari vakwe vakavavwagha na iiokea mri wavo kwa moro. ⁸Kangi akavavia vadhoro vakwe, "Vaghealikwa dhivovo vo. ⁹Heikyo ghendenye hena vandu vavunganyikie na irirenyi irwe, muvailike vandu vengi mnu fundu mwairima vache hena ngadhu ya mlondolo." ¹⁰Vadhoro vakaghenda hanairira irwe naivakakaribisha vandu vovoshe vavavonire, vecha na vavichwa. Heikyo nyumba ya mlondolo ikaichua vaghenye. ¹¹Mira mangi akinaingie ighevona vaghenye, akanamndu umwi araree thori ya mlondolo! ¹²Mangi akamwedha "Mmbwie, kivia kwia iingia ha kuraghire thori ya mlondolo? Na mru dho akatia chwi arerie kyokyoshe we. ¹³Niho mangi akavavia vadhoro vakwe, "Mphungenye mndu uu mavoko na marende na mumkumbe bwang'a hena mma, ipho haghire ifugha na ishagha maghegho. ¹⁴Kwa ku vandu vengi vaileghwe, mira vaghedha ghuliwa ni vadu. ¹⁵Niho mafarisayo vakavuka vakapanga fundu vagemvwaru Yesu hena firero fyo afirerie we. ¹⁶Niho akavaruma valoshi na Maherode. Naalemvirie Yesu, "Mloshe, fuichi ku iwe ku mru wa kweri kangi kuchiloshwa ifura ya Ruva ya kweri. Kuchidhara firero fya mndu ungi kuchirora ipende vandu pho. ¹⁷Heikyo fuvie, kukwaririkana ikii? Ni keni sharia iliha kodi kwa kaisari hang'u hai? ¹⁸Yesu aveichi vuvichwa vwavo na akarera, "Haniki mumwanjighera, imwe vanafiki? ¹⁹Njirorenye pedha ichilihi wa kodi. Niho vemwendievemwendie dinari. ²⁰Yesu akavavia, Fani na rina li ni yai? ²¹Vakarera" Nikaisari" Niho Yesu akavavia, Mwikenyi kaisari findo nighefyakwe na fya Ruva mumnike Ruva. ²²Vakinaichwe kwio vakakugha. Kangi vakavuka vakaghenda fyavo vakamra. ²³Mfiri idho masadukayo valechie kwa Yesu, vava vachighamba haghire ivukia kwa vaphie ho. Vakamvia, ²⁴vakarera, "Mloshe, Musa alererie, Ikiva mndu aphie arapherie mwana, wavo wakwe ammondue mka wakwe amghirie vana kwa wavo wakwe aphie. ²⁵Iho vaveke vavo mfunga te. We voka aleondorie kangi akafwa aranaghira vana. Akamreghea wavo mka. ²⁶Kangi wavo iva kavi akahira kwiokwio, kangi wia wa kararu, ikava kwio mpaka wia wa mfungate. ²⁷Vakinahire kwio voshe, mka wia nawe akafwa. ²⁸Hena ikyo akighevuka mkadho agheva mkawai hena vandu vo mfungate? Kwa ku voshe valemundorie. ²⁹Mira Yesu akavavia, Mumwakonda kwa ku muraichi maandiko nanga nguju ta Ruva. ³⁰Kwa lia hena ivuka vandu vachiondoa handu iondolewa vo. Mira vandu vachiva dha malaika ipho kaghu kwa Ruva. ³¹Mira vaghevukia hena kifwa vanadhoma kia Ruva alekirerie kwenye, airera, ³²Inyi ni Ruva wa Abrahamu Ruva wa Isaki na Ruva wa Yakobo? Ruva thi Ruva wa vaghefwie vo, mira ni Ruva wa voke na mo." ³³Kigheri vagemwirahia vakinaichwe kwio, vakakugha malosha ghakwe. ³⁴Mira mafarisayo vakinaichwe Yesu akavamta Masadukayo, vakakuvunganya vo voka handu hamwi. ³⁵Umwi wavo akava wa sharia, akamvia kwa imghera. ³⁶Mloshe, iamoro linga irwe ikela ghoshe hena sharia?" ³⁷Yesu akavavia, Nimidhari umfure Mndumi kwa mo wafwo woshe, na ngoo yafywo yoshe, nakwakariongo tapho toshe. ³⁸Ili niyo iamoro irwe ye voka. ³⁹Na ya kavi ifwenene na iyo. Ni midhari ufure mndu umfure mndu wapho wa avwihi fundu kukufurie kweka. ⁴⁰Sharia toshe tavo tavaghevo na titatikana na sharia ti ivi. ⁴¹Na mafarisayo vaghekungenye handu hamwi, Yesu akavavivia kindo. ⁴²Akighamba, "Imwe mumwaririkana iki kwa kristo? We ni mwanake wai? Navo vakaghamba, "Ni mwanake wa Daudi." ⁴³Yesu akavavia, "Ni kwa kwia Daudi hena Ngoo akyailagha Mrumi, akighamba, ⁴⁴Mrumi alevavirie Mrumi wakwa, ku Mrumi, mpaka ivavika vavichwa vafwo vave dhinyi ya marende ghafwo?" ⁴⁵kole Daudi akyamwiilagha Kristo "Mrumi" ni kwia ava mwanake wakwe? ⁴⁶Haghire airimie imghatuta kindo kyokyoshe ho kangi, na haghire agherere he imvia firero ivokaea mfiri dho na ifwo modhia.

Chapter 23

¹Naakarera na vandu vengi na valoshi vakwe. Akaghamba, ²Vagheandika na Mafarisayo vya kyaikalia kipfumbi kya Musa. ³Heikyo kyokyoshe vamuvia muhire, munnaleka kirenyi mukivaondolea, Mira mu naivanamiikalie yavo, kwaku vachirera findo varakyaafihira. ⁴Kweri vo vachiphunga mjigho ilemerie mira vo varakyaikuruka, ha kangi varuka vandu he makotha ghavo. Mira voka vakyateshuta hata muyu ikuruka. ⁵Findo fyavo, vachihira nedha vavonwe ni vandu, Kwa ku vo vachipamua masaduku ghavo na iongera vurwe vwa dhoru tavo. ⁶Na vo vafurie irera firwe hena ngadhu na hena fiphumbi fya varwe va masinagogi, ⁷na iirikirwa kwa shima firero fya ufuva, naiilawa "Valoshi" ni vandu. ⁸Mira imwe muvie iilaghwa "Valoshi mwe, "Kwa kia mwa Mlosi umwi du, na imwe ndughu. ⁹Munailagha mndu wowoshe iha idhangenyi ku ni papa wenyu, kwa ku mughire Papa umwi du, nawe akepho kaghu. ¹⁰Nanga mna cheilawa valodshi kwa ku mughire Mlosi umwi du Kristo. ¹¹Mira nighewe mrwe maghari yenyu ava mghavi yenyu ava mghemudholea wenyu. ¹²Wowoshe akughata avutirwa. ¹³Mira vwathi vywenyu vagheandika na Mafarisayo vanafiki? Mumwa vaphunga vafundu vurwe vywa ipho kaghu. Na imwe mwairima iingia mwe, na mmairikia vagheingia ihira kwio vo. ¹⁴Vwathi vywenyu vagheandika na mafarisayo, vahafiki! kwa ku mumwaya kijo kwa vaka vapfwie ni voni na unafiki wenyu nailomba malomba macha hena ikyo milaho yenyu yava mirwe mnu. ¹⁵Vwathi vywenyu vagheandika na Mafarisayo, vanafiki! Mwatola kinu nu kya eve imvika mndu uumwamini mghekyaghalosha, na akiva dha imwe, mumwahira kando kavi ya mwanake wa Jehanamu dha fundu imwe mweka mukei. ¹⁶Vwathi vywnyu vwaghe dhongolea muphie midho, na imwe vagherera, Wowoshe akyaapa hena nyumba ya Ruva, dhi kindo kyo. mira akyaapa kwa ito ya Ruva hena nyumba yakwe, aphungiwe na kiapo kyakwe. ¹⁷Imwe muphie midho vapumbafu, kinga nighe kirwe ikela kingi ito ya Ruva hang'u nyumba ya Ruva ningeyo kindo kicha kwa dhahabu kwa Ruva. ¹⁸Na wowoshe akikyaapa handu hetathia, dhikindo kyo. Mira akiaapa kwa itathi like kaghu yakwe, aphungiwe na kiapo kyakwe. ¹⁹Imwe vandu muphie midho ni kinga kirwe ikela kingi, itathi hang'u ito ya Ruva mingeyo iyavikwa nicgha liyafunywa kwa Ruva? ²⁰Kwa ikyo idho akyaapa kwa handu hetathia akyaapa kwa findo fyoshe fike kaghu yakwe. ²¹Naidho akyaapa kwa nyumba ya Ruva, akyaapa kwa idhoake voshi yakwe. ²²Naidho akyaapa kwa ake Kaghu, akyaapa hena kiphumbi kirwe kya Ruva ake kaghu yakwe. ²³Vwathi vywenyu, vagheandika na Mafarisayo, vawafiki! Kwa lia mumwalilia itathi. Mira mumwaleka findo firwe fya skavia na keni, vacha na miirikilie mira mumwashighwa mughahire, thiku muleke ihira fingi mwe. ²⁴Imwe vaghedhongole vaghe fwa midho, imwe ingemwe mumwachekesha kafinyu kadu mira mwairima ngamia! ²⁵Vwathi vwenyu vagheandika na Mafarisayo, vanafiki! kwakia mumwadhamba bwang'a fikombena bwang'a ya dhahhani, mira voshi haghire dhuluma na iraghira ficha. ²⁶Imwe Mafarisayo muphie midho, dhambenyi voshi kikombe na voshi ya dhahan nedha ughongo wa bwang'a nadho uele. ²⁷Vwathi vwenyu, vagheandika na Mafarisayo, vanafiki! kwa kia mufenene na mambira ghofiriwe chokaa kwa bwang'a ghafiriwe chokaa kwa bwang'a ghavonekana ni mecha, mira kwa voshi ghaichue maghua ghavaghefwaa na fyoshe kichafu. ²⁸Ni kwiokwio, naimwe kwa bwang'a mumwavone ka va keni mothia kwa vandu, mira kwa voshi muichure unafiki na vuvichwa voshe. ²⁹Vwathi vwenyu, vaghendika na Mafarisayo, vanafiki! Kwa ku mwaagha mwambira na vaghevona na ighachemba mambira vandu vya keni. ³⁰Imwe mumwaghamba, kole fuvefwaikaa mifiri ya vapapa veru, fuveirima ikuta damu ta vaghevona fe. ³¹Heikyo mumwakughamba mweka ku imwe muvanake kwaivo vavavwaghie vaghevona. ³²Kangi imwe, mumwava mundeikaa hena uchafu wa vapapa venyu. ³³Imwe njoka, muvana ke va mbare njiki mwaghee kwa ihukumiwa jehanamu? ³⁴Heikyo, Lolea, ninavaruma kwenyu vaghevona, vandu va hekima, na vagheandika vengi mwavavwagha na ivavamba. Na vengi mwavashasha voshi ya masinagogi ghenyu naivatangira mrinyi iu ighenda ungi. ³⁵Kindo kyafumia kwenyu hafumia damu toshe ta vecha tikutive idhangenyi, ivokea damu ya Habeli ahirire ficha na damuya Zakaria mwanake wa Barakia, mamvwaghie handu hacjhie na hetha ngama. ³⁶Kweri, ninamuvia, vindo fiftyoshe fyavoneka hena mbare ii. ³⁷Yerusalemu, Yerusalemu iwe kukikyavwagha vaghevona na ivakava mawe vya ningeyo vagherumwa kwapfo! Ni kando kalinga nivungenye vawake vapho dhafundu nguku ichivunganya fichio fyakwe hena makungo ghakwe, mira kurikirie pho! ³⁸Lolea nyumba yapho indereghwa vukivenyi. ³⁹Nanyi ninakuvia, ivokea luvaha na mothia kwanjivona pho, mpaka ukigherera, "Andebarikiwa itho kwa irina ya Mrumi."

Chapter 24

¹Yesu akafuma nyumba ya ruva akaghenda fyakwevatoshi vakwe vakamwiivaria vakamrora manyumba ghedhangamia. ²Mira akavaghaluta na ivavia, "Yeto, muvoni findo fi fyoshe mwee? Kweri ninamuvia, hagire iwe yachererwa kagu ya lingi gharabomoriwe gho." ³Na akinaikae fumbu ya Mizaituni, valoshi vyakwe vakaghenda na ighamba, "Fuvai findo fi fya fumia indii? Ni kindo kiki kyarora icha kwafwo na mwisho wa idhanga? ⁴Yesu akavaghaluta na ivavia, "Ikaenyi nicha hana cha mndu akamulemba. ⁵Na vengi vacha kwa rina yakwa. Vaghamba, "Inyi ninyi Kristo wa vavareta vengi. ⁶Mwaichwa fira ipho na ipho. Lolienyi munaghira muekoneko, kwa ku findo fi midhari figumie; mira mwisho wava unacha dho. ⁷Kangi idhanga ya vuka ighekava idhanga lingi na mangi ighekava mangi ungi: Haghira nja na fididimo mbai handu hengi. ⁸Mira findo fi fyoshe ni dhaivoo ya mghechunguka. ⁹Ni vavafunya kwaivalidha vwadhi naivavwagha. vamuchukiwa madhanga vundu vwarina yakwa. ¹⁰Niho vengi vakutana na irengeana naichwa mading'a voka kwa voka. ¹¹Vaghevona vengi va mongo vafumia nailamba vengi. ¹²Kwaikyo vuvichwa vwaongereka, ifurana ya vengi yaho. ¹³Mira arimilia idho, akirwa. ¹⁴Injili ii ya umangi ya rerwa idhangenyi ithima ishuhudia madhanga ghoshe. Naviho mdhio wacha. ¹⁵Heikyo, mukivona ichukidhana na ikonda, lilegha mbiwe ni mghevona Danieli undemka handu harwe (mghehdoma naamanye), ¹⁶niho vake Yuda varichilia mafumbunyi. ¹⁷Nawia ake kaghu kindengu kya nyumba anairima ighara mbai igheondoa ki ndo kyokyoshe kike voshi nyumbenyi yakwe, ¹⁸nandho ake ghambenyi anamvia igheondoa dho yakwe. ¹⁹Mira vwathi vwavo valke na mwanake na vava vagheongedha mifiri yo! ²¹Ombenyi ku iricha yenyi kunacheva mfiri wa mbeho, ang'u mfiri wa dhabato. ²⁰Kwaku haghira vwadhi vurwe, ang'u hanafumia vadhivo ivohia ivumba idhanga mpaka luvaha, mira haghira heho. ²²Kakolea mifiri yo irapu ngethweghire mghekia ho heri. Mira kia haghire vadhaghuriwe, mifiri yo ya punguthwa. ²³Kangi hakaghira mndu wowoshe amuvia tolea, kristo akewa! Kristo ake kwia kunafirikia firero fyo. ²⁴Kwa ku makristo gha mongo na vaghevona va mongovacha na fwemakisha, kinedha vaghudhe, na vava vadhaghuriwe. ²⁵Lolienyi, nindemuvia findo fywo firanacha. ²⁶hHeikyo, vamuvia, Kristo ake jangwani, mumwaghenda pho jangwani. Hang'u, Lolienyi, voshi nyumba, "mnafivwara firero fyo. ²⁷Fundu kimeleko ikyamwika ifuma mwashariki na imwika magharibi, ni fundu aghecha mwanake wa Adamu. ²⁸Hohoshe naghire kimba, ipho fihama vikuvungenye. ²⁹Mira kigheri kya vwadhi vurwe mifiri yo, Ruva yavikiwa mma, mwiri ivafunya kilanga kyakwe dho, nondo tava ifuma kaghu, na nguju taipho kaghu, na nguju taipho kaghu tathindika. ³⁰Niho mwanake wa Adamu avonekana kaghu, nambare toshe ta idhanga vaomboledha vamvona mwanake wa Adamu akicha mailwinyi kaghu na nguju nduwe mnu. ³¹Avaruma malaika vakwe kwa irwi irwe ya tarumbeta, navo vavavunganya handu hamwi na vadhaghuriwe vakwe ifuma pande inya ta idhanga, ifuma kaghu na ungi. ³²Kuloshenyi ifumana na mvining'u du kyara kikibusha naifunya mara, mwamanywa kwarikuke havwihi. ³³Heikyo, mkamivona findo fi fyofyoshe, mumanye ku mifiri ni havwihi milangonyi. ³⁴Kweri ninamuvia, mbare yo ikaireyo, fi ninge fyo fywafumia fyo, mfiri dho. ³⁵Kaghu na idhanga fyaira, mira firero fyakwa fyaira fyo. ³⁶Mira mfiri wia na igheri yo haghire mri aichiwe hata malaika va ipho kaghu, hata mwamake, mira Papa weka du. ³⁷Dhafundu alekeiigheri ya Nuhu, nifo fundu kyava icha ya mwanake wa Adamu. ³⁸Ang'u mifiri yo haranacha aghrika vandu valekyaya inywa vakiondoa naiondolewa mpaka mfiri Nuhu akiingia hena Safina, ³⁹na vagheichi kindo kyo kyoshe vo, mwera ukinache uvabula voshe nifo kyagheva icha ya mwanake wa Adamu. ⁴⁰Niho vandu vavi vake mremintyi umwi aondolewa na umwi akareghwa. ⁴¹Vaka vavi vakyava vakyashagha handu hamwi umwi aondolewa, na umwi akarewa. ⁴²Heikyo, muve midho kwa ku muichi mfiri unga akyacha Mrumi wenyu. ⁴³Mira mumanye ku, kole Mrumi mweni nyumba akyacha ni igheri linga mgheiva aghecha, agheirikia nyumba yakwe itenywe yo. ⁴⁴Heikyo kikyashigha muve mumki, kwa ku mwanake wa Adamu acha igheri mraniichi. ⁴⁵heikyo niidho mcha, mdhoro aghire kariongo, ngewe Mrumi wakwe amnikie vurwe kaghu yavakwe, nedha avanike kijo igheri liviee? ⁴⁶Abarikiriwe mhiri dho, ngewe Mrumi wakwe amkolea ahira kwio kigheri kive akichaa? ⁴⁷Kweri ninamuvia ku Mrumi avika kaghu kindo nighekyakwe. ⁴⁸Mira kole mdhoro mvichwa akighamba ngoonyi yakwe, Mrumi wakwa andechelewa," ⁴⁹na akavoka ivakava vahiri ndima vakwe, na akya na iirwa nyafi. ⁵⁰Mrumi mdhoro dho achahena mifiri na igheri yo aliichi we. ⁵¹Mrumi wakwe amtema firumbue fivi na imvika hena ugghongo lumwi na vanafiki, ningeho haghu ira ifugha naishagha maghegho.

Chapter 25

¹Niho vumangi vwa ipho kaghu uvwa fananishwa na vali ikumi valeondorie taa tavo naivuka ighenda ighemghuhia mrumi wa mlondolo. ²Iva vatamu nilevapumbafu na ivo vatanu valekagharie. ³Vali vapumbafu valeondorie taa tavo, valeondorie mafura vo neri. ⁴Mira vakagharie valeondorie fyombo fighire mafura handu hamwi na taa tavo. ⁵Kigheri mrumi wa mlondolo andechelwa icha, voshe vwarwa ni mario vakalaa. ⁶Mira igheri ya kio maghari neleghire na ngunga, Lolea, mrumi wa mlondolo! Fumenyi bwang'a mughemghuhia. ⁷Niho vali voshe vakavukia vakaacha taa tavo. ⁸Vaya vapumbafu vakavavia kaya vakagharie, Fughavienyi mafura ghenyu ang'u taa teru titaphwa. ⁹Mira kaya vakarie vakavaghaluta na vakavavia, Kwaku ghakyafu tosha ifwe na imwe gho, neikyo ghendenyi kwaghekumbwa vavakumbie mafura. ¹⁰Kigheri vandeghenda igheghua Mrumi wa mlondolo akacha, na voshe vavemverie vakaghenda nawe hena ngadhu ya mlondolo, nakyoti kikafingwa. ¹¹Kamtungo vakacha vali vengi na vakarera "Mrumi, mrumi, furughulie." ¹²Mira akavaghalua na irera, kweri ni na namuvia, Inyi dhimwiichi nyi. ¹³Heikyo lolienyi, kwaku muraichi mfiri hang'u igheri. ¹⁴Ni dhalia mndu avekya shigha ighenda ndabo hena idhanga lingi. Alevailleghe vadhoro vakwe naivanika vudhuri vwakwe. ¹⁵Umwi wavo akamnika ivi na wia ungi akamnika talanta imwi. Kila umwi aondorie fundu vanikiwe, na mru dho ndambo takwe. ¹⁶Kimothia wia aleondorie talanta idhwanu akaghenda ighetihirira ndima akaende tingi idhwanu. ¹⁷Nawia alenikiwe talanta ivi, akande tingi ivi. ¹⁸Mira mdhoro alenikiwe talanta imwi, akaghenda akashima iborongo akadhughana pedha ya mrumi wakwe. ¹⁹Kigheri kikafika, mrumi wa vadhoro vo akavwia naichemba mataro ghavo. ²⁰Wia mdhoro alenikiwe talanta idhwanu akacha akaende talanta tingi idhwanu, akaghamba, Mrumi, kulenji nikie talanta idhwanu Lolea, nindeongera tingi talanta idhwanu. ²¹Mrumi wakwe akamvia, navache mdhoro mcha mnu! kundehira ficha kwa finda. Nakunika vurwe hena findo fingi ingia unuwe kwa mrumi wapho. ²²Mdhoro anikiwe talanta ivi akacha akaghamba, Mrumi kulenjinikie talanta ivi. Lolea, nindevona talanta tingi ivi. ²³Mrumi wakwe akamvia, havache mdhoro mcha mnu kundeva mcha kwa findo fidu. Na kunicha vurwe kaghu ya findo fingi. Ingia umuliwe na mrumi wapho. ²⁴Heikyo akacha mdhoro alenikiwe talanta imwi akarera , Mrumi, niichi ku iwe ku mru mkai. Kuchirunda handu kuraviee, na kangi kuchikova handu kuraremie. ²⁵Inyi nileovohie, mikaghe igheidhughana talanta yapho terinyi. Lolea, kaghu re iya ni ghe yapho. ²⁶Mira mrumi wakwe akamvia, "Imwe kumdhoro mmbichwa kangi mhani, kuichi ku nichu runda dhiravie na ikova handu dhiravemie. ²⁷Heikyo kuvekyashighwa pedha yakwa uvike bengi, uvwie kwakwa nigheondoa iya ya kwa na faida. ²⁸Heikyo mdhokenyi talanta na mumnike mdhoro wia wa talanta ikumi. ²⁹Kia mru aghire, aongererwa ikela hata ikelesherwa mnu. Mira wia araghire kindo, naikyo akighire adhokwa. ³⁰Mkumbeniyi bwang'a mmenyi mdhoro aravie, ningehe haghira ifugha mnu naishigha maghegho. ³¹Igheri mwnake wa Adamu akighechwa na vurwe vwakwe na malaika handu hamwi nawe, niho agheikaa kaghu fifwumbi kyakwe kya vurwe. ³²Madhanga ghoshe ghavunganyika modhia yakwe, nawe avatanidha vandu, dha mrisha akyatanidha magonji na mburi. ³³Avika magonyi kuvoko kwakwe kwa kumrumi, mira mburi avika kuvoko kwa kumdho. ³⁴Kangi mangi avavia kaya vake kuvoko kwa kumrumi, Njonyi, mubarikiriwe ni Papa wakwa muikae hena vurwe uvikiwe kwenyu ivokea mdhingi ya idhanga. ³⁵Kwaku nilechue nja mukanji nika kijo; Nilemghenyi mkanji karibisha. ³⁶Nileke ruhu, mikanyiraa dhori; Nilemuaji mukanjiri ghita; Nileke kifwungoji mukacha ighenjivona. ³⁷Niho kaya vecha vakamghalua vakamvia, Mrumi, niindi fulekuvonire kuchue nja , na fukakunika kijo? Hang'u lakafukanika mringa? ³⁸Na niindi kelemghenyi wafuka kukabisha? Hang'u kukeruhu fukakuraa dhori. ³⁹Na niindi kelemuaji, na kiphwungonyi, wafukacha ighekuvona? ⁴⁰Na mangi akawaghaluta naivavia, kweri ni namvia, ikyo muvairirie veru va kwa vandu, munjihirie inyi. ⁴¹Niho akavavia ivo vake kuvoko kwakwe kwa kumdho. Vukenyi kwakwa, mregheriwe mumu ghedenyi moronyi wa telele muvikiriwe na shetani na malaika vakwe. ⁴²Kwaku nilechue nja muranjinike kijo; Nilechue laka muranjinike mringa; ⁴³Nile mghenyi muranjikaribishe nileke ruhu muranjirae dhori, nilemuaji wanilepwungiwe kipfwungonyi, mira munjilolelie mwe. ⁴⁴Niho navo vakamghalua vakarera, Mrumi, niindi fulekuvonire kuchue nya, hang'u ruhu, mghenyi, hang'u kuke kiphwungonyi, furakutedhie? ⁴⁵Kangi akavaghalua na irera, "Kweri na namuvia, kia ningekeyo muravahiririe umwi wa iva vandu munjihiririe inyi mwe. ⁴⁶Iva vaghenda vwadhinii vwa telele mira iva vecha hena ikia ya telele."

Chapter 26

¹Igheri Yesu akinamaliele firero fyoshe fyo, akavavia valoshi vakwe, ²Muichi ku mifiri ivi ichie haghira ngadhu ya pasaka na mwanake wa Adamu afunya nedha avabwe. ³Na varwe vaghetathisha na vaghothi na vandu vakadhangana handu hamwi hena kirombo kya mghetadha mrwe, achiilawa kayafa. ⁴Vakalagha na fundu vamvvara Yesu naivwagha. ⁵Kwaku valghambie kinachi rika kigheri kya ngadhu, kinedha hanacheghira fujo hena vandu. ⁶Kigheri Yesu ake Bethania hena nyumba Simoni mkoma, ⁷akiva akugholele medhenyi mka umwi alechie kwakwe akukie mkebe uleghire mafura ghamhako mrwe. nakaghamimia hana mrwe wakwe. ⁸Mira valoshi vakwe vekina vone kwio, vakaichwa madinga naighamba, Haniki hadhara ii? ⁹Igha ghagheirima ghakapwe kwa vunguri vurwe vanikwe vakiva. ¹⁰Mira Yesu, akiva aichi ki, akavavia, Haniki mumwamdhumbua mka uu? Kwa andehira kindo kicha kwakwa. ¹¹Vakiva muke navo mifiri yoshe mira mukaikaenanyi mifiri yoshe mwe. ¹²Kwaku vakinairikilie mafura hena mwiri wakwa, alehira hena mwiri wakwa, alehirire kwio kwa irikwa yakwa. ¹³Kweri ninamuvia, hohoshe Injili ikyabirikirwa kunu idhangenyi yoshe, kindo akihirire mka uu, kangi kyava kikyarerwa naimkumbuka. ¹⁴Niho umwi wavaya ikumi na vavi, ailewe Yuda Iskariote, vavi, aleghendie kwa varwe va mtadho. ¹⁵naakamba, Mwanjinika iki nikimururaa? Vampimia Yuda firumbue thelathini fya pedha. ¹⁶Ivokea kigheri akashigha fundu amfunya. ¹⁷Hata mfiri wa kuvoka mikate irakereghete, valoshi vakamwivaria Yesu na ighamba, Nikwi ku kwashigha fukuchembie uye kijo kya Pasaka?" ¹⁸Akavavia, Ghendenyi mrinyi kwa mru mummbie, Mloshi akyaghamba, "Igheri yakwa like havwihi. Na kolosha Pasaka hamwi na valoshi vakwa hena nyumba yapho. ¹⁹Valoshi vakahira fundu Yesu avavirie, na vachemba kijo kya Pasaka. ²⁰Ikinafike kyavukwau, akei na valoshi vakwe ikumi na vavi vakia kijo. ²¹Vakiva vakyaya kijo, akarera, "Kweri ninamuvia ku umwi wenyu anjirengeha. ²²Vakatekerwa mnu, na kila umwi akamvia, Yeto ninyi Mrumi?" ²³Akaghamba, Akaghamba ivia akyatoveja kuvoko kwakwe na inyi bakulinyi niwe anjirengeha. ²⁴Mwanake wa Adamu avuka fundu ataririwe. Mira vwathi vwakwe mndu wia amregheha mwanake wa Adamu! Nivekeba mndu dho aragheferiwe." ²⁵Yuda ningewe mghemrengheha aleghambie, "Yeto , Ninyi Rabi? Yesu akamvia, ikundeghamba kindo kyo. ²⁶Vakinave vakyaya kijo, Yesu akafunya mkate, akaubarikia, na iubandua. Avanika valoshi vakwe akaghamba, Ondoenyi muye. Iu ni mwiri wakwa. ²⁷Akafunya kikombe akalomba, akavanika na ighamba Nywenyi voshe hena kikombeki. ²⁸Kwaku ii ni damu ya ndaghamo yakwa, iyakutwa kwa vundu vwa vengi kwa ireghewa unya mari. ²⁹Mira ninamuvia, thikanywe he ndunda ta mzabibu iu, mpaka mfiri wia nache nywamsha handu hamwi na imwe hena vurwe vwa Papa imwe hena vurwe vwa Papa wakwa. ³⁰Vanamaliele iimba nyimbo, vakafuma vakafuma vakaghenda Fumbunyi ya Mizeituni. ³¹Kangi Yesu alevavirie, "kio ki imwe voshe, kwaku kiandikiwe, Na mkava mrisha na mvagonji ghatadharuka. ³²Mira ninfuma hena kipfwa kyakwa, namdhongolea ighenda Galilaya. ³³Mira Petro alemvirie, Hata kole voshe vakulegha kwa findo kwaghefipata, inyi dhakulegha nyi. ³⁴Yesu akamvia, Kweri ninakuvia, kio ki nguruvi iranauruka, kwa njikana kando kararu. ³⁵Petro akamvia, "hata kole niiphwa na iwe thikakukanenyi "Na valoshi vengi vakaghamba kwiokwio. ³⁶Kigheri kyo Yesu akaghenda navo handu achiilawa Gethsemane nalevavirie valoshi vakwe, "Ikaenyi ha kigheri mkighenda ifwo ighelomba. ³⁷Akamuondoa Petro na vanake vavi va Zebedayo naakavoka ichuchundika na ileghela. ³⁸Kangi alevavirie, Ngoo yakwa indechuka mnu kiathi kyephwa. Heikyo muikae midho hamwi na inyi. ³⁹Akaghenda mothia kadu, akawa, nailomba. Akaghamba Papa wakwa kole kyava, kikombe ki kinjiire. Kinava fundu minashigha inyi, mira fundu kukwashigha iwe. ⁴⁰Akavaivaria valoshi akavakolea vandolaa mario, waakamvia Petro, haniki murandeirima iikaa midho nainyi hata idhaa limwi? ⁴¹Kaenyi midhomulombe kimedha munaingia hena mighesho. Ngoo ifurie mira , mwiri ushokere. ⁴²Akaghenda he kando kakavi ighelomba, akaghamba, Papa wakwa , kole kindo ki kyava injiire nyi ni midhari ni kinyughie kikombe ki, ifura yaphwo likoloke. ⁴³Akavvia akavakolea valee mario kwaku midho ghavo ghavemerie mario. ⁴⁴Heikyo akavara he akaghenda fyakwe. Akalomba kararu akighamba firero fiafia. ⁴⁵Akavuka akavaivaria valoshi vakwe na ivavia, Murelee du naikuhemesha? Lolienyi igherilike havwihi, mwanake wa Adamu arenge nwa mwavokonyi vavagheghira dhambi. ⁴⁶Vukienyi, fughende, lolienyi, wia mghenjirengeha ake avwihi. ⁴⁷Kigheri akirera, Yuda umwi wa vava ikumi na vavi, akacha. Vandu vengi vakacha nawe valefumirie kwa varwe vaghetadha wa vaghothi vandu. Velechie na mapanga na marungu. ⁴⁸Kangi mndu mghemrengheha Yesu alevanikie kigherero, akighamba. Idhona ghe mkomba, niwe. Mvwarenyi. ⁴⁹kamtungo akacha kwa Yesu akarera, Akamwiirikira Mloshi! Naimkomba. ⁵⁰Yesu akamvia, Mmbwee hira kyo kikuendie. Niho vakacha, inggholela mavoko Yesu, naimvvara. ⁵¹Lolea mndu umwi aleke na Yesu, akaghola kuvoko kwakwe, akafunya ipanga yakwe, akamtema mhiri wa mghetadha , mrwe akamvegha kurwi kwakwe. ⁵²Niho Yesu akamvia, vwigihira ipanga yapfwo handu kulifunyire , kwaku voshe vachitema vandu kwa ipanga navo varetemwa na ipanga. ⁵³Munuwaririka dhairima imuilagha Papa wakwa anjirumie vathikari ikumi na vavi na malaika? ⁵⁴Mira luvaha ni kwa njia chiki maandiko ghakoleka , nikwio

kikyashighwa kifumie?"⁵⁵ kigheri kyo Yesu akyavia mkutano Yeto mumwacha na mapanga na marungu ighenjivwara dhangheiva na mghedhaka vandu? Kila mfiri nileke nyumba ya ruva nikilosha, munjivwere mwe!

⁵⁶Mira ifi fiftywairika nedha Niho valoshi vakwe vakamra nairicha.⁵⁷ Vaya vandemvware Yesu vakamtika kwa kayafa, mghetadha mrwe, handu vagheandika na vaghothi vavevunganyikie handu hamwi.⁵⁸ Mira Petro akamuivaria nyuma kwa mpaka kwamghetadha mrwe. Akaingia voshi navagheria avone ngekyo kikyafumia.

⁵⁹Mira varwe vaghetadha naibaradha yoshe vavikyashigha vushahidi vywa mongo kwa Yesu, kimedha vairime imvwagha.⁶⁰ Mira ku hendefumia mashahidi vengi mira vavonire mburi yoyoshe vo. Mira kamtungo mashahidi vavi vakafuma mothia.⁶¹ Na ighamba "Mru iu aleghambie, Nairima itenya nyumba ya Ruva niigha he kwa mifiri iraru."⁶² Mghetadha mrwe akamka akamvia, "kukwairi ighaluta phoo? Iva vakyakushuhudia?"⁶³ Mira Yesu akatia chwi. Mghetadha mrwe akamviua, Fundu Ruva akeho ninakushurutisha ufuvie, na iwe ku kristo, mwanake wa Ruva.⁶⁴ Yesu akamvia, "Iwe kweka kundeghamba kindo kijo. Mira nakuvia ivokea luvaha namothia kwamvona mwanake wa Adamu aikee kuvoko kwa kumrumi ughire Nguju, naakicha ipho wailwinyi ipho kaghu."⁶⁵ Niho mghemtadha mrwe akabara dhoru yakwe naighamba, Andeimbilia! Fufwashigha vushehidi vwa iki? Lolenyi ku mundeichwa akiimbilia.⁶⁶ Ku mumwaririka iki? Vakaghaluta naighamba, "kikyashighwa aphwe"⁶⁷ Kangi valempuchirie mara kyamunyi naimkava ngumi naimkava makofi kwa mavoko ghavo,⁶⁸ naighamba, Fubunie, iwe kukristo, Niitho akuchapie?"⁶⁹ Igheri yo Petro aveke bwang'a hena itanga, mhiri akamwiivaria naighamba, Iwe nawe kuleke na Yesu wa Galilaya.⁷⁰ Mira akakanana mothia yavo voshe, akaghamba, Dhiichi kindo mumwakirera nyi.⁷¹ Akinaghende bwang'a ya kyoti, mhiri ungi wa kika akamvona akavavia valekeho iho. Mndu nawe aleke handu hamwi nawe Yesu wa Nazareti."⁷² Akakanana he, Inyi thichi mndu nyi.⁷³ Igheri ivwihi, vaya vagemki havwihi vamwiivarilie na ireva na Petro, kwa keni hata iwe, fani yafwo iya rora.⁷⁴ Niho akavoka ira mumu na iapa, Inyi dhimwiichi mndu iu nyi nakaenda nguruvi ikauruka.⁷⁵ Petro akakumbuka fundu Yesu alemwirie. ku nguruvi ira nauruka kwanjikanana kando kararu.

Chapter 27

¹Igheri yaikero linafike, varwe va ghetadha na vaghidhi vavandu vakakaa njama nedha vamvwaghe Yesu.

²Vakamfunga vakamtika, vakamfita kwa Mnjama Pilato.³Kangi igheri Yuda nngewe avemrengelie, alevonire ku Yesu andemihu kumiwa, akawajwa akavwighira firumbue thelathini fya pedha kwa mrwe wa mghetatha na vaghothi, ⁴na akaghamba, Ni ndehira dhambi kwa irengeha damu iraghire konda. Mira vakamghaluta, lafu vvara iki ifwee? Ghalolie igho kweka. ⁵Mira akafivwighira firumbue fya pedha nyumba ya mtadho, naakavuka ho akaghekuvika mghogho weka. ⁶Mrwe wa vaghetatha akafiondoa firumbue fya pedha na akaghamba, "Dhikicha ivika pedha ii idhanganya ang'u tikutie damu." ⁷Vakaviana handu hamwi pedha to tighulie shamba yerika vaghenyi. ⁸Ang'u shamba yoliyalawa ni shamba ya damu mpaka luvaha li. ⁹Kangi kirero kia kilereriwe ni mghevona Yeremia kikakoloka ighamba valeondorie firumbue thelathini fya pedha kwa mnako ulepangiwe ni vandu va Israel kwa vundu vwakwe, ¹⁰na vakalihirira shamba yo ya ivumba, fundu Mrumi alenjivirie. ¹¹Mira Yesu alemki kwa mnjama, na mnjama akamvia" Iwe ku Mangi wa Vayahudi? Yesu akamvia, Iwe kunderera kwio." ¹²Mira kigheri akishitakiwa kwa varwe vaghetatha na vaghothi, aleghalutire kyokyoshe we. ¹³Mira Pilato alevavirie, Dhinchwa mashitaka gapho nyi? ¹⁴Mira amghalutire hata kirero kimwi we heikyo mnjama akatekerwa. ¹⁵Luvaha hena thikukuu nilemidhari mnjama amrughulie mghephungwa umwi adhaghuriwe ni vandu. ¹⁶Igheri yo haleghire mghephungwa irina yakwe ni Baraba. ¹⁷Igheri yo vavunganyikie handu hamwi, Pilato akavavia, Niidho mumwashigha fumrughulie kwa vundu wwenyu? Baraba hang'u Yesu akyailawa Kristo? ¹⁸Kwaku aveichi ku vande mimvvara kwa ichukiwa yavo. ¹⁹Kigheri ake kiphumbinyi kyakwe kya kyenyanirira, mka wakwe alemrumirie kirero kikyaghamba, kunahira kindo kyokyoshe mru uu araghire konda. Kwani nilidhirwe vwathi mnu hata idha iya hena ndoro kwa vundu vwakwe. ²⁰Niho varwe vaghetadha na vaghothi vakavavia mkutano valombe Baraba, na Yesu awawe. ²¹Mnjama akavavia, Niunga hena ivavavi mumwashigha nimlekele kwenyu? Vakaghamba, Baraba." ²²Pilato akavavia, nimwihirire iki Yesu akyailwa Kristo?" Voshe vakaghamba, mvambenyi. ²³Nawe akaghamba, Haniiki, akondue iki? Mira vakakadhana kwa irwi irwe mnu, "Avambwe." ²⁴Kigheri Pilato akyairima ihira kyokyoshe we, vundu vywa filoloti finde va fingi akaondoa mringo adhamba mavoko ghakwe mothia yavo na ighamba, Inyi dhivo kyo hena damu ya mru araghire kivichwa. Lolienyi mweka. Vandu voshe vakaghamba, Damu yakwe kweru na vanake veru. ²⁵Vandu voshe vakaghamba, Damu yakwe ive kweru na vanake veru. ²⁶Niho akamrughuka Baraba kwavo, akamkava ndata Yesu akamnika kwavo ighenda ighemvamba. ²⁷Kangi vathikari va mnjama vakamuondoa Yesu mpaka Praitorio na vaathikari vengi voshe vakamnganyikia. ²⁸Vakamfunya dhori takwe vakamraa kathu irotone. ²⁹Kangi vakachemba ngara ya mifanaivika hena mrwe wakwe, na lemvikirie mrangi kuvokonyi kwakwe kwa kumrumi. Vakaphuria ndi mothia yakwe naimtalua, Vakighamba "Salamu, Mangi wa Vayahudi?" ³⁰Na velempuchirie mara, naleondorie naimkava mrwe na mrangi, ³¹Kigheri kyo vakimtalua, vakamfunya kadhu na imraa dhori takwe, naimtika ighemnamba. ³²Vakinafume bwang'a, vakamvona mndu ifuma krene rina yakwe Simeoni, vakamvwarilia vaghende navo nedha atike mdhalaba wakwe. ³³Vakinafike handu hachilawa Goligota mana yakwe ngoma ya mrwe. ³⁴Valemnikesiki idhengenywe na nungo anywe. Mira akinadhaghe, airimie iinywa we. ³⁵Kigheri vakimvwamba, valeghavie dhori takwe kwaikava kura. ³⁶Navaikaa naimlolea. ³⁷Kaghu ya mrwe wakwe vavevikie milaho yakwe ghakidhomeka, Iu ni Yesu, mangiwa Vayahudi. ³⁸Vagheiva vavi vavevambiwe handu hamwi nawe, umwi ughongo wa kumrumi kwakwe na ungi kwa kumdho. ³⁹Vaya vavekyaira vakamtalua, vakikucha mirwe yavo, ⁴⁰na irera, Iwe kulekwashigha ilikonda ijenga na iliagha mifiri iraru kukire kweka! Kole kumwanake wa Ruva, ghara mbai ufuma mdhalabenyi!" ⁴¹Kigheri ikyoikyo varwe vaghatadha valakyamwiiimbilia, handu hamwi navagheandika na vaghodhi, naighamba, ⁴²"Alekirire vengi, mira airima ikukira weka we. we mangi wa vayahudi Naaghare mbai ifuma mdhalabenyi niho fwamuamini. ⁴³Ekuji yakwe nighe Ruva. Leka Ruva amkire kole akyashigha, kwaku aleghambie, inyi ni mwanake wa Ruva. ⁴⁴Navaya vagheiva vaghevambie nawe navo vakarera firero fwemwimbilia. ⁴⁵kigheri kya mtandatu hakaghara mma hena idhanga yoshe mpaka dha kenda. ⁴⁶Ikinafike dhakenda, Yesu akafugha kwa irwi irwe mnu, "Eloi, Eloi, lama thabakithan? Nidhaku Ruva wakwa, Ruva wakwa, haniki undenjira?" ⁴⁷Igheri yo valekeho vamki haya valechue vaghamba "Akyamwilagha Eliya." ⁴⁸Nafia umwi wavo akaricha igheondoa sifongo ikyavava akaivika kaghu ya mri haimnika anywe. ⁴⁹Na vaya valereghiwe vakaghamba, Mlekenyi aikae weka, lekenyi fuvone ku Elia acha ighemkira. ⁵⁰Mira Yesu akafugha he kwa irwi, irwe mnu naakaifunya ngoo yakwe. ⁵¹Lolea ipathia ya handu hedhangania likabarika kando kavi ifumia kaghu mpaka dhinyi. Na mbai ikadedema na mawe gha dhanja ghakabarika firumbue. ⁵²Mambira ghakarughuka, na miri vatherere vaya vavelee mario vakavukia. ⁵³Vakafuma hena makaburi akinavuka we vakaingia mri wa vurwe, navakava nirwa na vengi. ⁵⁴Mira akida wia na vaya valekyamlolea Yesu valevonire ididimo na findo filekyafumia, vakaovoha naighamba. Kweri iu ni lemwanake wa Ruva. ⁵⁵Vaka vengi valekeho vakimwiivaria Yesu

ifuma Galilaya nedha Vamtethie valeke haya wakilolea ifuma kua. ⁵⁶Magheri yavo valekeho Mariamu Magdalena, Mariamu mae wa Yakobo na Joseph, na mae wa vana va Zebedayo. ⁵⁷hakinafiki kyarukwau, alechie mru mthuri ifuma Arimathayo, akyailawa Yusufu, nawe nileminuloshi wa Yesu. ⁵⁸Akamwiivaria Pilato nailomba mwiri wa Yesu. Kangi Pilato aleghambie aunikwe. ⁵⁹Yusufu akaondoa mwiri akauphunga na dhori lielie chwe sufi, ⁶⁰naakakumba mbira njicha alitochie hena dhanja ya iwe. Halafu akabwingirita iwe irwe likaphunga kyoti kya mbira naakaghenda fyakwe. ⁶¹Mariamu Magdalena na Mariamu ungi valeke haya, ughongo lwa mbira. ⁶²Mfiri uivarilie, ang'u nilemfiri weanda varwe vaghetatha na Mafarisayo vakuvungenye hamwi na Pilato. Vakavia, Mrumi, fukumbukie ku kigheri wia mghefulemba akiva aranaphwa, aleghambie, mifiri iraru avaandevuke mbirenyi. ⁶³Heikyo ruma ku mbira irwe nicha mpaka mfiri wa kararu kivungi, valoshi vakwe vairima icha ighemuiva na ighamba kwa vandu, ⁶⁴Andevukia ifuma kiphwienyi, Nailembeterwa mwisho wakwe wagheva mubichwa ikela wia wevoka. ⁶⁵Pilato akavavia, ondoenyi vagheria Ghendenyi mgheria nicha fundu mwairima. ⁶⁶Niho vakaghenda igheria mbira kindo kicha na iwe lichavikwa kigherero naivika vagheria.

Chapter 28

¹Ipho kya vukwau mfiri wa sabato, ruva likiva lindekindia iivaria mfiri we voka wa juma, Mariamu Magdalena, na wia Mariamu ungi valeichie ivona mbira. ²Lolea haleghire kididimo kirwe, kwa kia malaika wa Mrumi alegharie naimbwingirita iwe liya, kangi akalikalia. ³Fanyanyi yakwe ilekyaaka dha kimeleko, na dhoru takwe ni latanjewa chwe dha theluji. ⁴Vaya vagheria vakaovoha mnu na vakava dhavaphwie. ⁵Malaika wia akavarughulia mirwe vaka vayaakighamba, munaovoha kwa ku niichi mumwashigha Yesu, alevambiwe. ⁶Akeha we, mira andevukia fundu alemuvirie. Njonyi muvone handu mrumi avelee. ⁷Ghendenyi fia mughevavia valoshi vakwe, "Andevukia ifuma kiphwenyi na luvaha andemudhongolea Galilaya. Ipho niho mwaghemvona Lolenyi inyi nindemuvia. ⁸Vaya vaka vakavuka haya mbirenyi fia kwa iovoha na inuliwa irwe na vakaricha ighevavia valoshi vakwe. ⁹Lolea Yesu akadhanga navo naighamba, "Nindemwirikira Salamu." Vaka vaka vakacha vakavwara marende ghakwe, na kangi vamwinamia. ¹⁰Kangi Yesu akavavia, munaovoha ghendenyi mughevavia veru vakwa vadhongue Galilaya. Ipho vanjivona. ¹¹Na kigheri vaka vaka vakighenda, vagheria vakaghenda mrinyi na ivavia varwe vaghetadha mambo gho fundu ghafumirie. ¹²Navo vaghetadha vakinadhangane na vaghothi naingia kindo kyo handu hamwi navo, valefunyire pedha kwa vaka vashikari. ¹³Naivavia, Vaviyenye vengi ku, Valoshi va Yesu valechie kio vakaiva mwiri wa Yesu kigheri ifwe fulelee mario. ¹⁴Kole mburi ii ikafika kwa mnjama, ifwe fwamdu mija naivavutira mwaririkano ghoshe." ¹⁵Heikyo vaka vathikari valeondorie pedha tia ihira fundu valeviriwe fundu vavahir. Mburi ii ikadhanga mnu kwa vayahudi na ikava kwio mpaka luvaha. ¹⁶Mira vaka vagherumwa ikumi na umwi valeghendie Galilaya, hena fumbu alevorore. ¹⁷Navo vakinamvone vakamvia, mira vengi vakaghira ngangati. ¹⁸Yesu akacha kwavo akavavia akirera, Ni nikiwe vurwe voshe idhangenyi na ipho kaghu. ¹⁹Heikyo ghendenyi mughevika madhanga ghoshe ghawe valoshi. Vapatidhenyi kwa rina ya Papa, na ya mwanake, na mbeho Mcha. ²⁰Muvaloshe ivwara findo fyoshe nilemuvirie, Na lollienyi, inyinike handu hamwi na mwe mpaka mdhio wa idhanga.

Mark

Chapter 1

¹Iki ni kivokio kya injili ya Yesu Kristo, mwana wa Ruva. ²Thafundu iandikiwe ni mgherota Isaya, "Lambua ninamruma mnjama wakwa mothya yapfo, umwi achechemba njia yapfo. ³Irwi ya mndu akyailaghia nyika, "Ikamilisheni njia ya Mndumi,gholenyi njia pahakwe." ⁴Yohana alechie akyayatitha ipfo nyika na ibirikira upatitho (wemuwilia Mundumi) wa toba na ireghewa thambi. ⁵Ithanga yoshe ya yudea na vandu voshe va Yerusalemu vakamwivaria,vakekyapatithwa niwe hena mfo wa Yordani, vakivugawa thambi tdhavo. ⁶Yohana alechiraa nguvo tdha mafweagha ngamela na mkanda wa kifanga hena kitdhi kyakwe,na alechi ya ndhighe na vuki vwathakenyi. ⁷Alebirikie na irera, "Haghire umwi acha baada ya kwa (anjiivarihe) aghvire ndhinya injikela na chairimanyi unama nirunjue kamba tdha fyaru fyakwe. ⁸Inyi nimupatithire mninga,mira we achemupatitha hena mbeho ach'e. ⁹Ikafumia hena mfiriyo iku yesu andecha ifuma nazareti Galilaya na ipatithwa ni Yohana hena mfo wa Yordani. ¹⁰Ngheho akyavukia ifuma mringenyi, nkavona kaghu tdhinderughuka na mbeho kaghu yakwe tha ndiva. ¹¹Na iriwi likafuma kaghu ya kaghu "Iwe kumwana wa kwa mbwaa,Nikufurie." ¹²Niho kwafia mbeho akamlathimisha ighenda ipfo njika. ¹³Aleke ipfo nyika mifiri makumi ana akingheshwa ni shetani. Aleke hamwi na nyama tdha thekenyi,na malaika valechi mhudumia. ¹⁴Luvaha yohane ekinavwarwe,Yethu akacha Galilaya akibirikira injili ya Mrungu, ¹⁵akirera "Igheri lindefika na vumangi vwa Mrungu vundecha.Rumbuenyi mri muirilikie Injili ". ¹⁶Ngheho akyaira mbarinyi ya bahari akamvona Simoni na Anderea wavo vakikumbila baharini kwaku nile vaghelo. ¹⁷Yethu alevavirie "njonyi,njiivarienyi,namnvika mnve vaghelo vandu. ¹⁸Na iho iho vakana nyavu tdhavo vakamwivaria. ¹⁹Yethu ekinaghende kua kadu akamvona Yakobo mwana wa thebendayo na Yohana wavo; valeke hacha ngilawa vakichachemba nyavu. ²⁰Iho iho akwailagha navo vakamra ndie wavo Zebedayo poshi ya Ngilawa na vadima vakodishirwe,vakamwivaria. ²¹Na vakinafike kapernaumu,mfiriwa Thabato, Yethu akaingia hena thinagogi na ilosha. ²²Vakakugha ilosha ykwe,kwea lia avekyalosha, Tha mndu aghire nguju na thi tha vagheandikave. ²³Kigheri kyo ikyo,haveghire mnduhena Thinagogi yavo alehire ngoo mbichwea,na akawela, ²⁴akigrera ku,"Haghire iki kyeaira inji na iwe Yethu wa Nazareti? Kundecha Ighefumalia?Nikuichi ku kui.Iwe ku mndu kuelie pere wa Mrungu". ²⁵Yethu akambohea mbepo na imvia, "Tdhia kangu umfume ". ²⁶Na ngoo mbichwa ikamghutha mbai na ikamfuma ikifugha kwa ndhinya mnu. ²⁷Na vandu voshe vakakugha hena ikyo

vakavethanya kila umwi . "Iki ni iki? Ilosha isha lighire ngunju. na iamora mbepo vavichwa vamvichwe". ²⁸Na mburi tdhakwe tdhikarita kila handu poshi ya mkoa wa Galilaya. ²⁹Iho iho ekinamfume bwang'a ya Thinagogi vakaingia kwenyi kwa Simoni na Andrea vake na Yakobo na Yohana . ³⁰Kigheri kyo ,Enga vea Simon avelee ni muwaji wa hena , na iho iho vahmira Yethu mburi tdhakwe . ³¹He ikyo akacha akamvware kuvako akamvutdhira, homa ikathia ,akadunga ivaringhia. ³²Kyavukwuhu ,Ruva luinakindie vakamveendie vanoaji voshe ,hata vanya vainverwe ni mbepo. ³³Mri theshe nkathangana handu hamwi hena mwango. ³⁴Akavamiritha vengi vawaji va ndueane nyingi na ifanya mbepo nyingi ,mira akaleghea mbepo yeyoshe inarera angu vamwidu. ³⁵Akavunka kakero churu kiheri haeghire kamma; akavuka akaghenda handu hakuthughene, akatereva ipfo. ³⁶Simoni na voshe vaya aleke navovadunga imkesha . ³⁷Vakamvona na vakamvia , "Kila umwi akyakukasha". ³⁸Akavavia, "Fughendenyi handu hengi ,bwang'o ya miri ifujunguhukie. Nikyo kinyiendie na . ³⁹Aghendie akiiva Galilaya yoshe , akibirikira hena masinagogi ghavo na ibohea mbepo. ⁴⁰Mewaji umwi wa ukoma akacha kwaleve.akamtereva ,kunu aphurilie ndi, akamvia, "Kole kufurie kueairima injinulitha ". ⁴¹Mbonea ikamchia ,Yethu akaghola kuvoko kueakwe akambasha akamvia "Ndefura .Unue". ⁴²Kigheri ikyo ikyo ndware ikamfuma na akanulia . ⁴³Yethu akamvurunga akamvia, thembelea , "Kunavia mndu wowoshe , mina ghenda nkurore kwa Kuhani,nanfunye dhabihu kwa mkuriyevurwa thafundu nvothe alererie , kive tha vuonvea hueavo. ⁴⁴Mina akaghenda akyavia kila umwi na ifanatha kirero mnu hata Yesu akalemwa iingia mrinyi kwa uhuru .Hena ikyo akaikaa handu hakuthighene na vandu vakacha kwakwe ifuma kila nghongo.

Chapter 2

¹Akinavwie Kapernaumu hekinaire mfiri mighwihi,kikamanyika iku ake kenyi . ²Vandu vengi vonu valethengene haya , na haleghireho he kapengere , ka haya mwangonyi , na Yethu akarera kwavo.³Luvaha maghari ya valekeho vakache kwakwe vamuvne mndu aleghele mwiri ; vandu bana valemveve. ⁴Vekinaherwe imfikia vundu vwa vandu vengi ,vakabana kali kaghu ya handu alekei.Vakinatoche ihomi, vakaghatdha kitanda ngheleyo uya aleghele mwiri alalirie.⁵Ekinavone iirikilia yavo ,Yethu akamvia uya aleleghele mwiri , "Mwanakwa ,thmbi tdhapfo tdhindereghewa". ⁶Miva vengi vagheandika vaya valeke haya kirombo vakakuvetha hena ngoo tdhavo, ⁷Mndu airima kwia irera kwii? Andekela mma! Ni itho ireghea thambi there Mrungu weka?"⁸Iho iho Yethu aleichi ng'u hena ngoo yakwe nghekyo vaghekyaririkana vo voha .Akavavia" Haniiki mumwaririkana kwio hena ngoo tdhenyu? ⁹Kianguhire nikinga irera hena uya aleghele mwiri ilen,"Kundereghewa thambi tdhapfo hana irera "vukia ondoa vuli vwapfo wivare?"¹⁰Nhira netha mumanye iku mueave vea Adamu aghire ndhinya yereghea Thambi hena ithanga,akamvia uya aleghele, ¹¹"Ninakuwia iwe vukia, ondoa iratdhi yapfo na nghende kenyi kwapfo". ¹²Akamka ,na iho iho akaondoa ya kila mndu, hana kwiyo voshe vakavwara mumu na imnika Mrungu ngatho, na vakarera "too funavona kindo tha ikifwe"¹³Akaghanda he batenyi ya idimbwi na umvafi voche wa vandu nkamwivaria na akavalosha . ¹⁴Ngheho akyaira akamvona Lawi mwana wa Alfayo ake kirombo handu he thangia kodi na akamvia , "Njivaria ".Akamka, akamwivaria.¹⁵Na kigheri Yethu ngeho alekyanikwa kyeya hena nyumba ya Lawi ,vaghethanga kodi na vandu vaghire thambi vakava vakyaya na Yethu na valoshi vakwe kwakunile viangi valemwivarilie . ¹⁶Kigheri vagheandika nghevo akyaya na vandu vaghire thambi na vaghethangisha .kodi, vakavavia valoshi vakwe , "Haniiki akyaya na vaghethangisha kodi na vaghire Thambi?"¹⁷Kigheri Yethu ekinaichwe kwii , akavavia , "vandu varakyalwaa hena mwiri vaghire vaja ya mgherighita va; ni vandun ghevawaji du nivo vachimshigha. Thichie ilagha vandu vaghire kitea nyi,mira vandu vaghire thambi."¹⁸Vaghelosha va Yohane na mafarithayo valechifunga. Na vengi hena vandu vakamchia vakamvia,"Haniiki vaghelosha va Yohane na mafarithayo vachipfunga,mira vaghelosha vapfo vai?" ¹⁹Yethu akavavia , " ngetha lee vandu vararikiwe hena ngathu vairima ipfunga igheri,Bwana harusi akehamwi navo? Kwa fyofyoshe igheri bwana haruthi ake navo vairima vo ipfunga ,"²⁰Mira mifiri yachecha igheri bwana aruthi akichevutdhwa kueavo ,ne hena mifiri yo, vo vapfunga. ²¹Heghire mndu achipfumia kirende kisha kya nguvo hena ishambo ho,there kwio kiraka kyafumuka ifuma hena iyo, kisha kyafumuka ifuma hena ishambo na kwio kyabarika uvichwa.²²Haghiremndu avikia divai mbia hena kithembe kya kala,there kwio divai yabara fithembe nafyoshe fivi divai na kithembe fyareka.Kigheva iku ,vika divai mbia hena fithembe kisha."²³Hena mfiri wa Thabato,Yesu aleleyaire maghari mirenyi, na uaghelosha vakwe vakavoka ipughuthna ngano. ²⁴Na mafarithayo vakamvia,"Iambnaghe haniiki vakyahira kendo nghekyo kilegheriwe ni sheria hena mfiri wa Thabato?"²⁵Akavavia , "munathomamwe kiya Daudi alekihirire kigheri alechne nja -we hamwi na vaya valekenawe? ²⁶Vundu aghendie hena nyuma ya Mrungu kigheri Abiathari nghe mtasi mrwe na akayamikate ulethnghenwe- na ni kindo kilehegheriwe hena sheria , mndu wowoshe iya there veghetasana akanika hata venli valeke hamoi nawe?"²⁷Yethu akarera , "Thabato iharehiwe vandu na thi vandu fundu fwa thabato yo. ²⁸Hena ikyo mwana wa Adamu ni Mudumi kaghu ya Thabato.

Chapter 3

¹Na kangi aleingirie voshi ya Thinagogi na haya haleleghire mndu kuvako kwakwe kuleleghele. ²Vandu vengi valekyavarilia haghwihi netha vavone iku amunra mfiri wa Thabato netha vamlale. ³Yethu akamvia mndu uya kuvoko kwakwe kuleghele,"vukia umke maghari ya ibumbali". ⁴Niho akavavia vandu ,Nhii, kivaie ihira kindo kicha kana kiraghire kifea mfiri wa Thabato ikira miikalie kanaivwagha?"Mira vakatdhia chwi. ⁵Akavalelea na idinga na mnekoneko vandu vwa iuma ya ngoo tdhavo, na akamvia mndu nya , "Ghola kuvoko kwapfo" Akakughola na Yethu akamnura kuvoko kwakwe. ⁶Mafarisayo vakaghenda bwang'a na iho iho vakaghira ujama hamwi na maherodi kinyume kyakwe iku vamvwaghe. ⁷Niho Yethu na Valoshi vakwe ,vakaghenda barinyi ,na ibumba irwe likaivaivaria lifumie Galilaya na nyahundi ⁸naifuma Yeruthalemu na ifuma Idumaya na mothya ya Yordani ya Tiro na Sidoni, ibumba irwe likinaichwe kila kindo alekyahira vakacha kweakwe , ⁹Na akavavia valoshi vakwe vavikenicha kangalawa kandu kakwe hena mburi ya ibumba ,netha iku vanache mthithima . ¹⁰Kwa iku alenurire vengi ,nikyo kila mndu aleghire mavwathi aleghire ngwina yemfikia iku ambalie. ¹¹Hohoshe ngoo mbichwa tdhikimvona ,tdhilechighwa mbai mothya yakwe na ifugha,tdhikighamba , "Iwe ku mwana wa Mrungu". ¹²Alechevamora kwa ndhinya iku vanamtika nguma . ¹³Akaghenda kaghu ya ifumbu,na akavailagha akyavashigha,na vakaghenda kwakwe. ¹⁴Akauathaghua ikumi na vavi (akavailagha mitume) netha iku vavehamwi nawe na airime ivaruma ibirikira . ¹⁵na vaghire ndhinya yefunya mbepo . ¹⁶Na akavathaghua ikumi na vavi ;Simoni,amnikie rina iya Petro. ¹⁷Yakobo ,mwana wa Thebedayo,na Yohana wavo Yakobo, alenikiwe riwa iya Bonagesi ivoni vana va kikwakwara, ¹⁸na Andrea ,Filipo ,Bartholomayo ,Mathayo ,Tomaso,Yakobo mwana wa Alfayo,Thadayo,Simoni mkananayo, ¹⁹na Yuda Iskariote ,ngheve mkela mma ²⁰Niho akaghenda kenya, na ibumba ya vandu likachache hamwi, vamwi, vakaherwa na iya tori mkate. ²¹Vandu va kenya vekinaichwe mburi yo ,vakashigha imvwara angu nikyo valeghembie , "Anderukwa ni kariongo." ²²Vagheandika valechie ifuma Yerusalemu vakaghamba , "Andekwema ni Beelzebali,"na kwa ndhinya ya mbepo achifunya mbepo". ²³Yethu akavailagha kwakwe na irera navo kwa mifano ,Ngetha lee, shetani airima imfunya shetani? ²⁴Kole vumangi vukanyamarika thoka ,vumangi vwo vwairimavwo imka . ²⁵Kole nyumba ikaghavanyika yeka ,nyumba yo yairima imka yo. ²⁶Kole shetani avukia kinyume kyakwa weka na ighavanyika ,airinawe imka ,na kyachuva iku andefikia mwisho wakwe. ²⁷Mira haghire neri umwi we airima iingia voshi ya nyumba ya mndu aghire ngunju na iiva findo fyakwe aranampfunga nya aghire ngunju kwandha, niho avunganye kike voshi ya nyumba . ²⁸Kweri ninavuvia ,thambi tdhoshe tdha vana va vandu tdhareghea ,hamwi na kufuru nghetdho vachirera, ²⁹Mira wowoshe aumkufuru mbeho Aelie, areghewawe na indii, angu ana ibashi ya thambi ya telele ³⁰Yethu alekirerie kindo ki valekyaghamba iku,"Aghire mbeho mvichwa". ³¹Niho mae na vavo vakacha na imka bwang'a vakaruma mndu amwilaghe. ³²Na ibumba ya vandu vagheke naghwihi nawe vakamvia , "Mao na venyu vake bwang'a na vakyakushigha iwe ". ³³Akavaghalutdha,"Ni koi mae wakwa na veru?" ³⁴Akavalolea vanya vaagheikee injunguluka na akarera ,Lolea,iva ni vamao naveru ³⁵Wowoshe achihiira fundu Mrungu afurie ,mndutho niwe weru , lumbwiana na mao wakwea " .

Chapter 4

¹Akavokahe ilosha mbarinyi hena bahari .Na ibumba irwe likavungana imjnguluka ,akaingia voshi ya ngilawa baharinyi akaikae .Ibumba yoshe valeke barinyi hena bahari . ²Na akavalosha findo fingi kwa mifano , na akarera kwavo kwa malosho ghakwe .³"Iranienyi! Mgheviyaa aleghendie iriyaa. ⁴Ngheho akyaviyaa,mbeu tdhingi tdhikaghwa hena njia , na ndeghe tdhikacha tdhikatdhiya. ⁵Mbeu tdhingi tdhikaghwea hena vushararabwe ,handu hanaghire tevi ndue .Iho iho tdhikaphwivira,kwaku tdhivoniretdho teri ifikie.⁶Mira ruva likinave ikai tdhikaphfwirira , na kwaku tdhileghire miri tdho , tdhikaphfwa. Mbeu tdhingi tdhkaghwa maghari ya mifwa ⁷.Mifwa ikaleha ikatdhithithima ,tdhiragheghire ndwunda tdhetdhoshe.⁸Mbeu tdhingi tdhikaghwa hena teri njiicha na tdhikaghira matunda kigheri tdhkileha na iongereka ,tdhingi tdhikaghira kando makumi araru, tdhingi makumi mtandatu ,na tdhingi ighana." ⁹Na akarera," Wowoshe nghire marwi ghe iraniana , na aichwe".¹⁰Kigheri Yethu aleke weka ,vaya valeke haghvoihi nawe na vaya ikumi na vavi vakamvetha hena mburi ya mifano. ¹¹Akarera kwavo , "Kwevyu mnikiwe mbitho tdhavumagi vwa Mrungu .Mira hena vaya vake bwang'a bila kindo ni mifano , ¹²netha iku vakilelea,ya valolea ,mira vavonivo ,na hena ileyo vakiirama,yee vairania mira vanamanya,therekwio vagheghaluka na Mrungu aghevereghea."¹³Na akarera kwavo , lee ,mumwamanya mwe mfano u? mwairima kwia imanya mifano ingi? ¹⁴Mgheviyaa aviye kirero . ¹⁵Vengi ni vaya vaghwie mbarinyi hena njia handu kirero kiviwee. Na vekinaichwe ,iho iho shetani akacha na akvundoa kirero kiya kilevi voshi yavo¹⁶Na vengi ni vaya valeviwe hena msharabwe ,ivo vakamiichwa kirero, vachikighuhia fia fia. ¹⁷Na vaghirevo miri yoyoshe voshi yavo ,mira vachirimlia kigheri kighwihi.Ipfo nyuma vwathi na firievie fikicha fifunene na kirero ,vakutdhune haya haya.¹⁸Na vengi ni vaya vaviweehena mifwa .vachichwa kirero, ¹⁹mira firierie fya ithanga na ilembwa ni mari na tama tdha findo fingi fichivaingia na ithithima kirero na iherwa na ighira ndunda. ²⁰Kangi hena vaya nghevo vaviweehena teri njicha .vachichwa kirero na ikighauhia na ighira ndunda ; vengi makumi araru ,vengi makumi mtandatu na vengi ighana.²¹Yethu akavavia "mwavona kwia kwaende nviike thinyi ya kikapu ,kana thinyi ya kivaro .Aiende nyumba aivike kaghu hena kivandiko . ²²Kwaku haghire kyokyo kiovie kinachemanyika kyo,na haghire sei irachepfunua. ²³Kole haghire aghire marwi gheirania, na aichwe"²⁴Akavavia , "Mukulolie hena kiya mchikiichwa ,ang'u kipimo kiya mchipima , nikyo mwachepimiwa ,na iongeverwa. ²⁵Ang'u kiya akighire , aghuhia ikda, na nya araghire ,ifuma kwakwe fyaondowa na fiya aghira ."²⁶Na akakrera , "vumangi vwa Mrungu ni tha mndu aviye mbeu mbai hena teri . ²⁷Ekinale kio na ivuka kakero , na mbeu tchiabusha na ilecha aramanya vundu kikei. ²⁸Ithanga lichibuska mbeu yako ;ivokia iringo halafu iova halafu mbeu tdhikurie. ²⁹Na kigheri mbeu ikamchekua fia acha na mndu, angu nikyo mafindiko ghndecha"³⁰Na akarera ,Funfwananishe vumangi vwa Mrunga na iki,kana funtumie mfano ungaa iurerea ? ³¹Ni tha mbeu ya iharadali ,ngetho ikinaviwavae ni njidu mnu ikela mbeu tdhoshe tdha itdha ithangenyi. ³²Mira ,kigheri iviwee yaleha naiva ndue ikela miri yoshe ya hena bustani ,na ichivika mbane ndue hata ndeghe tdha kaghu ya kaghutdhavika fithungi fyavo hena kinje kyakwe."³³Kwa mifano fwaa aloshe na irera kirero kwavo thafundu vaireme imanya , ³⁴na arerieme navo arafunyire mifano .Mira kigheri aleke weka ,alevavilirie valoshi vakwe kila kindo .³⁵Hena mfiri tho ,kigheri uya chavukwan kikinafike, akavavia,"Fuambukenyi na kwia". ³⁶Hena ikyo vakara ibumba ,vakamwondoa Yethu ,kigheri kyo alekeng'u voshi ya ngilawa. Ngilawa tdhingi tdhileke hamwi nave. ³⁷Na mkuta mkai na mawimbi ghalekyaingia hena ngilawa na ngilawa ileiche ng'u.³⁸Mira Yethu weka alele hena shetri , alee hena mto .Vakamvu tdha vakireva,mwalimu, kwamba kiyahulitha vwathi iku ifwe fufwaphfwa? ³⁹Na akavukia,akaubohija mkuta na akaivia bahari, "Uhoe ,mborere".Mkuta ukahoa ,na nakava hahorie doo.⁴⁰Na akarera kwavo ,Haniiki mumwaovoha? Lee,muna cheghiramwe iirikilia? ⁴¹Vakaichua naiovoha ipfo voshi yavo na vakaviana vo voka , "Iu nii he , nghewe hata mkuta na bahari fiamwiichwa?"

Chapter 5

¹Vakacha mpaka nghongo lungi lwa bahari,hena mkoa wa Gerasi ²Na putu kigheri Yethu akifuma hena ngilawa, mndu aghire mbeho mvichwa afumie mbirenyi akamchia.³Mndu iu alerue mbirinyi . Haghireho alekyairima ivnringilia,na kole ni le kwa minyororo. ⁴Alephfungiwe kando kengi kwa pingu na minyororo. Alechirumbua minyororo na pingu tdhakwe ibarwa. Haghireho veri umwi ileghire ndhinya yemvota.⁵Kio na mthaghari ipfo mbirenyi na fumbanyi, ifugha na ikuvegha -vegha weka kwa magwe. Ekinamvone Yethu kwa kua ,akamrichilia na imghwia mothya ya kwe.⁷Akafugha na irwii , "Kukwashigha nikuhirire iki,Yethu, Mwana wa Mrungu ake kaghu mnu? Ninakulomba kwa Mrungu kunanjilitha vwathi . ⁸Kwa iku alemvirie, "Mfume mndu u,iwe mbeho mvichwaa"⁹Nawe akamvetha , "Rina Iyapfo niwe i"nawe akamghahutdha,"Rina ya kwa ninyi Legion, kwakufukwe vengi " ¹⁰Akamlomba na le iku anamvatika bwang'a ya mkoa . ¹¹Luvaha ibumba ya vengi lilekyaembewa kaghu fumbunyi, ¹²navo vakathika imlomba vakirera "Furume kwa nguve fuingie kwavo." ¹³Hena kwiyo akatdhiirikilia; mbeho vavichwa vakafuma na iingia hena nguve ,natdho tdhikarichilia thinyi ya ifumbu mpaka hena bahari ,na tdhilleke tha Nguve fiku fivi tdhikindirie baharinyi . ¹⁴Na vaya vaghekyatdhiembea nguve vakaricha na ifunya mburi ya kindokyo kifumirie mrinyi na hena ithanga .Niho vandu vengi vakafuma ighenda ighevona ikyo kifumirie. ¹⁵Niho vakacha kwa Yethu na vakamvona mndu uya alekweriwe ni mbepo -aleghire na jeshi -ake kirombo ,arewe nguvo na karioango yakwe njicha,navo vakaovoha . ¹⁶Vaya nghevo vaghevona kiya kilefumirie kwa uya alekweriwe ni mbepo vakavilia vundu kifumirie na mburi ya nguve tdhia . ¹⁷Navo vakavoka inalomba iku avuke hena mkoa wavo. ¹⁸Ngeho akyaingia hena Ngilawa, mndu uya alekweriwe ni mbepo akemlomba iku aghende hamwi nawe. ¹⁹Mira aramwirikilie, mira akamvia "Ghenda kenya kwapfo na kwa vandu vapfo na uvavie kiya mndumi akuhiririe na fundu akuvoneie. ²⁰Hena kwiyo akaghenda na akavoka itangatha findo firwe nghefyo Yethu amhiririe kwia Dekapoli ,na kila umwi akamaka. ²¹Kigheri Yethu ekinatolang'e he ughougo lungi ,voshi ya Ngilawa, ibumba irwe likathangana imjunguluka, mbarinyi ya bahari. ²²Na umwi wa varwe va sinagogi ,achiilaghwa Yairo alechie,na ekinamvone akamghwia marendenye. ²³Akamlomba mnu akirera, Mpfu wakwa mdu ake haghwihi ipfwa .Ninakulomba, uche na umvikie mavoko netha ku aghire afya aishi. ²⁴Hena kwiyo akaghenda hamwi nawe ,naibumba irwe likamwivana likamthithima na injunguluka. ²⁵Haleghira mka nghewe tdhakame yakwe ilechinfuma kwa miaka ikumi na ivi . ²⁶Alighie vwathi mnu hena irighitwa ni vaghanga vengi na itumia kila kindo aleghire.Hata kwio aghenjekie kyokyoshe we,mira hali ikaendelea iva mbichwa. ²⁷Akaichwa mburi tdha Yethu .Hena ikyo akacha nyuma yakwe kigheri akighenda maghari ya ibumba, nawe akabalia yakwe. ²⁸Ang'u nkyo alererie "Kole nikabalia nguvo tdhakwe du nanna." ²⁹Ekinambalie,ifuma tdhaka liaya likathia, na akakuvichwea hena mwiri wakwe iku andenurwa ifuma hena vwakwe . ³⁰Na putu Yethu akamanywa we weka iku ndinya tdhindemfuma .Na akaghaluka kunu na hunu hena ibumba ya vandu akavavetha , "Nii andenjibaha nguvo tdhakwa ?" ³¹Valoshi yakwe ,vakamvia, "Kuvoni vandu kujungulikiwe ni ibumba li ya vandu, na iwe kulewavetha iku ni itho andenji baha?" ³²Mira Yethu akalolea kunu na kunu iku amvone itho amirire kindo ki. ³³Mka uya,akimanya kyo kinfumirie, akaovoha na ikuchika .Akacha na imghwia mbai mothya yakwe na imvilia ukweri loshe. ³⁴Akamvia , "Mpfu, iirikilia yapfo lindekumra. Kughendie na mborere,na unurwe ifuma hena vwathi vwapfo". ³⁵Kigheri akyagaya ,vamwi va vandu vakacha ifuma kwa mrwe na sinagogi , "Mpfu wapfo andephfwa. Haniiki nkawathika imthumbua mloshi?"³⁶Mira Yethu ekinaichwe kyo vaghekyarera akamvia mrwe uya wa Sinagogi ,Kunavoha. Irikiliadu". ³⁷Aramwirikilie wowoshe ithongorana nawe thari Petro, Yakobo na Yohana wavo Yakobo. ³⁸Vakacha kenya kwa Mrwe wa sinagogi nawe akavona mwauhughilo, ifugha mnu na iomboletha. ³⁹Ekinainangie kenya akavavia "Haniiki mumwathononeya ,na haniiki mumwafugha?Mwana anapfwawe mira alee." ⁴⁰Vakamsheka ,mira we akavafunya bwang'a voshe ,akamwondoa ndie na mae wa mwana na vaya valeke nawe ,na akaingia voshi handu mwana alekei . ⁴¹Akavwara kuvoko kwa mwana na akamvia "Talitha koom", nikyo kyo "Mpfu mdu, nakuvia , lasha" ⁴²Putu mwana akavukia na ighenda (kwa iku ni le mwa na wa miaka ikumi na ivi). Na putu vakavwara ni tekewa irwe. ⁴³Akavaagitha kwa ndhinya iku hanaghira wowoshe atarwa imanya kindoki. Na akavavia vamnike mpfu uya kijo.

Chapter 6

¹Na akavukahho na ighenda mrinyi kwavo, na naghefundundiwa vakwe vakamwivaria.

²Thaboto ,ikinafike ,akavoka ifundisha hena Thinagogi .Vandu vengi vakamwichwa na vakavako. Vakarera,"Nikwi afunyire mafundisho igha ? ³"Nhii,in thi mgheranda uya we,mwana Marimu,na wa ko Yakobo,Yose ,Yuda na Simoni ?Aka valumbwie thi iva fuchiikaa navo hamwifwe? "Na vanuliriwe vo ni Yethu.⁴Yethu akavavia , "Nabii achivurarwe shima, thari mvinyi kwakwe na maghari ya vavo na va henyi kwakwe ". ⁵Akaherwa ihra firumo iho ,mira akavavikia mavoko vawaji vadu akavanura. ⁶Akamaka mnu fundu fwa irairikilia yavo .Hena kwio akakusha miri ya haghwili akifundisha.⁷Akavailagha vaghefundishwa ikumi na vavi,akavoka ivaruma vavi vavi. Akavanika ndhinya kaghu ya mbeho vavichwa , ⁸na ivaamora vanatika kyokyoshe vakighenda ,thari ndhata du. Vanatika mkate,neri ibene, petha kibubunyi. ⁹Mira varae fyaru, na thi ngandu ivi tdho.¹⁰Na akavavia,"Nyumba yoyoshe mwagheingia,ikaenyiho mpaka mfiri mwachevuka. ¹¹Na mri wowoshe uramnguhie kana imwirania ,vukenyi kwavo ,kung'undenyi kihuli kya marende ghenyu, kive ushuhunda kwavo."¹²Navo vakaghenda itangatha iku vandu varumbue mri na ileka thambi tdhavo . ¹³Vakatangira mbepo vengi na ifia vawaji mafura na vakanna. ¹⁴Mangi Herode akinaichwa fyo, kwa iku irna Iya Yethu lilemamyikie mnu.Vengi valereie, Yohana mghpatitha ndima voshi yakwe . ¹⁵Vengi hena vo vakarera "Iu ni Eliya."na vengi vakarera ,In ni nabii, tha umwi wa vanabii vaya va kala "¹⁶Mira Herode ekinaichwefyo akarera , "Yohana nimrumburie mrwe andevatdha hena kipfwa." ¹⁷Kwa iku Herode weka aleamorie avwarwe na akamphnga jela kwa iku Herodia (mka wa Filipo)ang'u nkyo we alemnondorie. ¹⁸Kwa iku Yohana alemvivie Herode,"Thi kicha kyo iondoa mka wa wenyu." ¹⁹Mira Herodia akavoka inchukia na aghekyashigha iku amvwaghe , mira arairime , ²⁰ang'u Herode alemwovohie Yohana ,aleichi iku ni mndu wa kitea na aelie pere ,na akamra nicha. Na akinaendeleo imwirania asononeye mru, mira alechimliwa imwirania.²¹Hata hakinafike magheri ghaya nghegho kigheri kya Herode ighirwa Herode akavandulia maofisa vakwe ngathu ,na makamanda na varwe va Galilaya . ²²Niho mpfu na Herodia akaingi na fina mothya yavo, akamnulitha Herodia na vaghenyi vaikee igheri Iya kijo kya kyavukwau .Niho mangi akamvia mpfu , "Njilomba kukwashigha nanyi nakunika ."²³Akamraria nairera "Kyokyoshe kwanjilokmba, nakunika,hata kirumbue kwa vumangi vwakwa ". ²⁴Akafuma bwang'a imvetha mae wakwe ,Nilombe iki?"Akarera ,Mrwe wa Yohana mghepatitha". ²⁵Na fia fia akaingia kwa mangi akavoka irera , Ninashigha unjinike mrwe wa Yoahana mghepatitha hena thahani.²⁶Mangi akathononoya mnu mira kwa iku alerarie kangi motha ya vanghenyi aririme imleghea kiya alombie . ²⁷Hena ikyo mangi akaruma mshikari hena gheria vakwe na ivaamora ighenda vamwendie mrwe wa Yohana. Mgheria akghenda akmrumbua mre ipfo jela. ²⁸Akaende mrwe wakwe hena sakari akamnika mpfu uya ,na mpfu uyaakmvaika mae. ²⁹Na vengi vaghefundisha vakwe fyo , vakaghenda ,vakaondoa mwiri wakwe vakaghenda vakamrika mbirenyi. ³⁰Na mitume vakathangana hamwi mothya ya Yethu ,vakamvilia fyoshe vakahirire na vafundishire. ³¹Nawe akavavia ,Njoni mweka handu hakuthughene fuheme kinghwili "Vandu vengi valekyacha na ivuka, mpaka vakavura kigheri kyelya. ³²Hena kwio vakakwea ngilawa vakaghenda hakuthughene vo voka . ³³Mira vavonire vakivuka na vengi vakavamanya, kwa hamwi vakaricha kwa marende ifuma miri yoshe na vakafika varanaghara. ³⁴Vekinafike mbai mbai ya eve, akavona ibumba irweakvaichwa vwathi ,kwa iku valeke tha magonji gharaghire mghghaembea . Na akavoka ivafundisha findo fingi . ³⁵Kigheri kikinire mnu , vaghefundishwa vakamchia vakamvia,"iha ni handu hakuthughene na igheri hiriemnu. ³⁶Valaghanye vanghende miri na mashambani kimecha ghuha kijo voka". ³⁷Mira akaghahitdha akarera "Vanikenyi imwe kijo vakamvia "Fwairima ighenda fughue mikate ya dinari maghana avi naivanika vaye ?" ³⁸Akavavia ,Mna mikate ilinga? Ghendenyi mnlolie , "Vekinavone vakamvia "Mikate ike itanu na mapere avi . ³⁹Akavaamona vandu vaikae kirombo hena mafungu kangu ya mara mavishi. ⁴⁰Vakavaikalitha hena mafungu ;mafungu gha ighana na makumi afunu. ⁴¹Nihoakaondoa mikate itanu na mapere avi,na ilolea kaghu ya kaghu,akainika mara mecha niko akanika vaghefundishwa vavike mothya ya umati :Na niho aleaghava mapere avi ileva vandu voshe . ⁴²Vakaya voshe mpaka vakaighuta. ⁴³Vakavunganya firumbue fya mikate ireghue ,fikaichukua fikapu ikumi na kangi firumbue fya mapere. ⁴⁴Na valeke vomu fitanu valighie mikate.⁴⁵Fia akavavia vakwe hena Ngilawa vaghende ughougho luugi, mpaka Bethsaida, Kigheri akilaghanya makutano. ⁴⁶Vekinavuke, akaghenda fumbunyi ilomba . ⁴⁷Kukinave kyavukwan na ngilawa yavo kigheri kyo ileke maghari ya bahari, nawe aleke weka hena mbai iumie. ⁴⁸Na akavavona vakiya vwathi ikava makasia ang'u nikyo mkuta undevaringilia.Kukinafike kakero churu akavaghendea,akivara kaghu ya mringa, na ekishigha ivaira. ⁴⁹Mira vekinamvone akyaivara kaghu ya mringa,vakaingiwa ni mnekoneko vakiririkana iku hanga ni ngoma,vakakava ngunga. ⁵⁰Kwa iku valemvonie vakaingiwa ni iovoha .Fia akarera navo akavavia , "Munghire ikuji,Ninyi! Muneovoha".⁵¹Akaingia voshi ya ngilawa na mkuta ukahema ifilia, navo vakamaka mnu. ⁵²Ni kwio vagheko vamanyavo mburi iya ya mikate .Kwa iku akili tdhavo tdhileghire imanya idu.⁵³Navo vakinatolang'e, vakafika ithanga ya Genesareti ngilawa

ikaphfungwa. ⁵⁴Vekinafume bwang'a ya ngilawa,vakammanya fia . ⁵⁵Vakaricha itangatha hena mkoa woshe na vakavoka iende vawaji kwa machela ,kila vakinaichwe ikuakyacha. ⁵⁶Hohoshe aighirie hena mashamba kana mrinyi, kana hena mbai vavikie vawaji ipfo kilema na vakamlomba vabalie pindo ya nguvo yakwe .Na voshe vambalilie vakanurwa.

Chapter 7

¹Mafarithayo na Vegheandika vengi nghevo valefumie Yerusalemu vakavungana injunguluka. ²Na vakavona iku vengi va vaghefundisha vakwe vaghekyaya mikate na mavoko najisi; ghavagheko ghathambwa. ³(Hena vafarisayo na vayahudi voshe vachiyavo mpaka vathembe mavoko ghavo kindo kicha, vachivwarilia utamaduni wa vaghothi.Kigheri ⁴Vafarisayo vavwia ifuma handu ha kilema ,vachiyavo mpaka vakindekuthamba. Na hena sheria tdhingi nghetdho vachtdhiivaria mnu,ni hamwi na ithamba fikombe, mathufuna, fyombo fya shaba na hata fipfumbi fichitumika kigheri kya kijo).⁵Vafarisayo na vagheandika vakamvetha Yethu"Haniika vaghefundishwa vapfo varakyaishi iivaria tamaduni tdha vaghothi eng'u aikyo vakyaya mkate varanathamba mavoko?"⁶Mira we akavavia, "Ithanya alerotie nicha hena mburi yenyu vanafiki,aleandikie,Vandu va vakyanjishivunia kwa myumu yavo,mira ngoo tdhike kua nanyi. ⁷Vakyanjihirina mitatho iraghire maana, vakifundisha sheria tdha vandu tha mapokeo ghavo.⁸Mundeira sheria ya Mrungu na ivwarilia nicha tamaduni tdha vanadamu." ⁹Na akarera kwavo, "Mundelegha viya Mrungu aleghire kwa urahisi netha mututdhe tamaduni tdhenyu! ¹⁰Kwa iku Mutha alererie, Mvkie shima ndio mao wapfo; na Itho arera fivichwa kwa vdie wake hang'u mae wakwe, leididi aphwa."¹¹Mira mumwarera ,kole mndu akarera kwa Ndie kana mae,"Lughenjo lwolwoshe nghelo mugheghuhia ifuma kwakwa ni mari ya Hekalu,"(ikyo ni irera iku',kindefunyea kwa Mrungu') ¹²hena kwiyo mwamivirikiamwe ihira kyokyo fundu fwa ndie kana mae wakwe . ¹³Mumwavfanya iamororo iya Mrungu live bale hena iende tamaduni tdhenyu.Na findo fingi fya mbare yo mumwafimira.¹⁴Akavailagha makotano na ivavia , Njiranienyi ini, imwe voshe na munjielewe . ¹⁵Haghire kyokyoshe no ifuma bwang'a ya mndu nghecho kyairima imchafua mndu nikyo kichimchafua. ¹⁶(Vwara'nicha;msitari,"kole mndu wowoshe aghire marwi gheichwia,na aichwe" nkehotho hena makala tdha kala).¹⁷Yethu ekinavare makutano na iingia kenya , vaghefundishwa vakwe vakamvetha hena mburi ya mfano tho. ¹⁸Yethu akarera, Na imwe he munachemanya mwe? Muvonimwe iku kyokyoshe kyamuingia mndu kyairimakyo imchafua, ¹⁹Kwa iku kyairima kyo ighenda hena ngoo yakwe , mira kyaingia hena ndenyi yakwe halafu kyaira ighendo chooni," kwa maelethogho,Yethu andethamba fijo fyoshe.²⁰²¹Akarera, Ni kija nghekyo kyamfuma mndu nikyo kyamchafua, Kwa iku voshi ya mndu fichifuma ,bwang'a ya ngoo madunganyo mavichwa,shinde, iiva,ivwagha, ²²uasherati,mchayohayo,vuvichwa,ilemba,Iwiso,vivaro, ikulewera na vufire. ²³Fivichwa fi fyoshe fichifuma voshi, nifyo fiya vichimchafua mndu."²⁴Akavnkia ifuma haya na akavnkia ighenda hena mkoa wa Tiro na Sidoni . Akaingia nyumba na arashighe iku mndu wowoshe amanye iku alekeho, mira kakahera imthughana. ²⁵Mira putu mka umwi, ngewe mwana wakwe mdu alekweriwe ni mbeho mvichwa, akaichwa mburi tdhakwe, akacha na akamghwia marendenyi. ²⁶Mka tho mile Myunami ,wa mbare ya kifoeniki. Akamlomba we amfunye mbepo ifume kwa mpfu wakwe.²⁷Yethu akamvia mka uya , "Leka vana valishwe kwantdha, ang'u kivikyo iondoa mkate wa vana ukumbilie kite." ²⁸Mira mka akamghalutdha na irera, Ni kwari Mndumi,hata kite thingi ya metha kichiya mabakigha kijo kya vana."²⁹Akamvia,"Kwa iku kunderera kwii,kughendie du. Mbepo andeminifuma mpfu wapfo." ³⁰Mka akavwia kenya kwakwe na akakolea mpfu wakwe alee krighonyi, na mbepo andechemfuma.³¹Yethu akafumahe bwang'a ya mkoa wa Tiro na iiria Sidoni ighendea na Bahari ya galilaya mpaka kanda ya Diikapolisi. ³²Na vakamwendie mndu arachiichwa na aralekyairima igaya nicha ,vakamlomba Yethu avike mavoko kaghu yakwe . ³³Akamfunya bwang'a ya vaghevungana kikilove , na akavika minywi yakwe hena marwi ghakwe, na ekinapuche mara, akabalia ulimi wakwe. ³⁴Akalolea kaghu, akahemana imvia, "Efata,ikyo ni iku, Rughuka" ³⁵Na igheri liya liya marwi ghakarughuka,na kiya kigheringililie ulimikikakonchwa,na akairima irera nicha. ³⁶Na akavaamova vanavilia mndu wowoshe .Mira fundu avaamore, nifwo fundu vatangathire mbiru tdho mnu. ³⁷Kididi valemakie,na irera," Andehira kila kindo nicha .Nikyo andevafanyavarakyaichwa vaichwe na varakyarera varere.

Chapter 8

¹Hena mifiri yo, hakaghira he na ibumba irwe, na valeghire kijo vo.Yethu akavailagha vaghefundishwa vakwe akavavia, ²"Ninahurumia ibumba li, vandeikaa nanyi kwa mifiri iraru na vaghire kijo vo. ³Nikavathathara iku vavwie kenya kwavo varalighie,vairime ithokea ipfo njia vundu vwa nja.Na vengi vavo vafumie kua mnu."

⁴Vaghefundishwa vakwe vakamghalutdha, Fwavomirakwi mikate yofika ivaighutisha vandu iva handu ha hareghiwe?"⁵Akavavetha ,mughire firumbue filinga fya mikate?" vakarera,"mfungate". ⁶Akaamona ibumba liikae mbai. Akaondoa mikate mfungate akamvia Mrungu hawache,na akitdhenya .Akanika vaghefundishwa vakwe vavike mothya yavo,nave vakaivika mothya ya ibumba.⁷Kangi halenghire na mapere madu there mengi, na ekinamshukuru Mrungu, akavaamora vaghefundishwa vakwe vavaghavie na ifi. ⁸Vakaya,vakaighuta.Na vakavuuganya firumbue fireghiwe fikapu firwe mfungato. ⁹Valefikie tha vandu fiku fina .Akavaleka vaghende. ¹⁰Akaingia fia hena ngilawa na vaghefundishwa vakwe na vakaghenda na ipfo Dalmanuta. ¹¹Niho vafarisayo vahafuma bwang'a na ivoka ikanana nawe .Valekyaishigha avanike kirumo ifuma ipfo kaghu ya kaghu, netha vamghethe. ¹²Akaririkana mnu ngoonyi akrera,Haniikimbareii iyashigha firumo?Ninamuvia imwe kwari, haghireho kyachefunyuwa kwa lukoho lu". ¹³Niho akavara,akaingia he voshi hena ngilawa ,akavuka ighendea handu hengi¹⁴Kigheri kyo, vaghefundishwa vakwe valeivee iondoa mikate .Valeghire vo mikate there kirumbue kimwi du kileke hena ngilawa. ¹⁵Akavarunga akirera, "Mukulolie na mukurie na chachu ya vafarisayo na chachu ya Herode.¹⁶Vaghefundishwa vakavetha voka kwa voka," Ni kwa iku fughirefwe mikate." ¹⁷Yethu akakimanya kindoki na akavavia, "Haniiki mumwavethana hena mburi ya ivaghire mikate?Munamanya mwe?Muichi mwe? ngoo tdenyu tdhindeva ujidu?"¹⁸Mughire mitho, muvonimwe? Mughire marwi, mumwaichwa mwe? Mumwakumbukamwe? ¹⁹Nikinaghavie mikate itanuhena vandu fika fitanu ,mundeondoa fikapu filinga firumbue fya mikate? vakamghalutdha,"ikumi na fivi"²⁰"Na mikinaghavie mikate mfungate hena vandu fiku fina, muleondorie fikapu fisinga?" ²¹Wakasema, mfungete.Akavavia, Munachemanya mwe?"²²Vakavacha Bethsaidia.Vandu vo vakamwende kwa Yethu mndu arachivona na vakamlomba Yethu ambalie. ²³Yethu akamvwaru kwa kuvoko vya arachivona , na imtika bwang'a ya kijiji.Ekinapuche mara kaghu ya mitho ghakwe na ighola mavoko ghakwe kaghu yakwe, akamvetha, kukwavona kyokyoshe "²⁴Akalolea kaghu akarera , Nivoni vandu tha miri iyaivana". ²⁵Niho akaghola he mavoko ghakwe kaghu ya mitho ghakwe,mndu uya akarughna mitho yakwe, akvona he na akavona kila kindo nicha. ²⁶Yethu akamra aghende kenya na akamvia, Kunaingia mrinyi"²⁷Yethu akavaka na vaghefundishwa vakwe ighenda fifiji fya Kaisaria Filipi.Kigheri vakwe njia akavavetha vaghefundishwa , Vandu vakyanjirera inyi iku ni i?" ²⁸Vakamghelu tdha vakarera , Yohana mghebatitha, vengi vakyarera, Eliya na vengi umwi wa varoti "²⁹Akavavetha , "Mira imwe mumwarera iku inyi ni i?" Petro akamvia ,Iwe ni kristo" ³⁰Yethu akavaleghea imvi mndu wowoshe hena mburi yakwe .³¹Na akavoka ivafundisha iku mwana wa Adamu niami thari alikwe vwathi hena finolo fingi, na aleghwa ni vaghetasa varwe na vagheandika na avwaghwa na mifiri iraru ikemira ,afufuka . ³²Alererie findo fi boo.Niho Petro akamfika njama na imbohija. ³³Mira Yethu akaghahuka na ivalolea vaghefundishwa vakwe na "akambohija Petro na irera, "Ira nyuma yakwe shetani,Kukwajali pfo mburi tdha Mrungu,mimi thari mburi tdha vandu. ³⁴Niho akailagha ibumba na vaghefundishwa vakwe akya kwa hamwi na ivavia , Kole haghire mndu akyashigha injiivaria,akulenghe weka ,aondue mthalapa wakwe na anjivarie. ³⁵Ang'u wowoshe akyashighe ikira maishe ghakwe aghavetdha ,na aretdha maisha ghakwe vundu vwakwa na vundu vwa injili aghakira. ³⁶Kyamghenja iki mndu, ivona ithanga yoshe mira arete vyoo yakwe magheri ghoshe ? ³⁷Mndu airima ifunya iki handu ha maisha ghakwe ?³⁸Wowoshe anjivonira iraghwa na firero fyakwe hena mbure ii ya vagheshinda na mbare ya vaghine thambi ,Mwana wa Adamu achemvoniva ivaghwa akichecha hena vumagi vwa nolie wakwe hamvi na malaika vaelie.

Chapter 9

¹Kangi alererie kwavo, navera kwenyu, maghari yenyu haghire vandu vamkiha varakasaghe kiphwa kable yevona vumangi vwa ruva vukicha kwa nzinya. ²Na baada ya mifiri mtandatu, Yethu alevaondorie Petro, Yakobo na Yohana hamwi hawe mlimenyi, vovoka. Niho akadunga ighaluka mothia yavo. ³Thori takwe tikadunga imeremeta mnu, tanjewa vricha, tanjewa ikela mgheleshwa wowoshe ithangenyi. ⁴Niho Elia hamwina Mose vakafumia mothia yavo, kangi valekyagaya na Yesu. ⁵Petro akaghauta akammbia Yesu, Mshoshi ni kicha ifwe fuikae ha, kangi fuaghe mafuru arararu, limwi yapho, lingi ya Mose na ligi vundu vwa eliya. ⁶(Kwahija araleichi niki akyakivera, Vakaovoha mnu.) ⁷Ilwi likifumia likavashika. Niho sauti ikafumia mailwinyi ikaghamba, iu ni mwana wakwa mnifurie, mwichwenyi. ⁸Ishitukia ilivakyawlea, varammbone mndu wowoshe namwi navo mira Yesu du. ⁹Wakati vakyaghara ifume mlimenyi; akavakanya varammbie mndu wowoshe findo fyoshe vafvonire mpaka mwana wa Adamu afufuke ifuma kwa ngoma. ¹⁰Niho vakethughana findo vo voka, mira vakavethana vovoka kuniki maena yakwe, ifufuliwa ifuma hena ngoma. ¹¹Vakamvetha Yesu, "haniki vagheandika vaghembie ku lathima Eliya ache kavoka?" ¹²Akavavia ni keni Eliya achekuvoka ikira findo fyoshe. Haniiki kiandikwe mwana wa Adamu lathima avone mavwasi ghoshe kangi adaghwe? ¹³Mira narera kwnyu Eliya alechieghu kwenyu, kangi vakemhirira vundu, vafurie, vundu virerofireri'e vundu vwakwe. ¹⁴Kangi vakinavie kwa vaghefundishwa, valevomive ibumba irwe livajungulukie kangi vasadukayo vaghekyabishana navo. ¹⁵Kangi namvone, ibumba yoshe likatatanyikwa, likemvichilia ighemrerea. ¹⁶Akavavetha vaaghefunshwa vakwe, mwakanania navo iki? ¹⁷Umwi wavo hena ibumba akaghamba mloshi, nilemwe mwana wakwa kwapho, aghire mephapo ghakyamleghea iveva. ¹⁸Kangi ghakenyisababishira adedeme na imghutha mabai ifuma mapofu mumu, iluma maghegho, na ithokea, nilevalomie vaghefundishwa vapho vamfunye maphepo mira vakaherwa. ¹⁹Akavajibu, irika lirakyaamini, naikae naimwe kwa maghe maki? Naondoleana naimwe mpaku indi? mwendenyi kwakwa. ²⁰Vakamwende mwana wakwe, maphepo ghakinamvona Yesu, ghakamvika hena idedema, mwana wa kumi akaghwa mbai akafunya mapofu mumu. ²¹Yesu akamvetha ndie, avie hena hali kwa muda mki? ifumia vwana vwakwe. ²²Mifiriingi achingwa moranyi, kana mringenye ni ishighe imwililisha. Kole kwairima ihira chochoshe fuvomire humu ufutethie. ²³Yesu akamvia, "kole kuketayari? findo fyshe fyairimika kwa wewoshe aitikijere." ²⁴Ghafula ndie wa mwana akafugha, akavera niitikive, njitetheeiraitikija yakwa. ²⁵Yesu ekinavone ibumba liarichilia kwavo, akakemea maphepo akaghamba "iwe mbeho bubu na kiziwi, niakumora mleke, kuvaingia he kwakwe. ²⁶Akafugha kwa nzinya na imwilisha mwana na mbeho mbichwa ikamfuma. ²⁷Mira Yesu akamwondoa kwa kuvoko akamvutira, na mwana akavukia. ^{28,29}Magheri Yesu ekinaingie nyumba vaghefundishwa vakwe vakamvetha kwa mbitho, hakinaki lulemiwe imfunya? Akavovia kwa mburii akafumewe haraghireho maombi. ³⁰Vakafume haya vakairia Galilaya, ishighiwe mndu wowoshe amanye handu vakei. ³¹Kwa lija alekyalosha vaghefundishwa vakwe, akavavia mwana wa Adamu afitwa hena mavokenyigha vandu, na vamvagha, akamphwa baada ya mifiri iraru afufuka he. ³²Mira varaeliwe mgayo u, kangi vakaovoho invetha. ³³Niho vakafika Karpenaumu, wakati ake voshi ya nyumba akavavetha, mulekya, bishania iki wakati muke njia? ³⁴Mira vakatie chwi ang'u valekyabishana vake njia ku nitho mvwe ikele angi. ³⁵Aleikee kirombo akavailaghe vava ikumie na vavi handu hamwi, akarera navo, kole haghire, akyashigha iva wevoka, ni kichaave wa mwisho na mndima wa voshe. ³⁶Akamwondoa mwana mdu akamvika maghari yavo, akamwondoa hena mevoko ghakwe akaghamba. ³⁷Wowoshe amghuhia mwana tha iu kwa irina yakwa andenjighuhia inyi, kangi mndu akanjighuhia, anjighuhire inyi du we, mira na uya anjirumie. ³⁸Yohane alemvivie, mloshi fulemvomire mndu kyafunya phepo kwa irina yapho, fukamleghea, angu akyafuivaria we. ³⁹Mira Yesu akaghamba, munamleghea ang'u haghireho airima ihira ndima ndue kwa irine yakwa, ne iphe mothia arere kindo kyokyoshe kivichwa vunduvwakwa. ⁴⁰Wowoshe uya arakekinyume na ifwe ake upande weru. ⁴¹Wowoshe uya akunika kikombe kya mringa wenywa kwa liya kuke na kristo, keni namuvia akavetewe thawabu yakwe. ⁴²Wowoshe uya akyavavete vandu vajitikirie inyi, nighekichwa aphungirwe iwe yeshaghia nzingo akumbwe wenyi. ⁴³Kana kuvoko kwapho kukakureta ukuteme, ni kicha uingie hena ikilia bila kuvoko ikele uingie hena milaho kughire mavoko ghoshe, hena moro urachiphwa. ⁴⁴(Zingatia mstari u, handu haya madude gharaphwa na moro urachipwa, uketho hena maandiko gha kala). ⁴⁵Kole kurende kwapho kukakureta kuteme, ni kicha kwapho uingie hena ikia kughire kilema, ikela ikumbwa milahonyi na marende avi. ⁴⁶(Zingatia mstari u, handu haya madude gharapwa na moro urachiphwa uketho hena maandiko gha kala). ⁴⁷Kana vitho yapho likakureta ifunye, ni kicha kwapho uingie hena vumangi vwa Ruva kughire vitho limwi, ikila ighira mitho avia na ikubwa ngomenyi. ⁴⁸Handu haghire madude gharaphwa na moro urachipwa. ⁴⁹Kwa luja kila umwi akobwa ni moro. ⁵⁰Munyu ni mcha, mira munyu akareta mna wakwe, kwaavika kwiya ughira mna wakwe? Mughire munyu mweka magheri yenyu, kangi mughire mborere kwa kila umun."

Chapter 10

¹Yesu akavuka handuho, akaghenda hena mkoa wa Uyahidi, handu mothia ya mfo wa Yordani,kangi umati ukamwivaria he, akavaloshe, vundunile mathoea ghakwe ihira. ²Na Mafarisayo vakacha ighemghera kangi vakamvetha, ni halali kwa mndu wa kiumi imleka mka wakwe ? ³Yesu akavaghaluta, Mose alemuamorie kwiya? ⁴Vakamvia Mose aleirikilie iandika cheti kyelekana, kangi imritisha mka. ⁵Ni luja ngoo tenyu ni ngumu nikyo alemuandikirie sheri ii, Yesu alevavirie. ⁶Mira ifumia kuvoka hena irambwa,Ruva alevavumbie mndu wakiumi na wakika. ⁷Hena ikyo mndu wa kiume amleka ndie na mae wakwe ,avwarana na mka wakwe. ⁸Kangi iva vavi vava mwiri umwi,angu si vavi hevo , mira ni mwiri umwi. ⁹Hena ikyo kuinganishirwe ni Ruva mwanadamu arakitenganishe. ¹⁰Wakati vakwe voshi nyumbenyi, vaghefundishwa vakwe vakamvetha kangi ihusu iki. ¹¹Akevavia, "wowoshe amleka mka wakwe, akaondoa mka ungi, akyahira uzinzi hena we. ¹²Mndu hakika nawe akamleka mmi hakwe akaondowa ni mdu wa kiumi ungi, akyahira uzinzi". ¹³Navo vakamwendie vana vavo vadu kimecha avabalie, mira vaghafundishwa vakavatoghotea. ¹⁴Mira Yesu ekina manye kuyo,aranuliwe akavavia, vairikienyi vana vadu vache kwakwa kangi muunavaleghea, angu vaketha iva vamangi vwa Ruva ni vwavo. ¹⁵Ukeni namuvia, wowoshe uya arakapoku vumangi vwa Ruva tha mwana mdu kididi airimawe iingia hena vumangi vwa Ruva . ¹⁶Kangi akavaondoa vana vadu mavokonyi, akavia mavoko yakwe kaghu yavo. ¹⁷Kangi akinadunge ndembo yakwe mndu umwi akamrililia akakava amagoti mothia yakwe akamvetha, mloshi mcha nivike kwiya niivie irithi ikia ya telele? ¹⁸Yesu akaghamba, hamki kwanjiilagha mcha? haghire gho mcha, ni Ruva weka du. ¹⁹Kuichi maamoro, Kunavagha, kunalaana, Kunaiva, Kunarerea vuonwa vwa mongo, umweshimu ndio na mao wapho. ²⁰Mndu uya akaghamba, mloshi findo fyoshe mfivwere idungia ujana wakwa. ²¹Yesu akamlolea akamfura.Akamvia,kupungukiriwe ni kindo kimwi, kwashighwa ukumbe findo fyoshe kughire uvanike vakiva kangi kwaghira kibubu ipho kaghu kwa Ruva, niho uche unjiivarie. ²²Mira akaphwiwa ni ngoo kwa mburi ya firero fi, akavuka arachangamkie ang'u aleghire mari nyingi. ²³Yethu akalolea pande toshe akavavia vaghefundishwa vakwe, ni kwiti vundu kike kwa mthuri iingia hena vumangivwa Ruva. ²⁴Vaghefundishwa vakatetamishwa kwa firorofi .Mira Yesu akavaviahe, vana, ni vundu ni kikuji iingia hana vumangi vwa Ruva. ²⁵Ni rahisi kw ngamia iingia hena ishimo ya sindano ,ikola mndu mthuri iingia hena vumangi vwa Ruva. ²⁶Vakashangazwa mnu kakarereana kuyo nitho akia. ²⁷Yesu akavalolea akaghamba ,kwa mwanadamu kikevekyo mira kwa Ruva ang'u hena fyoshe fyivimika. ²⁸Petro akadunga igaya nawe ,loleya lulekiye fyoshe fukakuivaria²⁹Yesu akaghamba , ukeni namuvia imwe ,haghire ho alekie nyumba kana wavo ,kana lumbie kana maae ndie kana vana kana mbai vundu vakwe, kangi kwa mburi ya Injili, ³⁰araguhia kando ighana ikela fya luvaha iha ithangenyi, nyumba wenyu,lumbwia, mao ,vana na mbaia, kwa itetheka ,na ithanga lichie, ikia ya telele. ³¹Mira vengi evo vevoka va vavmwisho vana vevoka. ³²Wakati vakenjia ighenda Yerusalemu, Yesu alevathongorie mothia yavo, vaghefundishwa vakashangaa, na vava vaghekyamwivaria vakaovoha.Niho Yesu akavafanya mmbai vava ikumi ni vavi akadunga ivavia kyakya ghemfumia mifiri ya awihi: ³³Lolea fwaghende mpaka Yerusalemu kangi mwana wa Adamu afitwa kwa vaghetatha varwe na vagheandika vamlaha aphwe kangi vamfunya kwa vandu vakiithanga (vangoma) . ³⁴Vamleletha , vamuchia mara, vamkava nzeta kangi vamvwagha.mira baada ya mifiri iraru afufuka. ³⁵Yakobo na Yohana vana va Zebedayo vakacha kwakwe vakaghamba,mloshi, fwakushigha ufuhirire kyokyoshe fwkulomba. ³⁶Akavavia mwashigha mmuhirire iki?. ³⁷Vakaghamba ,Ufurikie fuikae naiwe hena utukufu wapho, umwi kuvoko kwapho kwa kumtho. ³⁸Mira Yesu akaghaluta,mwichimwe kyo mwalomba. Mwairima inyughia kikombe kiya nakinyughia kana ubatitho uya nabatithwa?. ³⁹Vakamvia ,fwairinma Yesu akavia, kikombe naghekinyughia uya naghebatithwa mwaubatithwa?. ⁴⁰Mira agheikaa kuvoka kwakwa kwa kimi kana kuvoko kwakwa kwa kumtho thiinyi nafunya mira ni kwa vava kwavo kidemiandeliwa. ⁴¹Vava vaghefundishwa vengi ikumi vekinaichwe kuyo,vakadunga ivaichua iding'a Yakobo na Yohane. ⁴²Yesu akavailagha kwakwe akaghamba, ku vava vakya fikiriwaa ni valtewala va vandu va kiisanga vachiwale , na vandu vavo finguri vachivarora mamleka kaghu yavo. ⁴³Mira kwenyu kivikeyo iva kuyo, wowoshe akyashigha iva mrwe weenyu kyashingha amuhirire, ⁴⁴Na wowoshe akyashigha iva wevoka wenyu kyashigha ave mtumwa wa voshe. ⁴⁵Kwa liya mwana wa Adamu achie we ituminukiwa, mira itumika, naifunya maisha ghakwe ghavfidia kwa vengi. ⁴⁶Vakacha Yeriko wakati akyavuka Yeriko na vaghefundishwa vakwe na ibumba irwe, mwana wa Timayo, Btimayo, kipofu mghelomba,aleikae mbaimbai ya barabara. ⁴⁷Akinaichwe ku ni Yesu Mnazreti akdunga ikava kilonzo akirera Yesu mwana wa David unjihurumie . ⁴⁸Vengi vakambohea kipofu uya , akammbia atie, mira akafugha kwa sauti ndue , mwana wa Davidi njihurumia. ⁴⁹Yesu akamka ,akaruma alilaghwe, vakamwilagha kipofu uya vakaghamba , ughire nzinya mka Yesu akyailagha. ⁵⁰Akumba mbarinyi ikoti yakwe ,akrichafia kwa Yesu. ⁵¹Yesu akamghaluta akamvia kwashigha nikuhirire iki? kipofu uya mndu wa kiumi

akammbia, mloshi, nashigha ivona . ⁵²Yesu akamvia ghenda mwitikiji wapho undekukira , iho iho mitho ghakwe ghakavona , akamwivaria Yesu barebarenyi.

Chapter 11

¹Kigheri kya vakinache Yerusalemu, vekinafike awihi na Besthfage na Bethania, hena mlima wa mizeituni, Yesu akavaruma vavi kati ya vava vaghefundishwa vakwe. ²Akavaavia ghendeni hena kijiji kikeawihi na punda aranatika mda, mvunjuenyi munjiendie. ³Hakaghira mndu amvetha, haniki mwahira kwihi? mughambe, Mudumi akyamshigha, kangi amphwighira ha. ⁴Vakaghende mwana wa punda aphungiwe mlangonyi bwang'a hena itongo like mwaji, vakamvunjua. ⁵Haleghire vandu valemka haya, vakavavia, mwahira iki, irunjua mwana u wa punde? ⁶Vakavia vundu Yesu alevavie, vakavaleka vaghende. ⁷Vaghefundishwa vavi vakamwende mwana wa punda kwa Yesu vakaala thovi tavo kaghu yakwe metha Yesu aivime imkwea. ⁸Vandu vengi vakaala thori tavo barebarenyi, na vengi vakala maringo gho miri vaghatenyire ifuma mashambenyi. ⁹Vava vaghendie mothia yakwe na vava vamwivarilie vakakava kilonzo, Hosiana andebarikwa achie kwa irina ya mndumi. ¹⁰Vumangi vuchie ubarikiwe wa papa weru Davidi, Hosiana kwa uya ake kaghu. ¹¹Niho Yesu akaingia Yerusalemu akaghenda hekalunyi akalolea kila kindo, luvagha magheri ghandeghenda, akaghenda Bethania hamwi na vava ikumi na vavi. ¹²Mfiri uivaririe wakati vakyavwia ifuma Bethania, alechuwe njaa. ¹³Akavona mri wa mtini ughire maringo kwa kuwa, akaghenda igheulolea kole airima avone kyokyoshi kghu yakwe. Ekinaghende pho, aravone kyokyoshe mira mara, kwaku sigheigheri ya ndundayo. ¹⁴Akamvia, haghire ho mndu aya ndunda ifuma kwapho kangi, vaghefundishwa vakwe vakaichwa. ¹⁵Vakacha Yerusalemu, nawe akaingia hekalunyi akadunga ivafunya bwang'a vaghekumba na vagheghua hekalunyi; Akaghaluta metha tavo vaghebadilisha matundu, na fiphumbi fya vava vaghekumba mabeta. ¹⁶Akamleghea mndu wowoshe itika hekalunyi kindo kyekumba. ¹⁷Akavaloshe na akaghamba, Yeto kiandikwe kyo ku nyumba yakwa yailagha nyumba ya maombo kwa mathanga ghoshe? mira mundeighosha mveshe wa vakea. ¹⁸Makuhani varwe na vagheandika valechue vandu alekyavera, vakashighanja yemvwagha. Mira valemwovohie kwa vandu ibumba ya ya vandu liletekeviwe kwa ilosha yakwe. ¹⁹Na kila magheri kyavukwau ifika, valechivuka mrinyi. ²⁰Wakati vakyaivara kekevo vakauvona mri uya wa mtini undeuma mpaka hena kitina kyakwe. ²¹Petro akakumbuka akaghamba, Rabi lolea mri uya wa mtini kuurighirie undeuma. ²²Yesu akaghaluta, mughive muitikijo hena Ruva. ²³Kididi namuvia ku kila mndu auvia mlima u vuka, ughekukumba kweka evenyi, kole araghire mashaka ngoonyi kwakwe, mira aitikijie ku akirerie kyafumia, kuyo nipho ruva akehira. ²⁴Hena kyo namvia, kila kindo mwakilomba na ivetha kwa vundu vwakwe, aamininyi ku mundepokea mafyo fyava kwenyu. ²⁵Magheri muchiruka kwa maombo, mwashighwa mureghire vengi vindo fyoshe, kimacha papawenyu wa kaghu amureghie naimwe ikonda yenyu. ²⁶Dunganya mnu mburi ya ki, "Mira muravareghie, hata ndio wenyu akekaghu akamureghiewe nzure tenyu" ukehotho hena maandiko gha kala. ²⁷Vakacha he Yerusalemu, wakati Yesu akyatembea hekaunyi, makuhani varwe, vagheandika na vaghoti vakacha kwakwe. ²⁸Vakammbia, ni kwa mamlaka make kwahira vindofi? Kangi nitho akunikie mamlaka ghehira findofi? ²⁹Yesu akavavia, namvetha ithwala limwi, Njivienyi nanyi namuvia kwa mamlaka njiki niahira findofi? ³⁰Yeto upatitho wa Yohane ufumie kaghu kwa ruva ana ufumie kwa vandu? Njijibunyi. ³¹Vakaghalutana voke kwa voke vakahera na vakaghamba, fukaghamba ufumie kaghu kwa Ruva, aghemba hamking'u murendemwamini? ³²Mira fukaghemba, ufumie kwa vandu valevaovohie vandu kwa liya voshe valevwarilike ku yohane nile nabii. ³³Nikyo vakamjibu Yesu vakaghamba, fwiichifwe. Niho Yesu akavavia nainyi thikamuvienyi ni kwa mamlaka njiki nahira findo fi.

Chapter 12

¹Niho Yesu akadunga ifundisha kwa luthumo ,akaghamba,mndu aleviee mremi wa mizabibu , akelijunguluta vurigho, akashima iborongo yefwindikia lughwa akajenga mnara wa mizabibu. Niho akaghenda nedambo ya kua. ²Magheri ghakinafike akaruma mdema kwa Vagherema ruizabibu aghuhie ifuma kwavo ndunda ta mremi wa mizabibu. ³Mira akamvwara vakamkava vamvitisha bila kyokyoshe .⁴Akamrame he kwavo mnduma ungi ,Vakambara mrwe na mhirira findo firaficha fya iraghwa. ⁵Akamruma he mndu ungi,vakamvaghera. valevahririe vengi findo fyo, ivakava na ivavwagha vengi⁶Alighire mndu ungi umwi wemruma mwana wakwe amfurie. Niwe wa mwisho irumwa kwavo, akaghamba kwa liya ni mwana vamwirika. ⁷Mira vaghekodisha vakaviana vovoka, iu niwe mrithi , njonyi fumvwaghe, kimacha urithi uve weru.⁸Vakamjunguluka ,vakamvwagha vakamkumba bwang'a ya mghunda wa mizabibu. ⁹Hena ikyoahira iki mweniwa mremi wa mizabibu? Acha na ivamalia vagherema vaya na ivanika vengi maghunda uya wa mizabibu. ¹⁰Munaghera mwe ithoma kireroki iwe lileghiwe ni vagheagha, lindeva iwe irwe ya mmbaimbai. ¹¹Ili lifumie kwa mdumi ,kangi ni yeovasha mithonyi gheru. ¹²Vakashigha umati wa Yesu , mira vakaovoha umati wa vandu, ang'u valeichi ku arerie luthumo lo vandu vwavo, hena ikyo vakamleka vakaghenda fyavo. ¹³Niho vakaruma mata ya Vafarisayo na vahevodia kwakwenetha vamdeghe na firere. ¹⁴Vekinafike vakammbia, mloshi ,fuichi kuchijalipho maoni gha mndu wowoshe kangi kughire pho upendeleo kwa mndu wowoshe kuchilosha mburi ya Ruva kwa ukeni: Luvahe le! ni kicha imliha kaisari kodi kana hai? kangi le fwairima fulihe kana hai? ¹⁵Mira Yesu aleichi unafiki wavo akavavia, hamiki mwaanjighesha? njiniken dinari mirime ilolea . ¹⁶Vakaende imwi kwa Yesu akavavia ni sura yai na maandishigha hakeha ni ghai? vakaghamba ni gha Kaisari. ¹⁷Yesu akavavia , mnikaenyi Kaisari findo fya kaisari na Ruva findo fya Ruva, vakamaka. ¹⁸Niho Masadukayo vachirera kuhaghireho ifuma kwa ngoma vakamwivaria. vakamwuulitha vakirera , ¹⁹Mloshi ,Mose alefuandikirie ku, kole wavo mndu akaphwa akamramka nyuma yakwe , mira areghiewe mwana ,mndu amwondue mkawa wavo aghire nawe vana vandu vwa wavo. ²⁰Haleghire vandu mfungate , wevoka akaondoka mka akaphwa, areghiewe vana. ²¹Halafu uya wa kavi akamuondoa nawe akaphwa, areghiewe mwana, na uya wakaravu nawe kuyokuyo. ²²Na uya wakafungate naweakaphwa arareghire vana .hemelilia mka uya nawe akaphwa. ²³Mfiri uya wefuna kwa ngoma , vakamghefuma pho ,ngetha mka iiya agheva wai umwi ang'u vaya voshe mfungate ni vomi vakwe .²⁴Yesu akavavia ,kwihi siyo aretwayo kwahija muraichi virero kangi nguju ta Ruva? ²⁵Magheri ghefuma ipho kwangoma, vakaondue vo kana ighira ndoa, mira vaikaa tha malaika va ipho kaghu kwa Ruva. ²⁶Mira mburi ya vaghefuma kwa ngoma kula muthomie mwe ifuma hena kitabu kya Mose , hena mburi ya kisaka ,vundu Ruva alevevie, na immbai, inyi ni Ruva wa Abraham na Ruva wa Isaka ,na Ruva wa Yakobo? ²⁷We si Ruva wa ngoma , mira wa vakenamoo, ni keni murekie . ²⁸Umwu wa vaandishi akaaramia mgayo waaramia mgayo wavo,alevomire ku Yesu anduvanika ijibu icha,akamvetha ,ngetha mianmoro linga ni icha ikela ghoshe? ²⁹Yesu akamgheluta, lighire vacha ikala ni ili ichwa Israeli mndumi Ruva weru, mndumi ni umwi. ³⁰Lathima umfure mndumi Ruva wapho kwa ngoo ya yote , kwa mwo wapho wowoshe , kwa krongo yapho yoshe na kwa nguju tapho toshe. ³¹Iamoro ya kavi ni ili, lathima umfure jirani wapho vundukukufurie kweka , haghireho iamoro lingi irwe ikela igha. ³²Mgheandika akarera nikicha mloshi! kurerie keni ku Ruva ni umwi, na kuhaghireho ungi amkelele. ³³Imfura we kwa ngoo yoshe na kwa nguju toshe , na imfura jirani thaikufura mwini,nikicha mnu ikela matathi gha dhabihu tetekateza. ³⁴Kigheri Yesu akinavone andenya ijibu lighire busara , akammbia iwe kukekwapho na navumangi vwa Ruva . Baada ya iho haghireho hata umi airimie imwuulitha Yesu maswli ghoghoshe³⁵ Yesu akaghaluta , kigheri akyalosha ippho hekalunyi, akaghamba! Ngetha vagheandika vakyaghamba kuya, Kristo ni mwana wa Davidi? ³⁶Davidi weka hena mbeho mcha alererie, mndumi aleg hambie kwa mndumi wakwa niikae hena kuvokokwakwe kwa kiumi,mpaka avhire vanzo vakwa iikaa thinyi marende ghakwa. ³⁷Davidi weka achimwilagha kristo , mndumi nghetha ni mwana wa Davidi kwa njia njiki? kangi umati mrwe ukamwirania kwa ishangalala. ³⁸Hena mafundisho ghekwe Yesu akaghamba, kuraenyi na vagheandika vakashigha iiraira vareekunzu njacha na irerewa ipho ufuva. ³⁹Na iika fipumbi fya varwe ipho hena masinagogi na ipho hena sikukuu hena sehemu ta varwe. ⁴⁰Kangi vachiya hena misumu ya vaka vaphiriwe ni vomi, kunu vakilomba, valomba maombomacha kimecha vavonweni vandu.Vandu vaghuhia milaho mirwe. ⁴¹Mira Yesu aleikee kirombo awihi na ithanduku ya matathi voshi hekalunyi, alekyalolea vandu valekya vikia matundu ghavo voshi ithandukunyi .Vandu vengi vasuri vavikivie kiringanyo kirwe kya matundu. ⁴²Hakacha mka umwi aphwiriweni mmi akavikia fipande fivi vighire itaro ya thendi:⁴³Niho akavailagha vaghefundishwa vakwe akavavia, Kididi namuvia, mka u aphwiriwe ni mmi andefunya kivinganyo kirwe ikila voshe vande funya hena ithanduka ya matathi. ⁴⁴Ang'u voshe vafunyire ifumara na fingi vaghire hena mapato ghavo .mira mkaua amphwiriwe ni mimi, ifuma hena vukiva vwakwe, afunyire matundu ghoshe ghaghekyamghenja hena maisha ghakwe.

Chapter 13

¹Yesu ekivove akyaghenda ifumi hekalunyi, umwi wa vanghefundishwa vakwe akamuulitha, mloshi loleaghe mawe gha ghekushangatha na mjengo. ²Akammbia kuvoni majengo gha marwe? Haghiho iwe hata limwi yareghwa kaghu ya urwe liraghuthwa mbai: ³Nawe kigheri aikee kaghu Mlimenyi wa mizeituni nyuma hekalunyi, Petro yakobo na Yohane na Andrea vanamuulitha kwa mbitho. ⁴Fuvie findo fi fyafumia inchi? Ni dalili njiki ta findo fi ifumia? ⁵Yesu akadunga ivavia, ikaenyi nicha mndu wowoshe anmuveta. ⁶Vengi vacha kwa irina yakwa vakyaghamba, inyi niwe ,kangi varetu vengi. ⁷Mukava mwaichwa vita na tetethi ta vita, muovoha, findo fi ni lathima fyafumia, mira mwisho ni bado. ⁸Taifa limwi yavukia kibanga ya lingi , na vumangi kuinyume cha vumagi ,ghacheghira fidididmo kila handu na njaa iu ni ivoka ya utungu. ⁹Ikaeni nicha ,vamutika mpaka ktala,kangi mwakavwa ipho hena masinagogi, mwamtwa mothia ya vaghetawala na vamangi kwa ni mburi yakwa, tha vaonwa vakwa. ¹⁰Mira injili lathima kuvoka ibirikirwe kwa vaithanga voshe . ¹¹Vakamvwara na imukabidhi, munaovoha mburi ya kiya mwagherera ,magheri igho igho mwanikwa kyerera , kangi mukavemwe vagherera,mira mbeho mcha. ¹²Mndu amshutaki wavo iwaghwa papa na mwana wakwe ,vana vavo vaivasabebishira ivwaghwa. ¹³Vandu vamuchukiwa kwa mburi ya ivina yakwa, mira uya arimilia mpaka mwisho,mndutho aokoka. ¹⁴Mukachavona ichukitho yekonda lindemka haya liraghekyashigwa imka (mghesoma na amanye) niho vake voshi ya Yuda varichilie milimenyi. ¹⁵Na uya ake kaghu ya nyumba aragharu thinyi ya nyumba ya nyumba, kana iondoa kindokyokoshe kike bwang'a ya nyumba. ¹⁶Na uya ake shambenyi anavwia igheondoa thori yakwe. ¹⁷Mira ole wavo vandu vakavaghire mda na vya vaghengetha mifiri yo. ¹⁸Lombenyi ku kinafumia igheri ya mbeho. ¹⁹Ang'u haghira matetho marwe,gharanawahi ifumia toa Ruva arumbembe ithanga mpaka luvaha haghireho, kangi kikafumiekyo kangi; ²⁰Mpaka Ruva achepungutha mifiri haghire ho mwivi wachekia, mira kwa mburi ya vateule, aghevasaghua apungutha matero gha mifiri. ²¹Magherigho hakighira mnduamvia lolea Kristo akeha kana ake kuya munaitikija. ²²Ang'u vakristo va mongo vafumia kangi vafunya fitende na fitende na firumo, kimacha vamulembe, mathani hata vya vasaghuriwe. ²³Ikeni nicha ! nindemimuvia fyoshe kabla magheri. ²⁴Mira baada ya mitetho gha mifiri yo,mmbari wavikiwa mma, mwiri ukafunyetho kilanga kyakwe. ²⁵Ndondo taghwa ifuma kaghu kwa Ruva na nguju tike kaghu kwa Ruva tatengishika. ²⁶Niho vaghemvona mwana Adumu akicha mailwinyi kwa nguju ndue na utukufu. ²⁷Niho uruma malaika vakwe na avathanganya na wathaghuriwe vakwe ifuma pande inya ta ithanga , mpaka mwisho wa kaghu kwa Ruva. ²⁸Hena mri wa mtini, jifunzeneji vundu kyara kyairima ifunya na ivanika maringo ghayo, niho mwamanyia kufuli ike awihi. ²⁹Ni kuyo vundu kikei, mukivona findo fyo fyaya fumia, manyenyi kwake awihi, malangonyi. ³⁰Keni, namuvia, irika ili likaire kuwa fundofi fivanafumia fyo. ³¹Kaghu kwa Ruva na mathanga fyaira, mira firero fyakwa vikairefyo telele. ³²Mira ihuthu mfiri tho na thaa yo, haghire ho aichi hata malaika va kaghu kwa Ruva, kava mwana mira papa. ³³Ikaenyi nicha, lolea kwaluja murauchi ni magheri makifya fumia (zingatia: mstariu, muve vaangalifu, lolienyi kangi terevenyi ang'u ukehotho hena maandiko gha kala). ³⁴Ni thamndu akendembo,akara nyumba yakwe,akamvika mgheleolea wakwe ave mtawala wa nyumba kila umwi na ndima yakwe .Na imuamora mrinji ilaa kiavi. ³⁵Henwikyo ikaenyi nicha, ang'u muichimwe ni indii mweni wa wa nyumba avwia kenye kwake, kyairimika ni kyavukwau, kio maghari ,igheri nguruvi tauruka, kana ikero. ³⁶Kole akacha fia anakukolea kulee. ³⁷Kya nakirera kwapho, nakirera kwa kila mudu, laenyi kiavi.

Chapter 14

¹Nilemifiri ivi du baada ya mifiri mrwe wa Pasaka na mikate iraumuriwe. Makuhani varwe na vagheandika valekyashigha njia yemvwaru Yesu kwa ikombere na imphwagha. ²Kwa lia valevierie, thimagherigha gha mfiri mrwegho, vandu vanhira fujo. ³Kigheri Yesu aleke Bethania kenya kwa Simoni mkoma, akyaalekea methenyi, mka Umwi akacha kwakwe aurechupa ya marashi ghapupundia ghaghire bei ndue mnu, akaibara chupa aka mkutia mrwe wakwe. ⁴Mira haleghire vengi valekeho vakachukiwa, vakaviana vakighamba, niki maana yereta thamani ya mafuragha? ⁵Marashigha ghaheirima ikubwa ikala dinari maghana araru, vakanikwa vakiva, vakambohija. ⁶Mira Yesu akaghamba, mlekenyiaikae weka. Haniki mwamwililisha? ahire kindo kicha kwakwa. ⁷Mifiri yoshe vakiva mukenavo, Kangi wakati wowoshe mundeshigha mwairima ihira ficha kwavo, mira wakaikae nainyi mwe mifiri yoshe. ⁸Ahivire kyavakyakiirima, aufire mwiri wakwa mafura kwa mburi yerikwa. ⁹Keni namuvia, kila handu injili iyabirikiwa hena ithanga yoshe, kuja akihirive mkau kyarerwa kwa ikumbukwa yakwe. ¹⁰Niho Yuda Iskareote, mmwi wa vava ikumi na vavi, akaghenda kwa varwe va makuhani kimecha avone vandu amkabithi kwavo. ¹¹Maghevi varwe va Makuhani vakiraichwe kuyo, vakanuliwa vakavika thile ku vakamnika matundu. Akadunga ikasha nafasi yemkabidhi kwavo. ¹²Mifiri wevoka wa mikate iraumuriwe, fekinafunye igonji ya Paska, Vaghefundishwa vakwe vakavavia, kwashigha fughende kwi fugheanda kimecha fuye kijo kya Pasaka? ¹³Akavaruma vaghefundishwa vakwe vaviakavavia, ghendeni mrinyi, mndu avonana na imwe, mwivarienyi. ¹⁴Nyumba yolingia, mwivarienyi na mummbie mweni nyumbayo, mloshi arerie, kikekwi chumba kya vaghenyi handu valighiagho Pasaka na vaghefundishwa vakwa? ¹⁵Amurora chumba kya kaghu kirwe kila kindo nakyo kike nicha. hirenyi maandalithi kwa vundu vweni handu ho. ¹⁶Waghefundishwa vakavuka vakaghenda mrinyi, vakakolea kila kindo vundu alevavirie, vakaandalia kijo kya Pasaka. ¹⁷Hekinafika magheri gha kyavukwau, akacha na vava ikumina vavi. ¹⁸Wakati vakavibia metha na iya, Yesu akaghamla, keni na muvia, umwi wenyu akya ya nainyi anjikumba. ¹⁹Voshe vakaichwa, kila umwi akammbia, keni thinyinyi? ²⁰Yesu akaghaluta akavavia, ni umwi hena imwe ikumina vavi, umwi nawe luvaha akyatoghea itoghi hamwi nainyi. ²¹Kwa luja mwana wa Adamu aghenda vundu firero firerie vundu vwakwe. Mira ole ni wa mndu uya iiriawe mwana wa Adamu asalitiwa. Ni ghe kicha kwa mndu mbare yo aragheghiviwe. ²²Magherivakyayakijo yesu akaondoa mkate, aktiveva, akambendua, akavanika, akaghamba, Ondueni ii ni mwiri wakwa. ²³Akaondoa kikombe, akatereva, akanika voshe vakanyughiaho. ²⁴Akavavia, ii niyothakamwe yakwa ya mma, dhakame ikutikie kwa mburi ya vengi. ²⁵Keni namuvia thikanwehenyi kangi ifuma hena ndunde ta mzabibu mpaka mfiri uya nghnywa msha hena vumangi vwa Ruva. ²⁶Vekinamalie iimba wimbo, vakaghende bwang'a mlimenyi wa mizaituni. ²⁷Yesu alevavie, imwe voshi mwakaa mbarinyi na ini kwaa mburi yakwa kwa liya kiandikwe, namkava mrishab na magonji ghetharika. ²⁸Mira baada yefuma hena ngome kwakwa, namuthongolee mothia yenyu Galilaya. ²⁹Petro akammbia hata voshe vakakulegha, ini thikaluleghenyi. ³⁰Yesu akammbia, kididi na kuvavia, kikokikabla nguruvu iravauvuka kandokavi, kwava kundenyikana kando kararu. ³¹Mira Petro akaghamba, hata kikava iphwa naphwa hamwi na iwe thikalunyi. voshe vakafunya thile ija iya. ³²Valechie hena itenge yailagha Gethsemane, Yesu akavavia vaghefundishwa vakwe, akenyi hana magherigha nikitereva. ³³Akavaondoa Petro na Yakobo hamwi nawe, akadunga ililikiwa na ikondekwa mnu. ³⁴Aleghambie, nafasi yakwa ighire masononeko mnu, hata iphwa Reghwenyiha kangi mulae Kiyavi. ³⁵Yesu akaghenda mothia kandu, akaghwa mbai, akatereva kole kyava, kumagherighe ghakanjihakana. ³⁶Akaghama Aba, Papa, findo fyoshe kwapho fyairimika, njivutiva kikombeki. Mira kinavaifura yakwa, mira ifura yapho. ³⁷Akavavia akakolea valeemario, akemmbai Petro, Simon keni kundelaa? kuundeirimapho iikaa kyavi hata ithaa limwi? ³⁸Ikaerinyi kyavi mutereve ku munagheingia hena mighesho, keni moo uke nicha mira mwiri ni dhaifu. ³⁹Akanghendahe kangi akatereva, akavere firero fyafya. ⁴⁰Alechiehe kenya akavakolea valee, kwa luja mitho ghavo ghalelemiriwe ni mavio varamanye kindo kyemmbia. ⁴¹Alechiie kando kakararu akavavilia, bado muelee na ihema? kitoshere luva kindefika, lolea mwana wa Adamu aghalukwa mavoko nyi gha vanzune. ⁴²Vakienyi fughendeni lolea uya akyanjighaluka akeawihii, ⁴³Magheri bado akayagaya, Yuda umwi wa vava ikumi na vavi, na irivati irwe ya vandu ifuma kwa varwe va vaghetatha, vagheandika na vaghothi vawre mapuya na marungu. ⁴⁴Kigheri kyo mgheghaluka wakwe alevareve kitende akighamba uya nagemkava buthu hena iriwa. ⁴⁵Wakati Yuda ekinafike, mja kwa moja akaghenda kwa Yesu akaghamba, mloshi kangi akamkavabuthu. ⁴⁶Niho vakamria kangi vakembwara. ⁴⁷Mira umwi maghari yavo alemkie awihi navo akafunya ipuya yakwe akemkava windima wa mgheghaluka mrwe akamrumbua kurwi. ⁴⁸Yesu akammbia, muchie ighenjivwara na mapuya na marungu thamka? ⁴⁹Mgheghosha nileke naimwe kangi nikilosha kanithenyi, muranjivware. Mira ili lihirikie kimecha virero fitimie. ⁵⁰Na voshe vava vagheka na Yesu vakamra vakamricha. ⁵¹Mitho umwi akamwivaria, alevie ikwembe du, akuphungienayo vakamwara mira, ⁵²Akavarekea akavareghea ikwembe haya karicha rahu. ⁵³Vakamteka Yesu kwa mgheghatha mrwe, haya

vakathanganyika hamwi nawe na vaghetatha varwe voshe, vaghothi na vagheandika. ⁵⁴Petro nawe akamwivarua Yesu kwakua, ielekea hena vrigho vwa mghetatha mrwe, akaikaa hamwi na vakyaora mechavaghire ndughuri. ⁵⁵Kigherikyo vaghetutha voshe varwe na kitala kyoshe kighekyashigha ushahidi vanduvwa Yesu kimecha varime imvwagha. mira varauvone. ⁵⁶Kwa luya vandu vengi valendie vuwnwa vwa mongo vundu vwakwe mira hera vuonwa vwavo vuraufwanane. ⁵⁷Vengi vakamka vakafunya vuonwa vwa mongo vundu vwakwe vakighemba. ⁵⁸Fulemchue akyarera ,nalikonda ihekalu ilichembiwe ni mavoko ,na hena mifiri iraru naliagha lungi liraghewe kwa mavoko. ⁵⁹Mira hata ikela yavo lirafwa nane. ⁶⁰Maghetatha mrwe akamka maghari yavo akamuulitha Yesu,kana kughirepho kyeghaluta?vanduva vakyaafunya vuonwavukivundu vwapho? ⁶¹Mira akatiachuki aramghalute kindo, mghelatha mrwe akamuulitha he, nghetha iwe kukristo, mwana wa mghebarikiwa? ⁶²Yesu akamba, inyi niwe, kangi kwamvona mwana wa Adamu amki kuvoko kwa kumndumi kighire uguju akyachana malawi ifuma ipho kaghu kwa Ruva. ⁶³Mghetatha mrwe akabara nguvo thakwe akaghamba, nghetha fuekyashighwa vaomwa? ⁶⁴Mundeichwa kidaha, Uamithi wenyu ni unga? Kangi voshe vakamlahatha mghetaki kiphwa. ⁶⁵Vengi vakadunga impuchia mara na imshikia mitho vakimkava naimmbia, rota .Varwe vakamuondoa vakamkava. ⁶⁶Kangi magheri Petro akembai hena utharigho, mndima umwi wa vepthu va mghetatha mrwe akacha kwakwe. ⁶⁷Akamvona Petro handu amki akyaora moro, akamlolea akamthogelea , akammbia , naiwe kulekena mnazareti Yesu. ⁶⁸Mira akalegha, akaghamba , thiichinyi, kangi thiaelewanyi kyokwarera, kangi, akefume akaghenda bwang'a utharighonyi (vwara mstari u "Nguvuvi ikauruka ipho nena vivero fyakala). ⁶⁹Mira mndima wa kika haya,alemvonire akadunga ivaviya he vya vagemki haya, mndu ni umwi wavo. ⁷⁰Mira akalegha he magheri kudu vya vagemki haya valekya mmbia Petro keni iwe ku umwi wavo ,kwa liya iwe nawe ku mghalilaya. ⁷¹Mira akadunga ikuvika weka thinyi ya laana na iapa, thimwichinyi mndu u mwamrera. Niho nguvuvi ikauvuka kando kakavi. ⁷²Niho Petro akakumbuka firerofya Yesu alemmbirie, kabla nguvuvi iranauvuka kando kavi,kwanjilegha kando kararu akaghwa mbai akyafugha.

Chapter 15

¹Kakero churu varwe vaghetatha vakathangana hamwina vaghothi na vagheandika na ibaratha ithima ya vaghothi, vakamphunga Yesu vakamtika na vakamtika kwa Pileto. Pilato akamuulitha kwa iwe imangi wa vayahudi? ²Akamgheluta akaghamba niwe kurerie kuya . ³Varwe va maghetatha vakarera fyevotea fungi mburi ya Yesu. ⁴Pilato akamuulithahe kengi, kwa ghalutapho kyokyoshe? kuvonipho vundu vakyakushitaki kwa findo fingi. ⁵Mira Yesu aramfibu Pilato hena ikyo akatekewa. ⁶Kwa kawaida mifiri ya thikukuu vachimraghulia mfungwa umwi, uya vamlombie. ⁷Haghire vaghekonda ipho jela , magheri yavo vaghevwa vaky hira makotha ghavo. Haleghive mndu aileghwa Baraba. ⁸Ibumba ya vandu likacha kwa Pilato, likamlomba ahire vandu ahirire ipho nyuma . ⁹Pilatoakavaghaluta akaghamba, mwashigha nimuraghulie mangi wa vayahudi? ¹⁰Kwa luja aleichi nikwa mburi ya wivu wa varwe va vaghetatha vamvwere Yesu vakamwende kwakwe. ¹¹Mira varwe va vaghetatha vakavathumikija ibumba ya vandu vakwe kilonzo ku arughuliwe Baraka baadala yakwe. ¹²Pilato akavaghaluta he akaghamba nimvike kuya mangi wa vayahudi? ¹³Vakalonzahe, mvambe! ¹⁴Pilato akaghamba, ahirire kindo kingakivichwa? Mira vakakalailonza nicha mvambe. ¹⁵Pilato akishigha ivarithisha mbumba ya vandu, akavarughulia baraba. Akamchapa Yesu nzata niho akafunya netha avambwe. ¹⁶Vashikeri vakemwongotha mpaka voshi vurighonyi (vuya vuke voshi ya ngambi) vakasanganyika handu hamwi kikothi kya vaasikavi. ¹⁷Vakamvaa Yesu kanzu ya rangi ya zambarau, vakakoda ngara ya mifwa vakamraa. ¹⁸Vadunga imkonda ni ighamba salem mangi wa Vanyuhudi. ¹⁹Vakamkava mrwe kwa mrangi na ipuchia mara. vakakava magoti mathia yakwe kwa iheshimu. ²⁰Kangi vakinamalie imkonda vakamfunya kanzu iya rangi ya Zambarau vakamraa nguvo thakwe , vakamfunya bwang'a ighenda ighemvamba . ²¹Vaghemshurutisha mndu akyaira njia amthaidie , alekyaingia mrinyi ifuma shembenyi , ailaghwa Simon nkirene (ndie wa iskanda na Rufo). Vakanilathimisha itika mthalaba wa yesu . ²²Vashikari vakamtika Yesu handu hailaghwa Golgotha (maana ya irina ili ni handu ha ngomatha mirwe ya vundu). ²³Vakamnika mvinyo ithengenywe na manemane , mira aranywe. ²⁴Vakamvamba ,vakaghava nguvo thakwe , kakatikavia kura iamua kibare akipata kila mshikavi. ²⁵Ikinafike Thaitharu kakevo vekwa mvambe. ²⁶Vakavika kaghu yakwe kibao kiandikiwe ishilaka mangi wa vayahudi. ²⁷Vakamvamba na vakea vavi, umwi kuvoko kwa kumndumi na Ungi kumitho kwakwek . ²⁸(Vwanicha mstariu na vivevo vikatimia filevevie ukehotho hena firero fya kala). ²⁹Vagheira vakava vakyamkonda , vakyakucha mirwe yavo Vakighemba niwe kwambonwa hekalu na iligha kwa mifiri iraru. ³⁰Kukive kweka na ughare mbai fuma mthalabanyi. ³¹Kwa vandun vuya varwe va vaghetatha wakamkonda ,vakishirikiana na vagheandika , Vakirera alevaokorie vaengi , mira akairimawe ikuokwa weka . ³²Kristo mangi wa vaisraeli, gharambai luvaha ifuma mthalabanyi , metha fuirime ivona na iamini. Kangi vava vavambiwe hamwi nawe vakamkonda. ³³IKinafika thaamlanetu, mma ukaghra kghu ya ithanga yoshe mpa thakanda. ³⁴Magheri ghathaakanda kwanzinya , Eloi ,Eloi lama sabaktani? aghire maana Ruva wakwa ,Ruva wakwa ,haniki ikinjileka ? ³⁵Vengi hena ivo vamki , vekinaichwe vaghamba,lolea akyamwilagha Eliya . ³⁶Mundu umwi akaricha ,akaichura siki hena Sponyi akaivika kaghu ya mri wa mrangi, akamnika methawanywe, mndu umwi akaghamba leka fulolie ku Eliya acha ighemgha mbai. ³⁷Niho Yesu akafugha kwanzinya akaphwa. ³⁸Ipathia ya hekalu likaghavunyika fibare fivi ifuma kaghu mpaka mbai. ³⁹Mundu umwi mrwe alemki akyamlolea Yesu, akinavone andephwa kuyo, akaghamba keni mnduu nile mwana wa Ruva. ⁴⁰Valekeho vandu vakika valekyalolea kwa kua umwi wavo nile Mariamu Magdalena , Mariamu (mae wako Yakobo mdu wa Yose) na Salome . ⁴¹Magheri vakepho Galilaya valemwivilie na imhirira. na vaka vengi navo vakatikana nawe mpaka Yerusalemu. ⁴²Ikafika kyavukwa , na kwaluja ni le mfiri wa maandalio mfiri kabla ya thabato ⁴³.Yusufu wa Arimathaya akacha haya, nile umwi wa ibaratha aghireheshima vwa Ruva . kwa ikuamini akaghenda kwa Pilato akaulomba mwiri wa Yesu. ⁴⁴Pilato akashangazwa ku yesu tayari andemphwa akmwilagha afisa kamuulitha ku Yesu andephwa. ⁴⁵Ekinapata uhakika ifuma kwa afisa ku Yesu andephwa , akamwirikia ⁴⁶Yusufu aondue mwiri.akamphunga kwa shanda akamgheta kiburinyi lishimiwe hena mshararambwe, akabingirita iwe likafunga mlangowa kaburi. ⁴⁷Mariamu Magdalena na Mariamu mae wa Yose valevonie handu arikiwe Yesu.

Chapter 16

¹Magheri thabato ikinafike ,Mariamu Magdalena na Mariamu mae wako Yakobo, na Salome , Valeghurie marashi mecha, metha vairime icha igheufia mafura mwiriwa Yesu kwa mburi yerikwa. ²Kakero churu mfiri weka voka wa juma, vakaghenda kaburinyi maghemmbari ukinafunyanye³Vakarerena voka, mitho abingitire ighwe vundu vweru netha fuingie kaburinyi? ⁴Magheri vakyalolea vakammba na mndu andemibiringita ighwe liya irwe mnu. ⁵Vakaingia kaburinyi vakamvona mthoro umwi aree kanzu ya njewa aike kuvoko kwa kumundumi, akatekewa. ⁶Akaghaluta, munaovoha mwamshigha Yesu, akahawe, lolea handu haya vaghammbikie. ⁷Ghandenyi mughevia vaghefundishwa vakwe hamwi na Petro kuandevathongongolea ighenda Galilaya. Ipho mwaghemmbona vundu alemuvirie. ⁸Vakavuka vakariche ifuma mbirenyi, vakadedema kangi vakatekewa, vararere kyokyoshe kwa mndu wowoshe kwaliya valeovohie mnu. ⁹(Vwara mnu ,firerofya kela fighirefyo Marko 16:9-20) kakeru churu mfiri wevoke wa juma, ekinafume kaburinyi, alemfumiriewevoka Mariamu Magdalena, ifuma wakwe kwake akamfunya membepo mfunigate. ¹⁰Alevukie akavavilia vava alekehamwi nawo, magheri ghaya vakyathikitika na ifugha mithori. ¹¹Valechue kuakenamo kangi avonikeme akenavo mira varaamini. ¹²(Vwara mnu, firerofya kala fileghirefyo marko 16:9-20) hena ikyo akavafumia kwa njia tefauti vandu vengi vavi, magherivakyaghende ifuma hena ithanga. ¹³Vakaghenda vakavidiavaghefundishwa vengi vagheroghiwe, miravaraitikije. ¹⁴(Vwara mnu ,firerofyakala fighirefyo marko 16:9-20) Yesu akakufunyanya kwa vava ikumwi na umwi valeaghamvie methenyi ,akavatonghotea kwa iraitikija yavo na ugumu wa ngoo thava , kwa lija varaitikijire kwa ngoma. ¹⁵Akavavia ghendenyi ithangenyi yoshe ,mughebirikira kirero kwa firumbe fyoshe. ¹⁶Wowoshe aitikijire na ipatithwa akirwa, na uya araitikijire anyamarishwa. ¹⁷(Vwara mnu , firerofyakala fighirefyo Marko 16:9-20) fitendefi fyavwarana na voshe vaitikijire. Kwa iri yakwa vafanya mambebo, valera kwa lughashaa. ¹⁸Vavwara njoka kwa mavokoghavo, hata vakanywa kindo kyokyoshe kyevathuru kikaivimekyo. vavavikia vawaji mavoko, navo vanua. ¹⁹Henaikyo Madumu ekinarere navo akaondolewa ipho kaghu akaikaa kuvoko kwa kiumi kwa Ruva. ²⁰Vaghefundishwa vakavuka ighebirikira kila handu, mndumi akihira ndima navo akithibitisha kirero kwa miujitha na fitende fikighendeane navo.

John

Chapter 1

¹Tho kuvoko haleghire kirero , na kirero aleke na Ruva , na kirero nile Ruva. ²Kirero u iho Kuvoko aleke handu hamwi na Ruva. ³Findo fyoshe file chembiwe iiria kwakwe , na there we nanga kindo kimwi kilechembiwe kyo. ⁴Voshi yakwe haleghire moo,na moo tho niletho kilanga kya vandu voshe . ⁵Kilanga kilekyaangaja ruminyi , nanga rumi ileirimie ikikelayo. ⁶Haleghire mndu alerumiwe ifuma kwa Ruva , rina yakwe alechilaghw Yohana. ⁷Alechie du tha shaidi irera vuonwa vwa kilanga kyo , kimetha vandu voshevairime iitikija iiria kwakwe. ⁸Yohana thilewe kilangakyowe ,mira alechie kimetha akishuhudie kilanga kyo . ⁹Ikyo nile kilanga kya keni kilekya cha ithangenyi , naky kichimvikia kilanga kila umwi. ¹⁰Aleke ithangenyi na ithanga lilevumbiwe iiria we na ithanga lilemuichiyo. ¹¹Alechie kwa vandu vakwe , na vandu vakwe varamghuhie. ¹²Mira voshe valemghuhirie mbavo valeliatikijire irina yakwe alevanikie haki yeva vana va Ruva. ¹³Ambavo valeghiriwe ,thi kwa nzakame wala kwa kikundire kya mwiri wala kwa kikundire kya mndukyo, mira kwa kikundire kya Ruva weka. ¹⁴Kirero nawe aleghalukie mwiri na eishi kighari kyeru , nafwe fuvonire utukufu tha lwa mndu wa kipekee alechie ifuma kwa Papa, aichue neema na keni. ¹⁵Yohana aleshuhudirie ihuthuwe na alekavie kilotho akyaghamba ku "iu niwe nilemvirie mburi takwe ku itho akyacha nyuma yakwa ni mrwe injikela kwaku alekeho kabla yakwa. " ¹⁶Kwaku ifuma na utimilifu lwakwe ifwe voshe fundeghuhia bure kiingwa baada ya kiingwa. ¹⁷Kwaku sheria alechia iiria Musa Neema na keni filechie iiria Yesu Kristo . ¹⁸Haghire mwanadamu emimvona Ruvaho wakati loloshe. Mndu weka du ambaye ni Ruva ake hena mbafu ya papa andemfunya we amanyike. ¹⁹Na ulu nileho ushuhudu lwa yohana vakuhani na valawi valerumiwe kwakwe ni Vahudi invetha ku iwe kuii? ²⁰Araghalukegaluke evavia ku inyi thi Kristo nyi. ²¹Hena ikyo vemvetha ku iwe ku luvaha? ku Eliya? eghamba hai vemvetha ku iwe ku mroti? evaghaluta , "Hai"²²Vemvia ku fuvie kui kimetha fuvanike ijubu vava vafurumie, Kuaghifuma kuaghamba iki ihuthu iwe kweka? ²³Eghamba ku" Inyi ni irwi lialonza ifuma nyika "gholenyi njia ya mfumwa,thafundu mroti Isaya alererie". ²⁴Bathi , haleghire vandu haya valerumiwe ifuma kwa vafarithayo vemvetha vakyaghamba, ²⁵Haniking'u kuabatitha kole iwe kura Kristo hang'u Eliya, hang'u mroti? ²⁶Yohana evaghaluta inyi niabatitha kwa

mringa , mira hata kwio kighari kyenyu haniki mndu muramuichi .²⁷ Itho niwe akyacha baada yakwa itho thafikia hata irughua fyaru fyakwenyi." ²⁸findo fyo filefumirie ipfho Bethania, kimunu kya Yordani handu Yohana alekyabatithira.²⁹ Mfiri waivaria Yohana emvona Yesu akyacha kwakwe, eghamba "Lolea kangonji ka Ruva kakyaoondoa nzune ya ithanga .³⁰ Itho niwe nirerie mburi yakwe ku, itho avhie nyuma yakwa ni mrwe njikela , kwaku alenjithongolerie. ³¹Thilemmanyirenyi, mira kilevie kwio kimetha apfhunuliwe hena Israeli, ku nilechie niabatitha kwa mringa.³²Yohana aleshuhudirie ku" Nilemvonire mbeho akyaghara ijuma pfho kaghu tha ibeta na ireghwa kaghu yakwe ³³.Inyi thilemuichinyi mira itho alenjirumie ni bhatithe na mringa alenjiverie ku uya kwamvona mbeho akyaghara na iikaa kaghu yakwe , ithon niwe achibatitha kwa mbeho mcha. ³⁴Ndevona ndeshuhudia ku iu ni mrana wa Ruva. ³⁵Kangi mfiri waivaria Yohana alemki handu hamwi na Vanafumthi vakwe vavi. ³⁶Vemvona Yesu akyaghenda , na Yohana eghambva , Lolea kagonji ka Ruva .³⁷ Vanafunthi vavi vemuichwa Yohana , vemuivaria Yesu. ³⁸Yesu eghaluka evavona vanafunthi vava vakyamuivaria evavia, "muashigha iki? veghaluta , "Rabbi, "(mana yakwe , "mwalimu"), kurue kwi? ³⁹evavia "nnjonyi muvone" Luvaha vaghenda na vevona handu alerue, veikaa nawe mfiritho mna nile handu ha thakumi. ⁴⁰Umwi wa vava vavi valemchue Yohana akyarera , akamuivaria Yesu nile Andrea,wavo Siimoni ⁴¹Petro.Emvona wavo we Simoni emvia "fundemvona masihi (mana yakwe ni Kristo). ⁴²Emuende kwa Yesu. Yesu elelelea eghamba ku" "Iwe ku Simoni mrana wa Yohana mira "kwailaghwa kefa,"(mana yakwe ni Petro).⁴³ Ngama yakwe Yesu akyashigha ivuka ighenda Galilaya emvona Filipo emvia "njiivaria " ⁴⁴Filipo nile mndu wa Bethsaida, miri wa Andrea na Petro. ⁴⁵Filipo emvona Natanaeli emvia ku fundemvona uya ewe Musa eandikiwe mburi yakwe hena sheria na varoti .Yesu , mrana wa Yusufu ifuma Nazareti.⁴⁶ Natanaeli emvetha ku "Kiindo kicha kyairima ifuma Nazareti?Filipo emvia nnjo uvone ".⁴⁷Yesu emvona Natanaeli akyacha kwakwe eghamba"Lolea muisraeli wa keni , haraghire mongo voshi yakwe!"⁴⁸Natanaeli evetha ku"Kundenjimana kwia? Yesu eghaluta emvua ku Filipo aranakuilagha kuke thinyi ya nighekuvonire.⁴⁹ Natanaeli eghaluta "Rabbi , iwe ku mrana wa Ruva .Iwe mangi wa Vaisraeli!"⁵⁰Yesu emvetha ku "Kukundeitikija kwaku ndekuvonia ku ni kuvonire tangu hena mri wa mtini?Kwavona findo firwe ikelafyo. ⁵¹Yesu aghamba , "Kididi niamuvia ku mavona mailwinyi hakyarughuka na malaika vakyakwea na ighara fundu fwa mrama wa Adamu."

Chapter 2

¹Baada ya mifiri iraru haleghire arusi ipfho kana ya Galilaya na mae wa Yesu alealikiwe. ²Yesu nawe na vanafuthi vakwe valealikiwe. ⁴Vakinathiliwe ni divai mae wa Yesu emvia ku vaghire divai vo. ³Yesu eghaluta emvia "Mndu mka , ikyo kinjivwere? igheri yakwa inyi linafikayo. ⁵Mae wakwe evavia vatumishi ku kyokyoshe amuvia, mukihire. ⁶Bathi haleghire nyungu mtandatu ta maghwe tilevikiveho tekuthambia hena thikukuu tavayahudi , kila umwi wairima iichura fipimo fivi firaru fya mringa . ⁷Yesu evavia "ichurenyi mringa hena nyungauto . vetiichura mpaka kaghu. ⁸Evavia vatumisha vava "Onndoenyi mutikie mrwe wa ngathu. vemtikia fundu varumiwe⁹Mrwe wa ngathu akinauthanghe mringa uya ekolea ku undeghaluka divai ,mira aramanye handu ifumie . Nawe emuilagha Mndumi mgheondoa emvia . ¹⁰Kila mndu achikindeende divai iya njicha , kivanza , vandu vakaminywa mnu niho achiende iya there njicha. mira iwe kundeende njicha mpaka luvaha¹¹Kirumo ki kya kana ya Galilaya nilekyo kyanzo kya ishara ya firumo Yesu alehirire akyarora utukufu lwakwe, hena ikyo vanafunthi vakwe vamuitikija. ¹²Ikyo kikinaire Yesu , na mae, vavo na vanafunthi vakwe veghenda hena mri wa Kapernaum veikaa pfho mifiri there mingi . ¹³Bathi pathaka ya Vayahudi ileke havwihi, hena ikyo Yesu eghenda Yerusalemu. ¹⁴Evakolea vaghekulomba ng,umbe, magonji na njiwa voshi ya ihekalu, na vaghelacha petha valeke voshi ya ihekalu . ¹⁵Yesu achemba mshenge evafunya bwang'a voshe na ngumbe na magonji. Etikuta mbai petha ta vaghelacha petha na endengelua metha tavo . ¹⁶Vaghekumba njiwa evavia ,Vikenyi findofi kua na handuha ,Lekenyi ighosho nyumba ya ndio wako ufuva. ¹⁷Vanafunthi vakwe vekumbuka ku kilendikiwe ku "Funu ya nyumba yapfho yaniya . ¹⁸Varwe va vayahudi , Vemvetha ku "ni ishara njikii kuafuroro ku kuahira findo fya mbare ii. ¹⁹Yesu evavia bomoenyi ihekaluli nanyi naliagha kwa mifiri iraru. ²⁰Varwe va vayahudi veghamba ku "Ileondorie miaka makumi ana na matandatu iliagha ihekaluti nawe kuaghamba ku kwaliagha kwa mifiri iraru?" ²¹Mira we alererie aghire mana ya ihekalu ya mwiri wakwe. ²²Hena ikyo mifiri yavaria akina fufuke ifuma hena vapfwie , vanafunthi vakwe vemkumbuka ku aleghambie kwio , veitikija maandiko na kirero Yesu alekirerie. ²³Bathi ake Yerusalemu igheri ya Pathaka igheri ya thikukuu vandu fwa veliitikija rina yakwe vekinavone ishara na firumo alefihirire. ²⁴Mira Yesu alevaitikijirewe kwaku alevaichi vanadamu voshe. ²⁵Aleghire yeviwa ni mndu wowoshe we ihuthu vanadamu kwaku alekiichi .kike voshi yavo.

Chapter 3

¹Bathi haleghire mafarisayo umwi alechiilaghwa Nikodemo, we nile jumbe wa Ibaratha ya Vayahudi. ²Mndu tho alemivaivarie Yesu kio emvetha , "Rabi guichi ku mwalimu ifuma kwa Ruva , kwaku haghireho mndu airima ishara kwa ti toshe kole Ruva areke nawe. ³Yesu emghaluta , "Amini amini mndu airimawe iingia hena vufumwa fwa Ruva araghiriwe kakavi . ⁴Nikodema Emvetha ,Mndu airima kwia ighirwa nighe mghothi? Airima he iingia hena ndenyi ya mae kakavi aghirwehe kakavi?. ⁵Yesu eghaluta , "Amini amini mndu araghirwe kwa mringa na kwa mbeho airimawe iingia hena vufumwa fwa Ruva . ⁶Kighiriwe kwa mwiri ni mwiri na kighire ni mbeho ni mbeho. ⁷Kunandemaka kwaku ndekuvia ku ni lathima ughirwe kakavi . ⁸Mkuta uchibuma ughongo loloshe ufurie na irwi yakwe mwaliichwa , mira muichi handu ufumieho wala handu uaghenda . Ni fu hali mndu aghiriwe ni mbeho ikei. ⁹Nikodemu avetha ku "findo fyo fyairimika kwia? ¹⁰Yesu amvetha "Iwe ku mwalimu wa Israeli mira kuichipfho findofyo?. ¹¹Amini amini niakuvia ku kia fukiichi fuchikishuhudia kwa kia fukivonire . mira muaghuha ushuhuda lwerumwe. ¹²Kole niamuvia findo fya iha ithangenyi mira muaitikijamwe , Mwairimakwia iitikija ni kamuvia findo fya ipfho kaghu? ¹³Kwaku haghire mndu akwerie ipfho kaghuho there mrana wa Adamu agharie ifuma kaghu . ¹⁴Fundu Musa alevutirire njoka jangwani , ni kwio kwio mrana wa Adamu ni lathima avutirwe. ¹⁵Kimetha ku voshe vaikija vavone ikia ya telele. ¹⁶Kwaku ni kwii fundu Ruva alelifurie ithanga , mpaka emruma mrana wakwe nighe umwi du kimetha kila amitikija anandereka mira aghire ikia ya telele. ¹⁷Kwaku Ruva amrumiewe mrana wakwe ithangenyi kimetha alinyanyire ithanga , mira ku ithanga likirwe hena we. ¹⁸Amuitikijire anyanyirwawe . Aramuitikijire eninyanyirwa kwaku andeliitikijawe rina ya Mranatho wa Ruva nighe umwi du. ¹⁹Kyaruma vanyanyirwe ni kwaku kilanga kindecha ithangenyi kwaku mira vandu vakafura mma ikile kilanga kwaku mihiro yavo nile mivichwa. ²⁰Kila mgherira fivichwa achikidaha kilanga kangia achicha Kilangenyiwe kimetha mihiro yakwa inandevika haelie. ²¹Mira mghehira keni achicha Kilangenyi kimetha mihiro yakwe ivonwe ku ihirirwe nicha hena Ruva. ²²Baada ya iho Yesu na vanafunthi vakwe veghenda hena ithanga ya Yudea. ipfho eikaa kamtungo navo akyabatitha. ²³Igheriyo Yohana nawe alekyabatitha ipfho Ainea avwihi na Salim kwaku haleghire mringa mwingi . vandu vecha kwakwe vebatithwa. ²⁴Kwaku Yohana aleko apfhungwa jelawe. ²⁵Luvaha hefumia ibashana ya vanafunthi va Yohana na myahudi umwi ihuthu thikukuu ta vuelesho. ²⁶Veghenda kwa Yohana vemvia , "Rabi , mndu uya aleke kimunu kya mfo wa Yordani uya kulefuvirie mburi takwe akyabatitha na vandu voshe vakyamuivaria " ²⁷Yohana eghaluta ku mndu airimawe ighuhia kindo kyokyoshe , theremiku kole akinikiweifuma ipfho kaghu. ²⁸Imwe mweka muarera ku nilemuvirie ku inyi thi Kristonyi , mirakyo nileghambie ku nirumiwe mothia yakwe ²⁹Uya ake na mwali wa haruthi niwe mthoro wa harusi. Mbwiaye mthoro wa haruthi akyamkia iiramia achiidhihirwa fundu fwa irwi ya mthoro wa hatuthi. Luvaha ili niyo iidhihirwa yakwa. ³⁰Kitarire we aongereke mira inyi niduike. ³¹Itho afumie ipfho kaghu ake kaghu ya fyoshe . itho nighewa ithanga afumie ithangenyi kangia achirera findon fya kiithanga . itho afumie ipfo kaghu ake kaghu ya fyoshe . ³²We achirera findo afivonire na ifichwa, mira haghire akyaghuha kirero kyakweho. ³³Aurikilie ushuhuda lwakwa ahakikishire ku Ruva ni wa keni. ³⁴Kwaku mndu arumiwe ni Ruva achirera firero fya Ruva kwaku achimnika mbeho kwa kipimowe. ³⁵Papa amfurie mrana na amnikie finfyoshe mavokonyi ghakwe . ³⁶Mndu uya amuitikijire mrana aghire ikia ya telele . mira uya arakyamuirania mrana achevonawe ikia ya telele , mira idung'a ya Ruva lichivwarana nawe.

Chapter 4

¹Yesu akinamanye ku vafarithayo vandeichwa ku Yesu akyaghira vaghemuichwa ku Yesu akyaghira vaghemuivaria vengi naivabatitha ikela Yohana. ²(Mira Yesu weka alechibatithawe nile vanafunthi vakwe), ³alefumie Judea egenda Galilaya. ⁴Hena ikyo nivemikuu airie Samaria. ⁵Na efika hena mri wa Samaria uchiilaghwa Sikari, avwihi na handu Yakobo alemnikie mrana wakwe Yusufu. ⁶Na kithima kya Yakobo kilekeho. Yesu alechokie fundu fwa ndambo na ehema havwihi na kithima, igheri ya mthaghari. ⁷Mndu mka msamaria echa igherashia mringa, Yesu emvia, "njinika mringa ninywe." ⁸Kwaku vanafunthi vakwe valeghendie mrinyi igheghua kijo. ⁹Mka uya envetha ku "kiava kwia iwe myahudi unjilombe mringa inyi mka Msamaria"?kwaku vayahudi na vathamaria vachithanganyikavo. ¹⁰Yesu emvia "kole kuveichi karama ya Ruva, na itho akyakuvia njinika mringa, iwe kuvemlomba na avekunika mringa wekia. ¹¹Mkatho emvetha, "Mfumwa, kuure kyerashiliapfho, na kithima ni kyacha, mringatho kwaufunyakwi? ¹²Niku kumrweikela ndio weru, yakobo alefuminikie kithimaki na we weka na vana vakwe na nyama alebohie vanyughie hena kithimaki? ¹³Yesu amvia ku wowoshe anywa mringa u bado aichwahe laka, ¹⁴mira uya mringatho namnikia acheichwa hewe laka. Mira mringatho namnika wava wachochoka mpaka telele. ¹⁵Mka uya emvia, "Mfumwa, njinika mringatho, thinandeichwa laka kangi thinandechechahe ha igherashia mringa. ¹⁶Yesu emvia "ghenda ughemulagha mimi wapfho muche nawe". ¹⁷Mka uya emvia, thighire miminyi "Yesu mvia ku, "Kunderera nicha ku kughire mmi pfho; ¹⁸kwaku kwenighira vomi vatanu, na iukuke nawe thi wapfhowe. kw kwio kunderera keni. ¹⁹Mkatho eghamba "mfumwa, niavona ku Kumroti. ²⁰Vandio veruvalechitatha hena mlima u, mira imwe muaghamba ku Yerusalemu niho handu hatarire futathie. ²¹Yesu emghaluta, "Mndu mka njiitikija, igheri liacha eyo mukachemtathie papa hena mlima u kana Yerusalemu. ²²Imwe muchitatha murakiichi, mira ifwe fuchitatha fukiichi, kwaku ikia lifumirie kwa Vayahudi. ²³Hata kwio igheri liacha kangi yemicha, eyo vaghetatha va keni vamtatha papa hena mbeho na keni. kwaku Papa akyavakasha vandu va mbareyo vave vaghetatha vakwe. ²⁴Ruva ni mbeho na vaya vakyamtatha kitarire vatathe hena mbeho na keni. ²⁵Mkatho emvia, "Niichi ku masihi akyacha, (ailaghwa Kristo)itho akamcha afuvia fyoshe. ²⁶Yesu emvia, "Inyi niarera na iwe niwe". ²⁷Igheri yo iyo niarera na vanafunthi vakwe vevwia. Navo vemaka ku haniki akyarera na mkatho, mira haghireho elegherere invetha ku kuashigha iki kana haniiki kuagaya nawe. ²⁸Hena ikyo mkatho era nyungu yakwe na eghenda mrinyi evavia vandu, ²⁹"Nnjonyi mumvone mndu anjivirie fyoshe ahirire, ngetha airima ave niwe Kristo?" ³⁰Vemfuma mrinyi vecha kwakwe. ³¹Igheri ya mthaghari vanafunthi vakwe vemvia, Rabi ya kijo. ³²mira we evavia, "Inyi nighire kijo muraichi imwe" ³³Vanafunthi veviana "Ngetha haghire mndu amuendeyie kijo?" ³⁴Yesu evavia, "Kijo kyakwa ni ihira kikundire kya uya anjirumie na ikolosha ndima yakwe. ³⁵Aka muchighanba mwe ku ireghiwe miri itanu fijo mghundeni fyava tayari? Niamuvia ku lolienyi mighundeni fundu fijo mighundeni fike tayari ikovwa! ³⁶Mghekova achinikwa mhako wakwe na ivunganya ndunda fundu fwa ikia ya telele, kimetha ku mgheviaa na mghekova vaithihirwe handu hamwi. ³⁷Kwa ku kirero ki kya keni ku umwi andeivaa na ungi andekova. ³⁸Nilemurumie mukove murakilighirie vwasi, vengi vahirire ndima na imwe mundeingia hena iidhihirwa kwa ndima yavo". ³⁹Vasamaria vengi hena mri uya vemuitikija fundu fwa mburi mka uya alevaenderie, ku "andenjivia findo fyoshe nilehirire" ⁴⁰Hena ikyo Vasamaria vakinache vemtereva ku aikae kwavo na eikaa kwavo mifiri ivi. ⁴¹Na vandu vengi he vemuitikija fundu fwa kirero kyakwe. ⁴²Vemkia mka uya ku"fundeitikija thi kwa kirero kyapfo du kyo, mira kwaku na ifwe fundeichwa na luvaha fundemanya ku kididi we ni mghekira wa ithanga. ⁴³Mifiriyo ivi ikinathie evuka eghenda Galilaya. ⁴⁴Kwaku we weka aleghambieng'u ku mroti achinikwawe shima hena ithanga yakwe weka. ⁴⁵Akinache ifuma Galilaya vagalilaya vemghuhia kwaku valemvonire findo alehirire Yerusalemu hena thikukuu kwaku navo valeghendie thikukuuni. ⁴⁶Echahe hena kana ya Galilaya handu aleghoshire mringa weva divai. Haleghire mndu mrwe mwana wakwe alekyalwaa ipfho kapernaumu. ⁴⁷Akinaichwe ku Yesu afumie Judea na akyacha Galilaya, eghenda kwa Yesu emthemba ku Yesu aghare amnure mrana wakwe aleke avwihi ipfwa. ⁴⁸Niho Yesu emvia ku"Imwe muravone ishara na firumo mwairimamwe iitikija. ⁴⁹Mndutho emvia, mfumwa ghara fia mrana wakwa aranaphwa. ⁵⁰Yesu emvia, "Ghenda mrana wapfho andenua" mndu uya eitikija kirero kya Yesu aghenda kyakwe. ⁵¹Igheri akyaghara vandima vakwe vemghuhia na imvia ku mranawakwe andenua. ⁵²Hena ikyo evavetha ku anurie tha ilinga? vemvia ku "ighuo thaa thaba homa ilemdekelerie". ⁵³Niho ndie wakwe emanya ku ni igheri lialia Yesu aleghambie ku mrana andenua "Hena ikyo we na kenya kwakwe veitikija. ⁵⁴Ii nile ishara ya kavi Yesu aleihirire akinafume Yudea ighenda Galilaya.

Chapter 5

¹Baada ya iho haleghire thikukuu ya vayahudi, na Yesu alekwerie hena thikukuu Yerusalemu. ²Na kwia Yerusalemu haleghire idimbwi ya mringa lilechilaghwa kwa kibebania Bathzatha. Lileghire ngutho ithuamu. ³Vavaji vengi hamwi na vapfwie mitho, fiwete na vapoothere valechilaa hena nguthoto, kwaku haghire igheri malaika achighara mringenyi aukoroshe. ⁴Hena ikyo mndu uya ava wevoka iingia mringenyi mringa ukamikoroshwa alechinua vuwaji vovoshe alekyalwa. ⁵Na mndu umwi alelwee kwa miaka makumi araru na mnane aleke hena nguthoto. ⁶Yesu akinamvone alee ho, kunu aichi ku emiiki handuho kwa muda mwacha, Yesu amvetha "Kuashigha inua?" Muwaji uya eghaluta, "mfumwa, inyi thighirenyi mndu wenjighata idimbwinyi mringa ukamikoroshwa. Nikighera iingia nichikolea ku mndu ungi eminjithongolea. ⁸Yesu emvia ku "vukia ukuruke itandiko yapfho ughende. ⁹Mnduthoenurwa ihoiho, eondoa kiraro kyakwe eghenda na nive mfiri wa thabato. ¹⁰Hena ikyo Vayahudi vemvia itho alenuriwe ku" ithanga ni mfiri wa sabato Hena ikyo kuairikiwapfho ikuruka itandiko. ¹¹Evavia ku "itho anjinurire niwe anjivirie nikaruke itandiko yakwa nighende. ¹²Vemvetha ku, "ni itho akuvirie ku ukuruke itandiko yapfho ughende?" ¹³Mira we alemuichiwe kwaku Yesu alevukie kwa ikuovetha, kwaku haleghire vandu vengi handuho. ¹⁴Ipfho thaa tingi Yesu emkolea mndu uya ihekalunyi emvia "Lolea, kundenua kumandehira nzunehe kunandechethangana na fivichwa ikela. vuaji vu. ¹⁵Mndu uya eghenda evavia vayahudi ku Yesu niwe amnurire. ¹⁶Hena ikyo fundu fwa kindokyo vayahudi vemlitha Yesu vwasi kwaku andenura mndu mfiri wa sabato. ¹⁷Yesu evavia, "Ndio wakwa akyahira ndima luvaha na inyi niahira ndima. ¹⁸Fundu fwa ikyo vayahudi vethika imkasha kimetha vamvwaghe, thikudu kwaku andekonda sabato, mira kwaku andemuilagha Ruva ku ni ndie wakwe na kwio ikavona ku we ni thawa na Ruva. ¹⁹Yesu evajibu, "Amin amin, mrana arimawe ihira kindo kyokyoshe theremika avonire ndie akyahira, kwaku kyokyoshe ndie akyahira nikyo na mrana akihira. ²⁰Kwaku papa amfurie mrana amrorere kila kindo akyahira kangi amrora findo firwe ikela fi kimetha muthike imaka. ²¹Kwaku lia fundu Papa akyafufua vapfhwie na ivanika mo, kwio kwio na mrana achimnika wowoshe amfurie. ²²Kwaku Papa achimnyanyira wowoshe mira amnikie mrana inyanira yoshe. ²³Kimetha voshe vamvikie shima mrana fundu mrana nawe achimvikia shima Bapa. We arakyamvikia shima mrana akyamvikia shima Papa amrumie we. ²⁴Amin amini, we akyachwa kirero kyakwa na imuitikija itho anjirumie, aghire ikia ya telele na anyanyirwa we mira we andeira ifuma kipfhwenyi iingia hena ikia. ²⁵Amin, amin niamvia ku igheri liacha kangi luvaha likeho ya vapfhwie iliichwa irwi ya Mrana wa Ruva na voshe vailichwa vakia. ²⁶Kwaku fundu Papa aghire ikia voshi yakwe weka, ²⁷Ni kwio kwio amnikie mrana ighira ikia voshi yakwe na Papa amnikie Mrana mamlaka kimetha anyanyire kwaku ni Mrana wa Adamu. ²⁸Munandemakishwa ni iki kwaku igheri liacha eyo vapfwie voshe vake mbirenyi valiichwa irwi yakwe, ²⁹navo vafuma bwang'a vahirire ficha kwa vufunguo fwa ikia na vahirire fivichwa kwa vufunguo fwa inyanirwa. ³⁰Thairimanyi ihira kindo kyokyoshe ifumana na inyi nieka. Fundu niaichwa ni fundu nianyanira, na inyanira yakwa ni ya haki kwaku thiakasha kikundire kyakwanyi, mira kikundire kyakwanyi, mira kikundire kya uya anjirumie. ³¹Kole nikakushuhudia njeka ushuhuda lwakawa luvevalo ni lwa keni. ³²Haghire ungi akyanjishuhudia na niichi ku kwa chaidi ushuhuda akyanjishuhudia ni lwa keni. ³³Mulerumie vandu kova Yohana, nawe eishuhudia keni. ³⁴Hata kwio ushuhuda nialughuhia lufumielo kwa vanadamu. Niafirera fyo kimetha muirime ikirwa. ³⁵Yohana nile taa ilekyaaka na iangaja na muleke tayari ikifurahia kilanga kyakwe kwa kumtungo. ³⁶Ushuhuda nilighire ni mrwe ikela luya lwa Yohana kwa ndima Papa anjinikie itikolosha, ndima to niahira nito tiashuhuda ku Papa anjirumie. ³⁷Papa weka anjirumie akyanjishuhudia Mwemimuichwe irwi yakwe kana imvona fundu akei igheri yoyoshemwe. ³⁸Mughiremwe kirero kyakwe voshi yenyu kwaku mumuitikiremwe uya arumiwe. ³⁹Muaghachungutha maandiko muaririkana ku voshi yakwe haghire ikia ya telele kunu mandikogho ghakyashuhudia mburi takwa na, ⁴⁰muashighamwe icha kwakwa kimetha mupate ikia ya telele. ⁴¹Thiapokeyanyi thifa ifuma kwa vandu. ⁴²Mira niichi ku mughiremwe lukundo lwa Ruva yenyu imwe mweka. ⁴³Nichie hena irina ya Papa wakwa murairime injighuhia. Kole ungi akacha kwa irina yakwe weka mwamghuhia. ⁴⁴Aka mwairima kwia iitikija imwe muatumbishana mweka nanga munandeshigha itumbishwa ni Ruva ngewe weka du? ⁴⁵Munanderirikana ku inyi namuthitaka mothia ya Papa. Amuthitaka imwe ni Musa ngewe imwe mumvikirie ikuji. ⁴⁶Kole muvee muitikijire Musa mughenjiitikijana inyi kwaku we aleandikie mburi itakwa. ⁴⁷Kole muraitikija maandiko ghakwe, mwairima kwia iitikija firero fyakwa?

Chapter 6

¹Findo fikinaire Yesu eghenda ughongo lwa Bahari ya Galilaya , ichiilagwa pia bahari ya Tiberia. ²Luvungano lurwe lwa vandu lulekyamuivaria kwaku valevonire ishara ta vandu valekylwaa. ³Yesu ekwea mpaka kaghu ya mlima eikaapfho na vanafunthi vakwe.⁴(Na pasaka thikukuu ya vayahudi ileke havwihi.) ⁵Yesu akinavutire mitho ghakwe na ivona vandu fwa vakyacha kwakwe emvia filipo , "fwaghendakwi fugheghua mikate kimetha vandu va vairime iya?" ⁶(Mira Yesu alemvirie Filipo kwio kwa imgheradu kkwaku we aleichingu ku ahira iki.)⁷Filipo emjibu ku nanga mikate ya dinari maghana avi yafikayo ku nanga kila umwi avware karumbue kadu. ⁸Andrea , nighe umwi wa vanafunthi vakwe , wavo Simoni Petro emvia Yesu . ⁹"Haghire kamthoro ha mikate itamu na mapere avi, mira iki kyaghemnja iki kwa vandu vengi kwii?"¹⁰Yesu emvia ku "ikishenyi vandu kirombo" (Haleghire mara mengi handuho).Hena ikyo vomi vafikia fiku fitamu veikaa kirombo. ¹¹Alafu Yesu eondoa mikate iya itamu eshukuruj evaghavia vya valeke kirombo. kwio kwio akaghava mapere kwa kila umwi fundu akyashigha. ¹²Vandu vekinaighute evavia vanafunthi vakkwe ku" fivunganyenyi fibare fireghiwe kinandereka kyokyoshe ."¹³Bathi vevunganya veichura fikapu ikumi na fivi , fibare fya mikate ya shanyiri filereghiwe ni vya valelighie. ¹⁴Luvaha vandu vakinavone ishara yo aleihirire veghamba "Keni iu niwe mroti uya akyacha ithangenyi. ¹⁵Yesu akinamanye ku vakyashigha vamvware vamghoshe mangi eghenda ughongo , eghenda mlimenyi we weka du. ¹⁶Ikinawe kyavukwau, vanafunthivakwe veghara ighenda hena eve . ¹⁷Vekwea hena ngilawa kimetha vaambuke vaghende Kapernamu.(mma uleharieng'u na Yesu aleko acha kwavowe.) ¹⁸Igheri yo haleghire mkuta mkai na bahari ilekyathika ya chafuka. ¹⁹Kangi vanafunthi vakwe vakinaghende maili tha makumi araru vemvona Yesu akyavara kaghu ya bahari na efika havwihi na ngilawa , veovoha. ²⁰Mira we evavia "Ni inyi! munaovoha." ²¹Kangi vakengu tayariimkwera ngilawenyi iho iho ngilawa yefika hena ithangayo valekyaghenda .²²Mifiri waivaria vandu valemki ughongo lwa bahari vevona ku haleghire ngilawa ingiho theremi iya vanafunzi valekwerie mira Yesu alekwerie. ²³(Ingawa haleghire ngilawa tingi tilefumie Tiberia avwihi na handu valelighie mikate mfumwa akinashukuru.²⁴Vanduvo fwa vakinamanye ku Yesu vanafunzi vakwe vakehovo , vekwea ngilawa veghenda Kapernaumu ighemkasha Yesu. ²⁵Vekinamvone ughongo lungi lwa eve vemvetha "Rabbi , kuchie indi kunu ?"²⁶Yesu evajibu evavia ,Amini amni muanjikasha inyi , thi kwaku muletivonire isharamwe, mira ni kwaku mulelighie mikate mukaighuta . ²⁷Lekenyi ihirira ndima kijo kyakondeka , mira muhirire ndima kijo kichiikaa telele, kia ngekyo mrana wa Adamu amunika, Kwaku Papa Ruva avikie mhuri kaghu yakwe."²⁸Luvahe vemvia , "Fuvike kwia kimetha fuirime itihira ndima ta Ruva ?" ²⁹Yesu evajibu , "Ndim ya Ruva niyo ii ku mumutikije uya amrumie ."³⁰Bathi vemvetha ku "ni ishara tinga kuathira kimetha futivone fukutikije kwavika kwia? ³¹Vandio veru valelighie mana ijangwenyi , fundu kiandikiwe , "Alevanikie mikate ifuma ipfho kaghu kimetha vaye "³²Yesu evajibu "Amini, amin ku thile Musa alemnikie mikate ifuma ipfho kaghuwe mira nile ndio wakwa achimunika mkate wa keni ifuma ipfho kaghu. ³³Kwaku mikate wa Ruva ni uya uchighara ifuma ipfho kaghu na ilinika ithanga ikia. ³⁴Bathi Vemvia , "Mfumwa , mfunike mkatetho igheri yoshe. ³⁵Yesu emvia , "Inyi ninyi mkate wa ikia , we acha kwakwa apata nja we na uya anjiitikija acheichwa lakawe nanga. ³⁶Fundu nemimuvia mweminyivona mira nanga muanjiitikijamwe. ³⁷Voshe Papa anjinikie vacha kwakwa, na wowoshe acha kwakwa thamkumba bwang'anyi nanga. ³⁸Kwaku nigharie ifuma ipfho kaghu thi fundu fwehira kikundire kyakwany miri ihira kya uya anjirumie . ³⁹Na iki nikyo kikundire kya uya anjirumie ku thinandemreta nanga umwi hena vya anjinike , mira nivaufue mfiri wa mthio. ⁴⁰Kwaku iki nikyo kikundire kya Ndio wakwa , ku wowoshe amlolea Mrana na imuitikija aghire ikia ya telele , na inyi namfufua mfiri wa mthio. ⁴¹Kangi vayahudi vemdughunyikia kwaku alevavirie ku "Inyi ni mkate ugharie ifuma ipfho kaghu. ⁴²Vemghamba, "Iu thi Yesu mrana wa Yusuphu ewe ndie na mae fuvaichwe?" Kiava kwia ku luvaha akyaghamba ku nigharie ifuma ipfho kaghu?"⁴³Yesu evajibu evavia , "Munandedughunyikiana mweka kwa mweka. ⁴⁴Haghire mndu acha kwakwa araghomoriwe ni Ndio wakwa anjirumie , nanyi namfufua mfiri wa mthio. ⁴⁵Kwaku kiandikiwe hena varoti ku "Vachejwa ni Ruva " Kila achue na ichenjwa ifuma kwa Papa achicha kwakwa. ⁴⁶Thi ku haghire mndu amvonire Papaho, mira theremi itho afumia kwa Ruva emimvona Papa. ⁴⁷Amin, amin uya aitikijire alighire ikia ya telele . ⁴⁸Inyi ni mkate wa ikia . ⁴⁹Vandio venyu valelighie manna ijangwenyi , vakapfha. ⁵⁰Iu nitho mkate ugharie ifuma ipfho kaghu , kimetha ku mndu anye anandepfwa. ⁵¹Inyi ni mkate ukei , ugharie ifuma ipfho kaghu. Kole mndu wowoshe akauya mkatetho aikaa na moo telele. Mkate niaufunya ni mwiri wakwa fundu fwa ikia ya ithanga. ⁵²Vayahudi vepfhukwa voka kwa voka vedunga ibishana vakyaghamba ; ku "Mndu -u airima kwia ifunika mwiri wakwe fuuye?" ⁵³Yesu evavia , "Amin, amin, murauye mwiri wa mrana wa Adamu na iinywa nzakane yakwe mukaghire ikia voshi yenyu. ⁵⁴Wowoshe auya mwiri wakwa na iinywa nzakane yakwa , aghire ikia ya telele na nanyi namfufua mfiri wa mthio. ⁵⁵Kwaku mwiri wakwa ni kijo kya keni na nzakame yakwa ni kinyungwa kya keni. ⁵⁶Uya mwiri wakwa na iinywa nzakame yakwa achiikaa voshi yakwa na inyi voshi yakwe.

⁵⁷Tha fundu Papa aghire ikia anjirumie , na fundu fwa papa , nawe pia aishi fundu fwakwa . ⁵⁸Tu nitho mkate ugharie ifuma ipfho kaghu , thi tha uya vandio valelighie vakapfwa uya mkate u aishi telele . ⁵⁹Yesu alererie findo fi akyafundisha ipfho Kapernaumu. ⁶⁰Niho vanafunzi vakwe fwa vekinafichwe fi veghamba , "Ifundisho li niigumu, niitho airima ilighuhia ? ⁶¹Yesu kwaku alemanyire ku vanafunzi vakwe vandedughunyikia kindo kyo evavia hii, kindoki kindemutatanya? ⁶²Luvaha kyacheva kwia mukichemvona Mrana wa Adamu akighara ifuma ipfho handu alechiika too kala? ⁶³Ni mbeho niwe achifunya ikia , mwiri wafaatho kyokyoshe. firero nifirerie kwenyu ni mbeho kangu ni ikia. ⁶⁴Haghire vandu hena imwe varanatikija , kwaku Yesu aleichi idungia kuvoka uya arairima iitikija na uya mgthemthaliti . ⁶⁵Evavia ku nikyo nighemuvirie ku haghireho mndu airima icha kwakwa theremiku anikiwe ni Papa. ⁶⁶⁶⁷Baada ya iho vanafunzi vakwe fwa vevwia na nyuma na varaivariane nawehe. Yesu evavia vya ikumi na vavi , "Aka na imwe mwashigha ivuka?" ⁶⁸Simoni Petro emjibu , "Mfumwa , fughende kwa ii? Kwaku iwe kukighire kirero kyekia telele. ⁶⁹Kangu fundeitikija na imanya ku iwe ku mtakatifu wa Ruva ."⁷⁰Yesu evavia , "aka inyi thimuthaghurie imwenyi na umwi wenyu ni Ibilisi?. ⁷¹Iho alekyarera ihusu Yuda, mrana wa Simoni Iskariote, Kwaku nighewe hena vya ikumi na vavi alekyaghem saliti Yesu.

Chapter 7

¹Na baada ya mambogho Yesu alethafirie kwii hena Galilaya kwaku alefuriewe ighenda Uyahudi kwaku vayahudi valekyashigha imvwagha. ²Luvaha thikukuu ya vayahudi ,thikukuu ya fibanda ileke avwihi. ³Niho vambare vakwe vemvia ku vukaha ughende vayahudi , kimetha vanafunzi vapfho vavone findofi kuahira. ⁴Haghireho mndu achihihira findo kwa ikuovetha na kunu weka akyashigha imanyika. kole kuahira findofi , kurore kwa ithanga. ⁵Hata vambare vakwe valemwiitikijire vo . ⁶Niho Yesu evavia ku, "Igheri yakwa linafikayo , mira igheri yenyu likeho thaa toshe. ⁷Ithanga yairimayo imudaha imwe , mira linjidahie inyi kwaku niashuhudie inyin kwaku nialishuhudia ku mihiro yakwe ni mivichwa. ⁸Kwenyi mughende thikukuunyi ,inyi thiaghendenyi hena thikukuukwaku igheri yakwa linafikayo. ⁹Ekinavavie kwio we eregwa Galilaya . ¹⁰Hata kwio vavo vakinaghende hena thikukuu niho nawe eghenda mira kwa ikuovetha. ¹¹Vayahudi valekyamkasha hena thikukuu veghamba , "akekwi?" ¹²Haleghire migayo mingi yemhuthu vengi vakyaghamba ku "ni mndu mcha". na vengi vakyaghamba ku "achivareta vandu". ¹³Hata kwio haleghireho alekyarera haelie kwa ivaovoha Vayahudi . ¹⁴Igheri ya kighari kya thikukuu , Yesu ekwea eghenda hekalunyi edunga icheja . ¹⁵Vayahudi vemaka veghamba ku mdu-u ahaichi findo fingi nawe athomiewe?" ¹⁶Yesu evajibu evavia ku, "Mafundisho ghakwa thi ghakwagho, mira ni gha uya anjirumie . ¹⁷Kole wowoshe afura ihira kikundire kyakwe , itho aghamanya mafuindishogha , ku ghafumie kwa Ruva kana niagaya du findo fyakwa njeka . ¹⁸Kila mghegaya fifumie kwakwe weka achishigha itumbishwa , mira uya akyashigha ku uya amrumie niwe atumbishwe, itho ni mndu wa keni na voshi yakwe haghireho irahira haki. ¹⁹Musa alemunikiewe sheria? mira haghireho nanga umwi hena imwe akyaihihira sheria .Haniki muashigha injivwagha? ²⁰"Vanduvo vemvia!"Kughire mbepo, niitho akyashigha ikuvwagha?" ²¹Yesu evajibu evavia ku"nihirire ndima imwi , na imwo voshe mundemaka fundu fwayo. ²²Musa alemuinikie tohara (thileku ilkefumie kwa Muthayo , mira ilefumie kwa vandio), na hena sabato muchirina mndu. ²³kole mndu achirinwa mfiri wa sabato kimetha sheria ya Musa inatenywa , haniki muanjiichua iding'a kwaku ndemnura mndu mfiri wa sabato? ²⁴Muandehukumu kwa ilolea, mira hukumunyi kwa haki. ²⁵Vandu mata hena vafumie Yerusalemu veghamba , "Thiweu vakyashigha imvwagha vo? ²⁶Lolea, akyagaya mothia yavo na vakyarera Kyokyoshevo juu yakwe . Kyairima iva ku varongori vaichi ku iu ni Kristo? ²⁷Mndu fuichi handu afumie . mira Kristo akicha haghireho mndu amanya handu afumie. ²⁸Yesu erera kwa nguju hekalunyi akyakundisha eghamba "Imwe voshe munjiichi kangi muichi handu nifumie . thikuchirie du inyi njekanyi, mira uya anjirumie ni wa keni na imwe mumuichimwe. ²⁹Inyi ni muichi kwaku nifumie kwakwe na anjirumie. ³⁰Valekyaghera imvwara , mira haghireho hata umwi alevutirire kuvoko kwakwe kwaku igheri yakwe lileko ya fikayo. ³¹Hata kwio, vengi hena vanduvofwalemuitikijire. Veghamba , "Kristo ekichecha achihihira ishara nyinyi ikela ti tindehirwa ni mndu-u?. ³²Mafarisayo veichwa vandu vakyoshomeana findo fiamhusu Yesu na varwe va makuhani na mafarisayo veruma maofisa kimetha vamvware. ³³Niho Yesu akyaghamba "Haghire kamtungo nike na imwe, na baada yakwe naghenda kwakwe uya anjirumie . ³⁴Mwanjikasha wala mwanjivonamwe; ipfho handu niaghenda mwairimamwe icha. ³⁵Hena ikyo Vayahudi veviana voka kwa voka , "Mndu-u akyaghendakwi ho furairima imvona? Akyaghenda kwa Vayunani vatawanyikie ighevafundisha? ³⁶Ni kirero kiki ki akirero ku mwanjikasha na neri mwanjivonamwe na handu niaghenda mwairima ichamwe?" ³⁷Luvaha hena mfiri wa mwisho ,mfiri mrwe wa thikukuu , Yesu emka erera kwa nguju akyaghamba , Kole wowoshe achue laka na ache kwakwa anywe. ³⁸Uya anjitikijire inyi tha fundu maandiko gharerie, ifuma voshi yakwe yachochoka mifo ya mringa wekia. ³⁹Mira iho alekyarera ihuthu mbeho , eve vaya vamuitikije vachemghuhia mbeho aleko afunywawe kwaku Yesu aleko atogolwawe. ⁴⁰Vengi hena vanduvo fwa vakinaichwe firerofyo veghamba "Keni iu mroti . ⁴¹Vengi veghamba "iu ni Kristo , mira vengi veghamba , veghamba ,Kristo airima ifuma Galilaya? ⁴²Maandiko ghaghambiegho ku kristo afumia hena mbare ya Daudi kangi ifuma Bethlehemu , hena mri wa Daudi? ⁴³Hena ikyo haya hefumia vandu ighavanyika fundu fwakwe. ⁴⁴Vengi veshigha imvwara mira haghireho aleirimie imgholera kuvoko. ⁴⁵Niho maofisa vaya vevwia kwa varwe va makuhani na Mafarisayo , navo vevavetha , "akali murandemuende? ⁴⁶Maofisa vejibu , "Haghireho mndu too emihirima igaya tha mndu-u . ⁴⁷Niho Mafarisayo vevajibu , "Na imwe namwe munderetwa ? ⁴⁸Haghire wowoshe hena varwe va ithanga amuitikijire , kana wowoshe hena Vafarisayo? ⁴⁹Mira vanduva fwa varaichi sheria varegheriwe mumu. ⁵⁰Nikodemo evavia (farisayo uya aleghendie kwa Yesu kio) ⁵¹Aka sheria yeru ichimuhukumu mndu aranaaraniwe na imanya ku akyavika kwia?" ⁵²Vemjibu vemvia "Na iwe nawe kufunie Galilaya ? kasha uvone ku haghire mroti afumie . Galilaya kila mndu eghenda kenya kwakwe.

Chapter 8

¹Yesu eghenda mlima wa Mizeituni . ²Ikeru churu echahe hekalunyi na vandu voshe valekyamuivaria eikaa evafundisha. ³Vaandishi na mafarisayo vemuendie mndu mka alevwerwe akyashinda vemvika maghari. ⁴Niho vemvia Yesu , Mwalimu ,mkwau avwerwe akyashinda . ⁵Luvaha hean sheria ya Musa afunikie amri ku fuvarukumie maghwe vandu va mbare ii iwe kuaghamba kwia? ⁶Velerie kwio vakyaghendegha kimetha vavone kyemthitaka, mira Yesu ekondeka mbai eandika ho mbai kwa mnyu wakwe. ⁷Vakinathike imvetha emka evavia ku"uya araghire nzune hena imwe ave wevoka imrukumia ighwe . ⁸Ekondekahe mbai eandika mbai kwa mnyu wakwe . ⁹Vakinaichwe kwio , vevuka umwi baada ya ungi , idungia mghothi. mwisho wakwe ereghwa Yesu weka na mkatho aleke Maghari . ¹⁰Yesu emka emvetha mkatho ku , "Vaghekuthitaka vakekwi? Haghireho nanga umwiandekunyanyira ? ¹¹Eghamba "Hghireho nanga umwi mfumwa "Yesu eghamba "Nainyi thakunyanyira nyi. Ghenda kyapfho, idungia luvaha kunandehira nzune he ¹²Kangi Yesu egaya na vandu akyavavia , "Inyi ni kilanga kya ithanga ,uya anjiivaria akyaghende ruminyiwe, mira aghira kilanga kya ikia. ¹³Mafarisayo vemvia , "Kuakushuhudia kweka , ushuhuda lwapfho thi lwa kenilo. ¹⁴Yesu evajibu evavia , "Hata kole niakushuhudia njeka , ushuhuda lwakwa ni lwa keni. Niichi handu nifumie na handu niaghenda, mira imwe muichimwe handu nifumie kana handu niaghenda. ¹⁵Imwe muahukumi kimwiri mira inyi thiamhukumu wowoshenyi . ¹⁶Inyi hata ni kahukumu lee, hukumu yakwa ni ya keni kwaku thikenjekanyi, mira niki na papa anjirumie. ¹⁷Iyee, hata hena sheria yenyu kiandikiwe ku ushuhuda lwa vandu vavi ni lwa keni . ¹⁸Inyi ninyi niakushuhudia na Papa anjirumie akyanjishuhudia . ¹⁹Vemvetha "Ndio wapfho akekwi?" Yesu evajibu , Inyi munjiichimwe , na ndio wakwa muamuichimwe. Muveenjiichi inyi , muvemmanya na ndio wakwa". ²⁰Alererie firero fyo ake hawihi na handu hetunzira matathi akyafundisha hekalunyi , na haghireho mndu nanga umwi alemvwere kwaku igheri yakwe lileko yafikayo. ²¹Bathi evaviache , "Niaghenda kyakwa mwanjikasha na mwapfwa hena nzune tenyu . Handu niaghenda mwairima ichamwe. ²²Vayahudi veghamba , "Akyakuvwaghachoe! akali andeghamba ku handu niaghenda mwairima ichamwe?" ²³Yesu evavia , imwe mu va mbai , inyi ni wa kaghu . Imwe mu va ithangali, inyi thi wa ithangalinyi. ²⁴Hena ikyo nimwirie ku mwapfwa hena nzune tenyu. There kwio muitikije ku INYI NIWE ,hai mwapfwa hena nzune tenyu. ²⁵Hena ikyo vemvetha , "Imwe kui? Yesu evavia , ni uya nilemuivirie idungia kuvoka. ²⁶Nighire findo fwa fyegaya naihukumu kwenyu . Hata kwio uya anjirumie ni wa keni na findo nifichue ifuma kwakwa, niafirera kwa ithanga. ²⁷Varamanye ku alekyagaya navo ihuthu Papa. ²⁸Yesu eghamba , "Mukanimvutira kaghu mrana wa Mndu ,niho mwamanya ku INYI NIWE, na ku thiahira kyokyoshe fundu fwakwany . Fundu Papa anjifundishire ni fundu ni agaya. ²⁹Itho anjirumie ake handu hamwi na inyi, na ananjileka njekawe, kwaku kila igheri niahira kia kimnuli . ³⁰Igheri Yesu akyarera findofyo, vandu fwa vemuitikija . ³¹Yesu evavia vayahudi vava valemuitikijire , "Kole mukaikaa hena kirero kyakwa niho mwava vanafunzi vakwa keni, ³²namwe mwaimanya keni, na keniyo yamuvika huru. ³³Venjibu ,Ifwe fu mbare ya Ibrahimu na fwemivewe vatumwa va mndu wowoshe , kuaghamba kwia ku fwava hura ? ³⁴Yesu avajibu ,Amini, amini niamuvia , kila achihiira nzune ni mtumwa wa nzune. ³⁵Mtumwa mifiri yoshe achiikaa kenye we mira mrana we achiikaa kenye mifiri yoshe. ³⁶Hena ikyo ,kole mrana akamuvika huru , mwana huru kwa kweri. ³⁷Niichi ku imwe mu mbare ya Ibrahimu mira muashigha injiva gha kwaku kirero kyakwa kikekio voshi yenyu. ³⁸Niarera findo nifivonire kwa ndio wakwa na imwe kwio muahira findo muichue kwa ndio wenyu ³⁹Venjibu ku "ndio weru ni ibrahimu Yesu evavia , kole mvee vana Ibrahimu muvehira ndima ta Ibrahimu. ⁴⁰Hata luvaha muakasha injivwagha , mndu nimuvirie jkeni niichue ifuma kwa Ruva .Ibrahim alevikie kwiowe. ⁴¹Muahira ndima ta ndio mwenyu . vemvia ku "Fughiriwe fwe hena shindi , fughire ndio umwi nawe ni Ruva . ⁴²Yesu emvia "Kole Ruva nilee ndio wenyu muvenjifura kwaku nifumie kwa Ruva , kangi thikuchirie njekanyi, mira niwe anjirumie. ⁴³Akali murakyaalewa firero fyakwa? ni kwaku muarimamwe ikiaramia kirero kyakwa. ⁴⁴Imwe mu va ndio wenyu shetani na muashigha itihira tamaa ta ndio wenyu . Nile mkoani ivukia kuvoka na airimawe imka hena keni kwaku keni ikeyo voshi yakwe. Akirera mongo akyarera ifuma hena asili yakwe kwaku we ni mgherera mongo kangi niwe ndie wa mongo. ⁴⁵Hata luvaha kwaku niarera findo fya keni muaitikijamwe. ⁴⁶Niitho hena imwe akyanjishuhudia ku nighire nzune? Kole niarera fya keni lee haniiki murakyaaitikija? ⁴⁷Uya nighe wa Ruva achifichwa firero fya Ruva ;Imwe muaichwamwe kwaku imwe thi va Ruva mwe. ⁴⁸Vayahudi vemjibu vemvia, akafughambiefweku kumsamari kagi kuna mbepo?" ⁴⁹Yesu evajibu , thighire mberenyi , mira niamshimia ndio wakwa na imwe muanjireshimumwe. ⁵⁰Thiakasha utukufu lwakwany, haghire akyalusha na ihukumu. ⁵¹Amini ,amin ni amvia ku kole mndu wowoshe akakivwara kirero kyakwa ahevona mautiwe nanga. ⁵²Vayahudi vemvia , "Luvaha fundemanya ku kuna mbepo. Abrahamu na varoti valepfwie, mira iwe kuaghamba ku mndu akavwara kirero kyapfho achethagha mautiwe . ⁵³Aka iwe ku mrwe ikela ndio weru ibrahimu alepfwie?varoti navo valepfwie iwe kuakuvona ku kui? ⁵⁴Yesu evajibu , "Kole nikakutukutha njeka utukufu lwakwa thikindokyo .

Inyi ni ndio wakwa akyanjitukutha , itho muaghamba ku ni Ruva wenyu. ⁵⁵Imwe munammanyamwe , mira inyi nimuichi . Kole nikaghamba ku thimuichinyi na rera mongo thaimwe . Hata kwio nimuichi na kirero kyakwe nikivwere. ⁵⁶Ndio weru Ibrahimu aleshangilirie fundu acheuvona mfiri wakwa , nawe keni akauvoana akaizihirwa. ⁵⁷Vayahudi vemvia, "Kunafitapfho miaka hamthini , nawe kumvonire Ibrahimu? ⁵⁸Yesu evavia Amini amin niamuvia, Ibrahimu aranaghirwa INYI NIKEHO. ⁵⁹Niho vedodoa magwe vamkave , mira Yesu eova efuma bwang'a ya hekalu.

Chapter 9

¹Igheri Yesu akyaira emvona mndu apfwie mitho too ighirwa yakwe . ²Vanafunzi vamvetha, Rabbi ahirire nzune ni ii, mndu u kana vathima vakwe mpaka akaghirwa apfwie mitho?³Yesu evajibu , "Thi mnduu vathima vakwe vahirire nzunevo , mira niku ndima ta Ruva tiirime ipfuliwa iiria we. ⁴Fuashigwa fuhire ndima ta uya anjirumie igheri bado ni mthaghari . Kio kiacha ekyo mndu iarairima ihira ndima. ⁵Igheri nike ithangenyi inyi ni kilanga kya ithanga.⁶Yesu ekinarere kwio epucha mara mbai , echemba itondo ya mara emfia mndu uya hena mitho. ⁷Emvia ,ghendaughekuthamba hena kithima kyailaghwa Siloam(yani arumiwe)mdutho eghenda ekuthamba evwia akyavona .⁸Vajirani vakwe valemuichi kala ku ni mghelomba veghamba , "aka mnduu-u thi uya alechikaa akyalombawe? na vengi veghamba , "niwe". ⁹Vengi veghamba thiwewe mira vafwenene mira we eghamba ni inyi. ¹⁰Vemvetha , "Luvaha mitho ghapfho gharughuliwe kwia? ¹¹Evajibu , "Mndu ailaghwa Yesu achemiwe itondo enjifia mitho , alafu enjivia , "ghenda ughekuthamba Siloam; Hena ikyo neghenda , nekuthamba luvaha niavona . ¹²Vemvetha , "akekwi? "evajibu , "thiichinyi"¹³Vemtika mndutho kwa mafarisayo . ¹⁴Na mfiritho nile wa sabato Yesu alechembie itondo na imrughua mitho. ¹⁵Niholie mafarisayop vemvetha ku kivia kwia mpaka akavona . Evavia "Avevikirie itondo hena mitho ghakwa , nekuthamba luvaha niavona. ¹⁶Mafarisayo vengi veghamba ku "Mndu uafumuie kwa Ruvave , kwaku akyaiwara sabatowe" vengi veghamba , "Kyairimika kwia mndu aghire nzune ahire ishara tha ito? Hena ikyo veghavanyika . ¹⁷Hiho vemvethahe mndu uya alepfwie mitho, "Kuaghamba kwia ihuthu mndutho kwa lia andekurughua mitho? mndutho elepwie mitho eghamba "ni mroti " ¹⁸Mpaka igheriyo vayahudi valeko waitikijavo ku alepwie mitho na luvaha akyavona mpaka vevailagha vathima vakwe. ¹⁹Vemvetha vathimavo, "iu ni mwana wenyu muaghamba ku aleghiriwe apfwie mitho? kivia kwia ku luvaha akyavona? ²⁰Hena ikyo vathima vakwe vejibu ,ku,"fuichi ku iu ni mwana weru na ku aleghiriwe apfwie mitho . ²¹Mira ku ni kiwia luvaha akyavona , fuichifwe na fu niitho amrughurie mitho fuichifwe. mvethenyi we weka, Ni mndu mthima . Airima imuvilia weka". ²²Vathima vakwe velererie kwio kwa ivaovoha Vayahudi. Kwaku Vayahudi valemki kimwi ku mndu akamuirikia Yesu ku ni Kristo atangirwa hena ithinagogi. ²³Fundu fwa ikyo vathima vakwe veghamba "Ni mndu mthimatho mvethenyi weka. ²⁴Hena ikyo ,kakavi vemuilagha uya alepwie mitho vemvia,"mtogole Ruva fuichi kun mndu-u ni mndu aghire nzune. ²⁵Niho mndutho evajibu , "Kole aghire nzure inyithiichinyi kindokyo nikiichi ni ku nilepwie mitho mira luvaha niavona. ²⁶Niho vemvetha , "Akuvikie kwia? agharughurie kwia mitho ghapfho? ²⁷Evajibu , "Nemimuvia tiari , na imwe muraaranie, Haniiki muashigha iichwa he? Aka na imwe muashigha iva vanafunzi vakwe? ²⁸Vemuimbilia veghamba , "Iwe niwe mwanafunzi wakwe, mira ifwe fu vanafunzi va Musa . ²⁹Fuichi ku Ruva alererie na Musa, mira iu fuichi fwe handu afumie. . ³⁰Mndu uya evajibu evavia , "Ikini kirumo ku muichimwe handu afumie mndu anjirughurie mitho ghakwa! ³¹Fuichi ku Ruva achivaichwawe vandu vaghire nzune mira kole mndu wowoshe achimtatha Ruva na ihira kikundire kyakwe, Ruva achimuichwa. ³²Too ivumbwa ya ithanga fwemiichwefwe ku wowoshe emirughua mitho gha mndu aleghire apfwie mitho. ³³Kole mndu-u aravefumie kwa Ruva aveirima ihira kyokyoshewe . ³⁴Vemjibu vemvia , "Iwe kughiriwe hena nzune toka na luvaha kuafucheja ifwe? Niho vemtangira vemfanya hena isinagogi . ³⁵Yesu eichwa ku vandemfunya hena isinagogi .Ekinamvone emvetha , kumuitikijire mrana wa Ruva?" ³⁶Evajibu eghamba , "Ni ungaatho mfumwa kimetha nanyi nimuitikije?" ³⁷Yesu evavia , "Kweini mvona , na itho kuagaya nawe niwe". ³⁸Mndu uya eghamba "Mfumwa, ndeitikija"niho endungutia. ³⁹Yesu eghamba , nichie ithangenyili kwa hukumu, kimetha vava varachivona vavone na vava vachivona vapfwie mitho. ⁴⁰Vengi hena firero mafarisayo valeke nawe veichwa firero fyo vemvetha, "Na ifwe fupfwie mitho?" ⁴¹Yesu evavia , Kole muveepfwie mitho muveghira nzunemwe. Mira luvaha muaghamba ku muavona bathi nzune yenyu ikeho".

Chapter 10

¹Amini, amini niamuvia, uya arakyaingia iiria kyoti kya magonji, mira akyaingia kwa ikwelea hengi itho ni mrango na mgbethoka. ²Uya akyaingilia kyotinyi, itho ni mrisha wa magonji. ³Itho mrinji wa kyoti achimrughulia. Magonji ghachiichwa irwi yakwe na achiilagha magonji ghake kwa marina ghavo na ighafunya bwang'a. ⁴Akamighafunya bwang'a magonji ghakwe achighathongolea, nagho ghachhimuivaria, kwaku vaichi irwi yakwe. ⁵Mghenyi ghamuivariagho mira ghamricha, kwaku ghaichigho irwi ya vaghenyi. ⁶Yesu alererie mfanou kwavo, mira nanga varaeliwe findofyo alekyafirerav navo. ⁷Yesu erera navohe, "Ami i amini niamuivia, nyi ni kyoti kya magonji. ⁸Voshe vanjithongolerie ni varango na vaghethoka, mira mangonji ghalevairirie gho. ⁹Inyi ni kyoti wowoshe aingia iiria kwakwa aokolewa, aingia na ifuma, nawe apata kijo. ¹⁰Mrango achichawe there kwa iiva ivwagha na ikonda. Nichie kimetha vavone ikirwa kangi ikirwa lingi. ¹¹Inyi ni mrisha mcha. mrisha mcha achifunya moo wakwe fundu fwa magonji. ¹²Mndu weandikwa ndima, magonji there mari yakwe, achivona fite fya thaka fichie akaricha. ¹³Na fite fya thaka fya vwara magonji na ighathathaja. Achiricha kwaku ni mndu weandikwa du na achithara magonjiwe. ¹⁴Inyi ni mrisha mcha, na nivaichi nighe vakwa na nighe vakwa vanjiichi inyi. ¹⁵Papa anjiichi na inyi nimuichin papa, na inyi niafunya moo wakwa fundu fwa magonji. ¹⁶Nighire magonjighengi there va ithanzuli. Ivo navo kinjitarire nivaende navo vaichwa irwi yakwa kimetha haghire ifio limwi na mrisha umwi. ¹⁷Ti niyo thababu Papa anjifurie, kwaku niaufunya moo wakwa ninauondoehe. Haghire akyaufunya ifuma kwakwaho, mira inyi niaufunya njeka. ¹⁸Nighire mamlaka yeufunya na mamlaka gheuondoehe. Maagithogho nighaguhirie ifuma kwa Papa. ¹⁹Hefumia he ighavanyika ya vaya hudi fundu fwa firerofi. ²⁰Vengi veghambaaghire mbepo kangi akyavukwa. Haniiki muamuaarania? ²¹Vengi veghamba, "Firerofi thi fya mndu aghire mbepofyo. Mbepo yairima irughua mitho gha mndu apfwie mitho?" ²²Niho yecha thikukuu yekuvika wakfu ipfho Yerusalemu. ²³Nile igheri ya mbeho, na Yesu alekyaira hena nyumba ya hekalu ya Selemani. ²⁴Niho Vayahudi vemjunguluka vemvia, "Ni mpaka indi kwafulitha ngoo vwathi? Kole iwe ku Kristo fuvie pere. ²⁵Yesu evavia "Nemimuvia mira muaitikijamwe Ndima niatihira kwa Rina ya ndio wakwa nito tianjishuhudia. ²⁶Hata kwio muatikijamwe kwaku imwe mu magonji ghakwamwe. ²⁷Magonji ghakwa ghachiichwa irwi yakwa, nighaichi nagho ghachi njivaria. ²⁸Ni ghghanikie ikia ya telele. Ghakarekegho too, na haghireho hata umwi airima ighabekula ifuma kuvokonyi kwakwa. ²⁹Ndio wakwa aghamjinikie ni mrwe ikela vengi voshe na haghireho hata umwi airima ivabekula ifuma kuvokonyi kwa Papa. ³⁰Inyi na Papa fu kimwi. ³¹Vedodoa maghwe vamkaveche. ³²Yesu evavia, "Nemimurora ndima nyingi njicha ifuma kwa Papa. Ni ndima tinga hena ito muashigha injikawia maghwe? ³³Vayahudi vemjibu; Fuakkukava maghwe kwa ndima yoyoshe njichafwe, mira kwa ikufuru, kwaku iwe kughe mndu kuakughosha ku ku Ruva. ³⁴Yesu evajibu, "Kiandikiwekyo hena sheria yenyu ku "Nileghambie ku imwe mu mirungu?" ³⁵Kole alemuileghe mirungu vya kirero kya Ruva kilevachirie (na maandiko ghairimagho itenywa), ³⁶muaghamba kwa uya Papa alemfunyire na imruma hena ithanga ku kuakufuru kwaku nindeghamba ku inyi ni mrana wa Ruva? ³⁷Kole thiatihiranyi ndima ta ndio waka bathi muanjitikija. ³⁸Mira kole niatihira, hata kole muarakya njiitikija, tiitikijenyi ndima to kimetha mumanye ku Papa ake voshi yakwa na inyi niki voshi yakwe. ³⁹Vegherahe imvwaru Yesu, mira eghenda fyakwe ifuma mavokonyi ghavo. ⁴⁰Yesu eghendahe kyakwe kimumu kya Yordani, kwia handu Yohana alechibatithira kuvoko, na eikaa pfho. ⁴¹Vendu vengi vecha kwa Yesu, veghamba Yohana keni ahirire ishara yoyoshe, mira findo fyoshe afirerie fya mndu-u ni fya keni. ⁴²Vandu vengi vemuitikija Yesu ho.

Chapter 11

¹Bathi mndu umwi echilaghwa Lazaro alekylwa. Kwavo nile Bethania, kijiji kya Mariamu na mamae ailaghwa Martha. ²Nile Mariamu uya alemfurie mfumwa marhamu na imtura marende kwa njwii takwe, nilewe Lazaro, lumbwie alekylwaa. ³Niho valumbiwevo verumba mburi kwa Yesu ighamba ku, "Mfumwa, mmbwie uya wapfho akyalwaaa. ⁴Yesu ekinaichwe eghamba, "Vuaji vu thi vwa kipfwavo mira ni lwa vutufu vwa Ruva kimetha ku mrana wa Ruva atogolwe. hena vwajivo. ⁵Yesu alemfurie Martha na mamae na Lazaro. ⁶Ekinaichwe ku Lazaro akyalwaa, Yesu aleikee mifiri ivi iho handu alekei. ⁷Niho baada ya iho evavia vanafunzi vyakwe, "Fughendenyi uyahudihe. ⁸Vanafunzi vemvia, "Rabi, Vayahudi valekyashigha ikukava maghwe, naiwe kushigha ivwipfhohe?" ⁹Yesu evajibu, "Thaa ta mthaghari thi ikumi na ivito mndu akaghenda mthaghari airimane ikutuma kwaku akyavona kwa kilanga kya mthaghari. ¹⁰Mira akaghenda kio, akutuna kwaku haghire kilangaho. ¹¹Yesu arera findofyo na baada ya iho evavia, Mmbwie weru Lazaro andelaa, mira niaghenda nimvutire ifuma marionyi. ¹²Niho vanafunzi vakwe vemvia, Mfumwa, kole alee, avukiki. ¹³Igheriyo Yesu alekyarera mburi ya kipfhw kya Lazaro, miravo valekyairikina ku akyagayiya mburi yelaa mario. ¹⁴Niho Yesu evavia boo ku Lazaro andepfwa. ¹⁵Ndeizihirwa fundu fwenyu ku thilekepfhonyi, kimetha muirime iitikija. Fughendenyi kwakwe." ¹⁶Bathi Tomaso achilaghwa Pacha evavia varwe, "Na ifwe fughendenyi kimetha fupfwe na Yesu. ¹⁷Igheri Yesu ekinafike, Lazaro eleikeeng'u mbirenyi mifiri ina. ¹⁸Bethania naho ni avwihi na Yerusalemu tha kilometa makumi ana na ithiuanu kwi. ¹⁹Vengi hena vayahudi vecha kwa Martha na Mariamu ighevatuja fundu fwa lumbiwe wavo. ²⁰Niho Martha akinaichwe ku Yesu akyacha, eghenda ighemthana, mira Mariamu we alereghiwe kenya. ²¹Niho martha emvia Yesu, "Mfumwa, "kole kuveekeha, luvaha lumbwio wakwa avepfwawe. ²²Hata luvaha niichi ku kyokyoshe kwakilomba kwa Ruva, akunika." ²³Yesu emvia, "Lumbwio afufuka." ²⁴Martha emvia, niichi ku afufuka hena mfiri wefufuka wa mthio. ²⁵Yesu emvia "Inyi ninyi ufufuko na ikia, uya anjiitikijire, na akaepfwa, bado ava ku aekei, ²⁶Na uya akei achikaa anjiitikijire nakapfwewe. Kundeitikijako? ²⁷Emwia, iyee mfumwa ndeitikija ku iwe ku kristo mrana wa Ruva uya akyacha ithangenyi. ²⁸Akina rere kwio eghenda ighemuilagha mamae mariamu. Kambarinyi emvia, "Mwalimu andecha, akyakuilagha. ²⁹Mmariamu akinaichwe kwio evukia fia eghenda kwa Yesu. ³⁰Yesu nawe alekoangia kijijinyiwe, mira bado aleke handu haya vanelethangana na martha. ³¹Niho vayahudi vaya valeke na Mariamu hena nyumba vakyamtuja, vakinamvone akyavukia fia na ifuma bwang'a vemuivaria vakyaghamba ku ngetha akyaghenda ighefughia mbirenyi. ³²Niho mariamu akinafike handu Yesu alekei emvona, "Mfumwa, kole kuveekeha lumbio wakwa avepfwawe. ³³Yesu akinamvone akyafugha, na vayahudi vachie nawe vakyafugha, evaviwa ni ngoo na enekaneka. ³⁴Evavetha, "Mumrere kwi? vemvia mfumwa, nnjo ulolie, ³⁵Yesu efugha mithori. ³⁶Niho Vayahudi veghamba, "lolea fundu alefurie Lazaro!" ³⁷Mira vengi veghamba, mnduu thiwe alemrughurie mitho mndu uya alepwie mithowe, naveirima imghosha na iu anapfwawe?" ³⁸Niho Yesu kunu akyaneka neka eghenda hena mbira. Nile ya mreshe na ighwe livepfwinikiwe kaghu yakwe. ³⁹Yesu eghamba livutenyi ighwe" Martha lumbie Lazaro uya alepfwie emvia Yesu, "Mfumwa kwa igherili akyanyuka, kwaku eniikaa mbirenyi mifiri ina. ⁴⁰Yesu emvia, "Inyi thikuvirienyi ku ukaitikija kwavona utukufu lwa Ruva?" ⁴¹Hena ikyo velivuta ighwe. Yesu evutirimitho ghakwe kaghu eghamba, "Papa, niakushukuru kwaku kuanjariania. ⁴²Niveichi ku kuchiichwa kindo koshe, mira ni fundu fwa luvungano lu lumki ha injijunguluka nikyo nderera kwii, kimetha vairime iitikija ku niwe kunjirumie. ⁴³Ekinarere kwio eilagha kwa kilonzo, "Lazaro, fuma bwang'a" ⁴⁴Lazaro uya alepfwie efuma apfwungiwe mavokona Mavende kwa shada, na kyamu alepfungiwe na kitamba. Yesu evavia, "Mrughuenyi mumleke aghende. ⁴⁵Niho vayahudi vengi vaghechie kwa Mariamu na ivonakyo Yesu andehira, Vemuitikija. ⁴⁶Mira vengi hena vaya veghenda kwa mafarisayo vevavia kyo andehira Yesu. ⁴⁷Niho varwe va makuhani na mafarisayo vevunganyika handu hamwi hena ibaratha vaghamba, "fwavika kwia? mndu u akyahira ishara nyingi. ⁴⁸Kole fukamleka kwii kwii, voshe vamuitikija; Warumi vacha vaondue fyoche handu heru na ithanga yeru. ⁴⁹Hata kwio mndu umwi henavo, kayafa, nighelewe kuhani mrwe wa mwakatho evavia, "Muichi kyokyoshemwe," ⁵⁰Murirkenemwe ku ni keba kwenyu mndu umwi apfwe kulito ithanga yoshe likeke? ⁵¹Alererie findofyo, thi fundu fwakwe wekawe, mira nile kwaku nilewe Kuhani mrwe mwakatho, aletabirie ku Yesu apfwa fundu fwa ithanga. ⁵²Na thi kwa ithanga ya vayahudi yokayo, mira Yesu airime ivavunganya na vana va Ruva vathatharikie kila handu. ⁵³Hena ikyo iidungia mfiritho vepanga fundu vavmwagha Yesu. ⁵⁴Yesu evaku akyairahewe kighari kya vayahudi, mira evukaho na eghenda ithanga like havwihi na ijangwa hena mri wailaghwa Efraimu. Eikaaho na vanafunzi. ⁵⁵Bathi Pasaka ya Vayahudi ileke havwi hi, na vengi valekwerie ighenda Yerusalemu ifuma mashambenyi kimetha vakueleshe kabla ya Pasaka kimetha vakueleshe kabla ya Pasaka. ⁵⁶Veva vakyamkasha Yesu na ivethana wa hekalunyi ku "Muaririkana iki? Ngetha akyachawe hena thikukuu? ⁵⁷Igheriyo varwe va makuhani na akamanya handu Yesu akei avavie kimetha vavmware.

Chapter 12

¹Mifiri mtandatu Pasaka iranacha, Yesu aleghendia Bethania, handu Lazaro alekeho, we ngewe alemvutire ifuma hena vandu vapfwie. ²Bathi vakamchembea kijo cha kyavukau ipfo, na Martha akamhirira, igheri yo Lazaro nile umwi wavo vana valeikee kijoni hamwi na Yesu. ³Niho Mariamu akaondoa ratli ya mafura ghakyanyukia ichembiwe na nardo ielie, igheghire vughuri vurwe, akamfia Yesu marendenyi, na imtura, marendi kwa njwii takwe; nyumba yoshe ikapu ruthia na inyukia. ⁴Yuda Iskariote, umwi wa vana vagheloshwa vakwe, ngewe niwe mghemfunyira vuonwa vya mango Yesu, akarera, ⁵Hanikii mafura ghoghakya nyukia raghekumbwa kwa dinari maghana araru na vakanikwa vakiva?" ⁶Nawe alererie kwiyo, thiku aleavaichwa mbonea vakiva, mira kwa liya ni mkea:we niwe alichivwara niko ba wa petha na alechiondoa findo mata filevikiwe ipfwo voshi hena we weka. ⁷Yesu akarera, "Mleke avike icho aure hena mfiri wakwe werikwa. ⁸Vakiva mavanavo mifiri yoshe; mira mwavamwe na inyi mifiri yoshe. ⁹Bathi ibumba irwe ya Vayahudi valefirimie imanya iku Yesuake ipfwo, navo vakacha, thi hena vundu vya Yesu alemvutire ifumwa kwa vandu vapfwie. ¹⁰Navo varwe vya makuhani vakahira chita iku vamvwaghe Lazaro; ¹¹Ang'u hena we vengi hena vayahudi valeghendie kwavo na vakamirikilia Yesu. ¹²Na mfiri wa kavi yakwe ibumba irwe valechie hena mfiri mrwe. Vekinaichwe iku Yesu akyacha Yerusalemu, ¹³Valeondorie maringo gha miri ya mitende na ifuma bwang'a ighenda ighemghuhia vakivutira irwi kwa ishangilia, "Hosana! Avikiriwe mavoko we achie kwa irina ya Israeli." ¹⁴Yesu aghemvonire mwana wa-punda akamkwea;thafundu kigheandikiwe, ¹⁵"Kunavona mpfu wa Sayuni; Lolea, Mangi wapfwo akyacha, akwerie mwana wa punda. ¹⁶Vagheloshwa vakwe vagheleriwevo findo ifi iho kuvoka; mira Yesu akinatumbishwe niho va lemanyire iku findo ifi aleandikiriwe we na iku vahirire ifi kwakwe. ¹⁷Bathi ikundi liya ya vandu valekeho hamwi na Yesu igheri alemwileghe Lazaro ifuma mbirenyi, vakafunya vunaonwa kwa vengi. ¹⁸Na nive iku liya ibumba ya vandu valeghendie imghuhia kwa liya valeichue iku liya valechue iku ahirire luvengo ilwo. ¹⁹Mafarisayo vakarera voka kwa voka, "Lolea, luvaha mwairima mwe ihira kyo kyoshe; Lolea, ithanga lindeghenda kwakwe. ²⁰Luvaha Vayahudivatare vatare leke maghari kwa vana valeke vakighenda ighetatha hena mfiri mrwe. ²¹Iva valeghendie kwa Filipo, ngewe aghefumie Bethsaida vakirera, "Mndumi ifwe fuchwe macha ghemvona macha ghemvona Yesu." ²²Filipo akaghenda akamvia Andrea; Andrea na Filipovakaghenda na invia Yesu. ²³Yesu akavavia akarera, "Thaa indefika hena Mwana wa Adamu itumbishwa. ²⁴Amini, amini, niamuvia, ndembe ya ngano ivaghwie mbai ikapfwa, achiikaa kwiyo yoka; mira ikipfwa ya ghira ndunda nyingi. ²⁵Uya afurie moo wakwe aureta, mira uya audahiye moo wakwe henajithanga li aukira hata ikia telele. Mndu wowoshe anjihira inyi, na anjiivarie; niho na mhiri wakwa aikaa iho. Mndu wowoshe, anjihirira, Papa amnikashima. ²⁷Luvaha ngoo yakwa inderaghwa: na inyi nirere kwiya? 'Papa, njikira hena thaa ii? Mira ni kwa iku nidefikia thaa ii. ²⁸Papa, ulitumbishe irina ya pfwo. "Niho irwi likacha ifuma kaghu kwa Ruva na irera, "Nindelikutumbisha na inyi nalitumbisha kangi. ²⁹Bathi ibumba linghemkie haghwihi nawe vakaichwa, vakarera iku handeghira kididimo. Vengi vakarera nawe, "Malaika akyarera nawe. ³⁰Yesu akaghalua kwa ighamba, "Irwi li lichieyo fundu fwakwa, mira fundu fwenyu. ³¹Luvaha hukumu ya ithanga ili ikeho: luvaha mrwe wa ithanga li akumbwa bwang'a. ³²Na inyi nikivutirwa kaghu ya mathanga, navaghomoa voshe kwakwa. ³³Airerie kwio kimecha irora ni kipfwa kikikyaghemchia. ³⁴Ibumba vakaghalua, "Ifwe fundeichwa hena sheria ya iku kristo aikaa telele. Na iwe kurera kwiya, 'Mwana Adamu ni mithari avutirwe kaghu!? Iu mwana wa mndu ni itho?" ³⁵Bathi Yesu akavavia: "Kilanga kikeho hamwi na imwe igheri. Ghendenyi kwaku mughire kilanga netha iku mma unagheva irima. We achighenda hena mma aichiwe akyaghenda kwi. ³⁶Igheri mughire kilanga, kiirikilienyi kilanga ikyo netha muve vana vakilanga." Yesu arererie ifi na niho akaghenda kyakwe ikuthaghana varamvone. ³⁷Hamwi naiku Yesu ahirire maluvengo mengi kwiyo mothia yavo, mira varamwiirikilie. ³⁸Netha kivonekane kirero cha mroti Isaya, alererie; Mndumi, ni itho airikirie mburi teru? Na kuvoko kwa Mndumi kurorerwe itho?" ³⁹Niho vo vairikilievo, kwaku Isaya alererie he, ⁴⁰"Andevavwagha mitho, na andevika ngoo tavotikava nguji; vanachevona kwa mithoghavo na vakamanya kwa ngoo tavo na vakakirwa na inyi ni kavanura." ⁴¹Isaya alererie virero ifyokwa ku alevonire ngatho ya Yesu na akarera mburi takwe. ⁴²Mirakyo, na varwe engi valemuirikilie Yesu ; mira kwaku Mafarisayo valererie netha vanaleghwa ni Sinagogi. ⁴³Valefurie matumbi gha kivandu ikela matumbi ghafumie kwa Ruva. ⁴⁴Yesu akavutira irwi yakwe na irera, "We anjiirikiliwe inyi du mira na we anjirumie inyi, ⁴⁵Nawe anjivonire inyi amvonire we anjirumie. ⁴⁶Inyinichie tha kilanga cha Ithanga netha mndu wowoshe anjirikilie inyi anaikaa mmenyi. ⁴⁷Hena ikyo wowoshe aichwa firero, inyi thiamukunyi, ang'u thichienyi iku ni hukumu ithanga, mira nikire ithanga. ⁴⁸we anjilegha inyi na arairikie firero fyakwa aghire amhukumu: kirero kyo nikirerie niokyo kyavahukumu mfiritho wethililia. ⁴⁹Ang'u inyi thirerienyi hena nafsi yakwa du. Mira ni Papa anjitikie, we weka andenjiruma ifyo na rera na nagheghamba. ⁵⁰Na inyi niichi iruma yakwe ni ngalamo telele; bathi ifyo marera iniyitha fundu Papa anjivirie, nifyo niarera kwavo."

Chapter 13

¹Luvaha mfiri mrwe wa pasaka uranacha, kwaliya Yesu aghemanyire iku thaa yakwe ifikie ngeyo iku hena ithanga li ighenda kwa papa akiva avafurie vandu vakwe ngevo valekeithangenyi, alevafurie mnu. ²Ibilisi nawe agheke ng'u akuende hena ngoo ya Yuda Iskareote, mwana wa Simoni imrerea Yesu vuonwa vwa mongo. ³Yesu alemanyire iku Papa avikie findo fyoshe hena mavoko ghakwe na iku afumie kwa Ruva na iku aghenda he kwa Ruva. ⁴Alevukirie kijoni na akaala mbai thori yakwe ya bwang'a. Niho akaondoa taulo na akakupfunga weka. ⁵Niho akavikia mringa hena bakuli na akadunga ivathamba marende vagheloshwa vakwe na ivatura kwa taulo ngeyo alekupfungie we weka. ⁶Akacha kwa Simoni Petro, na Petro akamvia, "Mndumi kuashigha injithamba marende ghakwa?" ⁷Yesu akerera na imvia, "Ni kyakihira kukiichifo luvaha, mira kwa manya igheri lichie. ⁸Petro akamvia, "Kwanjithambafo marende ghakwa neri. "Yesu akavavia "Kole thiraakuthamba, kukarime ighira handu hamwi na inyi." ⁹Simoni Petro akavavia, "Mndumi, kunainjithamba marende ghakwa du, mira kangi na mavoko na mrwe wakwa." ¹⁰Yesu akamvia, "Wowoshe ngewe amalirie ikuthamba aashinghwawe ikuthamba mira athambwe marende ghakwe, na kangi ava aelie mwiri wakwe woshe; imwe muelie, mira thi voshevo." ¹¹Kwa liya Yesu alemanyireuya aghemrerea vuonwa vya mongo; ii niyo ku alererie thi voshevo muelie." ¹²¹³Igheri liya Yesu akivathamba marende ghavo na akiondoa thori yakwe na ikaa he, alevavirie, "Ngetha mualeriwe kiya ngecho nimuhirikie? Muanjilagha inyi "mghelosha" na Mndumi ii muarera keni, angu nifo fundu hikei. ¹⁴Kole inyi ni Mndumi na mghelosha, nivathambie marende ghenyu, imwe kagi muashighwa ivathamba varoo marende. ¹⁵Hena ikyo nivanikie mfano netha ku imwe muhire thafundu nahirire kwenyu. ¹⁶Amini, amini niamuvia, mthoro thi mrwe we ikela mangi wakwe; Kangi uya ngewe arumiwe ni mrwe ikela Mangi wakwe; Kangi uya amrumiwe ni mrwe ikela uya mrumiwe. ¹⁷Kole kuichi findofi, kuvikiriwe mavoko ifihira. ¹⁸Thiaghambanyi kwa imwe voshe, kwa liya nivaichi vya ngevo nivathaghurie mira niarera igha netha kirero kiirime ikamilishwa: Itho alighie mkate wakwa andenjivutiria tunye yakwe. ¹⁹Niamuvia ili luvaha harafu milia iku likafumilia, muirime iirikilia iku inyi NIWE. ²⁰Amini, amini niamuvia, anjighurie inyi amghuhirie inyi amghuhirie uya anjighurie inyi amghuhirie uya anjirumie inyi. ²¹Igheri liya Yesu akinarere igha, alelighie vwathi ngoonyi, alefunyire vuonwa na irera, "Amini, amini, niamuvia kui umwi wenye anjifunyira vuonwa vwa mongo. ²²Vagheloshwa vakwe vaka lambuana, vakimaka iku ni kwa itho aleagaya. ²³Haleghire hena metha, umwi wa vagheloshwa vakwe agheaghamirie hena mbafu ya Yesu uya ngewe Yesu alemfurie. ²⁴Simon Petro alemvethere mgheloshwa iu na irera, "Fuvie iku ni ungaa ngewe kwake akyagaya." ²⁵Mgheloshwa uya aleaghamirie mbafu ya Yesu akamvia, "Mndumi, ni itho?" ²⁶Niho Yesu akaghalu, "Ni kwakwe uya na tovea kirumbuecha mkate, na imnika. "Kuyo akina tovie mkate, alemnikie Yuda mrana wa Simon Iskariote. ²⁷Na ekinamnike mkate, shetani akaingi kwakwe. Niho Yesu akamvia, "kiya ngecho kuashigha ikihira ukihirire fia." ²⁸Luvaha haghireho mndu hena metha alemanyire haniki Yesu alererie kindo iki kwake. ²⁹Vatare vavo valekehu, kwaliya Yuda alevwere mkoba wa petha, Yesu alemvirie, "Ghua findo fukyashigha fya mfiri mrwe, "kana ku aashighwa ifunya kindo hena vakiva. ³⁰Igheri Yuda ekinaghuhe mkate, alefumie bwang'a fia; na nile kio. ³¹Igheri liya Yuda akava andevuka, Yesu allererie, Luvaha mwana wa Adamu andetumbishwa hena we. ³²Ruva amtumbisha hena we weka na amtumbisha fia. ³³Vana vandu, niki hamwi na imwe kagheri kadu. Mwanjikasha, na tghafuinduni vavirie Vayahudi, 'Nikiahaghenda, mwairimawe icha! luvaha niavavia kangi imwe. ³⁴Niavanika izmoro isha, iku mufurane; thafundu inyi nighevafurie imwe, kwiyokwiyo imwe namwe kimutarire ifurana imwe kwa imwe. ³⁵Hena ili vandu vamanya iku imwe ni vagheloshwa vakwa, ikiva mughire ifura hena mndu umwi na ungi. ³⁶Simon Petro alemvirie, "Mndumi kuaghenda kwi? Yesu akaghalua, Handu nikiaghenda kwa luvaha kwairimapfo injivaria, mira kwanjikasha iluvalichie. ³⁷Petro akamvia, Mndumi, haniiki thinakuivaria hata luvaha? Inyi niafunya mikalie yakwa hena ya pfo. ³⁸Yesu akarera, "Ngetha kwa funya mikalie yapfo hena yakwa? Aminia, amininiakuvia, nguruvi yaurukayo kura nanjilegha kando kararu.

Chapter 14

¹"Kuna irikia ngoo yapfo ivia hena mneko. Kuamuirikilia Ruva njirikia kangina inyi. ²Hena kenya ya Papa wakwa haghire handu hengi he ikaa; kole there kwiyo, ni ghemvia, iku kwa liya niaghenda ivachemba handu heikaa imwe. ³Kole nikighendana ivachembea handu, nacha he ivatika kwakwa; netha haya handu niki imwe namwe muikaeho. ⁴Muichi njia handu nikiyaghenda. "Tomaso akamva Yesu, "Mndumi, vuichifwe handu kukiyaghenda; Ngetha fwamanya kuya iimanya njia? ⁵Yesu akavavia, Inyi ninyi njia, keni na ngalamo; haghireho airima icha kwa Papa bila arairirie kwakwa. ⁶Kole mughenjiichi inyui, mugheeva muiichi Papa wakwa kang; idungia luvaha na igheri yoshe mumwiichi na mundemiimvona we. ⁷Philipo akamvia Yesu, "Mndumi, furore Papa, na kwiya kyava itoshere? ⁸Yesu akamvia, "Thinavanyi hamwi na imwe hena ikenda yacha, na henaikyo kunjiichi pfo inyi, philipo? Wowoshe anjivonire inyi amvonire Papa; Ni haniki iwe kuarera, 'Furore Papa?' ⁹Muirikiliemwe iku inyi ni voshi ya Papa, na papa voshi yakwa? firero nikiya firera kwenyu thiareranyi kwa ishigha yakwa njeka; there kwio, there kwiyo, ni Papa akyaikaa voshi yakwa akyahira ndima yakwe. ¹⁰Njiirikilienyi inyi iku niki voshi ya Papa, na Papa ake voshi yakwa; hata kwiyo njiirikilie inyi kwa liya ya ndima takwa toshe. ¹¹Amini, amini niavavia, we anjiirikilie inyi ndima tia nitichira, atihira ndima iti kang; na atihira hata ndima nduwe kwaliya niaghenda kwa Papa. ¹²Kyokyoshe mkilomba hena irina yakwa, iyo nalighira nethaiku Papa airime itumbishwa hena mwana. ¹³Kole mkilomba kindo kyo kyoshe hena irina yakwa, iyo nalihira. ¹⁴Kole mkanjifura, mwavwara maamoro ghakwa. ¹⁵Na inyio namlomba Papa, Nawe amunika Mghemutasha ungi netha iku airime iva hamwi na imwe telele, ¹⁶Mbeho wa keni. Ithanga liairimayo imghuhia we kwa liya, vamvonivo, kana immanya we. hata kwiyo imwe, mumwiichi we, kwa liya aikaa hamwi na imwe na ava voshi yenyu. ¹⁷Thikamulekemwe muikae mweka; Navwia kwenyu. ¹⁸Kamtungo kadu mathanga ghakanjivonegho kang, mira imwe mwanjivona. kwaku niki, na imwe mukei. ¹⁹Hena mfiri tho mwamanya iku inyi niki voshi ya Papa na ku imwe mke voshi yakwa, kang inyi niki voshi yenyu. ²⁰Wowoshe avwara maamoro ghakwa na ighahira, we ni uya umwi anjifurie inyi; na uya anjifurie inyi afurwa ni Papa wakwa, na Namfura na nakurora inyi njeka kwakwe. ²¹Yuda (thiwe Iskariote) akamvia Yesu, "Mndumi, Ngetha ni iki chadokea kwaku kurora kweka kweriui na thikwa vaithangavo? ²²Yesu akaghalua, akamvia, "kwa wowoshe anjifurie, avwara kirero chakwa. Papa wakwa amfura, na fwacha kwakwe na fwachemba kenya keru hamwi nawe. ²³Wowoshe uya aranjifurie inyi avwarawe firero fwaka. kirero ngecho muaichwa thi kyakwa kyo mira kya Papa ngewe anjirumie. ²⁴Nirerie findo fi kwenyu, igheri niki maghari yenyu. ²⁵Hata kwiyo, Mghemutuja, mbeho mcha, ngewe Papa amruma kwa irina yakwa, avalosha vindo fyoshe na amvika munaivaa munaiva fyoshe ngefyo nirerie kwenyu. ²⁶Mborere niamunika mborere yakwa inyi. Thiamunika ii tha vaithanga fundu vachifunya. Munavika ngoo tenyu ighira mnekoneko na iovoha. ²⁷Mghechue kia nighemuvirie, Niaghenda kyakwa na navia kwenyu. Kole mungenjifurie inyi, mugheichwa kicha kwaliya niaghenda kwa Papa kwa ku Papa ni mrwe ikela inyi. ²⁸Luvaha nindemalia vavia kiranafumia netha igheri kikifumia, muirime iirikilia. ²⁹Thia gayanyiu na imwe firero fingi, kwa liya mrwe wa ithanga ili achie. We aghirewe nguju kaghu yakwa. ³⁰Mira niku ithanga limanye iku nimfurie Papa, nahira ngecho Papa akyanjiruma inyi, thafundu anjinikie iamoro. Vukenyi, na fufume handu ha.

Chapter 15

¹Inyi ni mzabibu wa keniii, na Papa wakwa ni mgherema wa mzabibu. ²Kila kyara voshi yakwa kiraaghira ndunda, kyamburwa na kila kyara ngecho kyaghira ndunda lichivutwa netha liirime ighira mnu. ³Imwe mundemiva muelie mburi ya urumwi ngetho nindemimuvia. ⁴Ikaenyi voshi yakwa, na inyi voshi yenyu. Thafundu kyra kirakyairime ighira kyoka kirake hena mzabibu, hamwi na kwiyo, mrakae voshi yakwa. ⁵Inyi ni mzabibu; imwe ni fyara. Adindie voshi yakwa na inyi voshi yakwe, mndu uu aghira ndunda nyingi, kwa there inyi mwairimawe ihira kindo kyokyoshe. ⁶Kole mndu wowoshe arakai kaa voshi yakwa akumbwa tha kyara na iuma; Vandu vavunganya fyara na ikumba hena moro, na ithililia. ⁷Kole muadinda voshi yakwa, na firero fyakwa fikiikaa voshi yenyu, lombenyi kyokyoshe mkiyashigha, imwe mwahirirwa. ⁸Hena ili Papa wakwa atumbishwa, iku muaghira ndunda nyingi na iku muvagheloshwa vakwa. ⁹Thafundu Papa wakwa anjifuirie inyi, inyi kangi nivafumirie imwe; dindenyi hena ifura yakwa. ¹⁰Kole muavwara maamoro ghakwa, mwadinda hena ifura yakwa thafundu inyi nivwere maamoro gha Papa wakwa na ikudindisha hena ifura yakwe. ¹¹Nirerie findo ifi kwenye netha inuliwa yakwa live voshi yenyu na iku inuliwa yenyu live likoloshewe. ¹²Ii niyo iamoroyakwa, iku mufurane imwe kwa imwe thafundu nighevafurie imwe. ¹³Haghireho mndu aghire ifura irwe ikela ili, afunyre miikalie yakwe mburi ya vambwie vakwe. ¹⁴Imwe ni vambwie vakwa kole mwahira fiya niavavia.

¹⁵Thiavailaghanyi vathoro, kwa ku mthoro aichiwe kiya achihiira mangi wakwe. Nindevailaghaimwe vambwie, kwa liya nivamanyishire findo fyoshe ngefyo nichue ifuma kwa Papa. ¹⁶Munjithaghurie mwe inyi, mira inyi nivathaghuire imwe na ivavika mughende mugheghira ndunda, na ndundatenyu tiirime iikaa. Ili like kwii netha ku kyokyoshe mualomba kwa papa hena irina yakwa avanike. ¹⁷Findo ifi niamuvia, iku mfurane kila umwi na urwee. ¹⁸Kole vaithanga vakamudaha, vaithanga vakamudaha, mumanye iku ulenjidahie inyi uranavadaha imwe. ¹⁹Kole mlevie va-kiithanga, ithanga lighevafura tha muvavo; mira kwa liyanilemuthaghurie ifuma hena ithanga, ni kwaili iku ithanga livadahie. ²⁰Kumbukenyi kirero ngecho nilemvirie, "Mthoro thi mrwe we ikela mangi wakwe. Kole valenjilithire inyi imwe kangi; Kole valevwere kirero kyakwa, vaghevvara kya kwenyu kangi. ²¹Vavahira findo ifi fyoshe mburi yakwa liya vamwiichivo uya anjirumie. ²²Kole thiravechie na inania, vaghevavo vahirire thambi; mira luvaha vaghirevo kyeghamba hena thambi tavo. ²³Anjidahie inyi amdahie Papa kangi. ²⁴Kole thirahirire ndima maghari kwavo haghireho umwi agheihira, vavevaku vaghirevo thambi; mira luvaha vahirire na vanjidahie inyi na vanjidahie inyi na Papa wakwa. ²⁵Ili lyafumia netha kirero kikoloke ngecho kigheandikiwe hena sheria tavo: 'Vanjidahie inyi haraghire kindo! ²⁶Igheri mghetuja achie, ngewe na mruma kwenyu ifuma kwa papa, iu niwe, Mbeho wa keni, ngewe afumie kwa Papa, anjirerea vuonwa. ²⁷Imwe kangi muanjireria vuonwa kwa liya munde va hamwi na inyi to kuvoka.

Chapter 16

¹Nimvirie mburi ti netha mnairima irumbuliwa ngoo. ²Vavafunya bwang'a ya masinagogi; kididi thaa ichie ngeyo uya ughevavwagha adunganya ku akyahira ndima njicha hena Ruva. ³Vavahirira findo ifi kwa liya varamuichi Papa kang'i vanjichivo inyi. ⁴Nivavirie findo ifi netha igheri likifika wa igha ifumia, muirime ighakumbuka na thafundu nilevarie muirime kwiyo. Thimuvienyi findo ifi to kuvoka kwa liya nike hamwi na imwe. ⁵Mira, luvaha niaghenda hena uya anjirumie; haghireho hena imwe anjivethere, "Kuanghenda kwi?" ⁶Kwa liya nirerie firero ifi kwenyu, ngoo tenyu tiaya vwathi. ⁷Hena kwiyo, niavavia keni nicha kwenyu nikivuka; kwa ku thiravukie mghetuja akachewe kwenyu: mira nikighenda na mruma kwenyu. ⁸Akicha itho mghemuvikia ikuji alimanyisha ithanga hena thambi, hena kitea na hena hukumu. ⁹Hena thambi kwa liya vanjiirikilienyi inyi, ¹⁰hena kitea kwa liya niaghenda kwa papa, mwanjivonamwe he; ¹¹na hena hukumu kwa liya mrwe wa ithanga ili andehukumika. ¹²Nghire fingi fye muvia, mira mwamanyamwe luvaha. ¹³Mira we, Mbeho wa keni, akicha, avatika hena keni yoshe; kwa ku akagaye we fyakwe weka; mira ghoghoshe aghaichwa, arera findo ifyo; na aghamanyisha kwenyu findo fichie. ¹⁴We anjitumbisha inyi, kwa liya aondoa findo fyakwa na agherera kwenyu. ¹⁵Findofyoshe aghire Papa ni fyakwa; hena ikyo, ni rerie ku mbeho aondoa findo fyakwa na afimanyisha kwenyu. ¹⁶Ikenda idu, mwanjivona mmwe; na hena ikenda idu he mwanjivona. ¹⁷Vagheloshwa vatare vakwe vakaviana; Ni iki aafuvia, "Ikenda idu mwanjivona; kwa liya niaghenda kwa Papa?" ¹⁸Hena ikyo vakarera, "Ni kindo kiki arera, haghire ikenda idu? Fuichifwe akyakirera iki." ¹⁹Yesu avonire iku vachue macha ghemvetha, nawe akavavia, "Muakuvetyha mweka hena ili, thafundu nirerie, Aghire ikenda idu, mwanji vohamwe he; na hena ikenda idu mwanjivona!? ²⁰Amini, amini, niamvia mwafugha na iomboletha mira ithanga yanuliwa, ngoo tenyu tayavwathi mira vwathi vwenyu vyanghaluka inuliwa. ²¹Mndu mka achivaviwa ni ngoo igheri ye chunguka lindefika; mira akichunguka mwana, achikumbuka we ivaviwa kwa liya achue kicha iku mwana andeghirwa ithangenyi. ²²Imwe kang'i muavaviwa ni ngoo luvaha, mira navavona he na ngoo tenyu tanuliwa na haghire ho airima ivuta inuliwa yenyu. ²³Mfiri tho mwanjiulitha mathwali Kididi, kididi niamuvia, Mkilomba kyokyoshe kwa Papa avanika henairina yakwa. ²⁴Hata luvaha mnanjilomba kyokyoshe hena irina yakwa; lombenya naimwe mwaguhia netha iku inuliwa yenyu likoloke. ²⁵Nigaiye na imwe hena lugha iramanyikie; mira thaa ichie ngehoni thagayanyi hena lugha iramanyikie; mira hena ikyo mamuvia boo mburi ya papa. ²⁶Mifiri tho mwalomba kwairina yakwa, thiamuviamwe iku nialomaba kwa Papa hena imwe; ²⁷Kwaku Papa wekaavafurie kwa liya munjifurie inyi na kwa liya mundenjirikilia iku nifumie kwa Papa. ²⁸Nilefumie kwa Papa na nichie ithangenyi; Kangi, navuka ithangenyi na niaghenda kwa Papa. ²⁹Vagheloshwa vakwe vakamvia, "kuvoni, luvaha kuagaya boo kuatumia pfo vithoma. ³⁰Luvaha fundemanya iku kuichi findo fyoshe, na kuashighapfo mndu wowoshe akuvethe mathwali kwa liya fuairikilia iku kufumie kwa Ruva. ³¹Yesu akavaghalua, "Luvaha mundenjirikilia?" ³²Lolea, thaa ichie, niyo ya keni indefika, ngeho kila umwi na kwavo, manjira njeka. Mira thike njekanyi kwa liya Papa ake nainyi. ³³Niavia findo ifi iku voshi yakwa mughiremborere. Ithangenyi mughire vwathi, mira ikuji nilikelile ithanga.

Chapter 17

¹Yesu aghererie findo ifi, niho akavutira mitho ghakwe akalolea kaghu kwa Ruva na akarera, Papa, thaa indefika; mtumbishe mwana nawe akutumbishe iwe. ²Thafundu kughemnikie mamlaka kaghu ya fyoshe fihire mwiri netha avanike ngalamo telele vayavoshe kulemnikie. ³Ti niyo ngalamo telele: iku vakumanye iwe, Ruva wakeni na weka, na uya kumruwe, Yesu Kristo. ⁴Nighekutumbishire iha ithangenyi na imalia ndima ngeyo kughenjinikie niihire. ⁵Luvaha, Papa, anjitumbishe inyi hamwi na iwe kweka hena nigheke natho hamwi na iwe ithanga linararumbwa. ⁶Nilerughulie irina yapfo hena vandu kunjinikie iha ithangenyi. Nile vandu vapfo; mira ukanjinika inyi. vavwere kirero chapfo. ⁷Luvaha vaichi iku kindo kyokyoshe kunjinikie inyi kifumie kwapfo, ⁸hena virero fiya kunjinikie inyi-Nindemivanika vo virero ifyo.Vaghaghuhirie na keni vakayamanya ku inyi nifumie kwapfo, na vakairilia iku iwe niwe kunjirumie. ⁹Niavalombea vo. Thialombeanyi ithanga mira vaya kunjinikie kwa ku vo ni vapfo. ¹⁰Findo fyoshe ngefyo fyakwa; na inyi niatumbishwa hena fyo. ¹¹Inyi thikenyi ithangenyi; mira vo vake ithangenyi, na inyi luvaha niacha kwapfo Papa Mtakatifu, vatundhe hena irina yapfo liya kufunikie ifwe netha vo navo vave na vumwi thafundu inyi na iwe fukehe na vumwi. ¹²Igherinike navo, nighevarilie hena irina kunjinikie; Nivarilie, nahaghireho hata umwi wavo arekie there mwana uya we teka, netha ku virero fikoloke. ¹³Luvaha niacha kwapfo; mira niarera ifi ithangenyi netha ku inuliwa yakwa koloshwe voshi yavo voka. ¹⁴Nikivanikie kirero chapfo; ithanga lindevadaha kwa liya vo thi va ithangenyi; thafundu inyi there wa ithangenyi. ¹⁵Thiavalombenyio iku uvavute ithangenyi mira uvarie na uya mvichwa. ¹⁶Vothi va ithangenyi vo thafundu inyi thiravie wa ithangenyi. ¹⁷Vave vaelesherwe kwapfo kweka hena keni; Kirero chapfo niyo keni. ¹⁸Kulenirumie ithangenyi, na inyi ni nindevaruma ithangenyi. ¹⁹Hena ikyo fundu fwavo inyi njeka niakufunya kwapfo netha ku na vo wakufunye kwapfo hena iya keni²⁰Thi ivadu niavalombea, mira na vaya vanjiirikilia iiria kirero chavo. ²¹Netha ku vo navo vave hena umwi, thafundu iwe Papa, kuke voshi yakwa na inyi voshi yapfo. Niavalombea netha ku vo kangi vairime iva voshi yeru netha ithanga liirime iirikilia ku iwe niwe kunjirumie. ²²Utukufu uya kunjinikie inyi- nindenika vo netha ku vairime iva vamwi, thafundu, ifwe fuke na vumwi. ²³Inyi voshi yavo, na iwe voshi yakwa, netha vairime ikoloshwa hena vumwi; netha ithanga limanye ku kididi iwe ni we kunjirumie, na ivafura,thafundu iwe kughenjifurie, inyi. ²⁴Papa, kiya kunjinikie inyi Nighiremacha ku navo kangi vairime iva hamwi na inyi handu niki netha vairime ivona utukufu wapfwo, uya kunjinikie; hena ku iwe kughenjifurie inyi iogheri mithingi ya ithanga iranarumbwa. ²⁵Papa aghire kitea, ithanga likumanyireyo iwe, mira inyi nikuichi iwe; navaichi iku kulenjirumie. ²⁶Nilevikie irina yapfo limanyike kwavo, nahira kwii limanyike netha ku liya ifura ngeyo kwayo kughejifurie inyi liirime iva voshi yavo , na inyi liirime iva voshi yavo.

Chapter 18

¹Yesu ekinamalie irera firero ifi akavuka na vagheloshwa vakwe ighenda hena bonde ya kidron, ngeho haghire bustani, handu we na vagheloshwa vakwe vaakaingia voshi yakwe. ²Luvaha uya Yuda, aleshighe imrerea vuonwa vya mongo nawe amanyire handu ho, ang'u Yesu alechighenda handu ho mifiri mikare akiva na vagheloshwa vakwe. ³Yuda nawe, akinave andepata ifo ya maaskari na maofisa varwe vaghetutha vakacha vakiva ha taa, tochi na silaha. ⁴Yesu nawe akimanya findo fyoshe ngefyo fyahirika ihuthu we, akafumilia mothia yavo na ivavetha, "Niitho muamkasha?" ⁵Navo vakamkaghalua, "Yesu Mnazareth, "Yesu akavavia, Inyi niwe "Yuda nawe mghemrerea vuonwa vwa mongo, aghemki hamwi na vaya askari. ⁶Hena ikyo ekinavavie, "Inyi niwe"vakavvia nyuma na ighwa mbai. ⁷Niho akavavetha he, "Niitho muamkasha? Navo vakamghalua he "Yesu mnazareth." ⁸Yesu akavaghalua, "Nindemikenja imuvia inyi niwe; hena ikyo kole mwanjikasha inyi valekeni iva vengi vaghende." ⁹Ifi fivio kuyo netha kirero kiya kikoloshwe; thafundu aghererie; Hena vaya kunjinikie, thimreterewe hata umwi. ¹⁰Niho simon Petro, agheure ipanga, akaufunya na imveghe kurwi kwa kuvoko kweli ghia(kwa Kumndumi) mhiri wa mthathi mrwe. Na irina yakwe mhiritho aleichilaghwa Malko. ¹¹Yesu akamvia Petro, "Vwighira ipanga yapfo hena njivo. Hanikii thinakinyughia kikombe kiya Papa anjinikia?" ¹²Bathi liya ikundi ya askari na jemadari, vahiri va Vayahudi, vakamvwaru Yesu na imfunga. ¹³Navo vakamtika vakivoka kwa Anasi, ngewe mkwe wa Kayafa, ngewe niwe alevie mtathi mrwe hena mwaka tho. ¹⁴Luvaha vayafa niwe alevasharie Vayahudi ya ku kimvaie mndu mmwi apfwe kwa fundu vwa vandu. ¹⁵Simon Petro akamuaivaria Yesu, na kwiyo kwiyo mgheleshwa ungi. Uya mgheleshwa alevie amanyikie hena mtathi mrwe nawe akaingia hamwi na Yesu hena behewa ya mtathi mrwe. ¹⁶Mira Petro alemki bwang'a ya kyoti. Bathi uya mgheleshwa avie amanyikie kwamghetatha mrwe afumie bwang'a aghende ighegaya na uya mka mhiri aghevie akiria kyotinyi na imwiingira Petro nyumba. ¹⁷Bathi uya mhiri wa kika aghevie akiria kyotinyi, alemvirie Petro, "Ngetha iwe thi umwi wa vaghemuivaria mndu uu?" "Nawe akarera, "Inyi thi inyi inyi". ¹⁸Na vaya vahiri va varwe valeke vakimka handu haya vakafilia moro ang'u, hagheghire mbeho, na kwoyo valeke vakiora moro netha vaichwe ndughuri. Nawe Petro aleke navo, akiora moro akiva amki. ¹⁹Mtathi mrwe akamloji Yesu mburi ya vagheloshwa vakwe na hena ghaya achivafundisha. ²⁰Yesu akaghalua, Nivavirie boo vaithanga; Inyi nifundishire kando kengi hena masinagogi na hena nyumba ta vatathi handu ngeho Vayahudi vachivunganika. Na inyi thirerienyi kyokyoshe hena mbitho. ²¹Hanikii mwanjivetha? Vavethenyi ngevo vanjiiranilie hena kiya nirerie. Vandu va vaichi findo fiya nirerie. ²²Yesu akinamalie irera kwiyo, umwi wa varwe aghemki akamkava Yesu kwa kuvoko kwakwe na niho akarera, "Ngetha kwiyo nikwo kuvie imghalua mtathi mrwe. ²³Nawe Yesu akamghalua, "Kole nirerie kindo kyokyoshe kivichwa bathi uve mghemkia hena kivichwa kyo, na kole nimghalurie kindo kicha hanikii muanjikava. ²⁴Niho Anasi akamtika Yesu kwa kayafa mtathi mrwe akiva apfwungiwe. ²⁵Luvaha Simoni Petro alemki akikuvarika hena ndughuri weka. Niho vaya vandu vakamvia "Ngetha iwe kangi thi umwi we wa vagheloshwa vakwe?" Akalegha akirera "Inyi thiwenyi. ²⁶Umwi wa vahiri va mtathi mrwe ngewe wavo wa uya mndu wa kiumi ngewe Petro alemveghe kurwi, aghererie, "Ngetha thi iwe niwe nighekuvonire nawe kuya bustaninyi? ²⁷Petro akalegha he, kamtungo nguruvi ikauruka. ²⁸Niho vakamuondoa Yesu ifuma kwa kayafa na mtika hena Praitorio. Nile ikero mnu. Vo voka vangeingiriovo hena Praitorio netha vana gheva vananjithikie na iya pasaka. ²⁹Hena ikyo Pilato akavaghende akirera. "Ni mwandumki umvwere mndu uu? ³⁰Vakamghalua na imvia "Kole mndu uu aravehirire fivichwa, fughemundefwe kwapfwo." ³¹Pilato avavavia, "Muonduenyi imwe mweka, mghemnyanyirisha ianana na sheria yenyu. Navo Vayahudi vakamvia, "Sheria iyafuruhuthuyo ifwe imvwagha mndu wowoshe." ³²Vagherie igha netha kirero kya Yesu likoleshe, kirero ngecho aghemalilie irera kaghu ya kipfwa ngecho apfwa. ³³Bathi Pilato akaingi hena Praitorio akamwilagha Yesu akamvia, "Ngetha iwe ni mangi wa Vayahudi?" ³⁴Yesu akamghalua, "Ngetha iwe kwanjiulitha ithwali ili kwa liya kwashigha imanya kana liya vengi vakurumie netha unjivethe inyi?" ³⁵Nawe Pilato akamghalua, "Inyi thi Myahudinyi, kana thi kwiyo yo? Ithanga yapfwo na mghetatha mrwe nivo vakuendie kwakwa; iwe kuhirire iki? ³⁶Yesu akaghaluka; "Vumangi vwakwa thi vwa ithanga liyo mira vumangi vwakwa ugheghira thehemu hena ithanga li vahiri vakwa vaghenjikavania netha thinafungwa hena Vayahudi. Ni yo keni vumangi wakwa ufumietho iha" Bathi ³⁷Pilato akamvia, Ngetha iwe bathi ku mangi?" Yesu akaghalua, "Iwe nikwiyo kurera ku inyi ni mangi, kwa liya inyi nighiriwe na kwa liya inyi nichie ithangenyi netha nive mghefunya vuonwa wa ia keni. Wowoshe aghire iyo keni achiirania irwi yakwa. ³⁸Pilato akamvia, "Keni ni ikii?" Nawe akinamalie irera igha akaghenda hena Vayahudi na ivavia "Thivoninyi kindo kyokyoshe hena mndu iu. ³⁹Imwe mughire utamaduni ufwenene ukianjivika nimrughulirie mghepfwu ngwa umwi igheri ya Pasaka. Ngetha muashigha nimrughulie mangi wa Vayahudi. ⁴⁰Niho vakava kilondho kirwe thiiuwe furughulie Baraba." Nawe Baraba nighe mkea.

Chapter 19

¹Bathi Pilato alemvonire Yesu na imkava mishenge. ²Maskari vava vakakopnda mifwa na ichemba ngara vakaivika kaghu ya mrwe wa Yesu n aimraa thori ighire rangi ya Zambarau. ³Vakamchia na irera, "Imwe ni mangi wa Vayahudi! na kangi imkava kwa mavoko havo." ⁴Niho Pilato akavuma bwang'a na ivavia vandu, "Lolea nia muendie mndu uu kwenyu netha mumanye iku nyi thivonirenyi thambi yoyoshe voshi yakwe. ⁵Hena ikyo Yesu akafuma bwang'a; agheree ngara ya mifwa na thori ya Zambarau. Niho Pilato akavavia, "Loleenyi mndu uu iha!" ⁶Hena ikyo igheri mtathi mrwe wa varwe vakinamvone Yesu, vakakava kilondho vakirera, "Mvambenyi, mvambenyi." Pilato akavavia, "Muonduenyi imwe mweka mghemvamba, kwa liya inyi thi vonyirenyi thambi voshi yakwe. ⁷Vayahudi vakamghalua Pilato, "Ifwe fughire sheria na hena sheria iyo iyamvika hena kipfwa kwa liya we akyakuvika iku ni mwana wa Ruva. ⁸Pilato akinaichwe virero ifi akathidi iovoha, ⁹akaingia hena Praitorio na imvia Yesu, "Iwe kufumie kwii? Hata kwiyo, Yesu amghaluriwe. ¹⁰Niho Pilato akamvia, "Ni haniki iwe kuraagaya na inyi? Kana, iwe kuichipfo iku inyi nighire mamlaka ghe kurughulia na mamlaka ghe kuvamba?" ¹¹Yesu akamghalua, "kughehirapfo nguju hena inyi kole kuraghenikiwe ifuma kaghu. Hena ikyo, mndu anjiifunye kwapfo aghire thambi nduwe." ¹²Ifumana na ighaluwayo, Pilato akashigha imleka huru, mira Vayahudi vakakava kilondho vakirera, "Kole kuamleka wa kaisari; Uya achikuvika iku ni mangi achirera there fundu Kaisari achirera." ¹³Pilato akinaichwe firero ifi akamuende Yesu bwang'a niho akaikaa hena kipfumbi che hukumiwa handu haya hamanyikie tha sakafu, mira hena kiebrani, Gabatha. ¹⁴Mfiri we andalia Pasaka ukinake, handu ha thaa mtanda tu. Pilato akavavia vayahudi, "Lolienyi mangi wenyu iu ha!" ¹⁵Vakakava kilondho, "mvutenyi, mvutenyi, mvambenyi!" Pilato akavavia, "Hanikii, nimvambe mangi wenyu? "Nawe mtathi mrwe akaghalua, "Ifwe fughirefwe mangi thari Kaisari." ¹⁶Niho Pilato akamfunya Yesu kwavo netha vamvambe. ¹⁷Navo vakamuondoa yesu, nawe akafuma, kunu atikie mthalaba wakwe weka mhaka handu hachiilaghwa ngoma ya mrwe, hena Kiebrania hachiilaghwa Golgotha. ¹⁸Niho vakamvamba Yesu, hamwi na vava vomi vavi, umwi ughongo ilu na ungi ughongo ilu na Yesu maghavi yavo. ¹⁹Niho Pilato akaandika alama na ivika kaghu ya mthalaba. Itho haleandikiwe; YESU MNAZARETH, MANGI WA VAYAHUDI. ²⁰Vengi va Vayahudi valeithomie alama iyo ang'u handu haya alevambiwe Yesu nile haghwihi na mri. Alama iyo ileandikiwe hena kiebrania, hena Kirumi na hena Kiyunani. ²¹Niho varwe vavaghetatha va Vayahudi vakamvia Pilato, "Kunaandika, "Mnagi wa Vayahudi; ang'u we alererie inyi ni mangi wa Vayahudi. ²²Nawe Pilato akaghalua, "Nighaandikie, nindemiandika." ²³Baada ya maaskari mba Yesu, valeondorie thori takwe na itighava hena mafungu ana, kila askari ifungu limwi kwiyo kwiyo na kandhu, luvaha iya kandhu ilepfumiwe yo mira ilevwerene yoshe idungia kaghu. ²⁴Niho vakarera voka kwa, "Funaibara mira fuikavie kura netha vuone iku yava ya itho. "Ili lilefumirie netha kiya kiandiko likoloshwe, liya lirerie valeghavie nguvo takwa, na thori yakwa vakaikavia kura." ²⁵Askari valehirire findo ifi. Mae wakwe Yesu, dadie mae wakwe, Mariamu mka wa Kleopa na Mariamu Magdalena-vakaiva valemkie haghwihi na mthalaba wa Yesu. ²⁶Yesu akinamvone mae hamwi na uya mgheloshwa alemfurie vakamka haghwihi, akamvia mae, "Mndu wa kika Lolea, vona mwana wapfo hawe uha!" ²⁷Niho akavavia uya mloshwa, "Lolea, iu mao wapfo. "Ifumia thaa iyo uya mgheloshwa akamuondoa ighenda kenya kwakwe. ²⁸Iyo likinathie, ighero Yesu akamanyia iku fyoshe findethia netha maandiko gha koloke, akarera, "Nichue laka." ²⁹Kyombo kighekeho kiichue siki kikava kyemivikwa haya, hena ikyo vakavika sifongo iichue siki kaghu ya uthenge wa hisopo, vakamvikia hena mumu wakwe. ³⁰Nawe Yesu akinathaghe iyo, akarera, "Indethia" Niho akarera, "Indethia. "Niho akainamitha mrwe wakwe, akainikia ngoo yakwe. ³¹Kwa liya nile igheri ya maandalithi, na hena kwiyo miiri ichishighwayo ireghwa kaghu ya mthalaba igheri ya Sabato (kwaku sabato nile mfiri muhimu),vayahudi vakalomba Pilato iku marende gha vava valethulubishirwe.ghatenywe,na iku miiri yavo ivanuliwe. ³²Niho askari vekinache na itenya marende gha mndu we voka na kavi vava valemambiwe hamwi na yesu. ³³Vekinamfikie Yesu, vemkolerie tayari iemimalia ipfwa, hena kwiyo vatenyirevo marende ghakwe. ³⁴Hena ikyo umwi maaskari akamtocha Yesu mbarinyi kwa ipfumu na thaiyo ukafuma mringa na nghakami. ³⁵Nawe uya avonire ili wakwa afunye ushuhuda na ushuhuda ni wa keni. We aichi iku ikyo akirerie ni kya keni netha na imwe muirilikie. ³⁶Mburi ti tilekeho netha kirero kiya kilereriwe kiirime ikoloka, "Heghireho hena ighua yakwe limwi yatenywa." ³⁷Kangi iandiko lingi lirerie, "Vamlambua uya valemtochie." ³⁸Findo ifi vikinahirike Yususfu wa Arimathaya, hena liya nile mgheloshwa wa Yesu, mira kwa mbitho hena ivaovoha Vayahudi, alemlobbie Pilato iku auondue mwiri wa Yesu. Nawe Pilato akamnika ruhutha. Hena ikyo Yusufu akacha ivuta mwiri wa Yesu. ³⁹Nawe Nicodemo ngewe iho ivoka alemuivarie Yesu kio nawe akacha. We aleendie mthanganyira wa manemane na udi, kiafikia ilemea ya ratili ighana limwi. ⁴⁰Hena ikyo vakaondoa mwiri wa Yesu vakaupfunga hena thanda ya kitani na hamwi na manukato thafundu ghakei madikiro gha Vayahudi igheri ye rika. ⁴¹Handu ngeho Yesu alevambiwe haleghire bustani voshi yakwe iyabustani haleghire na mbira shaa ngeyo haraghire mndu alevokie

irikwa iho voshi yakwe. ⁴²Bathi, hena liya nile mfiri wa maandalio gha Vayahudi, na kwa liya iya mbira ileke haghahi, bathi vakamrara Yesu voshi yakwe.

Chapter 20

¹Mapema mfiri we voka wa juma, mma urathia, Mariamu Magdalena alichie mbirenyi akavona ighwe liya livutirwe mbirenyi. ²Hena ikyo akaricha fia ighenda kwa mgheloshwa ungi ngewe Yesu alemfirie, kangu akavavia, "Vandemu ondoa Mndumi mbirenyi, naifwe fuichifwe handu vavrere." ³Niho Petro na uya mgheloshwa ungi vakafuma, ighenda mbirenyi. ⁴Voshe vakaricha fia handu hamwi; uya mgheloshwa ungi alerichie fia mnu ikela Petro naifika mbirenyi we voka. ⁵Akamka na niho akalolea mbirerinyi; akaivona iya thanda ya kitani ilee, mira aingiriewe voshi. ⁶Niho Simon Petro nawe akacha akaingia voshi ya mbira. Akaivona thanda ya kitani ilee haya, ⁷na iya lesa ighewe mrwenyi haya ileleeyo hamwi na iya thanda ya kitani mira ilelee pembeni yoka. ⁸Niho uya mgheloshwa ungi nawe akaingia voshi ya mbira; akavona na iirikilia. ⁹Kwa ku hata igheri iyo valekevo vakighamanyama maandiko iku ilemvaie Yesu akie he hena vapfwie. ¹⁰Niho vagheloshwa vakaghenda vakaghenda he kenye kwavo. ¹¹Hena kwiyo Mariamu alemki mbirenyi akifugha, akiva akyaendelea ifugha igheri amki niho akalambua mbirenyi. ¹²Akavona malaika vavi vaghire kyamu kya njewa vaikee umwi mrwenyi na ungi marendenyi handu ngeho Yesu avelee. ¹³Navo vakamvia, "Mndu wakika haniki kufugha? Nawe akavavia, "Ni kwa liya vandemuondoa Mndumi wa kwa, na inyi siichinyi handu vamvikie." ¹⁴Ekinamalie irera kwiyo, akaghaluka na imvona Yesu akiva amki. Mira ammanyirewe iku itho ni Yesu. ¹⁵Nawe Yesu akamvia, "Mama, haniki kuafugha? kuamkasha ii? "Nawe kunuakighamba iku ni mgheria bustani akamvia, "Mndumi kole ni iwe kumuondorie, njivia handu kumvikie, na inyi namuondoa." ¹⁶Yesu akamvia, "Mariamu." Nawe akaghaluka weka na imvia hena kiarumu, "Raboni," ii ikiva niirera ("Mwalimu.")Mgheloshwa. ¹⁷Yesu akamvia, kunanjibalia, ang'u thinakweanyi kwa papa; mira ughende kwa veru ughevavia iku niavuka ighenda kwa Papa wakwa ngewe kangu Papa wenyu. Ruva wakwa na Ruva wenyu." ¹⁸Mariamu Magdalena akacha ivavia vagheloshwa, "Ni mvanire Mndumi," na iku anjivirie findo ifi. ¹⁹Na ikinave kyavukwau, mfiri itho, mfiiri wevoka wa juma, na milango ikiva ipfunngiwe handu vagheloshwa vaghekeho kwa ivaovoha Vayahudi, Yesu akacha na imka maghari yavo na ivavia, "Mborere iwe kwenyu." ²⁰Akinamalie irera ifi akavarora mavoko ghakwe na mbaritakwe. Navo vagheloshwa vakinamvone Mndumi vakanuliwa. ²¹Niho Yesu akavavia he, "Mborere iikae na imwe. Thafundu Papa anjirumie inyi, kwiyo kwiyo nainyi niavaruma imwe." ²²Yesu akinamalie irera navo ifyo, avanika akavavia, Ghuhienyi Mbeho mcha. ²³Wowoshe mwamreghea thambi, areghewa nawe; na vava mwavapfungia vapfungiwa. ²⁴Thomaso, umwi wa vava ikumi na vavi, achilaghwa Didimas, aghekehowe na vagheloshwa varwee Yesu ekinache. ²⁵Vaya vageloshwa vengi kamtungo vakamvia, "Fundemvona Mndumi." Nawe akavavia, "Kole thiravonine ngori ta misumari hena mavoko ghakwe na ivika minywi ya kwa hena ngori to na ivika kuvoko kwakwa hena mbari yakwe thikairikilienyi. ²⁶Hena mfiri wa mnane vagheloshwa valeke ghari kangu, nawe Thomaso aleke hamivi navo. Igheri fyoti fipfungiwe Yesu akamka maghari yavo na akarera, "Mborere naive na imwe." ²⁷Niho akamvia Thomaso, ende mnyu wapfo na uvone mavoko hakwa; ende iha mavoko ghapfo; na uvike hena mbari yakwa nanga kunava arairikilie mira airikilie. ²⁸Nawe Thomaso akaghalua na imvia, "Mndumi wakwa na Ruva wakwa. ²⁹Yesu akamvia, ku kundevona, ukairikilia. Vabarikiriwe vo vairikilie, varavonire." ³⁰Niho Yesu alehirire ishara nyingi mothia ya vaghelosha, ngeto aranatiandika hena kitabu iki; ³¹Mira iti tiandikiwe netha ku muirime iirikilia iku Yesu niwe Kristo, mwana wa Ruva, na iku muirikilie muve na ikia hena irina yakwe.

Chapter 21

¹Mambo ghekinthie Yesu akakumanyisha he kwa vagheloshwa hena Bahari ya Tiberia; kui nifo aghekumanyirishwe weka. ²Simon Petro agheke hamwi na Thomaso achiilaghwa Didimas, Nathanael wa kana ya Galilaya, vana va Zebedayo na vagheloshwa vengi vavi va Yesu. ³Simon Petro akavavia, "Inyi niaghenda igheloamapere." Navovakamvia, "Ifwe, nafwe faghenda na iwe." Vakaghenda vaingia hena ngalawa, mira kio ikyo kyoshe vapatievo kyokyoshe. ⁴Ikeru kukinakye, Yesu alemkie batenyi ya bahari, navo vagheloshwa varammanye iku nive Yesu. ⁵Hata kwiyo Yesu akavavia, "Vathoro, mughire kyokyoshe kyeya? Navo vakamva, "Hai." ⁶Akavavia, "Ghatenyi nyavu ughongo welighia wa ngilawwa, naimwe mwapata kimutarire." Hena ikyo vakaghata nyavu tavo vakaherwa iliduka he kwa liya liveure mapere mengi. ⁷Bathi uya mloshwa ngewe Yesu alemfirie akamvia Petro, "Ni mndumi." Nawe Simon Petro akinaichwe iku ni Mndumi, akakupfunga thori yakwe (kwa liya aghelire ewe nicha) Niho akakukumba baharinyi. ⁸Valoshwa vava vengi vakacha hena ngilawa (Kwaku vaghekevo kua na pwani nighetha mita ighana limwi ifuma batenyi ya bahari, navo valeke vakiduka tia nyavu tilevie tiichue mapere. ⁹Vekinafike batenyi ya baharivalevonire moro wa makaa kuya na kaghu yakwe haleghire mapere hamwi na mkate. ¹⁰Yesu akavavia, "Endenyi mapere matare muloie luvaha li." ¹¹Bathi Simon Petro akakwea na ighomoa nyavu iya iveichue mapere marwe, ghalevie mapere 153; hamwi na ku mapere gho ni le mengi yavu yo irandu kियो. ¹²Yesu akavavia, "Njonyi muondue kyeghaghura." Haghireho hata umwi wa vagheloshwa agherere imvetha, "Iwe ni itho?" Vaghemanyire iku nile Mndumi. ¹³Yesu akacha, akaondoa mkate uya, niho akavanika, akahira kwiyo na kwa mapereghaya. ¹⁴Ii ilevie kando kararu kwa Yesu ikumanyisha kwa vaghemloshwa vakwe kwaku aghefufukie ifuma kwa vaghepfwa. ¹⁵Kwaku vemva vemighaghura Yesu akamvia Simon Petro, "Simon mwana wa Yohana niakuvetha, kunjifurie inyi ikela iva?" Petro akamvia, "Iyee, Mndumi; Iwe kuichi iku inyi nikufurie." Yesu akamvia, Nika kijo magonji ghakwa." ¹⁶Akavavia kando kakavi, "Simon mwana wa Yohana niakuvetha, kunjifurie?" Petro akamvia, "Iyee, Mndumi; iwe kuichi iku nikufurie." Yesu akavavia, "Embea magonji ghakwa." ¹⁷Akamvia he kando ka kararu, "Simon mwana wa Yohana, niakuvetha kunjifurie?" Niho Petro akavaviwa ni ngoo kwaliya aghemvirie kando kararu. "Ngetha Iwe kunjifurie?" Nawe akamvia, "Mndumi, kuichifyoshe; kuichi iku nifurie." Yesu akamvia, Nika kijo magonji ghakwa. ¹⁸Keni, keni niakuvia, kule mthoro kulechivirie iraa thori kweka na ighenda hohoshe kukyashigha; mira akucheva mghothi, kwagholo mavoko ghapfo na ungi akuraa thori na ikutika ngheho kuraashigha ighenda. ¹⁹Yesu alereria kui netha aroreni kipfwa kiki ngecho Petro aghemtumbisha Ruva. Kwaku kuya aghererie kui, akamvia Petro, "Njiivaria. ²⁰Petro akaghaluka na imvona uya mloshwa ngewe Yesu alemfurie akavaivaria -Iu niwe uya aghekuaghamithire hena mbafu ya Yesu igheri ya kijo cha kyavukwau naimulitha, "Mndumi, niitho aghekuthaliti?" ²¹Petro aghemvonire na niho akamvetha Yesu, "Mndumi, mndu iu ahira iki?" ²²Yesu akamvia, "Kole niashigha areghwe mpaka niche ikyo kukuvwere cho?" Njiivaria. ²³Hena ikyo mburi ii ikathangana maghari ya vava vandughu, iku mloshwa tho akapfwe we. Mira Yesu amviriewe Petro iku, mloshwa itho akapfwewe, "Kole niashigha we areghwe ivera mfiri niacha kikuvwere kyo?" ²⁴Iu niwe mloshwa afunyre vuonwa wa wa findo fi, na niwe agheandikie findo fi, na fuichi iku vuonwavwake ni keni. ²⁵Haghire findo fingi mnu ngefyo Yesu alehirire. Kole kila kimwi kigheandikiwe, ngetha ku ithanga yoka lighetosha yo ifivika vitabu ngefyo figheandikiwe.

Acts

Chapter 1

¹Kila kya kala nilevuandikie, Theofilo nikirera fyoshe Yesu aleadhie ihira na ilosha. ²Mpaka igheri lia inge yo we aleghuhiviwe kaghu iuekei baada yefunya amri uria mbeho mcha hena mitume mgebho aghebuhathaghurie. ³(Ghakinaive) Igheri ya Matetho ghavwe we aghebho niwe vwabho, na akagaya ihuthu Ufalme wa Rubha. ⁴Akinabha aathangana hamwi habho, avabhenike langitho bhenebhuka Yerusalemu, Mirakyo bhabhere vwa bhundub bhwa ahedi ya Bepa mgeya alererie " Mlechue Ifuma vuakwa. ⁵Iku Yohana alebetithira vabitha kwa mringa, Mirakyo mwebatithwa kwa mbeho mcha hena mifiri thore mingi. ⁶Na bhavinabhe bhande thangana hamwi bhalembhethere, "Mangi kula igheri ili niyo igheni vuabhabhwaghiria Israel Ufalme? ⁷We akabhabhia, "ithikicha kyo kwenyu imanya igheri na majira ngegho Papa ukthundirie kua imkia mamlaka ghakna weka. ⁸Mivakyo mrafovea nguju igheri mbeho mcha akanicha kughu yenyu na imwe na Uyahudi yoshe na Samaria, Mpaka mwisho wa ithanga". ⁹(Rubha)Mrumi Yesu akina malie ivera gho, bhakibha bhalolerie kaghu,

We akabhutirwa kaghu, na ilwi likamshikia , bhahambhona kwa nitho ghabho. ¹⁰Ighevi bhealolea kaghu kindokicha akighende ghafla bhandu bhabhi bhekemka magheri yabho bharee thori tanjewa.

¹¹Bhagherevie, "Inwe bhandu bhe Galilaya, Hamiiki muamka ho mkilolea kaghu? Yethu uu akwevie kaghu ilevinyi abhwi afundu bhiabhovia fundu mumbhanire akighenda kaghu. ¹²Niho bhakabhwiwa Yerusalemu ifuma mena mlima wa Mizaituni handu ukei hawihi na Yerusalemu, Mwendo wa mfiri wa Thabato. ¹³Bhakinafike bhaleghendie ghovofenyi handu bhalechiikaa. Nabhoni Petro, Yohana , Yakobo, Andrea, Filipo ,Tomaso , Bathdomayo, Mathayo, Yakobo mwana Alfayo, Simoni Zelete na Yuda mwana Yakobo. ¹⁴Bhoshe bhakabhwarana tha mru umwi, kwa nguju bhaghevei bhaendelea hena umba . Hamwi na ibho bhakei bhandu bha kiki, Mariamu mae wa Yesu na bhalumbwie. ¹⁵Hena mifiri iya Petro aghemkie naghari gha bha bhandhe 120, akarera. ¹⁶Bheru nighethima iku maandiko ghetimithwe, igheho ngoo mcha aleverie kwa mumu wa Daudi ithilhiana na Yuda ngewe alebharorerene bhaya bhamleghe Yethu. ¹⁷Kwalia we ni umwi hena weru na agheghuhire ifuma yakwa yafaida hena huduma ii", ¹⁸(Lubhaha mruu aleghurie handu kwa kiaaguhire kwa bhubhichwa bhwake na iho agheghwie akethangora mrwe , mwiri Uhhabarika na mabhula ghakwe ghoshe ghavabhamwajigha ghakakutika. ¹⁹Bhoshe bhaishie Yerusalemu waghechue ihuthu lii, Kuiyo eneo yo likailaghoa uwa lugha yabho "Aakeldama " Iyo ni "Mrenu wa ndhakame") ²⁰Hena kitabu kya Zaburi kiandukive , leke ubhongo thehemu iyakwe ibhe Mthamu na inairikiwa hata umwi iishi haya " na Ruhthu mru ungi aonduenafathi yakwe ye Ongotha" ²¹Hena ikyo ni muhimu, hena ikyo, umwiwa bhandu bhe kyuni inghebho bhaghebhwerene na ifwe igheri ya Yethu alinafume naiingia maghari yeru, ²²Iandhie hena ubatitho wa Yohana mpaka mfiri uya akinabhiutwe kaghu nathima abhe maghemhia ifufuka hemwi haifwe. ²³Bhakabhika mothia bhandubha kyumi bhabhi, Yusufu achilagha Bamaba ingewe achilagha Yusto na mathia ²⁴Bho bhohaterebha bhakirera, iwe Rubha, aichi ngoo tabhandu bhoshe, kwiyo bhika mirji ni ungaa hena ibhabhabhi ingewe kumthalile . ²⁵Iondoa nafathi hena hudu ma mrumwi ,ingewe Yuda aghehirire thaambi na ighenda handu hakwe" ²⁶Bhahakabha kwa bhundu bhwabhe na kura Ikaghvia Mathia ingewe atarirwe hamwi na mitume ikumi na umwi.

Chapter 2

¹Ikinafike mfiri wa Pendekoste, bhoshe bhaghe hamwi thehemu imwi. ²Ghafla ikafumia mrindinio ifuma kaghu kwa Rubha tha mkuta (mrwe) mkai uka iichura nyumba yoshe yoshe handu bhagheikee. ³Iho tikabhafuma ndimi, thandin tha moro thighabhikie, tikabha kaghu ya kile umwi wabho. ⁴Bhobhoshe bhakarichurwa ngoo mcha na bhakaanda irera kwalugha (mirevie) iugi, thafuuda ngoo ibhaghenjere iveva, ⁵Lubhaha bhalekei bha ya hudi bhalechi ishi Yerusalemu, bhagheterebha ,Rubha , ifuma kila ithanga thinyi ya umwi. ⁶Mrindimo tho tikina ichwike, Ikundi ya bhandu likacha hamwi na bhakighira wathiwathi kwa thababu kila mru aghebhachue bhakirera kwa lugha bhoka. ⁷Bhakaphfwa lolo naishangathwa, bho bhakarera, keni, ibho bhoshe bhaarera thi bhagalilaya ?⁸Haniikii ifwe fubhachue, kila umwi hena irera yevu fughiriwe nato? ⁹Waparthia na Bhamedi na Bhaelamu, na ibho bhachikaa Mesopotamia, Uyahudi naKapandoki nahena Ponto na Asia. ¹⁰Hena Frigia ,Pamfilia hena Misiri, na thechemu ta libya ha kivene, na bhaghenyi ifuma Rumi, ¹¹Bhayahudi nabhagheondoka , Bhakirete na Bhaaarabu, fubhachue bhakirera hena mirerie yevu ihuthu ndima ta uwetho wa Rubha. ¹²Bhoshe bhaghephfwe lolona itatanishwa bhakabhiana bhoka kwa bhoka , ikikighire maana njiki? ¹³Mirakyo bhengi bhakathihaki bhakirera , ibha bhaichurirwe kwa njafi njicha. ¹⁴Mirakyo Petro akamka hamwi na bhaya ikumi na umwi, akarera kwangunju , akabhabhia, Bhandu bha Yudea na bhoshe muchikea ha Yerusalemu, iki kimauiyike kwenyu, Iranienyi kindoki cha fire vo fyakwa. ¹⁵Bhandu bha bhairwe bho thafundu muavivikana, kwalia thaati ni thaitharu ikero. ¹⁶Mirakyo ili lighereviwe uvua mvoti Yoeli. ¹⁷Yabha hena mwisho ,Rubha akaveva navulta ngoo yakwa hena bhandu bhoshe. bhana bhenyu na bhefyu bhenyu bhafunya bhuroti, bhathovo bhenyu maono, na bhaghothi bhenyu bhatora ndoro. ¹⁸Kwio kwio bhahiri bhekwa na bhahiri bhakwa bhakila hena mifiri yo, nakuta ngoo yakwa, na bho bhatabiri. ¹⁹Narora maajabu kaghu uwinyi na Ishara mbai ithangenyi, Ndhakama, moro, na ipfumbia ya mti. ²⁰Na rubhe yalachwa libhe mnea, na mwiri ibha ndhakani, kabla uvanacha mfiri mrwe na waajabu Rubha. ²¹Yabha iku umwi ighaiwe akiaillaghua vina ya kabha akirwa. ²²Bhandu bha Israel ivanienyi maverogha, Yesu wa na Nathareti, mwanadamu althibilishrwe ni Rubha kwenyu kwa mihiro ya mgheirima na maajabu, na Ishera ingeto Rubha iiriawe maghari ghenyu, iniwe mweka thafundu mvichi. ²³Kwalia mpango ughekethudiriwe tangu kala na maarifa gha Rubha aghefunyirwe, na imwe, kwa mabhoko gha bhandu bhabhichiwa, mukanithulubisha naimbhawagha. ²⁴Ingewe Rubha aghembhutirie , akaubhuta ibhabhiwa ya kipfwa yakwe hena ikyo iirimieyo kwakwe (imilikiwa) imkiwa niitho. ²⁵Kwiyo Daudi akyarera ihuthu we nighembhonive ,Mrumi mifiri yoshe mothia (yakwe)gha mitho ghakwa weakeikubhoko kwakwa kwa kumvumi, Henaiko thikathogethwa nyi. ²⁶Henaikyo ngoo yakwe ikachwa kicha na ulimi wakwa wakaa ukaichwa kicha. Kaagi mwiri wakwa waikaa hena (ikuji) nguju. ²⁷Kukailekepfwo na fthi yakwa ighende ngomenyi, kangi kukaruhuthu pfwo mru wapfwo mcha ibhona findo fibovie . ²⁸Iwe kudeku dotiva kwa njia thekia, kwanjiibhika niichue iichwa kicha mothia ya kyamu kyakwa. ²⁹Bheru, nairima irera kwenyu kongolo Ihuthu papa weru Daudi: Weaghepfwie akavikwa , na mbira yakwe ikekamwi na ifwe hata thanya li. ³⁰Hena ikyo nile naghebhonaagheichi iku Rubha agheapie kwa kiapo kwakwe ,iku umwi hena ighiira yakwe hena kipfumbi kyo envithi. ³¹Aghelibhonire li ibhoka, na akarera ihuthu Ufufuo wa kristo , kangi ughereghiwe ghomenyi, ulala mwivi wakwe ,Uborietho. ³²Yethu U- Rubha aghemkirire, kangi ifue bhoshe fu mkirie. ³³Hena ikyo , akinabhutiriwe hena kubhoko kwa ku mvunu kwa Rubha , kangi akighu'a ahadi ngoo mcha ifuma kwa papa, we amininie ahadi yo ingeyo imwe mubhonire iichwa ³⁴Kwani Daudi avundukiwe ikwea kaghu mirakyo akyarera mrumi alererie kwa mvumi wakwa, ³⁵Ikaa kubhoko kwakwa kwa kukvumi , mpaka nikami bhabhika bhandho bhapfo ibha kigondi bhundu bhwarende ghpfo. ³⁶Hena ikyo nyumba yoshe ya Israeli na imanye kwaukeni iku Rubha ambhikie ibha mrumi na Kristo ,Yethu u mumbhambie. ³⁷Henaikyo bhakinaichi we kwiyo, bhakaokewa hena ngoo thabhoko, bhakambhia Petro na bharumwi bhangi bheru fubhike kwiya? ³⁸Na petro akabhabhia tubunyi mughahuke (mpatithwe, kila umwi wenyu , hena rina ya Yethu kristo fundu bhwa ireghewa thambi tenyu, na mwa ghuia thawadi ya Ngoo micha. ³⁹Kuani kwenyu ni ahadi na bhana bhenyu, hakwa bhayabhoshe bhake kuwa , bhandu bhangi kwa kadri Mrumi Mrungu weru handu afuilagha. ⁴⁰Kwa (mare) fire ro fingi aghebhonire na ibhalembalemba, akarera, kufunyenyi mufume hena mighirire ii kyathambi . ⁴¹Niho bhakaghaghia mare vo ghakwe na bhakapatithwa, iho bhakeongereka hena mifiri yo tha na nafithi fikufiraru. ⁴²Bhakaendelea hena mafundisho ghabharumwi na ibhwarana, hena iubandua mkate na hena ilomba. ⁴³Iobhoha likacha hena kila nafsi na maajabu mengi nashava tehivika kwaiivia bhavunwi. ⁴⁴Bhoshe bhairikilie bhakabha hamwi naibha na findo fyabho handu hamwi, ⁴⁵Na bhalekumbie findo na miliki thabho na ighabhanya kuabhoshe, iana na fundu kila umwi akyashigha. ⁴⁶Kwio mfiri bhahaendelea bhakibha na ile ngo limwi hena , nyumba ya Rubha, na bhakabandua mkate hena mithamu, na bhakaya kijokindo kicha kangi kwabhumboabwa ngoo" ⁴⁷Bhakamhifu Rubha nabhakibha na iirikiwa na bhandu bhoshe .Rubha akabhaongera mfiri kwamfiri ingebho bhoglee kirirwe.

Chapter 3

¹Sasa Petro na Yohana bhaghekei bhaelekea nyumba ya Rubha, igheri ya ilombo, thaa kenda. ²Mvu fulani kiwete tanghirwa, alechi bhabhwa kila mfiri na alechirarwa hena kyoti kya vya nyumba ya rubha wechii iaghwa mcha, kimacha airimine ilomba itathu, ifuma kwa bhandu bhalekyaingia nyumbenyi ya Rubha. ³Akina bhabhone Petro na Yohana bhareghie iingia hena nyumba ya Rubha aghelombie thadaka. ⁴Petro, akimduki nutho hanwi na Yohana, alererie, "fulolie ife". ⁵Kiwete akabhalolea, akighamba apata ifuma kwabho kindo fulani. ⁶Mivakyo Petro akavera "petha na thahabu inyi thiurenyi, mivakyo kiya nikiure nakifunya kwapfwo. Hena vina ya Yesu Kristo wa nathareti ibhava"⁷Petro akamwondoa kwake bhoko kwakwe kwa kumvuni na akambhutira kgoh: kando kamwi mavende ghakwe na nyingo tha magma ghakwe gha kapata ndhinya. ⁸Aketola kaghu mvu kiwete aghemkie na akaandha iibhava, akaingia hekalunyi hamwi na Petro na Yohana, akiibha ra akitola, naimthifu Rubha. ⁹Bhandu bhoshe bhaghe mbhonire akiibhava na imthifu Rubha. ¹⁰Bhakemanya iku ni meru uya ingwe alechikaa akilomba thadaka hena malango mcha wa nyumba ya rubha , bhakaichua ishangasha istejabu kwa kiya kitokerie kwakwe. ¹¹Fundu aghekei aabhabhua rilia Petro na Yohana , bhandu bhoshe hamwi u bhakavichilia hena ukumbi wailagheva Sulemani, bhakishangaa mnu. ¹²Petro akinabhona iki we akabhajibu bhandu, Iwe bhandu bha Israeli, kaniiki muashangaa? haniiki methoghe nyu ghaafalolea ilauki fuhirire iu aibhave kuang uju fweka kaha uomba Yeru?. ¹³Rubha wa ibrahimu, na wa Isaka na wa Yakobo, Rubha wa bhondio bheru, anitukuilthire mhiri wakwe Yesu .Iu niwe kyanu kya Pilato, Mirakyowealemurie imleke la huru. ¹⁴Mughemleghe mtukufu na aghire haki, kibhungi mukashigha mghebhagha alekelese. ¹⁵Imwe mulembhashighie (mghe mkia mangi mghekira ingewe Rubha amkirire hena ifuma hena bhapfwie. Ifwe fumashahidi bha ili. ¹⁶Lubhaha, kwa miriki kilie hena rina yakwe , mru uingewe muambho na immanya aghehirirwe, ighira ngunju, Miirikilie ngeyo iaivia kwa Yethu imnike we ngunju , iikamilikie ,mothia yenyu bhoshe. ¹⁷Lubhaha , bheru, niicha maghehirire hena bhufire, nithafundu bhohirire bha muthangolerie. ¹⁸Mirako mburi ingeto Rubha aghemabhiri iho ibhoka kwa miumu ya bha roti (bhaghebhona) iku Kristo u atetheka, Lubha ha andeghetumitha. ¹⁹Henakyo, Lembenyi Iregheve mughaluke kimetha thambi tanyu teirime ibhutwa kabhitha, kimetha ticha mifiri ya ichwa kicha ifuma hena likaa ya Rubha, ²⁰Na iku airime imruma kristo ingwe athaghuriwe kwa bhundu bhoeru, Yesu. ²¹Weniwe ingewe lathima iwi limghue mpaka igheri yebhwighiwa kwa findo fyoshe ingfyo Rubha aghefirerie kakika kala hena miumu ya bhaghe bhona bhachile. ²²Keni hakika Mutha alererie mrumi Rubha ambhutira maghebhaha thainyi ifuma," hena bhenyu mwa mwichwa kila kindo aneubhia imwe . ²³Yafuma iku ki la mru akiaavana kwa mghebhona tho a malili wa kabitha afunie ghri ya bhanduu²⁴Iyee na bharoti bhoshe iandhi Samweli na bhaya bhabharilie baada yakwe bhelererie na bhakatangatha inifirili. ²⁵Imwe mabhana bha bharoti nabha kilaghano , Rubha alelihiriire hamwi na mbeu yapfwo fanuilia toshe ta ithangenyi teongererwa." ²⁶Baada ya Rubha imuulagha mhiriwakwe, alemrumie kweru kwandha, kimetha abha bhikie mabhoko, kimetha mughaluke ifuma hena thambi tenyu."

Chapter 4

¹I gheri Petro na Yohana bhakinabhe bhaarera na bhandu, bhaghatatha mgheria wa nyumba ya Rubha na methadunayo bhakebhaibharia. ²Bhaghechukiriwe mnu kwa thababu Petro na Yohana bhaghea bhalosha bhandu ihuthu Yesu na itangetha ifufuhayakwe ifuma bhapfwie. ³Bhaghabhabhere nabhabhi kipfungonyi mpaka ikero libharie, Kwani tayari ilebhe kyabukwau. ⁴Mirakyo bhandu bhengi bhechue mburi bhakaamini. na dadi ya bhandu bhakyumi bhaleaminiye nile fiku fitanu. ⁵Hata ikinafike ikero lii bherilie, bherilie ,iku bharwe bhabho, bhaghothi na bheandishi hamwi bhalekuthanyikie Yerusalemu. ⁶Anasi kuhani mrwe aghekeho, na keyafa na Yohana Iskanda na bhoshe bhaya nghebbhabho kuhani mkuu. ⁷Bhakinabhabhike Petro maghari yabho, bhakabhalitha, "kwa uguju mawi na kwarina mawi?" ⁸Mirakyo Petro akibhaaichue ngoo mcha akabhabhia" imwe bherwe bha bhandu, na bhaghothu. ⁹Thafue mifiri wa ithanya fuabhethwa kindoki kicha kihirirwe kuenyu na kwa mru u muaji ni kwa namna njiki mrutho ibhi kiwe inua? ¹⁰Leka kimanyke kwenyu na hena bhandu bhoshe bha Israeli-keurina Yesu Kristo wa nazareti, ingewe mughamlithire bhawathi , ingewe Rubha aghanifufurie ifuma hena bha pfwie, ni kuanjia yakwe iku mru u aamka iha mothia yenyu akibha aghire nguju. ¹¹Yesu kristo niigheingeyo imwe bhagheagha mgheibereshene mirakyo inguyo lindebhikwa ibha ighove irwe mbarinyi. ¹²Haghireho ikirwa hena mru ungi wowoshe.; Kwalia hena aghire rina ungi mbai ya ilwi bhanikiwe bhandu ingeyo kwa iyo fwairima ikinwa?" ¹³Lubhaha bhakinabhone nguju ta Petro na Yohana , na bhakamanya iku nighebandu bha kawaida , bharaghire kithomo, (Bhakashangaa) pfwe lolo bhakema uya iku Petro na Yohana bhagheke ha mwi na Yesu. ¹⁴Kwa lia bheghembhonire mru uya (akirirwe) nurirwe amki hamwi na bho, bhagheghirbho kindo kyere ihuthu kyo. ¹⁵Mirakyo bhakinabhe bhandebhaamrisha bharumwi bhabhuke mothia ya makutano wa baratha , bhalererie bho ka kwa bhoka . ¹⁶Bhalererie fwabhabhika kwia bhandu bha? Ni keni iku muujitha wa ajabu uhirikie livia bho undenanyika kwa kile umwi aktaikaa yerusalemu, fukaivi mefwe ilileghayo. ¹⁷Mirakyo, kimacha kindolei kina manyika hena bhandu fughendenyicho fubha kanye bharerahe kwa mru wowoshe rina li. ¹⁸Bhalebhaileghe Petro na Yohana nyumba naibha amrisha katu munaghebhiliahe irera wala ilosha kua vima ya Yesu. ¹⁹Mirakyo Petro na Yohana bhakabhejibu bhakabhabhia kole nikicha mithonyi gha Rubha imuthi imwe ikdu Rubha, kukumunyi imwe mweka. ²⁰Kwalia ifwe fukairimafwe ileka igherera mburi ingeto futibhenire naighaichwa. ²¹Baada ye bhaonya Petro na Yohana , bhalebhailekie bhaghende. bhagheiriniie bhandu bhoshe bhaghea mithifu Rubha, kwa kindo kiya kighedokerie. ²²Mru agheghuhirie mujitha wekirwa, alepatie ighira umwi wa miaka arobaini. ²³Baada yebhava huru, Petro na Yohana bhaghechie kwa bhandu bhabho, naibhabhifyoshe ingefyo bhanghetatha bharwe na bhaghothi bhalebhabhirie. ²⁴Bhakina ghachwe, bhakakue ra irwi yabho hmwi kua Rubha naivera , Mrumi iwe ku chembie, kughu na ithanga na ebhe na kilakindo bhoshi yakwa. ²⁵Iwengewe, kwa ngo mcha, kwa mumu na papa weru Daudi mtumishi, mtumishi wapfwo, Yaulererie , hamiiki bhandu bha mathanga bha mathanga bhande hira fira, na bhandu bharirikina findo firabhe. ²⁶Bharwe bhamathanga bhakupanghe handu hamwi, na bhaghemkia bhakubhungenye handu hamwi , bhundu bhwa Rubha na bhundu bhwa mathihi wakwe. ²⁷Niukeni bhoshe, Herode na Pontio Pilato, hamwi na bhandu bhamathanga gha bhandu Israel, bhagheleb hungenye hamwi hena mri ufundu bhe mhiri wapfwo aelile Yesu; Ingewe kulemfirie mafura. ²⁸Bhalekubhungenye hamwi ihira ghoshe ingegho kubhoko kwapfwo kabla ghrana dokea. ²⁹Lubhoha mrumi, ghalolie ifuobhosha yabho na ubhairisha, bhahiribhapfwo ikirera kirero kyapfwo bila Yeobhoha kindo, Kimetha. ³⁰Iku ukighola. kubholeo kwapfo ikiva ishara na maajabu fiirime ifumia iirina ya mhiri wapfwo mgheta Yethu" ³¹Bhakina malie Ilomba , the hemu bhaghekubhungenye handu hamwi lika kuchwa, na bhoshe bhakaichurwa ngo mcha, na bhakarera kirerokya Rubha bila iobhoa. ³²Idadi njirwe ya bhaya bhairikilie bhaleghire ngo imwi na nguju imwi; na haghire ho hata umwi wabho arerie iku kyokyoshe amiilikie nighe kyakwe weka, badala yakwe bhaleghire na findo fyoshe shirika. ³³Kwa uguju njirwe bhavumwi shalekei bhatangatha ushuhidewabho ithuthu ifufuka ya mrumi Yesu na mborere njiwe hekei kashu yabho bhoshe. ³⁴Hagheghireho mvu wowoshe maghari yabho apungukirewe ni kindoavu ya shigha, kwalia bhandu bhosha bhaleghire fibhonja keha nyumba, bhalefikumbie na ighende matundu findoingefyo bhaghekumbie, ³⁵Na Ifibhika thinji ya mave ghabharumwi. na ighabhana ukahirwa kwa kila muuni, ianana na kija umwi fundu agheashigh. ³⁶Yusufu, Mlawi , mru ifuma Kipro anikive rina ya Barnaba na (mitume) bha rumwi kwiyo ikirerwa, ni mvana wa (favaja) iku . ³⁷Ake na mremi aleukumbie na akaende matundu akaghabhika thinyi ya marende gha bharumwi

Chapter 5

¹Kwiyo, Mru umwi aileghoe Anania na Safira mkawakwe, bhalekumbie thehemu ya mari yabho, ²Kangi akathughana thchemuya matundu bhakumbie mkawakwe nawe aghemanyirekyo, vo akaende thehemu ighereghiwe na iibhika marendenyi gha bharumwi. ³Mirakyo petro akarera, Anania, haniiki Shetani andeuchura ngoo yapfwo? irera mongo kwa mbeho mcha, naithugha the henu mari ya mreni? ⁴Igheri li rana kubwa thighe mari yapfwo yo? na likinakumbwe, ligheke thinyi ya Maboko ghapfwo? iendeghebhakwia ifikirie ngoonyi kwapfwo? kubhalembewpfwo bhenadamu, Mirakyo kumlemberie Rubha". ⁵Hena iichwa marevogha, Anawia akaghwa mbai akafwa, na wathiwathi mrweukabhachia bhoshe bhairanilic kyo ⁶Bhathovo bhakacha mothia na imbhikia licha shanda, naimtika bwang'a na imrika. ⁷Ikinaive mothaa avavu kwii, mke wakwe akaingia nyumba, anawanya nii ki kidokerie. ⁸Petro akambhia Njibhia, kole mughekumbie mremi kwa bhughu bho. akana ra iyee, kwa bhughuri bho" ⁹Ivobha Petro akambhia, kiabha kwiya iku mupetena hamwi ighera mbeho wa Rubha? Lolea Maarendeghe bhya bhoya bhomvie mmi wa pfwo ikeyotyinyikwapfwo, ina bhakubhabha na ikutika bwang'a. ¹⁰Ghafla akaghwa mavendenyi gha Petro alorumbua ngoo na bhathovo bhaya bhakacha nyumba bhakamkolea emipfwa, bhakambhabha bhakamitika bwang'a na imvika hawihi na mimi wakwe. ¹¹Iobhohe irwe lilecha bhoshi ya kanitha ithima na kaghu ya bhoshe bhachue mburito, ¹²Ishara nyingi namaajabu figheke fyafumia maghari gha bhandu iiria mabhaoko gha bharumwi. bhalekei hamwi hena ukumbi Sulemani. ¹³Haghireho mru umgi tofauti aleighire nguju kwaiibhariana vobho, Hatakwio bhalenikiwe heshima ya kaghu ni bhandu. ¹⁴Na kangi bhairiniho bhengi bhaleke bhaongereka kwa mrumi, idadi njiwe ya bhandu bha kyumi na bhkika, ¹⁵Kiathi iku hata bhalebhahwa bawaji mitaenyi na ibharara bhulinyi, na hena fipfumbi kimetha Petro akiira, kivye kyakwe kiirima ighara kaghu yabho. ¹⁶Iho naho idadi njirwe ya bhandu bhalechie Ifuma miri ithunguke Yerusalemu, bhakibhaende bhawaji na bhoshe bhaleghire iku chika mbepo, na bhoshe bhakakirwa. ¹⁷Mirakyo mghatatha mrwe alemkie, na bhoshe bhaghekei hamwi nawe (ingebhobha ithehebu ya(mathadukayo)masadukayo) nabhagheichuriwe funu. ¹⁸Bhahagholla mabhoko ghabo bhakabhabhwara bhavumwi naibhabhika hena ipfungwa ya kaghu. ¹⁹Naigheri ya kio(msalaika) mgherumwa wa Rubha bhakairughwa fyoti fya geretha na bhakathongoa bwang'a nairera," ²⁰Ghendenyi mghemkahene nyumba yetathi naibhabhia bhandu ferofye kirwa" ²¹Bhakinaichwe Kwii,bhaleingiri hena nyumba Yetathia Igheri ya ka kio kio naibhalosha. Mirakyo, mghetatha mrwe aghechic na bhoshe bhalekei na bho, nabhailagha ibaratha yoshe hamwi na bhaghothi bhoshe bha Israel, naibharuma gerezani kimetha abhaende bhagherumwa. ²²Mirakyo bhahiri bhaghendie bhahkoleriebho(gerethani) kipfuugonyi, bhakabhi anaifunya taarifa, ²³"Fukolerie (geretha) handu hepfungia hafingiwe kindokicha na bhagheria bhanikie kyotenye, mirakyo, wakati fwarughua fubhonirefwe mru nyumba". ²⁴Lubhaha (wakati) igheri jemedari wa handu hatalhia na mghetatha mrwe, bhakinaichwe firero fyo, bhakaingiwa niobhota irwe bhaki ririna yabha kuiya mburii. ²⁵Mirakyo umwi akacha akabhabhia Bhandu mubhabhiki kipfungonyi bhamki hena nyumba yetethia nailosha bhandu" ²⁶Kwio inghethongoa mrwe alaghendie hamvi na bhahiri, naibhaende, mirakyo bilayehira fira, fundu bhagheaobhoha bhandu bhabhebhakabha maghwe. ²⁷Bhakina bhaende bhale bhabhikie mothia ya bhandu. Mghetatha mrwe akabhabhetha. ²⁸Akirera," funghemubhvie muna losha kwa rina li, na bado mundeichuva Yerusalemu kwa ilosha Yenyu, naichwa macha iende na hakimi ya mru u kaghu Yeru" ²⁹Mirakyo Petro na bharumwi bhakarera,"Lathima fumuiranie Rubha ihela bhandu. ³⁰Rubha papa bheru bhalemfufurie Yesu, mulembhaghie, kwaimbanika kaghu ya mri. ³¹Rubha akamtumbisha hena kumbhoko kwakwe, kwakumrumi, na imbhika ibha mrwe na mghekira, ifumnya ireghewa hena Israel, na ithamchwa thambi. ³²Ifwe fubhanire bha mburi to, na ngooi mcha, ingewe Rubha amfunyire kwa bhaya bhaamnichwa (iaraania) ³³Bhajumba bhabaratha bhakinaichwe ,kwi bhakabhavara ni idng'a bhakashigha ibhabhagha bhagherumwa. ³⁴Mirakyo farisayo aileghwe Gamalieli, mghelosha sheria aghechi heshimiwa ni bhandu bhoshe bhaghmkie na ibhabhia bharumwi bhaondoghe bwang'a igheri ighwihi. ³⁵Mirakyo akabhabhia bhomi bha Israel, kindokicha mnu na kiya muakibwaria ibhahimira bhanduba. ³⁶Kwalia kala kaleivie theuda alebhukirie naikabaha ni mru mrwe, idadiya bhandu maghena ana bhalemuibharihe alebhagiwe, nabhoshe blachi muirania bha letawanyikie naireka. ³⁷Baada ya mruu, Yuda mghalilaya alebhukirie mifiri iya yeandikwa sensa bhakaghomoa bhandu bhengi nyuma yakwe. nawe he akareka na bhoshe bhalekei bhamuirania bhaka thaathaa. ³⁸Luhaha nikinabhia kubhikenye kua na bhandubha na mubhaleke bhoka, kwalia kole mburii kana kathii ni yabhandu ya kuimbwa. ³⁹Mirakyo kole ni Rubha mukairimemwe ibharingilia, murairima muakuko lea muakelena na Rubha" hena kwiyo mukinaingiwe kwa firero fyakwe. ⁴⁰Henaikyo bhakabhaila gha bharumwi nyumba naibhachapa naibhabhia bhanavera kwarina ya Yesu, naibhaleka bhagende fobho. ⁴¹Bhakabhuka mothia yabaratha bhakifuragiwa kwalia bhatariurwe iku bhaashighwa itetheka naibhura Iheshimiwa fudu

bharina yo. ⁴²Henaikyo , kila mfivi, bhoshi ya nyumba ya Rubha, naifuma nyumba kwa nyumba naiendelea ilosha naihubiri Yesu iku ni masihi.

Chapter 6

¹Lubha ha hena mifiri, igheri idadi ya bhagheloshue ikinabhe yaongereha, Iheluma ya bhayahudi bha Kiyunani lileandhie hena bha Librania kwalia bhaka bhapfwiriwe ni bhomi bhabho bhaleaibhaika hena nhabhiwa kwa kila mfuri wa kijo.²Bharumwi ikumi na bhabhi bhaghebhaileghe bhandu bhaya bhaghekubhungenye hoshe ya bhaghelshua hairera "Thikindo kicha kyo kweru ileke kirero kya Rubha naihudumia methenyi. ³Hekinaikyo, bheru, thaghuenyi bhomi hekina , ighebhofwairima ibhakabithi (thaba)Mfungate, ifuma maghari yeuyu, bhandu bhache, bhaichue ngoo, na hekima,ingebhofwairima ibhakabhithi huduma ii. ⁴Naifwe, fwaendelea mfiri yoshe hena ilomba na huduma ya kirero"⁵Irera yabho likabhanulitha mkutano woshe . Henakyo bhakarithaghua Stefano, mruaichue aichue mirikilie na ngoomcha, na Fipo, Proko, Nikanori, Timioni, parmena, Nikolao, mru akakirirwe ifuma Antiokia. ⁶Bhaghe amini bhagheendie bhandu ibha mothia ya bharumwi, bhakaterrebha na bhakabha bhiki mabhokko ghabho.⁷Kwio kirero kya Rubha kikathangana na idadi ya bhagheloshwa ikathika iongereka Ipfa Yerusalemu, na Idadi njirwe yabhaghetaiha bhaka anjela mirikilie.⁸Na stefano, aichue mborere na nguju alekei akihira maajabu na ishera njiwe mothia ya bhandu. ⁹Mirakyo bhakamka bhandu there bhoshe bhagheibbharia handuhetathia hailaghwa handu hatathia ya mahuru, naya bhakirene na ya bhaekandevia na bhandu baadhi ifuma kilikia na Asia. Bhandu bha bhagheku bhahojiana na Stefano.¹⁰Mirakyo bharairima ikelana na hekima na ngoo ingoyo Stefano abhekei aitumia hena mirerie. ¹¹Henaikyo bhakabha lemba lemba baathi ya bhandu kwathiri irera fundeichwa stefano akirera marero ghekonda kwa Musa na kwa Rubha."¹²Bhakabhalathimishe bhandu bhaghothi na bhagheandika , naimuibharia Stefano, bhakambhwara, naimuende mothia ya bhandu, ¹³Bhakabhaende bhaghemkia bha mongo, bharerie Mru alekewe irera marero mabhichwa hena thehemui lelie na sheria. ¹⁴Kwani funchie akirera, iku Yesu kwa na thareti funikiwe ni Musa"

¹⁵Kila umwi aghekei hena ibaratha , akalolea mitho ghakwe imlolea Stefano, tha kyainu kya Malaika.

Chapter 7

¹Mghetha mrwe akarera, Mburito nitakeni"? ²Stefano akarera, bheru na bhandio bhakwa,njiianienyi inyi, Rubha mtukufu aghemfuni viendio weru Abrahamu, Igherialekei Mesopotamia, kabla arana ikea rani, ³Akembhia, bhuke hena ithanga yapfwa na bhenyu, na Ughende hena ithanga ngeyo nakirora .⁴Halafu akabhuka hena ithanga ya Ukaldayo,Ugheikea Havani, ifuma ho ndiye akinapfwe, Rubha akemuende hena ithanga li, ingeyo bharue kwa Lubhaha. ⁵Aninikiwe kyokyoshe tha urith wakwe hagheghireho hata handu hebhikakurende . Mirakyo Abrahamu, alenikiwe ikuji hata kabla aranaghira mwana Iku anikwa ithanga thamiliki yakwe na bhana bhakwe .⁶Rubha alerovie nawe kui, iku bhagheghirwa bhkwe bhagheikaa hena ithangaa ya bhughenyi, naikubhenyeji bhaipfwo bhabhabika bhabhe bhatumwa bhabho, haibhahira findo fibhichwa kwaigheri ya miaka maghana ana. ⁷Na Rubha akarera nalihukumu ithanga ingeyo ya mubhika mateka , na baada ya iho bhafuma na injitethia pfwo hena thehemu yo. ⁸Akamnika Abrahamu ilaghano Ye eleshwa , kwio Abrahamu kawa papa wa Isaka (akamchamba)akamrina mfiri wa muane , Isaka akanha papa wa Yakobo na Yakobo akabha papa wa bhakakabheru ikumi na bhabhi.⁹Bhakaka bheru bhakanibhonira funu Yusufu, bhakakumba hena ithanga ya Misiri, na Rubha aghekei hamwi nawe. ¹⁰Na akamkira hena ilithwabhathi yakwe,na akamnika imgheng'a na imanyea likelele mothia ya Farao mghemkia wa Misisri .Farao akakmbhika mghemkia kaghu ya Misiri na kaghu ya nyumba yakwe yoshe.¹¹Bathi hakaghira njaa ndue na ilithwa bhwathi irwe hena ithanga ya misiri na Kanani,na bha papa bheru bhopatietho leiyo. ¹²Mirakyo Yakobo akinaichwe haghire fijo misri akabharuma bhandio bheru kwa mfiriwabhoka. ¹³Hena ndambo yakabhi Yusufu akakurora kwa bhabho, familia ya Yusufu ikamnyika kwa Farao.¹⁴Yusufu akabharuma bha bho bhaghende bhambhie Yakobo ndiye wabho agheude misri, hamwi na mbare yakwe, jumla ya bhandu bhoshe thabini na bhatani. ¹⁵Hena ikyo Yakobo akaghera Misiri,mirakyo kakapfwa ighawe hamwi na bhandio bheru. ¹⁶Bhaondoghwa mpaka shekemu, bhakarikwa hena mbira ingeyo Abrahamu alelighurie kwa firumbue fya matunda, ifuma henebhana bha Hamori ipfwo shekenui. ¹⁷Igheri ya ahadi iya Rubha aghemuahidie Abrahamu ukinabhe hawihi, bhandu bhakina bhe bhandeongeveka ipfwo misiri, ¹⁸Igheri yo aghemkie mghemkia ungi kaghu ya misiri, mghemkia araichi mburi ya Yusufu. ¹⁹Mghemkia tho ungi akabhalemba bhandu bheru naibhahira fibhichwa bhaghothi bheru, naibhakumba bhana bhabho, njelela kimetha bhanahia.²⁰Hena igheri lia Mutha aleghiriwe, Nilemcha mothia ya rubha, akaleshwa miri iraru hena nyumba ya ndiye wakwe. ²¹Igheri akinakubwe, mpfu wa Farao alemuondorie akambhwara tha mrana wakwe.²²Musa alelosherwe, iloshwa Yoshe ya kimsiri, aleghire nguju hena firero na mirire. ²³Mirakyo akinatimithe miaka arobaini ikamchia hena ngoo yakwe ibhakusha bhabho, bhana bha Israel. ²⁴Akinambhone Muisraeli akihivirwa fibichwa, mutha akamghenya na ilihira , fibichwa ighewe agheya muonea kwa imkabha na misiri. ²⁵Akiririkana ikubhabho bhamanya iku bhabho bhamanya iku Rubha abhakira kwa kubhoko kwakwe mirakyo bhagheichibho.²⁶Mifiri uibharilie bhakaghenda kwa baathi ya bha Israeli bhaghekei bhalwa , akaghera ibhachembea , akirera, bharumi , imwe mumbare imwi haniiki muakondekana immue kwa miwe? ²⁷Mirakyo amkotherie jirani wakwe allamshumia kua, na irera, mitho akubhikie ghemkia na mghefu hukumu weru? ²⁸Iwe kuashugha, inyibhwagha thafandu kughembhaghi mmisri ighio ?"²⁹Musa akaricha akinaichwe kwio, akabha mghenyi hena ithanga ya bhamidhani,Ingeho akabha papa wa bhana bhabhi. ³⁰Bhaada ya miaka arobaini iira , Malaika akamfumia hena ijangwa ya mulima wa sinai, hena kilanga kya moro bhoshi thanga.³¹Igheri Musa akinabhone moro akafwa lolu na istaajabu kia ngekyo abhohire, naakinaghene ithongelea kimacha alolie Irwi ya Rubha ikamchia ikiirera, ³²Inyi ni (ndio wa) Rubha wa bhandio bhenyu, Rubha wa Abrahamu, Isaka, na Yakobo'. Musa alededemie na aghererewe ilolea.³³Rubha akambhia"funya fyeru fyepfyo,handuha kumki ni handu adesherwa. ³⁴Nindebhona bhwathi bhwa bhandu bhakwa bhakei misri nindeichwa ilwaa yabho nanyi nindegheva ni bhakira, Lubhasha njoo, nakurunea iwe misri.³⁵Mutha u ingewe bhamleghe igheri bhakinarere, niitho akubhikie mghemkia na mghefuamua? alekei niwe ingewe Rubha aghemrumie abhemtewale na mghefukira. Rubha alemrumie kwa kubhoko kwa , malaika ingewe amfumivie Musa thakenyi. ³⁶Musa alebhathongolerie ifuma Misiri na hena ebhe ya shemu na jangwa kwa igheri ya miaka arobaini . ³⁷Ni Musa u abhabhirie bhandu bha Israel iku, Rubha amubhutiria nabii ifuma maghari gha bhenyu, Nabii thainyi.³⁸Iu ni mru aghekei hena mkuta no jangahi na Malaika ngewe bhaghereria nawe hena mlima wa Sinai; Iu niwe mru ingewe aghekei nabhando bheru, Iu ni mru aghuhirie kirero kikei roifunika ifwe . ³⁹Iu ni mru bhanelio bheru bhaghemshukumirie kuwa na hena ngoo tabho bhagghamkiri Misiri. ⁴⁰Hena kigherikyo bhale mbhiri Harumi fuchembie mirungu ingebho bhafutho ngolea .Musa iuu, alekei afuongotha ifuma ithanga ya Misiri , fuichifwe kimpatie.⁴¹Kwio bhakachemba ngache kwa mifiyo na bhakafunya itathi kwa thanamu yo na bhakafurawa kwa thababu ya kathi tamabhoko gha bho. ⁴²Mirakyo Rubha akabaghalua naibhanika labudu nondo takeghu thafundu kiandikwe hena kitabu kya (bhaghemkia) bharoti, hena ikyo Mungifunyarie inyi itathi ya bhanyama

mubhathinjie jangwani kwa igheri ya miaka arobaini hena nyumba ya Israeli?⁴³ Mundeirika handu hetha ngania ya Moleki na nondo ya rubha refani ,na picha muichemkie na iitathia bho, na namutika kuwa ikela Babeli.⁴⁴ Bhandio bheru bhaleghire handu hethangania haushuhuda jangwa ni thafundu Rubha alerumia akinarerena Mutha , iku aghechemba kwa mfano wa iya agheibhorire. ⁴⁵Ili ni ihena aingeyo bhandio bheru kua igheri yabho bhagheendiwe hena ithanga ya Joshua .Ii ighefunurie igheri akinaingie imiliki Ithanga Rubha alebharulishire kabla ya ibhikwa bha papa bheru li ilekei kwio mpaka igheri ya Daudi, ⁴⁶Ingewe aghefatie kiriki wa mithonyi gha Rubha," Naillomba ikasha kubhoko wa Rubha wa Yakobo⁴⁷ Mirakyo Selemani alemuaghirie nyumba ya Rubha. ⁴⁸Hata kwio akeikaghrie.u achiikawe hena nyumba tiaghiwe kwa mabhoko, ii ni the(nabii) arerie. ⁴⁹Ilwinyi ni kipfumbi kyakwa kya telele, naithangenyi ni handu hebhika marende ghakwa. Nyumba yakwa ni mbare njiki mwa njiaghia? anderera Mrumi: kana nikwi handu kwa kwa hehemea? ⁵⁰Thi kibhoko kakwa kuhirire findofi fyoshe?⁵¹ Imwe bhandu mughire ndhingo ikongomie , Murachemiwe ngoo na marwi kila igheri mua mleha ngoo mcha muahira thabhandio bhenyu fundubhahirire. ⁵²Ni mroti mki hena bharoti ingewe bhalebhabhaghie bharoti bhoshe bhadoke lerie kabla yecha umwi agherehaaki, na lubhaha muunde bha bhathaliti na bhaghebhawaga bhakwe he. ⁵³Imwe bhandu mughulirie sheria iya munikiwe ni Malaika ,mirakyo ibhweremwe."⁵⁴ Mirakyo bhandu therebhobhoshe bhabaratha bhakinaichwe mburitho, bhakaowa ngoo tabho, bhakemshaghia maghegho Stefano. ⁵⁵Mirakyo we, akibhaaiduo ngoo mcha, aghelolevie kaghu kwa kindokicha vo akaubhona Utukufu wa Rubha naimbona Yesu amki kubhoko kwa kumrumi kwa Rubha. ⁵⁶Stefano akarera "holea nibho ni ilwi linderughuka na mvana wa Adamu amkikubhoko kwa kumrumi Rubha"⁵⁷ Mirako bhagherumrumwa bha baratha bhakakabha kelele kwa irwi ya kaghe, bhakapfwinika marwi ghobho, bhakamrichilea handu hemwi, ⁵⁸Bhakamkumba bwang'a ya mri, na imkabha maghwe; na bhaghemkia bhakafunya thori tabho ta bwang,a naimbhika (mbai)ya thinyi ya marende gha mthero ailaghwa Sauli. ⁵⁹Bhakinabhe bhamkabha Stefano maghwe, akaendelea imuilagha Rubha na irera,' Mraimi Yesu ,pokea ngoo yakwa." ⁶⁰Akakabhandi naiilaghekwa nguju, Rubha, kunabhatarira thambii"akina rere fyo, akarumbu ngoo.

Chapter 8

¹Sauli alekei hena iirikiana gha kipfwa kyakwe. Mifiritho nihoandandha ibhalitha bhwathi kiughongo kya kanitha lighekei Yerudsalemu, na bhairikilie bhoshe bhatawanyikie hena majimbo gha Yudea na Sameria ibhuta bhata bharumwi. ²Bhandu bhagheterebha Rubha bhalemrikie Stefano naihira ihiluma irwe kaghu yakwe. ³Mirakyo Thauli (Sauli) alelihirire ubhichwa Kanisa. aleghendie nyumba kwa nyumba naibhabulula bwang'a bhandu bha kika na bhakyuni, naibakumba kipfungoni. ⁴Bhairikilie mgebho bhale thethee bado bhakahubiri kirero. ⁵Filipo akaghara hena mriwa samaria na akamtangatha kristo ipfwo. ⁶Ikinaire bhandu bhengi iichwa na ishara ahirire Flipo, akabhika kindo kicha kaghu yakiya arerie. ⁷Ifumia ho bhandu, bhengi bhakinaichwe, majeni. ghakafuma bhandu, kunu bhakifugha kwairwi irwe, na bhengi bhaptothere na fiwete bhakakrwa. ⁸Na haleghire iichwa kicha hena mri. ⁹Mirakyohaghire mrumwi hena mri uya rina yakwe Simon, ighewe akihir bhuthabhi, ingetho alechira ishangatha bhandu bha ithanga ya Samaria, igheri arera iku we ni mru wa muhimu. ¹⁰Bathamaria bhoshe iandhia mdu hata mrwe, bhakamuirania, bhakirera mru u ninguju iya ya Rubha ingoyo njirwe. ¹¹Bhakamuirania kwalia kubhashengetha (bhapfwelolo) kwa igheri yacha kwa bhutha bhibhandu bhakuni na bhakika. ¹²Mirakyo igheri bhakina irikie iku Filipino akabhabhilia kaghu ya mangi wa Rubha na kaghu ya rina ya Yesu kristo, bhaghebatithivwe, bhandu bhakuni bhakika. ¹³Na Simon weka aleirikilie baada yebatithwa agheelelerie ibha na Filipino, akinabhone ishara na miujitha ighehinilie akapfwalolo. ¹⁴Igheri bhagherumwa bha Yerusalemu bhakinaichwe iku Samaria ighuhirie kirerokya Rubha, bhakatebhea iku bhakabharuma Petro na Yohana. ¹⁵Igheri bhakinabhe bhaghara bhakabheterebhea, iku bhamghuhie ngoo mcha. ¹⁶Mpaka igheri yo ngoo mcha aghekei we ambhagharia hataumwi wabho, bhaghekei du bhabatithirwe kwa rina ya mrumi Yesu. ¹⁷Niho Petro na Yohana bhakabhabhikia mabhoko, nabho bhakamghukia mbheho mcha. ¹⁸Igheri Simonni akinabhone iku ngoo mcha andefunywa liria ibhikiwa mabhoko ni bharumai, akashigha abhanike matundu, ¹⁹Akarera, njimkeni ngujui kinacha kila nambhikia mabhoko aghuhie ngoo mcha. ²⁰Mirakyo Petro akabhabhia, itundu yapfwa hamwi naiwe irekiye kwa, kwalia kubhonire iku karama ya Rubha ichibhonikeka kua matundu. ²¹Kughirepfwo thehemu hena kindoki ngoo yapfwa iragholekie mothia ta Rubha. ²²Hekinakyo (terebha) tenya mrinaiterebha Rubha ngetha kughethamchwa irirkana ya ngoo yapfwo. ²³Kwalia ni kuke hena thumu yebhabhiwa na kipfungo kya thambi. ²⁴Simoni akajibu nairera, "Mlombienyi Rubha fundu bhwakwa, kwalia mareroghshe murerie ghainma injifumia. ²⁵Igheri Petro na Yohana bhakinabhe bhaashuhudia na ilosha kirero kya Rubha bhakabhia Yerusalemu kwa njia ya bhakahubiri injili hena fijiji fingi fwa bhathamaria. ²⁶Bathi malaika bha Rfubha bhakarera na Filipino nairera, Ongotha na ughende kusimi hena njia ighendie thinyi ya Yerusalemu igholekea Gaza". Njia ii ike handu hakwari. ²⁷Akaongotha naighenda. Lolea, haleghire mru wa Ethiopia, Toashi aghire mamlaka njiriwe thinyi ya kandase, Malkia wa Ethiopia. Abhikiwe kaghu ya Hazina yakwe yosha nawe aleghendie Yerusalemu Ighetatha. ²⁸Alekei akibhwia aikee igarenyi yakwe akiloshwa chuo kya mroti Isaya. ²⁹Kwiyo Filipino akeghanda aricha, akamuichwa akilosha hena chuo kya (nabii) mroti Isaya, akarera, Akakuichi mgekyo kwalosha?" ³⁰Muethiopia akarera" na irima kwia muruarami njimlikie"? akamterebha Filipino akwee igarenyi naiikaa kirombo hamwi nawe. ³¹Ngoo akarera na Filipino, "thogea hawihi na Igareli ughebharana nayo. ³²Lubhahe ifungu ya maandiko aghekei aloshe Muethiopia ni li, Aleongotherwe tha igonji ighenda machinjoni ichinjwa na thaigonji litiriechi, arughuliewe mumu wakwe. ³³Kwaibhabhiwa ni ngoo ya kwe hukumu yakwe ikabhuka. niitho abhabhi bhagheghirwa nawe? maisha ghakwa ghabhutirwe hena ithanga" ³⁴Kwyo toashi akambhetha Filipino nairera, niakuterebha, nimgoti mki igewe akyarerwa mburi takwe niuhuthuwe, kana tamu ungii?" ³⁵Filipo aledungie irera, alealungu naiandikoli ya Isaya allibhabhilia mburi ta Yesu. ³⁶Bhakibha bhakei njia, bhakafika mringenyi, Toashi akarera, "Lolea, haghire mringaha nikindo mawi kiaringilia thinabatithwa?, ³⁷Firero fi", kwiyo Muethiopia akajibu" niirikilie iku Yesu kristo ni mvana wa Rubha", ghakehogho hena maandiko ghakala niho Muethiopia akaghamba ighare limke. ³⁸Bhaleghandie bhoshi ya mringa, hamwi na Filipino na Toashi, Filipino akampatitha. ³⁹Igheri bhakinafume mvingenyi, Ngoo ya Rubha ikamtika Filipino kuwa, toashi ambhonirewe, akaghenda na njia yakwe akishangilia. ⁴⁰Mirakyo Filipino akafumia Azoto. aleiriehena mkoa uya na ihubiri injili hena miri yoshe mpaka handu alefikirie Kaisaria.

Chapter 9

¹Mirakyo Thauli, akaendelea irera kwa kwaibhosha, hata fykipfwa hena (bhanafundhi) bhagheloshwa bha mrumi, alegendie kwa mghemkia mrwe," ²na imterebha barua fundu bhwa masinagogi ipfwo Dameski, kimetha ikampata mruake hena nyie iya abhewa kiumi ken mru mke, abhaphumge abhende Yherusalem. ³Hata akinabhe athafiri, ikufumia akinare kandu ifika Dameski, ghafla ikamwikia hoshe kilenga ifuma kaghu, ⁴Nawe akaghwa mbai akaichwa irwi liambhia, Sauli, Sauli mbona kuanji litha bhwathi inyi?"⁵Sauli akajibu kui iwe mrumi? (Rubha) mrumi akarera, Inyi ninyi Yesu kunyikwere na iding'a. ⁶Mirakyo bhukiaingia mrinyi, naiwe kwabhiwa kindo ngekyo kushigfwa uhire. ⁷Bhandu bhaya bhaghettha firie hamwi ba sauli bhakatia chwi, bhakairania irwi, bharabhone mru. ⁸Sauli akabhukia, naakimarughue mitho, airimiwe ibhona kindo bhakambhwara kubhoko bhakamuende mpaka Dameski. ⁹Kwa mifiri irara akyebhona wa, akyayawe, (wala) kang'anyawawe. ¹⁰Bhathi haleghire bhagheloshwa Dameski rina yakwe Anania, Mrumi alererie nawe hena ndoro, Anania" na akarera "Lolea ni keha mrumi. ¹¹Mrumi akambhia, "bhukia ughende fyapfwo hena mtaa uchiilaghwa Muyoofo, nahena kenya ka Yuda ughebbetha mru afumie Tarso ailaghwa sauli, ang'u akei alomba, ¹²Na aghembonire ndoronyi mru rina yakwe Anania akiingia nai mbhikia mabhoko kaghu yakwe kimechwa airime ibhona. ¹³Mirakyo anania akajibu, "Mrumi, nindeichwa mburi tamru u kwa bhandu bhangi, kwa kiathi mwi abhahirire fibhichwa bhagheela bha ipfwo Yherusalem. ¹⁴Iha aghire mamlaka ifuma kwa mghemkia mrwe ibhara kila umwi alilaghari nayapfwo. ¹⁵Mirakyo mrumi akambhia, ghenda, kwalia iwe kuchombo kiteule kwakwa, aliondue rina yakwa mothia ya mathanga na mghemkia na bhana bha Israeli. ¹⁶Ang'u namrora ghake mengi ghambhare itethwa fundu bhwa rina yakwa. ¹⁷Anania akaghenda akaingi haya nyumba, akambhikia mabhoko akarera Weru Sauli, Yesu, akufumirie hena njia uki nabhekuacha, kundenjiruma uirime ibhona hena uichurwe ngoo mcha. ¹⁸Ghafla fikaghawa mithonyi ghakwe findo tha makabhabhie, akairima ibhonahe, akanika akabatithwa, akaya kijo naipate nguju. ¹⁹Akaikaa hamwi nabhagheloshwa ipfwo Dameski kwa mifiri mingi. ²⁰Igheri iyo iyo akamtangatha Yesu hena mathinagogi (mithighiti) akarera iku we ni mrana wa Rubha. ²¹Na bhoshe bhaghemchue bhakapfwa lolo nairera, "Thi mruuwe abhakondie bhashe bhaliileghe rinayo ipfwo Yherusalem? na iha agheekie fundu yabhaphunga naibhatika kwa bhaghetatha. ²²Mirakyo Sauli Aleirimishirwe ihubiri na ibhabhika bhayahudi bhaikie Dameski bhaililike nafunya ushahidi iku iuniwe Kristo. ²³(Baada) Iki naire mifiri mingi, Bhayahudi bhakaikaa kirombo hamwi kimetha bhambhwaghe. ²⁴Mirakyo mburi ya bho ika manyika na Sauli. Bhaka muibharia mboa mboa kyotunyi mthaghari na kio bhairime imbwagha. ²⁵Mirakyo bhagheloshwa bhakwe bhakamwondoa kio bhakamghata iiria ukutenyi (ngandeyi) bhakamghata mbai hena ikapu. ²⁶Na sauli kinafike Yherusalem, aghere ikuthanganya na bhagheloshwa, mirakyo bhaghemuobhoiye, bhanamanya ikuwe ni mgeloshwa. ²⁷Mirarakyo Barnaba akamuondoa natika kwa bharumwi, na akabhabhia fundu sauli fundu ambhonine mrumi njia na mrumi, akinarere nawe, nafundu Sauli ahumbirie kwa ujathiri kwa rina ya Yesu ipfwo Dameski. ²⁸Aghethengene nabho bhakiningie naifuma Yherusalem. Akaghamba kwauja thiri kwarina ya mrumi Yesu. ²⁹Bhakidodothana na Bhayahudi bha Kiyunani, mirakyo bhakighera kando kengi imbhagha. ³⁰Igheri bhabho bhakina manye mburi yo, bhakamuondoa mpaka Kaisaria, nabhamtike aghende Tarso. ³¹Bathi kanisa yoshe hena Uyahudi, Galilaya na Samaria ligheghire amani, na likaagha, naiibhara hena wathiwathi wa mrumi nafaraja ya mboho mcha, Kanisa likaleha naiongereka idadi. ³²Mira ikafumia Petro akinabhe airaira ughongo thoshe wa mkoa, akabhabharia bhairikilie bhachika hena mri wa Lida. ³³Bhakambhonapfwo mrumwi rina yakwe Ainea, mrutho akee bhulinyi miaka mnane, ang'u alepoothere. ³⁴Petro akambhiwa "Ainea, Yesu Kristo akukire, bhukia naukualile bhulibhaphwo", akabhukia. ³⁵Na bhandu bhoshe bhaikie Lida na Sharoni bhakina mbhone mrutho, bhaka mghalukia Mrumi. ³⁶Haleghire mghelelosha yafa ailaghwa Tabitha ingeyo lighetafithiriwe tha, "Dorkasi" Mkau agheichue ndima njicha na mihirire ya rehema ighegho ahirire kwa bhakibha. ³⁷Ighefumirie hena mfiri yo aghelwee na akapfwa, bhakina mthambe, bhaka mkwera ghari ya kaghu naimrara. ³⁸Kwaliya Lida ilekei hawikina yafa, na bhogheloshwa bhaghechue iku Petro alekepfwo, bhagherumia bhandu bhabhi kwakwe, bhakimterebha, njo kweru bila ichelewa. ³⁹Petro akabhukia na akaghenda hamwi nabho. Akinafike, bhaghemuendie hena ghari ya kaghu, na bhaphwiriwe ni bhonu bhoshe bhaghemkie hagiwi nawe bhakifugha; Bhakimrora ikoti na thori ingeto Dorkasi aghebhapfumirie igheri bhakibha hamwi nabho. ⁴⁰Petro akabhabhia bhoshe bwang'a ya ghari, akakabha ndi akaterebha, kang'aughalukia mwiri akarera, "Tabitha bhukia". Akarughua mitho ghakwe na akimambhone Petro akaikaa mbari. ⁴¹Mirakyo Petro akamnika kubhoko, kwakwe, akambhutira na akinabhailaghe ghe bhairikilie na bhajune, akabhakabhithi kwabhoakei. ⁴²Mburi ii ikamanyika Yafa yoshe, na bhandu bhengi bhakamwirikilia Mrumi. ⁴³Igheumire Petro akaikaa mifiri mingi Yafa hamwi na mru ailagwa Simoni, mghechemba fitanga.

Chapter 10

¹Haleghire mru fulani (milibhe) hena mri wa kaisaria rina yakwe alechiilaghwa Kornelio, nile mrwe kikothi kya kiitalia. ²Alekei mgheterebha mrungu na alechi muaabudu Rubha na nyumba yakwe Yoshe, alefunyire matundu mengi kwa bhaYahudi kangi aleterebhe kwa Rubha mifiri yoshe. ³Igheri ya thaakwenda ta mthaghari akabhona maono malaika wa Rubha akiacha kwakwe, Malaika akambhia" Kornelio! ⁴Kornelio akamlolea malaika na agheaobhoka irwe karera" iki niiki mkuu? Malaika akambhia" Ilomba yapfwo na fitenga fyapfwo kwa bhakibha findekwea kaghu thainjikumbuta hena iikaa ya Rubha. ⁵Lubhaha ruma bhandu ighenda mri wa Yafa imnende mru umwi achiilaghwa Simoni ang'u nawe achioilaghwa Petro. ⁶Achiika na mghechemba fitanga achilaghwa Simoni ingewe nyumba yakwe mbarinyi ya ebhe" Igheri malaika aghekei arera nawe ibhuka, Kornelio akabhailagha bhahiri bhakenyi kwakwe bhabhi ,na askari aghekei amuabudu,Rubha ighari ya maaskari bhaghekei bhaamhirira. ⁸Kornelio akabhabhia fyoshe fifumirie na ibharuma Yafa. ⁹Mifiri uibharilie igheri ya gheri ya thaa thita bhakibha njia bhake haghwihi ifikka mrinyi ,Perto akakwea kaghu kali iterebha. ¹⁰Na kangi akaichwa njaa na alaashigna iya (kijo) kyeya. Mirakyo bhandu bhaakora kijo, akarorwa maono, ¹¹Akabhona kaghu handerughuka na chombo kiaghara na kindo fulani tha thori njirwe ikighara mbai terinyi hena konatakwe tosheinya. ¹²Bhoshi yakwe hagheghire aina toshe tabhanyama bhaghire marende ana na fichi buhulika kaghu ya mbai na ndeghe ta kaghu. ¹³Kangi irwi likarera kwakwe" bhukina Petro, Petro chinja na uye". ¹⁴Mirakyo Petro akareva " thi kwioyo, Mrumi kwaliathinawahinyi Iya kindo kyokyoshe najithi na kira eliye (kichafukie). ¹⁵Mirakyo irwi likacha kwakwe. Kangi kando kakabhi "Akieleshere Rubha kunakiilgha najithi wala kichafu" ¹⁶Iku kigherifumirie kando kaaru na chombo kikabha kindegghuwiwa he kaghu. ¹⁷Na igheri Petro akibha hena hali yebhura manya kaghu ya maono gho ikughaa roraiki (maana yakwe miiki).Lolea, bhandu bhakibhetha umiwe ni Kornelio bhakimka mothia ya kyoti , bhakibhetha njia ighendie hena nyumba. ¹⁸Na igheri niyakubhetha tha Simoni ingewehe achiilaghwa Petro iku alechikaa haya. ¹⁹Igheri yo Petro aghekei aririkana kaghu ya maono gho ,Ngoo akarera nawe, Lolea bhandu bhararu bhaakakasha. ²⁰Bhukia na ughare mbai kwabho , kunabhoha ighenda nabho , kwalia nibharumre. ²¹Petro akaghara mbai kwaho nairera" Inyi ni uya ingewe muamkasha . haniiki muchiee?" Bhakarera , "Akida umwi rina yakwe Kornelio, Mruwa haki na afurie imterebha Rubha na bhandu bhachirera ficha hena ithanga yoshe ya kiyahudi, abhiriwe ni Malaika wa Rubha ikuruma kimetha ughende hena nyumba yakwe , kimetha aichwe mburi ifuma kwapfwo" ²³Petro akabhakaribisha iingia nyumba naiikaa hamwi nawe .I kero iibhabhothererebhoshe ifuma Yafa bhaka ibhariana nawe. ²⁴Mfiri uibharilie bhalechie bhalechie Kaisaria, Na Kornelio alekei abhabhera naalekei abhaileghe hamwi bhabho na bhambwie bhakwe bha hamwi. ²⁵Wakati Petro akigaingia nyumba , Kornelio akamghuhia naiinama mpaka mbai ya marende ghakwe kwa mheshimu. ²⁶Mirakyo Petro akambhutira nairera " Mka inyi njeka ni mwanadamu". ²⁷Wakati Petro arera nawe akaghenda nyumba na ikolea bhandu bhakubhunga nyire hamwi . ²⁸Akabhabhia , imwe mweka muichithi sheriayo ya Kiyahudi ibhavarana kana itembelewa ni mru igewe there waithangali .Mirakyo Rubha anjirore inyi iku thiashiighwany niilaghe mru wowoshe minajithi kana mchafu. ²⁹Na nikyo kindo nichie bila ilegha nikinarumwe kwa mburi yo . henaikyo ninubhethe haniiki Mugherumiwe kwa ajili yakwa. ³⁰Kornelio akarera mifiri maliirie igheri tha ili nigheatebha igheri ya thaa kenda mthaghari bhoshi ya nyumba yakwa ni kabhona mothia yakwa amki aree thoritenjewa, ³¹Akanjibhia Kornelio ilomba yapfwo Rubha andeliichwa , na thanaeli tapfwo kwa bhakibha tindebha ukumbusho mothia ta Rubha. ³²Henaikyo ruma mru Yafa na aghemnilagha mru umwi ache kwapfwob , mgewe achii laghwa Petro .Ingewe achiika kwa mghechemba fitanga umwi achiilaghwa Simoni ingewe nyumba yakwe ike mbarinyi ya ebhe. ³³Ubhare kindokicha Mstari u Naya akamcha naiwe, kukehopfwo hena maandiko gha kala ³⁴Niho Petro akarughua mumu wakwe nairera, keni nindemanya "iku Rubha airimawe ighira upendeleo. ³⁵Kibhungi kila ithanga mru wowoshe amuabudu naihira findo ficha airikiwa kwakwe. ³⁶Kuichi nburi afunyire kwa bhandu bha Israeli, akinabhe atengatha mburi njicha te kia iiria Yesu Kristo ingewe ni mrumi wa bhoshe. ³⁷Imwe mweka muichi kindo kifumirie, ingeyo lifumirie Yuda yoshe na ligheandhirie Galilaya baada ya ubatitho ingetho Yohana aletengethe .(tukio) ³⁸Tukio lilekei Lyamhuthu Yesu Kristo fundu Rubha aghembhikirie mafura kwa ngoo mcha na kwanguju. Aleghendie akihira ficha naikira bhoshe bhatetherwe ni ibilisi, Kwalia Rubha aleke Hamwi nawe ³⁹Ifwe fu mashahidi bha mburi toshe atihirire hena ya bhayahudi na hena Yerusalemui ni Yesu bhambhwaghie naimdengessa mrinyi. ⁴⁰Mru u Rubhaalemfurie mfiri wa kararu nainika imanyika , ⁴¹thikwabhandu bhoshebho, mira kyo kwa mashahidi bathaghuriwe kabha ni Rubha ifwe fweka fulighie nawe baada yefufuka ifuma hena bhapfwie. ⁴²Afurumie ihubiri kuabhandu nairera iuniwe Rubha agheninithaghurie ibha agheamua bhakei na bhapfwie. ⁴³Henawe bhaghebhona bhoshe bhashuhudie, kimetha kila airikilio henawe aghuhia ireghewa ithambi iiria rina yakwe. ⁴⁴Igheri Petro akiendelea ireragha ngoo mcha akabaichura bhoshe bhagheaa rania niburi yakwe. ⁴⁵Bhandu bhaya

bhahathikie na kikundi kya bhairikilie bhachembiwe- bhayabhoshe bhachie na Petro bhahapfwa lolo, kwa thababu ya karama ya mbeho mcha akutiwe hena bhamathanga.⁴⁶ Kwalia bhaghechue (mataifa) bhanathanga bharera kwa Lughaingi na mtathia Rubha petro akajibu,⁴⁷ Haghire mru wowoshe airima iriugilia mringa bhandu bhanapatithwa, bhandubha bhamghulirie ngoo mcha thaifwe? ⁴⁸Niho akabhabhia bhapatithe kwa rina ya Yesu Kristo . thaingi bhakamterebha aikae nabho kwamifiri kadhaa.

Chapter 11

¹Bharumwi hamwi na bhabho bhaleki ipfwo Yudea, bhalechue iku bhandu bhamathanga bhaguhire kirero kya Rubha. ²Petro akinache ipfwo Yerusalemu, ikundi liya bhandu bha chembiwe bhakaandha imuangia bhakirera, ³Kubherene nambhandu bharachemiwe na iya nabho !⁴Mirakyo Petro akaandha ibhabhia kifumirie kwa bhoshu, akirera, ⁵Nigheyaterebha hena mriwa Yafa nanikabhona maono ghchombo kikigha mbai tha thori njiwe ikghara ifuma kaghu hena pembe takwe inya kikaghora kwakwa. ⁶Nighekilolevie naifikiria kaghu yakwe Nikabhona bhayama bhaghire marende ana bhachi ikaa hena ithanga , bhanyama bhathakenyi na bhachi bululika na ndeghetakaghu. ⁷Mirakyo nikaichwe ivwi likirera nainyi , bhukia, Petro, Chinja ni due uye!" ⁸Nikarera, thikwioyo Mrumi mumu wakwa kinawahikyo iingia kyokyoshe kiraelesherwe, kena kichafu. ⁹Mirakyo irwi ikanyizibu kangu Ifuma kaghu kiya rubha akitengetha iku kieli, kuna kilagha najithi, ¹⁰IKi kileokevie kando kavavuka na kilakindo kikaondondolewa kwa Rubhahe¹¹Lolea, Igheriyo bhandu bhavavu bhalemki mothia ya nyumba iyafughekei, bharumi we ifuma kaisaria icha kwakwa. ¹²Ngoo akanjibua Ighenda nabho nathinaivana nabho. ibha bhandu bhakyumi thita bhakaghenda hamwi hamwi na inyi nafughendie kwa mru umwi. ¹³Aghefubhivie fundu aghembkonire malaika amkie bhoshi ya nyumba yakwe akirera njiruma Yafa nighemuende Simoni Ingewe rina yakwe lingi ni Petro. ¹⁴Arera ujumbe kwapfwo hena itho kwaokoka iwe nyumba yapfwo yoshe. ¹⁵Nikinaandhe irera nabho, Ngoo mcha akacha kaghu yabho tha fundu aghechie kweru ibhoka . ¹⁶Nikumbukie firero fya mrumi, fundu agherererie, Yohana alebathirwe kwa mringa , mirakyo mwabatithwa hena ngoo mcha. ¹⁷Mira Rubha afunyire thewadi thati afunikie ifwe fukina ivikilie hena Mrumi Yesu kristo , inyi nii iku nileghane na Rubha? ¹⁸Bhakinaichwe mburi ti bhabhi ghiribho, Mirakyo bhaka mtumbisha Rubha nairera, Rubha afunyire toba kwa bhaihanga kangu. ¹⁹Bathi bhairikilio ingebho bhathi bhandhirie heka kipfwa kya Stefano ,bhalethee bthee ifuma Yerusalemu-bhairikilie bh bhaleghendie kua, mpaka Foinike , Kipron Antokia-bhalebhabhirie bho bhobhoshe . ²⁰Mirakyo bathi yabho ni bhandu ifuma kipro na kree, bhalaichie Antokia nairera na bha Yunani naimhubiri Mrumi Yesu. ²¹Nakubhoko kwa Rubha kugheke hamwi nabho , nabhndu bhengi bhairikilie naimghalukia Mrumi. ²²Mburi tabho tikaihwika hena marwi gheikanitha ya Yerusalemi, Nabhakamruma Barnaba aghende mpaka Antiokia. ²³Akinache naibhona ngathu ya Rubha akaichwa kicha; Nalebhaileleghe ngoo yoshe iregwa na mrumi hena ngoo thabho. ²⁴Havalia nighemru mcha na aichurwe ngoo ,mcha na amani ya bhandu ikaongeleka hena Mrumi. ²⁵Baadae Barnaba akaghenda Tarso imbhona Sauli. ²⁶Akina mpate, akamrende Antokia .Ikabha kwa mwaka mthima bhakekuthanyika hamwi na kanisa naibhalosha bhandu bhengi, Nabhaghelosha bhakailaghwa bhakristo keahoka ipfwo Antokia. ²⁷Na hena mifriyo bhaghebhone bhakaghava ifuma Yerusalemu mpaka Antiokia. ²⁸Umwi wabho ni Agabo ni yo rina yakwe akamka akibhonikana hena ngoo njaa ngai yafumie ithanga yoshe .Iki kighefumirie mifiri ya Klandia. ²⁹Henaikyo, bhagheloshwa kila umwi akinafanikiwe bhakamua itika thadaka kwa bhabho bhakei Uyahudi. Bhalehirie kui; ³⁰Bhalerumie matundu kwa kubhoko kwa Barnaba na Sauli.

Chapter 12

¹Igheri yo Mangi Herode akaghola kubhoko kwakwe kwabathi ya bhaya bhefunue hena bhandu bhamwi kimetha ibhaliyha bhwathi. ²Akambhwagha Yakobo wabho Yohana kwaipua⁴Igheri bhakinabhona iyabhanulia Bhayahudi, akambhwara na Petro he .ilekei hena igheri ya mikate irahumuriwe. ³Allinambhware, akambhika kipfungonyi akabhika ,fikothi fina fya athkari kimetha bhamirie, aghekei alolea imtika kwa bhandu baada ya Pathaka..⁵Petro akabhikwa kipfuungonyi mirakyo bhandu bhakalomba kwa nguju (bidii)na kuthanyikko Ikubhunganya) kwa Rubha. ⁶Mfiri kabla Herode aranaghenda imfunya kio ikyoikyo Petro alekei alee maghari gha (askari) bhagheria bhabhi, akibha apfungiwe minyororo ibhi na bhagheria mothia ya kyoti bhaghekei bharia (Geretha) handuhe pfungiwa.⁷Lolea malaika wa Mrumi akamfumua na kilanga kikiaka nyuma, naimkabha Petro mbarinyi naimbhia bhukia fia". ⁸Malaika akambhia,raa thori tapfwo, kangi raa fyaru fyapfwo"Petro akahira kwiyo malaika akambhia, "Raa thori yapfwo nangi Unjiibharie.⁹Kwio Petro akamuibharia Malaika na akafuma bwang'a. aaminiewe kindo kihirirwe ni malaika ikunika keni. agheaghamba abhnire ndoronyi. ¹⁰Akinaire handu heriwa hebhoka na hakabhi, bhakafika hena kyoti (Getinyi) irwe ya chuma Yeingili ighanda mrinyi, likarurughuka yoka kwa ajilibho Bhakafuma bwang'a bhakaghenda bhakaghara mtaenyi, Malaika akamleka. ¹¹Petro akinakumanye , akarera, Lubhaha ni ndeirikilia iku Mrumi aghemrumie Malaika wakwe kimetha injifunya hena nabhoko gha Herode, na makji gha bhandu bhoshe bha Uyahudi. ¹²Bhakina maye mburiti, akacha hena nyumba ya Mariamu mae wa Yohana , ingewe ni marko, Bhakristo bhanghi bhaghekubhungenye bhakilomba. ¹³Akinakabhe hodi kyotinyi kiringiliriwe, Mhiri umwi wa kika (mpfu) ailaghwa Roda akacha irughua. ¹⁴Akinamanye ni irwi ya Petro, kwaiivhwa kicha akaherwa ipfunga kyoti, kibhungi kyakwe akarichilia bhoshi ya ghari kakwe Petro amki mothia ya kyoti . ¹⁵Kwio bhakarera, kwakwe "Iwe kuacheghera" mirakyo bha akathika irera iku ukeni niwe . Bhakarera tho nimalaika wakwe. ¹⁶Mirakyo Petrio akaendelea akaghahodi, bhakinarughue chyoti, bhakembhona bhakapfwalolo mnu. Petro akabhabhia bhatie mira kwa kubhoko mboamboa kangi akabhabhia fundu Mrumi afunyire hena kipfungo-Akarera, ¹⁷Bhabhie mburi Yakobo na bhabho ,kangi akabhuka akaghenda handu hengi. ¹⁸Kukinabhe mthaghari he kaghira(uchungu) Ighira bwathi hena askari there bhoshe, ihuthiana kifumirie kwa Petro. ¹⁹Baada ya Herode imkasha na ambhonirewe akabhabhetha bhagheria na akaruma bhabhwaghe, Akaghenda Uyahudi mpaka kaisaria na iikaa pfwo.²⁰Herode aleg hire iding'a kaghu ya bhandu bha Tiro na Sidoni? Bhakaghenda handu hamwi kwakwe bhakaghira bhumbwie na Blasto mghegheja mghegmkia kimetha abaghenje . Kangi bhakalomba fira fthie , kwalia ithanga yabho ligheondorie kijo ifuma kwabhaghemkia. ²¹Mfiri bhagheubherie Herode agheree thori tabhaghemkia na ikaa hena kipfumbi kyakwe kya mghegmkia na akabhabhilia. ²²Bhandu bhakakabha kelele, "Ili ni irwi ya Rubha nanga thi irwi ya binadamu yo!" ²³Kindo kya Ghfla malaika akamkabha, kwalia araghemnikie Rubha bhurwe, akalighwa mitha ngo akapfwa. ²⁴Mirakyo kirero kya Rubha kikaleha na ithaa ithaa. ²⁵Baada ya Barnaba na Sauli ikamilisha huduma yabho bhakafuma haya bhakabwia Yerusalemu bhakamuondoa Yohana ingewe rina yakwe yeghirwa ni Marko.

Chapter 13

¹Mira luvaha hena ikanitha ya Antokia, ghalegheve vamwi va manabii na vaghefundisha , nile Barnaba ,Simoni (ailaghwa Nigeri). Lukio wa Kirene , manaeni(wavo there wa dhakame wa Herode mrwe wa mkoa) na Sauli. ²Magheri vakyamtha mndumi na ikuima iya , mbeho mcha akaghamba, nyitengiényi mbarinyi Barnaba na Sauli, vaihire ndima nivailaghirie. ³Hena ikyo ikanisa likinafungu, iteveva, na ivikia mavoko ghavo kaghu ya vandu va, vakavadeka vaghende. ⁴Hena iyko Barnaba na sauli vakamwicha mbeho mcha, vakaghara ielekea Seleukia, ifuma ho vakasafiri baharinyi ielekea kisiwa kya Kipro. ⁵Magheri vakw mri wa Salami, valetengethe kirero kya Ruva hena mathinagogi gha Vayahudi.Kangi valeke hamwi na Yohana Marko tha mghevatethea wavo. ⁶Vekinaghende hena kisiwa kyoshe mpaka pafu, vakamkolea mudu umwi mthavi, myahudi mghevota wa mongo, irina yakwe nile Bar Yesu. ⁷Mthavi ii aleshirikiane na liwali Sergio Paulus, mndu aghire kariongo mndu u akamwalika Barnaba na Sauli kwa alekyashigha iichwa kirero kya Ruva. ⁸Mira Elima uya mthavi(kuyo nivo irima yakwe litafsiriwe) alevakaviie aleshighie imghaluta liwali uya afume hena mwitikijo. ⁹Mira Sauli aileghwe Paulo aleichurirwe ni mbeho mcha ,akalolea nicha. ¹⁰Akaghamba, iwe mwana wa ibilisi kuichurwe findo fyoshe fyelembea na ipungukiwa. iwe ku mnzowa kila mburi ya keni . kwalekapho ighaluta njia ta Mndumi, tigholekei nghetha kwairima? ¹¹Luvaha lolea ,kuvoko kwa Mdumi kukekaghu yapfo , kangi kwava kipofu, kwavonapho iruva kwa mifiri, mailwi na mma fikaghwa kaghu ya Elimas, akadunga ijunguluke haya akitereva , vandu vameleketha kwa imvwara kuvoko. ¹²Liwali ekinavone kindo kifumire, akaitikija, kwa luja aleshengechwe kwa mafundisho imhusu mndumi. ¹³Luvaha Paulo na vambwie wakwe vakasafiri mringenyi ifuma Pafu na fakafika Perge hena pmfilia mira Yohana akavara akawia Yerusalemu. ¹⁴Paulo na mmbwie wakwe vakasafiri ifuma Perge , vakafika Antiokio ya Pisidia, ipho vakaghunda hena Sinagogi mfiri wa thabato vakaikaa kirombo. ¹⁵Ekinathome sheria na vagherota varwe va Sinagogi alevaramie Vumondo akighamba , veru kolemuhire vumondo weviku vandu ikuji ha ghambenyi. ¹⁶Hena ikyo Paulo akamka akavapungia kuvoko, akaghamba ,vomi iya Israeli na voshe mwamwicha Ruva, ichwenyi. ¹⁷Ruva wa vandu va , vandu va Israeli alevathaghirie vapapa veru na ivaghosha vandu vengi magheri vake ithanga ya Misiri, na kwa kuvoko kwakwe akavutirwa akavathongora bwagha kwakwe. ¹⁸Miaka makumi ana alevaramilie hena ngagare. ¹⁹Ekinakonde mathanga mfunigate hena mbai ya kaanani, akavani, vandu veru ithanga urithi wavo. ²⁰Firomo fi fyoshe fifumirie zaidi ya miaka maghana ana na makumi atamu .fikinahirike findofi fyoshe , Ruva akavanika vaamuthi mpaka Samweli nabii. ²¹Fikina fumie fyoshe ,vandu vakamtereza mangi, niho Ruva akavanika Sauli mwana wa Kishi, mndu wa mbare ya benjamini, ave mangi kwa miaka makumi ana. ²²Niho Ruva akinambate hena vumangi, akamvutira Daudi ave mangi wavo .Ni nilekuyo imhudhu, David ang'u Ruva alererie nindemvana.Daudi mwana wa Yese ave mndu anuliriwe ni ngoo yakwa . Angu ahira kila kindo nikifurie. ²³Ifuma hena lukolo lwa mudu u Ruva aienderie Islael mghekira, Yesu, vundu aleravieihira. ²⁴Ifi fidungie ifumia, ivokea Yesu aranacha, Yohana aledungie itangatha upatitho werumbua mri, kwa vandu vosha va israeli. ²⁵Kangi magheri Yohana akyamahlia ndima yakwe, alererie, mwanjidunganya inyi nii? inyi thiuyanyi, mira ichwenyi, achie nyuma yakwa thainimanyi ishumbulua fyaru fya marende ghakwe. ²⁶Veru, vana va lukolo lwa Abraham, na vafaevu maghazi yenyu muchimtatha, Ruva , ni kwa vundu vweru angu mburi yekia irumiwe. ²⁷Kwa vava varue Yerusalemu na varwe vavo , vamananyire vo neri ukeni, kangi vaumanyirevo vumondovwa varoto vava vachisomwa hena thabato, hena ikyo valetimithire vumondo vwa varoti kwa imnyamarisha Yesu iphwa. ²⁸Hamwi naku vavonirevo thabatu njicha kwa kipa kyakwe, valemlobbie Petro ammbwaghe. ²⁹Vakinamalie mambo ghosha ghaandikiwe imhuthu we, vakamghata mrinyi vakamrara kaburinyi. ³⁰Mira Ruva akamfunya ifunya ifuma kwa ngoma. ³¹Akavomiwa kwa mifiri nungi kwa vava vaticane hamwi nawe ifumia Galiyala ighenda Yerusalemu. Vandu luvaha ni vaonwa va vandu. ³²Hena ikyofuamuendie mburi njicha tiya tevuonwa valenikwe vakaka veru. ³³Ruva alevikie thileti kweru, vana vavo, hena kuyo alemfunyire Yesu ifuma kwa ngoma akamphwighira hena moo wakwe mburi nayo ileandikiwe hena izumo ya kavi, uweku mwana wakwa ithanya undeva papa wapho. ³⁴Kangi ihuthu ukeni niku alemfunyire ifuma kwa ngoma, kimecha mwiri wakwe unakondeka, alevovie kwihi, nakuvukia utakatifu na mbovere tujata Daudi. ³⁵Kwihi nikomacha gherera na hena mazumo ghengi, kwalekeleapho mtakatifu wapho ivona fiborie. ³⁶Hena ikyo baada ya Daudi ihirira kikundire kya Ruva hena mbare yakwe, akaphwa, akavikwa hamwi na vandie vakwe, kangi alevonire ikondekiwa. ³⁷Mira afunyrwe kwa ngoma ni Ruva avoninirewe ikondekiwa. ³⁸Hena ikyo kimanyike kwenyu, Weru ,iiria mnduu, ireghewa ya nzune libirikiwe. ³⁹Henawe kila airikilie ataririwe haki na findo fyoshe fiya sheria ya Musa uraghevanika haki. ⁴⁰Hena ikyo ivenyi vaangalifu hetha kyokiveriwe ni varotikinaghafumia kwenyu. ⁴¹Lolienyi imwe,vaghepuutha, kangi murekelia kwa luja niahira ndima hena mifiri yenyu, ndima murairima iirikilia, hata mndu akamuvilia. ⁴²Magheri Paulo na Barineba vakenavuke, vandu vakavaterewa vagaye firerofi mfiri wa thabato ichie. ⁴³Mkutano wa sinagogi ukinathie, vayahudi vengi vaokokie

kyakeni vakamwivaria Paulo na Barnaba,vakagaya navo vakavavikia nzinya vaendee hena neema ya Ruva.

⁴⁴Thabato iivarilie, awihi mri mthima ukathangana iaranja kirerokya Ruva. ⁴⁵Vayahudi vakinasone ibumba vakaghira iding'a vakadunga irera firero fyepinga findo fireriwe ni Paulo kangi vakamkonda. ⁴⁶Mira Paulo na Barnaba vakarera kwa tiri vakaghamba nile muhimu kirerokya Ruva kirerwe idungia kwenyu, kwa luja mwakishukumia kua ifuma kwenyu naikuvoa ku mwastahili mwe ikia ya telele lolienyi fwaghalukia vakiithanga.

⁴⁷Tha vundu Ruva afuamovie, akighamba afuvikie ifwe tha kilanga kya vaithanga, netha muende ikia kwa pande tosha ta dunia. ⁴⁸Vakiithanga vakinaichwe mburii, vakanuliwa, vakatumbisha kirero kya Ruva, vengi vathaghuriwe kwa ikia ya telele vakarikilia. ⁴⁹Kirero kya Ruva kikaenea ithanga yoshe. ⁵⁰Mira vayahudi vakavatereva vakufunyire na vaka vaheshima, hamwina varwe va mri. Fyoshefi fikathumikijira matetho gha Paulo na Barnaba vakavakumba bwang'a ya miyaka ya mri. ⁵¹Mira Paulo na Barnaba kiluli kya marende ghavo. Kangi vakaghenda hena mri wa ikonia. ⁵²Na vaghufundishwa vakaichuwa imuhiwa na mbeho mcha.

Chapter 14

¹Hakafumia voshi ya ikomio ku Paulo na Barnaba valeingirie voshi ya thinagogi ya Vayahudi vakagaya kwa njia eyo ikundi irwe ya vandu Vayahudi na Vayunani vakairikilia. ²Mira Vayahudi varaghireshima vakavathunukijira karioongo vakithanga na ivagosha vave vavichwa kwa vandu. ³Hena ikyo valeikeepho kwa muda mwacha, vakigaya kwa tiri kwa nguju ta Mndumi, kunu vakifunya uthubutiho ihuthu mhiri ya neema yakwe. Alehirire kwihi kwa ifunya vitande na firumo fahirwe kwa mavoko gha Paulo na Barnaba. ⁴Mira eneo irwe ya mrilikagha vanyika, vatare va vandu baleke hamwi na mitume. ⁵Magheri vakithanga na Vayahudi vakina vagheshe ivashawishi varwe vavo ivahirira uvichwa na ivakava maghwe Paulo na Barnaba. ⁶Vakaimanya mburiyo vakavichilia hena mri wa Likonia, Listra na Derbe, na maeneo ghajungulikie haya. ⁷Na ipho vakabirikia kirero kya Ruva. ⁸Ipho listra haleghire mndu umwi alekeho, aleghire we nguju marende ghakwe, ndenyi kwa me wakwe, anairima weivara. ⁹Mndu akaichwa Paulo akyarera Paulo akamdukia mitho, akavona aghire miirikilie yenurwa. ¹⁰Hena ikyo akanera motyia yakwe kwa nzinya kwa mareghepho, mndu uya akatola kaghu akadunga iivara. ¹¹Ibumba likinavone kyoakihirire Paulo, vakalonza vakaghamba kwa ligha ya Kilikaonio, mirungu indefugharia kwa fwanyanyi ya kibinadamu. ¹²Vakamwilagha Barnaba "Zeu" na Paulo "Herme ang'u nlomghevera mrwe. ¹³Kuhani wa Zeu, uya ihrkalu yakwe lilekebwanga ya mri, aleendie ngumbe ya njaghu na nyungu ya maova mpaka hena mlango wa mri, wee na ibumba valeshighie ifunya itathi. ¹⁴Mira vagherumwa Barnaba na Paulo, vakinaichwe, vakarandua nguvo tavo fia vakaghenda bwang'a hena ibumba vakyafugha. ¹⁵Vakyaghamba, imwe hamki mwa hira findo fi? naifwe fuvandu fughire ikuichwa thaimwe, fwamuendie mburi njicha hena mughaluke mufume hena findofi firovie mumuivarie Ruva akena moo, avumbie kaghu kwa Ruva na matyanya na eve, na kila kindo kikeho. ¹⁶Hena magheri ghairie alevairikilie vangoma ighenda hena njia tavo voka. ¹⁷Mira hatakuyo, avukiewe heraghire mmondo, hena ikyo ahirire kicha akavaghavia mwera ifuma kaghu kwa Ruva magheri gha fijo, akivaichura ngoo tavo fijo na inudiwa. ¹⁸Hata kwa firerofi Paulo na Barnaba kwa vwathi vakaleghea imbumba ivafunyira matathi. ¹⁹Mira vamwi va vayahudi ifuma antokia na ikomio valechie ighelunukija ibumba, vakamkava Paulo nawe, vakambulila mpaka bwang'a ya mri vakimayanya kuandemphwa. ²⁰Hena ikyo vaghefundichwa awihi havo, akavukia, vakaingia mrinyi, mfiri wa kavi, akaghenda Derbe na Barnaba. ²¹Niho ekinaloshe kirero kya Ruva hena mri uya, akavaghosha vaghefundishwa vengi, vakaviwia listra mpaka ikoniamu mpaka Antiokia. ²²Vakaendelea idindisha nafusita vaghefundishwa na idindishwa ngoo iendelea hena mwitikijo, akaghamba Lathima fuigier hena vumangi vwa Ruva henaiiria hena ilathwa vwathi mnu. ²³Vekinavaten kwa ajili ya vaghothi va kila ibumba ya vairikilie vakiva vakyatereva na ikuima iya, vakavabithi kwa mndumi, uya vamwirikilie. ²⁴Niho vakairia Pisidia, vakafika Pamfilia. ²⁵Magheri vakinarere firero ipho Perge, vakaghara ighende atalia. ²⁶Ifumapho vakakupa meli mpaka Antiokia ang'uvalekufunyire kwa neema ta Ruva, kwa mburi ya ndima iyaveyo vamaalilie. ²⁷Vakinefike ipho Antokia, vakava vunganya handu hamwi, vakafunya mburi ya findo Ruva ahirire kwavo, na vundu avarughu lilie mlango wa miirikilie kwa vandu va kiithanga. ²⁸Valeikee muda mwacha na vaghefundishwa.

Chapter 15

¹Vandu vatare valegharie ifuma uyahudi ivalosha vavo, vakighamba Musa, mwairima mweikirwa. ²Kigheri Paulo na Barnaba valeghire ilwa na ibishanya hamwi navo, vavovakarumbua ku Paulo na Barnaba na vengi vatare vaghende Yerusalemu kwa vagherumwa na vaghothi kwa mburi ya klombo iki. ³Hena ikyo irumwa yavo na ikanisa, vakaivia Foinike na Samaria vakienetha ighalutwa madunganyo kwa vakithanga, vakaende inuliwa irwe kwa vavo voshe. ⁴Vakinache Yerusalemu, valekaribishirwe ni kanisa na vagherumwa na vaghothi, vakafunya mburi ya findo fyoshe Ruva ahivire navo. ⁵Mira vandu valive, valeke hena ibumba ya vafarisayo, vakamka vakaghomba, ni kicha ivarina na ivaghosha vavware maamoro gha Musa. ⁶Henaikyo vagherumwa hamwi na vaghothi vakamka kimwi idunganya mburi ii. ⁷Vekinajadiliane muda mwacha Petro akamka irera navo, Vandu veru michi ku igheri icha luiirie Ruva alethgaghurie maghri yenyu, ku kwa mumu wakwa vakiithanga vaichwe kirero kya Ruva, na iirikilia. ⁸Ruva aichi ngoo, akyashuhudia kwavo, akyavanika mbeho mcha, thavandu ahirire kweru. ⁹Na ichemba itofautiana yeru avo, akichemba ngoo thavo njicha kwa miirikilie. ¹⁰Hena iyko hamki mwamghesha Ruva, ku mivike mira kaghu ya nzingo ta vaghefundishwa, kindo vapapa veru hata ifwe furairiimie ivwariliwa? ¹¹Mira fuirikilie fwakirwa kwa neema tna mndumi Yesu vundu valekei. ¹²Ibumba yoshe liletirie likya mwaramia Barnaba na Paulo mgheri vakyafunya mburi ya fitende na firumo, fya Ruva ahiririe hamwi navo maghsri ya vandu vakiithanga. ¹³Vakinaleke irera Yakobo akaghita akghomba, vandu vakwa vakwa njiira nienyi. ¹⁴Simioni areie vundu kuvoka Ruva kwa neema alevathaidirie vakii thanga na tha avoninire iiria kwavo vandu kwa irina yakwe. ¹⁵Firero fya manabii fyairikiana na kindoki vundu kiandikiwe. ¹⁶Findo fikmiira na vwia he igheagha ifuru ya Daudi, litenyike, nalivalira kangi naphwaghiri ikondeka yakwe. ¹⁷Netha vandu vareghue vamshighe mndumi, hamwi na vandu va kiithanga vaileghwe kwa irina yakwa. ¹⁸Kwihi vundu arerie mdumi alehirire findofi fimanyikie ifuma igheri yavoka toka kala. ¹⁹Hena ikyo, marungeghakwa ni ku funavanika vwathi vandu vakiithanga vakyanighalukia Ruva. ²⁰Mira fuandike kwavo ku vaikalianw kuwa naikondeka ya finyago, tamaa ta uasherati na fidomiwa, na dhakame. ²¹Ifuma hena mbare haghire vandu kila mri vaghebirikira na imthoma Musa hena mathinagogi kila thabato. ²²Henaikyo kikamanyika ku kindevanulitha mitume na vaghothi, hamwi na ikanitha yoshe inithaghua Yuda ailaghwa Barnaba, na thila, kaya nilevarwe vaikanitha, vakavarume Antokia hamwi na Paulo na Barnaba. ²³Valeandikie kwihi, mitume, vaghothi na vandu veru kwa vandu vakiithanga vake Antiokia, shamu na kilikia, salamu. ²⁴Vulechue ku vandu valive, furavanikie maamorogho, valefumie kweru kangi vakaililisha kwa firero fyaende vwathi hena madunganyo ghenyu. ²⁵Hena ikyo kindevonekana ni kicha kweru voshe ithaghua vandu naivaruma kwenyu hamwi na vambwie veru Barnaba na Paulo. ²⁶Vandu varetere maisha ghavo kwa mburi ya mndumi Yesu Kristo. ²⁷Hena ikyo fundemruma Yuda na Sila vavavia findo ifyo ifyo. ²⁸Kwa luja kilevonikie nikicha iirika kaghu yenyu nyigho mirwe, ikala mambogha gha lathima. ²⁹Ku mughalike ifuma hena findo fifunirwekwa finyago thakame, findofidomiwe na uasherati, kole mukakuvika kuwa kwihi kyaka kicha kwenyu. ikeenye mboa, ³⁰Hena iyo, vekagharia vekagharia Antiokia, vanavike handu hamwi ibumba vakafunyira barua. ³¹Magheri vakyaithoma, vakamu liwa kwa mburi yeichurwa ngoonyi. ³²Yuda na Sila na manabii, vakavadidisha ngoo tevo kwa firero fingi na ivanika nzinya. ³³Vekinaikae magheri ipho vakaghavanyishwa kwa mborere ifuma kwa vandu kaya valevarumie. ³⁴(Mira kikavonekana ku ni kicha sila areghwe ipho). ³⁵Mira Paulo na vengi valeikee Antiokia hamwi na vandu vengi vakyafundisha na ibirikira kirero kya Mndumi. ³⁶Niho mifiri ikinaire Paulo akaveva na Barnaba, fuvwienyei luvaha fughevakusha veru hena kila mri fubirikilie kirero kya Mdumi, netha fuvavone vundu vakei. ³⁷Barnaba aleshighe imwondea hamwi navo Yohana ailaghwa Marko. ³⁸Mira Paulo akadunganya thikichikyo imuondoa Marko, alevaghiwepho Pamfilia araendelerie navo ndima. ³⁹Niho iho hakafumia ikelana irwe hena ikyo vakaghavanyika Barnaba akmwondoa Mariko vakaghenda nawe kwa meli mpaka Kipro. ⁴⁰Mira Paulo akamthaghua Sila vakavuka, vekina vwaranithwe ni vandu mbonea yab Ruva. ⁴¹Akaghenda iiria shamu na kilikia akya didisha makanitha.

Chapter 16

¹Kangi Paulo akina Derbe na Lystra, lolea haya haleghire mghefundishwa ailaghwa Timotheo ni mthoro aghiriwe ni mthoro aghiriwe ni mka wa Kiyahudi kangi ni mwamini na ndie wakwe ni mgiriki. ²Vandu va listra na ikonia vakamfunyira ushuhuda mcha. ³Paulo akamshagha aghende ndambo nawe .Hena ikyo akamwondoa akamrina kwa desturi ya Vayahudi voshe valekepho ang'u voshe vamwiichi ku andie wakwe ni mgiriki. ⁴Wakati vakyaghenda vakaira hena mri vakafunya maagitho kwa makanitha netha vaghavware maagitho gho ghaleandikiwe ni mitume na vaghothi ipho Yerusalemu. ⁵Hena ikyo makanitha ghakaumarishwa hena miirikilie na vaikilie vakaongereka kwa itaro kila mfivi. ⁶Paulo na varwee vakaghenda Firigia na Galatia, ang'u mbeho mche wa Ruva avlegherie ibirikira kirero kya Ruva ipho hena ijimbo ya Asia. ⁷Vakinafike awihi na Misua, valeshighie ighenda Bithinia, mira mbeho mcha wa Yesu akavaleghea. ⁸Hena ikyo vakaira Misia, vakacha mpaka rari wa Troa. ⁹Ndovo tikamfumia Paulo kio ghaleghire mndu wa Makedonia amki, akmwilagha akemmbie njo fumtethie kunu Makedonia. ¹⁰Paulo akinavone ndovo, fia fukakurae ighenda Makedonia , akimanya ku Ruva afuileghe fughende ighevabirikira kirero kya Ruva. ¹¹Hena ikyo fukavuka ifuma Troa fukaghende moja kwa moja Samothrake,namfiri uivuririe fukafika mri wa Neopoli. ¹²Ifuma ho fukaghenda Filipi ang'u mri umwi wa Makedonia mri umenyikie hena Wilaya na utawala wa Kirumi kangi fukaikaa mifiri milive. ¹³Mfiri wa Thabato, fukaghenda bwang'a ya hefumia kwa njia ya mfo, handu firagheichi ku haghira handu hatereva Ruva .Fukaikaa kirombo fukagaya na vandu va kike vachie handu hamwi. ¹⁴Mndu wa kika umwi ailaghwa Lidia, mghekumba zambarau,ifuma hena mri wa Tiatira , achimtatha Ruva ,akafuirania. Mndumi akamraghulia ngoo yakwe akavwarilia firero fireriwe ni Paulo. ¹⁵Ekinapatithwe we na nyumba yakwe yoshe , akafutereva akaghamba, kole mundenyivona inyi ni mwaminifu kwa Ruva, namtereva muingie mukae kwakwa, akafutereva mnu. ¹⁶Kikava ku, fukighenda handu hagheterereva Ruva, mphu umwi aleghire ipepo yemanya akathangana na ifwe Alemwenderie mndu mi wakwe faida ndue kwa ilefia. ¹⁷Mkau akamwivaria Paulo hamwi na ifwe akyakava kilonzo akyaghamba vanduva vakyumi ni vandima va Ruva uya aghire nzinya, vakya mutangathia imwe mburi ya kila. ¹⁸Alehirire kuyo mifiri mingi, mira Paulo akiva akathirishwe ni kitendo kyo, akaghaluka nyuma akalivia ipepo,"Nakukemea hena irina ya Yesu ufume ndeni kwakwe" nayo likafuma fiafia likamra .¹⁹Vandumi vakwe vakinavone kuitazamio ya faida yavo lindevuka, vakavavwara Paulo na Sila vakavabulula ufuva mothia ya vaghire mamlaka. ²⁰Vekinavafite kwa makuhani vakaghamba, vandu va vakyumi ni vayahudi kangi vande thebebishu fujo ndue hena mri weru. ²¹Vakayafundisha findo fiya firakehena ifwe ifivwara kana ifiivaria tha Varumi. ²²Ibumba likavavakilia uvachwa Paulo na Sila, mahakimu vakarandue nguvotevo vakatifunya kangi vakaamora vashoshwe dhota. ²³Vekinavashashe dhata nyingi, vakava kumba jela , vakaa mora vashikari va jela vavrie nicha. ²⁴Vekinaghuhie amri yo, mshikari wa jela akavakumba hena chumba cha voshi ya jela akavaphunga marende ghambo hena handu avavikie. ²⁵Magheri gha kio maghari, Paulo na Sila vakakava vakyatereva Ruva ,kunu vafungwa vengi vakya vairania. ²⁶Fiafia hakafumia kididimo kirwe misingi ya jela ikakuchwa, milango ya jela ikarughuka, kangi minyororo yoshe ya vafungwa ikaleghela. ²⁷Mgheria jela akavukia ifuma marionyi, akavona milango yoshe ya jela irughuliwe ,akaondoa ipaya yakwe ang'u alechue akuvwaghe, ang'u alechue alekyafikiri ku, vafungwa voshe vatetorokung'u. ²⁸Mira Paulo akawnza kwa nzinya akaghamba, kunakuvwagha ang'u voshe hendu ha. ²⁹Mgheria jela akalomba taa tiendwe,akakingia voshi jela fia akyadedema na iovoha, akavaghwia Paulo na Sila. ³⁰Akavafunya bwang'a ya jela aghamba , vaheshimiwa nivike kwiya kimecha mirime ikia? ³¹Navo vakammbia, mwirikie Mndumi Yesu naiwe kwakia hamwi nanyuma yapho. ³²Valererie kirero kya Mndumi kwakwe ,handu hamwi na vanduvoshe va nyumba yakwe . ³³Mgheria jela akavaondoa kio kuja akavathamba handu vaumirie we hamwina vava ya kenya kwakwe vakapatethwa ihoiho. ³⁴Akavaende Paulo na Sila kenya kwakwe akavanika kijo, akanuliwa hamwi na vandu va kenya kwakwe ang'u vandemwivikilia Ruva. ³⁵Hakina fike mthaheri, mahakimu vakaruma vumondo kwa mgheria jela vakighamba " valekelie vandu vava vaghende". ³⁶Mgheria jela akammbia Paulo mburi ya firefyo ku, Mahakimu valerumie vumondo ku nimlekelie muvuke, hena ikyo fumenyi bwang'a mughende kwa mborere. ³⁷Mira Paulo, akavavia, valefukavie itangenyi, vandu ambepo ni varumi bila ifuhukumu kangi vakavona vafukumbe jela, halafu luvaha vakyashigha ifufunya kwa mbitho? Hai, kikavekyo, vo voka vache vafufunye handu ha. ³⁸Vagheria vakavomanyisha mahakimu mburiyo, mahakimu vakaovosha mnu haya vekinamanye ku Paulo na Sila nivarumi. ³⁹Mahakimu vakacha, ivatereva vafume, vakinavafunye bwang'a ya jela ,vamloma Paulo na Sila vafume bwang'a ya mri wavo. ⁴⁰Hena ikyo Paulo na Sila vakafuma bwang'a ya jela vakacha kenya kwa Lidia . Paulo na Sila vakinavone vavo, vakavadindisha ngoo niho vakafuma hena mri tho.

Chapter 17

¹Na vekinaire hena miri ya Ampifoli na Apolonia, vakacha mpaka mri wa Thesalonike na ipfo haleghire isinagogi ya vayahudi. ²Thafundu nghe kawaida ya Paulo, aleghendie kwavo na kwa muda wa mifiri iraru ya Thabato, alekyajadiliana navo hena mburi ya fiya fiandikiwe. ³Alekyavarughulia fiya viandikiwe na ivavilia iku, kighemtarire Kristo alithwe vwathi na kangi ifufuka he ifuma kwa ngoma . Akavavia, "Yesu iu nghewe ninamuvia mburi tdhakwe niwe Kristo. ⁴Vengi hena Vayahudi vakairikilia na ivwarana na Paulo na Sila hamwi na vagiriki vamworohie Ruva, vandu va kika vengi vamfurie Ruva na ibumba irwe iya vandu. ⁵Mira hena Vayahudi vavamwirikilie, vaichne kiru vakaghenda kilema vakaondoa hena vandu vavichnea, vakavunganya hamwi vandu vengi na vakavulugha mri na vakaivaria nyumba ya Yasoni netha vamvwane Paulo na Sila iku vavaende kwa vandu na va mri. ⁶Mira vekinavavnre, vakambulula Yasoni na vambwie vengi vakavatika kwa varwe va mri kunu vakibochoka "vomi va nghevo vandeghalutdha ihanga vandecha hena kunu kweru. ⁷Vomi va vakaribishirwe ni Yasoni vakyakonda sheria ya Kaisari, vakyaghamba iku vai haghire mangi ungi nchiilaghwa Yesu" ⁸Umati na varwe va mri vekinaichwe findo fyo, vakaigiwa ni mnekoneko. ⁹Vekinamalie imwondolea Yasoni na varwee hela ya ipato, vakavalekela. ¹⁰Kuo kiya vambwie vakamruma Paulo na Sila Beroya . Vekinafike kwia vakaghenda hena sinagogi iya vayahudi. ¹¹Vandu va nile vecha mnu ikela vaya va Thesalonike, ang'u vo valeghire utayari weghukia kirero kwa akili tdhavo, na ishigha imanya maandiko kila mfiri, netha vavone iku virero fyo fireriwe nifo. ¹²Hena ikyo vengi hena vo vakairikilia, ni hamwi na aka va kigiriki vaghire shima na vomi vengi. ¹³Mira Vayahudi va Thesalonike vakinamanye iku Paulo akyabirikira kirero kya Ruva ipfo Beroya naho, vakaghenda na ipfo vakafilia na ivulugha vandu. ¹⁴Vambwie vakamtika Paulo fia fia iiria mira Sila na Timotheo vakareghwa haya. ¹⁵Vambwie vaya valemतिकie Paulo valeghendie nawe mpaka Athene, vakinamrwe Paulo ipfo, vakaghuha iamoro ifuma kwakwe iku Sila na Timotheo vache kwakwe fia fia. ¹⁶Igheri akivarera kwia Athene, ngoo yakwe ikavihiwa mnu fundu mri nichue ngoma nyingi. ¹⁷Hena ikyo akava akigaya hena sinagogi na Vayahudi vaghemfuna Ruva na hena vaya achidthanga, navo kila mfiri kilema. ¹⁸Mira vanafalsafa mata va Vaepikureo na vastoiko vakahindikiana .Na vengi vakaghamba "ni iki akyarera muanake u? vengi vakaghamba ku " kikyarora hu akyaghanya mburi tdha ngoma njighenyi," ang'u akyarera mburi tdha Yesu na ivuka. ¹⁹Vakamvwara Paulo na imwende Areopafo, vakaghamba, "Fwairima imanya mburi tdha mbai kukwatdhirera? ²⁰Ang'u kukwaende mburi mbai hena marwi gheru. Hena ikyo fufuashigha ku findo fi fighire maana njiki?" ²¹(Vang'u vandu voshe na Athene hamwi na vaghenyi vakeho vachikao igaya na iiramia mambo mahya) ²²Hena ikyo Paulo akamka mgheri ya vandu va Areopafo , akaghamba " Imwe vandu va Athene, nimuvoni iku mu vandu mufirie dini mnu. ²³Ang'u hena iira-ira yakwe na ilola findo fyenye fyadini, ndevona firero fiandikwe hena matdhabahu ghenye ghamwi "KWA RUVA ARAMANYIKIE".ni kwio ng'u, itho mumwanamtatha mramwichi, niwe ninamvia mburi tdhakwe. ²⁴Ruva avumbie ithanga na findo fyoshe fike voshi, kwaku ni Mndumiwa kaghu na mbai airimawe iikaa hena mahekalu ghachemiwe kwa mavoko. ²⁵Kangi achighirirwawe ni mavoko gha vandu tha ku akyashigha kindo kwavo ,ang'u we weka niwe achinika vandu ikia na ithamitha na findo fingi fyioshe. ²⁶Tiria kwa mndu umwi, achembie mbare tdhoshe tdha vandu vake hena kyamu kya ithanga na akavavikia mgheri na myaka ya handu varwe. ²⁷Hena ikyo vakyashighwa imkasha Ruva na kikiva vamfikie na imvona , na ni keni akekua we na kila umwi weru. ²⁸Kwakwe fufwaikaa, fufwaghenda na ighira moo weru, Tha fundu mghandika nyimbo wenyu umwi aandikie,"fughiriwe miwe". ²⁹Hena ikyo, kolr ifwe fughiriwe na Ruva , kivaiekyo idunganya iku vumungu ni tha dhahabu, kama shaba kana maghwe, kindo kishemiwe lenea vufundi na madunganyo gha vandu ³⁰Hena ikyo, Ruva aletdhirie igheri huja ya vafire mira hivaha akyalathimisha vandu voshe kila handu vaghaluke. ³¹Nikyo avikie mfiri achechila ithanga kwa kityea iiria hena mndu amthaghurie. Ruva alerore kweri ya mndu tho kwa kila mndu, haya akinamfunye hena vandu vapfwie. ³²Na vandu va Athene vakinaichwe mburi yavutdha mndu apfwie, mata vakamduha Paulo, mira veve vakaghamba , "Fwachekuiraniahe hena mburi" ³³Ikyo kikiaaire, Paulo akavara. ³⁴Mira vandu vengi vakavwarama nawe vakamwirikia,tha Deonisio Mwareopago, na mka ailaphwa Damari na vengi.

Chapter 18

¹Findofyo fikinahike, Paulo akavuka, Athene ighenda korinto. ²Ipfo akamvona Myahudi ailaghwa Akwila, mndu wa mbare ya Ponto, we na mka wakwe ailaghwa Prisila valechie ifuma ipfo Itaha, kwaku Klaudia aleamorie ku Vayahudi voshe vavuke Roma; Paulo akacha kwavo; ³Paulo akaikaa na ihira ndima navo kwaku weachihira ndima ifwenene na yavo. Vo niile vagheehemba mahema. ⁴Paulo akavikiana navo mrwe ipfo hena Sinagogi kila mfiri wa Sabato akavaghomoa Vayahudi na vagiriki. ⁵Mira Sila na Timotheo vekinache ifuma Makedonia, Paulo akashukumwa ni mbeho mcha ighamba vuonwa ku Yesu niwe Kristo. ⁶Igheri Vayahudi vakyakanania na imberesha, Paulo akakung'unda kandhu yakwe Mothiya yevo, na ivavia, "Ndhakame yenyu na ive kaghu ya mirwe yenyu mwaka, inyi Laghire kyo nalahwa nyi. idunga luvaha ina ipfo mothia , na vaivaria vamathanga. ⁷Hena ikyo akavuka haya akaghenda hena nyumba ya Tito Yusto. Mndu amwirikilie Ruva. Nyumba yakwe ike haghwihi na sinagogi. ⁸Krispo, mrwe na sinagogi hamwi na vandu na kenya yakwe vakamwirikilia Mndumi. Vandu vengi va Korintho vamchne Paulo akirera vakairikia na ipatithwa. ⁹Mndumia akafufumyirira hena ndoro akamvia, "Kunaovoha, mira rera na kunatdhia. ¹⁰Kwa ku inyi mike na iwe na haghire wowoshe ngera ikuvika kindo kivichwa, ang'u nighire vandu vengi hena mri u". ¹¹Paulo akaikaa ipo kwa igheri ya mwaka umwi na miri mtandatu akyafundishe kirero kya Ruva maghari yavo. ¹²Mira Galio akinavikwe mnjanvia wa Akaya, Vayahudi vakamka handu hanwi imghaluka Paulo na imtika mothya ya kipfumbi kyerumbulia, ¹³vakighamba , mndu u akyaghomoa vandu vamwirikilie Ruva kinyume kya sheria" ¹⁴Igheri Paulo akyashigha irera, irera Gaho akavavia Vayahudi "Imwe Vayahudi kole nkhee ikotha kana ikonda kigheva kiirikiliwe ivashughulikia. ¹⁵Mira kwaku ni kwa vundu vwa maswali ghakyahusu firero na marina na sheria tdhenyu basi hukumunyi imwe mweka . Inyi nthashighanyi iva mnyama hena mburi ya findo fyo". ¹⁶Gallio akavaamona iku vavuke mothya ya kipfumbi kya kya vunjama. ¹⁷Hena ikyo vakamvwaru Sosthene mrwe wa sinagogi, vakamkava mothya ya kipfumbi kya mnjama. Mira Galio aravone ikyo vahiririre iku ni kindo. ¹⁸Ekinaike haya igheri yacha ,Paulo akavara vambwie akaghenda na meli Siria hamwi na Prisila na Akwila . Aranavuka bandarini, akahaa njwii thdakwe kwaku alelighie mma ku ava mnadhiri. ¹⁹Vekinafike Efeso, Paulo akamra Prisila na Akwila haya, mira we weka akaingia hena sinagogi na igaya na Vayahudi. ²⁰Vekinamvie Paulo iku aikae navo muda mwacha, we akalegha. ²¹Mira akavuka kwavo, akavavia, "Naghevvia he kwenyu kole nivo vundu Ruva afurie. Niho akavuka kwa meli ifuma Efeso. ²²Paulo ekinaghare Kaisaria akakwea ighenda ighererea kanisa iya Yerusalemu niho akaghara kwa thinyi hena kanisa ya Antiokia. ²³Ekinaike haya igheri idu Paulo akavuka na iiria Galatia na Frigia na ivavikia ikuji valoshwa voshe. ²⁴Myahudi umwi aduilaghwa Apolo aghiliriwe ipfo Alexandria, alechie Efeso. Ekagharie hena irera na mndu aichi maandiko. ²⁵Apolo alelehirie hena michejire ya Mndumi. Kwa vundu aleghire irumwa ni ngoo, alechirera na ilosha mkweri mburi ya Yesu, mira aleichi du upatitho wa Yohana. ²⁶Apolo akadunga igaya kwa mbuti hena hekalu. Mira Prisila na Akwila vekina mwiichwe, vakachemba vumbwie nawe vakamvilia njia tdha Ruva tdhaghelekie. ²⁷Ekinashighe ivuka aghende Akaya ,ambwie vakamvikia ndhinya na vakamwandikia barua kwa valoshe vake Akaya kimecha vairime imghumbia. Ekinafike kwa mbonea avathashire mnu vava vairikilie. ²⁸Kwa nguju thdkwe na ikaghea yakwe, Apolo alevakelele Vayahudi mothya ya vandu akirora iiria maandiko Yesu niwe Kristo.

Chapter 19

¹Kikava ku apolo akeri Korintho, Paulo akairia mafundu gha kaghu ifika hena mri wa Efeso na akakolea valosha vafare. ²Paulo akavavia "Nhii, mngihiriemwe mbeho Mcha mkinairikilie?" Vakamvia, Hai, fwemiichwe fwe heri mburi ya Mbeho Mcha". ³Paulo akaghamba, "Iuvaha lee imwe mupatithirwe kwia?" Vakaghamba "Hena upatitho wa Yohana " ⁴Hena ikyo Paulo akaghaluka tdha, "Yohana alepatithire kwa upatitho wa toba , akavavia vandu vava iku kyavatara imwirikilia uya achie baada yake , nghewe Yesu". ⁵Vandu vekinaichwe mburi ni vakapatithwe hena rina ya Mndumi Yesu. ⁶Na ikava Paulo akinavavikie mavoko kaghu yavo mbeho mcha akavachia kaghu yevo na vakadungha irera kwa firerie na irota . ⁷Itaro yavo valeke vandu va kyumi vafika ikumi na vavi. ⁸Paulo akaghenda hena sinagogi akerere kwa nguju igheri ya mri ireru. Alelekyathongole . mgayo na ivaghomoa vandu hena mburi ga vamanya vnea Ruva. ⁹Mira vayahudi vengi vakakufakakasha na varakundue vakadunga ivera uvichwa ihusu njia ya Kristo mothya ya huvungaano .Paulo akalekana navo akavatethia vava vandemwirikilia kua navo. Nawe akadunga irera kila mfiri hena ukumbi wa Tirano. ¹⁰Iki kikaendelea kwa miaka ivi, hena ikyo voshe valerue hena Asia vakaichwaa kirero kya Mndumi, voshe Vayahudi na Vayunani. ¹¹Ruva alekyahira mihiro mirwa kwa mavoko gha Paulo, ¹²iku hata vawaji valenurwa ,na mbeho mbepo tdhikafunywa na vakinaondue anjifu na nguvo tdhifumie hena mwiri wa Paulo ¹³Mira haleghire Vayahudi vachipunga mbepo valekyaghenda ndambo iiria handu ho, vakava vakuyalitumia rina iya Yesu kwa matumizi ghavo voka , vakivavia vava varwerwe ni mbepo chafu; Vakighamba , "Ninamuamora hena rina ya Yesu nghewe Paulo akyamubirikira". ¹⁴Vahire kwio nile vana mfungate va kuhani mrwe wa Kiyahudi, milaghwe Skewa. ¹⁵Mbeho vachafu vakavaghelutdha, Yesu nimwiichi, na Paulo nimwiichi; mira mu ko i? ¹⁶Mbepo uya mchafu voshi ya mndu. akavatolea vaghepunga mbepo akavakela nguju na ivakava. Niho vakaricha ifuma hena nyuma iya vakwe ruhu na vanmithirwe. ¹⁷Kindo kimanyika kwa voshe Vyahudi na Wayunani, nghevo verue Efeso. Vakaingiwa na vovosha mru na rina ya mndu umwi likivikiwa shia ikela. ¹⁸Kangi vengi va vava vairikilie vakacha na ivngame vakighamba mihiro mivichwa vahirire. ¹⁹Vengi valekyahira vughanga vakavunganya fitabu fya fyavo, vakafikea mothya ya kila mndu. Igheri vakifara vughuri vwa fitaba fyo nile virumbue hamsini elfu fya petha. ²⁰Hena ikyo kirero kya Mndumi kikatita mnu kila handu kwa ndhinya. ²¹Paulo ekinamalie ndima yakwe kwia Efeso, mbeho akamthongolea ighenda Yerusalemu iiria makedonia na Akaya, Akaghamba", Namighefika phfo, kyanjitara ni vone na Rumi " ²²Paulo akavarume vaghemwivaria vakwe vavi vaghnde Makedonia , Timotheo na Erasto nghevo valechi mtasha. Mira we weka akareghwa kandu Asia. ²³Igheri yo halafumire mwuhigho mrwe ipfo Efeso vandu vwa Njia yo. ²⁴Mtdhana umwi achiilaghwa Demetrio, Nghewe alechichemba thanamu tdha petha tdha ngoma Daima aleenderie vaghechemba findo vughuri vurwe. ²⁵Hena ikyo akavunganya vaghechemba findo vo akavavia , "Yeronyi muichi iku vughuri vu fuchiingira petha fwaa. ²⁶Mundevona na iichwa iku thina Efeso du lo mira haghwihi Asia Yoshe, Paulo u lee akyavalemba na ivaghalutdha vandu vengi . Akyaghamba iku haghireho ngoma ichichembwa kwa mavoko . ²⁷Thi ku vughuri vweru vwaleghwa du mira na nyumba ya ngame ndue ya kika Diana adahwa kangu airima iretdha vurwe vwakwe nghewe Asia na ithanga yoshe lichimtatha". ²⁸Vakinaichwe kwio, vakakwewa ni iding'a vakakava ngunga vakaghamba iku, Diana wa Vaefeso ni mrwe ". ²⁹Mri woshe ukaichua mwulugho na vandu voshe vakaricha vakaingia hena nyumba ya midetho , Aristariko vafumie Makedonia. ³⁰Paulo alechue aingie maghari ya vandu mira valoshi vakamringilia. ³¹Na kangu maofisa vengi va mkoa wa Asia ngheve vambwie vakwe vakamrumira mburi kwa ndhinya imlomba ku anaingia hena nyumba ya uvichetho . ³²Vengi valekyaghamba kwii na vengi kwio kwa ku vandu voshe vandelilika . Vengi varamanyi iku haniiki vavevarilie ³³Vayahudi vakafunya Iskanda bwang'a maghari ya vandu vakamkwera kaghu mothya ya vandu. Iskanda akavutdhira kuvoko kwakwe , ivakonya vandu. ³⁴Mira vekinamanyi ku we ni Myahudi, voshe vakakava ngunga kwa irwi limwi kwa thaa ivi, Diana miwe mrwe kwa vaefeso". ³⁵Karani wa mri akinavie vandu vatdhie, akavavia ku, "Imwe vomu va efeso , ni i araichi ku mri n wa Efeso ni mgheria hekalu ya Diana mrwe na picha iya ilegwihi ifuma kaghu? ³⁶Vonenyinku lee findo fi fyava fyo, fwashighwa futdhie na munaira kyokyoshe kwa fiasia. ³⁷Ang'u muileghe vandu va iha kitala na vaivie findo fya hekalu neri vamwiimbilie vo Ngoma yeru ndue ya kika ³⁸Hena ikyo kkole Demetrio na vaghechemba findo varwee lee vakyavalavia kindo kyo kyoshe, fitala fikeho na nalao vakeho. Na vavashtake kitalenyi. ³⁹Mira kole iwee haghire kyo kingi kukwashigha kitarire findo fingi fyachererwa hena chila. ⁴⁰Ni keni iku fuke hena hatari yeshaghwa hena mwuhughiko u wa ithanya. Haghire kivaie hena mwuhughiko u ho, na fwache ghirafwe ntdhuinya yefirerea. ⁴¹Akinawerere findo fyo, akavatharara vaghevungana

Chapter 20

¹Vulughu ikinathie akavailagha uaghefundishwa na ivadindisha. Nho ilaghanya akavuka ighenda Makedonia .
²Nawe ekinamalie iirilia mikoa yo akivadindisha vairikilie, akainghia Uyunani. ³Ekinaike haya mri iraru njama tdhikaphumwa kwakwe, ni vayahudi kigheri akikuvika nicha isafiri iiria baharinyi akighenda Shamu, hena ikyo akamua avwie airie Makedonia. ⁴Valeghendie nawe mpaka Asia ni sapafro, mwana wa Prho ifuma Berea ,Aristariko na Sekundo, voshe ifuma vairikilie vaVathisalonike, Gayo wa Derbe, Timotheo, Tikiko na Trofimo ifuma Asia. ⁵Mira vandu va valethongorieng'u na valekyafuvera kwiya Troa. ⁶Iiria Bahari ifuma Filipi mifiri ya mikate iranachacha ikinaire, hena mifiri itamu fukavafikia ipfro Troa .Fukaikaa ipfo mifiri mfungate⁷Na mfiri wevoka juma lia fulevungewe hamwi netha fubandue mkate, Paulo akagaya na Vairikilie. Alekyapanga ivuka ngama yakwe, hena kwio akathika igaya mpaka kio maghari . ⁸Haleghire taa nyingi hena kyumba kya kaghu, ngheho fulethengene hamwi⁹Haleghira mwirika umwi achilaghwa ntiko , iu aleikee hena idirisha kigheri Paulo akyafundisha kwa muda mwacha . akavwarwa ni mario akaghwa mbai ifuma ghorofa ya kararu.Akadodolwa apfwie. ¹⁰Mira Paulo akaghara mbai, akakughola we weka kaghu yakwe, akamshushutia . Niho ikarera, "Munapfwa ngoo, kwa iku akei"¹¹Niho akakwea Ghorofani, akabandua mkate, akaya . ekinagaye navo kigheri kyacha mpaka makunda icha akavuaka. ¹²Vakamwende nlwirika uya akei, vakanuliwa mnu. ¹³Ifwe fweka fulethongorie mothya ya Paulo kwa meli na fukaghenda Aso, ngheho fulepangie imwondoa Paulo iho iki nikyowe weka alekyashigha ihira , ang'u alepangie iiria bara. ¹⁴Ekinafufikie ipfo Aso, fukampakia hena meli fukaghenda Mitilene. ¹⁵Niho ifwe fukatka ifuma pfo, na mfiri wa kavi fukafika ughongo Iwa kavi Iwa kisiwa kya Kio. Mfiri waivaria fukafika kisima kya Samo, na ngama yakwe fukafikia mri wa Mileto. ¹⁶Ang'u nkyo Paulo alerumburie isafiri uria Efeso, netha anumia kigheri kyokyoshe hena Asia, kwa ku aleghire haraka ifika Yerusalemu fia vundu vwa ngathu ya Pentekoste , kole kilekyava we ihira kwio. ¹⁷Ifuma Mileto, akaruma vandu ipfo Efeso na akavailagha vaghoshi va Kanitha. ¹⁸Vekinafike kwakwe, akavavia, Imwe meka vanichi fundu mikwe kwenyu kigheri kyoshe ivokia mfiri wevoka nikinaivare iha Asia . ¹⁹Nimhiririe Mndumi kwa ikuduvisha yoshe na kwa mithori , na mavwathi ghanjidurie kwa kila tda Vayahudi. ²⁰Mwichi fundu thiralelekie imubirikira kyo kyoshe kia nghe kicha kwenyu, na fundu inyi nimfundishire boo na imukasha nyumba kwa nyumba. ²¹Muichi fundu inyi nikethene ivarunga Vayahudi na Vayunani hena mburi ye mgheluka Mrungu na imwirikilia Mndumi weru Yesu. ²²Luvaha, lolienyi, inyi nikiva ninamwirania mbeho mcha henandambi yeghenda Yerusalemu thiraichi findo fyachenjichia pho. ²³Mira mbeho mcha akyanjithithima hena kila mri na injivia minyororo na vwathi nifyo finjiverie. ²⁴Mira inji thiaririkana nyi iku maisha ghakwa kwa njia yoyoshe ghaghuri thamani kwakwa, netha mirime imalia ndambo yakwa na ndiima meighuhirie ifuma kwa Mndumi Yethu, ibirikira Injili ya mbonea ya Mrungu. ²⁵Na luvaha, lambaenyi, michi iku voshe hena vaya nileghendie ivabirikira vumangi, mwachenjivona kyamu he mwe ²⁶.Hena ikyo ninamuvia bro ithanyasi, iku thighirenyi hatia kwaa tdhkane ya mndu wowoshe. ²⁷Niko iku thilekie nyi imutangathia minulire yoshe ya Mrungu. ²⁸Hena ikyo, mukalolie ivuwe mweka na kaghu ya ibumba yoshe nghelo mbeho Aelie amvikie iniwe iva vanjama makulolie, muembie ibumba iya Mndumi, nghho alighurie kwa tdhakame ya weka. ²⁹Niichi iku, nikamichevuka, maghinga ghamningilia na vanaghira kuruma kuruma kwa ibumba. ³⁰Niichi iki, hata hena imwe mwaka , haghire vachecha na irera findo fivichwa, netha vavaduke vaghefundishwa vavaivarie vo. ³¹Hena ikyo mukulolie, Kumbukenyi iku miaka iraru, thirimienyi ileka imufundisha kila umwi wenyu mithori kio na mathaghari. ³²Naluvaha ninavavika kwa Mrungu na kirero kya mbonea yakjwe3, nghekyo kyairima imuagha na imunika ipala hamwi na voshe vavikiwe wakfu kwa Mrungu. ³³Thileshighenyi petha, dhahabu kana thori. ³⁴Muichi mwe mweka fundu mavoko gha ghanjinikie fia nghefyo mnashigha na fya vava valeke hamwi nanyi. ³⁵Hena findo fyoshe nilemuinikie mfwano thafundu kyamuta itasha vava varaghire hena ihira nchima na thafundu Kyamutara ikumbuka firero fya Mndumi Yethu, alerie, "Ni keba ifunya ikala ighulia". ³⁶Ekinamalie irera kwii, akapfurulia ndi akaomba hamwi navo. ³⁷Voshe vakafugha mnu na imghwia Paulo tdhingonyi na imbuthu. ³⁸Vakaingiwa ni mnekoneko ikila fyoshe fundu fwa kirero kija alevavirie iku na too vachemvona he kyamu kyakwe vo. Niho vakamthindikira ngilawenyi.

Chapter 21

¹Kigheri fukinalekane navo, na fufwathafiri iiria bahari, fukafia kando kamwi hena mri wa Kosi, na ngama yakwe fukafika mri wa Rodo, na ifumapho fukafika mri wa Patara. ²Fukinavone iyatolang'a ighenda Foinike, fukakwea fukathafiri. ³Fukinafike mothya ya kisiwa cha Kipro, fukaira ughongo wa kumtho, fukasafiri mpaka Siria. Fukamtdha ngilawa yeru hena nji wa Tiro, kwaku ipfo n8iho handu meli ighekyafunywa mijigho yakwe. ⁴Fukinavone vaghefundishwa fukaikana ipfo mfiri mfungate. Vaghefundishwara vakamvia Paulo iiria hena mbeho iku we anaivara Yerusalemu. ⁵Fukinachetimithe mifiri iya, ifwe fukavuka fukaghenda kyeru. Voshe hamwi, na vaka vavo na vana vavo, vakafuthindikira hena njia tdharu mpaka fukinafume bwang'a ya mri. Niho fukaduguta batenyi ya bahari, fukalomba, fukalaghana kila umwi. ⁶Fukakwea Meli, navo vakavwiahe kenyi kwavo. ⁷Fukinamalie ndambu yeru ifuma Tiro, fukafika Tolemai. Haya fukairikira vambwie, na iikaa navo mfiri umwi. ⁸Ngoma yakwe fukavuka fukaghenda kaisaria. Ifwe fukaingia kenyi kwa Filipo, mghebirikira wa Injili, nawe nile umwi wa vava mfungate, fukaikaa hamwi nawe. ⁹Mndu u aleghire vepfu bana birira valechirota. ¹⁰Fukinakae pfo kwa mifiri ilingakwii, mroti umwi ifuma uyahudi achilaghwa Agabo akaghara ifuma Uyehudi. ¹¹We, akacha kweru na akaondoa mkaondo wa wa Paulo, akakupfunga natho marende na mavoko weka na irera, "Mbeho aelie akyarera kwii," " Vayahudi va Yerithalemu vachempfunga mndu aree mkanda u, navo vachemnikia kwa vandu va kiithanga. ¹²Fukinaichwe mburi tdho, ifwe na vandu valeiikaa haya fukamlembalemba Paulo anakwea ighenda Yerusalemu. ¹³Niho Paulo akaghalutha, Mmwafugha iki, mmwafugha na injitenya na ngoo yakwa? Ang'u kwakwsa leka ipfugwa nike tayari hata ipfwia ipfo Yerusalemu fundu fwa irina iya Mndumi Yethu," ¹⁴Kwaku Paulo andelwa iirimia fiya fundemvia, fukaleka na irera, "Na kive fundu Mndumi afurie". ¹⁵Mfiri i ikinaire, fukaondoa yeru fukakwea Yeruthalemu. ¹⁶Vaghefundishwa vengi ifuma Kaisaria vaghfuvuaririe. vakamwende mndu umwi achiilaghwa mnasoni, mndu wa Kipro, mghegundishwa wa kala, fukaikaa nawe. ¹⁷Fukinafike Yeruthalemu, vambwie vakafughuhia na inuliwa. ¹⁸Ngoma yakwe Paulo akaghenda na ifwe kwa Yakobo, na vaghothi vishe valekeho. ¹⁹Fukinavarerie, akavavilia kimwi kimwi hena fiya nghefyo mrungu ahirire maghari ya vaithanga iiria nduma yakwe. ²⁰Kigheri vakiiramia fyo, vakamtogola Mrungu, imvia, Kuvoni, weru, haghire fiku filinga vandeirikilia hena Vayahudi; vo voshe vaghire ngwina yevwara sheria. Vaviliriwe mburi tdhapho, iku kukwafundisha vayahudi vachiikaa maghari ya mataifa ku valekane na mutha, naiku kukwavavia vanarina vana vavo na vanaivaria desturi tdha kala. ²¹Valeviriveku iwe, kuwalosha vayahudi vachiihaa maghari ya ve mathanga ilehaa na Musa, na ivavia vanarina vana vavo, navaivaria madikiro gha kala. ²²Ngetha kyashigha fuvike kwia? Ni hekika vaichwa iku ie kundecha. ²³Hena ikyo hira kuja ifwe fwekuvia luvaha. Fughire vandu bana navo valighie mma. ²⁴Vaondue vandu va na ukuehishe kweka hamwi navo, na uvahihie gharama tdhavo netha vairime ihaa mirwe yavo. Na kila umwi ammanyane iku findo vaviriwe hena mburi yapfu ni mongo. Vakimanya iku iwe nawe kuchiivaria sheria. ²⁵Mira hena mburi ya vamathanga nghevo wandeve vagheirikilia, fuandikie na ifunya maamoro ikiya, kyavatara iepa findo fifunyrwe sadakwa kwa ngoma, na tdhakame ifumie hena ikunyonga na ileka shinde. ²⁶Niho, Paulo akavaondoa vomu, mfiri wa kavi, akakuelisha weka hamwi navo, akaingia Hekalunyi, itangatha kigheri kya mfiri yekuelimisha mpaka sadaka kwa kila umwi wavo ifunywe. ²⁷Mifiriyo mfungate tdhikinafike ithia, Vayahudi vengi ifuma Asia vakamvona Paulo hena Hekalu, na make vangano vakakwea ni iding'a na vakamghalera mavoko. ²⁸Valekyanyamarika iku "Vandu va Israeli, futashenyi" Iu ni mndu uya achivafundisha vandu kila handu findo firakyaghenda na vandu, sheria na handu ha. Kangi andevaende Vayunani hena Hekalu na ihavikia najisi handu iha hachie. ²⁹Ang'u nikyo kwia kuvoka valemvonire Trofimo Mufeso akae nawe mrinyi, navo vakaghamba iku Paulo andemwingira hakalunyi. ³⁰Mri woshe ukathangarika na vandu vakaricha hamwi na invwara Paulo. Vakamfunya bwang'a ya Hekalu na milango iho iho ikafigwa. ³¹Ngheho vaghekyashigha invwagha mburi tdhika mfikia mrwe wa jeshi ya vagheria iku Yerusalemu yoshe indeichwa mtathara. ³²Haya akavaondoa askari na jemadari akarichilia ibumba. Vandu vekinamvone mrwe wa Jeshi na Askari vakaleka imkava Paulo. ³³Niho mrwe wa Jeshi akamfikia na akamvwara kuvoko na iamora apfungwe minyororo ivi. Akamvetha iku we ni i na ahirire iki. ³⁴Vandu vengi hena ibumba valekyabochoka iki na vengi kiya. Kwa iku Jemadari airime ivavia kyokyoshwe ang'u nkyo haleghire kelele akamoro Paulo aingirue voshi ya ngoma. ³⁵Luvaha ekinafike hena ngathi, akaondowa ni Askari fundu fwa mtathara wa vandu. ³⁶Kwa iku ibumba ya vandu limwivaririe vakinyamirika mvuthenyi u" ³⁷Kigheri Paulo akiendwe voshi ya ngome, akamvia mrwe wa Jeshi, "Nairima ikuvia kindo?" Mrwe uya wa jeshi akarera, Akalee, kuchirera kiyunani? lee iwe namba ku Mmisiri ³⁸Lee, kwamba iwe ku Mmisiri uya alethangolerie nasi na akaondoa magaidi fiku fina ipfo nyika? ³⁹Paulo akarera, Inyi ni Myahudi, Ifuma mri wa Tarso ya kilikia. layi ni raia wa Mri wa ngatho. Ninamulomba munjiirike nirere na vandu". ⁴⁰Kigheri Jemadari akinamnike mhusa,

Paulo akamka hena Ngathi na akafunya ishara kwa vandu kwa kuvoko kwakwe . Vandu vekinatdhie nicha, akagaya navo kwa kiebrania . Akarera,

Chapter 22

¹Veru na va natio wakwa, iranienyi ikukania yakwa na nalihira kwenyu luvwahe. ²Vandu vo vakinaichwe Paulo akayagaya navo kwa Kiebrania , vakatia . Akarera, ³"Inyi ni myahudi, nighiriwe mri wa Tarso ughonyo wa Kilikia , mira nitho merie hena mri uu, marendenyi kwa Gamalieli . Nilosherwe kwa iivaria njia ya keni ya sheria ta vapapa veru. Inyi nikudishire kwa Ruva , thafundundu imwe voshe mufwenene ithanya. ⁴Nimulidhire vwathi kwa njia ii mpaka ipfwa; nkava pfvunga vomi na vaka na ivakumba jela. ⁵Hata kuhani mrwe na vaghothi voshe vairima ifunya ushuhuda ku nileondorie barua ifuma kwavo vundu vwa veru vake Dameski, kwakwa inyi ighenda ndambo ipfwo. Kileke ku nivaende vandu Yerusalemu va njia iya kimetha vapfwungwe na ibulwa. ⁶Ikafumia ku haya nikehena ndambo nike haghwihi na Dameski, Kigheri kya mthaghari tivu kilanga kirwe kinafumia kaghu kikanwika na kikanjimwika. ⁷Nikaghwa mbai na nikaichwa irwi likyanjivia, "Sauli, sauli haniiki nkwanjikwera idinga? ⁸Nikaghaluta, Iwe ku ii Mndumi? Akanjivia, "Inyi ni Yesu Mnazareti,ngewe iwe nkwanjikwera idinga." ⁹Vaya nivekenavo vakivonire kilanga, mira vachwevo irwi ya wia avekyagaa na inyi. ¹⁰Nikarera, Nihire iki, Mndumi? "Mndumi akanjivia , Mka na uingie Dameski, ipfwo kwaviwa kila kindo nkyakutara ukuhire; ¹¹Thurimienyi ivona vundu vwa iaka ya kilanga kyo , niho nikaghenda Dameski kwa itikwa na mavoko gha vya niveke navo. ¹²Ipfwo nikathangana na mndu ailaghwa Anania, nile mndu avwere sheria na achiichwika mothia ya Vayahudi voshe varue pfwo. ¹³Akacha kwakwa, akamka mothia yakw na akarera , weru Sauli, uirime ivona . "Ikenda lia lia nikamvona. ¹⁴Akarera , Ruva wa vapapa veru andekuthaghua iwe uirime imanya ifura yakwe , imvona wia wa keni , na iichwa irwi lifumiehena mumu wakwe. ¹⁵Kwaku kwava shuhuda kwake kwa vandu voshe thafundu kuvonive na iichwa. ¹⁶Luvaha lee, nkwavara iki? Vukia, upatithwe, Ughethambwa thambi tapfwo irina yakwe. ¹⁷Akina vwie Yerusalemu, ake mtathinyi voshi, hence, nyumba ya mtatho kwa ikafumia nikanikwa ndoro. ¹⁸Nikamwona akinjivia , kadhana na ufume Yerusalemu fia , kwaku vakairikievo ushuhuda wapfwo vundu vwakwa. ¹⁹Nikarera , Mndumi, vo voka vaichi nivapfungie jela na ivakava vya valechikuchwa hena kila sinagogi; ²⁰Na nthakami ya stafano shuhuda wapfwo ikinakutwe, inyi nainyi nilemkie haghwihi na iirikia na nilekyaria thori ta vya valemvwaghie. ²¹Mira akanjivia ,Ghenda,kwaku inyi nnakuvuma ughende kua kwa vandu va mathanga. ²²Vandu vakamwirikia agaye vundu vwa kirero ki. Mira kamtungo vakaboka kwa nguju na irera, akie". ²³Iho vakiboka kwa ivwi , na ikumba kiluli na kaghu, ²⁴Jemedari mrwe akaamuru Paulo acndwe ibomenyi. Akaamuru avethwe kunu akiakavwa mishenye, kimetha we weka amanye ku ni haniiki valekyalontha kwio. ²⁵Handu hamwi naku valebohiwe na mighogho, Paulo akammbia akida wia alemki haghwihi nawe,Ngetha! ni keni kwenyu imkava mndu mbare ya Varumi arana nyanyiriwa?" ²⁶Akida wia akinaichwe virero fwo, akaghenda hwa jemedari mrwe na akambia, akirera, "Nkwashigha ihira iki? kwa ku mdu uu ni mrumi"! ²⁷Jemedari mrwe akacha akammbia , Njivia, kila iwe kumdu wa Rumi ?" Paulo akarera " Iyee. ²⁸Jemedari akamghaluta, "Ni kwaiiria petha nyingi nikyo kirumie nikanikwa uraia". Mira Paulo akammbia , inyini mrumi kwa ighirwa". ²⁹Iho vya vavendee ighenda ihemvetha vakavaka na vakamra igheri iyo iyo . Na jemedari nawe akaovoha , akinamanye ku Plaulo ni mrumi ,na kangi ampfwangie. ³⁰Ifiri uivarie, jemedari mrwe akashigha imanya ukeni ihusu mashituka gha Vayahudi kaghu ya Paulo. Hena kwio akamrughua fipfwunyo fyakwe akaamuru varwe va makuhani na ibaratha yoshe vathangane .Paulo akaendwe thini, na akavilawa maghari yavo.

Chapter 23

¹Paulo akavalolea nicha vandu va ibaratha na akarera, "Vandu veru, nikee mothia ya Ruva kwa ngoo njicha mpaka ithanya ". ²Kuhani mrwe Anania akavaghattha vaya vamki haghiihi nawe mumu wakwe. ³Niho Paulo akambia "Ruva akakava iwe, uvagha ufiriwe chkaa. Uikee inchunya nyiria kwa sheria , na iwe nlewaagitha nikavawe thevo kisheria?"⁴vaya vavemki haghiihi nawe vakarera, "Kwii nifundu nkawamwimbilia kuhani mrwe wa Ruva?" ⁵Paulo akarera, vandu veru , inyi thimeichi nyi ku iu ni kuhani mrwe . Kwaku kiandikiwe, kwarerapfwo uvichwa kaghu ya mghemkia vandu vapfwo".⁶Paulo akinavone ku ughongo lumwi lwa ibaratha ni Masadukayo na vengi Mafarisayo, akaboha kwa irwi irwe akarera, " vandu veru , inyi ni Mafarisayo, mthoro wa Mafarisayo; Nikyokindo niverie kwa ihubaha ivathirwa ya vandu kwa ngoma nikina nyanyiriwa navo".
⁷Akinamalie irera kwio, ikanania irwe likafumia maghari ya Mafarisayo na Masadukayo , ivungana likatana .
⁸Kwaku Masadukayo vachirera haghireho ivuka, malaika wala laghireho ngoo, mira Mafarisayo vachirera ifi fyoshe fikeho.⁹Ilwa irwe likafumia na vagheandika mata valeke ughonyo wa Mafarisayo vakamka na igaya , vakarera, funavona fwe kyokyoshe kivichwa hena mdu uu. Hu kole ngoo kana malaika aga iye nawe?" ¹⁰Igheri lifumire hoja ndue , mrwe wa majeshi akaovoha ku Paulo avebarwa firumbue ,rumbue ni vo, nikyo akagitha vanajeshi vaghare mbai na ihuduma kwa nguju ifuma kwa vanjama va ibaratha , na vakatika hena iboma.¹¹Kio kiivaririe Mndumi akamka haghwihi nawe na akarera, "Kunaovoha, kwaku kundenyikania ipfo Yerusalemu, hena ikyo kwafunya ushahidi hata ipfo Roma"¹²Kukinakye,Vyahudi mata vakaya mma ikuravia voka kwa voka . wakarera ku vakayevo kana inywa kyo kyoshe vo mpaka vamvwaghe Paulo. ¹³Haeghire vandu makuni ana na ikela valelighie mnia uu.¹⁴Vakeghenda kwa varwe va makuhani na vaghothi na irera, "Fukuvikie ifwe fweka hena mma mrwe, funaya kyokyoshe mpaka fumvwaghe Paulo. ¹⁵Hena kwio luvaha, ibaratha limbie jemadari mrwe amuende kwenyu, thaku mwaamua keyhi yakwe kwa keni . kweru ifwe fukuchembie nicha imvwagha kabla aranacha ha"¹⁶Mira mwana wa lumbiwe Paulo akaichwa ku haveghire njama, akaghenda akaingia iboma na akambia Paulo. ¹⁷Paulo akamwilagha akida umwi akarera, "Muondue mthoro uu kwa jemadari, ang'u aghire kirero kyembia".¹⁸Iho kicha akamwondoa mthoro wia akamtika kwa jemadari mrwe akambia," Paulo wia apfungiwe avenjileghe akanjivia nikuendie mthoro uu. Aghire kirero kyekwia.'¹⁹Jemadari wia mrwe akamvwawa kwa kwoko akaghenda nawe kambai , kamvetha, "Niikikyo nkwashigha injivia?"²⁰Mthoro wia akavera," Vayahudi vatene ikulomba umuende Paulo, ngama hena ibaratha thalia mbashigha imanya mburi takwe kwa ukeni. ²¹Mira iwe kunairikia kwa ku vandu makmi ana na ikela mvamkokovea. Vakilapithire vanaya kangi vananywa mpaka vamvwaghe. Hata luvaha wake tayari, vaverie iirikiwa ifuma kwapfwo.²²Niho jemadari wia mrwe akamleka mthoro wia akughendie , akinambie " kunambia mndu wowoshe ku kunjivirie findofi"
²³Akavailagha maakida vavi akarera vachembenyi askari maghana avi vaghende Kaisari na askari vaghekwea farasi makumi mfungate, na vaghetika mapfumu maghana avi, mwavuka thamu ya kararu ya kio. ²⁴Akavavia vavike tayari mnyama ngewe Paulo aghetumia na imtika mboa kwa Feliki Gavana . ²⁵Akaandika barua ifwenene kwii, ²⁶Klaudio Liwali mangi Feliki, ndekurerea. ²⁷Mndu uu alevirerwe ni Vayahudi kandu vamviwaghe, niho nikughenda hamwi na kikothi kya askari nikamkira ,nikinmanye mburi yo ku we ni mndu wa kirumi.
²⁸Nivekyashigha imaya ku haniiki vanithiteke, nikyo nikamtika hena ibaratha. ²⁹Nikavona ku avethitekwe vundu vwa mathiwili ghashevia yavo, wala ashitekwe hena kirero kyokyoshe kyava ku avwaghwe hang'u apfungwe.
³⁰Kangi kikamanyika kwakwa ku haghire nyama ahirirwe hena kwio kwa fia nikamruma kwapfwo, na ivaamuru vanithi teke ku waende mashitaka ghakwe mothia yakwa . vakalaghanyana".³¹Niho vathikari vaya vakairikia amri yo. vakamwondoa Paulo vakamtika Antipatri kio. ³²Mfiri auvarie, maaskari vengi vakavaleka vaya vakwerie farasi vaghende hamwi nawe, navo vakavwia ipfo ibomenyi. ³³Na vaya vaghekwea farasi vakinafike Kaisaria , na imnika liwali barua iya , vakamvika Paulo mothia yakwe.,³⁴Liluwa nawe akinaithone barua iya,akamvetha Paulo ku ufumirie injimbo iki, akinamanye ku ni mndu wa Kilikia, ³⁵akarera, Naakuivaria iwe vakamighecha vaya valuthiteke ," akaagitha avikwe maghari ya kitala kya Herode.

Chapter 24

¹Mifiri itanu ikinathie, Anania mtathi mrwe , vaghoshi vatare na mgherera ummwi achiilagha iertulo, wakaghenda kwiya , vandu iva vaendie mashitaka kaghu ya Paulo kwa gavana. ²Paulo akinamke mothia ya gavana, Tertulo akadulanga imnyanyiria, ha irera kwa gavana fundu fwapho fughire mborere nduwe, ; ilachika icha hena ithanga yeru . ³Bathi hena havache yoshe fuaguhia kila kindo kukyakhira. Muirikirire mheshimiwa Feliki. ⁴Mira thinakuchosha ikela niakutereva uiranie firero fidu hena fadhili tapfwo. ⁵Hena ikyo fundempata mndu iu mkorofi na andethababisha Vayahudi voshe ihira fivichwa ithangenyi. Kangi ni kiongozi wa mathehebu gha Vanazarayo. ⁶Na kangi aleghere ilivikia unajisi handu netathia hena ikyo fukamrwara. ⁷lisiasi, afisa, alechie na akamuondoa kwa nguju mavokonyi gheru, ⁸Ukamvetha Paulo hena findo fi, niho kwairima ijifundha ni kindo kikifumnyanyirilie. ⁹Vayahudi navo vakamnyanyiria Paulo vakirera iku findo fi nile fya keni. ¹⁰Liwali akinamgholeere kuvoko netha Paulo agaye, Paulo akaghaluka, Niichi iku hena miaka mingi kuvie mghekania wa ithangali na nianuliwa irera njek kwapfo. ¹¹Kuairima ihakika iku hana iraho mifiri ithidie ikumi na ivi idungia nikinakwee ighenda ightatha Yerusalem. ¹²Vekinanjikolie hena nyumba yetathia thibishene nyi na mndu wowoshe na thihireny fujo hena makutano , neri hena masinagogi heri voshi ya mri. ¹³Kangi vairimievo ihakikisha kwapfo mashtaka vamshiteke kaghu yakwa. ¹⁴Mira kyo niarera li kwapfo ya ku hena njia iya ngeyo vachiilagha dhehebu, hena nnjia iyo iyo niamhirira Ruva wa papa weru . Inyi ni mwaminifu hena fyoshe fike hena sheria na maandiko gha mroti. ¹⁵Nighire nguju iya iya hena Ruva ngetho hata vo navo vauverelea, icha kwa ikia ya vapfwie; hena voshe vaghire kitea na kangi varaghire kitea. ¹⁶Na hena ili, niahira ndima netha nive na iririkana liraghire hatia mothia ya Ruva na mothia ya vandu iiria findo fyoshe. ¹⁷Luvaha miaka mingi ikinairie nichie ighende lughenjo hena ithanga yakwa na kitonga kya matundu. ¹⁸Nikinahire kwii, Vayahudi valive va Asia vakanjikolea voshi ya ngathu ye elesha voshi ya nyumba ya mtatho haraghire ikundi ya vandu neri ghasia. ¹⁹Vandu iva ngevo kivavaie iva mothia yapfo luvaha li na varere kiya vakighire kaghu yakwa kole vaghire kirero kyokyoshe. ²⁰Kana vandu iva voka na varere ni ikotha liki valivonire kwakwa nikinamke mothia ya ibaraza ya Kiyahudi, ²¹There kwiyo kila kindu kimwi nikirerie hena irwi nikinamke maghari yavo, ni kwa liya ikrwa ya vapfwie imwe mwanjinyanyiria. ²²Feliki alekei aviriwe nicha hena njia akauahirisha makutano. Akarera, "Lisia Jemedari akicha thinyi ifuma Yerusalem nafunya maamuthi kaghu ya mashitaka ghenyu. ²³Niho akamuamrisha akida amrie Paulo, Kangi aghire nafathi na hanaghira mndu wevaleghea vambwie vakwe vanamghenja kana vana mtembelea. ²⁴Mifiri mitareikinaire, Feliki akavwia na Drusila mka wakwe ngewe Myahudi, akaruma amwilaghe Paulo na akairania ifuma kwa kwe mburi te irikilia voshi ya Kristo Yesu. ²⁵Niho Paulo akava akirera nae mburi ya kitea, iva na kiasi na hukumu ngeyo yaacha ,Feliki akaovoha akaghalua, "ghenda kua kwa luvaha, mira nikighira igheri nakuilagha. ²⁶Igheri iyoioyo, aletegemerie iku Paulo amnika petha hena ikyo alemwileghe kando kengi agaye nawe. ²⁷Niho miaka ivi ikinairie, Porkio Festo akava Liwali iondoa nafathi ya Feliki, Niho Feliki akashigha ijipendeketha hena Vayahudi, kwiyo akamra Paulo thinyi hena ilolewa.

Chapter 25

¹Niho Festo akinaingie hena jimbo iyo mfiri iraru ikinathie alegghendie akifumia Kaisaria mpaka Yerusalemu. ²Mhetatha mrwe na Vayahudi vava vamanyikie valendie firero fy e mghambie Paulo kwa Festo, na vategaiye kwa nguju kwa Festo. ³Na vakamlomba Festo avachwe vwathi hena mburi ta Paulo airime imwilagha Yerusalemu netha vairime imvwagha njiyenye. ⁴Mira Festo akaghaluka iku Paulo aleke kipfungonyi kwiya Kaisaria na iku we weka avwia ipfo fia. ⁵Alererie, "Hena ikyo vava ngevo vakyairima, vakyairima ighenda ipfo na iifwe kole haghire kindo kivichwa hena mndu iu, mwashighwa". ⁶Mifiri mnane yeikaa ikinathie kana ikumi iongorekie, akavwia Kaisaria. Na mfiri waivaria akaikaa hena kipfumbi kya hukumu na akarera kwa nguju Paulo andwe kwakwe. ⁷Ekinafike, Vayahudi ifuma Yerusalemu vkamka haghiri, Vakafunya fierero fingi ngefyo varairimie imanya iku ni fya keni. ⁸Paulo akadedema na irera, Thi kaghu ya ir8ina ya Vayahudi, thi kaghu ya hekalu, na thi kaghu ya Kaisaria, ni hirire fivichwa fi. ⁹Mira Festo aleshighie ijipendeketha hena Vayahudi, na kwiyo, nakwiyo akamghaluka Paulo hena irera, "Kivie kwiya kuashigha ighenda Yerusalemu inyanyiriwa na iny hena findo ifi ipfo?" ¹⁰Paulo alerie, "niamka mothia ya kifumbi kye nyanyiriwa kya Kaisari ngekyo niashighwa inyanyiriwa. Thivahirirenyi ikotha Vayahudi, thafundu iwe kuichi kindo kicha. ¹¹Kole ni kothia na kangi kole nihirire kindo kya njtikia kipfwa, thikaleghenyi ipfwa. Mirakyo kole ighambiwayo thi kindo kyo haghireho mndu airima injikabithi kwavo. Niamtereva kaisari. ¹²Festo ekinamalie igaya na baratha akaghalua, "kuamlomba Kaisari; kwaghende kwa Kaisari. ¹³Mifiri ikinathie, mangi Agripa na Bernike vakafika Kaisaria ihira mijunguluko imanyikie kwa Festo. ¹⁴Vekinaikae iho mifiri mingi, Festo akaende kethi ya Paulo kwa mangi, Akarera, "Mndu umwi alereghwie iha ni Feliki thaimghhefungwa (mghebohwa). ¹⁵Igheri nileke Yerusalemu Vaghetatha varwe na vaghothi va Vayahudi waleendie mastaka Kaghu ya mndu iu, kwakwa, navo vathere kaghu ya inyanyiriwa yakwe. ¹⁶Hena ili iny nilekavaghaluka iku thi miikalie ya varoma ifunya mndu hena ipendelea there kwiyo, mghenyanyiriwa aashighwa ighira nafathi yethanga na na vagemnyanyiria vakwe na ikukania kaghu ya mwandu tho. ¹⁷Hena ikyo, vekinache hamwi iha, thirimienye ivera, mira mfiri waivaria nileikee hena kipfumbi kye bnyanyiriwa na ighamba kwa nguju mndu itho avikwe voshi. ¹⁸Mfiri wa vashitaki vekinamke naishitakia, nigheririkene iku haghireho mashitaka marwe ghaendiwe kagbhu yakwe. ¹⁹There kwiyo valeakumbiaria firero filive hamwi nawe hena dni yavo na hena Yesu ngewe alepfwie, mira Paulo we arera iku akei. ²⁰Nilevie nipfungiwe thina irima ilolea mburi ii, na nikamvetha iku agenda Yerusalemu ighenyanyiriwa hena findo ifi. ²¹Mira kyo Paulo akinailaghe avikwe mbai ya vagheria hena iamua ya mangi, nileghambie aviakwe mpaka nikamimtika kwa Kaisari. ²²Agripa alegaiye na Festo, "nighefurie Kangi imuirania mndu iu." Festo, akarera, "ngama kwamwi rania." ²³Hena kwiyo ngama ya kwe, Agripa na Bernike valeghendie na nghathu nyingi; valeghendie hena ukumbi na mashuhuri va mri. Na Festo akinafunye aingitho, Paulo akaendwe kwavo. ²⁴Festo akarera, Mangi Agripa, na vandu voshe ngevo vake iha hamwi na ifwe, mumvoni mndu iu, jumuiya yoshe ya Vayahudi ipfo Yerusalemu na iha kangi vaashigha naivavie na vo vakava kilondho kwakwa iku anakia. ²⁵Nikavina iku ahirire we kyokyoshe ngecho kya mvika apfwe, mira hena ikyo amwi leghe Mangi, nileamurie imtika kwakwe. ²⁶Mira thighire kindo kimanjikie kyeandika kwa Mangi. Hena ikyo nindemuiende kwapfo, netha kwapfo iwe, Mangi Agripa niirime ivona kindo kyeandika mburi ya mwandu uu. ²⁷Kwa liya nivoni haghire ho maana imtika mghenyanyiriwa haraghire irora.

Chapter 26

¹Niho, Agripa akamvia Paulo, kundenikwa ruhutha ukukanie kwaka. Iho Paulo aghola kuvoko kwake akakunia kui. ²Niakuvona njeka inuliwa, Mangi Agripa kimetha nihire mwandu wakwa mothia yapfo ithanya kaghu ya mashitaka ghoshe gha Vayahudi. ³Netha, kwa liya iwe ni mghemanya wa iikalie gha Vayahudi na mathwali .Hena ikyo nialomba unjiiranie kwa irimilia. ⁴Keni, Vayahudi voshe vachi fundu nikei to vuthoro vwakwa hena ithanga yakwa ipfo Yerusalemu. ⁵Vanjiichi to kuvoka na vaashighwa iirikia iku niikee tha Mafarisayo, idhehebu lighire imkiwa kwa vukai hena dini yeru. ⁶Luvaha ni mki iha ninyanyirwe kwa liya inyi nighealambua kyaathe ngekyo Ruva aleighire na vapapa veru. ⁷Iki ni kyaathe ngekyo mbare teru ikumi na ivighatatha Ruva kwa nguju kio na mthaghari. Ni hena ikujili, mangi Agripa, iku Vayahudi vaanjishiki. ⁸Haniki wowoshe uya maghari yeru akyafikiri iku ni kimako hena Ruva ivavutira vandu vapfwie? ⁹Igheri limwi nigheririkene njeka iku nighehira findo vingi hena irina ya Yesu wa Nazareti. ¹⁰Nilehirire ifi ipfo Yerusalemu; Nighevanyanyirie vagheirikilia vengi gerethenyi na nileghire imkia ifuma kwa varwe vagemkia ihira kwiyo, na igheri vakyavwaghwa, nighekavie kura kaghu yavo. ¹¹Kando kengi nilevanikie athbu hena masinagogi ghoshe na nilegherere ivavika vaileghe miirikilie yavo. Nileghire iding'a mnu kwa kaghu yavo ha nilevatangirie hena miri ya vughenyi. ¹²Igheri nileke niyahira ifi ,nileghendie Dameski, ni kiva nighire imkia mburi ifuma kwa vagemkia varwe, ¹³nikiva njia igheri ya mthagari, nilevonire kilanga ifuma kaghu kwa Ruva ulevie mkai ikela ruva na ulewakie ifujunguluka inyi na vandu valeke hena ndamba hamwi na inyi. ¹⁴Ifwe voshe fukinaghwe mbai, nikaichwa irwi likirera na inyi likirera, hena higha ya Kiebrania ; Sauli, Sauli!Haniki kuanji lithavwathi? Ni kindo kikongome kwapfo ikava iteke mchokoo. ¹⁵Niho nikarera, Iwe ni itho, Mndumi? Mndumi akaghalika, "Inyi ni Yesu ngewe kuanji lithavwathi. ¹⁶Luvaha vukia umkekwa marende ghapfo; kwa liya hena ikuthudi ili inyi nindevonekana kwapfo, nindekuthaghua iva mhiri na iva shahidi kaghu mburi iti kuichi injihuthu inyi luvaha mburi naghekurora ipfo mothia; thaingi. ¹⁷Nakukira ifuma hena vandu na vandu va mathanga ngevo niakuruma, ¹⁸irughua mitho ghavo na ivafunya mmenyi ighenda hena kilanga na ifuma hena nguju tashetani va maghalukie Ruva ; kimetha vairime ighuhia ifuma kwa Ruva ithamehewa thambi na urithi ngetho nivaniikie vaya nivatengie hena miirikilie ike kwa kwa ¹⁹Hena ikyo , mangi Agripa, thiirimienyi ikonda ivona ya kaghu. ²⁰Mira, hena vaya vake ipfwo Dameski kuvoka , na hena Yerusalemu na iyhanga yoshe ya Ydea, na kangi hena vandu va mathanga, ghengi, nilebirikire iku vatenye mri na imghalukia Ruva, vahire mihiro ifwe nene na itenya mri yavo. ²¹Hena ikyo vayahudi valenjivwere hena nyumba ya mtatho vakaghera injivwagha. ²²Ruva anjighenjere mpaka luvaha, hena ikyo niamka na irera vuonwa hena vandu va maghari na kwa vandu varwe kaghu ya vaya ngevo varoti na Musa valererie ghafumia na thikivungiyo, ²³iku Kristo nilathima ayavwathi na avawe voka ifuma hena vapfwie na irera kilanga hena Vayahudi na vandu va mathanga. ²⁴Paulo akinamalie ikukania Festo alererie hena irwi irwe, Paulo, iwe ni mghecheghera! ithoma yapfolindekuvika uve mghecheghera. ²⁵Mira Paulo akarera Inyi thi mghechegheranyi inyi ni mndu wa kaghu Festo, mira kwa nguju niarera firero fya keni yoka. ²⁶Kwa liya mangi aichi, hena kwiyo niarera hena kwa irughuliwa yakwe, kwa liya ni kididi iku haghireho kyokyoshe kithughenwe wakwe; kwa ku ili li hirirwe pembenyi. ²⁷Ngetha, kuirikilie varoti Mangi Agripa? Niichi iku kuirikilie. ²⁸Agripa akamvia Paulo, hena igheri ighwihi kwairima injirunga inyi na injivika nive Mkristo? ²⁹Paulo akarera, "Niamlomba Ruva iku, hena igheri ighwihi kana yacha, thi iwedu, mira kangi voshe vanjiichue ithanya; vave thainyi mira haraghire minyororo ya gerethanyi". ³⁰Niho mangi aghemkie, na liwali na Bernike kangi, na vaya valeikee hamwi navo, ³¹vekinavuke ukumbinyi, vakagaya voka kwa voka na irera , "Mndu uu agheashighwa we kipfwa kana kipfungo," ³²Agripa akamvia Festo , "Mndu u`u agheirima ivi kwa bila ipfungwa kole aragheveghie rufaa kwa Kaisari".

Chapter 27

¹Vakinavavie iku fuashighwa futhafiri kwa mringa ighenda Italia, vaghemkabidhirie Paulo ivaghepfungwa vengi ifuma kwa afisa umwi wa jeshi ya Kiroma aghechilaghwa Julio,wa Kikosi kya Agustani. ²Fukakwea meli ifuma Adramitamu, ngeyo ileathafiri mbarinyi ya pwani ya Asia .Hena ikyo fukaingia eve .Aristaka afumie Thesalonike ya Makedonia akaghenda hamwi naifwe .³Mfiri wa ivaria vuka vika nanga hena mri wa Sidoni, iho handu Julio alemhiririe Paulo kwa imkaribisha nicha na akamuirikia ighenda kwaa vambie vakwe igheghuhia ukaribisho mcha kwavo. ⁴Ifuma iho fukaghenda eve fukathafiri ijunguluka kithiwa kya Kipro ngecho kileuringilirie mkuta, kwa liya mkuta ugheafuivaria. ⁵Fukinamalie ithafiri hena mringa uleke haghui na Kilikia na Pamfilia, fukacha Mira, mri wa Lisia. ⁶Haya afisa uya wa jeshi ya Kiroma, akaikolea meli ifuma Alexandria ngeyo ileathifiri ighenda Italia. Akafukwera voshi yakwe.⁷Fukinamalie ithafiri mboamboa hena mifiri mingi na kakenda fukava fundefika kwa vwathi haghwihi na Kinidas, mkuta urafuirikie he ighende, njia iyo, hena ikyo fukathafiri mbrinyi ya kinje kya krete fukikuringa na mkuta, ukiyalambuana na Salmone. ⁸Fukathafiri mbarinyi iya pwani kwa vwathi vurwe, mpaka fukafika handu hachiilaghwa Fari Haveni ngeyo ike haghwihi na mri wa Lasi.⁹Fleondoria ikenda lingi mnu, na ni ikenda ya Vayahudi ipfunga lighevie liirie, na luvaha ni ndengaiendelea ithafiri. Hena ikyo Paulo afukanya, ¹⁰na Irera , "Vomi , niavona ndambo ngeyo fuashigha fuiondoe yava na kindo kivichwa na hathara fwa, thi kwiyo du na mijigho na meli, ,mira kangi na mifiri yeru. ¹¹Mira afisa wa jeshi ya Kiroma akamwii iranania mnu mrwe wakwe na mweni wa meli, ikela findo fiya ngefyo vilegaiwe ni Paulo.¹²Kwaliya bandari iraghire thehemu njicha yeikaa igheri ya mbeho, vengi vakarera futhafiri ifuma haya netha kwa njia yoyoshe fukairima iu fikia mri wa Foinike , fuikae haya igheri ya mbeho. Foinike ni bandari ipfo Krete, na ialambua Kaskazini mashariki na Kusini mashariki. ¹³Mkuta wa kusini ukinadunge ighenda mboamboa vakafikiri vandepota kiya ngecho valevia vaakishigha. Vakaduka nanga na ithafiri mbarinyi ya Krete haghwihi na pwani.¹⁴Mira hena ikenda ighwihi mkuta mkai uileghwe ,Wa kaskazini mashariki, udunga ifuka va ifuma ughongo lwa kavi lwa kithiwa. ¹⁵Igheri meli ikinalemiwe na iherwa iu kela mkuta , fukairikianana hali iyo, fukathafirishwa nitho. ¹⁶Fukaricha iiria uya ughongo ughearingilia mkuta wa Kithiwa kichiila ghwa Kaunda ; na hena vwathi mnu fukafanikiwa ii kira ngilawa.¹⁷Hena ikyo valeidukie, meli kwa ipfunga mghogho. Vakaovoha iku fugheirima ighenda hena ieneo ya mthangalala fwa ipfo Syiti, kwa ikyo vakaghata nanga valeendesherwe mbarinyi. ¹⁸Fulekaviwe kwa nguju mnu ni dhoruba , hena ikyo mfiri waivaria vaghekwea melinyi vakadunga ikumba mijigho ifuma melinyi.¹⁹Mfiri wa kararu, vaghekwea melinyi vakadunga ifunya mringa kwa mavoko ghavo voka . ²⁰Igheri yo ruva na nondo fiirimiefyo ifurora kilanga hena mifiri mingi, henakyo dhoruba nduwe ighefukavie, na ikuji iku fwakirwa likareka.²¹Mifiri ikinaire vakava vaghendie ikenda yacha varalighie kijo, iho Paulo akamka mghari ya vaghekwea meli akarera, "Vomi mgheashighwa munji ivarie kangifugheedukafwe nanga ifuma Krete netha fughire ifi fivichwa na findo ikondeka. ²²Luvaha niamvikia ikuji muvware ngoo ang'u haghirehi ireta miikalie hena imwe, thari ikondeka meli du.²³Hena ikyo kikinaire malaika wa Ruva ngewe itho Ruva inyi ni wakwe na ngewe niamlomba kangi - malaika wakwe alemkie mbarinyi kwakwa, ²⁴Nai "Kunaovoha Paulo Lathima mke mothia ya Kaisari, na lolea, Ruva hena vucha vakwe akunikie iva voshe ngeve vaathafirihamwi naiwe. ²⁵Hena ikyo vomu , kunikenyi ikuji kwa nimirikilie Ruva iku kyava tha fundu nigheviwe. ²⁶Mirakyo ni lathima fuvaviwe kwa ikavwa hena vithiwa fidu"²⁷Ikinafike kio ikumi na kana, fukina fuaendeshwa ipfo na ipfo hena eve Adratik, tha kio kya manane vaghetika meli vakaririkana iku vagheke aghwihi mbarinyi ya mringa. ²⁸Valeondorie mathara hena ipima vwachwa vwamringa na vakavona mita makumi araru na mtanda tu hena igheri ighwihi vakapima he vakavona mita makumi avina mfungate. ²⁹Valeovohie kuvoka iku vairima ituna mshararabwe, haena ikyo vakaghata nangainya ifuma hena ughongo we vika nanga niho vakatereva iku ikero lichefia. ³⁰Vayavaghekwea melinyi vakava vaashigha thafundu ye ileka iya meli kangi valeghatire mringenye nanga .njidunjidu tekira miikalie, vakakuvika iku vaakumba nagga ifuma ughongo lwa mothia ya boti. ³¹Mira kyo Paulo askari uya wa jeshi ya Kiroma na vya askari, "Mwairima mwe ika thari vandu iva vareghwe hena meli". ³²Niho vya askari vaka rumbua mighogho ya boti iya ikareghwa iondoliwe ni mringa .³³Igheri kilanga kya ikero kikinadunge ifumilia, Paulo akavatereva voshe nanga vaghelighie kadu. Akarera, "Tu ni mfiri wa ikumi na kana muavera bila iya, munaya mwe kindo. ³⁴Hena ikyo niamutereva , muondoe kijo kadu , hena liya ii ni kwa iku imwe mukie; na haghireho hata unjwii haimwi hena mirwe yenyu wareka. ³⁵Ekinamalie irera kwiyo, akaondoa mkate akamvia Ruva na havache mothia ya mitho gha kila mndu .Niho akaubandua mkate akadunga iya.³⁶Niho voshe vakanuliwa ngoonyi na vo vakaondoa kijo. ³⁷Fuleke vandu 276 voshi ya meli. ³⁸Vekinaye kijo kitoshere , vakaivika meli iya ikararuka vekinakumbe ngano voshi ya eve.³⁹Hekinave mthaghari varai mbarinyi ya ringa mira vakavona ughongo uva bwang'a ya mringa iingirie mringenye igheghire mathangalala mwingi. vakaiviana kole vairima iendesha meli ighenda iho. ⁴⁰Hena ikyo vakatilegetha nanga vakatira evev. Hena igheri iyoiyo vakalege

tha mighogho ya tanga kangu vakaivutira ughongo lwa mothia hena igholekea hena mukuta , kwiyo vakaghenda hena ughongo lwa mthangalala fwaa. ⁴¹Mira kyo vakacha handu ngeho mikondo ivi ya mringa ichithangana , Kangu meli ikaghenda hena mthangalala. Ughongo luya mothia meli ikudunga itenyika hena liya hagheghire mkuta mkai. ⁴²Mpango wa askari vya nile iku ivavwagha waghepfungwa , netha iku hanaghira ngewe agheogegelea na iricha . ⁴³Mira askari uya =wa jeshi lya Kiroma aleashigha imkira Paulo ,hena ikyo akaumta mpango wavo, akavavia hena nguju vya ngevo vaairima iogelea, vatole kwandha ifuma melinyi vafume batenyi. ⁴⁴Niho vomi vengi vaivaria , vengi kaghu ya firumbue fya mbao na vengi kaghu ya findo fingi ifuma hena meli, Hena njia ii ikafumia iku voshe fukavika mboa batenyi.

Chapter 28

¹Fukinafitwe mboa, fukamanya iku kithiwa kialaghwa iku Malta. ²Vandu vachiikaa haya thiku vafunikie ikaribishwa liya fulichivirie du ifwe, mira valelwashire moro na ifukaribisha voshe , kwa liya haleghire mwera na mbeho ighekyaaendelea haya. ³Mirakyo Paulo aghevungenye mjigho wa ngwi na iuvika moronyi, njoka njidu ighire vuthungu ika vuma hena ngwitia kwa thababu ya ndughuri iya na ika kuoghothea hena kuvoko kwakwe. ⁴Vandu vachiika haya vekinavone mnyama uadengenda ifuma hena kuvoko kwakwe, vakaviana voka kwa voka, "Mndu u'u keni ni mghev wagha ngewe arichie eve mira keni iamwirikilia yo iikaa." ⁵Mira we akamkumbilia mnyamatho hena moro na apatiewe konda yoyoshe. ⁶Vo valemrie afimbe kwa homa kana aghwe fia na ipfwa. Mira vekinamlolie hena igheri yacha na ivona iku haghireho kindo ngecho thi liya vachivirie kwakwe valeghalutire mariri kano ghavo na irera nile ruva. ⁷Bathi handu haya haghwihi haleghire (teri) mbai ngeyo nile mari ya mrwe wa kithiwa , mndu alechi ilaghwa Pablio. Alefu karibishire na ifutudha hena mifiri iraru . ⁸Ile fumilirie iku papa wa Pablio alevqwerwe ni homa na vuwaji vwefwaka . Paulo akinamghendie, akatereva , akavika mavoko kaghu yakwe, na imnura. ⁹Igheri ili likinafumie, vandu vengi haya kithiwenyi valekya lwaa navo vakaghenda na vakanurwa. ¹⁰Vandu vakafuheshimu hena heshima fwa. Fukinave fuajiaandaa ithafiri, Vakafunika fiya fukiyafishigha. ¹¹Mifiri iraru ikinathie fukathafiri voshi ya meli ya Iskanda ngeyo ile Kaviewe mbeho iho kithiwani, nayo vaghemkia vakwe nile mndu na wavo mapacha. ¹²Hena ikyo fukava fundemka hena mri wa Sirakusa ,fuleikee haya mifiri iraru. ¹³Ifumia hayan fukathafiri fukafika hena mriwa Regio. Mfiri umwi ukinathie mkuta wa kusini ughfumilirie fia , na mifiri ivi yekinathie fukafika hena mri wa Putoli. ¹⁴Ipfwo fukavakolea vandu vatare vandu navavo na fuka vakaribisha ikaa navo hena mifiri mfungate. Hena njia ii fukacha Rumi. ¹⁵Ifuma ipfwo vandu vaya , vakava iku vandeichwa mburi teru, vakacha ifughuhia ipfwo ifuva lwa Apias na Hotel itharu. Paulo akinavavone vayavandughu akamvia Ruva nahavache akakudidisha na ikunika ikuji. ¹⁶Fukinaingie Roma , Paulo akanikwarutha yeikaa weka hamwi naaskari aghekyamria. ¹⁷Bathi mifiri iraru yekinathie Paulo akavailagha hamwi vagheavathongelea hena Vayahudi . Vekinache hamwi, akarera kwavo , "Veru hamwi na iku thi hirirenyi ikotha yoyoshe hena vandu iva kana ivahirira therefo hena findu fitarire fya vapapa veru vafuthongolerie, nilefunyirwe tha mghepfungwa ifuma Yerusalemu mpaka hena mavoko gha Varumi. ¹⁸Vekinamalie injivetha, vakashigha injileka huru hena liya haleghireho kindo kwakwa inyi kikianjivika niathibiwe ipfwa. ¹⁹Mirakyo vaya Vayahudi vekarere kirungi kya macha gavo ,nilearirikana irumbua rufa kwa Kaisaria , ngeho harevie kangi iku niaende mashitaka kaghu ya ithanga yakwa. ²⁰Hena ikyo hena ivegha rufaa yakwa , nikyo nikatereva ivavona na iagaya na imwe.Ni hena liya kiya ngecho Israel agheghire nguju henaikyo, ni ghepfungiwe ni kipfungo iki. ²¹Niho vakamvia , "funairimafwe ighuhia barua ifuma Yudea kikyakushigha iwe neri haghireho wenyu alechie na ifunya taarifa kana irera kirero kyokyoshe kivichwa hena iwe . ²²Mirakyo fuashigha iichwa ifuma kwapfwo iku kuaririkana ikikiashighwa ifio ili ya vandu iva, hena liya manyikie kweru iku kiaganywa therefo kila handu. ²³Vekina vikwe ughongo hena we, vandu vengi mnu valemchirie handu aghechikaa. Akarera kindo kiya kwavo ifunyuonwa kitarire vu mangi vwa Ruva . Alegherere ivvilia kwsa ivalemba lemba immanya Yesu, hena njia toshe ivi ifuma hena sheria ta Musa na ifuma hena varoti, idungia ikero mpaka kyavukwau. ²⁴Vandu vatare valeirimie ielewa kitarire findo fiya filereriwe, igheri lingi valeivikilie vo. ²⁵Vekina iirikiliana voka kwa voka , valevukie Paulo ekinamalie irera kindo kimwi, Mbeho mcha alererie kindo kicha iiria Isaya mroti hena papa venyu. ²⁶Alererie, "Ghenda hena vanduva urere, "Kwa marwi ghenyu mwaichwa, mirakyo mwaelewamwe; Na kwa mitho ghenyu mwavo na mira mwamanyamwe. ²⁷Hena liya ngoo ta vandu iva tighighire nguju to, marwi vwathi, vafingie mitho ghavo; netha iku vanamanya hena mitho ghavo, na iichwa hena marwi ghavo, naimanya hena ngoo tavo, na ighaluka he nanigheevanura". ²⁸Hena ikyo, muashighwa imanya iku ikirwa li ya Ruva utikiwe hena vandu va mathanga , vandu va mathanga , na vairanilia". ²⁹Igheri agherera mburi ti vayahudi valevukie, vakiva vadelemanu kirwe maghari yavo. ³⁰Paulo aleikee hena nyumba yakwe ye pangisha hena miaka yoshe ivi, na alevakari bishire voshe valechie kwakwe. ³¹Alekei avavilia vumangi vwa Ruva naalekeava losha mburi ta Mndumi Yesu Kristo hena nguju yoshe. Haghireho amringhililie.

Romans

Chapter 1

¹Paulo, mndumi wa Yesu Kristo, aileghwe iva mrumwi, na akajimbikwa kwa mburi ya injili ya Ruva. ²Injili ii niyo ileahidiwe kala iiria manabii vakwe hena maandiko maelie. ³Ni ihuthu mwana wakwe, aleghiriwe ifuma lukolo lwa Davidi kwa jinsi ya mwiri. ⁴We aletengethwe ifuma mwana wa Ruva kwa nguju ya mbeho mcha kwa ufufuo wa vaphie, Yesu Kristo Mndumi weru. ⁵Iiria hena we fupokevie mbora na urumwi kwa iichwa ya miirikilie maghari ya vakaaminire voshe kwa mburi ya irina yakwe. ⁶Maghari ya iva varaaminiye na imwe muileghwe muve va Yesu Kristo. ⁷Barua i ni kwa voshe vake Rumi, vafuriwe ni Ruva, vaileghwe vave vandu vaelie. Mbora na ive kwenyu, na mborere ifuma kwa Ruva papa weru na Mndumi Yesu Kristo. ⁸Luvaha, namshukuru Ruva wakwa hena Yesu Kristo kwa mburi yenyu voshe, ang'u miirikilie yenyu iyabirikivwa hena ithanga ithima. ⁹Kwa liya Ruva shaidi wakwa, uya niamhirira kwa ngoo yakwa hena injili ya mwana wakwe, vundu niaendelea hena ivararera. ¹⁰Mifiri yoshe nichionba hena thala takwa ku kwa njia yoyoshe mwisho nipate ighira ifanikiwa kwa kikundire kya Ruva hena icha yenyu. ¹¹Hena icho nichue macha, imuvona nesa niivime imum kwa imwe fiugho mata vya ngoonyi, niivime ivadindija. ¹²Mira naveralea inikwa ikuji ngoonyi ghamwe na imwe, kwa mburi ya miirikilie ya kila mmwi weru yenyu na yakwa. ¹³Luvaha, vandughu, thashighanyi muvare imanya ku, kando kengi niku thudivie icho kwenyu, mira nndeleghe mpaka ithanya. Nilekyashigha kwii netha gharire ndunda kwenyu vundu kikeho hata maghari ya vandu vya kiithanga. ¹⁴Nalaviwa na Vayunani na vaghenyi navo, vakagharie na mafire. ¹⁵Hena ikyo, kwa upande wakwa, niketayari itangatha injili kwenyu na imwe muke ipho Roma. ¹⁶Hena ikyo thikavonienyi iraghwa injili, kwa ku ni nguju ya Ruva yeende ikirwa kwa kila airikilie, kwa Myahudi kwanza na kwa Myunani nawe. ¹⁷Kwa liya haki ya Ruva idhihirishwe ifuma, miirikilie hata miirikilie, vundu kiandikiwe, "Mgheishi kwa haki aishi kwa miirikilie." ¹⁸Hena ikyo iding'a ya Ruva lindemanyishwa iduma kaghu kwa Ruva vundu vwa ireka na wa fivichwa fyoshe fya vandu, ambovo kwa njia ya vuvichwa vukalele vachithughara keni ya Ruva. ¹⁹Iki ni kwa liya, fyoshe fyairima imanyika vundu vwa Ruva firughukie kwavo. Kwaku Ruva andevamanyisha. ²⁰Ang'u mburi takwe tirachivonikana nicha, tindeva wazi tangia ivumbwa ya ithanga. Tichieleweka iiria findo fivumbiwe. Findofi ni nguju takwe ta telele na asili ya Ruva. Matokeo ghakwe, vanduva vyaghirevo udhuru. ²¹Iki ni kwa liya, ingawaje valeichi ihusu Ruva, valechimheshimuvo tha Ruva, wala valechimnikavo shukrani, badala yakwe vande va vupumbavu hena madunganyo ghavo, na ngoo tavo tighire ieta, tivikiriwe mma. ²²Valekuileghe ku vakagha vie, mira vakava mafire. ²³Valeubadilishire utukufu wa Ruva araghire vuvichwa kwa mfano wa sura ya binadamu aghire uharibifu, na ya ndeghe, ya vanyama maghire marende ana, na ya fiumbe fyabulutika. ²⁴Hena ikyo Ruva alevalekie vaivarie tamaa ta ngoo tavo la uchafu, kwa miiri yavo ifedheheshwe baina yavo. ²⁵Nivo vaghalutire keni ya Ruva mongo, na kangi valechitatha na ihirira fiumbe badala ya mgherumba, astahiliye isifiwa telele. Amina. ²⁶Kwa mburii, Ruva alelekie vaivarie tamaa tavo ta iraghwa kwa liya vava valebadilishire matumithi ghavo gha asili kwa kya kike kibanga na asili. ²⁷Kuyo kuyo, vandu va kika, na iakwa tamaa kati yavo voka, iva ni lee vandu vakiumi valechihira na wandu va kiumwi vavee firavatarire, kangi valepokerie adhabu ifwenene na vuvichwa vwavo. ²⁸Kwa ku valemleghe Ruva hena madunganyo ghavo, alevalekie vaivarie kariotho thavo tiravie, vahive findo firafaie. ²⁹Vaichurwe ni fivichwa fyoshe, tamaa, vaichurwe ni funu, ivwagha, ilwa, ilemba, na dhamiri mbichwa. ³⁰Vaya navo ni vaghelinganya, vaghelembetera, na vagemchukiwa Ruva vaghire vurugu, kiburi na ikukwera. Voni vaghetunga fivichwa kangi varachivaichwa vathima vavo. ³¹Vaghirevo madunganyo, varachi chiaminika, varaghire ifura ya asili, na varaghire huruma. ³²Vaeleriwe kanuni tha Ruva, ku vandu vaghehira findo fya mbareyo vakyastahili kiphwa. Mira thiku du vakyahira mambo gho, kangi vakyairikiana na vaghehira mambo gho.

Chapter 2

¹Hena ikyo kughire kyakuringilia iwe kuchihukumu, kwaku hena ghaya kukwa hukumu vengi kukwa kuingira kweka hena hukumu. Ang'u iwe kukwa hukumu kuchihira findo ifyo ifyo. ²Mira fuichi ku hukumu ya Ruva ni ya keni kaghu yavo vahira findo fyo. ³Mira iwe ririkana iki, iwe ngewe kukwa hukumu vachihiira findo fyo hamwi na ku na iwe kuchihira findo ifyo ifyo. Ngetha kwaepa hukumu ya Ruva? ⁴Kana kukwadunganya kadu mnu kaghu ya vucha vwakwe, ichelwa ya adhabu yakwe na irimilia yakwe? Kana kuichi pfo ku vucha vwakwe vuwashighwa fumulotie hena toba? ⁵Mira kwa kadiri ya vukuji wapfo na kwa ngoo yapfo uraghire toba vakuvikia voka akiba ya iding'a ya mfiri uya welihira idinga, yaani mfiri uya werughuliwa wa haki ya Ruva. ⁶We amlia kila mndu kiringanyo kienene na mihiro yakwe: ⁷hena vya kwa idinda ya mihiro yavo micha vandeshigha nguma, shima na irakondeka, avanika ikia telele. ⁸Mira hena vya vakufurie voka, varachiichwa kwari mira vachihiira makombero, iding'a ikai lichie. ⁹Ruva aende msononeko na vwasi hena kila nafsi ya mndu wa mathanga ahirire fivichwa, ivoka kwa Myahudi na kwa Myunani nawe. ¹⁰Mira nguma, shima na mborere fyacha kwa kila mndu ahira mihiro micha, ive kwa Myahudi na kwa Myunani nawe. ¹¹Angu kwa Ruva haghire upendeleo ho. ¹²Kwa ku thafundu vengi vakothie bila sheria, na kole fundu vengi vakothie iivariana na sheria, valachilwa kwa sheria. ¹³Angu thi vaghearania sheria vaghire kitea mothya ya Ruva, thereku ni vachiivasia vatarirwa kitea. ¹⁴Kwa ku vandu wa Mathanga, ngevo varaghire sheria, vachihiira kiki asili findo fya sheria, vo vande vya sheria kwa nafsi tavo, hamwi na ku vo vaghire sheria vo. ¹⁵Hena iki vakyarora kumihiro ngeyo iyatarwa hena mujibu wa sheria fiandikiwe voshi ya ngoo tavo. Thamiri tavo nato titavareria vo, na maririkano ghavo vovoka ghachivalaha, kana ivaria vovoka ¹⁶na kangi hena Ruva. Ifi vyafumia hena mfiri ngetho Ruva atihukumu mbitho ta vandu voshe, tha fundu na injili yakwa, kwa njia ya Yesu Kristo. ¹⁷Fughambe ku kukwa kwiilagha iwe kweka Myahudi, amki hena sheria, kava ngululu kwa ikubaha hena Ruva, ¹⁸fimanye fifurie fyakwe, na findo firafwene ne nafyo, baada yeagithwa ni sheria. ¹⁹Na fughambe ku kughire nguju iwe kweka ku mrongori wa varachivona, kilanga wa vya vake mmenyi, ²⁰msahihishaji wa mafire, mloshi wa vana, na ku kughire hena umanyi wa elimu na kwari. ²¹Bathi iwe kuchibirikira vengi, ngetha kuchikulosha kweka pfo? Iwe kuchibirikira ithaiva, ngetha iwe kuchiiva? ²²Iwe kuchighamba kunashinda, ngetha kuchishinda? Iwe kuvihiriwe ni ngoma, ngetha kuchiiva hekalunyi? ²³Iwe kuchikubaha fundu fwa sheria, ngetha kuchimraghwisha Ruva hena ikonda sheria? ²⁴Kwa ku "rina ya Ruva linaraghwishwa kati ya vandu na mataifa kwa vundu vwenyu," savundu kiandikiwe. ²⁵Kwa maana Irinwa kweni kwafaa kole ukatimitha sheria, mira kole iwe kura mtimitha sheria, irinwa yapfo kwava ni ithairinwa. ²⁶Henaikyo kole mndu arariniwe endelea ivwara sheria, ngetha irarinwa kwakwe kuka tarwe tha ku ariniwe? ²⁷Na uya arariniwe kwa asili akakuhukumuwe kole sheria? Akyavaria iki ni kwa ku kuure maandiko ghaandikiwe kwio ni urino mira bado ku mraivaria sheria! ²⁸Kwa ku we thi Myahudi afwenene kiyahudi kwa bwang'a; nanga irinwa thi liya ya bwanga du hena mwiri. ²⁹Mira we ni Myahudi wa voshi, na urino ni lwa ngoo, hena ngoo, thi hena maandiko. Nguma ya mndu wa namna yo ifumene yo na vandu thereku ifumie kwa Ruva.

Chapter 3

¹Na luvaha ni faida njiki aighire Myahudi? Na faida yerinwaniiki? ²Ni kicha mnu hena irira. Kuvokaya vyoshe, Vayahudi vale nikiwe irughuliwa ifuma kwa Ruva. ³Mira, kyava kwia kole baathi ya Vayahudi varaghendeghira miirikilie? hii irairikilia lyavo lyaghemvika mwaminifu iva wa Ruva wa kinyume? ⁴Hai. Kinyume kyakwe, leka Ruva avoniwe niwa keni, hata kole mndu ni mmongo. Fundu kileandikiwe, "Ku uirime ivoniwa ku iwe kuwa keni hena firero fyavo, na urime ikela ukigheingia hena inyanyiriwi. ⁵Mera kole vuvichwa vweru uvwarova keni ya Ruva, fughambe kwia? Ruva thimvichwawe akighefunya idin'ga lyakwe hii ake kwiyo? Nnarera kwa iririkana lya kivandu. ⁶Hai! Ni namnanjiki Ruva aghelinyanyinia ithanga? ⁷Mera kole keni ya Ruva iiria umongo lwakwa lwafunya matumbi ng'ede vundu vwakwe? haniiki bado nna nyanyiriwa tha mgheghira thambi? ⁸Haniki funarera, fundu fule irariliwe nafundu vengi vairimishiriwe ku nfwarera, "Fuhire unyamari ilificha fiche"? Inyanyiriwa ni lyakeni. ⁹Niikin'gu? mfwakutetea fweka? Hai mnu. Kwaku ifwe fweka mfwamurera imwe Vayahudi na Vayunani voshe handu hamwi, ku muke mbai ya thambi. ¹⁰Kwi ni fundu kiandikiwe: "Haghire aghire keni ho hata umwi. ¹¹Haghire mndu wowoshe aichiwe. Haghire mndu akya mshigha Ruva. ¹²Voshe vaghalukie. Voshe pere vaghire kichavo. Haghire mgheghira kichaho, nanga, hata umvi. ¹³Mirangi yavo ni tha mbira ike mwaji ulimi lwavo nlwalemba. Thumu ya njoka ike mbai ya munu wavo. ¹⁴Mumu iichuwe laana naivawia ni ngoo. ¹⁵Marende ghavo ghakyarichilia ikuta thakame. ¹⁶Ikondeka lyavo na vwasi vwavovuke hena irira lyavo. ¹⁷Vandu vava vamanya irira lya mborerevo. ¹⁸Haghire iova lya Ruva mothia ya mitho ghavo. ¹⁹Luvaha fundemanya ku kyokyoshe sheria iyahira, ichirere na vaye vake mbai ya sheria. Ii niku kila mungu ufwunge, naku ithanga lyoshe lilathimike kwa Ruva. ²⁰Ii ni kwalia haraghire mwiri wagheteriwa kalia kwa mihiro ya kisheria mothia ya mitho ghakwe. Kwaku iiria sheria hachicha imanya thambi. ²¹Mira luvaha haraghire sheria ukeni lywa Ruva lundemanyika. Ile shughudiriwe kwa sheria na varoti, ²²ikyo ni keni ya Ruva iiria miirikilie hena Yesu Kristo kwa vava voshe vairikilie. Kwalia haraghire tofauti. ²³Kwaku voshe vahirire thambi, naipungu kiwa ni vurwe vwa Ruva. ²⁴Vataririwe keni yadu kwa mborere yakwe kwa irira lyekirwa ike voshi Kristo Yesu. ²⁵Kwalia Ruva alemfunyire Kristo Yesu ave mghechemba kwa vundu vwa miirikilie hena nzakami yakwe. Alemfunyire Kristo tha ushahidi lwa haki yakwe, kwathabu yereghea thambi thiiria ²⁶hena irimilia lyakwe. Ifi ryoshe filefumirie kimetha irora keni kwa igheri lya luvaha. Iki kileke kwiyo kimacha irora keni, nairora ku imtarira keni mndu wowoshe vundu vwa miirikilie hena Yesu. ²⁷Kukekwing'u ikukwera? Kuleghiwe. Kwa mithingi miki? Mithingi ya miikalie? hai, mira kwa mithingi ya miirikilie. ²⁸Heikyo mfwamalilia ku mndu achitaririwa keni kwa miirikilie haraghire miikalie ya sheria. ²⁹Kana Ruva ni Ruva wa Vayahudi du? Hii we thi Ruva wa vaithanga du? Iye, kwa vaithanga pia. ³⁰Kole Ruva ni umwi aghevatariria keni vava varinue hena miirikilie, na varariniwe kwa irira lya miirikilie. ³¹Hii ifwe fwaighalutha sheria kwa miirikilie? Hai! kivungi kyakwe ifwe fwairimisha sheria.

Chapter 4

¹Fughambe ikihe hena mburi ya ndio weru wa mwiri we Abrahamu, ²Mana kole Abrahamu aletaririwe haki kwa mihiro aveghira thababu yekutumbisha, mira thi mothia ya Ruva yo. ³Kwani maandiko ghakyaghamba kwia?" Abrahamu ale muaminia Ruva na kikatarwa kwakwe ku ni haki. ⁴"Luvaha kwa mndu akyahira ndima mariho ghakwe ghachitarwagho ku ni neema, mira ni thile. ⁵Mira kwa mndu arahirire ndima mira akyamuamini uya akyamtarira haki there wa kiruva mwikikio wakwe uchitarwa ku ni haki. ⁶Daudi nawe alererie baraka ta mndu ambaye Ruva akyamtarira haki bila mihiro. ⁷Aleghambie ku vabarikiriwe vava ambavo fivichwa fyavo firegheriwe na vava nzune tavo tipfhinikiwe. ⁸Abarikiriwe mndu uya ewe mfumwa arakyamtarira nzune. ⁹Bathi luvaha baraka ti ni kwa vava variniuedu kana na kwa vava varariniwe? Mana fuaghamba ku kwa Abrahamu muitikio wakwe uletarirwe ku ni haki. ¹⁰"Kiletarirwe kwia kwio? Igheri Abrahamu aleke hena irinwa kana aranarinwa? Kiveke hena irinwakyu mira irarinwa. ¹¹Abrahamu aleghuhirire alama yerimwa. Iu nile muhuri wa haki iya ya muitikio aleghire kabla aranarinwa. Matokeo gha ishara i ni kuu evva ku ndie wa voshe vaitikijire hata kole vake hena irarinwa. Kina mana ku haki yatarirwa kwavo. ¹²Iki pia kiamaanisha ku Abrahamu alefanyikie ku ni ndie wa tohara thi kwa vava vafumene na tohara dyvo mira pia na vava valeivaririe mavato gha ndio weru Abrahamu. Na iu nitho muitikio aleghire kwa varariniwe. ¹³Kwaku thile kwa sheria yoku ahadi ilefunyirwe kwa Abrahamu na mbare yakwe, ahadi i ya ku vachwa varithi va ithanga, mira nile kwa iiria haki ya muitikio. ¹⁴Kwa ku kole vava vasheria nivo varithi, muitikio undeva ku ni wa bure, na ahadi indereta mana. ¹⁵Kwaku sheria ichiende iding'a mira haya haraghire sheria pia haghireho iratili. ¹⁶Kwa thababu i iki kichifumia kwa imani kimetha kive kwa neema. Matokeo ghakwe ahadi ni ya wathi kwa mbare yoshe. Na vambare vothi vava du vaiichi sheria, mira hata vava va muitikio wa Abrahamu mana we ni ndio weru ifwe voshe, ¹⁷tha fundu kiandikiwe ku ndekughosha iwe uve ndio wa mataifa mengi." Abrahamu aleke kighari ilya uya amuaminie, yani Ruva ewe achivanika vapfwie ikia na ighavuta mambo gharakeho kimetha ghaveho. ¹⁸Ileka hali toshe ta bwang'a, Abrahamu alemuaminie Ruva kwa mifiri ichie. Hena ikyo akava papa wa mataifa mengi iivaria kia kilereriwe, "Ni fundu mbare vapfho yachwa." ¹⁹We thile mshokeri hena muitikijowe. Abrahamu alekirie ku mwiri wake weka ulepfwieng'u, aleghire umri wa miaka abhwihi ighana. Kangi aleirikirie hali ya ipfwa ya ndenyiwa Sara. ²⁰Mira fundu fwa ahadi ya Ruva, Abrahamu alebabaikiewe na iraitikija. Mira alenikiwe nguju hena muitikio na alemthifie Ruva. ²¹Aleichi kididi ku kiya Ruva aahidie alechiirima pia ifikamilisha. ²²Hena ikyo iki pia kiletarirwe kwakwe ku ni haki. ²³Luvaha kiandikiwekyo du kwa faida yakwe ku kiletarirwe kwakwe. ²⁴Kileandikiwe kwa ajili yeru pia, kwa valevikiriwe itarirwa, ifwe ambavo fuaminie hena we amfufurie mfumwa weru Yesu. ²⁵Iu ni uya alefunyirwe fundu fwa makotha gheru na akafufuliwa kimetha fupate itarirwa haki.

Chapter 5

¹Kwaliya futarirwe haki kwa njia ya miirikiliye, fughire amani na Rubha kwanjia ya Mndumi weru Yesu Kristo. ²Iira we ifwe naifwe fughire nafathi kwa njia ya miirikiliya hena (mbora) neema ii ingeyo bhoshi yakwe fuamka. Fundeichwa kicha hena nguju afunika Rubha kwa njia ya mifiri ichie, ujathiri ngetho fwa shiriki hena ngatho ya Rubha. ³Thi ili duyoy, mirakyohe faghi iichwa kicha hena ilithwa bhwathi yeru. Fuichi iku bhwathi bhuchighira irimilia. ⁴Irimilia lichighira liirikiwa, na iirikiwa lichighira nguju kwa njia ya (baadae) thaingi. ⁵Ngujuti uchikatishatho tamaa, kwalia ifura ya Rubha likutiwe hena ngoo teru iiria ngoo mcha, ingewe afunyirwe kweru. ⁶Handu fufumie fuleghirebho nguju, kwa igheri muafaka, Kristo aghe fhwie fhundu bha ikia. ⁷Kwalia yabha figumu umwi ipfwa kwa ajili ya mru umwi mcha ifpwa ikiiniku handu hengi mruagheghera ipfwa kwa ajili ya mru iucha. ⁸Mirakyo Rubha ahakikishire ufura yakwe weka kweru, kwathababu igheri fulekei fughire ndhure, Kristo alepfwie fundu bhweru. ⁹Mira thaidi ya fyoshe lubhaha kwa liya futaririwe bhucho kwa ndhakame yakwe, fwe okolewa, hena ikyo ifuma hena iding'a ya Rubha. ¹⁰Kwalia ibha igheri fuki nabhe bhafira, fuka chembewa ni Rubha kwa njia ya kipfwa kya mwana wakwe, kikelel mnu, baada yebha fundemibhwaranithwa, fwa okolewa kwa maisha ghakwe. ¹¹Thi kwiyo duyoy, mirakyo fuaichwa kicha hena Rubha iiria Mrumi Yesu Kristo, liirawe ngewe lubhaha fupokerie ibhwaranithwa li. ¹²Henaikyo ng'u, kole liivia mru umwi thambi ileingirie ithangeri, kwa njia ii kipfwa kileingiri kwa njia ya thambi. Na kipfwa kikathambaa kwa bhandu bhoshe, kwa thababu bhoshe bhahirire thambi. ¹³Kwali mpaka sheria, thambi ileke ithangenyi, mirakyo thambi iyatarwayo wakaka haraghire sheria. ¹⁴Hata wkiyo kipfwa kilatawalie ifuma Adamu mpaka Musa, hata kagho ya bhaya ngebho bhavahirire thambi tha ibhura ikuduisha kwa Adamu ngewe mfano wa ingewe aghecha. ¹⁵Mirakya hata kwiyo, thawadi ya bhwia thi thikothayo, kwalia ikabha hena ikotha ya mru umwi bhengi bhalepfwie, dhaidi (yenyu) mnu mbora ya Rubha na thawadi kwa neema ya mru umwi, Yesu Kristo, abhwaghie iongereka bhwingi. ¹⁶Kwalia thawadi there matokeo gha uya ingewe aghehirire thambi. Mirakyo kwa ughongo lungi, kipawa kya bhwia ingekyo kyafuma hena itaruwa haki kilechie baada ya makotha gheru mengi. ¹⁷Kwa maana, ikibha kwaikotha ya mru umwi, kipfwa kighetawalie iiria umwi ikela (mnu) likelele bhaya ngebho bhaghuhia neema nyingiha mwi ha kipawa kya haki bhatawala iiria maisha gha mru umwi, Yesu Kristo. ¹⁸Kwiyo ng'u, liri ndhuna (Ikotha) limwi bhandu bhoshe bhalechie hena huku mu ingawa iiria mhiro umwi wa haki kulechie itarwa haki ya maisha kwa bhandu bhoshe. ¹⁹Hena ikyo kole liira bhura (tii) ichwa kwa mru umwi bhengi bhakabhikwa bhaghire ndhune, kwiyo iiria iichwa ya umwi bhengi bhahirika bhaghire haki. ²⁰Mirakyo sheria (ichie) irigirie hamwi, kimetha ndhune iirime ienea ne mirakyo handu ingeho thambi gheongerekie ikabha nyingi, mbora ighe ongerekie na ibha dhaidi. ²¹Ii ighe fumirie ilikimetha, kole thambi fundu ighetawalie kena kiphwa, ni fundu hata mbora yairima imatawala iiria keni bhundu bhwa miikaliye iiria Yesu Kristo Mdumi weru.

Chapter 6

¹Fughambe iki basi? Fuendele hena thambi kimacha mbora iongereke? ²Hai. Ifwe fufwie hena thambi, fwairi make kwiya iishi hena iyo? ³Luvaha muichimwe ku vaya valepatithiwe hena Kristo valepatithiwe hena kifwa kyakwe? ⁴Fulerikiwe hamwi nawe iiria upatitho hena kipfwa. Ili ilehirikie kimachaku thafundu thafundu Kristo avuthiriwe ifuna kipfwa iiria Papa, ili na ifwe fuirime ighenda vusha vwa maisha. ⁵Maana ikiva fuvwaranithirwe hamwi nawe hena mfano wa kipfwa kyakwe, kangii fwavwaranithirwa hena ifufuka yakwe. ⁶Ifwe fuichi kwii vundu vweru vwa kala ulethulubishirwe hamwe naye, kimada mwiri wa thambi ukondwe. Ili lilefumirie ili ku funaendelea iva vathoro va thambi. ⁷We apfwie afanyirwe iva mwenye keni ianisha na thambi. ⁸Mira kole pfufwie hamwi na Kristo, kangii fufwaamiri ku fwaishi hamwi nawe. ⁹Fuichi ku Kristo afufuliriwe ifuma vandu vapfwie, na kuthi mndu hewe. Kipfwa kiyamtawala hekyo. ¹⁰Kwa mburi ya kipfwa alepfwie kwa thambi, alepfwie kando kamwi vundu vya vandu voshe. Hata kwiyo maisha anayoishi, akiyaishi kwa ajili ya Ruva. ¹¹Kwa njia iyo iyo, na imwe mwashighwa ihutara ku muvandu vapfwie hena thambi, mira hai kwa Ruva kwa Kristo Yesu. ¹²Kwa thababu iyo kunairikia thambi itawale mwiri wapfu kimada uirime itii hamu thakwe. ¹³Kunafunya thehemu ta mwiri wapfo ihirira thambi tha fiombo firaghire haki, mira mujifunye kwa Ruva, tha vandu vakei ifume kifwemji. Na funyenye thehemu tha miri yenyu tha fyombo fya keni kwa Ruva. ¹⁴Munairikia thambi timutawale. Kwalia murahethinyi ya sheria, mira thinyi ya mbora. ¹⁵Niki luvaha fughire thambi kwalia fwake ithinyi ya sheria, mira thinyi ya neema? Hai. ¹⁶Muichimwe ku kwakwewe nngewe mwaku funya mweke tha vahiri niwe nngewe imwe mwava vahiri vakwe, imwe iyamuhuthu imuirania? Iki ni keni hata kole imwe ni vatumwa hena thambi mgeyo iyamutikia ipfwa, kana vatumwa vya utii uatikia haki. ¹⁷Lakini ashuhuriwe Ruva! Kwa liya mulevatumwa va thambi, mira kyo mundetii ifuma ngoonyi mburi iya miirikilie iya munikiwe. ¹⁸Mundwihwa huru ifunywa hena thambi, na mndevikwa vatumwa va keni. ¹⁹Niyarera tha mndu kwa thababu mathaifu gha miiri yenyu. Kwa liya fundu mukufunye fiungo fya miiri yenyu iva vatumwa kwa uchafu na vuvichwa, kwa vundu ivo ivo, luvaha funyenye fiungo fya miiri yenyu iva vatumwa va haki kwa ieleshwa. ²⁰Kwa liya mkinave vatumwa va thambi, mgheke huru kuwa na keni. ²¹Kwa igheri iyo mugheghira itunda linga kwa mburi nngetho kwa luvaha mwavona irawa kwato? Kwa lia matokeo gha mambo gho ni kipfwa. ²²Mirakyo kwaliya luvaha mndevikwa huru kuwa na thambi na mndevihwa vatumwa kwa Ruva, mughire itunda vundu vwe eleshwa. Tokeo ni ikya telele. ²³Kwaku maliho gha thambi ni kipfwa, mira thawadi ya vwia ya Ruva ni ikiya telele hena Kristo Yesu Ruva weru.

Chapter 7

¹Kana mwiichimwe, vandughu vakwa (kwa liya nia gaya na vandu vaichi sheria), iku sheria ichimkia mndu akei?
²Hena mka aondoriwe apfwungie ni sheria hena mmi wakwe akiva akei, mira ikiva mmi wakwe akapfwa, ava avikikwe huru ifuma sheria ya ndoa. ³Hena kwiyo, mfiri mmi wakwe akiva akei, ikiva akyaikaa na mmi ungi, ailaghwa mggheshinda. Mira ikiva mmi wakwe akipfwa, ake huru kaghu ya sheria, hena kuyo avawe mggheshinda akiva aikaa na mmi ungi. ⁴Hena ikyo vandughu vakwa, imwe kangi mlevie vaghepfwa hena sheria hena iiria mwiri wa Kristo. Indeva kui netha mughire ipfwungwa na ungi, hena we ngewe aghevukirie ifuma hena vapfwie netha fuirime imghiria Ruva ndunda. ⁵Kwa liya fukinave hena mwiri, ngwina ta thambi tilevuti riwe hena fiungo fyeru, hena njia ya sheria na iighiria ngoo ya kipfwa ndunda. ⁶Mira luvaha funderughu liwa ifuma hena sheria. Vundeipfwia hali iya ilechighenda kinyume kyru. Netha ifwe fughire irumwa hena hali shaa ya mbeho, na thi hena hali ya kala ya andiko. ⁷Furere kwiya luvaha? Sheria ni thambi? Hai heri. Hena kuyo, thighemanyi thambi, therekwiyo hena njia ya sheria. Kwa liya thighemanyanyi ighira macha tha sheria iraghererie, "Kunatamani."
⁸Mira thambi ighepatie kipengere hena ia amri na ikaende voshi yakwa mbare yoshe yetamani. Kwa liya thambi haraghire sheria ipfwie. ⁹Nainyi nilevie niki hiho kuvoka haraghire sheria, mira nikinache amri iya, thambi ilepatie ikaa, nainyi nikapfwa. ¹⁰Amri iya ngeyo igheende ikia igheghalukie iva ngoo ya kipfwa kwakwa. ¹¹Hena ikyo thambi ilevonie kapengere hena ia amri na ikanjilemba. Iiria amri iya, ilenjivwaghie. ¹²Hena ikyo sheria ielie, na iya amri ielie, kitea na njicha. ¹³Hena ikyo iya ngeyo njicha ilevia ngoo ya kipfwa kwakwa inyi? Inava kwiyo hata kadu. Mira thambi, netha ivonekane iku ni thambi ikeho iiria kiya kicha, ileendie ngoo ya kipfwa voshi yakwa. Ii ilevie iku kwa iiria iya amri, dhambi, ilethidie iva mbichwa mnu. ¹⁴Hena ikyo fuichi iku sheria ya kala idungirie ngoonyi, mira inyi ni mndu wa mwirinyi. Nikumbiwe thinyi ya vuthoro fwa thambi. ¹⁵Ang'u ikyo niahira, thiliichi nyi nicha. Kwa liya kiya nikifurue, ihira, thiakihiranyi, na kiya nikidahie, nicho nia kihira. ¹⁶Mira kole nikihira kiya thira kifurie, niarikiliana na sheria ya iva sheria iya ni njicha. ¹⁷Hena ikyo luvaha thi inyi nafsi yakwa niyaahira ikyo, mira ni iya thambi ikei voshi yenyu. ¹⁸Hena kwiyo niichi iku voshi yakwa, iku voshi ya mwiri wakwa, kichiikacho kindo kicha. Kwa liya macha gha kiya kicha ike voshi yakwa, mira thichilihiranyi. ¹⁹Hena kwiyo kiya kicha nikifurie thichihiranyi, mira kiya kivichwa thira kifurie nicho niakihira. ²⁰Luvaha kole niahira kiya thirakifurie, thi inyi njeka nikiakihira, mira ni iya thambi ikei voshi yakwa. ²¹Nindemanya iku, haghire kanuni voshi yakwa ye thagha ihira kiya kicha, mira uvichwa ni kididi uke voshi yakwa. ²²Hena ikyo niainuliwa sheria ya Ruva hena mndu wakwa wa voshi. ²³Mira niavona kanuni ngeyo irafwenene hena fiungo fya mwiri wakwa. Iakava fira kaghu ya kanuni shaa hena kariongo takwa. Ianjivika inyi mateka hena kanuni ya thambi ikeho hena fiungo fya mwiri wakwa. ²⁴Inyi ni mndu weya ngoo vwathi! Ni itho aghenjikira hena mwiri u ughire ngoo ya kipfwa? ²⁵Mira niaghamba havache hena Ruva hena Yesu Kristo Mndumi weru! Hena kwiyo. Inyi njeka hena kariongo takwa niahirira sheria ya Mndumi. Mira, hena mwiri niahirira kanuni ya thambi.

Chapter 8

¹Henaikyo luvaha haghire inyanyiriwa kaghu ya vaya vake hena Kristo Yesu. ²Kwaku kanuni ya mbecho mcha wekira ike hena Kristo Yesu indenjifanya wa huru hacha na thambi na kifwa. ³Kwalia kiya sheria ilehererwa iki hira kwa lia iveke hena vuthaifu hena mwiri, Ruva alehirire. Alemrumie mwana wakwedu hena mviri wa thambi ave itathi lya thambi, naakainyanyi na thambi hena mwiri. ⁴Alehirire kwii kimacha maagitho gha sheria ghahirike voshi yeru, ifwe furachighenda kwa iivaria mwiri, mira kwaiivaria findo fya ngoo. ⁵Vaya vakyaivaria mwiri vachirikana findo fya mwiri, mera vaya vakyaivaria ngoo vakyaririkana findo fya ngoo. ⁶Kwaku macha gha mwiri ni kifwa, mira macha gha ngoo niikia na mborere. ⁷Kwa lia macha gha mwiri ni mnzo wa Ruva, kwalia irakyaivaria sheria ya Ruva, kangai yairima iichwayo. ⁸Vaya vagheivaria mwiri vakairema immulitha Ruva vo. ⁹Hata kwiyo muke hena mwiri mwe muke muke hena ngoo, kole ni keni mbeho wa Ruva achiikaa voshi yenyu. Mera kole mndu araghire mbeho wa Kristo, we thi wakwewe. ¹⁰Kole Kristo ake voshi yenyu mwiri ufwie na findo fya thambi, mera ngoo ikei hena findo fya keni. ¹¹Kole ngoo ya wia amvuthirie Yesu ifuma hena kifwi achiikaa voshi yenyu, wiawia amvuthirie Kristo ifuma hena kifwa anika miri yenyu yefwa kwa irira lya mbeho wakwe, achiikaa voshi yenyu. ¹²Henaikyo veru vakwa, ifwo fuvathile, merathi kwa mwiritho kufuishi kwa vundu vwa mwiri. ¹³Mera kole mfwaishi kwa vundu vwa mwiri, muke hawihi ifwa, mera kole hena ngoo mmwahira mihirire ya mwiri, namwe mwakia. ¹⁴Kwalia vengi yenyu mmwatikwa ni ngoo ya Ruva, iva ni vana va Ruva. ¹⁵Kwa lia murairikirie ngoo ya utumva he hata muovohe. Kivungi kyakwe, mulenikiwe ngoo yeva vana, ningeyo heyoy mfwaifuga, "Abba, Papa!" ¹⁶Mbeho weka akyashuudia hamwina ngoo iva vana va Ruva. ¹⁷Kole fuvana heikyo fuvarithi va Ruva. Na ifwe fuvagherithi hamwi na Kristo, ikiva kwa keni mfwaia vwasi nawe kimacha fuirimbe itumbishwa hamwi nawe. ¹⁸Kwaku nnatara mavwasi gha igheri lyi ku thikindokyo nikia nanitha na vurwe mvwagherughuliwa kweru. ¹⁹An'gu fiumbe vyoshe mfya vera kwa macha mnu nairughuliwa kwa vana va Ruva. ²⁰Kwa lia ivumbwa lilevikiwe mbai ya vuvichwa, thi kwa ifura yo mira ni kwa vundu vwake afikelele. Hena mborere ²¹ku ivumbwa lyoka nalyo lyavikwa huru ifunyuwa hena ufumwa we kondekewa, naiingirwa hena uhuru lwa vurwe lwa vana va Ruva. ²²Henaikyo fuichi ku iumbwa nalyo mkwalwaa nailya vwasi hamwi na luvaha. ²³Thikwio duyoy, mira naifwa fughire malimbuko gha ngoo - ifwe nafwe mfwalwaa hena nafsi theru, fukivera iilaghwa vana yani ikirwa lya miri yeru. ²⁴Kwa lia ni kwa matumaini ghekirwa. Mira kindo kivekyaverwa kikavoniwa haghire ilya vwasi, kwalia minga akyakitegemea kia akyakivona? ²⁵Mera fukakitegemea kindo furakivoni, mfwa kivera kwa saburi. ²⁶Hena kwiyo kwiyo, Mbeho nawe achifuteha hena iherwa lyeru. Kwa lia furaichi ilereva fudu kikyashighwa, mera mbeho weka achi futerevea kwailwa kuravie irerwa. ²⁷Nawe mghelelea ngoo theru aichi mariri kano gha ngoo, kwalia achilia achitereva vundu vwa vaya vairikilie ianana na ifwa lya Ruva. ²⁸Nafwe fuichi ku kwa vaya voshe vamfurie Ruva, weachihira findo fyoshe kwa vucha, kwa vaya voshe vaileghwe vundu vwake. ²⁹Kwalia vaya voshe avevaichi idungi kuvoka, kangai vaananithwe fwanani ya mwana wakwe, netha ave mgheghirwa wevoka kighari kya vambwie vengi. ³⁰Navaya alevathaghurie idenga ivoka naivo availeghe navo. Navaya avevaileghe ivo avataririe keni. Navaya alevataririe keni ivo navo akavakwera. ³¹Fughambe ng'u iki hena findofi? Ruva akiva ughongo lweru niitho ake kaghu yeru? ³²We arachimlekelea mwana wakwe weka mira alemfunyire vundu vweru ifwe voshe aleka kwia ivughavia fyoshe hamwi nawe? ³³Niitho airima ivathitaka vaghe thaghurwa va Ruva? Ruva niwe mghevatariria keni. ³⁴Niitho airima ivanyanyiria kwai kavwa? Kristo Yesu niwe afwie vundu vweru, nakangi wewe weka alevuthirwe. Nawe akyamkia hamwi na Ruva, handu hecha, na kandi niwe mghefuombea ifwe. ³⁵Niitho airima ifuvatha hena ifura lya Kristo? Vwasi, ilemewa, naifwi wa ni ngoo, kana njaa, kana ruhu kana hatari, kana ipanga? ³⁶Fundu kiandikiwe kwa faida yafwo mfwa waghwa mthaghari mthima fuletariwetha igonji nlyatikwa ighechinjwa. ³⁷Hena findofi fyoshe ifwe fukelele vagemkia hena we alefufurie. ³⁸Henaikyo nindemimanyi ku wala kifwa, nanga ikia, nanga malaika, nanga vumangi, nanga findofikeho nanga findo fichie, nanga nguju, ³⁹nanga fike kaghu nanga fike mbai nanga kindo kingi kyokyoshe kikairime ifufunya na ifura lya Ruva, ningewe Kristo Yesu Mndumi weru.

Chapter 9

¹Niarera keni hena Kristo, thiarera mongonyi na thamiri yakwa ichishuhudia hamwi na inyi hena mbeho aelie, ²ku haghire iya ngoo vyasi na ivaviwa lirachithia hena ngoo yakwa. ³Ku nighetamani inyi injeka nilaaniwe na itengwa kua na Kristo vundu fwa veru vaya va mbare yakwa hena mwiri. ⁴Vo ni Vaisraeli. Vake hena hali yefanyika vana va utukufu wa maaghano, na thawadi ta sheria, imuabudu Ruva na ahadi. ⁵Vo vathongorie handu Kristo achie kwa shima igheraa mwiri u, ewe nge Ruva wa fyoshe. Nawe athifiwe telele. Amina. ⁶Mira thi ku ahadi ta Ruva tindelema itimiato, mana thi kila nge muisraeli ni muisraeli halithi. ⁷Thi kwio hata kwa mbare ya Abrahamu ku ni vana vakwe halithi. Mira, "Miria Isaka mbare yake ichiilaghwa." ⁸Iki niku vana va mwiri thi vana va Ruvavo. Mira vana va ahadi vachilolewa ku nivo mbare. ⁹Mana iki nikyo kirero kya ahadi: "Hena majira tha igha nacha, na Sara aghira mwana." ¹⁰Mira thi ikyo du kyo, mira baada ya Rebeka itika mda kwa mndu umwi, Isaka ndio weru- ¹¹ku vana valeko vaghirwavo na aranahira kyokyoshe kicha kana kivichwa, kimetha ikusudi ya Ruva ifumana na ithaghua limke, wala thi kwa mihiroyo, mira ni kwa thababu ya uya akyailagha. ¹²Kilereriwe kwakwe, "Ku mrwe amtumikia md." ¹³Fundu kileandikiweng'u ku: "Yakobo nilemfurie mira Esau nilemdahie." ¹⁴Hena ikyo luvaha fughambe iki? Haghire vuvichwa kwa Ruva? Hai. ¹⁵Kwaku aleghambie kwa Musa, ku "namrehemu we namghiria rehema, na namhurumia uya na mhuruma." ¹⁶Hena ikyo ng'u thi kwa thababu ya uya akyashighawe mira ni kwa thababu ya Ruva achirora rehema. ¹⁷Kwaku maandiko ghaghambie imhuthu Farao ku "Kwa ikuthudi ili maalumu nilekutire kimetha nirore nzinya takwa hena iwe kimetha rina yakwa litangathwe hena ithanga yoshe." ¹⁸Hena ikyo ng'u Ruva achighira rehema kwa wowoshe amfurie, na uya afurie imghaluta mkaidi achinghaluta mkaidi. ¹⁹Luvaha kwanjivia, "Haniki luvaha bado akyavona makotha? Ni unga airima ikikela kikundire kyakwe?" ²⁰Kinyume kyakwe, iwe mwanadamu, ku i kwa jibu kinyume kya Ruva? Kyairima iva ku kindo kivumbiwe kimvie mghekivumba ku haniki kunjivumbie kwii?" ²¹Mghembhumba aghirewe haki yeamua ibhumba kwa ibhumba kyombo kya matumithi maalum na kwa ibhumba lia lia ubhumba kyombo kya matumithi gha kila mfiri?" ²²Ni kwia kole Ruva, aghire utayari lwerora iding'a yakwe na irora nzinya takwe alestahimirie kwa ufumilifu lufikie fyombo fya idinga fileandaliriwe kwa ikondwa? ²³Ni kwia kole alehirire kwii kimetha arore utukufu lwakwe kaghu ya fyombo fya rehema alefiandarie fundu fwa utukufu? ²⁴Ni kiwia kole alehirire kwii pia kweru ambaye pia alefuileghe thi ifuma kwa vayahudivo, mira ifuma pia kwa vandu va mataifa? ²⁵Fundu aghambie pia hena Hosea: "Navailagha vandu vakwa therele vandu vakwa na mkunde wakwa mndu aralefuriwe. ²⁶Na kyacheva ku haya kighambiwe kwavo ku, 'Imwe mu vandu vakwamwe,' iho vacheilaghwa 'vana va Ruva akei.'" ²⁷Isaya akyafugha ihusiana na Israeli, "Kole itaro ya vanairaeli liveeke tha mthangalala wa bahari, ni mabaki du gha vaya vakyaokolewa. ²⁸Kwaku mfumwa akiondoa kirero kyakwe kaghu ya ithanga mapema kang'i kwa utimilifu. ²⁹Na fundu Isaya alethongorie irera, "Kole mfumwa wa majeshi aralefuregheria mbare fundu fweru, fuvera tha Sodoma, na fughefwanana na Gomora. ³⁰Hena ikyo luvaha fughambe iki? Ku vandu va kiithanga varalechikasha haki valeipatie haki kwa muitikijo. ³¹Mira Israeli alekyaikasha haki alefikiriewe. ³²Haniki there kwio? Kwaku vaikashire kwa muitikijovo, mira kwa mihiro. Valekutunie hena ighwe yekutuna, ³³thafundu kileandikiweng'u ku, "Lolea nderava ighwe yekutuna hena Sayuni na ighamba yekotha uya ambaye aitikija hena ili araghwawe."

Chapter 10

¹Weru nia ya ngoo yakwa na maombo ghakwa kwa Ruva ni kwa vundu vwavo, vundu vwa ikirwa yavo. ²Kwa ku nnamulighia mma ku mughire juhudi kwa ajili ya Ruva, mira thi kwa vundu vwa imanya yenyu yo. ³Kwaku muichimwe kweri ya Ruva, na mmwashigha iagha keni yenyu mweka. Vavurire utii kwa keni ya Ruva. ⁴Kwaku Kristo niwe akolokie hena sheria kwa ajili ya keni ya kila mndu aitikijire. ⁵Kwaku Musa achiandika ihusu haki ngeyo ichicha ifumana na sheria: "Mndu ngewe ahirire haki ya sheria aishi kwa haki ii." ⁶Mira haki ngeyo ikyafumana na mwiitikijo ichirera kwii, "Kunaghamba ngoonyi kwapfo, 'Niitho apaa ighenda kaghu kwa Ruva? (Iki ni ighutha ngatho ya Kristo). ⁷Na kuna ghamba, 'Niitho aghara hena ishimo?" (Kwii ni imfunya Kristo ifuma kwa ngoma). ⁸Mira ikya rera kwia? "Kirero kike haghwihi na iwe, hena mumu wapfwo." Ikyo ni kirero cha muitikijo, ngeyo mfwalitangatha. ⁹Kwaku kwa mumu wapfwo nkwamkiri Yesu ku ni Mndumi, na iamini ngoonyi kwapfwo ku Ruva alemfufurie ifuma kwa ngoma, kwa kia. ¹⁰Kwaku kwa mo mndu achia mini hata ipata haki na kwa mumu achirera na ipata ikirwa. ¹¹Kwalia iandiko riyarera, "Kila aitikijire akavonewe ivaghwa." ¹²Kwaku haraghire tofauti ya Myahudi kana Myunani. Kwa lia Mndumi ni wiawia ni Mndumi wa voshe, na nimthuri kwa voshe va mwiiti kijire. ¹³Kwa lia mndu achiilagha rina ya Mndumi, achikia. ¹⁴Kwa njia njiki vairima imuilagha itho varanamuiti kija? Kwa njia njiki vairima iitikija hena we ngewe vara na muichwa? Na vaichwa kwiya varanahubiriwa? ¹⁵Kwa njia njiki vairima ihubiriwa, thereku varumiw? Thafundu heandikiwe nikicha kwia marende ghavaya mvwatika mburi njicha ya findo ficha!" ¹⁶Mira voshe wandeichwa ro injili kwaku Isaya achirera, "Mndumi nii achue mburi teru?" ¹⁷Hena kwiyo mwiitikijo uchicha kwa iichwa, na iichwa kwa kirero kya Kristo. ¹⁸Mira nnarera, "Kula wande chwavo?" Keni kwa keni mnu. "Irwi yavo lindethia ifuma bwanga hena ithanga yoshe, na virero vindeghenda mwisho wa ithanga." ¹⁹Ikela fyoshe, nnarera, "kula Israeli anamanya we?" Ivoka Musa arerie, "Navachokotha ivaingira hena funu kwa vundu there vaithanga. Kwa njia ya ithanga liraeleriwe nadhumi jira mpaka mupfwukwe." ²⁰Na Isaya aghire nguju mnu na achirera, "Nilevonekenie ni vaya ngevo varalekanji shigha. Ngavoniwa kwa vaya ngevo varavekya njishigha." ²¹Mira kwa Israeli husema, "Mifiri yoshe nigholile mavoko hakwa kwa waraghire idua na kwa vundu warachiitwa."

Chapter 11

¹Basi narera, Ruva alevaleghie vandu vakwe? Hata kadu. Kwalia inyi nanyi ni Muisraeli, wa mbare ya Abrahamu, aghiriwe kwa Benyamini. ²Ruva avaleghiewe vandu vakwe, avaichi too kala, kula muichi mwe kirero kighambie iki ihusu Eliya, fundu amlombie Ruva kaghu ya Israeli? ³"Ruva, vandeavwagha maadui ghapfo navo vandetenya mathabahu ghapfo. Inyi njeka nireghiwe, nava vayashigha ikiya yakwa." ⁴Mirakyo ijibu ya Ruva lyaghamba kwia kwapfo? ⁵"Nitunthire hwa vundu vwapfo vandu fiku thaba varayamkavia ndi Baali." ⁶Hata kwio igherili ya luvala haghire vareghiwe kwa thababu ye thaghiliwa kwa neema. ⁷Lakiva ni kwa neema, thi kwa mihiro yo. Kivungi neema ihaveyo he neema. ⁸Niki luvaha? Kindo ngekyo Israeli avekyakikasha, akipatie, na vengi vakaongerwa ndhinya. ⁹Ni fundu kiandikiwe: "Ruva afunikie ngoo ye pfw, mitho kimacha vanavoha na marwi kimacha vanaichwa, mpaka ithanyali." ¹⁰Nawe Daudi akyaghamba, "Leka metha ndhavo tive chekecheke, mdeghe, thehemu ye kutuma, na helihira iding'a kaghu yavo." ¹¹Leka mitho ghavo ghavikiwe mma kimacha vanavona. Uvainamishe mighongo yavo mifiri yavo." ¹²Bathi narera, "Luvaha vande kutuna mpaka vakawa?" Kinava kwiyo kabitha. Badala yakwe, kwa ihemva yavo, wokovu undefiwa kwa vaisanga, kimacha vovoka vavikiwe macha. ¹³Luvahaa ikava ikelana kwavo ni vuthuri vwa ithanga, na kole hathara yavo ni vuthuri vwa va ithanga, ni kiathi kiki kilele kyava ikamilika kwavo? ¹⁴Luvaha narera na imwa vandu va mathanga kwa liya nindeva mtume kwa vandu va mathanga ghengi, niyakubahia huduma yakwa. ¹⁵Ngetha namuvikia funu vahe mwiri umwi hamwi na inyi. Ngetha fwa vakira baathi yavo. ¹⁶Ang'u ikava ileghwa yavo ni iirikiya ithanga, ighuhiwa kwavo kyava kwia there ikia ifuma kwa vapfwie? ¹⁷Tha matunda ghevoka ni akiba, ni dundu kikei tha itoghi ya unga. Tha mri ni akiba, fyara fyakwe kathalika. ¹⁸Lakini fundu baathi ya fyara fitemiwe, the iwe kyara kya thakenyi kya mzeituni, ugheialiriwe maghari yavo, nakole ishiriki hamwi navo hena miri ya vuthuri vya mzeituni, ¹⁹kunajithifu kaghu ya fyara. Mira kole kwajithifu, thiwepfo kwa ghenja miri, mira miri iyakughenja iwe. ²⁰Bathi kwa rera, "Fyara fivetemiwe kimatha niirime ivialiwa hena kitina." ²¹Mira ni keni. Kwa ivura miirikilie kwavo vakatemwa, mira iwe ukamka imara kwa thababu ya miirikilie yapfo. kunakufikiria kweka kwa hali ya kaghu munu, mira ovoha. ²²Kwaliya kikava Ruva alekeliwe fyara fya athili akuhurumiawe hata iwe. ²³Lolea, bathi, mihirire mida na vukai vwa Ruva. Kwa ughongo lumwi, vakai vuveke kaghu ya vayahudi vava vavewie. Mira kwa ughongo lungi, vucha vya Ruva vuducha kaghu yapfo, kole kwaikaa hena vucha vwakwe. Kivungi iwe pia kwatamewa kua. ²⁴Na kangi, varakaendee hene miirikilie yavo vavialiwa he. Maana Ruva aghire nguju ivavaliahe. ²⁵Mira ikava imwe muvelemiwe bwang'a muke hene athili mzeituni mwitu, na kinyume kya athili muvialiriwe hena mzeituni uya mcha, ikeleleyo mnu iva vayahudi, ngevo vaketha fyara fya athili iirima ivialiwa he voshi ya mzeituni wavo voka? ²⁶Hena ikyo veru thiaghighomyi mukamenya ihuthiana na thiri ii, kitha mnava na hekima hena ifikiri kwenyu mweka. Thiri ii niku ugumu ufunirie hena Israel, mpaka ikamiliha kwa vaithanga kukamicha. ²⁷Kwiyo Israel voshe vaokoka, thafundu kiandikiwe: "Ifuma Sayuni acha mghekira. Avuvutha vuvichwa ifuma kwa Yakobo. ²⁸Na ii yava ndaghano yakwa hamwi navo, igheri nikamtivatha thambi tavo." ²⁹Kwa upande umwi ihuthu injili, vande chukiwa kwa thababu yenyu. Kwa ughongo lungi ifumana naithaghua ya Ruva, vande furwa fundu vwa makaka. ³⁰Kwa liya thawadi ya wito wa Ruva urachibadilika. ³¹Kwa liya ivoka imwe mulemlekie Ruva mirakyo luvaho mundepokea mborere kwa thababu ya iathi yavo. ³²Kwa njia iyoiyo, Vayahudi vande lengha. Matokeo ghakwe niku kwa itokana na huruma mughenjerwe imwe pia mwairima ipokea rehema. ³³Hena ikyo Ruva avapfungie vandu voshe hena ilegha kimacha airime ivahurumia voshe. ³⁴Fundu ningenjirwe vuthuri na hekima na maarifa gha Ruva tirachiva ilolea hukumu takwe, na njia take tirachimanyika! ³⁵Ang'u niitho amanyire nia ya Ruva? Andeva mshauri wakwe? ³⁶Kana nii wevoka aghemnikie hindo Ruva, Kimacha alihwe he?"

³⁶Kwa liya ifuma yakwe na kwa njia yakwe na kwakwe, findo fyoshe fikeho. Kwakwe vuve vurwe telele. Amina.

Chapter 12

¹Hena icho namutereva vandughu, kwa huhuma tha Ruva, ifunyenye miiri yenyu ive itathi likirie, lielie, liivikiliwe kwa Ruva, ili niyo mtatho wenyu ughire maana. ²Wala munaivaria namna ya ithangali, mira mughalutire kwa ihirwa vushaa nia tenyu, hirenyi kwihi muirime imanya kikundire kya Ruva kicha, kyemndu litha na kikamilifu. ³Luvaha narera, kwa mburi ya mbora niinikiwe, ku kila mndu ake maghari yenyu akyapaswawe ifikiri nicha vundu vwakwe ikela vundu akyashighwa idunganya. Mira, kimvaie idunganya kwa hekima, sa vundu Ruva ammkie kila umwi kivinganya kilive cha miirikilie. ⁴Kwa ku fughire marungo mengi, hena mwiri umwi, mira si fyoshefo vighire ndima imwi. ⁵Hena kuyo, ifwe fuke vengi, fu mwiri umwi hena Kristo, na viungo kila umwi kwa uravee. ⁶Fughire fipawa fitofutiene kwa kadiri ya mbora funikiwe, kole kipawa kya mndu ni unabii, na kihirike kwa kadiri ya miirikilie yakwe. ⁷Kole kipawa kya mndu ni huduma na itumike, kole ungi aghire kipawa kyefundisha, bathi afundishe. ⁸Kole kipawa cha mndu ni ifariji bathi afariji. Kole kipawa cha mndu ni ifunya, aghire kuyo kwa ukarimu. Kole kipawa kya mndu ni iongotha, na kitendeke kwa uaminifu. Kole karama ya mndu ni hena irora huruma, na ihirike kwa ifura. ⁹Ifura linaghira na ikombere. Chukiwenye kivichwa, vwarilienye ficha. ¹⁰Ihuthu ifura ya kindughu, furanenyi imwe mweka. Ihuthu heshima heshimianenyi mweka. ¹¹Ihuthu bidii, munava valethi, ihuthu mbeho ghirenyi hamu, ihuthu Mndumi, mhirirenyi. ¹²Furahinyi hena ujasiri muughire ihuthu mifiri ichie. Mughire uvumilivu hena mavwathi ghenyu. Muthike hena iomba. ¹³Mushiriki hena mahitaji gha vaumini. Shighenyi njia nyingi terora ukarimu. ¹⁴Vyashighienye ibarikiwa voshe vakyamurisha vwasi, muvabariki wala munavareghea laana. ¹⁵Furahiwenye hami na vaghefurahiwa fughenye na vaghefugha. ¹⁶Mughire nia imwi imwe mweka munadunganya kwa ikukwera mira vaivikienye vundu vya hali yambai, munaghira fiugho kaghu ya madunganyo ghenyu mweka. ¹⁷Munamliha mndu yeyoshe kivichwa kwa kivichwa. Hirenyi findo ficha mithonyi kwa vundu voshe. ¹⁸Kole kyairimika, vundu kivikiwe kwenye mughire mborere na vundu voshe. ¹⁹Vapenzi, munalihira kisasi mweka, mira pishenye iding'a ya Ruva, kwa liya kiandikiwe, kisasi ni kyakwa, inye naliha, arerie Ruva. ²⁰Mira kole mnzo wapho ana njaa, umlishe, akaichwa laka, umnyweshe, kwa kuu ukahira kuyo, kwampalia makaa gha movo kaghu ya mrwe wakwe. ²¹Kunakelwa ni vuvichwa, mira ukele kivichwa kwa vucha.

Chapter 13

¹Kila ngoo naitii vungi vwa kwa Ruva kaghu, kwaku haraghire vumangi vurafulmie kwa Ruva. Na vumangi voshe mvwafuma kwa Ruva. ²Henaikyo wowoshe akyalegha vumangi itho achilegha irunge lya Ruva; navaya vagheleghe vaghenikwa inyanyiriwa rovoka. ³Kwa lia vaghemkia varaghire kiovosha kwa findo ficha mera kwa findo fivichwa. Nkwashigha funagheovoha varwe? Hire ficha, na iela nalyo. ⁴Kwaku ni mhiri wa Ruva kwafwo vundu vwa ficha. Mera tha kole kwahira fivichwa, ovoha kwalia arakyatika ipanga bila thababu. Kwaku ni mhiri wa Ruva, mgheliria kwa iding'a lyawiaakya hira fivichwa. ⁵Henaikyoo mkwashighwa uorohe thikudu vundu vwa idin'ga mera ni vundu vwa thamiri. ⁶Kwadu mkwaliha kodi. Kwa vaghire vumangi ni vahira va Ruva, vakyaendelea ihira kindoki. ⁷Mlihenyi kila umwi ngekyo mmwala viwa: kodi kwa mghenikwa kodi; ushuru kwa mghelihwa ushuru, iovosha kwa mgheovosha heshima kwa mgheshigha heshima. ⁸Munalawi ni mndo kindo kyokyoshe, mera mufurane imwe kwa imwe. Kwalia amfuriye jirani wakwe ande timitha sheria. ⁹Kwalia, "Kurakya shinda, kuraka vwaghe, kura kaive, kura kalangwe," nakole haghire irunge lingi kangi ivikiwe hena iki kiandikiwe: "Kwa mfura jirani wafwo thaiwe kweka." ¹⁰Ifura lichimghela jirani wala mndo henkyo ifura ni ukamilifu lwa sheria. ¹¹Heikyo vundu vwaikyo niichimaghe ku tayari ni maghe ghefuma hena mario kwalia vavichwa veru vandefikia maghe ghaya fuleirikilie ivoka. ¹²Kio kindecha, na mthari undecha na fuvike mbarinyi fivichwa vya uma na furae thilaha tha kilanga. ¹³Nafunge kindokicha tha hena kilanga thitha ngathu tha uvichwa kana iirwa kangi funaghenda hena zinaa kana hena tamaa irakyava iringi liwa kangi thihena fitina, na funu. ¹⁴Mira fumrae Mndumi Yesu Kristo, wala funavika nafathi hena mwiri kwa tamaa thakwe.

Chapter 14

¹Mpokiye mndu wowoshe ashokere hena imani, bila ifunya inyanyiriwa maririkano ghakwe. ²Mndu aashigha iachochoshe ungi ni mshkeri aya mchicha (mbogha) du. ³Mndu aaya findo shoshe ana mtharau wia arachi a findo shoshe (kiyo) na wia araaya kila kijo ana mnyanyiria wia aaya kila kijo kwalia Rubha emipokea shoshe. ⁴Iwe kui, nkwa muhukumu mhiri udima wa uroo? Ni mothia ya mthuri wakwe ku amka kana agha. Mira abhutirwa kwalia Mndumi ambhika abhukie. ⁵Mndu umwi achithamini mfiri umwi ikela mfiri ungi. Ungi achi thamini mfiri umwi kila mfiri ni thawathawa. ⁶Wia achiwara mfiri achi wara kwa thababu ya Mndumi na wia aaya achia kwa thababu ya Mndumi kwalia achimuika Rubha heshima wia araaya, achilegha iya kwa thababu ya Mndumi wenawe achifunya habhache kwa Rubha. ⁷Kwa lia haghire achiikaa kwa moo wakwe we hagi reho achiafwa kwa moo wakwewe. ⁸Lakini kolemfwa ikaa. Mfwa ikaa kwa ajili ya Mndumi. Nakole mfawfwa ni kwa ajili ya Mndumi. Bathi kole mfaishi kana mfwapfwa bathi fumari ya Mndumi. ⁹Kwa lia ni kuthu Kristo alepfwie na iishi he, ku abhe Mndumi wa bhapfwie na bhakirie. ¹⁰Mira haniki iwe rikwa muhukumu wenyu? Naiwe kaniiki nkwa mberesha wenyu? Kwalia ifwe bhoshe mfwa ghemka mothia ya kiphfwumbi che nyanyiriacha Rubha. ¹¹Kalia iandikiwe, "Fundu ni chiishi," aarera Mndumi, "Kwaini kila goti yakabha, na kila ulimi wafunya thifa ta Rubha." ¹²Heicho kila umwi afunya methabu yakwe weka mothia ya Rubha. ¹³Heicho funaendelea hena itenyinana kinyume chakwe amua kwii, haghire athuia hoo au mdegho kwa wabho. ¹⁴Niichi na ndeshawishika hena Mndumi Yesu ku haghire kindo chairima ibha najithi chokacho. Nakwa wia abhona ku chochoshe ni najithi kwalia kwakwe ni najithi. ¹⁵Kole kwa thababu ya kijo wenyu aafwukwa nkwaiphfwa hena ifura kuna mkonda kwa kijo mndu kwaajili ya Kristo afwie. ¹⁶Mnairikia mihirire yenyu micha ikathababisha handu ifunangia. ¹⁷Ang'u bhucha bha Rubha thi kwa ajili ya kijo na inyiva, mira nika keni na inuliwa hena ngoo mcha. ¹⁸Mndu achi hira ndima ya Kristo airikiriwe ni Rubha na airikiriwe ni bhandu. ¹⁹Heicho fuibharie findo fya mborere na findo fyo fichiniagha mndu na ungi. ²⁰Kuna konda findo fya Rubha kwa thababu ya kijo findo fyoshe ni ficha, mira ni fibhichwa kwawia fichi nithababishia ikutuna. ²¹Nikicha kunaya nyama na munanywa njafi wala chochoshe wenyu arakuicha nicha. ²²Imaniti tapho tamadi kiro kutighire tibhike maghari yapho na Rubha. Abarikiriwe wia achi ku nyanyiria weka hena kia akiirikie weka. ²³Aghire mashaka anyanyiriwe kole aaya kwalia kirafumene na mii rikilie na chochoshe kira fumene na miirikilie ni dhambi.

Chapter 15

¹Luvaha ifwe fughire nguju fuashighwa uitika vushokeri vya vaghire vushokeri, na fuashighafwe ikunutha fweka. ²Kila umwi weru amnolie uya achiikaa haghwi nawe angu ni kindo kicha, hena ilengo yemuagha. ³Angu hata Kristo akunulithirewe weka. There kwiyo, kyava thafundu kiandikiwe, "Ikonda ya vaya valekukondie lindenjipata inyi." ⁴Kwa kyokyoshe kile thongorie, iandikwa kileandikiwe ifurora njia, netha iku iiria irimilia na iiria ivikiwa ikuji na maandiko fugheghira nguju. ⁵Luvaha Ruva mgheri milia na wevikia ikuji amunike iva na nia ienene hena kia umwi wenyu ianana na Yesu Kristo. ⁶Airime ihira kui hena nia imwi muirime imtumbisha na mumu umwi Ruva na Papa wa Mndumi weru Yesu Kristo. ⁷Hena ikyo mghuhienyi kila umwi, tha fundu Kristo alevaguhirie, hena ngatho ya Ruva. ⁸Hena ikyo niarera iku Kristo andevikwa ave mndima wa irino kwa niaba ya ukweri wa Ruva. Alevikie kui netha iku airime idindisha ndaghano tia tilefunyirwe hena vapapa, ⁹na hena va ithanga imtumbisha Ruva hena mbora yakwe. Thafundu ngevo kiandikiwe, "Hena ikyo nafunya itumbi kwapfwo maghari ya vaithanga na iimba itumbi hena rina yapfwo." ¹⁰Kangi iarera, "Nuliwenyi imwe vandu va mathanga hamwi na vandu vakwe." ¹¹Na kangi, "Mtumbishenyi Mndumi, imwe va mathanga ghoshe, imwe va mathanga ghoshe ghamtumbishe we." ¹²Kangi Isaya aarera, "Hacheghira na kitina kya Yese, na umwi achevukia irerea kaghu ya vaithanga. Vaithanga vacheghira na ikuji hena we." ¹³Luvaha Ruva wa tumaini avaichure na inuliwa yoshe na mborere hena iirikilia, neth ku muirime ikela hena tumaini kuva nguju ta Mbeho Aelie. ¹⁴Kangi inyi njeka nishawishiriwe nimwe, vandughu vyakwa. Nishawishiriwe iku hata imwe mweka muichurwe na vucha, muichurwe na imanya yoshe. Niashawishiwa iku, imwe mwairima kangi ivikiana ndhinya kila umwi na urwee. ¹⁵Mira niaandika kwa nguju ikelele kwenyu hena mburi ya findo vitare netha iva kumbuta he, thababu ya kiugho ninikiwe ni Ruva. ¹⁶Kingho ki nighekuniirime iva mndima wa Yesu Kristo arumiwe kwa vaithanga, ikufunya tha mtathi wa injili ya Ruva. Nighe irima ihira kwii netha ikufunya yakwa kwa vaithanga kuve kundeirikiwa, kundetengwa ni Ruva kwa njia ya Mbeho Aelie. ¹⁷Hena ikyo inuliwa yakwa like hena Kristo Yesu na hena findo fya Ruva. ¹⁸Angu thairimanyi ithubutu irera kyokyoshe there iku Kristo andekamilishwa iiria kwakwa iichwa ya vaithanga. Vindofi vitimithirwe hena kirero na mhiro, ¹⁹kwa nguju ta ishara na firumo, na kwa nguju ta Mbeho Aelie. Ii nile ku ifuma Yerusalemu, na ijungulukia kua the Iliriko, niirime iitika bwang'a kena ukamilifu injili ya Kristo. ²⁰Hena njia ii, nia yakwa indeva iitangatha injili, mira thi handu Kristo amanyikie kwa rinaho, mira ku thina irima iagha kaghu hena mthingi wa mndu ungi. ²¹Thafundu kileandikiwe: "Ngevo ku hena we vaghirevo mburi takwe alechie vachemvona, na vaya ngevo varaghemchue vammanya." ²²Hena ikyo nilevie ku niringililiwe kando kengi icha kwenyu. ²³Mira luvaha thighirenyi he thehemu yoyoshe hena mikoa ii, na nindeva nikishigha hena miaka mingi icha kwenyu. ²⁴Hena kuyo kando koshe nikighenda Hispania, nia tumaini imuvona nikiira na iirima itikwa njia yakwa na immwe, kwaku nindenuliwa vumwi na imwe kwa muda. ²⁵Mira luvaha niaghenda Yerusalemu ivahudumia vairikilie. ²⁶Angu kilevanulithire vandu va Makedonia na Akaya ihira mthango maalum kwa vakiva maghari ya vairikilie ipfwo Yerusalemu. ²⁷Ye, nile kwa ifura yavo na kweri, vandeve vathile vavo. Angu kole vaithanga vandeshiriki hena findo fyavo fya kimbeho, vaalavia navo ivahudumia hena ishigha yavo findo. ²⁸Hena ikyo igheri nindetimitha findofi na iva na itinishwa wa ndunda ii kwavo, inyi nacheghenda hamwi na imwe ipfwo Hispania. ²⁹Niichi ku, igheri nikicha kwenyu, nacheche hena ikolosha mbora ta Kristo. ³⁰Luvaha niamutereva vandughu veru hena Mndumi weru Yesu Kristo na hena ifura ya Mbeho, iku mshiriki hamwi na inyi hena maombo ghenyu kwa Ruva hena mburi yakwa. ³¹Lombenyi iku niirime ikirwa ifuma kwavo varaghire na ikudua hena Yudea na iku huduma yakwa ipfwo Yerusalemu iirime ighuhiwa na vairikilie. ³²Lombenyi ku niirime icha kwenye kwa ifura iiria thafundu Ruva afurie, na iku niirime iva hamwi na imwe, nivone ihema. ³³Na Ruva wa mborere ave hamwi na immwe voshe. Amina

Chapter 16

¹Nnamunika kwenyu Fibi lumbwia weru, ningewe mhiri wa kanisa ningelyo like keni kerie, ²kumwairima impokea hena Mndumi. Hirenyi kwiyo kwa kicho kya vagheirikilia, na mumke handu hamwi hena findo fyoshe, nafyo, kangi we weka andeva mhiri ndima wa vengi, hena vundu vwakwa njeka. ³Mwiirikire Priska na Akila, vahiri ndima hamwi nainyi hena Yesu Kristo, ⁴hena maisha ghakwa valeghauni thire maisha ghavo voka nnafunya na havache kwavo, nathinyi dunyi mira kangi hena makanisa ghoshe gha vaithanga. ⁵Lyirikire kanisa lia like kenya kwavo. Mwiirikilie Epanieto mmbwie wakwa ningewe mgheghirwa wevoka hena Kristo ifwo Asia. ⁶Mwiirikire Mariamu ningewe ahirire ndima kwa bidi vundu vwenyu. ⁷Mwiirikire Androniko na Yunia, vambwie vakwa na vafungiwe hamwi nainyi ni vama kighari kya vagherota, vava vathongone, immanya Kristo kabla yakwa. ⁸Mwiirikire Ampiato, mghefurwa wakwa hena Mnduni. ⁹Mwiirikire Urbano, mghehira ndima nainyi hena Kristo na Stakisi mmbwie wakwa. ¹⁰Mwiirikire Apele, mgheirikwa hena Kristo. Vairikire voshe vake hena nyumba ya Aristobulo. ¹¹Mwiirikire Herodioni, mbwie wakwa. Vairikire voshe vake hena nyumba ya Narkiso, ningevo vake hena Mndumi. ¹²Mwiirikire Trifaina na Trifosa, vaghira ndima kwa ikathana hena Mndumi, mwiirikire Persisi mmbure ningewe ahirire ndima kwa Mndumi, ¹³Mwiirikire Rufo, atethaghuriwe hena Mnduni na mae wakwe na wakwa. ¹⁴Mwiirikire Asinkrito, Flegon, Herme, Petroba, Herma, na veru voshe vakehamwi navo. ¹⁵Mwiirikire Filologo na Yulia, Nerea na lumbwie wake, Olimpa, navairikilie voshe voshe vake hamwi navo. ¹⁶Mwiirikire kila umwi kwa buthu takatifu. Makanisa ghoshe hena Kristo ghakya mwiirikira. ¹⁷Luvava nnamutereva, veru, itafakari vundu vwa vava vakyaenda ighavika, na fipingamithi mvaghende kinyume na fia tilosherwe mwenikenja iloshwa. Ghalukeni mufume kwavo. ¹⁸Kangi vandu thaiva vamshimhi riravo Kristo Mndumi mera denyi thavyo voka. Kwa irera lyavo ilaini na ivapongetha mongo na vava varaghire makotha. ¹⁹Kwa mfano weichwa lyenyu mmwamfikia kila umwi. Heikyo nichue kicha vundu vwenyu, mera nnamushigha imwe mughire buthara hena hali ya vucha, nairalamika mothia ya fivichwa. ²⁰Ruva wa mborere akachelewe we imkava shetani mbaiya tuva thenyu. Mborere ya Mndumi Yesu Kristo ikae hamwi naimwe. ²¹Timotheo, mhirindimi hamwi nainyi akyamuirikirie, na Lukio, Yasoni na Sospeter, vambwie vakwa. ²²Inyi, Tertio, nikuandikirie warakalu hena irina lya Mndumi. ²³Gayo, anjituthire na kwa ikanisa loshe nnlya mwiikira Erasto, mghetunza hazina wa mri, akyavairikira, hamwi na Kwarto ninge mmbwie. ²⁴(Kumbuka: Hena, vyoshe nileandikie mwanzo mstari ukehotho. Lolea Warumi 16: 20. "Mborere ya Mndumi Yesu Kristo ikae naimwe voshe. Amina.") ²⁵Luvaha kwakwe we aghire nguju yemuvika mumke ianana na injili na iloshe lya Yesu Kristo, ianana nairughuliwa lya kia kithughenwe kwa magheri mengi, ²⁶mera luvaha kindemivikwa nwaji na ivikwa umanyike na maandiko ghavagherota lanana na amri ya Ruva wa telele, kwaichwa mbora kighari kya vaithanga moshe? ²⁷Kwa Ruva weka aghire hekima, iiria Yesu Kristo haghire vurwe telele yoshe. Amina

1 Corinthians

Chapter 1

¹Paulo, aileghwe ni Kristo Yesu iva mgherumwa kwa ifura ya Ruva, na Sosthene mndu weru, ²kwa ikanitha lya Ruva like Korintho, kwa vava mvaingirwa ndimenyi hena Yesu Kristo vaileghwe igheva vandu vaelesherwe. Mfwavaandikia vava voshe vachilielagha irina lya Mndumi weru Yesu Kristo hena handu hoshe Mndumi weru na wavo. ³Mbora na mborere fiikae kwenyu ifuma kwa Ruvava Papa weru na Mndum weru Yesu Kristo. ⁴Mifiri yoshe ninamshukuru Ruva wakwa vundu vwenyu, kwa vundu vwa mbora ya Ruva ningeyo Yesu Kristo alevanikie. ⁵Amuvikie iva vathuri kwa kila njia, hena irera, na maririkano ghoshe. ⁶Amunikie vuthuri, tha ushuhuda ihuthu Kristo ku akubaliriwe keni maghari yenyu. ⁷Heikyo mukaduikiwe mwe nzinya tha mbeho mcha thafundu mughire macha ghevera ivutwa lya Mndumi weru Yesu Kristo. ⁸Amunika nzinya mpaka mwisho kimacha munagheshashwa mfiri wa Mndumi weru Yesu Kristo. ⁹Ruva ni mwaaminifu niwe amwiile ghe imwe hena vumwe vwakwe vwa mwana Yesu Kristo Mndumi weru. ¹⁰Luvaha nnamutereva mndu na lumbwie vakwa, iiria rina lya Mndumi weru Yesu Kristo, kuvoshe mwiirikie naku hanaghira ighavike maghari yenyu. Nnamulomba mvwarane handu hamwi hena nia imwi na ikusudi limwi. ¹¹Ang'u vandu va nyumba ya Kloe vanjiririe ku haghire ighavika nlya endelea maghari yenyu. ¹²Nighere manai: Kila umwi achirera, "Inyi ni wa Paulo," han'gu "Ni wa Apolo", hang'u "Niwa Kefa" han'gu inyi niwa Kristo." ¹³Hii! Kristo aghavikie! Hii Paulo alekwererwe mrinyi vundu vwenyu? Hii! mulepatisirwe kwa irina lya Paulo? ¹⁴Nnamshukuru Ruva ku

thimpalisire wowoshenyi, isipokuwa Krispo na Gayo. ¹⁵Nileku haveghire wowoshe averera mule patisirwe kwa irina lyakwa. ¹⁶(Na nile vapatisire vandu va nyumba ya Stephania. Kinyume kyakwe thiichi nyi ku nile mpatisire mndu ungi wowoshe). ¹⁷Kwaku Kristo aranjirumie ighe patiswa mira ighebirikira injili anjirunie we ighebirikira kwa kirero kyakeni kya kivandu, netha ku nguju ya mthalaba wa Kristo inavuthwa. ¹⁸Kwaku kirero kya mthalabu ni vufire kwavaya vaghefwa. Vaghefwa. Mira kwavaya ruva akyavakira, ni nzinya ya Ruva. ¹⁹Kwaku kiandikiwe, naikonda imanya lya vava vakagharie. Navakonda vava voshe vakagharie. ²⁰Akekwi mndu aghire maririkano? Akekwi aghire kariango? akekwi mgherera na mghelemba wa ithanga li? hii Ruva aghaluthirewe ikaghaalya ithangali iva vufire? ²¹Idunga ithanga liikae hena ikaghaa lyakwe linammanyalyo Ruva, impendethere Ruva hena vufirie vwavo vwebirikira kimacha ivakira vava vamfurire. ²²Hena Vayahudi vovakyavetha mburi thafrumo, hena vayuni vovashigha imanya. ²³Mira mfwambirikira Kristo avikiwe mrinyi avie kinyume kya Vayahudi. ²⁴Mira hena vava valeileghwe ni Ruva, Vayahudi na Vayunani, mfwa mbirikira Kristo tha nguju na imanya lya Ruva. ²⁵Kwaku vufire vwa Ruva vughire imanya ikela vandu, na (vunyonge) kana vushokeri vughire nguju ya vandu. ²⁶Lolienyi iilaghwa lyenyu ni Ruva, mndu na lumbwia vakwa. Thivengi venyu muveghire imanya hena ica lyenyu lya kivandu. Imwe vengi muleghire nguju mwe. Imwe vengi muleghirwe mwe hena vurwe. ²⁷Mera Ruva alethaghurie mafiregha ithanga iliifirawisha fiafikagharie na fighire guju. ²⁸Ruva alethaghurie kia kya hali ya mbai na kidahiwe hena ithanga. Alethaghurie hata findo fia fira tarirwe iva kindo, kwaivifanya five findo fighire nguju. ²⁹Alehirire kwii kimacha hanaghira wowoshe akubaha mothia yakwe. ³⁰Kwa thababu yakia Ruva akihirire luvaha muke voshi ya Kristo Yesu, naakahira kwaikaghaa vundu vweru ifuma kwa Ruva. Nilewe keni yeru, vurwe na ikirwa. ³¹Kole matokeo hena iandiko lyirerie, "Akyakutumbisha akutumbishe kwa Mndumi."

Chapter 2

¹Nikicha kwenyu kaka na lumbia bhakwa thichi enyi kwa firero sha ushawishi fya hekima fundu ni hubirie keni ifughenwe hena Rubha. ²Nikaamua thanamanya chochoshe nikibha maghari kwenyu ila Yesu Kristo, nawe bhamthulubishire. ³Nigheke namwe hena bhathi na hena iobhoha, hena idedema mnu. ⁴Nairera yakwa na hubiri yakwa hena firero she shawishi na hekima kinyume chakwe kikabha imbhika Ngoo na nguju, ⁵ili miirikilie yenyu ina bhe hena hekima ya bhandu, bali hena nguju ya Rubha. ⁶Lubhaha nfyairera hekima ya bhandu bhathima mira thi hekima ya ithangalio au ya bhatawala bha mifiri ang'u mbhaira. ⁷Kibhungi chakwe mfyarera hekima ya Rubha hena ukeni ufughenwe, hekima ifughenwe hena Rubha athaghurie kabla ya mifiri ya utukufu weru. ⁸Haghireho bhathimamithi bha mifiri bhaimanyire hekima. Kwia bhagheimanyire hena mifiri iya bhaghe mthulubishe Mndumi wa utukufu. ⁹Mira fundu iandikiwe, "Findo ambafyo ritho libhonire, haghire kurwi kwemi ichwa ho mrwe wemfikiritho, findo smbsfyo Rubha ani wandalilie bhamfurie we." ¹⁰Ifini findo Rubha afis hukurie kweru iiria moo wakwe Ang'u moo uchilolea kila kindo, hata findo fya bhoshi sha Rubha. ¹¹Kwani nii achimanya findo fya bhandu ithipokua moo wa mndu uke bhoshi yakwe? Heicho haghire aichi findo fya Rubha ila ni moo wa Rubha weka. ¹²Lakini fupokeriefye moo wa ithanga, lakini moo ufumie kwa Rubha ili bhamanye findo kwa uhuru findo funikiwe ni Rubha. ¹³Mfyarera findofi kwa irera lakini hekima ya mndu yairimayo ifundisha ngoo ichiirima itafasiri firero fya moo kwa hekima ya kingoo. ¹⁴mndu araghire moo achi pokeawe findo fya Rubha kwalia findo fyo ni cha kifire airimawe imanya kwa sababu ghachimanyika ki ngoo. ¹⁵Kwaithe wa moo achinyanyiria findo bhoshe. Mira achinyanyiri na bhengi. ¹⁶"Ni itho airima imanya findo fya Rubha itho airima imfundisha mitho? Lakini fughire mariri kano ghakikiristo.

Chapter 3

¹Na inyi, kaka na bhalumbwuria bhakwa sirerienyi na imwe tha bhandu bha moo mira tha bhandu bha mwiri tha bhana bhadu hena Kristo. ²Nighebhanikie maribha na si nyama yo, ang'u muna irima iya nyama mwe, na hata lubhaha munairima mwe. ³Hata lubhaha imwe mubha mwiri. Ang'u funu na ikubaha nshabhoniwa maghari kwenyu kula lee muaikaa handu mwiri uashigha, na lee muaghende tha kawaida ya kibinadamu? ⁴Ang'u umwi achirera, "Namuivaria Paulo" Ungi achirero "Namuivaria Apolo," Muaikaa amwe tha bhandu? ⁵Apolo ni itho? na Paulo ni itho? Ni bharumishi mughebha aminie kwa lia Rubha aghe bhanikie ndima. ⁶Inyi nighebhiee, Apolo akabhikia mringa Rubha akalesha. ⁷Heicho abhiee na akutirie, mringa aghirewe chochoshe. Mira Rubha aleshere. ⁸Lubhaha abhiee na abhikirie mringa bhoshe ni sawe na kila umwi anikwa iyira wakwe kiringanyo cha ndima yakwe. ⁹Kwa lia ifwe fubhahirindima bha Rubha imwe mu bustani ya Rubha na nyumba ya Rubha. ¹⁰Ifumana na neema ya Rubha ninikiwe tha mgheagha mrwe nibhikie msingi, na ungi aaangha kabhu yakwe. Lakini mndu wowoshe abhe makini alolie fundu aaagha. ¹¹Kwa lia haraghire ungi airima iagha msingi ungi ikela uya uaghiwe ni Yesu Kristo. ¹²Lubhaha kole wenyu umwi aaagha kaghu yakwa hena madhahabu, hela, mawe gha thamani, miri, mara, au maringo, ¹³ndima yakwe yabhikwa mwaji, kwa kilanga ka mthaghari kwa ikuvika mwaji kwa ikushukua kwa moro, moro waghera ndima njicha ya kila mndu, ndima ahirire. ¹⁴Kwa chochoshe mndu aaghie cha reghwa apokea thawadi. ¹⁵Mira ndima ya mndu ikosha kwa moro apata athara lakini weweka aokolewa thalea aafuma hena moro. ¹⁶Muichimwe ku imwe mu nyumba ya Rubha na moo wa Rubha uchiikaa voshi yenyu? ¹⁷Kole mndu akakonda mndutho, kwa lia nyumba ya Rubha ieliye na imwe kwio. ¹⁸Mndu anakulemba weka mndu wowoshe maghari yenyu akyafikiri ku aghire hekima hena magheghe, abhe tha fire ni ho aghira hekima. ¹⁹Kwa lia hekima ya isanga li ni bhufire mosia ya Rubha, ang'u iandikiwe, "Ichi bhawara hena hila tabho" ²⁰Na mndumi aichi mariri kano gha fikira ta ubatili." ²¹Heicho mndu anakukwera ang'u findo vyoshe ni fyenyu. ²²Ku ni Paulo, kana Apolo, kana Kefa, kana ithanga, kana iishi, kana kifwa, kana vindo fikeho, kana fyaghecha shoshe ni fyenyu, ²³Na imwe mubha Kristo na Kristo ni wa Ruva.

Chapter 4

¹Kwu nipfo mndu afuvare ifwe, tha vahiri ndima va Kristo na vaghemkia thiri tha keni tha Ruva. ²Hena ili, kikyashighwa kwa imkia niku vave vaghetumainiwa. ³Mira kwakwi inyi ni kindo kidu mnu ku ninanyinyiriwa na imwe kana hukumu ya kivandu. Kwaku thijinyirie inyi njeka. ⁴Thajihukunianyi inyi njeka, ii ighereyo maana ku inyi nighire haki. Ni Mndumi Yesu amhukumuye. ⁵Kwakwiyo munarera hukumu kaghu ya kyokyoshe kabla ya igheri, kabla yecha kwa Mndumi Yesu. Aende handu haelie findo fithughenwe mmenyi na irora makuthudi gha ngoo. Niho kila umwi aondoa thifa yakwe ifuma kwa Mndumi Yesu. ⁶Luvaha mndu na lumbye inyi njeka na Apolo nitumirie kamuni ithi kwa ajili yenyu. Kimacha ifuma kweru muirime maana ya kirero, "Kunaghenda ikelesha fundu kiandikiwe." Iii niku haghireho nonga umwi wenyu akubaha kaghu ya uree. ⁷Maana ni ungaa avona tofauti maghari yenyu na ungi? Ni kiki kughire kurakipokerie vwia? Kole kundemipokea vwia, haniki mwakubaha kole murahirire kwiyo? ⁸Tayari mughire fyoshe mvemwashigha! Tayari mundeghira vuthuri, mndedunga imkia na ku mwamiliki ifukela ifwe! Kweri namushighia umiliki mcha kimacha fumiliki hamwi na imwe. ⁹Kwa kwiyo ngetha Ruva afuwikie ifwe vagherumwa the ifurora wa mwisho hena mstari wa maandamano na tha vandu vahukumiriwe ivwaghwa. Vundeva tha tamasha hena ithanga, kwa malaika na kwa vandu. ¹⁰Ifwe fumafire fundu vya Kristo, mira imwe mughire hekima hena Kristo. Fu vandu varaghire nguju mira imwe mughire nguju. Mwanikwa shimamira ifwe fughirefwe shima. ¹¹Hata thaa ii fughirefwe kijo na fughire laka, fughirefwe thori, fughire mapigo na kangi fughirefwe makathi (handu heikaa). ¹²Fufwahira ndima kwa bidii, kwa mavoko gheru fweka. Fukidahwa, fwathamehe. Igheri fwatethwa fwaghira ujasiri. ¹³Fukitukanwa, fwavwighira kwa vuhoo. Tumekuwa na bado fufwatarwa iva tha ileghwa na ithanga na fukashigha kwa findo fyoshe. ¹⁴Thinaandikanyi findofi ivarawisha mira imurekebisha tha vana vakwa nivafurie. ¹⁵Hata kole mughire vafundishi makumi elfu hena Kristo, haghireho papa vengi. Kwakuwa nindemiva papa wenyu hena Yesu Kristo iiria injili. ¹⁶Kwiyo ninamulomba munjiighe inyi. ¹⁷Iyo niyo thababu nilemrumie kwenyu Timotheo, mwana wakwa mcha na mwana mwaminifu hena Mndumi Yesu. Amukumbutha njia takwa katika Kristo fundu nichifundisha kila handu na makanisani. ¹⁸Luvaha baathi yenyu vakyakuhwera vakuichwa ku thikachenyi kwenyu. ¹⁹Mira nacha kwenyu muda igheri iwihi kole papa akafura. Niho namanya kuthi firero fyavo du ivo vakyakuhwera, mira navona nguju thavo. ²⁰Kwaku vufumwa vwa Ruva vuke hena firero fyo mira hena nguju. ²¹Mumwashigha iki? Niche kwenyu na nthata kana kwa upendo na hena ngoo ya vuhoo?

Chapter 5

¹Fundeichwa mburi ku gharinde shinde irake handu hohoshe hata maghari ya vandu vya kiithanga. Funa mburi ku mmwi wenyu akyalaa na makaa wa ndie wakwe. ²Naimwe mwakukwera, handu mughevaviwa ni ngoo? Uya ahirire kuyo kimvaie avutwe maghari yenyu. ³Kwa liya lirake naimwe kimwiri, mira nike naimwe kimbeho, ndemimnya marisha uya ahirire findo fyo, tha liya nilekeho. ⁴Mukisanganyika handu hamwi hena irina ya Mndumi weru Yesu, na ngoo yakwa ike handu ho kwa nguju tha Mndumi weru Yesu, ndemimnyamarisha mndu tho. ⁵Ndemimkabidhi mnduu kwa shetani kimecha mwiri wakwe ukondwe nesa ngoo yakwe iirime iokolewa hena mfiri uya wa Mndumi. ⁶Ikukwera yenyu thikindo kyo, mwichimwe hamira njidu iichiumua itonge ithima? ⁷Kusambenyi imwe mweka hamira ya kala, kimecha muve itonge isha, netha muve mkate uraumuliwe. Kwa liya Kristo mwana igonji yeru ya pasaka andemichinjwa. ⁸Hena ikyo fusherehekee ngathu tiraghire amira ya kala, amira ya miikalie mivichwa na vuvichwa. Badala yakwe hamira yekuduisha na keni. ⁹Nileandikie hena barua yakwa ku munasanganyika na na vareshinda. ¹⁰Sighire nyi maana ku ni wareshinda va isanga ili, kana na vya vaghire ngwina kana vakea kana vaghetatha mirungu kwa ikaa navo kua, nifo kinghemutara mufume ithangenyi. ¹¹Mira luvagha namwandikia munakuchanganya na yeyoshe ailaghwa kaka kana dada hena Kristo, mira akyaisi hena shinde kana ni iuya mghetamani kana mkea, kana mghetatha ngome kana mndu wa matuthi kana mgheirwa kang'i munaya nawe mndu wa mbare ii. ¹²Hena ikyo nafika ndiya nivanyamarishe vake bwang'a ya kanisa? Badala yakwe imwe mundeve nyamarisha mwe vya vake voshi ya kanisa? ¹³Mira Ruva akyavanyamarisha vake bwang'a, mvutenyi mndu mvichwa maghari yenyu"

Chapter 6

¹Umwi wenyu akamghira itatizo na varwee, anaghera ighenda kwa kitala kya vandu varaghire haki abakela mothia ya vagheamini? ²Mwichimwe ku vagheamini vanyamarisha ithanga? Kwa liya mwaimamwe iamua findo viraghire muhimu? ³Mwichimwe ku fwavannyamarisha malaika? Ni kwa njia njiki ingi fwairima iamua vindo vya maisha igha? ⁴Kole fwairima inyamarisha findo fya maisha hga, haniki mwadhubutu itika mashitaka mothia ya vaya varachimka kanithani? ⁵Narera findofi kwa iraghwa yenyu, haghire ho aghire kiugho maghari yenyu aivima ivika findo nicha kati ya mndu na mndu? ⁶Mira vundu kuke luvaha, mgheamini umwi aghenda kitala kwa ajili ya mgheamini urwee, na milaha yavikwa mothia ya mghenyamarisha arachiamini! ⁷Ukeni ni ku haghire matatitho katikati ya Vakristo ghandemiende usumbufu kwenyu. Haniki funatetheka kwa fivichwa? Haniki mwairikia ilembwa? ⁸Mira muhirire fivichwa na ilemba vengi, navo ni vakaka na vadada vyenyu! ⁹Muichimwe kuvaya varaghire haki vakaorevo vufumwa vywa Ruva munaamini mongo, vaacherati, vaghetatha ngoma, vazinzi, wafiraji, valawiti, ¹⁰vakea, vaumie, valevi, vakea, vatukanaji, vengi hena ivo vyakaghevonevo vufumwa vwa Ruva. ¹¹Na hena vo baadhi yavo nighe imwe mweka. Mira mundemieleshwa, mira mundemithambwa mira munde mtengwa ni Ruva, mira mundemfanywa haki mothia ya Ruva hena irina ya Mndumi ya Ruva weru. ¹²"Findo fyoshe ni halali kwakwa", mira thi kila kindo kighire cho faida. "Findo fyoshe ni halali kwakwa, mira sikatawaliwenyi ni kimwi kya ifyo. ¹³"Kijo ni kwa mburi ya ndenyi, na ndenyi ni kwa mburi ya kijo," Mira Ruva afirete vyoshe. Mwiri urambiwetho kwa mburi ya ukahaba, mira mwiri ni kwa mburi ya Mndumi, na Mndumi auchemba mwiri. ¹⁴Ruva alemfufurie Mndumi na ifwe aghefufua kwa nguju takwe. ¹⁵Mwichimwe ku miiri yenyu ina muunganiko na Kristo? Mwwairima kuya ifunya fiungo fya Kristo na ighenda ghefiunganisha na kahaba? Kikavekyo! ¹⁶Mwichimwe ku uya aungana na kahaba andeva mwiri umwi nawe? Vundu kirero kighambie, vandu vavi vava mwiri umwi." ¹⁷Mira uya aungana na Mndumi ava ngoo imwi hamwi nawe. ¹⁸Richenyi zinaa kila thambi aihira mndu ni bwang'a ya mwiri wakwe, mira zinaa mndu achihira thambi ya mwiri wakwe weka. ¹⁹Mwichimwe ku miiri yenyu ni hekalu ya mbeho mcha, achiikaa voshi yenyu, uya munikiwe ifuma kwa Ruva? Muichimwe ku muke mweka mwe? ²⁰Ku mughuriwe kwa thamani, hena ikyo mrvikienyi shima hena miiri yenyu.

Chapter 7

¹Thuthu mburi munji andikiriye: Haghire igheri lingi ni icha mru wa kyumi analaa na mka wakwe. ²Mira kwa fundu vya mighesho mingi uchafu kila mru wakyumi aghire mka wakwe weka na kila mvu wa kika aghire mmi wakwe. ³Mmi aashighwa amnike mka haki yakwe ya ndoa, na kwiyo kwiyo mka na kwa mmi wakwe. ⁴Thi mka we aghire imkia mwiri wakwe, ni mume. Na kwiyo kwiyo, mmi nawe aghirewe mamlaka ghemkia mwiri wakwe, nimka aghire. ⁵Munaimana mukilaa hamwi, thari kole mupangie kwa igheri maalum. Bhikenyi kwiyo kimacha mupate igheri ye terebha. Kangi mwairima ibwiliana he hamwi, kimacha mbhichwa anaghe cha akamughera kwa ibhura igheri. ⁶Mirakyo ni rera mburiti kwa ifura thi lathimishirenyi. ⁷Nighefura kila umwi aghebhiye tha inyi fundu niki. Mirakyo kila umwi aghire karama yakwe ifuma kwa Rubha. Iu aghire karama ii, na uya ana karama iya. ⁸Kwa bharana ondoghwa na bhapfwiriwe ni bhomi niya rera iku, nikicha kwabho kole bhakalegha bila yeondoghwa, tha fundu niki inyi. ⁹Mirakyo kole arakiirima irimiliya, bhakibhashighawa bhaondogwe, kwa lia ni keba kwabho iondoghwa kuliko ighira tamaa. ¹⁰Lubhaha kwabhaya bhaondoriwe iyashighwa ni amri, thi nyinyi mira ni Rubha. "Mka analekana na mmi wakwe." ¹¹Mirakyo kole aikaa kua na mmi, areghwe kwiyo bila iondoghwa, kana kibhungi, abhwiliane na mmi wakwe. Na "Mmi ananika mka wakwe talaka." ¹²Mirakyo bhareghiwe, myarera- inyi, thi Rubhawe- iku kolewenyu umwi wowoshe aghire mka ara amini na aarithika iikaa nawe ikyashighwa anamleka. ¹³Kole mruwa kika aghire mmi araamini, na kole arithikieje iikea kawe, anamleka. ¹⁴Kwa mmi araaminiye aeloshwa kwathababu ya imani ya mka wakwe. Na mru araamini aeleshwa kwa bhundu bhwa mme aamini. Kibhungi bhana bhenyu bhagucha bhaeliyebho, mirakyo kwakweri bhaelesherwe. ¹⁵Mira uroo arakyaamini akabhuka naabhuke. Bhundu bhwa mburi yo, kaka na lumbwiye akiya pfungwawe ni fiapo fyabho. Rubha afuileghe fuikae kwa amani. ¹⁶Kwa manya kwiyaiku mru mka, yairima amkire mmi wakwe? Kana kwa manya kurya iku, mru wakyuma yairima umkire mka mkawapfwo? ¹⁷Kila umwi du aishi maisha tha Rubha afughabhiriyi, kila umwi thafundu Rubha amuleghe bho. Iu ni mwongotho wakwa hena makanitha ghoshe. ¹⁸Haghire agheriniwe akinailaghwe iirikia? Anaghera ibhuta alama ye rinwa yakwe. Haghire wowoshe aileghwe hena miirikiliye? arana rinwa? lyashigha heyoy arinwe. ¹⁹Kwa ili achembiwe kana achembiwewe haghireho mburi. Kighire mburi niibwara maagitho gha Rubha. ²⁰Kila umwi areghwe hena iilagwa akinailaghwe ni Rubha imirikiliye. ²¹Kughemtumwa kigheri Rubha akinakuilaghe? kunathara ihuthu. Mirakyo kole kwairima ibha huru bhika kwiyo. ²²Kwa umwi aileghwe ni Rubha tha mtumwa ni mru there mtumwa hena Rubha. Thalia umwi ake huru akina ilaghwe imanya ni mtumwa wa Kristo. ²³Mwemghuliwa kwa beinjirwe, kivyo nunabha bhatumwa bha bhanadamu. ²⁴Bheru bhakika na bhakiumi hena maisha ghoghoshe kila umwi weru fukina ilaghwe hena miirikilie fureghwe bwiya bhiya. ²⁵Lubhaha, bhaya bhoshe bharana ondoa toona indi thighire nyi iamoro ifuma kwa Rubha. Mirakyo niamunika irunge yakwa fundu ni kei. ²⁶Kwa mbathi tarubha tiaminikie. Henaikyo niyafikiria kwiyo bhundu bhethumbuka, ni keba mru wa kyumi areghwe fundu akei. ²⁷Kupfungiwe ni mru wa kika kwa kiapo kya ndoa? Kuna shigha uhuru ifuma hena ikyo. Kughire uhuru ifuma kwa mka kana kunaondogwaphfwo? Kunakasha mka. ²⁸Mirakyo kole ukaondoa, kuhirire ndhune pfho. Na kole mvu mka arana ondoghwa akaondoghwa, aghi thire ndhune we. Bado bhaya bhabhoni mabhwathi gha mbare nyingi. Nanyi nikyashigha ninufuyekwa gho. ²⁹Mira niyarera kwii, bhandu na bhalumbwie bhakwa, igheri iwihi. Tangia ithanya na iendelea, bhayabhaghire bhaka bhaikae thabhara ghire. ³⁰Bhoshe bhaghire mneko neko, bhakubhikie tha bharaghire mnekoneko, na bhoshe bhachue kicha, bhaghechue kichabho, na bhoshe bhaaghua kindo kyokyoshe tha bharanulikie. ³¹Na bhoshe bhakibhashughulikia ithanga, bhabhetha bharashughulikie nabho. Kwa lia mitindo ya ithanga inafika mwisho wakwe. ³²Nikina shigha mubhe huru kwa ithumbuka ipshe. Mruwa kyumi araondorie aukuingira, hena findo fiyamhuthu Rubha, fundu anuliwa weweka. ³³Mirakyo mru wa kyumi aondorie achikuthanganya na mburi ta ithanga, findu anulitha mka wakwe. ³⁴Aghabhikie mru mka arakiya ondoghwa kana bikira achikubhwa na nitha findo fia mhuthu Rubha, namna yekubhika ugho ongo hena mwiri na hena ngoo. Mirakyo mru mka aondoriwe achikuingira hena findo fya mathanga, namna yemfanya mmi aichuwe kicha. ³⁵Niyarera kwii kwa faida yenyu mweka, na thiyabhikanyi mdeghe kwenyu. Niyarera kwii kwa lia ni haki kimacha mirime iku bhika wakfu kwa Rubha bila kikwatho kyokyoshe. ³⁶Mirakyo kole mru akiya fikiri akairimewe imhirira kwa heshima mwali wakwe, henaikyo maririka no ghakwe ghaghire nguju mnuleka aondoane nawe tha fundu afurie. Si thambiyo. ³⁷Mirakyo kole andehira maamuthi ghabhura ondoa, na haghire haja ya lathima, na kole airima itawala kulu kwakwe, ahira kicha kole arakya muondoa. ³⁸Henaikyo amwondoa mrumpfhu wakwe ahirire kindo kicha na wowoshe uya akyathaghua ibhura ondoa aahira kicha ikela. ³⁹Mka apfhungiwe ni mru wa kyumi igheri akei. Mirakyo kole mmi akapfwa ake huru iondo ghwa ni mru wowoshe amfuriye, mirakyo kwa Rubha du. ⁴⁰Bado hena maamuthi ghakwa ighira iichwa kicha ikela tha akii kaa tha fundu akei. Na niya ririkana iku nanyi nieghire ngoo ya Rubha.

Chapter 8

¹Luvaha hena vijo fifunzirwe itathi ya ngoma: fuichi ku "ifwe voshe fughire kiavia" Kiavia kichiende ikubaha, mira ifura lichiagha. ³Kole haghire mndu wowoshe akyatafija ku aichi kindo kivile, mndutho anamangawe ku nkyamtara imanya. ²Mira kole umwi wenyu akamfura Ruva, amanywa niwe. ⁴Henaikyo ihuthu iya fijo fifunzirwe itathi iya fijo fifunzirwe itathi ya ngoma: fuichi kii "ngoma thi kindo kyo iha ithangenyi na ku haghire Ruva ungiho ila umwi du." ⁵Kwaku haghire vengi wachiilaghwa mirungu kole ni ipfo kaghu kana ithangenyi, tha fundu vwakei mirungu na vamangi vengi." ⁶"Hamwi naku kweru haghire Ruva umwi du nawe niwe Papa, findo fyoshe fifumie kwakwe, naifwe furue kwake na Mndumi umwi Yesu Kristo, ngewe kwakwe vindo vyoshe firumbiwe na kwakwe ifwe voshe furumbiwe." ⁷Hata kwio kiugho ki kike kwa kila mndu kyo. Hata kwio vengi vahirire ibada tha ngoma iho kala, na mpaka luvaha mmbaya fijo fyo thaku ni kindo kifunzirwe itathi kwa ngoma. Thamiri thavo tipulungenywe kwaku ni thaifu. ⁸Mira kijo kyafuighu tishakyo ifwe kwa Ruva. Ifwe fuwafichwa fwe mnu kole furaye, kana vecha mnu kole fukaya. ⁹Mira mulolie nicha ku uhuru wenyu lunava thababu ye ringilia wia mshokeri hena mwitikijo. ¹⁰Ghera cho idunganya ku haghire mndu akuvonire, iwe kuichi, nkwaya kijo hena hekalu ya ngoma. Thamiri yakwe mndu tho akuvonire yava ya vindofwo fifunzirwe itathi kwa ngoma? ¹¹Hena ikyo vundu vwa imanya yapfo ya ukweri hena asili ya ngoma, wenyu hang'u lumbwio ningemshokeri, niwe Kristo apfie vundu vwakwe. ¹²Henaikyo, ukihira thambi kiravaie hena wenyu na valumbwio na ijeruhi ngoo thavo tishokere, mwahira thambi kiravaie mothia ya Kristo. ¹³Kole kijo nkyaruma mudahane iwe na wenyu na lumbwio, thikaye nyama too, kimetha thinaruma weru hang'u lumbwia wakwa ateshanye.

Chapter 9

¹Inyi thi huru? Inyi thi mtumenyi? Inyi thimbho reni Yesu Mrumi weru? Imwe mundunda ta ndima yakwa hena Mndumi? ²Kole inyi thira mtume kwa bhengi mira ni mtume kwenyu. Kwa lia imwe mukeni wakwa hena utume wa Mndumi. ³Iu niutetethi wakwa hena bhaya mbhanjiibharia inyi. ⁴Kula fughire haki yeya nainywa fye? ⁵Haghire haki ye ondoa mka aaminie tha fundu bhahirire mitume bhengi, na wabho Mndumi na Kefa? ⁶Kana ni inyi njeka na Barnaba mfya shigha fuhire ndima? ⁷Nii achihiira ndima ya athikari kwa matunda ghakwe weka? ⁸Nii achirema mithabibu ana ya ndunda takwe? Kana nii achiembea anaya mandha gha ndima yakwe? ⁹Kana nnderera findofi kwa nguju ta kibhandu? Sheria nayo ichirera kwio? ¹⁰Kwa lia iandikiwe hena sheria ya Musa, "Kuna pfhunga ng'umbe ya kijo." Ni keni iha Rubha aalolea ng'umbe? ¹¹Kana aarera kwa thababu yeru iandikiwe kwa thababu yeru, kwa thababu we aarema aghire matumaini nawe aakobha akobhe kwa ishiriki hena mafyindiko. ¹²Kole fubhiee findo fya ngoonyi kwenyu, akani firero fire fukakobha findo fya miri kwenyu? ¹³Kole bhengi bhapatie hakii kwenyu, ifye futhaidi fye? Hata kwio fuidaiefye hakii. Badala yakwe furimililie ili funabha kikwatho cha kindo. ¹⁴Mwiichimwe kuu bhaya bhachihira ndima hetathia bhachiya hena hetathia (hekaluni)? Mwichimwe bhaya bhachihira ndima mtathonyi bhachia kia kichipatikana hena mtatho tho (mathabahu)? ¹⁵Heicho Mndumi aleagithire bhaya mbhatika kirero chakwe bhaishi ifumana na kirero chakwe. ¹⁶Mumanye thina mulabhiani chochoshe. Na thiandikienyi ili kindoki kihirike kwa thababu yakwa. Keba inyi nifye kuliko mndu wowoshe ibadilisha ikutu mbisha kwakwa. ¹⁷Kwalia nua hubiri kirero chebirikia thighire thababu yekukwera nyi kwa thababu nilathima ni hire kwii. Na olewakwa thina ihubiri injili! ¹⁸Ang'u nikahira kwii kwa ifura yakwa ni baraka. Lakini kole thira ifura yakwa bado nina ndima ya vwakili. ¹⁹Bathi baraka yakwa niiki? Heicho nibirikire, Na funya ibirikira bila maliho na bila itumia kwa utimilifi kwa haki yakwa hena injili. ²⁰Hamwi kundebha mwaji kwa bhoshe mira ndebha muhiri ndina woshe, ili niirime ibhapata na bhengi. ²¹Kwa Bhayahudi nigheke tha Bhayahudi, ili nibhapate Bhayahudi. Kwa bhaya bhake mbai ya sheria, nigheke nabho bila ikubhutira mbai ya sheria ili nibha pate bhaya bhake mbai ya sheria. Nighehirire kwio mira hafainyi njeka thikenyi mbai ya sheria. ²²Heicho bhaya bhake bwagha ya sheria, nigheke thaumwi wabho bwang'a ya sheria, ingawa inyi njeka thikenyi bwang'a ya sheria ya Rubha, bali mbai ya sheria ya Kristo. Nighehirire kwio ili nibhapate bhaya bhake bwang'a ya sheria. ²³Kwa bhashokeri nigheke tha bhashokeri ili mbhapate bhashokeri. Nindebha hali toshe kwa bhandu bhoshe, ili kwa njia toshe nipale ipata baathi. ²⁴Nanyi nafanya kwio kwa thababu ya injili ili ni shiriki hena baraka (mbora). ²⁵Mwichimwe hena ishindana bhoshe bhaghe shindana bhachi richa, lakini achipata thawadi ni umwi? Heicho richenyi ili mupate thawadi. ²⁶Mghechetha achikuthua ake hena mafundishwo bhachihira kwio ili bhaghe kela bhanikwe thawadi ichikondeka, mira ifwe mfwari cha ili fupate ibarikiwa, ²⁷lakini nnaulitha buhathi mwiri wakwa ilinihire tha mtumiva. ²⁸Lakini nnaulitha mwiri bhwathi ili nibhetha mtumwa thina ghe hubiri bhegi inyi njeka uikabha wereghwa.

Chapter 10

¹Imwe veru na valumbwia vakwa nnashigha ku mumanye ku papa veru valeke thinyi ya ilwi na voshe nairilie hena bahari. ²Voshe vapatithirwe vave va Musa voshi ya ilwi na voshi ya bahari, ³na voshe walighie kijo kiakia kya mbeho. ⁴Voshe vanyughie kyenya kiakia kya ngoo. Ang'u vanyughie ifuma hena mshararabwe wa mbeho uvai varie, na mshararabwe tho ni Kristo. ⁵Mira Ruva achuekichawe na vaya mata, na fimba vyavo fikathathajwa nyika. ⁶Bathi mburi yoyoshe ivie mifano kweru kimetha ifwe funava vwandu vetamani fivichwa tha fundu navo vahirire. ⁷Munaghira ndho na ngoma, tha fundu vya vengi valekei. Kwii ni thafundu kiandikiwe, "Vandu waleikee mbai wakaya na inywa, na vakavukia wakafina na inyeghetha." ⁸Munashinda tha vya vengi navo vahirire. Wakapfwa mfiri umwi wandu viku makumi avi na firaru, kwa ihira kwio. ⁹Mira funamghera Kristo, tha fundu vengi vavo vahirire na vakakondwa kwa njoka. ¹⁰Kangi munadughunyika, tha vya vengi navo waledughunyikie na vakakondwa ni malaika wa kifwa. ¹¹Bathi vindofyo vihirikie tha mifano kweru. Viandikiwe kimetha fifurunge ifwe - fukoleriwe ni mifiri ya mwisho. ¹²Hena ikyo kila akuvoni ku amki alolie anaghwa. ¹³Haghire mighesho imuchirie imwe there ya kawaida ya vandu. Mira Ruva ni mmwaminifu. Amuleka we mugherwe ikela kiringanyo kyenya. Hamwi na mighesho we amunika mbenge ye fumia kimetha muirime irimilia. ¹⁴Hena ikyo, vakunde vakwa, muiriche mitatho ya ngoma. ¹⁵Nnarera na imwe tha vandu vaghire akili, kimetha muamue ikyo nnareva. ¹⁶Kikombe kya mfono fuchikibariki, thi ushirika wa ndhakami ya Kristo? Mkate wia fuchiubandua, thi ushirika wa mwiri wa Kristo? ¹⁷Kwaku mkate ni umwi ifwe fuke vengi fu mwiri umwi. Ifwe voshe fwaguhia mkate umwi handu hamwi. ¹⁸Valolieni wandu va Israeli: He! Vaya voshe wachiya dhabihu thi washirikivo hena madhabahu? ¹⁹Nirere iki luvaha? Ku ngoma ni kindo? Kana kijo kifunirwe itathi kwa ngoma ni kindo? ²⁰Mira nnarera hena findo fia vachififunya itathi vanu vangoma vwa Mataifa, ku vwachifunya findofi hena mapepo na thi kwa Ruva ho. Nainyi nidhashighanyi ishirikiana na mapepo! ²¹Mwairinamwe ikinyughia kikombe cha Mndumi na kikombe kya mapepo. Mwairima mwe iva ushirika hena metha ya Mndumi na hena metha ya mapepo. ²²Hang'u mfwambikia Mndumi funu? Fughire nguju tikelele takwe? ²³"Vindo fyoshe ni halali," mira thi fyoshe fyavafyo. "Findo fyoshe ni halali," mira thi fyoshe fichiagha wandu fyoshe. ²⁴Haghire hata umwi aveghigha vicha fyakwe du. Badala yakwe, kila umwi aveshigha ficha fya uvwe. ²⁵Mwairima iya kila kindo kikyakumbwa ifuva bila ivetha -vetha kwa ajili ya dhamiri. ²⁶Ang'u "ithanga ni mari ya Mndumi, na fyoshe filiichurire." ²⁷Na mndu araghire mwiitikijo akamurarika iya, na mmwashigha ighenda, yenyi kyokyoshe amunika bila ivetha mathwali gha dhamiri. ²⁸Mira mndu akamuvia, "Kijo ki kifumene na itathi ya vangoma," munaya. Kwii nitha fundu ifo amurie, na kwa ajili ya thamiri. ²⁹Nainyi thimaanishirenyi thamira tenyu, mira thamiri ya wia ungi. Ang'u haniiki uhuru wakwa uhukumiwe ni thamiri ya mndu ungi? ³⁰Kole kwa nahavache inyi naya kijo, haniiki niimbiliwe kwa kindokyo, ngekyo nighambie nahavache kwa kyo? ³¹Hena ikyo, kyokyoshe mmwaya kana inywa, kang'u kyokyoshe mmwakihira, hirenyi fyoshe kwa ajili ya ngatho ya Ruva. ³²Munavareta Wayahudi kana Wayunani, kana kanitha ya Ruva. ³³Gherenyi tha inyi fundu nichighera ivanulitha vandu woshe kwa mambo ghoshe. Nthashigha faida yakwa njekanyi mira ya vengi. Nainyi mahira kwii kimetha vakirwe.

Chapter 11

¹Njiivarienyi inyi, tha fundu inyi nichimuivaria Kristo. ²Luvaha ninamutumbisha vundu muchinjikumbuka hena findo fyoshe. Ninamutumbisha ang'u mundevwara mapokeo nimuenderie. ³Bathi, ninashigha mumanye iku Kristo ni mrwe wa kila mmi, na mmi ni mrwe wa mka, na ku Ruva ni mrwe wa Kristo. ⁴Kila mndu wa kyumi mnghelomba kana achifunya unabii na kunu ashikirie mrwe akyaraghwisha mrwe wakwe. ⁵Mira kila mndu wakila akilomba kana ifunya unabii na mrwe wakwe urashikiriwe akyaraghwisha mrwe wakwe. Kwa ku ni thawa mndu ahariwe. ⁶Kole mndu wa kika arashikirie mrwe wakwe, na aveghe njwii tdhakwe tdhive ngwihi. Ang'u kole ni iraghwa mndu wa kika ivegha ujwii tdhakwe kana ihawa, bathi ashikie mrwe wakwe. ⁷Ang'u kichimtawa kyo wa kyumi iphwinika mrwe wakwe, kwa iku we ni fwani na ngatho ya Ruva. Mira mndu wa kika ni ngatho ya mndu wa kyumi. ⁸Ang'u mndu nea kyumi afumie kwa wa kika we. Mira wa kika afumene na wa kyumi. ⁹Neri mndu wa kyumi avumbiwe vundu vwa mndu wa kika. Mira mndu wa kika alevumbiwe vundu vwa mndu wa kyumi. ¹⁰Ii niyothababu iku mndu wa kika kyatara ku aghire ishara yetawala kaghu ya mrwe wakwe, kwa thababu ya malaika. ¹¹Hata kwio hea Mndumi, mndu wa kika ake weka we haraghire mndu nea kyumi na mndu nea kyumi haraghire mndu wa kika. ¹²Ang'u tha fundu mndu wa kika afumie kwa mndu wa kyumi, nimi kwio ku wa kyumi afumie kwa wa kika. Na findo fyoshe vichifuma kwa Ruva. ¹³Kunyamarishenyi mwaka: Nhii! Kichiva mndu wa kika itereva Ruva igheri mrwe wakwe urashikiriwe? ¹⁴Nhii hata asili yoka yamfundishayo iku mndu wa kyumi akaghira njwii njacha ni iraghwa kwakwe? ¹⁵Nhii asili ichivafundishayo iku mndu wa kika ighira njwii njacha ni ngatho yakwe? Ang'u anikiwe njwii tdhia tha nguro yakwe. ¹⁶Mira kole mndu wowoshe akyashigha ikanana hena mburi i, ifwe fughire njia ingi fwe neri makanisa gha Ruva. ¹⁷Hena maagitho ghaivarie, inyi thavatumbinyi. Ang'u mkithangana, thi kwa faida yo mira ni kwa hathara. ¹⁸Ang'u kyevoa, nichue iku mkithangana kanithani haghire ighanamjika kwenyu, na hwa thehemu ninairikilia. ¹⁹Hena ikyo kyatara haghire mshaghasho kwenyu, netha iku vaya vairiliwe vamanya kwenyu. ²⁰Hena ikyo mkithangana, kiya mumwaya thi kijo kya Ruva kyo. ²¹Mukiya, kila umwi achiya kijo kyakwe weka vengi varanaya. Hata iu ana nja na iu airiwe. ²²Nhii mughiremwe nyumba tahelighia na inyughia? Nhii! mumwaliberesha kanitha lya Ruva na iraghwisha varaghire kindo? Nirere iki kwenyu? Nimutumbisha? Thavatumbishanyi hena ili! ²³Ang'u nileghuhirie ifuma kwa Mndumi kiya nghecho nimunike imwe iku Mndumi Yesu, kio kia alighiriwe njama, aleondorie mkate. ²⁴Baada yeshukuru, aurumbulie akaghamba, "Iu nitho mwiri wakwa, nghetho kwa fundu fwenyu. Hirenyi kwii mkinjikumbuka nyi." ²⁵Na kwii kwii akaondoa kikombe vekinaye, na irera, kikombe ki ni ndaghano njihya hena tdhakami yakwa. Hirenyi kwii kando kengi kila mukinywa hena injikumbuka inyi." ²⁶Hena kila igheri mkiya mkate u na inyughia kikombe, mumueatangatha kiphfwa kya Mndumi mpaka akichecha. ²⁷Hena ikyo, wowoshe mgheya mkate na inyughia kikombe kyo kya Mndumi vundu, kirakyamtara ava andekuondolea hukumu ya mwiri na ntdhakami ya Mndumi. ²⁸Mndu adunge ikuvetha we weka, niho anye mkate na inyughia kikombe. ²⁹Ang'u uya aya na inywa arapambanurie mwiri, achiya na inywa milaho yakwe weka. ³⁰Nikyo ku vandu vengi maghari yenyu ni vawaji ua vashokeri na vengi venyu vandemphfwa. ³¹Mira fukuolie fweka fwachelahwa fwe. ³²Mira fukilahwa ni Mndumi, fufwavwiliwa netha funachelehwa hamwi na ithanga. ³³Hena ikyo, kaka na lumbwia vakwa, mukithangana iku muye, veranenyi. ³⁴Mndu akaichwa njaa, na aye kenya kwakwe, netha iku mkithangana hamwi kibava iku ni milaho. Na ihusa mambo gheni muandikie, nachemurora nikichecha.

Chapter 12

¹Ihuthu karama ta mbehonyi veru na valumbia vakwa, thiashigha munande manya mwe. ²Muichi ku lia mule vakiithanga mule ongootherwe iivaria ngoma tirachigaya, kwa njia totoshe mulechiongothwa nito. ³Na kwio niashigha mumanye ku haghire wowoshe achirere kwa mbeho wa Ruva ku Yesu aregheriwe mumu, na haghire wowoshe aghamba ku Yesu ni mfumwa there kwa mbeho mcha. ⁴Bathi haghire karama titofautiane mira mbeho ni kya uya. ⁵Na huduma tichitofautiana mira mfumwa ni uya uya. ⁶Kangi haghire aina mbalimbali ta ndima mira Ruva ni uya uya achitihira ndima toshe hena voshe. ⁷Bathi kila umwi achinikwa ufunuo lwa mbeho kwa faida ya voshe. ⁸Mana mndu umwi anikiwe ni mbeho kirero kya hekima, na ungi kirero kya maarifa kwa mbeho uya uya. ⁹Kwa ungi achimnika muitikijo kwa mbeho uya uya na kwa ungi karama yenura kwa mbeho umwi. ¹⁰Kwa ungi matendo gha nguju na ungi vunabii. Na kwa ungi iirima ipambanua mbeho ungi aina ta lugha na kwa ungi tafthiri ta lugha. ¹¹Mira mbeho ni uya uya achihiira ndimatitoshe, imnika kila mndu karama kwa fundu andethaghua we weka. ¹²Mana fundu mwiri uwmi ughire fiungo fingi na fiungo fyoshe ni fya mwiri uya uya, ni kwio na Kristo. ¹³Kwa ku hena mbeho umwi ifwe voshe fulebatithirwe iva mwiri umwi, kole fu vayahudi kana vayunani, kole fu vatumwa kana vandu huru, na voshe fulenyughithirwe mbeho umwi. ¹⁴Kwaku mwiri thi kiungo kimwi kyo, mira ni fingi. ¹⁵Kole kurende kukaghamba inyi thi kuvokonyi inyi thi thehemu ya mwirinyi, ikyo kikave kyo ku kurende thi thehemu ya mwiriyo. ¹⁶Na kurwi nako kukaghamba ku inyi thi rithonyi, hena ikyo inyi thi thehemu ya mwirinyi. Ikyo kyakufanyakyo ku thi thehemu ya mwiriko. ¹⁷Kole mwiri thoshe ukava ritho lee iichwa yaikaa kwi? Na kole woshe ukava kurwi, inyuta liveikaa kwi? ¹⁸Mira Ruva alefivikie kila kiungo kya mwiri handu hakwe fundu apangie weka. ¹⁹Na kole fyoshe ngeve kiungo kimwi mwiri uvevakwi? ²⁰Hena ikyo luvaha fiungo ni fingi mira mwiri ni umwi. ²¹Ritho yairimayo ikuvia kuvoko ku thiakushighanyi. Nanga mrwe wairimatho ighavia marende ku thiamushighanyi. ²²Mira fiungo fya mwiri fia fiavonekana ni fya shima njidu nifyo vichishighwa dhaidi. ²³Na fiungo fya mwiri fuchivona ku fina shima njidu fuchifinika shima dhaidi. ²⁴Na fiungo fyeru fia fimulirie wala fighire haja yenikwa shima fyo mana fighireng'u shima, mira Ruva afiunganishire fiungo fyoshe handu hamwi, na afinikie shima dhaidi fia firachi heshimiwa. ²⁵Alevikie kwio kimetha hanandeghira ighabhika hena mwiri, mira fiungo fyoshe fituthane kwa ifurana. ²⁶Na igheri kiungo kimwi kikaumia lee, fiungo fyoshe fiaumia handu hamwi. Kana kiungo kimwi kika heshimiwa, fiungo fyoshe fichiidhihirwa handu hamwi. ²⁷Luvaha imwe mu mwiri wa Kristo na fiungo kila kimwi handu hakwe. ²⁸Na Ruva avikie hena ikanitha, vevoka mitume kavi, vanabii, kararu vaalimu halafu vya vachihira matendo gha firumo halafu karama temura, vya vachithaidia, vya vachiongotha na vya vaghire aina mbali mbali ta lugha. ²⁹Luvaha voshe fu mitume? Voshe fu manabii? Voshe fu vaalimu? Voshe fuchihira vitenda vya firumo? ³⁰Voshe fughire karama temura? Voshe fuchirera kwa lugha? Voshe fuchitafsiri lugha? ³¹Kashenyi mnu karama tia ndue. Nanyi niamurora nji njicha dhaidi.

Chapter 13

¹Fughambe ku nnarera kwa lugha ta vandu na ta malaika. Mira kole thiraghire ifwa nndeva tha shaba iyafugha na upatu ukiwaruruma. ²Na kwaku nighire karama ya unabii na yemanya kweri tikuthughene na kiavia, na kwaku nighire mwiitikijo weirima ithamira milima. Mira kole thighirenyi ifura, inyi thi kindonyi. ³Na fukaeghamba ku nikinafunya mari thakwa toshe nivanike vakiva, na ku ninaufunya mwiri wakwa kimetha uokiwe. Mira kole thighireni ifura kyanjighenja kyokyoshe cho. ⁴Ifura lichirimilia, na ihoresha. Ifura lichikukwerayo kana ikughamba. Ughiretho tivi ⁵kana vuvichwa. Uchishigha findo fyakwetho, ughiretho uchiroratho ivaviwa fia, kang'i uchitaratho fivichwa. ⁶Uchinuliwa tho ni vu ufichwa. Hena kwio uchinulitha, hena keni. ⁷Ifura lichirimilia mambo ghoshe; uaminie hena vindo vyoshe, na uchirimilia vindo fyoshe. ⁸Ifura lighire mwisho yo. Kole haghire unabii, woshe waira. Kole haghire lugha, takoma. Kule haghire kiafia kyaira. ⁹Kwaku fuichi kwa thehemu na mfwahira unabii kwa thehemu. ¹⁰Mira mfiri wecha iya ikolokie, iya irakolokie yaira. ¹¹Ningemwana mdu nilechi rena tha mwana mdu, nilechiririkana tha mwana mdu, nilechiamua tha mwana mdu. Nikinave mndu nithima, nivikie kwa nainyi mambo ghoshe gha vwanake. ¹²Kwaku luvaha mfwavona tha hena kiloli, tha thura mmenyi, mira igheri lia fwa chevona voni voni. Luvaha niichi kwa sehemu, mira igheri yo nache manya mnu thafundu inyi nimanyikie luvaha. ¹³Mira luvaha mambo gha araru haikalia: miirikilie, ikuji lichie na ifura. Mira likelele fyoshe ya ifi ni ifura.

Chapter 14

¹Shighenyi ifura na ilangwa findo fya ngoonyi, mnu mnu muirime ifunya vya ngoonyi. ²Kwalia wia akyafunya fya ngoonyi achirera na vandu achirera na Ruva. Heikyo haghire akyamanyaho ang'u akyarera fia fikuthughene hena ngoo. ³Mira wia mghefunya fya ngoonyi akyarera na vandu na ivaagha, uvanika nzinya na ivathaidia. ⁴Itho mgherera hena ngoo, na lugha achikwigha weka mira wia achirera fya ngoo achiagha ikanisa. ⁵Luvaha nnashigha imwe voshe mugaye kwa lugha. Mira zaidi ya iho nnashigha kumufunye vya ngoonyi mira wia mghefunya fya ngoonyi mira wia mghefunya fya ngoonyi ni mrwe ikela wia achirera kwa lugha, thari haghire mghetafithiri, kimacha kanitha liirime iaghwa. ⁶Mira luvaha mndu na lumbwia vakwa, nikicha kwenyu nairera kwa lugha namuthaidia iki imwe? Thairimanyi, thari nirere naimwe kwa irughuliwa, kana kwa njia ya maririkano, kana vuroti, kana kwa njia yeloshwa. ⁷ikiva findo firaghire mujo tha filimbi kana kinubi firamifunye irwi na tofauti, kyamanyika kwia ku ku chombo kiki nkya kavwa? ⁸Kole baragumu ikafunya thauti iramanyikie, ninamna njiki mndu amanya ku ni igheri lye jiandaa na fira? ⁹Kwio kwio naimwe. Mukafunya kwa ulimi kirero kirake nicha, ni namna njiki mndu amanya ninge kyo mmmwa kirera? Mwava mmwarera, haghireho amumanya. ¹⁰Haghire shakaho kuhaghire mirerie mingi mbalimbali ithangenyi, na haghireho hata imwi iraghire mana. ¹¹Mira kole thiraichi maana ya kirerue nava mghenyi kwakwe wia akyarera, nawe akyarera ava mghenyi wakwa. ¹²Kwio kwio naimwe, kwalia nnashigha imanyika lya ngoo, shighenyi mukathane nicha iliagha ikanitha. ¹³Kwii, wia akyarera kwa lugha alombe anikwe ifafanua. ¹⁴Henaikyo nikalomba kwa lugha, ngoo yakwa yalomba, mira maririkano ghakwa ghaghire ndundagho. ¹⁵Nivike kwia? Nalomba kwa ngoo yakwa, mi4a pia nalomba kwa maririkano ghakwa. Naimba kwa ngoo yakwa, napia naimba kwa maririkano ghakwa. ¹⁶Kivungi, ukamthifu Ruva kwa ngoo, wia ninge mghenyi airikia kwia "Amina" ukifunya shukrani akiva aichiwe ikyo kwarera? ¹⁷Ang'u ni keni iwe nkwashukuru keni, mira wia ungi akyaagha we. ¹⁸Nnamshukuru Ruva kwaku nichirera kwa lugha imukela voshe. ¹⁹Mira hena kanitha nikeba nirere firero fitanoo kwa imanya lyakwa kimacha niirima ivalosha vengi, kuliko ireru firero fingi mnu kwa lugha. ²⁰Mndu na valumbwia vakwa muvana vanake hena iririkana lyenyu. Kinyume kyakwe ihusiana na fivichwa venyi tha vanake vadu. Mera hena iririkana lyenyu muve vandu vathima. ²¹kiandikiwe hena sheria, "Vandu va lugha thingi na kwa myumu ya vaghenyi narera na vanduva. Kangi hata kwio vakanjiichwevo, akyarera Mndumi. ²²Henaikyo lughathi ishara, kwa vya vaaminiye mera kwa vya varaaminie. Mera irera kwa vuroti ni ishara, thi kwa vya varaaniniye, mira ni vundu vwa vya vaaminiye. ²³Haya, kole (kanitha lyoshe vathengene varere kwa lugha na vakairime ighambavo ku mmwavukwa? ²⁴Mira kole voshe mmwafunya vuroti na wia araamiye na mghenyi akaingia mwamshawishi kwia, vyoshe afichue. Ahukumumiwa kwa vyoshe mmwafirera. ²⁵Findo fyakwe fya ngoonyi fivevikwa mwaji matokeo ghakwe aveghwa kifudifudi na imvani Ruva. Averera ku luvaha Ruva ake magheri yenyu. ²⁶Niiki kyaivaria luvaha mndu na lumbwia wakwa? Mukithangana handu hamwi kila umwi auri Zaburi, iloshwa, irughuliwa, lugha kana tafsiri. Hirenyi kila kindo kimecha mwaghe kanitha. ²⁷Kole wowoshe akyarera kwa lugha haghire vavi kana vararu na kila umwi kwa ikenda. Na mndu atafsiri kia kireriwe. ²⁸Mera kole haraghire mghetafithiri kila umwi athiechwi hena kanisa. Heikyo kila arere weka kwa Ruva. ²⁹Na varoti vavi vararu varere, na vengi vaaranie kwa ipambanua kiya kirerue. ³⁰Kangi aikee akafunuliwa hena huduma wia avekyarera na athie. ³¹Kwa lia kila umwi wenyu airima ifunya vuroti lumwi baada ya lumwi kimacha kila umwi airime iloshwa na voshe vairime inikwa nguju tha ngoo. ³²Kwaku ngoo tha vaghe rota thike mbai ya uangalithi lwa varoti. ³³Kwaku Ruva si Ruva welwa wee, mira ni mborere. Fundu kike hena makanisa gha vagheamini, ³⁴Vakamvashighwa vathiechwi hena kanitha. Kwalia varakyashighwa varere. Kivungi kyakwe, mvashighwa vaikae vaghire ishima, kangi ni fundu sheria iyaghamba. ³⁵Kole haghire kyokyoshe mvashigha iloshwa, vashighwa vavaulithe vomi vavo kenye. Kwa lia ni irawa kwa mka irera hena ikanisa. ³⁶Kirero kya Ruva kifumie kwenyu limufikirie imwedu? ³⁷Kole mndu akakuvona ku ni mroti kane wa ngoonyi, akyashighwa amanye ifi navaandikia na niku ni maagizo gha Mndumi. ³⁸Mera aramimaye ifi, mlekenyi anamanyika. ³⁹Heikyo mndu na valumbwia vakwa, shighenyi ifunya vuroti na muna mthua mndu wowoshe irera kwa lugha. ⁴⁰Mira findo fyoshe fihirike kwa vucha nakwa utaratibu.

Chapter 15

¹Luvaha nimamukumbuta, va kaka na valumbwia, injili nimubirikirie, ngeyo muighuhirie na imka henayo. ²Ni hena injili ii muvonire ikirwa, kole mukaku dindisha ivwara kireho nimubirikirie imwe, there kwio muirikirie vwia. ³Tha vundu ivoka niighu hirie kwa nguju niiendie kwenyu kwio kwio fundu ifwenene: kwaku ifumana na maandiko, Kristo alephwie fundu fwa thambi teru, ⁴ifumana na maandiko alerikiwe na ku alevukie mfiri wa kararu. ⁵Na ku amfumirie Kefa, niho vava ikumi na vavi. ⁶Niho akavafumia kwa igheri limwi ko kaka na valumbwia vakelele maghana atanu. Vengi vavo bado vaeke mo, vengi vavo vandemilaa mario. ⁷Kamtungo kadu akamfumia Yakobo na he varumwi voshe. ⁸Hena imalilia akanjifumia na inyi tha fundu kwa mwana aghiriwe igheri thereyo. ⁹Kwa ku inyi ni mdu hena varumwi. Kivenjitarire kyo ilaghwa mrumwi, kwaku nilithire vwathi kanisa ya Ruva. ¹⁰Mira kwa neema ya Ruva nike fundu niki na neema yakwe kwaku si bure yo. There kwio nihirire kwa nguju ikela voshe. Mira thile inyinyi, mira neema ya Ruva ike voshi yakwa. ¹¹Henaikyo kole ninyi kama vo, fuchibirikira kwio na fuirikirie kwio. ¹²Luvaha kole Kristo alebirikiriwe ku avukie ifuma hena vaphwie, kikyava kia vengi venyu mughambe haghire ivuka ya vaphwie ho? ¹³Mira kole haraghire ivuka ya vaphwie, bathi hata nawe avukiewe. ¹⁴Na kole Kristo avukiewe, henaikyo mabirikiro gheru ni bure na miirikirie yeru ni bure. ¹⁵Na fundeva vaghemia mongo ihusu Ruva, ang'u fughemkirie Ruva therefo, irera ku amvutire Kristo, igheri aramvutire. ¹⁶Kole vaphwie vachivutwavo, Yesu nawe avukie we. ¹⁷Na kole Kristo avutirwe we, minikie yeru ni bure na bado fuke hena thambi teru. ¹⁸Hata vava vaphwie hena Kristo navo varekie. ¹⁹Kole kwa maisha gha ghoka fughire nguju hena igheri lichie voshi ya Kristo, vandu voshe, ifwe ni vaghereghewa mbonea ikela vandu voshe. ²⁰Mira luvaha Kristoo avukie ifuma kwa vaphwie, ndunda ta kuvoka vava valephwie. ²¹Kwaku kiphwa kilechie iiria hena mndu, na iiria mndu ivuka ya vaphwie. ²²Kwa ku tha fundu hena Adamu voshe vakyaphwa kuvio kwio hena Kristo voshe vachembewa ikia. ²³Mira kila umwi na mpango wakwe: Kristo, matunda gha kuvoka, na niho vava nge va Kristo vavutwa igheri yakwe yecha. ²⁴Niho kyava mthilio, haya Kristo akikabithi vumangi kwa Ruva Papa. Ii ni haya aleimalilia vumangi voshe na mamlaka ghoshe na nguju. ²⁵Kwa ku ni mi thari arerie mpaka avavike vanzo vakwe voshe thinyi ya marende ghakwe. ²⁶Mntho wa mwisho ibondwa ni kiphwa. ²⁷Kwa ku "Avikie kila kindo thinyi ya marende ghakwe." Mira ikirera "avikie kila kindo," ni ku iki kikyathanganya kyo vava vavikie kila kindo thinyi yakwe weka. ²⁸Igheri findo vyose vindevikwa thinyi yakwe, niho Mwana weweka aghevika thinyi kwakwe ngeve evikie findo fyose thinyi yakwe. Iki kyafumia kimetha Ruva Papa ave fyoshe hena fyoshe. ²⁹Kana ku vaira iki vava vabatithirwe hena vundu vwa vaphwie? Kole vandu varachivutwa kabisa, haniiki vakabatithwa vundu vwavo? ³⁰Na hani iki fuke hena ikilia mbanga kila igheri? ³¹Vandughu na valumbwia vakwa, iiria ikukwera yakwa hena imwe, ngeyo nighire hena Kristo Yesu Mndumi weru, naghamba kwii: naphwa kila mfiri. ³²Kikyanjighenja iki, hena milolie ya vandu, kole nilekevene na vanyama vandu varachivutwa? "Lekenyi du fuye na inywa, kwaku ngama fufwaphwa." ³³Munalembwa: "Makundi mavichwa ghachikonda nguma njicha. ³⁴"Mughire kiringanyo! muikae miikalie ya haki, munaendelea ihira thambi. Kwa ku vengi venyu vaghire ikaghaa ya Ruva. Narera kwii kwa iraghwa yenyu. ³⁵Mira mndu ungi agheghamba, "Fundu fwa iki vandu vakyavutwa? Navo vacha na fwanyanyi ingaa ya mwiri?" ³⁶Iwe kuifire mnu! Kiya akiviee kyairima ileha thari kikendephwa. ³⁷Na kiya kwaviaa thi mwiri ngetho waleha, mira ni mbeu ibushire. Yairima iva ngano kana kindo kingi. ³⁸Mira Ruva ainika mwiri tha fundu afurie na hena kila mbeu mwiri wakwe thothoka. ³⁹Miiri yoshe ifweneneyo. There ku, haghire mwiri umwi wa vanadamu, na mwiri ungi wa vanyama, na mwiri ungi wa ndeghe, na ungi wa mapere. ⁴⁰Kangi haghire miiri ya ipho kaghu kwa Ruva na miiri ya mathangenyi. Mira ngatho ya miiri ya kaghu kwa Ruva ni wa fundu fumwi na ngatho ya mathangenyi ni ungi. ⁴¹Haghire ngatho imwi ya ruva, na ngatho ingi ya mwiri, na ngatho ingi ya ndondo. Kwa ku ndondo imwi irekere na ndondo ingi hena ngatho. ⁴²Kwio ni vo fundu fukei ivuka ya vaphwie. Ngekyo kyaviawa kichikondeka, na kichibusha kichikondeka cho. ⁴³Kiviwee hena matumizi gha kawaida, kikyaviawa hena ngatho. Kiviewe hena ushokeri, kikyaviawa hena nguju. ⁴⁴Kiviewe hena mwiri wa kala, Kikyaviawa hena mwiri wa kimbeho. Kole haghire mwiri wa kala, haeghire na mwiri wa kimbeho. ⁴⁵Na kieandiiwe, "Mndu wa kuvoka Adamu achembekie kwa ngoo irakondeka." Adamu wa mwisho achembiwe wa ngoo ichi ishi. ⁴⁶Mira wa kimbeho achiewe wa ivoka na niho wa kimbeho. ⁴⁷Mndu wa kuvoka ni wa mathanga, echembiwe na teri. Mndu wa kavi afumie kaghu kwa Ruva. ⁴⁸Tha fundu uya avumbiwe kwa tesi, nimi kwio na vava vavumbiwe kwa tesi. Thafundu mndu wa kaghu kwa Ruva akei ni mifo vava va kaghu kwa Ruva. ⁴⁹Tha fundu fuvavie fwanyanyi ya mndu wa tesi fwava va he fwanyanyi ya mndu wa kaghu kwa Ruva. ⁵⁰Luvaha namuvia, ndughu na valumbia vakwa, ku mwiri na ndhakami fyairima fyo ipala vumangi vwa Ruva. Kana wekondeka ipala ithakondeka. ⁵¹Lambua! Namuvia imwe mbitho ya kwari: Fukaphwe voshe fwe, mira voshe fwaghalutwa. ⁵²Fwaghalutwa hena igheri, hena iphwendera na itambarua ritho, hena igunda ya mthio. Kwaku igunda lichifugha, na vaphwie vavutwa hena ithakondeka na fwalachwa. ⁵³Kwani iu we kondeka ni mi thari urae

urachikondeka, na iu wephwa ni mi thari urae wa iraphwa.⁵⁴Mira igheri li wekondeka ukira wa irakondeka, na iu wephwa ukiraa weraphwa, niho wacha kirerie kiandikiwe, "Kiphwa kindemirwa hena ivota." ⁵⁵"Kiphwa ivota yapfo like kwi? Kiphwa ukekwi ulumu lwapho?"⁵⁶ulumu lwa kiphwa ni dhambi, na nguju ya thambi ni sheria.
⁵⁷Mira harache kwa Ruva afunikie ivota iiria Mndumi weru Yesu Kristo!⁵⁸Henaikyo, vandughu na valumbwia vakwa, mkenyi kyumi nanga munadedema. Genda ihirenyi ndima ya Mndumi, kwa ku muichi ndima yenyu hena Mndumi thi bure yo.

Chapter 16

¹Luvaha hena mburi ya michango ya vagheamini, tha vundu nivarorere makanisa ya Galatia, ni kwio kwio kyamutara ihira. ²Hena mfiri wa kuvoka wa juma, kila mmwi wenyu avike kindo pembeni na ikitundha tha vundu mwairima. Hirenyi kwio netha iku hanaghira michango nikichecha. ³Na nikamchefika, wowoshe mwachemthaghua, nachemruma hamwi na barua atike sadaka yenyu ipfo Yerusalemu. ⁴Na kole kikava nanyi ighenda, vaghenda hamwi nanyi. ⁵Mira nachevha kwenyu igheri ni nairia Makedonia, ang'u nacheiria Makedonia. ⁶Hangi nairima iikaa na imwe kana hata imalia igheri lya mbeho netha iku muirime injitasha hena ndambo yakwa hohoshe nacheghenda. ⁷Kwa ku thiichi iku naghemuvona nyi kwa havwihi. Ang'u nacheshigha iikaa na imwe kwa igheri ivwihi, tha fundu Mndumi anjiirikia. ⁸Mira nacheikaa Efeso mpaka Pentekoste, ⁹kwa lia mlango uireme underughuwa hena mburi yakwa na haghire vantdho vengi vachikanana na inyi. ¹⁰Luvaha igheri Timotheo akicha, mvonenyi iku ake na imwe neri munaovoha, achihiha ndima ya Ruva, tha fundu nichihira. ¹¹Mndu wowoshe anamberesha. Mumtashe hena njia yakwe ya mborere netha iku airime icha kwakwa kwa lia ninamverelea ache na veru. ¹²Luvaha hena mburi ya weru Apolo. Nimvikirie ikuji mnu iku amukushe imwe na veru. Mira akaamua iracha luvaha. Hata kwio, achecha igheri aghire nafathi. ¹³Mulolie, dindenye muhire tha vandu va kyumi, mughire nguju. ¹⁴Hena ikyo fyoshe mwahira, muhire kwa ifura. ¹⁵Muichi nyumba ya Stefana. Muichi ku nilevo vairikilie va kuvoka ipfo Akaya, na iku valekuvikie voka hena huduma ya vagheirikilia. Na luvaha ninavaterewa kaka na valumbwia vakwa, ¹⁶mukughatdhe kwa vandu tha ivo na wa kila mndu achitasha hena ndima na vahiri vake na ifwe. ¹⁷Na nndenuliwa iku Stefana, Fotunato, na Akiko vacha. Vamkie handu haghiekyamutara imwe iva. ¹⁸Kwa lia vandenulisha ngoo yakwa na yenyu. Hena ikyo luvaha vamanyaeni vandu tha iva. ¹⁹Makanisa gha Asia vandemuirikiria. Akila na Priska vamuirikiria hena Mndumi hamwi na kanisa like kemyi kwavo. ²⁰Kaka na valumbwia vakwe voshe vakyamuirikiria. Irikanenye kwa busu lielie. ²¹Inyi, Paulo, ninaandika fi kwa kuvoko kwakwa. ²²Kole haghire wowoshe aramfurie Mndumi, bathi areghiwe mumu. ²³Neema ya Mndumi Yesu ive na imwe. ²⁴Ifura yakwa iwe na imwe hena Mndumi Yesu.

2 Corinthians

Chapter 1

¹Paulo, mgherumwa wa Kristo Yesu kwa ifura ya Ruva, na Timoteo weru, hena kanitha ya Ruvu like Korintho, na kwa luvungano voshe wake hena mkoa woshe ipfo Akaya. ²Mbora iikae kwenyu na mborere ifuma kwa Ruva Papa weru na Mndumi Yesu Kristo. ³Ruva Papa wa Mndumi Yesu Kristo na vatumbishwe. We ni Papa wa mbonea na Ruva mghehoresha ngoo. ⁴Ruva achifunulitha ifwe hena mavwathi gheru ghoshe kimetha fuirime ivahoresho. Fuvahoreshe vengi kwaku naifwe Ruva afuhoreshere kwiokwio. ⁵Tha fundu mighesho ya Kristo ichiongereka vundu vweru nimikwio na itajwa yeru lichiongereka iiria Kristo. ⁶Mira kole mmwalithwa vwathi, ni vundu vwa itujwa yenyu na ikirwa yenyu. Na kole mfwahoresha ni fundu fwa ituja yenyu. Ituja yenyu nyahira kicha mukishiriki mavwathi kwa ivimilia fundu na ifwe mfwatetheka. ⁷Na nguju yeru vundu vwenye idindie. Fuichi ku thafundu mmwalithwa vwathi nimikwio thafundu mwahoresha. ⁸Kwaku mfwashighafwe muve mafire, veru, ihutho mkede fuleghire kwia Asia. Fuleone riwe ikela fundu fwairima itikaka, thaku fuleghire hata ikujifwe ye kia he. ⁹Ni keni, ku fuleghire hukumu ya kipfwa. Mira hukumo yo nile ku ifudindishe ifwe funakurikia ikuji ifwe fweka mira fuvike ikuji hena Ruva, ngewe ajifufua vapfwie. ¹⁰Afukirire ifwe ifuma hena vwathi wa ngoma na akafukira he. Fuvikie ikuji yeru hena we ku afukira he. ¹¹Ahira kwio thafundu imwe muchifutasha hena maombo ghenye. Hena kwio vandu vengi vashukuru handu heru fundu fupendeleliwe kwa neema funikiwe ifwe iiria maombo gha vengi. ¹²Mfwakubahia iki: ushuhuda wa thamiri yeru. Kwaku ni hena nia njicha na iela ya Ruva ku fuleghendie fweka hena ithanga. Fuhirire kwii ifwe vose na thi hena icha ya ithanga, mira badala yakwe ni hena mbira ya Ruva. ¹³Fukamuandikie five kyokyoshe ngekyo murairima ikithoma na ikimanya. Nighire ikuji. ¹⁴Ku kwa thehemu mundemi manya. Nighire ikuji ku hena mfiri wa Mndumi Yesu fwava handu henyu vundu vwa tiri yenyu fundu mwagheva kweru. ¹⁵Kaku nileghire ikuji hena iki, kwia kuvoka nilikyashigha ici kwenye kimetha muirime ipokea faida ye kushwa kando kavi. ¹⁶Nileghire kyathe kyeche kwenye mfiritho wegheghenda Makedonia. Kangi nilekyashigha imukusha he kigheri nikivwia ifuma Makedonia na imwe munjirume kigherikyo nikighenda Uyahudi. ¹⁷Wakati nikinaririkana kwii ngetha nileghire matatanyi? Ngetha mipango yakwa ienene na fiwango vya mndu, kimetha nirere "Iye, iye" na "Hai, hai" kwa igheri limwi? ¹⁸Mira thafundu Ruva

nge wakeni fwa rera vwoshefwe "Iyee" na "Hai".¹⁹ Kwa ku mwana wa Ruva, Yesu Kristo, ngewe Silvano, Timotheo na inyi fughambi mburi yakwe, maghari yenu, thiku "Iyee" na "Hai". Badala yakwe, we mifiri yoshe ni "Iyee." ²⁰Kwaku ahadi toshe tha Ruva ni "Iyee" hena we. Henaikyo iiria kwakwe fuchirera "Amina" kwa ngatho ya Ruva. ²¹Luvaha ni Ruva niwe afuvia keni ifwe hamwi na imwe hena Kristo, nawe niwe afurumie ifwe. ²²Avikie luvengho hena ngoo teru tha dhamana ya kia ngekyo avefunika mifiri ichie. ²³Hena ikyo nnamtereva Ruva anjishuhudie inyi ku niiki kirumie thinacha Korintho ku ngetha ndemule mea imwe. ²⁴Thikwiiyo mfwaghera ithibitisha fundu miirikilie yenyu iashighwa iva. There kwio, fuhire hamwi na inyi vundu vwa inuliwa yenyu, thafundu muchimka hena mwiitikijo wenyu.

Chapter 2

¹Hena ikyo nileamurie hena ifungu yakwa njeka ku thinachehe he kwenyu hena ulumwi. ²Mira inyi nilevathababishirie ivaviwa, ni itho agheichwakicha hena inyi, mira uya ngewe aleumithirwe ni inyi?

³Nileandikie tha fundu nilehirire kimetha mifiri nikicha kwenye thina irima ivaumitha na vaya ngevo vagheima injivika ninuliwe. Nighire nguju hena imwe voshe iku inuliwa yakwa live tha liya liya mlighire imwe voshe. ⁴Kwa ikyo nilevaandikirie imwe ifumana na matetho marwe, na iluviwa hena ngoo, na kwa mithori mingi. Thishighie imuthababishira imwe ivaviwa. There kwiyo, nileashigha mumanye ifura ya voshi iyo nilighire hena imwe. ⁵Mira kole wowoshe athababishire ivaviwa, athababishire du kwakwa, athababishire du kwakwa, mira kwa kiringanyo kilive - haraghire ivika vukai mnu - kwenyu imwe voshe. ⁶Athabu ii ya mndu itho kwa vengi itoshere. ⁷Hena ikyo luvaha there athabu, muashighwa imreghea na imtuja. Vikenyi kwiyo netha aherwe ivakela ivaviwa ni ngoo ikelele. ⁸Hena ikyo niashigha ngoo tenyu tidindishwe hena ifura yenu mothia ya vandu hena we. ⁹Ii niyo thababu nileandikie, netha niirime ivagherea na imanya iku muairania na iivaria hena kila kindo. ¹⁰Mira mkimregheya wowose, na inyi namreghea mndu tho. Kiya nikiregherie - mira nindekireghea chochoshe - kindereghewa kwa faida yenyu hena iva ya Kristo. ¹¹Ii ni ku Shetani anacha akafuhirira findo fyelemba. Kwa liya ifwe fu mafire fwe hena mipango yakwe. ¹²Kyoti kilerughuliriwe kwakwa na Mndumi nikinache hena mri wa Troa ibirikia injili ya Kristo kuya. ¹³Hena kwiyo, thighirenyi mborere hena ngoo, kwa liya thimkolerienyi mndughu wakwa Tito kwiya. Hena ikyo nilevareghie nikarwia Makedonia. ¹⁴Mira nahavache Ruva, ngewe hena Kristo mifiri yoshe achifutika ifwe hena ikela. Iiria ifwe mbungo njicha ithembee ye manya na ielewa handu hoshe. ¹⁵Hena ikyo ifwe kwa Ruva, ni mbungo njicha hena Kristo, voshe hena vaya valekirirwe na hena vaya vakryareka. ¹⁶Hena vandu vaya vakryareka ni mbungo ifumie kipfwa ighenda kipfwa. kwa vaya vakyakirwa, ni mbungo njicha ifumie ikia ighenda ikia. Ni itho kimvaie vindo fi? ¹⁷Hena ikyo thi ifwe mira vandu vengi vakyakumba kirero cha Ruva hena faida. There kwiyo, hena iele nia, fuarera hena Kristo, mira fia fukiyaumwa ifuma hena Ruva, mothia ya Ruva.

Chapter 3

¹Niavetha, fundedunga he ikutumbisha fweka? Fuashighafe barua ya kirero kya fundu imwe mughefurie kana ifuma kwenye, mira vandu vengi hena ivo, niavetha fuashigha? ²Imwe mweka ni barua yeru ya kirero kyafundu imwe mughefurie, ileandikiwe hena ngoo teru, imanyikie na ithomwa ni vandu voshe. ³Kangi muarora iku imwe ni barua ifumie hena kristo, ifunyirwe ni ifwe. Ileandikiwe there wino mira, hena mbeho wa Ruva akei. Liandikiweyo kaghu ya fyamu kya ighwe, mira kaghu ya fyamu fya ngoo vandu. ⁴Ii niyo nguju fughire hena Ruva iiria Kristo. ⁵Ifwe fweka fuajiaminife hena ilavia chochoshe mira ifuma kweru. There kwiyo, ikuamini kweru kuafuma hena Ruva. ⁶Ni Ruva ngewe afuvikie fuirime iva vathoro va ndaghano hya. Ii ni ndaghano there ya barua mira ni ya Mbeho. Hena icho barua ichivwagha, mira ngoo ichifunya uhai. ⁷Luvaha ndima ya kipfwa iya ighechongiwe hena herufi kaghu ya maghwe ilechie hena fundufwa ngatho iku vandu vya Israeli valolerievo kamwi na kamwi hena kyamu kya Musa. Ii ni kwa liya ngatho ike hena kyamu kyakwe, ngatho ngeyo ithirie nguju. ⁸Niavetha, ndima ya Mbeho yavayo na ngatho ndue mnu? ⁹Hena ikyo huduma ye nyanyiriwa nile ngatho, ni kando kalinga huduma ya kitea ikelele mnu hena ngatho! ¹⁰Ni kweri ku kiya kilevikiwe ngatho kuvoka kighirecho ngatho he hena shima ii, hena ngatho ithidie. ¹¹Hena ikyo kole kia ngecho kileiria kilevie ni ngatho, ni kwa kiathi kiki kikelele kia ngecho che ikaa chava ngatho. ¹²Hena ikyo kuyo fuajiamini, vughire nguju mnu. ¹³Fukefe tha Musa, alevikie utaji kaghu ya kyamu kyakwe, netha vandu va Israeli vanairima imlambua kamwi na kamwi hena ithililia ya ngatho ngeyo ileareka. ¹⁴Mira imanya yavo lipfungiwe. Mhaka mifiri ii utaji luyaluya luaregha kaghu ya vaghethoma va ndaghano ya kala. Inavikwayo mwaji, hena ikyo ni hena Kristo weka iyavutirwa kua. ¹⁵Mira hata ithanya, mfiri wowoshe Musa akyasomwa, utaji uleikee kaghu ya ngoo tavo. ¹⁶Mira mndu akighaluka kwa Mndumi, utaji wavutwa. ¹⁷Luvaha Mndumi ni Mbeho. Handu haghire Mbeho wa Mndumi, haghire uhuru. ¹⁸Luvaha ifwe voshe, hamwi na fyamu firavikiriwe utaji, huvoni ngatho ya Mndumi. Fuaghatutwa voshi ya ivonekana liyaliya wa ngatho ifuma shahada imwi ya ngatho ighenda ingi, mira ngefo ifuma hena Mndumi, ngeye Mbeho.

Chapter 4

¹Hena ikyo, kwa ku fughire huduma i, na tha fundu fughuhirie mbonea fuchileghela fwe. ²There kwio, fundelegha njia tdhose tdha iraghwa na tdhikuthughene. Fuchiishi kwa ipato fwe na fuchitumia uvichwa fwe kirero kya Ruva. ³Mira kole injili yeru ikuthughene, ikuthughene hena vava vakyareka. ⁴Hena ithaghura yavo, mrungu wa ithanga li andevwagha imanya yavo lirakyairikila. Matokeo ghakwe, vairimavo ivona kilanga kwa injili ya ngatho ya Kristo, nghewe fwanyanyi ya Ruva. ⁵Kwa ku fuchikurera fweka fwe, mira Kristo Yesu tha Mndumi, na ifwe fweka tha vandima venyu hena vundu vwa Yesu. ⁶Kwa ku Ruva niwe nghewe arerie, "Kilanga kyachemwika ifuma mmenyi." Andemwika hena ngoo tdheru, ifunya kilanga cha kiavya kya ngatho ya Ruva hena ivaya Yesu Kristo. ⁷Mira fughire hazina i hena fyombo fya ivumba, netha kimanyike iku nguju ndue mnu ni ya Ruva na thi yeru yo. ⁸Fufwaya vwathi hena kila hali mira funathi thimwa fwe. Fufwavona mashaka mira fuichue fwe ivura ikuji. ⁹Fufwalithwa vwathi mira funarichwa fwe. Fufwakavwa mbai mira fufwaretdhwa tosho fwe. ¹⁰Mifiri yoshe fufwavava hena miri yeru kiphfwa kya Yesu, netha ku ngalamo ya Yesu uvo neke hena miri yeru. ¹¹Ifwe fuke na moo mifiri yoshe fundefunyuwa fuphfwe vundu vwa Yesu netha ku moo wa uvoneke hena miri yeru ya kivandu. ¹²Hena vundu ivwo, kiphfwa kiyahira ndima voshi heru, mira moo uwahira ndima voshi yenyu. ¹³Mira fughire ngoo iya iya ya miirikilie ianana na kiya kiandikiwe: "Niirikilie, na kwio nikarera." Ifwe nafwe fuirikilie, hena ikyo fufwarera. ¹⁴Fuichi iku uya amvutdhire Mndumi Yesu achefuende ifwe na imwe hamwi hena iva yakwe. ¹⁵Kila kindo ni kwa ajili yenyu netha ku kwa kadiri vundu neema iyarita kwa vandu vengi, nahavache tdhiongereke hena ngatho ya Ruva. ¹⁶Hena ikyo fuchileghela fwe. Hata kwio kwa bwang'a fufwalala, kwa voshi fufwaghoshwa vasha mfiri kwa mfiri. ¹⁷Hena igheri li ighwihi, mavwathi gha rahisi ghakyaafuchembea ifwe kwa ajili ya telele ya ngatho ikelele fipimo fyoshe. ¹⁸Kwa ku fufwalolea fwe findo fiye vichivonwa, mira hena mburi ya fuja firachivonwa. Findo fuchiirima ifivona ni fya igheri idu du, mira findo fiya firachivonwa ni fya telele.

Chapter 5

¹Fuichi ku kole kenyi yeru ya ithangenyi furue iyakondwa, fughire nyumba ingi ifuma kwa Ruva. Ni nyumba ira chembiwe ni mavoko gha vandu, mira ni nyumba ya telele hena Ruva. ²Kwa ku hena ifuru lii fuchivaviwa, futamani ku futikwe hena kenyi yeru ipfho kaghu. ³Fuaitamani ang'u fukamiingia pfho fwavonekana fwehe ku fuke ruhu. ⁴Kididi wakati fuke hena ifuruli lee, fualwa na ifwelewa. Fuashigha ifunywa fwe mira fuashigha irawa, kimetha kia kilepfwie kiirime imirwa ni ngalamo. ⁵Alefuandalirie ifwe kindokyo ni Ruva, ewe afunikie Mbeho tha ahadi ya kia kiacha. ⁶Hena ikyo mughire ujathiri mifiri yoshe. Mulolie ku wakati fuke kenyi hena mwiri, fuke kua na mfumwa. ⁷Kwaku fuaghenda kwa muitikijo thi kwa ivona yo. Hena ikyo fughire ujathiri. ⁸Ni keba fuve kua ifuma hena mwiri na kenyi hamwi na mfumwa. ⁹Hena ikyo fuavika ilengo yeru ku kole fuke kenyi kana kua, funulie kwakwe. ¹⁰Kwa ku ni lathima voshe fwake mothia ya kipfhumbi kyenyaniria kya Kristo kimetha ku kila umwi airime ighuia kia kimvaie kwa findo afihirire hena mwiri, kole ni ficha kana fivichwa. ¹¹Hena ikyo kwa ikimanya kiovosha kya mfumwa fuavashawishi vandu. Fundu fukei kiconikane wathi kwa Ruva. Niatumaini ku kiaeleweka hena ngoo tenyu. ¹²Fuagherahe fwe imushawishi ku fu vandu va keni. Badala yakwe fuamunika imwe thababu yekubaha vundu veru, kimetha muirime ivajibu vya vyakyakubahia ivonekana ya bbwang'a badala ya kia kike voshi ya ngoo. ¹³Kwa ku kole funderukwa ni akili lee ni vundu vywa Ruva. Na kole fughire akili teru timamu ni kwa ajili yenyu. ¹⁴Kwaku lukundo lwa Kristo luafushurutisha kwaku fughire uhakika lu ku mndu umwi alepfhwe fundu fwa voshe na hena ikyo voshe vapfhwie. ¹⁵Na Kristo alipfhie fundu fwa voshe kimetha ku vya vakyaisi vanaishihe fundu vavo voka badala yakwe vaishi fundu fwa uya alepfhwe na akavutwa. ¹⁶Hena kwio idungia luvaha na iendelea fuamhukumu mndu kwa ilolea kibinadamu fwe, ingawa iho kuvoka fulechi mlolea Kristo kikwio. Mira luvaha fuchimhukumu mndu kikwiohe fhwe. ¹⁷Hena ikyo kole mndu ake voshi ya Kristo, we ni kiumbe kihya. Findo vya kala findeira, lolea findeva fihya. ¹⁸Findo fyoshe fi fifumie kwa Ruva. Alefupatanishire ifwe nawe weka iiria Kristo, na afunikie huduma yepatanisha. ¹⁹Kwio ni ighamba hena Kristo Ruva alelipatanishire ithanga nawe weka na thi ivatarira mateshanyo ghavo vo. Andevika kweru mburi yo yepatanisha. ²⁰Hena ikyo fundethaghuliwa tha vawakilishi va Kristo tha ku Ruva akyahira rufaa yakwe iiria ifwe. Fuamulomba imwe fundu fwa Kristo: "Mupatanishwe kwa Ruva!" ²¹Alemfanyire Kristo ave itathi fundu fwa thambi teru. We niwe aralehirire thambi. Alehirire kwio kimetha fuirime iva haki ya Ruva hena we.

Chapter 6

¹Kwa kwio, thira ndima hamwi, fuamuterebha imwe, muvaghuhia mborere ya Rubha iraghire matokeo. ²Kwa liya muarera, "Igheri niirikiliwe nigheke kindokicha kwenyu, na hena mifiri we kiya nighe mughenjere."

³Fukifwabhikafwe ighweye ringilia mothia ya mru wowoshe, kwa liya furakyashigha huduma yeru iendwe hena matumbi mabhichwa. ⁴Kibhungi kyakwe, fuakulolea fweka heha ihira yeru yoshe, iku fubhahiri bha Rubha. Fubhahiri bhakwe hena fingi hena (iirima) irimiliya, mabhwathi, na bwathi bhulemie, maisha there mecha, ⁵ikabhwa, ipfwunga, ilwa, hena ihira ndima kwa (nguju) ikathana hena ibhura mario kio, hena nja, ⁶hena iela, maarifa, irimililia, bhucha hena ngoo mcha, hena ifura ya keni. ⁷Fubhahiri bwakwe hena kirero kya keni, hena nguju ta Rubha. Fughire thilaha ya keni kwa njia ya kubhoko kwa kumrumi ne wakumtho. ⁸Fukifwa hira ndima kwa heshima na idahwa, hena irerwa ubhichwa na itumbishwa fuarerwa fubha mongo na wakati fubhakeni. ⁹Fuahira ndima thafura manyikiye na kangi fumanyikiye kindokicha. Fuahira ndima tha fuathibiwa kwa fundu mihirire yeru mirakyo thi fundu bhaahumu hata ipfwa. ¹⁰Fuahira ndima tha fughire ibhabhiwa ni ngoo, mira mifiri yoshe fughire inuliwa. Fuahira ndima tha bhakibha, mirakyo bhengi bhaabha bhathuri, fua hira ndima thaiku fua pata fwe kindo. Mira thafua miliki kila kindo. ¹¹Fuarera ukeni woshe kwenyu, Wakorintho, na ngoo teru ndinderughuka kwa upana. ¹²Ngoo tenyu tiyaringili wato niifwe, mira muaringiliwa ni mariri kano ghenyu mweka. ¹³Lubhaha hena ighelacha na hena keni - niarera tha kwa bhana - rughuenyi ngoo tenyu kwa upana. ¹⁴Munapfwungiwa hamwi nabharaghire miirikilie. Kwa lia haghire bhumbwie mawie hena keni na ilegha? Kangi haghire ushirika mawi kati ya kilanga na mma? ¹⁵Ni iirikiana mawi Kristo airima ibha nayo na Beliari? Kana ngewe airikiliye ighire thehehu mawi hamwi na arairikiliye? ¹⁶Na haghire mairikiano mawi ghakeho hena handu heta thia ha Rubha na thanamu? kwa lia ifwe fu handu hetathia ha Rubha akei, tha fundu Rubha alererie: "Naikaa hamwi nabhona iibhara maghari yabho. Na bha Rubha wabho, nabho bhabha bhandu bhakwa."¹⁷Hena ikyo, "Fumenyi kighari kyabho, na mubhikwe kuwa nabho," arerie Mrumi. "Munabali kindo kibhichwa, na namukaribisha imwe. ¹⁸Nabha ndiyo kwenyu, naimwe mwabha bhana bhakwa bha kyumi na bhakika," Mdumi mgheirima.

Chapter 7

¹Vaghefurwa vakwa, kwalya fughire ndaghano ti, fukuthembe nyi kwa kila kindo kiya kyafuruma iva vachafu hena miiri na hena ngoo teru. Fushighenyi ngatho hena iovoha ya Ruva.²Hirenyi nafasi vundu vwevu! Funamkotheafwe mndu wowoshe. Funamuumitha mndu fwe, funajinufaisha kwa faida ya mndu ungi fwe.³Narera mira siyamu laumu nyi kwa ku ndemghamba ku muke ngoonyi kweru, kweru ifwe iphwa hamwina iishi hamwi. ⁴Nighire ikuji fwa vandu wwenyu, na niyakukwera kwa vundu wwenyu. Niichurwe ni utujwa, niaichurwa inuliwa hata maghari ya mavwathi gheru ghoshe.⁵Fulechie Makedonia, miiri yeru ileghireyo kirombo. Badala yakwe fulevonire vwathi kwa njia toshe kwa ikavwa vita upande wa bwang'a na iovogha upande wa bwang'a na iovogha upande wa voshi. ⁶Mira Ruva achituja vava vake awihi ifwiwa ni ngoo, alefutujie kwa icha ya Tito. ⁷Thile kwa icha yakwe duyoye ku Ruva afutuje, ni hamwi na itufwa liya Tito aleghuhirie ifuma kwenyu. We afurie ifura irwe mufighire, vwathi wwenyu, na vandu muleghire mnekoneko kwa ajili yapho. Hena icho ndethika iva na ifura mnu.⁸Hata kwa liya barua yakwa ivafanyire vakathikitika, inyi thajuta uyi, mira niauyutia igheri barua yo ikina mughoshe imwe ihuthunika, mira mulehuthunikie kwa muda mmwihi. ⁹Luvaha nighire ifura, thi kwa liya nileghire vwasi yo, mira liya vwasi wwenyu vumu endie hena toba. Mulevonire misononeko ya ki Ruva hena icho itethwa yenyu ni kwa vundu vweru. ¹⁰Kwa liya ivura raha ya ki Ruva lichinde toba eyo iyakamilisha ikirwa, bila yeghira misononeko. Hata kuyo ivura raha kwa kii thanga kuchinde kiphwa. ¹¹Lolienyi ivura raha i ya kiruva ileghirie itarajio iki irwe voshi kwenyu. Ni kwa njia njiki itarajio livie irwe voshi kwenyu, ithibitisha ku muleghiremwe milaho. Ni kwa njia njiki uhimu wenyu ulevie mrwe, iovoha yenyu, matamania ghenyu, bidii yenyu, na shauku yenyu ivona ku haki iyashighwa ihirike hena kila kindo, mundethibitisha mweka iraghira milaho. ¹²Hamwi na ku nilevaandikirie imwe, thileandikie kwa mburi ya mghekonda nyi, wala si kwa mndu we alithirwe vwasi. Niandikie netha utayari wa ngoo tenyu vundu vweru uhire na umanyike kwenyu mothia ya mitho gha Ruva.¹³Ni kwa mburi i ku fwatujwa. Hena iongererwa itujwa yeru fweka, fwanuliwa mnu kwa mburi, yenuliwa Tito, hena kuyo ngoo yakwe ilehoresherwe ni imwe voshe. ¹⁴Kwa liya nile nilekukwerere kwakwe ihusiana na imwe, thileghirenyi iraghwa. Badala yakwe, kole du kila kirero fukirerie kwenyu nighe kyakeni, ikukwera yeru imuhusu imwe kwa Tito ghaleti bitishire iva keni.¹⁵Ifura yakwe kwa mburi yenyu ni mrwe mnu, savundu akyakumbuka iichwa yenyu voshe, vundu mumghuhirie kwa iovoha na idedema. ¹⁶Nianuliwa kwa liya nighire nguju kamili voshi yenyu.

Chapter 8

¹fufwamushigha imwe mumanye, mndu na lumbwiye, ihuthumbora ya Ruva ifunwirwe hena nyumba the ta thiantha Makedonia. ²Igheri ya mighesho mirwe ya matetho, vwingi vye ichwa nicha kwavo na iongereha kwa uimathikini vwavo vughirie vuthuri vurwe vya ukarimu. ³Kwa maana ninashudia ku valefunyire hwa kipimo kiya vairimie na ikelesha fundu vairimie. ⁴Na kwa iirikia yavo kwa ifute reva kwavo fwaa, valefulombie kwa thababu ye shirikiana ya vandu vaaminiye. ⁵Iki kilefumiriekio thafundu fulekya lambulia. Kivungi kuvoka valekufunyire vovoka kwa Mndumi Yesu. Kangi vakakufunya vovoka kweru kwa vumbie vya Ruva. ⁶Kwiyo fulemlombie Tito, ateke tayari adungishe kathi ii, ighende hena ukamilifu tendo ili ya ukarimu kaghu yeru. ⁷Mira imwe mughire fingi vya kila kindo hena miirikilie, hena mirerie, hena maarifa, hena bidii, na hena ifura yenyu kwa ajili yeru. Kwa kwiyo hakikishenyi ku muaghira uvwingivwa tendo ya ukarimu. ⁸Naghamba ili thitha iamoro yo. kivungi naghamba hili ili ipima uhalithi wa furaha yeru kwa iananisha na macha gha vandu vengi. ⁹Kwa lia muichi neema ya Ruva weru Yesu Kristo. Hata kole avevie mthuri kwa vundu vweru ni le mkiva. Kimetha iku iiria vuhiva vwake muirime iva vathuri. ¹⁰Hena kirere ikyo ninanunika ushauri umuui wirie muanthiemwe du ihira kindo. Mira nighechue macha ilihira. ¹¹Luvaha kamilishenyi tha mndu aleg hire macha nia yehira, kana, mgheirimahe iliende ukamilifu kwa fundu mwairima. ¹²Kwa lia mughire macha ghehira kindokyo ni kindo kicha ne kyairikirwa. Lathima kimhe kaghu ya kiya akiwe mndu. Thikaghu ya mndu arakiurewe mndu. ¹³Kwa liya kathi ii thi kwa ajili ya vengi vairime ipata nafuu na imwe muirime ilemewa. Kivungi kwahwe haghire uthawa. ¹⁴Uvwingi wwenyu kwa igheri ya luvaha vwamughenja kwa kiya ngekyo vakishigha. iki ni kwiyo kimacha iku uwingi vwavo vuirime ighenja mahitaji ghenyu na ikuhaghire uthawa. ¹⁵Iki ni tha fundu kiandikiwe: "Kuya uya aure fingi agheure kyokyoshe we. kighere ghuwe na uya aure kidu agheyashigha kyokyoshe we." ¹⁶Mira fumbie Ruva nahavache avikie voshi ya ngoo ya Tito na ngoo ya iya iya ya bidii ye thera ngeyo niiure vundu vywenyu. ¹⁷Kwa liya theredu apokerie maombi gheru, mira aleg hire bidii ihuthiana na maombi gho. Aghechie kwenyu kwa hiari yakwe waka. ¹⁸Fumrumie hamwi nawe wenyu ngewe atumbishirwe miongoni hena makanitha kwa vundu vya kathi yakwe hena itangatha injili. ¹⁹Thi kwiyo duyoy, kangi avethaghiriwe ni makanitha ithafiri na ifwe handu hena itika thehemu mbalimbali. Kitendo kya ukarimu. Iii ni kwa vurwe vya Mndumi weka na kwa macha gheru gheghenja. ²⁰Fwaira ughongo iirima ku wowoshe nnapathwa ilalamika ihuthiana na ifwe ihuthiana na ukarimu wingetho fwauvava. ²¹Fwaondoa kwa ilolea ihira ngekyo kya heshima, thi du mothia tha Ruva mira na mothia ya vandu. ²²Kangi fwamruma wenyu ungi hamwi navo. Fumpimie kando kengi na fukambona aghire mache kwa ajili ya kathi nyingi. Hata luvaha ana bidii thaidi kwa thababu ya vuraovoha vurwe vwake voshi yakwe. ²³Kwa habari ya Tito, we ni mshirika uroo wakwa na mghehira ndima uroo vundu wwenyu. Thakwa veru, vaarumwa ni makanitha ni va heshima kwa Kristo. ²⁴Kwiyo, varorenyi ifura yenyu, murore makanitha thababu ye ikubaha yeru kwa vundu wwenyu.

Chapter 9

¹Ihuthiana na huduma kwa njia ya bhairikilie, ni kebamm kwakwa, ibhaandikia. ²Niichi ihuthu macha ghenyu, ingeyo nighekutumbishire iku kwa bhandu bha Makedonia. Nighebbahirie iku Akaya ibhie tayari tangu mwaka uirie. Macha ghenyu ghande mubhiki ikuji na bhengi ihira. ³Lubhaha nibharumie bheru kimetha matumbi gheru ihuthu imwe ghanabha gha bhwiya, na kimetha mughebha tayari, tha fundu nighereriye mughebha. ⁴Kibhungi, kole mru wowoshe wa Makedonia akacha hamwi na inyi akamukolea muuabha tayari mwe, fughebhona iraghwa thiareranyi kyokyoshe ihuthu imwe -- kwa lia mru araobhoka marari yenyu. ⁵Kwiyo ningebhonire ni ghe muhimu imulombe bheru icha kwenyu na ihira mipango ya wawihi kwa mburi ya thawadi mugheahidie. Iki ni kwiyo kimacha tibhe tayari tha mborere, naifwe tha kindo kirumiwe. ⁶Twatho ni li: mru abhiyaa kadu aekobha kadu, na wowoshe abhiyee ya mbora, aekobha kwa mbora. ⁷Bathi na kila umwi afunye fundu aririkene ngoonyi kwakwe. Bathi nawe ana funya kwa bhwathi kwa liya, Rubha amfurie uya achifunya kwa iichwa kicha. ⁸Na Rubha airima ifuongerera mbora bhundu bhwenyu, kinetha kila igheri, hena mburitoshe muirime ibhona fyoshe ingefyo mua fishigha. Iki kyabha kimetha mwiri me iongera kila mhiro mcha. ⁹Ni thafundu kiandikiwe: "Andekumba kumba bhuthuri bhwakwe, na ifunya kwa bhakibha. Keni yakwe yaikaa telele." ¹⁰Nawe afunyire mbeu kwa mghebhiyaa na mkate bhundu bhwa kijo, kangi afunya na ikelesha mbeu yenyu bhundu bwe bhiyaa. Weaongera ikobha ya haki yenyu. ¹¹Mwani kwa bhuthuri bhwa namna toshe kimetha muirime ibha bhakarimu. Ikikya ende habhache kwa Rubha iiria ifwe. ¹²Kwa ihira huduma ii thiku iya fubalia du iyabalia mahitaji ghabhaumini. Kangi ichi ongera hena miikaliye mingi yashukurani kwa Rubha. ¹³Kwa thababu ye gherwa kwenyu na ibhona na huduma ii kangi mwamtumbisha Rubha kwa iirikira kwa irera kwenyu kwa injili ya kristo. Kangi niya kubhutira Rubha kwa ukarimu wa thawadi yenyu umwi. ¹⁴Bhanuchue macha na bhanulombie bhundu bhwa bhwenyu. Bhaahira kui bhundu bhwa mbora njirwe ya Rubha ike kaghu yenyu. ¹⁵Nahabhache tibhe kwa Rubha hena karama yakwe ira eletheka!

Chapter 10

¹Inyi Paulo, njeka ninamutereva ikughatdha na vumboa vwa Kristo. Inyi ni mhoo igheri nike mothiya yenyu, mira nighire nguju kwenyu igheri nike kua namwe. ²Ninamulomba imwe iku igheri nikiva hamwi na imwe thacheshighanyi itumia nguju na ikuirima inyi njeka. Mira nadunganya iku ninashigha nive ujasiri wakati nikikavana na vya vachidunganya iku fuchiishi kwa nguju tdha mwiri. ³Kwa ku hata kwio fuichi ivara na mwiri, fuchikavana fira vya mwiri fwe. ⁴Kwa liya silaha fufwatumia ikarana thi tdha kimwiri tdho. There kwio tdhina nguju ya kiruva yekonda iboma. Tdhichivuta ngeni tdhichiililisha. ⁵Kangi fuchikonda vyoshe vighire nguju fichikuvutdhira kinyume kua fiavya fya Ruva. Fuchiteka maririkano ghoshe hena imwiichwa Kristo. ⁶Na fwaghira utayari welihira mihiro yoshe iraghire irachiichwa, igheri iichwa yenyu yava kindo kicha. ⁷Lolea kiya kike mwaji. Kole wowoshe ashawishika iku we ni wa Kristo, leka akukumbutdhe we weka iku fundu akei ni wa kristo, nifo fundu na ifye fukei. ⁸Kwa liya hata nikakubaha kadu mnu hena mburi ya nguju yetu ngheyo Mndumi afunyire kweru netha fumujenge imwe neri thi iva konda, thikathonike uyi. ⁹Thithashighanyi iku iki kivonekane iku ninamuovosha imwe kwa barua tdhakwa. ¹⁰Kwa ha vengi venyu vachirera, "Barua tdhakwe ni ngai na tdhina nguju, mira kimwiri ni mshokeri. Firero fyakwe fichitara fyo iiraniwa." ¹¹Vandu va mbare ijo vamanye iku kiya fuchirera kwa barua igheri fuke kua, ni thawa thawa na fiya nghefyo fwachehira fukiva haya. ¹²Fuchighenda kua fwe tha ikuvunganya fweka kana ikufwananisha fweka na vya nghevo vachikukwera voka. Mira vaki kupima voka na kila umwi wavo, vaghire akili vo. ¹³Ifwe, hata kwio fwakukwera fwe iira kiringanyo. There kwio fwahira kwio du voshi ya myaka ngheyo Ruva afupimirie ifwe myaka yafika kwa tha vundu wenyu ukei. ¹⁴Kwa ku funde kuongerera fwe veka fukinamuchie imwe. Fulevie vevoka ifika kua tha imwe vundu vwa Kristo. ¹⁵Funakubaha fwe iira mihaka hena ndima tdha vengi. There kwio fufwaveralea iku miirikilie vundu yaleha iku eneo yeru ya ndima yaongereka mnu, na bado ni voshi ya mihaka ya keni. ¹⁶Fufwaveralea hena iki netha ku fuiriwe ibirikira injili hata hena mikoa ikela imwe. Fakabahafwe hena ndima iyahirwa hena maeneo ghengi. ¹⁷"Mira wowoshe akubaha, akubahe hena Mndumi." ¹⁸Ang'u thi uyawe achikuirimisha weka achiirimishwa isipokuwa ni uya ughewe Mndumi andemwiirimisha.

Chapter 11

¹Ku mugherimiliana niyaririkana kui mugheri miliana na inyi hena ufire lu. mira hena keni muarimiliana na inyi. ²Kwa liya nighire funu hena imwe. Nighire funu ya Ruva hena imwe, idungia nikina muahidi imwe hena ndoa ya mmi umwi. Nileahidie ivaende imwe hena Kristo hirio ielie. ³Mira niaovoha iku haghire fundu, thafundu njoka alemlembe Eva kwa kya chakwe, maririkano ghenyu ghaairima iretwa kua ifuma hena itatha yeni kangi lielie hena Kristo. ⁴Kwa liya hena mfano u mndu mlive akacha na irera Yesu ungi there uya fumubirikirie. Kana mfano mkaghuha mbeho ungi there uya mlepokerie. Kana hena mfano mkaghuha injili ingi there iya mleighuhirie. Mkarimilia findofi nikicha itoshere! ⁵Kwa liya niafikiria iku inyi thi hamwi navo vake thinyi, hena ivo vachiilagha varumwi-vecha. ⁶Mira kole inyi thirafundishirwe hena ifunya hotuba, thikenyi hena kyavia. Hena kye fundu na hena findo fyoshe fundelihira netha limanyike kwenyu. ⁷Ni avetha, nilehirire thambi kwa ikudua njeka netha imwe muirime ivutirwa? Kwa liya nilebirikirie hena uhuru injili ya Ruva kwenyu. ⁸Nilethokia nyumba nyingi ta Ruva ighuhia lughenjo lufumie kwavo netha iku nigheirima ivatumikia imwe. ⁹Mifiri iya nileke na imwe nileke hena ishigha lughenjo, thi mlemerienyi wowoshe kwa liya ishigha yakwa lile maliliwe niva ndughu valechie ifuma Makedonia. Hena kiya kindo nikuthuilirie njeka vurava mjigho kwenyu, kangi niaendelea ihira kuyo. ¹⁰Kole keni ya Kristo thafundu ike voshi yakwa, ikutumbisha kwakwa, haghireho arima injifanya nitie he pande ta Akaya. ¹¹Ni haniki? Kwa liya thirava furie? Ruva aichi iku nivafurie. ¹²Mira kiya nikiyakihira, nakihira he. Nakihira netha niirime iringilia kapengere ka vya vaghire macha hena kapengere ya ku kole fundu fukei hena kiya kiya vakya kubaha nacho. ¹³Kwa liya vandu vya ni varumwi vya mongo na vahiri ndima vachilemba. Vaakughaluta voka tha varumwi va Kristo. ¹⁴Na ii iyafumakishayo, kwa liya hata Shetani achikughaluta weka iva malaika wa kianga. ¹⁵Ii ighireyo imaka irwe ang'u varumwi vakwe he vachikughaluta voka tha varumwi vya kitea. Ithia yavo yava tha mihiro yavo tha vundu kivavaie. ¹⁶Niarera he: Bathi hanaghira mndu wowoshe akyaririkana iku inyi ni ifire. Mira kole mkihira, njiondoi enyi inyi tha ifire netha niirime ikutumbisha kadu. ¹⁷Kiya ngechoniarerera kunu thiaovohanyi hena ikubaha kwanyanyirishwako ni Mndumi, mira niyagaya tha ifire. ¹⁸Kwaku vandu vengi vachi kubaha tha fundu vwa mwiri, nakubaha kangi. ¹⁹Kwa liya mndeondoleana hena inuliwa na mafire, imwe mweka mughire kiugho! ²⁰Kwa liya muaondeleana na mndu kole akikuvika hena vuthoronyi, ikyo kichithababisha ighavanyika maghari yenyu, mira akivavika imwe muhire hena faida yakwe, kana akikuvika kaghu mailwi nyi, kana akivakava kyamu. ²¹Narera hena iraghwa yeru iku ifwe fwava vashokeri mnu ihira kuyo. Na kangi kole wowoshe akikubaha -- niagaya tha ifire -- inyi kangi na kubaha. ²²Navetha, vo ni Vayahudi? Na inyi thavo. Navetha, vo ni Vaisraelu? Na inyi thavo. Navetha, vo ni vambare ya Abhamu? Na inyi thavo. ²³Navetha, vo ni vathoro va Kristo? {Narera tha atoliwe ni kariongo takwa.} Inyi ni kelie. Nindeva hena ndima nguji ikelie, kua ikela yeva kipfungonyi, hena ikavwa likelele, hena irikia ndenga fwa ta kipfwa. ²⁴Ifuma he Vayahudi nighu hirie kando katanu "Nikaviwe mikavie makumi ana ivuta limwi." ²⁵Kando kararu nikaviwe kwa ndhata. Kando kamwi nile kaviwe maghwe. Kando kararu nikilirie mbanga melinyi. Niikee kio na mthaghari hena bahari mwaji. ²⁶Nindeva hena ndambo kando kengi, hena ndenga ta mifo, hena ndenga te ikaa na vandu vavichwa, hena ndenga ta vuraikaa na vandu vyakwa njeka, hena ndenga yefuma hena vandu va ithanga, hena ndenga ya mri, hena ndenga ya handu harachivuka kindo, hena ndenga ya bahari, hena ndenga ifuma na na vandughu va mongo. ²⁷Nindeva hena ndima nguji na hena maisha makuji, hena kio kyacha wa vuralaa, hena njaa na laka, kando kengi hena ikuima kijo, hena mbeho na ruhu. ²⁸Kua na kindo kingi, haghire mshuhkumo wa hena mifiri kaghu yakwa na mnekoneko mburi ya nyumba ta Ruva. ²⁹Niitho ngewe mshokeri, na inyi thi mshokeri nyi? Niitho athababishire ingi ighwa thambinyi, na inyi thiashanyi voshi? ³⁰Kole haghire lathima nikubahe, nakubaha hena kiya kiavyonesha vushokeri vwakwa. ³¹Ruva na Papa wa Mndumi Yesu, we ngewe akathwe telele, aichi iku inyi thichilembanyi. ³²Kuya Dameski, mrwe wa mkoa thinyi ya mangi Areta aleke akiuria mri wa Dameski netha vanjivware. ³³Mira nilevikiwe kikapunyi, iria idirishenyi hena uvagha, nikakiliambanga ifuma mavokonyi ghakwe.

Chapter 12

¹Ni mithari nikukwere, mira haghire kyo kyaongerwa ni ikyo pho. mira naendelea hena maono na irughuliwa ifuma kwa Mndumi. ²Niichi mndu umwi hena Kristo ngewe miaka ikumi na ina iirie ngewe-- akiva hena mwiri, kana bwang'a ya mwiri, inyi thiichinyi, Ruva aichi-- alebekuliwe kaghu hena ilwi ya kararu. ³Na niichi ku mndu u-- akiva hena mwiri kana bwang'a ya mwiri, inyi siichini, Ruva niwe aichi-- ⁴aletikiwe kaghu mpaka paradiso na akaichwa findo fielle mnu kwa mndu wowoshe ifirera. ⁵Hena vundu vwa mndu tha itho nakubaha, mira mndu tha inyi njeka thikakubahe nyi. There ku ihusu vushokeri vwakwa. ⁶Kole ngashigha ikubaha, thiveva ifirenyi, kwa ku niveva na ninaghamba keni. mira naleka ikubaha kimacha hanaghira wowoshe aghenjidunganya mnu ikela kwio ikela kiya kikyavonwa voshi yakwa kana iiraniwa ifuma kwakwa. ⁷Sikakubahenyi kang'i kwa vundu vwa mirughuliwe yo ya kirumo. Henaikyo sikaichue tiri, mfwu uvikiwe voshi a mwiri wakwa, mrumwa wa Shetani unjishambuliw inyi, kimacha thinaghaluka nikaghira ikubaha. ⁸Kando kararu nimate vie Mndumi vundu vwa kindoki, kimacha we auvute ifuma kwakwa. ⁹Nawe akanjivia, "Mborere yakwa itoshere vundu vwapho, kwa ku nguju ichembiwe ive kamili hena vushokeri. Henaikyo nivenafura mnu nikukwere mnu ihusu vushokeri vwakwa, kimacha nguju ya Kristo iirime iikaa kaghu yakwa. ¹⁰Henaikyo ndetinirwa vundu vwa Kristo, hena vushokeri, hena iimbiliwa, hena vwathi, hena ilithwa vwathi, hena hali ya masononeko kwaku igheri nge mashokeri, kengi nighire nguju. ¹¹Inyi ndeva ifire! imwe munjilathimishire hena iki, kwa ku niretumbishwa ni imwe. kwa ku sive mndu mnu nyi henaivo vailagha mitume-- bora, hata kole inyi thi kindo nyi. ¹²Luvengo lwa keni ndume luhirikie maghari yenyu thena irimilia yenyu, luvengo na firumo na mihiro mirwe. ¹³Kwa namna njiki mulevie va umuhimu wa thinyi ikela makanitha ghareghiwe, there kuthile mjigho kwenyu nyi? Munjireghie hena ikosa li! ¹⁴lambua! inyi nighuri icha kwenyu kakararu. Sikave mjigho kwenyu, kwaku sithashigha ngekyo kwenyu nyi. ninamushigha imwe. Kwa ku vana vachishighwa voo wika akiba kwa vundu vwa vaghevaghira. There ku vaghevaghira nivo vachishighwa vavikie akiba vundu vwa vana. ¹⁵Nakuichwa kicha ikela itumia na itumiwa hena vundu vwa ngoo tenyu. Kole nimufurie ikela, kinjivaie mujifure kadu? ¹⁶Mira fundu kikei, thimurukirenyi mjigho. Mira kwaku inyi nikagharie mnu, inyi ni uya avemuvwere imwe ang'u niveva ngewe amuvonire kwa ilemba. ¹⁷Kana niondorie hena njia yechemba faida hena we nimrumie kwenyu? ¹⁸Nimlombie Tito ache kwenyu, na nirumie mndughu ungi hamwi nawe. Kana Tito amulighirie fyenyu? Kana fughenderie njia iya iya fwe? Kana fuivere njia iya iya yo? ¹⁹Mumwadhani kwa igheri loshe ili fuvefwakukania ifwefweka kwenyu? Mothiya ta Ruva, na hena Kristo, fundeva fwarera kila kindo kimacha fuirime imudindija imwe. ²⁰Kwaku ninaovaha ku nikichevia nairima inamukolea imwe tha fundu ninashigha. Naovoha ku hairima ighira ngani, lwiitho, ikanana, macha ghe kufura kweka, ikondana, tiri na ilwa. ²¹Niovohie ku nikighe vwia he ruva wakwa airima injiduishe mothya yenyu. Nina ovoha ku nairima ma itenywa ngoo ni vengi vaghwie hena thambi nyuma ya luvaha, na gevo varanatubu uchafu, na shinde na findo fya macha mavichwa vakyafihira.

Chapter 13

¹Ika ni kando ka kararu icha kwenyu. "kila ishtaka nimi thari lichembwe hena uthibitisho wa vaonwa vavi kana vararu." ²Nindemirera kwa ivo vahirire thambi kuvoka na wa vengi voshe igheri nilekephfo kando ka kavi, na ninarera he: Nikichecha he thikarimilienyi. ³Ninamuvia imwe ili ang'u mumwashigha ushahidi ku Kristo akyarera injiiria nyi. We ashokere we kwenyu, there kwio we niwe aghire nguju voshi kwenyu. ⁴Kwa ku alethulibishirwe hena vushokeri mira ake na moo kwa ntdhinya tdha Ruva. Kwa ku na ifwe fuvashokeri voshi yakwe, lakini fwagheishi nawe kwa ntdhinya thdha Ruva maghari yenyu. ⁵Kulolienyi mweka muvone iku muke hena miirikilie. kupimenyi mweka. Kwamba mwamanya iku Yesu Kristo ake voshi kwenyu? We akeho, thari kole munadindishwa mwe. ⁶Nighire nguju iku imwe mwamanya iku ifwe fuleghiwe fwe. ⁷Luvaha fufwalomba kwa Ruva ika munairima ihira kyokyoshe kivichwa. Thikyalomba iku ifwe fuirime ivonekana iku fundeira mighesho, there kwio ivonekana iku fundeira mighesho, there kwio ninalomba iku muirime ihira nghekyo kya keni, ⁸hata kwio fwairima ivonekana iku fundekelwa ni mighesho. ⁹Kwa ku fufwanuliwa igheri fure vashokeri na imwe mkiva na nguju. Fufwalomba iku nuirimishwe iva vakolokie. ¹⁰Ninaandika findo fi igheri nike kua na imwe, netha igheri nikiva hamwi na imwe thinashigha ivarora vukai. Thiashighanyi itumia mamlaka gha Mndumi mjini kie nimujenge na thi iku nimuvwaririe mbai. ¹¹Mwisho wafyoshe, veru va kyumi na vakika, muliwenyi, hirenyi ndima kwa mburi ye vwithira, munikwe ikuji, muirikiane imwe kwa imwe, muishi kwa mborere. Na Ruva wa ifura na mborere we hamwi na imwe. ¹²Salimianeni kila mmoja kwa busu takatifu. ¹³Waumini wote wanawasalimu. ¹⁴Neema ya Mndumi Yesu Kristo, Ifura ya ruva, na vumwi vwa Mbeho aelie five hamwi na imwe voshe.

Galatians

Chapter 1

¹Inyi ni Paulo mrumwi. Inyi thi mrumuri ifuma kwa vandu nyi, neri iiria kwa vandu, mira iiria kwa Yesu Kristo na Ruva Papa alemfunyire ifuma hena ngoma. ²Hamwi na veru voshe na inyi, ninaghaandikia makanisa gha Galatia. ³Mbora na ive kwenyu na mborere ifuma kwa Ruva Papa weru na Mndumi Yesu Kristo, ⁴alekufunyire weka vundu vwa thambi tdheru netha ka afukire na magheri gha gha vuvichwa ifumana na ifura ya Ruva weru na Papa. ⁵Kweke ive ngatho tele na tele. ⁶Niyashangaa iku mmwaghalukia fia hena injili ingi. Niyashangaa iku mmwaghalukia kua ifuma kwakwe uya amnileghe hena mbora ya Kristo. ⁷Haghire injili ingi ho mira haghire vengi hena vandu venyu vachivasababishia vwathi na ishigha ighalutdha injili ya Kristo. ⁸Mira hata kole nifwe kana malaika ifuma kaghu kwa Ruva amutangathia injili ingi there iya fumutangathirie na alaaniwe. ⁹Thavundu fulererie kuvoka na luvaha narera he kengi, "Kole hana mndu achemutangathia kwunyu injili kivungi na iya muighuhirie, na alaaniwe." ¹⁰Kwani luvaha ili ninashigha nirorwe keni ya vandu kana ya Ruva? Ninashigha inulitha vandu? Kole ninathika ighera inulitha vandu, inyi thi mndima wa Kristo nyi. ¹¹Veru, ninashigha imwe mumanye iku injili niibirikire ifumie kwa vandu yo. ¹²Thiighuhirienyi ifuma kwa mndu neri thifundishirwenyi. There kwio nile kwa irughukwa kwakwa ni Yesu Kristo. ¹³Mundemiichwa mburi ya miikalie yakwa ya kala dini ya kiyahudi vundu nilechilitha vwathi kanitha Iya Ruva ikela kipimo na ilikonda. ¹⁴Nileendelerie hena dini ya kiyahudi ikela venu vengi va Kiyahudi. Nilechikudindisha tamaduni tdha papa vakwa. ¹⁵Mira Ruva akafura injithaghua inyi ifuma hena ndenyi ya mama. Alenjiileghe iiria mbora yakwe ¹⁶imtambarusha mwana wakwe voshi yakwa, netha nintangathe we maghari ya vamataifa. Neli thishighienyi itethewa kimwiri kana kwa ntdhakame ¹⁷na thikwerienyi ihenda Yerusalem kwa vava nghero nile varumwi kabla yakwa. Badala yakwe nikaghenda Uarabuni na baadae ivwia Damesiki. ¹⁸Miaka iraru ikinathie nikakwea Yerusalemu imkusha kefa, nikaikaa nawe mifiri ikumi na itanu. ¹⁹Mira thivonirenyi varumwi vengi there Yakobo du, wavo Mndumi. ²⁰Lolea, mothia ya Ruva, thialembanyi kwa kiya niakiandika kwenyu. ²¹Kangi nikaghenda mikoa ya Shamu na Kilikia. ²²Thilemanyikie nyi kwa mitho kwa makanisa gha Uyahudi ghaya ghaleke hena Kristo, ²³mira valechiichwa du iku, "Uya nghewe alekyafutetha, luvaha akyatangatha miirikirie iya alekyaikonda." ²⁴Valekyamtumbisha Ruva vundu vwakwa.

Chapter 2

¹Tkinaire miaka ikumi na inya nileghendie he Yerusalemu hamwi na Barnaba. Kangi nilemuondorie Tito hamwi na inyi. ²Nileghendie kwa lia Ruva alekumanyishire kwaka iku niashighwa ighenda. Nilevikia mothia yavo injili ngeyo nigheirene kwa vandu va ithanga. (Mira nilegaie kwa ikuthughana kwa vava valeavonekana iku ni varongori vamanyikie). Nilehirire kwiyo kimetha nirore ku thivekyaricha nyi, kana niverichie vwia.³Mira hata Tito, aleke hamwi na inyi, nile Myunani, alelathimishirwe irinwa. ⁴Mburi ii ilefumirie kwa liya vandughu vamongo valechie bila ivonwa ishigha imanya uhuru fuke nalo hena Kristo Yesu. Valechue macha ifuvika ifwe vuve vathoro va sheria. ⁵Fulefumiefe ivairania hata kwa ithaa limwi, metha injili ya keni ireghwe harighire ighalutwa kwenyu.⁶Mira vava valereriwe iku valevie varongori valethangirievo chochoshe kwakwa. Chochoshe valekihirire kile vie cho kwakwa. Ruva achiirikia we ipendelea vandu. ⁷Therekwiyo, valenjivonire iku nindeaminiwa niirere injili hena vava ingevoo varariniwe. Nigheku Petro arere injili kwa vava variniwe. ⁸Hena ikyo Ruva, alehirire ndima voshi ya Petro kwa irumwa kwa vava variniwe, kangi alehirire ndima voshi yakwe kwa vandu va ithanga.⁹Mifiri iya Yakobo, Kefa, na Yohana, valemnyikie ku ni vaghe agha nyumba ya Ruva, valemnyire mbora ngeyo nilenikiwe inyi, vafughuhirire hena vumwi vwavo inyi na Barnaba. Valehirire kui netha funghende hena vandu va kiithanga, na nile ku vairime ighenda kwa variniwe. ¹⁰Kangi vafushighie ifwe ivakumbuka vakiva. Inyi kangi nigheghire macha yehira kindo ki. ¹¹Mifiri iya Kefa alechie Antiokia, nilemleghie boo kwa ku akotherie. ¹²Kabla ya vandu vatare icha ifuma kwa Yakobo, Kefa alelighie hamwi na vandu va ithanga. Mira vanduva vakinache, alelekie na ivuka ifuma kwa vandu vya ithanga. Alechiovoha vandu ngevo valeashigha irinwa. ¹³Kwiyo kwiyo Vayahudi vengi valeikee hamwi na unafiki u hamwi na Kefa. Matokeo ghakwe nileku hata Barnaba aleondoriwe ni unafiki wavo. ¹⁴Mira, nikinavone iku vakiaivariavo injili ya keni, nile mvirie Kefa mothia yavo voshe, "Kole imwe ni Vayahudi mira mwaishi tabia ta vandu va ithanga there tabia ta Kiyahudi, haniki muavalathimisha vandu va ithanga ikaa tha Vayahudi?" ¹⁵Ifwe kwa liya ni Vayahudi kwa ighirwa na thi "Vandu va mathanga vaghire thambi" ¹⁶manyeni ku haghire ho ataririwe kitea hena mihiro ya sheria. There kwiyo, vaataririwa kitea hena miiriki lie voshi ya Kristo Yesu netha futaririwe kitea hena miirikilie voshi ya Kristo thi kwiyo hena mihiro ya sheria. Hena mihiro ya sheria haghireho mwiri wetaririwa kitea. ¹⁷Mira kole fukyamshigha Ruva kwa itaririwa kitea voshi ya Kristo, fuakolea fweka iku fughire thambi, niamuulitha Kristo alevikiwe wa thambi? Thi kwiyo yo! ¹⁸Maana kole nikiagha itegemeo yakwa kaghu na ivwara sheria, tegemeo ngelo nighemalirie ilivuta, niakurora njeka iku nimghetenya sheria. ¹⁹Kwa iiria sheria nilepfwie kwa sheria, hena kwiyo niashighwa ikaa vundu vwa Ruva. ²¹Nivambiwe hamwi na Kristo. Thi inyi nyi kangi nikyaikaa mira Kristo akyaikaa voshi yakwa. Maisha ngeghe niyaikaa hena mwiri niaikaa hena miikalie voshi ya mwana wa Ruva, ngewe aghenjifurie na akakufunya vundu vyakwa. ²⁰Thiailegha nyi mbora ya Ruva, ang'u kole kitea kighekeho iiria sheria, hena ikyo Kristo agherie apfwie vwia.

Chapter 3

¹Wagalatia mafire, ni ritho iki wichwa lyimukondie? Yesu Kristo arorerwe ku avwaghiwe mothia ya mitho ghenyu? ²Inyi nnashigha imanyia ifuma kwenyu muleondorie mbeho kwa mihirire ya sheria han'gu kwa miirikilie iya muichue? ³Imwe mumafire kwiyo? Muledungie hena ngoo netha mumalie hena mwiri? ⁴Mulighie vwasi kwa findo fyadu? ⁵Wia afunyire ngoo kwenyu naihira findo fya nguju hena imwe achihiira kwa mihirire ya sheria kana kwaiichwa handu hamwi na miirikilie? ⁶Abrahamu "alimwere Ruva akatarwa iva mndu mcha". ⁷Heikyo mumanyeku voshe vava vairikilie ni vana va Abrahamu. ⁸Kilererie ku Ruva aghevataria ria keni vandu vaithanga kwa irira na miirikilie. Injili ilebirikiriwe kuvoka kwa Abrahamu: "Hena iwe vaithanga voshe vavona mborere". ⁹Netha vava ningevo vana vavone mborere handu hamwi na Abrahamu ningewe aleghire miirikilie. ¹⁰Vava ningevo mvaivaria mihiro ya sheria mbai varegherue mumu kwaku kiandikiwe aregherue mumu kila mndu arakyawara findo fyoshe filosherwe hena kitabu kya shena ifihira fyoshe." ¹¹Luvaha nikeni ku Ruva akamtari rie we keni hata umwi kwa sheria kwaku aghire keni aikaa kwa miirikilie." ¹²Sheria ichifuma he miirikilie yo, mira badala yakwe "Ambaye achihiira findo fyakwe hena sheria, aikaa kwa sheria." ¹³Kristo afukirire ifwe ifuma hena mumu wa laana ya sheria igheri akinafanywe laana kwa vundu vweru. Kwakukiandikiwe, "Aregherue mumu kila mndu avanikiwe kaghu mrinyi." ¹⁴Nigheku mborere thiveke kwa Abrahamu thighaluke kwa vandu va kiithanga hena Kristo Yesu, kimethafuirime iondoa malaghano gha ngoo iiria miirikilie. ¹⁵Weru, nnarera thamndu hata igheri lya malaghano ghakivandu ghandemivikwa kindokicha, haghire airima iberesha kana iongerera. ¹⁶Luvaha fyathe filererie kwa Ibrahimu na mbare yakwe. Iyarerayo kwa mbare ku imaarisha vengi, mira ni vundu vwa umwidu, kwa mbare yafwo, ninge Kristo. ¹⁷Luvaha nnaghambu kule, sheria iechie miaka 430 baadaye, ikavuthe malaghano gha nyuma ghalevikiwe ni Ruva. ¹⁸Kakolea urithi luvechie kwa vundu vwa sheria uveirima heicha kwa vundu vwa malaghano. Lakini Ruva alefunyire wia kwa ache kwa vava ningevo valeghire kyathe. Mira Ruva alefunyire wia kwa Ibrahimu vundu vwa kyathe. ¹⁹Hani iki sheria ilefunyirwe? Ileongererwe vundu vwakonda, mpaka mbare ya Ibrahimu iche kwa vava ningevo valeleghene. Sheria ilevikiwe kwa kuvoka kwa mghechemba. ²⁰Luvaha mghechemba akyashigha mndu umna, mira Ruva ni umwi wekadu. ²¹Heikyo sheria ike kinyume na kyathe kya Ruva hai! Kole sheria ilefunyirwe iveghire nzinya yeende ikia, keni ivevoniwa kwa sheria. ²²Mira kirero kifwungie findo fyoshe fya thambi. Ruva ahirire kwi kimetha kyathe kyakwe niifukira kwa miirikilie hena Yesu Kristo iirima ivoniwa kwa vava vairikilie. ²³Mira miirikilie hena Kristo irenacha, fulafyungie ni sheria netha hache irughuliwa hena miirikilie. ²⁴Heikyo sheria ilevikiwe ifuthongolie mpaka Kristo akicha, kimacha futarirwe keni kwa miirikilie. ²⁵Luvaha kwaku miirikilie indecha, fukehefwe mbai ya mghefulolea. ²⁶Kwaku imwe voshe muvana va Ruva iiria miirikilie hena Kristo Yesu. ²⁷Voshe mupatisirwe hena Kristo mundemraa Kristo. ²⁸Haghire Myahudi ho harigu Myunani ho, mhiri ndima, mndu wa kyuni han'gu mndu wa kikika, kwalia imwe voshe muvamwi hena Kristo Yesu. ²⁹Kole imwe muva Kristo, heikyo muva Ibrahimu, vagherithi kwa vundu vwa kyathe.

Chapter 4

¹Niaghamba kole mrithi ni mwana aghirewe tofauti na mtumwa, japo we ni we aghire mari yoshe. ²Badala yakwe, ake mbai ya bhaghelolea na bhakujinga mpaka mifiri ibhikiwe ni ndie ifike. ³Hata ifwe funge vana fughewerwe hena utumwa wa kanuni ta kuvoka ta isanga. ⁴Maghe ghakinaghefike, Rubha akamruma mwana wakwe aghiriwe ni mwana wa kika, mbai ya sheria. ⁵Alebhikie kwii ili ibhanika bhaya bhagheke thinyi ya sheria ili fuondue hali yebha mwana. ⁶Kwa lia imwe mu bhana Rubha aghemrumie mbeho wa mwana bhoshi ya ngoo teru, Ngoo ailagha, "Aba, Papa." ⁷Heicho iwe kunitumwa fwo ila ku mwana. Kole ku mwana iwe na we kumrithi hamwi na Rubha. ⁸Tangu mifiri mingi mrana mmanya Rubha mhehira ndima kwa vaya ambayo thira Rubha kikala kabitha. ⁹Kwa lia lubhaha mumu ichi Rubha au kwalia mumanyikie kwa Rubha haniiki muabhwia he hena kanuni thafu takubhola tiraghire thamani kwani muashigha he ibha bhatumu? ¹⁰Muchibhwara kindo kicha mfiri maalumu, miandamo ya mwiri, mifiri, na miaka. Naobhoha kwa ajili yenyu. ¹¹Naaobha kwa namna fulani rinde kunika bhwasu bure. ¹²Naumulomba bheru muikae tha fundu ni kei kwa lia nainyi nemiikaa tha fundu mukei munanjikosea mwe. ¹³Muichi kunigheke kwiyo kwa sababu ya ndware ya mwiri wakwa nighea hubiri kirero kwenyu kwa mara ya kuvoka. ¹⁴Hata kwiyo hali yakwa ya mwiri ighemuvikie hena mdegho munjileghiemu kana ichikira. Hamwi na ifyo mukanjipokea sa malaika wa Rubha, laku inyi ni Kristo Yesu weka. ¹⁵Hanaicho ikekwi isheka yenyu ang'u naalolea kwenu kikabha mugheduka mitho ghenyu ainjinika inyi. ¹⁶Kwani le ni ndebha adui wenyu ang'u naamubhia ukari? ¹⁷Mbhamukasha kwa kikathi kwa vuchayo mhashi gha vanyilekanishe inyi na imwe netha muvaivaria. ¹⁸Nikicha ighira laka kwa sababu njicha na thiku nikiva nikenaimwe dayo. ¹⁹bhana bhakwa bhadu, naabhabhiwa ngoo kwa ajili yenyu mpaka Kristo achembike voshi kwenyu. ²⁰Nighafurie niikae haya hamwi na imwe nighalute ithwi ya kwa sababu nighire wathi wathi kaghu yenyu. ²¹Njivienyi imwe muoshi gha iikaa mbai yan sheria, muaichwa sheria ichirera kwiya? ²²Ang'u iandikiwe ku Abrahamu alighire bhana bha chumi bhabhi umwi kwa mka mhiri ndima ungi kwa mka huru. ²³Hata kwiyo muhiri ndima aleghirie kwa mwiri du, uya wa mka huru aleghirie kwa ahadi. ²⁴Findofi fidhiirima irerwa kwa mfano, kwa lia vachifanana maaghano abhi limwi ifuma hena fumbu ya Sinai. Lichighira bhana bhahiri ndima. iu ni Hajiri. ²⁵Heicho Hajiri ni fumbu ya Sinai ike Arabuni. Lichifananihwa na Yerusalemu ya hubhaha, kwa lia ni muhiri ndima hamwe na bhana bhakwe. ²⁶Mira Yerusalemu ike kaghu ni huru, na iu niwe mama weru. ²⁷Ang'u iandikiwe ichwa kicha, "Furahiwa mndu wa kika kundatha, iwe kurachi ghira, rera kwa nguju ukabhe kelele ang'u kuchue kicha iwe kuralongerie ighera, ang'u bhana bhengi ni bha ndatha uya aghira mndumi." ^{28,29}Lubhaha weru tha Isaka, imwe mu bhana bha ahadi. Maghe ghaya mndu aghiriwe kwa mifiri ya mwiri anghemlithire fwathi agheriwe kwa mifiri ya ngoo. Kwa lubhaha ni kwiyo kwiyo. ³⁰Maandiko ghachirera kwiyo? "Mbhuthe mwana wa mka mhiri ndima, mwana wachumi ang'u mwana wa mhiri ndima arithi we hamwi na mwana wa mka huru." ³¹Heicho weru thi mwana wa mtumwa we ni mwana wa mka huru.

Chapter 5

¹Kwaku Kristo alefurika huru nikyo fuke huru. Henaikyo muke huru, Hena ikyo mumke imara, mulolie munavwarwa hena kipfungo kya utumwa. ²Lolea, inyi Paulo, nnamuvia ku kole mukaingirwa ngathu, Kristo aghirewe faida yoyoshe kwenyu. ³Kangi, nnafunya ushuhuda kwa kila mndu wa kyumi aingirirwe ngathu ku nkyanjitara iwajibika hena sheria yoshe. ⁴Mutengiwe kua na Kristo vaya voshe "Mmwatarirwa keni" kwa sheria. Mughwie kua na mbora. ⁵Kwaku kwa njia ya mbeho, kwa miirikilie fuverie nguju ya keni. ⁶Hena Kristo Yesu iingirwa ngathu kana kuraingirwa ngathu kughire maana yoyoshe ko. Ni miirikilie yoka yahira ndima kwaiiria hena ifura, niyo yarora kindo. ⁷Mulekya richa kindo kicha. Ni itho alemuleghea munakudua keni? ⁸Ithumijirwa ihira kwio uchifuma kwakwe tho itho akiyamuilagha imwe. ⁹Kindo kyabeka kadu kichibe ketha itoghi ithima. ¹⁰Nighire ikuji na imwe henaMndumi ku mwaririkana mwe kwa njia ingi yoyoshe. Mndu wowoshe wia amulemba atika hukumu yake weka. ¹¹Weru, kole nnaendelea itangatha urino, haniiki bado nnatethwa? Kwa kindo kyo kia ngekyo nkyaringilia msalaba kyairima ikondwa. ¹²Ni ikuji yakwa ku vaya vwachirungwa uvichwa wakutana voka. ¹³Ruva amuleghe imwe, veru, hena uhuru. Mira muratumie uhuru wenyu tha nafathi kwa mwiri. Hena kwio kwa ifura mutashane imwe kwa imwe. ¹⁴Kwaku sheria yoshe indemkqmilikq hena iamoro limwi nayo ni "Ni lathima umfure mdu wa haghwihi na iwetha iwe kweka." ¹⁵Mira kole mukalumana na imaliana mukulolie ku munakukonda imwe kwa imwe. ¹⁶Nna muvia, ghendenyi kwa mbeho, na wala mukatimithe ngwina tamwiri. ¹⁷Kwaku mwiri ughire ngwina njirwe ikela Mbeho, na mbeho ighire ngwina ndue ikela mwiri. Iti ntakelana kila imwi na orwee. Matokeo ghakwe niku nimwahira vindu mufifurie ifihira. ¹⁸Mira kole imwe mukatikwa ni mbeho, mukemwe thinyi ya sheria. ¹⁹Luvaha mihiro ya mwiri niyoi ishinda, ikwe, vurango, ²⁰mtatho wa mirungu, vuthavi ntdho, fira, husuda, ighira iding'a, ikelana, ilwa, itana kiimani, ²¹funu, iirwa, ulafi, na findo fingi tha ifyo vandu vachifihira vakairime iurithi vufumwa wa Ruva vo. ²²Mira ndunda ya mbegho ni ifura, inuliwa, mborere, irimilia, iora, ngoo njicha miirikilie, ²³vuhoo, na kiathi. Haghireho sheria hena findofyo. ²⁴Vaya ngevo va Kristo Yesu vathulubishirwe mwiri hamwi na kulu na tamaa tavo mbichwa. ²⁵Kole fukaikaa na mbeho ni kicha fuivare nawe. ²⁶Funava vandu vekubaha, ikumbia fuleke kila umwi na urwee, kangu funalolea na uvichwa.

Chapter 6

¹Veru, kole mndu andevwarwa hena vuvichwa, imwe va kimbeho, mmwashighwa mumvwigihire wenyu tho kwa ngoo ya vuhoo. Mkikulolea mweka ku munajarihiwa. ²Mutikiane mijigho, na kwa njia yo mwaitimitha sheria ya Kristo³Kole mndu wowoshe akyakuvona ku ni mcha ate thi kwio yo, akyakulemba weka. ⁴Kila umwi apime ndima yakwe. Niho aghira na kindo kyakwe weka kye kubahia bila ikufananisha weka na mndu ungi. ⁵Ang'u kila mndu achetika mjigho wake weka. ⁶Mndu aloshirwe kirero nimthari amshirikishe ficha fyoshe mloshi wakwe. ⁷Munalembika. Ruva achihereshwawe. Kiya mndu achiviaa nikyo achekeva. ⁸Kya achiviaa mbeu hena kifumo kyakwe cha thambi achekova ikondeka, mira uya aviaa mbeu hena mbeho achekova ikia telele ifuma hena mbeho. ⁹Funaleghela hena ihira ficha ang'u kwa igheri lyakwe fwachekova kole furakavwie na nyuma. ¹⁰Hena ikyo, igheri fwacheghira nafasi, fuhire ficha kwa kila umwi. Fuhire ficha mnu kwa vake voshi hena iirikilia. ¹¹Lolienyi vurwe vwa barua nimwandikirie kwa kuvoko kwakwa njeka. ¹²Vaya vakyashigha ihira ficha kwa iivaria mwiri nivo vakyamushurutisha murinwe. Vakyahira kwio netha vanaingia hena ilithawa vwathi vwa mthalaba wa Kristo. ¹³Kwa ku hata ivo variniwe, navo vachivwara sheria vo. There kwio vakyashigha imwe murinwe netha vairime ikubahia miri yenyu. ¹⁴Kinaghefumia nikakubaha there kwa mthalaba wa Mndumi weru Yesu Kristo. Ni hena we ithanga livambiwe kwakwa na inyi kwa ithanga. ¹⁵Kive ku muriniwe nana muriniwe mwe, thi kindo kyo. There kwio ighirwa kivushaa nikyo kirwe. ¹⁶Kwa voshe vakyaishi kwa kanuni u vave na mborere na mbonea ive kaghu yevo na kaghu ya Israeli Ruva. ¹⁷Ivokea luvaha mndu ananjilitha vwathi ang'u ninatika luvengo lwa Yesu hena mwiri wakwa. ¹⁸Mbora ya Mndumi weru Yesu Kristo ive na ngoo tduhenyu, veru. Amina.

Ephesians

Chapter 1

¹Paulo, mgherumwo wa Yesu Kristo kwa ifwa ya Ruva, hwa vatengiwe kwa ajili ya Ruva vaheho Efeso na vana ni vaaminifu hena Kristo Yesu. ²Mbora ive kwenye mborere ifume kwa Ruva Papa weru Mndumi Yesu Kristo. ³Ruva na Papa wa Mndumi weru Yesu Kristo ainuliwe, Niwe afubarikirie kwa baraka thoshe tha kingoo hena handu mbingu voshi ya Kristo. ⁴Kabla ya Yerumbwa ithanga, alefuthaghurie fuaminie hena Kristo. Alefuthaghurie ifwe kimada fuirime iva vandu vaelie na tusiolaumiha mithiahwe. ⁵Hena pendo Ruva alefuthaghurie ivoha kwa ifuondoa tha vana vakwe kwa njia ya Yesu Kristo. Alhiri kwio kwa thababu alefurahirishie ihira kiya alegihire laka nakyo. ⁶Matokeo ghahwe niku Ruva achitumbishwa hwa mbora ya vurwe vwakwe. Iki nikyo alefukie vwia kwa njia mpendwa wahwe. ⁷Kwa kuiria kwa mpendwa wakwe fughire ikirwa iiria ndhakami msamaha wa thambi. Fughire ili kwa thababu ya vuthuri vwa mbora yakwe. ⁸Alehirire mbora ii kwa vwingi hena hekima na imanya. ⁹Ruva alehirire imanyika iya kweri ithughanikie ya mpango ifumana na hamu irorerwe voshi ya Kristo. ¹⁰Igheri magheri thifikie hwa mpango wakwe, afivika handu hamwi kilakindo kangu hwa Ruva na kya kaghu ya ithanga voshi ya Kristo. ¹¹Hena Kristo fulethaghuriwe na ikuthudiwa kabla ya igheri. Ifi filefumia hena mpango wa achihiira findo fyoshe kwa mtathamo wa mapenthi ghakwe. ¹²Ruva alehirire kwiyo kimada fuirime ivaho kwa thifa ya utukufu wakwe. Fulevakuvoka ighera irimilia voshi ya Kristo. ¹³Ni kwa njia ya kristo kumlechue kirero kya keni, injili ya wokovu weru kwairira (njia) ya Kristo. Nile henawe pia muaminiye na ivikwa mhuri wa Mbeho mcha aliyeahidiwa. ¹⁴Mbeho niyo thamana ya urithi weru mpaka umiliki ukamivoni kanika. Lini kwa thifa ya utukufu wake. ¹⁵Kwathababu iitangu wakati nikinaichwe ihuthu miirilie yangu voshi ya Mndumi Yesu na ihuthu ifura yenyu kwa vayo voshe ambavo vavikiwe pembenyi kwathababu yakwe. ¹⁶Thinalekanyi imtereza Ruva kwa ajili yenyu na ivarera hena maombi ghakwe. ¹⁷Ninatereva ku Ruva wa Mndumi weru Yesu Kristo, Papa wa utukufu, aminiha mbeho wa hekima, mafunuo gha ufahamu wakwe. ¹⁸Ninatereva mitho ghanyu gha ngoonyi ghavikiwe mwanga we manya ni unga we manja ujasiri we ilagha kwenu. Natereva kummanye vuthuri vwa utukufu wa urithi vwake voshi ya vava valetengiwe kwa thababu yakwe. ¹⁹Natereva ku mmanye vurwe vukelele nguju yakwe voshi yeru ambavo fuaminiye. Vurwe vu ni ifurana na ihira ndima hena nguju thakwe. ²⁰Lii ni nguju ihirire ndima voshi ya Kristo igheri ya Ruva alipomfufua ifuma kwa vapfwie, na imbika kirombo hena kuwoko kwakwe kwa kyumi handu ha mbingu. ²¹Alemkairishe Kristo kaghu kua na utawala, mamlaka nguju enzi na kila rina litajirwe. Alimkairisha Yesu, thi du kwa igheri ili, mira kwa igheri lichie pia. ²²Ruva afivikie findo

fyoshe sinyi ya marende gha Kristo. Amfanyire we mrwe juu ya vitu vyote katika kanisa. ²³Ni kanisa ku niyo mwiri wakwe ukamilifu walwe ambaye uchilifu wakwe ambaye uchiichura findo fyoshe hena njia thoshe.

Chapter 2

¹Thafundu mlevie waghepfwa hena ikothea na thambi tenyu. ²kilevie hena igha iku kuvoka mlegghendia hamwi na mifiri ya ithanga li, mlevie mkighenda kwa imuivaria mghereria wa nguju ya kaghu. Ii niyo ngoo yakwe nya achihiira ndima hena vana vakondekie. ³Ifwe voshe iho kuvoka vule kimu kimwi hamwi na varamwichi Ruva. Fulechiiria macha mavichwa gha miiri yeru Fughevie fukihira ifura ya miiri na imanya yeru. Tangu ighinwa yeru fule vana va idinga ya Ruva tha vengi. ⁴Mira Ruva aghire mbonea ikelele hena ifufura ifwe kirwe. ⁵Mifiriri iya fulepfwie anghefuendie hamwi hena mwiri msha voshi ya Kristo. Ni kwa mbora yakwe mukirirwe. ⁶Ruva afuvutirie handu hamwi na ifuvika fuikae hawi fuikae hamwi kaghu voshi ya Kristo Yesu. ⁷Alevikie kui kimetha mifiri ichie airime ifuvonye sha vuthiri vuiwe hena mbora yakwe, Achifurora ifwe iki kwa njia ya vucha vwake voshi ya Kristo Yesu. ⁸Kwa mbora mukirirwe kwa njia ya miirikilie. Na ii ifumiyo kweru. Ni thawadi ya Ruva. ⁹Kifumenekyo na mihiro matokeo ghakwe, hanaghira umwi wenyu waikutumbisha. ¹⁰Hena ikyo ifwe fu ndima ya Ruva furumbiwe hena Kristo Yesu fuhire mihiro micha. Ni mihiro ii ngeyo Ruva alevikie to kala na kala fundu fweru, netha fughende hena ifyo. ¹¹Hena ikyo kumbukenyi ikuiho kala mlevie vandu va kiithanga kwa njia ya mwiri. Muailaghwa. Varariniwe kwa kiya kiailaghwa irinwa ya kimwiri lihirirwe kwa mavoko gha vandu. ¹²Hena mifiri iyo mulevi kiwe kuwa na Kristo. Mle jaghen yi hena mbare ya Israeli. Mle vaghenyi hena ndaghano iyakwe. Muleichimwe kyaghemufumia ipfo mothia. Mle varaghire Ruva hena ithanga. ¹³Mira hivaha hena Kristo Yesu ipfo kala imwe mleke kua na Ruva mndeendwe haghwihi na Ruva kwa ndhakami ya Kristo. ¹⁴Kwa ikyo we niwe mborere yeru. Alevikie vavi iva umwi. Kwa mwiri wake ateukondie uvagha wa vura vwarana nghetho ulefuvikie kua na kua vuvichwa vo. ¹⁵Iku alemalilie sheria ya maamorona kanuni kimetha achembe mndu umwi msha voshi yakwe. Akanira mborere. ¹⁶Akahira kui kimetha ighachembea mafungu avi gha vandu iva mwiri umwi kwa Ruva iiria mthalaba. Kwa njia ya mthalaba akavwa gha vavichwa. ¹⁷Yesu aghechie na irera mburita mborere kwenyu imwe mughekekua na mborere kwavo vava vagheke haghweihi. ¹⁸Kwa liya kwa njia ya Yesu ifwe voshe vavi vughire nafathi kwa Mbeho uya umwi iingia kwa Papa. ¹⁹Hena ikyong'u imwe vandu va mathanga mu vandambo mwena vaghenyi he. Mira ni venyenyeji hamwi na vava vaghetengiwe kwa mburi ya Ruva na vagherumwa hena nyumba ya Ruva. ²⁰Muaghiwe kaghu ya msingi wa Varumwi na manabii Kristo Yesu weka alevie ighwe irwe ya mbarinyi. ²¹Hena we ijengo yoshe livwananishirwe hamwi na ileha tha hekalu voshi ya Mndumi. ²²Ni voshi yakwe imwe namwe muaaghwa hamwi hena handu he ikaa ha Ruva hena Mbeho.

Chapter 3

¹Kwa kwiyo, inyi Paulo, nimghefwangwa wa Yesu Kristo vundu wenywe vaithanga. ²Nnaamini nanichue ndima ya mborere ya Ruva anjike kwa vundu wenyu. ³Nnamuandikia itokana na irughuliwa lyakwa. Iu ni ukeni ukuthughene wia niuandikie kwa kiwihi hena barua ingi. ⁴Ukithomagha, kwairima imanya ikaghaa yakwa hena ii ikuthughene hena Kristo. ⁵Kwa mbare thingi ukeni lu luhirirwelo umanyike kwa vana va vandu. Mira kwa luvaha uvikiwe thararenyi kwa mbeho kwa vagherumva vatengiwe na Varoti. ⁶Ukeni lu lukuthughene niku vandu va kiithanga ni vagheshiriki varoo na vajumbe varoo va mwiri. Nivagheshiriki handu hamwi na ahadi ya Kristo Yesu iiria injili. ⁷Na kwa iki nihirikie mtumishi kwa zawadi ya mborere ya Ruva, ifunyrwe kwakwa iiria hena nguju yakwe. ⁸Ruva alefunyire thawadi i kwakwa, japo inyi ni mndu hena voshe ya vava vasaghuriwe vundu vwa Ruva. Thawadi ii niku iyanjishigha nivavie vaithanga injili ighire vuthuri vuraghire ithia vwa Kristo. ⁹Iyanjishigha ivavilia vandu voshe vundu vwa mpango wa Ruva ukuthu ghene. Iu ni mpango uthughenwe kwa magheri mengi iirie, na Ruva ningewe afivumbie findo fyoshe. ¹⁰Iki kilekeku, liria kanisa, vagemkia na nguju hena handu ha kaghu vaikae vaichi findo nfyahuthu imanya lya Ruva. ¹¹Ighaghaghefumia iiria mpango wa telele wia aleuvikie voshi ya Kristo Yesu Mndumi weru. ¹²Kwaku hena Kristo fughire nguju na imanya hena ighenda hena nguju kwa vundu vwa mirikilie yenyu kwakwe. ¹³Heikyo nnamulomba munaherwa kwa vundu vwa mavwasi ghakwa vundu wenyu. Igha ni hena vurwe wenyu. ¹⁴Kwa vunduvu nnakava magoti kwa Papa. ¹⁵Kwakwe kila mbare kaghu na hena ithanga liileghwe rina. ¹⁶Nnalomba kuu airime ivatinisha, ifumana na vuthuri vwa vurwe vwakwe, amuirimishe kwa nguju naimudindisha iiria mbeho wakwe, akevoshi yenyu. ¹⁷Nnalombaku Kristo aikae voshi ya ngoo yenyu, liria miirikilie. ¹⁸Nnalomba ku muve na kithina na mthingi we fura lyakwe. Muikae hena ifura lyakwe netha muirime imanya, handu hamwi na voshe vairikilie, fundu vupana na vwacha, na kimo naifura lyacha lya Kristo. ¹⁹Nnalomba ku mumanye vurwe na ifura lya Kristo lyia likelele imanya. Muhirefi netha muichurwe vumanyi voshe vwa Ruva. ²⁰Na luvaha kwakwe weka ahira kila kindo, ikela vyoshe nfwaflomba na iririkana, liria nguju yakwe ichihira ndima voshi yeru, ²¹kwakwe we vurwe voshi ya kanisa na hena Kristo Yesu hena mbare thoshe telele na telele. Amina.

Chapter 4

¹Heicho nitha niphungiwe kwa thababu ua Mndumi, nnamulomba fundu mu ileghe ni rubha afuileghe. ²Muikae kwa bhuhoa bhubhe na mborere na irimilia mkiondoleana hena ifurana. ³Fanyenyi bidii ibhika kindo kicha bhumwebhenyu hena ngoo na kipfungo cha amani. ⁴Haghire mwiri umwi na ngoo imwi thandu muileghe. ⁵Haghire Mndumi umwi imani limwi na upatiso lumwi, ⁶na Rubha umwi Papa wa bhoshe. Weake kaghu ya fyoshe na hena fyoshe bhoshi ya shoshe. ⁷Na kila umwi weru anikiwe kipawa ilolea kiringanyo cha kipawa cha Kristo. ⁸Ni fundu maandiko gharerie: "Alekwerie kaghu mnu akaongera mitahe he na vahiri ndima aka funya fipawa kwa bhandu." ⁹Ni iki, "Alekwerie," (alipaa) mira kyo alegharie mpaka mbai ngomenyi? ¹⁰Weaghegharie ni mndu wiawia ambaye aghekwerie kaghu ya fyoshe kabitha. Aghe hirire kwii ili findo fyoshe fikae hena nguju takwe. ¹¹Kristo alefunyire fipawa thaifi kwa mgherumwa, mghevona, mwinjilisti, mgheembea na mloshi. ¹²Ahirire kwii iliighenja mbhamu ibharia ili hathi yakwe iongereke na mwiri wa Kristo uaghwe. ¹³Abhikie kwii ili fubhe kindo kimwi na miirikilie maarifa gha mrana wa Rubha ahira kwii mpaka fulehe tha bhaya bhafikirie bhure bha Kritso. ¹⁴Ili funaghebha he thabana, funa kunibwakubwa kunu na kunu. Ili funaondoghwa ni kila mkuta wa mafundisho, kwa tiri ta bhandu hena bhujanja we lemba uodekie. ¹⁵Kinyume chakwe fyarera ukerii wa ifura na ileha mnu hena irira yoshe bhoshi yakwe na niwe mrwe, Kristo. ¹⁶Kristo andefuthanganya handu hamwi mwiri woshe wa bhandu bhakwe. Nithe ngenyeve hamwi na kila kimwi ili mwiri woshe ulehe na iagha thoka hena ifura. ¹⁷Heicho naarera kwii nnalomba Mndumi: Munaibharana tha bhandu bhaisanga, handu bhachiibhara hena bhu bhichwa bhwa bhongo bhwabho. ¹⁸Bhabhikiriwe mna hena maririkano ghabho bha fukutherwe ifuma hena ngalamo ya Rubha kwa bhafire bhuke bhoshi kwabho kwa sababu ya ugumu ya ngoo tenyu. ¹⁹Mbhakuichwa irawa bhakuingirire bhoka hena ufisadi, hena mighendie mebhichwa hena kila kindo bhaghire funu. ²⁰Ninabhona thi kwiyo yo fundu mufundishire ni Kristo. ²¹Ninabhona muchue fundu weka akei hata kwiyo munebha mualoshwa henawe fundu ukeri ukei hena Yesu. ²²Lathima mufunye findo fyoshe fifumene na ighenda yenyu hena ifwo kala moo wa kala ni utu wa kala. Uaghiri mhayohayo we lemba. ²³Funyenye mii kaleliyenye ya kala ili mubhikwe bhasha hena moo na mirwe yenyu. ²⁴Bhikenye kwii ili murae findo fisha, rishaghendean na Rubha, hena keni na bhurwe bhwa keni. ²⁵bhika hacha ilemba, "Rerenye keni, kila mndu na bha kwabho," kwalia fu bhamwi kela mndu na urwee. ²⁶Mughire iding'a mira mu naghira fibhichwa." rubha likakendia muke hena mading'a ghenye. ²⁷Munamnika shetani nafasi. ²⁸Wowoshe achaibha ana ibhahe badala yakwe ahire ndima. Ahire ndema ighire nguma njicha kwa mabhoko ghakwe kimecha airime imtethea wia araghire. ²⁹Firere fibhichwa finafuma hena mumu yenyu badala yakwe firero fyoshe fifume hena fia fibhie kwa mgheshigha ibhanike faida bhaya bhakyaarama. ³⁰Muna mlitha bhwathi Mbeho mcha wa Rubha. Niku mubhikiriwe kirero kwa ajili ya mfiri kirwa. ³¹Nimithari mubhike hache ibhabhiwa yoshe, tiri, inding'a, ilwa na ikonda handu hamwi na findo fibhichwa. Bhenye bhecha imwe kwa imwe. ³²Mughire huruma muregheane imwe kwa imwe, thafundu Rubha hena Kristo amuregherie imwe.

Chapter 5

¹Hena ikyo muve vandu vemwiivaria Ruva, tha vana vakwe vafuriwe. ²Mughendie hena ifura, tha fundu na Kristo alefufurie ifwe, akakufunya weka vundu vweru. We avie itathi na dhabibu, na mbungo njicha yemnulitha Ruva. ³Shinde na uchafu wowoshe na macha mavichwa nimi thari finarerwa maghari kwenyu, tha vundu kichishighwa kwa vaya vairikilie, ⁴neri ichokothana linarerwa, neri migayo ya kifire, firero firaghire shima fyeraghwisha firakenicha, there kwio haghire nahavache. ⁵Mwairima ighira hakika iku haghire macha mavichwa, uchafu, neri aghire ngwina mbichwa, itho ni mghetatha ngoma aghirewe iora yoyoshe hena vumangi vya Kristo na Mrungu. ⁶Mndu wowoshe anamlemba kwa virero firaghire maana, vundu vwa findofi iding'a ya Ruva iyacha kaghu ya vana varachiitwa. ⁷Hena iukyo kunavwarana navo. ⁸Kwa ku imwe iho kuvoka mule mma, mira luvaha mundeve kilanga hena Mndumi. Ifena ikyo ghendenyi tha vana va kilanga. ⁹Kwa ku ndunda tdha kilanga tdhichithanganya vucha vvoshe, kitea na keni. ¹⁰Shigha kiya kiyafurisha kwa Mndumi. ¹¹Munakuthanganya na ndima tdha mma there kwio tdhivikwe hena kilanga. ¹²Kwaku findo fichihirwa nivo thirinyi ni iraghw mnu hata ifirera. ¹³Findo fyoshe, fikimwikwa ni kilanga fichivonekana boo, ¹⁴kwa ku kila kindo kipfunuriwe kichiikaa kila ngenyi. Hena ikyo aghamba kwii, "Vukia, iwe kulee na vukia ifuma hena vaphwie na Kristo aaka kaghu yapfo." ¹⁵Hena ikyo mulolie mighendie yenyu, thitha vandu varaghire kiungo mira vaghire kiugho. ¹⁶Okeenye muda ang'u mifiri ni ya vuvichwa. ¹⁷Munava mafire, there kwio mamanye kiya nighe kicha kwa Mndumi. ¹⁸Munairwa mvinyo, uchitika hena ikondekiwa, there kwio muichurwe ni Mbeho aelie. ¹⁹Gayenyi na kila umwi wenyu kwa zaburi, na nguma na nyimbo tdha hena ngoo. Imbenyi na togolenyi kwa ngoo kwa Mndumi. ²⁰Daima toa shukrani kwa mambo yote katika jina la Kristo Yesu Bwana wetu kwa Mungu Baba. ²¹Kufunyenye mweka kila umwi kwa urwee kwa shima ya Kristo. ²²Vaka, kufunyenye kwa vomu venyu, tha fundu kwa Mndumi. ²³Kwa ku mmi ni mrwe wa mka tha fundu Kristo nghewe mrwe we kanisa. Ni mghekira mwiri. ²⁴Mira tha fundu kanisa like thinyi ya Kristo, kwio kwio vaka ni mi thari vahire kwio hena vomu vavo hena kila kindo. ²⁵Vomu, vafurenye vaka venyu tha fundu Kristo alelifurie kanisa na akakufunya we weka kwa vundu vwakwe. ²⁶Ahirire kwio kimacha live lielie. Alielishire kwa ilithamba na mringa hena kirero. ²⁷Ahirire kwii kimecha airime ikundie kanisa lielie, liraghire uchafu nanga ibashi kana kindo kifwenene na ifyo, there kwio lielie liraghire ikosa. ²⁸Kwa njia iyo iyo vomu vakyashighwa ivafura vaka vavo tha miri yavo. Kya amfurie mka wakwe, akufurie weka. ²⁹Haghireho hata mndu umwi audahiye mwiri wake there kwio auvwighiria na iufura tha vundu Kristo nawe alelifurie kanisa. ³⁰Kwa ku ifwe vu vamwi hena mwiri wakwe. ³¹"Kwa vundu vo mndumi alekana na ndie wakwe na mae wakwe, na avwarana na mka wakwe na ivo vavi vava mwiri umwi". ³²Iki fulethughenwe. Mira ninarera ihusu Kristo na kanisa. ³³Mira kwio, kila umwi wenyu nimithari amfure mka wakwe thafundu we weka, na mka nimi thari amvikie mmi wakwe shima.

Chapter 6

¹Vana muvaichwe vathima venyu hena Mndumi, kwa ku kwii niyo keni. ²"Umwiichwe ndio na mao wapfwo" (Ang'u ili niyo iamoro ye voka lighire ndaghamo), ³"Kimetha kive keba kwenyu na muirime ikaa maisha macha hena ithanga." ⁴Na imwe ko baba, munava vaghekumbia vana venyu na ivavika vakwewe ni iding'a hena kwio muraleshe hena marunge na maamoro gha Mndumi. ⁵Imwe vathoro, munakukwera mothia ya vamangi venyu va iha ithangenyi mughire shima ndwe na idedema kwa iyofoha ifuma hena ngoo tenyu. Mukudue kwavo tha fundu muchikudua kwa Kristo. ⁶Ikudua yenyu linava du haya vamangi venyu vamu vone kimetha mufurwe. Hena kwio muve vaghekudua tha wathoro va Kristo. Ghirenyi vumbie na Ruva ifuma ngoonyi kwenyu, ⁷vahirirenyi kwa ngoo yenyu yoshe, kwa ku mmwamhirira Mndumi na wala thi wandu vo, ⁸kikyamutara imanya ku hena kila kindo kicha mndu akyahira, areta thawadi ifuma kwa Mndumi, kole ni mthoro hang'u mduru. ⁹Na imwe vamangi hirenyi kwiokwio kwa vathoro venyu Munavakangisha mkimanya ku we ngewe Mndumi wa voshe ni wia ake kaghu kwa Ruva. Mkimanya ku haghire kyefurwa voshi yakwe ho. ¹⁰Henakwio, mughire nguju hena Mndumi na hena ndhinya thakwe. ¹¹Raenyi thilaha thoshe tha Ruva, kimetha muirime imka kinyume na viafia fya shetani. ¹²Kwa ku ira fyeru thi fya ndhakami na nyama, mira ni vira fyekavana na vufumwa na mamlaka gha ngoo na vafumwa vwa ithanga ya ndhune na mma, dhidi ya mbeho mchafu hena thehemu za kaghu kwa Ruva. ¹³Hena ikyo, raenyi silaha toshe ta Ruva kimetha muirime imka na nguju ye mkela shetani hena igheri liya ndhune. Mukammalia kila kindo mkenyi mudindie. ¹⁴Henaikyo mkenyi mudindie. Hirenyi kwii mukamipfunga ngana hena keni na haki mbafu. ¹⁵Hirenyi kwii ukiva muree utayari marendenyi ghenyu na murere injili ya vumboa. ¹⁶Hena kila hali mutike ngao ya miirikirie ngeyo yakuirimisha ithima mifwi ya wia mbichwa. ¹⁷Raenyi kofia ye kirwa na upanga wa mbegho mcha, ngeo kirero kya Ruva. ¹⁸Handu hamwi na maombo na dua. Lombenyi kwa mbegho mcha kila igheri kwa kanuni ii muve mitho kila mfiri kwa irimilia mnu na ilomba vundu vwa vwoshe va mwinehi Ruva. ¹⁹Lombenyi vundu vwa kwa kimetha ninikwe ujumbe nikivughua mumu wakwa. Lombenyi ku nimanyishwe kwa nguju ukweri ukuthughene wa injili. ²⁰Vundu vwa injili inyini balothi nipfungiwe makube, kimetha voshi kwavo nirere kwa nguju fundu nnaichwa irera ngoonyi kwakwa. ²¹Mira na imwe mumanye mambo ghakwa na fundu nnaghatika, Tikiko weru wakwa nimfurie na mthoro mgheria mma hena Mndumi, amuvia kila kindo. ²²Nirumiwe kwenyu na mburi imki, kimacha mumanye mburi ntafumanyisha ifwe, fuirime imutuja ngoo tenyu. ²³Mborere iikae kwenyu veru woshe na lukundo hamwi na miirikilie ifuma kwa Ruva Papa na Mndumi Yesu Kristo. ²⁴Mbora na ikae kwenyu voshe mumfuria Mndumi Yesu Kristo kwa ifura lia lirakachefwe.

Philippians

Chapter 1

¹Paulo na Timoteo vatumishi vya Kristo Yesu kwa vava vatengiwe hena Kristo vachiika Filipi, hamwi na Maathikofu na Mashemathi. ²Neema ive kwenyu na mborere ifunie kwa Ruva Papa wenu na mfumwa weru Yesu Kristo. ³Niamshukuru Ruva wakwa kila nikimukuka imwe voshe. ⁴Kando koshe kila iomba yakwa hena imuombea imwe voshe nichifurahi nikimuombea. ⁵Nighire havache nyingi vundu vywa ushirika wenyu hena injili idungia kuvoka mpaka ithanya. ⁶Nighire uhakika ku we adungishire ndima njicha voshi yeny aendelea iikamilishe mpaka mfiri wa mfumwa Yesu Kristo. ⁷Ni thawa kwa kwa ikuichwa kwio kwenyu voshe kwakuu nimuvikie ngoonyi kwakwa. Mana imwe munde vashirika varoo hena neema hena ipfungwa yakwa na hena utetethi na ithibitishe injili. ⁸Ruva ni shaidi wakwa fundu nighire laka kwenyu voshe hena uvoshi wa lufuro lwa Kristo Yesu. ⁹Na nialomba ku lukundo lwenyu luongereke dhaidi na dhaidi hena imanya na maarifa ghoshe. ¹⁰Nialomba kwa ajili ii muirime iirima ipima na ithagua findo ficha mnu kangi niamulombea kimetha muele na munaghera hatia yoyoshe hena mfiri wa Kristo. ¹¹Na kangi muichurwe ni ndunda ta idi lichifuma hena Yesu Kristo kwa ngazo na thifa ya Ruva. ¹²Luvaha veru niashigha mumanye ku findo fifumirie kwakw finderuma injili iendele mnu. ¹³Nikyo ibohwa yakwa hena Kristo lindemanyika kwa varinji va kitala kyoshe na kwa kila mndu pia. ¹⁴Na kwa veru vengi hena mfumwa vundu vwa ibohwa yakwa, vandeshawishika ighera ibirikira kirero bila iovoha. ¹⁵Vengi hata vakyamtangatha Kristo kwa fitina na myandu na vengi kwa nia njicha. ¹⁶Vaya vakyamtangatha Kristo kwa lukundo vaichi ku nivikiwe cha kimetha niikanie injili. ¹⁷Mira vengi vakyamtangatha Kristo kwa ubinafsi na nia mbichwa. Vachariri kana ku vakyanjithababishira matatitho hena minyororo yakwa. ¹⁸Hena ikyo thiathara

nyikole ni kwa hila kana kwa kweri Kristo akyatangathwa na hena iko niaithirwa iyee niathihirwa. Hena ikyo thiathara nyikole ni kwa hila kana kwa kweri Kristo akyatangathwa na hena iko niaithirwa, iyee niaithirwa.

¹⁹Kwa ku niichi ku kyaende irughuliwa yakwa kiafunia kwio vundu vwa maombi ghenu na kwa lughenjo lwa mbeho wa Yesu Kristo. ²⁰Ifumana na ilolelea yakwa ya uhakika na keni ni kuthikavone iraghwanyu, badala yakwe kwa iraovoha yoshe fundu mifiri yshe na luvaha niaverelea ku kristo avutirwa hena mviri wawakole ni kwa ikia kana ipfwa. ²¹Kwa ku kwakwa inyi, iishi ni Kristo na ipfwa ni faida. ²²Mira kola iishi hena mwiri kuchivika ndunda hena ndima yakwa, hena ikyo thuchi ku nithaghe kingenyi. ²³Mana niashukumwa mnu ni mawathogha avi. Nichue macha gheuleka mwiri nigheekaa na Kristo, kinda ambakye kya thamai mnu mnu.. ²⁴Ughongo lungi ireghwa hena mwiri u nikinda kya muhimu mnu vundu wenyu. ²⁵Kwaku michi nicha kindoki michi ku nareghwa na iendelea na imwe vosha vundu vwa maendeleo na iizihirwa ya mwitikije wenyu. ²⁶Na iki kyaende iizihirwa yenyu iiwe yakwe yaongereka kwaku mundeleva hamwi na inyi. ²⁷Muashighwa muishi maisha ghenyu hena lughendo lucha thawa na injili ya Kristo. Hirenyi kwio kimetha nikicha inghemuuona kana thirache niichwe ku mumki nicha hena mbecho imwi. Nnatamani niichwe ku muno mbiho umwi mukiukavania muitikijo wa injili handu hamwi. ²⁸Na munande ovoshwa ni kinda kyekyesha kichihirwa ni vanzo wenyu, ii kwavo ni alama yekondwa. Mira kwenyu ni alama yekirwa ijuma kwa Ruva. ²⁹Mana imwe munikiwe vundu vwa ni na ilithwa vwasi hena we. ³⁰Kwaku mughire mwandu kya nya muuvonire kwakwa na muchue ku niughire mpaka luvaha.

Chapter 2

¹Ikibha haghire inikwa ikuji hena Kristo. Ikibha haghire ulembolemba ifuma hena ifura yakwe. Ikibha haghire ibhwraha ya ngoo. Ikibha hanghire ibhonirwa bhwathi na huruma. ²Ikanulishenyi iichwa kicha kyakwa hena ibhwa raha hamwi mkibha na ifura na limwi, Mkibhona bhamwi hena ngoo, na ibhana ikuthudi limwi. ³Munahira kwa ubinafthi na ikukwera, mira hena unyenyekevu nikibhabhona bhengii iku nibhecha ikela. ⁴Kila umwi wenyu analolea du findo aafishighawwe weka, Mira he aelotea findo fya bhengi. ⁵Mughire nia tha aiure Kristo Yesu. ⁶Kwa lia we ni thawa na kubha. Mira achithara we ibha thawa na Rubha nikindokya kyebhwavana nakyo. ⁷Badala yakwe akakughata weka, Akaondoa thuna mghehira, Akakudotera hena thura ya bhandu. Akabhonikana tha mfano wa Mru. ⁸We akakughata mpaka kifhwa, kifhwa kya msalaba. ⁹Henaikyo lubhaha Rubha alembhutirire mnu, akamnika rinairwe liirie marina ghoshe. ¹⁰Aghehirire kwio kimacha hena rina ya Yesu kila ndi dikabhwe. Ndi tabha kaghu kwa nibhana bhaibhende mbai na mbai ya teri. ¹¹Na aghehirire kwio kimetha kila ulimi lathima urere iku Yesu Kristo ni Mrumi, hena ngathu ya Rubha Papa. ¹²Henaikyongu bhaghefurwa bhakwa thafundu kwa ighra yenyu mifiri yoshe, thidu hena injibhona yakwa Mira lubhaha niikela likelele mnu hata haraghire ibhonikana yakwa ukashenyi(Wokovu) ikirwa yenyu mweka kwaibhona na idedema. ¹³Kwa hia ni Rubha aahira kathi bhoshi yenyu kimacha muirime ighira nguju na iwira mburi tia timnuliwe. ¹⁴Hirenyi mburi toshe bila idughunyika na ighomoa na . Hirenyi kwio kimacha mna lulumiwa na ibhabhona bha kubha bhaaminifu bharaghire ilaumiwa. ¹⁵Hirenyi kwiyo kimetha mubhekilanga kya ithanga hena kighirwa kyereka, na bhubhichwa. ¹⁶Bhwarenyi mnukirero kye kia kimacha ni. Nighire yetumbisha mfiwira Kristo. Kangi namanya iku thikabhienyi mbio bhwia kangi thilighienyi bhwathi bwia. ¹⁷Mirakyohatakole nikutiwe thaitathi kaghoyaitaro ya Rubha na huduma ya miirikilie yenyu, nindeichwa kicha, na nindeichwa kicha hamwi na imwe bhoshe. Kwiyo kwiyo na imwe namwe mna furahiwa hamwinainyi. ¹⁸na imwe namwe mna furahiwa hamwi nainyi. ¹⁹niichi hena Mrumi Yesu imruma Timoteo kwenyu mifiri ii ya hawihi nikimacha niirime ibhikiwa ikuji nikamimanya mburi tenyu. ²⁰Kwalia thiraghire ungi aghire mbhonekano thawakwe aghire nia ya keni kwa ajili yenyu. ²¹Bhengi bhoshe ngebho ngebharuma kwenyu bhaakasha mburi tabho bhokadu, na thi mburi ta Yesu Kristo. ²²Lakini nuiichi bhucha bhwakwe, kwa thababu tha mwana akiaghenja ndiye, nifo fuudu atumikie hamwi na inyi hena injili. ²³Henaikyo nighire ikuji imruma fia igheri du nikamanya niiki kya dokea kwakwa. ²⁴Mivakyo nighore uhakika hena Mndume iku inyi njeka nacha mifiri ya hawihi. ²⁵Mira niyaririkana ikuhikicha imbhigira kwenyu Epafradito. We niweru na mghehira ndima hamwina inyi na mgheria uroo, mmondo na mhiri wenyu kwa aji ghakwa. ²⁶Kwa lia agheghire wathiwathi na aghechue kulu kwebha hamwi na imwe bhoshe, kwalia mughechue ikunighe muaji. ²⁷Ang'u kiukweri nighe muaji mnu kiathi kyepfwa. Mirakyo Rubha akampfwia mbathi kwa vichafyo fighekefyo kaghu yakwa, kimacha mukami mbhona bwathi kaghi ya bwathi. ²⁸Henaikyo niyambwighira kwenyu fia fundu nairima, kimacha mukami mbhonalie muichwe inuliwa, nainyi nabha nemibhutwa wathiwathia. ²⁹Mkaribishenyi Epafradito hena Rubha kwa iichwa kicha kyoshe. ³⁰Bhaheshimunyi bhandu tha we. Henaikyo kigheke tha kwa bhundu bwa ndima ya Kristo iku aghethogelerie kipfwa aghehatarishire maisha ghakwe kimacha anjikire inyi na akahira kiya ingekyo muraghenja inyi mira muke kuwa na inyi.

Chapter 3

¹Haleluya, veru vakwa furahinyi hena Mndumi. Sivoni mji ithumbua imuandikiahe firero fiafia. Findo ifi fyamunika mborere. ²Kulolienyi na fite. Kulolienyina vahiri kathi vavichwa. Kulolienyi na vya vachikuvegha miiri yavo. ³Kwaku ifwe nifwe futhambiwe. Ifwe nifwe fwamtereva Ruva kwa irirwa ya Ngoo. Ikuji ha Kristo Yesu, na vya varaghire nguju hena mwiri. ⁴Hata kwiyo kole fuveghire mndu wetegemea mwiri iu, inyi niveeirima ihira kwiyo itekelesha. ⁵Kwani nilechembiwe mfisi wa mnane, nileghiriwe hena ikabila ya Vaisraeli. Ni waikabila ya Benjamini. Ni Mwebrania wa waebrania. Hena itimitha sheria ya Musa, nilikuwa Farisayo. ⁶Kwa nguju thake niletelethere kanisa. Kwa iirikia haki ya sheria, sikuwa thileghirenyi milaho kisheria. ⁷Mira hena findo fyoshe nivonire fighire faida kwa inyi nileghatarire tha uchafu kwa thababu ye mmanya Kristo. ⁸Kikweri niku naghatarata mambo ghoshe iva hathara ifumana na vucha vwemmanya Kristo Yesu Mndumi wakwa. Kwa ajili yakwe nindeleka findo fyoshe, nafitara tha uchafu kimacha nimpate Kristo ⁹na nivonekanike voshi yakwe. Thighirenyi haki yakwa binafsi ifuma hena sheria, mira nighire haki iya ichivonekani kwa miirikilie hena Kristo achifuma kwa Ruva, ighire mithingi ya miirikilie. ¹⁰Luvaha ninashigha nimmanye na nguju ya ufufuo wakwe na ushirika wa matetho ghakwe. Nashigha ibadilishwa na Kristo hena mfano wa kifo chake, ¹¹kiuekyava niirime ighira ikuji hena ufufuo wa vafwie. ¹²Ni kweri ku tayari nindemi vona findo ifyo, kana ku nindemiva mkamilifu hena ifyo. Mira nakathana kimacha niirime ivona kiya kivonikene na Kristo Yesu. ¹³Veru vakwa, thinamanyanyi ku nemivona findo ifyo, mira nahira kindo kimwi, naivaa fya nyuma nalolea fya mothia. ¹⁴Nakudindisha nifihie ilengo kimacha nivone thawadi ya kaghu ya wito wa Ruva hena Kristo Yesu. ¹⁵Voshe fuleherie wokovunyi, fwashighuva ivuvua kwii, na ikava itafithiri kwa mbare tofauti vundu kindo kyokyoshe, Ruva nawe alirughuayo kwenyu. ¹⁶Hata kwiyo fukafikiefwe na fuendelee hena mtindo tho. ¹⁷Veru vakwa nyiivarienyi inyi. Valolienyi kindo kicha vaye vagheghenda kwa mfano wa vundu vyweru. ¹⁸Vengi vaishi ni vya ngevo kando kengi, nimuvirie na luvaha na muviya kwa mithori vengi vaikaa tha vavichwa va mthalaba wa Kristo. ¹⁹Mwisho wavo ni ikondeka. Kwalia Ruva wavo ni ndenyi, na mafuti ghavo ike hena irawa yavo. Vayafikia mburi tha kiithanga. ²⁰Mira uraia weru uke kaghu ngeho fwamlolea mghekira weru Yesu Kristo. ²¹Alacha miiri yeru iletherie ivatha mwiri wakwe wa utukufu kwa nguju thia thia uamuirimisha ithibiti findo fyoshe.

Chapter 4

¹Hena ikyo vaghefurwa vakwa, vava nighire macha navo vava ingevo ni kilemba kyakwa na inuliwa. Mkenyi mkiva mdindie hena Mndumi, imwe vambwie vaghefurwa. ²Niakulomba iwe Eudia, na niakulomba iwe Sintike, muvighire mborere hena vumbwie maghari yenyu hena icho imwe voshe vavi mlevwerene na Mndumi. ³Hena keni, niavalomba imwe vaghehira ndima varoo, muvaghenge vaka iva kwa liya walechihira hamwi na inyi hena itika injili ya Mndumi fukiva na kelementi hamwi na vahiri vengi va Mndumi, ngevo marina havoghaandikiwe kitabuni kya ngalamo. ⁴Hena Mndumi mifiri yoshe. Kangi narera, nuliwenyi. ⁵Itia yenyu limanyike hena vandu voshe. Mndumi ake aghwihi. ⁶Munakulitha vwathi hena kindo chochoshe. Kivungi kyakwe, hirenyi hena njia ye tereva, ilomba na nahavache. Kangi findo fyenyu fimanywe ni Ruva. ⁷Bathi mborere ya Mndumi ngeyo nduwe ikelele vumanyi vwoshe, yaria ngoo na maririkano ghenyu hena ighenjwa ni Kristo Yesu. ⁸Mirakyo vandughu vakwa; ririkanenyi mnu findo fyoshe vighire keni, shima, kitea, iela, ifura na ghaya ghaghire mburi njicha, ghaghire kiughi hamwi na ghaya ghakyashigha itumbishwa. ⁹Hirenyi findo fita mujifundhire, mughapokerie, mughachue na hena haya mughavonire kwakwa na Papa weru wa mborere ava na imwe. ¹⁰Nifurahiliwe kirwe mnu vundu wenyu hena Mndumi kwa liya imwe munderora kangi nia ye kumanyisha kwenyu hena inyi niashigha. Iyo ni keni, iho kuvoka mughechue macha ghenji thaidia henaifyo inyi niashigha, mira mupatiemwe nafathi yenjithaidia. ¹¹Thiareranyi ifyo kimetha nighire findo hena ifyo inyi niashigha. Kwaliya nijifundire itinika hena hali toshe. ¹²Mumanye mkiikaa hena iishiwa na kangi hena iva na findo fingi. Kangi ijungulukwa ni findo fyoshefi inyi nijifundhire findo fyethughana na fundu fyeya mfiri weighuta na thafundu yeya mfiri haraghire kijo, hena fingi na iva mgheshigha. ¹³Niairima ihira ifi hera itashwa ni uya achinjiivikia nguju. ¹⁴Hena ifyo, mughehirire ficha ivwarana na inyi hena vwathi vwakwa. ¹⁵Imwe vafilipi mumanye iku ivoka liya ya injili nikinavuke Makedonia, haghireho nyumba ya Ruva injili injighenjere hena findo fyehuthu ifunya na ighuhia there imwe mweka. ¹⁶Liya nigheke Thesalonika, imwe mlenjirumirie findo fingi fyenjithaidia kando kamwi hena fiyanavishigha inyi. ¹⁷Thiaro ranyi iku niashigha itashwa. Mira nia ghamba mecha mupate ndunda teunika irunjukiwa. ¹⁸Nindeondoa findo fyoshe, na luvaha nindeichurwa findo fingi. Nindeondoa findo fyenyu ifuma kwa Epafra. Ni findo fyenyu ficha fichinyukia tha mbungo njicha, fya irikiwa ngefyo fyoche ni itathi ngeyo Ruva afurie. ¹⁹Hena ikyo, Ruva wakwa avaichurire ifyo fyenyu muashigha hena vuthuri wa ngatho yakwe hena Yesu Kristo. ²⁰Luvaha kwa Ruva Papa weru ive ngazo telele na tele. Amina. ²¹Iirikira yakwa limufukie vaibumba voshe hena Kristo Yesu. Wambwie nika navo iha vamuirikirira. ²²Kangi va ibumba voshe iha vamuirikirira, hatha vava va mbari ya Kaisari. ²³Luvaha mbora ya Mndumi weru Yesu Kristo ive na ngoo tenyu.

Colossians

Chapter 1

¹Paulo mrumwi wa Kristo Yesu kwa ifura lya Ruva, na Timotheo mnduweru, ²kwa vagheamini na vandu vecha hena Kristo Yesu vake Kolosai. Mborere ive kwenyu na vucha ifuma kwa Ruva Papa weru. ³Nfwafunya na havache kwa Ruva, Papa wa Mrumi weru Yesu Kristo, na nfwamuombea kila mfiri. ⁴Fundeichwa miirikilie yenyu hena Yesu Kristo na ifura mulighire kwa vava voshe vavikiwe vundu vywa Ruva. ⁵Mughire ifura fundu vwa ikuji lya keni lyivikiwe kaguu kwa Ruva vundu wenyu. Mulechuefundu vywa ikuji iyo lya keni kabla ya kirero kya keni, injili, ⁶arigu ichie kwenyu. Injili ii iyaghira iyaghira ndunda na iyaghenda ithanga lyoshe. Ivie iyahira kwii voshi yenyu kangi idungia igheri mukinaichwe na ikullosha vundu vya mbonea ya Ruva hena keni. ⁷Ii niyo injili muilosherwe ifuma kwa Epafra, mmbwie weru mhiri uroo, we ni mhiri mchaa wa Kristo fundu vweru. ⁸Epafra ahirire umanyike kweru ifura lyenyu hena mbeho. ⁹Fundu vya ifura lyii idungia fukina ichwe kwii funaleka imuombeafwe. Fuvie nfwamuombea ku muichurwe keni ya Ruva na ifura hena vuchavoshe na imanya lya kimbeho. ¹⁰nfwatereva ku mwaghende kwa irimilia lya mndumi hena irira lyinulirie. Fundemiva nfwatereva ku mwaghira ndundu hena kila mwakihira kivekicha. Nakumwava hena vucha vwa Ruva. ¹¹Nfwatereva ku mwiirima ighira nguju hena imanya ianana na nguju tha vurwe vwakwe hena imanya ianana na nguju thavurwe vwakwe hena irimilia na ikuma. ¹²Nfwalomba ku kwainuliwa, mwafunya shukrani kwa Papa amufanyire imwe mughire handu urithi lywa vagheirikia hena kilanga. ¹³Afukirire ifuma hena nguju tha mma na ifuthanirira hena vumangi vwa mwana wakwe amfurie. ¹⁴Hena mwana wakwe fukirirwe, ireghewa thambi. ¹⁵Mwana ni mfano wa Ruva arakya vonirwa. Vimghahirwa wa kuvoka wamghevumba voshe. ¹⁶Hena ikyo

kwakwe findo fyoshe fivumbiwe, fiafike ifwo kaghu, na fikeithangenyi, findo fichivonirwa na firachivonirwa. Ikiva ni utawala na nguju na magheri ghoshe, na hena we findo fyoshe fivumbiwe niwe na kwa vundu vwake. ¹⁷We avekeho magheri ghoshe na hena we findo ryoshe nfa wararithwa handu hamwi. ¹⁸Nawe niwe mrwe wa mwiri yani kanisa we niwe wevoka na mgheghirwa we voka ifuma hena vaghefwa, heikyo aurenathi yevoka hena findo fyoshe. ¹⁹Kwa kuruva alenuliriwe ku ikamilika lyakwe lyoshe uikae voshi yakwe, ²⁰naivunganya findo fyoshe fundu vwa mwana Ruva akaende mborere iiria damu ya mthalaba wakwe. Ruva akavwighiria findo fyoshe kwakwe weka, ikiva ni fya ithangenyi kana ifwo kaghu mbinguni. ²¹Naimwe kwa igheri limwi muve vaghenyi kwa Ruva na muvevanzo vakwe hena ikaghaa na findo fivichwa. ²²Mira luvaha andevachembea kwa mwiri wakwe iiria kifwa alehirire kwii kimaha amuende imwe vandu vecha muraghire ilaumika bila idoa lyolyoshe mothia yakwe, ²³kole mukaghenda hena miirikilie iya mudindishirwe na wa vecha, bila ivuthwa hacha hena ikuji nai pata nguju ya injili muleichue, ii niyo injili iyamule virue kwa Ruva. Iiniyo injili iya inyi Paulo, mhiri wa Ruva. ²⁴Luvaha nnaichwa kicha vundu vwa mavwasi ghakwa vundu vwenyu. Nainyi nnakuvika hena fia fipungurie vundu vwa mwiri wakwe, ninge nyumba ya Ruva. ²⁵Inyi ni mhiri ndima wa nyumba ya Ruva, nainyi nivikiwe ifuma kwa Ruva vundu vwenyu, iichura kirero kya Ruva. ²⁶Ilu ni ukeni lwa thiri ilethughenwe kwa magheri mengi na kwa vagheghirwa. Mira luvaha kinderu ghuliwa kwa voshe vairikilie hena we. ²⁷Ni kwa vya ningevo Ruva aleshighie ikufunyanya, fundu haghire vuthuri vwa vurwe vwa keni ii hena vaithanga. Niku Kristo ake voshi yenyu, na nguju tha vurwe vuchie. ²⁸Iu niwe fufwa mrere. Mfwamrunga kila mndu, na imlosha kila mndu, kwa mgito woshe, netha fumuende kila mndu atherere kwa Kristo. ²⁹Kwa vunduvu inyi nnakubadilisha naikwiirima ianana nguju yakwe iyahira ndima yakwa hena iirima.

Chapter 2

¹Niashingha mumanye fundu niikee hena bhasi wingi kwa ajili yenyu kwa bhandu vake Laodikia na kwa bhoshe bharanavona chani chakwa hena mwiri. ²Nna hira ndima netha ngoo yabho itundane kwa iende handu hamwi kwa ifura na bhuthuri kabisa, henaimanya findo fyoshe ifya Rubha angu ni Kristo. ³He nawe findo fyoshe fithie ngenwe hena hekima yakwe. ⁴Nnarera kwii kwa mndu wowoshe ana birikira findo fye mulemba. ⁵Hatakole therake naimwe kimwiri mira nikera imwe kingoo, nikicha nikivona fundu muvkie findo vyenyu kindo kicha na imani yenyu hena Kristo. ⁶Fundu mumpokeria Kristo mndumi irenyi henawe. ⁷Mubume hena we munaghe hema ang'u muke hena imani handu mloshirwe na kufungwa hena shukurani nyingi. ⁸Mulolie mdu wowoshe anamdeghe hena findo fyakwe na firero firahire kindo niilembwa fundukukwa fiirikia fundu ithanga licheghenda thitha Kristo yo. ⁹Henawe ukeri woshe wa Rubha uchiikaa hena mwiri wakwe. ¹⁰Namwe muichurirwe henawe ni we mru wa kila kindo mpaka kifumwa. ¹¹Henawe mleriniwe hena tohara irahirirwe ni bhandu hena ibhutwa mwiri wa nyama ang'u ni tohara ya Kristo. ¹²Murikiwe hamwi nawe hena ichembewa kwa irira ya miirikilie hena we, mufufuke kwa nguju ta Rubha amufufurie ifuma kwa bhafwie. ¹³Mukinafwe hena mabanu ghenyu naitekwa irinwa kwa miiri yenyu akamu kira hamwi nawe na ifu reghea nzune teru. ¹⁴Akabhuta akima toshe te labhiwa tiheandikiwe na mighendie igheke kinyume na ifwe. Ale ibhutire yoshe naiitua msalabani. ¹⁵Alebhutire nguju na nzinya. Alebhikie mwaji na ibhika ghabhe gathuye kela kwa irari ya msalaba wakwe. ¹⁶Henaicho mndu wowoshe anamunyanyiria imwe hena iya kana hena inywa kana mifiri ya ngathu kana miri misha kana mifiri ya Sabato. ¹⁷Ifi ni finje vya findo fichie kingoo ni Kristo. ¹⁸wowoshe anathokwa mara mecha kwaifunukwa ibha mhoo na kwa itatha kwa bhaghire nguju mndu wa mbareyo achi gheingia hena findo afibhonire na fimghomurie hena mrwe wakwe na mwiri. ¹⁹We achibhwarilia mrwe. Niifuma hena mrweku mwiri woshe uchiiria hena nyingo takwe na maghua ghabherene na ibhwaranithwa handu hamwi na inyanyiriwa kwa ifunywa kwa Rubha. ²⁰Kole mufwie hamwi na Kristo kwa mighendie ya ithanga mbona muahira tha bhaisanga: ²¹"Munabhware, na ikomba, ma ibalia"? ²²ifi fyoshe fireriwe kwa bhwundu bhwa mfiri uya uchie kwa mahiri roghe fuma hena mburi na iloshwa ya bhandu. ²³Sheria ti tihire kario ngo ta dini tichemiwe kwa ubinafsi na bhuhoo nabhwathi bhwa mwiri. Lakini tighireto mhayohayo hena mwiri.

Chapter 3

¹Kole ne Ruva andevavutdha hamwi na Kristo, shighenyi findo fya kaghu handu Kristo achiikaa kuvoko kwa kumndumi kwa Ruva. ²Ririkanenyi findo fya kaghu, thi fya ithangenyi fyo. ³Kwa ku muphwie, na miikalie yenyu ithughenwe hamwi na Kristo hena Ruva. ⁴Igheri Kristo akichevoneka, nkheve miikalie yenyu, niho na imwe mwachevonekana niwe hena ngatho. ⁵Hena ikyo vwaghenyi findo fiya fike ithangenyi, nitha ngwina mbichwa, ishinda, uchafu, mhayohayo mvichwa, ngoo mbichwa, mhayohayo ngheyo itatha mirungu ingi. ⁶Hena vundu vwa mihiro iding'a ya Ruva yacha hena vana varachiichwa. ⁷Hena vundu vwa findofi ngefyo na imwe mleeiririe igheri mkiikaa hamwi navo. ⁸Mira luvaha ni mithari muvutdhe findo fyo fyoshe thaku iding'a ya Ruva, iding'a, ngoo mbichwa, ikonda, firero fivichwa fichifuma nena myumu yenyu. ⁹Munalembana imwe kwa imwe kwa ku mundefunya mndu wa kala na mihiro yakwe. ¹⁰Munderaa mndu mhya righewe achighoshwa msha hena ifumana na fwanyanyi ya uya amuchembie. ¹¹Hena fiavya fi haghireho myunani na myahudi, irinwa na irarinwa, athomie na arathomie, mthoro na there mthoro, mira kivuugi kyakwe Kristo ni fyoshe hena fyoshe. ¹²Tha vathaghuriwe va Ruva, vaelesherwe na vafuriwe, kuraenyi ngoo njicha, inikia, ikughatdha, vuhoo na irimilia. ¹³Tikianenyi kila mndu na urwee. Kole mndu aghire kindo na mndu ungi amreghie, tha fundu mndumi nawe amuregherie imwe. ¹⁴Kindo kyakela ifi fyoshe, mughire ifurana nghelo kipimo kyemalilia. ¹⁵Mborere ya kristo imuthongolie hena ngoo tethenyu. Nile vundu vwa mborere i iku muleilaghiriwe hena mwiri umwi. Mughire nahavache. ¹⁶Na kirero cha Kristo kiikae kwenyu hena vuthuri. Kwa kiugho kyoshe fundishanenyi na iviana imwe kwa imwe kwa ithumo, nyimbo, na nyimbotha ngoonyi. Imbenyi kwa nahavache ya ngoo tdhenyu kwa Ruva. ¹⁷Na kyokyoshe mmwahira, hena firero hang'u mihiro, hirenyi fyoshe hena irina lya Mndumi Yesu. Mumnike Ruva Papa nahavache imwiria we. ¹⁸Vaka mukugatdhe kwa vomi venyu, tha fundu kike kwa Mndumi. ¹⁹Na imwe vomi, vafurenyi vaka venyu munavavia vakai. ²⁰Vana muvaichwe vaghemughira venyu hena findo fyoshe ang'u nifwo fundu Mndumi afurie. ²¹Ko ndio, munavachokotha vana venyu netha vanavwia na nyuma. ²²Vathoro kugatdhenyi kwa vamangi venyu hena findo fyoshe kimwiri neri thi kwa mihiro ya mitho du tha vandu venulitha du mira kwa ngoo ya kwari. Muovohenyi Ruva. ²³Kyokyoshe mwahira, hirenyi ifuma ugoonyi tha kwa Mndumi na thi kwa vandu vo. ²⁴Muichi ku mwacheghuhia thawadi yerithi ifuma kwa Mndumi. Ni Kristo Mndumi nghewe mumwamhirira. ²⁵Kwa iku wowoshe achihiira there fya kitea acheghuhia ifweteremea kwe mihiro there ya kitea ahirire na haghireho upendeleoho.

Chapter 4

¹Vamangi, funyeni findo kwa vathoro fya keni na uaminifu. Mukumbuke kumughire Mdumi kaghu kwa Ruva. ²Mukudindishe kwa nthinya hena mambo. Munalaa mario hena itereva. ³Lombenye handu hamwi vundu vweru kimetha Ruva arughue kyothi kya kirero, kimetha ukeni wa kirero kya Kristo. Hena mburi ii, nipfungiwa ikube. ⁴Kangi mulombe ku niirime ireva keni fundu kinjitarire irera. ⁵Ughire kiugho kwa vana wake bwan'ga kangi mukire igheri. ⁶Firero fyenye fighire mbora mifiri yoshe na ikoe munye magheri ghoshe kimetha muirime imanya fundu kyafutara imjibu kila mndu. ⁷Hena findo fia mfya njitara inye, tikiko achemba ghamanyike kwenye. We ni ndughu nimfurie, mhiri mgheria mma, na mthoro weru hena Mdumi. ⁸Nnamuruma kwenye vundu vwa iki, ku muirime imanya findo mfyafutara ifwe na kangi ku airime ivathumija. ⁹Nnamuruma hamwi na Onesimo weru nimfurie hena iria mma, na niumwi hena imwe. Vamuvia kila kindo kifumirie iha. ¹⁰Aristarko, mthoro wakwa akyamuirikira, na Marko binamu wa Barnaba ngewe amunikie fundu alechihira ifuma kwakwe. Kole akacha kwenye mumghuhie. ¹¹Kangi haghire Yesu aichiilaghwa Yusto. Iva voshe vwaingirirwe ngathu ni vahiri hamwi na inye hena vufumwa vwa Ruva. Vandetinisha ngoo yakwa. ¹²Epafra akyamuirikira. We ni umwi wenyu na mthoro wa Kristo Yesu. We achikudindisha hena maombo, kimetha muirime imka kwa ikuji na ihakikishiwa ikuji hena imfura Ruva. ¹³Kwaku namfunyira vuonwa ku achihira ndima kwa bidii kwa ajili vweru, hena ivo vake Laodekia, na vengi wake Hierapoli. ¹⁴Luka wia mghanga nimfurie, na Dema mvamuvikira. ¹⁵Vairikire veru vakwa vake Laodekia, na Nimfa, na ikanitha lia like kenye kwakwe. ¹⁶Barua ii ikamithomwa mothia yenyu ithomwe, kanithani kwia Laodekia, na imwe muhakikishe ku muithomie barua ii ifumie Laodekia. ¹⁷Urere kwa Arkipo, "Ulolie ndima iya ngeyo Mdumi akunikie, ku nkyatara uimalie. ¹⁸Iirikirwali nikwa kuviko kwakwa njeka - Paulo munaivaa makube ghakwa. Mbora iikalie kwenye.

1 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulo, Silvano na Timotheo vana va nyumba ya Ruva ya Wathesalonike hena Ruva Papa na Mdumi Yesu Kristo. Mbora na mborere ive na imwe. ²Fuafunya nahavache hena Ruva fundu fwenye voshe mifiri yoshe fukivarera hena ilomba yeru. ³Faikumbuka ndima yenyu na miikalie yenu mifiri yoshe mothia ya Ruva na Papa weru, ikudindisha hena ifura na irimilia lighire ikatha na ipho mothia hena Mdumi Yesu Kristo. ⁴Vandughu Mufuriwe ni Ruva, fuichi ilaghwa yenyu. ⁵Na thafundu injili yeru ichie kwenye thi hena kirero du, mira kangi ni hena nguju tifumia hena mbeho mha, na hena kweri yoshe. Hena icho, muichi iku ifwe fulevie vandu vake kwiya maghari yenyu fundu vyenyu. ⁶Mule vandu vefuigha ifwe na Mdumi, thafundu mugheghuhirie kirero hena vwathi kwa inuliwa lifumie hena mbeho mcha. ⁷Na hena matokeo ghakwe mkava veighwa kwa voshe hena Makedonia na Akaiya vana vairikilie. ⁸Hena icho hena ifuma yenyu kirero kya Ruva kinethangana hoshe, na thi ipho Makedonia na Akaiya du. Therekwiyo, kila handu miikalie yenyu hena Ruva indethangana hoshe. Na matokeo ghakwe, fuashighwafe irera chochoshe. ⁹Hena icho vo voka vafumanyisha icha yeru lilevie kwiya maghari yavo. Vaavilia thafundu mulemgha lukirie Ruva ifuma hena mirungu ingi na imhirira Ruva ake wa keni. ¹⁰Vaghefunyire mburi iku mwamvera Mwana wakwe ifuma kaghu kwa Ruva, avutiriwe ifuma kwa ngoma. Na iu ni Yesu, afuvikie huru ifuma hena iding'a ya Ruva lichie.

Chapter 2

¹Kwaku imwe mweka mwiichi, weru, kuicha lyeru kwenyu thile wia yo. ²Mwiichi ku kuvoka fulelighie vwasi valefuhiririe kwa irawa kwia Filipi, fundu muichi. Fuleghire nguju hena Ruva irera injili ya Ruva hata hena vwasi vungi. ³Kwalia firero fyeru firakyafumana na uvichwa, wala hena uchafu, wala hena makombere. ⁴Kivungi kyakwe, safundu fuirikiliwe ni Ruva nairikiwa hena injili ni fundu nfwagaya. Nfwarera thihena mulitha vandu, mira niimnulitha Ruva. weweka niwe achilolea ngoo theru. ⁵Heikyo futunirie firero fye kufakaka sha fwe, kana (fyekukwera) magheri ghoshe fundu mwiichi, nanga itumia firero wala ilembea kwa ngwina, Ruva ni shahidi weru. ⁶Nanga fuivaririe vurwe vwa vandu, nanga ifuma kwenyu han'gu kwe vengi. Fuveirima ishigha ipendelewa tha mitume va Kristo. ⁷Kinyume kyakwe fulevahoo kati yenyu fundu mama achivatuja vana vakwe weka. ⁸Kwa irira lyii fuleghire ifura kwenyu. fuleghire fuleirikirie washirikishisha thiku ni injili ya Ruva mira miikalie yeru yoshe. Kwaku mundeve vambwie veru. ⁹Kwaku veru mukubuku ndima na vwasi vweru. Kio na mthaghari fulechihira ndima kinetha funachecha fukamlemea wowoshe. Kigheri kyo, fukya' vabirikira injili ya Ruva. ¹⁰Imwe mumashahidi, na Ruva nawe nikwavucha vwa mbare njiki, keni, na bila ilaumika fundu fughendie fweka mozia yenyu imwe mwi irikilie. ¹¹Kwiyo kwiyo mwiichi kunikwia kwa kila umwi wenyu, thafundu papa ake kwa vana vakwe fundu fuvahimithire na imunika ikuji. Fuleshuhudirie ¹²kumulekyashighwa mughende fundu iilaghwa lyenyu kwa Ruva, amwiileghe hena vurwe na vumangi vwake. ¹³Kwa maanayo nfwamshukuru Ruva kangi kila magheri. kwaku igheri mukipokea ifuma kweru mburi ya Ruva mwiichue, mulepokerie thitha kirero kya vandu. Kinyume kyakwe, mulepo keriethe kenifundu ikei, kirero kya Ruva. Ni kirero nkyahira ndima kati yenyu vagheamini. ¹⁴Henaikyo imwe, veru, muve vandu vaghei varia makanisa gha Ruva ghake hena Uyahudi hena Kristo Yesu. Kwaku naimwe mulighie vwasi hena mambo ghayaghaya ifuma kwa vandu venyu, thafundu kilekei ifuma kwa vayahudi. ¹⁵Nile Vayahudi nivovalemvaghie mndumi Yesu handu hamwi na varoti. Ni vayahudi valefutangirie fufume bwan'ga. Vamnulithire Ruvavo ni vavichwa kwa vandu voshe. ¹⁶Valefuringilirie funarera na vaithanga netha vakirwe. Vundu vwaikyo vakya endelea na thambi thavo. Mwisho idin'ga lyikavachia kwavo. ¹⁷Ifwe, veru fuletania naimwe kwakigheri kiwihii kimwiri, thi hena mbehoyo. Fulehirie kwa nguju theru na macha ivona fyamu fyeru. ¹⁸Kwaku fuleshighie icha kwenyu inyi Paulo kwa kando kamwi na ighari lingi, shetani alifuringilirie. ¹⁹Kwaku ikuamini yeru niiki kwa ifwo mothia, kana inuliwa han'gu taji yekubahia mothia ya Mnduni weru Yesu magheri ghecha kwakwe? Hii imwe si zaidi ya vengi mwe? ²⁰Kwa lia imwe mumatumbi gheru naiichwa kicha kyeru.

Chapter 3

¹kwa lia furagheairima iri milia mnu, fuka dunganya iregha kwia Athene fweka. ²Fuka mruma Timotheo mthoro uroo wa Rubha hena injili ya Kristo ili ibhadindishe naibha dindishe he imani yeru. ³Fuhirire kwio ili hanaghira wowoshe abhia na nyuma ifumana na bhathi bhu, walia muichi u futhaghuriwe hena kindoki. ⁴Keni wakati fuke hamui na imwe fughe thongorie imubhia ku fuke hagwihi ipata bhathi. ⁵Kwalia thiragheairima iri milia he nikaruma ili ni manye ku imani yenyu ikekwi, ngetha mghedegha agheamghera, na ndima yeru ikabha vwia. ⁶Mira Timotheo aghechie kweru ifuma kwenyu akafuendie mburi njicha kaghu ya imani yenyu kwa ifura yenyu. An'gu fubhiriwe mughire kumbukumbu njicha kaghu yeru, ku namwe mugheashigha ifubhona thandu naifwe fufwashi gha imubhona imwe. ⁷Heicho weru fukuchue kicha mnu naimwe hena imani yenyu, hena bhathi ha ilitha bhathi vweru. ⁸Kwa lubhaha mumke kindo kicha hena mndumi, ⁹Heicho fumnike Rubha iki bhundu vwenyu, kwa iichwa kicha mothia ya Rubha kaghu yeru? ¹⁰Mfwa lomba mnu kio na mthaghari ili fuirime ibhona kyamu kyenyu na ibha ongerera na kiduikie hena imani yenyu. ¹¹Mrungu weru Papa aghire findo shoshe na mudumi weru Yesu afuthongolie, hena irira yeru fufike kwenyu. ¹²Na mndumi amuongere na imukelesha hena ifura mkifurana na ibhafura bhandu bhoshe handu mfwa muhin'ra imwe. ¹³Naahire kwii ili imarisha ngoo teru tibhe ntagholelato minyu hena utakatifu mothia ya Rubha weru Papa weru hena mndum Yesu hamwi na bhatakatifu bhake bhoshe.

Chapter 4

¹Hena ikyo vambwie, fufwamuvikia ikuji na imutereva kwa Yesu Kristo. Tha fundu mghuhirie vundu fumuvorere vundu kyamutara ighenda na imnulitha Ruva, mughendie njia yo na ihira kicha ikela. ²Kwa ku muichi ku ni findo fiki fumurorere iiria Mndumi Yesu. ³Kwa ku ifi nifyo Ruva afurie: ieleshwa yenyu iku mulekane na shinde, ⁴iku kila umwi wenyu aichi vundu aikaa na mka wakwe weka ne iela nashima. ⁵Kunaghira mka vundu vwa ngina ya mwiri (tha vamatanga varamuichi Ruva). ⁶Hanaghira mndu aghekela mwaka akamkothea wavo hena kindo ki. Ang'u Mndumi niwe achivwighiria mndu hena findo fi fyoshe, the fundu fulethongorie imukanya na imuvililia. ⁷Ang'u Mndumi afuilaghirie uchafu we mira hena iela. ⁸Hena ikyo itho akyalegha kindo ki akyalegha mndu we, mira akyamlegha kuva achimunika mbeho mcha. ⁹Hena mburi yefunana kivumbwie haghireho haja ya mndu wowoshe ikhandikia, ang'u mufundishirwe ni Ruva ifurana imwe kwa imwe. ¹⁰Keni, mlehirire fyoshefi kwa vambwie va Makedonia yoshe, mira fufwamutereva vambwie muhire na ikela. ¹¹Fufwamutereva mughire macha gheishi miikalie ya vumboa, mjali ndima tdhenyu, na ihira ndima kwa mavoko ghenyu, tha fundu fulemuamarie. ¹²Hira findofi netha uirime ighenda nicha na kwa heshima hena vava vakebwang'a ya mwitikijo netha kunaduikiwa ni kindo kyokyoshe. ¹³Fufwashighafwe iku imwe muelewe there fo vambwie veru hena mburi ya ivo valee netha munachephifwa ngoo tha vengi varaghire hakika ya igheri lichie. ¹⁴Kole miirikilie yeru ni ku Yesu aphwie na kangi akaruka, ni kwio Ruva achevaende voshe hamwi na Yesu, ivo valee hena kiphwa kwakwe. ¹⁵Fundu fwa ifyo fufwamuvia imwe kwa kirero kya Mndumi, iku ifwe fukei na fwaghekolewa igheri Mndumi akichecha, keni yoshe fwachevathongolea fwe vava vathongorie ilaa hena kiphwa. ¹⁶Kwa ku Mndumi weka acheghara ifume ipfo kaghu. Achecha na irwi irwe, hamwi na irwi ya malaika mrwe, hamwi na igunda ya Ruvu, na vava valephwie hena Kristo vathongoa ifuma hena ngoma. ¹⁷Na ifwe fuke na moo, fureghiwe fwachethangania mailwinyi imghuhia Mndumi ipfo kaghu. Kwa njia ifwacheva na Mndumi mifiri yoshe. ¹⁸Hena ikyo, vikianenyi mrwe imwe kwa imwe kwa firero fi.

Chapter 5

¹Kwa luvaha hena mburi ya makenda, weru haghire mburi ho ku kindo kyokyoshe kiandikwe kwenyu. ²Kwaku imwe mweka muichi ukweri ku mfiri wa Mndumi uchie thafundu mrango achikokovea kio kimetha aive. ³Vandu wakirera ku "Mborere na vahoo", niho konda ichivachia rutu. Ni tha ivoo ya mka mnyonge fundu lichimchia. Vakairime vo kwafyofyoshe iricha. ⁴Mira imwe vandughu muke mwe hena mma mpuka mfiritho umuchie tha mrango. ⁵Kwaku imwe voshe movana wa kilanga na vana va mthaghari. Ifwe fuvana va kiovo kana va mma. ⁶Henaikyo funalaa tha vava wengi walele. Mira fukudindishe iralaabagha. ⁷Kwaku vaghelaa wachilaa kio na vagheirwa wachiirwa kio. ⁸Kwaku ifwe fuvana va mthaghavi, fughire kiavia. Furae ngavo ya miirikilie na ifura, na, kofia ya minya ngeyo ukeni wa ikivwa wa mifiri ichie. ⁹Kwaku Ruva afuthaghuriewe ivuka vundu vwa ghadhabu, mira kwa ikirwa kwa njia ya Mdumu Yesu Kristo. ¹⁰We niwe afupfwirwe kimetha, kole fuke mitho kana fulee, mfwaishii hamwi nawe. ¹¹Hena ikyo munikane ikuju na ighenjana meka kwa mweka, thafundu mmwahira. ¹²Veru, mfwamulomba muvamanya vandima vava vake na imwe na vava vake kaghu yenyu hena Mdumi na vava vachimurunga. ¹³Kangi mfwamulomba muramanye na ivanika shima hena ifura vundu vwa ndima yavo. Mughire mborere maghari yenyu mweka. ¹⁴Mfwamulomba, veru: muvavunge vava vwake kibanga kya fundu mupetene, muvanike ikuji vava, varaghire ikuji, Watasheni vava vashokeri, na muvarimilie voshe. ¹⁵Mulolie hanaghira mndu wowoshe akyaliha kivichwa kwa kivichwa kwa mndu wowoshe. Hena ikyo muhire mighivo micha kwa kila umwi wenyu na kwa vandu voshe. ¹⁶Nuliwenyi mifiri yoshe. ¹⁷Lombenyi haraghire ihema. ¹⁸Mshukurunyi Ruva hena kila kindo, kwaku kwio niyo ifura ya Ruva kwenyu hena Mdumi Yesu Kristo. ¹⁹Munamvwagha mbeho mcha. ²⁰Munaudaha unabii. ²¹Gherenyi findo fwoshe. Muvware kia kya keni. ²²Lekara kila kindo kighire njia ye kurethha. ²³Ruva wa mboreve amukoloshe hena iela. Ngoo, nafsi na mwiri firtu mbishe haraghire kifichwa hena icha yakwe Mndumi weru Yesu Kristo. ²⁴Itho amuleghe nimgheria mma nawe niwe mnghehira. ²⁵Weru, fulombeane. ²⁶Vairikire veru voshe kwa buthu ielie. ²⁷Nnamutereva hena ivina ya Mndumi ku barua ii ithomwe kwa venyu voshe. ²⁸Mbora ya Mdumi weru Yesu Kristo iikae hamwi na imwe.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulo, Silwano, na Timotheo, kwa ikanisa ya Vathesalonike hena Ruva Papa weru na Mndumi Yesu Kristo. ²Mbora na ive kwenyu na miirikilie ifumie kwa Ruva Papa weru na kwa Mndumi Yesu Kristo. ³Kifuvaie imshukuru Ruva mifiri yoshe kwa mburi yenyu, vandughu. ang'u kwihi nivundu kifutara, kwa liya miirikilie yenye iyaleha mnu, na ifura yenyu kwa kila mndu uongereke kengi. ⁴Hena icho ifwe fweka fwarera kwa vucha vundu vwenyu hena makanisa gha Ruva. Fwarera mburi ya subira yenyu na miirikilie muke nayo hena mateso ghoshe. Fwarera mburi ya mateso gha muvaie. ⁵Kwihi niko ishara yenyamarishwa hena kwari ya Ruva. Matokeo ghakwe ni ku imwe mutaririwe iingia hena vumangi vwa Ruva evo kwa ajili yakwe mwateswa. ⁶Kwa ku ni haki kwa Ruva ivaliha mateso vava vamesesie, ⁷na imunika vaha imwe mupatie mateso hamwi naifwe. Ahira kwii mfiri werughuliwa Mndumi Yesu ifuma kaghu hamwi na malaika wa nguju takwe. ⁸Hena sese ta moro avaliha kisasi vava varamwichi Ruva na vava varakya jali injili ya Mndumi weru Yesu. ⁹Vacheteseka kwa iangamia telele vakiva vatengiwe na iikaaho kwa Mndumi na ngatho ya nguji takwe. ¹⁰Ahira mfiri wecha netha ashimiwe na vandu vakwe na istaajabishwa hamwi na voshe vairikivie kwa maana miikalie yeru iirikiliwe kwenyu. ¹¹Kwa mburii fwamuombea mifiri yoshe. Fwamlomba Ruva weru amutare kumwastahili iilaghwa. Fwalomba ku apate itimitha kila haja ya vacha na kila ndima ya miirikilie kwa nguju. ¹²Fwalomba mambogha kimecha muirime ilitukuza irina ya Mndumi Yesu. Fwalomba nesa mupate ishimiwa niwe, kwa mburi ya mbora ya Ruva na ya Mndumi Yesu Kristo.

Chapter 2

¹Luvaha ihusu icha ya Mndumi weru Yesu Kristo na ikusanywa hamwi kimecha fuve nave: fwamulomba imwe vandughu veru, ²kimecha munasumbuliwa kana iililishwa kwa urahisi, kwa mbeho, kana kwa mburi, kana kwa barua iyavonekana kuifumie kwevu, iyarera ku mifiri ya Mndumi tayari indecha. ³Mndu anamulemba kwa namna yoyoshe, ang'u ikacheyo mpaka ie nguko liya lifumie na mndu wereka arughukiwe, mwana uya mghekonda. ⁴Iu niwe mghepinga na ikuvutira mweni akimleggha Ruva na chochoshe kyeabudiwa, na matokeo ghakwe, achiikaa hena nyumba ya Ruva na ikurora iva sawa na Ruva. ⁵Mira, mukumbukiemwe ku nilemuvirie mambo gha wakati niki na imwe? ⁶Luvaha fundemanya kya kiyamwiima netha anairima ivughuliwa igheri likifika. ⁷Kwa liya siri ya mndu uya mghereka iyahira ndima mpaka luvagha, mira du haghire we akyamthuilia mpaka aghefunywa njienyi. ⁸Niho uya mghereka aghevughuliwa, maana Mndumi Yesu amvwagha kwa muho wa mumu wakwe. Mndumi amghosha avure thamani mpaka irughuliwa ya icha yakwe. ⁹Icha ya mndu uya mghereka wava kwa mburi ya nderia ya shetani kwa nguju toshe, alama na firuma gha mongo, ¹⁰na mongo woshe ughire vuvichwa vindofi vikoho kwa vava vaghereka ang'u vaghuhirie vo ifura ya keni, kwiacha vakirwe nilo. ¹¹Hena icho Ruva avarumira ndima ighire vuvichwa kimeche vairikilie mongo. ¹²Matokeo ghakwe ni ku voshe vanyanyarishwa vava varairikirie keni, mira vachinuliwa ni fivichwa. ¹³Mira kikyafutara furere nahavaruche kwa Ruva kila igheri vandughu vandughu fufuriwe ni Mndumi. Kwa ku mndu mi alemuthaghurie imwe tha kileko kyekilia kwa ieleshwa ni mbeho na miirikilio hena keni iya. ¹⁴Iki nikyo amwilaghie imwe iiria hena injili mwiirime ivona ngatho ya Mndumi weru Yesu Kristo. ¹⁵Hena icho, vandughu imkenyi nicha, manyeni nicha utamaduni uya mufundishirwe, kwa kirero kana kwa barua yeru. ¹⁶Luvaha, Mndumi weru Yesu Kristo weka, na Ruva Papa weru afufurie na ifunika ituja ya telele na nguju njicha kwa mburi ya maisha ghachie iiria mbora. ¹⁷Amudishishe na idindisha ngoo tenyu hena kila kirero na ndima njicha.

Chapter 3

¹Na luvaha, vandughu, fuombeenyi ku kirero kya Mndumi kiirime ithathaa na ibumijwa tha fundu kike ipfho kwenyu. ²Lombenyi ku fuirime ikirwa ifuma hena vuvichwa na vandu vakondekie, kwaku thi voshe vaghire miirikilie michavo. ³Mira mndumi ni mgheria mma, ngewe amumta imwe na imuria ifuma kwa uya mvichwa. ⁴Fughire nguju hena Mndumi vundu vwenyu, ku mumwahira na mwaendelea ihira findo fiya fufwamuruma. ⁵Mndumi airime ithongolea ngoo tenyu hena ifura na hena irimilia ya Kristo. ⁶Luvaha fufwavaruma, ndughu, hena rina ya Mndumi Yesu Kristo, ku mutethie kila mndughu achiikaa miikalie ya vulethi thi ifumana na madikiro ngeghe muondorie ifuma kweru. ⁷Kwaku imwe mweka muichi ku ni kicha kwenyu ifuigha ifwe. Fuikee maghari yenyu fwe tha vandu varaghire adabu. ⁸Na fulighie fwe kijo kya mndu vwia bila iliha. There kivio fuhirire ndima kio na mthaghari, na ndima nguji na kwa vwasi, kimacha funava tha mjighe kwa yoyoshe hena imwe. ⁹Fuhirire kwii thiku fuleghire nguju fwe. There kwio fuhirire kwio kimacha fuve vagheighwa kwenyu, kimacha muirime ifuigha ifwe. ¹⁰Ngeho fuleke hamwi na imwe fumurumie, "Kole umwi wenyu akyashigha ihira ndimawe, na anaya." ¹¹Kwa ku fufwaichwa ku vengi vana mighendie ya vulethi maghari yenyu. Vakyahira ndima vo mira therekyo ni vandu varaghire miikalie. ¹²Luvaha ivo navo fufwaruma na ivapuchia hena Mndumi Yesu Kristo ku ni mithari vahire ndima hena mborere na iya kijo kyavo voka. ¹³Mira imwe, vandughu, munamringilia mbeho mukihira fiya fikolokie. ¹⁴Kole mndu wowoshe uya akyashigha we iivaria kirero kyeru hena barua i, mukutethie henawe na munavwarana hamwi nawe, kimacha airime iragha. ¹⁵Munamlambua tha mntho, mira mrungenyi tha mndughu. ¹⁶wa mborere we weka amunike mborere magheri ghoshe hena njia toshe. Mndumi aikae naimwe voshe. ¹⁷Ili niyo iirikira yakwa Paulo, kwa kuvoko kwakwa njeka na luvengo hena kila barua. Kwii nifo ninaandika. ¹⁸Mbora ya Mndumi weru Yesu Kristo iirime iikaa naimwe voshe.

1 Timothy

Chapter 1

¹Paulo, mudimi wa Yesu Kristo, ifumana na iamoro ya Ruva na mndumi weru Yesu Kristo ewe ikuji Yesu, ²kwa Timoteo mwanakwa wa heni heni miirikilie, mbora, rehema na mborere tifumie kwa Ruva papa na Yesu Kristo mndumi wesu. ³Vundu nikuterevie nikinavuke ighenda Makedonia, ureghwe Efeso netha uirime ivaamora vandu vatave vanafundisha mifundishire tofauti. ⁴Kangi vanaavana itavora viraghise ithia, ang'u fichiende ibishene ikela ivaghenja iendeletha mpango wa Ruva wa miirikilie. ⁵Ku lengo la iamovo ili ni ifura lifumie hena ngoo njicha, hena dhamiri njicha na hena miirikirie ya keni. ⁶Vatare va vandu vavurire ilengo vakaghaleka mafundisho gha ilengo vakaghaleka mafundisho gha na ighalukia migayo ya kifise. ⁷Vakyashigha iva vaalimu va sheria, mira vaichivokyevera kana kiya vakya kikathania. ⁸Mira fuichi ku sheria ni njicha mira mndu akuihirira kwa keni. ⁹Fuichi ku, sheria itengiweyo kwa mburi ya mndu mkitea, mira kwa mburi ya vaghetenya shisia na vaghereka, vandu varaghire kitea, na vaghehira fivichwa, na vava varaghire Ruva na vaghereka. itungiwe kwa mburi ya vaghevwagha vandie na vamae vavo, kwa mburi ya vaghevwagha, ¹⁰kwa mburi ya vaasherati, kwa mburi ya vandu vagheshinda, kwa mburi ya vava vachitorosha vandu na ivaghosha vatumwa kwa mburi ya vamongo, kwa mburi ya vaonwa vya mongo, na yeyoshe ake kilanga na maelekezo gha uaminifu. ¹¹Maelekezo gha ghafumene na injili ighire ngatho ya Ruva ighire ibarikiwa kindo kinjinikie imanyika nicha. ¹²Niyamshukuru Yesu Kristo Mndumi weru. Anjinikie nguju kwa hija anjitarire iva mvevia mma na akanjivika hena itumika. ¹³Nile mndu mghekonda kya Ruva, mghetetha na mndu wa mikedede. Mira nikapata ihurumiwa kwa ku nilechihira kwa vufire vwa iraghira kiirikilie. ¹⁴Mira mbora ya Ruva weru iichue miirikilie na ifura like hena Kristo Yesu. ¹⁵Mburi i niyeaminika na iyastahili ipokelewa ni voshe, ku Yesu alechie isangenyi ikira vavichwa. Inyi ni mvichwa ikira vavichwa. Inyi ni mvichwa ikela voshe. ¹⁶Mira kwa luja inyi nini kiwe mbonea necha voshi yakwa Kristo Yesu afunyanaye irimilia yoshe. Alehirire kuyo tha mfano kwa voshe vaghamwirikilia hena miirikilie telele. ¹⁷Luvaha mangi araghire mwisho, avachiphwa, arachivonika, Ruva weka, kive sheria na ngatho telele na telele. Amina. ¹⁸Nialivika iamoroli mothia yapho Timoteo, mwana wakwa. Na hira kwii ifumana na unabii ulephunyirwe ipho kuvoka vandu vwaphe kimecha uve hena vita njicha. ¹⁹Hira kuyo mecha uve na miirikilie na dhamiri njicha vena hena iva vande leghe mafundisho igha vakareta miivikilie. ²⁰Savundu Himeneyo na Alekizanda nimnikie shetani mecha vafundishwe vanakonda.

Chapter 2

¹Hena ikyo kabla ya fyoshe, nashigha mutereve, na mtatho, na iterevea na ifunya nahavache fahirwe hena vundu vwa vundu voshe, ²hena vundu vwa vamangi na voshe vake hena vu mangi, kimecha fuirime iikaa maisha gha mborere na vuhoo hena ki Ruva na shima. ³Iki ni kicha na kivie iirikwa mothiya ti Ruva mkira weru. ⁴We aghire ngwina ku vundu voshe vakirwe na vairime imanya keni. ⁵Kwa ku haghire Ruva umwi umwi, na haghire mghechemba umwi maghari ya Ruva na vundu ngewe Kristo Yesu. ⁶Akufunyire weka tha mariho gha vundu voshe tha vuonwa hena igheri lifikie. ⁷Hena kwio inyi njeka nivikiwe nive ndume wa injili na mrumwi. Naghambakeni. Thitharera mongo nyi. Inyi ni mlosi wa mathanga hena miirikilie nakeni. ⁸Henaikyo, ninashigha vomu kila handu valombe na vavutire mavoko ghaelie gharaghire ilihira na iraghira ikuji. ⁹Kwio kwio nashigha vundu va kika vakurae thori tiirikiliwe, tighire shima na lekushikia, vanaghira njwii tithukiwe, kana dhahabu, kana Lulu, kana thori ta vughurivurwe. ¹⁰Kangi nashigha varae thori tivaie vundu vakika kimecha tirore imuvoha Ruva. ¹¹Na mndu wa kika akuloshe hena vuhoo na ikuduisha yoshe. ¹²Siirikirienyi mndu wa kika aloshe kana aghire nguju kaghu ya vomu mira aikae ha itia. ¹³Kwa ku Adamu aledungiwe ivumbwa na niho Eva. ¹⁴Adamu alembiwe we, mira mndu wa kika alembiwe kabitha hena ireka. ¹⁵Hata kwio akirwa ni hena ighira vana, kole vaikaa hena miirikilie na ifurana na hena ieleshwa na karingo njicha.

Chapter 3

¹Kirero ki ni kya keni: Kole mndu akyashigha ighemkia, akyalangwa ndima njicha. ²Henaikyo mghemkia ni mithari anava mndu welahwa. Nimithari ave mmi wa mka umwi. Nimithari ave wa kiringanyo, buthara aghire utaratibu mgheora, kana mghefunya. Aghire ngu yelosha. ³Anava mgheirwa njafi, anava mghelwa ave mhoo, aghire mborere. Ni mithari anava mghefura matundu. ⁴Kimvaie ivamkia vandu va kenya kwakwe weka, na vana vakwe kimvaie iaranja hena shima thoshe. ⁵Kole mndu arakyairima imkia vandu va kenya kwakwe weka, alilesha kwia ikanisa lya Ruva? ⁶Anava mwamini msha, kimacha anagheghwa akakubaha akawa hewa inyanyiriwa thawia mvichwa. ⁷Nithari aghire matumbi mecha, kwa voshe vake bwan'ga kinetha anaghecha akawa hena iraghwa na mdego wawia mvichwa. ⁸Mashemasi, kwiokwio, mvashighwa vave mvanikwa matumbi ghavo. vanava vandu va firero fivi. vanatumia kyeirusha mnu. kana ighira ngwinw mbichwa. ⁹Vairime ivwarilia ivona lyakwa icha lyia lya keni lya miirilie irughuliri we. ¹⁰Vave kuvemirerewa kicha kwanza, halafu vairime ihirira kwaku varakyashaghwa. ¹¹Vaka kwio kwio vave vaghire shima. vanava vaghelembetera. Vairime ikuwara, na iaminika kwa findo fyoshe. ¹²Mashemasi nimithari vave vamka umwi umwi. Vairime ivamkia vana vavo kindokicha nava kenya kwavo. ¹³Kwaku vava vachihira kindo kicha naimkia kindo kicha na nguju naighera kwa nzinya hena mirikilie hena Kristo Yesu. ¹⁴Nnaandika mambogha kwafwo, nnaririkana ifika kwafwo mifiri ya hawifi. ¹⁵Mira nikava nindechelewa nnaandika kimacha mumanye funsu mwaghenda hena nyumba ya Ruva, ningeyo kanisa ya Ruva akei, mfighi na mgheghenja wa keni. ¹⁶Wala haghire ngani ku keni ya Ruva ifunyirirwe ni ndue: "Alevonirwe hena mwiri akarerewa kicha na mbeho, akavonirwa ni malaika, akarerwa hena vaithanga, eaminiwa ni ithanga, na akaondolewa kaghu hena vurwe."

Chapter 4

¹Luvaha mbeho akyarera wathi ku hena mifiri ichie vandu vengi vauleka muitikijo na iivaria iarania ngoo tichilemba ²na mafundisho gha kingoma ghachefundishwa hena mongo na vunafiki. Thamiri tavo taghalutwa. ³Vamuleghea iondoa na iya fijo Ruva afirumbia filighwe kwa ishukuru hena vya waitikijire na iimanya keni. ⁴Kwa kuu kila kindo kirumbiwe ni Ruva ni kicha. Haghire kyeleghwaho kikamighuwa kwa ishukuru. ⁵Kwa kuu kideelelelwa iiria kirero kya Ruva kwa itereva. ⁶Kole findo fyo ukafivika mothia ya venyu lee, kwava mhiri ndima mcha wa Yesu Kristo. kwaku kundethitawishwa kwa firero fya muitikijo na mafundisho mecha kughavaririe. ⁷Mira hadithi ta kiithanga tifuriwe ni vakeku utileghe. Handu hakwe ukucheje hena kimruva. ⁸Kwa kuu mathoethi gha mwiri ghafaa kadu, ira maisha gha ukiruva ni mecha kwa mambo ghoshe. Ghachitunza ahadi kwa maisha gha luvaha na ghaya ghachie. ⁹Mburi ii ni yeaminiwa na kivia iirikiwe kabitha. ¹⁰Kwa ku ni kwa thababu yo fuayavwasi na ihira ndima kwa bidii mnu, kwaku fughire ujathiri hena Ruva akei, ewe nighe mghekira wa vandu voshe mira dhaidi kwa waitikijire. ¹¹Ufirere na ifundisha findo fyo. ¹²Mndu wowoshe anandeluberasha ujana lwapfho. Badala yakwe uve mfano kwa waitikijire hena kirero, lughendo, lukundo laminika na iela. ¹³Mpaka nikicha uikae hena ithoma, ikanya na hena ifundisha. ¹⁴Kunandeberasha thawadi ike voshi yapfho kuleinikiwe iiria vuroti kwa ivikiwa mavoko ni vaghothi. ¹⁵Ufithare findofyo. Uishi hena fyo kimetha ileha yapfo livonwe ni vandu voshe. Ulolie sana lughendo lwapfho na mafundisho. ¹⁶Rua hena findofyo kwaku kwa ihira kwio kwakukira kweka na vya vakyakuirania.

Chapter 5

¹Kunamtoghotea mgathi wa kyumi. Mira mbhikie ikuji tha ndio wapfyo. Ubhabhikie ikiji bhathoro bha kyumi thaiku ni bhenyu. ²Ubhabhikie ikuji bhandu bha kika bhakeku tha bha mama bhenyu, na bhandu bhakika bhepfu, tha bha dadiokwa iela yoshe. ³Bhaheshimunyi bhakabha pfwiriwe ni bhomi, bhayaingebho bhajane bhakeni keni. ⁴Mirakyo kole mkaagfwiriwe ni mmi, aghire bhanakana bhachuku, bhaleke kwandha, bhajifundhe iroraheshima kwa bhandu bha kenya kabho bhoka, bhalekenyi bhabhalihe bhaghebghaghira bhabho ficha, kwalia iki kiyanuli mothia ya Rubha. ⁵Lakini mghepywiwa ni mmi keni ni uya areghiwe weka. Nawe abhikie ikuji yakwe kwa Rubha. Mifiri yoshe achiika hena (thala) nailomba kio na mthaghari. ⁶Hata kwigo, mka uya achiikaa kwa findo fya bhughuri bhurwe apfwie, apfwie aekei. ⁷Kangi ughabirikire mburi thi kimacha iku bhanaghira mlaho. ⁸Mirakyo kole mru arami bhalolie bhabho bhakwe kangi bha kenya kwakwe, andelegha miirikilie na ni mbhichwa ikela mru araghire miirikilie. ⁹Hena ikyo mru wakika aandikishwe hena orotha thamru apfwiriwe ni mmiaghre umri urapungurie miaka makumi mtandatu, na mka wa mmi umwi. ¹⁰Lathima abhe amanyikiye iku mihirire yakwe ibhe micha, ikibha niku andebhalolea bharana, kangi embha mkarimu kwa bhaghenyi, kana athambiye marende gha bhairikilie, ngetha atetherie ngebho bhake hena ilithwa bhwathi, kana akufunyre kwa kathi toshenjicha. ¹¹Mirakyo kwa bhaya bhapfwiriwe ni bhomi ngebhefyu, legha ibhaandikishi hena orotha ya bhandu bhakika bhapfwiriwe ingia hena macha gha kimwiri hena Kristo, bhaashigha bhaondugue. ¹²Kwa iiriaho akuingira hena ndhune kwaliya iyateya ikufunya kwabho kwe bhoka. ¹³Na kangi achiingia hena chibhiga ya bhulethi. Bho bhachijunguluka nyumba kwa nyumba. Mira kangi bhachighenda kimbai kangi bhagheingilia mburi thabhengi. Bho bhachirera mburi tirabhe irera. ¹⁴Hena ikyo inyi nikyashigha bhandu bhakika bhepfu bha ondughwe, bhaghire bhana, bhamkie nyumba tabho, kimacha bhana mnika mndho nafathi yefutika kitalakwa ihira thambi. ¹⁵Mirakyo bhengi bhandemghalukia mndho. ¹⁶Kole mruwakika wowoshe airikilie aghire mruapfwiriwe ni mmi, bathi iyashighwa abaghenje, kimetha kanitha linalemewa kimacha liiriwe ni bhomi keni keni. ¹⁷Bhaghothi bhaya bhamangi bhaghe mkiya kindo kicha bhatarwe bhairikiliwe heshima kando kengi, hena bhaya bhaghemkia ilosha kirero kya Rubha. ¹⁸Kwaliya kirero kiyarera, kunaipfunga ng'umbe mumuiki fijo," na "Mhiri airimishwa maliho ghakwe." ¹⁹Kunaghuiya nyandu ya bhaghothi thari kole haghire bhaghe mkiya bhabhi kaha dhararu. ²⁰Bhakanye bhagheteshanya mothiya ya bhandu bhoshe kimacha bhengi bhareghiwe ngetha bhaobhoha. ²¹Niyakuma kuangujutoshe mothiya ya Rubha, na mothiya Kristo Yesu, na malaika athaghuriwe, iku zitundhe maeleketho igha bila ubaguthi wowoshe, na ikukunahira kindo kyokyoshe kwa ipendelea. ²²Kunambhiki mru wowoshe mabhoko fiya kunashiriki thambi ya uroo. Iyashighwa ukuchembe kweka ubhe kuelie. ²³Iyakushighayo unywe mringa thoka. Kibhungi kyakwe unywe (njafi) mvinyo kadubhundu bwa ndenyi na mabhuaji ghapfwo gha mifiri yoshe. ²⁴Thambi ta baathi ya bhandu ichimanyika bila iophetha, na ichibhathongolea hena inyananyiwa. Mirakyo thambi tingi tichi ibhari ya thaingi. ²⁵Kwiyo kwiyo ndima tinginjicha tichimanyika kwa uwazi, mirakyo hata tingi ta thughanika to.

Chapter 6

¹Vaya voshe vake thinyi ya nira tha vahiri kathi vavaondolie varwe vavo tha vaya vaghire heshima thoshe, vakyashighwa ihira kwiyo kimada rina ya Ruva na mafundisho ghanakondwa. ²Vahiri kathi vaghire varwe vavo vaaminio vanavatharau kwaku vo ni vavo. Badala yakwe, vavahiririe ikelesha. Kwa thababu varwe vakyatashwa kathi thavo ni vaamini na vafuriwe. Fundisha na itangatha findo ifyo. ³Kole mndu fulani akiyafundisha findo therefyo na apokeawe maeleketho gheru ghaghire iaminika, ambagho ni firero fya Mndumi weru Yesu Kristo, kole varakyairikia ifundisho liyaoingotha hena maisha gha utakatifu. ⁴Mndu itho achikukwera aichiwe kindo kyokyoshe. Handu ha mndu ungi aghire ilwa na ibishana hena firero. Firero ifi fichiendea funu, ilwa, firero fivichwa na imanyika iwichwa, ⁵na ilwa kando kengi hena vandu vaghire kariongo ikondekie. Vakyaira kwari. Vachifikiria ku maisha gha kiruva ni njia yeva vathuri. ⁶Luvaha maisha gha kiruva na gherithika ni faida ndue. ⁷Kwaku fuchiefwe na kindo kyokyoshe ithangenyi. Wala fwairimafwe iondoa kyokyoshe ifuma ithangenyi. ⁸Handu hahwe futoshehe nakyo na thori. ⁹Luvaha ivo vava ku vaghire vuthuri vachiwa hena mighesho, hena mdeghe. Vachiwa hena vufire vungi na tamaa mbichwa na hena kindo kyokyoshe kichivavika vandu hena maangamizi na uharibifu. ¹⁰Kwaku ifura petha ni kindo kya kuvoka kya aina toshe ta vuvichwa. Vandu ambavo vaghire lakayo, varetherwe kuwa na miirikilie na vakuokere voka kwa ipfwa ngoo nyingi. ¹¹Mira iwe mndu wa Ruva, richa findo fyo. Ivaria haki utaua, uaminifu, upendo, ustamilivu na upole. ¹²Kava fira fida fya miirikilie. Vyarilia ikiya telele kuleilaghiriwe. Ilekuni kwa thababu iyo ku kulefunyire ushuhuda mothia ya mashahidi vengi kwa kiya kike kicha. ¹³Nakuniha iamoro li mothia ya Ruva, akyairisha findo fyoshe iishi na mothia ya Yesu Kristo, aleighambie ilehe keni kwa Pontio Pilato: ¹⁴Ria iamoro kwa ukamilifu, haraghire shaha mpaka handu aghechie Mndumi weru Yesu Kristo. ¹⁵Ruva akurora icha yakwe kwa igheri thahihi- Ruva, mborikiwa nguju yoka, mangi anayetawala, Mndumi Yesu anayetagulia. ¹⁶Weweka anaishi telele na achiikaa hena mwanga urachifikiwa. Haghireho mndu airima imvona wala airima imlolea. Kwakwe ive heshima na iirima ya telele. Amina. ¹⁷Vavie vathuri hena ithanga ili vanaringa vanategemea hena vuthuri therevo vya uhakiha. Kivungi kwake vamtegemee Ruva. Ambaye achifunika vuthuri vya keni ili fufurahie. ¹⁸Vavie vahire ficha, vave vathiri hena ndima njicha, vave vaghefunya na utayari we funya. ¹⁹Hena njia iyo vikuvikia mithugi micha ya fingo fyo mothia kimacha vairime ivwara maisha halisi. ²⁰Timotheo, ria kiya kulenikiwe. Lekana na majadiliano ya kijinga na maubhishi ghaghire ileghava ambagho kwa mongo ghafuaghafwe. ²¹Baadhi ya vandu vakyarera mburi tho na kwiyo vandevura miirikilie. Mbora na iwe pamoja nawe.

2 Timothy

Chapter 1

¹Paulo mgherumwa ni Yesu Kristo hena ifura ya Ruva, fundu kilaghano kya ghano kyekia kike voshi ya Kristo Yesu, ²kwa Timotheo mwana mghefurwa: Mbora, itethewa mborere ifuma kwa Ruva Papa na Kristo Yesu Mndumi weru. ³Nnamshukuru Ruva, wia nnamfirira kwa ifura icha thafundu vale hirire vaghefughira veru, nikikukumbuka mifiri yoshe hena itereva lyakwa. Kio na ⁴mthaghari nighire macha ghekuvona, kinetha (kimecha) kimacha niichurwe iichwa kicha. Nnakumbuka mithori yafwo. ⁵Nichiva nakumbutwa chusu miirikirie yafwo myeni, ihokuvoka ikiva kwa koko Loisi na mao wafwo Yunisi. Na niichi keni ku mirikilie yafwo ike voshi yafwo. ⁶Iki nikyo nkyaruma nikukumbuthe ichochea karama ya Ruva ike voshi yafwo hena irira lyevikiwa mavoko ghakwa. ⁷Kwaku Ruva arafunikie mbeho ye ovoha, mira ngufu na ifwa na shima. ⁸Heikyo kuna voni irawa ivilia ihusuthu Mndumi weru, wala wakwa inyi Paulo mghefwungwa wakwe. Mira ushiriki mavwasi vundu vwa injili thawathawa naimanya lya Ruva. ⁹Ni Ruva afukirire na ifuilagha kwa miilaghie micha. Ahirire kwii iyanana na ndima theru mira ianana na mbora mpango wakwe weka. Afunikie findofi hena Kristo Yesu kabla ya magheri idunga. ¹⁰Mira luvaha ikirwa lya Ruva lyenivikwa mwaji kwa icha kwa mghekira weru Yesu Kristo. Ni Kristo alegherie kifwa na lende ikia lyiraghire mwisho wa kilanga kya injili. ¹¹Kwa vunduvu nilethaghuriwe wa mghe birikira, mgherumwa na mgelosha. ¹²Henaikyo nnaya vwasi mnu mira thikakavone irawanyi kwalia nimwiichi wia ni mwiirikilie. Niichi keni kuwe airima ivika kiya nivikie kwakwe hata mfiri wia. ¹³Ukumbuke mfano kyeviwa kwakicha kulekichua ifuma kwakwa handu hamwi na miirikilie na ifura lyike voshi ya Kristo Yesu. ¹⁴Ughavike kindo kicha kia kunikiwe ni Ruva iiria mbeho mcha achiikaa voshi yeru. ¹⁵Kwiichi ku, voshe vachiikaa Asia valenjilekie. Hena ikundi lyii vakeho Figelo na Hemogene. ¹⁶Mndumi aihurumie nyumba ya

Onesiforo kwaku magheri mengi alinjinulirie aranjivonire irawa hena minyororo yakwa. ¹⁷Badala yakwe, wakati ake Roma alenjishighie kwa bidii na akanjivona. ¹⁸Ruva amghenje ipata mborere ifuma kwakwe mfiri wia thafundi alenyi ghenjere kigheri akiva Efeso, iwe kwiichi nicha.

Chapter 2

¹Hena ikyo iwe mwanakwa uvikiwe nguju hena neema ike voshi ya Kristo Yesu. ²Na findo kufichue kwakwa kati ya mashaidi vengi uvanike vandu vaaminikie ambavo vairima ifundisha vengi. ³Uye vwasi hamwi nainyi tha mthikari mcha wa Yesu Kristo. ⁴Haghire mthikari wowoshe achithanganya vuthikari na ndima tingi kimetha amnolie mrwe wakwe. ⁵Kangi mndu akashindana tha mghericha lee, achinikwawe ngarawe araivarie kanuni tivikiwe. ⁶Kiashighwa ku mgherema aghire bidii ave wevoka inikwa mjigho wa fia fikoviwe. ⁷Kiririkane ikyo niakirera, kwaku mfumwa akunika ielewa hena findo fyoshe. ⁸Mkumbuke Yesu Kristo, wambare ya Daudi, alevukie hena wapfhe thawa na ujumbe lwa injili yakwa, ⁹ambao kwa thababu yakwe nialithwa vwathi na hata ipfungwa minyororo tha mghehira fivichwa. Mira kirero kya Ruva kichipfungwa minyororokyo. ¹⁰Hena ikyo niarimilia mambo ghoshe fundu fwa vya Ruva emivathaghua kimetha navo vapate ikia like hena Kristo Yesu, hamwi na utukufu lwa telele na telele. ¹¹Kireroki nikyeaminika ku kole fupfhwia nawe, hathi pia fwaishi nawe, ¹²kole fukarimilia fwachetawala handu hamwi nawe pia, kole fukamlegha we, we nawe achefulegha ifwe. ¹³Kole furave vaaminifu, we akyareghwa muaminifu kwakuu airimawe ikupinga weka. ¹⁴Uendele ivakumbuta vandu mambogha. Uvakanye mothia ya Ruva valeke ibishana ihuthu firero, kwaku haghireho faida hena kindokyo. Ikyo kichivakonda vya vakyaaarania. ¹⁵Uhire bidii ikurora ku kuirikiriwe kwa Ruva tha mghehira ndima araghire thababu yelaumiwa. Kitumie kirero kya keni nicha. ¹⁶Uire mbarinyi ya majadiliano gha kiithanga ambagho ghachiongotha dhaidi na dhaidi hena ireka. ¹⁷Majadiliano gho ghavo ghathambaa tha ing'ongo lirachinua. Hena ivo haghire Himenayo na Fileto. ¹⁸Iva ni vandu varaghire keni. vakyaghamba ku ivuka ya vapfhwie tayari yemiira. Vakyaghaluta mwitikijo wa vandu vengi. ¹⁹Hata kwio mthingi wa nguju wa Ruva umki uandikiwe ku mfumwa avaichi vya nge vakwe, na kila akyalilanga irina ya mfumwa na atane na fivichwa. ²⁰Hena nyumba ya kithuri lee haghireho fyombo fya thahabu na shaba du. Haghire pia fya miri na fya ivumba fingi ni fyehirira findo fya shima na fingi ni fyehirira findo there fya shima. ²¹Kole mndu akakuelesha weka ilekana na matumithi there gha shima ava kyombo kighire shima. Atengiwe maalum, akyamfaa mfumwa na aandaliriwe kwa kila ndima njicha. ²²Uiriche mihayo hayo ya vuthoro kana vupfhu uivarie fitarire, mwitikijo, lukundo, na mborere hamwi na vya vakyaa mwilagha mfumwa kwa ngoo ielie. ²³Mira mathwali gha vufire na vuputhi ughaleghe kwaku kuichi ku ghachiende mwandu. ²⁴Mghehira ndima wa mfumwa achishigwa alwe na vandu we, badala yakwe achishighwa ave mhoo kwa vandu voshe airima icheja na irimilia. ²⁵Ni lathima avaelimishe kwa vuhoo vyaya vakyakelana nawe. Ngetha Ruva airima avanike itubu kwa imanya keni. ²⁶Kimetha vairime ipata imanya na iutola mdeghe wa shetani baada ya ku vandetekwa niwe vundu vwa kikundire kyakwe.

Chapter 3

¹Mirakyo manyenyi ikihena mifiriyo ya mwisho haghiva kigheri likongomie. ²Bhundu bho bhandu bhabha bhaghe kufura matundu, bhe kuichwa, bhaghire mafuti, bhaghire ithelea, bharaichwa bhabhaghirie, bharaghire Ighamba haika, na bhakondekiye. ³Bharaghire ifuraya kighirwa bharakiyashigha iikaa kwa mborere yoyoshe, bhaghe thumijira, bha mongo, bharakya irima ikuringilia, bhaghire ilwa bharafuri ficha. ⁴Bhabha bhakela mma, bharaichwa, bhakufurie bhoka kangu bhafurie findo fya kaghu ikela imfura Rubha. ⁵Kwa bwanga bhabhamibhonikanie ye lombha Rubha mirakyo bhailegha nguju yakwe. Ikaenyi kuwa nabhandu bho. ⁶Kwa liya bhengi bhabho ni bhakyumi bhagheingia hena mbare ta bhandu naibhabhilia bhaka bhaetie. ⁷Bhaka ibha bhachi jifundha mifiri yoshe, mira kyo too bhakairimebho ifikia kariyongo ya kwari. ⁸Thafundu indeghebha yane na yambire bhaghe mkie kibhungi na Musa. Kwa njia ii bhalimu bha bha mongo bhachimka kiughongo na ukeni. Ni bhandu bhako ndiwe hena iririkana yabho, bharakyairikia ihuthiana miirikilie. ⁹Mirakyo bhakaendelebho kuwa. Kwa lia bhufire bhwabho bwabhikwa tharareny kwa bhandu bhoshe, tha fundu ughekei kwa bhandu bhaya. ¹⁰Mirakyo iwekundeghabhuta iloshwa yakwa, mighendiye yakwa, makuthudi ghakwa, miirilie yakwa, irimilia yakwa, ifura yakwa, Iirikiya yakwa, ¹¹iya bhwathi, ibhabhiwa na ghanjipatie kwiya Antiokia, Ikonio na Listra. Nighegharimilirie mabhwathi. Mrumi akanjikira hena fyoshe fyo. ¹²Bhoshe bhakyashigha iishi hena maisha ghembwara Rubha hena Kristo Yesu bhaya bhwathi. ¹³Bhandu bhabhichwa na bhaghe lembea, bhakela ibha bhabhichwa ikela. Bhabhalemba bhengi. Bho bhoka bhareterwe. ¹⁴Mirakyo iwe mkahena mburi kuloshiwe na miirikiliye kwa imkua. Kwa liya kuichi kuloshiwe kwai. ¹⁵Kichi iku too nge bwanake bwapfo, kuleichi maandiko mecha, igha ghairima kuhakimisha bhundu bhwe kirwa kwa irira ya miirikilie hena Kristo Yesu. ¹⁶Kila kirero kiifiliriwe ikiya ni Rubha yabha kwa ilosha lighire faida kwaichemba ikondeka, na kwa ilosha hena keni. ¹⁷Iki niku mvu wa Rubha abhe thawathawa akibha anikiwe kila kindo kimacha ahire kila ndima njicha.

Chapter 4

¹Niyakuruma mburi ii ighire nguju mothia ta Rubha na Kristo Yesu ingewe amunyaria bhakei na bhapfwiye kwa ishukuliwa yakwe na bhumangi bwakwe: ²Birikira kirero. Ubhe tayari kwa igheri icha na thereicha. Bhabhie bhandu ireka yabho, Boluja katha nia kwa irimiliya yoshe na ilosha. ³Kwa liya igheri yacha ingetho bhandu bharaondoleana (mijigho) na iloshwa keni badala yakwe bhakushighiya bhalosha bhe losha ianaha na fundu bha ndeshigha. Kwa njia i marwi ghabho ghabha ghandedogholothwa. ⁴Bhaleka kiraniya iloshwa ya keni, na ighalukiya hadithi. ⁵Mirakyo iwe bha mwaminifu hena mburi toshe, rimilia fikukelele, hira ndima ya uinjilist timitha huduma yapfo. ⁶Kwa liya inyi tayari ni ndemi chembwa. Ikenda yebhuka kwakwa yembha tayari. ⁷Nindekelana hena bhucha, libhara nindemaliya, miirikiliye ninde iriya. ⁸Ngara yakeni bhiki we bhundu bhwakwa, ingeyo mrumi, mghe nyanyiriya kwa keni anjinika mfiri uya. Na thikwakwa duyoy mira kwa bhoshe bhabhenye kwa kuluibhonekana yakwe. ⁹Kudindishe icha kwakwa fiya. ¹⁰Kwa liya Dema andenjira. Afurie ithanga yalubhaha na aghendiye Thesalonike, Kreseni abheghendie Galatia, na Tito abheghendiye Dalmatia. ¹¹Luka du niweke hamwina inyi. Umuondue Marko uche nawe kweni we ni mru muhimu kwakwa hena huduma. ¹²Nimrumiye Tikiko Efeso. ¹³Kandhu iya ngeyo nighelireghi Troa kwa Karpo, ukamcha iende, hamwi nafitabu fiya hasa fiya hasa fiya fya kitauga. ¹⁴Alekizanda mghechemba minya alenjahiririe fiphichwa fingi mrumi amlihianana na mihirire yakwe. ¹⁵Naiwe kubhike hacha nawe kwani aleleghie mnu ilosha yeru. ¹⁶Hena itetea yakwa yebhoka, haghireho mru wowoshe amkiye hamwi na inyi, kinyume kyakwe kila umwi akanjira. Rubha anabhatarira makotha. ¹⁷Mirakyo Rubha aghemkiye hamwi hainyi, akanjibhikia ndhinya kimetha iku iiriya kwakwa kirero kirerwe kwaigholeka na bhaithanga. Hena munu wa thimba. ¹⁸Rubha anjiitira kuwa na findo fibhichwa nainji funya kwa ajili ya bhufalme bhwakwe bwa kaghu. Thifa ibhe kwakwa telele na telele. Amen ¹⁹Muirikire Priska, Akila na nyumba ya Onesiforo. ²⁰Erasto alereghiwe ipfo Korintho, mirakyo Trifimo nilemre Mileto akikha akiyalwa. ²¹Hira fiya uche kabla ya kigheri kya mbeho. Eubulo aakuirikira, na Pude, Lino, Claudia na bhana bhabho bhoshe. ²²Rubha aikae hamwina ngoo yapfwo, mbora ibhe naiwe.

Titus

Chapter 1

¹Paulo, mndima wa Ruva na mrumwi wa Yesu Kristo, kwa miirikilie va ya vasaghuriwe ni ruva na kyavia kya keni kyeende itinika. ²Vake hena ikuji yekilia telele ngecho Ruva arachiirima ivera mongo. ³Hena iluva likamilikie, alekerie kirero kyakwe hena mburi anjinikie niibirikire. Kinjivaie ihira kwii kwa iamoroy Ruva mndumi wevu. ⁴Kwa Tito, mwana wa keni hena miirikilie yeru, neema, mbonea na mborere ifuma kwa Ruva Papa na Yesu Kristo mndumi wevu. ⁵Hena icho reghwaha Krete, kimecha uchembe findo fyoshe firanakamilika na uvike vaghothi va kanisa kwa kila mri vandu nikurumie. ⁷Mghothi wa kanisa anava mghelaumika, mmi wa mka umwi, aghire vana vaaminifu varachirerwa hena fivichwa kana varaghire shima. ⁶Ni kicha kwa mghelolea, mghemkia nyumba ya Ruva analaumika. Anava mndu wa idigha yafia, anava mgheirwa, anava mndu wesababisha ilwa, anava mndu aghire tamaa. ⁸Badala yakwe ave mndu mghekaribisha, afurie ficha. Lathima ave mndu aghire kitea, amwovohie Ruva, akuirima mweni. ⁹Airima imkia kirero kya keni kifundishirwe, nesa airime ivavikia ikuji kwa mafundisho macha kangi airima ivaghaluta vava varamfurie. ¹⁰Kwa ku haghire vaghereka vengi hasa vava vagherinwa, virero fyavo ni fya vufire. Vachilemba naivatitika vandu hena ireka. ¹¹Ni lathima ivaleghea vandu thaivo vanafundisha fiya firavatarire kwa faida tighire iraghwa na ikonda familia toshe. ¹²Mmwewo, mndu aghire kiugho aleg hambie, "Vakrete vana mongo uraghire mwisho, vavichwa na vanyama vya hatari, valethi na vavurire kiringanyo." ¹³Firerofi nifya keni, hena icho uvaleghie kwa nguju netha vaime ireru keni hena miirikilie. ¹⁴Iwe kunakuingira hena hadithi tereta kena ta Kiyahudi kana maamoroy gha vandu vachivwighira nyuma keni. ¹⁵Kwa voshe vaelie, findo fyoshe fielie, mira kwa voshe nge vahani na varairikirie, haghire kyokyoshe kielie ho. Ang'u madunganyo ghavo na ngoo tavo tichafuriwe. ¹⁶Vachikughamba ku vamwichi Ruva, mira kwa mihiroy yavo vakyomleghe. Vo ni vavichwa na varachiichwa. haghireho kindo chochoshe kicha chevamanyisha.

Chapter 2

¹Mira iwe rera findo fiya kurorerwe fifumene na iirikiwa yapfo. ²Vaghothi ghirenyi kiringanyo, shima, kiugho, mwirikio uelie, hena ifura, na hena irimilia. ³Hena kwio vaka va rika nimithari vakurore vo voka ku vachiikaa nicha mothiya ya Ruva na thi vaghelinganya vo. ⁴Ni miku vanava vathoro va njafi kikyashighwa valoshwe findo fiya nge ficha kimacha vavachembe vepfu hena kiugho kyeavafura vomi na vana vano. ⁵Kikyashighwa vavaloshe vaghire kiugho, vaelie, valambua nyumba tavo kindo kicha na vatinisha vomi vavo voka. kikyashighwa vahire findofi kimecha kirero kya Ruva kinaimbiliwa. ⁶hena kwio kwio vathumijenyi vathoro vaghire kiugho. ⁷Hena njia toshe kuvikenyi mwe mweka iva fwanyanyi hena ndima njicha na mukilosha, rorenyi kiugho na ikuduisha. ⁸Rerenyi mburi ighire nguma na igholekie kimetha wowoshe arera uvichwa araghwishe ang'u aghire kivichwa kyokyoshe kyefurera we. ⁹Vathoro na vairanie vathuri vavo hena kila kindo. Vakyashighwa vavanulithe na thi ikanana navo yo. ¹⁰Vakyashighwa vanaiva. Keba yakwe vakyashighwa irora ikuji yoshe icha kimetha hena njia toshe vaghambe ilosha yeru ya Ruva mghefukira. ¹¹Kwa ku mborere ya Ruva indevonwa hena vandu voshe. ¹²Iyafulosha ilegha there fya ki Ruva na ngwina ta mathanga. Iyafulosha fuikae miikalie ighire kiugho kitea na hena njia ta Ruva hena igheri ili. ¹³Igheri fufwaveralea ighuhia ikuji yeru ya mborere na ngatho ya Ruva weru mng'anyi na mkira weru Yesu Kristo. ¹⁴Yesu alekufunyire we weka hena fundu fweru kimecha afukire ifuma hena ireka na ifuelisha, vundu vwakwe, vandu vinguri vaghire laka yehira ndima njicha. ¹⁵Gharere na ivwilia vwilia findo fi. Bohija kwa nguju toshe. Kunairikia mndu wowoshe akudaishe.

Chapter 3

¹Uvakumbuthe wadedemekie vathongori na vaghetawala, ivaarania, na ikuvika kindokicha hena kila ndima njicha. ²Uvakumbuthe iramhirira mndu wowoshe uvichwa, valeke ighaluthanya, vavanike vandu vengi ihira maamuthi, na irora iovoha kwa vandu voshe. ³kwaku naifwe fule eghire maririkano mavichwa na vandu vangani. Fuleke hena ireka fukafanywa vathoro na ishigha kila kindo na vualaani. Fuleke hena ngoo mbichwa na uvichwa. Pundeghekonda naikondana. ⁴Mira igheri mbonea ya Ruva mkira weru na ifura lyakwe kwa vandu ukaghevo mikana, ⁵kiveke tha findo fyeru ficha fuhirire fwe, mira alefukirire kwa ficha fyakwe. Alefukirire kwa ifuthamba naighirwa kwa vusha kwaichembwa kwa mbeho mcha. ⁶Ruva alekutie mbeho mcha fwa fingi kaghu yeru liria hena Yesu Kristo mghekira weru. ⁷Alehirire kwii kimacha fukiva futaririwe vuchaa kwa mborere yakwe, fuve handu hamwi na kwa ukeni na mighendie yeru telele. ⁸Ili ni kindo kya keni kiririwe. Unashigha murere kwa nguju findofi, kimacha vava vamfurire Ruva vave kindokicha hena ndima njicha iya aleivikie mothia yavo. Findofi ni ficha kwa vandu voshe. ⁹Mira taneneni na migayo ya kivufie, icananiana naiirana ihuthusharia findovyo fighire maana yoyosheyo. ¹⁰Mleghenyi wowoshe akyaende ighavi kana maghari yenyu. hena ikyo hena ikanya kindo kyevoa na kya kavi, ¹¹manyeneni ku mndu wa mbareyo andemileka irira lya keni na akyahira thambi na ikuhukuma weka. ¹²Nikamghemruma kwafwo Artemi kana Tikiko, kinitha uche kwakwa kunu Nikopoli an'gu nindevona niikae kigheri ki kya mbeho. ¹³Kinitha na umrume Zena mghemanya sharia, na Apolo, haraghire wura kindo. ¹⁴Vandu veru nimithari vanye ikuruma hena ndima njicha, thia nthavwaro findo fya mwiri vya umuhimu kimacha vanagheva vandu varakyaghira ndunda njicha. ¹⁵Voshe vakehandu hamwi vakuirikira vairikire vava vafufurie hena miirikilie mborere ive handu hamwi imwe voshe.

Philemon

Chapter 1

¹Paulo, mgitu wa Kristo Yesu, na wavo we Timotheo kwa Filemoni, mbwie weru na mhiri ndima hamwi na ifwe, ²na kwa Afia lumbwia na kwa Arkipas mthikari hamwi na ifwe, na kwa kanitha lia lichithangana kenya kwapfwo. ³Mbora iikalie kwenyu na mborere ifuma kwa Ruva Papa weru na kwa Mdumi Yesu Kristo. ⁴Mifiri yoshe nikilomba Ruva. Nichikulanga hena maombo ghakwa. ⁵Nudeichwa ifura na miirikilie yapfwo hena Mdumi Yesu na kwa vwambwie voshe. ⁶Nikinalomba ku vumwi vwa miirikilie yenyu ghire kilanga hena imanya yevu hena Mdumi Yesu. ⁷Kwaku ridekuichwa inuliwa na ihoreshwa vundu vwa ifura yapfo kwa ku yoo tha waumini tindeva ntahuhemisha. ⁸Hena kwiyo handu hamwi na ku nighire nguju toshe hena Kristo ikuruma iwe uhire kia kwairima ikihira, ⁹mira kwaku nikufurie nnakulomba inyi Paulo mdum mghothi na kangi luvana inyi ni mfungwa vundu vwa Kristo Yesu. ¹⁰Nuakutereva vundu vwa mwana wakwa Onesimo ni mghirie nika hena fipfungo vyakwa. ¹¹Kwaku iho ivoka thile wamaana kwapfo we, mira luvaha ni mcha kwapfo na kwakwa. ¹²Nimrumie - we ngewe akengoonyi kwakwa mnu avwie kwapfo. ¹³Nivefurie aendelea ikaa na inyi kimetha anji tashe ndima handu hapfo kighemi nika kipfungonyi vundu vwa injili. ¹⁴Mira thishighienyi ihira kindo kyokyoshe bila iirikiwa niwe. Nihire kwiyo kimetha kila kindo kicha kinahirika kwakunikulathimishire, mira kwaku kulefurie kwaka ikihira. ¹⁵Hangi kwaku aletanithirwe na iwe kwa ikenda, kivie kwio kimetha uikae humwi nawe telele. ¹⁶Kimetha aravahe mtumwa, mira kema he akele mtumwa tha mbwie weru, mnu kwakwa, na ikela mnu kwa pfo, hena mwiri na hena mndumi. ¹⁷Kole nkwanjiilagha mshirika umghuhie thafundu kuveni ghuhia inyi. ¹⁸Mira kole ahirire kyokyoshe kivichwa, hang'u nkamlavia kindo kyo ifuma kwakwa. Inyi Paulo, nuaandika kwa kuvoko kwakwa njeka: ¹⁹Inyi nakuliha. Mthagamba kwapfu ku nnakulavia maisha hapfo. ²⁰Iye weru, leka nipate inuliwa ya mndumi Yesu ifuma kwapfo: ngoo yakwa inuliwe hena Kristo. ²¹Nikaghira miirikilie ifwenene na utii wapfwo mnakuandikia nikimanya kwa hira hata na ikela ya fia rinakulomba. ²²Igheri iyoiyo chemba kyumba kya vaghenyi kwa ajili yakwa, kwaku nuna ririkana kwa iria maombo ghapfwo ku nacha ipfwo kwako mifiri ya haghwihi. ²³Epafr, mthoro mbwaa hena Kristo Yesu akyakuii kira, ²⁴Fundu Marko achighira, Aristarko, Dema, Luka, vahirindima hamwi na inyi. ²⁵Mbora ya Mdumi Yesu Kristo iikae na imwe hamwi na ngoo yapfwo. Amina.

Hebrews

Chapter 1

¹Magheri ghairie Ruva alechigaya na vakaka veru iiria manabii kando kangu na kwa njia nyingi. ²Mira hena mifirii fuke nayo, Ruva achigaya na ifwe iiria mwana, uya anivikie ave mreora findo vyoshe, na kwa iiria kwake niwe aumbie isanga. ³Mwana wakwe ni kilanga kya ngatho yakwe, tabia tofauti ya asili yakwe, kangu akyaendelea irumba findo fyoshe kwa kirero kya nguju takwe. Ekinamalie ielesha fivichwa, aleikee kivombo hena kiphumbi kyakwe ipho kaghu. ⁴Andeva mcha ikela malaika, vundi irina liya aliorie ni icha ikela irina yakwe. ⁵Ni kwa malaika ungaa alewahie irera, "Iwe ku mwana wakwa, ithanya nindeva papa wapho?" Na kangu, "Nava papa kwakwe, nawe ava mwana wakwa?" ⁶Kangu, igheri Ruva akinamuende mghirwa wakwe wevoka ithangenifi akarera, "Malaika voshe vya Ruva lathima vamtathie." ⁷Ihuthu malaika aghamba, "Uya afanyire malaika vakwe iva mbeho, na vahiri vakwe iva cheche ta moro." ⁸Mira ihusu mwana aghamba, "Kiphumbi kyapho ni kya mamlaka gha Ruva, ni gha telele na telele. ndhata ya vumangi wapho ni ndhata ya haki. ⁹Kundefura haki na ichukiwa ikondwa iamoro, hena icho Ruva wapho andekufia mafura ghenuliwa kuliko varoo." ¹⁰Kuya kale, Mndumi, alevikie msingi wa ithanga. Kaghu kwa Ruva ni ndima ya mavoko ghapho. ¹¹Tareka, mira iwe kwaendelea. Fyoshe fyalala tha nguvo. ¹²Kwatikoda koda tha ikoti, nato tabadilika tha nguvo. Mira iwe ku uya uya, na miaka yapho ikasieyo." ¹³Mira ni kwa malaika ungaa Ruva arerie maghari ghoshe, "Ikaa kuvoko kwakwa kwa kyumi mpaka ho handu naghevachemba vanzo vapho iva kiphumbi cha marende ghapho"? ¹⁴Ni amuilitha, malaika voshe sivo mbeho tirumiwe ivahirira na ivatunza vya vagheora ikira?

Chapter 2

¹Henaikyo nimithari futhongore mnu ivika hena fiya fuchue, kimacha funaghe vikwa mbarini kwa nafyo.²Ang'u kole mburi igaiwe mi malaika ni keni, na kila ikotha na ikondeka fichighuhia mariho, ³fwairima kwia itethia furami thare ikirwa li irwe? --ikirwa ngeyo yererawe ni Mndumi na ivonwa kweru ni vaya vauchue. ⁴Ruva nawe aurorere kwa maluvengo, firumo na kwa mihiro mirwe iha na haya na kwa zawadi ta mbeho mcha aghavie ifumana na ifura yakwe weweka. ⁵Ruva avikie we ithangayo yachecha ngeyo fufwalirera mburi takwe thinyi ya malaika. ⁶There kwio mndu mlive avonirwe handu halive akirera, "Mndu ni iki hata uirime imkumbuka? kana mwana wa mndu umtunze?" ⁷Kunamvika mndu ave mndu ikela malaika; kundemraa ngoki ya ngatho na shima. "Na kundemvika kaghu ya ndima ya mavoko ghapho. (Zingatia maneno haya hayapo katika nakala za kale.)" ⁸Kundevika kila kindo thinyi ya marende ghapho." Henaikyo Ruva andevika kila kindo thinyi ya mndu. Areghie kindo kyokyoshe ngecho kirake thinyi yakwe. Mira luvaha kwii fuvoni fundu kila kindo kindeva thinyi yakwe. ⁹Hata kwio fufwavona ngewe alechembiwe hena igheri thinyi ya ikela malaika -- Yesu, ngewe hena vandu vwelithwa vwari na kiphwa kyakwe anderawa ngoki ya ngatho na shima. Hena kwio luvaha kwa mbora ya Ruva, Yesu alethonja kiphwa vundu vwa kila mndu. ¹⁰Ni le sawa sawa Ruva, kwaku kila kindo kike kwa fundu vwakwe na iiria kwakwe, kimtarire avaende vana vengi hena ngatho na ku kimtarire avike hena ikia yavo uve utimirie iiria ilitwa vwathi vwake. ¹¹Kwaku imwe vavi uya achigimbika na vyaya vagimbikiwe voshe vafumie hena kifumie kimwi, Ruva. Henaikyo uya ngewe akyavagimbika kwa Ruva avoni we iraghwa ivailagha ndughu. ¹²Akyaghamba, ninatangatha rina yapho hena vandughu vakwa, ninaimba ikuhusu iwe ifuma voshi ya luvungano." ¹³Kangi aghamba, "Nairikilia hena iwe." Na kangi, lambua iha nike na vana ngevo Ruva anjinikie." ¹⁴Henaikyo kwaku vana voshe va Ryva vachi shiriki mwiri na ndhakami, kwio kwio na Yesu atumirie findo ifyo, kimacha iiria hena kiphwa airime imleghesha uya ngewe aghire nguju kaghu ya kiphwa ngewe shetani. ¹⁵Iki kive kwio kimacha avavike huru vaya voshe ngevo hena iovoha kiphwa vaikee igheri yavo yoshe hena vuthoro. ¹⁶Kwa kwari thi malaika avatashire vo. There kwio, akyavatasha mbare ya Abrahamu. ¹⁷Kwa kwio, kimtarire we ave tha mdughu wavo hena njia toshe, imacha airime iva kuhani mrwe aghire mbonea na mgherinda kitengo hena findu fya Ruva, na ku airime ighira nguju yereghea thambi teru. ¹⁸Kwa ku Yesu weka alighie vwari, na igheshwa, ana nguju yetasha vaya vakyaghesha.

Chapter 3

¹Hena icho, ndughu muelesherwe, vashirika va mwilagho wa kaghu kwa papa, mumdunganye Yesu, mrumwi na kuhani mvwe wa iiriki yeru. ²Nile mgheria kitengo kwa Ruva amwileghe, vundu Musa avie mrerinda kitengo hena nyumba yoshe ya Ruva. ³Kwa hija Yesu ataririwe eiva na heshima ndue ikela iya ya Musa, kwa uya akya agha achitaririwa aghire sheria ikela nyumba yoka. ⁴Kwa hija kila nyumba ichiaghwa ni mndu mlive, mira uya akya agha kila kindo ni Ruva. ⁵Ni keni Musa nighe mgheriakitengo tha mhiri hena nyumba yoshe ya Ruva, akifunya shuhuda mburi ya findo fya chererwa mifiri ichie. ⁶Mira Kristo ni mwana hena mghemkia wa nyumba ya Ruva. Ifwe fu nyumba yakwe kole fukavwarilia fia hena ikuamini na heshima yekuamini. ⁷Hena ikyo, ni tha vundu mbeho mcha achivera, "Kole ithayo ukaichwa sauti yakwe, ⁸kunaughasha moo wapcho iva mguma tha Wavaisraeli vundu vahirire hena ireka, igheri liya ya mighesho vake nyika. ⁹Huu ulikuwa wakati ambao papa zenu waliniasi kwa kunijaribu, na wakati, kwa miaka arobaini, waliona matendo yangu. ¹⁰Hena icho sinulithirwenyi ni mbare ii. Nileghambie, 'Wachireka kila igheri hena ngoo thavo, na vaichivo njia tavo. ¹¹Ni tha vundu niape hena ideng'a yakwa, vakaingievo hena inuliwa yakwa." ¹²Muve vaghelolea nicha kimecha hanagheghira ngoo nguji tereamini kwa umwi wenyu, ngoo taghenda kua na Ruva ake na moo. ¹³Badala yakwe mukumbutanye kila mfiri mughire ngwina netha ku umwi wenyu anahivwa iva mgumu ilembwa hena thambi. ¹⁴Kwa liya fundeva vamwi na Kristo fwavwarana na uthabiti weru kwa nzinya hena we ifumia hevokea mpaka hemalilia. ¹⁵Ifumana na mburi yo kiveniwe, kole isanya mukaihwa sauti yakwe munatighosha ngoo tenyu tive nguji, tha vundu Vaisraeli wahirive igheri yereka. ¹⁶Ni vakivo wamchue Ruva na ireka? Thilevoshevo vya Musa alevathongorie ifuma Misri? ¹⁷Ni vanga vya Ruva alevakathirikie miaka makumi ana? Thi hamwi na vaira vaghehira thambi, ngevo miiri yavo iphwie ilelee nyika? ¹⁸Ni vanga varighiriwe ni Ruva ku vacheingia vo hena kicha kyakwe, kole thivayavo varakyamwichwa. ¹⁹Tunaona kwamba hawakuweza kuingia katika raha yake kwa sababu ya kutokuamini.

Chapter 4

¹Henaikyo, mfwashighwa fuve kindokicha kimacha hanaghira hata umwi aghevoniwa ihera ifikia malaghano gheingia hena ighelema kwa Ruva. ²Heikyo fundeghira mburi njicha yehema kwa Ruva kireriwe kweru safundu Vaisraeli vavekenakyo mera mburi iravaghenje vaya ningevo vavekeho mira vakaherwa ighira miirikilie kwaikyo. ³Kwa ifwe, nfwemighira miirikilie ifwe nifwe nifwe mfwagheingia hena ighehema, fundu nkyarerwa, "Fundu niapie kwa iding'a lyakwa, Vakagheingie hena ighehema kwakwa." Aleghambia kwii kwaku ndima thoshe athichembie thivethirie idungia ivoka kwa ithanga. ⁴Ang'u emirera ihandu haghamba ihuthu mfiri wa mfungate, ruva alehemie mfiri wa mfungate, "Ruva alehemie mfiri wa mfungate henafyoshe afihire." ⁵Kangi amighamba, vakagheingie hena ighehema kwakwa. ⁶Henaikyo, idungia ihema lya Ruva ni qkibq vundu vwa vaya vagheingia na idunga Vaisraeli vengi valeichue mburi njicha yehema vandegheingia vo vundu vwairaichwa, ⁷Ruva alevikie he mfiri ungi wailaghwa, "Ithanya." We aleongerere mfiri u akinarere iiria Daudi ningewe arerie mifiri mingi baada ya fia, "Fireriwe ithanya kole mukaichwa irwi lyakwa muna vika ngoo thenyu iva nguji." ⁸Kole Yoshua avevanikie inuliwa, avegherera we mfiri ungi. ⁹Heikyo haghire mfiri we hema uvikiwe vundu vwa vandu va Ruva. ¹⁰Ang'u mgheingia ighehema kwa Ruva weweka ahemie vundu vwa miikalie yakwe safundu Ruva ahiriri we. ¹¹Henaikyo fughirenyi kulu kweingia hena ighehema, netha hanagheghira mghewa hena vuvichwa vahirire. ¹²Ang'u kirero kya Ruva kikei kangi kighire nguju kangi ni kikai ikela upanga luchivegha hoshe havi, kangi ughire ikela ipanga niyave gha kavi kavi kangi lyaokea na ighava nafsi, ngoo, na fiungo, na mafura ghake voshi yakwe. Kangi lichirima imanya maririkano na makusudi gha ngoo. ¹³Haghire kichemiwe kikuthughene hena kyamu kya Ruva. Badala yakwe, kila kindo ni kya keni na mitho ghaumvi ang'u fwaghefunya itoro. ¹⁴Baadaye hagheghira mghethongolea mrwe aingirie kaghu, Yesu Mwana wa Ruva, kwa idinda fuvwarilie miirikilie yeru. ¹⁵Kwaku furaghire mghefuthongolea mrwe arakyairima itikana naifwe hena findo fishokere we adeghiwe thaifwe mira we araghire thambi. ¹⁶Heikyo fughende kwa nguju hena kiphumbi kya kimangi kya mbora, heikyo fuivarie mbora na mbonea yafughenja igheri lyeshigha.

Chapter 5

¹Kwa ku kila kuhani mkuu athaghuriwe ifuma maghari ya vundu, athaghuriwe imkia handu havo hena findo fiftyaghendana na Ruva, kimacha airime ifunya handu hamwi zawadi na dhabihu kwa vundu vwa ndhune.

²Airima ikuhirija kwa vumboa na mafire na vangani kwa ku we na wee weka ajungulukiwe ni vushokeri. ³Hena fundu vya iki kintarire ifunya itathi fundu vwa ndhuna takwe thafundu ahirira ndhune ta vundu vengi. ⁴Na haghire mndu achiondoa shima ii kwa vundu vwakwe weka we..... ⁵Hata kristo akunikie shima weka we kwa ikuvika ku niwe kuhani mrwe, Therekwio, Ruva arerie hena we, "Ruva arerie hena we, "Iwe ku mwana wakwa, ithanya ndeva Papa wapho" ⁶Ni tha fundu arerie handu henga, "Iwe ku kuhani telele baada ya ukuhani wa Melkizedeki." ⁷Hena igheri yakwe kimwiri, alombie na ilombia, amlombie Ruva na mithori, kwa uya airima imkira hena kiphwa. Hena fundu vwa ikudua yakwe kwa Ruva, akaichwa. ⁸Hata ku nika mwana, akuloshere iichwa findo fimlithire vwathi. ⁹Akolosherwe na hena njia ii akava kwa kila mndu amwiirikilie ighira ikirwa ya telele, ¹⁰Kwa ithanguwa ni Ruva tha kuhani mkuu baada ya ikamba ya Melkizedeki. ¹¹Fughire fingi fyerera ihusu Yesu, mira ni kikuji ikivilia kwa ku imwe muvaleti veichwa. ¹²Hamwi na ku igheri li kilemuvaie iva valoshi bado haghire umuhimu wa mndu imulosa mafundisho gha kuvoka gha kirero kya Ruva. Mumwashigha maniva na thi kijo kikongomie kyo. ¹³Kwa ku wowoshe anywa mariva du, achiviriewe we mburi ya kitea, kwa ku bado ni mwana. ¹⁴Hena ughongo lungi, kijo kikongomie ni kya vundu vathima, vya ngevo fundu fwa ichivia yavo hena itatanya kitea na uvichwa vandelosha itambarua kicha na kivichwa.

Chapter 6

¹Kwaku fukaleka kia fulevilirue ivoka vundu vwa mburi ya Kristo, mfwashighwa ighira juhudi ighenda hena idinda, funavikahe mithingi yeungama ifuma hena ndima thirakei na miirikilie hena Ruva, ²nanga mithingi yeloshwa hena upatizo, na ivavikia mavoko, ifunywa hena kifwa, na inyanyiriwa ya telele. ³Nafwahira kwio kole Ruva akairikia. ⁴Kwakukirakave hee kwa vava valevonire kilanga ivoka, kwa vava valeonyie findo ficha fya kaghu kwa Ruva, nairikwa vave vamwi na mbeho mrwe. ⁵Na vava vathaghie vucha vwa kirero kya Ruva kwa nguju kwa igheri lichie, ⁶na kangi vakawa - kikavehekyo wawighira hena iungama. Ii ni kwalia vandenwighira mwana wa Ruva kando kavi kwa ngoo thavo vakimwika kindo kye shenjighia thararenyi. ⁷Kwalia mbai ighomorie mwera uwakava kando kengikengi kaghu yakwe na ikafunya fijo muhimu kwa ivo vahirire ndima hena mbai, vachinikwa mborere ifuma kwa Ruva. ⁸Mira kole iyaghira mifwa na mara, ighireheyo vuthuri ike hena hatari ye reghewa laana. Mwisho wakwe niokewa. ⁹Ingawa mfwarera kwii vambwie fuvafulie mfwawishishiwa ni findo findo ficha mfyamuhuthu imwe na findo mfyahuthu ikirwa. ¹⁰Kwaku Ruva there mmbichwa hata aivae ndima yenyu kwaimufura vundu vwa irina lyakwe, muvahiririe vagheirikilia heikyo mweeke hena ivahirira. ¹¹Nafughire ngwina nicha ku kila umvi wenyu airime irora bidii iya iya mpaka mwisho kwa nguju. ¹²Mfwashigua fwe muve valethi, mira muve vagheivaria vava vavikie kyathe vundu vwa miirikilie na irimilia. ¹³Henaikyo Ruva akinamnike Abrahamu kyathe, aleapie kwa ngoo yakwe, kwaku areleapie kwa ungi wowoshe kwa wia mrwe imkela we. ¹⁴Aleghambie ku keni nakubariki, kangi nauongera mbare yafwo zaidi. ¹⁵Hena irira lyi, Abrahamu alenikiwe kia alevirue hena kyathe, baada yevera kwa irimilia. ¹⁶Kwalia vandu vachiapa wia ningemrwe ivakela vo, na kwavo imalia ilwa lyoshe niiapa kwaiirimisha. ¹⁷Luva akinagheamue irora kwa ukeni vuundu vwa vagherikwa kyathe kwavuchibadilishwa, aleirikilie kwa iapa. ¹⁸Alefanyire kwio kwa findo fivi firachiva ivuthwa hena ifwo Ruva airima we irera mongo, ifwe furichililie itunzwa fupate iwichiriwa ngoo ivwarilia kwa nguju mirikilie iya livikiwe mothia yeru. ¹⁹Fuure nguju tha nanga iya ikongome iyategemea ngoo theru, ngiyu iyaingia voshi bwariga ya pazia. ²⁰Yesu aleingirie kibare tha mghethongolea weru akinahirike mghethongolea mrwe telele hena utaratibu lwa Melkizedeki.

Chapter 7

¹Kileke kwii ku Melkizedeki, mangi a Salemu, kuhani wa Ruva wa kaghu alethengene na Abrahamu akifuma ighevwa gha va mangi na imbariki. ²Abrahamu alemnikie ifungu ya ikumi ya vindo fyoshe alefitekie. Irina yakwe "Melkizedeki" mana yakwe ni "mangi wa haki" kangi "mangi wa Salemu" mana yakwe ni "mangi wa mborere." ³Aghire ndiewe, aghire maewe, aghire vamghiri ewe wala aghire mwanzo nanga mwisho wa maisha yakwe. Badala yakwe areghue ku ni kuhani wa telele tha mwana wa Ruva. ⁴Luvaha ririkana fundu mndu u nighe mrwe. Mghefughira weru Abrahamu alemnikie ifungu ya ikumi ya findo ficha alefiondorie hena fira. ⁵Na kididi mbare ya valawi valeghuhirie ofithi yo ya vukuhani valeghire amri ifumie hena sheria yevunganya ifungu ya ikumi ifuma kwa vandu ambavo ni Vaisraeli vyarwee hamwii naku navo ni mbare ya Abrahamu. ⁶Mira Melkizedeki, therele wa mbare ifumie kwa Valawi, aleghuhirie ifungu ya ikumi ifuma kwa Abrahamu, na imbariki ngewe aleghire ahadi. ⁷Iho kyaleghwakyo ku mndu mdu achibarikiwa ni mrwe. ⁸Kwa mburi ii mndu akyaghuha ifungu ya ikumi hana mfiri apfwa mira kwa ughongo lungi mndu alenikiwe ifungu ya ikumi ni Abrahamu kyelethwa ku aekei. ⁹Kwa fundu mgayo ukei ni ku Lawi alenikiwe ifungu ya ikumi, pia nawe alifunyire ifungu ya ikumi kwa Abrahamu, ¹⁰kwa ku Lawi aleke hena viti vya ndie Abrahamu igheri Melkizedeki alethengene na Abrahamu. ¹¹Luvaha kole ukamilifu luleirimikie iiria ukuhani lwa Lawi, (hena ikyo thinyi yakwe vandu vachighuhia sheria), haleghire haja njikihe kwa kuhani ungi baada ya ukuhani uya wa Melkizedeki, na thi ilaghiwayo baada ya mpango uya wa Haruni? ¹²Hena ikyo vukuhani vukighaluka na sheria nayo ni lathima ighaluke. ¹³Kwa umwi ambaye findo vilekeriwe ihuthu ikabila lingi, ifuma kwakwe haghireho alehudumie hena mathababu. ¹⁴Luvaha ni wathi ku mfumwa weru alefumie hena Yuda, mbare eyo Musa araleirerie hena makuhani. ¹⁵Na ifi fuarera ni wathi ku kuhani ungi afumia kwa mfano uya wa Melkizedeki. ¹⁶Kuhani u msha thi uya andeva kuhani hena mthingi wa sheria tiahuthu mbare ya mndu, mira ni mthingi wa nguju ya maisha gharairima ikondeka. ¹⁷Hena ikyo maandiko ghakyashuhudia imhuthu we: "Iwe ku kuhani telele baada ya uya wa Melkizedeki." ¹⁸Kwa ku amri ilethongorie ilevikiwe mbarinyi vundu vywa ku ileghire ngujuyo, na ilechiva yo. ¹⁹Hena ikyo sheria yo ilehirire kyokyoshe kikamilikieyo mira haleghire ujathiri mcha na henatho fulechimu ivaria Ruva mpaka havwihi. ²⁰Na ujathirilo mcha lulefumirie lo bila igayiya kiapo, hena ili makuhani vengi valeondorie kiapo kyokyoshevo. ²¹Mira Ruva aleravie akirera imhuthu Yesu, "Mfumwa anderava ku akaghalute mawatho ghakwe we ku iwe ku kuhani telele." ²²Hena ili Yesu kangi achie igheva thamana ya ipatano icha. ²³Kwa hakika kipfwa kichiringilia makuhani ikaa telele. Ii niyo thababu ku makuhani vengi, umwi baada ya ungi valechie. ²⁴Mira kwaku Yesu we achi ishi telele lee, vukuhani vwakwe vuchighalukalo. ²⁵Hena ikyo we pia airima ikamilisha pere ivakira vava vakyamuivaria Ruva hena we, kwaku we achi ishi telele na ilomba vundu vwavo. ²⁶Hena ikyo fuashighwa fughire kuhani wa mbare ii. Araghire nzune, aelie, avikiwe kua na vaghire nzune na ake kaghu ikela ipfo kaghu. ²⁷We aleghire haja we tha makuhani varwe ku kila mfiri afunye itathi kwanza ya nzune takwe weka niho anafunye itathi ya nzune ta vandu. Alehirire kyo kamwi du kwa voshe akinakufunye we weka. ²⁸Kwa sheria vachithaghuliwa vandu vyashokere iva makuhani varwe, mira kwa kirero kya kiravo kilechie baada ya sheria alemthaghurie mrana alefanyirwe iva akamilikie telele.

Chapter 8

¹Luvaha kindo fuarera ni iki: fughire kuhani mrwe ake kirombo kuvoko kwa kumndumi kwa kipfumbi kya kifumwa ipfhw kaghu. ²We ni mhiri ndima wa ipfhw haelie, ihema ya keni ambayo mfumwa alivikie na thi mndu wowoshe wepfwa we. ³Kwa ku kuhani mrwe achivikwa kimetha afunye matathi na thabibu, na we ni lathima ku aghire nawe kyakwe weka kyefunya. ⁴Mira kole Kristo aleke kaghu ya ithanga, we aveva kuhani thaidi ya iho we. Kwaku valeke vava valechifunya matathi ianana na sheria. ⁵Valechihudumi kindo ambakyo nile picha na mshe wa findo fya ipfho kaghu, thafundu Musa aleghashiriwe ni Ruva igheri aleghashigha iagha ihema ku uchembe kila kindo kwio kwio fundu kurorerwe kaghu mlimenyi. ⁶Mira luvaha Kristo andeghuhia huduma njicha ikela kwaku we kangi ni mghepatanisha wa iaghano icha ambayo lindemidindishwa kwa ahadi njicha. ⁷Hena ikyo lee, kole iaghano yevoka liralepungurie haveghiraho haja yekasha yakavi. ⁸Kwa ku igheri Ruva akinagundue makotha kwa vandu aleghambie lee, "Lambua, hana mifiri yacha, igheri na chechemba iaghano isha na nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda. ⁹Likacheve tha lia nilevikie na vandie vavo mfiri nilevaondorie na kuvoko ivafunya hena ithanga ya Misri. Kwaku valeghendievo hena iaghano yakwa, nanyi thileva vatharienyihe. ¹⁰Ruva eghamba ku ili niyo iaghano yakwa nachevika na nyumba ya Israeli baada ya mifiriyo, ku 'Nativika sheria takwa hena maririkano ghavo na natiandika ngoonyi kwavo. Nava Ruva wavo navo vava vandu vakwa. ¹¹Vachefundishana hevo kila mndu na urwee na kila mndu na wavo ighamba ku, "Mmanyeye mfumwa," Kwio voshe vanjimanya idungia mdu mpaka mrwe wavo. ¹²Hena ikyo navarora rehema takwa hena mihiro yavo therele ya haki, na thateti kumbuka henyi nzune tavo. ¹³Kwa ighamba "Thya," andelighaluta lia yevoka ku lilalie lali. Na lia andelighamba ku lindelala lali like havihi na ireka.

Chapter 9

¹Luvaha hata ndaghano ya kuvoka ileghine handu ha mtatho iha ithangenyi na mihirire yakwe. ²Ang'u hena nyumba ya mtatho haleghire kyumba kivikiwe, kyumba kya bwan'ga halechiilawa handu hecha, hena handuho haleghire mnara wa kilanga, metha na mikate yerora. ³Na nyuma ya ikunya lya kari haleghire kyumba kingi, haleileghwe handu hecha mnu. ⁴Haleghire handu hetathia hathahabu yefukijira ubani. Na haleghire ithanduku lya mma, lileaghiwe na thahabu du. Voshi yakwe haleghire bakuli ya thahabu ioure mana, ndata ya Haruni ivukie mara, na mbao thia tha mawe gha ndaghano. ⁵Kaghu ya ithandungu lya ndaghano fani ya maserafi marwe vashikirie makungo ghavo mothia ya kifyumbi kyechembeana, an'gu kwa luva ikirerea kwa ukeni. ⁶Baada ya findofyo ivikwa nicha, maghetatha valechiingia hena kyumba kya bwang'a handu hethangania na ifunya huduma thavo. ⁷Mera mghetatha mrwe avechiingia kyumba kya kavi kyoka kila mwaka, na haraghire ileka ifunya ito ya Ruva vundu vwake du, nathambi tha vandu vathihirire kwa iramanya. ⁸Mbeho mcha akyashuhudia kwiyo, irira lyahandu harwe mnu hanavikwa mwajiho kwalia ikunya lyia lyevoka limki. ⁹Iki ni kielelezo kya igheri lya luvaha. Vyoshe ni zawadi na ito ya Ruva ningefyo nfyafunya thamiri kwa mghetatha. ¹⁰Na fijo na fyenywa fyoka vithanganyirwe hena utaratibu lywefathia na iela. Fyoshe nile utaratibu lywa kimwiri filevikiwe kimacha iche sheria njicha. iyaghevikwa handu hakwe. ¹¹Kristo alechie tha mghetatha mnwe wa findo ficha ningefwo fichie. iiria vurwe na vucha vwa handu hethangania harachemiwe kwa mavoko gha vandu, there vaithangali alivumbie. ¹²Thile kwa damu ya mburiyo na ngache, mira nive kwa damu yakwe Kristo aleingirie handu hethangania kwakila mwaka kamwi, naifuhakikishia ikirwa lyeru lya telele. ¹³Kole kwa damu ya mburi na njaghu naikutiwa maifughangache hena vovaraeli valetengiwe kwa Ruva na ivika miri yavo ive micha, ¹⁴Mira nikicha mnu damu ya Kristo ningeyo iiria mbeho wa telele alekuvikie weka bila thambi yoyoshe kwa Ruva, ithambwa ngoo theru ifuma miikalie ifwie imhirira Ruva akei? ¹⁵Henaikyo, Kristo ni mgherumva kwa ndaghano njisha. Ii niyo mana kifwa kivareghie hena ndaghano ya kuvoka ifuma hena mwandu wa thambi thavo, kimacha voshe vaileghwe ni Ruva vairima iondoa ndaghano na urithi lwavo lwa telele. ¹⁶Kole haghire ndaghano iyaika, rimi thari ithibitishwe kwa kifwa kya mndu akihirire. ¹⁷Ang'u ndaghano lichighira nguju handu hachifumia kifwa, ang'u haghire nguju ho igheri mghelihira akiva akei. ¹⁸Hata kwiyo ndaghano iya yakuvoka ilevikiwe kigheri haraghire damu. ¹⁹Igheri Musa akyafunya sheria kwa vandu voshe, aleondorie damu ya ng'umbe na mburi, handu hamwi na mringa, kitambaa kirotome, na hisopo, na ivakunyia gombo lyoka na vandu voshe. ²⁰Kangi alererie, ii ni damu ya ndaghano ningeyo Ruva avanikie sheria kwavo. ²¹Hena ughongo iloilo alekunyirie damu kaghu ya handu hethangania na vyomio vyoshe fivetumikie hena itatha lya mghethongolea mrwe. ²²Na iunana na sheria, kila kindo nkyale eleshwa kwa damu. Kole haraghira ikuta nzakami haghire ireghewa ho. ²³Heikyo riveku findo fyoshe fya kaghu kwa Ruva rimithari fieleshwe kwa ito ya vanyama. Hata kwiyo, findo fya kaghu kwa Ruva filechishighwa fithambwe kwa ito like nicha. ²⁴Ang'u Kristo aingiriewe handu hecha mnu hachemiwe na mavoko, ningeyo kindo halithi. Badala yakwe aleingirie hena kwaruva weka, handu ngeho ake mothia ya kyamu kya Ruvu vundu vweru. ²⁵Aingirie we vundu vwefunya itathi vundu vwake mifiri yoshe, thafundu achihira mgetatha mrwe, wia achiingia handu haelie mwaka kwa mwaka, hamwi na nzakami ya ungi, ²⁶kole ikyo nile keni, kivera kwakwe ilithwa vwasi kando thana, idungia ivoka lya ithanga. Mira luvaha ni kando kamwi hadi mwisho wa miaka irughulirue ivutha thambi kwa ito yakwe weka. ²⁷Fundu kikei kila mndu afwe kando kamwi na baada ya iho haghecha milaho, ²⁸nikwiyo kwiyo Kristo nawe alefunyirwe kando kamwi naivutha thambi tha vengi, aghefumia kakavi, thi kwa vundu vwekirwa kwavaya vagemvera kwa thaburi.

Chapter 10

¹Kwa liya sheria ni kinje kya mburi njicha tichiye, there tiya njeni. Sheria nanga ikairimeyo nanga ibhika bhaya ngebho bhaa mthogele Rubha kwa njia ya kileko tiyatiya ningetobhaghetathisha mwaka kwa mwaka. ²Kana kibhungi kileko kiya ngeto tigheirimato ihema ifunywa? Kwa kipimo kyo bhagheterebha bhakibha bhatambiwe kamwi, bhagheirima bhoighira imanya kikelele thambi. ³Mirakyo hena kileko kyo haghireho ikumbuka thambi tihirirwe mwaka baada ya mwaka. ⁴Henaikyo kyairimakyo ibha kwa ndhakamiya njaghu na mburi itibhuta thambi. ⁵Igheri Kristo akinache ithangenyi, alereriye, "Mundebhona mwe macha ghefunya itathi kana kileko, kole there kwiyo mukabhika mwiri bhundu bhwakwa. ⁶Mundeghebhura kicha hena itathi yoshe likaokewa hena itathi kwa bhundu thambi. ⁷Mira nikarera loleaha, "niyafihira kwa ifura yapfwo, Rubha thafundu kiandikiwe ihuthiana na inyi hena gombo." ⁸Aghererie fundu kikereriwe ihokaghu: "Muchue kichamwe kileko na itathi yeokewa bhundu bhwa thambi wala kuraichwe kicha, bhoshi yakwe" kileko kiyafunywa ianana na sheria. ⁹Kangi alererie, njilolea nikahe hira Imfura (Rubha) yapfwo, Abhikiwe mbarinyi kwa taratibu ta iho ibhoka kimacha ibhikia ngujuti ya ta kabhi. ¹⁰Hena taratibu ta kabhi fembhikwa kua na Rubha kwaifura yakwe iiria ikufunya hena mwiri wa Yesu Kristo kandoka mwi kwaigheri yoshe. ¹¹Nikeni, kila mtathi achimka achimka kwa huduma mfiri kwa mfiri akifunya itathi liyaliya ngeyo kwa fyofyoshe kighebha kyo itibhuta thambi. ¹²Mirakyo Kristo akina funye itathi kando karawi kwa thambi telele yoshe agheikee kubhoko kwa kumrumi kwa Rubha, ¹³akibhera mpaka bha bhichwa bhakwe bhabhikwembai naighaluwa kipfumbi bhundu bhwa marende ghakwe. ¹⁴Kwa liya kwa njia ya itathi limwi abhakamili shire telele bhaya ngebho bhatengiwe kwa Rubha. ¹⁵Na mghehomcha aki ya kurora kweru, kwalia kimro alereriye, ¹⁶"Li ni ndaghano nalibhika hamwi nabho baada ya mifiriyo; Rubha areriye: natibhika sheria takwa bhoshi yangoo tabho kangi natiandika hena akilitabho." ¹⁷Kangi akarera, bhatikumbuha hebha thambi (tabho) na mburi tabho na mihiro yabho ipfwiye". ¹⁸Lubhaha handu haghire iregheya kwa ibha, haghive heho itathi yoyoshe bhundu wa thambi. ¹⁹Henaikyo, bheru, fughire nguju teingiya handu haeliye ikela kwa ndhakamiya Yesu. ²⁰Kwiyo ni njiga ngeyo airughuliye bhundu bweru, kwa njia ya mwiri wakwemsha na ukei ikiyairi ya hena ipathiya. ²¹Na kwaliya fughire mtathi mrwe kaghu ya nyumba ya Rubha, ²²na fumthogeliye na mbeho wa kweri hena utimilifu wa uhakika wa miirikeliye fuhighira ngoo tinyinyithirwe kicha hena ikondwa maririkano na ibha na miiri ye yeru ithambiwe kwa mringa ueliye. ²³Bathi na fubhwarilie kwa idindisha hena iungamo ye rimiliya itumani yeru, bila yeghaluka, kwa liya Rubha afuahidie niwakeni. ²⁴Na futhike iririkana fundu fywa mbhikia ikuji kila umwi ifura nihirire micha. ²⁵Na funaleka iikaa ikubhunganya hamwi tha fundu bhachi hira bhengi. Kibhungi kyakwe ibhikiana nguju kila umwi ikela ikela, tha fudu mubhoni mfiri uke hawihi. ²⁶Kole fukahira tiri iendelea ihira findo fibhichwa fukina inghuhiye elimu ya ukweri, kileko kingi thambi ikareghweyo he. ²⁷Kibhungi kyakwe, haghire ibhonikana lingi ye nyanyiriwa (yetisha) kangisha na bhukai bhera moro ngetho wabhateketetha bhaghe kabhana bha Rubha. ²⁸Wowoshe uya aileghie sheria ya Musa, achipfwa bila mbonea mothiya bhaghe mkia bhabhi bhabhonire kana bhararu. ²⁹Ni bhurwe mawi bhukelele anyanyiriwa ukiririkana kiyamshi gha kila umwi ngewe abereshere mrana wa Rubha - wowoshe ririye airinie imkonda mbeho wa mborere? ³⁰Henaikyo fuichi umwingewe areriyo fuichi umwingewe areriye, ilihira kwakova. Naliha na kangi, "Rubha amunyanyiria bhandu bhakwe." ³¹Nikindo kyeobhosha mndu ighwiya hena mabhoko gha Rubha akei! ³²Mirakyo mukumbuke mifiri iiriye, ibhikiwa kilanga kwenyu, mkikwiya ithanga irimiliya ibhabhiwa ikai. ³³Mughebhikiwe ihwaji he ihangia ye imbilia na bwathi, na mugheke hamwi na bhaya bhairiliye mabwathi tha igho. ³⁴Kwa liya mugheghire ngoo ya huruma kwa ibho bhaghebhie bhaghepfungwa, na mukaondoa kwa ifurahiwa adhabu (yemkia) urithii wenyu, mkimanya imwe mwaka mleghe urithi mcha na waigheri yatelele. ³⁵Henaikyo munakumba ujathiri wenyu, ughire thawadi njirwe. ³⁶Kwalia muashigha irimiliya, kimetha iku muirime ighuhiya ngekyo Rubha akiahidie, ikinabhe mundeghahira kikundire kyakwe. ³⁷Kwalia igheri ya kala kadu, umwi aghecha, acha keni na akachelewe we. ³⁸Aghire haki wakwa aishi kwa miirikiliye, kole abhwianyuma, thikaichwekicha nawe." ³⁹Mirakyo ifwe thitha bhaya bhaabwia nyuma kwa ilolea. Kibhungi kyakwe, ifwe ni bhengi ya bhayafughire miiriliye yetibhuta ngoo teru.

Chapter 11

¹Luvaha miirikilie aghire mndu igheri akyatithamia kindo kyokyoshe bila iovoha. Ni hakika ya kindo ambakyo kinavoniwakyo. ²Kwa thababu ii ni vakakaveru valemanyakie kwa miirilie yavo. ³Kwa miirikilie fuichiku ithanga lilerumbiwe kwa iamoro ya Ruva, ili kukiya kikyavokana ku kichembibwekyo ifumana na findo ambavyo filechivonekana. ⁴Ilekeku ni kwa thababu ya miirikilie ku Habili alimtolea Ruva itasthi livie kuliko fundu ahirire Kaini. Ilekeku ni kwa thababu ii ku aletumbishirwe ku ni aghire haki. Ruva alemthifirie kwa thababu ya thawadi aendie. Kwa thababu iyo, Habili bado akyarera, ingawa apfwie. ⁵Ilikuwa ni kwa miirikilie ku Enoko aleondoriwe kaghu na avonirewe amauti. "Havonikenewe, Kwa thababu Ruva alemuondorie" Kwa vile ilereriwe juu yakwe ku alemfurahirishe Ruva kabla yeondolewa kaghu. ⁶Haraghire miirikilie kyavakyo imfurahisha Ruva, kwakuwa akyacha kwa Ruva ni lathima aamini ku Ruva anaishi na kwamba achivaniha thawadi vava vamshigha. ⁷Ilekeku ni hwa miirikilie ku Nuhu, akiva arungiwe ni Ruva ihuthiana na mambo ambagho ghalevone kenegho, kwa heshima ya kiruva alechembie ibweta kwa ajili ye okoa familia yakwe. Kwa ihira kwio alihukumu ithanga na akova mrithi wa kweli ambaye achiicha iiria miirikilie. ⁸Ilekeku ni kwa miirikilie ku Ibrahimu, akinailaghwie aliichwa na ighenda handu ambaho alepathirwe ipokea tha urithi. Alefumie bila imanya handu haki alekyaghenda. ⁹Nilehwa miirikilie ku aliishi hena ithanga ya ahadi tha mghenyi. Aleishie hena mahema hamwi na Isaka na Yakobo, varithi varwee wa ahadi iya iya. ¹⁰Iii ni kwa thababu aletithamirie iupata mji ambao alujeubuni na iu agha aveeva ni Ruva. ¹¹Ilikuwa ni kwa miirikilie ku Ibrahimu, na Sara weweka, vapokerie nguju yetunga mimba ingawa valekurie mnu, kwa kuwa valemvonire Ruva iva mwaminifu, ambaye aliwaahidia mtoto wa kiume. ¹²Kwa kwiyo pia ifuma hwa mndu umwi ambaye alekaribirie ipfwa valeghiriwe vana venga varatarika. Nilevengi tha ndondo tha angani na vengitha mbeu tha mchana wa bahari mji. ¹³Iva voshe valepfwie hena miirikilie haraghire ipokea ahadi. Isipokuwa vakiva vathivonire na ithikaribisha kwa kuva, valekurie nile vaghenyi na vagheira kaghu ya ithanga. ¹⁴Kwa vava vachirera findo sa ifi vachivika bayana ku vakya shigha ithanga yavo voka. ¹⁵Kwa kweli, kole vavekya fikiria ithanga vafumie, vaveeghira nafathi ye vwia. ¹⁶Mira fundu ikei, vakiya tamani ithanga icha ambayo ni ya kiruva. Kwa hwiyo Ruva achivonawe irawa iilaghwa Ruva wavo, kwaku atayarishie mji kwa ajili yavo. ¹⁷Ilikuwa ni kwa miirikilie ku Ibrahimu baada ya ijaribiwa, alimtoa Isaka. Niwe, ambaye alepokkerie kwa furaha ahadi, alemfunyire na wanawe wa pekee, ¹⁸ambaye kaghu yakwa ilereriwe, "Kutoka kwa Isaka uzao wako utaitwa." ¹⁹Ibrahimu aleichi ku Ruva aleghire uwetho we mfufua Isaka ifuma hena vapfu, na kwa irera kwa lugha ya mafumbo alimpokea. ²⁰Nile kwa miirikilie ku Isaka alimbariki Yakobo na Esau ihuthu mamba yajayo. ²¹Ilekeku ni kwa miirikilie ku Yakobo akiva hena hali ya pfwa alefunyire mborere kila umwi wa vana va Yusufu. Yakobo akalomba akiva kaghu ya ndhata yakwe. ²²Ilekeku ni kwa miirikilie ku Yusufu igheri yakwe ya mwisho likinkaribie alenenie ihusu ifuma ya vana va Israel Misri na akavaagitha vaondue hamwe navo maghua ghakwe. ²³Ilekeku ni kwa miirikilie ku Musa, akinaghirwe, alethughenwe kwa miiri iratu na vaghevaghira kwa thababu valemvonire ku ni kivocha mcha, na vakangashirwevo ni iamoro ya mfumwa. ²⁴Ilekeku ni kwa miirikilie ku Musa, akinave mndu mthima, aleleghie iilaghwa mwana wa mpfu wa Farao. ²⁵Kivungi kyakwe, alethaghurie ishirihi matetho hamwi na vandu va Ruva kivungi kye furahia anatha thambi kwa muda mwacha. ²⁶Alefikirie irawa ye ivaria Kristo ni vuthuri vurwe ikela hathina tha Misri kwa ku alekethene hena kitonga kya igheri ya mothia. ²⁷Ilekeku ni hwa miirikilie ku Musa alefumie Misri. Aleovohiewe iding'a ya mangi hwaku aleghire ujathiri welolea arachi vonekana. ²⁸Ilekeku ni hwa miirikilie ku aleivwere pasaka na inyinyiria ndhakami, ku mghekonda wa mgheghirwa wa kuvoka anairima ivabalia vagheghirwa va kuvoka va kyumi va Vaisrael. ²⁹Ilekeku ni kwa miirikilie ku valeirie hena bahari ya shamu tha hena ithanga liraghire mringa. Igheri va Misri vakinaghere iira, valetumbukirie. ³⁰Ilekeku ni kwa miirikilie ku urigho wa Yeriko ulewie mbai baada ye junguluka kwa mifiri saba. ³¹Ilekeku ni kwa miirikilie ku Rahabu uya mghehuhumba arekiewe hamwi va vava there vatiifu, kwa thababu alevapokerie vapelelethi na ivavika thalama. ³²Na nighambe iki ikelesha? Maana igheri liyatoshayo ielethera findo fya Gideoni, Barak, Samsoni, Yeftha, Daudi, Samwel na tha varoti, ³³ambavo iiria miirikilie valekelele vumangi, valehirire keni na vakapokea ahadi. Valetuurie miumu ya simba, ³⁴valevwaghie nguju ya moro, valekwepie kiro kya upanga, valekirirwe ifuma hena mavuaji, nile mashujaa vitenyi na valethababishire majeshi vaghenyi iricha. ³⁵Vaka valepokerie vandu vavo vapfwie kwa njia ya ufufuo. Vengi valeteserwe, bila iirikia ilekwa huru kimada vairima ipata uthoefu wa ufufuo mcha thaidi. ³⁶Vengi valeteserwe kwa ibereshwa, na ikavwa nbhata, naam, hata ipfungwa gerezanyi. ³⁷Valekaviwe mawe. Valeveghiwe firumbue kwa mithumeno. Valevwaghiwe kwa ipua. Valeghendie kwa ngothi nthu magonji na ngothi nthu mburi na valeghire kindo vo, vakiendelea hena ivaviwa na vakihirirwa findo fivichwa thakenyi, milimenyi, mapangonyi na hena malomi aridhinyi ³⁸(ambayo ithanga lilestahiliyo ikaa nafyo), vakijunguluka junguluka thakenyi, milimenyi, mapangonyi na hena malomi amdhinyi.

³⁹Kwaliya vandu voshe iva valeirikiliwe ni Ruva kwa sababu ya miirikilie yavo vapokerievo ahadi. ⁴⁰Ruva alethongorie ifunika kindo kicha, kubila ifwe vaveeirimavo ikamilishwa.

Chapter 12

¹Henaikyo kwaku fujungulukiwe ni ilwi irwe lya vaghemkia, na fukumbe kila kindo kifu lemerie hamwi na thambi ifujungulukie kwa hawihi. Furiche kwa ivera hena iverana ghavikiwe mothia yeru. ²Mitho gheru ghamlolie Yesu, adungishire namghetimitha miikikilie yeru, vundu vwenuliwa alevikiwe mothia yakwe, alerimilirie mthalaba, akidaha irawa lakwe, na akaikaa kirombo, kuvoko kwa kumdumi hena kifwumbi kya vurwe kya Ruva. ³Mira mumririkane we arimilirie firero vye chukitha kwa vaghire thambi, vundu vwakwe weka kimacha munghechoka mukaghecha mukafwiwa ni ngoo thenyu. ⁴Munataabika na ilya vwasi mwe vundu vwa thambi handu hefunya nzakami. ⁵Ang'u mundeivaa inikwa ngoo ngeyo iya muendie iva thavana va kyuni: "Mwanakwa kunaondoa kwa fia ivwiliwa ni mnduni wala kunavwia na nyuma mkwachembwe niwe." ⁶Kwalia mndumi achiwiha mndu wowoshe amfurie, na mtenya mwana wowoshe amwiirikilie. ⁷Rimiha mighesho thaayewiliwa Ruva achianga naifwe fundu achiangana na vana, ni mwana unga ndiye arachimvwilia? ⁸Mira kole haraghire ivwiliwa, ifwe voshe fuchishiriki ifwe fuharaka na vana vakwe. ⁹Vundu vwa fyoshe fulekena na vandio veru kiithanga na ifutoghotea na fulechivaichwa. Luvaha lee nkyashighwa imwichwa papa wa ngoo na ikia? ¹⁰Kwa ukeni vandio veru vale fukondie kwa magheri mengi fundu kilevoniwe ku ni keni kwavo, mera Ruva achifukava kwa faida yeru netha fuikae nawe hena vurwe vwakwe. ¹¹Haghire ikafwa linulirie kwa igheri liho. Hachighira ivaviwa. Hata kwiyo hachighirwa ndunda ya kicha ya miikalie micha kwavaya valoshewe. ¹²Heikyo vuthirenyi mavoko ghenyu ghachokie na ivika ndi thenyu thichokie, thive thighire nguju; ¹³gholenyi iira lya tuva thenyu, kimacha wowoshe ashokere akaghenda ighereka we mira airime ikirwa. ¹⁴Fuivarie mborere ya vandu voshe, na pia vicha there ikyo haghire aghemvona mndumiho. ¹⁵Muve vaminifu kimaha hanaghira aghevikwa kuwa na mborere ya Ruva, naku hanaghecha iding'a lyaghefumia naienda vwasi naii lilisha vengi. ¹⁶Lolienyi ku haghire fivichwaho kana arachihira fivichwa tha Esau, vundu vwa kyo kimwidu akanikia keni yakwe yeghirirwa. ¹⁷Kwaku muichi luva, akishigha inikwa mborere, aleleghiwe kwalia ralevonire igheri lye tubu hamwi na papa wakwe, hata ingawa alekashire kwa mithori. ¹⁸Kwakumurachie hena mlima uwairima ivwara, mlima uwaaka moro, mma itenyika ngoo na mkuta. ¹⁹Muchie mwe kwa irwi lya farumbeta kana firero fyafumana na irwi, ningekyo kithababishire kila mgheichwa analomba kirero kyokyoshe irerwa kwavo. ²⁰Kwa lia varandeirima irimili kia ngekyo kiirikiliwe: "Kole hata mnyama avwere hena mlima nimithari akavwe kwa mawe." ²¹Kyeo vosha akirerie kwa Musa, niovohie na idedema. ²²Mira muchie hena mlima Sayuni hena mri wa Ruva wa keni, Yerusalemu yaifwo kaghu, na kwa malaika fiku ikumi vakya sherehekea. ²³Muchie hena ibumba lya vagheghirwa vevoka voshe vaingirirwe kaghu kwa Ruva mchili wa voshe, kwa ngoo tha vayelesherwe vairikiliwe. ²⁴Muchie kwa Yesu mghepatanisha ndaghano njisha, na kwa nzakami ikutiriwe ningeyo ichirire ficha ikela nzakami ya Habili. ²⁵Lolea kunaghemlegha umwi wa vagherera. Kwaku kole vagherwerwe wiya vamleghie umwi avakanyire ithanganye, kwaukeni fukakie fwe kole fuka ghalukia kuwa kwa wia akyafurunga ifuma kaghu. ²⁶Kwa kigheri kyo irwi lyakwe lilededemishire ithanga. Mira luvaha afuahidie na irera, "Na igheri lingi thikadedemeshe ithanga lyoka, mira na kaghu." ²⁷Firero fi kando kamwi he iyarora ivuthwa kwa findo fia vichidede mesha, kwii ni, findo fia vivumbiwa kamacha findo fia virakyadedemeshwa virewe. ²⁸Henaikyo fuondue vumangi vurachidedemeshwa, funuliwe hena vundu vwe mtatha Ruva kwaiirikia handu na inyenyekea hena vurwe. ²⁹Kwalia Ruva weru ni moro uchi lya.

Chapter 13

¹Bathi ifurana na wenyu lighoke. ²Muna ibhaa ighuhia bhaghenyi maana ibhika kwio bhengi bhachighuhia malaika bila imanya. ³Mumanye bhoshe bhake kipfungonyi fugheke nabho handu hamwi nakole miri yenyu ighehiririwe thabho. ⁴Heicho mlondolo uheshimiwe ni bhoshe na kiraro cha mlondolo kiele ni cha ang'u Rubha abha nyinyina bhaasherati na bhazinzi. ⁵Bathi irira yenyu ya mifiri libhe mwaji hena ifura petha mubhe mwairikia findo mughire, ang'u Rubha weka arerie, "Iha mulekanyi, kabitha wala imuibha." ⁶Heicho furithike ili furere kwa nguju, "Mudumi ni mghenja thaobhohanyi. Mndu airima injibhika kwia?" ⁷Bhafikiriye bhaya bhamu thongolelie. Bahya bhare rie kirero cha Rubha kwenyu nakia kibhafumirie hena mighendie yabho mubhe thabho. ⁸Yesu Kristo niwe ighuo ithanya na telele. ⁹Kunache thongolewa ni iloshwa ubhichwa findo fya kighenyi ang'u ni kicha ku ngoo iagive hena mbora, thakwa sheria yakijo ifyo fyamghenja fyo bhaya bhachi fiibharia ifyo. ¹⁰Fughire kitalo bhaya bha chihira ndima bhoshi ya nyumba ya mtatho bha ghirerebho haki yeyayo. ¹¹Kwalia nzakame ta bhanyama, tifunyire ito ya Rubha kwa thababu ya thambi igheendiwe ni mghe thongo lea mre bhoshi ya handu haelie (patakatifu) lakini miri yabho ilechi okewa bwang'a ya kambi. ¹²Heicho Yesu nawe alete therwe bwang'a ya kyoti cha mri iliibhika bhandu tayari kwa Rubha iiria nzakame yakwe. ¹³Heicho fughende kwakwe bwang'a ya kambi fukikuruka tharau takwe. ¹⁴Kwani haghireho handu heikaa hetundanya heu mri u badala yakwe fukashe mri uchie. ¹⁵Liria Yesu mmwa shighwa mubhe mmwafunya itathi ya habhache kwa Rubha, fumlumbishe kwa mumu yeru furere irina yakwe. ¹⁶Kuna ibhaa ihira ficha na mughenjane imwe kwa imwe ang'u nikwa itathi yo niyo Rubha achili fura. ¹⁷Mughire hena bharongori bheru ang'u bhachi furia hena ngoo teru na sikwa bhubbicha hoo, uchi bhaghenja tho. ¹⁸Fulombienyi ang'u fuichi fughire ngoonjicha mfyashigha iishi maisha gha heshima hena findo shoshe. ¹⁹Nafyoshe nnamuongera nguju muhire kwii ili ni bhie kwenyu mifiri yahaghi hii. ²⁰Lubhaha Rubha wa mborere amuendie ifuma kwa bhaphwie mrisha mrwe wa magonji Mndumi weru Yesu kwa nzakame ya ndaghano ya telele. ²¹Amunika nguju hena findo ficha ihira ifura yakwe, akiira ndima bhoshi yeru yependetha mithonyi ghakwe iiria Yesu Kristo kwakwe ubhe utukufu wa telele. Amina. ²²Lubhaha nnakunika ngoo, weru uondue na kirero cheku nika nguju ambayo kwa ughwihi nigheliandikie kwenyu. ²³Mumanye weru we Timotheo bhemimlekela huru ang'u hata we aghecha hamwi nimubhone kole akacha mifiri ya haghwihi. ²⁴Urerie bharongori bhaphfo bhoshe na waumini bhoshe bhaya mbhafuma Italia mbhakurerea. ²⁵Na mbora ibhe naimwe bhoshe.

James

Chapter 1

¹Yakobo mthoro wa Ruva na wa Bwana Yesu Kristo kwa mbare ikumi na ivititharikie, namuirikira. ²Torenyi ku ni kicha ikelesha vandu vakwa mukiira hena mavwathi igha na ghaya, ³mukimanya ku igherwa kwa imani yenyu yamurika irimilia. ⁴Lekenyi irimilia lehamilishe ndima yakwe, muirime idinda kikwelikweli bila ipungukiwa ni kyokyoshe. ⁵Mira kole mndu hena imwe akyashigha hekima, ailombe ifuma hwa Ruva, ambaye achifunya kwa ukarimu na haraghire iboha kwa voshe vaghemlomba, na avaniha hekima. ⁶Mira omba kwa miirikilie bila wathiwathi hwani mghevikia wathiwathi ni tha mawimbi hena eve, ichiondelewana mkuta na ikumbwa kunu kwiya. ⁷Kiken niku mndu iu asirikane ku apokelewa iombi yahwe ifuma kwa mndumi Yesu; ⁸mndu iu aghire maririkano avi, adindiewe hena njia thakwe thoshe. ⁹Wenyu mkiva anapathwa ikukwera hena imka kwakwe kaghu. ¹⁰Igheri iyo iyo wenyu mthuri hena ighara yakwe, kwani areka tha iova ya shambenyi hena shamba akyairia. ¹¹Ruva likadokea na ndughuri ye ungura iumitha mimea, na maova iwa na vucha vyakwe ipfwa. Kwiyo kwiyovandu vathuri valala voshi kathi thavo. ¹²Abarikiriwe mndu uya akyarimilia majaribu, baada yekela jaribu iyo anikwa ngarayekia, ambayo ileahiriwe kwa vaya vamfurie Ruva. ¹³Mndu wowoshe ashighwawe irera pakigherwa, "Igherwayo lichifuma kwa Ruva," kwa thababu Ruva achigherwawe na vuvichwa, na Ruva weka achimgherawe wowoshe. ¹⁴Kilamndu achigherwa na mihayo hayo yakwe mivichwa inamlemba lemba na imghomoa kua. ¹⁵Niho baada ya mihayohayo ya thambi itika ndenyi, thambi ikaghirwa, na baada ya thambi ikua kindo kicha yathilia heva kipfwa. ¹⁶Vandu vakwa fufurene, mnalembwa. ¹⁷Kila thawadi njicha, na kila thawadi itimirie ichifuma kaghu, ichighara thinyi ifuma kwa papa wa kianga. Too achilachikawe tha kinje kilachikavyo. ¹⁸Ruva alethaghurie ifuniha ifwe ikiya kwa kirero kya kwari, hena ikyo fuirime iva sa vagheghira va kuvoka maghari gha fumble fyakwe. ¹⁹Muichi iki vandu vakwa fufurene. Kila umwi akyashighwa ave mwepesi we ichwa,

anava mwepesi werera wala we chukiwa. ²⁰Kwa liya iding'a ya mndu likairimeyo ihira keni ya Ruva. ²¹Hena vihenyi kuwa mjigho wa thambi na uvichwa woshe uke handu hohoshe na henaighara onduenyi kirero kiviewe voshi yenyu, ighire ngufu yekira ngoo thenyu. ²²Hemunyi kirero mnaarania du, mkikulemba nafsi thenyu mweka. ²³Kwa iva sa wowoshe aliichwa neno bila ilihirira kathi nithawa na mndu akulambua kyamu kyakwe halisi hena kioo. ²⁴Ikulambua kyamu kyakwe, na ighenda fyakwe na baada ya muda mwihi aivaa fundu afwenene. ²⁵Mira mndu uya akyailambua kwa uvoshi sheria kamili, sheria ya uhuru, na iendelea iichwa, si kwa thababu ni thababu ni mgheirania achiivaa, mndu iu atabarikiwa akiihira. ²⁶Mndu wowoshe akafikiria ku ni mndu dini, mira airimawe imkia ulimi lwakwe, akyamba ngoo yakwe nadini yakwe ni vwia. ²⁷Dini njicha irakyandwa mothia ya Ruva na Papa ni yoi: ivatosha yatima na wajani hena mavwathi ghavo, na ikuria vovoka na iivia ithanga.

Chapter 2

¹Vandughu veru mnaiivaria miikalie ya mndumi Yesu Kristo, mndumi wa ngatho, kwa ivapendelea vandu ng'anya. ²Kole mndu ng'anya akaingia kwenyu hena mikutano aree pete ta dhahabu na thori njicha, halafu akainga mkiva aghire thori tichafukie, ³na mkamrora injali mnu uya aghire thori njicha na irera, "Lambua iwe ikaa iha handu hecha" mira mkamvia uya mkiva, "Iwe mka haya," kana "Ikaa thinyi ya marende ghakwa." ⁴Niamuulitha, muakunyanyiria imwe mweka, na iva ku muvagheamua maririkano ghenyu mavichwa?⁵Iranienyi, vandungu veru waghefurwa, niamuulitha, Ruva aghevathaghurie we vakiva va ithanga iva vathuri hena miikalie na iorwa umangi alevavikirie vava vamfurie? ⁶Mira mwavalambua uvichwa vakiva! Niamuulitha, thivo vathuri vakyava tetha imwe, kangi thi ivo vo vakyamubulula hena chila? ⁷Niamuulitha, thivo vathuri vakyalikonda irina liya icha ingeyo kwayo muailaghiwa?⁸Hata kuyo, kole mwaitimitha sheria iya ya kimangi thafundu iandikiwe hena maandiko, "Kwamfura arue haghui na iwe thafundu iwe kweka," ⁹Mira kole mkivapendelea vandu ng'anya, muahira dhambi, muanyanyiriwa ni sheria iku ni vaghetenya sheria.¹⁰Hena ikyo wowoshe uya achiivaria sheria yoshe, na kangi akakutuna hena kando kamwi kadu du, andeva na ikotha yetenya sheria yoshe! ¹¹Hena ikyo Ruva aghereri, "Kunashinda." Mira kuavwagha, kundemitenya sheria ya Ruva.¹²Hena ikyo gayenyi na iivaria tha vava mke haghwi hi na inyanyiriwa ni sheria ya uhuru. ¹³Kwa ikyo inyanyiriwa lichi cha haraghire mbonea hena. Mbonea kaghu ya inyanyiriwa. ¹⁴Haghire vucha vunga, vandughu vakwa, kole mndu akarera aghire miikalie, mira aghirewe mihiro? Niakuulitha, miikalie iyo yairima imkira? ¹⁵Kole mndughu wa kyumikana wa kika ni mgheshigha hena thori kana kijo cha kila mfiri, ¹⁶na umwi wenyu akaviwa, "ahendenyi heha mborere, mgheora moro na muye kindo kicha," ¹⁷Mira muavanikavo fia ficha fyeshigha fya kimwiri, ikyo kyava kuya.¹⁸Hata kuyo mndu ng'anya airima ivera, "Kughire miikalie, na inyi nighire mihiro." njiroa miikalie yaphwo haraghire mihiro, nainyi nakurora miikalie yakwa hena mihiro yakwa. ¹⁹Miikalie yenyu ivone ku haghire Ruva umwi; kuke kindo kicha. Mira majeni nagho haghire miikalie kuyo na idedema. ²⁰Niakuulitha, kuashigha imanya mndu aetie, kwa liya miikalie iyo haraghire mihiro tha fundu irachifaa?²¹Niakuulitha, thi papa weru Abrahamu aletaririwe kitea hena mihiro ekinamfunye mwana wakwe Isaka kaghu kitalonyi? ²²Muavona iku miikalie yake ilehirire ndima na mihiro yakwe, kangi hena mihiro yakwe, miikalie yake ilefikirie kiya kilambuliriwe. ²³Maandiko ghalekamilishirwe gharerie iku, "Miikalie ya Abrahamu ileke kwa Ruva, nalakatarinwa iku aghire kitea." Kwa ikyo Abrahamu aleileghwe mmbwie wa Ruva. ²⁴Mwavona kuya kwa mihiro kwa mihiro mndu achitaririwa kitea, na thi hena miikalie du.²⁵Hata kuyo, niamuulitha, thighe Rahabu uya mgheshinda alemie aghetaririwe kitea hena mihiro, akinavaghuhe vagherumwa na ivatika hena njia ingi? ²⁶Kwa ikyo kole mwiri uraghire ngoo undepfwa, kwiyo kwiyo miikalie haraghire mihiro indepfwa.

Chapter 3

¹Vandu veru, si voshevo vairima iva valoshi, fukimanya ku fwaghenilwa inyinyiriwa. ²Kwaku voshe fuchikothea hena marira mengi. Kole wowoshe arichishereta hena virero fyakwe itho ni mndu mcha, airima iringilia mwiri wake thoshe. ³Kole nfwairima ithuia lijamu thaforasi hena myumu yavo vafuichwe, na fwairima ighalutha miri yavoyoshe. ⁴Manya ku meli japo ni ndue na ishukumwa ni mkuta mmbichwa, thichitika kwa usukani mdu mnu ighenda hohoshe handu nahodha akyashigha. ⁵Ulimi ni kindo kidu kya mwiri, mira kichikutumbisha findo firwe mnu. Lolea mthiru mrwe fundu wairimwa iashwa ni thethe njidu ya moro! ⁶Ulimi nalo ni moro, ni ithanga lya uvichwa, uvikiwe handu hafiungo fya mwiri weru, uwakonda mwiri thoshe naivika kaghu ya moro, irira lya mighendie, natho uchiokewa moro wa kuzimu. ⁷Na aina thoshetha vanyama va sakenyi ndeghe kichiafua na kinyongo kya eve kichifwungwa ni vandu. ⁸Haghire mndu hata umvi achiirima iringilia ulimi, ni vuvichwa vurachichwa uichue thumu yeovosha. ⁹Hena ulimi fwamuarania na imwiichwa mnduni na papa weru, na kwaitho fwara mumu, vandu evo vachembiwe kwa fwanyanyi ya Ruva. ¹⁰Hena mumu ithoitho uchirera firero ficha na fivichwa. Vanduveru findofi nfyashighwa finava. ¹¹Hii mfo umwi wairima ifunya mringa wanona na wavava? ¹²Vandu veru itii mri na mrinyi warima ighira ndunda ya mizeituni, kana mthabibu waghira ndunda tha mtini? mm hai handu hachichochoka mringa wa munyu ichifunya mringa uraghire munyu. ¹³Ni itho kighari kyenyu aghire lwekurukia na imanya? Mndudho na arore nighendie micha hena ndima thakwe kwa idedema na lwekurukia. ¹⁴Mira kole mughire funu mbichwa na ikufura mweka ngoonyi thenyu muna kubaha na irera mongo mukiulegha ukeni. ¹⁵si hekima iya igharie ifuma kaghu mira niiya ya kiithanga siya kimbeho yo ni ya kimbepo. ¹⁶Handu haghire ilwana findo fivichwa. Mira haghire mbeho wa ¹⁷Ruva afumie kaghu, ni njicha kangu ifura na uhoo, vumboa, na ngoo njicha iichue vandu vengi na keni. ¹⁸Na ndunda njicha thichiviwaa hena uhoo kwa vya vachihira findo vya vuhoo.

Chapter 4

¹Ilwa na ibulana nshafuma kwi? Nsha fuma hena mihayo hayo yenyu mivichwa, nshaende fira hena vandu yenyu? ²Mmwa shigha kia mra kighire. Mmwa bulana na ilwa. Hata kwio mmwa patamwe arigu mmwalomba mwe Ruva. ³Kimwa lombamba mira mmwapatamwe arigu mmwa lombamba mavichwa metha mtumie kwa mhayohayo wenyu m vichwa. ⁴Imwe fimalandu muichi iva vambwie va ithanga nilwa na Ruva? Heicho wowoshe ashigha iva mmbie wa ithanga achakurika weka mvichwa wa Ruva. ⁵Kana mmwa vona maandiko ghaghiregho maana gharerie ku goo ivikiwe voshi kwenyu arigu ana funu mnu kwa ajili yenyu? ⁶Hata kwio Ruva achifunya ficha fwakwe, niho maana kirero kichirera Ruva achi mleghe mndu aghire tiri lakini achi mreghea mndu agharie." ⁷Heicho kufunyenye kwa Ruva, mumleghe shetani na we amuncha ifuma kwenyu. ⁸Thogeenye hawihi ua Ruva, nawe acha hawihi na imwe thamsenye mavoko ghenye imwe mughire thambi, eleshenye ngoo tenye imwe mughire uia ivi. ⁹Vaviwenye ni ngoo fughenye na mufughe ghahienye isheka yenyu ive ngoo ivava na icha kicha chenye kuve ivavia ni ngoo. ¹⁰Kughatenye mothia ya mndumi, nawe a muvutira kaghu. ¹¹Muna rereana uvichwa imwe kwa imwe (weru) mndu akarera uvichwa kwa waro, au imnyanyiria wavo achirera uvichwa na inyanirira sheria ya Ruva mka mkia sheria mmwa iloleamwe sheria mira mmwanyanyiria sheria. ¹²Ni umwidu achifunya sheria na nimchili Ruva uiwe aghire uwetho wefukira na ifumaa iwe kui ukwa mnyanyiria mndu wa hawihii na iwe. ¹³Iranilienye imwe muchirera ithanya au n'gamafwaghenda hena mri u, na iika mwaka u, ua ihira biashara na ichemba faida." ¹⁴Nii aichi nchaghe fumia ngawa na mghendie yenyu niiki? Kwalia mfenene na ilwi iya fumia kwa maghe na idhuaka (ivuka) ¹⁵Badala yakwe mgheghamba kole niifura ya Ruva fwa ichi na ihira iki na kia." ¹⁶Lakini ludhaha mmwakukwera hena findo fwenye mafuti ghenye ni thambi. ¹⁷Heicho itho aichi ihira ficha, lakini arahira we kwakwe ni thambi.

Chapter 5

¹Nnjonyi luvaha imwe vathuri, oronjokenyi vundu vwa vwathi vwamuchia. ²Vuthuri wwenyu vundekondwa, nguvo tdhenyu tdhindleliwa ni kathe. ³Dhahabu yenyu na petha tdhenyu tdhinevura vughri na ikondeka yakwe yamuvwilia na iretdha miri yenyu hena moro. Mundekuvikia kihenge kyenyu kwa mifiri ichiye. ⁴Lolienyi, mariho gha vahiri muranavaliha, vava vakovie hena miremi yenyu vakyafugha, na kifughie kya vamukoverie kindefikia marwi gha Mndumi wa marivati. ⁵Miikalie yenyu indeva yekondakonda mari na ikuchelesha. Mundekung'anitha ngoo tdhenyu mukivera ichinjwa. ⁶Mundenyamarisha na ivwagha aghire kitea arairima ivakela. ⁷Hena ikyo vambwie, rimilienyi mpaka icha ya mndumi thafundu mgherema achivera mafindiko gha vufuri ifuma mbai na irimilia mpaka mwera wevoka na wemalilia kimo ukave. ⁸Kangi imwe murimilie, vwarenyi ngoo tdhanyu ang'u icha ya Mndumi like haghwihi. ⁹Vambwie, munadughushanya kimecha munachenyamurishwa. Kangi lolienyi, mchili mlangonyi. ¹⁰Kwa mfano vambwie, lolienyi mabinuko na irimilia ya varoti varerie kwa rina ya mndumi. ¹¹Lolienyi, vagherimilia vachiviwa, "Keba." Mundeichwa vundu Ayubu arimililie na kangi muichi vundu Mndumi alefurie hena mburi ya Ayubu, ni kwa njia njiki Mndumi aichue mbenea ikelele. ¹²Ikela vyoshe vambwie vakwa munararia kwa kaghu kana kwa mbai kana kwa kiraro kingi kyoshe. Mira "Yee" yenyu ive "Yee" na "Hai" netha munacheghwa hena inyamurishwa. ¹³Haghire unywi aghire vwathi? Kyashigha alombe. Kana haghire umwi wenyu ashangalalie? Na abumije. ¹⁴Aka lee, haghire i henaImwe akyalwaa? Na ailaghe vaghothi va kanitha na vaghothi va kanitha vamlombie vakimfia mafura hena irina lya Mndumi, ¹⁵Na malembo gha miirikilie ya Ruva ghamnura muwaji na Mndumi amvutdhira. Na kole ahirire thambi, Ruva amreghea. ¹⁶Hena ikyo ungamenyi thambi tdhenyu imwe kwa imwe na ilombeana kila mndu na urwee netha munurwe. Ilombo lya mkitea lichighira matokeo marwe. ¹⁷Elia nile mndu aghire madunganyo tha ifwe, alelombie kwa ndhinya iku mwera unakava na urakave hena ithanga kwa miaka iraru na miri mtandatu. ¹⁸Na Elia akalomba he na kaghu ikakuta mwera kaghu ya ithanga na mbai ikafunya mafindiko. ¹⁹Vambwie vakwa, kole umwi wenyu akareka njia hena ukweri mira mndu ungi akamvwigihira, ²⁰na akimanye iku, uya amtasha aghire thambi ivuka hena njia yakwe mbichwa, akira ngoo yakwe ifuma hena kiphwa na ishikia thambi fwaa.

1 Peter

Chapter 1

¹Petro, mthoro wa Yesu Kristo, kwa vaghenyi varekene, kwa vateule Ponto yoshe, Galatia, Kapadokia, Asia, na Bithinia, ²ifumana naimanya ya Ruva, Papa, kwa ielehwa ni mbeho mcha kwa utiifu wa Yesu Kristo na kwa inyunyiriwa ndhakame yakwe, mbonea iikae kwenyu na mborere yenyu iongereke. ³Ruva Papa wa mudumi weru Yesu Kristo na abarikiwe hena vumwe na mbonea yakwe, ⁴kwa urithi urakuangamie ukaghireho ichafuka kana ipungua uthughenwe ipho kaghu vundu vywenyu. ⁵Kwa uguju tha Ruva mwariwa hena miikalie yenyu yemukira nayo ike tayari itambarurwa hena luva lwa mwisho. ⁶Niiliwenyi hena iki, mira luvaha ni lathima kwenyu mukuichwe uvichwa hena mighesho ya aina uyingi. ⁷Iki, ni kwa kuya miirikie yenyu iirime igheshwa, miirikie ngevo ni ya vughusi ikela dhahabu, nayo ichisekea hena moro uchighesha miikalie yenyu. Ifi fifumirie kimecha miirikie yenyu heshima hena manukuro gha Yesu Kristo. ⁸Munamvona mwe weka, mira mumfusie, mumvovuhiwe luvaha mira miirikie yenyu ni hena, we kangi mughise inuliwa lirairima ighambika iichuvwe ngazo. ⁹Luvaha mwapokea mweka matokeo ya miisikie yenyu ikiswa ya nafsi tenyu. ¹⁰Manabii valeshighie na iulitha nicha ihusu mwisikio uu, ihusu mbosa amvayo igheva yenyu. ¹¹Valeshighia imanya ni aina njiki ya mwisikio waghecha. Washighie pia ni rufisi ruki mbeho wa Kristo akevoshi yavo alechirera iki navo. Iki kilechifumia ighesi alechivavia kuvuka ihusu iteswa ya Kristo na ngazo iya yaghamwivasia. ¹²Manabii valefunuliviwe imanya ku vachihisira mambo gho, na ifwe kwa ajili yavo voka, mira kwa ajili yavo migaiwe ya findofi iisia vava vagheende injili kweru kwa njia ya mbeho mcha alerumiwe ifuma kaghu kaghu, findo hata malaika vachitamani vifunuliwe kwakwe. ¹³Hena icho phungenyi fiti vya kasiongo tenyu. Mutulie hene madunganyo ghenyu. Mughire ngufu tikamilikie hena neema ghagheendwe kwenyu mfisi wefunuliwa Yesu Kristo. ¹⁴Tha vana vatiifu, munaphungwa ni madunganyo ghaya mulechighaivasia mifisi iya mura leghire imanya. ¹⁵Mira vundu uya afuilaghe alee na ifwe fuwe fuelie hene tabia teru toshe maishani. ¹⁶Kwa ku kiandikiwe, "Elenyi kwa kua na myi rielie. ¹⁷Na mikailagha Papa uya anyamasie kwa kitea akifwananisha na ndima ya kila mtu, tumia maghe gha ndambo yapho hena ikuduisha. ¹⁸Miuchi ku kive kwa matundu au dhahabu

- findo fichikondeka, mira mukisirwe ifuma hena miikalie yenyu na ieta liya mulejifunzire ifuma kwa vandio venyu. ¹⁹Mira fukirirwe kwa ndhakame ya heshima ya Kristo, sa ya gonji liraghise ikombese wala ibashi. ²⁰Kristo alesaghusiwe kabla ya misingi ya ithanga, mira mifisi iya mwisho afunuliriwe kwenyu. ²¹Muchimwisikilia Ruva iiria hena we, ngewe Ruva amfufusie ifuma hena ngoma ne ngewe alemnikie ngatho kimecha miisikelie yenyu na nguju tive hena Ruva. ²²Mundehisa nafsi tenyu tikaela hena iirikia kwesi, nikyo kirumie ifura ya kindughu ligholiekie, hena icho furanenyi kwa bidii ifuma ngoonyi. ²³Mundemghiswa ka kavi, si kwa rubeghu yekondeka, iisia hena ngiyu na kiseso kya Ruva kireghue. ²⁴Kwa liya miisi yoshe ni tha masa, na ngatha yakwe yoshe ni tha iova yahena ivingo. Ivingo lichinyasuka na iova lichipupundika, ²⁵mira kirero kya Ruva kichiikaa telele." Ii ni mbusi iya iletengedhwe tha injili kwenyu.

Chapter 2

¹Hena ikyo vikenyi batenyi vuvichwa voshe, vulembi, kingua, funu na kashfa. ²Mughire kulu ka mariva mecha gha ngoo tha vana vadu kimacha muirime ilehea voshi na ikirwa, ³kole muthaghie ku Mndumi ni mcha. ⁴Nnjonyi kwakwe ngewe ighwe likei ngeyo lindedahiwe ni vandu, mira undethombowa ni Ruva na ni ya vughuvi vurwe kwakwe. ⁵Na imwe mu tha mawe ghakei ghakyaaghiwa kaghu ghave nyumba ya kimbeho, kimacha live itathi lielie lichifunya itathi ya ngoo yairikiwa ni Ruva iiria hena Yasu Kristo. ⁶Kirero kikyaghamba kwii, "Lambua, nivikie hena Sayuni ighwe ya pembenyi, irwe na lithaghuriwe na ya vughuri wowoshe airikirie hena we akavone we iraghwa". ⁷Henaikyo shima ni yenyu imwe muirikirie. Mira, "ighwe lidaiwe ni vagheagha, ili niyo lindeva ighwe irwe ya pembenyi"- ⁸na, "niyo ighwe ye kutuna na mshararabwe we kutuna." Navovakikutuna vakileghie kirero, hena kia ngekyo valethomboloriwe kwayo. ⁹Mira imwe mu mbare ithomboriwe, vaghetatha va kimangi, mbare ielesherwe, vandu va ibumba ya Ruva, kimacha muirime ighamba mihiro ya kirumo ya uya amuilaghie ifuma mmenyi muche hena kilanga kyakwe kya kirumo. ¹⁰Imwe kuvoka mule vandu mwe, mira luvaha imwe ndeva vandu va Ruva. Imwe mulehughirie mwe mbonea, mira luvaha mundeghuhia mbonea. ¹¹Vambwie, nimuileghetha vaghenyi na vaghebung'a bung'a mukikuima ifuma hena ngwina mbichwa ta thambi, ngeto titakavana fira hena ngoo tenyu. ¹²Mmwashighwa mughire miikalie micha hena vamathanga, kimacha, kole vamurera ku muhirire findo fivichwa, vakitilambue ndima tenyu njicha na vamtogola Ruva hena mifiri wakwe wecha. ¹³Kuvikenyi thinyi ya vaghire nguju vundu vwa Mndumi, kwaku niwe mangi mrwe, ¹⁴Kwaku vaghererea ithanga varumiwe ishasha vahirire fivichwa ivatumbisha vya vahirire ficha. ¹⁵Kwaku ni fundu Ruva afurie ku hena ihiva kicha mufunge virero vya vandu vaetie na mafire. ¹⁶Kwaku mu randu vake huru, munaondoa uhuru lwenyu lukava mtiru wethughana vuvichwa vyenyu, mira muve vahiri ndima vecha va Ruva. ¹⁷Heshimunyi vandu voshe. Furenyi ndughu. Ovohenyi Ruva. Mheshimuni mangi. ¹⁸Vathoro, vairikienyi vadhuri venyu kwa shima toshe, nanga thi vadhuri vecha na vahoodu mira na vya ngevavichwa. ¹⁹Kwaku ni matumbi hena wowoshe arimilia mifiri akyaya vwasi kiramvaie vundu vwa ikudua yakwe kwa Ruva. ²⁰Haghire faida njiki kole mndu ahira thambi kunu aendeleo inyanirwa? Mira kole muhirire ficha nikyo mukalithwa vwasi na inyanirwa, igha ni matumbi mecha hena Ruva. ²¹Hena iki muleileghwe ang'u Kristo nawe alenyanyiriwe fundu fwenyu, amureghelie fwanyanyi vundu vwenyu muivasie marioko ghakwe. ²²Ahirire thambi we, nesi avonirwe akyalemba ifuma hena mumu wakwe we. ²³Igheni akyaimbiliwa, we aravwighirie we iimbilia, akinyanyarwa, araovoshe mira akakufunya we weka kwa mchili wa kitea. ²⁴Akurukie thambi teru we weka hena mwiri wakwe hena mthalaba, kimacha funatarwa he hena thambi na ku fuikae hena kitea. Hena ikavwa yakwe imwe mundekia. ²⁵Voshe mulekyabung'abung'a tha magonji gharekie, mira luvaha mundevwia kwa mgheria ngoo tenyu.

Chapter 3

¹Kwa irira lyi imwe vaka mmwashighwa mukuvingire kwa vomi venyu mweka, hata kole vengi venyu varanawara kirero, liria mighendie yavaka vavo vairima ighomoghwa, haraghire kirero, ²heikyo vovoka vava vande vona mighendie yenyu micha namwi na iovohwa. ³Iki kihirikethi kwa maambo gha bwang'a isuka njwii, vito vya dhahabu nguvo thinulirie. ⁴Heikyo kihirike hena mndu wa voshi vwa ngoo, na ikela hena vucha vwe muovoha Ruva. ⁵Kwakuvaka vaelesherwe valeku pambie kwa kiavia ki. Valaghire miirikilie hena Ruva na waichwavoni vavo voka. ⁶Kwa vunduvu Sara akamwiichwa Abrahamu na imwiilagha "mmi" wakwe. Imwe luvaha movana vakwe kole mukahira ficha, na kole muraovohe fivichwa. ⁷Heikyo naimwe voni mmwashighwa muikae na vaka venyu mukimanya ku vovaghire ngujuvo, mukivamanya vo kunithavaghenikwa thawadi yekia telele na telele. Hirenyi kwii netha itereva lyenyu lyinalagha. ⁸Na luvaha imwe voshe, muve kindo kimwi, mughire mbonea, ifura na weru vahoo, na vaghethia. ⁹Munaliha kivichwa kwa kivichwa, iimbilia kwa iimbilia. Ughongo lwakwe murime ireraficha kwalia muleileghwe kimacha mwiirime ivona ficha. ¹⁰"Wia afurie ivona kicha naivona mfiri mcha imithari aringilie ulimi lwake kwafivichwa na myumu yakwe irera fivichwa. ¹¹Na aghaluke naileka fivichwa na ihira findo ficha. Ashighe mborere naiivaria. ¹²Mitho gha Mrumi ghachivona mndu mcha na marwi ghake ghachiichwa itereva lyakwe. Mira kyamu kya Mrumi kike ughongo kwa vaghehira fivichwa. ¹³Niitho airima imuvika uvichwa imwe, kole mmwashigha fia ficha? ¹⁴Mira kole mukaya vwasi kwaficha, mwavona mborere. Munaovoha fia vo vakyafiovoha. Munaghira mineko neko. ¹⁵Mira mumvike Kristo Mrumi hena ngoo yenye tha vaelesherwe. Kila mfiri muve tayari imjibu kila mndu, akyamuvetha imwe haniiki mughire ikuji kwa Ruva. Hirenyi kwii kwa vumboa na vucha. ¹⁶Mughire findo ficha netha vandu vachikonda miikalie yenyu micha hena Kristo vairime irawa kwalia mvarera kinyume kyenye ku mulechihira fivichwa. ¹⁷Nikicha mnu kole Ruva akyashigha ku kumwaya vwasi kwa ihira ficha, ileka kwa ihira fivichwa. ¹⁸Kristo alighie vwasi kando kamwi vundu vwa thambi. We arahirire fivichwa alighie vwasi kwa vundu vweru, ifwe furaleghire ficha, kimacha afuende kwa Ruva. Alefwie hena mwiri mira alevikiwe iva mrwe hena mbeho mcha. ¹⁹Hena ngoo aleghendie ighebirikira ngoo thike hena kifwungo. ²⁰Thileghire liranina the irimilia Ruva igheri lyevera Nuhu, kigheri kyeagha ibweta, na Ruva ale kirire vachache ngoo mnane. Ifuma hena Mringa. ²¹Ili ni alama ya upatizo uwamukira imwe luvaha, thithaithambaikwe ifuma mwirinyi, mira nitha itereva kindo kicha kwa Ruva, iiria ufufuo wa Yesu Kristo. ²²We ake kuvokwa kwa kumndumi kwa Ruva. Aleghendie kaghu kwa Ruva. Malaika, vumangi na nguju vimithari fimwiaranie we.

Chapter 4

¹Hena ikyo kwaku Kristo alighie vwasi hena mwiri wakwe lee, rainyi thilaha ta nia iya iya mndu alighie vwasi hena mwiri andetana na thambi. ²Mndutho aendelea hewa iishi hena tamaa ta mwiri, mira aishi hena fundu Ruva afurie hena maisha ghakwe ghareghiwe. ³Kwaku igheri yemeiira lifikie ihira findo vakiithanga vachihira ikonda mari, nia mbichwa, vungeji, iraghuta - too, ngathuta kingoma, na mitatho ya thanamu tighire thambi. ⁴Vachivona ku ni kimako fundu murachihira findofyo navo hena ikyo vakyamurera uvichwa. ⁵Vachefunya hethabu kwakwe ake tayari ivalaha wakei na vapfwie. ⁶Vundu vwa ikyo injili ilebirikiriwe kwa valepfieng'u kimetha ingawa vemilahwa hena miri yavo tha vanadamu, kimetha vairime iishi tha Ruva hena mbeho. ⁷Mwisho wa findo fyoshe uchie. Hena ikyo mumanyekyo nicha na mughire nia njicha vundu vwa ilomba yenyu. ⁸Ithongolea findo fyoshe mughire bidii hena ifurana kwaku lukundo luchishigha iraghishana lo. ⁹Murorane vucha kila umwi bila inung'unika. ¹⁰Fundu kila umwi wenyu anikiwe thawadi, itumienyi hena ighenjana tha vaghemkia vecha va thawadi fwa tichifunywa bure ni Ruva. ¹¹Kole mndu akagaya na agaye tha kirero kya Ruva na mndu akahirira vengi na kive ku ni kwa iirimishwa ni Ruva, kimetha ku kwa kila kindo Ruva atagolwe iiria Yesu Kristo. Thifa ndue na iirima fina we telele na telele. Amina. ¹²Vambwie, munandetara mghesho uchimuchia ku ni kindo kya kighenyi, ingawa haghire kindo kighenyi kiafumia kwenyu. ¹³Mira fundu muathika achivia mavwathi gha Kristo, ichweni nicha kimetha pia muichwe nicha na ishangilia hena ivonekana ya utukufu lwakwe. ¹⁴Kole mundeimbiliwa vundu vya rina ya Kristo, mubarikiriwe, kwaku mbeho wa utukufu na mbeho ya Ruva ike kaghu yenyu. ¹⁵Mira hanandeghira wowoshe akyalithwa vwasi tha mghevuwagha, mrango, mghehira fivichwa kana ishughulika na findo fya vandu. ¹⁶Mira kole mndu andelithwa vwasi tha Kristo lee, anandevona iraghwa, mira amtukuthe Ruva hena irina yo. ¹⁷Kwaku igheri lindefika ya inyanyiriwa idungila hena nyumba ya Ruva. Na kole iyadungia kweru lee, kyacheva kwia kwa vya varathikughata hena injili ya Ruva? ¹⁸Na kole "aghire haki akyakirwa kwa ugumu kwio lee, kiyagheva kwia kwa mndu aghire thambi?" ¹⁹Hena ikyo voshe vakyaya vwasi ifumana na kikundire cha Ruva vavike nafsi tavo kwa mgherumba weaminika kunu vakihira ficha.

Chapter 5

¹Niamulomba bhaghothi bhakeihamwina imwe, inyi, ninge mghothi uroo na mghemkia bwathi bwa Kristo, na uya kangi nimshirika hena utukufu wabhonikana. ²Hena ikyo niamunika ikujiimwe bhaghothi, embienyi ifio ya Rubha likei hamwikwenyu. Lilolienyi, thiku muashighwa mira kwalia mghimacha kwiyo lanana na Rubha, lilolienyi, thi kwaifura yo matundu gtairawa, mira kwaifura. ³Mnakubhikia mubharwe kaghu ya bhandu bhakei thinyi ya bhandu mubhalolerie, mira bhenyi mfano hena ifia yabho. ⁴Haya mgheembea mrwe akammanyika, mwaguhia nga ya ngathu irareta uthamani wakwe. ⁵Hena ikyo naimwe bhathoro bhandu, gharenyi kwa bharwe bhenyu. Imwebhoshe, uraenyi ighara na ighenjanya imwe kwa imwe kwani Rubha achibhakabha bhaghire kiburi mira achibhanika mbora mruachikughata. ⁶Hena ikyo gharenyi thinyi ya kubhoko kwa Rubha kughire ndhinya kimacha amubhutire kwa igheri yakwe. ⁷Mbhikienyi mabhwathi ghenyu kaghu yakwe kwalia aamughenjera. ⁸Ghirenyi buthara, ghirenyi bhucha kwa ilolea. Uyambhichwa wenyu ibilithi tha thimba iahoroma iyaombhelea, ikikasha mruwe nibara. ⁹Mkenyi kiughongo kyakere. ghirenyi ngujuhena miirikilie yenyu bhake mathangenyi, bhaairia bwathi tha itho. ¹⁰Ikinabhe akatethwa kwa igheri yacha, Mrungu wa mborere yoshe afuileghe hena utukufu wa telele bhoshi ya Kristo, afumalilia, afubhikia ndhinya na ifubhikianguju. ¹¹Endhi ibhe kwakwe telele na telele. Amina. ¹²Ninde mthamini Silwano tha weru mwaminifu, na nimuandikirie imwe, kwa kiwihiliria kwakwe. Niyamunika ikuji na niyamushuhudia iku nikiandikie ni mbora ya kwari ya Mrungu. Nkenyi bhoshi yakwe. ¹³Bhagheamini bhake Babeli, bhathaghuriwe hamwi na imwe, bhaa muirikiria, na Marko mraha wakwa, aamuirikiria. ¹⁴Rereanenyi kila umwi kwa ibuthu ya ifura. Na (amani) mborere ibhe kwenyu mkebhoshi ya Kristo.

2 Peter

Chapter 1

¹Simon Petro, Mthoro na mrumwi wa Yesu Kristo, kwa vaya vaghuhisie miirikilie iya iya vughuridha fuighufurie ife miirikiliye ikeho voshi ya kwari ya papa na mkira weru Yesu Kristo. ²Mtora ive kwenyu miirikilie iongerekake iiria kiavia kya kuva na mrumi weru Yesu. ³Kudiria kiavia kya Ruva fundevwara findo fyakwe fyoshe medha mikaliye ifuma kwa Ruva vucha vywa vywoshe. ⁴Kwa urira ili aghefunikie ikuji lighire nguju aghefuhiririe kwii ili fuve vamwi kwa Ruva, fundu fufwa endea rua vuviechwa vywa idwanga hi. ⁵Kwa vunduvu ongerenyi vucha kwa irira lwa miirikilie yenyu, kwa liya, vucha, na kiavia. ⁶Liria kiavia, ikwiirima, saburi, na iiria saburi, navucha. ⁷Liria vucha, ifura lya weru. ⁸Kole findofi fike voshi yenyu, ghakithana ileha voshi yenyu, imwe mwavandasa, kava vandu varachighira ndunda hena kiavia kya mrumi weru Yesu Kristo. ⁹Mira wowoshe arake na findofi, mambo ghahawihi du; we ni mravona andeivaa iela kwa vundu vwa thambi thakwe tha kala. ¹⁰Henaikyo veru vakwa hirenyi kwa ikukakamua, netha fupate ithaghuliwa lilaghwa vundu vwenyu. Kole mukahira fimukawemwe. ¹¹Heikyo mwapata fingi na irira yefika hena umangi wa telele na mrumi weru mghekira Yesu Kristo. ¹²Henaikyo inyi nava nicha ivakumbutha findorofi kila mfiri hata kole mufiichi, na luvaha mundedinda hena keni. ¹³Nnaririkana kunikekeni imuvuthira naimukumbutha findofi, nikiva nika hena handu hethangania. ¹⁴Henaikyo niichi kuu magheri there macha navutha handu hethangania, thafundu mrumi Yesu Kristo anjirorere. ¹⁵Nakathana kwa nguju vundu vwenyu kimacha mukumbuke findofi igheri iyi nikivuka. ¹⁶Kwa kuwa ifwe furaivarilie hadithi thiingirirwe kwa utanda haya fukimuvilia vundu vwa nguju, naikufunya kwa mrumi weru Yesu Kristo, mira ifwe vandu vakeni vurwe vwakwe. ¹⁷We aleondorie vurwe, navucha ifuma kwa Ruva papa haya irwi likinaichwike ifuma hena vurwe mnu ilighamba iuniwe mwana wakwa mmbwie wakwa nimnuliriwe niwe. ¹⁸Fulechui irwi ifumafwo kaghu kwa Ruva haya fukiva nawe hena mlima na ngazo. ¹⁹Fuune kirero kyamghevilia kionirwe hena kyoo mmwahira ficha ifikomboghanya. Nitha kilanga nkyaaka mmenyi mpaka kukye na nondo mpaka kuswe thichivonirwa hena ngoo thenyu. ²⁰Manyenyi ku haghire mghevona achiandikwa kwa iririkana kwa mghevona weka. ²¹Kwa lia haraghire mghevona achicha kwa vumbwie ni mbeho mcha na ngazo arerie ifuma kwa Ruva.

Chapter 2

¹Varoti va mongo vakafumia Israeli, valoshi vamongo vachecha kwenyu. Kwa ikuthughana vaende firero vya mongo na vamlegha mfumwa avaghurie. Vakuendie vuvichwa kaghu yavo voka. ²Vengi irari yavo ya irawa naiiria vo vaende kindoki vichwa hena irari ya keni. ³Kwa funu vaonga vandu kwa firero vya mongo nyanyiri yakwe yavuta magheye vuvichwa wavaivaria. ⁴Ang'u Ruva alekiewe malaika vavichwa. Mira avakumbie ngomenyi netha vafvungwe mighogho mpaka mfiri we nyanyiriwa ufike. ⁵Hata Ruva arimililie ithanga ya kala. Akanifungha na Nuhu, aileghwe kwa keni hamwi na vengi mfungate akina lekelie iding'a kaghu ya isanga liretenye. ⁶Ruva anyanyirie miri ya Sodoma na Gomora ikava maifu ikakondeka ive kigherero kwa vandu vavichwa mifiri ya mothia. ⁷Mira akinahire kindochi akamkira Lutu mdu wa keri ni aghe vavin'we ni ngoo kwa tabia mbichwa ta vandu varaivana shena ta Ruva. ⁸Angu mndutho wa keni achiikaa navo kila mfiri akilitha vwasi ngoo yakwe kwa findo afichue na afivonire. ⁹Heicho mdumi aichi fundu achivareghea vandu vakwe mifiri ya vwasi na fundu yari milia mabanu kwa mfiri wa nyanyiri kwa mfiri wa mthio. ¹⁰Keni iu rutho ukeri kaya mvaikaa hena mhayohayo wavo wa mwiri uu na iberesha vafu thougolelie. Vandu vambarei vaghire ngoo ngumu vachiovohavo ikonda vakirie. ¹¹Malaika vaghire nguju ikela vandu mira vari irima itika nyanyiri tavo kwa Mdumi. ¹²Mira findo vya thaka firaghire mrefichemiwe ili fivwarwe fimaliwe. Vachilithwa vwasi kwa maliko gha vuvichwa wavo. ¹³Mthaghari di vachiika hena raha vaichue bore na vuvichwa vafurie raha telemba vakishekelea na iwe. ¹⁴Mitho ghavo ghashikiriwe ni imalando mvadoamo vo ihira nthune vachilemba na ivaghutha, henanzune vaghire ngoo tiichue ni vana valaniriwe. ¹⁵Vandeleka irari ya keri. Vandereka na vandeivaria irari ya Balaam na mrama wa Beori, afurie iondoa vindo therefyakwe. ¹⁶Agheleghelewe kwa ajili ya ukosai ghakwe. kihongwe kira ghearera kwa irwi ya mndu kikaleghea thi ya mroti. ¹⁷Vanduva nithahandu hachicha choka mringa. Mira haraghire mringe. Ni tha mailwi ghaavutwa ni mkuta, ilwi lidindie livavikiriwe. ¹⁸Vachirera kwaikubaha wia vachighutha vandu kwa mhayouayo wa mwiri. Vachilemba vandu kaya mvaghira iricha kaya vake hena unyamari. ¹⁹Vachinika vandu ikiyi miravo voka vake hena unyamarina uvichwa. Ang'u mndu achivikwa mndima wa kia kumvwere. ²⁰Itho akufunyire hena ikwe ya ithanga kwa imuivaria mndumi mghekira Yesu Kristo akaghaluka naivwilia ikweyo ivoni wa yakwe lichiva ivichwa ikela lia ye voka. ²¹Mndutho araghemanyire inyinyinwa irira ya keni, mira agheichi akaleka maamoro matakatifu aghenikiwe. ²²Kithoma ki kigheghire keni kwavo kite kichivwilia muereko ghakwe nguve itambiwe ichivwilia matondo ghakwe."

Chapter 3

¹Luvaha, ninakuandikia iwe mbwaa barua i ya kavi iku nikuvutahira kariongo, ²iku uirime ikumbuka furero filereriwe ng'u ni vavoni vaelie hena mburi ya iamoro ya mudumi na mkira weru hena ivatumia varumwi. ³Kyevoika umanye iku vaghekela mma vachecha mifiri ya msio, imukelela mma vakiivaria fiya vafurie. ⁴Na ivetha ku iekwi ndaghane ya ku avwia? Pape veru valephfwa na kangi findo fyoshe fieke thafundu filechembiwe ivoka kala kaya. ⁵Vakakuvikia iiva iku, ithanga na kaghu filevokie ifumana na iiria hena mringa kwa kirero kya Ruva, ⁶na iku iiria kirero kyakwe, ithanga ya igheri liya likakonchea ni mringa likakondika. ⁷Mira luvaha, kaghu na ithanga fivikiwe kwa kirero ikyo ikyo vundu vwa moro. Fivikiwe fivere mfiri wenyanyirwa na ikonduea ya vandu there va Ruva. ⁸Munaivaa vambwie, iku mfiri umwi kwa mndumi ni tha filuva kiku na fuluva kiku ni tha mfiri umwi. ⁹Kwambie niku mudumi akyachelewa itimitha fiya arerie fundu kike kwa vengi, mirawe achimurimilia kwa ku achishighawe iku ukwi wenyu areke, mira achivera iku voshe vamghalukie. ¹⁰Mira mfiri wa mudumi wachecha tha mgheiva, kaghu yacheira ikididima. Findo fyachekombwa ni moro. Ithanga na fyoshe fikeho fyachephfunuliwa kongolo. ¹¹Kole findo fyoshe fyacheokewa kwii lee, kwchava mndu wa mbare njiki? Miikalie yaphfo iele fwanyanyi ya Ruva. ¹²Kyakutana umanye ua itambarua fia icha mfiri wa Ruva. Mfiri tho, iphfo kaghu hakombuea ni moro. Na findo fyayeyushwa hena ndughuri ngai. ¹³Mira ifumana na ndaghano yakwe, fufwavera kaghu shama ithanga isha handu vaghire kitea vacheikaa. ¹⁴Hena ikyo vambwie, kwa ku fufwaveralea findofi, kudindishe uve makini na kunashashwa kangi ughire mborere nawe. ¹⁵Na uvwaririe irimilia ya mndumi weru hena lukio tha fundu mamao mmbwie weru Paulo alemuandikirie ifumana na kingho alenikiwe. ¹⁶Paulo akyagaya ifyo fyoshe hena barua dhakwe, haghire findo fingi vikungumikie ifumanya, iivana ireka yavo. ¹⁷Hena ikyo vambwie kwaku ifyo mundefimanya kurienyi nafyo muuaiisilishea na iredha, ¹⁸Mira mulehie hena mbona na ucha wa mndumi na mkira Yesu Kristo. Na luvaha ngetho ni yakwe luvaha na telele. Amina.

1 John

Chapter 1

¹Kiya kilekeho ivokea hedungia, kiya fukichue, kiya fukivonire kwa miso gheru, kiya fukilolerie na mavoko gheru ghakakivwara ifumana na kirero kyekilia. ²Na kiya kyekilia kihirirwe kikamanyika itangenyi, fukakivona fukakishuhudia, fukavamanyisha kyekilia mifiri yoshe, nacho kileke kwa papa kikinahirwe kikamanyika kweru. ³Kiya fukivonire na ikiichwa fwakimanyisha kwenyu, kimecha muirime isanganyika hamwi na ifwe, na vumwe vweru hamwi na papa na mwana wakwe Yesu Kristo. ⁴Fwa mwandikia findofi kimecha inuliwa yenyu litosheke. ⁵Iki nicho kirero fukichue kifumie kwakwe fukavavilia, ruva ni kilanga na voshi yakwe haghireho mma hata kanndo. ⁶Kana fukaghamba fughire vumwe nawe mira fwaivaria mmenyi fwalemba kangi fwahirafwe keni. ⁷Mira fukaghendea kilangenyi, savundu we akekilangenyi, fwavwarana ifwe kwa ifwe na dhakame ya Yesu Kristo, mwana wakwe yafuelesha ifuma hena vifichwa fyoshe. ⁸Kana fukaghamba fuhirire fwe fivichwa fwakulemba fweka, na haghireho keni voshi yero. ⁹Mira fukatenya mri kwa mburi ya thambi teru, we ni mrakela mma kangi ni wa keni, heni ifureghea thambi teru na ifuelesha na fivichwa fyoshe. ¹⁰Fukaghamba ku funahira fwe fivichwa fwamghosha ave mmongo na kirero kyakwe kikehocho voshi yero.

Chapter 2

¹Vana vakwa nimufunie, ndemuandikia findofi kimacha munahira thambi. Mira umwi wenyu akahira thambi, fughire mghefukania ake na papa, Yesu Kristo ngewe aghire kitea. ²We niwe mghefu kania na thambi teru na thi kwa thambi teru duthomira na ithanga ithima. ³Hena ili fuichi kuwe fumuichi ku fukavwara maamoro ghakwe uya akyaghamba, nimuichi ruva. ⁴Mira akyavwara we maamoro ghakwe, ni mmongo, na keni ike voshi yakwe we. ⁵Mira mndu thathoshe avwara kirero kyakwe, keni hena mndu tho haghire ifura ruva likolokie. Hena ikyo fuichi ku fuke voshi yakwe. ⁶Itho aghamba ku arue voshi ya ruva kyashigha itho itho aghire mighendie thafundu ahirire. ⁷Vambwie, imwe thinamuandikia maamoro masha nyi, mira maamoro gha idungakala muke nagholaamoro ya kala ni kirero ngekyo mulekiichi. ⁸Hata kwio nimamuandikia maamoro masha, ngeghe ni keni hena Kristo na kwenyu, ang'u mma undeira, na kilanga kya keni kikeho kikyaa. ⁹Itho aghamba kuake hena kilanga mira afurene na wavo we, ake hena mma hata luvaha. ¹⁰Itho amfurie wavo arue hena kilanga na haghire kyokyosha kyaima imvwira nyuma. ¹¹Mira, itho aramfurie wavo ake mmenyi na akyairia mmenyi; we naichi handu akyaghenda ho, ang'u mma undevwagha mitho ghakwe. ¹²Ninamuandikia imwe vana nimufurie, angu muregheriwe thambi tenyu vundu vwa rina yakwe. ¹³Ninamuandikia imwe, vapapa, ang'u mumuichi uya ngewe ake tangu kala. Nindemuandikia imwe, vathoro, ngekyo mudindie na kirero kya ruva kike voshi yenyu na mumvotie shetani. ¹⁴Nindemuandikia imwe, vandio, kwa ku mumuichi uya eke tangu ivoka. Ndemuandikia imwe, vana kwaku muna nguju na kirero kya ruva kike voshi yenyu, na mundemvota uya mvichwa. ¹⁵Munafura mathanga nanga findo vyakwe. Ang'u itho afurie fya mathanga airima imfura papa we. ¹⁶Ang'u kila kindo kike mathangenyi tamaa ya mwiri, tamaa ya mitho, na matumbighe palama fifumene fyo na Ruva mira fifumene na mathanga. ¹⁷Mathanga na filanga vyakwe fyaira. Mira itho amfurie Ruva itho aikaa telele. ¹⁸Vana vadu, ni ikenda ya msio. Thafundu muichi ku mghepinga Kristo akyacha, hata luvaha vapinga Kristo vandemicha, henakwio fuichi, ku ni igheri ya msio. ¹⁹Vavukie kwaro ifuma kweru ang'u thileveru vo. Kole ngeleveru valeendelea iikaa hamwi na ifwe. Mira igheri vaghendie kwavo ikyo kikyara thive veru vo. ²⁰Mira mufiriwe mafura ni uya aelie, na imwe voshe muiichi keni. ²¹Thimuandikirienyi ku muichi keni mwe, mira kwaku muiichi na kwaku haghire kwari ya mongo ho. ²²Nii nge mmongo thereluya akyaghomba Yesu Kristo we? Mndu u ni mghele gha Kristo liya akyamlegha papa na mwana. ²³Haghire amlegha Mwana akava ake na Papa. Yeyoshe akyamwiirikia Mwana kwio kwio hata Papa. ²⁴Hena vundu vyweru kia muki chue ifuma ivoka kyaikaa voshi yenyu, kangu, mwaikaa voshi ya Mwana na Papa. ²⁵Ii ni ndaghano afunike ifwe: ikia telele. ²⁶Nindemuandikia imwe findofi fya vundu vyakyamutitika hena ireka. ²⁷Na fundu fyenye mafura ghaya mulegha ghuhirie ifuma kwakwe ghaikaa voshi yenyu, na mukashighe mndu wowoshe imullosha, mira kole mafura ghakwe ghakyamullosha vindo vyoshe na ni kwari thi mongotho, na hata kole ghandemimullosha kaenyi voshi yakwe. ²⁸Na luvaha, vana nimufurie, kaenyi voshi yakwe kimacha akighecha fuirime ighira nguju na thi ikubaha kana iraghwa mothia ya icha yakwe. ²⁹Kwaku muichi ku we niwe aghire kitea, muichi ku kila uya ahira kitea aghiriwe ni we.

Chapter 3

¹Vonenyi ku ni ifura lya mbari njiki afunikie Papa, ku fuilaghwe vana va Ruva, na kwii ni fundu fukei. Hena ikyo ithanga lifuichilyoo, ang'u nalyolyimwiichi lyoo. ²Vambwie luvaha ifwe fuvana va Ruva, kinamanyikakyo fundu fwacheva kwia. Fuichi ku Kristo akanigheveniwa, fwafanana nawe, ang'u fwamvona fundu akei. ³Na kila umwi araghire iovoha igheri lichie lyilotiwe na kwakwe chikuelesha thafundu Yesu nawe aelie. ⁴Mndu wowoshe akyakathana ihira thambi akyakela mma. ⁵Mwiichi ku Yesu Kristo alevikiwe kimacha avuthe thambi thoshe. Na voshi yakwe haghire thambi ho. ⁶Haghire wowoshe akyaisi voshi yakwe akathana ihira thambi ho. Haghire mndu wowoshe airikia ikaa na thambi kole amvonire na immanyaho ho. ⁷Vana vambwie munairikia iililishwa ni mndu wowoshe. Mghehira kicha ni mndu mda fundu Kristo nawe ni mghehirakicha. ⁸Mghehira thambi ni wa shetani, kwalia shetani ni mghehira thambi tangu kalao. Hena ikyo Mwana wa Ruva aendiwe kimacha akonde ndima tha shetani. ⁹Wowoshe aghirirwe ni Ruva achihira thambi we, ang'u mbeu ya Ruva ike voshi yakwe. Akairime ikathana ihira thambi we, ang'u aghiriwe ni Ruva. ¹⁰Henaikyo vana va Ruva na va shetani vamanyikie, wowoshe akyahira kindo kiravie thiwakuvawe, na wia arakyairima imfura wavo. ¹¹Ilyi nilyo lamoro mule lyichue idungia kala kufufurane, ifwe kwa ifwe, ¹²nifundu Kaini alekelele mma akaamua waghera wavo. Na hauiki alemvwaghie? Kwalia alechihira findo fivichwa, na wavo alechihira findo ficha. ¹³Veru, munamaka kole ithanga likamudaha. ¹⁴Fwiichi ku fwemifuma hena kifwa na fwemikia, kwaliafuvafurie veru, wowoshe araghire ifura achiishi hena kifwa. ¹⁵Mndu wowoshe amdahie wavo ni mghevthagha. Na mwiichi kuikia lya telele lichika lya voshi ya mghevthagha. ¹⁶Heikyoo fuichi ifura, kwalia Yesu Kristo afunye ngoo yakwe vundu vweru. Naifwe ufwashighwa fufunye ngoo yeru vundu vwa veru. ¹⁷Kangi mndu wowoshe aghire findo na akamvona wavo aghire vwasi akaleka imghasia, ifura lya Ruva lichika kwia voshi yakwe? ¹⁸Vana vakwa vambwie funafura kwa mumudu, na firero fyawia fufurekwa mihirire na keni. ¹⁹Hena iki fwavamanyakufuke hena keni na ngoo theru thimfurie keni. ²⁰Kole ngoo theru uthanyanyiriwa, Ruva ni mrwe ikela ngoo theru, we aicha kila kindo. ²¹Vambwie kole ngoo theru thira kya nyanyiriwa fughira iraovoha kwa Ruva. ²²Na kyokyoshe ufwatereva fwakirikwa ifuma kwakwe, kwalia fuchivwara maamoro ghakwe, na fuchihira findo fimnurile mozia yakwe. ²³Na ilyi nilyo irunge lyakwe ku fumwiirikie hena irina lya Mwana wakwe Yesu Kristo na ifwana ifwe kwa ifwe, safundu afunikie marunge ghakwe. ²⁴Wia achiivarie marunge ghakwe achiika voshi yakwe, na Ruva achiika voshi yakwe. Heikyo kwa mburii fuichi ku achiika voshi yeru kwa mbeho wia afurikie.

Chapter 4

¹Vambwie, munande iirikia kila mbeho, mira tigherenyi mbeho to muvone kole tifumene na Ruva, ang'u vavoni vengi va mongo vandecha ithangenyi. ²Hena ili mwammanya mbeho wa Ruva. Kila mbeho yaghamba ku Yesu Kristo achie hena mwiri ni ya Ruva, ³na kila mbeho irayamuirikia Yesu thi ya Ruva yo. Ii ni mbeho ya mghemlegha Kristo eyo mulechue ku ikyacha, na luvaha ikeng'u ithangeyi. ⁴Imwe mu va Ruva, vana vambwie mwemi vakela kwaku ake voshi yenyu ni mrwe ikela uya ake hena ithanga. ⁵Vo ni va ithanga, hena ikyo ekyo vakyakirera ni kya ithanga, na ithanga liavaarania. ⁶Ifwe fu va Ruva. Ewe amuichi Ruva achifuarania. There wa Ruva airimawe ifuarania. Hena iki fuammanya mbeho wa keni na mbeho wa mongo. ⁷Vambwie, fufuranyenyi ifwe kwa ifwe kwa lia ifura ni ya Ruva, na kila mghefura aghiriwe ni Ruva na amuichi Ruva. ⁸Ewe arafurie amuichi Ruva we kwa ku Ruva ni lufuro. ⁹Hena ili lufuro lwa Ruva lule funuriwe hena ngoo teru, ku Ruva alemru mie mrana wake itho ngewe weka du ithangenyi kimetha fuirime iishi iiria kwakwe. ¹⁰Hena lufuro lu thi ku ifwe fulemfurie Ruva fwe, mira niwe alefufurie akamruma mrana wake methe alihe thambi teru. ¹¹Vambwie, kwaku Ruva afufurie ifwe lee, ifwe na fwe fuashighwa fufurane ifwe kwa ifwe. ¹²Haghire mndu hata umuvi emi mvona Ruvaho. Kole fukafurana ifwe kwa ifwe, Ruva aikaa voshi yeru na lufuro lwakwe lunde koloka voshi yeru. ¹³Hena ili fuammanya ku fuchiikaa voshi yakwe nawe voshi yeru, kwaku andefunika mbeho wakwe. ¹⁴Kangi fuvonire na ishuhudia ku papa amrumie mrana ave mghekira wa ithanga. ¹⁵Kila akyairikia ku Yesu ni mrana wa Ruva, Ruva achiika voshi vyakwe nawe voshi ya Ruva. ¹⁶Na fuichi na iluirikia lufuro lwa Ruva ni lufuro na ewe achiikaa voshi ya lufuro ake voshi ya Ruva na Ruva achiikaa voshi yakwe. ¹⁷Hena ili lufuro lundekoloshwa hena ifwe kimetha fughire ngoo iraovaha hena mfiri wa mthio kwaku fundu we ake, nifyo nafwe fuke ithangenyili. ¹⁸Hena lufuro haghire iovohaho, mira lufuro lukolokie luchikumba kiovosha bwang'a kwaku kiovosha kichivwarana na hukumu mira mndu aovohie amakoloswa hena lufuro we. ¹⁹Fufurie kwaku Ruva alethongorie ifufura. ²⁰Kole mndu aghamba, "Nimfurie Ruva" mira amdahie wavo lee, ni mgherera mongo, kwaku aramfuriebawo akyamvona airimawe imfura Ruva aranamivona. ²¹Na ili niyo iamoro afunikie ku wowoshe amfurie Ruva amfure na wavo.

Chapter 5

¹Wowoshe airikirie iku Yesu Kristo aghinwe nu Mrungu na wowoshe amfurie we ngewe afumie kwa Papa nawe aefurie bhana bhakwe. ²Hena ikyo fuichi iku fubhafurie bhana bha Mrungu -- fukaniimfura Mrungu na iibharia maagitho ghakwe. ³Kwiinifo fundu fumfurie Mrungu iku fu tibhwere amri takwe. Na amri takwe tirarukie. ⁴Henaikyo kila aghiriwe ni Mrungu akelele ithanga na iki nikyo ikela like lile ithanga miirikilie yeru. ⁵Niitho akelele ithanga? ni uya airikilie iku Yesu ni mrana wa rubha. ⁶Iniwe achie kwa mringa na ndhakame ya Yesu Kristo, achie wedu kwa rubha na ndhakame. ⁷Kwalia haghire bhararu bhamkirie: ⁸Ngoo, mringa na ndhakami. Ibha bhararu bhaleghene. ⁹Kolefua ughuhia ushuhuda wa bhanadamu, ushuhuda wa Mrungu ni mrwe ikelatho kwalia ushuhuda wa Mrungu niu iku haghire ushuhuda na mwana wakwe. ¹⁰Uya amuivikirie mrana wa Rubha aghire ushuhuda bhoshi yakwe weka na wowoshe avairikirie Rubha andemchemba ibha mmongo kwalia arairikirie ushuhuda ngetho Rubha, auendie ihuthu mvana wakwe. ¹¹Na iirikiva yakue niyoli -- iku Rubha alefunikie ikia telele, na ikia yolike bhoshi ya mrana wakwe. ¹²Uya aghire mrana aghire ikia, araure mrana wa Rubha aghire ikiawe. ¹³Nimuandikirie ifi muirime imanya iku mughire ikia telele imwe muirikirie rina ya mrana wa Rubha. ¹⁴Na iki nikyo bhura obhoha, fughire ujathiri mothia takwe iku kole fuka mterebha kindo kyokyoshe thawa thawa na ifura yakwe afuichwa. ¹⁵Na kole fuichi iku achifuichwa kyokyoshe kia fumlombie fuichi iku funiki we ikyo fukilombie. ¹⁶Kole mru ambhoni wabho akyahira thambi irakiyamtikia kifuwa, Iyashigha ilomba na Rubha amnika ikiya. Niarera na bhaya ngebho dhambi yabho ni iyairabhaikia kifhwa - Haghire thambi yetikia kifhwa, thiareranyi iku iya shighwa iterebha bhundubhwa thambi yo. ¹⁷Ikela mmayoshe ni thambi -- mira haghire thambi iratikia kifhwa. ¹⁸Fuichi iku aghiriwe ni Mrungu achihiira thambiwe. Mira aghiriwe ni Mrungu achibwarwa niwe mboa mifiri yoshe na uyamghekonda akairimewe ifubhia kyokyoshe. ¹⁹Fuichi iku ifwe fubha Mrungu, na fuichi iku ithanga yoshe likethinyi ya mabhoko gha mghekonda. ²⁰Mirakyo fuichi Mrana wa Rubha achie na akafunika imanya iku fumuichi ngewe keni na iku fuke bhoshi yakwe we ngewe keni, hata hena mrana wakwe Yesu Kristo, ni Mrungu wa Rubha wa keni na ikia telele. ²¹Bhana nimufurie, irenyi kuana thanamu.

2 John

Chapter 1

¹Ifuma kwa mgthothi ighenda kwa malachi athaghuriwe na vana vakwe, ambavo nivafurie hena kweri na si inyi njeka nyimira na voshe vava vaichi kweri, ²kwa thababu ya kweri ike voshi yeru nayo yaikaa ifwe telele. ³Mbora, mbathi, mborere fyara na ifwe ifuma kwa Ruva Papa na ifuma kwa Yesu Kristo, Mwana wa Papa, nindefurahiwa mnu ku nindemanya ku baadhi ya vana vakyaghenda hena kweri, thafundu fupokerie iamoro ifuma kwa Papa . ⁴Naluvaha nakutereva iwe malachi siku nakuandikia iamoro ishanyi mira tuleke nayo tangu ivoka, ku fufwashighwa ifurana ifwe kwa ifwe. ⁵Na ii niyo ifurana, fufwashighwa ighenda nayo ifananisha na iamoro yakwe. ⁶Ili niyo iamoro, thalundu mlechue tangu ivoka, ku mwashighwa voshi yakwe. ⁷Kwa thababu vaghelemba vengi vake handu hoshe isangenyi, na vairikiavo ku Yesu Kristo alechie hena mwiri. Lu niwe mghelemba na mghelegha Kristo. ⁸Kulambuanyi mweka ku mwarethamwe findo fuhiririe ndima, kimacha muirime ipokea thawabu kamili. ⁹Wowoshe aghendie mothia hwa Ruva wa hadumu katika fundisho la Kristo, aghirewe Ruva. Itho aikee hena fundisho aghire Papa na Mwana pia. ¹⁰Kole mndu akacha kwenyu na aendiewe fundisho iyo, munamkaribisha hena nyumba thenyu na munamuirikira. ¹¹Kwani amuirikiraye hushiriki matendo ghakwe mavichwa. ¹²Nighire findo fingi fyekuandikia na thifuriyeni ifandika kwa karatasi na wino. Mira nitegemerie icha kwenyu na irera kyamu kwa kyamu kua furaha yeru ifanywe iva kamili. ¹³Vana va lumbwi gwenye asaghuriwe vamuirikira.

3 John

Chapter 1

¹Mgthothi, kwa mbwie Gayo, nimfurie hena kweri. ²Mbwie niakulombea uvoneficha hena findo fyoshe na iva na ufuri mcha, thafundu ngoo yapho iyavonaficha. ³Iluva liya nighenuliriwe mnu nikinaviwe ni venyu valechie na

irera kweri fundu fwapho, thafundu kuaghenda hena kweri. ⁴Thighire kingi kirwe tha iki, iichwa iku vana vakwa vaaghenda hena kweri. ⁵Mbwie, uvware mma na ughende ighevahirira venyu na vaghenyi, ⁶vaya vafunyire kirero cha ifura yapho mothia ya nyumba ya Ruva. Kuhirire kicha mothia ya Ruva ivatika hena ndambo yavo. ⁷Hena icho fundu fwa Irina, li valeghendie bila iondoa kindo chochoshe cha vandu va Mathanga. ⁸Kwa icho, fuashigha ivaguhia vandu tha ivainetha fuve vaghehira ndima hamwi hena kweri. ⁹Nigheliandikirie ibumba kindo ki, mira Diotrofe, aleleghie iiraniana na ifwe kwa liya afurie iva wevoka hena varwee voshe. ¹⁰Hena icho nikicha nafikumbuta findo fyakwe achirera firero fivichwa fundu fweru. Arithikiewe na findo fi, weweka avaguhirie veru. Kangi kaya vakyashigha ivakaribisha ivo veru na ivatangira vafume hena ubumba. ¹¹Mbwie, kunaigha findo fivichwa, mira uighe findo ficha. Uya achihiro findo ficha ni wa Ruva; na uya achihiro findo fivichwa anamvonawe Ruva. ¹²Voshe vachimrera iku Demetrio ni mndu achirera keni yoshe. Ifwe nafwe fuvonire, na kuichi iku ivona yeru ni ya kweri. ¹³Nighire findo fingi fyekundikia, mira thiashighanyi ikuandikia kwa kalamu ya wino. ¹⁴Mira mifiri ya aghwihi niashigha ikuvona, nethafugaye mitho kwa mitho na iwe. ¹⁵Mborere ikae hamwi na iwe kuarikirwa ni vambwie vapho. Vairikire vambwie kila umwi kwa irina yakwe.

Jude

Chapter 1

¹Mthoro wa Yesu Kristo ailaghwa Yuda, hamwi na wavo we Yakobo, kaya waileghwe, na wafuriwe kwa irina ya Ruva Papa na watuntirwe vundu vwa Yesu Kristo: ²ruva amunike vumboa, mborere, na ifurana. ³Wambwie, igheriyo nikikudisha kwa nguju imuandikia imwe fundu fwa ikirwa yeru voshe, kinjitarire imuandikia kimetha nimurunge muirime ikavania kwa iria mma miirikilie ngeyo valeregheriwe kamwi du kaya vaitikijire. ⁴Kwaku haghire vandu mata vakuingirire kwa ikokovea vaka kuthanganya maghari yenu, vandu vavikiriwe luvengo kimetha vaghenyaririwa - vandu varaelesherwe ngeyo vagheghaluta keni ya Ruva weru ive vurango, na imlegha Yesu Kristo. ⁵Luvaha nikinamukumbuta imwe, handu hamwi na ku haghire ighevi muleichi kyakeni ku mdumi Yesu alevakirire vandu ifuma ithanga lia ya Misri, mira kunu nyuma akavavwagha kaya varandeiti kija. ⁶Malaika valekie iria kifu mwa kyaroya voka na ileka kenya kavo Ruva avavikie hena kipfungo kya telele ipfo mmenyi vavere inya nyiriwa ya mfritho wa milaho. ⁷Thafundu Sodoma na Gomora na miri iijungulikie, ngeyo ikuingirire yoka hena ishinda na ifura fya mwivi vakarorwa tha fundu kaya ngeyo vake hena inyaniriwa telele vachikivona. ⁸Nimikwio ku, kwavaghelora nduro navo wachikonda miri yavo na ilegha kifumwa, kwa irera mongo vundu vya kimangi. ⁹Mira hata malaika mrwe we Mikaeli, kigheri kya akiluva na shetani na ikana nia nawe vundu vwa mwiri wa Musa, airimewe imnyanyaria kwa mongo, mira akambia, "Mndumi akubohije!" ¹⁰Mira vanduva vachirera mongo kwa kyokyoshe varakiichi na kya varakiichi, kya ngekyo vanyama kwa kionwa - iki nikyo kivakondie. ¹¹Vwathi vwavo kwa ku wandeivaria kitende kya Kaini, na ighwa hena thambi ya Balaamu. Wandeghia hena ikela mma wa Kora. ¹²Iva ni thanja hena ngathu tenyu tha ifurana mkifiana haraghire iraghwa, imwe voka kwa voka. Ni mailwi gharaghire mwera righatikwa ni mkuta ni miri irachighutha maringo iraghire ndunda, iphwe kando kavi, idukiwe mivi. ¹³Ni mrurumo wa eve ughire kilonzo kyefunya iraghwa yakwe yoka, ni nondo tifa tolatola angu kilanga kyatho kimirirwe ni mma telele. ¹⁴Enoko, wa mfungate hena mataro gha Adamu, alelorie akarera lolea mdumi akyacha na vaelie fiku na fiku vakwe, ¹⁵kimetha anyanyirie kila mdu na kila avachi muovoha Ruva afweteriwe fundu fwa mihiro yaro mivichwa vahirire hena njia tavo mbichwa, na kwa vukai vwa firero fyavo vameri Ruva uvichwa. ¹⁶Iva nivaya vaghedughushika yavo vachikubaha mnu kwa kufura yavo woka, wachilemba vengi. ¹⁷Mira imwe vambwie kumbu kenya firero filereriwe tokala ni vwagherumwa va mdumi Yesu Kristo. ¹⁸Valemuvirie ku igheri ya mwisho hachecha vandu vaghire kidaha vachii varia mihemko yavo ya kiithanga." ¹⁹Vanduva nivaghetanitha vaikaliriwe ni mihemko ya kala na vaghirevo mbeho. ²⁰Miva imwe vambie fundu mumki hena miikalie yenyu micha mnu, na fundu muchilomba hena mbeho mcha, ²¹lehiyenya hena ifurwa ya Ruva na muvere mbonea ya mndumi weru Yesu Kristo ngeyo ichivanika kyekilia telele. ²²Rorenyi mbonea kwa kaya varaghire uhakika. ²³Kirenyi vengi na ivafunya moronyi. Kwa vengi rorenyi mbonea kwa iovoha mudahe thori ivikiriwe ibashi ni mwiri. ²⁴Luvaha kwakwe airima imuria munaghwa, iirima imumtha mothia ya vucha vwakwe, haraghire vuvichwa na ikufuramnu, ²⁵hena Ruva weka iiria kwa mkira Yesu Kristo mdumi weru, ngazo ive kwakwe, vurwe, nthinya na nguju, kabla ya luvu toshe na ipfo telele na telele. Amen.

Revelation

Chapter 1

¹Iu ni ufunuo wa Yesu kristo ambatho Rubha amnike ili ibharora vandima bhakwe findo nshaghefumia mifiri ya alerumie ghamanyike iria kwa malaika bhakwe kwe mundima wakwe Yohana . ²Yohana alifunyire ushuhuda wa kila kindo akibhanize ifumana na ushuhuda ufumirwe iuthu Yesu Kristo . ³Anikwe mbonea mndu mghelelosha kwa ikenda na bhaya mbahaarania firero fya unabii na ifirira (kutii) fiandikwe iho ang'u magheghareghue kadu. ⁴Yohana hena makanitha thaba ghakwe Asia, Neema ibhe kwenyu na ngalamo ifuma kwakwe akeho , anghekeho na angecha na ifuma hena goo thaba tike mothia ya kipfumbi cha mangi. ⁵Naifuma kwa Yesu Kristo niwe mghemkia wakeni mgheghirwa webhoka wa bhafyie, na mangi wa bhafalume bhaifulanga lii kwakwe apfurie na ifujbhika huru ifuma hena nzune teru kwa nzakame yakwe. ⁶Afubhikie ibha bhamangi bharisha bharuba na papa wakwe haghire utukufu na nguju telele ibhekwa. ⁷Lolea acha na mailwi kila ritho yambhona hamwi na bhaya bhamtochie na mbare toshe taithanga tika wela kwake Amina . ⁸Inyi ni webhoka wamwisho arera Mndumi Rubha we akeho na aghekeho na aghecha aghire nguju. ⁹Inyi Yohana wenyu nnashiriki hamwi na imwe hena bhathi na ufumume na irimilia kamili hena Yesu nigheke hena kisiwa kichiilaghwa Patimo kwa thababu ya kirero cha Rubha na irera ihuthu Yesu. ¹⁰Nigheke hena goo mfiri wa mundumi nikaicha nyuma yakwa sauti ya kaghu thaya tarumbeta . ¹¹Ikighamba andika hena kitabu akuki bhonure na uruma hena makanitha ighenda Efeso, ighenda Smirna , ighenda Pergamo , ighenda Thiatira, ighenda Sardi, ighenda Philadelphia, na ighenda Laodikia. ¹²Nikaghaluka nibhonne nithauti yaii aghearera nainyi nikina ghaluke nikabhona kinara cha thahabu taa thaba . ¹³Maghari ya taa agheke umwi wa mwana wa Adamu aree kanzu njacha ifikie hene marende ghakwe na mkanda wa thahabu hena mbafu yakwe. ¹⁴Mrwe wakwena njwii takwe nighe tanjewe tha thafu ya njewe thatheluji na mitho ghakwe tha mivali wa moro. ¹⁵Tubha takwe tigheke tha shabaha ithugu tiwe mii tha shaba iitire hena moro na thauti yakwe igheke tha sauti mringa mwingi uaghare wancha. ¹⁶Aghewere nyote thaba hena kubhoko kwakwe kwa kumndumi ifuma hena mumu wake hagheghire ipanga ikai uighire bhukai koache chau chakwe kigheang'aa tha kilaaga cha irabha ika. ¹⁷Nikina mbhone nikaghwa marendenyi ghakwe tha mndu afyie Akabhika kubhoko kwakwe kwa kumndumi kaghu yakwa na irera, kuna obhoka inyi ni webhoka na wamwisho, ¹⁸na kwakwe naikaa namo. Nighe phie mira lelea niki namo telele na niure funguo tepha na tekia (moo) ¹⁹Heicho andika kukibhonire fikeho lubhaha na fia nshaghefumia mifiri ichie. Ang'u ikufughene hena nyota thaba . ²⁰Kutibhonire hena kubhoko kwakwe kava kumndumi na kinara kia cha dhahabu cha taa thaba nyota ni malaika bha makanitha thaba na kinara cha taa thaba ni makanitha ghayathaba.

Chapter 2

¹Kwaikanitha like Efeso andika igha ni marero ghawia abhere ngalakeri thaba hena kubhoko kwakwe kwa kumndumi weara hena finara fya thahabu fya taa thaba aarera kwii. ²Niichi kia kuhirire na bidii yafyo ya ndima na irimilia yafyo kwa nguju na kukwairima fyo ithanganya na fyo na bhanzone na kwemibhaghera bhaya mbhakuilagha mitume ate thifofo na bhandebhaniwa nibha mongo. ³Niichi kuuchirimilia na kuiririe mengi kwa thababu ya rna yakwa na kunachokafyo. ⁴Mira ili niyo niure kuzajili yekwe kulekie ifura yafyo ya kubhoka. ⁵Heicho ukumbuke kughie kwi ulombe itenya mri na uhire findo kughechifikira too kala kura lombe itenya mri nnacha kwafyo na bhuta kinara chafyo ifuma handu hakwe. ⁶Miracha iwe kughire iki kuchukiriwe fia bharikolai bhachihira ang'u hata inyi nichukiriwe. ⁷Kole kughire kurwi irania fia ngoo abhia ikanitha. Na wia akela na mnika nafatho yeya hena mri wekia ukehena Paraditho ya Rubha. ⁸Kwa malaika wa ikanitha ya Smirna andika. Ifi ni firero fya wia webhoka na wamwisho aghephie na akirie. ⁹Niichi mhiro yapho na bhukinha bhapho mira iwekumthuri na mongo wa bhaya nibhakuilagha nibhayahudi mira hai bho ni mthighiti wa mnzoo. ¹⁰Kunabhoha bhati kwaupata lolea mnzune aashigha bhengi amubhike kitala ili amughere na mwatetheka mifiri ikuna. mubhe bhaaminifu mpaka ipha namunika ngalamo ya mborere. ¹¹Kole kughire kurwi ngoo aabhi makanitha wia akela apatawe bhati bha kipha cha kabhi. ¹²Kwa ikanitha like Pergamo andika igha nigho aarera aure thime ngai ibhashire koshe koshe. ¹³Niichi handu kuchiikaa handu haghire kiphumbi cha mangi cha shetani (mnzoo) Hata kwio iwe kulibhere mnu rina yakwa na kuileghiepho imani ikekakwa hata mifiri iyaya Antipasi shahidi wakwa mndu wa keni wakwa abhwaghiwe maghari yenyu ihoiho shetani (Mnzoo) aduikaa. ¹⁴Mira nighire findo findu kwapho kughire bhandu bhawere ilosha ni balamu wia amfumndishire Balaki ibhika midegho mothia ya bhana bhaithirachi ili bhaye fijo fifunyire dhadaa kwa mirungu Ngoma. ¹⁵Hena maghe ighoigho hata iwe kughire bhakeho bhawere maloshi ghabha Nikolai. ¹⁶Heichio rumbua mri na hata kutambike kwio nncha fia na naende nzoo nabho kwa thime iyafuma hena mumu wakwa. ¹⁷Kolekughire kurwi irania ngoo aabhia makanitha weakele namuka mana mvata ifughenwe alafu mamka ghe ya njewaliandikiwe rina isha kaghu ya ighwe rina haraghire mndu aliicho ithipokua wia aliirikirie. ¹⁸Kwa malaika waikanitha like thiatira andika ighamgho marero gha mwana wa Rubha we mitho ghakwe mtha miali ya moro na tutu tha shaba ithuguriwe mnu. ¹⁹Niichi icho kuhirire ifura yapho na imani na huduma na irimilia yapho keni na kia kuhirire mifiri ya haghiehi kikelele kia kuhirire mifiri iirie. ²⁰Mira niure ili kuvapho. nkwa mirimilia mndu wakika Yezabeli achikuilagha kuwe ni abhanghutha hena nzune na iyakijo kifunyire hena mitatho. ²¹Nimnikie maghe alombe ireghewa mira amrikiawe ilomba itenya mri hena nzune takwe. ²²Lolea namkumba hena kiraro cha mawaji na bhaya mbhashinda nawe hena bhati mkai hai bhaghaluke bhalombe itenya mri hena findo bhahirire. ²³Nabhakabha bhana bhaphwe na makani tha ghoshe ghamanye kuinyi niinyi nichile lolea maririkano na mihayo hayo Namnika kilaumwi handu ahira findo fyakwe. ²⁴Mira bhaya mata bhareghue hena Thiatira kwa bhaya bhoshe bharaa wara iloshali. Ma bharaamanya kia bhachiilagha ilosha ya shetani (mnzoo) nnarera kwenyi thabhikanyu mjigho wowowshe kaghu yenyu. ²⁵Kwakindo chochoshe lathima mabhe imara mpaka nikighecha. ²⁶Wowoshe akela naihira kia nihirire mpaka mwisho we namnika bhumangi bhwaithanga. ²⁷Imumkia kwa ithibo chuma tha mabakuli gha mabhumba amubara fibare bare. ²⁸Thandu nipokerie ifuma kwa papa wa kwa namnika ngalakeni ya ikevo. ²⁹Kughire kurwi irania kia ngoo iabhia Makanitha.

Chapter 3

¹Kwa malaika wa kanitha ya Sardi losha Firero fya wia abhere ngoo , thabata, Rubha na ngalakeri thaba niichi icho kuhirere kughire ilumbishwa yebhe hai mira kuphie. ²Bhukia ubhike kindokicha fia fire ghue mira fike hagihi ipha ang'u thi cha mithonyi gha Rubha wakwa. ³Henaicho kumbuka fia kupokerie na iichwa ghairikie na itenya mri mira kura mi bhukie nacha tha magheibha na kwa manyapho maghe nachia kaghu yapho. ⁴Mira haghike marina there mengi hana bhandu bhara chafurie ngubho tabho bhahira hamwi nainyi Bharere ngubho tanjewa ang'u abhie. ⁵Wia akelele arawa ngubho ta njewa na thache bhutani naa yakwe hena katabu chakwa cha telele Na nalirera rina yakwe mothia ya papa wakwa na na mothia ya malaika. ⁶Kole kughire kurwi arama goo abha kanitha. ⁷"Kwa ikanitha ya philadefia losha . Firero fya mtakatifu na keni aure machalo gha Daudi achirughua na haghire achifinga achifinga haghire achirughua ho . ⁸Niichi icho kuhirire lolea nikubhike mothia yapho mlango urughuliwe haghire airima iufinga hoo , Niichi kughire nguju kadu mira kuchiichava kirero chakwa na kunalilegha rina ya kwapho. ⁹Lolea bhoshe bhake mthighiti wa mnzoo Bhaya Mbhaghamba ni bhayahudi ate hai . Miracho nibhaghe lemba ,Nabhabhika bhachebhadungute mothia ya marende ghapho nabhamanye nikufurie. ¹⁰Kwalia kunderia amri takwa na irimilia kindo kicha nakuria hena thaa yapho yegherwa hena ithanga yoshe ibhaghera bhoshe bhachiikaa hena ithenga. ¹¹Nacha fia bhara nicha kia kukiure ili hanaghira mndu webhuta ngara yapho. ¹²Nambhika itho akela ibhamlembo hena hekalu ya Rubha wakwa (Yerusalemu njisha igherie mbai ifuma kaghu kwa Rubha) Nairima yakwa isha. ¹³We aure kurwi aaranie ngoo iyarera kwa ikanitha. ¹⁴Hena ikanitha like landikia losha firero fyakwe ang'u ni amina webhi wiwa ikuji na shahidi wakeni mangi wakaghu wa mghebhumba ithanga wa Rubha. ¹⁵Niichi ichokuhirire naku iwe thi wambeho wala moro nighe kicha ubhe wa mbeho kana moro! ¹⁶Kwalia iwe kukwandughuri thi moro wala kumbeho nakureka iliufume hena mumu wakwa. ¹⁷Kwalia aarera inyi ni mthuri nndeghira mari nyingi (fya) na nnashighanyi chochoshe Mira kuichipho kuiwe ku mkibha mnu we bhomrwa mbathi ngibha kipofu na kuruhu. ¹⁸Arania ushauri wakwa ghua kwakwa dhahabu ithambiwe kwa moro ili ubhe mthuri na thori tanjewe te mekameka ili ukurue kweka na kunakurora ruhu yapho na mafura ghekufia mitho ghapho ili ubhone. ¹⁹Itho nimfune namrora na imloshe fundu kimbhaie iikaa ibha mkeni na itenya mri. ²⁰Lolea nnamka mlangonyi na ikabha hodi idho aichwa thauti yakwa na irughua kwayoti nacha naingia kenya kwakwe na ya kijo nawe hamwi na inyi. ²¹Itho akela namnika haki yeikaa mbai hamwi nainyi kaghu yakiphumbi chakwa cha mangi. ²²We aghire kurwi aiche icho goo ayabhia kanitha.

Chapter 4

¹Baada ya mambogha nikalolea, nikabhona choti kigherughuliwe fyokaghu kwa Rhuba thauti iyaya kubhoka, ikirera nainyi tha ikunda ikirera nnjoha mkurore fyaghefumia baada ya maghegha. ²Kando kamwi nigheke hena ngoo nikabhona hagheghire kifyumbi cha mangi kibhikiwe ipho kaghu kwa (Ruva) na mndu akikalilie. ³Umwi aghekiikalilie akabhoniwa tha ighe ya yashi na akiki. Haghekiililie akabhoniwa mriko wa mwera ukijungulukie kifyumti cha mangi mriko wa mwera ughebboniwe tha zumridi⁴Ikichunguka kifyumbi cha mangi hagheghire fifyumbi fyamangi fingi ishirini na fina, na bhaike hena fiphfumbi fya mangi ni bhaghoti ishirini na bana,bharee dhoru ta njeewa na ngara ta thahabu mirewenyi kwabho. ⁵Ifuma hena kifyumbi chamangi hakafumia miali ya kimelek na mothia ya kifyumbi cha mangi taa ambato ni ngoo thaba ta Rhuba.⁷Kiumbe wa kubhoka aghire moo agheloe tha thimba kiumbe wa kabhi aghiri moo agheke tha ngache kiumbe wa kararu aghire cham tha mndu wia aghire moo wa kana agheke tha kiama kiarunduka . ⁸Fiumbe fighire moo fina kila kimwi kighire makungo thita bhaichwe mitho kaghu na mbai yakwe kio na mthaghari bhachi lekabho irera. Mtakatifu , mtakatifu, mtakatifu ni Mndumi Rubha, mangi kaghu ya bhoshe alekeho akeho na achecha.⁹Kila thaa fiumbe fighire moo bhakifunya utukufu, heshima habhache mothia ya agheikee hena kifurumbi che mangi . We aaikaa telele na telele. ¹⁰Baghothi makumi abhi na fina bhaka mndungutia bhoka mothia yakwe aikalilie kifurumbi cha mangi kwakwe aikaa telele na telele na ikumba ngara tabho mothia ya kifurumbi cha mangi bhakirera. ¹¹"Kwairina iwe Mndumi weru Rubha weru , ighuhia iondoa utukufu na heshima na nguju kwalia kuchemfie findo fyoshe na kwa ifura yafyo . fikeho na kuchembie".

Chapter 5

¹Niho mkabhona hena kubhoko kwa kumndumi kwa wia aikee hena kifyumbi cha mangi . Kitabu kiandikiwe mothia na nyuma na kighe kabhiwe mihuri thaba. ²Nghembhonire malaika aghire nguju akibhilia kwa irera thauti ndue" Nii abhie irughua kitabu na itenya mihuri takwe?³Haghire mndu kaghu kana ithangenyi kana iphombai ya ithanga airimie irugha kitabu na ibosha .(ithoma) ⁴Nika fugha ngoo ikabhabha kwalia arabhoniwe mndu abhie irughua kitabu nailosha . ⁵Mira umni wa bhaghothi akanjibhia kuanafugha . "Lolea thimbi wa mbare ya Yuda kitina cha Daudi akelele na airima irughua kitabu na mihuri yakwe thaba".⁶Maghari ya kiphumbi cha mangi na bhaghire moo bana na bhagothi nibhonire mwana igonji anki akibhoniwa tha abhwaghiwe . Agheure mbembe thaba na mitho thaba ifi ni goo thaba ta Rubha tirumiwe ithangenyi yoshe. ⁷Akaghenda akaondoa kitabu ifuma hena kubhoko kwa kumndumi. kwa wia aikee hena kiphumbi cha mangi. ⁸Akina ondue kitabu bhake na moo bana na bhaghothi makuni abhi na bana bhaka duduma mpaka mbai mothia ya mwana wa igonji Kila umwi agheure kinubi na ibhungu ya dhahabu iichue uvumba ambatho ni mitatho maombo ghabhaghe lombi .⁹Bhagheimba wimbo mcha "Kibhie iondoa , Kitabu na itirughua mhiri takwe kwalia kulechinjiwe na kwanza kana yaphyo akamghulia Rubha bhandu bha mbare irera undughu na ithanga. ¹⁰Ukabhika bhamangi na makuhani bhairime ihira ndima ya Rubha weru na bhaukie ithanga.¹¹Niho nikalolea nikaichwa thauti ya malaika bhenghi bhakithunguka kiphumbi cha mangi matara ghabho ni 200,000,000 na bhaghire moo na bhaghothi. ¹²Bhakarera kwa thauti ndue Abhie mwana wa igonji achinjiwe iondoa uwezo bhutyhuru hekikama nguju hechima utukufu na itumbishwa.¹³Nikaichwa kia kirumbiwe kike kwarubha kaghu na ithangenyi na ipho mbai na kaghu ya ebhe, Kila kindo bho shi yakwe kikirera "keni itho aikee kaghu ya kiphumbi cha mangi na kwa mwana wa igonji kubhe itumbisha heshima utukufu na nguju ye mkia telele na telele". ¹⁴Bhaghire moo bana bhakarera Habhache na bhaghothi bhaka dudima mbai na kuabudu.

Chapter 6

¹Nikalolea mwana wa igonji akinarughue ya mshuri thaba nikaichwa umwi wa bhaya bhake na moo bana akirera kwa thauti ifwenene na kimeleko nnjo". ²Nikalolea haghire farasi wanjewa Aghu mkwerie agheure ibhugu na akanika taji aghe fumirie tha akelele na akelele ili akele.³Maghe mwana wa igonji arughulie muhuri ya kabhi nikaichwa aghire moo wa kabhi akirera "nnjoo" ⁴Niho furasi ungi akafumia wamrotoma tha moro Amkwerie anikiwe ruhutha yebhuta mborere ithangenyi ili bhandu bhachi njane iukwerie anikiwe ipanga iree. ⁵Maghe mwana wa igonji arughulie muhuri ya kararu nikaicha aghire moo wa kararu akirera "nnjoo" Nikabhona farasi wanjui na akwerie aure mithani kubhokonyi kwakwe. ⁶Ni kaichwa thauti iyabhoniwe niya umwi ya bhaya bhaghire moo akirera kibaba cha ngano kwa dinarii mwi na fibaba firaru fya shairi kwa dinari imwi Mira kuna konda (dinari) mafura na divai"⁷Maghe mwana igonji akiraghua muhuri ya kana kikaichwa thauti yaaghwere moo wa kana akirera njoo. ⁸Niho nikabhona farasi wakuifu amkwerie achilaghwa rina yakwe kifya na ngominyi fighea mwiibaria . Bhaghenikiwe bhure kaghu ya robo ya ithanga⁹¹⁰Mwaghe mwana wa igonji arughua muhuri ya katanu Nikabhona thinyi ya kitalonyi ngoo ta bhaya bhaghe bhaghiwe kwa kirero cha Rubha na fumara na findo akirere bbhabhonire micha bhaka Gurisha . Bhaka fugha kwenguju mumu. mpaka india kirie fyoshe matakatifu na mwakani kwa nyanyiria bhachikaa kaghu ya ithanga na ilihira iding'a ya nzakame yeru? ¹¹Niha kila umwi akanikwa kanzu ya njewa bhakabhiwa ku mbhashigwa bhabhere kadu mpaka ifike hethabu ya bhatumishi bharee na bhabho bhakika na bhachumi akamghafika bha ghe fwagha ni bhaya bhabhwaghie. ¹²Thaa mwana wa igonji akinarughwe muhuri ya thita nighelolelie na hagheghire kididimo kirwe . rura likabha ya njiu tha igunia ya thinga na mwimthima ukabha tha nzakame. ¹³Ngalakeri takaghu tikaghura hena ithanga tha mtini ughuthire matuna ghakwe gha mifiri ya mbeho ukuchire ni kimbunga. ¹⁴Kangu habhumtire tha gombo likunyire kila fumbu na abhe fikabhutwa handu hakwe. ¹⁵Niha mangi wa ithanga na bhandu bhaghire nguju na majemedari bhathuri bhare na bhaghire bhatuni via huru bhaka kuthangana hena mbanga na hena maghe ghafumbu. ¹⁶Bhaka ibhia fumbu na maghwe fughienyi futhughayenyi hena chamcha ake hena kifyumbi cha mangi na ifuma iding'a ya mavana wa igonji. ¹⁷Kwalia mfiri mveve wa iding'a undi fika na nii airima imka ?

Chapter 7

¹Maghegha nikabhona malaika bana bhamki hena nguki inya taithanga bhathurie ngungu inya ta ithanga kwa nguju ili hanaghira nguju ya iya kicha hena ithanga kaghu ya ebho kara hena mri wowoshe. ²Nikabhona malaika ungi akicha ifuma mashariki aghenre muhuri wa Rubha ake na moo Akafugha kwa ilagha kwa nguju ndue kwa malaika han bhaniki we maghe ghelitha bhatthi ithanga na ebhe. ³"Mnalitha ithanga ,ebhe kama ni ri mpaka fukmi fika mihiri hena cham cha mirase ya bhandima bha Rubha weru". ⁴Nikaichwa matarogha bhaya bha kabhiwe mihuri 144,000, bhaye bhabhikiriwe mihuri ifuma hena kila mbare ya Israel. ⁵12,000 ifuma hena mbare ya Yuda bha bhikiriwe mihuri 12,000 ifuma hena mbare ya Rubeni, 12,000, ifuma hena mbare ya Gadi. ⁶12,000 ifuma hena mbare ya Asheri 12,000 ifuma hena mbare ya Naftali ,12,000 ifuma hena mbare ya Manase. ⁷12,000 ifuma mbare ya Simioni ifuma mbare ya lawi 12000 ifuma mbare ya Isakari. ⁸12,000 ifuma mbake ya Zabuloni 12000 ifuma mbare Yusufu na 12,000 ifuma mbare ya Benjaamini bhaghe bhikiriwe mihuri. ⁹Baada ya mambogho nikalolea hagheghire bhandu fwa haghire mndu agheiri mawe ibhatara ifuma kila mbare na kila ithanga na lugha , bhamki mothia ya kiphumbi cha mangi na mothia ya mwana wa igonji bhagheree kanzu ta njewa na bhaure mango gha mitende hena mabhoko ghabho. ¹⁰Nabhaghe ya ilagha kwa kwaiboka ikirwa niya Rubha aikee hena kipfumbi cha mangi cha mwana igonji. ¹¹Malaika bhoshe bhaghe thunguki kiphumbi cha mangi na ijunguluka bhaghatthi bhaya hamwi na bhaya bhaghire moo bana bhaka dunguta mpapa mbai na ibhika fyanu fyabho mpaka mbai mothia ya kiphumbi cha mangi na bakam tathia Rubha. ¹²Bhakirera miwa telele Amina. ¹³Alafu umwi wa bhaghoti bhaya akaulitha ibha bharwe kanzu tanjewa na bhafumiekwi? ¹⁴Nikanibhia Mndumi mrwe kuichi iwe na akanjibhia ibhani bhaya bhafumie hena bhavathi bhibhurwe bhafurie kanzu tabho hena nzaka tikabha tanjewa kwa mwana wa igonji. ¹⁵Henaicho bhaka hena kiphumbi cha mangi cha Rubha na mbhamthathia we kio na mthaghari- hena nyumba yakwe weikee hena kiphumbi cha mangi aphinika ihena yakwe kaghu yabho. ¹⁶Bhachebhona njabho hata laka kilegha cha rubha chabhakeacho wala ndughuri ye okea. ¹⁷kwalia mwana wa igonji aikee hena iphumbi cha mangi abha mrisha wabho na abhae mbea hena miringa iya chochoka ya galamona Rubha bha tura mithori hena mitho ghabho.

Chapter 8

¹Maghe mwana wa igonji akirughua mihiri ya thaba hekatia kaghu kwa Rubha maghegha nuthu thaa. ²Niho nikabhona malaika thaba bhachimka mothia ya Rubha , na bhakanika matarumbeta thaba.³Malaika ungi akacha abhere baragumu ya thahabu lighire uvumba amki kitalonyi .Akanikwa uvumba mwingi ihi aufunye hamwi na malombo ghabaimwi bhoshe hena kitalo cha dhahabu mothia ya kiphumbi cha manghi. ⁴Mti wa uvumba hamwi na maombo gha bhaumini ukakwea kaghu kwa Rubha ifuma kubhokonyi kwa malaika . ⁵Malaika akaondoa bakul ya uvumba na akaichura moro ifuma henakitalo niho akalikumba mbai na mianga ya kimeleko na kididimo cha ithanga.⁶Bhamalaika bhaya thaba bhagheure matarumbeta thaba bhakabha tayari ighakabha .⁷Malaika webhoka tarumbeta yakwe bhakafumia mwera wa maghe na moro uthengenywe na nzekame fi kakumbwa mbai hena ithanga ili theluthi yakwe ishi theluthi ya miri ikashaa na mara ghoshe gha kijani ghakasha .⁸Malaika wakabhi akakabha tarumbeta yakwe na kindo tha mlima mrewe ugheaaka moro ukakubwa abhe. Theluthi ya ebhe ikabha nzakame, ⁹theluthi ya fumbi fighire moo hena ebhe fikapha na theluthi ya meli tikakondeka¹⁰Malaika wa karu kabha tarumbeta yakwe na ngala keru ndue ikaghara ifuma kaghu ikiaka tha kurunzi kaghu ya theluthi ya mifo na miringa ichi chochoka . ¹¹Rina ya ngala keru pakanga theluthi ya mringa , kabha pakanga na bhandu bhengi bhekapho kwalia mringa vwabhabho.¹²Malaika wa kana akakabha tarumbeta yakweni theluthi ya kaghu ikakabhwa hamwi na theluthi ya mwiri na theluthi ya ngalakeri heicho theluthi yoshe ikaghaluka ibha kio theluthi ya mthaghari na theluthi ya kio tigheghirefyo kilanga .¹³Nighelolelie na nikaicha kihama kighe iphfo kaghu kikiilagha kwa nguju bwanye, bwanye , bwanye kwa bhaye aduikaa ithangenyi kwa thababu mlipuko tarumbeta lireghue ikabhwa na malaika bhararu.

Chapter 9

¹Niho malaika wa katanu akakabha tarumbeta yakwe nikabhona ngalakeri ifuma kaghu ikaghwa ithangenyi nawe akanikwa funguo taishimo ya ngoma -liraghire mwisho. ²Arughulie ishimo liraghire mwisho na mti ukakwea kaghu kwa ipanga ifuma bhoshu ya ishimo tha mti ifuma hena itanuru irwe rubha na kaghu fikaghluka fikabha kio kwa thababu ya mti ifuma hena ishimo. ³Bhodhi ya mti nzighe tkafuma kaghu ya ithanga rabho bhaghemkiwe nguju tha iya ya tola kaghu ya ithanga. ⁴Bhaghe bhuriwe bhakonde mara hena ithanga kana firo fyoshe fighire kijana na miri kana ithipokua du bhandu bhanye bharaghire mihuri ya rubha hena chamchabho. ⁵Bhaghamkiwe bho mkutha gebhagha bhandu bho, mira ibhalitha phathidu miri itanu; ibhabhiwa yakwe nitha mndu alumiwe ni tole akaluma mndu. ⁶Hena mifiriyo bhandu bhakasho bhandu bhakasho kiphwa mira bhakinabho bhai cha kuh kwephwa mira kiphwa chabharicha. ⁷Nzighwe tighe fwenene na farasi tiendewe hena nzoo hena mirwe yabho hagheghore kindo thangara ya dhahabu na fyamu fyabho figheke tha mndu. ⁸Bhagheghire njwi thata bhandu bhakika na maghegho thaghatimba . ⁹Bhagheghire mbafu tha chuma (minya) na thauti ya makungo ghekwe nighutha thauti ya magare fava ghavita na farasi tiaaricha ighenda vitenyi. ¹⁰Bhagheghire mibhashi iyalumo tha tola hena mibhashi yabho bhagheghire nguju ye lithabhathi bhandu kwa miri itanu. ¹¹Bhagheke nawe tha mangi kaghu ya malaika wa ishimo liraghire mwisho irina yakwe kwa kiibrawa ni Abadoni na kiyunani achoilaghwa Apolioni. ¹²Ole yebhoka yemiira lolea ikamira haghire nzoo kando kabhi iyache. ¹³Malaika wa thita akakabha itarumbeta yakwe mikaichwa thauti ikifuma hena ngulai ya mathabahu ya dhahabu ike mothia ya Rubha ¹⁴.Thauti ikambhia malaika wa thita agheure itarumbeta lekenyi malaika bana bhaphungiwi hena mfo mrwe Efrati". ¹⁵Malaika bhay abana bhaghendewe kuathaa yoo maalumu mfiri thoo mwiri tho na mwaka thoo bhaghe lekiwe bhabha phwaghe theluthi ya bhadua. ¹⁶Mataro gha maathikari bhegheke kaghu ya farathi ni 200,000,000. Nighechue mataro ghabho. ¹⁷Kwii nifo fundu nibhonire farasi ho na ndoro takwa na bhaya bhakwerie kaghu yabho mbefu tabho nighe ta mvotoma tha moro wa buhu ibhirive na njano irabhire mirwe ya farathi ifwenene na mirwe ya thimba na mumu yabho iyafunya moro mti na salifa. ¹⁸Theluthi ya bhandu bhabhmaghiwe ni ikabha kando kararu moro , mti na salfa ifumie hena mumu yabho. ¹⁹Kwalia nguju ya farasi igheke hena na mumu yabho na mibhawashi yabho- kwalia mibhwoshi yabho igheke tha njoka na bhaghire mirwe ighea bhaticha inika mang'ongo bhandu. ²⁰Bhandu bhareghwe bhaya bharafwa ghiwe ni ikabha yoo bhalombie bhoo ireghewa kwa mihiro yabho fabhahirire lala wala bhalekiebho itathamajeni na mirungu ya thahabu ya pesa, shaba maghe na miri findo ambafyo firairima iphona , iichwa kana iibhara . ²¹Wala bharumbulie mri kwa ibhagha yabho bhuthabhi na umalandu wabho kana njia tabho teibha.

Chapter 10

¹Alafu nikabhona malaika ungi mrwe akighara ifuma kaghu . Aghepfungiwe hena ilwi na hagheghire mkimbikimbi(mriko wa mirera) kaghu ya mrwe wakwe kyam chakwe kigheretha rubha (jua)na marende ghakwe ghagheke tha milembo ya moro. ²Aghebhere gombo njidu hena kubhoko kwakwe lighe rughuliwe nawe aghebhikie kurende kwakwe kwa kumndumi kaghu ya ebhe na turende kwakwe kwa kumcho kaghu ya ithanga liumie .³Alafu akaoroma ikwa nguju thathimba aaoroma, na maghe aaroma, na maghe aaromakwanguju timeleko thaba fikaoroma. ⁴Wakati fimeleko thaba fikinahorome, nighe ke hagihi iandika mira nikaichwe thauti ikifuma kaghu ikirera, "Fughana ibhe kilobhe kiamfimeleko thaba firerie. Kunaandika"⁵Alafu malaika nimbhowire kaghu ya ebhenana ithanga liumie abhutrie kubhoko kaghu kwa Rubha. ⁶Naiapa kwa wia aikaa talele abhumbie findo shoshe fyakaghu na fyoshe fikeho ithangenyi na fyoshe fikeho ebhe na fyoshe fikeho Haghi reho ichelewa heho. ⁷Mira mifira iya malaikawa thaba akamfia heghihi. kabha ikunda yakwe niho thiri ya Rubha yabha itimithirwe handu aghambie kwa bhandu bhakwe bharoti.⁸Thauti niichwe ifuma kaghu ighenji bhirie he: "Henda uondue he gombo njidu lirughuliwe like hena mabhoko gha malaika amki kaghu ya ebhe na kaghu ya ithanga liumie. ⁹Niho nikaghenda kwa malaika nikambhia gombo njidu akanjibia "Ondoa gombo uye.Yasababisha udenyi ibhabhe mira huna mumu wafyo yanona tha bhuki".¹⁰Nikaondoa gombo idu ifume kubhokonyi kwa malaika na nikalia. Lighea nona tha bhuki hena mumuwakwa, lakini nikinaye udenyi yekwa nikaichwa yabhabha. ¹¹Niho thauti ikanjibia. Nkwashughu urere kwathababu ya bhandu bhengi uthanga mbare na bhamangi.

Chapter 11

¹Nighenikiwe mvangi wetumia tha ndata ye pimia bhukia na upime nyumba ya mtatho ya Rubha na kitalonyi na bhaya mbhahira ndima phoshi yakwe. ²Mira kuna pima eneoya kirangenyi che nyumba ya mtatho. Kwalia bhanikiwe bhandu bha ithanga bhaibhara mri mtakatifu kwa maghe gha miri arubaini na ibhi³Nabhanika mashahidi bhakwa bhabhi nguju ye bhuroti kwa magha 1,260 bhakibha bharere magunia." ⁴Bhandubho mashahidi ni miri ibhi ya mizeituni na finara fibhi fimki mothia ya mndumi wa ithanga. ⁵Kole mndu wowoshe akashigha imulitha bhathi moro uchifuma hena mumu yabho na ibhalitha bhathi bhanzo bhabho. Wowoshe ashigha ithalitha bhathi lathima abhwaghe kwa njiai. ⁶Mashahidibha bhaghire nguju ye phunga mwera unacha hena unalii webho bhaghire uwetho we badili mringa ubhe (damu) nzakane na ikabha thanga kwa bhathi magheghoghoshe phafurie. ⁷Maghe mbhamalia ushuhuda wabhi mnyama wia afumie hena ishimo liraghire mwisho aghira nzoo nabho abhashinda na ibha bhawagha. ⁸Miri yabho yalaa hena mitaa na miri mire (ambato mifano iyai laghwa Sodoma na Misri) niho handu mndumi ale bhambiwe. ⁹Kwa mifiri irara na nusu baadhi bhafumie hena mbare ta bhandu, ukoo, lugha na kila ithanga bhalolea miri yabho na bhafunyabho ruutha mri ya yando ibhikwa hena mbira. ¹⁰Bhaya mbhaikaa hena ithanya bhaichwa kicha kwaajili yabho na hata na irumirana habhache kwa thababu ya bharoti bhabhi bhabha tethere bhaya bhachikaa ithangenyi. ¹¹Mira maghe gha mifiri iraru na nusu moo wa uhai ifumia kwa Rubha wabhaingia nabho bhamka kwa marende ghabho. Iobhoa ireve yabhagia bhaya mbhabebhona. ¹²Niho bhaichwa thauti ndue ifuma kwa Rhuba ikibhebhia "njonyi kunu" Nabho bhaghenda kaghu kwa Rubha hena ilwi maghe bhabhichwa bhabho bhakibhabhona. ¹³Hena maghegho haghira kididimo kirwe mbai na kamwi ya ikumi ya mri yagwa bhandu fiku thaba bhabhwagha hena kididimo na bhareghwa namo bhabhoshwa na imnika utukufu Rubha wa kaghu. ¹⁴Ole wa kabhi yemiira lolea ole ya kararu yaiche fia. ¹⁵Niho malaika wathaba akakabha itarumbeta yakwe na thauti ndue tikaichika tikirera iphokaghu na irera, Umangi wa ithanga undemibha umangi wa Mndumi weru nawe kindo wakwe - amiliki telele na telele. ¹⁶Niho bheghothi ishirimo na bana bhagheitee hena kiphumbi cha mangi mothia ya Rubha bhekaghera bhoka mbai nabho bhaka mtatha Mrungu. ¹⁷Bhakarera nfwafunya labhache teru kwa Mndumi Rubha mtawala wa kaghu ya fyoshe akeho na aghekeho kwalia ku ondorie nguju yafyo ndue na ianza itawala. ¹⁸Bhaithanga bhaghechukiriwe mira iding'a yapho lichie. Maghe ghafikie kwa bhaphie inyinjiriwa naiwe ibhahonge ja bhandima bhapyo bharoti bhachikuibharia na bhaya bhadikuobhoha rina yapho, bhoshe bhabhi bharabhi kindo ghafikie ghebhakonda bhaya bhaghekonda ithanga. ¹⁹Niho nyumba ya Rubha kaghu ikarughuliwa na ithanduku ya kilanghano yakwe likabhoniwa bhoshi nyumba yakwe haghaghire miali ya mwanga, kelele na ihoroma ya kimeleko kididimo cha mbari na maghwe ghamwera.

Chapter 12

¹Ishara ndue ikabhabbbhia kaghu Mndu wa kika ashikiriwe ni rubha agheure mwiri mbai ya marende ghakwe na gara ya galakeri ikumi na ibhi igheke hena mrewe wakwe . ²Agheave mda na agheafugha kwathabhabu ye ibhabbiwa ni ibhoo Hena ibho ye ghira.³Naishara ingi ighebhoniwe kaghu ; Lolea !Haghire njoka ye mratoma ndue igheghire mirwe thaba na mbembe ikumi na hataeghire ngara thaba hena mrwe wakwe. ⁴Mbashi wakwe uchititika theluthi imwi ya nondo takaghu natikumba mbai ithanghelenyi njoka ilemki mothia ya mndu wakika aghereghie ichunguka ili nifiri yechunguka airime imira mwana wakwe.⁵Aleghire mwana , mwana wa chumitho mireandika ithanga yoshe kwa ndata (ithobo) ya chuma .Mwana wakwe adodoriwe kaghu kwa Rubha mpaka hena kiphumbi chakwe cha mangi . ⁶Na mka wia akaricha na nyika handu Rubha hagheendewe kwa ajili yakwe , ili ahudumiwe kwa 12,260.⁷Haghireho nzoo kwa Rubha (kaghu) mikaeli na malaika bhakwe bhakakabhana na njoka iya na njoka ndue na malika bhakwe bhakakabhana nabho. ⁸Mira njoka ighegire nguju yoo sheifikie ikela . Heicho hagheghireho handu heika kwa Rubha (kaghu) kwa handu hakwe na malaika bhakwe. ⁹Njoka ya kala ndue-wia wa kala achiilaghwa shetani (Mnzo) acholemba ithanga yoshe akakubwa mbai hena ithanga na malaika bhakwe bhekakumbwa hamwi nawe.¹⁰Niho nkaichwa thauti ndue ifuma kwa Rubha" Lubhaha ikia lindedia kwa nguju umangi wa Rubha weru . na malaika wa kiristo wakwe kwa lia mgthetataka webheru andekumbwa mbai niwe alechimuthitaka mothia ya Rubha weru kio na mthaghari.¹¹Bhalamkela kwa dam ya mwana wa igonji na kwa kirero cha mihiro yabho kwalia bharafurie mnu mifiri yabho hata iphwa. ¹²Heicho shengilienyi imwe kaghu na bhoshe munaokaa bhoshi kwakwe mira hicho ithanga na ebhe ang'u nzoo kwenyu aichwe iding'a ikai achie kwalia aichi aghire mghe mada.¹³Maghe njoka imarenyi ikumbiwe mbai hena ithanga aibharirie mndu aichi aghirie mwana wa chumi. ¹⁴Mira mndu wa kika akanikwa makungogha kihama kirwe ili airime itola mpaka handu hachembuwe ili alinze bhufee , kwa maghe na mifiri na nusu maghe handu njoka irairima ifika .¹⁵Njoka ikakuta mringa ifuma hena mumu wakwe thaa mfo ili abhike ghari ha y magharikisha .¹⁶Mira mbai akamtasha mwana wakika ikarughwa mwana wakwe na imira mfo aupuchie njoka ifuma hena mwana wakwe . ¹⁷Niho njooka ikamchukiwa mndu wakika na we akabhuka na ihira nzoo na bhagheghirwa bhakwe bhoshe bhaya mbhamwibharia Rubha na ibhara ndima ta Yesu. ¹⁸Niho njoka akamka kaghu ya mthanalala mbarinyi ephe (bahari).

Chapter 13

¹Niho nikabhona mnyama afuma hena bahari (ebhe) agheghire mbembe ikumi na mirwe thaba hena mbembe takwe haghire ngara ikumi na hena mrwe wakwe hagheghire firero fye kufuru kwa Rubha . ²Mnyama u nitubhonire agheke thachui marende ghakwe ghagheke thadubu na mumu wakwe tha thimba njoka iya ikamnika ngujuna hena kiphumbi chakwe cha mangi na mamlaka ghaghire nguju mnu na itawala.³Mrwe wa mnyama umwi ughebhori ughire ngeu ndue yaghetbabisha kiphwa chakwe mira ngeu yakwe ikana ithanga yoshe lika shangai na likamwibharia mnyama . ⁴Na bhaka mtathia mnyama na bhaka kinitha irera niitho tha mnyama? na nii akabhana nawe? ⁵Mnyama akanikava mumu ili arere fire fyekukwe na ikonda (iimbilia) aghemkiwe ilikaa hamwi na malaika kwa miti arubaini na mbili. ⁶Niho mnyama akarughua mumu wakwe irera iimbilia dhidi ya Rubha akakonda rina yakwe handu achiikaa na bhaya bhachikaa ipho keghu.⁷Mnyama akatikwa ruhutha ye hira nzoo na bhamwibharia na ibhakela na agheni kiwe mavu laka hena kila mbare bhandu na ithanga. ⁸Bhochu bhahikaa ithangenyi bhamtatha we kila umwi naandika rina yakwe tangu ithanga lighikwe hena kitabu cha ikia cha mwana wa igonji ang'u achinjiwe⁹Na kole wowoshe aghwire mrwi na aichwe . ¹⁰Kole umwi aondoriwe mateka na hena mateka aghenda na kole umwi abhwaghura kwa upanya kwa upanga abhwaghwa ilikilaghwa wawelia we rimilia na amani kaibho bhatakatifu.¹¹Niho nikabhona mnyama ungi aacha ifuma hena ithanga agheghire mbembe ibhi tha igonji na akarera tha njooka. ¹²Alerorere mamlaka yoshe hena mnyama wia wakubhoka hena iirima yakwe na ihira hena ithanga na bhaya mbhaikaa bhakitatha kwa mnayama wa kubhoka wia ing'ongo yakwe linurie. ¹³Akahira miujidha ya nguju mpaka akafanya moro ughare hena ithanga ifuma kaghu mothia ya bhandu. ¹⁴Nakwa ishara aruhuthiriwe ihira albhalemba bhaya bhake ithangenyi akibhabhia ichemba thanam kwa heshima ya mnyama ambye apatie bhwathi (Jeraha) kwa ipua mira bado aaishi. ¹⁵Aruhuthiriwe ifunya moo hena thanam ya mnyama ili thanam irime irera na ithabhabisha bhaya bhoshe bhleghile itatha kwa mnyama bhabhwaghwe. ¹⁶Na akalathimisha kila umwi araghire thamani na aghire nguju mthuri na mkibha huru na mndima ipokea alama hena kubhoko kwa kumundumi kana hena chamu. ¹⁷Kighebhiedo kwa mndu ikumbe kana ighua araghire alalama ya mnyama na ii ni namba iya mnwakilicha rina ya kwe.¹⁸Li iyashigha heshima kole wowoshe aghire imanye leka airime ihira mataro gha namba ya mnyama maana ni mataro gha kibinadamu. Naitaro yakwe ni 666.

Chapter 14

¹Nikalolea nikabhona mwana wa igonji amki mothia yakwa kaghu ya fumbu ya sayuni hamwi nawe bhagheki 144,000 bhaure rina yakwe naya ndie wakwe bhaandikiwe hena fyamu fyabho. ²Nikaichwa thauti ifuma kaghu ikkichwa ika thaiahoroma tha mringa mwinyi na thauti ndue ya kimeleko thauti niichue nitha bhaghekabha fimbi bhagghekabha finubi fyabho. ³Bhakiimba nyimbo njisha mothia ya kipfumbi cha mangi mothia ya bhaya bhaghire moo bana bhaghothi . Haghire aghire uwetho foo we ilosha wimbo mira kwa 144,000 bhaumire ithangenyi. ⁴Ibha nibhaya bhara kukondie na bhandu bhakika. Ang'u bhakunzire bhoka ihira bhuhari na . Nibhaya bhamwiibharirie mwana wa ingonji hohoshe aghwendie ibha bhafunyire ifuma kwa bhandu bhakibha matunda kwa Rubha na kwa mwana wa igonji. ⁵Haghire mongo ubhoniwe hena mumu yabho hoo kibha lotwa minyu bhoo. ⁶Nikabhona malaika ungi akitola kaghu, aure kirero (ujumbe) cha kaghu na kirero kicha na ibhamia bhakue ithangenyi kwa kila taifa , kabila , firero na bhandu. ⁷Akailagha kwa thauti ndue" Muobhohenyi Rubha na mniken matumbisho anghu maghe gha inyinyiriwa ukeha ghwihi . Mtahienyi we we achembie kaghu na mbai (ithanga) na ebhe na ichochoka mringa. ⁸Malaika ungi- malaika wa kabhi akaibharia akirera" Kundighwa, kundeghwa Babeli mrwe ang'u kubha bhaithanga njafi ya brumalanyughe thive njafi iengie iding'a kaghu yakwe. ⁹Malaika ungi -Malaika wa kararu akabhaibharia akarera kwa thauti ndue wowoshe amtathia mnyama na thamani yakwe na ipokea ngere hena chem chakwe kana kubhoko. ¹⁰Wenawe anywa njafi ya iding'a ya Rubha njafi iendewe na ikutwa bila ithanganywa hena kikombe cha iding'a yakwe Mndu akanyera alitha bhathi kwa moro namoro bhatakatifu na mothia ya mwana wa igonji. ¹¹Na mti wa ibhabhiwa yabho ni telele na telele na hagheghire ihena hoo kio na mthaghari ibho bhandu tatha kwa mnyama na thamani yakwe na kila akabhiwe iubhengolwa rina yakwe. ¹²Iu ni milogho we bhera na irimilia kwa bhagha tatha bhaya mbhamuichwa Rubha na imai ya Yethu. ¹³Nighechue thauti ifuma kaghu ikirera"Nikicha bhaghephwa bhaphavi hena mangi iye arera, Ngoo ili bhairime ihema ifuma hena ndima tabho maana mihira ya bho yabhaibharia"¹⁴Ni lolelie nikabhono ilwi ya njewa na aikkee hena ilwi ni umwi agheghire mafano wa mwana wa mndu . agheure ngara ya dhahabu hena mrwe wakwe na mwendo mkai hena kubhoko kwakwe. ¹⁵Malaika ungihe kacha ifuma hena hkalu na akailagha kwa nguju ndue ighenda hena wia ake hena ilwi " Ondoa mwindo waphwo uanze ikobha keniti maghe ghe'ghe kobha ghfikie ang'u firo fike ithangenyi fibhirire . ¹⁶Wawia agheke hena ilwi agheirie magheghakwe kaghu ya ithanga na lika kobhwa.¹⁷Na malaika ungi akacha ifuma hena hekalu ya kaghu nawe aghera mwindo mkai. ¹⁸Na malaika ungi acha ifuma hena mathahabu na malaika aggheure mamlaka kaghu moro Akamwi lagha kwa nguju malaika agheure mwindo mkai "Ondoa mwindo mkai na ughabunganye machara gha mthabibu ifuma hena mzabibu wa ithanga kwalia thabibu wbhaha tibhirire.¹⁹Malaika akalika mwindo wakwe ithangenyi na akashunganya zabibu taithanga na akatikumba hena ipiparuve ya njafi idin'a Rubha . ²⁰Kichujo cha njafi ituniwe tuniwe mbwang'a ya mri na nzakane ikakutika ifuma hena kimo cha latmu ya farasi kwa stadia 1,600.

Chapter 15

¹Kangi nikabhona kigherero kingi kaghu ndue na yekugha ; Hagheghire malaika thaba bhaghire mapigo thaba ang'u nighe gha mwisho .Hena igho iding'a ya rubha ligheke kaghu.²Nibhonire kiakifumirie nighe ebhe ya bilauri ithengenywe na moro na ikamka mbarinyi ya ebhe . Ang'u bhaya bhakelele manyama na thanamya yakwe na kaghu ya namba iarora rina yakwe bhaghe bhere finubi bhanikiwe ni Rubha.³Bhaghamba wimbo wa Musa, mrisha wa Rubha , na wimbo wa mwana wa igonji;" Ndima tafyo ni ndue na ntanguma Mndumi Rubha, ake kaghu ya fyoshe . Niwa keni na njia takwe nita keni, Mangi wa mathanga . ⁴Niara kuobhoha iwe Mndumi mfhwa bhutira rina yafho? Kwalia iwe kweka kumbhika mtatho mothia yapfho ang'u kumcha va findo fimanyikie. ⁵Baada ya findofho mkalolea, na handu hecha mnu haghire ifuru ya ushuhuda, irughulikie iphfo kaghu. ⁶Ifuma handu hedia mnu bhakacha malaika thaba mbhashigha ibula kando thaba , bhare thori njicha kita iya ng'aa na shipi wa dhahabu isunguka mbafu tabho.⁷Umwi wa bhaya bhaghire moo bada akafuma hena malaika thaba mabakuli thaba gha thahabu ghaichue ichukiwa ya Rubha Anaye ishi telele. ⁸Handu haraghire bhichwa hechu haichwe mti ifuma hena bhucha bha Rubha na ifuma hena ng'uju takwe haghire hata umwi aingirie mpaka hena ikabha kando thaba ba malaika thaba ghakamilikie.

Chapter 16

¹Neichwe thauti ndue iyailagha ifuma handu haya hatakatifu ikyabha malaika bhaya mfungate "Ghendenyi mughekuta kaghu ya ithanga bakuli tia ta iding'a ya Ruva. ²Malaika wevoka eghenda ekuta ibakuli yakwe hena ithanga . Ghecha mang'ongo mavichwa ghavava kwa vandu vaghire alama ya mnyama , vaya valetathire kwa thanamu yakwe.Malaika wakavi ekuta ibakuli yakwe hena bahari yeva tha nzakame ya mndu afwie ,na kila kiumbe kighire moo hena bahari kyepfwa. ⁴Malaika wa kararu akakuta ibakuli yakwe hena mifo na handu miringa ichichochoka , fyeghaluka nzakame . ⁵Nemuichwa malaika wa mringa akyaghamba kuu iwe ku muaminifu , Kulekeho , ku mtakatifu - kwa kuu kundeende nyanyiro ti. ⁶Kwaku valekutie nzakame ya vakuaminie na vanabii, kundevanika navo nzakame vanywe , nikyo kivavaie. ⁷Neichwa mathabahu ikiaghaluta kuu iyee mfumwa Ruva kuteweke hena fyoshe , nyanyireo tapfho ni ta keni na ta haki.⁸Malaika wa kana ekuta ifuma hena ibakuli yakwe hena ruva , na ruva yenikwa inaokea vandu kwa moro. ⁹Veakerwa ni ndughuri yeovoha na vemkufura Ruva aghire mamlaka kaghu ya ikavwa yo yoshe . Nanga varachwenti kana imtogola. ¹⁰Malaika wa katanu ekuta ifuma hena ibakuli yakwe hena kipfhumbi kya vufumwa kya mnyama na mma wepfhuinika vufumwa vakwe . veshagha maghegho hena ivaviwa ikai. ¹¹Vemuimbilia Ruva wa ipfho kaghu fundu fwa iwaviwa yavo na mang'ongo ghavo na veendelea irachwamti hena fia valehiririre.¹²Malaika wa matandatu ekuta ifuma hena ibakuli yakwe hena mfo mrwe wa frati , mringa wakwe weuma ichemba njia ya vamangi vachecha ifuma mashariki . ¹³Nevona mbeho chafu litharu tifwenene tha machula tifuma hena mumu wa injoka lia na mnyama uya na mroti uya wa mongo. ¹⁴Ni mbeho ta mbepo tichihira ishara na firumo . Teghenda ighevaingia vamangi vya ityhanga yoshe ighevavunganya handu hamwi kwa fira ya mfiri uya mrwe wa achitawala ithanga yoshe.¹⁵("Lolea! niacha tha mrango ! Keba kyakwe mndu uya arakyalaa , achitunza thori takwe anandeghenda ruhu na ivona iraghwa".) ¹⁶Vevavunganya handu hamwi hachilaghwa kwa kiebrania Amagedoni.¹⁷Malaika wa mfungate ekuta ifuma hena ibakuli yakwe mailwinyi alafu yeichwika thauti ndue ifuma handu hatakatifu na hena kipfhumbi kya kifumwa iaghamba "Kindethia" ¹⁸Heghira fimeleko , fikwakware na mirindimo ya kikwakwara na kididimo ithangenyi too vanadamu wavikwe ithangenyi kididimo kirwe mnu. ¹⁹Mri uya mrwe weghavika fibate firaru na miri ya mathanga yeghwa . Niho Ruva emkumbuta Babeli uya mrwe na eunika mri tho kikombe kya divai ifumie hena ding'a yakwe ikai.²⁰Kila kithiwa kyereka na milima iravonekane he . ²¹Mwera wa maghwe wekava , maghwe gha uthito lwa talanta, wekava ifuma mailwinyi wekavia vandu . vandu vemreghea mumu Ruva funda fwa ipigo yo ya mwera wa maghe mana nile ivichwa mnu .

Chapter 17

¹Umwi wa vamalaika mfungate aleure fitatha mfungate echaanjivia , "Nnjo, nikurore mnyanyiro wa kahaba mrwe achikaa Kaghu ya mringa mwingi, ²ewe vamangi va ithanga vahirire nawe findo fya shindi na hena mfinyo wa shindi yakwe vandeiritwa"³Malaika enjiondoea hena mbeho mpaka nyika na nemvone mndu mka , aikalirie mnyama wa mrotoma aichue marona gheimbilia mnyama tho alaghire mirwe mfungate na mbembe ikumi. ⁴Mkatho aleree thori ta thambarau na mrotoma na alenulishirwe kwa dhahabu , maghwe gha rthamani na lulu. Alevwaririe kuvokonyi kikombe kya dhahabu kiichue findo fivichwa na uchafu na vusharati vwakwe. ⁵Hena kyamu kyakwe haandikwe irina ya thiri "BABELI MRWE , MAE WA VAKAHABA NA FINDO FICHAFU VYA ITHANGA"⁶Nevona ku mkatho aleiriwe kwa nzakame ya vaamini na nzakame ya vapfwie fundu fwa Yesu.Nikinavone neshangaa mnu. ⁷Mira malaika enyivetha , "haniki kushangaa? Nakueletha mana ya mkatho na mnyamatho amkwerie , mnyama uya aghire mirwe mfungate na mbembe tia ikumi.⁸Mnayamatho kumvonire alekeho , akehowe luvaha ,mira ake tayari ikwea ifuma kwa ishimo liraghire mwisho . Alafu aendelea ikonda konda . Vaya vake ithangenyi , vaya marina ghavo gharaandikiwe hena kitabu kya ngalamo tangu ivikwa mithingi ya ithanga -vamaka vekimvona mnyama alekeho ku luvaha akehowe mira ake avwihi icha .⁹Iho tiashighwa akili tighire hekima mirwe mfungate ni milima mfungate mkatho alekee kaghu yakwe . ¹⁰Nayo pia ni vamangi mfungate . Vamangi vatanu venighwa, umwi akeho na ungi anachwe Akanicha aikaa kwa muda mghwihi du.¹¹Mnyamatho alekeho mira luvaha akehohewe we nawe pia ni mangi wa mnane mira ni umwi wa vaya mfungate, na akyaghenda hena konda.¹²Mbembe tia ikumi kutivonire ni vamangi ikumi varaghuha vumangi , mira vaghuha malaika gha vumangi igheri limwi na mnyama. ¹³Iva ishauri yavo ni limwi na vanika nguju tavo na mamlaka ghavo mnyama uya . ¹⁴Vakavana fira na mwana igonji , nira mwana ingonji avakela kwaku we ni mfumwa wa vafumwa na mangi wa vamangi -na hanawe fuleileghwe , fulethaghuliriwe , vaaminifu.¹⁵Malaika enjivia ku "mringa uya kuuvonire , iho handu aikee mkahaba uya ni vandu , luvungano , mathanga na lugha . ¹⁶Mbembe tia ikumi kuvivonire ito na mnyama uya vandaha mkahaba uya. Navo vamghosha areghwe weka Kangi ruhu, vanya mwiri wakwe kangi vauokea moro. ¹⁷Mana Ruva avikie ngoonyi kwavo ivava ikuthudi yakwe mpaka kirero kya Ruva kitimithwe.¹⁸Mka uya kumvonire ni mri mrwe uchitawala kaghu ya vamangi va ithanga.

Chapter 18

¹Baada ya iho nilevonire malaika ungi akyaghara ifuma mailwinyi. we aleghire mamlaka ndue na ithanga yemnikwa ni utukufu lwakwe. ²Elonza akaghamba , "Kumdeghe, iwe babeli mri uya mrwe ! kumdeva kenya ya mbepo na handu kila mbeho mbichwa iyaikaa na kila ndeghe mbichwa . ³Kwa ku mataifa ghoshe ghanyughie mfinyo wa tama ya vusharati vywake vuchiendeiding'a vamangi va ithanga vashindie nawe . vachuluthi va ithanga vavie vathuri kwa nguju ta kiburi kyakwe. ⁴Alafu neichwa thauti ingi ifuma ipfho kaghu iyaghamba ,fumenyi kwakwe vandu vakwe kimetha munandeshiriki hena nzune takwe, kangi munagheghuhia ikavwa yakwe yoyoshe . ⁵Thambi takwe twiichue mpaka mailwinyi, Ruva andeikumbuka mihiro yakwe mivichwa. ⁶Mlihenyi fundu alevalihie vengi, na muli he , kando kavi ka fundu we alehirire, Hena kikombe athengeny mthanganyirenyi nawe kweka kando kavi. ⁷Fundu alekukwerere iya anatha , mlithenyi vwasi na huthuni , mna aletghighamba ngoonyi ku "Niike tha malaika na thi tha mka apfhwie mmi we wala thikachefughenyi. ⁸Hena ikyo hena mfiri umwi akavwa achoke : Kipfhwia , ifugha na nja . Aokerwa kwa moro kwaku mfumwa , Ruva aghire nzinga na ni mnyanyiri wakwe. ⁹Vamangi va ithanga vashindie nawe vafugha na iomboletha , vakiuvona mti wa isha yakwe. ¹⁰Vamka hacha kua nawe kwa iovoha na waviwa vakyaghamba , ole ,ole wa mri mrwe, Babeli mri ughire nguju . kwa ithaa limwi inyanyirwa yapfho lindecha. ¹¹Fughenyi vachuluthi vaithanga na imfughia kwaku haghire hata umwi akyaghua kindo kwakwe he we. ¹²Bithaa ta thahabu , fetha , maghwe gha thamanin , lulu, kitani njicha thori ta thambarau, mrotoma , hariri na mbare toshe ta mri yanyukia nicha , fyombo fyoshe fya mbembe ta njo fu , fyombo fyoshe fichembiwe kwa miri ya thamani , shaba , chuma , ighwe, ¹³mdalasini ,fiungo uvumba manemane, ubani, mfinyo , mafura , mchumcha , ngano, ng'umbe na magonji , na farathi na magare na vatumwa na ngoo ta vandu. ¹⁴Ndunda kuletitamaniwe kwa nguju tapfho ghandekuricha . Anatha tatpfho toshe na mapambo ghandereka , kwacheghavona he pfho. ¹⁵Vachuluthi va findo fyo valepatic vuthuri kwa ififura vamka kua nawe fundu fwa kiovosha kya ivaviwa yakwe vakyafugha kwa irwi yeomboletha . ¹⁶Vakyaghamba , "Ole,ole mri uya mrwe ulechirawa kitani njicha ta thambarau, mrotoma na ipambwa thahabuna lulu ta thamani. ¹⁷Hena ithaa limwi vuthuri voshe vovwarekareka . kila nahotha wa meli na baharia na vaghehira ndima melinyi nabaharinyi vemka kua. ¹⁸Valefughia vakinauvone mti wa isha yakwe veghamba , "ni mri ungi ungaa ulefwenene na mri u mrwe?" ¹⁹Vekumbilia filuli mrwe na ifugha mithori na iomboletha , ole, ole mrwe. voshe valeghire meli baharinyi , valevie vathuri kwa mari takwe , hena ithaa limwi underetwa retwa. ²⁰Ithihirwenyi kaghu yakwe ipfho kaghu na imwe muaminie na ndume na varoti kwaku Ruva andeende nyanyiro kaghu yakwe!" ²¹Malaika aghire nguju evutira ighwe irwe tyha ighwe yeshaghia elikumba baharinyi akyaghamba , "Ni kwii Babeli mri uya mrwe wachekumbwa mbai uvichwa na wachevonirwa hetho. ²²Irwi ya finanda , vagheongora , vaghekava filimbi na tarumbeta vacheichwikahevo kwenyu. Nanga fungi wa mbare yoyoshe ahevnikana kwenyu hewe . Nanga thauti ya kyuri yacheichwika heyo kwenyu. ²³Kilanga kya kikaangajekyo voshi yapfho. irwi ya mthoro wa aruthi na mpfhu wa aruthi tacheichwikaheto kwapfho, kwaku vachuluthi vapfho nile varwe va ithanga na mbare , vandlembwa kwa vathavi vwapfho. ²⁴Voshi yakwe nzakame ya varoti na vaaminie ilevonirwe na nzakame ya voshe valevwaghiwe kaghu ya ithanga.

Chapter 19

¹Baada mburito nikaichwa irwi ya irwe ya ikundi irwe ya bhandu kaghu , likirera , "Haleluya ikirwa , itumbishwa , na ngujunita Rubha weru. ²Inyanyiriwa takwe ni takeni nata haki, kwalia amhukumie kahaba mre akondie ithanga kwa ishinda yakwe . Ahirire ilihira kwa ndhakami , ya bhahiri bhakwe , ingeyo agheikutie weweka".³Kwa kando kakabhi bhakarera, "Haleluya !Mti uchifuma kwakwe telele na telele". ⁴Bhaghothi bhaya (ishirini na bana) makumi abhi na inya na fumbi fikei fina bhakathujudu na ighara mpaka mbai kwa Rubha achiikaa hena kipfumbi kya endhi . Bhalekei bharera , Amina !"Haleluya!"⁵Niho irwi likafuma hena kipfumbi kya endhi ; ikirera "Mtumbishenyi Rubha weru imwe bhahiribha kwe bhoshe imve muamterebha webhoshe bharaghire ulathima nabhaghire nguju".⁶Niho nikaichwa irwi tha irwi ya ikuundi irwe ya bhandu tha irwi yerindima thamringa mwingi , na tha mrindimo wa kikwakwara ikirera Halelula ! Mrumi Rubha weru abhere kaghu ya bhoshe , Abhevere.⁷Nafushangilie hangi fuichwe kicha fumunike utukufu kwalia , haruthi na sherehe ya kimwanakya mondo indecha , na bibi arusi aketayari." ⁸Agheruhuthiwe irawa kitani kicha kyeng'aa (Kitani kicha na mihiro ya haki ya haki ya bharikilie).⁹Malaika akarera namyi," gha andikiwe igha: Bhabhirikiliwe bhaalikiwe hena ngathu ya aruthi ya Mwana wa igonji."kwiwokwiyo akabhabhia , "Ifi ni firero fya keni fya rubha". ¹⁰Nighethujudie mothia ya marende ghakwe nikamtumbisha, mirakyo akamjibhia," kunabhika kwii !bInyi ni mhiri uroo nawabhenyu , ninyi ni bhwere ushuhuda wa Yesu . Muabudu Rubha , Kwalia ushuhuda we Yesu ni ngoo ya mroti.¹¹Kangi nikabhone handerughuka , na lolea haleghire fathi ya njewa! Nauya agheikworie achiilaghwa Mwaminifu na wakeni .Achihukumu kwa haki naihira fira. ¹²Mitho ghakwe nitha mwali wa moro, na kaghu ya mrwe wakwe haghire ngara nyingi . Aghire rina liandikiwe kaghu yakwe araliichi mru wowoshe ingewe weka. ¹³Aree thori tighatirwe hena ndhekami , na rina yakwe agheileghe kirerokya Rubha.¹⁴Majeshi gha ghalekei gha muibharia ya farathi ta tirewe kitani kica , ya n jewana ielie. ¹⁵Mumunyi wakwe uchifuma (upanga) mkai ingetho uchiangamitha bhaithanga nawe amtawala na ndata ya chuma. Na we achibhava fimbo(mvinyo) njafi irwe ya Rubha ,achimkia kaghu ya bhoshe. ¹⁶Nawe aandikiwe kagghu ya thori yakwe na hena kyamu kyakwe , rina mghemki wa bhamkia, na Mrumi wa bharumi¹⁷Nighebhonire malaika amkie hena rubha . Aghebhaleghe kwairwi irwe, ndeghe toshe tichilola kaghu , "Njonyi kubhuganyenyi kamwi hena kijo kirwe kya Rubha. ¹⁸Njonyi muyenyama ya bhaghemkia nyama ya majemedari, nyama ya bhandu bharwe, Nyama ya farathi na bhaghekwea farathi na nyuma ya bhandu bhoshe , bhake huru na bhatumwa bharaghire umuhimu na bhaghire nguju".¹⁹Nigherubhonire mnyama na bhaghemkia bhaithanga majeshi ghabho. Bhalekei bhakupangie kwaihira fira na umwi aghekwerie farathi na ijeshi yakwe. ²⁰Mnyama alebhererwe ni mroti wakwe wa mongo ingewe ahirire ishara hena iikaa yakwe . Kwa Ishara ti alebhalembie bhaya bhaipokerie chupa ya mnyama na bhaithujudirie thanamu yakwe. Bhoshebhahbi bhalekumbiwe bhakei hena ebhe ya moro liakaa kwa kibhiriti²¹Bhaya bhaghereghiwe bhakabhwaghwa kwa ipua lifumie mu u wa umwi akwerie kaghu ya farasi. Ndeghetosha tighelighie mithonga ya miri yabho.

Chapter 20

¹Niho nikavona malaika akyeghara ifuma kaghu kwa Ruva , aure ufunguowa iregho liraghire mwisho na mnyororo mrwe kuvoko kwakwe. ²Alevwere injoka luja , njoka ya kala iya ichiilaghwa ibilisi ; kana shetani na iiphunga miaka elfu. ³Alemkumbie hena iborongo liraghire mwisho , akeliphunga akelivikia muhuri kaghu yakwe . kilevie kuyo netha ana valembohe makiithanga mpaka miaka elfu ikamthia, baada ya iho alekelwa huru kwa muda mwihi. ⁴Niho nikavona fiphumbi fya enzivalefikaliurie ni vaya valemikiwe mamlaka ghehukumu, kangi nikavona nafasi tavaya ngevo valetemiave miwe kwa mburi ya ushuhuda imhuthu Yesu, na kwa kirero kya Ruva , valekeho varanatatha mnyama kana kinyago kyakwe , valeleghie ighuhia luvengo kaghu ya kyamu kyavo kana kuvoko , valeichie hekilia vakatewala hamwi na Kristo kwa miaka elfu. ⁵Vaphwie vareghue vachievo hekilia mpaka miaka elfu ikinavae indethia iu nitho ufunuo wevoka . ⁶Abirikiriwe na aelie ni mndu wowoshe uya aondorie nafasi hena ufunuo wevoka . mauti ghakevi ghaghiregho nzinya . Kaghu ya vandu tha iva haghira makuhani gha Ruva na gha kristo kangi vatawala hamwi nawe miaka elfu. ⁷Magheri miaka elfu ikamfikia mwisho shetani arughuliwa ifuma jela kwakwe. ⁸Aghenda bwang'a ighevalembe vaithanga hena pembe inya ta ithanga Gogu na magogu - ivaende handu hamwi kwa mburi ya fira . Vava vengi tha mthaangalale wa eve. ⁹Valeghendie kaghu hena tambarare ya ithanga vakejunguluka kambi ya vaumini , mri ufuriwe .Miro moro ukacha ifuma kaghu kwa Ruva ukavamalia. ¹⁰Shetani uya aghevalembe , akakumbwa voshi ya ivivaliyakaa kiberiti eho mnyama na mroti wa mongo valekumbiweng'u . Vatethwa mthgaghari na kio telele na telele. ¹¹Niho nikavona kiphumbi kya enzi kirwe kyanjewa na uya akiikalirie kaghu kwa Ruva filerichie kuwa ifuma hena iva yakwe , mira haleghireho nafasi yavo ighenda . ¹²Nikavavona valephwie varaovohie na vaya vadaishishwe vamki hena kiphumbi kya enzi , na fitebu fikerughuliwa , na kitabu kingi kikarughuliwa, kitabu kyekilia, vaphweie vakanyamarishwa. Kwa kujakiandikiwe voshi ya fitabu, mihiro ya fiya vafihirire. ¹³Eve likavafunya vaphwie evo vagheke voshi yakwe. kiphwa na kwa ngoma fikafunya vaphwie evo vaphwie vakanyamavishwa ianana na fiya vahivire. ¹⁴Kiphwa na kwa ngoma fika kumbilwa voshi ya iviva ya moro ili niyo. Kiphwa kya kavi-iviva ya moro. ¹⁵Kole irina ya yoyoshe liravonirwe liandikwe voshi ya kitabu kyekilia , alekumbiwe voshi ya iviva moro.*

Chapter 21

¹Niho nikavona kaghu mbia na ithanga isha , kwa ku kaghu yevoka na ithanga yevoka findemiiva ,na bahari ilikeho yo. ²Nilevonire mri uelie , Yerusalemu iikighara ifuma opfo kaghu kwa Ruva , upambiwe tha bibi harusi apambiwe vundu vwa mmi wakwe.³Nikaichwa irwi irwe ifuma hena kiphumbi kya ngalamo likirera "Lolea kenya ka Ruva kake hamwi na vandu , nawecaikaa navo nawe aikaa hamwi navo . vava vandu vakwe , na Ruva weka ava navo na ava ruva wevo. ⁴Atura kila mthori ifuma hena mitho ghavo ,na hacheghira ho kipfwa kana iluluma , kana ifugha kana ivavinea. Findo fya kala findemuiru.⁵Uya nghewe aleikarie kiphumbi kya ngalamo akarera,"Lolea! Ninahira fyoshe five mbia". akarera "Andika ki kwa ku firero fi ni kweri iraghire ubishi"⁶Akanjivia "Findo fi findemicheira !Inyi ni Alfa na Omega kivokio na msililio. Kwa wowoshe achue laka namnika kyemywa kinachikumbwa ifuma hena chemchem tdha mringa wa ngalamo. ⁷Kya avataapala findo fi na nava Ruva wakwe nawe ava mwana wakwa. ⁸Mira tha fundu kike kwa mavorivori , varairikilie, vaghekwera vengi idinga, vaghevwagha, vagheshishinda, vathaavi, vaghetatha ngoma na vagherera mongo voshe kwavo hagheva nihena eve ya moro wa kiberiti waekea. Iki nikyo kiphwa kya kavi⁹Umwi wa vamalaika mfungate akacha kwakwa umwi nghewe aleure mabakuli mfungate ghaichue mabulo mfungate gha mthilio na akarera , "Njo iha ;Nakurora bibi harusi , mka wa mwana ng'onji". ¹⁰Niho akanjiondoa kua hena mbeho hena fumbu ndue na njacha na akanjirora mri uelie , Yerusalemu, ukighra mbai ifumakaghu kwa Ruva. ¹¹Yerusalemu nile ngatho ya Ruva , na vucha vwakwe nile tha lulu , tha ighwe ya kiyoo kicha kya yaspi. ¹²Uleghiriwe uvagha mrwe, mwacha nghire mbenge ikumi na ivi, hamwi na malaika ikumin na vavi mbengenyi . Kaghu hena mbenge haleandikiwa marina gha mbare ikumi na ivi tdha vana va Israeli. ¹³Ughongo wa kibuka izuva haleghire mbenge itharu, ughongo wa kusini mbenge itharu ughongo wa kaskazini mbenge itharu na ughongo wa kigwa izuva mbenge itharu.¹⁴Manvagha gha miri ghaleghire misingi ikumi na ivi na kaghu yakwe haleghire na marina ikumi na avi gha vagherumwa va mwana ng'onji. ¹⁵Umwi alekyagaya na inyi aleghire na kigherero kya ndhata ichembiwe kwa dhahabu yepimia mri .Fyotdhi fyakwa na mauvagha ghakwe.¹⁶Mri ulevikiwe voshi ya mraba ; vwacha vwakwe nile tha upana wakwe. Alepimie mri kwa kigherero kya ndhata, stadia 12,000 kwa vwacha (vwacha vwakwe, upana na ifuma mbai ikwea kaghu ya nvagha fienene). ¹⁷Kangi alepimie uvagha wakwe, vuthibu vwakwe nile dhira 144 hena vigherero fya kivandu (kangi nghefyo vigherero fya malaika).¹⁸Uvagha ulejengine kwa yaspi, na mri ughire dhahabu njicha, tha kiyoo kicha. ¹⁹Misingi uvwagha ilepambiwe na kila mbare ya ighwee. Yevoka nile Yaspi , ya kavi nile yakuti samawi, ya kararu nile kalkedoni , ya kana zumaridi. ²⁰ya katanu sardoniki, ya mthandetu akiki, ya mfungate krisolitho, ya mnane zabarajadi, ya kenda yakuti ya manjano, ya ikumi krisopraso, ya ikumwi na limwi hiakintho, ya ikumwi na kavi amethisto.²¹Mbenge ikumi na ivi nile lulu ikumi na ivi, kila mbenge uleharehiwe ifuma hena lulu imwi. Mitaa ya mri nile dhahabu ichie ikivomwa tha kiyoo kielie. ²²Thivonirenyi hekalu yoyoshe voshi ya mri kwaaku Papa Ruve nkheve akyarerea kaghu ya fyoshe na Mwana Ng'oji ni hekalu yakwe²³Mri ushigiheto ruva reri mwiri ifunya kilanya kaphu yakwe kwaku ngatho ya Ruva iakie kaphu yakwe na taa yakwe ni mwana ng'onji. ²⁴Vamathanya vaivara kwea kilanga kya mri tho.Vamanyi na ithanya vaende vuthuri vwavo voshi yakwe. ²⁵Mbenge dhakwe dhikafingwe dho igheri ya mthaghari na handu haya hakaphireho kio. ²⁶Vaende vuthuri na shima ya mathanga voshi yakwe, ²⁷na haghireho kindo kichafu kyaingia voshi yakwe. Veri wowoshe ava ahire kindo kyokyoshe kya iraghea kama kyelembea akaingiewe thvemi vaya du nghevo mavina ghavo ghaandikiwe hena kitabu cha ngalamo cha mwana Ng'onji.

Chapter 22

¹Luvaha nevona nevona malaika enjirora mfwo wa Mringa wekia, uvekyaaaka thabilauro. Ule kyaghara ifuma hena kifwumbi kya vurwe kya Ruva na kya mwana wa igonji. ²Iiria maghari ya mri. Hena kila upande ya mfwo haleghine na mri wekira, uchighira aina ikumi na ivi tha ndunda, na uchighira ndunda kila mwiri, mavingo gha mri ni kwa ajili ye nura vaithanga. ³Kangi hakagheghire iregheghiwa mumuho kifwumbi kya Ruva na kya mwana wa igonji kyaikaa voshi ya mri, Navahiri ndima vakwe vamhirira. ⁴Vaghevonakyamu kyakwe, na rina lyakwe lyagheikaa kaghu ya vipaji fya fyamu fyavo. ⁵Hagheghirae kioho; kangi hagheghiraho nkyashighwa hena mwanga wataa kana mmbari kwalia mndumi Ruva agheaka khaghu yavo. Navo vava varwe telele na telele. ⁶Malaika akanjivia, "Firero fi nifya aminika na fya keni. Mndumi Ruva wa ngoo tha varoti alimrumiye malaika wakwe ivarora vahiri ndima vakwe nkyamfumia mifiri ya hawihi." ⁷"Lolea! Nnacha fia! Avonire mborere wia akyairinia firero fya vagherimwa va kitabu ki." ⁸Inyi, Yohana ninyi nilechue naivona findo fi. Nikinagheichwe na ighevona, nileghwie mbai njeka mothia ya marendegha malaika imlanga, malaika anjirorere findo fi. ⁹Akanjivia, kuna hira kwio! inyi ni mhiri ndima uroo, hamwi na veru vakwa varoti, hamwi na vachiiichwa firero vya kitabu ki. imlange Ruva! ¹⁰Akanjiria, kunavia mhuri firero fya uroti wa kitabu ki, ang'u magheri ghake hawihi. ¹¹Araghire keni, aendelie iraghira keni. nawia ningemvichwa hena mighendie, akathana iva mvichwa hena mighendie. Wakeni akathane iva wakeni, wiamcha, akathane iva mcha. ¹²Lolea! Nnachafia. Maliho ghakwa ghake nainyi, imlitia kila umwi ianana na kia ahirire. ¹³Inyi ni Alfa na Omega, wevoka na kiro ivoka na kiro. ¹⁴Vaghire mborere vava vakya thamba thori thavo netha vanikiwe keni yavo maghari ya mri we kiro naigheingia iiria hena kyothi. ¹⁵Bwariga haghire kite, vasathi, vathimzi, vaghewagha, vaghefura ngoma, na vava vafurie irera mongo. ¹⁶Inyi, Yesu , nimrumie malaika wakwa ighevavi lie vundu findofi hena makamisa .inyi ni mri wa mgheghira Daudi nondo ya karero ichiaka. ¹⁷Mbeho na Bibi harusi andeghamba , "Nnjo! " nawia aichwa andeghamba , "Nnjo!" nawia aichwa andeghama , "Nnjo. wowoshe achue laka, ache, wowoshe , aghira kulu avone mringa wekira bure. ¹⁸Nnamvilia kila mndu achiichwa firero nya varoti va kitabu ki; kole wowoshe aongera hena ifwo, Ruva amuongorera ikavwa lyiandikiwe hena kitabu ki. ¹⁹Kole mndu wowoshe akavutha firero vya kitabu ki kya varoti, Ruva avutha upande hena mrii wakwe wekirwa hena mri wa vaelesherwe, ngekyo findo fyakwe fiandikiwe voshi ya kitabu ki. ²⁰Wia akyarera findo fi anderera , "iye Nnacha fia . Nikeni ! Nnjo; Mndumi Yesu . ²¹Mborere ya Mndumi Yesu ive na kila mndu -kive kwio.